श्री दक्षिण भारत-शासन-प्रभावक दक्षिण केशरी स्व.

पू.पू. आ. देव श्रीमद् विजय स्थूलभद्रसूरीश्वरजी म.सा.

के पावन चरणों में सादर वंदना

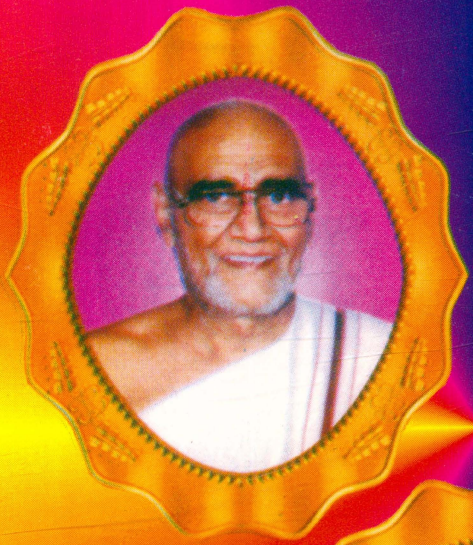
શ્રી નવપદ મન્જુષા

સંગ્રાહક : પુજ્યપાદ દક્ષિણ કેસરી
સ્વ. આ. દે. શ્રીમદ વિજય સ્થૂલભદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.
ના શિષ્ય રત્ન વર્ધમાન તપોનિધિ
આ. દે. શ્રી વિજય અમિતયશ સૂરિ મ.સા.

श्री लब्धि-विक्रम स्थूलभद्र पट्टालंकार

कविरत्न व. त.
99 ओली के आराधक प. पू. आ. देव
श्री कल्पयशसूरीजी म.सा.

स्वाध्याय मग्न व. त.
100 ओली के आराधक प. पू. आ. देव
श्री अमितयशसूरीजी म.सा.

वर्धमान तपोनिधी प्रवर्तक प्रवर 100+21 ओली के आराधक
प.पू.मू. श्री कलापूर्ण विजयजी म.सा.

॥ નમો અરિહંતાણં ॥

શ્રી સિધ્ધચક્રાય નમઃ

શ્રી આત્મ કમલ લબ્ધિ વિક્રમ સ્થૂલભદ્રસૂરીશ્વરજી સદ્‌ગુરુભ્યો નમઃ

શ્રીનવપદ મંજુષા

યાને

સિદ્ધચક્ર નવપદ સાહિત્ય સંગ્રહ

સંગ્રાહક - સંપાદક

પ.પૂ. દક્ષિણકેસરી, દક્ષિણબૃહતતીર્થ સ્થાપક પૂજ્યપાદ

સ્વ. આચાર્ય દેવ શ્રીમદ વિજય સ્થૂલભદ્રસૂરીશ્વરજી મા.સા.ના.

શિષ્યઃ પરમ વિદ્વાન સ્વાધ્યાય મગ્ન

આ. ભ. શ્રી વિ. અમિતયશ સૂરીશ્વરજી મ.સા.

પ્રકાશક :

સોહનલાલજી આનન્દકુમારજી તાલેડા

મહેન્દ્રા જ્વેલર્સ

ચમ્પક હાઉસ, ૨૪/૨, પિલ્લપ્પા લેન

નગરથપેટ ક્રોસ, બેંગલોર-૦૨ ફોન : ૨૨૨૧૫૨૯૩

(૨)

પ્રકાશક :

સોહનલાલજી આનન્દકુમારજી તાલેડા

પ્રાપ્તિ સ્થાન :

સોહનલાલજી આનન્દકુમારજી તાલેડા

મહેન્દ્રા જ્વેલર્સ

ચમ્પક હાઉસ, ૨૪/૨, પિલ્લપ્પા લેન,

નગરથપેટ ક્રોસ, બેંગલોર-૫૬૦૦૦૨

✆ ૨૨૨૧૫૨૯૩

પહેલી આવૃતિ

વિ.સં. ૨૦૬૧ ઈ.સ.૨૦૦૫

નકલ : ૧૦૦૦

મૂલ્ય : ૯૦ રૂ

મુદ્રક :

કુન્દન પ્રિન્ટર્સ

નં. ૧૨, ટી.એસ. લેન, નગરથપેટ ક્રોસ, બેંગલોર-૫૬૦૦૦૨

✆ ૨૨૨૧૪૧૬૯

દ્રવ્ય સહયોગી

દક્ષિણ કેસરી સ્વ. પ.પૂ.આ.ભ. **શ્રી સ્થૂલભદ્ર સૂ. મ.સા.** ના
શિષ્ય રત્ન પુજ્યપાદ **વર્ધમાન તપની** (૯૯) ઓલીના
આરાધક **શ્રી વિજય કલ્પયશસૂરીશ્વરજી મહારાજ** તથા
વર્ધમાન તપોનિધિ પ્રવર્તક પ.પૂ.મુ. **શ્રી કલાપૂર્ણ** વિ. મ.સા. ની
પ્રેરણા થી

૧ **શ્રી પી.એસ. ગાંધી,** પૂણે

૨. **શ્રી ભીમરાજજી ડાલચન્દજી કરબાવાલા,** (પટેલ આંગડીયા) બેંગલોર

૩. **શ્રી તારાદેવી આલમચંદજી ખાટેડ,** બેંગલોર

૪. **શ્રી સભવનાથ જૈન મહિલા મંડલ,** વિ.વિ.પૂરમ્, દાદાવાડી, બેંગલોર

૫. **શ્રી તારાચંદજી પ્રતાપચંદજી રાઠૌડ,** બેંગલોર

૬. **શ્રી સોહનલાલજી આનન્દકુમારજી તાલેડા,** બેંગલોર

૭. **શ્રી ઘેવરચન્દજી અશોકકુમારજી રમેશકુમારજી બરલોટા,** બેંગલોર

૮. **શ્રીમતી સોહનીદેવી લાલચન્દજી બાફણા,** (તિલક ટેક્સટાઈલ્સ) બેંગલોર

૯. **શેશમલજી મિયાચન્દજી ખીંવસરા,** વિ.વિ.પુરમ્, બેંગલોર

ઉદ્‌ઘાટન કર્ત્તા :

શ્રી સંપતરાજજી ગૌતમચન્દજી ગુલેચ્છા

કેંટોનમેંટ, બેંગલોર

ૐ અર્હં નમઃ

ઐં નમ

અંતર ઝંખના મારી

શ્રી સિદ્ધચક્ર કી ભક્તિ કરતે મિલે મુક્તિનારી
મહા પ્રભાવક નવપદ ઓલી કર્મ સકલ હરનારી
સુખ શાન્તિ ઔર સમાધિ સાધે સાધક સમભાવી,
દેવ ગુરુ ધર્મ હૈ ઈસ મેં ઉજ્વલ કરદે ભાવી;

આ અનાદિ અનંત સંસાર સાગરમાં ચિંતામણી રત્ન પામવું દુર્લભ છે, તેમ મનુષ્ય જન્મ પામવો દુર્લભ છે, તેમાં નવપદ પામવા અતિ દુર્લભ છે, એથી પણ દુર્લભ નવપદ ની સમજ મળવી તે દુર્લભ છે એથી વળી દુર્લભ નવપદ ની આરાધના છે.

આજ સુધી અનંત કાલચક્રો ચાલી ગયા. પરંતુ સંસારચક્ર ચાલુ રહ્યું કારણ કે કર્મચક્ર ચાલુ છે, તેનુ મુખ્ય કારણ ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, અજ્ઞાન, ઈર્ષ્યા આદિ નું ચક્ર ચાલુ છે. આ ચક્ર તુટેનહિ ત્યાં સુધી રાગદ્વેષથી પૂર્ણ સંસારચક્ર ચાલુ રહેવાનું તેને કાપવા માટે ધર્મચક્રને શરણે જવું પડશે. ધર્મચક્રનો વિસ્તાર સિધ્ધચક્ર છે, સિધ્ધચક્ર માંજ નવપદો સમાયેલા છે નવપદમાં દેવ ગુરુ અને ધર્મ એ ત્રણ તત્વો રહેલા છે જેમાં ગુણ અને ગુણી દૂધ અને પાણીની જેમ એકરુપ થઈને રહ્યા છે દૂધમાં જેમ ઘી છૂપાયેલું છે તેમ કર્મચક્રને તોડનાર સુદર્શનચક્રથી પણ અધિક શક્તિશાલી સિધ્ધચક્રમાં સિધ્ધિ છૂપાયેલી છે.

આ સિધ્ધિને પામ કરવા દેહ ને ભૂલવો પડશે. પરમતત્વમાં રમવું પડશે અહં નો નાશ અને સમતાનો વિકાસ સાધવો પડશે વળી શાન્ત અને પ્રસન્નચિત્તથી થતી આરાધના સાધના અને ઉપાસના સંવર અને નિર્જરાનું કારણ બને છે. જે અંતે અનંત સુખ અને અનંત આનંદના ઘર રુપ સિધ્ધિ નું ભેટણું ધરે છે એવા આ નવપદ રુપ સિધ્ધચક્રના ગુણનું વર્ણન કરવું

આકાશને માપવા જેવું, તારલાને ગણવા જેવું, સાગરનો તાગ કાઢવા જેવું અને તેના બુંદ ગણવા જેવુ કઠિન છે.

નવપદની સમ્યગ્ આરાધનાથી આત્મજ્ઞાનની પાપ્તિ સાથે આ લોક અને પરલોક બન્ને સુધરી જાય છે જે રીતે મયણા અને શ્રીપાલરાજા એ આરાધના કરી દેહનું આરોગ્ય, ચિત્ત ની પ્રસન્નતા અને ભાવિમાં સિધ્ધિ સુખની પાપ્તિ નિશ્ચિત કરી લીધી આ નવપદમાંનું એકપણ પદ ઉપેક્ષાવાલુ બની જાય તો તે વાસ્તવિક મોક્ષરુપ ફલને આપવા અસમર્થ બને છે. આજ ધનની લાલચે ધર્મ ભૂલાવ્યો છે ધર્મ પર પ્રિતિ જાગે અને ધન પર નફરત જાગે તો જ સત્વશાલી પ્રગતિના પંથે પ્રયાણ કરી શકે. આવું સત્વ ખીલવવા માટે પૂર્વ મહાપુરુષોએ સ્વપર કલ્યાણાર્થે નવપદના ગુણો દર્શાવતા ચૈત્યવંદન સ્તુતિ સ્તવનો આદિની અનુપમ રચનાઓ કરી મહા ઉપકાર કર્યો છે તેનો વિવિધ ગ્રંથાલયોનો સહારો લઈ અપ્રમત્ત સ્વાધ્યાય રસિક વર્ધમાન તપોનિધિ આચાર્ય **શ્રી અમિતયશ સૂરિ** એ સંગ્રહ કરી **નવપદ મંજૂષા** રુપે વર્ષો ની જહેમતે પ્રગટ કરી પામર જીવોને પરમાત્મા બનવા માટે કલ્યાણ કેડી કંડારી છે ।

સહુ કોઈ કલ્યાણાર્થી બની આ **નવપદ મંજુષા**નો સદુપયોગ કરી સંગ્રહ કરનારનો પરિશ્રમ સફળ કરે એજ .....

અંતર ઝંખનામારી
દક્ષિણ કેસરી
સ્વ. પૂ. આ.ભ. શ્રી સ્થૂલભદ્રસૂરિ
શિશુ કલ્પયશસૂરિના ધર્મલાભ

નવપદ આરાધતે, મયણા ઔર શ્રીપાલ,
કુષ્ટ રોગ સે મુક્ત બને, પાયા પદ ભૂપાલ;
અર્હં સિધ્ધ સૂરીસ પાઠક, સાધુપદ ગુણખાણ,
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર, તપ સેવતા કલ્યાણ;

નમો અરિહંતાણં

લબ્ધિ-વિક્રમ-સ્થૂલભદ્રસૂરીશ્વરજી સદ્‌ગુરુભ્યો નમઃ

સંપાદકીય

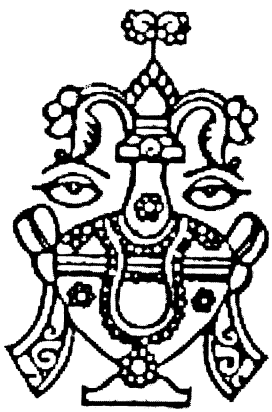
સંપૂર્ણ ગુણમય આત્મા જડનાં સયોગથી અનેક દોષોથી વ્યાપ્ત થયો છે. તે દોષોના નાશ કરવા માટે પૂર્ણ ગુણમય પરમાત્મા તથા મહાત્માઓની આરાધના સેવના કરવાથી આત્મા પૂર્ણ ગુણમય બને છે. તે માટે નવપદમય સિધ્ધચક્રની આરાધના બતાવી છે. તેમાં સંપૂર્ણ જિનશાસનની આરાધનાનો સમાવેશ થયો છે. એની અંદર દેવ ગુરુ ધર્મ, ધર્મ ધર્મી, ગુણગુણીનો સમાવેશ છે, અરિહંત સિધ્ધનો દેવતત્વમાં, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય સાધુઓ ગુરુતત્વમાં અને ધર્મ તત્વમાં દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર અને તપ આવે છે. આ તત્ત્વત્રયીની આરાધના કરવાથી અનાદિકાળના આત્મામાં લાગેલા દોષો વિકાર વાસનાઓ, નાશ પામી જાય છે. તે આરાધના જ્ઞાની ભગવંતોએ આસો અને ચૈત્ર મહિનામાં સુદી સાતમથી પૂનમ સુધીના નવ દિવસો નક્કી કરેલા છે. વર્તમાન કાળમાં પણ અનેક આત્માઓ ગામો અને શહેરોમાં આરાધના કરી, પોતાના આત્માનુ કલ્યાણ કરી રહયા છે. ।

તે નવપદની આરાધના કરવા માટે પૂર્વના તથા વર્તમાન કાળના આચાર્ય ભગવંતોએ અનેક ભાષાઓમાં ચૈત્યવંદનો, સ્તુતિઓ, સ્તવનો, સજ્ઝાયો, સ્તોત્રો આદિ રુપે વિવિધ સાહિત્યની રચના કરી છે, તે સાહિત્ય અલગ અલગ ગ્રંથો તથા પુસ્તકોમાં હોવાથી આરાધકોને અનુકૂળતા રહે તે માટે એક પુસ્તક રુપે પ્રકાશન કરવાની ભાવનાથી વિવિધ પુસ્તકો, ગ્રંથોમાંથી એકત્રિત કરવામાં આવ્યુ છે, એ પણ લગભગ છાપેલ પુસ્તક વગેરેમાંથી પ્રાપ્ત થયેલ લેવામાં આપ્યું છે. આ સિવાય પણ હસ્ત લિખિતમાં તેમજ છાપેલ પુસ્તકોમાં પણ ઘણું સાહિત્ય હોવું જોઇએ જે આગળ ભવિષ્યમાં અવસરે વિચારાશે. આ સાહિત્ય આજથી પચ્ચીસ વર્ષ પૂર્વે એકત્રીત કરતા કરતા આજે શ્રી સંઘ સમક્ષ મુકાય છે. આ પુસ્તકની પ્રેસ કોપી વાગડના સાઃ મ. શ્રી હેમશ્રીજીના નિશ્રાવર્તી સાધ્વીજી મ.સા. તથા સા.મ. શ્રી સુભદ્રાશ્રીજી મ.ના નિશ્રાવર્તી સાધ્વીજી મ.સા. તથા અનેક સાધુ સાધ્વી તથા શ્રાવકો એ કરી આપી શ્રુતભક્તિનો અનુમોદનીય લાભ લીધો છે. પુસ્તક પ્રકાશન માટે. પ.પૂ. કવિરત્ન આ.ભ. શ્રી વિજયકલ્પયશ સૂરીશ્વરજી મ.સા. તથા જિનભક્તિ રસિક પ્રવર્તક કલાપૂર્ણ વિજ્યજી મ.ની. પ્રેરણાથી અનેક મહાનુભાવોંએ શ્રુતભક્તિ નો સુંદર લાભ લીધો છે. તે બદલ તેઓ ધન્યવાદને યોગ્ય છે. પુસ્તક પ્રકાશનમાં ખાસ રુચીરસ લઇ પ્રેસ વગેરેમાં. પોતાના દુર્લભ સમયનો

ભોગ આપી પુસ્તક પ્રકાશન શીઘ્રાતિશીઘ્ર થાય એના માટે તનતોડ મહેનત કરનાર સ્વાધ્યાય પ્રેમી આરાધના રસિક શ્રીમાન સોહનલાલજી તાલેડા ને કેમ ભુલાય ? આ પુસ્તક પ્રકાશન અરિહંત પરમાત્માની તથા પ્રભાવશાલી સિધ્ધચક્રની પરમ કૃપાથી તથા સ્વ. પૂ. પાદ દક્ષિણ કેસરી ગુરુદેવ શ્રી સ્થૂલભદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા. ના દિવ્ય આશિર્વાદ તથા ૯૯ ઓળીના આરાધક પ.પૂ. આ. દે. શ્રી કલ્પયશસૂરીશ્વરજી ના મ.સા. આશીર્વાદથી પૂર્ણ થયું છે. આ પુસ્તકમાં જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ હોય તો તેનો ત્રિવિધે ત્રિવિધે મિરછામિ દુક્કડં માંગુ છું

સ્વ. પ. પૂ. ગુરુદેવ
શ્રી સ્થૂલભદ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.
નો ચરણકિંકર આ. અમિતયશ સૂ. ના.
ધર્મલાભ ૨૦૬૧ ના મ.સુ. ૧૫ ચિકપેટ (બેંગલોર)

વિષયાનુક્રમ

વિભાગ –1 | નવપદ મહિમા | પે.નં.1–18

વિષય	પે.નં.	વિષય	પે.નં.
અરિહંત પદ	1	દર્શન પદ	9
સિધ્ધ પદ	3	જ્ઞાન પદ	11
આચાર્ય પદ	4	ચારિત્ર પદ	13
ઉપાધ્યાય પદ	6	તપ પદ	16
સાધુ પદ	7		

વિભાગ –2	સિધ્ધચક્ર માહત્મ્ય યા શ્રીપાલ ચરિત્ર	પે.નં. 18–40

વિભાગ –3 | સિધ્ધચક્ર આરાધના | પે.નં. 41–60

નિત્ય આરાધના તથા પહેલો દિવસ	41	સાતમો દિવસ	51
બીજો દિવસ	42	આઠમો દિવસ	53
ત્રીજો દિવસ	43	નવમો દિવસ	56
ચોથો દિવસ	45	દસમો દિવસ	58
પાંચમો દિવસ	46	સિધ્ધચક્રનો જાપ તથા વિધિ	59
છઠ્ઠો દિવસ	48	પંચપરમેષ્ઠિ સ્તુતિ	60

વિભાગ –4 | ચૈત્ય વંદનો | પે.નં. 61–92

1)	શ્રી સિધ્ધચક્ર આરાધતા	61	15.	આસો ચૈત્ર ઉધોત પક્ષ	69
2)	અરિહંત ઉદાર કાંતિ	62	16.	પહેલે પદ અરિહંત નમો,	69
3)	સિધ્ધચક્ર આરાધના	63	17.	માર્ગદર્શક અરિહંત પ્રભુ	70
4)	સિધ્ધચક્ર પદ સેવીયે	63	18.	બાર ગુણો અરિહંતના	70
5)	સિધ્ધચક્ર સેવી સદા	64	19.	જૈનેન્દ્રમિન્દ્રમહિતં	70
6)	સિધ્ધચક્ર આરાધતા	65	20.	સુલલિત નવપદ ધ્યાનથી	71
7)	વિશ્વ વિબોધન સુખકરુ	65	21.	શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીએ	71
8)	ચોત્રીશ અતિશય સોહતા	66	22.	સકલ મંગલ પરમ કમલા	71
9)	બાર ગુણે અરિહંતજી	67	23.	સકલાભિષ્ટદમુત્તમં નવપદં	72
10)	પહેલે પદ અરિહંતનાં	67	24.	જય જય શ્રી અરિહંતભાનુ	72
11)	પહલે દિન અરિહંતનુ	68	25.	રાકેશકાશધનસાર પિનાકિધામ	73
12	બાર ગુણ અરિહંતના	68	26.	વંદુ શ્રી અરિહંતને	73
13	જો ધુરિ સિરિઅરિહંત	69	27.	ઉદધિ સુતા તાસ રિપુ	74
14.	સુખદાયક શ્રી સિધ્ધચક્ર	69			

	વિષય	પે.નં.		વિષય	પે.નં.
28.	પ્રણમું સિદ્ધ નિરંજનો	74	47.	શ્રીમજ્જૈન નભોંગણે રવિ સમા	82
29.	સિદ્ધયન્તિ કાર્યાણિ	75	48.	જિનશાસન દિપક સમા	83
30.	તિત્થયરે ગયમોહે	75	49.	શ્રી પાઠક પદ પૂજ્યા	84
31.	વિનય કમ્મ ચઉક્ક જિણેસરે	76	50.	ધન ધન શ્રી ઉવજઝાય	84
32.	વિમલેસર ચક્કેસરી	76	51.	યતઃ સાધુસંઘઃ સમીપે પ્રગત્ય	85
33.	શ્રી શૈલેષી પૂર્વ પ્રાંત	76	52.	શ્રી પંચમે યતિજનાઃ સતતં	85
34.	સકલ અભીષ્ટને આપતાં	77	53.	પંચમ પદને પૂજીએ	86
35.	ષડ જીવન પાલન પરા	77	54.	દંસણ નાણ ચરિત્ત કરી	86
36.	અસ્ત થયે રવિચંદ્રમા	77	55.	હૂત પુગ્ગલ પરિઅટ્ટ	87
37.	અરિહંત સન્ત ભદન્ત	78	56.	છટ્ઠે દર્શન પદ નમો	87
38.	જ્ઞાન ચતુષ્ટય સિધ્ધિથી	78	57.	ષષ્ઠે પદે નૌમિ સુદર્શનં	87
39.	ચારિત્ર પદ ધારીએ,	79	58.	નત્વા નત્વા વિમલમનસા	88
40.	કર્મવલ્લી વિદારવા	79	59.	જ્ઞાન નમો પદ સાતમેં	89
41.	ધર્મ મૂલ દર્શન નમો	80	60.	અષ્ટમપદ આરાધીયે	89
42.	જ્ઞાન દાન કરે ધ્યાનનું	80	61.	જસ્સ પસાયે સાહુ પાય	90
43.	ઉપાધી આધિ હરે	80	62.	આરાધયન્તુ ગુણિનો	90
44.	જગત ભૂષણ વિગત દૂષણ	81	63.	શ્રી ઋષભાદિક તીર્થનાથ	91
45.	સિદ્ધ સકલ સમરુ સદા	82	64.	અપારે સંસારે	91
46.	જિનરાજ કુલ મુખરસ અનિલ	82	65.	મનઇચ્છિત પૂરણ	92

વિભાગ –5	સ્તવનો	પે.નં. 93–177

1.	આચારજ પદ વંદીયે	93	14.	દેશ મનોહર માળવો	101
2.	સિદ્ધચક્ર ગુણખાણ	93	15.	શ્રી ગુરુ વયણે તપ કરે	101
3.	વહે મુનિ સંજમ ગુણ દરીયા	94	16.	રાજગૃહી ઉદ્યાન	102
4.	સમ્યકદર્શન ધરો રે પ્રાણી	94	17.	આજે ઓચ્છવ છે રે અધિકો	103
5.	વર્ધમાન જિન તુમસે વિનવું	95	18.	શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીયે રે	103
6.	વીર પ્રભુને ધ્યાન ભવિ	95	19.	સેવો રે ભવિજન ભક્તિ ભાવે	104
7.	કૂલ કમળનું મ્હેકતુ રે	96	20.	સિદ્ધચક્ર સેવો રે મન મોહન	104
8.	નવપદની આરાધના	96	21.	આસો ચૈત્ર માસે કરો ઓળી	104
9.	સિદ્ધચકનું ધરીએ ધ્યાન	96	22.	નવપદ મહિમા સાંભળે વીર	105
10.	ઓળી કરવાને અમે આવ્યા રે	97	23.	સરસ્વતીને ચરણે નમી	106
11.	આરાધો આદર કરી રે લાલ	98	24.	બાર ગુણે અરિહંતને ધ્યાવું	106
12.	નવપદનો મહિમા સાભળજો	99	25.	તપ જપ કરીએ શક્તિથી	107
13.	સુરમણિ સમ સહુ મંત્રમાં	100	26.	ઇમ સચલ સુખકર	107

	વિષય	પે.નં.		વિષય	પે.નં.
27.	અલબેલાની જોઇ વાટડી રે	107	60.	મુનિ પંચમ પદ વાંદીએ	125
28.	શ્રી સિદ્ધચક યંત્રને સેવો	108	61.	સમ્યફત્વ નામે હો દર્શન	126
29.	અરિહંત અશરીરી આચાર્યજી	109	62.	જ્ઞાનપદ હિતધાર	126
30.	નવપદજી એ નિર્મળા તમે	109	63.	વંદો ભવિ ચારિત્ર	126
31.	સેવો સેવો ભવિજન પ્યારા	109	64.	નવમે પદ પ્રણમુ મુદા રે	127
32.	આજ મારે આંગણે	110	65.	નવપદ ધ્યાન પ્રભાવથી	127
33.	વારંવાર ભવિપ્રાણી	110	66.	સિદ્ધચક આરાધી	128
34.	સર્વ ગુણોમાં જ્ઞાન છે મોટુ	111	67.	અરિહંત પદ મન રંગ	128
35.	ચારિત્ર એવું મળો	111	68.	શ્રી વીર જિણંદ વખાણ્યો	129
36.	પ્રાપ્તિ મંગલ શિવસુખની	112	69.	સિધ્ધચક ને સેવો	129
37.	નવપદ સેવા મંગલ ભાવે	113	70.	નવપદનું નિત્ય કરીએ	130
38.	નવપદ સેવા અતિ સુખકાર	113	71.	પ્રાણી નવપદ સેવો આજ	130
39.	સિદ્ધચક સેવા અમૂલ્ય	114	72.	સેવો નવપદ	131
40.	આદિ મંગલ સહુ મંગલમાં	115	73.	શ્રી સિદ્ધચક આરાધીયે	132
41.	હીયડે ધ્યાવું રે નવપદ	115	74.	હાં રે જીવા ચતુર	132
42.	સિદ્ધચક વંદો જયકારી,	116	75.	સેવો ભવિયા સિદ્ધચકનેજી	132
43.	પૂજો રે સિદ્ધચકને	117	76.	અરિહંત પદ હું ધ્યાવું	133
44.	શ્રી સિદ્ધચક સેવા કરો	117	77.	નવપદ ઓળી તપ આરાધન	134
45.	તત્વ તે ત્રણ છે જેહમાં	118	78.	ચૈતર માસે સુદી પક્ષમાં રે	134
46.	તીરથ નાયક જીનવરુજી	119	79.	શ્રી નવપદના મંડલે	135
47.	ભવિયા શ્રી સિધ્ધચક આરાધો	119	80.	ચૌદ પૂરવનો સાર	135
48.	આરાધો પ્રાણી સાચી	120	81.	અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક	135
49.	ગૌતમ પૂછત શ્રી જિન ભાખત	120	82.	સૌ ચાલો ભવિંજન જઇએ	136
50.	નવપદ મહિમા સાંભળો	120	83.	ચાર ઢાલનુ સ્તવન (આસો માસે)	137
51.	સમરી સારદ માય	121	84.	રાજા ચાલ્યો રચવાડીએ	139
52.	જી હો પ્રણમું દિન પ્રત્યે	122	85.	તાત આદેશે મયણા	139
53.	માલવ ધુર ઉજ્જેણીએ રે લોલ	122	86.	મયણા સિધ્ધચક આરાધે	141
54.	પરણી બબ્બર પતિ સુતા રે	123	87.	સેવો સેવો ભવિજન	142
55.	એ મહિમા સિદ્ધચકનો	123	88.	સકલ કિયાનું મુલ જે	142
56.	અરિહંત પદ આરાધો	124	89.	ભાવે કીજે રે નવપદ પૂજના	143
57.	સિદ્ધ શુદ્ધ આતમા રે	124	90.	નવપદ મંગલ મંત્ર નિધાન	144
58.	સૂરિ સકલ વાંદીએ	124	91.	તારશે પાવન શુદ્ધ ભગવંત	144
59.	ચૌથે પદ ઉવજઝાય જપીજે	125	92.	વિવેકી બની આત્મા	144

	વિષય	પે.નં.		વિષય	પે.નં.
93.	સ્વસ્તિ શ્રી સુખ સંપદા	144	123	નવપદ જપો સુજાણ	161
94.	સકલ કુશલ કમલા નીલો	144	124	અવસર પામીને રે	162
95.	નમો નમો સિદ્ધ નિરંજના	145	125	તુમે પૂજો ભવિ મન રંગે	163
96.	મારુ મન મોહ્યુ રે સૂરિ	146	126	નિત્ય નિત્ય સિદ્ધ	163
97.	દ્વાદશ અંગના ધારકા	146	127	સિદ્ધ જગત શીરે	164
98	ઈન્દ્રિય જીપે રે મન સંયમ	146	128	પરમેષ્ઠી ખ્યાલમાં	164
99	શ્રી અરિહંત ભગવંત પરમાત્મા	147	129	નવપદ દીલસે આદર હાં	165
100	શ્રી સિદ્ધપદ આરાધીયે રે	148	130	સિદ્ધચક મુજ દિલમેં ભાયા	165
101	પંચાચાર સુધા ઘરે સુણો	148	131	સિદ્ધચક છે આધાર	166
102	શ્રી ઉવજઝાય બહુ શ્રુત	149	132	સિદ્ધચક ગુણ ગેહોભવિયાં રે	166
103	ષડ્ વ્રતધારી છ કાયનાં રક્ષક	149	133	કરો શુદ્ધ સોહં	166
104	શ્રી સિદ્ધચકની સેવા રે	150	134	સકલ સુરાસુર વંદ્ય નમીજે	167
105	કરી પટકુલે રે લુંછણા	151	135	સિદ્ધચક વર સેવા કીજે	168
106	શ્રી સિદ્ધચકની કરો	152	136	ઓ ભવિ પ્રાંણી રે	169
107	અરિહંતા અરિહંતા પ્રણામું	152	137	સિદ્ધચકને ભજીયે રે	169
108	સિધ્ધચક જગનામી	153	138	શ્રી સિદ્ધચક આરાધીએ	169
109	સેવો સિદ્ધચક ભવિ	153	139	શ્રી ગૌતમ સ્વામી પૃચ્છા કરે	170
110	સિદ્ધચક પદ સેવો ભવિજન	154	140	શ્રી સિદ્ધચકને વંદોજી	171
111	સિદ્ધચક મહિમા ભારી	155	141	શ્રી સિદ્ધચક આરાધીએ	172
112	નવપદકા ધરો ધ્યાન	156	142	અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક	172
113	નવપદ ધ્યાવો ભવિયાં	156	143	નવપદ ધરજો ધ્યાન	172
114	સબ તજકે ચિત્ત ધરો	157	144	વીર જિણંદની વાણી	173
115	સુરમણિ સહુ મંત્રમાં	157	145	નવપદ ધ્યાન ધરો રે	173
116	શ્રી વીર પ્રભુ ભવિજનને	158	146	સકલ કુશલ કમલાનું	173
117	સેવો ભવિકા સિધ્ધચકનેજી	158	147	જગતમેં નવપદં જયકારી	174
118	સિદ્ધચક સેવો રે પ્રાણી	159	148	સેવોજી તુમે નવપદ જગ	175
119	નરનારી રે,	159	149	સુરતરુ કહેના રે	175
120	રુમઝુમ કરતી આવી ઓળી તો	160	150	તપ તમે કરજો ભવિજન	176
121	નવપદ સેવો નરનારી	160	151	સિદ્ધવિભુ શિવપદના	176
122	આવી નવપદની ઓળી	161	152	અરિહા પૂજો પ્રેમશું	177

વિષય	પે.નં.	વિષય	પે.નં.

વિભાગ –6 સજઝાયો પે.નં. 178–202

1.	વારી જાઉં શ્રી અરિહંતની	178	21.	સેવો રે ભવિ નવકાર	189
2.	નમો સિદ્ધાણં બીજે પદે રે	178	22.	શ્રી મુનિચંદ્ર મુનિશ્વર વંદીયે	190
3.	આચારી આચાર્યનોજી	179	23.	નવપદ મહિમા સાર	191
4.	ચોથે પદ ઉવજઝાયનું	179	24.	સમરી શ્રુતદેવી શારદા	191
5.	નિગ્રંથ મુનિવર તેહને જાણીયે	180	25.	સરસ્વતી માતા મયા કરો	192
6.	કીધાં કર્મ નિકંદવા રે	181	26.	પંચ મહાવ્રત દશવિધ યતિધર્મ	193
7.	જગતમેં સદા સુખી મુનિરાજ	181	27.	શ્રી મુનિરાજને વંદના નિત	193
8.	સમકિત નવી લહ્યો રે	182	28.	ગુરુ નમતા ગુણ ઉપજે	194
9.	સુણો સુણો હે ભવિજન પ્યારા	182	29.	ચિત ધરી ભગવતી ભારતી	195
10.	આતમરામી જગ વિશ્રામી	183	30.	પ્રથમ ભણુ અરિહંતનાજી	195
11.	સુણો સુણો હે ભવિજન પ્યારા	183	31.	અષ્ટકરમચૂરણ કરી રે લાલ	196
12.	આનંદકારી મંગલકારી	183	32.	હવે આચારિજના ગુણ સાંભળો	196
13.	નવપદ ગાન ગાનારી	184	33.	શ્રી ઉવજઝાય તણા ગુણ કરિઇ	197
14.	હિરણ્યપુર નામે નગરમાં રે	184	34.	મુનિસમરી હો ગણધરનું	197
15.	સુણો સુણો હે ભવિજન પ્યારા	186	35.	પ્રણમુ શ્રી ગૌતમ ગણધાર	198
16.	હાં રે બેની કર્મનાં ખેલો જો	186	36.	ભવિયણ ભાવીઈ રે	198
17.	માલવદેશ ઉજ્જૈણી નગરી	187	37.	રાત્રી ભોજન વિરમણ જુત	200
18.	તે મુનિને કરું વંદન ભાવે	187	38.	જોષટ દ્વારઇ પરુપણાકી જઈ	201
19.	સમતા સુખનો જે ભોગી	188	39.	સર્વ મંગલમાં પહેલું મંગલ	202
20.	ગોયમ નાણી હો કે	189			

વિભાગ –7 સ્તુતિ વિભાગ પે.નં. 202–243

1.	વીર જિનેશ્વર અતિ અલવેસર	202	11.	આસો ચૈત્રી આંબિલ ઓળી	208
2.	સિદ્ધચક વર પૂજા કીજે	203	12.	શ્રી જિનશાસન ભવિક	209
3.	શ્રી સિદ્ધચક જિનેસર સુંદર	203	13.	શ્રી સિદ્ધચક તણો વર મહિમા	209
4.	સકલ મંગલને શિવસુખકારી	204	14.	શ્રી સિદ્ધચક આરાધો પ્રાણી	210
5.	શાસન નાયક શિવસુખ દાયક	205	15.	મંત્રાધિપ મહિમા	210
6.	ભાવ ભક્તિશુ ભવિજન પૂજો	205	16.	સમરુ સુખદાયક	211
7.	નવપદ ધ્યાન ધરો ભવિ પ્રાણી	206	17.	શ્રી વીર જિનેસર	212
8.	દેવમણિ સમ શ્રી સિદ્ધચક	206	18.	શ્રી સિદ્ધચક જિનેસર સુંદર	212
9.	સિદ્ધચક સાહિબ સેવીયે	207	19.	યથાખ્યાત ચારિત્ર વરીને	213
10.	શ્રી સિદ્ધચક આરાધો ભાવે	208	20.	શુદ્ધાનંદ નિજ વંદીએ	213

	વિષય	પે.નં.
21.	સિદ્ધ બુદ્ધને વાંદુ	214
22.	ભવિજન સુખદાયા	214
23.	ભવ ચક વિહંડણ	215
24.	વીર જિનેશ્વર ભવન દિનેશ્વર	216
25.	જીનશાસન વંછિત	216
26.	પ્રહ ઉઠી વંદુ	217
27.	વીર જીનેશ્વર	217
28.	ત્રિગડે બેઠા ત્રિભુવન નાયક	218
29.	ज्ञात्वा प्रश्नं तदर्थं गणधर	218
30.	જં ભત્તિજુત્તા જિણસિદ્ધસૂરિ	219
31	શ્રી આદિશ્વર જિનવર વંદિએ	219
32	ભવિ સિદ્ધચક પૂજા કરો	220
33	શ્રી સિદ્ધચક આરાધીએ	220
34	સિદ્ધચક વર પૂજા કીજે	220
35	અરિહંત સિદ્ધ જપીઈ આયરિય	221
36	આસો ચઇતર થકી ઓળી કરો	221
37	શ્રી સિદ્ધચકનો તપ છે સાર	221
38	સિધ્ધચક્ર સદા આરાહિઈ	222
39	અરિહંત નમો ગુણ સાયરું	222
40	વિરાગ અરિહંત પુજીએ	222
41	अराइव विराजन्ते,	223
42	जिणसिद्धसूरिउवज्झाय	223
43	સિદ્ધચક યંત્રેશ્વર સારો,	223
44	પહેલે પદ જપીએ અરિહંત	224
45	શ્રી સિદ્ધચક સેવો ભવિ	224
46	અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ ઉવજઝાય	225
47	શ્રી અરિહંત જિનેશ્વર રાય	226
48	भक्तिजुत्ताण सत्ताण	226
49	અર્હમ્ મૂલં પ્રકાંડોઅતનુ	226
50	વિપુલ કુશલ માલા	227
51	અંગ દેશ ચંપાપુરી વાસી	228
52	અરિહંત નમો વળી સિદ્ધ	228
53	ચાર વખત બોલવાની સ્તુતિયોં	229
54	શ્રી વીરો રાજગૃહે	230
55	સકલ ધર્મનું કેન્દ્ર એ	230
56	*વાચક પદ પ્રણમું સદા*	*231*
57	સમકિત સારુ ગુણમાં પ્યારું	231
58	આતમ ગુણ મંડન	232
59	ભવિ જન ગુણ ગાવો	232
60	કર કર ભવિ હિતકર	233
61	ભાવોલ્લાસે કરીએ	233
62	જિન શાસનમાંહી	234
63	અરિહંત પદ વંદો	235
64	નવપદની એકએક સ્તુતિ	235
65	મુનિ નમુ ગુણકારી	236
66	યથાખ્યાત ચારિત્ર વરીને	236
67	અરિહંત નમો ગુણસાયરુ	237
68	ભવિા જન સુખદાયા	237
69	શ્રી જીનશાસનનાયક	238
70	શ્રી વીર જિનેસર અલવેસર	239
71	શ્રી ઋષહેસર પ્રણમું	239
72	અરિહંતસિદ્ધ સૂરિઉવજઝાય	240
73	अरिहाणंसिध्धाणं	240
74	અર્હદાદીનિશુદ્ધાનિ	241
75	સયલ મંગલવલ્લી વસંતાગમં	241
76	જણાવલિ વંછિઅપ્પસાલં	241
77	અરિહંતનવપએહિં વંદિય	242
78	સિરિસુકખ સોહગ્ગ સોહા	242
79	સયલ સુકખાણ લકખાણ	242

	વિભાગ –8	સ્તોત્ર વિભાગ	પે.નં. 243–405	
1	જીયંત રંગારિ ગણે	243	3	વિશુદ્ધ વિજ્ઞાન ભરોપપન્નાઃ 244
2	સમસ્ત ભવ્યલોક પદ્મબોધ	244	4	અરિહંત ભગવંતે 245

	વિષય	પે.નં.		વિષય	પે.નં.
5	પરમેષ્ઠિ મહામંત્ર	246	38	ષષ્ટ પ્રકાશઃ	301
6	યન્નામ સ્તુતિમાત્રેણ	246	39	સપ્તમ પ્રકાશઃ	305
7	જય શ્રી સિદ્ધચક્રેશ	247	40	અષ્ટમ પ્રકાશઃ	309
8	ધ્યાત્વા શ્રી પાર્શ્વનાથસ્ય	248	41	પંચપરમેષ્ઠિ સ્તવન	310
9	શંખેશ્વર પુરાધીશં	249	42	નમસ્કાર સ્તવન	311
10	સુરનરેન્દ્રનતાંધ્રિ યુતં યુતં	250	43	આચાર દિનકરમાંથી	312
11	પ્રણમ્યાર્હમિતિ ધ્યેયં	251	44	શ્રી તીર્થાય નમઃ	312
12	જમ્મજર મરણ ભવજલહિ	256	45	આ શ્રી પૂજ્યપાદવિરચિત	313
13	મગ્ગો અવિપ્પણાસો આયારે	256	46	આચાર્ય ભક્તિ	314
14	કમ્મે સિપ્પે અ વિજ્ઞાય મંતે	258	47	પંચ ગુરુભક્તિ	315
15	નામં ઠવણા દવિએ	262	48	શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિ સ્તવ	316
16	નામંદુવણા દવિએ ભાવમ્મિ	263	49	પ્રકીર્ણ શ્લોક	317
17	નામં ઠવણાસાહુ દવ્વસાહુ	263	50	જિનપ્રભસૂરિ રચિત	318
18	અર્હન્નમસ્કારાવલિકા	264	51	શ્રી પાર્શ્વ સ્તંભનાધીશં	319
19	સિદ્ધ નમસ્કારાવલિકા	268	52	નવપદજીનાં દુહા	320
20	પંચપરમિટ્ઠિ નમુકારથુતં	271	53	શ્રી સિદ્ધચક્ર સાર્ધ શતક	321
21	શ્રી સિદ્ધચક્ર મહિમાપધ્ધતિ સ્તવન	272	54	પ્રશસ્તિઃ	331
22	કુવલયમાળા સંદર્ભ	275	55	શ્રી સિદ્ધચક્ર સ્તોત્ર સંદોહ	331
23	સિધ્ધપદ	279	56	શ્રી સિદ્ધપદ સ્તોત્ર	333
24	આચાર્ય પદ	280	57	શ્રી આચાર્ય પદ સ્તોત્ર	336
25	ઉપાધ્યાય પદ	281	58	શ્રી ઉપાધ્યાય પદ સ્તોત્ર	341
26	સાધુ પદ	282	59	શ્રી સાધુપદ સ્તોત્ર	348
27	પણ્હગબ્ભં પંચ પરમિટ્ઠિથવણં	287	60	શ્રી સમ્યગદર્શન પદ સ્તોત્રમ	353
28	પંચ મહા પરમિટ્ઠિ સંથયં	289	61	શ્રી સમ્યગજ્ઞાન પદ સ્તોત્ર	362
29	પંચ પરમિટ્ઠિ-જયમાલા	289	62	શ્રી સમ્યગચારિત્ર પદ સ્તોત્ર	369
30	પ્રાકૃતદ્વયાશ્રય મહાકાવ્ય	290	63	શ્રી સમ્યગ તપપદ સ્તોત્ર	374
31	ત્રિષષ્ટિશલાકાપુરુષ ચરિત્રાન્તર્ગત	291	64	નવપદ આરાધન વિધિ	379
32	શ્રી સિંહતિલકસૂરિ રચિત પંચપરમેષ્ઠિ	292	65	પંચ પરમેષ્ઠી છંદ, ત્રિભંગી છંદ	381
33	સિદ્ધસેનસૂરિ પ્રણિત નમસ્કાર	293	66	સિદ્ધભગવંતનો છંદ	383
34	દ્વિતીય પ્રકાશઃ	295	67	તુમ્હે તરણ તારણ	384
35	તૃતીય પ્રકાશ	296	68	અરિહંત પદ સ્મરણ	386
36	ચતુર્થ પ્રકાશઃ	297	69	સિદ્ધ-પદ સ્મરણ	386
37	પંચમ પ્રકાશઃ	298	70	આચાર્ય પદ સ્મરણ	386

	વિષય	પે.નં.		વિષય	પે.નં.
71	ઉપાધ્યાય પદ સ્મરણ	387	75	નવકાર મહામંત્ર	390
72	સાધુ પદ સ્મરણ	387	76	શ્રી ચારિત્રસાર કૃત	391
73	શ્રી જિનવલ્લભસૂરિ રચિત	388	77	ઉપા. યશોવિજયજીકૃત પંચ	392
74	અરિહંત બત્રીસ બિરુદાવલી	389			

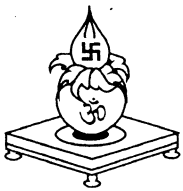
વિભાગ -9	આરતિયો નવપદના ખમસમણા સ્તુતિયોં ગહુંલીયો	પે.નં. 406-422

1	નવપદના ખમાસમણા	406	12	શ્રીપાલ માતને નમવા	417
2	નવપદની માંડલા સન્મુખ	406	13	શ્રીપાલને મતિસાગર કહે છે	417
3	સિદ્ધચકનાં ગુણોનાં શ્લોક	408	14	શુદ્ધ ચારિત્ર પાળે જીવોને	418
4	નવપદજીની આરતીયો	410	15	શ્રીપાલ રાજાનો રસ	419
5	મીઠી મધુરી વાત	412	16	વીત્યું બાળપણ	419
6	પ્રાણનાથ ચાલો	413	17	ચતુર કલા ચોસઠ	420
7	એક દિન	413	18	સુણી ઉત્તર નિજ	420
8	લાખ લાખ વાર	414	19	કરો લાખ ભલે ચતુરાઇ	421
9	શેઠ રમણી ઋદ્ધિનાં	414	20	મયણા રે મયણા રે છોડી	422
10	શ્રીપાલ સુખ લહે	415	21	ધર્મલાભનો ધ્વનિ ત્યાં	422
11	એક દિન કુંવર સ્યવાડી	416	22	શ્રી નવપદનો મહિમા સહુ	422

વિભાગ -10	નવપદપૂજા સંગ્રહ	પે.નં. 465-597

1	શ્રી પંચ પરમેષ્ઠી પૂજા	465	8.	બુદ્ધિસાગરસૂરિજી કૃત	549
2.	પૂ. લબ્ધિસૂરીજી કૃત	476	9.	બુદ્ધિસાગરસૂરિજી કૃત બૃહત પૂજા	554
3	પૂ.ઉ. યશોવિજયજી કૃત	491	10.	શ્રી આત્મારામજી મ. કૃત	572
4.	પણ્ડિત શ્રી પદ્મવિજયજી કૃત	504	11.	પ. માણેક વિજયજી કૃત	583
5.	શ્રી પદ્મમસૂરિ કૃત	512	12.	નવપદની પૂજાનાં ગાયનો	592
6.	પં. શ્રી નિત્યાનંદ વિજયજી કૃત	529	13.	પૂજામાં બોલ્વા યોગ્ય સિદ્ધચકનાં ગીત	595
7.	જ્ઞાનવિમલસૂરિજી કૃત	541			

વિભાગ -11	સિધ્ધચક પૂજન વિધિ	પે.નં. 597-631

૧. અરિહંત પદ

પરમોપકારી શ્રી જીનેશ્વર ભગવંતના શાસનમાં આત્માને પરમાત્મ ભાવ તરફ લઈ જવા માટેના અનેક યોગો બતાવેલા છે. તે દરેક યોગો આત્મા પોતાની યોગ્યતા, ભવિતવ્યતા પ્રમાણે આરાધી પોતાનું શ્રેયઃ સાધી શકે છે. તે યોગોની અંદર નવપદની આરાધના પણ એક અનુપમ સાધન છે. કે જેની અંદર તત્વત્રયી અને રત્નત્રયી સ્વરુપ જીનશાસનનું હાર્દ રહેલ છે. આ નવપદમાં અરિહંત પદ મોખરે છે. કારણ કે અરિહંત પરમાત્માના આત્માઓ પોતાનાં આત્માને સંસારમાં રીબાતા આત્માના દુઃખોથી ઉત્પન્ન થયેલી દ્રવ્ય અને ભાવ કરુણા ભાવનાના આલંબને પૂર્વના ત્રીજા ભવ વગેરેથી લઈ અનેક ભવોની સાધના સંસારનાં પ્રત્યેક આત્માને સંસાર સાગરથી તારવા માટે કરી તે ભાવનાની પ્રખલતાનાં કારણે તે આત્માઓ પૂર્વના ત્રીજા ભવે વીસસ્થાનક તપની આરાધના દ્વારા તીર્થંકર નામકર્મની નિકાચના કરે છે ।

ત્યારબાદ કાલ કરી દેવલોક અથવા નરકગતિમાં તે આત્મા ઉત્પન્ન થાય છે. ત્યાં દેવલોકનાં સુખોમાં નિરાસક્ત રહે છે અને નરકના દુઃખોમાં સમભાવમાં મગ્ન રહે છે. ત્યાથી અ્વી પંદર કર્મભૂમિમાં, આર્ય દેશોમાં, ઉચ્ચકુલોમાં, પણ ઉચ્ચકોટીનાં, રાજકુલોમાં, મહાસતીયોની કુક્ષીમાં ૧૪ દિવ્ય સ્વપ્નો પૂર્વક તીર્થંકર પણાને સૂચન કરતા અનુપમ દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાલ, ભાવ વર્તતા હોય તે સમયે ઉત્પન્ન થાય છે. પરમાત્મા જ્યારથી ગર્ભમાં આવે છે ત્યારથી તેમનો તીર્થંકર નામકર્મનો પ્રદેશોધ્ય શરુ થાય છે. ઈન્દ્ર મહારાજાનું આસન કંપાયમાન થાય છે. દેવલોકમાં રહેલા ઈન્દ્ર મહારાજા પરમાત્માની સ્તુતિ કરે છે. ગર્ભકાલ પૂર્ણ થયા પછી ૭ ગ્રહો ઉચ્ચ સ્થાને વર્તતા હોય ત્યારે પરમાત્માનો જન્મ થાય છે. તે સમયે ૫૬ દિગ્કુમારીકાઓ કે જે ભવનપતિ નિકાયની હોય છે. તેમનાં આસન ચલાયમાન થાય છે. તેઓ પોતાનાં પરિવાર સાથે આવી પરમાત્માનું સૂતિકર્મ કરે છે. સૂતિકર્મનું કાર્ય પૂર્ણ થતાં સૌ નિજસ્થાને જાય છે. ત્યારબાદ ઈન્દ્ર મહારાજાનાં આસન કંપાયમાન થાય છે. ત્યારે પોતાનાં સેનાપતિ પાસે સુઘોષા ઘંટ વગડાવી પોતાના તાબામાં રહેલા વિમાનોમાં સર્વ દેવોને જણાવે છે. અને જન્મ મહોત્સવમાં આવવાનું આમંત્રણ આપે છે. સર્વ દેવો જાણીને

મેરુ પર્વત ઉપર પરમાત્માનો જન્મ મહોત્સવ ઉજવે છે. ભવ્ય રીતે જન્મ મહોત્સવ ઉજવી રહ્યા પછી પરમાત્માને માતાપિતા પાસે સોંપી પોતે સર્વ નંદીશ્વર દ્વિપમાં જઈ ત્યાં અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કરે છે. ભગવંતના માતાપિતા પરમાત્માનો ભવ્ય જન્મ મહોત્સવ કરે છે. જેમાં સૂર્યદર્શન, ચંદ્રદર્શન, નામસ્થાપના વગેરે કરે છે.

પરમાત્માને ગર્ભકાલથી જ મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન અને અવધિજ્ઞાન એમ ત્રણ જ્ઞાન હોય છે. તેઓ પરમ વૈરાગ્ય ભાવમાં રમતાં હોય છે. સંસારનાં એક પણ પદાર્થમાં લેશમાત્ર રાગ તેઓને હોતો નથી. લગ્ન, રાજ્યગ્રહણ, પુત્રપાલન, સંસારનાં ભોગો વગેરે દરેક ક્રિયાઓમાં પોતાનું ઔચિત્ય અને જે ભોગાવલી કર્મ બાકી હોવામાં કારણે કરવી પડે માટે કરે છે. જ્યારે દિક્ષાનો સમય થાય ત્યારે નવલોકાંતિક દેવો આવી પોતાનાં આચાર પ્રમાણે પરમાત્માને તીર્થ પ્રર્વત્તાવવા માટે વિનંતી કરે છે. તે પછી પરમાત્મા વર્ષીદાન આપી દેવ-દાનવ અને માનવોએ કરેલા મહોત્સવ પૂર્વક પ્રવ્રજ્યા ગ્રહણ કરે છે. પ્રવ્રજ્યા ગ્રહણ કર્યા પછી દેવ-દાનવ, માનવ અને તિર્યંચો દ્વારા કરાયેલા અનુકૂલ-પ્રતિકૂલ ઉપસર્ગો અને પરિષહ સમતા ભાવે સહન કરતાં., આત્મ ભાવમાં રમણતા કરી, ક્ષયકશ્રેણી માંડવા દ્વારા ચારઘાતીકર્મનો ક્ષય કરી ઉત્તમ એવા કેવલજ્ઞાન, કેવલદર્શન, પ્રાપ્ત કરે છે. કેવલજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયા પછી એમનો તીર્થંકર નામકર્મનો વિપાકોદય શરુ થાય છે. તે પછી તીર્થ સ્થાપના, ગણધર સ્થાપના, ચતુર્વિધ સંઘની સ્થાપના કરે છે. દરરોજ બે પ્રહર બાર પર્ષદા સમક્ષ, ત્રણ ગઢમાં અષ્ટમહાપ્રાતિહાર્ય યુકત ચોત્રીશ અતિશયોથી અલંકૃત અરિહંત પરમાત્મા પાંત્રીશ વાણીથી અલંકૃત સ્યાદ્વાદથી શોભતી સમભંગી, નયનિક્ષેપાનાં ગુણો સહિત દેશના ફરમાવે છે. જે દેશના ફરમાવવાનાં કારણે પરમાત્મા ભવ્ય જીવોનાં મહાગોપ, મહાનિર્યામક, મહાસાર્થવાહ, મહામાહણ વગેરે રુપે ત્રણ ભુવનમાં પ્રસિદ્ધ થાય છે. એ પ્રમાણે જગતની અંદર પોતાનાં ધર્મતીર્થ દ્વારા અનેક આત્માઓને તારતા, ભવપાર ઉતારતાં, અંતિમ સમય આવે ત્યારે અનશનને આરાધી, શૈલેશીકરણ કરી બાકી રહેલાં ચાર અઘાતિ કર્મનો ક્ષય કરી મોક્ષ લક્ષ્મીને વરે છે. આ પરમાત્માનું નિત્ય ધ્યાન ધરતાં, આરાધતા, સાધતા જેમ ઈયલ ભમરીનાં ધ્યાનમાં રહેવાથી ભમરી બને છે. તેમ આપણો આત્મા પણ અરિહંત સ્વરુપ પ્રાપ્ત કરી શાશ્વત સુખનો ભાગી બની શકે એ જ અભિલાષા...

૨. સિધ્ધ પદ

સિધ્ધચક્રજીમાં બીજું સિધ્ધ પદ છે. અરિહંત પરમાત્માએ ફરમાવેલા માર્ગની આરાધના કરતાં-કરતાં આત્માને તે આરાધનાનાં ફલ સ્વરુપે જે પદ પ્રાપ્ત થાય છે. તે સિધ્ધ પદ છે. જગતની અંદર સિધ્ધો અનેક પ્રકારનાં છે. યોગ સિધ્ધ, વિદ્યા સિધ્ધ, તંત્ર સિધ્ધ, શિલ્પ સિધ્ધ, વગેરે સિધ્ધોને અહીં ગ્રહણ ન કરતાં આઠ કર્મથી મુક્ત થએલા ૧૪ રાજલોક ઉપર આવેલ ઈષદ્પ્રાગ્ભાર નામની સ્ફટીક રત્નમય ૪૫ લાખ યોજન વિસ્તારવાલી મધ્યમાં ૮ યોજનની જાડાઈવાલી પછી ધીમે ધીમે પાતલી થતાં થતાં અંત ભાગે માખીની પાંખની જેમ અત્યંત સૂક્ષ્મ થએલી એવી સિદ્ધશીલા ઉપર બીરાજમાન થએલ સિધ્ધ ભગવંતો ગ્રહણ કરવાનાં છે.

તે સિધ્ધાત્માઓને ભૂખ-તરસ-રોગ-શોક-આધિ-વ્યાધિ અને ઉપાધિનાં કારણ સ્વરુપ શરીર હોતું નથી. તે આત્માઓ અનંતજ્ઞાન, અનંતદર્શન, અવ્યાબાધ્ધ સુખ, ક્ષાયીક સમકિત, સાદિ અનંત, સ્થિતિ, અરુપી, અગુરુલધુ અનંતવીર્યને, ભોગવનારાં છે. તે સિધ્ધ ભગવંતો જ્યારે ત્યાં ઉત્પન્ન થાય છે ત્યારે તેમનાં આત્મપ્રદેશો પોતાનાં શરીરની અવગાહનાના ૨/૩ ભાગ પ્રમાણ ક્ષેત્રમાં રહે છે. જઘન્યથી ૨ હાથના શરીરવાલા આત્માઓ અને ઉત્કૃષ્ટથી ૫૦૦ ધનુષ્યની શરીરની અવગાહનાવાલા આત્માઓ સિધ્ધ થઈ શકે. સિધ્ધગતિમાં ઉતકૃષ્ટથી ક્રોડપૂર્વના આયુષ્યવાલા અને જઘન્યથી ૯ વર્ષનાં આયુષ્યવાલા આત્માઓ સિધ્ધ થઈ શકે છે તે આત્માઓનું સુખ સ્વાભિવિક છે. તે પરદ્રવ્યની અપેક્ષા વગરનું અને સ્વાધીન છે. તે સુખ કદી પણ નષ્ટ થતું નથી. ત્યાંના સુખની તોલે આ જગતનું કોઈપણ જાતનું સુખ આવી શકતું નથી. સિધ્ધના સુખોનું વર્ણન ખુદ કેવલી પરમાત્મા પોતે જાણતા હોવા છતાં પણ જંગલમાં વસતા ભીલની જેમ વર્ણન કરી શકવા માટે સમર્થ થતાં નથી. સિધ્ધગતિમાં એક આત્માને આશ્રયી સાદિ અનતકાળની સ્થિતિ છે. અને સિધ્ધગતિની અપેક્ષાએ અનાદિ અનંતકાળની સ્થિતિ છે. તે સિધ્ધ ભગવંતોને બીજા દર્શનકારોનાં મતની જેમ પાછું સંસારમાં આવવાનું હોતું નથી. કારણ કે તે આત્માઓએ સંસારમાં ફરી આવવા માટેનાં કારણરુપ જે અષ્ટકર્મની જાળ છે તેનો નાશ કર્યો છે. તે સિધ્ધ ભગવંતો પાંચમા અનંતાની સંખ્યા જેટલા છે. સિધ્ધપણાનો વિરહકાળ જઘન્યથી ૧ સમય અને ઉત્કૃષ્ટથી ૬ મહિના એનાથી

વધારે સમયસુધી વિરહકાળ રહે જ નહીં ૬ મહિનામાં અઢી દ્વિપ અને બે સમુદ્રમાંથી કોઇને કોઈ જીવ મોક્ષમાં અવશ્ય જાય જ. ૧ સમયની અંદર જઘન્યથી ૧ આત્મા સિધ્ધ થાય અને ઉત્કૃષ્ટપણે ૧૦૮ આત્મા સિધ્ધ થઇ શકે. એક આત્મા સિધ્ધ થાય એટલે એક જીવ અવ્યવહાર રાશિમાંથી નિકલી વ્યવહાર રાશિમાં આવે છે. સિધ્ધપણું મનુષ્યગતિ, પંચેન્દ્રિય જાતિ, ત્રસકાય, ભવ્યત્વ, પંચેન્દ્રિય જાતિ) સંજ્ઞી યથાખ્યાત ચારિત્રી, ક્ષાયિક સમકિતી, કેવલજ્ઞાની, કેવલદર્શની, ૧૫ કર્મભૂમિમાં ઉત્પન્ન થએલાં અને અવસર્પિણીનાં તેમાં પણ ત્રીજા-ચોથા આરામાં જન્મેલા અને ઉત્સર્પિણીનાં ૩-૪ આરામાં જન્મેલા આત્માઓ જ સમ્યગ દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્રની આરાધના દ્વારા પ્રાપ્ત કરી શકે. સિધ્ધપણું આરાધના દ્વારા પુરુષ-સ્ત્રી કે નપુંસક દરેક આત્મા પ્રાપ્ત કરી શકે છે. એમાં કોઈ બાધ નથી. સિધ્ધનાં પંદર ભેદો છે :-

જીનસિધ્ધ, અજિનસિધ્ધ, તીર્થસિધ્ધ, અતીર્થસિધ્ધ, ગૃહસ્થલિંગ, સ્વલીંગ, અન્યલીંગ, પુરુષસિધ્ધ, સ્ત્રીસિધ્ધ, નપુંસકસિધ્ધ, એકસિધ્ધ, અનેકસિધ્ધ, પ્રત્યેક બુધ્ધ, સ્વયંબુધ્ધ, બુધ્ધબોધિત આ પંદર સિધ્ધાવસ્થા પહેલાં જીવ જે અવસ્થામાં વર્તતા હોય છે તેની અપેક્ષાએ ભેદો છે. બાકી ત્યાં આગળ તીર્થંકર ભગવંતના આત્મા અને ગણધર ભગવંતના આત્મા, ગુરુનાં કે શિષ્યનાં, આત્મા, પુરુષનાં કે સ્ત્રીનાં આત્માઓ વચ્ચે કોઈ ભેદ નથી. એ સિધ્ધાત્માઓના સંક્ષેપથી જ્ઞાની ભગવંતોએ ૮ અથવા ૩૧ ગુણો બતાવ્યા છે. બાકી એ સિધ્ધાત્માઓ તો અનંતાનંત ગુણનાં માલિક છે. એ ગુણો આપણા આત્માની અંદર પ્રગટાવવા માટે દરરોજ એ સિધ્ધ ભગવંતોનું પૂજન અર્ચન-સ્મરણ-જાપ-નિદિધ્યાસન-ધ્યાન કરતાં રહેવું જોઈએ કે જેથી આપણો આત્મા પણ સિધ્ધસ્વરુપી થઈ શકે. એ જ અભિલાષા.....

૩. આચાર્ય પદ

સિધ્ધચક્રજી એ એક એવું યંત્ર છે કે જેની આરાધનાથી સાધ્ય-સાધક-સાધન ત્રણેની આરાધના થાય છે.

તેમાં સાધ્ય છે :- અરિહંત અને સિધ્ધ....

સાધક છે :- આચાર્ય, ઉપાધ્યાય અને સાધુ....

સાધન છે :- દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર અને તપ....

આપણે સાધ્ય વિભાગની વિચારણા કરી ગયા હવે સાધક વિભાગમાં જે આચારો ને પાળે અને પળાવે તે આચાર્ય શ્રી જૈન શાસનની આરાધના કરવા માટે જ્ઞાની પરમાત્માઓએ આચારોને પાંચ વિભાગમાં ગોઠવેલા છે. પાંચ આચારોનું પાલન કરવાથી સમસ્ત જૈન શાસનની આરાધના થઈ જાય. તે પાંચ આચાર - જ્ઞાનચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રાચાર, તપાચાર અને વીર્યાચાર.

જ્ઞાનાચારનું ૮ પ્રકારે પાલન કરે અને ચતુર્વિધ સંઘમાં કરાવે. તે પ્રમાણે દર્શનાચાર ૮ પ્રકારે, ચારિત્રાચાર ૮ પ્રકારે, તપાચાર બાર પ્રકારે અને વીર્યાચાર ત્રણ પકાર છે.

પોતે પાલન કરે અને બીજા પાસે કરાવે. એ આચાર પાલનમાં જે કોઈ સીદાતા હોય, પ્રમાદી હોય તે તેમને સારણા - વારણા - ચોયણા અને પડિચોયણા દ્વારા પ્રેરણા કરી આચારોમાં સ્થિર કરે છે. એ આચાર્ય ભગવંતો પોતાની નિશ્રામાં વર્તતા ચતુર્વિધ સંઘનું હંમેશા ક્ષેમકુશળ ઈચ્છતા હોય છે. અને તે માટે હંમેશા પ્રયત્નશીલ હોય છે. ચતુર્વિધ સંઘમાં પણ કોઈના પર આપત્તિ આવતી હોય તો તે પોતાના જાનનાં જોખમે પણ તેની રક્ષા માટે કટીબધ્ધ રહે છે. તે આચાર્ય ભગવંતો ૩૬ છત્રીસી, ગુણોથી અલંકૃત હોય છે. હંમેશા શિષ્યોને અપ્રમત્તપણે દેશના આપે છે. અરિહંત પરમાત્માનાં શાસનની સ્થાપના કરે છે. પરંતુ શાસનની સમગ્ર વ્યવસ્થા પૂ. આચાર્ય ભગવંતો જ કરે છે. જે વ્યવસ્થા શાસનના અંત સમય સુધી સુચારુ રુપે ચાલી રહે છે. પરમાત્માનાં નિર્વાણ બાદ અને કેવલી ભગવંતોના વિરહસમયે શાસનદિપક બની ભવ્યાત્માઓને મોક્ષમાર્ગમાં પ્રગતિ કરાવતા રહેવાનો યશ આચાર્ય ભગવંતોને જ મળે છે. પરમાત્માનાં શાસનની પ્રભાવનાના માટે આચાર્ય ભગવંતો પોતાનામાં રહેલ અનેક ગુણો જેવાં કે વાદ શકિત, કવિત્વ શક્તિ, મંત્રબળ, તંત્રબળ, યોગબળ, સમસ્ત શ્રુતધારક પણું વગેરેનો ઉપયોગ કરે છે.

જે શાસન પ્રભાવનાથી અનેક આત્માઓ પરમાત્માના માર્ગમાં જોડાય છે. માર્ગાભિમુખ થાય છે. હળુકર્મી થાય છે. જૈન શાસનની અંદર એકપણ પદની આરાધના કરવાથી સમસ્ત પદોની આરાધના થાય છે. એક પદની આશાતના કરવાથી સમસ્ત પદની આશાતના થાય છે. આ પ્રમાણે એક આચાર્ય ભગવંતની ભકિત-આરાધના-ઉપાસના કરવાથી સમસ્ત પદ અને ચતુર્વિધ સંઘની ભક્તિ

આરાધના - ઉપાસના થાય છે. એ જ પ્રમાણે એક આચાર્યની આશાતના કરવાથી ચતુર્વિધ સંઘની આશાતના થાય છે.

માટે આચાર્ય ભગવંતોની ઉપાસના આરાધન કરવા દ્વારા આત્માને પાંચ આચારમય બનાવી આત્મશ્રેયઃ સાધવા ઉજમાળ બનવું જોઈએ એ જ....

૪. ઉપાધ્યાય પદ

શ્રી જૈન શાસનમાં જ્ઞાન અને ક્રિયા મુખ્ય છે. તેમાં જ્ઞાન પ્રથમ છે. તે જ્ઞાન જો પ્રાપ્ત કરવું. હોય તો ઉપાધ્યાય પદની આરાધના કરવાથી જ પ્રાપ્ત થાય છે. તે ઉપાધ્યાયજી એટલે જ્ઞાનની ગંગા.... તે જ્ઞાનગંગામાં જે કોઈ ડુબકી લગાવે તે પોતાના કર્મમળને દૂર કરી શકે. કષાયના તાપને શાંત કરી શકે, અનાદિકાળની વાસનાની અતૃપ્તિને મીટાવે શકે છે.

ઉપાધ્યાયજી એટલે સંસાર દાવાનલથી બળેલા-ઝળેલા પ્રાણીઓ માટે સદાય પુષ્કરાવર્ત્તના મેઘ સમાન જ્ઞાનની વૃષ્ટિ કરતા રહેનાર મેઘ જેવા છે. સંસાર રુપ વનની અંદર રખડી-રખડીને શ્રમીત થએલા જીવોને માટે શીતલ છાયા અર્પનાર વૃક્ષ સમાન ઉપાધ્યાય ભગવંતો છે. કે જેમની નિશ્રામાં જીવો રહી પોતાના સંસારનાં શ્રમોને દૂર કરે છે. ઉપાધ્યાયજી ભગવંતો પઠન-પાઠન દ્વારા પત્થર જેવા શિષ્યોને જગતની અંદર વંદનીય - પૂજનીય બનાવે છે. જેમ શિલ્પી પત્થરમાંથી સુંદર પ્રતિમા બનાવે છે. અને તે પ્રતિમા જગતમાં દર્શનીય-વંદનીય થાય છે. જેમ ઝવેરી ખાણમાંથી નીકળેલ રત્નને વાઢકાપ વિગેરે કરવા. દ્વારા અનેક પહેલ પાડે છે. અને તે રત્ન રાજા મહારાજા વગેરેનાં મુગટ વગેરે આભુષણોમાં અલંકૃત થઈ ઉચ્ચ સ્થાનને પામે છે. તેમ ઉપાધ્યાયજી મ. પણ કાચારત્ન જેવા શિષ્યને જ્ઞાનપ્રદાન, સારણા-વારણા વગેરે કરવા દ્વારા તેના આત્માને ઉચ્ચકોટીના ગુણો પ્રાપ્ત કરાવી તે આત્માને આચાર્ય ઉપાધ્યાય જેવા સ્થાને અલંકૃત થવામાં જે કોઈ નિમિત્ત હોય તો તે ઉપાધ્યાયજી ભગવંતો જ હોય છે. તે ઉપાધ્યાયજી મહારાજ એટલે સાધુ-સાધ્વીજી રુપ ગચ્છની હંમેશા આત્મિક ઉપકરણ વગેરેની ભૌતિક ચિંતા કરનારાં છે. તેમના હૃદય ની અંદર હમેશા દરેક આત્માના કલ્યાણની ભાવના હોય છે જેથી તે આત્માનું કલ્યાણ

જે રીતે થઈ શકતું. હોય તે રીતે કરવા માટે તેને દરેક પ્રકારે પ્રેરણા કરે છે. અને પ્રેરણા કરવા દ્વારા તે આત્માનો આધ્યાત્મિક વિકાસ કરાવે છે. આચાર્ય ભગવંતો હંમેશા અર્થની વાંચના આપે છે. જ્યારે ઉપાધ્યાયજી સૂત્રની વાંચના આયે છે. માટે તેઓ ૧૧ અંગ અને ૧૨ ઉપાંગ વગેરે જે ૪૫ આગમો છે તેના સ્વાધ્યાયમાં હંમેશા ઉજમાળ રહે છે.

ઉપાધ્યાયજી મહારાજા ત્રણ ભુવનમાં એક અજોડ દાતા છે. કારણ કે બીજા દાતાઓ દ્વારા અપાયેલા દાન થોડા દિવસ, થોડા માસ, વધુ પહોંચે તો જીંદગી પર્યંતનુ હોય છે. જ્યારે ઉપાધ્યાયજી મહારાજા દ્વારા અપાયેલું જે જ્ઞાનદાન છે તે આત્માને ભવોભવ ઉપકાર કરનારુ અને સંસારના સમસ્ત દુઃખોનો નાશ કરનારુ છે. એ ઉપાધ્યાયજી જૈન શાસનની અંદર યુવરાજ સમાન છે. ભવિષ્યકાળમાં આચાર્યપદને યોગ્ય હોય છે. તો ઉપાધ્યાયજી ભગવંતો જૈન શાસનમાં મંત્રીપદને અલંકૃત કરનારા હોય છે. તે ઉપાધ્યાયજી ભગવંતોનું જે આત્મા હંમેશા નીલવર્ણથી યુક્ત સિધ્ધચક્રજીમાં તેનું ધ્યાન ધરે છે. જાપ કરે છે પૂજન, અર્ચન વગેરે કરે છે. તે આત્મા પોતે અનુપમ કોટિના જ્ઞાનદિપકને પ્રાપ્ત કરી સંસાર રુપ જંગલને ઓળંગી જાય છે. અને શાશ્વત સુખનો ભાગી જબને છે. તે ઉપાધ્યાયજી ભગવંતોનું જે આત્મા હંમેશા નીલવર્ણથી યુક્ત સિધ્ધચક્રજીમાં તેનું ધ્યાન ધરે છે. સ્મરણ કરે છે જાપ કરે છે. પૂજન, અર્ચન, વગેરે કરે છે. તે આત્મા પોતે અનુપમ કોટિના જ્ઞાનદિપકને પ્રાપ્ત કરી સંસાર રુપ જંગલને ઓળંગી જાય છે. અને શાશ્વત સુખનો ભાગી બને છે. એ રીતે આપણે પણ એનું ધ્યાન ધરી જાપ, પૂજન, સ્મરણ, અર્ચન વગેરે કરી શાશ્વત સુખના ભાગી બનીયે એ જ અભિલાષા.....

૫. સાધુ પદ

અરિહંત, સિધ્ધ, આચાર્ય, અને ઉપાધ્યાય રુપી રત્નોની કોઈ ખાણ હોય તો તે સાધુપદ છે. એ આત્માનાં કટ્ટર શત્રુ રાગ, દ્વેષ, મોહ, અજ્ઞાન વગેરે છે. તેની સામે મોરચો માંડનાર છે. સાધુ એ જીવતા જાગતા ધર્મ સ્વરુપ છે. સાધુને જોયા એટલે ધર્મ જોયો કહેવાય સાધુથી ધર્મ જુદો નહીં અને ધર્મથી સાધુ જુદા નહીં. સાધુ સ્વયં સમ્યગ દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્રની આરાધના કરવા. દ્વારા

પોતે સાધના કરતા હોવાના કારણે પોતે સાધુ કહેવાય છે. સાધુની સાધના દ્વારા ઈચ્છે કે ન ઈચ્છે તો પણ જગતના જીવોનું કલ્યાણ અવશ્યમેવ થતું જ રહે છે. સાધુ જગતના જીવમાત્રને પોતાના જીવ સમાન માની. ષટ્જીવનિકાયની રક્ષા કરે છે. મુનિનું વચન ભાષાસમિતિ અને વચનગુપ્તિ પૂર્વકનું હોય છે. તેમનો જીવન નિર્વાહ ભ્રમરના રસ ચુસવાના સમાન હોવાથી સમાજને બીલકુલ બોજા રુપ હોતા નથી. જેમ ભ્રમર ફુલોનો રસ ચૂસે છે. પણ હાનિ પહોંચાડતો નથી તેવી રીતે સાધુ પણ પોતાનો જીવનનિર્વાહ સમાજ પાસેથી એષણા સમિતિનાં પાલનપૂર્વક કરતાં હોય છે. સાધુ પાંચે ઈન્દ્રિયોના વિષયોનો મન, વચન, કાયાનાં, કરવા, કરાવવા, અનુમોદવા રુપ ત્રિવિધે ત્રિવિધે ત્યાગ કરે છે. સાધુઓએ જગતનાં દરેક પદાર્થો પ્રત્યેથી પોતાની માયા મમતા બીલકુલ હટાવી લીધી હોય છે. જે કારણથી દુનિયાનાં કોઈપણ પદાર્થ એ મહાત્માઓનાં મનમાં રાગ-દ્વેષની પરિણતી ઉભી કરી શકતા નથી. સાધુઓ જ્યારથી વ્રત અંગીકાર કરે ત્યારથી લઈ તે તપસ્વી કહેવાય છે. મોટે ભાગે તેઓ એક જ ટાઈમ આહાર કરનારાં હોય છે. સાધુઓ પોતે દિવસ દરમ્યાન ૫ પ્રહર સ્વાધ્યાય, ૨ પ્રહર નિંદ્રા અને ૧ પ્રહરમાં પોતાના આહાર, વિહાર અને નિહાર કરે છે. પોતે હંમેશા પોતાના ૧૦ પ્રકારના યતિધર્મનાં પાલનમાં ઉજમાળ રહે છે. અનિત્યાદી ૧૨ ભાવના મૈત્રી વગેરે ૪ ભાવના અને પાંચ મહાવ્રતની ૨૫ ભાવના વડે આત્માને હંમેસા ભાવિત રાખે છે. જેથી પોતાનાં આત્મ સ્વભાવમાંથી વિભાવદશામાં આત્મા જઈ ન શકે. પોતાનાં મનમાં આર્ત્તધ્યાન, રૌદ્રધ્યાન ન પ્રવેશ ન કરે માટે તે હંમેશા ધર્મધ્યાન અને શુક્લધ્યાનની ધૂણી ધખાવી રાખે છે કે જેથી ગમે તેવા પરિષહો અને ઉપસર્ગોમાં પણ પોતાનો આત્મા અસ્થિરતાને પામતો નથી. અને સ્વનું કાર્ય સાધી જાય છે. સાધુ પોતાના મન-વયન-કાયાના યોગોના રક્ષણ માટે હંમેશા ૩ ગુપ્તિનાં પાલનમાં સાવધાન રહે છે. ૩ યોગોની કોઈપણ પ્રવૃત્તિ કરવાની હોય તો તેમાં એ યોગો આત્માનાં દંડ રુપે ન થાય માટે પાંચ સમિતિની ઉપાસનામાં ઉજમાળ રહે છે. જેથી. પ્રવૃત્તિ કરતાં કરતાં નિવૃતિ રુપ ધર્મની સાધના થઈ જાય છે. માટે જ કહેવાય છે કે સાધુની દરેક પ્રવૃત્તિ કર્મ નિર્જરાનું કારણ બને છે. તે વાત આ રીતે બંધ બેસતી આવી શકે છે.

સાધુઓ બે પ્રકારનાં હોય છે :-

૧. સમુદાયમાં રહી આરાધના કરનારાં તે સ્થવીર કલ્પી.

૨. વિશિષ્ટ કોટિનાં જ્ઞાન, તપ, બળ, નિર્ભયતા, પ્રાપ્ત કરી એકાકીપણે રહી પોતાની સાધના કરનારાં તે જીનકલ્પી કહેવાય છે. સાધુઓની દરેક પ્રવૃત્તિ આત્મલક્ષી હોય છે. સાધુ પોતાની સાધના દ્વારા પોતાનો સંસાર એકદમ મર્યાદિત કરી નાખી જઘન્યથી તે જ ભવમાં અને વધુમાં વધુ ૭-૮ ભવમાં પોતાનું કાર્ય સાધી જાય છે. એ સાધુપદની ઉપાસના કરવા માટે દરરોજ પોતાનાં હૃદય કમળમાં સાધુપદનું ધ્યાન ધરવાથી આપણાં આત્માની અંદર પણ સુંદર સાધુતા વિકસે છે. એના દ્વારા આત્મા પોતાનો સંસાર લઘુ કરી મોક્ષલક્ષ્મીને વરે છે. એ પ્રમાણે આપણે પણ સાધુપદની સેવા ભક્તિ આરાધના ઉપાસના કરવા દ્વારા પરમાત્માના માર્ગમાં સાચા સાધુ બનીએ એ જ અભિલાષા....

૬. દર્શન પદ

આત્માના આધ્યાત્મિક વિકાસ ક્રમનું પ્રથમ પગથીયું કોઈપણ હોય તો સમ્યગદર્શન છે.

સમ્યગદર્શન એ ધર્મરુપી મહેલનો પાયો છે. એ પાયા ઉપર જ સર્વવિરતિ અને દેશવિરતિ રુપ ઈમારત રહી શકે. સમ્યગદર્શન ધર્મનગરમાં પ્રવેશવાનું દ્વાર છે. ગુણોરુપી રત્નોનું એ ભાજન છે, પૃથ્વી જેમ જગતની સમસ્ત વસ્તુ માટે આધાર રુપ છે તેવી રીતે સમ્યકત્વ પણ સમસ્ત ધર્મ માટે આધારભૂત છે.

સંખ્યા વિનાના ગમે એટલા મીંડા હોય તેની કોઈ કિંમત હોતી નથી તેવી રીતે સમ્યકત્વ વિના ગમે એટલું જ્ઞાન, દીર્ઘ ચારિત્ર પર્યાય, મહાન તપ, ઉત્કૃષ્ટ ક્રિયા, ભીષ્મ ત્યાગ, જ્વલંત વૈરાગ્ય આ બધાં જ ગુણો નકામા થાય છે. એ સમ્યગદર્શન જીવ પોતાનાં આયુષ્ય સિવાય ૭ કર્મોની સ્થિતિ ૧ કોડાકોડી સાગરોપમ જેટલી રાખી બીજી કર્મસ્થિતિનો નાશ કરે છે. અને એ નાશ કર્યા પછી રાગ-દ્વેષની તીવ્ર ગ્રંથિ નો છેદ કર્યા પછી જીવનો સંસાર પરિમિત થાય છે. વધુમાં. વધુ રહે તો પણ અર્ધપુદ્ગલપરાવર્તકાળથી વધુ રહી શકતો નથી. સમ્યગદર્શન પામ્યા પછી સુદેવ, સુગુરુ અને સુધર્મ પ્રત્યેની અવિહડ શ્રધ્ધા

આત્મામાં પ્રગટ થાય છે, દર્શન મોહનીય કર્મનાં ક્ષય, ક્ષયોપશમ, ઉપશમ વગેરેનાં આધારે સમ્યકત્વનાં ભેદો પડે છે. ક્ષાયિક સમ્યકત્વ કે જે દર્શનમોહનીયની ૩ અને અનંતાનુબંધીની જ પ્રકૃતિનાં ક્ષયથી ઉત્પન્ન થાય છે. ક્ષયોપશમ સમ્યકત્વ જે દર્શન મોહનીય ઉદયમાં આવે તેનો ક્ષય અને ઉદયમાં નથી તેનો ઉપશમ કરવાથી પ્રાપ્ત થાય છે. ઉપશમ સમ્યકત્વ દર્શન સપ્તકનાં ઉપશમથી આત્માને પ્રાપ્ત થાય છે. ક્ષાયિક સમકિત જીવને પ્રાપ્ત થયા પછી કદી પણ પાછુ જતું નથી. ક્ષયોપશમ જીવને અસંખ્યવાર પ્રાપ્ત થાય છે. ઉપશમ સમકિત જીવને આ સંસારચક્રમાં પાંચ વાર પ્રાપ્ત થાય છે. તેમાં પ્રથમ સમ્યકત્વ પ્રાપ્તી સમયે અને ચાર વાર ઉપશમ શ્રેણીમાં પ્રાપ્ત થાય છે. આ સમ્યગદર્શન આત્મામાં પ્રાપ્ત થયું છે કે નહીં તે જાણવા માટે જ્ઞાની ભગવંતોએ ૬૭ ભેદો બતાવ્યા છે. જે આત્મામાં જોવાથી સમ્યકત્વની ખવર પડે છે. તે સમ્યકત્વનાં પાંચ લક્ષણ બતાવ્યા છે... ઉપશમ, સંવેગ, નિર્વેદ, અનુકંપા અને આસ્તિક્ય એ પાંચ લક્ષણ છે.

ઉપશમ :- દર્શન મોહનીયનો ઉપશમ અને અનંતાનુબંધી કષાયનો ઉપશમ અંગીકાર કરવો તે.....

સંવેગ :- મોક્ષની તીવ્ર ઈચ્છા તે....

નિર્વેગ :- ચારગતિ રુપ સંસારના જે કાંઈ સુખો છે તે દુઃખરુપ લાગે અને તે દુઃખોથી છૂટવાની તીવ્ર ઉત્કંઠા તો

અનુકંપા :- સંસારનાં દુઃખી આત્માઓ ઉપર દ્રવ્ય અને ભાવ કરુણા તે...

આસ્તિક્ય :- આત્મા છે, તે નિત્ય જ છે, કર્મ નો કર્તા છે, તે કર્મનો ભોકતા છે, મોક્ષ છે, મોક્ષનો ઉપાય છે આ વસ્તુઓ જે માનતા હોય તે આસ્તિક્ય....

આત્મા સમ્યકત્વ અવસ્થામાં જો મૃત્યુ પામે અને પૂર્વમાં આયુષ્ય ન બાંધ્યુ હોય તો તે નિયમા દેવગતિમાં જ જાય અને તેમાં પણ વૈમાનિક દેવ થાય છે. તે આત્મા દેવલોકનાં સુખોથી મુંઝાતો નથી..

નરકગતિમાં હોય તો તેનાં દુઃખોથી આકુલ-વ્યાકુલ થતો નથી. એ આત્માને સંસારમાં રહેવું પડે તો એવી રીતે રહે કે જેમ જેલમાં કેદી રહ્યો હોય તેમ જ રહે છે.

સંસારની દરેક પ્રવૃત્તિ તે આત્મા અંતરથી દૂર રહીને જ કરે છે. જેમ ધાવમાતા પોતાનાં બાળક કરતાં બીજાના બાળકને વધારે સાચવે પણ પોતાનો પ્રેમ તો પોતાના બાળક પર જ હોય છે. સમ્યગદષ્ટિ આત્માને વિરતિ વિરતિધર આત્માઓ પ્રત્યે અપૂર્વ કોટિનું બહુમાન હોય છે. ક્ષાયિક સમકિતની સાદિ અનંતકાળની સ્થિતિ છે. અને ઉપશમ સમકિતનો કાળ અંતર્મુહૂર્તનો હોય છે. ક્ષયોપશમ સમકિતની સાધિક સ્થિતી ૬૬ સાગરોપમ કાળની છે. અને ઉપશમ સમકિતનો કાળ અંતર્મુહૂર્તનો હોય છે આવા ઉચ્ચ કોટિનાં સમ્યકત્વની રક્ષા માટે આત્માએ શંકા, કાંક્ષા, વિચિકિત્સા, પરધર્મની પ્રશંસા, પરધર્મીનો પરિચય વગેરે દોષો ત્યાગ કરવો જોઈએ, અને એની પુષ્ટિ માટે એનાં જે આઠ આચારો નિઃશંકીત, નિષ્કાંક્ષિત, નિર્વિચિકિત્સા, અમૂઢદષ્ટિ, ઉપબૃંહણા, સ્થિરીકરણ, વાત્સલ્ય અને પ્રભાવના એ આઠ આચારનાં પાલનમાં ઉજમાળ રહેવાથી આત્માનું સમ્યગદર્શન સુવિશુધ્ધ રહે છે. એ સમ્યકત્વનો દિપક આપણા આત્માની અંદર પ્રગટાવી અનાદિકાળનો મિથ્યાત્વનો અંધકાર દૂર કરી શાશ્વત સુખનાં ભાગીદાર બનીએ એ જ અભિલાષા....

૭. જ્ઞાન પદ

શ્રી જૈનદર્શનમાં આત્માની અંદર અનંત ગુણો માનવામાં આવ્યા છે. તેમાં પણ જ્ઞાનગુણ મુખ્ય છે. કારણ કે જ્ઞાન જો આત્મામાં હોય તો જ સમ્યકત્વ સ્થિર અને નિરતિચારપણે પળાય છે, અને ચારિત્ર વિશુધ્ધ અને ચઢતા ભાવે આરાધાય છે. જ્ઞાનથી જ આત્મા ત્યાગ વૈરાગ્યની પરિણતિ વધારી શકે છે. કારણ કે જ્ઞાનથી જ આત્માને જગતના સમસ્ત પદાર્થો એનાં મૂળરુપે જણાય છે. જ્ઞાન આત્માને સંસાર સાગરથી પાર ઉતારવા માટે સાચા માર્ગદર્શકની ગરજ સારે છે. જો આત્મામાં જ્ઞાન ન હોય તો આવેલા સમ્યકત્વને જતાં વાર લાગતી નથી અને ચારિત્ર પણ નાશ પામે છે. એ જ્ઞાનને પ્રાપ્ત કરવા અને સ્થિર કરવા માટે જ્ઞાની ભગવંતોએ વાંચના, પૃચ્છના, પરાવર્તના, અનુપ્રેક્ષા અને ધર્મકથા રુપ પાંચ પ્રકારનો સ્વાધ્યાય બતાવ્યો છે. જેનાં દ્વારા આત્મા જ્ઞાનને પોતાની અંદર પરિણમાવી શકે છે. જ્ઞાન પરિણત થયા પછી કોઈપણ સંયોગો, પદાર્થો કે પ્રસંગો આત્માને પોતાની સમાધિમાંથી દૂર થવા દેતાં નથી. આત્મા સત્ય પણ પણ ત્યારે જ બોલી શકે જ્યારે તે જ્ઞાની હોય, આત્મા અચોર્યભાવ ત્યારે

જ આરાધી શકે, મૈથુનભાવથી ત્યારે જ વિરત થઈ શકે, અને નિષ્પરિગ્રહ ભાવ ત્યારે જ ધારણ કરી શકે કે જ્યારે તે જ્ઞાની હોય....

ભક્ષ્યાભક્ષ્ય, પેયાપેય, હેય, જ્ઞેય, ઉપાદેય, કૃત્ય, અકૃત્ય આ સર્વ વસ્તુની જાણકારી જો આત્માને પ્રાપ્ત થતી હોય તો જ્ઞાનથી જ થાય છે. જડ અને જીવ બન્નેનો ભેદ થવામાં કોઈ કારણ હોય તો જ્ઞાન છે. સંસ્કારી અને જંગલીપણાંનો, પશુ અને મનુષ્યપણાનો, આર્ય અને અનાર્યપણાનો, જૈન અને જૈનેતર પણાનો, ભેદ જો કોઈ બતાવનાર હોય તો તે જ્ઞાન છે.

આત્મામાં જેમ જેમ જ્ઞાન ગુણ વિકસતો જાય તેમ તેમ તેની અંદર અપૂર્વ કોટિનાં ગુણો વિકાસ પામે છે, દોષોનો હ્રાસ થાય છે. આત્મા જે ક્રિયા કરે છે તેનું ફળ ત્યારે જ મળે છે કે જ્યારે તેનામાં શ્રધ્ધા પ્રગટ થઈ હોય. તે શ્રધ્ધા પણ ત્યારે જ ટકે છે કે જ્યારે આત્મા જ્ઞાની હોય.

આત્મામાં જ્ઞાનનું પ્રગટીકરણ પાંચ પ્રકારે થાય છે.

૧. મતિજ્ઞાનનાં રુપે
૨. શ્રુતજ્ઞાનનાં રુપે
૩. અવધિજ્ઞાનનાં રુપે
૪. મનઃપર્યવજ્ઞાનનાં રુપે
૫. કેવળજ્ઞાનનાં રુપે

મતિજ્ઞાન આત્માને પાંચ ઈન્દ્રિય અને મનનાં આલંબને થાય છે. તેનાં શાસ્ત્રમાં ૨૮ અને ૩૪૦ ભેદો બતાવ્યા છે. મતિજ્ઞાન દ્વારા આત્મા પોતાનાં અનેક કાર્યો સહજ રીતે પૂર્ણ કરી શકે છે. આત્માને શ્રુતજ્ઞાન પણ મતિજ્ઞાન પૂર્વક જ મલી શકે છે. સંસારના દરેક આત્મા જે જ્ઞાની કહેવાય છે તે મતિજ્ઞાન અને શ્રુતજ્ઞાનનાં આધારે કહેવાય છે. જગંતની અંદર પોતાનાં અને બીજાનાં આત્માનાં ઉપકારનાં કારણ રુપે થઈ શકે એવું કોઈ જ્ઞાન હોય તો તે શ્રુતજ્ઞાન છે. કારણ કે મતિ, અવધિ, મનઃપર્યવ, અને કેવલજ્ઞાન એ મુંગા છે. શ્રુતજ્ઞાન બોલતું છે. પરમાત્માનું શાસન જો ચાલતું હોય તો શ્રુતજ્ઞાનનાં આધારે જ ચાલે છે. જ્યારે શ્રુતજ્ઞાનનો વિનાશ થાય ત્યારે શાસનનો પણ અંત કહેવાય છે. જ્ઞાનની આરાધના કે વિરાધના જો આત્મા કરતો હોય તો તે મુખ્યતયા શ્રુતજ્ઞાનના આધારે જ કરે છે.

જે કોઈ આત્મા તોતડા, બોબડા, લંગડા, મુંગા, બહેરા વગેરે થાય

છે તે મોટે ભાગે જ્ઞાનની વિરાધનાનું ફળ છે. તે જ્ઞાનની આરાધનાથી આત્મા પોતે સૌભાગ્યશાળી, યશસ્વી, પરમ તેજસ્વી, મહાબુદ્ધિવાન થાય છે.

અવધિજ્ઞાન આત્માની અંદર અને ઈન્દ્રિય નિરપેક્ષપણે થાય છે. તે અવધિજ્ઞાન પક્ષીને જેમ ઉડવાની શક્તિ હોય છે તેમ દેવો અને નારકોને પણ જન્મથી જ હોય છે. મનુષ્યો અને તિર્યંચો વિશિષ્ટ પ્રકારનો તપ, ત્યાગ, વૈરાગ્ય વગેરે ગુણોના કારણે પ્રગટે છે. અને તેનાં છ પ્રકાર હોય છે.

હીયમાન, વર્ધમાન, પ્રતિપાતિ, અપ્રતિપાતિ, અવસ્થિત અને અનવસ્થિત.

મનઃપર્યવજ્ઞાન બે પ્રકાર છે... ઋજુમતિ અને વિપુલમતિ. એ જ્ઞાન દ્વારા અઢીદ્વિપમાં વર્તતા સંજ્ઞી પર્યામા આત્માઓનાં મનનાં ભાવો જાણવાની શક્તિ મલે છે. આ મનઃપર્યવજ્ઞાન સર્વ વિરતિધર આત્માઓને જ થાય છે. કેવળજ્ઞાન જગતનાં રુપી-અરુપી ત્રણે કાળના દરેક અવસ્થાના ભાવોને એકી સમયે જણાવનાર જ્ઞાન છે.

આ જ્ઞાન આત્માને પ્રાપ્ત થયા પછી આત્માને સંસારમાં રખડવાનું રહેતું નથી. અને તે મોક્ષમાં જ જાય છે. જ્ઞાની આત્મા એક શ્વાસોચ્છવાસમાં જે કર્મ નિર્જરા કરે છે તેટલી અજ્ઞાની પૂર્વ ક્રોડવર્ષ સુધી ક્રિયાઓ કરવા છતા પણ કરી શકતાં નથી. માટે આ પાંચ જ્ઞાનની આપણો આત્મા ઉત્તમ પ્રકારની આરાધના કરી, અપૂર્વકોટિનો જ્ઞાની બની, અષ્ટકર્મનો નાશ કરી, ચિદાનંદ સ્વરુપને પ્રાપ્ત કરી મોક્ષ સુખને પ્રાપ્ત કરે એ જ અભિલાષા....

૮. ચારિત્ર પદ

આત્માને મોક્ષ પામવાનું જે કોઈ અનન્ય કારણ હોય તો તે ચારિત્ર છે. ચારિત્ર એટસે આત્માની અંદર મળેલા કર્મના જથ્થાનો નાશ કરનારી પ્રક્રિયા તે ચારિત્ર છે. ચારિત્ર બે પ્રકારે છે. સર્વવિરતિ રુપ અને દેશવિરતિ રુપ. સર્વવિરતિ ચારિત્ર પાંચ મહાવ્રત રુપ હોય છે. દેશ વિરતિ શ્રાવકનાં સમ્યકત્વ મૂળ બાર વ્રત રુપ હોય છે. સમ્યગદર્શન અને સમ્યગજ્ઞાન પણ ત્યારે જ આત્માને સંસારથી

તારવા માટે સમર્થ બની શકે છે કે જ્યારે આત્મામાં ચારિત્ર ગુણ પ્રગટ્યો હોય જે આત્મામાં ચારિત્ર હોય છે તેનામાં સમ્યકત્વ અને જ્ઞાન અવશ્યમેવ હોય છે. આત્મા જ્યારે અનંતાનુબંધી, અપ્રત્યાખ્યાનાવરણીય, પ્રત્યાખ્યાનાવરણીય કર્મોનાં ઉદયને રોકે છે અને સંજ્વલન કષાયનો ઉદય વર્તતો હોય ત્યારે આત્મામાં ચારિત્ર ગુણ પ્રગટે છે. આત્મામાં ચારિત્ર ગુણ પ્રગટે એટલે કર્મ આવવાનાં કારણરુપ જે આશ્રવદ્વારો છે તેને રોકી દે છે. ચારિત્રવંત આત્મા જગતના સમસ્ત પાપોનો ત્રિવિધે ત્રિવિધે ત્યાગ કરે છે. ભૂતકાળમાં જે જે આત્માઓ મોક્ષ પામ્યા વર્તમાનકાળમાં પામે છે. અને ભવિષ્યકાળમાં પામશે તે દરેક આત્માઓ ચારિત્ર ગુણ પોતાનાં આત્મામાં પ્રગટાવીને જ પામે છે. આ ચારિત્રની આરાધના દ્વારા મહાઆરંભ અને મહાપરિગ્રહમાં રહેલાં ચક્રવર્તી પણ પોતાના સમસ્ત કર્મમળનો નાશ કરી શકે છે. જો તે ચક્રવર્તી તે ચારિત્રમાર્ગનું આલંબન ન લેતો નરકગતિ તરફ જ તેમનું પ્રયાણ થાય છે જે આ ચારિત્ર જીવની આરાધનાથી ઘોર હત્યા કરનારા દ્રઢપ્રહારી જેવા આત્માઓ, પોતાની બહેનની સાથે દુરાચાર સેવનારા ચંદ્રશેખર રાજા, નીચ કુલમાં ઉત્પન્ન થએલા, હરીકિશી જેવા ચંડાળ પણ સંસાર સાગર તરી ગયા છે. જે ચારિત્ર અંગીકાર કરવાથી આત્મા ત્રિજગતમાં દેવો અને દાનવોને પણ વંદનીય અને પૂજનીય થાય છે. આત્મા એક વખત ચારિત્ર જીવન અંગીકાર કરે તો તે જ ભવમાં મોક્ષે જાય છે અને ન જાય તો ૭-૮ ભવમાં અવશ્યમેવ મોક્ષમાં જાય છે. તીર્થંકર પરમાત્માને પણ તે જ ભવમાં મોક્ષે જવાનું સુનિશ્ચિત છે. છતાં પણ પોતે ચારિત્ર જીવન અંગીકાર કરે છે.

તે ચારિત્ર શાસ્ત્રમાં પાંચ પ્રકારે વર્ણવેલુ છે.

સામાયિક, છેદોપસ્થાપનીય, પરિહારવિશુદ્ધિ, સૂક્ષ્મસંપરાય અને યથાખ્યાત ચારિત્ર.

તેમાં સામાયિક બે પ્રકારે છે. ઈત્વરકથીક અને યાવત્કથીક.

ઈત્વર કથીક :- થોડા સમયનું સામાયિક તે - જેમ કે પૌષધ, સામાયિક વગેરે અને ભરત, ઐરવત ક્ષેત્રમાં પહેલા, છેલ્લા તીર્થંકરના વખતમાં દિક્ષા દિવસથી વડીદિક્ષાનાં દિવસ સુધી જે ચારિત્ર હોય છે તે ઈત્વરકથીક સામાયિક છે.

યાવત્કથીક :- બાવીસ ભગવંતના શાસનમાં તથા મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં દીક્ષા દિવસથી લઈને જીંદગી પર્યંતનું સામાયિક તે યાવત્કથીક સામાયિક છે.

છેદોપસ્થાપનીય :- ચારિત્ર જ્યારે આત્મા પોતે પહેલાં સામાયિક ચારિત્ર અંગીકાર કર્યું અને પછી જ્યારે ઉપસ્થાપના વિધિ કરવામાં આવે ત્યારે પૂર્વ સામાયિક ચારિત્રનો પર્યાય છેદી નાંખવામાં આવે છે. આ છે નિરતિચાર છેદોપસ્થાપના...

જ્યારે સ્વીકારેલા મહાવ્રતોનો ભંગ થાય ત્યારે તેના પ્રાયશ્ચિત રુપે ફરીથી મહાવ્રતો આપવામાં આવે છે અને પૂર્વનો જે સંયમપર્યાય હોય તે કાપી નાંખવામાં આવે છે. આ છે સાતિચાર છેદોપસ્થાપના....

છેદોપસ્થાપનીય ચારિત્ર ભરત, ઔરવત ક્ષેત્રમાં હોય છે. પરિહારવિશુદ્ધિ ચારિત્ર - ૯ મહામુનિઓની ટુકડી સમુદાયમાંથી નીકળી તે પણ પાછા વિશિષ્ટ શ્રુતધરો હોય છે. તે ટુકડીમાંથી ૪ મુનિઓ ઉનાળામાં ૩ થી ૫ ઉપવાસ, ચોમાસામાં ૪ થી ૬ એ શિયાળામાં ૫ થી ૭ ઉપવાસ કરે અને પારણે આયંબીલ કરે. બીજા ૪ મુનિઓ વૈયાવચ્ચ કરે અને એક મુનિ વાંચનાચાર્ય બને આ પ્રમાણે છ મહિના કરે પછી બીજા છ મહિનામાં બીજા ૪ મુનિઓ તપ કરે અને તપ કરનારા વૈયાવચ્ચ કરે અને પછી ત્રિજા ૬ મહિનામાં વાંચનાચાર્ય તપકરે બીજા વૈયાવચ્ચ કરેં એક વાંચનાયાર્ય બને. જ્યારે તપ સિવાયના સમયમાં વૈયાવચ્ચ કરે. વાંચનાચાર્ય અને વૈચાવચ્ચ કરનારાને આયંબીલ તો ચાલુ જ રહે છે. આ પ્રમાણે ૧૮ મહિના સુધી કરી પાછા સમુદાયમાં જાય જીનકલ્પી થાય કે આગળ વધારે મુદત પણ લંબાવે આ ચારિત્ર ભરત, ઐરવત ક્ષેત્ર, પહેલા અને છેલ્લા તીર્થંકરના શાસનમાં તીર્થંકરના શિષ્ય કે તેમનાં પ્રશિષ્ય જ અંગીકાર કરે છે. તે પણ ૨૦ વર્ષનોં દિક્ષા પર્યાય અને ૨૯ વર્ષની ઉમર પછી અંગીકાર કરી શકાય છે.

સૂક્ષ્મ સંપરાય ચારિત્ર આત્મા જ્યારે ક્ષપક કે ઉપશમ શ્રેણીમાં વર્તતો હોય ત્યારે ૧૦મા ગુણસ્થાનકમાં આત્મા આવે છે. ત્યારે અને ઉપશમ શ્રેણીથી પડતા પણ જીવને ૧૦ મે ગુણસ્થાનકે આ ચારિત્ર હોય છે.

યથાખ્યાત ચારિત્ર જીવને ૧૧-૧૨-૧૩-૧૪ મે ગુણ સ્થાનકે હોય છો આ ચારિત્રવાળો આત્મા વીતરાગ કહેવાય છે. આ ચારિત્ર સયોગીપણામા તથા

છદ્મસ્થપણામાં અને ૧૪ મે ગુણસ્થાને હોય છે. તેમ જ સર્વજ્ઞ અવસ્થામાં હોય છે. ૫ સમિતી અને ૩ ગુપ્તિનાં પાલનમાં જેટલો આત્મા ઉપયોગવંત બને છે તેટલી વિશુદ્ધ આરાધના કરી શકે છે. આપણા આત્માને તારવા માટે આ પાંચ પ્રકારના ચારિત્રની આરાધનામાં ઉજમાળ બની અને ૮ પ્રકારના ચારિત્રાચારમાં પ્રયત્નશીલ બની અષ્ટકર્મનો ક્ષય કરી આત્મા સ્થિરતા રુપ ચારિત્રને પ્રાપ્ત કરનારાં બનીએ એ જ અભિલાષા....

૯. તપ પદ

સિદ્ધચક્રજીમાં રહેલા નવપદોની આરાધના આત્માને ત્યારે જ સાચું સુખ આપી શકે છે. જ્યારે આત્મા તપ પદની આરાધનામાં ઉજમાળ બન્યો હોય છે. એ તપ પદની આરાધના આત્મા ત્યારે જ સાચી કરી શકે જ્યારે અનાદિકાળની વિષયવાસનાઓ અને સંજ્ઞાઓ ઉપર નફરત જાગી હોય. જ્ઞાની ભગવંતો ઇચ્છાઓનો રોધ તે જ સાચો તપ છે. એ પ્રમાણે કહ્યુછે તપ કરતાં પણ આત્માના દોષોનો હ્રાસ ન થાય તો તે તપ નથી, પણ ફક્ત લાંઘણ છે. આત્મા જેમ જેમ તપ કરતો જાય તેમ તેમ તેની અંદર અપૂર્વ કોટિના ગુણો અને શક્તિઓ વિકસતી જાય છે. આત્માની અંદર સમ્યકત્વ હોય, નિર્મલ જ્ઞાન ઔર શુદ્ધ ચારિત્ર હોય, પણ જો તપની ખામી રહી ગઈ તો તે સમકિત, જ્ઞાન કે ચારિત્ર મૂર્તિ વગરનાં મંદિરની જેમ શોભાને પામતા નથી. પરમાત્માના શાસનમાં તપની કેટલી મહત્તા કે સાધુજીવન અંગીકાર કર્યું હોય એટલે તપોજીવન ગ્રહણ કર્યું કહેવાય આજ કારણથી સાધુઓને તપોધન રુપે કહ્યા.

અષ્ટકર્મનો નાશ કરવાનો સાચો જો કોઈ ઉપાય હોય તો તે તપ જ છે. આથી જ ઉમાસ્વાતિ મ. તત્ત્વાર્થમાં કહ્યું છે. 'તપસા નિર્જરાચ' સમ્યક્તવ પરમાત્માના માર્ગ પર શ્રધ્ધા કરાવે, જ્ઞાન માર્ગદર્શક બને, ચારિત્ર કર્મના આશ્રવને રોકે છે. જ્યારે તપ તો આત્મામાં રહેલા કર્મનો નાશ કરે. આત્મામાં તપ ગુણ પ્રગટાવવો એટલે ભર દરિયામાં સામા પૂરે તરવા જેવું કઠિન કામ છે. કારણ કે આ જીવ અનાદિકાળથી આહાર વગેરે સંજ્ઞાઓથી ઘેરાયેલો છે. તેને તેમાંથી છોડાવી તે સંજ્ઞાનો નાશ કરવાનો છે. આત્માને તપ ધર્મ કઠિન ત્યાં સુધી જ લાગે છે કે જ્યાં સુધી એને પોતાનો ભવવૈરાગ્ય થયો ન હોય, થયા પછી તપધર્મ

કઠિન લાગતો નથી જેમ દરિદ્રતાથી કંટાળેલા માણસને ધનના માટે ભૂખ-તરસ-ટાઢ-તડકો-માન-અપમાન બધું સહન કરી શકે છે. તેવી રીતે મોક્ષાર્થી આત્મામાં પણ સહનશક્તિ આવી જાય છે. તપ, તપધર્મ રુપે ત્યારે જ થાય છે જ્યારે તે તપ કોઈપણ જાતની આશંસા અને ગ્લાનિ વગર થતો હોય ત્યારે. તપ કરતાં જો મનમાં કોઈ ઈચ્છા બેઠી હોય કે કોઈના પ્રત્યે ક્રોધ - માન-માયા-પ્રપંચ રમવા પૂર્વક થતો હોય તો તે તપ નિષ્ફળ થાય છે. જે આત્મામાં તપ ગુણ પ્રગટ્યો હોય તે આત્મા શાસનની અપૂર્વ પ્રભાવના કરી શકે છે તે માટે તપસ્વી આત્માએ બ્રહ્મચર્યનું પાલન, જીનેશ્વર ભ. ની પૂજા અને આજ્ઞાપાલન કષાયોના ત્યાગ પૂર્વક તપ કરવો જોઈએ આ પ્રમાણે તપ કરવાથી પૂર્વ કાળમાં અનેક મહર્ષિઓને અનેક પ્રકારની લબ્ધિઓ, શક્તિઓ, પ્રાપ્ત થઈ હતી. આ તપધર્મનું સેવન કરવાથી જે નિકાચીત કર્મો છે તેનો પણ નાશ કરવા આત્મા સમર્થ થાય છે. તે જ ભવમાં મોક્ષે જવાનું જેઓને સુનિશ્ચિત છે એવા તીર્થંકર ભગવંતો પણ કેવલજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયા પછી પણ તપધર્મનું આરાધન કરે છે. આત્મા આ તપને બાર પ્રકારે આરાધી શકે છે. તે આ પ્રમાણે - અનશન, ઉણોદરી, વૃત્તિસંક્ષેપ, રસત્યાગ, કાયક્લેશ, સંલીનતા એમ છ પ્રકારે બાહ્ય અને પ્રાયશ્ચિત, વિનય, વૈયાવચ્ચ, સ્વાધ્યાય, ધ્યાન, કાયોત્સર્ગ એમ છ પ્રકારે અભ્યંતર રીતે થાય છે.

અનશન :- અનશન એટલે ૪ પ્રકારનો આહાર છે. તેનો જેમાં સર્વથી અથવા દેશથી ત્યાગ કરાય તે... જેમ કે ઉપવાસ, આયંબીલ વગેરે....

ઉણોદરી :- ઉણોદરી એટલે જેમાં પોતાનો જે આહાર હોય તેમાંથી ૧-૨ કોળિયાનો ત્યાગ કરાય તે....

વૃત્તિ સંક્ષેપ :- દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ અને ભાવ દ્વારા પોતાના આત્માની વૃત્તિનો સંક્ષેપ કરવા માટે જે અભિગ્રહો ધારણ કરે તે...

રસત્યાગ : ૪ પ્રકારની મહાવિગયો અને છ પ્રકારની વિગયોના હમેશ ત્યાગ માટેનો પ્રયત્ન કરવો તે...

કાયક્લેશ :- લોચ, વિહાર વગેરે શરીરને કષ્ટ સ્વરુપ ક્રિયાઓ કરવી તે..

સંલીનતા :- સંલીનતા એટલે આત્મ સ્થિરતા માટે મન-વચન-કાયાના યોગોને સ્થિર કરવા પોતાનાં અંગોપાંગોને સંકોચી રાખવા તે...

પ્રાયશ્ચિત :- અનેક પ્રકારની આરાધના કરતા જે કાંઈ સ્ખલના વગેરે થઈ હોય તો તેના શુદ્ધિકરણ માટે ગુરુ મ. વગેરે વડિલોની પાસેથી જે તપ વગેરે આપવામાં આવે તે....

વિનય :- દેવ, ગુરુ, ધર્મ વગેરેની જે ઉચિત પ્રતિપત્તિ કરવામાં આવે તે...

વૈયાવચ્ચ :- બાળ, વૃદ્ધ, ગ્લાન, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સ્થવીર, કે રત્નાધિકની ઉચિત સેવા, ભક્તિ કરવામાં આવે તે...

સ્વાધ્યાય :- વાંચના, પૃચ્છના, પરાવર્તના, અનુપ્રેક્ષા, ધર્મકથા દ્વારા જે જ્ઞાનની ભક્તિ કરાય તે...

ધ્યાન :- આત્માને શુભ ભાવમાં રાખવા માટે ચિત્તને એકાગ્ર કરવા રુપ જે ક્રિયા કરવામાં આવે તે...

કાયોત્સર્ગ :- આઠ પ્રકારનાં કર્મનાં નાશ માટે જે કાયાનો ત્યાગ કરવા રુપ ક્રિયા તે...

આ બાર પ્રકારના તપમાંથી કોઈપણ એક તપનો આરાધક આત્મા તપસ્વી તરીકે ગણાય છે. અને સંસાર સાગરને તરી જનારો બને છે. શ્રી જીનશાસનનો આરાધક આ બાર પ્રકારનાં તપમાંથી કોઈપણ તપની ઉપેક્ષા કરનારો બને જ નહીં પોતાની શક્તિ ગોપવ્યા વગર દરેક તપની આરાધનામાં ઉજમાળ બને છે. આ સિધ્ધચક્રજીની આરાધના કરવાથી તત્ત્વત્રયી અને રત્નત્રયીની આરાધના થાય છે. અને એ આરાધનાથી આત્મા સંસાર સાગર સ્હેજે તરી જાય છે. માટે આ સિધ્ધચક્રજીની આરાધનામાં એના જપમાં, પૂજન, અર્ચન, સ્મરણ, ધ્યાન વગેરે કરવા દ્વારા અષ્ટકર્મનો ક્ષય કરી મોક્ષ પામીએ. એ જ અભિલાષા...

શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાત્મ્ય

આ જંબુદ્વીપમાં દક્ષિણાર્ધ ભરતક્ષેત્રમાં મગધ નામે દેશ છે. તે દેશના આભૂષણ સમાન રાજગૃહી નામે નગર છે. તે નગરમાં ભૂપાળ શ્રેણીક મહારાજા હતા. તે મહારાજાને ચેલણા વગેરે અનેક રાણીઓ તથા અભયકુમાર પ્રમુખ અનેક પુત્રરત્નો હતા. તે નગરનાં બહાર વૈભારગિરિ નામે પૃથ્વીના અલંકાર સમાન

મનોહરગિરિ હતો. ત્યાં પૃથ્વીતલ પર વિચરતા પરમાત્મા મહાવીરદેવ ત્યાં પધાર્યા. નગરવાસીઓનાં ઉપકાર માટે પોતાનાં પ્રથમ ગણધર ગૌતમસ્વામિ મહારાજને રાજગૃહી નગરમાં મોકલ્યા. તે સમયે વધામણી મલતા રોમાંચયુક્ત શરીરવાળા શ્રેણીક મહારાજા પરિવાર સહ ગૌતમસ્વામિજીને વંદનાર્થે ગયા. પાંચ અભિગમ પાળી, ત્રણ પ્રદક્ષિણા કરી ઊચિત સ્થાને વિનયપૂર્વક બેઠા. ત્યારે ગૌતમ સ્વામિજીએ મેઘનાદ સમાન ગંભીર વાણી વડે કરી દાન-શીલ-તપ-ભાવ સ્વરુપ ચાર પ્રકારનાં ધર્મમાં ઉજમાળ બનવું જોઈએ. તેમાં પણ ભાવ ધર્મ શ્રેષ્ઠ છે. તેનાં વિના દાન ધર્મ નિષ્ફળ જાય છે. ભાવધર્મ મનનો વિષય છે. તે સાલંબન અને નિરાલંબન એમ બે પ્રકારે છે. એમાં તે નિરાલંબન દુષ્કર છે. તેના નિયંત્રણ માટે શાસ્ત્રોમાં અનેક આલંબન બતાવ્યા છે. તેમાં સિદ્ધચક્રજી નું ધ્યાન સર્વોત્તમ છે. જેનાં દ્વારા શ્રીપાલ મહારાજા આત્મિક અને ભૌતિક સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવા દ્વારા પોતાના આત્માને સંસાર પાર કરનારાં બન્યા છે.

ત્યારે શ્રેણીક મહારાજાએ પૂછયું, 'હે ભગવન ! શ્રીપાલ મહારાજ કોણ? જેઓએ સિદ્ધચક્રજી કેવી આરાધના કરી કે જે દ્વારા આવું ઉત્તમ ફળ પ્રાપ્ત કર્યું ?" તે વખતે ગૌતમસ્વામિ મ. એ કહ્યું કે, "સિદ્ધચક્રજીનાં મહિમાને બતાવતું એવું શ્રીપાલ મહારાજાનાં ચરિત્રને તમે સાંભળો."

આ ભરતક્ષેત્રમાં અવંતિ નામનો દેશ છે. ઉજ્જયિની નગરી છે. તે. નગરમાં સુંદર રીતે પ્રજાનું પાલન કરનારાં એવો પ્રજાપાલ નામે રાજા છે. તે રાજાને અત્યંત સ્વરુપવાન એવી બે મહારાણીઓ છે. પ્રથમ સૌભાગ્યસુંદરી જે મિથ્યાત્વંવાસીત હૃદયવાળી છે. બીજી સમ્યકત્વવાસીત રુપસુંદરી નામે રાણી છે. તે બન્ને પરસ્પર શોક્ય હોવા છતાં અત્યંત પ્રીતિવાળી હતી તે બન્નેને એક એક રાજકુમારી હતી તેઓનાં નામ અનુક્રમે સુરસુંદરી અને મયણાસુંદરી એમને ભણાવ વા માટે એમની માતાઓએ પોતાના ધર્મનાં અધ્યાપકો રાખ્યા. તેમાં સુરસુંદરી શૈવ પંડિત શિવભૂતિ પાસે અનેક કલાઓનાં અભ્યાસ કર્યો. અને તેમાં પારંગત બની. મયણાસુંદરી સુબુદ્ધિ પાસે અભ્યાસ કરતા અનેક કલાઓ ઉપરાંત સર્વજ્ઞ પરમાત્માનાં સિદ્ધાંતનો સારો અભ્યાસ કર્યો. બન્નેનો અભ્યાસ પૂર્ણ થયો ત્યારે પોતપોતાનાં કલાચાર્ય સાથે પિતાજીને વંદન કરવા માટે આવે છે. પ્રજાપાલ મહારાજા પણ આ બન્ને કન્યાના અભ્યાસથી સંતુષ્ટ થયા અને

તે બન્નેની પરીક્ષા માટે એક સમસ્યા પદ આપે છે. તે આ પ્રમાણે -

पुण्णेहि लब्भइ एह । તે પ્રસંગે અત્યંત અભિમાની અને ઉછાંછળા સ્વભાવવાળી સુરસુંદરીએ કહ્યું... **धणजुव्वण सुव्वड पण रोगरहियनियदेह मणवल्लह मेलावडु पुण्णेहि लब्भइ एह ।**

એ પ્રમાણે સાંભળી રાજા અને સકલ પ્રજા એ ચાર વિદ્યા નિધાન છે એમ સુર સુંદરીની તથાતેના ગુરુની પ્રસંશા કરી ત્યાર બાદ રાજાની આજ્ઞા થી મયણાસુંદરી એ પણ પાદપૂર્તિ કરી આપ્રમાણે

विणय, विवेक, पसन्नमण, सील सुनिम्मल देह परमप्पह मेलावडु पुण्णेहिं लब्भइ एह । આ સાંભળી રુપસુંદરી અને સુબુદ્ધિ ઉપાધ્યાય ખુશ થયા પરંતુ અન્ય રાજા વગેરે ખુશ થયા નહિ.

કુરુ દેશમાં આવેલ શંખપુરીના રાજા દમિતારી દરવર્ષે અવંતિપતિની સેવા માટે આવતા હતા. આ વર્ષે તેઓનાં સ્થાને તેમનો પુત્ર અરિદમન નામનો રાજકુમાર ત્યાં આવેલ હતો. તે સમયે સુરસુંદરી તેનું સુંદર રુપ જોઈ વારંવાર કટાક્ષબાણ ફેંકતી હતી. તે જોઈ રાજાયે તેનીજ અનુરાગિણી જાણી પૂછ્યુ તારે કેવો વર જોઇ આ સભામાં તને કોઈ ગમે છે ? ત્યારે તેણીએ તુર્ત જ કહ્યુ કે આપ જો ખુશી હો તો અરિદમન કુમાર હો ! રાજાએ પણ તેનો સ્વીકાર કર્યો.. નગરજોએ પણ તે સંબંધ વખાણ્યો.. ત્યારબાદ રાજાએ મયણાસુંદરીને વર માટે પૂછ્યું, ત્યારે લજ્જાયુક્ત અને વિવેકી એવી તેણી કાંઈ બોલતી નથી. રાજાએ વારંવાર પૂછયું ત્યારે કહ્યું, પિતાજી ! મને લજ્જાકારી એવું આપ વિવેકી હોવા છતાં શા માટે પૂછો છો ? કુલબાળા માટે આ ઉચિત નથી, પિતા જેને આપે છે તેને જ તે વરે છે. તેમાં પણ વર પ્રદાનમાં પિતા તો નિમિત્ત માત્ર છે. બાકી સહુનાં કર્મને અનુસારે યોગ્ય કે અયોગ્ય મળે છે. પુણ્યવાન ગરીબને ત્યાં પણ સુખી થાય છે. નિષ્પુણ્યા સુખી કુટુંબમાં પણ દુઃખીથાય છે. માટે કોઈ એમ માનતુ હોય કે હુ સુખી કરુંછું હું દુઃખી કરુંછુ તો તે મિથ્યાભિમાન છે તમો પણ પુણ્યવાન આત્મા પર તુષ્ટ થાઓ છો, અને પુણ્યહીન પર નારાજ થાઓ છો.

આ પ્રમાણે મયણાસુંદરીનાં વચન સાંભળી ગુસ્સે થએલાં રાજાએ કહ્યું

કે મારી મહેરબાનીથી વસ્ત્રાભૂષણ પહેરે છે, મિષ્ટાન્ન વગેરે વાપરે છે અને આવું મિથ્યા વચન શા માટે બોલે છે ? જો એમ જ માને છે તો તારાં કર્મનું ફળ ભોગવ!

તે સમયે સભાજનો પણ વિચારવા લાગ્યાં કે, વિવેકહીન આ બાળા જાણતી નથી કે રાજા તુષ્ટ થએલાં કલ્પવૃક્ષ તુલ્ય છે. તેના ગુરુ પણ યમ સમાન છે. આ પ્રમાણે મયણાંને કહ્યું, ત્યારે મયણાસુંદરીએ કહ્યુ થોડાં ધનના લાભ ખાતર જાણવા છતાં રાજા સમક્ષ તમો જૂઠું બોલો છો. તેને ધિક્કાર થાઓ ! ઘણું કહેવાથી શું ?

હે પિતાજી ! આપને જે વર ગમે તે જ મને થાઓ ! જો મારું પુણ્ય હશે તો નિર્ગુણી પણ ગુણવાન થશે. તે સમયે રાજા ગુસ્સે થએલ છે એમ જાણી રાજાને મંત્રીએ કહ્યું કે સ્વામી ! રથવાડી જવાનો સમય થયો છે. રાજા પણ રોષયુક્ત જ રથવાડી જવાને નીકળ્યા. નગરની બહાર નીકળ્યા ત્યાં જ કોઢિયાઓનું એક ટોળું જોયુ ત્યારે રાજાએ પૂછ્યુ કે મંત્રીશ્વર ! આ ટોલુ કોનુ છે. મંત્રીએ કહ્યુ કે હે દેવ ! આ નગરમાં ૭૦૦ કોઢિયાઓ છે. તે સર્વે ભેગાં થઈ ઊંબરનામનાં એક માણસને પોતાનો રાજા બનાવેલ છે. આ કોઢિયાઓથી પરીવરેલાં ઊંબર રાજા ખચ્ચર પર બેસી આખા ગામમાં ફરે છે. અને શેઠીયાઓ, મંત્રીઓ વગેરે પાસેથી ઈચ્છિત દાન ગ્રહણ કરે છે. અને તેઓ જ આપણી સન્મુખ આવી રહ્યા છે. માટે આપણે રસ્તો બદલીને આગળ જઈએ. આ પ્રમાણે કહીને રસ્તો બદલી. આગળ જાય છે ત્યાં કેટલાંક કોઢિયા આગળ આવી રાજાને કહેવા લાગ્યા, હે નાથ ! અમારાં ઉંબર રાણાને દરેક જગ્યાએ માન, પાન, ધન, સોનું વગેરે મળે છે પરંતુ તેમને માટે અમારે એક રાણીની જરુર છે તો એક કન્યા આપો ! અમારે બીજું કાંઈ જોઈતું નથી. ત્યારે મંત્રીએ આ વાતનો નિષેધ કર્યો. કોઢિયાઓએ કહ્યુ, અમે સાભળ્યું છે કે માલવપતિ કોઈની પ્રાર્થનાનો ભંગ કરતા નથી. આવી એમની નિર્મલ કીર્તિ છે. જો તમે કન્યા નહીં આપો તો તમારી કીર્તિ કલંકીત થશે. માટે આપને જે ઠીક લાગે તે કરો તે સાંભળી ને રાજા એ કહ્યું કે હું તમને કન્યાદાન આપીશ. અને રાજાએ વિચાર્યું કે, મારી કૃતઘ્ન દીકરી હું આને ચોકકસ આપી દઈશ. રથવાડીથી પાછાં કરી પોતાનાં મહેલે આવી મયણાસુંદરીને બોલાવી કહે છે કે - મારાં પ્રસાદથી તું સુખ ભોગવે છે એમ

માની જા અને ઉત્તમ વરને વર, આ પ્રમાણે ન માને તો તારાં કર્મથી આવેલા આ કુષ્ઠી વરને વર એમ કહી ઉંબર રાણાને બોલાવ્યા. અને પોતાની કન્યા આપી. ત્યારે કોઠિ યાઓ કહેવા લાગ્યા કે, હે રાજન ! પૂર્વમાં પાપોદયથી આ દશા પ્રાપ્ત થઈ છે અને હવે અમારા સંગથી આ કન્યારત્નનો નાશ શા માટે કરીએ ? માટે કોઈ દાસીકન્યા હોય તો અમને આપો. નહીં તો તમારું કલ્યાણ થાઓ અમે અમારાં સ્થાને જઈએ છીએ.

રાજાએ કહ્યું, ભાઈ ! એ કન્યા પોતાનાં કર્મને માને છે અને તે કર્મે જ તમને અહિં લાવેલ છે. માટે કાંઈ વિચાર કરો નહિં. તે જ વખતે ઉતમ લગ્નમુહૂર્ત જાણી મયણાસુંદરીએ ઉંબર રાણા સાથે હસ્તમેળાપ કરી લીધો. આ જોઈ તેની માતા અને મામા વગેરે શોકથી હાહારવ કરવા લાગ્યા. છતાં પણ રાજા પોતાનાં ગુસ્સાથી શાંત થતા નથી. અને મયણાસુંદરી પોતાનાં સિધ્ધાંતથી ચલિત થતી નથી. હવે સુવર્ણ સમાન દેહવાળી મયણાસુંદરી ઉંબર રાણાની સાથે ખચ્ચર પર બેસી જાનીવાસ તરફ જઈ રહી છે. ત્યારે પ્રજાજનોમાં કેટલાક રાજાની નિંદા કરતા હતા, કેટલાક મયણાસુંદરીની, કેટલાક એની માની, કેટલાક એનાં અધ્યાપકની, અને કેટલાક જૈન ધર્મની નિંદા કરતા હતા. તે સાંભળતા સાંભળતા મુકામે પહોંચ્યા. અને ત્યાં કોઢિયાઓએ આનંદપૂર્વક ઉંબર રાણા સાથેનો વિવાહ મહોત્સવ ઉજવ્યો.

હવે રાજાએ સુરસુંદરીના વિવાહ માટે જોષીને મુહૂર્ત પૂછયું, ત્યારે જોષીએ કહ્યુ, હે રાજન ! ઉત્તમ મુહૂર્ત તો મયણાસુંદરીએ જ્યારે ઉંબર રાણાનો હાથ પકડ્યો ત્યારે ગયું. તેવું મુહૂર્ત અત્યારે નથી. ત્યારે રાજાએ કહ્યુ જાણ્યું તેનું ઉત્તમ મુહૂર્ત. અત્યારે જ હું મારી પુત્રીને મહોત્સવપૂર્વક પરણાવુ છું. એમ કહી તે બન્નેનો વિવાહ મહોત્સવ કર્યો. અરિદમન કુમાર પણ સુરસુંદરીને પરણી પોતાના નગરી તરફ જવા માટે નગરના મધ્યમાંથી જઈ રહ્યા છે. ત્યારે કેટલાંક લોકો બોલે છે કે વિધાતાએ બન્નેનો સુંદર મેળકર્યો છે. સુરસુંદરી સુવિનીતા અને પુણ્યવંતી છે. કેટલાક તેણીની, કેટલાંક અરિદમનની, કેટલાંક તેનાં પંડિતની, કેટલાંક તેનાં ધર્મની પ્રશંસા કરે છે.

આ તરફ ઉંબર રાણાએ રાત્રે મયણાસુંદરીને કહ્યો કે, તું રુપે કરીને રંભા સમાન છે. મારાં જેવા કોઢિયા સાથે સ્નેહ કરી તારા સુંદર દેહનો વિનાશ

ન કર. પરંતુ ઉત્તમ વરને વરી તારું જીવન સફળ કર. ઉંબર રાણાનાં વયણ સાંભળી મયણાસુંદરી આંસુ પાડી કહેવા લાગી કે, હે સ્વામી ! આપ વિચારીને બોલો ! કારણ પાપોદયથી સ્ત્રી અવતાર મલ્યો તેમાં વળી શિયળ રહિત પણું ! જાણે કહોવાયેલી કાંજી ! તેથી મારે તો આપનું શરણ અથવા મરણનું શરણ ! આ પ્રમાણે વાતચીતમાં રાત્રી પસાર થઈ અને પ્રભાત થયું. હવે મયણાસુંદરી ઉંબર રાણા સાથે આદીશ્વર ભગવંતના જીનાલયમાં દર્શન માટે ગયાં. ત્યાં મયણાસુંદરીએ મધુરસ્વરથી પ્રસન્નવદને પરમાત્મ સ્તુતિ કરી...

जयादिवरराजेन्द्र ! जयप्रथमनायक !
जयप्रथम योगीन्द्र ! जयप्रथमतीर्थप !

તે સમયે પરમાત્માના કંઠમાં રહેલી ફૂલની માળા અને હસ્તકમલમાં રહેલ ફળ શાસનદેવતાએ ઉંબર રાણાને આપ્યા અને તેઓએ તે હાથમાં લીધા અને મયણાસુંદરીએ કહ્યુ હે સ્વામિ ! જિનેશ્વરની કૃપાથી તમને આ બન્ને ચીજ પ્રાપ્ત થઈ છે.

ત્યારબાદ તે બન્ને મુનિચંદ્ર નામના ગુરુ મ. પાસે વંદનાર્થે ગયા અને તેમની દેશના સાંભળવા લાગ્યા. દેશના પૂર્ણ થતાં જ ગુરુ ભ. પૂછયું કે આ તારી સાથે પુરુષોત્તમ કોણ છે ? ત્યારે મયણાસુંદરીએ દુઃખિત હૃદયે સર્વ હકીકત જણાવી. અને કહ્યુ પ્રભુ ! મને બીજી કોઈ વાતનું દુઃખ નથી પરંતુ મિથ્યાદષ્ટિ આત્માઓ આ પ્રસંગથી જીનધર્મની નિંદા કરે છે તેનું મને દુઃખ છે માટે કૃપા કરી આપ એવો કોઈ ઉપાય બતાવો કે જેથી લોકોપવાદ સાથે આ રોગ પણ જાય, ત્યારે તેણીનાં દુઃખથી દુઃખિત એવા ગુરુ મહારાજે દયાળુ-પણાંથી નિરવદ્ય એવું નવપદ સ્વરુપમય સિદ્ધચક્રની આરાધના કહી અને તે પણ સંસાર વધારનારી નહિ પરંતુ તે આરાધનાથી ભૂતકાળમાં અનંતા આત્મા સિદ્ધિપદને પામ્યા, ભવિષ્યમાં સિદ્ધિને પામશે અને વર્તમાનમાં સિદ્ધ થાય છે. તે સિદ્ધચક્રનું હૃદયકમલમાં આઠ પાંખડીવાળા કમળની કલ્પનાપૂર્વક ધ્યાન કરવું જોઈએ. અને તે પણ ક્ષાંત, દાંત, નિરારંભ, ઉપશાંત, જીતેન્દ્રિય અને અપ્રમત્ત બની આસો ચૈત્રમાં આયંબિલના તપપૂર્વક મુનિઓ અને શ્રાવકોએ આરાધના કરવી અને તપ પૂર્ણ થયે વિધિપૂર્વક ઉજમણું કરવું. આ સિદ્ધચક્રની આરાધનાથી ખાંસી, દમ, કુષ્ટ કોઢ, તાપ, ભગંદર, ક્ષય વગેરે રોગો નાશ પામે છે. અને તેનાં પ્રભાવથી દાસત્વ, અંધત્વ, બહિરત્વ,

દુર્ભાગ્યતા, વંધ્યત્વ વગેરે પ્રાપ્ત થતું તથી. આ પ્રમાણે ગુરુ ભગવંતે સિદ્ધચક્રનો મહિમા વર્ણવ્યો. અને ત્યાં આવેલા શ્રાવકોને મયણાસુંદરી અને ઉંબરરાણાની સાધર્મિક ભક્તિ કરવા માટે સૂચના કરી શ્રાવકો પણ તે બન્ને આરાધક આત્માને પોતાનાં ઘેર લઈ જઈ સુંદર ભક્તિ કરવા લાગ્યા હવે મયણાસુંદરી સાથે ઉંબરરાણાએ ગુરુ મ. ની આજ્ઞાથી યથાવિધ સિદ્ધચક્રની આરાધના કરી અને નવમે દિવસે સિધ્ધચક્રજીનું સ્નાત્રજળ પોતાના અંગપર લગાવતાં જ બધાં રોગો નાશ પામ્યા, અને સુંદર, સ્વરુપવાન, નિરોગી કાયા થઈ. આવું સુંદર રુપ જોઈ લોકે પણ અત્યંત આશ્ચર્ય પામ્યા. મયણાસુંદરી એ પણ આ રુપ જોઈ જણાવ્યું કે, હે પ્રિય! આ સર્વ પ્રતાપ ગુરુ મ. નો જ છે. આવો મહાન ઉપકાર નિર્ગ્રન્થ ગુરુ ભ. વિના અન્ય કોઈ ન કરી શકે. કુમાર પણ જિનધર્મના આવો મહાન પ્રભાવ જોઈ તેનાં પ્રત્યે દઢ શ્રધ્ધાવાળા થયા.

એક વખત જિનમંદિર દર્શન કરી બહાર નીકળતા એક સ્ત્રીને જોઈ અને જોતાની સાથે તરત જ કુમાર વાદળ વગર વૃષ્ટિ થઈ એમ બોલતા જ તેણીનાં પગમાં નમી પડચા. ત્યારે મયણા પણ સાસુજી છે એમ સમજીને નમી આવો ઉત્તમ પ્રકારનો વિનય જોતાં માતાએ પૂછયું, હે પુત્ર ! આ કોણ છે ? અને આ સર્વ શું છે ? કેવી રીતે બન્યું ? ત્યારે પુત્રે કહ્યુ ! હે માતા ! આ સર્વ તારી પુત્રવધુનો પ્રતાપ છે. અને આખો પ્રસંગ અથથી ઈતિ સંભળાવ્યો, ત્યારે માતા તે સાભળી આનંદિત થઈ છતી બોલી, હે પુત્ર ! તને કોઢવાળો મુકી હું વૈદ્ય માટે કૌશાંબી ગઈ. ત્યાં જીનાલયમાં જ્ઞાની મુનિરાજ મલ્યા. ત્યારે મારાથી સહસા પૂછાઈ ગયું કે હે ભગવન ! મારો પુત્ર નિરોગી ક્યારે થશે ? મુનિ ભ. કહ્યુ ! હે ભદ્રે ! તારા પુત્રને કોઢિયાઓએ પોતાનાં સ્વામિ તરીકે સ્થાપન કરી ઉંબરરાણા નામ રાખ્યું છે. હાલ માલવપતિની કન્યાને પરણી સિદ્ધચક્રની આરાધના દ્વારા સુંદર રુપવાન બન્યો છે. તે સાંભળી હર્ષિત થએલી હું અહિં આવી છું, અને વધુ સાથે તને જોઈને વિશેષ આનંદિત થઈ છું. હે હે પુત્ર! વધુ સાથે તું પણ ચિરંજીવ થા અને આપણને સર્વને યાવજ્જીવ અર્હત ધર્મનું શરણ હો !

હવે પુત્રીના દુઃખથી દુઃખી થએલી રુપસુંદરી પોતાનાં ભાઈ પુણ્યપાલનાં ઘરે આવીને શોકપૂર્વક રહે છે. એક વખત તેણી જિનમંદિરે દર્શન કરવાં ગઈ

ત્યાં ચૈત્યગૃહમાં મયણાસુંદરી સાથે કોઈ સ્વરુપવાન રાજકુમાર અને વૃદ્ધા સ્ત્રીને ચૈત્યવંદન કરતાં જોયા. પોતાની પુત્રીને ઓળખી મનમાં અત્યંત દુઃખિત થએલી રુદન કરવા લાગી. ત્યારે મંદિરમાં નિસીહિ કહીને પ્રવેશ કર્યા પછી બીજા કોઈ વિચાર ન કરી શકાય માટે તુરત જ માતાને કહ્યુ હે માતા ! હર્ષનાં સ્થાને વિષાદ શા માટે ? વિશેષ બહાર જણાવીશ. ચૈત્યવંદન પૂર્ણ કરીને ત્રણે બહાર આવ્યા અને માતાને કહ્યુ ? કે આ તે જ તારાં જમાઈ છે કે જેમનો મેં સભાની મધ્યમાં હાથ પકડ્યો હતો. નવપદની આરાધનામાં પ્રભાવે તેઓ નિરોગી બન્યા છે. મા ! તારાં મનમાં જે વિકલ્પ પેદા થયો તે સૂર્ય પશ્ચિમમાં ઉગે. જલધિ મર્યાદા લોપે. પ્રાણ પરલોકે સીધાય તો પણ બને નહિ. ત્યારે રુપસુંદરીએ પૂછ્યું, કુમારની નિરોગી અવસ્થા કેવી રીતે પ્રામ થઈ. ત્યારે કુમારની માતાએ કહ્યુ ! બહેન ! આ સર્વ તમારી પુત્રીનો પ્રભાવ છે. અને સર્વ વૃત્તાંત જણાવ્યો ત્યારે રુપસુંદરીએ કહ્યું. બહેન ! તમારાં પુત્રનાં લોકોત્તર ગુણો છે. તો તમારાં કુળ, ગોત્ર જાણવાની મારી ઈચ્છા છે તે જણાવો....

કુમારની માતાએ કહ્યુ ! અંગદેશમાં ચંપા નામની નગરી છે. ત્યાં સિંહરથ નામે રાજા અને કમલપ્રભા નામની રાણી હતી તે બન્નેને ઘણો લાંબો સમય પસાર થયા બાદ શ્રીપાલ નામે પુત્ર થયો.. તે પુત્ર બે વર્ષનો થતાં જ તેનાં પિતા મૃત્યુ પામ્યા. ત્યારે મતિસાગર નામનાં બુદ્ધિશાળી મંત્રીએ તે પુત્રનો રાજ્યાભિષેક કર્યો. હવે કુમારનાં કાકા અજીતસેનની મતિ ભ્રષ્ટ થતાં કુમાર અને મંત્રીનાં વધ માટે નિર્ણય કર્યો. તેની જાણ મંત્રીને થતાં કુમારની રક્ષા કાજે કમલપ્રભાને નગરમાંથી નાશી જવા જણાવ્યું. તે સમયે એકાએક પતિનું મૃત્યુ, રાજ્યની ભ્રષ્ટતા, વૈરીનો ત્રાસ, અનાથતા, પુત્રની બાલ્યાવસ્થાનું ના દુઃખથી તેણી રડવા લાગી. છતાં પુત્ર ની રક્ષા માટે મધ્યરાત્રી ના નગરને છોડી તેની ચાલી નીકલી આગળ ચાલતા કોઢિયા ઓનુ. ટોળુ મળ્યું. તેને જોઈ કમલપ્રભા ડરી ગઈ. ત્યારે કોઢિયાઓએ કહ્યુ, બહેન ! તું કોણ છે ? કેમ એકલી છે? શા માટે રડે છે ? અમારાથી ડરીશ નહિ, અમે તારાં ભાઈઓ છીએ. ત્યારે તેને પોતાની બધી વાત જણાવી. ત્યારે તે કોઢિયાઓએ તે રાણીને પુત્ર સાથે ખચ્ચર પર બેસાડી આગળ ચાલવા માંડ્યું. ત્યાં જ શત્રુસૈનિકો આવી પહોંચ્યા. અને પૂછ્યું કે પુત્રયુકત કોઈ રાજરાણીને જોઈ છે? તેઓએ કહ્યુ ! ટોળામાં

આવીને જોઈ લ્યો અને અમારો ચેપ લેતાં જાઓ. રોગનાં ભયથી સૈનિકો નાશી ગયા. ત્યારબાદ કમલપ્રભા પુત્રયુક્ત ઉજ્જૈની આવી. શ્રીપાલકુમાર યૌવનવયને પામતાં પહેલાં જ પૂર્વકૃત કર્મનાં યોગે કોઢ રોગથી ઘેરાયા. તે રોગની દવા માટે કમલપ્રભા રાણી કૌશાંબી ગઈ ત્યાં મુનિરાજ પાસે પુત્ર નિરોગી થયો છે. એમ જાણી પાછી આવી.

આ મારો શ્રીપાલ નામનો પુત્ર તમારી પુત્રીનો સ્વામી થયો છે. રુપસુંદરી પણ પોતાનો જમાઈ સિંહરથ રાજાનો પુત્ર છે. એમ જાણી હર્ષિત થઈ છતી તે વાત પુણ્યપાલ રાજાને જણાવી ત્યારબાદ પરિવાર સહ જમાઈને પોતાનાં ઘેર લઈ ગયા. એક વખત પ્રજાપાલ રાજા સવારીએ નીકળ્યા હતા ત્યાં પોતાની પુત્રીને અન્ય પુરુષ સાથે ઝરુખામાં બેઠેલી જોઈ વિચારવા લાગ્યા કે મારી પુત્રીએ કુળ કલંકિત કર્યું અને કોધાંધ એવાં મે પણ અયોગ્ય કર્યું જેથી મયણાએ બીજો પતિ કર્યો. તે સમયે પુણ્યપાલે આવી રાજાને સર્વ હકીકત જણાવી તે સાંભળી આનંદિત થએલાં રાજા પોતાની પુત્રી તથા જમાઈરાજને બહુમાન પૂર્વક મોટાં મહોત્સવ સાથે પોતાનાં ઘેર લઈ ગયા આ વાત સર્વ પ્રજાજનોએ જાણી ત્યારે આશ્ચર્ય મુગ્ધ થયા અને જિનશાસનની અતીવ પ્રભાવના થઈ.

એક વખત શ્રીપાલકુમાર રયવાડીએ જવા નીકળ્યા હતા ત્યાં કોઈ નગરજને પૂછયું, આ કોણ છે ? જવાબ મળ્યો કે રાજાનાં જમાઈ છે. આ સાંભળતાં જ નિરાશ મુખવાળા તે પોતાના મહેલે આવ્યા ત્યારે માતાએ નિરાશાનું કારણ પૂછયું ? શ્રીપાલકુમારે જણાવ્યું આજે નગરમાં મેં જે વાત સાંભળી તેનાથી હું અધમ કોટિમાં આવુ છું. ઉત્તમ પુરુષોએ કહ્યુ છે કે -

उत्तमा स्वगुणैः ख्याता, मध्यमास्तु पितुर्गुणैः ।
अधमा मातुले ख्याता, श्वसुरैख्याताधमाधमाः ॥

માટે હું પરદેશ જવાને ઈચ્છુ છું તેથી તમે પુત્રવધુ સાથે આપણા મહેલમાં રહેજો. માતાએ કહ્યુ, હે પુત્ર ! મનમાં ખેદ ન કર ! સસરાની મદદ લઈ તારાં પિતાનું રાજ્ય પ્રાપ્ત કર.

શ્રીપાલ કુમારે કહ્યુ - સ્વમાની માણસને માટે સસરાની સહાય પણ શરમજનક છે. માટે મારી શક્તિથી જ રાજ્ય મેળવીશ તેથી હે માતા ! સ્વેચ્છાએ મને પરદેશ જવાની રજા આપો માતા કહે - બેટા !

પરદેશ ઘણો વિષમ છે. તું સરળ અને કોમળ છે. શ્રીપાલે કહ્યુ - હે માતા ! વિષમપણું ત્યાં સુધી જ છે જ્યાં સુધી સત્વવાન પુરુષો તે ગ્રહણ કરતાં નથી. આ સાભળી મયણા કહ્યુ - હું પણ આપની સાથે આવીશ અને તમારી છાયાની જેમ રહીશ. શ્રીપાલે ખૂબ જ શાંતિથી સમજાવીને વાત કરી કે સ્ત્રી સાથે હોય તો હું સ્વતંત્ર રીતે રહી શકુ નહિ માટે તમો અહીં જ રહો. મયણાએ કહ્યુ - આપનો પ્રવાસ સુખદાયક થાઓ. નવપદને ક્ષણમાત્ર વિસરશો નહિ, તમારી માતાનું સ્મરણ કરજો અને કયારેક આ દાસીને યાદ કરજો. ત્યારબાદ માંગલિક કાર્ય કરી માતાએ પોતાનાં પુત્રને વિદાય આપી. એટલે શ્રીપાલકુમાર માત્ર તલવાર સાથે લઈ વિદાય થયા.

ગામ, નગર, પર્વતો, નદીઓ વટાવતાં શ્રીપાલકુમાર એક નિર્જન વનમાં આવ્યા. ત્યાં કોઈ એક માણસને ધ્યાસ્થ જોઈને પૂછયું ! તું કોણ છે ? અહિ એકલો શેનું ધ્યાન કરે છે ? ત્યારે તેણે કહ્યુ - હું ગુરુ અર્પિત વિદ્યાની સાધના કરુ છું. પરંતુ ઉત્તરસાધક વિના તે વિદ્યા સિદ્ધ થતી નથી. માટે હે ઉત્તમ પુરુષ ! તું મારો ઉત્તર સાધક બન શ્રીપાલકુમારે તે વાતનો સ્વીકાર ર્ક્યો અને તરતજ વિદ્યા સિધ્ધ થઈ. આથી ખુશ થએલાં વિદ્યાસાધકે કુમારને જલતારિણી અને શસ્ત્રવારિણી બે ઔષધિ આપીને ત્રણ ધાતુવાળા માદળિયામાં બાંધી બન્ને હાથે બાંધવા જણાવ્યું. ત્યાંથી વિદ્યાસાધક સાથે આગળ ચાલતા એક પર્વતની તળેટીમાં પહોંચ્યા. ત્યાં કેટલાક ધાતુવાદીઓએ કહ્યુ - હે પ્રભુ ! તમારાં કહેવા પ્રમાણે કરવા છતાં સુવર્ણસિધ્ધિ થઈ નહિ. કુમારની હાજરીમાં કરવાથી તરત જ વિદ્યા સિધ્ધ થઈ. ત્યારે તે ધાતુવાદીઓએ આગ્રહ કરી એમને સુવર્ણ આપ્યું. ત્યાંથી ફરતાં ફરતાં તેઓ ભરુચ નગરમાં આવ્યા. કૌશાંબી નગરથી ધવલ નામનો વ્યાપારી પરદેશ જવાની ઈચ્છાથી અનેક વહાણો સાથે ત્યાં આવ્યો છે. રાજાની આજ્ઞાથી ધવલશેઠ વહાણમાં કરિયાણાં ભરી પ્રયાણ માટે વહાણ ચલાવે છે. પણ વહાણ ચાલતા નથી. ત્યારે ચિંતાતુર બનેલા ધવલશેઠને એક શાકિનીએ કહ્યુ - ૩૨ લક્ષણા પુરુષનું બલિદાન આપ ત્યારે રાજાની આજ્ઞાથી વાલી અને વારસ વગરનાં પરદેશી શ્રીપાલકુમારને પકડવા પોતાનાં સૈનિકો સાથે જાય છે. પરંતુ કુમારે સૈનિકોને મારી ભગાડચા તેથી આ મહાપુરુષ છે એમ જાણી તું પરોપકારી છે માટે મારાં વહાણ ચાલુ થાય

તેમ કર એ પ્રમાણે જણાવ્યું. શ્રીપાલકુમારે કહ્યુ - શું વેતન આપશો ! શેઠે ૧ લાખ સોનામહોરની કબુલાત કરી. એટલે શ્રીપાળે વહાણમાં ચડી નવપદનું ધ્યાન કરી સિંહનાદ કરતાંની સાથે વહાણ ચાલુ થઈ ગયા. અને દુષ્ટ દેવતા ભાગી ગયા. આ જોઈ આશ્ચર્યયુક્ત શેઠે શ્રીપાલકુમારને સાથે આવવા કહ્યુ - ત્યારે શ્રીપાલે કહ્યુ શું આપશો ? ત્યારે શેઠે કહ્યુ મારે ૧૦,૦૦૦ સુભટો છે. તે. દરેકને વર્ષે ૧૦૦૦ સોનામહોર આપુ છું. શ્રીપાલકુમારે કહ્યુ મને ૧૦,૦૦૦ જેટલો પગાર આપો. ત્યારે શેઠે ના કહી. એટલે શ્રીપાલકુમારે કહ્યુ મારે પરદેશ તો આવવું જ છે. મને ભાડેથી લઈ જાઓ. ત્યારે શેઠે સ્વીકાર કર્યો. મુસાફરી શરુ થઈ અને આગળ બબ્બર દ્વીપમાં વહાણ લાંગર્યા. એટલે મહાકાળ રાજાનાં માણસો શેઠ પાસે જકાત માટે આવ્યા. ત્યારે શેઠે ના કહી અને યુધ્ધ કરવાં તૈયાર થયા યુધ્ધમાં રાજાનાં માણસોએ શેઠને જીતીને બાંધી લીધા. ત્યારે કુમારે ત્યાં આવી સેઠને કહ્યુ - તમારાં સુભટો ક્યાં ગયા કે જેને તમે કરોડ દિનાર આપી હતી. તમારું બધું પાછું લાવી આપું જો અર્ધો ભાગ આપવાની કબુલાત કરો તો. શેઠે માન્ય કર્યું એટલે તરત શ્રીપાલકુમાર મહાકાળ રાજાને જીતી શેઠ પાસે લઈ આવ્યા. શેઠને છૂટા કર્યા ત્યાં રાજાને મારવા જાય છે ત્યારે કુમારે શરણાગત છે એમ કહી શેઠને રોકયા. ગુસ્સે થએલાં શેઠે બધાં સુભટોને છૂટા કર્યા તે સુભટોને શ્રીપાલકુમારે પોતાનાં ભાગમાં આવેલાં વહાણમાં રોકી લીધા મહાકાળ રાજાને બંધનમુક્ત કરીને સત્કાર્યા. રાજાએ પણ કુમારને નગરમાં લઈ જઈ વસ્ત્રાભૂષણ વડે સત્કાર કર્યો અને કહ્યુ - હે કુમાર ! આ રાજ્ય, લક્ષ્મી, મારાં પ્રાણ સર્વે તમારું જ છે છતાં આ મદનસેના નામની મારી પુત્રીનું પાણિગ્રહણ કરી મને કૃતાર્થ કરો. રાજાનાં આગ્રહથી કુમારે તેની સાથે લગ્ન કર્યું તે વખતે રાજાએ દાયજામાં હાથી, ઘોડા, સુવર્ણ, નવનાટક અને ૧૪ કુવારસ્થંભવાળું વહાણ પણ આપ્યું. શ્રીપાલકુમાર આ સર્વ વ્યવસ્થિત કરી આગળ ચાલ્યા. અને ક્રમે કરી રત્નદ્વીપમાં આવ્યા. દ્વીપ ઉપર ઉતરી પોતાની છાવણીમાં નાટક જોતા હતાં ત્યાં કોઈ પુરુષ આવ્યો. ત્યારે નાટક બંધ કરાવીને પૂછયું - તું કોણ છે ? ક્યાંથી આવેલ છે ? કાંઈ આશ્ચર્ય જોયું છે ? ત્યારે તેણે કહ્યુ - આ રત્નદ્વીપ છે. આ દ્વીપ પર રત્નસાનુ નામે પર્વત છે. તેનાં પર રત્નસંચયા નામે નગરી છે. તેનું પાલન કનકધ્વજ રાજા કરે છે. તેને ચાર પુત્રો ઉપર એક મદનમંજુષા નામે પુત્રી છે.

તે જીનધર્મ વિષે સ્થિર મતિવાળી છે. એક વખત રાજ પોતાના પૂર્વજો ના જિના લયમાં આદીશ્વર ભગવંતના દર્શનાર્થે ગયા. ત્યાં મદનમંજુષા ભગવંતની મહાપૂજા કરી આનંદપૂર્વક દર્શન કરી રહી છે તે વખતે આ જોઈ આનંદિત થએલાં રાજાને વિચાર આવ્યો કે પ્રભુપૂજામાં આની કેટલી કુશળતા છે. આને અનુરુપ વર કોણ થશે ? આ પ્રમાણે ચિંતા કરે છે ત્યાં રાજપુત્રી ગભારામાંથી બહાર નિકળી અને દ્વાર બંધ થઈ ગયા. તે દ્વારને ઘણાં પ્રયત્ન છતાં ખુલતાં નથી ત્યારે કુમારી રુદન કરવા લાગી કે - હે પ્રભુ ! મારાથી શું આશાતના થઈ ગઈ કે દર્શન દુર્લભ થયાં ત્યારે રાજા વિચારે છે મેં જીનાલયમાં કુંવરીનાં વરની ચિંતા કરી પરમાત્માની આશાતના કરી તેથી આમ થયુ આથી શાસન દેવીની આરાધના માટે રાજા તથા કુંવરી અટ્ઠમ કરી ત્યાં રહયા ત્યારે ત્રીજા દિવસની રાત્રિમાં દિવ્યવાણી થઈ કે આશાતના કોઈએ કરી નથી પરંતુ કુંવરીના વરની શોધ માટે આ દ્વાર બંધ થયા છે. જેની દષ્ટિ પડતાં આ દ્વાર ખુલશે તે કુંવરીનો પતિ થસે. અને તે એક માસમાં અહીં આવી જશે.. હું આદિશ્વર ભગવાનની દેવી ચક્રેશ્વરી છું. તે દ્વાર અનેક પ્રયત્ન છતાં ખુલ્યાં નથી માટે તમે જો આવીને ખોલો તો દિવ્યવાણી સત્ય થાય. આ માસનો આજે છેલ્લો દિવસ છે - આ સાંભળી પરિવાર સહ કુમાર ત્યાં ગયાં અને એમની દષ્ટિ પડતાં જ દ્વાર ખુલી ગયા. ત્યારે રાજા, મંત્રી વગેરે સંતુષ્ટ થઈ કુમારને નમસ્કાર કરી તેઓનો વંશ, કુલ વગેરે પૂછવા લાગ્યા કુમાર વિચાર છે મારાં મુખે મારાં વંશ કુળ કેમ કહેવાય ! ત્યાં બે ચારણ મુનિ પધાર્યા. સર્વે તેમને વંદન કરી દેશના સાંભળવા બેઠા. ત્યારે મુનિ ભગવંતે દેશના આપી. સમ્યકત્વ મૂળ ધર્મ છે. તેનાં ત્રણ પ્રકાર છે. તે દરેક ૨-૩-૪ ભેદે રહેલાં એમાં જ સમસ્ત દષ્ટિવાદનો સમાવેશ થાય છે. એની આરાધનાથી કાંતિ, કીર્તિ, સૌભાગ્ય વિ. આ લોકમાં શ્રીપાળની જેમ પ્રાપ્ત થાય છે. ત્યારે રાજાએ પૂછયું - શ્રીપાલ કોણ છે ? અને તેણે નવપદની આરાધના કેવી રીતે કરી ? મુનિરાજે શ્રીપાલને બતાવી તેનું વર્ણન કર્યું ! કુમારનાં કુળ વગેરે જાણી ખુશ થએલાં રાજાએ પોતાની પુત્રી આપી અને સુંદર મહેલ આપ્યો. તેમાં પોતાની બે પ્રિયા સાથે કુમાર રહે છે. એક વખત સભામાં આવી. સેનાપતિએ કહ્યુ - એક વેપારી આપનો કર આપતો નથી. તેને શું દંડ કરવો ? રાજાએ ઈશારાથી વધની આજ્ઞા કરમાવી. ત્યારે કુમારે ગુનેગારને અહીં બોલાવવા રાજાને કહ્યુ રાજાએ તેને બોલાવ્યો. ત્યારે કુમારે તેને ઓળખી દંડમુક્ત

કરાવી છોડાવ્યો. કેટલાંક દિવસ ત્યાં રહી ધવલશેઠ સાથે આગળ ચાલ્યા. ધવલશેઠનું મન શ્રીપાલકુમારને કેમ મારી નાંખવો અને આ સર્વ પોતાનું કરવું તે વિચારણા પોતાનાં ચાર મિત્રો સાથે કરવા લાગ્યો. ત્યારે ત્રણ મિત્રોએ ના પાડી કે કોઈનાં ધન તથા સ્ત્રી આપણે ન લેવાય તો આ કુમારે તારાં વાહણ ચલાવ્યા, મહાકાળ રાજા પાસેથી છોડાવ્યા, વિદ્યાધર પાસેથી, છોડાવ્યા આવાં ઉપકારીની લક્ષ્મી અને સ્ત્રી લેવાય જ નહિ.

આ પ્રમાણે સાચી સલાહ આપી ૩ મિત્રો વિદાય થયા ત્યારે ચોથો મિત્ર કહે છે. આ ત્રણ તારાં દુશ્મન છે, સાચો મિત્ર હું છું. તારુ કામ હું કરી આપીશ, શેઠે કહ્યુ સાચી વાત છે તું બોલ શું ઉપાય છે ? ત્યારે તેણે કહ્યુ દોરડાથી બાંધેલા માંચડા પર શ્રીપાલને કોઈ કૌતુકથી ચઢાવી માંચડાનાં દોરડા કાપી સમુદ્રમાં નાખી દેવી, જેથી તું ધન અને સ્ત્રીનો માલિક થઈ શકીશ.

હવે એક દિવસ પ્રભાતે મંચ પર ચઢેલા ધવલે કુમારને કહ્યુ - કુમાર ! જલ્દી અહીં આવો ! જુઓ ! બે મોંઢા વાળો મચ્છ જાય છે. આ પ્રમાણે કહી, કુમારને મંચ પર ચઢાવી પોતે નીચે ઉતરી ગયો અને દોરડા કાપી નાંખ્યા. અને કુમારને સમુદ્રમાં નાંખી દીધા. શ્રીપાલકુમાર પડતાંની સાથે નવપદનું ધ્યાન કરે છે. એનાં પ્રભાવથી મગરની પીઠ પર બેસી કોંકણ દેશનાં કિનારે આવ્યા. ત્યાં કિનારે રહેલા વનમાં ચંપાના ઝાડ નીચે સૂઈ ગયા. જાગૃત થતાં જ ચારે તરફ સુભટો દ્રષ્ટિ ગોચર થયાં અને વિનંતી કરવાં લાગ્યાં કે થાણા નગરનાં વસુપાલ રાજાએ તમને આમંત્રણ આપી નગરમાં પ્રવેશ કરાવવા માટે અમને મોકલ્યા છે, માટે તમે આ અશ્વ પર સવારી કરી અમારી સાથે ચાલો. નગરમાં જતાં રાજાએ તેમનો ખૂબ માનપૂર્વક સત્કાર કર્યો. રાજાએ સર્વ હકીકત જણાવતાં કહ્યુ કે - એક વખત મારી પુત્રીનાં વર માટે મેં એક નૈમિત્તિકને પૂછયું હતું, ત્યારે તેણે વૈશાખ સુદ દશમનાં દિવસે દરિયા કાઠે ચંપાના ઝાડ નીચે સૂતેલો પુરુષ તારી પુત્રીનો વર થશે એમ જણાવેલ તેથી તમોને અહિં લાવવામાં આવ્યા છે. આથી મારી પુત્રીનું પાણિગ્રહણ કરો. આમ કહી બન્નેનો વિવાહ મહોત્સવ કર્યો. અનેક વસ્તુ આપવા છતાં કુમારે ફકત સ્થગીધર પદની માંગણી કરી.. હવે વહાણમાંથી શ્રીપાલ પડતાંની સાથે ધવલે નાવિકો પાસે બૂમાબૂમ કરી જાણે શોકથી રડતો હોય એમ વિશ્વાસ માટે બાહ્ય-રુદન શરુ કર્યું. આ સમાચાર સાંભળતાં જ બન્ને

પ્રિયા મૂર્ચ્છિત થઈ ગઈ જ્યારે ભાનમાં આવી ત્યારે અતીવ રુદન કરવા લાગી. તે વખતે ધવલ ત્યાં આવી આશ્વાસન આપવા લાગ્યો. ઘણો ખેદ કરવો નહિ. ગયેલું પાછું આવતું નથી માટે તેનો શોક કરવો નહિ. તમારો સ્વામિ મને મુકી ગયો તો હું તમારો સ્વામિ થઈશ. આવાં પ્રકારનું કર્ણને અપ્રિય વચન સાંભળી દુઃખિત થએલી બન્નેએ નિશ્ચય કર્યો કે નકકી આને જ આ કાર્ય કર્યું લાગે છે. કારણ કે અન્ન એવાં ઓડકાર એવી લોકોક્તિ છે. આ પ્રકારે બન્ને વિચારે છે એટલામાં ભયંકર પવન ફૂંકાવા લાગ્યો. કાળાં વાદળા ચડી આવ્યા, ગડગડાટ થવા લાગ્યાં, વિજળીઓનાં ચમકારા સાથે અનેક અટ્ટહાસ્ય થવા માંડયા.. આ જોઈ ધવલ ભયભીત થઈ ગયો. નાવિકો કોલાહલ કરવા લાગ્યા. એટલામાં ચકકેશ્વરી દેવી પ્રગટ થયા. એ તેનાં આદેશથી ક્ષેત્રપાળે દુર્બુધ્ધિ મિત્રને કૂવાના થાંભલા સાથે જીવતો બાંધીને મારી નાંખ્યો. અને ધવલ પાસે ગયા. ત્યારે ધવલ રક્ષણ માટે કુમારની સ્ત્રીનાં શરણે ગયો. શરણાગત હોવાથી ફરી આવું કાર્ય કરવું નહિ એમ કહી છોડી દેવાયો. અને બન્ને સ્ત્રીઓને કહ્યુ-ઘણી લક્ષ્મી યુક્ત તમારો પતિ એક માસ પછી તમને મળશે માટે ખેદ કરશો નહિ. આ કલ્પવૃક્ષનાં ફૂલની માળા તમને પહેરાવું છું જેનાં પ્રભાવથી તમને કોઈ કુદષ્ટિથી જોઈ શકશે નહિ, આમ કહી અદશ્ય થયાં. એટલે ત્રણે મિત્રોએ કહ્યુ - ખોટી સલાહ આપવાના ફળ આ ભવમાં જ પ્રાપ્ત થયું. અને તમે પણ આ સતીઓ ના શરણથી જ બચ્યા છો. પાપ કરવાથી વિઘ્નોની પરંપરા પ્રાપ્ત થાય છે. સમુદ્રમાં વહાણો ચાલી રહ્યા છે. કેટલાંક દિવસ પસાર થયા પછી વળી ધવલશેઠ વિચારે છે કે, મારાં પુણ્યોદયે લક્ષ્મી મારે સ્વાધિન થઈ પરંતુ આ બે સ્ત્રીઓ મારે વશ થાય તો મારું જીવન સફળ થાય.

એમ વિચારી પોતાની દાસીને બે રાણી પાસે મોકલે છે. તેઓએ દાસીને તીરસ્કાર કરી કાઢી મુકી. આખરે પોતે સ્ત્રી રુપ કરી ત્યાં આવે છે ત્યારે માળાનાં પ્રભાવથી આંધળો બનેલો અહીં-તહીં ભટકાય છે. આથી રાણીઓને ખંબર પડવાથી દાસીઓએ માર મારી કાઢી મુક્યો. પ્રતિકૂળ પવન થવાનાં કારણે વહાણો પણ કોંકણ નગરે આવ્યા. એટલે ધવલ ભેટણું લઈ રાજા પાસે આવે છે. ત્યારે રાજાએ શ્રીપાલકુંવર પાસે તાંબુલ અપાવ્યુ. કુમાર શેઠને ઓળખી ગયા અને શેઠ પણ કુમારને જોતાં આશ્ચર્યમાં પડી વિચારે છે કે શું આ શ્રીપાળ છે ?

આખરે બીજા પાસેથી આ શ્રીપાળ છે એમ જાણી શેઠને આઘાત થયો. છેવટે પોતાનાં મુકામે ગયા અને કુમાર રાજાના જમાઈ છે એમ જાણી ઈર્ષ્યા થઈ. એટલામાં એક ડુંબનું ટોળું શેઠને પ્રસન્ન કરવા માટે ત્યાં આવી ગાવા લાગ્યું. ગાઈ રહ્યા પછી શેઠે કાંઈ આપ્યું નહિ તેથી શેઠને ચિંતાતુર જોઈ ડુંબોએ પૂછ્યું, અમારાં પર ગુસ્સે થયાં છો ત્યારે શેઠે એમને બોલાવી કહ્યુ, કોઈ પણ હિસાબે તમે રાજાનાં જમાઈને ડુંબ કહો તો તમને હું મોં માંગ્યું ઈનામ આપીશ. આ કાર્ય માટે અત્યારે અડધો લાખ લઈ જાઓ. ત્યારે ડુંબે આ વાતનો સ્વીકાર કર્યો. પછી તેઓ રાજા પાસે ગયા. અને ગીતો ગાવાની શરુઆત કરી એટલે રાજાએ દાન આપવાની શરુઆત કરી. ત્યારે ના કહી અને શ્રીપાલકુમારનાં હાથે તાંબુલની માંગણી કરી. રાજાની આજ્ઞા થી કુમાર પાન આપવા જાય એક આવી કહે હે દિકરા તું કયાં ગયો હતો ? કેટલાં વખતે તને મળ્યા ? તને કેટલો શોધ્યો ? આ પ્રમાણે કહી રુદન કરવા લાગી. કોઈએ આવી ભાઈ કહ્યો, કોઈ ભત્રીજો, કોઈ કાકા, કોઈ દિયર, આ પ્રમાણો સંબંધ બતાવવા લાગ્યા. આ જોઈ રાજા વિચારમાં પડી ગયાં કે આ તો ચાંડાલ છે. મારાં કુળને કલંકિત કર્યું માટે આનો વધ કરાવું. રાજાએ નૈમિત્તિકને કહ્યુ - હે દુર્જાતિ ! તેં મને આ ચાંડાલ છે એમ ન કહ્યુ તેથી તારો વધ કરાવું ત્યારે તેણે કહ્યુ હે રાજન માતંગ નથી, પણ માતંગ પતિ છે. એમાં શંકા ન કરશો. ત્યારે ખૂબ ગુસ્સે થએલા રાજાએ હાથીવધ માટે આદેશ કર્યો. તે વખતે મદનમંજરી રાજાને વિનવે છે - હે પિતાજી ! આચાર પ્રમાણે કુળ નક્કી થાય છે - એ લોકોક્તિ કેમ ભૂલી જાઓ છો. એમનો આચાર લોકોત્તર છે. ત્યારે રાજાએ તેમનાં કુળાદિ પૂછવાથી કુમારે કહ્યુ કે - પાણી પીને ઘર પૂછો છો ? મારુ કુળ જાણવું હોય તો સૈન્ય સજ્જ થઈ રણમેદાનમાં આવી જાઓ ત્યાં મારી ભુજા તમને કુળ બતાવશે. પોતાનાં મુખે પોતાની બડાઈ શરમજનક છે. છતાં પણ તમારે જાણવું હોય તો વહાણમાં રહેલી બે સ્ત્રીઓને બોલાવી મારું કુળ પૂછી લ્યો. રાજાએ ધવલશેઠને પૂછ્યું કે તમારાં વહાણમાં બે સ્ત્રીઓ છે ? ત્યારે કરમાયેલા મુખવાળા તેણે નીચે મુખ કરી દીધું એટલે રાજાએ સુભટોને આજ્ઞા કરી સ્ત્રીઓને સભામાં બોલાવવામાં આવી. સભામાં પોતાનાં પતિને જોઈ આનંદિત થએલી તેઓએ રાજાનાં કહેવાથી કુમારનું સર્વ ચરિત્ર સંભળાવ્યું. તે સાંભળી રાજાએ કહ્યુ. આ તો મારો ભાણેજ છે. કલંક આપનાર ડુંબના કુટુંબને

માર મરાવ્યો એટલે ડુમ્બે ધવલશેઠની આજ્ઞાથી ધનના લોભે આ પ્રમાણે કર્યું માટે અમને ક્ષમા કરો. રાજાએ ધવલશેઠનાં વધની આજ્ઞા કરી એટલે દયાલુ શ્રીપાલે તેને છોડાવ્યા રાજાએ નિમિત્તિયા ને બોલાવી કહ્યુ આ માતંગ નથી ત્યારે તેણે કહ્યુ કે માતંગ એટલે હાથી સમજવું. રાજાએ તેને ઈનામ આપી વિદાય કર્યો. જમાઈ અને ભાણેજ એવા કુમારને રાજાએ ખૂબ માન આપી પોતાને ત્યાં રાખ્યા. ત્યારે કુમારે એક દિવસ રાત્રે કુમાર ધવલશેઠને પણ ત્યાં જ રાખ્યા. એક દિવસ રાત્રે કુમાર સાતમે માળે સૂતા છે ત્યારે ઈર્ષ્યાથી પ્રેરાયેલો શ્રીપાલને મારવા ઉપર જાય છે. માર્ગમાં પગ લપસવાથી નીચે પડતાં પોતાની છરી મર્મ ભાગમાં વાગવાથી મૃત્યુ પામી સાતમી નરકે ગયા લોકો પણ ધવલ શેઠની આ દશા જોઈ બોલ્યા કે - અતિ ઉગ્ર પુણ્ય અને પાપનું ફળ અહીં જ મળે છે. જે બીજાનું બૂરું ઈચ્છે છે. તેનું પોતાનું જ બૂરુ થાય છે. કુમારે તેનું ચરિત્ર વિચારી, શોકથી તેનું મૃત્યુ કાર્ય કરી તેની લક્ષ્મી તેનાં ત્રણ મિત્રોને સોંપી.

એક વખત કુમાર રયવાડી નીકળ્યા છે ત્યાં એક સાર્થવાહને જોઈ પૂછે છે તમે કોણ છો ? કયાંથી આવ્યા છો ? કયાં જાઓ છો ? પૃથ્વી પર ફરતાં તમે કોઈ કૌતુક જોયું છે ?

સાર્થવાહે કહ્યું કે - હું કાંચી નગરથી આવુ છું અને કંબુદ્વીપ જઉં છું વચમાં મેં કુંડલપુર નગર જોયું કે જે અહિંથી ૧૦૦ યોજન છે. ત્યાં મકરકેતુ નામે રાજા અને કર્પૂરતિલકા નામે રાણી છે. તેઓને ઘણાં પુત્રો ઉપર ગુણસુંદરી નામે પુત્રી છે. તે દરેક કળામાં હોશિયાર છે. વળી વીણાવાદનમાં વિશેષ કુશળ છે. તેણે પ્રતિજ્ઞા કરી છે કે મને વીણાવાદનમાં જે જીતસે તેની સાથે મારુ પાણિગ્રહણ થશે. તે સાંભળી અનેક રાજપુત્રો ત્યાં વીણાવાદન શીખે છે, પરંતુ કુંવરીને કોઈ જીતી શકતું નથી. આ પ્રમાણે સાંભળીને કુતૂહલ જોવાની ઈચ્છાવાળા શ્રીપાલકુંવર નવપદનું ધ્યાન કરી સૂતા તેટલામાં સૌધર્મ દેવલોકવાસી સિદ્ધચક્રાધિષ્ઠાયક વિમલેશ્વર દેવે ત્યાં આવીને કુમારને કહ્યુ - આ દિવ્યહાર હું તને પહેરાવુ છું જેનાં પ્રભાવથી ઈચ્છિત રુપ, કળા, આકાશગામિની વિદ્યા, મહાન જય તથા સર્વ વિષાપહાર-પણું પ્રાપ્ત થશે, આ પ્રમાણે કહી હાર પહેરાવ્યો અને અદશ્ય થયા. શ્રીપાલકુમાર પણ હારના પ્રભાવે કુંડલપુર પહોંચી ગયા. ત્યાં વામનરુપ કરી રાજકુમારો સાથે અભ્યાસ શરુ કર્યો. અભ્યાસ કરતા અનેકને હસાવતા. વીણાવાદન

ભણાવનાર ઉપાધ્યાયને વશ કરી એમની વીણા લઈ તાર તોડી નાંખ્યા, તુંબડું ભાંગી નાંખ્યું દર મહિને સહુ પોતાની વીણા લઈ પોતાની કુશળતા રાજપુત્રી સમક્ષ બતાવતા હતા. સર્વની સાથે આ વામન પણ લોકોની મશ્કરી અને હાસ્યાસ્પદ બની સભામાં ગયો.. એને જોવા માત્રથી કુમારીને રાગ ઉત્પન્ન થયો. તેણે પોતાની કળા-કુશળતાથી રાજકુમારીને જીતી લીધી. આ જોઈ સભા આશ્ચર્યમુગ્ધ બની. રાજાને ચિંતા થઈ કે વામને કુંવરીની પ્રતિજ્ઞા પૂર્ણ કરી છે. તેથી અનેક વિચારના વમળોમાં ગૂંચવાયા. તે સમયે કુમારે પોતાનું સ્વરુપ પ્રગટ કર્યું અને વિવાંહ સંબંધ જોડાયો. વિવાહાવસરે રાજાએ રત્નસુવર્ણાદિ ઘણુ ધન આપ્યું. ત્યાં રહી કુમાર સુખપૂર્વક કાળ નિર્ગમન કરે છે. ત્યાં એક પરદેશી આવી અને કહે છે સ્વર્ણપુર નગરમાં વજસેન રાજાને ત્રૈલોક્યસુંદરી નામે અપ્સરા જેવી રાજપુત્રી છે તેના માટે રાજાએ સ્વયંવર રચ્યો છે અનેક રાજાઓ ત્યાં આવ્યા છે. તેનો સમય સુદ બીજનો છે આ સાંભળી કુબડાનું રુપ કરી ત્યાં પહોંચ્યા કુબડા જોઈ રાજાઓએ પૂછયું તું શા માટે આવ્યો છે ? કુબડાએ કહ્યુ જેનાં માટે તમે આવ્યા છો તેના માટે હું આવ્યો છુ. આમ અનેકને હાસ્યાસ્પદ એવા શ્રીપાલકુમાર રાજસભામાં બેઠા. તે સમયે રાજકન્યા પણ ઉત્તમ શિબિકામાં બેસી ઉત્તમ વસ્ત્ર પહેરી, સુંદર આભૂષણોથી અલંકૃત થઈ હાથમાં ફૂલની માળા લઈ, સભામાં આવી પ્રતિહારિકાએ બતાવેલા રાજાઓને જોઈ, શ્રીપાલકુમારે પોતાનાં સ્વરુપમાં જોઈ અતિ આનંદ પામી ત્યારે થાંભલા પર રહેલી પૂતળીએ પણ કહ્યુ કે, તું ચતુર હોય તો આ કુબડાને વર ત્યારે તેણીએ ફુલમાળા કુમારને પહેરાવી ત્યારે બીજા રાજાઓએ પોતાનું અપમાન થએલ જાણી કુબડા સાથે યુધ્ધની શરુઆત કરી કુમારે તે રાજાઓને ક્ષણવારમાં જીતી લીધા. ત્યારે રાજાએ કહ્યુ જે પ્રમાણે તમારું બળ બતાવ્યું તે પ્રમાણે તમારું રુપ બતાવી અમને આનંદિત કરો. કુમારે પોતાનું રુપ પ્રગટ કર્યું અને કન્યા સાથે વિવાહ કરી ઉત્તમ મહેલમાં રહે છે. અને આનંદમાં દિવસો પસાર કરે છે.

એક વખત કોઈ પરદેશીએ આવી કહ્યુ હે દેવ ! દલપત્તન નગરમાં ધરાપાલ નામે રાજા છે. તેને જીન ધર્મ રકતા શૃંગારસુંદરી નામે પુત્રી છે. તેણે પોતાની પાંચ સખીઓ સાથે પ્રતિજ્ઞા કરી છે કે - અમે પાંચે જીનધર્મમાં જાણકારને જ વરીશું અન્યને નહિ. અને તે પણ અમારી સમસ્યાની પૂર્તિ વડે જ જાણીશું. તે કુમારીની સખીઓ સાથેની પાંચ સમસ્યાઓ પૂર્ણ કરનાર હજી કોઈ મળ્યું

નથી. તે સાંભળી શ્રીપાલકુમાર હારનાં પ્રભાવથી તુર્ત જ તે નગરમાં ગયા અને સમસ્યાની પૂર્તિ માટે પૂતળીનાં માથા પર હાથ મુકી તેનાં દ્વારા જ તે સમસ્યાઓની પૂર્તિ કરી તે આ પ્રમાણે....

૧. સમસ્યા ..... પંડિતોવાચ - **મનવંછિય ફલ હોઇ ।**
પૂત્તલિવાચ.... **અરિહંતાઇ નવપય, નિય મણુ ધરઇજ્જુ કોઇ ।**
નિચ્છઇ તસુ નરસેહરહ, મણવંછિય ફલ હોઇ ।।
૨. વિચક્ષણાઉવાચ - **અવર મ ઝંખો આલ ।**
પૂત્તલિવાચ..... **અરિહંત દેવ સુસાહુ ગુરુ, ધમ્મઉ દયાવિસાલુ ।**
મંત્તુત્તમ નવકારુ પર, અવર મ ઝંખરુ આલ।।
૩. પ્રગુણોવાચ - **કર સફલો અપ્પાણ ।**
પૂત્તલિવાચ..... **આરાહિય ધુરિ દેવગુરુ, દેહિ સુપત્તિહિં દાણ ।**
તવસંજમ ઉવચાર કરિ, કરિ સફલુ અપ્પાણ ।।
૪. નિપુણોવાચ - **જિત્તો લિહ્નો નિલાડ ।**
પૂત્તલિવાચ..... **અરે મન અપ્પા ખંચિ કરિ, ચિંતાજાલિ મ પાડી ।**
ફલ તિત્તઉ પરિ પામીઇ, જિત્તઉ લિહિઉ નિલાડિ ।।
૫. દક્ષોવાચ - **તસુ તિહુઅણજણદાસ ।**
પૂતલીઉવાચ - **અત્થિ ભવંતર સંચિઊ, પુણ્ણ સુમગ્ગલુ જાસુ ।**
તસુ બલ તસુ મઇ તસુ સિરિ, તસુ તિહુઅણજણદાસ ।।

આ પ્રમાણે પાંચ સખીઓની સમસ્યા પૂર્ણ કરી શૃંગારસુંદરીના પ્રશ્નનો ઉત્તર આપવાથી રાજકુમારી અતિ આનંદિત થઈ. તેમજ રાજા વિગેરે સર્વ મનુષ્યો અતિ આશ્ચર્ય પામ્યા અને ગુણના ભંડાર સરિખા શ્રીપાલકુમારની સાથે પાંચ સખીઓ સહિત રાજકુમારીએ પાણિગ્રહણ કર્યું.

એ અવસરે અંગભટ્ટ નામનો પરદેશી શ્રીપાલકુંવરનું અદભુત ચરિત્ર જોઈ કહેવા લાગ્યો કે - હે દેવ ! કોલ્લાગ નગરમાં પુરંદર નામે રાજા છે તેને જયસુંદરી નામે પુત્રી છે. તેણીએ પ્રતિજ્ઞા કરેલ છે કે રાધાવેધ સાધનારની સાથે હું પરણીશ. રાજાએ પૂર્ણ તૈયારી કરી છે અને અનેક રાજકુમારોને બોલાવ્યા પણ કોઈ આ કાર્યમાં સફળતા પામી શકયા નથી આ સાંભળીને શ્રીપાલ હારનાં પ્રભાવથી

કોલ્હાગપુરમાં પહોંચ્યા રાધાવેધ સાધી જયસુંદરી સાથે મહોત્સવ પૂર્વક લગ્ન કર્યા. કોલ્લાગપુરમાં સુખપૂર્વક કાળ નિર્ગમન કરતાં કુમારના મામાને સમાચાર મળ્યા તેથી પોતાનાં નગરમાં શ્રીપાલકુમારને બોલાવ્યા, કેટલોક વખત ત્યાં રહી. પોતાની બધી રાણીઓને બોલાવી ઉજ્જયિની નગરિ તરફ પોતાનાં મામા સાથે ચાલ્યા. માર્ગમાં સોપારક નગર આવ્યું. ત્યાં મહસેન રાજા છે, તેમને ત્રૈલોક્યસુંદરી નામે રાજકુમારી છે. તેણીને દુષ્ટ સર્પ કરડવાથી મૂર્ચ્છિત થઈ તેને હારનાં પ્રભાવથી ઝેર ઉતારી સચેતન કરી. મૃત્યુનાં મુખમાંથી બચાવી એટલે રાજાએ આગ્રહપૂર્વક કુંવરીને શ્રીપાલકુમાર સાથે પરણાવી.

આ પ્રમાણે પ્રિયાઓ સાથે પરિવરેલા શ્રીપાલકુમાર પોતાની માને મળવાની આતુરતાથી માલવદેશમાં આવ્યા. ઉજ્જયિની ની બહાર છાવણી નાંખી પડાવ કર્યો. અન્ય લશ્કર આવ્યુ છે એમ જાણી માલવપતિએ પોતાનુ લશ્કર કિલ્લા ઉપર ગોઠવી કિલ્લાના દરવાજા બંધ કર્યા.

શ્રીપાલકુમાર પોતાની માને મળવાની ઈચ્છાથી હારનાં પ્રભાવથી પોતાની માનાં આવાસે રાત્રીનાં પ્રથમ પ્રહરે આવ્યા. ઘરના બારણાની પાસે ઉભા રહી ઘરમાં રહેલ પોતાની મા અને પત્નીની વાતો સાંભળે છે.

કમળપ્રભા પોતાની પુત્રવધુને કહે છે - હે વત્સા ! કેટલાં વખતથી મારો પુત્ર પરદેશ ગયો છે. તેનાં કોઈ સમાચાર નથી અને શત્રુ સૈન્યે નગરને ઘેર્યું છે. લોકોમાં ભયની લાગણી ફેલાઈ છે. કાલે શું થશે એની ખબર નથી તો પણ આ દુઃખી માતા જીવે છે પણ મરતી નથી.

ત્યારે મયણાસુંદરી કહેવા લાગી કે - હે મા ! કાંઈપણ ભય રાખશો નહિ. નવપદનાં ધ્યાનથી સર્વ પાપો નાશ પામે છે. આજે સાંજે પરમાત્માની પૂજા કરતાં ઉપમા ન આપી શકાય એવો અનુપમ ભાવ ઉત્પન્ન થયો હતો. તેનાથી મને ક્ષણે ક્ષણે કારણ વિના હર્ષ ઉત્પન્ન થાય છે અને તે આનંદ મારા હૃદયમાં સમાતો નથી. તે કારણથી મારી રોમરાજી પણ વિકસ્વર થઈ રહી છે. વળી ડાબી આંખ, વિ. આખુ ડાબુ અંગ વારંવાર ફરકે છે. માટે આજે જ તમારા પુત્રનો મેળાપ થવો જોઈએ તે સાંભળી કમળપ્રભા આનંદિત થઈ કહેવા લાગી કે - હે પુત્રી ! તારી જિહવા સુલક્ષણા છે. માટે એ પ્રમાણે જ થશે.

તે જ સમય શ્રીપાલ માતા અને પ્રિયાની વાત સાંભળી તે પ્રત્યક્ષ કરવા માટે દ્વાર ખખડાવ્યું અને કહ્યુ દ્વાર ખોલો.. ત્યારે કમળપ્રભાએ કહ્યુ. આ મારાં પુત્રનો અવાજ છે. મયણાસુંદરી પણ બોલી કે જિનેશ્વર ભગવંતનો મત અન્યથા થાય નહિ. આ પ્રમાણે કહી બારણું ખોલ્યું. શ્રીપાલકુમાર અંદર જઈ માતાના ચરણકમળમાં પ્રણામ કર્યા અને પત્નીને પ્રેમપૂર્વક બોલાવી. પોતાનાં ખભા ઉપર માતાને અને પત્નીને હાથ ઉપર બેસાડી છાવણીમાં લાવીને પોતાની સર્વ હકીકત કહી. ત્યારબાદ ૮ રાણીઓ કમળપ્રભાને નમી ત્યારબાદ મયણાસુંદરીને પ્રણામ કર્યા અને આશીર્વાદ મેળવ્યા.

ત્યારબાદ શ્રીપાલકુમારે પ્રણામ કર્યા પૂછયું કે તારા પિતાને અહીં કેવી રીતે બોલાવુ ? મયણાએ કહ્યુ કે - ખભે કહાડો મુકીને બોલાવો. શ્રીપાલકુમારે દૂત દ્વારા કહેવડાવ્યુ ક - તમારુ અને નગરનુ ક્ષેમકુશળ ઈચ્છતા હો તો ખભે કુહાડો મુકી મારી પાસે હાજર થાઓ. દૂતના વચન સાંભળી રાજા અત્યંત કોપાયમાન થયો.. ત્યારે મંત્રીએ મધુર વચનો દ્વારા સમજાવ્યુ કે બળવાન સામે બાથ ભીડાય નહિ. તેની સાથે યુદ્ધ કરવાથી નુકશાન થાય શરણ સ્વીકારવુ હિતાવહ છે. વિચારણાને અંતે રાજા ખભે કુહાડો લઈ આવ્યા અને શ્રીપાલકુમારને નમસ્કાર કરે છે. તે સમયે શ્રીપાલ રાજા તેની પાસેથી કુહાડો લઈ સિંહાસન પર બેસાડે છે. ત્યારે મયણાએ નમસ્કાર કરી કહ્યુ - હે પિતાજી ! કર્મે જે પતિ આપ્યો હતો તે આ પુરુષોત્તમ છે. તે સમયે બત્રે રાણી તેમ જ અનેક સ્વજનો મળેલા હોવાથી મનોરંજન અર્થે રાજાએ નાટક કરવા માટે આજ્ઞા કરી તે વખતે મુખ્ય નટી ઉઠતી નથી. છતાં સૂત્રધારની પ્રેરણાથી નિસાસા નાંખતી ઉભી થઈ અને એક પદ બોલે છે...

કિહાં માલવ કિહાં શંખપર કિહાંબબ્બર કિહાં નટ્ટ
સુરસુંદરી નચાવીયે દેવ દક્ષયો વિમરટ્ટ.... ૧

આ સાંભળી આ નટી કોણ છે એમ શંકા પડવાથી તેને પૂછ્યું કે તું કોણ છે ? ત્યારે તેણીએ કહ્યુ. હું માલવપતિની પુત્રી છું. પિતાએ અરિદમન કુમાર સાથે પરણાવી. પરણીને રાજકુમાર સાથે શંખપુર બહાર આવીને રહ્યા હતા, તે વખતે અન્ય સર્વ સુભટો ગામમાં ગયા હતા ત્યારે રાત્રે ચોરોની ધાડ પડી. મારા પતિ મને મુકીને નાશી ગયા. ચોરોએ મને લઈ બબ્બર દ્વીપમાં

વેચી દીધી. ત્યાં મહાકાળ રાજાએ મને નાટકો શીખવાડયા. અને પોતાની રાજકુમારીને દાયજામાં નવ નાટકો આપ્યાં, તેમાં મને મુખ્ય નટી તરીકે આપી. અહિં મારુ કુટુંબ મને મળ્યું છે અને તમારી સમક્ષ હું નૃત્ય કરી રહી છું. વળી તમે મને પરણાવી ત્યારે મારી મોટાઈથી અને મયણાની વિડંબનાથી ઘણો ગર્વ કર્યો. તે અભિમાનથી મયણાનાં પતિની દાસી થવું પડયું. મયણાં જ મહાપુણ્યવાન છે કે જેને પોતાનાં ચરિત્ર વડે પોતાનું કુળ અને શીલ પવિત્ર કર્યું છે. અને હું પાપી કે જેણે કુળ અને શીલનો ત્યાગ કરી, અતિદુઃખ સહન કર્યું છે. મયણાને જૈન ધર્મ કલ્પવૃક્ષની જેમ ફળ્યો છે અને મને મિથ્યાધર્મ વિષવૃક્ષની જેમ ફળ્યો છે. ત્યારે તેનું નટીપણું દૂર કરી રાજાએ અરિદમન કુમારને બોલાવી સુરસુંદરી આપી. ઘણી ઋદ્ધિ સાથે પોતાનાં દેશ તરફ વિદાય કર્યો. તેણે પણ જીનધર્મ અંગીકાર કર્યો. ૭૦૦ કોઢિયા પણ મયણાનાં કહેવાથી નવપદ આરાધીને રોગરહિત થયા હતા તેઓ પણ શ્રીપાલ રાજાએ પોતાનાં લશ્કર વડે કાકા અજીતસેન સાથે યુદ્ધ કરી કાકા અજીતસેનને જીતીને ચંપાનું રાજ્ય પોતે ગ્રહણ કર્યું તે વખતે વૈરાગ્યથી અજીતસેન રાજાએ પણ ચારિત્ર અંગીકાર કર્યું વિહાર કરતાં અનુક્રમે ચંપાનગરીમાં પધાર્યા. તે જાણી શ્રીપાલરાજા પોતાનાં પરિવાર સહ ત્યાં જઈ પ્રદક્ષિણા દઈ, વંદન કરી, દેશના સાંભળવા બેઠા. દેશના બાદ શ્રીપાલરાજાએ પૂછયું, હે ભગવાન ! ક્યા કર્મથી મને બાળપણમાં વ્યાધિ થયો ? કયા કર્મથી સમુદ્રમાં ડૂબવું પડયું ? કયા કર્મથી ચાંડાલનું કલંક આવ્યુ ? કયા કર્મથી તે પાપ શાંત થયું ? ક્યા કર્મથી અનેક જગ્યાએ ઋદ્ધિ પ્રાપ્ત થઈ ? તે સર્વ મને કૃપા કરી કહો ।

ત્યારે મુનિરાજે કહ્યુ હિરણ્યપુર નામે નગર છે. ત્યાં શ્રીકાન્ત રાજા અને સત્ય, શીલ વિગેરે ગુણથી અલંકૃત શ્રીમતિ નામે રાણી છે. તે રાજા સોબત કારણે શિકારનાં વ્યસનમાં પડી ગયો. રાણીએ રાજાને આ વ્યસન છોડાવવા ખૂબ પ્રયત્ન કર્યા પણ રાજા માનતા નથી. એક વખત રાજા પોતાનાં ૭૦૦ સુભટો સાથે શિકાર કરવા ગયા છે ત્યાં રસ્તામાં એક મહામુનિ કાઉસગ્ગ ધ્યાને ઉભેલા જોઈ આ રોગી કોઢિયો કોણ છે ? તેને મારો તે સાંભળી આ સુભટોએ મુનિને પીડા કરી. જેમ સુભટો મારે છે તેમ તેમ મુનિ શાન્તરસમાં ઝીલવા લાગ્યા. વળી એક વખત નદી કાંઠે મુનિ ઉભા રહેલા હતા ત્યારે મુનિને કાન પકડી

પાણીમાં ઝબોળ્યા. ફરી કરુણા ઉત્પન્ન થવાથી પાણીની બહાર કાઢયા. આ સર્વ હકીકત પોતાની રાણી આગળ રાજાએ કહી. ત્યારે રાણીએ સમજાવ્યુ કે બીજા સામાન્ય પ્રાણીને હેરાન કરવાથી દુઃખો ભોગવવા પડે છે તો પછી એક મહામુનિને હેરાન-પરેશાન કરી કષ્ટો આપવાથી તો નરકગતિનાં ભયંકર દુઃખો ભોગવ્યા વિના છૂટકો ન થાય. મુનિની વિરાધના બોધિદુર્લભ પણાને પ્રાપ્ત કરાવે છે. આ સાંભળી બોધ પામેલા રાજાએ પ્રાયશ્ચિત કરવા પૂર્વક પોતાના પાપની આલોચના કરી. કરી કોઈક વાર નિમિત્ત પામીને મુનિ જોતાની સાથે તરત જ સુભટોને કહ્યુ કે.. આ ચાંડાલને નગર બહાર કાઢો. આ પ્રમાણે રાજાનાં આદેશથી મુનિને નગર બહાર કાઢતા હતા. તેટલામાં શ્રીમતિ રાણીએ જોયું અને કહ્યુ. તમારાં પોતાનાં વચનને પણ પાળતા નથી અને ઠપકો આપી, મુનિને પાછા બોલાવી વંદના કરવા પૂર્વક ક્ષમાપના કરી.

શ્રીમતી એ મુનિને પૂછયું. હે પ્રભુ! અજ્ઞાનપણે રાજાએ જે પાપ કર્યા છે તેનું પ્રાયશ્ચિત બતાવો. જેથી રાજા પાપથી શીઘ્ર મુક્ત થાય ત્યારે મુનિએ કહ્યુ કે.... મહાપાપનું શું પ્રાયશ્ચિત હોય ? તો પણ અતિ ઉલ્લાસ હોય તો નવપદની વિધિપૂર્વક આરાધનાથી પાપકર્મોથી મુક્ત થવાય છે. ત્યારે રાજાએ વિધિપૂર્વક તપની અને સિદ્ધચક્રજીની આરાધના કરી. આરાધના તેમ જ ઉદ્યાપનમાં રાણીની ૮ સખીઓએ અનુમોદના કરી અને ૭૦૦ સેવકો રાજા ના તપની અનુમોદના કરીને ૭૦૦ સુભટો એક વખત સિંહરાજા સાથે યુદ્ધ કરતા મૃત્યુ પામ્યા, અને અહિં ૭૦૦ કોઢિયા તરીકે ઉત્પન્ન થયા, તે સાધુ ને કરેલા ઉપસર્ગ ના પાપ નુ ફલ છે. શ્રીકાંત રાજા સિધ્ધ ચક્રની આરાધનાના પ્રભાવ થી તું શ્રીપાલ તરીકે ઉત્પન્ન થયો અને સાધુની આશાતના ના પાપથી કોઢિયા પણ, પાણીમાં ડુબવુ, ડુમ્બ પણ પ્રાપ્ત થયુ. આબધી રિદ્ધિ-સિદ્ધિ સિદ્ધચક્રના પ્રભાવ થી મલીછે, શ્રીમતી રાણી તે પટ્ટરાણી મયણા સુંદરી અને તેની ૮ સખીયોં તે અનુમોદનાના પ્રભાવ થી તારી ૮ રાણી થઈ છે. તપની પ્રસંશા થી કોઢિયા નિરોગી થયા છે. વળી પૂર્વભવનો વૈરી સિંહરાજા તે હું અજીતસેન રાજા બાળપણમાં તારું રાજ્ય હરનારો થયો. પૂર્વભવનાં અભ્યાસથી અહીં ચારિત્ર મેળવી નિરતિચાર ચારિત્રનાં પાલનથી અવધિજ્ઞાન પામીને હું વિહાર કરતાં કરતાં અહીં આવ્યો છું. જેણે જેવા પ્રકારનું કર્મ કર્યું હોય તેને તેવા

પ્રકારનાં સુખદુઃખ ના ફળ ભોગવવાં પડે છે. આ પ્રમાણે દેશના સાંભળી આશ્ચર્ય યુક્ત શ્રીપાલ રાજા બોલ્યાં કે હમણાં ચારિત્ર ગ્રહણ કરવાની શક્તિ નથી તો મને ઉચિત ધર્મ બતાવો. ત્યારે મુનિએ કહ્યુ હે રાજન ! ભોગ કર્મનાં ઉદયથી આ ભવમાં તને ચારિત્રનો યોગ નથી. પરંતુ હે રાજન ! નવપદજીની આરાધના કરવાથી નવમા દેવલોકમાં દેવપણે ઉત્પન્ન થઈ ઉત્તરોત્તર અધિક સુખા સંપદાવાળા દેવ-મનુષ્યોનાં નવ ભવ પછી મોક્ષ પ્રામ કરીશ. આ પ્રમાણે મુનિએ કહ્યુ અને વિહાર કરી ગયા.

શ્રીપાલ રાજા પણ પોતાની નવ રાણી સાથે નવપદજીની આરાધના કરી અને મયણાસુંદરીના કહેવાથી વિશિષ્ટ આરાધના માટે ઉજમણું કર્યું.

શ્રીપાલ રાજા પણ પોતાની નવ રાણી સાથે નવપદજીની આરાધના કરી અને મયણાસુંદરીના કહેવાથી વિશિષ્ટ આરાધના માટે ઉજમણુ કર્યું.

શ્રીપાલ રાજાનેત્રિભુવનપાલ વિગેરે ૯ પુત્રો, નવ હજાર હાથી, નવ હજાર રથ, નવ લાખ જાતિવંત ઘોડા, નવક્રોડ સૈનિકો હતા. શત્રુરહિત, ન્યાયપૂર્વક, રાજ્યનું પાલન કરતાં નવસો વર્ષ વ્યતીત થયા. ત્રિભુવનપાલ કુમારને રાજ્ય સોંપી નવપદના સ્મરણ પૂર્વક સમાધિ મરણ પામી નવમા દેબવલોકમાં દેવ. તરીકે ઉત્પન્ન થયા. નવ રાણીઓ તથા માતા પણ આયુષ્યપૂર્ણ થયા પછી નવમા દેવલોકમાં દેવ રુપે ઉત્પન્ન થયા. ત્યાંથી અનુક્રમે ૪ મનુષ્ય ના અને ૪ દેવનાં ભવ કરી મોક્ષે જશે.

આ પ્રમાણે ગૌતમસ્વામી મહારાજે શ્રેણીક મહારાજા આગળ નવપદનો મહિમા વર્ણવ્યો એટલામાં દેશનાને અંતે કોઈએ આવી શ્રેણીક મહારાજાને વધામણી આપી હે ભગવાન મહાવીરસ્વામિ પધાર્યા છે. રાજાએપણ તેને દાન આપી વિદાય કર્યો. પરમાત્મા મહાવીર પ્રભુ પૃથ્વીતળને પાવન કરતાં. સુરાસુરથી સેવાતાં તે જ ઉદ્યાનમાં સમોસર્યા. સમવસરણમાં રત્નસિંહાસન પર બિરાજમાન થઈ પાપનાશક દેશનાનો પ્રારંભ કર્યો. અને શ્રેણીક રાજાનો ભાવ જાણી ભવ્ય પ્રાણીઓનાં હિત માટે નવપદનો મહિમા વર્ણવવા માંડયો તે સાંભળી અનેક ભવ્યાત્મા સિદ્ધચક્રની આરાધનામાં ઉજમાળ બન્યા.

સિદ્ધચક્ર આરાધન

સિધ્ધચક્ર નવપદજીની ઓળીના આરાધકો એ નિત્યઆરાધના આ પ્રમાણે કરવો

(૧) સવારસાંજ બેટાઈમ પ્રતિક્રમણ
(૨) સવારસાંજ બેટાઈમ પડિલહેણ
(૩) સવાર મધ્યાહન સાંજ ત્રિકાલ દેવ વંદન
(૪) ત્રિકાલજિનપૂજા, સિદ્ધચક્રજીની અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરવી
(૫) નવ ચૈત્યવંદનો કરવા
(૬) જિનવાણી શ્રવણ મધ્યાહન રાત્રે શ્રીપાલ રાસનું શ્રવણ કરવું
(૭) વિધિ સહિત પચ્ચક્ખાણ પાલવું
(૮) આંબિલ કર્યા બાદ ચૈત્યવંદન કરવું
(૯) નવ દિવસ શક્ય આરંભ સમારંભ નો ત્યાગ કરવો
(૧૦) રાત્રે સંથારા પોરિસીનું સ્મરણ કરી સંથારે શયન કરવું તથા બ્રહ્મચર્યનુ પાલન કરવું

પહેલો દિવસ

પદ - શ્રી અરિહંત
કાઉસગ્ગ - બાર લોગસ્સ
વર્ણ - શ્વેત, એક ધાન્ય ચોખાનુ આયંબિલ કરવું
સ્વસ્તિક - બાર
નવકારવાલી - વીશ
ૐ હ્રીં નમો અરિહંતાણં
પ્રદક્ષિણા - બાર
ખમાસમણાં - બાર

ખમાસમણનો દુહો :-

અરિહંતપદ ધ્યાતો થકો, દવ્વહ ગુણ પજજય રે :
ભેદ છેદ કરી આતમા, અરિહંત રુપી થાય રે :
વીરજિનેશ્વર ઉપદિસે, તુમે સાંભળજો ચિત્ત લાઈ રે :
આતમધ્યાને આતમા, ઋદ્ધિ મળે સવિ આઈ રે... વીર. .

શ્રી અરિહંત પદના બાર ગુણ

૧. અશોક વૃક્ષ પ્રાતિહાર્ય સંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૨. પુષ્પવૃષ્ટિપ્રાતિહાર્ય સંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૩. દિવ્યધ્વનિપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૪. ચામરયુગ્મપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૫. સ્વર્ણસિંહાસનપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૬. ભામણ્ડલપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૭. દુન્દુભિપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૮. છત્રત્રયપ્રાતિહાર્યસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૯. જ્ઞાનાતિશયસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૧૦. પૂજાતિશયસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૧૧. વચનાતિશયસંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ
૧૨. અપાયાપગમાતિશય સંયુતાય શ્રી અરિહંતાય નમઃ

બીજો દિવસ

પદ - શ્રી સિધ્ધપદ
કાઉસગ્ગ-આઠ લોગસ્સનો
વર્ણ-લાલ, એક ધાન્ય ઘઉનુઆયંબિલ
ખમાસમણાં - આઠ
સ્વસ્તિક - આઠ
નવકારવાલી - વીસ
જા - ઉઁ હ્રીં નમો સિધ્ધાણં
પ્રદક્ષિણા - આઠ

ખમાસમણનો દુહો

રુપાતીત સ્વભાવ જે. કેવલ દંસણ - નાણી રે
ધ્યાતા નિજ તે આતમા, હોવે સિદ્ધ ગુણખાણી રે,
વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, તુમે-સાંભળજો ચિત્ત લાઈ રે,
આતમધ્યાને આતમા, ઋદ્ધિ મળે સવિ આઈ રે,

સિદ્ધપદના આઠ ગુણ

૧. અનન્તજ્ઞાનસંયુતાય શ્રીસિદ્ધાય નમઃ
૨. અનન્તદર્શનસંયુતાય શ્રીસિદ્ધાય નમઃ
૩. અવ્યાબાધગુણસંયુતાય શ્રીસિદ્ધાય નમઃ
૪. અનન્તચારિત્રગુણસંયુતાય શ્રીસિદ્ધાય નમઃ
૫. અક્ષયસ્થિતિગુણસંયુતાય શ્રીસિધ્ધાય નમઃ
૬. અરુપીનિરંજનગુણ સંયુતાય શ્રી સિધ્ધાય નમઃ
૭. અગુરુલઘુગુણસંયુતાય શ્રી સિધ્ધાય નમઃ
૮. અનન્તવીર્યગુણસંયુતાય શ્રી સિધ્ધાય નમઃ

ત્રીજો દિવસ

પદ - શ્રી આચાર્ય, વર્ણ-પીળો, એક ધાન્ય તે ચણાનુ આયંબીલ
નવકારવાસી - વીસ
કાઉસગ્ગ - ૩૬ જાપ - ઉઁ હ્રીં નમો આયરિયાણં
ખમાસમણાં - ૩૬ સ્વસ્તિક - ૩૬

ખમાસમણનો દુહો

ધ્યાતા આચારજ ભલા, મહામંત્ર શુભ ધ્યાની રે,
પંચ પ્રસ્થાને આતમા, આચારજ હોય પ્રાણી રે. ૧
વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, તુમે સાંભળજો ચિત્ત લાઈ રે.
આતમધ્યાને આતમા, ઋદ્ધિ મળે સવિ આઈ રે. વીર. ૨

શ્રી આચાર્યપદના ૩૬ ગુણ

૧. પ્રતિરુપકગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨. સૂર્યવત્તેજસ્વિગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૩. યુગપ્રધાનાગમસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૪. મધુરવાકયગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૫. ગામ્ભીર્યગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૬. ધૈર્યગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૭. ઉપદેશગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૮. અપરિશ્રાવિગુણ સંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૯. સૌમ્યપ્રકૃતિગુણ સંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૦. શીલગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૧. અવિગ્રહગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૨. અવિકથકગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૩. અચપલગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૪. પ્રસન્નવદનગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૫. ક્ષમાગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૫. ઋજુગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૭. મૃદુગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૮. સર્વાંગમુક્તિગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૧૯. દ્વાદશવિધતપોગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૦. સપ્તદશવિધસંયમગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૧. સત્યવ્રતગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૨. શૌચગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૩. અકિંચનગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૪. બ્રહ્મચર્યગુણસંયુતાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૫. અનિત્યભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૬. અશરણભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૭. સંસારસ્વરુપભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૮. એકત્વભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ
૨૯. અન્યત્વભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૩૦. અશુચિભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૩૧. આશ્રયભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૩૨. સંવરભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૩૩. નિર્જરાભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૩૪. લોકસ્વરુપભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૩૫. બોધિદુર્લભભાવના ભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

૩૬. ધર્મદુર્લભભાવનાભાવકાય શ્રી આચાર્યાય નમઃ

ચોથો દિવસ

પદ - શ્રી ઉપાધ્યાય નવકારવાલી - વીસ

વર્ણ - લીલો, એકધાન્યનુંતે મગનું આયંબિલ

ખમાસમણાં - ૨૫ જપ-ૐ હ્રીં નમો ઉવજ્ઝાયાણં

કાઉસ્સગ્ગ - ૨૫ લોગસ્સ

પ્રદક્ષિણા - ૨૫ સ્વસ્તિક - ૨૫

ખમાસમણનો દુહો

તપ સજ્ઝાયે રત સદા, દ્વાદશ અંગના ધ્યાતારે;
ઉપાધ્યાય તે આતમા, જગબંધવ જગભ્રાતા રેઃ
વીર જિનેશ્વરઉપદિશે, તુમે સાંભળજો ચિત્તલાઈ રે;
આતમધ્યાને આતમા, ઋધિ મળે સવિઆઈ રે; વીર ૨

શ્રી ઉપાધ્યાયપદના ૨૫ ગુણ

૧. શ્રી આચારાંગસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ

૨. શ્રી સૂત્રકૃતાંગસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ

૩. શ્રી સ્થાનાંગસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ

૪. શ્રી સમવાયાંગસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ

૫. શ્રી ભગવતીસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ

૬. શ્રી જ્ઞાતાસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ

૭. શ્રી ઉપાસકદશાસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૮. શ્રી અન્તકૃદ્દશાસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૯. શ્રી અનુત્તરોપપાતિકસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૦. શ્રી પ્રશ્નવ્યાકરણસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૧. શ્રી વિપાકસૂત્રપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૨. શ્રી ઉત્પાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૩. શ્રી અગ્રાયણીયપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૪. શ્રી વીર્યપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૫. શ્રી અસ્તિપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૫. શ્રી જ્ઞાનપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૬. શ્રી સત્યપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૮. શ્રી આત્મપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૧૯. શ્રી કર્મ્મપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૨૦. શ્રી પ્રત્યાખ્યાનપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૨૧. શ્રી વિદ્યાપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૨૨. કલ્યાણપ્રવાદપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૨૩. પ્રાણાવાયપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૨૪. ક્રિયાવિસાલપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ
૨૫. લોકબિન્દુસારપૂર્વપઠનગુણયુકતાય શ્રી ઉપાધ્યાયાય નમઃ

પાંચમો દિવસ

પદ - શ્રી સાધુ
વર્ણ - કાળો આયંબિલ એક ધાન્યનુંતે અડદનુ
કાઉસ્સગ્ગ - ૨૭ લોગસ્સ નવકારવાલી - વીસ
જાપ - ઉઁ હ્રીઁ નમોલોએસવ્વસાહૂણં
ખમાસમણો - ૨૭ પ્રદક્ષિણા - ૨૭ સ્વસ્તિક - ૨૭

ખમાસમણનો દુહોઃ

અપ્રમત્ત જે નિત રહે, નવિ હરખે નવિ શોચે રે;
સાધુ સુધા તે આતમા, શુંમુડે શું લોચે રેઃ ॥૧॥
વીર જિનેશ્વર ઉપાદિશે, તુમે સાંભળજો ચિત્તલાઈર,
આતમધ્યાને આતમા, ઋધ્ધિ મળે સવિ આઈ રે વી. ॥૨॥

શ્રી સાધુપદના ૨૭ ગુણ

૧. પ્રાણાતિપાતવિરમણવ્રતયુકતાય શ્રીસાધવે નમઃ
૨. મૃષાવાદવિરમણવ્રતયુક્તાય શ્રી સાધવે નમઃ
૩. અદત્તાદાનવિરમણવ્રતયુકતાય શ્રી સાધવે નમઃ
૪. મૈથુનવિરમણવ્રતયુકતાય શ્રી સાધવે નમઃ
૫. પરિગ્રહવિરમણવ્રતયુકતાય શ્રી સાધવે નમઃ
૬. રાત્રિભોજનવિરમણવ્રતયુક્તાય શ્રી સાધવે નમઃ
૭. પૃથ્વીકાયરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૮. અપકાયરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૯. તેઉકાયરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૦. વાઉકાયરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૧. વનસ્પતિકાયરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૨. ત્રસકાયરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૩. એકેન્દ્રિયજીવરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૪. દ્વીન્દ્રિયજીવરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૫. ત્રીન્દ્રિયજીનવરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૬. ચતુરિન્દ્રિયજીવરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૭. પંચેન્દ્રિયજીવરક્ષકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૮. લોભાનિગ્રહકારકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૧૯. ક્ષમાગુણયુકતાય શ્રી સાધવે નમઃ
૨૦. શુભભાવનાભાવકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૨૧. પ્રતિલેખનાદિક્રિયાશુદ્ધકારકાય શ્રી સાધવે નમઃ
૨૨. સંયમયોગયુકતાય શ્રી સાધવે નમઃ

૨૩. મનોગુપ્તિયુક્તાય શ્રી સાધવે નમઃ
૨૪. વચનગુપ્તિયુક્તાય શ્રી સાધવે નમઃ
૨૫. કાયગુપ્તિયુક્તાય શ્રી સાધવે નમઃ
૨૬. શીતાદિદ્વાવિંશતિપરિસહસહનતત્પરાય શ્રી સાધવે નમઃ
૨૭. મરણાંતઉપસર્ગસહનતત્પરાય શ્રી સાધવે નમઃ

છઠ્ઠો દિવસ

નવકારવાલી - વાસ
પદ - શ્રી દર્શન જાપ - ૐ હ્રીં નમો દંસણસ્સ
વર્ણ - સફેદ, આયંબિલ એક ધાન્યતે ચોખાનુ
ખમાસમણાં - ૬૭ કાઉસ્સગ્ગ - ૬૭ લોગસ્સ
પ્રદક્ષિણા - ૬૭ સાથિયા - ૬૭

ખમાસમણનો દુહો

શમ-સંવેગાદિક ગુણા, ક્ષય ઉપશમ જે આવે રે;
દર્શન તેહીજ આતમા, શું હોય નામ ધરાવે રે; ॥૧॥
વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, તુમે સાંભળજો ચિત્ત લાઈ રે;
આતમધ્યાને આત્મા, ઋદ્ધિ મળે સવિ આઈ રે; ॥૨॥

દર્શનપદના ૬૭ ગુણ

૧. પરમાર્થસંસ્તવરુપ શ્રી સદ્દર્શનાય નમઃ
૨. પરમાર્થજ્ઞાતૃસેવનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩. વ્યાપન્નદર્શનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪. કુદર્શનવર્જનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫. શુશ્રુષારુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૬. ધર્મરાગરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૭. વૈયાવૃત્યરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૮. અર્હદ્ભિનયરુપ શ્રી સદર્શનાથ નમઃ
૯. સિદ્ધવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ

૧૦. ચૈત્યવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૧. શ્રુતવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૨. ધર્મવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૩. સાધુવર્ગવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૪. આચાર્યવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૫. ઉપાધ્યાયવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૬. પ્રવચનવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૭. દર્શનવિનયરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૮. સંસારે શ્રી જિનઃ સારઃ ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૧૯. સંસારે શ્રી જિનમતંસારમં ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૦. સંસારે શ્રી જિનમતસ્થિત શ્રી સાધ્વાદિસારમ ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૧. શંકાદૂષણરહિતાય શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૨. કાંક્ષાદૂષણરહિતાય શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૩. વિચિકિત્સાદૂષણરહિતાય શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૪. કુદષ્ટિપ્રશંસાદૂષણરહિતાય શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૫. તત્પરિચયદૂષણરહિતાય શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૬. પ્રવચનપ્રભાવકરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૭. ધર્મકથા પ્રભાવકરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૮. વાદિપ્રભાવકરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૨૯. નૈમિતિકપ્રભાવકરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩૦. તપસ્વીપ્રભાવકરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩૧. પ્રજ્ઞપ્ત્યાદિવિદ્યાભૃતપ્રભાવકરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩૨. ચૂર્ણાંજનાદિસિદ્ધપ્રભાવકરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩૩. કવિપ્રભાવકરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩૪. જિનશાસને કૌશલ્યભૂષણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩૫. પ્રભાવનાભૂષણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩૬. તીર્થસેવાભૂષણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ

૩૮. ધૈર્યભૂષણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૩૯. ઉપશમગુણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૦. સંવેગુણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૧. નિર્વેદગુણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૨. અનુકમ્પાગુણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૩. આસ્તિકયગુણરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૪. પરતીર્થિકાદિવંદનવર્જનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૫. પરતીર્થિકાદિનમસ્કારવર્જનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૬. પરતીર્થિકાદિ આલાપવર્જનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૭. પરતીર્થિકાદિ સંલાપવર્જનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૮. પરતીર્થિકાદિઅશનાદિદાનવર્જનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૪૯. પરતીર્થિકાદિગન્ધપુષ્પાદિપ્રેષણવર્જનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૦. રાજાભિયોગાકારયુકત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૧. ગણાભિયોગાકારયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૨. બલાભિયોગાકારયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૩. સુરાભિયોગાકારયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૪. કાન્તારવૃન્દાકારયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૫. ગુરુનિગ્રહાકારયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૬. સમ્યકત્વં ચારિત્રધર્મસ્ય મૂલમ ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૭. સમ્યકત્વં ધર્મપુરસ્ય દ્વારમ ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૮. સમ્યકત્વં ધર્મસ્ય પ્રતિષ્ઠાનમ ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૫૯. સમ્યકત્વં ધર્મસ્યાધારઃ ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૬૦. સમ્યકત્વં ધર્મસ્ય ભાજનમ ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૬૧. સમ્યકત્વં ધર્મસ્ય નિધિસન્નિભર્મ ઈતિચિન્તનરુપ શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૬૨. અસ્તિ જીવઃ ઈતિશ્રદ્ધાનસ્થાનયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૬૩. જીવો નિત્યઃ ઈતિશ્રદ્ધાનસ્થાનયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૬૪. જીવઃ કર્મ્માણિ કરોતિ ઈતિશ્રદ્ધાનસ્થાનયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ

૬૫. જીવઃ સ્વકૃતકર્મ્માણિ વેદયતિ ઈતિશ્રદ્ધાનસ્થાનયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૬૬. જીવસ્યાસ્તિ નિર્વાણમ ઈતિશ્રદ્ધાનસ્થાનયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ
૬૭. અસ્તિ મોક્ષોપાયઃ ઈતિશ્રદ્ધાનસ્થાનયુક્ત શ્રી સદર્શનાય નમઃ

સાતમો દિવસ

પદ - શ્રી જ્ઞાન
નવકારવાલી - વીસ
વર્ણ સફેદ, આયંબિલ એક ધાન્ય નુ તે ચોખાનુ
જાપ - ઉઁ હ્રીં નમો નાણસ્સ
ખમાસમણાં - ૫૧
કાઉસ્સગ્ગ - ૫૧ લોગસ્સ
પ્રદક્ષિણા - ૫૧
સ્વસ્તિક - ૫૧

ખમાસમાણનો દુહો

જ્ઞાનાવરણીયજે કર્મ છે, ક્ષય ઉપશમ તસ થાય રે;
તો હુએ એહીજ આતમા, જ્ઞાન અવબોધતા જાય રે ॥૧॥
વીરજિનેશ્વર ઉપદિશે, તુમે સાંભળજો ચિત્ત લાઈ રે;
આતમધ્યાને આતમા, ઋદ્ધિ મળે સવિ આઈ રે. વીર. ॥૨॥

જ્ઞાનપદના ૫૧ ગુણ

૧. સ્પર્શનેન્દ્રિયવ્યંજનાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨. રસનેન્દ્રિયવ્યંજનાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૩. ઘ્રાણેન્દ્રિયવ્યંજનાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૪. શ્રોત્રેન્દ્રિયવ્યંજનાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૫. સ્પર્શનેન્દ્રિય - અર્થાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૬. રસનેન્દ્રિય - અર્થાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૭. ઘ્રાણેન્દ્રિય - અર્થાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૮. ચક્ષુરિન્દ્રિય - અર્થાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૯. શ્રોત્રેન્દ્રિય - અર્થાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૦. માનસાર્થાવગ્રહ મતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૧. સ્પર્શનેન્દ્રિય - ઈહામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૨. રસનેન્દ્રિય - ઈહામતિજ્ઞાનાય નમઃ

૧૩. ઘ્રાણેન્દ્રિય - ઈહામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૪. ચક્ષુરિન્દ્રિય - ઈહામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૫. શ્રોત્રેન્દ્રિય - ઈહામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૬. મન ઈહામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૭. સ્પર્શનેન્દ્રિય - અપાયમતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૮. રસનેન્દ્રિય - અપાયમતિજ્ઞાનાય નમઃ
૧૯. ઘ્રાણેન્દ્રિય - અપાયમતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૦. ચક્ષુરિન્દ્રિય - અપાયમતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૧. શ્રોત્રેન્દ્રિય - અપાયમતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૨. મન અપાયમતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૩. સ્પર્શનેન્દ્રિય - ધારણામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૪. રસનેન્દ્રિય - ધારણામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૫. ઘ્રાણેન્દ્રિય - ધારણામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૬. ચક્ષુરિન્દ્રિય - ધારણામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૭. શ્રોત્રેન્દ્રિય ધારણામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૮. મનો ધારણામતિજ્ઞાનાય નમઃ
૨૯. અક્ષરશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૦. અનક્ષરશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૧. સંજ્ઞિશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૨. અસંજ્ઞિશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૩. સમ્યક્શ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૪. મિથ્યાશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૫. સાદિશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૬. અનાદિશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૭. અપર્યવસિતશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૮. સપર્યવસિતશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૩૯. ગમિકશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૪૦. અગમિકશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ

૪૧. અંગપ્રવિષ્ટશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૪૨. અનંગપ્રવિષ્ટશ્રુતજ્ઞાનાય નમઃ
૪૩. અનુગામિઅવધિજ્ઞાનાય નમઃ
૪૪. અનનુગામિઅવધિજ્ઞાનાય નમઃ
૪૫. વર્ધમાનઅવધિજ્ઞાનાય નમઃ
૪૬. હીયમાનઅવધિજ્ઞાનાય નમઃ
૪૭. પ્રતિપાતિઅવધિજ્ઞાનાય નમઃ
૪૮. અપ્રતિપાતિઅવધિજ્ઞાનાય નમઃ
૪૯. ઋજુમતિ મનઃપર્યવજ્ઞાનાય નમઃ
૫૦. વિપુલમતિ મનઃ પર્યવજ્ઞાનાય નમઃ
૫૧. લોકાલોકપ્રકાશક કેવલજ્ઞાનાય નમઃ

આઠમો દિવસ

પદ - શ્રી ચારિત્ર નવકારવાલી - વીસ
વર્ણ - સફેદ, આયંબિલ એક ધાન્ય ચોખાનુ
મય - ૐ હ્રીં નમો ચરિત્તસ્સ
કાઉસ્સગ્ગ - ૭૦ લોગસ્સ ખમાસમણ - ૭૦
પ્રદક્ષિણા - ૭૦ ખમાસમણનો દુહો - સાથિયા - ૭૦

જાણ ચારિત્ર તે આતમા નિજસ્વભાવમાં રમતો રે;
લેશ્યા શુધ્ધ અલંકર્યો, મોહવને નવી ભમતો રે;
વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, તુમે સાંભળજો ચિત્ત લાઈ રે;
આતમધ્યાને આતમા, ઋદ્ધિ મળે સવિ આઈ રે, વીર.

ચારિત્રપદના ૭૦ ગુણ

૧. પ્રાણાતિપાતવિરમણરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૨. મૃષાવાદવિરમણરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૩. અદત્તાદાનવિરમણરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૪. મૈથુનવિરમણરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૫. પરિગ્રહવિરમણરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૬. ક્ષમાધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૭. આર્જવધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૮. મૃદુતાધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૯. મુક્તિધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૧૦. તપોધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૧૧. સંયમધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૧૨. સત્વધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૧૩. શૌચધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૧૪. આકિંચનધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૧૫. બ્રહ્મચર્યધર્મરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૧૬. પૃથ્વીરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૧૭. ઉદકરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૧૮. તેજોરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૧૯. વાયુરક્ષાયાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૦. વનસ્પતિરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૧. દ્વિન્દ્રિયરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૨. ત્રીરિન્દ્રયરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૩. ચતુરિન્દ્રિયરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૪. પંચેન્દ્રિયરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૫. અજીવરક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૬. પ્રેક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૭. ઉપેક્ષાસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૮. અતિરિકતવસ્ત્રભકતાદિ પરિસ્થાપનત્યાગરુપ સંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૨૯. પ્રમાર્જનરુપસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૩૦. મનઃ સંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૩૧. વાકસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૩૨. કાયસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૩૩. આચાર્યવૈયાવૃત્યરુપસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૩૪. ઉપાધ્યાયવૈયાવૃત્યરુપસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૩૫. તપસ્વિવૈયાવૃત્યરુપસંયમ ચારિત્રાય નમઃ

૩૬. લઘુશિષ્યાદિવૈયાવૃત્યરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૩૭. ગ્લાનસાધુવૈયાવૃત્યરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૩૮. સાધુવૈયાવૃત્યરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૩૯. શ્રમણોપાસકવૈયાવૃત્યરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૪૦. સંઘવૈયાવૃત્યરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૪૧. કુલવૈયાવૃત્યરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૪૨. ગણવૈયાવૃત્યરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૪૩. પશુપણ્ડગાદિરહિતવસતિવસનબ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૪૪. સ્ત્રીહાસ્યાદિવિકથાવર્જનબ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૪૫. સ્ત્રી - આસનવર્જનબ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૪૬. સ્ત્રી - અંગોપાંગનિરીક્ષણવર્જનબ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૪૭. કુડ્યન્તરસ્થિતસ્ત્રી હાવભાવશ્રવણવર્જનબ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૪૮. પૂર્વસ્ત્રીસંભોગચિન્તનવર્જન બ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૪૯. અતિસરસઆહારવર્જનબ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૫૦. અતિઆહારકરણવર્જનબ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૫૧. અંગવિભૂષાવર્જનબ્રહ્મગુપ્તિ ચારિત્રાય નમઃ

૫૨. અનશનતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૫૩. ઔનોદર્યતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૫૪. વૃત્તિસંક્ષેપતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ

૫૫. રસત્યાગતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૫૬. કાયકલેશતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૫૭. સંલેષણાતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૫૮. પ્રાયશ્ચિતતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૫૯. વિનયતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૬૦. વૈયાવૃત્યતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૬૧. સ્વાધ્યાયતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૬૨. ધ્યાનતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૬૩. કાયોત્સર્ગતપોરુપ ચારિત્રાય નમઃ
૬૪. અનન્તજ્ઞાનસંયુક્ત ચારિત્રાય નમઃ
૬૫. અનન્તદર્શનસંયુક્ત ચારિત્રાય નમઃ
૬૬. અનન્તચારિત્રસંયુક્ત ચારિત્રાય નમઃ
૬૭. ક્રોધનિગ્રહકરણ ચારિત્રાય નમઃ
૬૮. માનનિગ્રહકરણ ચારિત્રાય નમઃ
૬૯. માયાનિગ્રહકરણ ચારિત્રાય નમઃ
૭૦. લોભનિગ્રહકરણ ચારિત્રાય નમઃ

નવમો દિવસ

પદ - શ્રીતપ કાઉસ્સગ્ગ - ૫૦
વર્ણ - સફેદ, આયંબિલ એક ધાન્યનુ તે ચોખાનુ
જાપ - ઉઁ હ્રીં નમો તવસ્સ નવકારવાલી - ૨૦
પ્રદક્ષિણા - ૫૦ ખમાસમણા - ૫૦
સાથિયા - ૫૦

ઈચ્છારોધે સંવરી, પરિણતિ સમતા યોગે રે;
તપતે એહીજ આતમા, વર્તે નિજ ગુણ ભોગે રે;
વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, સાંભળજો ચિત્તલાઈ રે;
આતમધ્યાને આતમા, ઋદ્ધિ મળે સવી આઈ રે, વી.

તપપદના ૫૦ ગુણ

૧. યાવત્કથિત તપસે નમઃ
૨. ઈત્વરકથિત તપસે નમઃ
૩. બાહ્ય-ઔનોદર્યતપસે નમઃ
૪. અભ્યન્તર - ઔનોદર્યતપસે નમઃ
૫. દ્રવ્યતઃ વૃતિસંક્ષેપતપસે નમઃ
૬. ક્ષેત્રતઃ વૃતિસંક્ષેપતપસે નમઃ
૭. કાલતઃ વૃતિસંક્ષેપતપસે નમઃ
૮. ભાવતઃ વૃતિસંક્ષેપતપસે નમઃ
૯. કાયક્લેશતપસે નમઃ
૧૦. રસત્યાગતપસે નમઃ
૧૧. ઈન્દ્રિય-કષાય-યોગવિષયકસંલીનતાત્તપસે નમઃ
૧૨. સ્ત્રી-પશુ-પણ્ડગાદિવર્જિતસ્થાનાવસ્થિત તપસે નમઃ
૧૩. આલોચનાપ્રાયશ્ચિતતપસે નમઃ
૧૪. પ્રતિક્રમણપ્રાયશ્ચિતતપસે નમઃ
૧૫. મિશ્રપ્રાયશ્ચિતતપસે નમઃ
૧૬. વિવેકપ્રાયશ્ચિત તપસે નમઃ
૧૭. કાયોત્સર્ગપ્રાયશ્ચિત તપસે નમઃ
૧૮. તપઃ પ્રાયશ્ચિત તપસે નમઃ
૧૯. છેદપ્રાયશ્ચિત્તતપસે નમઃ
૨૦. મૂલપ્રાયશ્ચિત્તતપસે નમઃ
૨૧. અનવસ્થાપ્યશ્ચિત્તતપસે નમઃ
૨૨. પારાંચિતપ્રાયશ્ચિત્તતપસે નમઃ
૨૩. જ્ઞાનવિનયરુપ તપસે નમઃ
૨૫. દર્શનવિનયરુપતપસે નમઃ
૨૬. ચારિત્રવિનયરુપતપસે નમઃ
૨૭. વચનવિનયરુપતપસે નમઃ
૨૮. કાયવિનયરુપતપસે નમઃ
૨૯. ઉપચારવિનયરુપતપસે નમઃ

૩૦. આચાર્યવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૩૧. ઉપાધ્યાયવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૩૨. સાધુવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૩૩. તપસ્વિવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૩૪. લઘુશિષ્યાદિવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૩૫. ગ્લાનસાધુવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૩૬. શ્રમણોપાસકવૈયાવૃત્યપતપસે નમઃ
૩૭. સંઘવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૩૮. કુલવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૩૯. ગણવૈયાવૃત્યતપસે નમઃ
૪૦. વાચનાતપસે નમઃ
૪૧. પૃચ્છનાતપસે નમઃ
૪૨. પરાવર્તનાતપસે નમઃ
૪૩. અનુપ્રેક્ષાતપસે નમઃ
૪૪. ધર્મકથાતપસે નમઃ
૪૫. આર્ત્તધ્યાનનિવૃતિતપસે નમઃ
૪૬. રૌદ્રધ્યાનનિવૃત્તિતપસે નમઃ
૪૭. ધર્મધ્યાનચિન્તનતપસે નમઃ
૪૮. શુકલધ્યાનચિન્તનતપસે નમઃ
૪૯. બાહ્યકાયોત્સર્ગતપસે નમઃ
૫૦. અભ્યન્તરકાયોત્સર્ગતપસે નમઃ

દસમો દિવસ

પદ - શ્રી સિદ્ધચક્રાય નમઃ, પ્રદક્ષિણા - ૯
જાપ - ૐ હ્રીં શ્રીં વિમલેશ્વર ચક્રેશ્વરી પૂજિતાય શ્રી સિદ્ધચક્રાય નમઃ
ખમાસમણ - ૯ સ્વસ્તિક - ૯
કાઉસ્સગ્ગ - ૯ નવકારવાલી - ૨૦

સિધ્ધચક્રના ગુણ ઘણા, કહેતા નાવે પાર,
વાંછિતપૂરે દુઃખ હરે, વંદુવાર હજાર

વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, તુમે સાંભળજો ચિત્ત લાઈ રે,
આતમ ધ્યાને આતમા, ઋધ્ધિ મલે સવિ આઈ રે,

સિધ્ધચક્રજીનો કોઈક સ્થળે ૧૩૦૦૦ નો જાપ પણ કહ્યો છે. તે આ પ્રમાણે ૧૨ ગુણો અરહિંત પ્રભુના :

૮ ગુણો સિધ્ધ પ્રભુના
૩૬ ગુણો આચાર્યભગવંતના
૨૫ ગુણો ઉપાધ્યાય ભગવંતના
૨૭ ગુણો શ્રી સાધુ ભગવંતના
૫ દર્શનના ભેદ
૫ જ્ઞાનના ભેદ
૧૦ શ્રમણ ધર્મના (ચારિત્ર) ભેદ
૨ તપ ના ભેદ
૧૩૦ ભેદ થયા આ દરેક ભેદોનો ૧૦૦ નો જાપ એટલે એક એક નવકારવાળી ગણતા (૧૩૦X૧૦૦ = ૧૩૦૦૦)
૧૩૦૦૦નો જાપ થાય અર્થાત ૧૨૦૦ જાપ અરિહંત પદનો
૮૦૦ જાપ સિધ્ધપદ
૩૬૦૦ જાપ આચાર્યપદ
૨૫૦૦ જાપ ઉપાધ્યાયપદ
૨૭૦૦ જાપ સાધુપદ
૫૦૦ જાપ દર્શનપદ
૫૦૦ જાપ જ્ઞાનપદ
૧૦૦૦ જાપ ચારિત્રપદ
૨૦૦ જાપ તપપદ
૧૩૦૦૦ નો જાપ થાય

અન્ય સ્થળે ચારિત્રના ૬ તથા તપના ૬ ભેદ એમ ગણતા ચારિત્રના ૬૦૦ અને તપનો ૬૦૦નો જાપ બતાવ્યો છે.

સિધ્ધચક્રજીના ૩૪૬ અથવા ૨૪૩ ભેદો પણ બતાવ્યા છે તથા ૩૦૮ ભેદોપણ થાય છે ।

અરિહંતના ૧૨ ગુણો, દર્શનપદના ૬૭

સિધ્ધના ૮ ગુણો, જ્ઞાનપદના ૫૧,

આચાર્યના ૩૬ ગુણો, ચારિત્રના ૭૦,

ઉપાધ્યાયના ૨૫ ગુણો, તપ પદના ૫૦,

સાધુના ૨૭ = ૩૪૬

૨૪૩ ભેદો આ પ્રમાણે થાય છે. દર્શનપદના, જ્ઞાનપદ, ચારિત્રના, તપના, પંચ પરમેષ્ઠિના ૧૦૮ + ૬૭ + ૫૧ + ૫ + ૧૨ = ૨૪૩

અરિહંત ૧૨ +	સાધુ ૨૭ +
સિદ્ધ ૮ +	દર્શન ૬૭ +
આચાર્ય ૩૬ +	જ્ઞાન ૫૧ +
ઉપાધ્યાય ૨૫ +	ચારિત્ર ૭૦ + તપ ૧૨ = ૩૦૮

પંચપરમેષ્ઠિ સ્તુતિ

અર્હંતો વિશ્વવંધ વિબુધપરિવૃઢૈં સેવ્યમાનાંઘ્રિ પદ્મા:,
સિધ્ધા લોકાંતભાગે પરમસુખઘના: સિધ્ધિ સૌધે નિષણ્ણા:
પંચાચારપ્રગલ્ભા: સુગુણગણધરા: શાસ્ત્રદા: પાઠકાશ્ચ
સદધર્મ ધ્યાન લીના: મુનિવરા: શશ્વદેતે. શ્રીયે સ્યુ: ૧ (સ્ત્રગધરા) ।
શ્રીમન્તં પરમાત્મ તાપદમિત ત્રૈલોક્ય પૂજ્યં પરમ્
નાભેયાદિ સમસ્ત તીર્થપગણં સિદ્ધાશ્ચ સિદ્ધયાશ્રિતાન્
આચાર્યાન્ ગણિ પુંડરીકા પ્રભૃતીન્ પૂજ્યાનુપાધ્યાયકાન્
સાધૂન્ દર્શનબોધચરિતાન્ દ્વેધાતપ: સંયુતાન્ (૨)
અર્હન્તો ભગવંત ઇન્દ્ર મહિતા: સિદ્ધાશ્ચ સિદ્ધિ સ્થિતા: ।
આચાર્યો જિન શાસનોન્નતિકરા: પૂજ્યા ઉપાધ્યાયકા:
શ્રી સિદ્ધાન્ત સુપાઠકા મુનિ વરા: રત્નત્રયારાધકા:
પંચૈતે પરમેષ્ઠિનમ્ પ્રતિદિનં કુર્વન્તુ વો મંગલં (૩) ।
શ્રીઅરિહંતો સકલ હિતદા ઉચ્ચ પુણ્ય પ્રકારા ।
સિદ્ધો સર્વે મુક્તિ પુરીના ગામીને ધ્રુવતારા

આચાર્યો છે જિન-ધરમના દક્ષ વ્યાપારી શૂરા
ઉપાધ્યાયો ગણધરતણા સૂત્રદાને ચકોરા ।
સાધુ અંતર અરિસમુહને વિકમી થઇય દેડે
દર્શન જ્ઞાન હૃદય મલને મોહ અંધાર ખેડે
ચારિત્ર છે અઘરહિત હો જિંદગી જીવઠારે
નવપદ માંહે અનુપતપ છે જેસમાધિ પ્રસારે
વંદુ ભાવે નવપદ સદા પામવા આત્મશુદ્ધિ
આલંબન હો મુજ હૃદયમાં હો સદા સ્વચ્છ બુદ્ધિ

શ્રી સિદ્ધચકાય નમઃ

શ્રી સિદ્ધચકજી ચૈત્યવંદનો

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધતાં, સુખ સંપત્તિ લહીએ,
સુરતરુને સુરમણિ, અધિક જ મહિમા કહીએ..... ૧
અષ્ટકર્મ હાણિ કરી, શિવમંદિર રહીએ,
વિધિશું નવપદ ધ્યાનથી, પાતિક સવિ દમીએ ૨
સિદ્ધચક્ર જે સેવશે, એક મના નર નાર;
મનવાંછિત ફળ પામશે, તે સવિ ત્રિભુવન મોઝાર ૩
અંગ દેશ ચંપાપુરી, તસ કેરો ભૂપાળ;
મયણા વચને તપ તપે, તે કુંવર શ્રીપાળ ૪
સિદ્ધચક્રજીનાં ન્હવણ થકી, જસ નાઠા રોગ;
તત્ક્ષણ ત્યાંથી તે લહે, શિવસુખ સંજોગ ૫
સાતસે કોઢી હોતા, હુવા નિરોગી જેહ;
સોવન વાને ઝળહળે, જેહની નિરુપમ દેહ ૬
તેણે કારણ ભવિજનો, પ્રહ ઉઠી ભક્તે;
આસો માસ ચૈત્ર થકી, આરાધો જુગતે ૭
સિદ્ધચક્ર ત્રણ કાલના, વંદો વળી દેવ;
પડિકકમણું કરી ઉભય કાલ, જિનવર મુનિ સેવે ૮

નવપદ ધ્યાન હૃદયે ધરો, પ્રતિપાળો ભવિ! શીલ,
નવપદે આંબિલ તપ તપો, જેમ હોય લીલમ લીલ..... ૯

પહેલે પદ અરિહંતનો, નિત્ય કીજે ધ્યાન;
બીજે પદ વલી સિદ્ધનો, કરીએ ગુણગાન..... ૧૦

આચારજ ત્રીજે પદે, જપતાં જયજયકાર;
ચોથે પદ ઉવજઝાયના, ગુણ ગાઉં ઉદાર ૧૧

સર્વ સાધુ વંદુ સહી, અઢીદ્વીપમાં જેહ;
પંચમ પદમાંતે સહી, ધરજો ધરી સનેહે.....૧૨

છઠે પદ દરસણ નમું, દરસન અજવાલું;
જ્ઞાન પદ નમું સાતમે, તેમ પાપ પખાલુ.....૧૩

આઠમે પદ રુડે જપું, ચારિત્ર સુસંગ;
નવમે પદ બહુ તપ તપો, જિમ ફલ લહો અભંગ.....૧૪

એહિ નવપદ ધ્યાનથી, જપતાં નાસે કોઢ;
પંડિત ધીરવિમલ તણો, નય વદે કરજોડ.....૧૫

(૨)

શ્રી અરિહંત ઉદાર કાંતિ, અતિસુંદર રુપ;
સેવો સિધ્ધ અનંત શાન્ત, આતમગુણ ભૂપ ૧

આચારજ ઉવજઝાય સાધુ, સમતારસ ધામ:
જિન ભાષિત સિદ્ધાન્ત શુદ્ધ, અનુભવ અભિરામ.....૨

બોધિબીજ ગુણ સંપદા એ, નાણ ચરણ તવ શુદ્ધ;
ધ્યાવો પરમાનંદ પદ, એ નવપદ અવિરુદ્ધ ૩

ઈહ પરભવ આનંદ કંદ, જગમાંહિ પ્રસિધ્ધા;
ચિંતામણી સમ જાસ જ્યોત, બહુ પુણ્યે લાધો ૪

તિહુઅણ સાર અપાર એહ, મહિમા મન ધારો;
પરિહર પર જંજાલ જલ, નિત એહ સંભારો ૫

સિદ્ધચક્ર પદ સેવતાં, સહજાનંદ સ્વરુપ;
અમૃતમય કલ્યાણનિધિ, પ્રગટે ચેતન ભૂપ ૬

(૩)

સિદ્ધચક્ર આરાધતાં, ભવ સાયર તરીયે;
ભવ અટવીથી ઉતરી, શિવ વધૂને વરીયે ૧

અરિહંત પદ આરાધતાં, તીર્થંકર પદ પાવે;
જગ ઉપકાર કરે ઘણો, સિદ્ધ શિવપુર જાવે.....૨

સિદ્ધપદ ધ્યાતા થકાં, અખય અચલ પદ પાવે;
કર્મ કટક ભેદી કરી, અકલ અરુપી પાવે ૩

આચારજ પદ ધ્યાવતાં, જુગપ્રધાનપદ પાવે;
જિનશાસન અજવાલીને, શિવપુર નયર શોભા પાવે..... ૪

પાઠક પદ ધ્યાવતાં, વાચક પદ પાવે;
ભણે ભણાવે ભાવશું, સુરપુર શિવપુર જાવે ૫

સાધુ પદ આરાધતાં, સાધુ પદ પાવે;
તપ જપ સંયમ આદરે, શિવ સુંદરીને કામે ૬

દરસણ નાણ પદ ધ્યાવતાં, દર્શન નાણ અજુઆલે;
ચારિત્ર પદ ધ્યાવતાં, શિવ મંદિરમાં મહાલે ૭

કેસર કસ્તુરી કેતકી, મચકુંદ માલતી માલે;
સિદ્ધચક્ર સેવું ત્રિકાળ, જિમ મયણાને શ્રીપાળે ૮

નવ આંબિલ નવ વાર શિયલ, સમકિતશું પાલો;
શ્રી રુપવિજય કવિરાયનો, માણેક કહે થઈ ઉજમાલો..... ૯

(૪)

સિધ્ધચક્ર પદ સેવીયે, હોયે ક્રોડ કલ્યાણ;
ભવ સંચિત પાતિક ટળે, નવપદ હૃદયે ખાણ..... ૧

પહેલે પદ અરિહંત નમો, બીજે સિધ્ધ સુખકાર;
ત્રીજે આચારજ વંદીયે, ચોથે વાચક જયકાર.....૨

પાંચમે મુનિ પ્રણમીએ, છઠ્ઠે દર્શન શ્રીકાર;
સાતમે જ્ઞાનને પૂજીયે, મોહ તિમિર હરનાર ૩

આઠમે ચારિત્ર ધારીએ, નવમે તપ સુખદાય;
ભાવધરીને આરાધતાં, મનવાંછિત ઘર આય ૪

આસો ચૈત્ર માસમાં, નવ આંબિલ નિરધાર;
સુદી સાતમથી કીજીએ, પૂનમ લગે નવ વાર..... ૫

પડિકકમણાં દોય વિધિશું, દેવવંદન ત્રિકાલ;
ગણણું ગણો દોય હજારનું, પડિલેહણ દોય વાર.....૬

સિદ્ધચક્ર આરાધન થકી, મયણાને શ્રીપાળ;
શાશ્વત સુખને પામશે, જીતી કાળ વિકરાળ ૭

આત્મ કમલે સ્થાપીએ, અગણિત લબ્ધિ હોય;
નવપદ વિક્રમ ફોરવી, સ્થૂલ મતિ હટ જાય ૮

કલ્પતરુ સિદ્ધચક્રને, સેવે રાય કે રંક;
વિમલેસર ચક્રેસરી, કાપે દુઃખ નિઃશંક ૯

(૫)

સિદ્ધચક્ર સેવી સદા ભાવે ભવિ પ્રાણી,
સુરતરુ સુરમણિની સમ જાણી;
સિદ્ધચક્ર સેવ્યો જેણી, સવિ ગુણ મણિ ખાણી,
ઋધ્ધિ વૃધ્ધિ નવનિધિ સિધ્ધિ, નિજમંદિર આણી....૧

સિદ્ધચક્ર આરાધશે એ, ભાવ ધરી નર જેહ,
સંસાર સાગરને તરી, શિવસુખ લહેશે તેહ;
આસોને ચૈત્રી સુદી, કરી નિર્મલ કાય,
નવદિન નવ આંબિલ તપ તપી, જિમ નવનિધિ થાય ૨

જપ જપો અરિહંત સિધ્ધ સૂરિ ઉવજઝાય,
સાધુ નાણ દંસણ ચરણ તવ શિવસુખ દાય;
સિદ્ધચક્ર પૂજો ભાવશું, સેવો સાધુ મહંત;
પડિકકમણાદીક વિધિ કરો, જિમ લહો સુખ અનંત-૩

અંગદેશ ચંપાપુરી, શ્રીપાલ કુમાર,
સિદ્ધચક્ર આરાધીને, પામ્યો સુખ સાર;

રોગ શોગ તસ નવણ થી, નાશ નિરધાર,
પામ્યો વાંછિત રાજ ઋધ્ધિ, પરણ્યો વરનાર.....૪
ઈમ જાણી ભવિ સેવ્યો, જિમ લહ્યો સુખ અપાર,
જ્ઞાનવિજય ગુરુ નામથી, નયવિજય જયકાર.....૫

(૬)

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધતા, આનંદ અંગ ન માય;
અલિય વિઘન દૂરે ટળે, આરાધે સુખ થાય ૧
અરિહંત પદ પહેલું નમો, શ્વેતવરણ સુખકાર;
બાર ગુણે કરી શોભતા, પામ્યા ભવનો પાર.....૨
નવદિન આંબિલ કીજીએ, દેવવંદન ત્રણ વાર;
પડિકકમણા બેઉ ટંકના, કરીએ દોષ નિવાર.....૩
હૃદય કમલમાં સ્થાપના, કરીએ મન ઉલ્લાસ;
મધ્યે અરિહંત સ્થાપીને, જાપ જપીએ ખાસ.....૪
ત્રિકરણની શુદ્ધિ કરી, ભક્તિ કરો આનદે;
સેવા શ્રી સિદ્ધચક્રની, આપે સુખ અમદે;.....૫
અરિહંતાદિક નવપદ જપી, નવદિન નિર્મલ ચિત્ત;
ગણણું દો હજાર ગણો, સ્થિર કરી આતમ નિત્ય ૬
આસો ચૈત્રમાં વળી, સાતમથી તપ કીજે;
સાડાચાર વરસ લગે, એ તપ પૂરણ કીજે.....૭
મયણાને શ્રીપાળજી, પામ્યા એહથી સિદ્ધિ;
રોગ શોક દૂરે ગયા, અનુપમ રુપ સમૃદ્ધિ
એ નવપદ ધ્યાતા થકાં એ, મનવાંછિત ફલ પાવે;
મુક્તિ-વિમલ કવિરાયનો, રંગવિમલ સુખ પાવે ૯

(૭)

વિશ્વ વિબોધન સુખકરુ, સિધ્ધચક્ર મહાયંત્ર,
ત્રિકરણ યોગની શુદ્ધિએ, જપીએ જાપ એકંત.....૧

દેવ ગુરુને ધર્મનો, સુયોગ જ્યાં થાય;
ત્રિવેણી સંગમ સાધતા, સુધરે મન વચ કાય ૨

નામાદિક નિક્ષેપથી, ભાખે જિનવર દેવ;
એક મને આરાધીએ, શ્રી અરિહંતની સેવ ૩

ઠવણ જિને પડિમા કહી, ન વિરાધો જિન આણ;
સિધ્ધ નિરંજન ધ્યાઈએ, ચિદાનંદ ભગવાન ૪

ભાવાચાર્ય જિનવર સમા, કરે વિહરી ઉપકાર:
ઉવજ્ઝાયને સાધુ નમું, વર્તમાન આધાર ૫

દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રને, તપ આલંબન સાર:
રમું નવપદ ધ્યાનમાં, ભાવ અપૂર્વ અપાર.....૬

મનનાં મનોરથ પૂરશે એ, શાસનદેવી જયકાર;
લબ્ધિસૂરીશ પસાયથી, જીતેન્દ્રવિજય સુખકાર.....૭

(૮)

ચોત્રીશ અતિરાય સોહતા, વાણી ગુણ પાંત્રીશ;
કેવલ નાણ દર્શન સહિત, નમો અરિહંત જગીશ.....૧

અડ ઈગતીશ ગુણ જેહના, જસ પણ દશ ભેદ;
અનંતર સમયાદિકા, નતિ કરો થઈ અભેદ.....૨

છત્રીસ છત્રીશી ગુણે, જે નિત્ય બિરાજે;
જસ જિનરાજની ઉપમા, ગણધર મુખ છાજે.....૩

ગુણ પચવીશ અલંકર્યા, જે પાઠક સુત;
પત્થર સમ જે શિષ્યને, કરે ધર્મ સંજુત.....૪

રત્નત્રયી નિતુ સાધતા, ત્રણ કરણથી સાર;
ગુણ સત્તાવીસ રાજતા, મુનિવર શ્રી કાર.....૫

સમકિત પદ છઠે નમો, તેહ સહિત વળી નાણ;
ચારિત્ર નમીએ આઠમે, નવમે તપ સુખ ખાણ.....૬

એ નવપદ આરાધતા, પામે સુખ અનંત;
શ્રી ગુરુ ઉત્તમથી લહી, પદ્મવિજયે કહંત.....૭

(૯)

બાર ગુણે અરિહંતજી, અડગુણથી સિધ્ધઃ
આઠ કર્મનાં નાશથી, લહયા પરમ સમૃધ્ધ ૧

છત્રીસ ગુણ સૂરિ નમું, પાલે પંચાચારઃ
પચવીશ ગુણ પાઠક તણા, સકલ સંઘ આધાર.....૨

સત્તાવીશ ગુણ સાધુના, શિવપંથને સાધે,
જ્ઞાનક્રિયા એ જિન તણી, આણા આરાધે.....૩

સમકિત સડસઠ ભેદશું, શ્રધ્ધા રુચી નામઃ
ભેદ એકાવન નાણનાં, કીજે તાસ પ્રણામ ૪

સંવર આશ્રવ રોધથી, તેહી જ ચરણ પ્રમાણુઃ
ચાર કષાય અભાવથી, તે ઉત્કૃષ્ટ વખાણું ૫

ઈહા નહીં પરભાવની, કરે કર્મ અભાવઃ
અણાહારી પદ ભાવના, એહ તપ આત્મ સ્વભાવ.....૬

નવ અનંતા પામવા એ, ઉત્તમ નવપદ ધ્યાનઃ
પદ્મવિજય કરે ધ્યાઈએ, કરી એકાગ્ર તાન.....૭

(૧૦)

પહેલે પદ અરિહંતનાં, ગુણ ગાઉં નિત્ય,
બીજે સિદ્ધતણા ઘણા, સમરો એક ચિત્ત..... ૧

આચારજ ત્રીજે પદે, પ્રણમો બહુ કરજોડી;
નમીએ શ્રી ઉવજ્ઝાયને, ચોથે પદ મોડી..... ૨

પંચમ પદ સર્વ સાધુનું, નમતાં ન આણો લાજ;
એ પરમેષ્ટિ પંચને, ધ્યાને અવિચલરાજ..... ૩

દંસણ શંકાદિ રહિત, પદ છઠ્ઠે ધારોઃ
સર્વ નાણ પદ સાતમે, ક્ષણ એક ન વિસારો..... ૪

ચારિત્ર ચોખ્ખું ચિત્તથી, પદ અષ્ટમ જપીએ;
સકલભેદ વિચ દાનમૂલ, તપ નવમે તપીએ ૫

એ સિધ્ધચક્ર આરાધતાં, પૂરે વાંછિત કોડઃ
સુમતિ વિજય કવિરાજનો, રામ કહે કર જોડ..... ૬

(૧૧)

પહલે દિન અરિહંતનુ, નિત્ય કીજે ધ્યાનઃ
બીજે પદ વળી સિદ્ધનું, કીજે ગુણગાન ૧
આચારજ ત્રીજે પદે, જપતાં જય જયકાર;
ચોથે પદ ઉપાધ્યાયના, ગુણ ગાઓ ઉદાર ૨
સકલ સાધુ વંદો સહી, અઢીદ્વિપમાં જેહ;
પંચમ પદ આદર કરી, જપજો ધરી સસનેહ..... ૩
છઠે પદ દર્શન નમો, દરિસન અજુવાલોઃ
નમો નાણ પદ સાતમે, જિમ પાપ પખાલો..... ૪
આઠમે પદ આદર કરી, ચારિત્ર સુચંગ;
પદ નવમે બહુ તપ તપો, ફળ લીજે અભંગ..... ૫
ઈણિપરે નવપદ ભાવશું એ, જપતાં નવનવ કોડ;
પંડિત શાંતિવિજય તણો, શિષ્ય કહે કરજોડ..... ૬

(૧૨)

બાર ગુણ અરિહંતના, તેમ સિદ્ધના આઠઃ
છત્રીસ ગુણ આચાર્યના, જ્ઞાનતણા ભંડાર.....૧
પચ્ચીસ ગુણ ઉપાધ્યાયના, સાધુ સત્તાવીશ;
શ્યામ વર્ણ તનુ શોભતા, જિનશાસનના ઈશ ૨
જ્ઞાન નમું એકાવને, દર્શનના સડસઠ્ઠ;
સીત્તેર ગુણ ચારિત્રના, તપના બાર તે જિઠ્ઠ..... ૩
એમ નવપદ યુક્તે કરી, ત્રણ શત અષ્ટ ગુણ થાયઃ
પૂજે જે ભવી ભાવસું, તેહના પાતક જાય.....૪
પૂજ્યા મયણાસુંદરી, તેમ નરપતિ શ્રીપાળ;
પુણ્યે મુક્તિ સુખ લહ્યાં, વર્યા મંગલ માળ ૫

(૧૩)

જો ધુરિ સિરિઅરિહંતમૂલદ્રઢપીઠપઈઠ્ઠિઓ;
સિદ્ધ-સૂરિ-ઉવજ્ઝાય-સાહૂચિહુ પાસ ગરિટ્ઠિયો .... (૧)
દં સણ નાણ ચરણા તવહિ પડિ સાહા તુંબરુ
તતક્ ખર સર વગ્ગ લદ્ધિ ગુરુ પયદલ સુંદરુ .... (૨)
દિસિવાલ જક્ખજક્ખિણી પમુહસુરકુસુમેહિ અલંકિયો
સો સિધ્ધચક્ક ગુરુકપ્પતરુ અમ્હ મન વંછિય ફલ દિયો .... (૩)

(૧૪)

સુખદાયક શ્રી સિધ્ધચક્ર, અહર્નિશ આરાધોઃ
પ્રેમ ધરીને પ્રણમીએ, ધરી અંગ ઉમાહો..... ૧
ત્રિકરણ શુદ્ધે જાવજજીવ, શક્તે આરાહીયેઃ
ઉત્તરોત્તર સુખ શાશ્વતા, જેમ સ્હેજે વરીયે ૨
જિનશાસનમાં એહ છે, જિમ મહામંત્ર નવકાર,
જ્ઞાનવિમલથી જાણીયે, એહનો પરમ આધાર..... ૩

(૧૫)

આસૌ ચૈત્ર ઉધોત પક્ષ, નવ દિવસ નિરંતરઃ
આંબિલ તપ બેઉ ટંકના, પ્રતિક્રમણ સુહંકર.....૧
ત્રણ કાળ અતિભાવશું, ચૈત્યવંદન કીજેઃ
ચૈત્ય પરિપાટી વીતરાગ, પૂજા ફળ લીજે.....૨
સ્વામિવત્સલ કીજીયે એ, નવ ઓળી વૃત્તાંત;
ઉજમણું સિદ્ધચક્રનું, મોહન મહિમાવંત..... ૩

(૧૬)

પહેલે પદ અરિહંત નમો, બીજે સિદ્ધ ભગવાનઃ
ત્રીજે આચારજ નમો, મોટો વાચક ગુણવાન ૧
પાંચમે પદ સાધુ નમો, ગુણ સત્તાવીશ ધાર;
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર નમો, ક્ષમાયુત્ત તપ અવધાર.....૨

એ નવપદ ધ્યાતાં થકાં, મયણાને શ્રીપાળ;
નવમાં ભવમાં પામશે, અમૃત સુખની માળ ૩

(૧૭)

માર્ગદર્શક અરિહંત પ્રભુ, અવિનાશી સિધ્ધ જાણ;
પંચાચાર પાલક સૂરિ, વિનીત પાઠક સુજાણ ૧
મુક્તિમાર્ગ સહાયક મુનિ, નમીએ વારંવાર;
દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર, તપ એ, નવપદ સુખકાર.....૨
એ નવપદ આરાધતા, વરીયે મંગલમાળ
રોગ શોક દૂરે ટળે, અમૃતપદવી રસાલ

(૧૮)

બાર ગુણો અરિહંતના, અષ્ટગુણ સિદ્ધ સૂરિરાય;
છત્રીસ પચ્ચવીશ પાઠકના, સત્તાવીશ ગુણે મુનિરાય.....૧
સડસઠ બોલ દર્શન તણા, જ્ઞાન એકાવન ભેદ;
ચારિત્ર તપ સીત્તેર પચાસ, ભેદ કરે કર્મનો છેદ
સુરનર સુખ ખૂબ પામીએ, લહીએ અમૃત સ્થાન.....૩

(૧૯)

જૈનેન્દ્રમિન્દ્રમહિતં ગત સર્વ દોષં, જ્ઞાના ઘનંતગુણરત્નવિશાલકોશમ
કર્મક્ષયં શિવમયં પરિનિષ્ઠિતાર્થં, સિધ્ધંબુધ્ધમવિરુધ્ધમહંચ વંદે.....૧
ગચ્છાધિપંગુણગણં ગણિનં સૌમ્યં, વંદામિ વાચકવરં શ્રુત દાન દક્ષમ્
ક્ષાન્ત્યાદિધર્મકલિતં મુનિપાતિકાયં, નિર્વાણ સાધન પરં નરલોક મધ્યે.....૨
સદર્શનં શિવમયંચ જિનોકતસત્યં, તત્વપ્રકાશકુશલં સુખદં સુબોધં
છિન્નાશ્રવમ્ સમિતિગુપ્તિમયંચરિત્ર, કર્માષ્ટકાષ્ઠદહનં સુતપઃ શ્રયામિ ૩
પાપૌઘનાશનકરં વરમંગલમ્, ત્રૈલોક્યસારમુપકારપરં ગુરું ચ;
ભાવાતિ શુધ્ધિવરકારણમુત્તમાનાં, શ્રી મોક્ષ સૌખ્ય કરણં હરણભવાનાં.....૪
ભવ્યાબ્જબોધનરવિં ભવસિંધુનાવં, ચિંતામણેઃ સુરતરોરધિકં સુભાવં
તત્વત્રિયાત્મનવકં નવકારરુપં, શ્રી સિદ્ધચક્ર સુખદં પ્રણમામિ નિત્યં.....૫

(૨૦)

સુલલિત નવપદ ધ્યાનથી, પરમાનંદ લહીયે;
ધ્યાનાગ્નિથી કર્મનાં, ઇંધન પણ દહીયે.....૧

ઈતિ ભીતિને રોગ શોક, સવિ દૂર પણાસે;
ભોગ સંજોગ સુબુદ્ધિના, પ્રામિ સુવિલાસે.....૨

સિદ્ધચક્ર તપ કીજતાં, ઉત્તમ પ્રભુતા સંગ;
મોહન નાણ પ્રસિધ્ધતા, ગંગા રંગ તરંગ..... ૩

(૨૧)

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીએ, આસો ચૈતર માસ;
નવદિન નવ આંબિલ કરી, કીજે ઓળી ખાસ ૧

કેશર ચંદન ઘસી ઘણાં, કસ્તુરી બરાસ;
જુગતે જિનવર પૂજ્યા, મયણાને શ્રીપાળ.....૨

પૂજા અષ્ટપ્રકારની, દેવવંદન ત્રણ કાળ;
મંત્ર જપો ત્રણ કાળને, ગણણું ગણો તેર હજાર.....૩

કષ્ટ ટળ્યું ઉંબર તણું, જપતાં નવપદ ધ્યાન;
શ્રી શ્રીપાલ નરિંદ થયા, વાધ્યો બમણો વાન.....૪

સાતસે કોઢી સુખ લહ્યા, પામ્યા નિજ આવાસ
પુણ્યે મુક્તિ વધુ વર્યા, પામ્યા લીલ વિલાસ..... ૫

(૨૨)

સકલ મંગલ પરમ કમલા, કેલિ મંજુલ મંદિર;
ભવ કોટિ સંચિત પાપ નાશન, નમો નવપદ જયકરં.....૧

અરિહંત સિધ્ધ સૂરીશ વાચક, સાધુ દર્શન સુખકરં;
વરજ્ઞાન પદ ચારિત્ર તપ એ, નમો નવપદ જયકરં.....૨

શ્રીપાલ રાજા શરીર સાજા, સેવતા નવપદ વરં,
જગમાં હી ગાજા કીર્તિ ભાજા, નમો નવપદ જયકરં.....૩

શ્રી સિદ્ધચક્ર પસાય સંકટ, આપદા નાસે સવે;
વળી વિસ્તરે સુખ મનોવાંછિત, નમો નવપદ જયકરં.....૪

આંબિલ નવદિન દેવવંદન, ત્રણ ટંક નિરંતરં;
બે વાર પડિક્કમણાં પડિલેહણ, નમો નવપદ જયકરં.....૫
ત્રણ કાળ ભાવે પૂજીએ, ભવતારકં તીર્થંકરં;
તિમ ગુણણું દોય હજાર ગુણીએ, નમો નવપદ જયકરં.....૬
વિધિ સહિત મન વચન કાયા, વશ કરી આરાધીએ;
તપ વર્ષ સાડાચાર નવપદ, શુધ્ધ સાધન સાધીએ.....૭
ગદ કષ્ટ ચૂરે શર્મ પૂરે, યક્ષ વિમલેશ્વર વરં;
શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રતાપ જાણી, વિજય વિલસે સુખભરં.....૮

(૨૩)

સકલાભિષ્ટદમુત્તમં નવપદં, સલ્લબ્ધિદં રાજતામ્;
સુમનોવૃક્ષ ઈવાસ્ય તીર્થપતય સિધ્ધમુનીસ્તથા.....૧
હિતકૃદ્ વાચક સાધવશ્ચ સુત્તપો, રત્નત્રયં સુન્દરં;
નવશાખાચ ફલં પ્રતીતમહિમાડડનન્દાબ્ધિ નિઃશ્રેયસમ્.....૨
જગતીસારમયં મહાગુણમયં, સંવિન્મયં ભાવયં;
સુમનોધ્યેયમયં દયારસમયં, સિધ્ધાન્ત વિદ્યામયમ.....૩
ભવિનાં કર્મહરં મનોહરનિધિં, શ્રીપાલપીડાહરં;
મનસા ભક્તિયુતઃ સ્તવીમિ સતતં, શ્રી સિદ્ધચક્રવરમ.....૪
અસુમત્કર્મહરં સુદર્શનમિદં, ચક્રવરં ભાસતે;
ગુણસંસ્થાનજુષાં યદર્ચનબલાન્નિત્યં ગુણો વર્ધતે.....૫
અમૃતસ્થાનપિપાસુ ભવ્ય જનતા, નિર્વાણસત્કસ્યંન્દનં;
જગતીવ્યાપકમેતદેવ ભજતાં, શ્રી સિદ્ધચક્ર પરં..... ૬

(૨૪)

શ્રી અરિહંતપદના ચૈત્યવંદન

જય જય શ્રી અરિહંતભાનુ, ભવિ કમલ વિકાશી;
લોકાલોક અરુપી, સમસ્ત વસ્તુ પ્રકાશી.....૧
સમુદઘાત શુભ કેવલે, ક્ષય કૃત મલ રાશિ;

શુક્લ ચામર શુચિ પાદસે, ભયો વર અવિનાશી.....૨
અંતરંગ રિપુગણ હણીએ, હુયે અપ્પા અરિહંત;
તસુ પદ પંકજમેં રહી, હીરધરમ નિત સંત.....૩

(૨૫)

વસંતતિલકા

રાકેશકાશઘનસાર પિનાકિધામ, શોભાકલાપવિલસત્કમનીયકાન્તિમ;
શાન્તંગુણૈરવિસમૈર્જનરાજિ રાજં, વન્દેઽરિહંત જિન દેવમહંવિમોહં.....૧
જ્ઞાનપ્રકાશ વિમલીકૃત વિશ્વવિશ્વં, સૂર્યપ્રભાભરણ ભૂષિતકામ્યકાયમ:
ક્ષોણ્યામરન્તમનઘંજનતોપકૃત્યૈ, સદેશનં જિનવરં મનસાઽભિવન્દે.....૨
જઘન્યતૈકસુરકોટિરમોઘવાચ: પાદધ્વય જિનપતે: શ્રયતેસદાઽર્ચ્યમ
સૌન્દર્યસાર જિતકામં જણબોધં, બોધાય હદહૂદયે જિનપં ભજેઽહમ..... ૩
ધર્મપ્રદાનેનસુખીકૃતભ[illegible]ય, દોષવ્રજૈર્ભવકરૈ: સતતં વિધુરં;
આધારભૂતમિહજન્તુગણસ્ય સૌમ્યં, ભકત્યા જિનેન્દ્રમહિમાત્મહિતાય સેવે....૪
પ્રાત: [illegible]રાધ્યકમનીયપ્રશાન્તમૂર્તિં, શ્રીમદ્ગુરોર્વિમલમુક્તિ સુનામ ભાજ:
સ્વાન્તે નિધાય ચરણદ્વય પદ્મ ભૃંગે, રંક: કરોતિ જિનવંદનમાત્મમોહિ.....૫

(૨૬)

વંદુ શ્રી અરિહંતને, શ્વેત વરણ સુખકાર,
બાર ગુણે કરી શોભતા, પ્રણમો ભવિ નરનાર.....૧
કેવળજ્ઞાન દિવાકરુ, વિચરે પુહવી મોઝાર;
અમિય સમાણી દેશના, આપે ભવિ હિતકાર.....૨
જઘન્ય થકી એક ક્રોડ સુર, સેવે પ્રભુના પાય:
મનહર મુર્તિ નિરખીને, મન આનંદ ન માય ૩
જગત સુહંકર સાહિબો, પરમ ધર્મ દાતાર:
દોષ સકલ દૂરે ગયા, અખિલ જંતુ આધાર.....૪
પરમ પૂજ્ય પરમાતમા એ, પરમ જ્યોતિ પદ સાર;
મુક્તિ વિમલ પદ કારણે, રંગ નમે નિરધાર.....૫

(૨૭)

શ્રી સિદ્ધપદનાં ચૈત્યવંદનો

ઉદધિ સુતા તાસ રિપુ, વાહન સંસ્થિત બાલ;
બાલ જાણી નિજ દીજીએ, વચન વિલાસ રસાલ.....૧

અજ અવિનાશી અકલ જે, નિરકાર નિરાધાર;
નિર્મમ નિર્ભય જે સદા, તાસ ભકિત ચિત્તધાર.....૨

જન્મ જરા જાકું નહી, નહીં શોક સંતાપ;
સાદિ અનંત સ્થિતિ કરી, સ્થિતિ બંધન રુચિકાય.....૩

નિજે અંશ રહિત શુચિ, ચરમપિંડ અવગાહ;
એક સમય સમ શ્રેણિએ, અવિચળ થયો શિવનાર.....૪

સમ અંશ વિષમપણે કરી, ગુણ પર્યાય અનંત;
એક એક પરદેશમેં, શકિત સુજગ મહંત.....૫

રુપાતીત વ્યતિત મલ, પૂર્ણાનંદી ઈશ;
ચિદાનંદ તાકું નમત, વિનય સહિત નિજશીષ.....૬

(૨૮)

પ્રણમું સિદ્ધ નિરંજનો, સિદ્ધિ હેતુ સુખદાય;
અજર અમર સુખને વર્યા, જપતા પાતક જાય ૧

આતમજયોતિ અનુપમ ભલી, નિરાબાધ પદ સાધી;
નિજગુણમાં રમતા સદા, વિરમી સકલ ઉપાધિ..... ૨

ક્ષાયિક ભાવે જેહના, જ્ઞાનાદિક ગુણ સાર;
પ્રેમે પૂજો ભવિ જના, કરી શુદ્ધ ચિત્ત અપાર..... ૩

અરિહંતો પણ તેહને, નમન કરે ગુણ ખાણ;
પરમેષ્ઠી બીજે પદે, પ્રણમે સિધ્ધ સુજાણ ૪

મુક્તિવિમલ સુખ સાહિબા એ, અવિચલ પદ દીજે;
રંગ વિમલ પ્રભુ ધ્યાનથી, મન ઈચ્છિત લીજે ૫

(૨૯) ઈન્દ્રવ્રજાવૃતઃ

સિદ્ધ્યન્તિ કાર્યાણિ યતોઽત્રપુંસાં, સધ્ધ્યાનજાપાદ્યુચિન્તિતાનિઃ
વન્દેઽભિસેવેપદમવ્યયંતત્, સ્તાચ્છ્રેયસે ભૂરિતમાય સિદ્ધમ.....૧

સ્વાત્મસ્વરુપેરમમાણમામં, વાણી પરં દોષ વિતાનહીંનઃ
સિદ્ધપદં તદ્ભવભાવ ભુકતં, ભો જીવ! ભો મિત્ર! સદાનુચિન્ત.....૨

ક્ષીણઃ સમસ્તોભવમોહરાશિ, જ્ઞાનાદિસંચિતં ન સિધ્ધિભાજમ
યેષાં ચ તાન્ સિધ્ધતમાનપ્રશસ્તાન્, ચેત્તોઽભિશુધ્ધયા સતતં નમામિ.....૩

દીક્ષાઽભિકાલે પરમાત્રમન્તિ, પૂજ્યારિહન્તા અપિ યાંશ્ચ સિધ્ધાનઃ
અનન્ત ચાતુષ્ટયરાજમાનાન્, તાન્ ભાવયે ધ્યેયતમાન્ હદન્તે.....૪

સિધ્ધાશ્ચતેમે ગુરુરાજ મુક્તે, યચ્છન્તુ મુક્તેઃ પદમવ્યયંતત્ :
પંન્યાસરંગઃ કૃપયા પ્રભુણાં ભૂયાત્તથૈવાત્ર મનોઽભિલાષ..... ૫

(૩૦) પ્રાકૃત ચૈત્યવંદન

તિત્થયરે ગયમોહે, સિધ્ધે લોયગ્ગ ઠાણ સંપત્તે
આયરિયે ગણનાહે, મુણિવાયમ વાયગે વંદે ૧

નીયગુણ લીણે સમણે, સુહાય ભાવસ્સરૂવસમ્મતં;
તત્તત્થબોહરુવં નાણ, ગુણં પણવિહં વંદે..... ૨

સુધ્ધપવિત્તિસરૂવં, ચરણં પાયં મહાભવસમુદ્દં
તવપયમિચ્છિય દાણે, કપ્પયરું ભાવઓ વંદે.....૩

ચિત્તાલંબણમેયં, ઉક્કિટ્ઠં સિદ્ધચક્કસંસેવ
કય સવ્વાસિવવિલયા - પવિત્તમાહપ્પસંકલિયા.....૪

સિરિસિરિવાલો રાયા, નવપદ સંજાયસિધ્ધચક્કાઓ;
જાઓવિણઠ્ઠ, કુઠ્ઠો સંપત્તો તાયગય લચ્છિં..... ૫

હોઈ સયા કલ્લાણં, સિગ્ઘંતહવિરામકજ્જસંસિધ્ધિ;
આણંદ બુધ્ધિ રિધ્ધિ, ણાઓ સિધ્ધચક્કસ્સ..... ૬

સિરિ સિધ્ધ ચક્કમંતો, ભવ્વાણં સિધ્ધચક્કલીણાણઃ
વંછિયમાલા હેઉ, કુણઉ સયા સંઘ કલ્લાણં ૭

(૩૧) દ્રુત વિલંબિત

વિનય કમ્મ ચઉક્ક જિણેસરે, વિમલ સિદ્ધપહૂપરિ નિવ્વુએ:
સુહગુણાયરિએ વરવાયગે, પઈદિણં પણમામિ મુણીસરે..... ૧

પરમમુત્તિનિયાણં સુદંસણં, વિમલનાણમણંત સુહપ્પયં;
અસમસત્તિહરં ચરણં તવો, નવપયાઈ સરેમિ સયા મુયા..... ૨

વિયડરોગ પરાભવ નાસણં, ઈહ પરત્થ તઓ થિર સંપયા;
નવપયસ્સરણં ભવસાયરે, પવહણં દહણં દુરિંધણે.....૩

સઈથુણંતિયતંહરિસેણજે, સવઈ મુત્તિપયં વિલહંતિતે:
ઈય વિઆરિઅ વંદણ પૂઅણં, સુવિહિણાપકુણંતુ સયા સયા.....૪

નરભવો સહલો હવએ જઓ, નવપયાઈ મિલંતુ ભવભવે;

(૩૨)

વિમલેસર ચક્કેસરી, સિરિ સિરિવાલાઈ ભવ્વપરિપુજ્જ:
સિરિ સિધ્ધચક્કમિઠ્ઠં, વંદામિ સયાપ્પમોએણં..... ૧

લૂણ ઈસકમ્મલયં, ઝાણ કુઠારેણ સિધ્ધચકકસ્સ:
જો નિણ્ણિયાણ ભાવો, સત્તિય વિહિરાય સંજુત્તો..... ૨

દિવ્વુણ્ણઈ સંપત્તિ, પરમૂબ્ભુય નિચ્છિયત્થં માહપ્પ:
વંદામિ ધમ્મસારં, નવપયમય સિધ્ધચકકમહં ૩

(૩૩)

શ્રી શૈલેષી પૂર્વ પ્રાંત, તનુ હીન ત્રિભાગી;
પુવ્વપઓગ પસંગસે, ઉરધ ગત જાગી ૧

સમય એકમેં લોકપ્રાંત, ગયે નિગુણ નિરાગી;
ચેતન ભૂપે આત્મરુપ, સુદિશા લહી સાગી ૨

કેવલ દંસણ નાણથી એ, રુપાતીત સ્વભાવ:
સિદ્ધભયે વસુ હીરધર્મ, વદે ધરી શુભ ભાવ ૩

(૩૪)

સકલ અભીષ્ટને આપતાં, નવપદ મહિમા સાર:
કલ્પવૃક્ષ પરે શોભતા, નવ શાખા ઉદાર ૧
અરિહંત સિધ્ધ આચાર્યને, વાચક મુનિ ગુણ ગેહ:
દર્શન નાણ ચારિત્ર તપ, નવ શાખા તસ એહ ૨
દ્વાદશાંગીનો સાર છે, દેવ ગુરુ વળી ધર્મ:
ત્રણ તત્વ છે એહમાં, આપે જે શિવધર્મ ૩
પીડા હરી શ્રીપાળની, નવમે ભવ શિવ જાય:
સુખ અનંતા પામશે, સિધ્ધચક્ર સુપસાય ૪
કર્મ શત્રુ હણવા ભણી, સિધ્ધચક્ર આધાર:
ચક્ર સુદર્શન તણી પરે, શિવ લબ્ધિ ધરનાર ૫

૩૫ શ્રી સાધુપદ ચૈત્યવંદન

ષડ જીવન પાલન પરા, પંચ મહાવ્રત ધાર;
તપ કરી ધાતુ શોષવે, કરમ કઠીણ હરનાર.. ૧
મમતા દહિ સમતા વહી, ધ્યાવે આત્મસ્વરુપ;
દુવીસ પરિસહ જીતીને, તરતા ભવજલ કૂપ ૨
તપ તપતા કર્મો દહિ, હરી કર્મનો મેલ;
આત્મ, શુદ્ધ કુંદન કરી, મેળવતા સુખ વેલ..... ૩
સુમતિ ગુપ્તિ શસ્ત્રે કરી, પ્રમાદ શત્રુ માર;
અજરામર પદ પામવા, જસ સંયમ છે અપાર.....૪
સૂરિ લબ્ધિ તેહથી વરે, સ્વપર સમયને ધાર;
નમો નમો તે મુનિવરા, આત્મા ગુણી અણગાર..... ૫

૩૬ શ્રી આચાર્યપદ ચૈત્યવંદન

અસ્ત થયે રવિચંદ્રમા, આચારજ ગુણ ગેહ;
દીપ સમાન પ્રકાશતા, શ્રી જિનશાસન જેહ ૧

દ્વાદશાંગ ગુણ ગણધરા, ભાવે આત્મ સ્વરુપ;
પાંચે ઈન્દ્રિયો વશ કરે, તારક ભવજલ કૂપ ૨

કુમત કુવેલી હત કરી, ધર્મવેલ સુખકાર;
સિંચન કરી ફલ અર્પતા, શીવસુખ રુપ મનોહાર ૩

સારણ વારણ ગુણધરા, મોહપીડા હરનાર;
નોદન પ્રતિનોદન કરે, ભવજલ તારણહાર.....૪

તિર્થંકર સમ શોભતા, તાસ પટ્ટ ધરનાર;
અમુક ગુણે તસ સમ કહ્યા, ગુણ લબ્ધિ ભંડાર.... ૫

૩૭ – શ્રી અરિહન્તપદ ચૈત્યવંદન

(રાગ-વિમલ કેવલજ્ઞાન કમલા કલિત)

અરિહન્ત સન્ત ભદન્ત ગુણીયલ નરસુરાદિક સેવિતં;
સુખસાજ અર્પક માનમર્દક નમો નિત્ય જિનેશ્વરં.....૧

વિમલભાવ વધારીને સવિ હરતા ભવિ દુઃખ ડુંગરં;
સૌખ્યકારક કષ્ટહારક નમો નિત્ય જિનેશ્વરં ૨

રાગ દ્વેશ વિદારી હારી ઘાતિ ગણ ઘનતાપને;
સદ્જ્ઞાન આપે દુઃખ કાપે નમો નિત્ય જિનેશ્વરં..... ૩

પણતીશ અતિશયા શોભતી જિનવાણીખાણી ગુણતણી;
તત્વમણિ ભવિજનને-અર્પે, નમો નિત્ય જિનેશ્વરં.....૪

ઈન્દ્રકૃત પ્રતિપૂજના પ્રતિહાર્ય આઠે શોભતા;
લબ્ધિ ધારી ગુણ વિહારી નમો નિત્ય જિનેશ્વરં ૫

૩૮–શ્રી સિદ્ધપદનું ચૈત્યવંદન

જ્ઞાન ચતુષ્ટય સિદ્ધીથી, સિદ્ધિવધૂ વરનાર;
અષ્ટ કર્મ હરવા થકી, પરમ જ્યોત ધરનાર..... ૧

સિદ્ધશિલાની ઉપરે, યોજન અન્તિમ ભાગ;
સુખ અનંતા ભોગવે, મલતાં નિજ ગુણ લાગ.....૨

લૌકિક સુખનો ગણિતથી, અનંત વર્ગ જો થાય;
તોપણ સિદ્ધસુખ સારખું, સુખ નહિ કહેવાય.....૩

જનમ નહિ મરણો નહિ, આધિ વ્યાધિ નહિ લેશ;
ગુણ અનંત આસ્વાદતા, પામ્યા જેહ વિશેષ ૪

આત્મ કમલમાં તેમનું, ધ્યાન નિત્ય ધરનાર;
લબ્ધિ અનંતી પામીને, ભરે સુખ ભંડાર..... ૫

૩૯-શ્રી ચારિત્રપદ ચૈત્યવંદન

ચારિત્ર પદ ધારીએ, બાળી અવિરતિ પાપ;
કર્મ કક્ષ દહવા ભણી, ચરણ શક્તિ અમાપ.....૧

તીર્થપતિ પણ ધારતા, ચરણ ગુણમણિ ખાણ,
તે ભવ મુક્તિ જાણવા, છતાં કરે પ્રમાણ ૨

આઠ કરમના પુંજને, રિક્ત જેહ કરનાર;
ચારિત્ર એ અર્થનો, નિર્યુક્તિમાં વિચાર.....૩

સંવર ગુણ સંજમ થકી, પ્રચારે જે મહાન;
પરરુપ તજી આતમા, લહે પોતાનું સ્થાન ૪

આત્મ કમલ ચારિત્રથી, જો ભવિ રહે ખીલાય;
લબ્ધિસૂરિ શિવસંપદા, જલ્દી તોજ પમાય ૫

૪૦ - શ્રી તપપદ ચૈત્યવંદન

કર્મવલ્લી વિદારવા, તપ છે પરશુ સમાન;
ટળે દુઃખ દુર્ગતિતણા, આપે સુખ અમાન ૧

તપથી લબ્ધિ ઉપજે, અઠ્ઠાવીશ ગુણકાર;
તપ કરતાં પાતિક ટળે, હરે કર્મનો ભાર.....૨

તે ભવમાં કેવલ લહી, જાણે મુક્તિ સ્થાન;
તીર્થંકર જે તપ કરે, તે તપ ગુણ મહાન..... ૩

તપ ઔષધિ અકસીર કહી, કર્મ રોગ હરનાર
શિવગતિ વરવા ભણી, તપ કારણ સુખકાર ૪

આત્મકમલ તપ લકમીથી શોભે દિવ્ય પ્રકાર
લબ્ધિ સૂરિએ ગુણથકી વરે શિવ વધૂ સાર..... ૪

૪૧ શ્રી દર્શનપદ ચૈત્યવંદન

ધર્મ મૂલ દર્શન નમો, ભમો ન ભવની રાશ;
આતમ ગુણ નિજ પામીને, હાંકો કર્મ હતાશ.....૧

સડસઠ ભેદ જેના કહ્યા, વહ્યા તે જેણે જીવ;
બાસઠ માર્ગણા તજી, લહે તે જલ્દી શિવ ૨

છાસઠ સાગર જાસ છે, સ્થિતિ જેહની નિત્ય;
અંતરમુહૂર્ત જઘન્યથી, ઠાવે જે ચિદ્રુપ..... ૩
નાના જીવ આશ્રિત કહી, સ્થિતિ જેહની નિત્ય;
એ ગુણ જે આતમ વિષે, સમજે નિત્યા નિત્ય.....૪

આત્મ કમલ એ ગુણ થકી, વિકસિત ભવિનું થાય;
જિનરાજ રહે તેહમાં, લબ્ધિ જિનપદ પાય.....૫

૪૨- શ્રી જ્ઞાનપદ ચૈત્યવંદન

જ્ઞાન દાન કરે ધ્યાનનું, આપે સંજમ સાર;
જ્ઞાન વિના પશુ સારીખા, ભટકે ભવ મોઝાર.....૧

ગમ્યાગમ્યને જાણતા, પેયાપેય વિચાર;
તે જ્ઞાને ભવિયણ લહે, જલ્દી ભવનો પાર..... ૨

એકાવન ભેદે કરી, અલંકર્યો જે ગુણ;
ઉજ્જવલ સ્ફટિક મણિ સમો, જ્યોતિ એહ નહિ ન્યૂન.....૩

મોહ હસ્તી હર સિંહ છે, મોહ તિમિર હર ભાણ;
સુખ અનંતા આપતું, જાણો જિનવર નાણ..... ૪

આત્મ કમલ વિકસાવતું, ભરે લબ્ધિ ભંડાર;
સમમપદ સેવા કરી, લહીએ ભવજલ પાર ૫

(૪૩) શ્રી ઉપાધ્યાય ચૈત્યવંદન

ઉપાધી આધિ હરે, વ્યાધિ હરે ગુણવંત;
સૂત્ર પાઠ અર્પણ કરે, વાચક ગુણીવર સંત.... ૧

હોય રાજા યુવરાજથી, વાચકથી સૂરિરાય;
થાય ગુણ ગણ ધારતાં, ત્રીજે ભવે શિવ જાય....૨
અંગ ઉપાંગના જાણજે, ચરણ કરણ ગુણ ગેહ;
પચ્ચીસ ગુણ ઉવજ્ઝાયના, ધરના અતિ ધરી સ્નેહ.....૩
જડતા કાપે શિષ્યની, કરે પથ્થરને મોમ;
આતમ ધ્યાનમાં વાપરે, સદા પોતાનું જેમ,..... ૪
શાસનની સેવા કરે, મુક્તિ લેવા કાજ:
આત્મ કમલ લબ્ધિ મલે, સેવો વાચક રાજ..... ૫

(૪૪)

જગત ભૂષણ વિગત દૂષણ, પ્રણવ પ્રાણ નિરુપકં;
ધ્યાન અનુપમ ઉપમા, નમો સિધ્ધ નિરંજનં ..... ॥૧॥
ગગન મંડલ મુકિત પંચ, સર્વ ઉર્ધ્વ નિવાસનં;
જ્ઞાન જ્યોતિ અનંત રાજે, નમો સિધ્ધ નિરંજનં....॥૨॥
અજ્ઞાન નિદ્રા વિગત વેદન, દલિત મોહનિરાયુષં
નામ ગોત્ર નિરંતરાય નમો સિધ્ધ નિરંજનં..... ॥૩॥
વિકટ ક્રોધા માન યોધા, માયા, લોભ વિસર્જનં;
રાગ દ્વેષ વિમર્દિત અંકુરે, નમો સિધ્ધ નિરંર્જનં.....॥૪॥
વિમલ કેવલ જ્ઞાન લોચન, ધ્યાન શુકલ સમોહિનં;
યોગિનંમિતિ ગમ્યરુપં, નમો સિધ્ધ નિરંજનં.....॥૫॥
સદા યોગમદ્રા સમરુસદા, કરી પલ્યંકાસનં;
સર્વદીસતેજા નમો સિધ્ધ નિરંજનં.....॥૬॥
જગત જિનકે દાસદાસી: તાસ આશ નિરાસનં;
ચંદ્રપરમાનંદ રુપં, નમો સિધ્ધ નિરંજનં....॥૭॥
સ્વ સમકિત દષ્ટિ જિનકી, સોહે યોગી અયોગિકં,
દેખિતા લિન હોવે, નમો સિધ્ધ નિરંજનં.....॥૮॥
સિધ્ધ તીર્થ અતીર્થ સિદ્ધા, ભેદ પંચદશાદિકં;
સર્વન કર્મ વિમુકિત ચેતન, નમો સિધ્ધ નિરંજનં.....॥૯॥
ચંદ્ર સૂર્ય દ્વીપમણિકી, જ્યોતિ તેને ઓલંગીકનં,
તે જ્યોતિથી કોઈ અપરમ જ્યોતિ, નમો સિધ્ધ નિરંજનં....॥૧૦॥

એકમાહે અનેક રાજે, અનેકમાંહિ એકકં;
એકનેક કીનહિં સંખ્યા, નમો સિધ્ધ નિરંજનં.....॥૧૧॥

અજર અમર અલખ અનંત, નિરાકાર નિરંજનં,
બ્રહ્મજ્ઞાન અનંત દર્શન, નમો સિધ્ધ નિરંજનં.....॥૧૨॥

અચળ સુખની લહેરમાં પ્રભુ, લીન રહે નિરંતરં;
ધર્મધ્યાનથી સિધ્ધદર્શન, નમો સિધ્ધ નિરંજનં....॥૧૩॥

ધ્યાને ધૂપ મને પુષ્પ, પંચ ઈન્દ્ર હુતાશનં;
ક્ષમા જાપ સંતોષ પૂજા, પૂજો નિરંજનં, નમો સિધ્ધ નિરંજનં...।૧૪।

(૪૫)

સિદ્ધ સકલ સમરુ સદા, અવિચલ અવિનાશી;
થાશે વળી થયાથાય છે, અડ કર્મ વિનાશી..... ॥૧॥

લોકાલોક પ્રકાશ તાસ, કહેવા કોણ શૂરો;
સિધ્ધ બુધ્ધ પર પારગત, ગુણથી નહિ અધૂરો..... ॥૨॥

અનંત સિધ્ધ એણીપેરે નમું એ, વાણી અનંત અરિહંત;
જ્ઞાનવિમલ ગુણસંપદા, પામ્યા તે ભગવંત..... ॥૩॥

(૪૬)

શ્રી આચાર્યપદના ચૈત્યવંદન

જિનરાજ કુલ મુખરસ અનિલ, મિતરસ ગુણ ધારી;
પ્રબલ સબલ ઘન મોહકી, જિણ તે ચમૂ હારી..... ॥૧॥

ઋજ્વાદિક જિનરાજ ગીત, નયતન વિસ્તારી;
ભવકૂપે પાપે પડત, જગજન નિસ્તારી..... ॥૨॥

પંચાચારી જીવકે, આચારજ પદ સાર;
તીનકું વદે હીરધર્મ, અઠોતરસો વાર..... ॥૩॥

(૪૭)

શ્રીમદ્જૈન નભોંગણે રવિ સમા, આચાર્ય વર્યા યુગે;
યત્જ્ઞાનાર્ક ગભસ્તિલોકતિમિરં, ભીતંહરી પ્રેમભાક;
સ્વર્વેધાદિ મનોજરુપજયિન, સેવ્યાન્ નરનિર્જરૈઃ
સૂત્રાધાર સમસ્ત વૃત્તિ પ્રવચનાઆચંદિવાન્ ભજે ૧

ચેતઃ સૌધતલેસુ રંગવિમલો, ભવ્યા પદેન્યાત્મકે;
આચાર્યાન્ ગુણવૃધ્ધયે પ્રતિદિનં, ધ્યાયન્તુ ભકત્યા ત્રિધા,
કીના રાસ્ય મુદાયતેહિ ગુણિનઃ, સ્થાપ્યા દિશિપ્રેમત;
સ્તુત્વા યાન વિમલા ભવન્તિ ભવિકા, વન્દે ઽહમ્ તાન્ ગચ્છવાન્..... ૨

પીતાકાર સુદેહ કાન્તિકલિતાઃ સ્ફીતાઃ ગુણૈઃ સુંદરૈઃ
ષદત્રિંશેજગતીહ જન્તુનિવહે તારા ગણેશેન્દુ વત્
રાજન્તો જિનશાસનાલય મહારતમ્ભાઃ સતાં પૂજિતાઃ
શ્રીમન્સૂરિમુખા દિશન્તુ નિતરાં સંઘસ્ય ભદ્રં સદા ૩
પંચાચાર વિચાર પાલન પરાઃ પૂતાશ્ચરિત્રૈર્નિજઃ,
શાસ્ત્રાભ્યાસતઃ પવિત્ર વક્ત્રે કમલે, મિષ્ટાય વાણી શુભા;
દૂરીભૂતમનાદિકાલકલિતં, ધ્વાન્તં યથા પ્રાણિનાં,
જ્યાસુઃ કિલ તેઽત્ર લોક વિદિતાઃ, સચ્છ્રેયસે ભૂયસે.....૪

સામાન્યૈરપિવા વિશેષ વચનૈઃ, સદબોધકૈબોધિકૈઃ
ર્ભવ્વાન સાધુપથે પ્રમાણ સહિતૈઃ સન્ધારયન્તોભૃશમ,
દુર્ધર્ષાશ્ચ પંચ દર્પિતુરગાન ધીરજ્જુભિઃ સ્વાત્મતામ્
કુર્વન્તો ભુવિ સૂરયઃ સુખકરાઃ સ્યુ બ્રહ્મચારિવ્રતાઃ ૫

રાગદ્વેષમહેભપંચવદના, નાભ્યન્તરારિવ્રજ,
પ્રોન્માયાન્ બલિમાર બાણુજયિનઃ સ્ફર્જત્યશો ભાસુરન્,
ઈર્યાગુમિ પ્રજ્ઞાસુધારણ પટૂન્, પંચપ્રમાદચ્છિદ
વદે સારતરોપદેશકુશલાનાચાર્ય પુંગવાહમ્..... ૬

નાનાર્થઃ જિનભક્તિ ચિત્ત વિમલાસ્તે માનવા ભાવુકાઃ
ધ્યાયન્તુ પ્રતિવાસરં ત્રિકપદં, કલ્યાણ દાને ક્ષમમ્,
શ્રીમન મુક્તિગુરુ નિધાય હૃદયે, પંન્યાસ ચૂડામણિં,
રંગઃ સ્તૌતિ મહીજસૂરિ પ્રવચન સદભાવના ભાવિતાન્.....૭

(૪૮)

જિનશાસન દિપક સમા, યુગમાં શ્રેષ્ઠ કહુવોય,
રુપ અનુપમ જેહુનું, સુરનર સેવે પાય..... ॥૧॥

ત્રીજાપદે આચાર્યને, સેવો ભાવે મન રંગે;
દક્ષિણ દિશે કરો સ્થાપના, આનંદ અતિ ઉમંગે.... ॥૨॥
પીતવરણ સોહામણું, છત્રીસ ગુણમણિ ખાણ;
ગચ્છભાર ધુરંધરા, નમો આચાર્ય સુજાણ.... ॥૩॥
પંચાચાર ને પાળતા, મુખમધુરી વાણી;
ભવ્યકમળ પડિબોહતા, પ્રણમો હિત આણી.... ॥૪॥
સારણ વારણ ચોયણા, પડિચોયણા કરતા;
પંચ ઈન્દ્રિય સંવર કરે, નવવિધ બ્રહ્મ ને ધરતા ..... ॥૫॥
રાગદ્વેષ અંતર અરિ, વળી મનમથ ટાલે
પંચ સમિતિ ગુપ્તિ ધરી, પંચ પ્રમાદ નિવારે..... ॥૬॥
પદ ત્રીજુ શુધ્ધ ભાવથી એ, સેવો નર નારી,
મુક્તિવિમલ ગુરુ સંપદા, રંગ વિમલ મન ધારી..... ॥૭॥

(૪૯) શ્રી ઉપાધ્યાય પદના ચૈત્યવંદન

શ્રી પાઠક પદ પૂજવા, મુજ મન ઉલટ થાય,
શ્રુતદાયક સુરતરુ વિભુ, નામથી દુરિત પલાય ..... ॥૧॥
જસ સેવાધી પામીએ, બોધિ રયણ સુખદાય;
મોહ તિમિર દૂરે ટળે, ભવ ભ્રાંતિ મીટ જાય ..... ॥૨॥
ચૌથા પદમાં શોભતા, નીલવરણ દિલધાર;
આંબિલ તપ આરાધીએ, જેમ લહીએ ભવપાર..... ॥૩॥
નિત્ય અપ્રમત્તપણે રહે, આગમ અર્થમાં લીન;
પ્રેમ સહિત પણમે સદા, મિથ્યા મત ક્ષય કીન..... ॥૪॥
તપ ક્રિયા સંજોગથી, આપે વાંચના સાર;
બાવન ચંદન વયણ જસ, વાચક જગદાધાર.... ॥૫॥
પુષ્કરાવર્ત્તના મેઘ સમ, ભવ દવ તાપ નિવારે;
મુક્તિવિમલ કવિરાયને, રંગવિમલ દિલધારે..... ॥૬॥

(૫૦)

ધન ધન શ્રી ઉવજઝાય, રાય, શઢતા ઘન ભંજન,

જિનવર દેશિત દુવાલસંગ, કરકૃત જનરંજન..... ॥૧॥
ગુણવંદન ભંજણ મયગદં, સુય શણિ કિયગંજણુ;
કુણાલંધ લોય લોયણે, જથ્થય સુયમંજણ..... ॥૨॥
મહાપ્રાણમેં જિન લહયો એ, આગમસે પદ તુર્ય;
તીન પે અહર્નિશ હીરધર્મ, વદે પાઠક વર્ય.... ॥૩॥

(૫૧) (ભુજંગ)

યતઃ સાધુસંઘઃ સમીપે પ્રગત્ય, સદા શાસ્ત્ર તત્વંધ્યધીતે વરિષ્ઠમ્
ઉપાધ્યાય સંજ્ઞવદન્તીહતજજ્ઞાસ્તમેવા-શ્રયન્તુશ્રુતજ્ઞાન લબ્ધ્યૈ....૧
જના ભોઃ શ્રુતામૌયદીહાસમેષાં, ભજન્તુ પ્રતોષાદુપાધ્યાયદેવમ્;
યતોયઃ સુકલ્પઃ શ્રુતાધારર્પસ્તતસ્તંભજેઽહંમુદાવાચકાન્યમ્.....૨
યદીયાંઘ્રિસેવાપ્રભાવાજજનાનાં, કરેબોધિરત્નંવિભાતિપ્રકૃષ્ટમ્:
યતોયાતિદૂરંતમો મોહજન્યં, ભવભ્રાન્તિ મુક્તિસ્તતસ્તંભજેઽહમ્..... ૩
ચતુર્થેપદેરાજમાનઃ સ્વકાન્ત્યા, મહાનીલનીલોપલાકારવર્ણઃ
તપોરાધનાદીમકાયપ્રભાવઃ, શ્રયેસ્તાદુપાધ્યાય દેવો મહાર્થઃ.....૪
સદાસાવધાનાઃ શ્રુતોલીનકાલાઃ સદાચારનિષ્ઠાઃ શિવાકેલિલીલાઃ
નિજીયોપદેશાજજનાજ્ઞાનભેદાઃ ઉપાધ્યાય દેવાજયન્તુપ્રબોધાઃ.....૫
તપઃ કર્મ ભાજે મુનીન્ સૂત્ર સારં, મુદાપાઠયન્તં હૃદાપાઠકન્તમ્:
ધરાધારભૂતં વરંભવ્યજીવા, ભજધ્વં ભજધ્વં યતો જ્ઞાનલબ્ધિ.....૬
જનક્ષેત્રવૃધ્ધૌગુણૈપુષ્કરાભ્રા, ભવવ્યાધિહારાઃ સદા પાઠકાસ્તેઃ
કવિ મુક્તિદેવં પ્રણમ્ય પ્રણમ્ય, સુરંગો વિધત્તેનુતિ વાચકાનામ્.....૭

(૫૨) વસંતતિલકા
શ્રી સાધુપદનાં ચૈત્યવંદનો

શ્રી પંચમેયતિજનાઃ સતતં સુપૂજ્યા, ભકત્યા ભવાબ્ધિગુરુપૂરહતપ્રભાવાઃ
શ્વેતેતરાકૃતિવિભાવ્યશરીરસોભાઃ શ્રી સાધવાશ્ચિરતરંવિલસન્તુ વિશ્વે-૧
યાક્ષીર્દિશંશિવતરાં નિજસમવિશૈઃ સૌજિન્ય શાલિગુણકૈર્બહું શોભયન્તઃ,
યે યોગિનો મુનિવરાઃ કિલ સન્તિભૂમૌ, વન્દૈયતાન્જનાહિતાન્ સંધ્યાન્ સુભાવાન્..૨
પંચાશ્રવાન્ગુણહરાન્ભવભાવકારા-નાચારપંચકમથોભવબાવભેદમ્:
ત્યકત્વાપ્રપાલ્યમુનયો વિદિતાંબભૂવુ - વંન્દેય તાન્મુનિવરાગ્જિન દેવ ભકતાન્...૩

અષ્ટૌ ચ યા જિનમતે પ્રથિતા જનન્યઃ પીયૂષ કલ્પગુણભાવ વિભાવિત
તાઃ પાલયન્તઈહલોક હિતાય ભવ્યા, યચ્છન્તુ ભદ્ર મનિશં ગુરુ સાધુ પુંગા....૪
કામેષુ દગ્ધ મનુજાન્ પરિબોધયન્તો, દર્પં ચ તસ્ય મહસા પરિભેદયન્તઃ ;
શ્રી સાધુધર્મમમલં પરિપાલયન્તઃ શુધ્ધ સ્વરુપ મમ હિતા વિલસન્તુવિશ્વે....૫
તપ્ત્વા તપાંસિ વિવિધાનિ મનોહરાણિ, જાતાશ્ચકર્મગતિતો લઘવઃ સદા યે;
શાસ્ત્રેષુદક્ષધિષણાન્ લઘુરાગ મોહાન્, વન્દે ચ તાન્ યતિવરાન્ મનસાઽભિરામ્
બ્રહ્મવ્રતં નવવિધં પરિપાલયન્તઃ શ્રીમત્ જિનેન્દ્રવરશાસનભૂષણાઢ્યાઃ
શ્રી સાધવઃ શિવધિયઃ સતતં જયન્તુ, તાન્નૌતિમુક્તિચરણાશ્રિતરંગઃ સાધુઃ....૭

(૫૩)

પંચમ પદને પૂજીએ, સાધુ ભલા ગુણખાણઃ
શ્યામવરણ જસ શોભતુ, બોલે અમૃત વાણ.....૧
ઉત્તર દિશિ કરો સ્થાપના, સત્તાવીશ ગુણધારઃ
મુનિવર સકલને વંદના, લહીએ અવિચલ ઠામ.....૨
પંચાશ્રવને દૂરે કરે, પાળે પંચાચાર;
પ્રવચન માતને ધારતાં, ટાળે વિષય વિકાર.....૩
શુધ્ધ મને યતિ ધર્મને, આરાધે ઋષિરાયઃ
પ્રણમો પદકજ તેહના, જેહથી દુઃખ પલાય.....૪
વિવિધ પ્રકારે તપ કરી, આતમ અજવાળેઃ
નિજ ગુણમાં રમતા રહે, પર પુદ્ગલ ન વિચારે.....૫
નવવિધ બ્રહ્મને પાળતા એ, જિનશાસન શણગાર;
(મુક્તિવિમલ કવિરાયનો, રંગવિમલ ગુણ જાણ.....૬

(૫૪)

દંસણ નાણ ચરિત્ત કરી, વર શિવપદ ગામીઃ
ધર્મ શુકલ શુચિ ચક્રસે, આદિમ ખય કામી ૧
ગુણ પ્રમત્ત અપ્રમત્તસે, ભયે અંતરજામીઃ
માનસ ઇન્દ્રિય દમન ભૂત, શમ દમ અભિરામી ૨
ચારુ તિઘન ગુણભર્યોએ, પંચમ પદ મુનિરાજ;
તત્પદ પંકજ નમત હૈ, હીરધર્મ કે રાજ ૩

(૫૫)

હૂત પુગ્ગલ પરિઅટ્ટ, અદ્ધ પરિમિત સંસારઃ
ગંઠિભેદ તબ કરી લહે, સબ ગુણના આધાર ૧
ક્ષાયક વેદક રાશિ અસંખ, ઉપશમ પણ વારઃ
વિના જેણ ચારિત્ર નાણ, નહિ હુવે શિવદાતાર ૨
શ્રી સુદેવ ગુરુધર્મની એ, રુચિ લંછન અભિરામઃ
દર્શનકું ગણિ હીરધર્મ, અહર્નિશ કરત પ્રણામ.....૩

(૫૬)

છઠ્ઠે દર્શન પદ નમો, સડસઠ ભેદ સોહાય;
નૈઋત્ય ખૂણે કરો સ્થાપના, શ્વેત વરણ મન ભાય.....૧
તપ જપ સંયમ શૂન્ય છે, બિન સમકિત પાવે;
બિંદુ ગુણ વિણ એહથી, સંખ્યા સહુ જાવે. ૨
જ્ઞાન ચારિત્ર એહથી, હોવે શુધ્ધ પ્રધાનઃ
અંતર્મુહૂર્ત દર્શન લહે, પામે અનુપમ ઠામ ૩
ભેદ અનેક દરશન તણા, સંવર તત્વનું મૂળ;
ત્રિકરણ શુધ્ધે મન ધરે, શિવમાર્ગ અનુકૂળ ૪
દર્શન પદની સેવના, કરતા ભવિ નિત્યમેવઃ
પંડિત મુક્તિવિમલ તણો, રંગ નમે સસનેહ ૫

(૫૭) ઈન્દ્રવજ

ષષ્ઠે પદે નૌ મિસુ દર્શનં સર્તં, સમારિર્ભેદૈઃ ક્રમનીય વૃત્તમ્ઃ
શુક્લં બુધૈઃ સ્થાપ્યમલં હિતાય, નૈઋત્યકાસે બહુ મોહનાશી.....૧
ઋતે સમ્યક્ત્વં વિફલાનિ લોકે, ધર્મ્યાણિકાર્યાણિ જનાદતાનિ;
વિનૈકસંખ્યાં વિફલં યથા વૈ, શૂન્યાલિરેયં મનુજા વિદન્તુ.....૨
જ્ઞાનેન શુર્ધ્ધિજનૂષાં ચરિત્રૈઃ, સમ્બોભવિતીતિ સુપથ્યમેતત્ઃ
સમ્યક્ત્વ સિધ્ધયાક રંગઃ, સમોક્ષો યં પ્રાર્થયન્તે વિજને સુસન્તઃ....૩
શ્રી દર્શનચારુ સમ્યક્ત્વમેવ, મૂલં ચ યત્સંવરતત્વકસ્યઃ
શુધ્ધેસ્ત્રયાણાં શિવમાર્ગભાજમ્ સિધ્ધિઃ સુલભ્યા નય તત્ર ચિન્તા.....૪

સમ્યક્ત્વ લબ્ધૌ ધિષણા સુકાર્યા, મુક્તેર્યદિહા ભવબંધ મુક્તેઃ,
પંન્યાસ મુક્તિ સદયં પ્રણમ્ય, જાતોઽત્રરંગઃ સફ્લઃ સુગુમ્ફે.....૫

(૫૮) મંદાકાંતા

નત્વા નત્વા વિમલમનસા પ્રાણિનો બોધ બુધ્ધ્યા,
સ્થાને રમ્યે શશિકરસમે સમમેડવર્ણનીયમ્:
જ્ઞાનં ધ્યેયાતુલમલહરં, સ્થાપ્યમાગ્નેયકોણે,
યસ્ય જ્ઞાનાદિહ પરભવે સદ્ગતિઃ સજ્જનાનામ્.....૧
આસનભેદા સમય વિદિતા, અએક પંચાશદચ્છાઃ
શ્ચૈવં પંચપ્રમિતિ વિષયીભૂત પ્રામાણ્યમત્રઃ
ભાવજ્ઞાને તિમિર નિચયેધ્વે, દીપ વધ્વસ્તુ શોધિ,
મેયં જ્ઞાનં ચિનુત ભજત બ્રહ્મવત્ ભવ્યજીવાઃ.....૨
દ્ષ્ટાંતૈર્વૈદશભિરમલૈબોધિતઃ પ્રાણિવર્ગો,
દુર્લભોડયં નરભવ ઈહ પ્રામ એવાત્રપુંભિઃ
તસ્માદ્ભવ્યૈસ્ત્રિવિધ કરણૈ જ્ઞાનમારાધ્યમેવ,
યત્કૃપાતો ભવતિ મનુજે ધોર સંસાર તારી.....૩
ચિત્રે, વિશ્વે વિબુધ, ગણનાયાં જનો જ્ઞાન શૂન્યો
માનન્તસ્ય પ્રભવતિ નૈવ પૂચ્છહિનઃ પશુસઃ
તત્વાત્તત્ત્વ જિન પવિહિતં નૈવ જાનાતિ સમ્યક
તસ્માત જ્ઞાને ભવિજન બુધૈર્ધી વિધેયા વિશુધ્ધા.....૪
ઈત્થં જ્ઞાત્વા જગતિ મનુજાશ્ચિન્ત્યમેવાનુઘસ્ત્રં,
જ્ઞાનં રમ્યં પઠનવિધિના પુસ્તકાદિ પ્રદાનાત્ :
પ્રેમણા શાસ્ત્રં ગુરુ વિનયતોઽજ્ઞાનસંદોહહારિ,
ચાધ્યેતવ્યં ભવતિચયતઃ સન્મતિઃ સત્પ્રતિષ્ઠા ૫
મુક્તિ પ્રામા વિવિધ ભવિનો જ્ઞાનમારાધ્ય સમ્યક
મોક્ષો જ્ઞાનં ન ભવતિ વિના સર્વ સિધ્ધાંત સારઃ,
શ્રીમન્મુકતેશ્ચરણ કમલે ષટ્પદીભૂતરંગ,
જ્ઞાન! ત્વં ભો વિદિત સમયં તારયારં ભવાબ્ધેઃ ૬

(૫૯)

જ્ઞાન નમો પદ સાતમેં, ઉજવળ વર્ણ અનુપ:
અગ્નિખૂણે કરો સ્થાપના, પ્રણમે સુર નર ભૂપ ૧
ભેદ એકાવન તેહના, અથવા પાંચ પ્રમાણ:
સર્વ પદાર્થ જાણવા, દિપક સમ એ જાણ ૨
દશ દૃષ્ટાંતે દોહિલો, નરભવ પામ્યો સાર;
આરાધો ભવિ જ્ઞાનને, જેમ પામો ભવ પાર ૩
જ્ઞાન વિના પશુ સારિખા, જાણો આ સંસાર;
જ્ઞાન વિના જાણે નહીં, પ્રભુ વીરનાં તત્વ ઉદાર.....૪
એમ સમજી ભવિજન તમે, આરાધો પદ એહ;
ભણો ભણાવો સાચવો, શાસ્ત્ર ધરી સસનેહ ૫
અનેક જીવ મુક્તે ગયા, જ્ઞાન આરાધી સાર;
મુક્તિવિમલ કવિરાયનો, રંગાવિમલ ભવ તાર ૬

(૬૦) શ્રી ચારિત્રપદનાં ચૈત્યવંદન

અષ્ટમપદ આરાધીયે, ચારિત્ર શિવસુખ દાય;
શ્વેતવર્ણ સમરસ ભર્યું, જેહથી ભવ ભેદાય ૧
સીત્તેર ભેદ છે એહના, અથવા સત્તર જણ;
શુધ્ધ ભાવે આરાધતા, પામે પદ નિર્વાણ ૨
ષટ્‌ખંડ રાજય છોડીને, ચક્રવર્તી સુખકાર;
અક્ષયપદ લેવા ભણી, પાળે નિરતિચાર ૩
કર્મકક્ષદહન ભણી, ભાવ હુતાશન જાણ ;
નિર્મળ મન વચ કાયથી, સેવો ભવિક સુજાણ ૪
સમકિત શુધ્ધ હોય તેહનું, વળી હોય જ્ઞાન વિલાસ;
ચારિત્ર વિણ કોઇ નવિ લહે, ભવ અટવીનો પાર .....૫..
કામ ક્રોધ મદ મારીને, આરાધો પદ એહ;
મુક્તિવિમલ સુખ આવશે., રંગવિમલ ગુણ ગેહ..... ૬

(૬૧)

જસ્સ પસાયે સાહુ પાય, જુગ જુગ સમિતેંદઃ
નમન કરે શુભ ભાવ લાય, કુણ નરપતિ વૃંદ ૧
જંપે ધરી અરિહંતરાય, કરી કર્મ નિકંદઃ
સમિતિ પંચ તીન ગુમિ યુત દે સુખ અમંદ ૨
ઈષુ કૃતિ માન કષાયથી એ, રહિત લેશ સુચિવંતઃ
જીવ ચરિત્તકું હીરધર્મ, નમન કરત નિત સંત ૩

(૬૨) વસંતતિલકા.....

આરાધયન્તુ ગુણિનો ભવ સિન્ધુ પાનં;
ચારિત્ર્યસંજ્ઞમનઘં પદમષ્ટમં તત્:
યસ્મિન્ વિભાતિ નિતરાં શમતા વરિષ્ઠા;
તચ્છ્વેતવર્ણમમલં ચરિતં શ્રયેઽહમ્....૧
ભેદા વિભાન્તિ ચરિતસ્ય ચ સમ્મતીતિ,
શ્રીષોડચૈક સમયોક્ત મહાપ્રભાવાઃ
ભાવેનતાન્હદિ સદા ભુવિ ભાવયદ્દિભઃ
સમ્પ્રાપ્યતેઽમૃતપદં ભવભાવ શૂન્યમ્.....૨
ષટ્ખંડ રાજ્યમમિતં નનુ ચક્રિણસ્તે,
ભોગૈક હેતુ સુખકારિ વિહાય સદ્યઃ;
ચારિત્ર્યરત્ન સુખલબ્ધિ કૃતે સ હન્તે,
નાનાવિધામ્, શિવધિયોહિ પરિસહાંશ્ચ.....૩
આજન્મ કર્મ વિપિનાનલ સામ્યધારિ,
ચારિત્ર્ય મંત્ર સુખસત્રમધૌઘહારિ;
કાયાદિ શુધ્ધ વિધિનાખલમાલહારિ,
સેવ્યં પવિત્રમુલપત્ર પ્રમોદકારિ..... ૪
જ્ઞાનં ય શુદ્ધમથવા વર દર્શનં ચ,
જાયેત ચેદ્દિહસતાં સુકૃતેન ભવ્યાઃ
પારં ન યતિ ચતુરોઽપિ વિના ચરિત્રં,
ભુવારિધેરપર કૃત્યશતૈર્યુતોઽપિ ૫

કોધાદિવૈરિખર સૈન્યમલં વિજિત્ય,
ચારાધયન્તુ ભવિકાશ્ચરિંત સુદીપ્રમ્
પંન્યાસ મુક્તિવિમલાંઘ્રિ સરોજરેફઃ
પંન્યાસ રંગમુનિરેષતદેવનૌતિ ૫

(૬૩) શ્રીતપપદનાં ચૈત્યવંદન

શ્રી ઋષભાદિક તીર્થનાથ, તદ્‌ભવ શિવપદ જાણઃ
બિહું અંતેરપિ બાહ્ય મધ્ય, દ્વાદશ પરિમાણ ૧
વસુકર મિત્ત આમોસહિ, આદિક લબ્ધિ નિધાનઃ
ભેદે સમતા યુત ખિણે, દ્રગ્‌ધન કર્મ વિતાન ૨
નવમે શ્રી તપ પદ ભલો એ, ઇચ્છારોધ સ્વરુપઃ
વંદનસે નિત હીરધર્મ, દૂર ભવતુ ભવકૂપ ૩

(૬૪) શિખરિણી

અપારે સંસારે વિવિધ ભયચારેડરતિકરે,
મનોવાંછાપૂર્તિ સુરતરુરિવેહાશુકુરુતેઃ
તપસ્તમં પુંસાં વૃજિનચયહારિપ્રતિભવં,
તતો ભક્ત્યાડડરાધ્યં ભવિકમનુજૈરેતદહર્નિશમ્.....૧
જિતાધીવ્યાધીશાઃ પ્રશમરસભાજો જિનવરા,
સ્ત્રિાર્ભિજ્ઞાનૈયુક્તાઃ ક્ષપિતકલુષાશ્ચર્મતનવઃ
ભવત્યાચ્છૈદાય પ્રબલમતયસ્તેડપિ વિધિના,
તપો રમ્યં કામ્યં વિદધતિનમશ્ચારુ તપસે.....૨
જનાનન્દા હેતુ ધવલતમરુપં ગુણનિધિ,
યદીયા વૈ ભેદા દિનમણિ સમાઃ શાસ્ત્ર પ્રથિતાઃ
મમત્વં મિથ્યાત્વં યુવતિ વિભવેષ્વત્ર મનુજા,
વિહાયાત્મોધ્ધારં કુરુત તપસા લોકજયિના.....૩
હિતાયોક્તા યાકૌ સમયનિવહે મંગલતતિઃ
પ્રધાનમ્યૈ તસ્યાસ્તપ ઈતિ દુરા રાધ્યમબુધૈઃ

ગદાધાતાન્ શોકાન્ હરતિ કલુષાન્ મોક્ષપદવીઃ
હાતીહા સાધ્યં તપતભવિનશ્ચોત્તમતપઃ ૪
નવાચામ્લં ભવ્યં ઘૃતદધિપયઃ સ્વાદ વિગતં,
યતોવ્યાધેર્હાનિ વિંદધત તપઃ પુણ્યપથદમ્;
વશી ભૂયાક્ષેભ્યો જપત મનસા નવપદકં,
ગુણાનાં યદ્ગેહં ભવતિ કરગામોક્ષકમલા.....૫
નિયુજ્યો હીં બીજં વિવિધફલદાનામરતરું,
પદાનાં સંખ્યાભિદ્ધિદશગુણનાભિઃ પ્રતિપદં;
જપિત્વા વૈ માલાં ભવતિ જનુષામૃધ્ધિનિવહઃ,
તતોભવ્ય ભક્તયા જપત નિયમ તત્વ પદકમ્ ૬
જિનોક્તાત પ્રમાણ્યાદ ગહન મતિભિ ર્ધ્યેય વિષયાત્,
કિંયા કાલે કાર્યં કલુષ હતયે સ્વસ્તિકપદમ્
ક્ષમાશ્રામણ્યમ્વૈલભત ભવિનો મોક્ષમમલં,
મહીશ શ્રીપાલ, શુભમતિમયેણાત્વિવસદા.....૭
હતોયૈર્મોહશ્ચરિતપદ દાનૈકકરુણૈઃ,
સુદશૈઃ સુધ્યાનૈર્ગુરુવરસુધી મુક્તિવિમલૈઃ
સુભક્ત્યાતાન્નત્વા કરયુગ કજં મૌલિમુકુટે,
નિધાયાલં વન્દે નવપદમહં રંગવિમલઃ.....૮

(૬૫)

મનઇચ્છિત પૂરણ કરે કલ્પતરુ સમજાણ
તપ પદને આરાધતા પામે અવિચલ ઠાણ.....૧
ત્રણ જ્ઞાન યુત જિનવરા ચરમ શરીરી જેહ
તેપણ તપ કરી આકરો કરવા ભવનો છેહ.....૨
બાર ભેદ છે એહના શ્વેત વર્ણ ગુણ ખાણ
પુદ્ગલ મોહ નિવારીને તપકરો ચતુર સુજાણ.....૩

સ્તવન વિભાગ

શ્રી આચાર્યપદ સ્તવન

(રાગ-પ્રથમ જિનેશ્વર પ્રણમીયે)

આચારજ પદ વંદીયે, જાસ જ્યોતિ અપાર;
શાસન સુરતરુ શોભતા ગુણમહકે ઘણા, ભવજલ તારણહાર. .....આચારજ. ૧
વિષય વિકારને વારતા, હરતા મોહનું જોર;
પંચાચાર રુડા ગુરુ પાલે અહનિશિ જપે ઈન્દ્રિય ચોર. .....આચારજ. ૨
સમિતિ ગુપ્તિ માતા ભલી, કરતી લાલન જેહ;
જગ બાલક પાલે માવડી વત્સલ ભાવથી, અહિં પાલન કરે એહ. .....આચારજ. ૩
વાડ બ્રહ્મ તણી નવ ભલી, પાલે થઈ શૂરવીર;
વાર્યા અનીઠા ચાર કષાય બલે કરી, દેયા જગ ભડવીર. .....આચારજ. ૪
પાંચ મહાવ્રત મહેલના, વાસી નવપદ ખ્યાત;
આત્મ કમલમાં ધ્યાવતા લબ્ધિ મલે સદા, જેમાં ગુણનો જાત. .....આચારજ. ૫

શ્રી ઉપાધ્યાયપદ સ્તવન

(રાગ-સિદ્ધાચલના વાસી જિનને કોડો પ્રણામ)

સિદ્ધચક્ર ગુણખાણ જપીથે સાંજ સવાર.
નવપદ નવનિધાન છે જેનાં, સમરણ કિરતન કરીએ તેનાં;
ભાવ ધરી અપાર, જપીએ સાંજ સવાર. સિદ્ધચક્ર ૧
પદ ચોથું વંદો હિત આણી, પંચ સજ્ઝાય કરે ગુણખાણી;
આપે સુખ અપાર, જપીએ સાંજ સવાર. સિદ્ધચક્ર ૨
ચરણ કરણમાં નિત્ય રહે રમતા, ભવ ભ્રમણામાં નહિ તે ભમતા;
તજતાં વિષય વિકાર, જપીએ સાંજ સવાર. સિદ્ધચક્ર ૩
લોકોત્તર ઉપકાર છે જેનો, બદલો વાળી શકાય ન તેનો;
નય નિક્ષેપ ભંડાર, જપીએ સાંજ સવાર. સિદ્ધચક્ર ૪
આત્મ કમલમાં સિદ્ધચક્ર ધ્યાવો, મન વંછિત સુખ સંપદા પાવો;
લબ્ધિસૂરિ સુખકાર, જપીયે સાંજ સવાર. સિદ્ધચક્ર ૫

શ્રી સાધુપદ સ્તવન

(રાગ-અહો મુનિ સંજમમાં રમતા)

વહે મુનિ સંજમ ગુણ દરીયા; જ્ઞાન ધ્યાન ચરણે ભરીયા, વહે મુનિ.
જેને આગમ ધ્યાન ગમે, જેહ ચોરાશીમાં ન ભમે;
ત્યાગ અમૃત પાનમાં નિત્ય રમે વહે મુનિ..... ૧
પ્રભુ સેવા સદા કરતા, નીચ કર્મ દૂરે હરતા;
મુક્તિપુરીને જે વરતા. વહે મુનિ. ૨
બ્રહ્મચર્ય વિમલ ધારે, અષ્ટાદશ સહસ ભારે;
શીલાંગ રથને વહે પ્યારે, વહે મુનિ. ૩
અનાચાર થકી અલગા, સદાચાર રહે વલગા;
દીધી અવિરતિ જેહને સલગા, વહે મુનિ ૪
આત્મ કમલ વિકસાવે, નિધિ લબ્ધિ નિવસાવે;
કુમતિ જેને કદા ન ફસાવે. વહે મુનિ. ૫

શ્રી દર્શનપદ સ્તવન

(રોગ-પંચમી તપ તમે કરો રે પ્રાણી)

સમ્યકદર્શન ધરો રે પ્રાણી, સવી દુઃખ થાય નાશ રે;
સુખ અનંતા પ્રાણી પામે, વલી લહે મુક્તિમાં વાસ રે, સમ્યક્ ૧
જિનવર દેવ સુગુરુની સેવા, ધર્મ ધ્યાયા ધાર રે;
તત્વારથની શ્રદ્ધા રુડી, એ ગુણ સમકિત કાર રે. સમ્મયક્ ૨
જિનવર પ્રેમ રહે જે મનમાં, એમન રત્ન સમાન રે;
એ પ્રેમ જેહમાં નવિ દીસે, તે મન કાયનું માનરે. સમ્યક્ ૩
છાસઠ સાગર સ્થિતિ ઉત્કૃષ્ટ, જધન્ય મુહૂર્ત પ્રમાણરે;
દેવલોક નરનાં સુખ ભોગવી, લહે મુક્તિ સુખ સમાન રે, સમ્યક્ ૪
આત્મ કમલમાં લબ્ધિ વિકાસી, એ ગુણ અહર્નિશ ધરજો રે;
દર્શન પદ સેવીને પ્યારે, મુક્તિપદ ઝટ વરજો રે, સમ્યક્ ૫

શ્રી જ્ઞાનપદ સ્તવન

(રાગ-સિદ્ધારથના રે નંદન વિનવું)

વર્ધમાન જિન તુમસે વિનવું, આપો મુક્તિ પ્રકાશ;
લાખ ચોરાશી દુઃખ તમ વારીને, પામું શિવપુર વાસ, વર્ધમાન. ૧

જ્ઞાન બરાબર ગુણ કોઉ જગ નહિ, તારણ આ સંસાર;
અણજાણ્યો જન કહો કિમ ભવ તરે, નહિ જ્યાં ધ્યેય વિચાર, વર્ધમાન...૨

જ્ઞાની કર્મ ખપે એક શ્વાસમાં, કોટાકોટી પ્રમાણ;
અજ્ઞાની જે કોડો ભવ કરી, ન કરે જેહની રે હાણ, વર્ધમાન ૩
નાણી આચારજ ઉવજ્ઝાયની પદવી લહે સુખ ખાણ;
પૂજા નિજ દેશે ભૂપતિ લહે, નાણી ત્રિજગમાં રે જાણ, વર્ધમાન ૪
નાણે આત્મ કમલ પ્રફુલ્લતું, પામે આનંદ સાર;
લબ્ધિ સૂરિમાં એ ગુણ આવતાં, જલ્દી લે ભવપાર. વર્ધમાન ૫

શ્રી ચારિત્રપદ સ્તવન

(રાગ-થાલને કુંવર ચાલ તારી, ચાલ ગમેરે.)

વીર પ્રભુને ધ્યાન ભવિ નિત્ય ધારો રે, નિત્ય ધારો રે;
ચરણ ગુણ ધારી વ્હાલા કર્મ વારો રે, કર્મ વારો રે. વીર.....૧
ચરણ લબ્ધિ સુખની અબ્ધિ, ગુણ નિહારો રે, ગુણ નિહારો રે;
જયન્ત કર્મ મુકિત વાચક, પ્રવીણ તારો રે, પ્રવીણ તારો રે વીર.....૨
મહિમા વ્યાપ્યો જગમાં ભારી, વિકમકારી રે, વિકમકારી રે;
મોહ તિમિર કરે એ જડથી, ભાસ્કરભારી રે, ભાસ્કરભારી રે. વીર.....૩
નવા નવા એ નેમથી વધતું, દિમીકારી રે, દિમીકારી રે;
સુશીલ વિના શોભે નાહિ, ગુણ ગણકારી રે, ગુણ ગણકારી રે. વીર.....૪
કહે જિનભદ્ર એથી હોવે, સુખ અપારી રે, સુખ અપારી રે;
ચારિત્ર એમ ધારી ધારો, કર્મ વિદારી રે, કર્મ વિદારી રે. વીર.....૫
જ્ઞાન ગુણકાર તુ સુધાકર, તિમિર હારી રે, તિમિર હારી રે;
લબ્ધિસૂરિ ગુણ ચરણ ધારી, શિવ વિહારી રે, શિવ વિહારી રે. વીર.....૭

(૧) રાગ : બાલુડો નિઃસ્નેહી થઈ ગયો રે.....

ફૂલ કમળનું મ્હેકતુ રે, જેની પાખડીઓ આઠ (૨) ધ્યાન ધરો સિદ્ધચક્રનું;
પ્રભુ ભક્તિનો ઠાઠ - (૨) નવપદની આરાધના ॥૧॥
દેવ ગુરુને ધર્મનો રે, જેમાં છે શુભવાસ - (૨)
દુઃખ દોહગ દૂરે કરે, પૂરે વાંછિત આશ - (૨).. નવપદની ॥૨॥
રોગનાશક દિવ્ય ઔષધી રે, હરે વિષને વિકાર - (૨)
ભૂત પિશાચના દોષને, જે દૂર કરનાર - (૨).. નવપદની ॥૩॥
આગમ રહસ્યોથી ભર્યા રે, નવપદ મનોહાર - (૨)
ભવિજન સેવો ભાવથી, જૈન શાસનનોસાર - (૨).. નવપદની ॥૪॥
રત્નચિંતામણિ સુરતરુ રે, કામઘટ સુરગાય - (૨)
તોલે ન આવે તેહને, જેનો પ્રગટ પ્રભાવ - (૨).. નવપદની ॥૫॥
વિદ્યાઓ વિવિધ પ્રકારની રે, બધા મંત્રોનું સ્થાન - (૨)
લબ્ધિ અઠ્ઠાવીશ એહમાં, કરે પદ્મ યશોગાન - (૨).. નવપદની ॥૬॥

(૨) રાગ : રાખનાં રમકડાં

નવપદની આરાધના, આરાધના, ભવોભવના દુઃખડાં વારે રે,
માર્ગ બતાવી શ્રી જિનવરનો, ભવજલ પાર ઉતારે રે - નવપદની ॥૧॥
શ્રી શ્રીપાલ શરીરે ઉપન્યો, કોઢ રોગ બહુ ભારે,
સિદ્ધચક્રની સેવા કરતાં, જલ્દી જાય કિનારે રે - નવપદની ॥૨॥
સતી શિરોમણિ શ્રીમતિ નારી, હૃદયે નવપદ ધારે,
નાગ ભયંકર ફૂલની માળ, થઈને દુઃખ નિવારે રે - નવપદની... ॥૩॥
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ પાઠકને, સાધુ પંચમ સોહે,
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર તપ એ, નવપદમાં મન મોહે રે - નવપદની...॥૪॥
મહાપર્વ શાશ્વતી અઠ્ઠાઈ, આરાધન ખૂબ કરજો,
નવ આંબેલની ઓળી કરીને, કઠીન કર્મને હરજો રે - નવપદની....॥૫॥
ભક્તિ હૃદયે ભાવ વિશુદ્ધિ, વિધિ કરજો ઉલ્લાસે,
લબ્ધિસૂરિ શિશુ પદ્મ કહે છે, જન્મ સફળ નિજ થાશે રે-નવપદની ॥૬॥

(૩) રઘુપતિ રાઘવ રાજારામ.....

સિદ્ધચક્રનું ધરીએ ધ્યાન, જગમાં નહીં કોઈ એહ સમાન,

નવપદ એ છે નવે નિધાન, સેવો હૃદય ધરી બહુમાન ॥૧॥
મહાઉપકારી શ્રી અરિહંત, શુદ્ધ સ્વરુપી સિદ્ધ અનંત,
આચારજ વાચક મુનિરાજ, પરમેષ્ઠી હો મુજ શિરતાજ ॥૨॥
દર્શન જ્ઞાન ચરણ સુખકાર, મોક્ષમાર્ગ કહયો સૂત્ર મોઝાર,
તપ આદરજો બાર પ્રકાર, એ નવપદના ગુણ અપાર ॥૩॥
દેવ ગુરુ ધર્મનો વાસ નવપદ પૂરે વાંછિત આશ,
વંદન કરીએ મન ઉલ્લાસ, કઠિન કર્મનો થાએ નાશ ॥૪॥
કર્મની સત્તા સામે બંડ, મોહરાયને દેવા દંડ,
હરવા ચઉગતિ દુઃખ પ્રચંડ, નવપદનો છે અંક અખંડ ॥૫॥
સેવ્યા મયણાને શ્રીપાળ, કોઢનો રોગ ગયો તત્કાળ,
નવપદ ધ્યાને દુઃખ વિસરાળ, પગ પગ ઋદ્ધિ સુખ વિશાળ ॥૬॥
નવપદ આરાધો શુભ ભાવ, જેનો જગમાં પ્રગટ પ્રભાવ,
માનવભવનો સાચો લ્હાવ, ફરી ફરી મળશે નહિએ દાવ ॥૭॥
નવ આયંબીલની ઓળી એક, એમ નવ કરજો રાખી ટેક,
હૃદય શુદ્ધિને વિધિ અનુસાર, સેવી સફળ કરો અવતાર ॥૮॥
સિદ્ધચક્રના મહિમાનું ગીત, આરાધક બનવાની રીત,
લબ્ધિસૂરિ શિશુ બે કરજોડ, પદ્મ કહે હો વંદન કોડ ॥૯॥

(૪) આશા ભર્યા અમે આવ્યા રે.....

ઓળી કરવાને અમે આવ્યા રે કાંઈ, શંખેશ્વર મોઝાર રે, ઠાઠ ખૂબ જામ્યો છે
દેરાસર દેખાવડું રે કાંઈ, પારસનાથ દરબાર રે, ઠાઠ -
જાદવોની જરા દૂર કરી રે કાંઈ, બળતો બચાવ્યો નાગ રે - ઠાઠ....
પ્રગટ પ્રભાવી કલિયુગમાં રે કાંઈ, પરચા પૂરણ વિતરાગ રે - ઠાઠ....
પૂજાઓ ઠાઠથી ભણાય રે કાંઈ, સાથે સંગીતનો સાજ રે - ઠાઠ...
દાંડીયા રાસને બેંડનો રે કાંઈ, ગગન ભેદી અવાજ રે - ઠાઠ....
દેવવંદનને સાથીયા રે કાંઈ, ગણણું કાઉસ્સગ ધાન રે - ઠાઠ....
પ્રદક્ષિણાને ખમાસમણા રે કાંઈ, વિધિમાં સહુ મસ્તાન રે - ઠાઠ....
સંઘ ચતુર્વિધ સાથે મળી રે કાંઈ, આરાધે ઓળી ઉદાર રે - ઠાઠ....

ભાવ ભક્તિના ભેટણા રે કાંઈ, ઉતરવા ભવપાર રે - ઠાઠ....
ધન્ય શાસન મહાવીરનું રે કાંઇ, ધન્ય ચતુર્વિધ સંઘ રે - ઠાઠ....
કલિયુગમાં કરડો તપ કરે રે કાંઇ, ભાવિકો ધારે ઉમંગ રે - ઠાઠ...
નવપદની આરાધના રે કાંઇ, નવ નવ સુખ દેનાર રે - ઠાઠ....
સુરનર સુખને આપીને રે કાંઈ, જૈન શાસન જયકાર રે - ઠાઠ....
લબ્ધિસૂરિ શિશુ પદ્મને રે કાંઇ, નવપદનો આધાર રે - ઠાઠ....

(૫) એક દિન પુંડરિક ગણધરુ રે લાલ....

આરાધો આદર કરી રે લાલ, નવપદ નવનિધાન ભવિ પ્રાણી રે,
પંચ પ્રમાદ પરિહરી રે લાલ, આણી શુભ પ્રણિધાન ભવિ પ્રાણી રે,
સિદ્ધચક્ર તપ આદરો રે લાલ..... ॥૧॥

પ્રથમ પદે નમો નેહશું રે લાલ, દ્વાદશ ગુણ અરિહંત - ભવિ,
ઉપાસના વિધિશું કરો રે લાલ, જેમ હોય કર્મનો અંત - ભવિ સિદ્ધ ॥૨॥

એકત્રીશ આઠ ગુણ જેહના રે લાલ, પંદર ભેદ પ્રસિદ્ધ - ભવિ.
અનંત ચતુષ્કનાં ધણી રે લાલ, ધ્યાવો એહવા સિદ્ધ - ભવિ સિદ્ધ ॥૩॥

છત્રીશ છત્રીશી ગુણ જે ધરે રે લાલ, ભાવાચારજ જેહ - ભવિ,
તીર્થંકર સમ જે કહ્યા રે લાલ, વંદુ આચારજ તેહ -- ભવિ. સિદ્ધ ॥૪॥

ચરણ કરણ સિત્તરી ધરે રે લાલ, અંગ ઉપાંગના જાણ - ભવિ
ગુણ પચવીશ ઉવજઝાયના રે લાલ, શિષ્યને દે નિત્ય નાણ ભાવિ સિદ્ધ ૫

સાધે મોક્ષ તે સાધુજી રે લાલ, ગુણ સત્તાવીશ જાસ - ભવિ
અઢીદ્વિપમાં જે મુનિ રે લાલ, પદ પંચમ નમો ખાસ - ભવિ ॥૬॥

પયડી સાતના નાશથી રે લાલ, ઉપશમ ક્ષાયિક જેહ - ભવિ.
સડસઠ બોલે અલંકર્યો રે લાલ, નમો દર્શન પદ તેહ - ભવિ. સિદ્ધ ॥૭॥

અઠાવીસ ચૌદ છ સહી રે લાલ, દો એક સવિ એકાવન - ભવિ
ભેદ જ્ઞાનના જાણીને રે લાલ, આરાધે તે ધન્ન-ભવિ સિદ્ધ ॥૮॥

નમો ચારિત્ર પદ આંઠમે રે લાલ, સીત્તેર ભેદ તે હોય - ભવિ.
બાર સત્તર ભેદ જેહના રે લાલ, સેવે શિવપદ હોય -- ભવિ સિદ્ધ ॥૯॥

બાહ્ય અભ્યંતર તજી કોધને રે લાલ, તપ કરી બાર પ્રકાર--ભવિ

નમો તવસ્સ ગણણું ગણો રે લાલ, સમતા ધરી નિરધાર-ભવિ સિદ્ધ ॥૧૦॥
નવ પટ્ટરાણી જેહને રે લાલ, ગજરથ નવ હજાર - ભવિ.
નવ લાખ વાજી શોભતા રે લાલ, સુભટ કોટિ નવસાર-ભવિ સિદ્ધ ॥૧૧॥
ઋદ્ધિ સંપદ બીજી ઘણી રે લાલ, કહેતા નાવે પાર - ભવિ.
આરાધી નવપદ સહી રે લાલ, નવમે પદ વિસ્તાર - ભવિ સિદ્ધ ॥૧૨॥
ઇંદ્રભૂતિ ઈમ ઉપદિશે રે લાલ, નવપદ મહિમા સાર - ભવિ
શ્રેણીક નરપતિ આગળે રે લાલ, શ્રી શ્રીપાલ અધિકાર -- ભવિ સિદ્ધ ૧૩
નવવિધ પરિગ્રહ મૂકીને રે લાલ, નવ નિયાણા નિર - ભવિ.
સિદ્ધચક્ર સેવા કરો રે લાલ, જેમ તરો એ સંસાર - ભવિ સિદ્ધ ॥૧૪॥
ઋદ્ધિ કીર્તિ ચેતન લહે રે લાલ, અમૃતપદ સુખસાર - ભવિ.
એ નવપદના ધ્યાનથી રે લાલ, સવિ સંપદ શ્રીકાર -- ભવિ. સિદ્ધ ॥૧૫॥

(૬) રાખના રમકડાં.....

નવપદનો મહિમા સાભળજો, સહુને સુખડાં થાશે જી,
નવપદ સ્મરણ કરતાં પ્રાણી, ભવભવના દુઃખ જાશે જી - નવપદ ॥૧॥
નવપદના મહિમાથી પ્યારે, કુષ્ટ અઢારે જાવે જી,
ખાંસી ક્ષયને રોગની પીડા, પાસે કદી નવી આવે જી - નવપદ ॥૨॥
અરિકરિ સાગર જલણ જલોદર, બંધનના ભય જાશે જી,
અરિકરિ સાગર અલણ ડાકણ, તુજ નામે દૂર નાશે જી - નવપદ ॥૩॥
અપુત્રીયાને પુત્ર હોયે, નિર્ધનીયા ધન પાવે જી,
નિરાશીપણે ધ્યાન ધરે જે, તે નર મુગતે જાવે જી - નવપદ ॥૪॥
શ્રીમતિને એ મંત્ર પ્રભાવે, સર્વ થયો ફૂલમાળાજી,
અમરકુમાર નવપદ મહિમાથી, સુખ પામ્યો સુરશાલાજી - નવપદ ॥૫॥
મયણા વયણે સેવ્યા નવપદ, શ્રી શ્રીપાલે ઉલ્લાસેજી,
રોગ ગયોને સંપદા પામ્યા, નવમે ભવ શિવ જાવે જી - નવપદ ॥૬॥
અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ મહા ગુણવંતાજી,
દર્શન જ્ઞાન ચરણ તપ રુડાં, એ નવપદ ગુણવંતાજી - નવપદ ॥૭॥
સિદ્ધચક્રનો મહિમા અનંતો, કહેતા પાર ન આવે જી,
દુઃખ હરે ને વાંછિત પૂરે, વંદન કરીએ ભાવે જી - નવપદ ॥૮॥

ભાવસાગર કહે સિદ્ધચક્રની જે નર સેવા કરશેજી,
આતમ ગુણને અનુભવીને, મંગલ માલા વરશેજી - નવપદ ॥૯॥

(૭) દિલ લૂંટાને વાલે જાદુગર....

સુરમણિ સમ સહુ મંત્રમાં, નવપદ અભિરામી રે,
કરુણા સાગર ગુણનિધિ, જગ અંતરજામી રે.... ॥૧॥
ત્રિભુવન જન પૂજિત સદા, લોકાલોક પ્રકાશી રે,
એહવા શ્રી અરિહંતજી, નમુ ચિત ઉલ્લાસી રે.... ॥૨॥
અષ્ટ કરમ દલ ક્ષય કરી, થયા સિદ્ધ સ્વરુપી રે,
સિદ્ધ નમો ભવિ ભાવથી, જે અગમ અરુપી રે..... ॥૩॥
ગુણ છત્રીસે શોભતા, સુંદર સુખકારી રે,
આચારજ ત્રીજે પદે, વંદુ અવિકારી રે.... ॥૪॥
આગમધારી ઉપશમી, તપ દુવિધ આરાધી રે,
ચોથે પદ પાઠક નમો, સંવેગ સમાધિ રે... ॥૫॥
પંચાચાર પાલણ પુરા, પંચાશ્રવ ત્યાગી રે
ગુણરાગી મુનિ પાંચમે, પ્રણમું વડભાગી રે ... ॥૬॥
નિજ પરગુણને ઓળખે, શ્રુત શ્રદ્ધા આવે રે
છઠે ગુણ દરિસણ નમો, આતમ શુભ ભાવે.... ॥૭॥
જ્ઞાન નમો ગુણ સાતમે, જે પંચ પ્રકારે રે
આઠમ ચારિત્ર પદ નમો, પરભાવ નિવારી રે.... ॥૮॥
ખંત્યાદિક દશ ધર્મનો, જેહ અધિકારી રે,
નવમે વળી તપપદ નમો, બાહ્ય અભ્યંતર ભેદે રે.... ॥૯॥
બાંધ્યા કાળ અનંતના, જે કર્મ ઉચ્છેદે રે,
એ નવપદ બહુમાનથી, ધ્યાવે શુભ ભાવે રે..... ॥૧૦॥
નૃપ શ્રીપાલ તણી પરે, મનવાંછિત પાવે રે,
આસો ચૈત્ર માસમાં, નવ આંબેલ કરીએ રે..... ॥૧૧॥
નવ ઓળી વિધિ યુક્ત કરી, શિવ કમળા વરીએ રે,
શ્રી સિદ્ધચક્રની બહુ પરે, વર મહિમા કીજે રે.... ॥૧૨॥
શ્રી જિનલાલ કહે સદા, અનુપમ જસ લીજે રે,
શ્રી સિદ્ધચક્રને જે આરાધે, તે ભવસાગર તરશે રે... ॥૧૩॥

(૮) ઢાળ-૧

દેશ મનોહર માળવો, નિરુપમ નગરી ઉજ્જૈન લલના,
રાજ કરે તીહાં રાજીયો, પ્રજાપાળ ભૂપાળ લલના, શ્રી સિધ્ધચક્રઆરાધીએ॥૧॥
તસ અંગજા બે બાલિકા, મયણા જગ વિખ્યાત લલના,
જિનમતિ પાસે વિદ્યા ભણી, ચોસઠ કળા વિશાળ લલના - શ્રી ॥૨॥
સાતસેં કોઢીનો અધિપતિ, શ્રી શ્રીપાલ નરીંદ લલના,
પરણાવી મયણા તેહને, કોઢિશું ધરતી નેહ લલના - શ્રી ॥૩॥
પિયુ ચાલો દેવ જુહારીએ, ઋષભ જિણંદ ઈષ્ટદેવ લલના,
પૂજી પ્રણમી આવ્યા, ગુરુ પાસે સસનેહ લલના-શ્રી ॥૪॥
કહે મયણા સુણો પૂજ્યજી, તુમ શ્રાવકનો રોગ લલના,
કવણ કર્મ સંજોગથી, કેમ જાશે એ રોગ લલના - શ્રી ॥૬॥
આસો સુદ સાતમ દિને, કીજે ઓળી ઉદાર લલના,
પાંચે ઈન્દ્રિય વશ કરી, કેવલ ભૂમિ સંથાર લલના - શ્રી ॥૭॥
પડિક્કમણ દોય ટંકના, દેવવંદન ત્રણ કાળ લલના,
વિધિશું જીનવર પૂજીએ, ગણણું તેર હજાર લલના-શ્રી ॥૮॥
એમ નવ દિન આંબિલ કરે, મયણાને શ્રીપાલ લલના,
પંચામૃત ન્હવણે કરી, નવરાવે ભરથાર લલના-શ્રી ॥૯॥
શ્રી સિદ્ધચક્ર સેવા ફળી, પામ્યા સુખ શ્રીપાલ લલના
પૂરવ પુન્ય પસાયથી, મુક્તિ લહે વરમાળ લલના-શ્રી ॥૧૦॥

ઢાળ - ૨જી

શ્રી ગુરુ વયણે તપ કરે રે લાલ, નારી ને ભરથારે રે ચતુરનર
ભક્તિ યુક્તિ ઘણી સાચવે રે લાલ, રહે સ્વામી આવાસ રે ચતુરનર
શ્રી સિદ્ધચક્ર સેવા કરે રે લાલ ॥૧॥
શ્રી અરિહંત પહેલે પદે રે લાલ, બીજે સિદ્ધનું ધ્યાન રે ચતુરનર
ત્રીજે આચારજ ઉવજ્ઝાયને રે લાલ, સકળ સાધુ પ્રણમે ચતુરનર ॥૨॥
જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રના રે લાલ, ગુણ સ્તવે ચિત્ત ઉદાર રે ચતુરનર
નવમે તપ પુરુ થયુ રે લાલ, ફળીયા વાંછિત કાજ રે ચતુરનર શ્રી ॥૩॥

એમ નવ દિન આંબિલ કરે રે લાલ, મયણાં ને શ્રીપાળ રે ચતુરનર
દંપત્તિ સુખ લીયે સ્વર્ગના રે લાલ, વિલસે સુખ શ્રીકાર રે ચતુરનર શ્રી
શ્રી સિદ્ધચક્ર સેવા કરે રે લાલ ॥૪॥
સુઈ જેમ દોરા પ્રત્યે રે લાલ, આણી દીયે સુખસમુદાયરે ચતુરનર
મયણા એ બેઉ કુળ ઉદ્ધર્યા રે લાલ, શ્રી જિન ધર્મ પસાય રે ચતુરનર શ્રી ।૫।
ગુરુ દિવો દેવતા રે લાલ, ગુરુ મોટા મહેબાન રે ચતુરનર,
ભવોદધિ પાર ઉતારવા રે લાલ, જલધિ એ જેમ નાવ રે ચતુરનર-શ્રી ॥૬॥
જે નવપદ ગુરુજી દીયા રે લાલ, ધરતા તેહ શું નેહ રે ચતુરનર-શ્રી
પૂરવ પુન્યે પામીયા રે લાલ, મુક્તિ વર્યા ગુણ ગેહ રે ચતુરનર-શ્રી ॥૭॥

ઢાળ-૩ જી રાગ : વિચરંતા ગામોગામ

રાજગ્રહી ઉદ્યાન, સમવસર્યા ભગવાન,
આ છે લાલ શ્રેણીક વંદન આવીયાજી ॥૧॥
હય ગય રથ પરિવાર, મંત્રી અભયકુમાર,
આ છે લાલ બહુ પરિવારે પરિવર્યાજી ॥૨॥
વાંદ્યા પ્રભુજીનાં પાય, બેઠી પર્ષદા બાર,
આ છે લાલ જિનવાણી સુણવા ભણી જી ॥૩॥
દેશના દે જિનરાજ, સાંભળે સૌ નરનાર
આ છે લાલ નવપદ મહિમા વર્ણવે જી ॥૪॥
આસો ચૈત્ર માસ, કીજે ઓળી ઉલ્લાસ,
આ છે લાલ સુદી સાતમથી માંડીયે જી ॥૫॥
પંચ વિષય પરિહાર, કેવલ ભૂમિ સંથાર,
આ છે લાલ જુગતે જિનવર પૂજીએ જી ॥૬॥
જપીએ શ્રી નવકાર, દેવ દર્શન ત્રણ કાળ,
આ છે લાલ તેર હજાર ગણણું ગણો જી ॥૭॥
એમ નવ આંબિલ સાર, કીજે ઓળી ઉદાર,
આં છે લાલ દંપત્તી સુખ લહ્યાં સ્વર્ગમાંજી॥૮॥
કરતાં નવપદ ધ્યાન, મયણા ને શ્રીપાળ,
આ છે લાલ અનુક્રમે મુક્તિપદ વર્યા જી ॥૯॥

ઢાળ – ૪ રાગ : મારે ઘેર આવજો રે લાલ

આજે ઓચ્છવ છે રે અધિકો, જોવા દરિસણ પ્રભુ મુખ મટકે,
મટકે મોહયા રે ઈંદા, જાણું પ્રભુ મુખ પૂનમ ચંદા, શ્રી સિદ્ધચક્રને સેવો ।૧।
કેસર ચંદન રે ઘસીયે, નવ અંગે પ્રભુજીની પૂજા રચીએ,
પૂજાના ફળ છે રે મીઠા, તે તો મયણાં એ પ્રત્યક્ષ દીઠાં.... શ્રી ॥૨॥
પહેલે પદે અરિહંત લીજે, બીજે સિદ્ધચક્ર ધ્યાન ધરીજે,
ત્રીજે આચારજ થુણીજે, ઉવજ્ઝાય પદને ચોથે ગુણી જે.... શ્રી ॥૩॥
પાંચમે સાધુ રે પ્રણમો, છઠ્ઠે દરિસણ જ્ઞાન સાતમે,
આઠમે ચારિત્ર રે સાર, નવમે તપ પદ ઉજ્જ્વળ વાન..... શ્રી ॥૪॥
એમ નવ આંબિલ દીજે, સ્વામિ-વત્સલ પારણું કીજે,
રાત્રિ જાગરણ કીજે, સ્વામિ ભાઈને શ્રીફળ દીજે..... શ્રી ॥૫॥
એકાશી આંબિલ તપ પુરું, શક્તિ સાર કરો ઉજમણું,
સિદ્ધચક્ર મહિમા રે રુડો, અષ્ટકર્મ થાયે ચકચૂરો.... શ્રી ॥૬॥
એ નવપદને રે ધ્યાતા, મયણા શ્રીપાલ જગ વિખ્યાતા
પુણ્યે સિદ્ધચક્ર રે સેવ્યા, આપે મુક્તિ શિવવધુ મેવા..... શ્રી ॥૭॥

ઢાળ – ૫ ઝુમખડાની દેશી

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીયે રે, જેના ગુણ અનંત, જિનેશ્વર પૂજીએ,
અડવિધ અડપાંખડી કરી રે, નવમાં સિદ્ધ નમંત, જિનેશ્વર પૂજીએ
ચક્રવાહ ફીરે ચક્રજયું રે, ફરતા વહ ઠવ્યા આઠ, જિનેશ્વર પૂજીએ
મધ્યભાગ વચ્ચે ઠવ્યા રે, રાતા સિદ્ધ ભગવંત, જિનેશ્વર પૂજીએ
જ્ઞાન દરિસણ ચારિત્ર ગુણે રે, ક્ષાયક સમકિત વંત, જિનેશ્વર પૂજીએ
કર્મપયડી અડ ક્ષય કરી રે, પંદર ભેદે સિદ્ધ, જિનેશ્વર પૂજીએ
યોગીશ્વર પણ ધ્યાવતા રે, આણી ઠવ્યા નિજ લાગ, જિનેશ્વર પૂજીએ
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ નમો રે, ઉવજ્ઝાયને સર્વ સાધુ, જિનેશ્વર પૂંજીએ
જ્ઞાન દરિસણ ચારિત્ર તવો રે, એમ નવપદ સંયુક્ત, જિનેશ્વર પૂજીએ
ભક્તિ કરો સિદ્ધચક્રની રે, જાપ જપો એકાંત, જિનેશ્વર પૂજીએ
નવ દિન આંબિલ કર્યા રે, મયણાને શ્રીપાળ, જિનેશ્વર પૂજીએ

દંપતી નવપદ સેવતા રે, પામ્યા નવમું સ્વર્ગ, જિનેશ્વર પૂજીએ
આતમ અનુભવ જ્ઞાનથી રે, ભક્ત લહે અપવર્ગ, જિનેશ્વર પૂજીએ

ઢાળ – ૬

સેવો રે ભવિજન ભક્તિ ભાવે ધ્યાવો રે, સિદ્ધચક્ર મન ઉમાય, ભવિ સાંભળો
આસો માસે ચૈત્ર ઉમંગ કીજે, ઓળી નવ અભંગ - ભવિ સાંભળો ॥૧॥
ઉભયટંક, પડિક્કમણું જાણ, દેવવંદન પૂજા ત્રણ કાળ, ભવિ સાંભળો,
કેસર ચંદન મૃગમદ સાર, પૂજા રચાવો થઇ ઉજમાળ ભવિ સાંભળો ॥૨॥
મંગળ દિવો આરતિ શાલ, અક્ષત ફલાદિક નૈવેદ્ય થાય ભવિ સાંભળો,
ચૌદ પૂર્વનો જે છે સાર, તેણે કારણ સમરો નવકાર ભવિ સાંભળો ॥૩॥
એ સિદ્ધચક્રની ભક્તિ નિત્ય, નવપદ જાપ જપો એકાંત ભવિ સાંભળો,
જપતા નવપદ મયણા શ્રીપાલ, ઉંબર રોગ ગયો તત્કાળ ભવિ સાંભળો ॥૪॥
સાતસો મહીપતિ ન્હવણ પ્રભાવ, દેહ પામ્યા કંચનવાન ભવિ સાંભળો,
બાંધી સંપદા જગ મશહૂર, પામ્યા મુક્તિ સુખ ભરપૂર ભવિ સાંભળો ॥૫॥

ઢાળ – ૭

સિદ્ધચક્ર સેવો રે મન મોહન મેરે, જે છે પરમ દયાળ મન મોહન મેરે -
આ તપ વિઘ્ન દૂરે કરે મન- ઉતારે ભવ પાર મન... ॥૧॥
આસો સુદી સાતમ દીને મન-કીજે ઓળી ઉદાર મન,
ઉભય ટંક કાઉસ્સગ કરો મન-તજી વિષય પ્રમાદ મન..... ॥૨॥
કેસર ચંદન ઘસી ઘણા મન-પૂજા રચો શ્રીકાર મન,
પાન ફલાદિક ઢોકીયે મન-ફૂલે પગર ભરાવ મન... ॥૩॥
શ્રી સિદ્ધચક્ર ભક્તિ કરે મન-મયણાને શ્રીપાલ મન,
દેવવંદન કાઉસ્સગ કરો મન-પૂરવ ભવ અભ્યાસ મન... ॥૪॥
એમ નવપદ વિધિ સાચવે મન-ચાર વર્ષ ષટ્ માસ-મન
દંપતી નવપદ સેવતા મન-લહે મુક્તિ સુખવાસ-મન..... ॥૫॥

ઢાળ – ૮

આસો ચૈત્ર માસે કરો ઓળી મન ઉલ્લાસ રે, ભવિયા શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધો,
પૂર્વ દિશે અરિહંત શ્વેત, બાર ગુણે સોહંત રે.... ભવિયા ॥૧॥

મધ્ય ભાગે સિદ્ધરાજ સોહે રક્ત વર્ણ ગુણ આઠ રે ભવિયા,
દક્ષિણે આચારજ હોવે પીતવાન છત્રીસ ગુણ શોભે રે ભવિયા ॥૨॥
પશ્ચિમે જાણ ગુણ પચવીશ વાચક દ્વાદશાંગી રે ભવિયા,
ઉત્તર દિશે સોહે ઘનવાન ગુણ સત્તાવીશ તપે રે ભવિયા ॥૩॥
નાણ નમુ અગ્નિખૂણે ભેદ એકાવન ઉજ્વળ વર્ણ રે ભવિયા,
નૈઋત્ય ખૂણે દર્શન રાજે, ધવલા સડસઠ ભાંજે રે ભવિયા ॥૪॥
વાયુ ખૂણે ચારિત્ર ભલુ રે, સીત્તેર ગુણ પવિત્ર રે ભવિયા
ઈશાન ખૂણે તપ તપતાં ખટ્ બાહ્ય અભ્યંતર વિરાજે રે ભવિયા ॥૫॥
એમ નવપદ જે પૂજે તેનાં રોગ સકલ તીહાં ધ્રુજે રે ભવિયા,
સાથે નવપદ સેવ્યા ચાખે, મુક્તિપદ મેવા રે ભવિયા ॥૬॥

ઢાળ-૯

નવપદ મહિમા સાંભળે વીર ભાખે હો જિન ધર્મનો મર્મ કે,
પર્ષદા બાર મળી તિહાં દેવ દેવી હો નરનારીના વૃંદ કે-નવપદ..... ॥૧॥
જૈન ધર્મ જગ સુરતરુ જે સેવે હો ધરી ચિત્ત ઉદાર રે,
આ ભવ પરભવ સુખ લહે જે પામ્યા હો ઉંબર શ્રીપાળ કે-નવપદ... ॥૨
પૂછે નૃપ પ્રણમી પભુ કોણ નૃપતિ હો કુંવર શ્રીપાળ કે,
એણે ભવે સુખ સંપદા કેમ પરભવે હો લહ્યા સ્વર્ગ નિધાન કે-નવપદ.।૩॥
કહે ગૌતમ શ્રેણીક સુણો તમને દાખુ હો શ્રીપાળ ચરિત્ર કે,
નિદ્રા વિકથા પરિહરો વળી સાંભળી હો કરો શ્રવણ પવિત્ર કે-નવપદ ॥૪॥
અંગ અનોપમ દેશમાં નૃપ પામે હો સિંહરથ ભૂપાળ કે,
રાણી કમલપ્રભા દેવી તસ અંગજ હો કુંવર શ્રીપાળ કે-નવપદ ... ॥૫॥
ગુરુમુખ નવપદ ઉચ્ચર્યા નૃપ સેવે હો ધરી ચિત્ત ઉદાર કે,
ભક્તિ કરે ગુરુદેવની વ્રત પાળે હો સમકિત શું બાર કે-નવપદ .... ॥૬॥
પૂર્વે નવપદ આચર્યા, શ્રીકંત રાજા હો શ્રીકાંત કે,
તેણે પુણ્ય ઋદ્ધિ રમણી વળી લીધો હો સ્વર્ગ નવમો સાર કે-નવપદ..॥૭॥
આઠ સખી શ્રીકાંતની તે રાખે હો નવપદ શું પ્રેમ કે,
તે પુન્યે નૃપકુલ ઉપની, થઈ મયણાની તે આઠ બેન કે-નવપદ... ॥૮॥
દેશના સુણી નૃપ રંજીયો, હર્ષિત થયા હો નગરીના લોક કે,
ભકિત કરે સિદ્ધચક્રની કહે ધન ધન હો શ્રી જૈનધર્મ પોત કે-નવપદ..॥૯॥

વાધે કમલા કીર્તિને જસ પ્રસરે હો પુન્ય જોગ તેજ કે,
ચરણ કમળ નિત સેવતા બોલાવે હો મુક્તિ વળી સેજ કે-નવપદ...॥૧૦॥

(ઢાળ-૧ રાગઃ સંભવ જિનવર વિનતી)

સરસ્વતીને ચરણે નમી, પ્રણમી સદગુરુ પાય રે,
સિદ્ધચક્ર ગુણ ગાઈશું, મુજ મન ઉચ્છાહી રે, ધન ધન સિદ્ધચક યંત્રને ॥૧॥
તેહ દિવસે સુરપતિ મળી, જાય નંદીશ્વર દ્વીપ રે,
ઓચ્છવ મહોચ્છવ સુર કરી, કર્મ કટકને ઝીપે રે-ધન ધન ॥૨॥
અઠ્ઠાઈ મહોત્સવ કરી, જીવાભિગમે ભાખે રે,
શ્રેણીક રાયે પૂછીયુ, ઈન્દ્રભૂતિ એમ દાખે રે-ધન ધન ॥૩॥
શ્રી શ્રીપાળ મયણા પરે જાપ જપો ભવ્ય પ્રાણી રે,
રોગ શોકને આપદા જીમ, શમે તેઉકાય પ્રાણી રે-ધન ધન ॥૪॥
આસો સુદ સાતમ થકી, પૂનમ ઓળી એક રે,
એકાશી નવ ઓળીએ, અંબિલ તપ સુવિવેક રે-ધન ધન ॥૫॥
સાડા ચાર સંવત્સરે, તપનો એક પરિમાણ રે,
ગણણું પદ એકેકનું રે, સહસ દોય સુવિસાલ રે-ધન ધન ॥૬॥

(ઢાળ-૨ રાગ... અહો અહો સાધુજી સમતા....)

બાર ગુણે અરિહંતને ધ્યાવું, સિદ્ધ ભજો ગુણ આઠ રે,
છત્રીસ ગુણ આચારજ સોહે, પચવીશ ઉપાધ્યાય પાઠ રે
ગણણું ગણજો એ પદ ધારી ॥૧॥
ગુણ સત્તવીશ સાધુ વંદુ, દર્શન સડસઠ ભેદે રે,
જ્ઞાન એકાવન ગુણે સંપૂર્ણ, ચારિત્ર સીત્તેર ઉમેદ રે.... ગણણું ॥૨॥
પચાસ ભેદે તપને જપીએ, ગણણું એ વર્તમાન રે,
તેર સહસ વળી બીજે ભેદે, વિધાપ્રવાદ પૂર્વે વખાણ રે... ગણણું ॥૩॥
અરિહંત આદે પંચ પદ કેરા, ગુણ છે એકસો આઠ રે,
દર્શન જ્ઞાનના દશ વળી ધારો, ચારિત્રના ખટ્ બહુ પાઠ રે.. ગણણું ॥૪॥
તપના ખટ્ ગુણ સર્વ મળીને, એકસો ત્રીસ જ થાય રે,
નવકારવાળી એહ પ્રમાણે, સમર્થે ભવ દુઃખ જાય રે... ગણણું ॥૫॥

હવે ઉજમણા વિધિશું બોલું, સાંભળજો ચિત્ત લાય રે,
ઉજમણાથી બહુરુપ વાધે, જીમ જળપંકજ ન્યાય રે....ગણણું ॥૬॥

(ઢાળ-૩ રાગ - રે જીવ માન ન કીજીએ....)

તપ જપ કરીએ શક્તિથી, તેહ તણો છે ભેદ રે,
શક્તિ પ્રમાણે ઉજવો, ભવોભવના દુઃખ છેદ રે, વીર વચનથી જાણજો..॥૧॥
ઉજમણા વિણ ફળ કહ્યું, જેમ અલુણું ધાન રે,
શક્તિ ઘણી છે જેહની પણ, ઉજવે નહીં બહુમાન રે... વીર ॥૨॥
તેહને ફળ તેહ કહ્યો, સાંભળો શ્રેણીકરાય રે,
ફુકસા આપે વૃત્તિને, પુણ્ય તે જેહને થાય રે... વીર ॥૩॥
આતમ જ્ઞાને ધારીએ, ધરીએ શિયળ જગીશ રે,
ગુરુ પડિલાભીને પારીએ, સ્વામિવત્સલ ફળ લહીએ રે... વીર ॥૪॥
પાલનપુરમાં પ્રેમશું, શ્રી સિધ્ધચક્ર ગુણ ગાવે રે,
ચતુર ચોમાસુ તિંહા રહી, રહી ઉજમણે મન ભાય રે... વીર ॥૫॥

કળશ

ઈમ સયલ સુખકર, ગુણ પુરંદર, સ્તવ્યો શ્રી રીસહેસરો,
તપગચ્છ રાજે, વડ દીવાજે, વિજય જીનેન્દ્ર સૂરીશ્વરો,
તાસ પસાયે સ્તવન પભણે, શિષ્ય રુપવિજય તણો,
અઢાર એકાશી આસો પૂનમ, રંગવિજય ઉલટ ઘણો.

૧૦ જ્યોતસે જ્યોત...

અલબેલાની જોઉ વાટડી રે, અલબેલાની જોઉ વાટડી રે,
મારી ખસી ખસી જાય પાટલી રે, અલબેલાની જોઇ વાટડી રે... ॥૧॥
જાણે ધેબર કેરી માટલી, અલબેલાની જોઉ વાટડી રે,
પ્રેમ ધરીને પરખીએ રે, અંતર ભાવે હરખીએ રે,
નેક નજરથી નીરખીએ રે, અલબેલાની... ॥૨॥
નવપદને મનમાં ધરીએ રે, શિવસુંદરી સ્નેહે વરો રે,
પ્રદક્ષિણાએ ફેરા ફરો રે અલબેલાની.... ॥૩॥
પહેલે પદે અરિહંતના રે, ગુણ ગાવો ભગવંતના રે,
કર્મચૂરો જેમ સંતના રે, અલબેલાની.... ॥૪॥

બીજે પદ સિદ્ધ શોભતા રે, ત્રણ ભુવન નહીં લોભતા રે,
તુમે કોઈ ઉપર નહીં કોપતા રે, અલબેલાની.... ॥૫॥
ત્રીજે પદ સુખ પામીએરે આચારજ શીર્ષ નામિયેરે,
અષ્ટકર્મ દુઃખ વામીએ રે, અલબેલાની.. ॥૬॥
ચોથે પદે ઉવજઝાયને, સમરે સંપત્તી થાય રે,
દુઃખ દોહગ સહુ જાય રે, અલબેલાની..... ॥૭॥
પાંચમે પદે સુખે વસે રે, સાધુ સકલ હૈયે ધરો રે,
ભવસમુદ્ર સ્હેજે તરો રે, અલબેલાની.... ॥૮॥
સમકિત સરખી સુંદરી રે, ખટપટને મુકી પડી રે,
શિવસંદરી સ્હેજે વરો રે, અલબેલાની.... ॥૯॥
જ્ઞાન ચારિત્રને તપનો રે, ચૌદ ક્ષેત્રમાં ખપતો રે,
નવપદ વિના નહીં જપતો રે, અલબેલાની.... ॥૧૦॥
નવપદ નિશ્ચે જાણીએ રે, શિવસંદરી મન માનીએ રે
શુભવીર વિજયની વાણીએ રે, અલબેલાની.... ॥૧૧॥

(૧૧) રાગ : દેખ તેરે સંસાર કી હાલત...

શ્રી સિદ્ધચક્ર યંત્રને સેવો, ધરી દિલમાં શુભ ધ્યાન,
છે શ્રી નવપદ મોક્ષ વિમાન.... (૨)
ભવ અટવીને પાર કરાવે, રાખીએ જો ઈમાન-હો શ્રી..... ॥૧॥
અઢાર દોષથી મુક્ત જાણો, ત્રણ ભુવનનો અરિહંત રાણો,
કર્મ અષ્ટકને કરીને દૂરે, સુખ પામ્યા શ્રી સિદ્ધ ભરપૂરે,
મદને મારી દેવ આરાધો, લેવા મુક્તિ વધુ માન-છે શ્રી .... ॥૨॥
પંચાચાર જે પાળે પળાવે, શાસનદિપક સૂરિજી ભાવે,
આગમ અનુપમ હોંશે ધરતા, સારણાદિક શ્રી વાચક કરતા,
મોક્ષ માર્ગને સાધતા એવા, સાધુ સેવો એકતાન - છે શ્રી .... ॥૩॥
જીવાજીવાદિ તત્ત્વોની શ્રદ્ધા, ન ધરીએ તો બનીએ ગદ્ધા,
ભાનુ અજ્ઞાન તિમિર કાજે, શ્રી શ્રુતજ્ઞાન જગમાં રાજે,
નિર્મળ હૃદયે ધારણ કરતાં, શમે ભવનાં તોફાન છે શ્રી ..... ॥૪॥

વિષાદહરણી મહોદયકારી, લહીએ દીક્ષા હે નરનારી,
કષાય રહિત જો આતમ જાગે, આગાઢ કર્મો તપથી ભાગે,
સિદ્ધિદાયક હે સિદ્ધયંત્ર ! પ્રણમું રાખી બહુમાન છે શ્રી... ॥૫॥
નવપદ પ્રભાવે સુખ રસાળા, પામ્યા શ્રી મયણાને શ્રીપાળ,
નવપદને જે મનમાં રાખે, અમૃત સુખના સ્વાદને ચાખે,
જિનેન્દ્ર આજે આતમ કાજે, કરે નવપદ ધ્યાન પાન છે શ્રી.... ॥૬॥

(૧૨) દુહા

અરિહંત અશરીરી આચાર્યજી, ઉવજ્ઝાયને મુનીરાય,
દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર, તપ સહ, ૐ ધ્યાવો સુખદાય..... ॥૧॥
નવપદ નિર્મળા જગમાંહી, સેવક નિર્મળ થાય.
તે કારણ સિદ્ધચક્ર સેવો, દોહગ દૂર પલાય..... ॥૨॥

ઢાળ – રાગ : રાખનાં રમકડા.....

નવપદજી એ નિર્મળા તમે સેવો (૨) શુભ ભાવ ધારી રે,
દુઃખ દોહગ સૌ દૂરે પલાયે, સુખ વિલસે અપારી રે.... નવપદજીએ ॥૧॥
અરિહંત ધ્યાન અરિહંત બનાવે, બાર ગુણે શોભનારાં
ઉજ્જ્વલ વર્ણ કેવલ દિપક, આતમ જ્યોતિ ધરનાર રે.... નવપદજીએ ॥૨॥
બે હજાર ચૌદ પૂનમે આસોની, નવપદ વિધિએ સેવા,
આરાધના અતિ ઉમંગે, બહુ કર્મોને ખેવ્યા રે.... નવપદજીએ ॥૩॥
વિમળેશ્વર સાન્નિધ્ય કરે વળી, ચક્રેશ્વરી પૂરે આશા,
સૂરિ અમૃતનો જિનેન્દ્ર ધ્યાવે, નવપદજી એ ખાસા રે... નવપદજીએ ॥૪॥

(૧૩) રાગ : નારે નહિ માનું યા જાકે મથુરા

સેવો સેવો ભવિજન પ્યારા નવપદ તપ સજાણ
મેવો મેવો ભવિજન પ્યારા શિવપુરનો એ જાણ
આસોને ચૈતર સુદિ સાતમથી, પૂનમ લગી અવધાર
સાડાચાર વરસે એ તપ પૂરો, આંબિલ એકાશી ધાર.. સેવો... ॥૧॥
નમો અરિહંતાણં આદિ પદની, નવકારવાળી વીશ વીશ,
પ્રતિલેખણ પ્રતિકમણ દોય ટંકનું, કરીયે વિશ્વાવીશ.... સેવો... ॥૨॥
દેવવંદન દેવપૂજા ત્રિકાળે, કરીએ કરીએ વિધિશું પચ્ચકખાણ,

આયંબિલ કરી તિવિહાર કરીએ, ગુરુવંદન પૂજો નાણ... સેવો ॥૩॥
બાર આઠ છત્રીસને પચ્ચવીશ સત્તાવીશ સડસઠ.
એકાવન સીત્તેરને પચાસ, સ્વસ્તિક આદિ કરો ઝટ.... સેવો.... ॥૪॥
શાંત દાંત જિતેન્દ્રિય આરાધક, બીજો વિરાધક થાય,
આરાધકનું બુરુ ચિંતવતાં, ધવલ જેવું અનર્થ થાય... સેવો.. ॥૫॥
અષ્ટપ્રકારી રોજ પૂજા કરીએ, નવપદ પૂજા શ્રીકાર,
સત્તરભેદી જિન પૂજા કરીએ, પારણે બેસણું સાર.... સેવો.. ॥૬॥
વિમળેશ્વર ચક્રેશ્વરી પૂજિત, સિદ્ધચક્ર સુખદાય,
અહોનિશ તેહનું ધ્યાન ધરંતા, શ્રીપાળ જયું હિત સદાય... સેવો... ॥૭॥
યથાશક્તિ ઉજમણું કરીએ, મયણા જેવુ રાખે ટેક.
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત ભાખે, તે લેશે શિવસુખ છેક.. સેવો .. ॥૮॥

(૧૪) રાગ : મીઠાં લાગ્યા તે થા રુડો લાગે....

આજ મારે આંગણે કલ્પતરુ ઉગ્યો,
વાંછિત ફળ દાતાર રે-ભવિજન ભાવે એહ ભજીએરે,
એહનું દઢ મૂળ અરિહંત ધ્યાઈએ,
ચાર નિક્ષેપે ગુણ બાર રે - ભવિજન ભાવે એહ ભજીએ ॥૧॥
સિદ્ધ સૂરિ પાઠક સાધુ ગુણવંતા, એહની શુભ શાખા ચાર રે, ભવિજન ।૨।
દર્શન, જ્ઞાનને ચારિત્ર તપ છે, ચાર પ્રશાખા મનોહાર રે-ભવિજન ॥૩॥
સત્ત્વ અક્ષર સ્વર વર્ગાદિ પત્રો, દિગ્પાલ આદિ ફલ સાર રે-ભવિજન ॥૪॥
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત બોલે, ભજે એ ધન્ય નર સાર રે-ભવિજન ॥૫॥

(૧૫) રાગ : લાખ લાખ દિવડાની

વારંવાર ભવિપ્રાણી, સિદ્ધચક્ર ધ્યાવજો,
લેવાને મુક્તિનું ધામ, ભજીએ નવપદજી નામ રે
અરિહંત સિદ્ધ પ્રભુ કેવલધારી, સૂરિ ઉપાધ્યાય ગુણોની ક્યારી,
મુનિને હોજો પ્રણામ રે-ભજીએ ॥૧॥
દંસણ, નાણ શુદ્ધ ચારિત્ર સાધો, કર્મ વિદારણ તપ આરાધો,
માની જીવન શું દામ રે-ભજીએ ॥૨॥
આસો ચૈત્ર સુદ ધરી ખૂબ હર્ષ, સાતમથી પૂનમ સાર્ધ ચઉ વર્ષ

કરો આંબિલ નિષ્કામ રે ભજીરે - ૩
શાશ્વત પદ વળી શાશ્વત ઓળી, નંદીશ્વર દ્વીપ પૂરે દેવ રંગોળી
શૌભાવે જિનનુ ધામ રે - ભજીરે-૪
સાંજ સવાર તમે પાપ આલોયને, સાંથે સહુ પડિલેહણ કરજો,
કરજો સંથારે આરામ રે - ભજીરે-૫
નવકારવાળી નિત વિવિધ ગણજો, દેવવંદન ત્રણ શિયળ પાળજો,
ધારીને આતમરામ રે .... ભજીરે-૬
આરાધી સિદ્ધચક્ર ન્હવણ લગાડી, શ્રીપાલ તણી પરે રોગ ભગાડો,
લાગે ના કોઇ દામ રે..... ભજીરે-૭
દેવ વિમલેશ્વર, દેવી ચક્રેશ્વરી, સંભાળ રાખે સંકટ લેવે સંહરી,
પૂરે આશા તમામ રે... ભજીરે-૮
સિદ્ધચક્ર લબ્ધિ વિક્રમને આપે, સ્થૂલભદ્રકારી મુક્તિમાં સ્થાપે,
ગાવે કલ્પ ગુણગ્રામ રે... ભજીરે-૯

૧૬ રાગ : સિદ્ધચક્ર વર સેવા કીજે

સર્વ ગુણોમાં જ્ઞાન છે મોટુ, જ્ઞાને પરમાનંદોરે,
આત્મજ્ઞાન છે સર્વમાં મોટુ, ટાળે જે ભવફંદો
જ્ઞાનને ભજીએ જી, જ્ઞાન આતમરુપ, નિજ ગુણ સજીએજી....૧
જ્ઞાનોપયોગે આત્મ રમણતા, સ્વરુપ ક્રિયા છે સાચી જી,
જ્ઞાનોપયોગે ધ્યાન ક્રિયાથી, રહે શો નિજગુણ રાચી જી.....૨
જ્ઞાનોપયોગે સહજ સમાધિ, નિર્લેપે સહુ કરણીજી,
નય નિક્ષેપે જ્ઞાનને જાણે, જે છે ભવમાં તરણી.. જ્ઞાનને...૩
નિજ પરને ઉપકારી શ્રુત છે, જાણે છે સ્યાધ્વાદજી,
અનેકાંતપણે સહુ જાણો, થાસે નહીં ઉન્માદી.. જ્ઞાનને.....૪
જ્ઞાને સવિ કર્મ ક્ષય ક્ષણમાં, કરે છતાં નહીં કર્તાજી,
બુદ્ધિસાગર સદ્‌ગુરુ સેવો, જ્ઞાની ભવોદધિ તરતાં-જ્ઞાનને.....૫

૧૭ રાગ - સિદ્ધિયે નમો સિદ્ધ અનંતા

ચારિત્ર એવું મળો સુખકારી, જાઉં ચારિત્રની બલિહારી રે,

સમભાવે જગ સઘળુ લાગે, રાગ-દ્વેષ નમનમાં જાગે રે... ચારિત્ર...૧
પરભાવે રસ રીઝ ન આવે, રીજ લાગે આત્મ સ્વભાવે રે,
ક્રોધનાં ઉપર ક્રોધ જાગે જ્ઞાને, મન રહેતુ નહી અભિમાને રે.. ચારિત્ર...૨
નિર્દંભને નિર્લોભ ભાવે રહેવું, સુખદુઃખ સમભાવે સહેવુ રે,
દેશવિરતિ સર્વવિરતિ ભેદે, આઠ બાર કષાય ન વેદે રે - ચારિત્ર...૩
રાંક જીવો પણ ચારિત્રને પાળી, પામ્યા મુક્તિ વધુ લટકાળી,
શુકલ શુકલ પરિણામ વધંતા, એ તો અનુભવે જ્ઞાની સંતા રે - ચારિત્ર..૪
મૈત્રી, પ્રમોદને માધ્યસ્થ ભાવે, કરુણાએ હૃદય શુદ્ધ થાવે રે,
નિર્મમ નિરહંકારે પરિણામે, સત્ય સપ્રતિ બધ્ધતા જામે રે - ચારિત્ર...૫
અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય સંતોષે, તજી વ્યસનને સદ્‌ગુણ પોષે રે,
મિત્ર શત્રુ પર રાગ ન રોષ, નહીં નિન્દક દષ્ટિનો દોષ રે - ચારિત્ર..૬
તૃણ મણિપર સમભાવની વૃત્તિ, રહે મનમાંન વિષયાસક્તિ રે,
આપે અનુભવ સુખની ઘટમાં ખુમારી, થાય સકલ કર્મો ઉપકારી-ચારિત્ર..૭
થાય પરમાર્થ પદની યોગ પ્રવૃત્તિ, દોષ અલ્પને બહુ ધર્મનીતિ રે,
બાહ્યકર્મ કરે પણ મોહ ન, એમાં, ફલ આશા રહે નહિં તેમાં રે- ચારિત્ર..૮
અતિચાર દોષ પ્રગટયા સહુ વારે, મળ્યો માનવ ભવ નહીં હારે રે,
શુદ્ધ ઉપયોગથી નિજ આત્મ પ્રકારો, શુભ અશુભ ન મનમાં ભાસે રે-ચારિત્ર.૯
પૂજો ગાવોને એ મનમાં ધ્યાવો, લેવો ચારિત્રનો સત્ય લ્હાવો,
સંયમી મુનિના દર્શન દુઃખ હારી, સેવો ચારિત્રીને નરનારી રે- ચારિત્ર..૧૦
સમકિતવંતાને ચારિત્રની ઇચ્છા, ફરી પુરુષાર્થ ગ્રહે દીક્ષા રે,
ધર્મ શુકલ ધ્યાને આતમ ઋદ્ધિ, બુદ્ધિ સાગર મંગલ સિદ્ધિ રે-ચારિત્ર..૧૧

૧૮ રાગઃ – રખીયા બંધાવો ભૈયા

પ્રાપ્તિ મંગલ શિવસુખની, નવપદનાં ધ્યાને રે, - ટેક
અરિહંત સિધ્ધ સૂરિ વાચક સાધુ પરમેષ્ઠી
દર્શન જ્ઞાને ચારિત્રે, તપથી જે માને રે..... પ્રાપ્તિ-૧
દેવ ગુરુ ધર્મ કેરુ, આરાધન સુખ દેનારુ,
જિનવર પ્રાપ્તિ કરનારું, ગાઓ ગુણગાને રે.... પ્રાપ્તિ-૨
ગુણીજનનું ધ્યાન ધરતા, કર્મો મૂળથી સૌ ટળતા,

ફળ તેથી વાંછિત મળતા, ભવિજન તે જાણે રે - પ્રાપ્તિ-૩
ગાયા જેનાં ગુણ શકે, ઉજ્જ્વળ જે આગમ પત્રે,
સુખકારી સિદ્ધચક્રે, નાચે ઉર તાને રે... પ્રાપ્તિ-૪
કીર્તિ દશ દિશમાં વ્યાપી, હરકત ભવભવની કાપી,
સ્થિરતાને ઉરમાં સ્થાપી, ભાવે જે ભાને રે - પ્રાપ્તિ...૫
જયકારી નવપદ સેવા, આપે અવિચલ સુખ મેવા,
ધ્યાવો એ સુખપદ લેવા, વાંછ્યું શુ જાણે રે - પ્રાપ્તિ....૬
ધ્યાને કુશળતા રાખો, જ્ઞાને મધુરતા ચાખો
હેમેન્દ્ર જિનને પેખો, આત્મ પીછાને રે - પ્રાપ્તિ....૭

૧૯ ભારતકા ડંકા આલમ મેં.....

નવપદ સેવા મંગલ ભાવે, ભવિ ! કાર્યસિદ્ધિ સઘળી લાવે,
અરિહંત સિધ્ધ આચાર્ય પ્રવર, પાઠક સાધુ સેવો ભાવે.... ટેક
દર્શન જ્ઞાને ચારિત્ર તપે, દઢ ભાવધરી એકાગ્ર બનો,
જિનવરનું નિર્મળ ધ્યાન ધરી, અંતર કેરા સૌ શત્રુ હણો - નવપદ-૧
આસોને ચૈત્રે સાતમથી, પૂર્ણિમા સુધી શુભ દિનમાં,
એકાશી આંબિલ આદરવાં, ધરવી શુભવૃત્તિ અંતરમાં - નવપદ...૨
વર્ષો સાડાચાર વીતે તવ તપ સંપૂર્ણ બને જનનું,
કર્મ વિદારક નિશદિન સહાયક, સિધ્ધચક્ર સાધન ભવનું-નવપદ....૩
બે વાર પડિક્કમણા કરવા, પડિલેહણ પણ બે વાર કરવાં,
ત્રિકાળ દેવવંદન પૂજા, નિશદિન જિનવરની ધૂન ધરો - નવપદ...૪
બાર આઠ છત્રીસ પચીસ, સત્તાવીશ સડસઠ એકાવનં,
સીત્તેર પચાસ ધરી દઢતા, શુભ કાઉસ્સગ કર શે પાવન - નવપદ....૫
તપ આરાધે જે વિધિ સાધે, ભવપાર બને શિવસુખ પામે,
મયણાસુંદરી શ્રીપાળ સમા, શુભ સુખ પામ્યા જિનવર નામે - નવપદ..૬
વિમળેશ્વર ચક્રેશ્વરી બન્ને, મનવાંછિતમાં અતિ સહાય કરે,
હેમેન્દ્ર આત્મા ઋધ્ધિ ચાહે, ઉર સિદ્ધચક્રને ધ્યાન ધરે - નવપદ...૯

(૨૦) નાગર વેલીઓ રોપાય

નવપદ સેવા અતિ સુખકાર, મનવાંછિત ફળને દેનાર,

સેવો સિદ્ધચક્ર નરનાર, સઘળા પાપ તાપ હરનાર-ટેક
પ્રથમે અરિહંત સ્તવીયે, બીજા સિદ્ધ પ્રતાપી ભજીએ,
ત્રીજા સૂરીશ્વર મહારાજ, ચોથા વાચક ગુણ ભંડાર-નવ ॥૧॥
પંચમ સાધુ વર સુખકારી, છઠ્ઠું દર્શન ભવદુઃખહારી,
સપ્તમ જ્ઞાન દીપ પ્રકાશ, અષ્ટમ ચરણ અમુલ્ય અપાર-નવ ॥૩॥
નવમું તપ અંતર ઉજાસી, એવા નવપદ સુખરાશી,
મયણાસુંદરીને શ્રીપાળ, આરાધી ઉતર્યા ભવપાર-નવ ॥૪॥
મનવાણી વપુ શુદ્ધિથી, ભૂમિ શયન કરી શીલ પાળો,
ઉત્તમધારી દ્રવ્ય ભાવ, કરવા જાપ તેર હજાર - નવ ॥૫॥
આત્મોન્નતિ જે અપાવે, કર્મોને જે દૂર કરાવે,
એવું આચરવું તપ દિવ્ય, વીતે વર્ષો સાડાચાર-નવ ॥૬॥
નવનિધિને સુખ સિદ્ધિ, જે લાવે આત્માની ઋદ્ધિ,
નિશદિન રાખે નિર્મળ બુદ્ધિ, સેવો સિદ્ધચક્ર સુખકાર-નવ ॥૭॥
વિમલેશ્વરને ચક્રેશ્વરી, મનવાંછિત સહાય આપે,
હેમેન્દ્ર હૃદય ઉલ્લાસ, નવપદ સેવા કરે ભવપાર-નવ ॥૮॥

(૨૧) અબોલડા શાના લીધા છે

સિદ્ધચક્ર સેવા અમૂલ્ય, પુણ્યવંત પામે સદાયે,
એવો ગોતમનો ઉપદેશ, પુણ્યવંત પામે સદાયે-ટેક
હૃદય કમળમાં સિદ્ધચક્ર સ્થાપો, શ્વેત રંગી અરિહંત દેવ-પુણ્ય ॥૧॥
રક્તવર્ણ સિદ્ધને, પીત વર્ણ સૂરિ, નીલવર્ણ પાઠક સુદેહ-પુણ્ય ॥૨॥
શ્યામ રંગધારી સાધુ છે પૂજ્ય જે, નિત્ય નિત્ય શીર ત્યાં પ્રણમે-પણ્ય ॥૩॥
દર્શન જ્ઞાનને ચારિત્ર તપથી, શુદ્ધ ભાવે આત્મા પ્રકાશે-પુણ્ય ॥૪॥
શ્રીપાલ નૃપે કરી આરાધના, કુષ્ટ રોગે યાતના વિરામે-પુણ્ય ॥૫॥
ચૈત્ર આસોની સાતમથી પૂર્ણિમા, તપ ઉત્તમ દિન જાણે-પુણ્ય-૬
વર્ષ સાડાચારે તપ પૂર્ણ થાયે, ભક્તિભાવથી નિત્ય મ્હાણો-પુણ્ય ॥૭॥
શિવસુખ પામ્યા અનંત ભવ્યો, સિદ્ધચક્ર સેવા પ્રભાવે-પુણ્ય ॥૮॥
નવપદ સાધન મુક્તિનું મુખ્ય છે નિશદિન ધ્યાને એ આવે-પુણ્ય ॥૯॥
અજિત ભાવે સિદ્ધચક્ર સેવો, શિવપુર પામો અનુપ એ આવે - પુણ્ય ॥૧૦॥

(૨૨) ભારતકા ડંકા આલમમેં.....

આદિ મંગલ સહુ મંગલમાં, તપ તપીએ સમતા ધારી ઘટમાં,
સહુ કર્મ બળે તપ ઓજસથી, તપ દિવ્ય કરે ભવિને જગમાં-ટેક...
જિનેશ્વર પ્રભુનો જાપ જપી, બાહ્યાભ્યંતર તપ આદરવું,
તપથી વિકારો દૂર હટે, જાગે શુચિ ભાવો અંતરમાં... આદિ.. ॥૧॥
લબ્ધિ ભંડાર મળે તપથી, શિવસુખ પ્રાપ્તિ તપથી મળતી,
સંચિત પાપોને તાપ ટળે, તપ ઉત્તમ જાણો નરભવમાં... આદિ.... ॥૨॥
ભવસાગરને સ્હેજે તરવા, નવનિધિને સિદ્ધિ વરવા,
ઋદ્ધિભંડાર અખૂટ મળે, તપ આદરવું સમતા ગુણમાં... આદિ... ॥૩॥
કામશમન ઈન્દ્રિયદમન, તપના શસ્ત્રો શ્રેષ્ઠ બને,
આજ્ઞા માને સુરલોક તદા, વિઘ્નો સઘળા ટળતા પળમાં... આદિ.. ॥૪॥
કેવળજ્ઞાની શ્રીચંદ્ર બન્યા, તપ વર્ધમાનને આચરતા,
નંદનઋષિ તપના બળથી, પૂજાયા તીર્થંકર પદમાં... આદિ.. ॥૫॥
તપ કનકાવલી રત્નાવલીના, મશહૂર બન્યા આ જગભરમાં,
શાસ્ત્રો ગાયે ગુણ સહુ તપના, એ ભાવ વસો ભવિના ઉરમાં... આદિ.॥૬॥
ધન્નો ખંધક મુનિ ગુણવંતા, વળી વિષ્ણુકુમાર બળવંતા,
તપપદ નમીએ અતિ ભાવે, જઈ વસીયે હોંશે શિવપુરમાં... આદિ.. ॥૭॥
તીર્થંકર પદ પામ્યા રુડું, શ્રી કનકકેતુ મુનિવર તપથી,
દ્વાદશ ભેદે તપ આચરવું, વ્રત નિર્મળ ધારો અંતરમાં.... આદિ... ॥૮॥
તપ અજિત સુખ ઉત્તમ આપો, તપ અંતરના કર્મો કાપે,
હેમેન્દ્ર તણી ભક્તિ રગરગ વ્યાપો, તપ ભાવ રહો સહુ જીવનમાં. આદિ..।૯।

(૨૩) રાગઃ ઘોર અંધારી રે....

હીયડે ધ્યાવું રે નવપદ કેરુ નામ મજાનું આજ.... ટેક
હૃદયકમળની રે મ્હેકે મારી પાંખડીઓ અતિ આઠ
જેમાં સ્થાપુ રે વચમાં, મારા ઉપકારી જિનરાજ-હીયડે... ॥૧॥
મસ્તક ઉપર રે કર્મ વિનાનાં, શોભે સિદ્ધ ભગવાન,
ડાબી બાજુ રે પ્રણમું ભાવે, સૂરીંદને બહુમાન-હીયડે.... ॥૨॥
પલાંઠી નીચે દેખી હરખું, ઉપાધ્યાય ભગવંતા,

જમણી બાજુ રે મહાતપસ્વી, મુનિવર અતિ શોભંત-હીયડે... ॥૩॥
બીજી પાંખડીએ દર્શનપદમાં, મનહું મારું જાય,
ચોથી પાંખડીએ સેવું સદાય હું જ્ઞાનને મનમાં લાય-હીયડે... ॥૪॥
છઠ્ઠી પાંખડીએ બોલ લેજો, ચારિત્ર છે સુખકાર,
આઠમી પાંખડી છે એ તો, તપથી કર્મને ટાળ-હીયડે.... ॥૫॥
નવપદ સેવી રે કંચન દેહડી, પામ્યા શ્રી શ્રીપાળ,
નવપદ જપ તારે વાંછિત પામે, ભવ્ય જીવ શિવમાળ-હીયડે.. ॥૬॥
આસો ચૈત્રે રે સુદ સાતમથી, પૂનમ લગે નવદિન,
કરે એકયાશી રે આંબિલને, તે બને ન ક્યારે ગમગીન-હીયડે.... ॥૭॥
વિશ્વે ચિંતામણી રે સુરધેનુને, સુરતરુ સમ છે પ્રસિદ્ધ,
કેઈ ભવ્યે રે આરાધી તે, શાશ્વત સુખને લીધ-હીયડે... ॥૮॥
ભાવોલ્લાસે રે વિધિપૂર્વક, કરતાં જયજયકાર,
સ્થૂલભદ્ર કલ્પ રે નવપદ કેરો, પામે જગમાં પ્રચાર-હીયડે.... ॥૯॥

(૨૪) કૃપાનિધિ વિનતી અવધારી

સિદ્ધચક્ર વંદો જયકારી, હું તો વારી જઉં હજારી સિદ્ધચક્ર વંદો જયકારી-ટેક,
અરિહંત સિદ્ધ ગુણધારી, આચારજ ઉપકારી,
ઉવજઝાય સકલ અણગારી સિદ્ધ ॥૧॥
વરદર્શન નાણ જીતારી, સુખ કરણ ચરણ હિતકારી,
શમરસ યુત તપ ચિત્ત ધારી-સિદ્ધ ॥૨॥
એ નવપદ દુરિત વિદારી, વળી સહુ જગ જનમનહારી,
તુમે સેવો નિત નિરધારી-સિદ્ધ ॥૩॥
નવપદ સહુ સુરનર રાયા, વદે નિત નિત ગુણ લાયા,
એ તો અશરણ શરણ કહાયા-સિદ્ધ ॥૪॥
નવપદ ભવ જલધિ જહાજા, એ સકલ ભુવન મહારાજા,
નિત ચિત ધરીએ હિત કાજા-સિદ્ધ ॥૫॥
અગણિત જગ જિઉ ઉદારા, નવપદ સ્મરણ ઉર ધારા,
ભયે મુક્તિ રમા ભરતારા-સિદ્ધ ॥૬॥
નવપદ સેવી સુખકંદા, ભયા તે સિરિપાલ નરીંદા,
નીત લહીયા પરમ આણંદા-સિદ્ધ ॥૭॥

નવપદ કે મહિમા ઉદારા, કોઈ પામ ન શકે પારા,
કીતને કહું ગુણ વિસ્તારા-સિદ્ધ ॥૮॥
પાર્શ્વપ્રભુ અંતરજામી, તસુ ચરણં અનુગ્રહ પામી,
શિવચંદ્ર નમે શિરનામી-સિદ્ધ ॥૯॥

(૨૫) માતા રે યશોદાજી મને ચાંદલીયો આપો

પૂજો રે સિદ્ધચક્રને ભાવે વાંછિત આપે,
નરભવ પામી લાહો લીજે ભવદુઃખ કાપે.. ટેક
પહેલે પદ અરિહંત જપીજે, બીજે વળી શ્રી સિદ્ધ,
ત્રીજે આચારજ તીમ સમરો આપે ગુણ વૃદ્ધ-પૂજો રે... ॥૧॥
ચોથે પદે ઉવજ્ઝાય જપીજે, પાંચમે સાધુ
છઠે દર્શન સાતમે નાણ, ભક્તે આરાધુ.... પૂજો રે... ॥૨॥
આઠમે પદ ચારિત્ર નમીજે, નવમે તપ તીમ,
એ નવપદ ભાવે આરાધ્યા, શ્રીપાળે જીમ.... પૂજો રે.... ॥૩॥
મન વચ તનુ ત્રિહું શુદ્ધિ કીજે, પડિક્કમણાં દોય,
દેવ ત્રિકાળે વંદો તીમ વળી, પૂજા ત્રિણ હોય.... પૂજો રે.... ॥૪॥
ગુણણું તેર સહસ ઉત્કૃષ્ટ, અથવા દોય સહસ,
ભૂમિ સંથારો શીલને પાળો, જિનશાસનનું રહસ્ય.... પૂજો રે... ॥૫॥
ઈમ ઓળી નવ કીજે વિધિશ્યું, ચઢે તે ઉચ્છાય,
દ્રવ્યભાવ બેઉસ્યું, સાડાચાર વરસમાંય.... પૂજો રે... ॥૬॥
તપ પૂરે ઉજમણું કીજે તુરત, યથાશક્તિ દર્શન જૈન,
જિમ ષટ્માં દીપે તે દેખાલી વિગતે... પૂજો રે... ॥૭॥
લઘુકર્મીને ક્રિયા ફળ દીયે, સફળો ઉવએસ,
સેર હોય તીંહા કૂવો ખણીએ, તે વિણ સંકલેશ... પૂજો રે... ॥૯॥
એહથી રાજઋદ્ધિ બહુ રમણી, સવિ ગુણની વૃદ્ધિ,
ન્યાયસાગર કહે એહને, સેવો જો વહાલી સિદ્ધિ... પૂજો રે.... ॥૧૦॥

(૨૬)

શ્રી સિદ્ધચક્ર સેવા કરો, જસ ગાજે છે, સિદ્ધ સાધન પૃષ્ટ, ત્રિભુવન રાજે છે
કારણ શિવ સાધન તણાં જસ ગાજે છે, સંખ્યાતીત કહેવાય ત્રિભુવન રાજે છે

કારણ સર્વ શિરોમણી, જસ-જીહાં લહીએ તત્ત્વ વિચાર-ત્રિભુવન....
ધર્મી પાંચ સોહામણાં-જસ-તીહાં લહીએ તત્ત્વ વિચાર-ત્રિભુવન ॥૨॥
વર્જીત દોષ અઢારથી, જસ-અડ પ્રાતિહાર્ય ધાર-ત્રિભુવન....
ચોત્રીસ અતિશય રાજતો-જસ-ગુણ પાંત્રીશ વાણી ઉદાર-ત્રિભુવન ॥૩॥
ગુણઠાણે તેરમે તદા-જસ-ચૌદમે વરતે જિનરાજ-ત્રિભુવન...
દેવતત્ત્વ અરિહંતજી-જસ-પ્રણમો ભવિ આતમકાજ-ત્રિભુવન ॥૪॥
આઠકર્મ ક્ષયથી થયા-જસ-ગુણ અડ એકત્રીશ વિશાળ-ત્રિભુવન....
અવ્યાબાધ સુખી ઘણા-જસ-સાદિ અનંત કાળ-ત્રિભુવન... ॥૫॥
જાણે લોકાલોકને-જસ-પણ નવિ હરખે નવિ શોચ-ત્રિભુવન...
તે પણ દેવ અનંત છે-જસ-એક ઠામે નવિ સંકોચ-ત્રિભુવન ॥૬॥
છત્રીસ છત્રીસી ગુણે જસ ગાજે છે-જસ-ગુરુ તત્ત્વ મુખ્ય કહાય-ત્રિભુવન....
તીર્થંકર સમ તેહ છે-જસ-ગૌતમ પ્રમુખ સૂરિરાય-ત્રિભુવન ॥૬॥
સૂરિ સમ પાઠક વળી-જસ-પણવીસ ગુણવંત મહંત ત્રિભુવન....
સયલ જીવ ઉપગારીયા-જસ-પ્રણમો ગુરુ પદ વિરતંત-ત્રિભુવન ॥૮॥
શિવમારગ સાધક મુનિ-જસ-કરે અરસ વિરસ આહાર-ત્રિભુવન..
તે પણ ગુરુ તત્ત્વે નમો-જસ-ગુણ સત્તાવીશ આધાર-ત્રિભુવન ॥૯॥
સમકિત સડસઠ ભેદથી-જસ-આરાધો થઈ ઉજમાળ-ત્રિભુવન...
ભેદ એકાવન નાણના-જસ-સમજો ગુરુ નિકટ રસાળ-ત્રિભુવન ॥૧૦॥
સિત્તેર ભેદ ચરણ તણા-જસ-તીમ તપના ભેદ પચાસ -ત્રિભુવન...
ધર્મ તત્ત્વ એ ચારમાં-જસ-વંદો આણી ઉલ્લાસ-ત્રિભુવન ॥૧૧॥
ઈણપરે બહુવિધ અવતરે-જસ-સાધન નવપદમાં સાર-ત્રિભુવન....
ગુણ કુણ કહી શકે એહના-જસ-જો હોય મુખ જીભ હજાર-ત્રિભુવન ॥૧૨॥
વિધિપૂર્વક આરાધતાં-જસ-લહે જિમ શિવ શ્રીપાળ - ત્રિભુવન....
જિન ઉત્તમ ગુણ ગાવતા-જસ-ઈમ પદ્મને મંગળમાળ-ત્રિભુવન.... ॥૧૩॥

(૨૭) રાગઃ મુજસે લ્યોને જાલીમ જાટની

તત્વ તે ત્રણ છે જેહમાં, દેવ ગુરુને ધર્મ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
ધર્મી ધર્મ વળી એહમાં, જે જિનશાસન મર્મ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
ચોત્રીસ અતિશય રાજતો, વાણી ગુણ રે પાંત્રીશ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
અરિહા દેવ પહેલે પદે, વિચરે છે જેહ વીશ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે

શ્રી રુપાતીત પરમાતમા, ગુણ વરીયા એકત્રીશ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
ગુણ છત્રીસ સૂરિ નમો, છત્રીસ છત્રીસી જશ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
પાઠક ગુણ પચવીસથી, ભણીયે સૂત્ર જઈ પાસ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
ગુણ સત્તાવીશ ધારજે, મુનિવર નમિયે ઉલ્લાસ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
સમ્યર્ગ દર્શન પદ છઠ્ઠે, ભલું સાતમે નાણ વિલાસ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
ચારિત્ર આઠમે જાણીયે, નવમે તપ ગુણ આણ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
આરાધો ભવિ એહને, જિમ લહો કોડ કલ્યાણ, શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
શિવ લહીએ એહ સાધતા, જિમ જગ કુંવર શ્રીપાળ - શ્રી સિદ્ધચક્રને જઉં ભામણે
ઉત્તમવિજય કૃપાથકી પદ્મનમે મંગલમાળ - સિધ્ધચક્રને જઉ ભામણે

(૨૮)

તીરથ નાયક જીનવરુજી, અતિશ જાસ અનુપ
સિધ્ધ અનંત મહાગુણીજી, પરમાણંદ સ્વરુપ
ભવિક મન ધારજોરે, ધારજો નવપદ ધ્યાન, ભવિક મન ધારજોરે ॥૧॥
શ્રી આચારજગણધરુરે, ગુણા છત્રીસ નિવાસ
પાઠક પદ્યર મુનિવરુજી, શ્રુતદાયક સુવિલાસ - ભવિક ॥૨॥
સમિતિ ગુમિધર શોભતાજી, સાધુ સમતાવંત
સમ્યગ દર્શન સુંદરુ જી, જ્ઞાનપ્રકાશ અનંત ભવિક ॥૩॥
સંવર સાધનાચરણ છેરે, તપ ઉત્તમા વિધિ હોય
એ નવપદના ધ્યાનથીરે, નિરુપાધિક સુખ હોય - ભવિક (૪)
અમૃત સમ જિન ધર્મનોરે, મૂલ એનવપદ જાન
અવિચલ અનુભવ કારણેજી, નિતપ્રતિ નમત કલ્યાણ - ભવિકા

(૨૯)

ભવિયા શ્રી સિધ્ધચક્ર આરાધો, તુમે મુક્તિ મારગને સાધો,
ઈહ નરભવ દુર્લભ લાધો, હો લાલ, નવપદ જપ જપીજે..... ॥૧॥
ત્રણ ટંક દેવ વાંદીજે, ત્રિહું કાળે જિન પૂજીજે,
આંબિલ તપ નવદિન કીજે, હો લાલ-નવપદ.... ॥૨॥
સુદી આસો ચૈત્ર જ માસે, તપ સાતમથી અભ્યાસે,
પદ સેવ્યા પાતક નાસે, હો લાલ-નવપદ....॥૩॥
મયણાને નૃપ શ્રીપાળે, આરાધ્યા મંત્ર ઉજમાળે,
એહ દુઃખ દોહગને ટાળે, હો લાલ-નવપદ..... ॥૪॥

એહની જે સેવા સારે, તસ મયગલ ગાજે બારે,
ઈતિ ભીતિ અનીતિ નિવારે હો લાલ-નવપદ..... ॥૫॥
મિથ્યાત્વ વિકાર અનિષ્ટ, ઝટ જાયે દોષી દુષ્ટ,
ઈણ સેવ્યા સમકિત પુષ્ટ - હો લાલ-નવપદ..... ॥૬॥
જસવંત જિનેન્દ્ર શું સાખે, ભાવ સિદ્ધચક્રનાં ગુણ ભાખે,
તે જ્ઞાન વિનોદ રસ ચાખે, હો લાલ - નવપદ..... ॥૭॥

(૩૦) રાગઃ ચિંતામણી સ્વામી સચ્ચા.....

આરાધો પ્રાણી સાચી નવપદ સેવા.....
નવનિધિ આપે, નવપદ સેવે, ઈમ ભાખે શ્રી જિનદેવા.... આરાધો... ॥૧॥
શ્રી સિદ્ધચક્ર ધરો નિત્ય દિલમેં, જૈસે ગજ મન રેવા..... આરાધો... ॥૨॥
અરિહંતાદિક એક પદ જપતાં, હાં રે લહીયે સુખ સદેવા... આરાધો.... ॥૩॥
સમુદિત જપતાં કિમ કરી ન કરે, સુરસુખ દ્રુમ ફળ સેવા.... આરાધો... ॥૪॥
જિનેન્દ્ર કહે ઈમ જ્ઞાન વિનોદે, હર્ષિત થો નિત મેવા.... આરાધો..... ॥૫॥

(૩૧) રાગ : સારંગી

ગૌતમ પૂછત શ્રી જિન ભાખત, વચન સુધારસ પાનકી,
બલિહારી નવપદ ધ્યાનકી..... ॥૧॥
નવપદ સેવે નવમેં સ્વર્ગે પાવત, ઋદ્ધિ વિમાનકી.... બલિ.... ॥૨॥
યાકી મહિમા વલ્લભ હમકું, જૈસે જસોદા કાનકી... બલિ..... ॥૩॥
પાવે રુપ સરુપ મદનસો, દેહી કંચન વાનકી... બલિ..... ॥૪॥
યાકી ધ્યાન હૃદય જબ આવત, ઉપજત લહેરી જ્ઞાનકી..... બલિ.... ॥૫॥
સમકિત જ્યોતિ દિલ ભિંતર, જૈસે લોકનમેં ભાનકી.... બલિ.... ॥૬॥
જિનેન્દ્ર જ્ઞાન વિનોદ પ્રસંગે, ભક્તિ કરો ભગવાનકી... બલિ.... ॥૭॥

(૩૨) રાગ : પૂજ્ય પધારો મરુ દેશે

નવપદ મહિમા સાંભળો, વીર ભાખે હો સુણો પર્ષદા બાર કે -
એ સરીઓ જગ કો નહીં, આરાધ્યો હો શિવપદ દાતાર કે... નવ.... ॥૧॥
નવ ઓળી આંબિલ તણી, ભવિ કરીએ હો મનને ઉલ્લાસ કે,
ભૂમિશયન બ્રહ્મવ્રત ધારો, નિત સુણીએ હો શ્રીપાળનો રાસ કે - નવ.. ॥૨॥
નવ વિધિપૂર્વક તપ કરી, ઉજમણું હો કીજે વિસ્તાર કે,
સાહમી, સામિણી પોષીએ, જેમ લહીએ હો ભવનો નિસ્તાર કે - નવ.. ॥૩॥

નરસુખ સુરસુખ પામીએ, વળી પામે હો ભવ ભવ જિનધર્મ કે,
અનુક્રમે શિવપદ પણ લહે, જિહાં મોટો હો અક્ષય સુખ શર્મ કે - નવ.. ॥૪॥
સાંભળી ભવિયણ દીલ ધરો, સુખદાયી હો નવપદ અધિકાર કે,
વચન વિનોદ જિનેન્દ્રનો, મુજ હો જો હો ભવ ભવ આધાર કે - નવ.... ॥૫॥

(33)

સમરી સારદ માય, પ્રણમી નિજ ગુરુ પાય,
આ છે લાલ, સિદ્ધચક્ર ગુણ ગાયશું જી,
એ સિદ્ધચક્ર આધાર, ભવિ ઉતરે ભવપાર,
આ છે લાલ, તે ભણી નવપદ ધ્યાયશં જી ॥૧॥
સિદ્ધચક્ર ગુણગેહ, જસ ગુણ અનંત અછેહ,
આ છે લાલ, સમર્યા સંકટ ઉપશમેજી ॥૨॥
લહીએ વાંછિત ભોગ, પામી સવિ સંજોગ,
આ છે લાલ, સુરનર આવી બહુ નમે જી ॥૩॥
કષ્ટ નિવારે એહ, રોગ રહિત કરે દેહ,
આ છે લાલ, મયણા સુંદરી શ્રીપાલનેજી ॥૪॥
એ સિદ્ધચક્ર પસાય, આપદા દૂરે જાય,
આ છે લાલ, આપે મંગલ માલનેજી ॥૫॥
એ સમ અવર ન કોય, સેવે તે સુખીયો હોય,
આ છે લાલ, મન વચ કાયા વશ કરીજી ॥૬॥
નવ આંબિલ તપ સાર, પડિક્કમણું દોય વાર,
આ છે લાલ, દેવવંદન ત્રણ ટંકનાજી ॥૭॥
દેવ પૂજે ત્રણ વાર, ગણણું તે દોય હજાર,
આ છે લાલ, સ્નાન કરી નિર્મલ જળેજી ॥૮॥
આરાધે સિધ્ધચક્ર સાનિધ્ય કરે તેની શક્ર
આછેલાલ જિન જન આગેભણેજી ॥૯॥
એ સેવો નિશ દિશ, કહીએ વિશવાવીશ,
આછેલાલ, આળ જંજાળ સવિ પરિહરોજી ॥૧૦॥
એ ચિંતામણી રત્ન, એહના કીજે જત્ન,
આ છે લાલ, મંત્ર નહીં એહ ઉપરે જી ॥૧૧॥
શ્રી વિમલેસર જક્ષ, હો જો મુજ પ્રત્યક્ષ,

આ છે લાલ, હું કિંકર છું તાહરો જી ॥૧૨॥
પામ્યો તું હી જ દેવ, નિરંતર કરું હવે સેવ,
આ છે લાલ, દિવસ વળ્યો હવે માહરો જી ॥૧૩॥
વિનંતી કરુ છું એહ, ધરજો મુજ શું નેહ,
આ છે લાલ, તમને શું કહીએ વળી વળી જી ॥૧૪॥
શ્રી લબ્ધિ વિજય ગુરુરાય, શિષ્ય કેસર ગુણ ગાય,
આ છે લાલ, અમર નમે તુજ લળી લળી જી ॥૧૫॥

(૩૪) ઢાળ–૧

જી હો પ્રણમું દિન પ્રત્યે જિનપતિ લાલા, શિવસુખકારી અશેષ,
જી હો આસોઈ ચૈત્રી ભણી લાલા, અઠ્ઠાઈ વિશેષ,
ભવિકજન જિનવર જગ જયકાર.... ॥૧॥
જી હો જિહાં નવપદ આધાર ભવિકજન જિનવર જગ જયકાર-ટેક....
જી હો તેહ દિવસ આરાધવા લાલા નંદિશ્વર સુર જાય.
જી હો જીવાભિગમ માંહે કહ્યું, લાલા કરે અડદિન મહિમાય-ભવિ ॥૨॥
જી હો નવપદ કેરા યંત્રની લાલા, પૂજા કીજે રે જાપ,
જી હો રોગ શોક સવિ આપદા, લાલા નાસે પાપનો વ્યાપ-ભવિ ॥૩॥
જી હો અરિહંત સિદ્ધ આચારજ લાલ, ઉવજ્ઝાય સાધુ એ પંચ,
જી હો દંસણ નાણ ચારિત્ર તપો લાલા, એ ચઉગુણનો પ્રપંચ-ભવિ ॥૪॥
જી હો નવપદ આરાધતા લાલા, ચંપાપતિ વિખ્યાત,
જી હો નૃપ શ્રીપાળ સુખીયો થયો લાલા, તે સુણજો અવદાત-ભવિ ॥૫॥

ઢાળ–૨ કોઈલો પર્વત ઘૂંઘલો રે....

માલવ ધુર ઉજ્જેણીએ રે લોલ, રાજ્ય કરે પ્રજાપાલ રે સુગુણનર
સુરસુંદરી મયણાસુંદરી રે લોલ, બે પુત્રી તસ બાલ રે સગુણનર
શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીએ રે લોલ, જેમ હોય સુખની માળ રે સગુણનર-ટેક ॥૧॥
પહેલી મિથ્યાશ્રુત ભણી રે લોલ, બીજી જિન સિદ્ધાંત રે સગુણનર
બુદ્ધિ પરીક્ષા અવસરે રે લોલ, પૂછો સમસ્યા તુરંત રે સગુણનર - શ્રી ॥૨॥
તુઠો નૃપ વર આપવા રે લોલ, પહેલી કરે તે પ્રમાણ રે સગુણનર
બીજી કર્મ પ્રમાણથી રે લોલ, કોપ્યો તે તવ નૃપ ભાણ રે સગુણનર-શ્રી ॥૩॥
કુષ્ઠી વર પરણાવીયો રે લોલ, મયણા વરે ધરી નેહ રે સગુણનર

રમા હજીય વિચારીયે રે લોલ, સુંદર વિણસે તુજ દેહ રે સગુણનર-શ્રી ॥૪॥
સિદ્ધચક્ર પ્રભાવથી રે લોલ, નિરોગી થયો જેહ રે સુગુણનર,
પુણ્ય પસાયે કમલા લહી રે લોલ, વાધ્યો ઘણો સસનેહ રે સગુણનર-શ્રી ॥૫॥
માઉલે વાત તે જબ લહી રે લોલ, વાંદવા આવ્યો ગુરુ પાસ રે સગુણનર
નિજ ઘર તેડી આવ્યો રે લોલ, આપે નિજ આવાસ રે સગુણનર - શ્રી ॥૬॥
શ્રીપાળ કહે કામિની સુણો રે લોલ, હું જઉં પરદેશ રે સગુણનર
માલમત્તા બહુ ભાવશું રે લોલ, પૂરશું તુમ તણી ખાંત રે - સગુણનર-શ્રી ॥૭॥
અવધિ કરી એક વર્ષની રે લોલ, ચાલ્યો નૃપ પરદેશ રે - સગુણનર
શેઠ ધવલ સાથે ચાલ્યો રે લોલ, જલપંથે સુવિશેષ રે - સુગુણનર - શ્રી ॥૮॥

ઢાળ - ૩ રાગ : ઈડર આંબા આંબલી રે

પરણી બબ્બર પતિ સુતા રે, ધવલ મુકાવ્યો જ્યાં,
જિનવર બાર ઉઘાડતે રે, કનકકેતુ બીજી ત્યાંહ ચતુરનર, શ્રી શ્રીપાળ ચરિત્ર ।૧।
પરણી વસુપાળની રે, સમુદ્ર તટે આવંત,
મકરકેતુ નૃપની સુતા રે, વીણા વાદે રીઝંત-ચતુરનર ॥૨॥
પાંચમી ત્રૈલોક્ય સુંદરી રે, પરણઈ કુબ્જ રુપ,
છઠ્ઠી સમસ્યા પૂરતી રે, પંચ સખીશું અનુપ રે-ચતુરનર ॥૩॥
રાધાવેધી સાતમી રે, આઠમી વિષ ઉતાર,
પરણી આવ્યો નિજ ઘરે રે, સાથે બહુ પરિવાર - ચતુરનર ॥૪॥
પ્રજાપાળે સાંભળી રે, પરદેસ કેરી વાત,
ખંધે કુહાડો લઈ કરી રે, મયણા હુઈ વિખ્યાત રે - ચતુરનર ॥૫॥
ચંપારાજ્ય લઈ કરી રે, ભોગવી કામિતભોગ,
ધર્મ આરાધી અવતર્યો રે, પહોતો નવમે સુરલોક-ચતુરનર ॥૬॥

ઢાળ-૪ રાગ : કંત તમાકુ પરિહરો

એ મહિમા સિદ્ધચક્રનો, સુણી આરાધે સુવિવેક મેરે લાલ.....
શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીએ.... ॥૧॥
અડદલ કમળની સ્થાપના, મધ્યે અરિહંત ઉદાર મેરે લાલ,
ચિહું દિશે સિદ્ધાદિક ચઉ, વક્ર દિશે ગુણધાર મેરે લાલ-શ્રી ॥૨॥
બે પડિક્કમણા જંત્રની પૂજા, દેવવંદન ત્રિકાળ મેરે લાલ,
નવમે દિન સુવિશેષથી, પંચામૃત કીજે પખાલ મેરે લાલ-શ્રી ॥૩॥
ભૂમિશયન બ્રહ્મવિધ ધારણા, રુંધી રાખો ત્રણ જોગ મેરે લાલ

ગુરુ વૈયાવચ્ચ કીજીએ, ધરો સદહણા ભોગ મેરે લાલ-શ્રી ॥૪॥
ગુરુ પડિલાભી પારીએ, સાહમી વચ્છલ્લ પણ હોય મેરે લાલ
ઉજમણા પણ નવનવા, ફલધાન્ય રયણાદિક ઢોય મેરે લાલ-શ્રી ॥૫॥
ઈહભવ સવિ સુખસંપદા, પરભવે સવિ સુખ થાય મેરે લાલ,
પંડિત શાંતિવિજય તણો, કહે માનવિજય ઉવજઝાય મેરે લાલ-શ્રી ॥૬॥

(૩૫) અરિહંત પદ સ્તવન

અરિહંત પદ આરાધીએ, આણી ભાવ ભવિક જીવ,
અઘહર મદ મોચન ધણી, જ્યોં કંચન શુદ્ધ તાવ ભવિક જીવ-અરિહંત ॥૧॥
ત્રીજે રે ભવ ધ્યાનથી, સમકિત બીજ અંકુર રે ભવિક જીવ
અરિહંત પદ શુદ્ધ અનુગ્રહે, સબલ કરમ ચકચૂર રે ભવિક જીવ-અરિહંત ॥૨॥
અલખ નિરંજન આતમા, ઘટ ઘટ ભાવ પ્રકાશ રે ભવિક જીવ
ભરમ તિમિર ઘન સંહરે, જ્યોં રવિ કિરણ ઉજાસ રે ભવિક જીવ-અરિહંત ॥૩॥
મોર પયોધર ઋતુ સમે, હરખે ચિત્ત ઉદાર રે ભવિક જીવ
જિનવાણી હિયડે ધરી, ઉપજે અનુભવ સાર રે ભવિક જીવ-અરિહંત ॥૪॥
જલનિધિ જળ કોણ ભર શકે, કોણ તોલ નગરાજ રે ભવિક જીવ
કહે જિનપદ્મ મુનીશ્વર, ત્રિભુવન જગ શિરતાજ રે ભવિક જીવ - અરિહંત ॥૫॥

(૩૬) સિદ્ધ પદ સ્તવન

સિદ્ધ શુદ્ધ આતમા રે, આણી સમતા અંગ,
સિદ્ધ સમરંતા રે સુગતિ પાણો વરે, લોહાપાર સસંગ-ભવિજન વંદોજી ॥૧॥
પંચદશ ભેદે સિદ્ધપણુ વરી રે, મેટી સકલ ઉપાધિ,
નિજ ગુણ ધ્યાને ઉજ્જ્વલ આતમા રે, અધ્યાતમ પદ સાધ-ભવિ ॥૨॥
સબલ કરમ રે સંગે વિલુધીયો રે, ચેતન ચિહુગતિ સંગ
સકલ કરમ મલ મેટી જ્ઞાનથી રે, પામી મુક્તિ ઉત્તંગ-ભવિ ॥૩॥
ઈમ શુદ્ધ ભાવે રે ભવિ તુમે વાંદજો રે, સિદ્ધ સકલ શુચિ જ્ઞાન,
એ પદ ધ્યાતા ચેતન જિન હુએ રે, ઈયલ જ્યું ભમરી ધ્યાન-ભવિ ॥૪॥
શુચિ સંવેગી સમતા આગરુ રે, પરમાતમ સુખકંદ,
અદભૂત જ્યોતિમાં-હે સદા રે, પભણે પદ્મ સૂરીંદ-ભવિ ॥૫॥

(૩૭) આચાર્ય પદ સ્તવન

સૂરિ સકલ વાંદીએ, પદ ત્રીજે હો મદ મચ્છર ટાળ કે
પ્રકટે આતમ પ્રબોધતા, તસ વિકસે હો જગજીવન ધાર કે-સૂરિ ॥૧॥

પંચાચારપણું ગ્રહી, વ્રત પાળે હો તીક્ષ્ણ ધાર કે,
કુમતિ કંદર્પ કુકુર્મને, જિમ જવાલે હો વન પવન તુષાર કે-સૂરિ ॥૨॥
અપ્રમત્ત ભાવે દેશના, ટાળી વિષતા હો વળી વિષય કષાય કે,
ભવ્ય સુણી મોહી રહ્યા, જીમ મધુકર હો નિત્ય કમલ લોભાય કે. સૂરિ ॥૩॥
સારણ વારણ ચોયણ, પડિચોયણા હો ઈમ ચાર વિચાર કે,
યુગપ્રધાન પણું વરી, ભદ્ર ટાળે હો આણી ઉપકાર કે-સૂરિ ॥૪॥
ગુણ છત્રીસ શું શોભતા, પટધારી હો જગદિપક આપ કે,
કહે જિનપદ્મ મુનીશ્વર, તસ સ્મરણે હો મીટે તનુ તાપ કે-સૂરિ ॥૫॥

(૩૮) ઉપાદ્યાય પદ સ્તવન

ચૌથે પદ ઉવજઝાય જપીજે, નિત્ય સમકિત દઢ ચિત કીજે રે સમતા રસ આણી
જડપણુ તજી ચેતન શુદ્ધ ધારે, ભવિક આતમ કાજ સુધારે-સમતા રસ આણી ॥૧॥
અંગ ઉપાંગ બહુ સૂત્ર જાણે, નિજ આત્મ તત્વ પિછાણે રે-સમતા રસ આણી
શુદ્ધ પચીશ ગુણે વિકસતાં, શુચિ નિરુપમ ધર્મ દીપતા રે સમતા રસ આણી ॥૨॥
પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ વિરાજે, વાણી મેઘ તણી પરે ગાજે રે સમતા રસ આણી
ઉલટ આણી ભવિ જન ધારો, નિજ કર્મ ઉપાધિ વિદારો રે - સમતા રસ આણી ॥૩
અનુભવ ધર તીક્ષ્ણ વ્રત પાળે, નિત્ય જિનશાસન અજવાળે રે-સમતા રસ આણી
સિદ્ધા માન મહાતપ મોડી. વદે પદ્મસૂરિ કર જોડી રે-સમતા રસ આણી ॥૪॥

(૩૯) સાધુ પદ સ્તવન

મુનિ પંચમ પદ વાંદીએ, સમતા રસના ધોરી રે,
શાન્ત સુધારસ વયણશું, આશા પૂરો મોરી રે - મુનિ ॥૧॥
ચારિત્ર રત્ન ચૂડામણિ, સમિતિ પંચ પ્રકાશે રે
દશવિધ ધર્મ મુનિતણો, પાળે શુદ્ધ આચારો રે-મુનિ ॥૨॥
અઢાર સહસ્સ શીલાંગના, ગુણ ધારે નિજ અંગે રે,
ષટ્કાયક પ્રતિપાલના, વિચરે વસુધા ઉછરંગે રે-મુનિ ॥૩॥
ફુલેજી તરુ ઋતુરાજ રે, બેઠે ભમર અપારો રે,
તસુ પીડા વ્યાપે નહીં, ઈણવિધ લ્યે મુનિ આહારો રે - મુનિ ॥૪॥
ગુણનિધિ કરુણા આગરુ, સમતા રસના દરીઆ રે,
વદે પદ્મ મુનીશ્વરુ, ઈણવિધ તરીઆ રે - મુનિ ॥૫॥

(૪૦) દર્શન પદ સ્તવન

સમ્યક્ત્વ નામે હો દર્શન પદ નમું રે, આપી સુમતિ ઉદાર,
સડસઠ બોલે હો જિનવર વર્ણવ્યુ રે, સૂત્ર સિદ્ધાંત મોઝાર - સમ્ય ॥૧॥
પંચ પ્રકાર હો ઉપશમ આદિથી રે, જ્ઞાનાદિક ગુણ જોય,
ઉજ્જ્વળ ધ્યાને હો દર્શન સેવીયે રે, રાગાદિક મલ ખોટા-સમ્ય ॥૨॥
દર્શન સમ્યગ હો શુદ્ધ પ્રકટયા વિના રે, ચારિત્ર જ્ઞાનનો ભંગ,
જળધર ધારા હો જગ વ્યાપે નહીં રે, તો વિણસે લોક ઉમંગ-સમ્ય ॥૩॥
તત્ત્વ ત્રિભેટે હો જિનવર નિજ કહ્યા રે, તપ જપ ધ્યાન આચાર,
એસા હું ફલે સમ્યગ દર્શન રે, વિકસે જ્યું વન જળ ધાર-સમ્ય ॥૪॥
સુજાતિ સંવેગી હો શુધ્ધ સ્વરુપના રે, દર્શન જ્ઞાન દિણંદ,
ભવિજન ધારો હો દર્શન નેહશું રે, પભણે પદ્મ સૂરીંદ-સમ્ય ॥૫॥

(૪૧) જ્ઞાન પદ સ્તવન

જ્ઞાનપદ હિતધાર, ભવી એ તો જ્ઞાનપદ હિતધાર, ભરમ તિમિર વિહાર....
ભવી એ તો જ્ઞાનપદ હિતધાર...
સર્વરાત્રીમાં ઈન્દુભંજન, દિવસ રવિ નિરધાર
જગતજન્તુ મોહ મદ ઘર, તાસ ભંજન કાર-ભવિ ॥૧॥
વિકટ વનમેં પ્રભા સુરતરુ, વિનય શુચિ ગુણસાર,
વસુધામાંહે શોભત મેરુ, શિવપંથ જ્ઞાન ઉદાર - ભવિ ॥૨॥
પરમપંચ પ્રકાર અનુપમ, મતિ શ્રુત અવધિ વિચાર,
જનની ઉદરે ધર્યા જિનવર, સંયમે ચોથો સાર-ભવિ ॥૩॥
સઘનઘાતી કર્મ વન દલ, પવન તાસ તુષાર,
જગત જિનવર નામધર શુચિ, ઉદ્ધર્યો આગમ અપાર - ભવિ ॥૪॥
સુમતિધર ભવિ જ્ઞાન, તજ મદ મેટી વિષય વિકાર,
પદ્મસૂરિ ભણે નિજ હેતે, જ્ઞાનથી હોય નિસ્તાર-ભવિ ॥૫॥

(૪૨) ચારિત્ર પદ સ્તવન

વંદો ભવિ ચારિત્ર ગુણ ધામી, અષ્ટમપદ અભિરામી રે,
સમતા રસ અંગે પૂરણપામી, વિપત વિઘ્નહરણ કામી રે... વંદો ॥૧॥
અંબ પ્રભાવે અંબુજ પ્રકટે, પરિમલ પાવન પ્રકાશે રે,
ધર્મ નિપુણતા જ્ઞાન વિકાસે, ચારિત્ર તાસ ઉજાસે રે... વંદો ॥૨॥
સામાયિક છેદોપસ્થાપનીય, વળી પરિહારવિશુદ્ધિ રે,

સૂક્ષ્મ સંપરાય દશમે ગુણઠાણે, અંતર્મુહૂર્ત પ્રસિદ્ધ રે.... વંદો ॥૩॥
યથાખ્યાત ચારિત્ર પ્રધાને, કેવલ નિકટ વિભાસે રે,
વરતે ક્ષીણ મોહ ગુણઠાણે, કર્મ કઠોર વિનાશે રે... વંદો ॥૪॥
રંક પણ જેહ હૃદય ધરંતા, ધ્યાવે ઈન્દ્ર આણંદો રે,
વદે પદ્મસૂરિ નિજ હેતે, અષ્ટમપદ સુખકંદો રે... વંદો ॥૫॥

(૪૩) તપ પદ સ્તવન

નવમે પદ પ્રણમુ મુદા રે, તપ આતમ શુદ્ધિ હેતુ,
અમલ અથિરપદ પરિહરી રે, કર્મ ભંજન ધૂમકેતુ
ભવિક જીવ ! ધારો તપ શિવ હેત, જવાલે કર્મનું ક્ષેત્ર-ભવિક જીવ! ।૧॥
વિકટ સઘન વન સંહરે ૨, દાવનલ અસરાલ,
જ્વાલે કર્મ કષાયને રે, ક્ષમા સહિત તપ પાલ - ભવિક જીવ.... ॥૨॥
દ્વાદશવિધ તપસ્યા તણા રે, આગળ અંગ મઝાર,
બાહ્ય - અભ્યંતર ભેદશું રે, ષટ્ ષટ્ ભેદ વિચાર - ભવિક જીવ.. ॥૩॥
અરિહંત જાણે જ્ઞાનથી રે, ઈણ ભવ મોક્ષ પહોંચત,
ક્ષમા સહિત તપ આદરે રે, ધારે શુચિ મન ખંત - ભવિક જીવ... ॥૪॥
આમોસહી આદે કરી રે, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ જામ,
ઉપજે ગણધર વૃન્દને રે, સારે સંઘના કામ-ભવિકજીવ... ॥૫॥
વન તરુવૃન્દ વિકસ્યા સહી રે, વાજે વાય કુવાય,
નવિ ફલે નવી ફલી શકે રે, તીમ ક્ષમા રહિત તપ જાય-ભવિકજીવ... ॥૬॥
તપ પદ શુચિ આરાધતા રે, ત્રુટે કર્મની કોડ,
પદ્મસૂરિ ભણે નેહશ્યુ રે, માન મહાતમ મોડ-ભવિકજીવ... ॥૭॥

(૪૪) કળશ

નવપદ ધ્યાન પ્રભાવથી, શિવ શુચિ પદ પાવે,
ભરમ તિમિર ઘન સંહરે, સમતા રસ આવે... નવપદ.... ॥૧॥
કરમ કલંક પંકે કરી, ભ્રમ ચેતન પાવે,
ચિહું દિશિ ભ્રમત ફીરિ સદા, મૃગમિંદ ન પાવે... નવપદ... ॥૨॥
સદગુરુ સંગ પણો વરી, જડપદ મીટ જાવે,
ઉપલ અનલ પ્રભાવથી, કલધૌત કહાવે.... નવપદ..... ॥૩॥
શુધ્ધ સંવેગપણું વરી, મમતા તજી ધ્યાવે,
ભવોદધિ ભ્રમણપણું મટે, ચેતન જિન થાવે.... નવપદ ... ॥૪॥

શુદ્ધ સ્વરુપ પણે કરી, નિજ કર્મ ખપાવે,
કહે જિનપદ્મ મુનીશ્વર, જ્યોતિ રુપ કહાવે.... નવપદ.... ॥૫॥

(૪૫) રાગ : સિદ્ધાચલના વાસી

સિદ્ધચક્ર આરાધી, પામો ભવનો પાર ભવીયાં,
અઢાર દોષ રહિત અરિહંતા, સકલ ગુણ સહિત ભગવંતા,
પ્રાતિહાર્ય અડધાર ભવિયાં ॥૧॥
સિદ્ધપ્રભુજી શિવવહુ રસીયા, પણ ભક્તે મુજ મનમાં વસીયાં,
અક્ષય સુખ દેનાર ભવિંયા ॥૨॥
આચારજ આચારે બળીયા, જેહનાં દર્શે પાપ જ ટળીયાં,
શુદ્ધ માર્ગ કથનાર ભવિયાં ॥૩॥
ઉપાધ્યાય પણવીસ ગુણધારા, ભવિપંકજ વિકસીત કરનારાં,
વિમળ બુદ્ધિ ભંડાર ભવિયાં ॥૪॥
સંયમ વ્યાપારને કરનારાં, જીવને સહાય કરનારાં
મુનિ શાસન શણગાર ભવિયાં ॥૫॥
દર્શન વિદ્યા છે હિતકારી, ચારિત્ર તપની છે બલિહારી,
જીવજીવન આધાર ભવિયાં ॥૬॥
સિધ્ધ થયા થાયે ને થાશે, જાણો નવપદ પ્રભાવ રાશે,
ચૌદ પૂરવનો સાર ભવિયાં ॥૭॥
જે પ્રાણી નવપદને ધ્યાવે, શ્રી શ્રીપાળ પરે સુખ પાવે,
અમૃત આનંદકાર ભવિયાં ॥૮॥

(૪૬)

અરિહંત પદ મન રંગ, ચિદાનંદ, અરિહંત પદ મન રંગ
ચિદાનંદ ધન મંગળ રુપી, મિથ્યાતિમિર દિનંદ-ચિદા-અરિ ॥૧॥
ચૌતીશ અતિશય પૈતીશ વાણી, ગુણ વારે સુખકંદ-ચિદા-અરિ ॥૨॥
મહાગોપ મહામાહણ કહીએ, કાટે ભવભય કંદ ચિદા-અરિ ॥૩॥
નિર્યામક સત્થવાહ ભણીજે, ભવિ ચકોર મનચંદ - ચિદા-અરિ ॥૪॥
ચાર નિક્ષેપે રુપ જગ રંજન, ભંજન કરમ નરીંદ - ચિદા-અરિ ॥૫॥
અવર દેશ વામા વશ કીને, તું નિકલંક મહીંદ - ચિદા-આરિ ॥૬॥
જ્ઞાયક નાયક શુભગતિ દાયક, તું જિન ચિદધન વૃંદ - ચિદા-આરિ ॥૭॥
દેવપાળ શ્રેણીક પદ સાધી, અરિહંત પદ નિપજંદ - ચિદા-આરિ ॥૮॥

સર્વ શિવશંકર ઈશ નિરંજન, ગત કલમલ સવધંદ - ચિદા-આરિ ॥૯॥
જિનકે પંચ કલ્યાણક જગમેં, કરે ઉદ્યોત અમંદ - ચિદા-અરિ ॥૧૦॥
આતમ નિર્મળ ભાવ કરીને, પૂજો ત્રિભુવન ઈંદ - ચિદા-અરિ ॥૧૧॥

(૪૭) રાગ : સીતા તો રુપે રુડી....

શ્રી વીર જિણંદ વખાણ્યો, તિહાં ગૌતમ ગણધાર જાણ્યો હો, ભવિકાં નવપદ ધ્યાઈએ,
શ્રી શ્રીપાલ નરેશ મયણાએ, ગુરુ ઉપદેશે હો ભવિકા નવ.... ॥૧॥
શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધ્યો, તો સયલં પદાર્થ સાધ્યો હો ભવિકા નવ...
આસો માસે કીજે ઓળી, સુદી સાતમે જિન પૂજીજે હો ભવિકા નવ... ॥૨॥
અષ્ટકમલ દલ થાપી મહિમા, જસ ત્રિભુવન વ્યાપી હો ભવિકા નવ....
મધ્યદલે જિન ધ્યાને ધ્યાવો, ભવિ ધવલે વાને હો ભવિકા નવ.... ॥૩॥
પૂરવ દિશે સિદ્ધ છાજે, રાતે તનુ તેજ વિરાજે હો ભવિકા નવ....
આચારજ પદ ત્રીજે, તસ સોવનવાન કરીજે હો ભવિકા નવ..... ॥૪॥
પશ્ચિમ દિશિ ઉવજ્ઝાયા, નીલે તનુવાન સોહાયા હો ભવિકા નવ...
સાધુ સકલ ધનવાને, ઉત્તરદિશિ ધ્યાવો ધ્યાને હો ભવિકા નવ.... ॥૫॥
નાણ અગ્નિકોણે ધ્યાવો, જિમ અત્યંત સખ તુમે પાવો હો ભવિકા નવ...
દંસણ આરાહી પ્રાણી, નૈઋત્ય વિદેશે મન આણી હો ભવિકા નવ... ॥૬॥
વાયવ્ય કોણે કહીજે, ચારિત્ર ધ્યાયી સુખ લીજે હો ભવિકા નવ....
ઈશાને તપપદ ધ્યાવો, ઉજ્જ્વલ સમકિત સુખ પાવો હો ભવિકા નવ.. ॥૭॥
આસોને ચૈત્ર જ માસે, જપતા ઋધ્ધિ આવે પાસે હો ભવિકા નવ...
વિધિશું દેવ વાંદીજે, શ્રી જિનવર પૂજા રચીજે હો ભવિકા નવ... ॥૮॥
નવપદ જાપ જપીજે, આંબિલ તપ નવ દિન કીજે હો ભવિકા નવ...
શ્રી સિદ્ધચક્ર સેવીજે, પંચામૃત ન્હવણ કરીજે હો ભવિકા નવ.... ॥૯॥
ચૌદ પૂરવનો સાર, એ મંત્ર વડો નવકાર હો ભવિકા નવ...
બુધ ઉત્તમ સાગર રાયા, શિષ્ય કાન્તિસાગર સુખ પાયા હો ભવિકા નવ. ।૧૦।

(૪૮) રાગ : જિનને કોડો પ્રમામ

સિદ્ધચક્રને સેવો ભવિયાં હર્ષ અપાર.... ટેક...
અરિહંત પ્રભુને દિલમાં ધારો, સિદ્ધ પ્રભુ છે કામણગારા,
જ્યોતિ અપરંપાર - ભવિયા હર્ષ અપાર... ॥૧॥
આચાર્ય શાસનના ધોરી, સર્વ શાસ્ત્રની હાથમાં દોરી,
કરે બહુ ઉપકાર-ભવિયા હર્ષ અપાર... ॥૨॥

ઉપાધ્યાયજી વાંચના આપે, શિષ્યોની જડતાને કાપે,
સમકિતનાં દાતાર-ભવિયા હર્ષ અપાર... ॥૩॥
મુનિવરને નિત્ય દિલમાં ધરતા, કઠિન કર્મોનો ચૂરો કરતા,
હોવે જયજયકાર... ભવિયા હર્ષ અપાર... ॥૪॥
દર્શન પદ દર્શનને લાવે, જ્ઞાનપદ અજ્ઞાન હટાવે,
જપો નિત્ય સુખકાર-ભવિયા હર્ષ અપાર... ॥૫॥
ચારિત્ર શૂરવીર છે જગમાં, એના ગુણ પ્રગટો રગરગમાં,
તપને દિલમાં ધાર-ભવિયાં હર્ષ અપાર.... ॥૬॥
આત્મકમલમાં લબ્ધિ આપો, જયંતને તુમ ચરણે સ્થાપો,
હોવે બેડા પાર - ભવિયાં હર્ષ અપાર.... ॥૭॥

(૪૯) રાગ : રઘુપતિ રાઘવ રાજારામ

નવપદનું નિત્ય કરીએ ધ્યાન, કરો સુધારસ અમૃત પાન,
અરિહંત સિદ્ધ આચારજ જ્ઞાન, ઉપાધ્યાય કરે સૂત્રનું વ્યાન,
મુનિ દર્શન જ્ઞાન ચરણ મહાન, નવપદ જગમાં ભવથી વહાણ
એ ચક્રથી થાય કર્મ નિદાન, પ્રગટે સુંદર આત્મ નિધાન
નહિ કોઈ જગમાં એહ સમાન, સર્વ ગુણોની એ છે ખાણ
આત્મકમલમાં લબ્ધિનું દાન, આપો જયંત હોય કલ્યાણ.

(૫૦) રાગ : માતા મરુદેવીના નંદ....

પ્રાણી નવપદ સેવો આજ, સેવન જેનું લાગે પ્યારું મન થકીજી,
પ્યારુ દિલ થકી જી,. પ્યારું ચિત્ત થકી જી - સેવન - ટેક
પહેલે પદ અરિહંત આરાધો, વર્ણ સ્ફટીક સમ જાસ,
સિદ્ધ આરાધન બીજે કીજે, રક્તવર્ણ છે તાસ-પ્રાણી નવ.... ॥૧॥
ત્રીજે આચારજ અનુસરીએ, સોવન સમ જસ વર્ણ,
ઉપાધ્યાય તે ચોથે ભજીએ, મહાગુણી નીલવર્ણ - પ્રાણી નવ.... ॥૨॥
સાધુ પદને પાંચમે ધારો, શ્યામવરણ સુખકાર -
છઠે દરિસણ જ્ઞાન સાતમે, ચારિત્ર પદ મનોહાર-પ્રાણી નવ... ॥૩॥
નમવું નવમે પદ એ તપનું, થાયે મંગલમાળ,
દર્શન આદિ ચારે પદના, ધરો શુકલ ઉજમાળ-પ્રાણી નવ.... ॥૪॥
અઠાઈ આસો ચૈતર માસે, ધરીયે નવપદ ધ્યાન,
સિદ્ધચક્રની પૂજા કરતા, કરીએ સમરસ પાન-પ્રાણી નવ.... ॥૫॥

શ્રીપાળ મયણાસુંદરીનું જીવન, સુણતા મન ઉલસાય,
સિદ્ધચક્રનાં પૂર્ણ પ્રભાવે, સુખ અવિચલ વિલસાય - પ્રાણી નવ ॥૬॥
મહામંત્ર પરમેષ્ઠી તણો છે, મહિમા કેવલી વાણ
જે જન આરાધન કરશે તે, મુક્તિ લહે સિદ્ધ જાણ-પ્રાણી નવ... ॥૭॥
આ ભવ પરભવ સુખ સંપત્તિ, લહીએ લીલ વિલાસ,
વિજય શ્રી મોહન વયણ સુણીને, પ્રતાપ લહે શિવવાસ - પ્રાણી નવ.. ॥૮॥

(૫૧)

સેવો ભવિ ! નવપદ જગ હિતકારી, સર્વ આળજંજાળ નિવારી-સેવો
કર્મન ટાળક, દુર્ગતિ વારક, શિવગતિ પ્રાપક ત્રાતા,
ભવોદધિ તારક, દુઃખ નિવારક, નવપદ કરે સુખશાતા-સેવો... ॥૧॥
દેવાધિદેવ અરિહંત કહીએ, ગુણ મણિ રત્નની ખાણ
સમવસરણમાં સુરનર પૂજીત, પ્રણમો, શ્રી જિન ભાણ - સેવો... ॥૨॥
અકલ અજરામર અગમ અગોચર, સ્વરુપ રમણ સુવિલાસી
કેવળજ્ઞાન દર્શન ગુણ પ્રગટ્યાં, સિદ્ધ નમો અવિનાશી - સેવો... ॥૩॥
વિદ્યા સૌભાગ્ય લક્ષ્મી મંત્રરાજ, સુમેરુ પંચમ પીઠ,
પંચ પ્રસ્થાને આચારજ નમીયે, છત્રીસ ગુણે કરી ઈઠ્ઠ - સેવો... ॥૪॥
પ્રણમો પદ ઉવજ્ઝાય તે કહીએ, ત્રીજે ભવ નિર્માણ,
અંગ, ઉપાંગ નંદી અનુયોગ, છેદ પયન્નાદિ જાણ-સેવો.... ॥૫॥
હાસ્યાદિ ષટ્ ત્રણ વેદ, વળી મિથ્યાત ચાર કષાય,
ચૌદ વિધ અભ્યંતર, નવવિધ બાહ્યથી, ગ્રંથિ તજે મુનિરાય - સેવો ... ॥૬॥
ક્ષયોપશમ ઉપશમને ક્ષાયિક, દર્શન બહુ પ્રકાર,
તત્ત્વાર્થ શ્રધ્ધાન સમ્યગદર્શન, નમીએ વારંવાર-સેવો.... ॥૭॥
ભક્ષ્યાભક્ષ્યને પેયાપેયને, કૃત્યાકૃત્ય જણાવે,
ભેદ એકાવન જ્ઞાનના પ્રણમો, કર્મનું સૈન્ય હટાવે-સેવો... ॥૮॥
નિવૃત્તિ પ્રવૃત્તિ વ્યવહાર સાચો, ચરણસિત્તરી ગુણ નમીએ,
નિશ્ચય નયથી ચરણ તે જાણો, નિજ સ્વભાવમાં રમીએ - સેવો ..... ॥૯॥
બાહ્ય અભ્યંતર તપ પદ નવમે, પ્રણમો ભાવ વિશાળે,
નિર્જરા હેતુ ભવોદધિ સેતુ, કર્મ નિકાચીત ટાળે.... સેવો... ॥૧૦॥
એ નવપદમાં પંચ ગુણી છે, ગુણ તે ચારને ધારો,
દેવ ગુરુને ધર્મ છે એહમાં, દો તીન ચાર પ્રકારો... સેવો... ॥૧૧॥

વિમળેશ્વર સાન્નિધ્ય કરે તેહની, જેહ નવપદ ધ્યાવે,
ભાવથી નીતિ રાખીને આરાધે, ઉદયથી શિવસુખ પાવે... સેવો... ॥૧૨॥

(૫૨) રાગ : નિંદરડી વેરણ હુઈ...

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીયે, જિમ પામો હો કોડી કલ્યાણ કે,
શ્રી શ્રીપાલ તણી પરે, સુખ પામો હો લહો નિર્મળ નાણ કેનવ... ॥૧॥
નવપદ ધ્યાન ધરો સદા, ચોખ્ખે ચિત્તે હો આણી બહુ ભાવ કે,
વિધિ આરાધન સાચવો, જિમ જગમાં હો હોવે જસનો જમાવ કે - નવ. ॥૨॥
કેસર ચંદન કુસુમશું, પૂજીને હો ઉવેખીયે ધૂપ કે
કુંદરુ અગર ને અરગજા, તપ હીનતા હો કીજે ઘૃત દીપ કે - નવ.. ॥૩॥
આસો ચૈત્ર શુકલ પક્ષે, નવ દિવસ તપ કીજે એહ કે,
સહજ સોભાગ સુસંપદા, સોવન સમ હો નવલા ભોગ કે, - નવ...॥૪॥
જાવજ્જીવ શક્તે કરો, જિમ પામો હો નવલા ભોગ કે,
સાડાચાર વરસ તથા, જિન શાસન હો એ મોટો યોગ કે... નવ ..॥૫॥
શ્રી વિમલદેવ સાન્નિધ્ય કરો, ચક્રેસરી હો હોવે તાસ સહાય કે,
શ્રી જિનશાસન સોહીએ, એહ કરતા હો અવિચલ સુખ થાય કે - નવ...॥૬॥
મંત્ર તંત્ર મણિ ઔષધી, વશ કરવા હો શિવરમણી કાજ કે,
ત્રિભુવન તિલક સમોવડી, હોય તે નર હો કહે નય કવિરાજ કે-નવ... ॥૭॥

(૫૩)

હાં રે જીવા ચતુર સુજાણ નવપદ કે ગુણ ગાય રે -
નવપદ મહિમા હે જગ મોટો, ગણધર પાર ન પાય રે - જીવ ચતુર... ॥૧॥
જો અપને આતમ સુખ ચાહે, તો એક ધ્યાન લગાય રે જીવા ચતરુ.. ॥૨॥
કરમ નિકાચીત દૂર કરણકું, સુંદર શુદ્ધ ઉપાય રે - જીવા ચતુર.... ॥૩॥
ઈનકો પુષ્ટ આલંબન, કરતાં અજર અમર સુખરે - જીવા ચતુર... ॥૪॥
જે જિન ભએ આગામિ, સો સબ નવપદ સંગ પસાય રે-જીવા ચતુર.. ॥૫॥

(૫૪) રાગ : કુંવર ગભારો નજરે દેખતાજી....

સેવો ભવિયા સિદ્ધચક્રનેજી, ચિત્ત ચંચળતા વિારી રે,
ગુણીને સેવ્યા ગુણ સંપજેજી, એમ મન માંહે વિચારી રે-સેવો..... ॥૧॥
ત્રિજગ પૂજ્ય અરિહંત પ્રભુજી, ચોસઠ વિભુ જેના દાસ રે
નાથને પંચ કલ્યાણકે જી, સકલ જીવને હોય ઉલ્લાસ રે - સેવો... ॥૨॥

કર્મ ક્ષયે સિદ્ધપદ લહ્યુ જી, વિશેષ સામાન્ય ઉપયોગી રે
રુપી અરુપી ષટ્ દ્રવ્યનો જી, ખોલ દેખે જે અજોગી રે - સેવો.... ॥૩॥
પંચ પ્રસ્થાને આચારજ ભલાજી, મુનિ મન વિશ્રામ કામ રે
છત્રીસ છત્રીસીએ શોભતા જી, ગચ્છપતિશ્રી પૂજ્ય નામ રે-સેવો... ॥૪॥
ગુણ પચવીસ ઉવજ્ઝાયના જી, સૂત્ર દાની ઉપમા સોળ રે
યુવરાજ પરે ગચ્છ ચિંતા કરે જી, મીઠા ઈક્ષુ સમ બોલ રે-સેવો... ॥૫॥
સાધ્યુ મન તે સાધુ ભલાજી, ચરણ કરણ ગુણ જાગ રે
નવ કલ્પી વિહાર જે આદરીજી, ભવિનુ ટાળ્યુ અનામ રે ..... ॥૬॥
મળ ઉપશમ ક્ષયઉપશમે જી, ક્ષયથી ત્રિવિધે હોવે જેહ રે
સડસઠ બોલે સોહામણો જી, પ્રણમું દર્શન તેહ રે-સેવો... ॥૭॥
પાંચ ભેદે જ્ઞાનીએ જ્ઞાન કહ્યુ જી, પ્રત્યક્ષ ભેદ સહિત રે
અનર્પિત અર્પિત નય વળી જી, જે વિસંવાદ રહિત રે-સેવો..... ॥૮॥
સંજમ સત્તરભેદે હુવે જી, જેહ આદરે દુઃખ જાય રે
દિશા જાગરણ ઈહાં કહી જી, સુરવધુ નમે વળી પાય રે-સેવો... ॥૯॥
દ્વાદશ ભેદે જે તવ ભણ્યો જી, તે બાહ્ય અભ્યંતરથી હોવે રે
ક્ષમા સહિત આરાધતા જી, પાતક ન રહે કોઈ રે - સેવો... ॥૧૦॥
એમ નવપદ ગુણ રત્નનો જી, પાર ન લહે મતિમંત રે
ધર્મચંદ્ર કર જોડીને જી, કહે તારજે ભગવંત રે-સેવો..... ॥૧૧॥

(૫૫) રાગ : નામ જપીશ નિત્ય તારું, સુંદર સાવરીયાં....

અરિહંત પદ હું ધ્યાવું, બાર ગુણે ભરીયાં,
ચોત્રીસ અતિશય ધારુ, શિવસુખ તે વરીયા,
સિદ્ધ આઠ ગુણ ચિત્તે લાઉ, આદિ અનંત સુખ ત્યાંહી જ પાઉ...
આચાર્યે છત્રીસ ધ્યાવુ, શિક્ષા દીયે ભવિયાં-૧ અરહિંત.... ॥૧॥
ઉપાધ્યાયે પચવીશ જાણું, વિનય વડે વિદ્યા વળી માનું
સત્તાવીશ મુનિ ધારુ, ભાવે ભવિ તરીયા-૨ અરિહંત... ॥૨॥
સડસઠ ભેદ શ્રદ્ધાએ માનું, જ્ઞાનપદે એકાવન ધારુ,
ચારિત્રે સીત્તેર લાવું, કર્મો આઠે ખપીયા-૩ અરિહંત... ॥૩॥
પચાસ લબ્ધિ તપથઈ પામું, સિદ્ધિ રિદ્ધિ બાર ભેદથી જાણું,
મયણા શ્રીપાળે લીધુ, નવપદ ગુણ ગણીયા-૪ અરિહંત.... ॥૪॥
કોઢ રોગનું નમણ થી જાવું, યંત્ર કરી મુનિચંદ્રે દિપાવ્યુ,
પૂરવ પુન્યે થનારું, આનંદસે જપીયા-૫-અરિહંત.... ॥૫॥

(૫૬) રાગ : એ ગુણ વીર તણો ન વિસારુ

નવપદ ઓળી તપ આરાધન, કરતાં શિવસુખ થાવે રે -
રોગ શોક દુર્બુદ્ધિ વિઘટે, અષ્ટસિદ્ધિ ઘર આવે રે-નવ.... ॥૧॥
દ્રવ્યને ભાવથી નવનિધિ પ્રગટે, નવપદ ધ્યાનને ધરતા રે,
બ્રહ્મચર્ય નવ વાડે ધારી, નરનારી સુખ વરતા રે-નવ... ॥૨॥
નવપદ રુપી આતમ પોતે, ઉપાદાનથી જાણે રે,
નિમિત્તથી પર જાણી ભાવે, આરાધતો જ્ઞાની રે-નવ..... ॥૩॥
ષટ્ચક્રોમાં નવપદ ધ્યાને, આતમ સમાધિ પ્રગટે રે,
એકતા સ્થિરતા લીનતા યોગે, ધાતી કર્મો વિઘટે રે-નવ... ॥૪॥
જિનવર મહાવીર દેવે ભાખી, ગુણ ગુણી ભાવે રે,
બુદ્ધિસાગર આત્મસ્વરુપી, નવપદ સત્ય સુહાવે રે - નવ.... ॥૫॥

(૫૭) છ અઠ્ઠાઈના સ્તવનની ઢાળ-૧
રાગ : કપૂર હોયે અતિ ઉજળો

ચૈતર માસે સુદી પક્ષમાં રે, પ્રથમ અઠ્ઠાઈ સંજોગ,
જિહાં સિદ્ધચક્રની સેવના રે, અધ્યાતમ ઉપયોગ
ભવિકાં પર્વ અઠ્ઠાઈ આરાધ, મનવાંછિત સુખધામ ભવિકા.. ॥૧॥
પંચ પરમેષ્ઠિ ત્રિકાળના રે, ઉત્તર ચઉ ગુણવંત,
શાશ્વત પદ સિદ્ધચક્રને રે, વંદતા પુણ્ય મહંત રે ભવિકા... ॥૨॥
લોચન કર્ણયુગલ મુખે રે, નાસિકા અગ્ર નિલાડ,
તાલુ શિર નાભિ હૃદે રે, ભુભુહ મધ્યે ધ્યાન પાઠ રે ભવિકા... ॥૩॥
આલંબન સ્થાનક કહ્યા રે, જ્ઞાનીએ દેહ મઝાર,
તેહ વિગત વિષય પરે રે, ચિત્તમાં એક આધાર રે ભવિકા... ॥૪॥
અષ્ટકમલદલ કર્ણિકા રે, નવપદ થાપો ભાવ,
બાહિર યંત્ર રચી કરી રે, ધારો અનંત અનુભાવ રે ભવિકા... ॥૫॥
આસો સુદી સાતમ પકી રે, બીજી અઠ્ઠાઈ મંડાણ,
બસે ત્રેતાલીશ ગુણે કરી રે, અસિઆઉસાદિક ધ્યાન રે ભવિકા... ॥૬॥
ઉત્તરાધ્યયન ટીકા કહે રે, એ હોય શાશ્વતી યાત્ર,
કરતા દેવ નંદીશ્વરે રે, નર નિજ કામ સુપાત્ર રે ભવિકા.... ॥૭॥

(૫૮)

શ્રી નવપદના મંડલે, આદ્ય નમો અરિહંત,
સિદ્ધ ચતુષ્કાનંતવંત દગ્ધ કર્મ ભગવંત.... ॥૧॥
ધર્મ કહે વર અર્થથી, જિન ભાષિત સૂરિરાય,
ચતુર બંધુ જે વિશ્વના, અધ્યાપક ઉવજઝાય... ॥૨॥
કર્મ ક્રિયાનો સાચવી, સાધે મોક્ષ મુણીંદ,
નેહે જિનવર તત્વની, રુચિ દર્શન ગુણવૃંદ.... ॥૩॥
વંચક મોહ અજ્ઞાનનું, જ્ઞાન ભજ્યો શુભ ભાવ,
દમ શમ થાનક પામવા, ચરણ નમો ભવ નાવ..... ॥૪॥
નાશક જે અઘ સૈન્યનુ, તપ વંદો મન ખંત,
હોશો ભવિજન તેહથી, શિવરમણીના કંત... ॥૫॥
પ્રથમ અક્ષર એ કાવ્યના, ધ્યાન ધરે શુભ ચિત્ત,
અબાધ આનંદ સાયરુ, સ્નાતક થાય પવિત્ત.... ॥૬॥

(૫૯)

ચૌદ પૂરવનો સાર, મંત્રમાહે નવકાર, જપતા જયજયકાર,
ઓ સૈયરો હૃદય ધરો નવકાર....
અડસઠ અક્ષર ઘડીયો, ચૌદ રત્ન શું જડીયો,
શ્રાવકને ચિત્ત ચડીયો... ઓ સૈયરો.... ॥૧॥
અક્ષર પંચ રતન, જીવદયા સુરતમ,
જે પાલે તે ધન્ય-ઓ સૈયરો.... ॥૨॥
નવપદ નવસરો હાર, નવપદ જગમાં સાર,
નવપદ દોહિલો આધાર-ઓ સૈયરો..... ॥૩॥
જે નરનારી જાણશે, તે સુખ સંપદ લહેશે,
સેવકને સુખ થાશે.... ઓ સૈયરો.... ॥૪॥
હિરવિજયની વાણી, સુણતમા અમિય સમાણી,
મોક્ષ તણી નિસરણી-ઓ સૈયરો.... ॥૫॥

(૬૦)

અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ દેખા ગુણ રુપ ઉદારી,
નવપદ ધ્યાન સદા જયકારી..... ॥૧॥
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર છે ઉત્તમ, તપ દોય ભેદે હૃદય ધરી નવપદ...॥૨॥

મંત્ર જડી ઔર તંત્ર ઘણેરા, ઉન સબકુ હમ દૂર વિસારા-નવપદ..... ॥૩॥
બહોત જીવ ભવજલસે તારે, ગુણગાવન હે બહુત નરનારી-નવપદ..... ॥૪॥
શ્રી જિનભક્ત મોહન મુનિ વંદન, દિન દિન ચડતે હરખ અપારી-નવપદ ॥૫॥

(૬૧)

સૌ ચાલો ભવિજન જઈએ, નમી વંદી પાવન થઈએ,
સિદ્ધચક્ર સિદ્ધિના નવસ્થાન છે.... ॥૧॥
પહેલે પદ અરિહંત, તે ઉજ્જ્વલ વર્ણે સંત,
શ્રેણીક રાજા આરાધે ગુણનું ધામ છે.... ॥૨॥
બીજે પદ વળી સિદ્ધ, રાતા વર્ણે પ્રસિદ્ધ,
શ્રીપાળ રાજા અનંત ગુણોનું માન છે... ॥૩॥
ત્રીજે પદ આચાર્ય, તે પીળા વર્ણે ઉદાર,
ગુણ છત્રીસ પંચાચારનું કામ છે.... ॥૪॥
ચોથે પદ ઉવજ્ઝાય, તે નીલ વર્ણે મનાય,
ગુણ પચવીશ ગુણોની એ તો ખાણ છે.... ॥૫॥
પાંચમે પદે સાધુ, શ્યામ વર્ણે હું આરાધુ,
ગુણનું ભાજન સત્તાવીશનું ધ્યાન છે.... ॥૬॥
છઠે પદ દર્શન, દેખીને ચિત્ત પ્રસન્ન,
ઉજ્જ્વલ વર્ણે સડસઠ વર્ણનું એ ઠામ છે.... ॥૭॥
સાતમે પદ જ્ઞાન, એકાવન ભેદે જાણ,
ગુણથી ધોળુ સાચવવાનું એ કામ છે.... ॥૮॥
આઠમે પદ ચારિત્ર, તે કરે આતમ પવિત્ર,
શુકલ વર્ણે સીત્તેર ભેદની એ ખાણ છે.... ॥૯॥
નવમે પદ વળી તપ, મોક્ષનો મારે ખપ,
સફેદ વર્ણે પચાસ ભેદોનું ઠામ છે..... ॥૧૦॥
આરાધે શ્રીપાળ રાજા, દેવલોકે ગુણ આવજા,
મયણાસુંદરી સતી શિરોમણી સાર છે.... ॥૧૧॥
શ્રી મુનિચંદ્ર ગુરુ, સિદ્ધચક્ર બતાવે સાર,
આતમ કાજે ગુણનો એ તો ભંડાર છે.... ॥૧૨॥
અરિહંતાદિક નવપદ, ૐ હ્રીં વર્ણ સંયુક્ત,
મારા મિત્રો પૂજવાનો એ એવસર છે.... ॥૧૩॥

નમો હીરસૂરિરાયા, વળી વિજયસેન સૂરીરાયા,
રુપવિજય ગાવે નવપદના ગુણને.... ॥૧૪॥

(૬૨) નવપદજીની ઢાળો
રાગ : મીઠા મધુને મીઠા મેહુલો રે લોલ....

આસો માસે તે ઓળી આદરી રે લોલ, ધર્યું નવપદજીનું ધ્યાન રે,
શ્રીપાલ મહારાજ મયણાસુંદરી રે લોલ.... ॥૧॥
માલવ દેશનો રાજીયો રે લોલ, નામે પ્રજાપાલ ભૂપ રે
સૌભાગ્ય સુંદરી રુપસુંદરી રે લોલ, રાણી બે રુપ ભંડાર રે... શ્રીપાલ... ॥૨॥
એક મિથ્યાત્વી ધર્મની રે લોલ, બીજીને જૈન ધર્મ રાગ રે,
પુત્રી એકેકી બેઉને રે લોલ, વધે જેમ બીજ કેરો ચંદ્ર રે... શ્રીપાલ... ॥૩॥
સૌભાગ્ય સુંદરીની સુરસુંદરી રે લોલ, ભણે મિથ્યાત્વી પાસ રે,
રુપસુંદરીની મયણાસુંદરી રે લોલ, ભણે છે જૈન ધર્મ સાર રે... શ્રીપાલ... ॥૪॥
રુપકલા ગુણ શોભતી રે લોલ, ચોસઠ કળાની જાણ રે,
બેઠો સભામાં રાજવી રે લોલ, બોલાવે બાલિકા દોય રે-શ્રીપાલ... ॥૫॥
સોળે શણગારે શોભતી રે લોલ, આવી ઉભી પિતાજીની પાસ રે,
વિદ્યા ભણ્યાનું જોવા પારખુ રે લોલ, પૂછે રાજા તીહાં પ્રશ્ન રે-શ્રીપાલ... ॥૬॥

-સાખી-

જીવ લક્ષણ શું જાણવું, કોણ કામદેવ ધરનાર
શું કરે પરણી કુમારીકા, ઉત્તમ ફૂલ શું સાર
રાજા પૂછે ચારનો, આપો ઉત્તર એક
બુધ્ધિશાળી કુમારીકા, આપે ઉત્તર છેક....
શ્વાસ લક્ષણ પહેલુ જીવનુ રે લોલ, રતિ કામદેવ ધરનાર રે,
જાઈનું ફૂલ ઉત્તમ જાતિમાં રે લોલ, કન્યા પરણીને સાસરે જાય રે.... શ્રીપાલ

-સાખી-

પ્રથમ અક્ષર વિના, જીવાડનાર જગનો કહ્યો
મધ્યમ અક્ષર વિના, સંહાર જગનો તે થયો
અંતિમ અક્ષર વિના, સૌ મન મીઠું હોય
આપો ઉત્તર એકમાં, જેમ સ્ત્રીને વ્હાલું હોય-
આપે ઉત્તર મયણા સુંદરી રે લોલ, મારી આંખોમાં કાજળ સોહાય રે.... શ્રીપાલ

-સાખી-

પહેલો અક્ષર કાઢતા, સોહે નરપતિ સોય
મધ્યાક્ષર વિના જાણવું, સ્ત્રી મન વ્હાલું હોય
ત્રીજે અક્ષર કાઢતા, પંડિત ખ્યારો હોય
માગું ઉત્તર એકમાં, તાતે પુત્રીને કહો
મયણાએ ઉત્તર આપીયો રે લોલ,
અર્થ ત્રણેનો વાદળ થાય રે-શ્રીપાલ.... ॥૧॥
રાજા પૂછે સુરસુંદરી રે લોલ, કહો પુન્યથી શું શું પમાય રે
ધન યૌવન સુંદર દેહડી રે લોલ, ચોથો મન વલ્લભ ભરથાર રે-શ્રીપાલ .. ॥૨॥
કહે મયણા નિજ તાતને રે લોલ, સહુ પામીયે પુન્ય પસાય રે,
શિયલ વ્રતે સોભે દેહડી રે લોલ, બીજી બુદ્ધિ ન્યાયે કરી હોય રે-શ્રીપાલ ॥૩॥
ગુણવંત ગુરુની સંગતી રે લોલ, મળે વસ્તુ પુન્યને યોગ રે,
બોલે રાજા અભિમાને કરી રે લોલ કરુ નિર્ધનને ધનવંત રે-શ્રીપાળ... ॥૪॥
સર્વે લોકો સુખ ભોગવે રે લોલ, એ સઘળો છે મારો પસાય રે,
સુરસુંદરી કહે તાતને રે લોલ, એ સાચામાં શાનો સંદેહ રે-શ્રીપાલ..... ॥૬॥
રાય સેવાર્થે આવીયો રે લોલ, સુરસુંદરી આપી સોય રે,
રાયે મયણાને પૂછીયુ રે લોલ, મારી વાતમાં તને સંદેહ રે-શ્રીપાલ.... ॥૭॥
મયણા કહે નિજ તાતને રે લોલ, તમે શાનો કરો અભિમાન રે,
સંસારમાં સુખદુઃખ ભોગવે રે લોલ, તે તો કર્મનો જાણો પસાય રે-શ્રીપાલ..॥૮॥
રાજા ક્રોધે બહુ કળકળ્યો રે લોલ, ભાખે મયણા શું રોષ વયણ રે,
રત્નહીંડોલે હિંચતી રે લોલ, પહેરી રેશમી ઉંચા ચીર રે-શ્રીપાલ.... ॥૯॥
જગત સૌ જી જી કરે રે લોલ, તારી ચાકરી કરે પગ સેવ રે,
તે મારા પસાયથી જાણજો રે લોલ, સર્વ રોલી નાખું પલમાંય રે-શ્રીપાલ..॥૧૦॥
મયણાં કહે તુમ કુળમાં રે લોલ, ઉપજવાનો કયાં જોયો જોષ રે,
કર્મ સંયોગે ઉપની રે લોલ, મલ્યા ખાન પાન આરામ રે-શ્રીપાલ...॥૧૧॥
તમે મોટે મને મહલાવતા રે લોલ, મુજ કર્મ તણો છે પસાય રે,
રાજા કહે કર્મ ઉપરે રે લોલ, દીસે તને ઘણો હઠવાદ રે-શ્રીપાલ... ॥૧૨॥
કર્મે આણેલ ભરથારને રે લોલ, પરણાવી ઉતારું ગુમાન રે,
રાજાના કોધને નિવારવા રે લોલ, લઈ ચાલ્યો રમવાડી પ્રધાન રે-શ્રીપાલ..॥૧૩॥
નવપદ ધ્યાન પસાયથી રે લોલ, સવિ સંકટ દૂરે પલાય રે,
કહ્યુ ન્યાય સાગરે પહેલી ઢાળમાં રે લોલ નવપદથી નવનિધિ થાય રે
શ્રીપાળ મહારાજ મયણા-સુંદરી રે લોલ... ॥૧૪॥

ઢાળ–૨

રાજા ચાલ્યો રયવાડીએ, સાથે લીધો સૈન્યનો પરિવાર રે,
સાહેલી મોરી ધ્યાન ધરો અરિહંતનુ...
ઢોલ નિશાન ત્યાં ગડગડે, બરછી અને ભાલાનો ઝલકાર રે.... સાહેલી
ધૂળ ઊડને લોકો આવતાં, રાજા પૂછે પ્રધાન એ કોણ રે... સાહેલી
કહે પ્રધાન સુણો ભૂપતિ, એ છે સાતસો કોઢિઆ કેરો સૈન્ય રે-સાહેલી
રાજા રાણીની પાસે યાચવા, આવે કોઢિયા કેરો દૂત રે-સાહેલી
રાણી નહીં અમારા રાયને, ઉંચા કુળની કન્યા મળે કોઈ રે.... સાહેલી
દાઢે ખટકો રે જાણે પાઉલો, રાજા હૈડે ખટકે મયણા બોલ રે... સાહેલી
કોઢિયાને રાજાએ કહેવરાવ્યુ, આવજો નગરી ઉજ્જેણીની માંય રે... સાહેલી
કીર્તિ અવિચલ મારી રાખવા, આપીશ મારી રાજકુમારી કન્યાય રે... સાહેલી
ઉંબર રાણો હવે આવીયો, સાથે સાતસો કોઢિયા કેરુ સૈન્ય રે.... સાહેલી
આવ્યો વરઘોડો મધ્ય ચોકમાં, અચ્ચર ઉપર બેઠા છે ઉંબરરાય રે... સાહેલી
કોઈ લૂલા કોઈ પાંગળા, કોઈના મોટા સુપડા જેવા કાન રે... સાહેલી
કોઈ મોંઢે ચાંદા ચગચગે, મુખ ઉપર માખીઓનો ભણકાર રે... સાહેલી
શોર બકોર સુણી સામટા, લાખો લોકો જોવાને ભેગા થાય રે... સાહેલી
સર્વ લોકો મળી પૂછતાં, ભૂત, પ્રેત, રાક્ષસ કે પિસાચ રે... સાહેલી
ભૂતડા જાણીને ભસે કૂતરાં, લોકો મન થયો છે ઉત્પાત રે.... સાહેલી
જાન લઈને અમે આવીયા, પરણે અમારો રાણો રાજકન્યાય રે.. સાહેલી
કૌતુક જોવાને લોકો સાથમાં, ઉંબર રાણો આવ્યો રાયની પાસે રે.. સાહેલી
હવે રાય કહે મયણા સાંભળો, કર્મે આવ્યો કરો ભરથાર રે.. સાહેલી
તમે કરો અનુભવ સુખનો, જુઓ મારા કર્મ તણો પસાય રે... સાહેલી
કહ્યાં ન્યાય સાગરે બીજી ઢાળમાં, નવપદ ધ્યાને થાશે મંગલમાળ રે... સાહેલી

ઢાળ–૩

તાત આદેશે મયણા ચિંતવે રે લોલ, જે જ્ઞાનીએ દીઠું તે થાય રે,,
કર્મતણી ગતિ પેખજો રે લોલ....
અંશ માત્ર ખેદ નથી આણતી રે લોલ ન મુખડાનો રંગ પલટાય રે,
કર્મતણી ગતિ પેખજો રે લોલ-
કહે જાયો રાજાનો કે રંકનો રે લોલ, પિતા સોંપે છે પંચની સાખ રે-કર્મ....
એને દેવની પેરે આરાધવો રે લોલ, ઉત્તમ કુળની સ્ત્રીનો આચાર રે-કર્મ

એમ વિચારી મયણાસુંદરી રે લોલ, કર્યું તાત વચન પ્રમાણ રે-કર્મ...
મુખરંગ પુનમની ચાંદની રે લોલ, શાસ્ત્ર લગ્ન વેળા જાણી શુદ્ધ રે-કર્મ....
આવી ઉંબર રાણાની ડાબી બાજુએ રે લોલ, જાતે કરે હસ્ત મેળાપ રે
કોઢી રાણા કહે રાયને રે લોલ, કાગ કંઠે મોતી ન સોહાય રે-કર્મ....
હોય દાસી કન્યા તો પરણાવજો રે લોલ, કોઢી સાથે શું રાજ કન્યાય રે....
માતા મયણાની ઝૂરતી રે લોલ, રોવે કુટુંબ સવિ પરિવાર રે-કર્મ...
કોઈ રાજાના રોષને ધિક્કારતાં રે લોલ, કોઈ કહે કન્યા અપરાધ રે....
દેખી રાજકુમારી અતિ દિપતી રે લોલ, રોગી સર્વ થયા રળિયાત રે-કર્મ...
ચાલી મયણા ઉંબરની સાથમાં રે લોલ, જ્યાં કોઢી તણો જની વાસ રે...
હવે ઉંબર રાણો મન ચિંતવે રે લોલ, ધિક્ ધિક્ મારો અવતાર રે-કર્મ
સુંદર રંગીલી છબી શોભતી રે લોલ, તેનું જીવન કર્યું મે ધૂળ રે...
કહે ઉંબરરાણો મયણા સુંદરી રે લોલ, તમે ઉંડો કરો આલોચ રે... કર્મ
તારી સોના સરખી ઈ દેહડી રે લોલ, મારી સંગતથી થાશે વિનાશ રે...
તું તો રુપે કરી રંભા સારીખી રે લોલ, મુજ કોઢી સાથે શું સ્નેહ રે.. કર્મ
પતિ ઉંબર રાણાનાં વયણ સાંભળી રે લોલ, મયણા હૈડે દુઃખ ન માય રે...
ઢળક ઢળક આંસુ ઢળે રે લોલ, કાગ હસે દેડક જીવ જાય રે.... કર્મ
સાખી-કમલિની જલમાં વસે, ચંદ્ર વસે આકાશ,
જે જિહાં રે મનમાં વસે, તે તિહાં રે પાસ,
હવે મયણા કહે ઉંબર રાયને રે લોલ, તમે વહાલા છો જીવન પ્રાણ રે....
પશ્ચિમ રવિ ઉગે નહિ રે રે લોલ, નવિ મુકે જલધિ મર્યાદ રે... કર્મ....
સતી અવર પુરુષ ઈચ્છે નહીં રે લોલ, કદી પ્રાણ જાયે પરલોક રે....
પંચની સાખે પરણાવીયો રે લાલ, અવર પુરુષ બાંધવ મુજ હોય રે... કર્મ...
હવે પાયે લાગીને વિનવું રે લોલ, તમે બોલો વિચારીને બોલ રે..
રાત્રી વીતી એમ વાતમાં રે લોલ, બીજે દીને થયું પરભાત રે.. કર્મ.
હવે મયણા આદિશ્વર ભેટવા રે લોલ, જાય સાથે લઈ ભરથાર રે...
પ્રભુ કુમકુમ ચંદને પૂજીયા રે લોલ, પ્રભુ કંઠે ઠવી ફૂલમાળ રે... કર્મ,
કરી ચૈત્યવંદન ભાવે ભાવના રે લોલ, ધરે કાઉસ્સગ મયણા ધ્યાન રે...
પ્રભુ હાથે બીજોરુ શોભતુ રે લોલ, પ્રભુ કંઠે સોહે ફૂલ માળ રે... કર્મ
લીધુ ઉંબર રાણાએ તે હાથમાં રે લોલ, મયણા હૈડે હર્ષ ન માય રે....
શાસનદેવ સહુ દેવતા રે લોલ, આપ્યુ બીજોરુ ને ફૂલમાળ રે.... કર્મ.
પૌષધશાળામાં ગુરુ વાંદવા રે લોલ, ચાલી મયણા સાથે ભરથાર રે...

ગુરુ આપે ધર્મની દેશના રે લોલ, છે દોહિલો મનુષ્ય અવતાર રે.... કર્મ,
પાંચ ભૂલ્યાને ચાર ચુકીયા રે લોલ, ત્રણનું જાણયું નહીં નામ રે....
જગ ઢેઢેરો ફેરવ્યો રે લોલ, છે શ્રાવક અમારું નામ રે..... કર્મ.
પપ્પા શું પરખ્યો નહીં રે લોલ, વહાલા દદો કીધો છે દૂર રે,
લલ્લા શું લાગી રહ્યો રે લોલ, વહાલા નન્નો રહ્યો હજુર રે... કર્મ
ઉંબર મયણાએ ગુરુ વાંદીયા રે લોલ, ગુરુએ દીધો ધર્મલાભ રે....
સખી પરિવારે તું શોભતી રે લોલ, આજ સખી ન દીસે એક રે... કર્મ
સર્વ વૃત્તાંત સુણાવીયો રે લોલ, એક વાતનું છે મને દુઃખ રે...
જૈન શાસનની હેલના રે, કરે મૂર્ખ મિથ્યાત્વી લોક રે..... કર્મ...
મયણા ગુરુને વિનવે રે લોલ, મટે રોગ જો મુજ ભરથાર રે... કર્મ.
યંત્ર જડીબુટ્ટી ઔષધી રે લોલ, ભણી યંત્ર બીજા ઉપચાર રે....
ગૃહસ્થને કહેવા તણો રે લોલ, નહીં સાધુનો એ આચાર રે... કર્મ
ગુરુ કહે મયણાસુંદરી રે લોલ, આરાધો નવપદ સાર રે.....
જેથી વિઘ્ન સહુ દૂરે થશે રે લોલ, ધર્મ ઉપર રાખો દઢ મન રે...
કહે ન્યાયસાગર ત્રીજી ઢાળમાં રે લોલ, તમે સાંભળો નરનાર રે.... કર્મ.

ઢાળ–૪ રાગ : રાતુ રાતુ ગુલાબનું ફૂલ

મયણા સિધ્ધચક્ર આરાધે, ગુલાબે રમતીતી,
નિજપતિ ઉંબરની સાથે, જાપોને જપતીતી.... ॥૧॥
પહેલે પદ અરિહંત પૂજ્યા ગુ. હણ્યા ઘાતી અઘાતી ધ્રુજે-જા ... ॥૨॥
ત્રણ લોકની ઠકુરાઈ છાજે ગુ. વાણી પુર યોજનમાં ગાજે-જા..... ॥૩॥
બીજે સોહે સિધ્ધ મહારાજ.ગુ. ત્રણ લોકના થઇ શિરતાજ-જા.... ॥૪॥
ત્રીજે પદે આચારજ જાણો ગુ. ભલી લાકડી અંધ પ્રમાણો-જા.... ॥૫॥
ચોથે પદે ઉપાધ્યાય સોહે ગુ. ભણે ભણાવે જન મન મોહે-જા... ॥૬॥
પદ પાંચમે સાધુ મુનિરાયા ગુ. ગુણ સત્તાવીશે સોહાયા-જા... ॥૭॥
મન વચન ગોપવી કાયા, ગુ. વંદુ તેહવા મુનિરાયા-જા.... ॥૮॥
છઠ્ઠે દર્શન પદ છે મૂળ ગુ. કોઈ આવે નહીં તસ તોલ-જા.....॥૯॥
સોહે સાતમું પદ વરનાણ ગુ. તેના ભેદ એકાવન જાણ-જા.... ॥૧૦॥
જ્ઞાન પાંચમું કેવળ થાય ગુ. ત્રણ લોકનાં ભાવ જણાય-જા... ॥૧૧॥
પદ આઠમે ચારિત્ર આવે ગુ. દેવો ઈચ્છા કરે ન પાવે-જા.... ॥૧૨॥
ભવિ જીવો તે ભાવના ભાવે ગુ. કેવી રીતે ઉદયમાં આવે-જા... ॥૧૩॥
કરો નવમે તપ પદ ભાવે ગુ. આઠ કર્મો બળી રાખ થાવે-જા... ॥૧૪॥

ઋદ્ધિ આત્મા અનંતી પાવે ગુ. દેવ દેવી મળી ગુણ ગાવે-જા... ॥૧૫॥
પ્રભુ પૂજો કેસર મદ ઘોળી ગુ. ભરી હરખે હેમ કચોળી-જા.... ॥૧૬॥
ભરી શુદ્ધ જળે અંધોળી ગુ. ચઉગતિની આપદા ચોળી-જા.. ॥૧૭॥
દુર્ગતિના દુઃખ દૂર ઢોળી ગુ. મળી સરખી સહિયરની ટોળી-જા... ॥૧૯॥
મયણા ઘરે નવપદ ધ્યાન ગુ. પતિ કાયા થઈ કંચનવાન-જા.... ॥૨૦॥
સૌ મંત્રમાં છતે શિરદાર ગુ. તમે આરાધો નરનાર-જા... ॥૨૧॥
ન્યાય સાગરે ઢાળ કહી ચોથી ગુ. સુણો શ્રીપાલ રાજાની પોથી-જા... ॥૨૨॥

(૬૩) રાગ : નારે પ્રભુ નહિ માનું અવરની આણ

સેવો સેવો ભવિજન પ્યારા, નવપદ તપ સુજાણ,
મેવો મેવો ભવિજન પ્યારા, શિવપુરનો એ જાણ,-સેવો... ॥૧॥
આસોને ચૈતર સુદી સાતમથી, પુનમ લાગીએ અવધાર,
સાડાચાર વર્ષે એ તપ પૂરો, આયંબીલ એકાશી ધાર-સેવો... ॥૨॥
નમો અરિહંતાણં આદિ પદની, નવકારવાળી વીશ વીશ,
પ્રતિલેખન પ્રતિકમણ દોય ટંકનુ, કરીએ વિશ્વાવીશ-સેવો... ॥૩॥
દેવવંદન દેવપૂજા ત્રિકાળે, કરીએ વિધિશું પચ્ચકખાણ,
આયંબીલ કરી તિવિહાર કરીએ, ગુરુવંદન પૂજો નાણ-સેવો... ॥૪॥
બાર આઠ છત્રીસને પચ્ચીસ, સત્તાવીશ સડસઠ,
એકાવન સીત્તેરને પચાસ, સ્વસ્તિક આદિ કરો ઝટ-સેવો..... ॥૫॥
શાંત દાંત જીતેન્દ્રિય આરાધક, બીજો વિરાધક થાય,
આરાધકનુ બુરુ ચિંતવતા, ધવલ જેવું અનર્થ થાય-સેવો.... ॥૬॥
અષ્ટપ્રકારી રોજ પૂજા કરીએ, નવપદ પૂજા શ્રીકાર,
સત્તરભેદી જિનપૂજા કરીએ, નવપદ બેસણું સાર-સેવો.. ॥૭॥
વિમળેશ્વર ચક્રેશ્વરી પૂજિત, સિદ્ધચક્ર સુખદાય,
અહોનિશ તેનું ધ્યાન ધરંતા, શ્રીપાલ જયું હિત સદાય-સેવો.... ॥૮॥
યથાશક્તિ ઉજમણું કરીએ, મયણા જયું રાખે ટેક,
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત ભાખે, તે લેશે શિવસુખ છેક-સેવો.... ॥૯॥

(૬૪) દુહો

સકલ ક્રિયાનું મુલ જે, સમ્યગ દર્શન સાર:
તેહનું પણ મુલ જાણીએ, સમ્યગ શ્રુત શ્રીકાર ॥૧॥
ચાર મુંગા શ્રુત જાણીએ, સ્વપર પ્રકાશક જેહ:
ભાવ ધરીને વંદીએ, ચૌદ પ્રકાર તેહ ॥૨॥

ઢાળ–૧ રાગ : રુડો લાગે છે પ્રભુ તારો ઘજાગરો...

સોનાનો સૂરજ આજ મારે ઉગ્યો, ભવિજન પરમ આધાર રે,
શ્રુતજ્ઞાન ટાળે અંધારે રે... ॥૧॥
જીવાજીવાદિ નવતત્વ સંબોધ, જેહથી હોય અપાર રે.... શ્રુતજ્ઞાન ॥૨॥
ભક્ષ્યાભક્ષ્યને પેયાપેયાદિનો, લહીયે જેનાથી વિચાર રે... શ્રુતજ્ઞાન ॥૩॥
સમ્યગ શ્રુતજ્ઞાન પંચજ્ઞાનમાંહે, સ્વપર પ્રકાશકકાર રે... શ્રુતજ્ઞાન ॥૪॥
બાર અંગ રુપ સમ્યગ શ્રુતજ્ઞાન જે, કરે દિપ જેમ ઉપકાર રે.. શ્રુતજ્ઞાન ॥૫॥
જેના બળે લોકાલોકમાં પૂજાય છે, તે શ્રુતજ્ઞાન શ્રીકાર રે... શ્રુતજ્ઞાન ॥૬॥
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત બોલે, વંદો પૂજો એ નરનાર રે... શ્રુતજ્ઞાન ॥૭॥

(૬૫) નવપદ વર્ણનાત્મક સ્તવન

રાગ : સિદ્ધારથના રે નંદન વિનવું...

ભાવે કીજે રે નવપદ પૂજના, જેહમાં ધરમી ધરે પાંચ,
ચાર ધરમ એ મારગ મોક્ષનો, સાચો શિવવધૂ સાંચ-ભાવે.... ॥૧॥
તત્ત્વ ત્રણ છે નવપદમાં સદા, સંખ્યા દોય ત્રણ ચાર,
આરાધે તે નર નિયમા લહે, ભવસાયરનો રે પાર-ભાવે ... ॥૨॥
પદ પહેલે પ્રણમો અરિહંતને, નિર્મળ ગુણ જસ બાર,
વિચરંતા દશ દુગુણ જિનેશ્વરુ, ત્રિભુવન જન આધાર-ભાવે... ॥૩॥
અષ્ટકરમ ક્ષય કરી શિવપદ લહ્યુ, પ્રગટ્યા ગુણ એકત્રીશ,
સિદ્ધ અનંતા રે નમતાં નીપજે, સહજ સ્વરુપ જગીશ--ભાવે... ॥૪॥
ત્રીજે પદ આચારજ ભવિ નમો, ગુણ છત્રીશ નિધાન,
આગમ શુદ્ધ પ્રરુપક ગુણ થકી, જે જિનરાજ સમાન--ભાવે... ॥૫॥
આચારજ પદની ધરે યોગ્યતા, કરતા નિત્ય સજ્ઝાય,
ગુણ પચવીશ સહિત પાઠક નમો, સંઘ સકલ સુખદાય--ભાવે... ॥૬॥
રત્નત્રયી આરાધક મુનિવર, ગુણ સત્તાવીશ ધાર,
પંચમપદ સેવી બહુજન લહે, શાશ્વત શિવસુખ સાર--ભાવે-- ॥૭॥
સમ્યગદર્શન પદ છઠ્ઠે નમો, સડસઠ ભેદ વખાણ,
ભેદ એકાવન આરાધી લહો, પ્રગટ પંચમ નાણ-ભાવે.... ॥૮॥
સ્થિરતા રુપ ચરણપદ આઠમે, સીત્તેર ભેદ વિચાર,
નિરવાંછકતા નવમે પદે, જેહ પચાશ પ્રકાર--ભાવે.... ॥૯॥
ઈમ નવપદ મંડલ મધ્યે ઠવો, અરિહા દેવના દેવ
સિદ્ધાદિક પદ ચઉદિશી થાપીયે, વિદિશે ધર્મને સેવ---ભાવે... ॥૧૦॥

યોગ અસંખ્ય શિવપદ પ્રાપ્તિના, નવપદ તેહમાં પ્રધાન,
જસ આલંબે રે જિનપદ પામીયે, ઉત્તમ ગુણનું રે ઠાણ-ભાવે... ॥૧૧॥

(૬૬) રાગ : રઘુપતિ રાઘવ રાજા રામ

નવપદ મંગલ મંત્ર નિધાન,પતિત પાવન યંત્રનું ધ્યાન,
નવપદ ધ્યાન, નવપદ ધ્યાન, ભજ ખ્યારે તું નવપદ ધ્યાન
ક્રોડો ભવોનાં પાપ તોફાન, ક્ષણ ક્ષણ વિણશે ધરંતા ધ્યાન--નવ.... ॥૧॥
અરિહંત શાસન વિશ્વે પ્રમાણ, સિદ્ધ નિરંજન તાર કમાન--નવ.... ॥૨॥
સૂરિ ઉવજ્ઝાય સાધુ સુજાણ, જેહ બને જયવંત સુકાન--નવ.... ॥૩॥
સમકિત જ્ઞાનને ચરણ નિધાન, તપથી વિઘ્ન હરણ મંડાણ-નવ.. ॥૪॥
ગુલાબ સુગંધી લબ્ધિ લ્હાણ, દિવ્ય લહે જિતેન્દ્ર વિજ્ઞાન-નવ... ॥૫॥

(૬૭) રાગ : સાહિબ મારો રાજુલનો કંત

તારશે પાવન શુદ્ધ ભગવંત, ધર્મ નૈયા જિણંદની,
ડૂબતાં તારે સુકૃતથી સંત, પામે મુક્તિ અનંતની - તારશે..... ॥૧॥
ડગમગતી ભાવિક નૈયા, ચલાવે, ભાન ભુલેલાને જ્ઞાન અપાવે,
વારે વારે વિકટ ભવપંથ, આપે મુક્તિ અનંતની-તારશે.... ॥૨॥
દ્વારે ઉઘાડે જે કલ્યાણ કેરા, ભવના મિટાવે શ્રી સિદ્ધચક્ર કેરા,
નવપદ આરાધી વર મતિમંત, પામે મુક્તિ અનંતની તારશે.... ॥૩॥
નવપદ ઓળી શુદ્ધ ભાવે ઉજવીએ, અંતર વીણા ભક્તિ તારે બજવીએ,
નમીયે ચરણ પ્રભુ ગુણવંત, પામે મુક્તિ અનંતની-તારશે... ॥૪॥

-સાખી-

વિવેકી બની આત્મા, લહેશે લબ્ધિ અનંત
જિતેન્દ્ર ગુણના ધામમાં, અનુપમ સુખનો કંદ
તાહરો પ્રભુ અતિશય વંત, પામે મુક્તિ અનંતની
તારશે પાવન શુદ્ધ ભગવંત, ધર્મ નૈયા જિણંદની.

(૬૮) શ્રી નવપદજીની ઢાળો

સ્વસ્તિ શ્રી સુખ સંપદા, આતમ ઋદ્ધિ વિનોદ
સિદ્ધચક્ર સુખ સિદ્ધતા, આપે પરમ પ્રમોદ

ઢાળ-૧ રાગ : અરિહંત પદ ધ્યાતો થકો....

સકલ કુશલ કમલા નીલો, સમકિત ગુણ સંજુત્તો રે,
જીનશાસન અજવાળવા, જીનપદ બંધ પ્રયુત્તો રે.... ॥૧॥

ભવિકા જીનપદ વંદીયે, જેમ તે શ્રેણીકરાય રે
તન મન ધ્યાને ધ્યાવતા, અરિહંત પદવી થાય રે-ભવિકા ॥૨॥
દુઃખીયા દેખી સંસારમાં, જગજીવન એમ ચિંતે રે,
અહો ! અહો ! મોહ વિકારતા, ફરતા જેમ તેમ રીતે રે-ભવિકા ॥૩॥
એહને જિન વચને કરી, ઉતારે ભવપાર રે,
દેઈ આલંબન ધર્મનું, સુખીયા કરુ નિર્ધાર રે-ભવિકા ॥૪॥
ઈમ ચિંતે પ્રાણી હિત કરે, વીશસ્થાનક આરાધે રે,
ત્રીજે ભવ તન્મય થઈ, તીર્થંકર પદ બાંધે રે-ભવિકા.... ॥૫॥
ત્રણ જ્ઞાન સહિત પ્રભુ, કલ્યાણકે સુખ કરતા રે,
ભોગ કરમ સુખ જાણીને, ચારિત્ર ગુણને ધરતા રે-ભવિકા... ॥૬॥
અડ પરિહાર શોભતા, સકલ અધિક ગુણ સોહે રે,
અતિશય વાણી ગુણ યુતા, જગજનને પડિબોહે રે-ભવિકા.... ॥૭॥
કર આમલક તણી પરે, કેવળ અર્થ પ્રકાશે રે-
ભાસન રમણ પરે સહી, ગણધર સૂત્ર અભ્યાસે રે-ભવિકા.... ॥૮॥
ભગવંતે અર્થ પ્રકાશ્યો, સૂત્રે ગણધર ભાખ્યો રે,
ઉત્તમ સંશય નવિ લહે, જીમ અમૃત જીણે ચાખ્યો રે-ભવિકા.... ॥૯॥

ઢાળ-૨ રાગ : સંભવ જિનવર વિનંતી

નમો નમો સિદ્ધ નિરંજના, અવિનાશી અરિહંત રે,
નાણ દંસણ ક્ષાયિક ગુણા, ભાંગે સાદિ અનંત રે-નમો.... ॥૧॥
અંતર નવિ સંકોચતા, ગેહ દિપક દ્રષ્ટાંતે રે,
નિરુપાધિક નિર્વિઘ્નતા, જ્યોતિ શું જ્યોત મિલંત રે-નમો... ॥૨॥
નિર્મલ સિદ્ધશીલા ભલી, અર્જુન હેમ સિદ્ધાંત રે
અક્ષયસુખ સ્થિતિ જેહની, જોયણ એકલો ગંત રે-નમો... ॥૩॥
જગમાં જસ ઓપમ નહીં, રુપાતીત સ્વભાવ રે
ઘૃતનો સ્વાદ ન કહી શકે, પ્રાકૃત શહેર બનાવ રે-નમો... ॥૪॥
સેવે ચોસઠ સુરપતિ, ભ્રમર પરે જનવૃંદ રે,
ત્રિગડે બેઠા જીનપતિ, લહે સિદ્ધ આનંદ રે-નમો... ॥૫॥
દેશ સર્વ સંયતી થયા, ગૃહી મુનિ સાધે મુનિયોગ રે,
અહોનિશ ચાહે સિદ્ધતા, વિરહી ઈષ્ટ સંયોગ રે-નમો.... ॥૬॥
આતમરામ રમાપતિ, સમરે ક્રિયા અસંગ રે
તો લહે સિદ્ધદશા ભલી, શ્રી જિન અમિય સુરંગ રે-નમો... ॥૭॥

ઢાળ–૩ રાગ : મારું મન મોહ્યુ રે શ્રી સિદ્ધાચલે

મારુ મન મોહ્યુ રે સૂરિ ગુણ ગાવણ રે, વર છત્રીશ પ્રધાન,
ભુવન પદાર્થ પ્રગટ પ્રકાશતા રે, દીપક જેમ નિધાન-મારું.... ॥૧॥
મદ કોપાદિક નહીં કલુષતા રે, ન ધરે માયાનો લેશ
ગુણીજન મોહન બોહન ભવ્યને રે, ભાખે શુદ્ધ ઉપદેશ-મારું.... ॥૨॥
પંચાચાર તે સુદ્ધા પાળતા રે, નહીં પરમાદ લગાર,
સારણ વારણ ચોયણ સાધુને રે, આપે નિત્ય સંભાર-મારું... ॥૩॥
આતમ સાધન પંચ પ્રસ્થાનનાં રે, ધ્યાનમાલામાં વિસ્તાર,
તેહીજ રીતે પ્રીતે સાધતા રે, ધન્ય તેહનો અવતાર-મારું... ॥૪॥
એહવા ગુરુની સેવા તુમે કરો રે, ગૌતમ વીર જીણંદ,
અશન વસનાદિક ભક્તિ કીજીયે રે, એ વ્યવહાર અમંદ-મારું... ॥૫॥
જિનવર કહે વંદો તુમે પ્રાણીયા રે, આચારજ ગુણવંત,
આતમ ભાવે પરિણતી જો એહે રે, અમૃત પદવી લહંત-મારું.... ॥૬॥

ઢાળ–૪ રાગ : સ્વામિ સીમંધર વિનતી

દ્વાદશ અંગના ધારકા, પારગ સયલ સિદ્ધાંત રે,
કારક સૂત્ર સમરથ ભલા, વારક અહિતની વાત રે-દ્વાદશ.... ॥૧॥
ભાવના ચંદન રસભરે, વરસતા વાણી કલ્લોલ રે,
બોધિબીજં દીયે ભવ્યને, ધરમશું કરે રંગરોલ રે-દ્વાદશ.... ॥૨॥
રાજપુત્ર જીમ ગણચિંતકા, આચારજ સંપત્તિ યોગ રે,
ત્રીજે ભવે લહે શિવ સંપદા, નમો પાઠક શુભ યોગ રે-દ્વાદશ... ॥૩॥
શબ્દ શાસ્ત્ર એમ સૂચવે, શબ્દ અર્થ પરિમાણ રે,
ભણે ભણાવે તેહ પાઠકા, અવર તે નામ નિદાન રે-દ્વાદશ... ॥૪॥
શિષ્યને સુહીત શિક્ષા દીયે, પાવન જિમ શુભ ઘાટ રે,
મૂર્ખને પણ પંડિત કરે, નમું પાઠક મહારાટ રે-દ્વાદશ.... ॥૫॥
શાસન જેમ અજવાળતા, પાળતા આપ પરતીત રે,
આતમ પરિણતી તે લહે, અમૃત એહ પદ પ્રીત રે-દ્વાદશ... ॥૬॥

ઢાળ–૫ રાગ : સિદ્ધારથના રે નંદન વિનવું...

ઈન્દ્રિય જીપે રે મન સંયમ ધરે, ચરણ કરણ ગુણ જ્ઞાન,
બાહ્યાચરણે રે દેખી ન રાચીયે, ભગવતી સૂત્ર પ્રમાણ,
તે મુનિ વંદો રે શુભ સમતા ધરા... ॥૧॥

વસ્ત્ર ન ધોવે રે રંગે નહીં કદા, આચારાંગ મોઝાર
પ્રવચન માર્ગે રે જે મુનિ ચાલતા, તેહની જઉં બલિહાર... ॥૨॥
જિમ તરુ ફૂલે રે ભમરો બેસતા, ન કરે કાંઈ ઉપઘાત
તિમ મુનિ જાવે રે આહાર ગવેષવા, દશવૈકાલિક વાત રે-તે મુનિ.... ॥૩॥
આહાર તે લાવી નિરસ ભોગવે, જિમ દર માંહે રે સાપ,
અનુત્તરો વવાઈએ ધન્નો વર્ણવ્યો, નમતા જાયે રે પાપ-તે મુનિ.... ॥૪॥
ચઉવિહ ભાખ્યા રે પન્નવણાપદે, બોલે મુનિ નિર્દોષ,
એહવા મુનિને રે ભાવે વાંદિયે, તો હોય સમકિત પોષ.... ॥૫॥
કહીયે પ્રમાદીરે મુનિ ન ઉવેખિયે, જુઓ ચારણ મુનિ દોય,
લબ્ધિ પ્રયુંજી રે જગ તીરથ કરે, તેહનો મહિમા રે જોય-તે મુનિ... ॥૬॥
લવણ ન મુકે રે મર્યાદા સહી, જીવાભિગમ તરંગ,
શ્રી જિન વચને રે મુનિ વાંદતા, વાધે સંયમ રંગ-તે મુનિ.... ॥૭॥
નિર્મલ દીસે રે સોના તણી પરે, નવવિધ બ્રહ્મ સોહાય,
પુન્ય અંકુશ રે દરિશન પાલવે, અમૃત વેદે રે પાય-તે મુનિ... ॥૮॥

(૬૯) અરિહંત પદ સ્તવન

શ્રી અરિહંત ભગવંત પરમાત્મા, દેવનો દેવ ગુણ રયણ ખાણી
સાત શુદ્ધિ કરી મલિનતા પરિહરી, પૂજીએ ભવિજના પ્રેમ આણી-શ્રી... ॥૧॥
અરતિ રતિ મોહ નિદ્રા ન હાંસી, ભય, રાગ નહીં દ્વેષ નહીં જાસ અંગે,
કામ, મિથ્યાત્વ, અજ્ઞાન જસ ક્ષય થયા, ધ્યાઈએ તે પ્રભુ અધિક રંગે-શ્રી. ॥૨॥
ધ્યાન પિંડસ્થ પદસ્થ રુપસ્થથી, ધ્યેય ધ્યાતા લહે એકતાને,
દ્રવ્ય પર્યાય ગુણ તેહના ધ્યાઈએ, પાઈએ સિદ્ધિ બહુ તત્ત્વજ્ઞાન-શ્રી.. ॥૩॥
જન્મના ચાર અગ્યાર ઘાતી ક્ષયે, દેવકૃત જાસ ઓગણીસ રાજે,
ચઉતીસ અતિશય અંગ ચોથે કહ્યા, પણતીસ વયણે ગુણ જાસ છાજે-શ્રી.. ॥૪॥
અડ અધિક સહસ લક્ષણ ધરે, અંગમાં ગુણ અનંતે ભર્યો નાથ સોહે,
જાસ કલ્યાણકે જગતનું તમ ટળે, ઈન્દ્ર ઉપેન્દ્રનાં ચિત્ત મોહે-શ્રી... ॥૫॥
નામને સ્થાપના દ્રવ્યા ભાવે કરી, જે નર ચિત્તમાં નિત્ય ધ્યાવે
દેવપાલાદિ ભૂપાલ પરે તે નરા, તીર્થપતિ સંપદા હસ્તા પાવે-શ્રી.... ॥૬॥
જે મહાગોપ ષટ્કાય ગોકુલ તણો, તિમ મહામાહણ જાસ કહીયે,
ભવોદધિ બૂડતા ભવ્ય નિસ્તારણો, સાર્થપતિ મુગતિનો જેહ લહીયે-શ્રી...॥૭॥
દ્રવ્ય ભાવે કરી પૂજના જે કરે, સ્વર્ગ અપવર્ગ તે નિયત પાવે,
ત્રણ પણ અષ્ટ નવ સત્તર એગવીશ વિહ, પૂજના કરી વસે સિધ્ધિ ધામે-શ્રી ॥૮॥

પ્રથમ પદ પૂજતો રાય શ્રેણીક પ્રથમ, ભવિ ચોવિશી જિનરાજ થાશે,
તાસ પદ પદ્મની સેવના સુર કરે, રુપવિજયાદિ નિત્ય સુજસ ગાજે-શ્રી... ॥૯॥

(૭૦) સિદ્ધપદનું સ્તવન

શ્રી સિદ્ધપદ આરાધીયે રે, ક્ષય કીધા આઠર્મ રે-શિવ વસ્યા
અરિહંતે પણ માન્યા રે, સાદિ અનંત સ્થિર શર્મ રે-શિવ વસ્યા
ગુણ એકત્રીશ પરમાતમા રે, તુરિય દશા આસ્વાદ રે-શિવ વસ્યા
એવંભૂત નયે સિદ્ધ થયા રે, ગુણગણો આલ્હાદ રે-શિવ વસ્યા
સુરગણ સુખ ત્રિહું કાળના રે, અનંત ગુણ તે કીધ રે-શિવ વસ્યા
અનંત વર્ગે વર્ગિત કર્યા રે, તો પણ સુખ સમીધ રે-શિવ વસ્યા
બંધ ઉદય ઉદીરણા રે, સત્તા કર્મ અભાવ રે-શિવ વસ્યા
ઉર્ધ્વગતિ કરે સિદ્ધ જી રે, પૂર્વ પ્રયોગ સદભાવ રે-શિવ વસ્યા
ગતિ પારિણામિક ભાવથી રે, બંધન છેદન યોગ રે-શિવ વસ્યા
અસંગ ક્રિયા બળે નિર્મળો રે, સિદ્ધગતિનો ઉદ્યોગ રે-શિવ વસ્યા
પએસંતર અણફરસતા રે, એક સમયમાં સિદ્ધ રે-શિવ વસ્યા
ચરમ ત્રિભાગ વિશેષથી રે, અવગાહન કીધ રે-શિવ વસ્યા
હસ્તિપાળ પરે સેવતારે, સૌભાગ્ય લક્ષ્મી પ્રકાશ રે-શિવ વસ્યા

(૭૧) આચાર્ય પદ સ્તવન

રાગ : નીલુડી રાયણ તરુ તળે

પંચાચાર સુધા ધરે સુણો સંતાજી, જીતી ઈન્દ્રિય પંચ ગુણવંતાજી,
પંચ સમિતિ સમિતા રે સુણો સંતાજી, ગુપ્તિ ત્રણ કરે સંચ ગુણવંતાજી... ॥૧॥
પંચ મહાવ્રત પાળતો રે સુણો સંતાજી, જીપે ચાર કષાય ગુણવંતાજી,
નવવિધ બ્રહ્મ ગુપ્તિ ધરે રે સુણો સંતાજી, આચારજ નિર્માય ગુણવંતાજી. ॥૨॥
અષ્ટાંગ જોગ સાધન કરે રે સુણો સંતાજી, સહે અડકર્મ સ્વરુપ ગુણવંતાજી,
જાણે અડલબ્ધિ ભલી સુણો સંતાજી, તીમ અડ દિટ્ઠિ સ્વરુપ ગુણવંતાજી.॥૩॥
ચઉ અનુયોગ વખાણતા સુણો સંતાજી, શાસનના શણગાર ગુણવંતાજી,
બારસે છન્નુ ગુણે ભર્યા સુણો સંતાજી, ભાવાચારજ સાર ગુણવંતાજી.. ॥૪॥
પંચ પ્રસ્થાન સાધન કરે સુણો સંતાજી, મુનિ ગણિ પંડિત ભાવ ગુણવંતાજી,
વાચક આચારજ પણુ સુણો સંતાજી, પામે ગુણને દાવ ભાવ ગુણવંતાજી..॥૫॥
ચઉદશો બાવન ગણધરા સુણો સંતાજી, લબ્ધિ તણા ભંડાર ગુણવંતાજી,
તસ પદ પંકજ પૂજીએ સુણો સંતાજી, દ્રવ્ય ભાવે નિરધાર ગુણવંતાજી... ॥૬॥

જુગ પ્રધાન વીર શાસને સુણો સંતાજી, દોય હજારને ચાર ગુણવંતાજી,
વર્તમાન શ્રુતનાં ધણી સુણો સંતાજી, તે પૂજે ધરી પ્યાર ગુણવંતાજી.. ॥૭॥
અનશન વસ્ત્રાદિકે સુણો સંતાજી, પાનક ઔષધ પાત્ર ગુણવંતાજી,
નમનાભિગમન વંદતા સુણો સંતાજી, કરે નિત નામી ગાત્ર ગુણવંતાજી,.. ॥૮॥
આચારજ પદ સેવતા સુણો સંતાજી, શ્રી પુરુષોત્તમ ભૂપ ગુણવંતાજી,
તીર્થંકર પદ બાંધ્યુ સુણો સંતાજી, શ્રી લહેશે ચિદઘન રુપ ગુણવંતાજી.. ॥૯॥

(૭૨) શ્રી ઉપાધ્યાય સ્તવન

રાગ : પ્રણમો પંચમી દિવસે જ્ઞાનની

શ્રી ઉવજ્ઝાય બહુ શ્રુત નમો ભાવશું, અંગ ઉપાંગના જાણ મુણીંદા
ભણે ભણાવે શિષ્યને હિત કરી, કરે નવપલ્લવ પહાણ વિનિતા-શ્રી ઉવ.. ॥૧॥
અર્થ સૂત્ર કહેવાના વિભાગથી, સૂરીશ્વર પાઠક સાર સોહંતા,
ભવ ત્રીજે અવિનાશી સુખ લહે, યુવરાજ પરે અણગાર મહંતા-શ્રી ઉવ.. ॥૨॥
ચૌદ દોષ ભર્યા અવિનીત શિષ્યને, કરે પન્નર ગુણવંત વિદિતા
ગ્રહણ આસેવન શિક્ષા દાનથી, સમય જાણે અનેકાંત સુજ્ઞાની-શ્રી ઉવ.. ॥૩॥
આવશ્યક પચવીશ શીખવે વાંદણે, પચવીશ ક્રિયાનો ત્યાગ વિચારી,
પચ્ચીશ ભાવના ભાવે મહાવ્રતી, શુભ પચ્ચીશી ગુણરાગ સુધારી-શ્રી ઉવ.. ॥૪॥
પયભર્યો દક્ષિણાવર્ત શંખ શોભીયે, તેમ નય ભાવ પ્રમાણ પ્રવીણા,
હય ગય વૃષભ પંચાનન સારીખા, ટાળે પરવાદી અભિમાન અદીના-શ્રી ઉવ.॥૫॥
વાસુદેવ, નરદેવ, સુરપતિ, ઉપમા, રવિ, શશી ભંડારી રુપ દીપંતા,
જંબૂ, સીતા, નદી, મેરુ, મહીધરો, સ્વયંભૂ ઉદધિ રયણ ભૂપ ભણંતા-શ્રી ઉવ ॥૬॥
એ સોળ ઉપમા બહુશ્રુતને કહી, ઉત્તરાધ્યનને રસાલ જીણંદા,
મહીન્દ્રપાલ વાચકપદ સેવતા, સૌભાગ્ય લક્ષ્મી સુવિશાલ સૂરીંદા-શ્રી ઉવ.. ॥૭॥

(૭૩) શ્રી સાધુપદ સ્તવન

રાગ : ભવિકા શ્રી સિદ્ધચક્ર પદવંદો

ષડ્ વ્રતધારી છ કાયનાં રક્ષક, પંચ ઈન્દ્રિય વશ કરતા,
ભાવ વિશુદ્ધિ પડિલેહણ કરે, કરણ વિશુદ્ધિ ધરતા રે
ભવિકા ! એહવા મુનીવર વંદો, જિમ લહો પરમાનંદો રે... ॥૧॥
લોભ નિગ્રહ કરી ખંતિ સૂરા, સંજમના અધિકારી,
અકુશલ મન વચ કાય નિરોહે, સહે પરિષહ અતિભારી રે ભવિકા.. ॥૨॥
દેવ તિરિ નર આત્મ સમુદ્રભવ, ઉપસર્ગ સોળે સહતા,

સતાવીશ મુનીવર ગુણધારી, સમિતિ ગુપ્તિ નિરવહતા રે - ભવિકા.. ॥૩॥
બાહ્ય અભ્યંતર તપ નિત તપતાં, કઠિન કરમ ક્ષયકારી,
દોષ બિયાલીશ રહિત અશન કરે, અતિક્રમ ચાર નિવારી રે-ભવિકા... ॥૪॥
દ્રવ્યાદિક અભિગ્રહ ચઉ કરતાં, ષડ્વિધ વિગયના ત્યાગી,
ચાર પ્રકારે સંલીનતા કરી, જ્ઞાન ધ્યાન મતિ જાગી રે-ભવિકા... ॥૫॥
નરના દોષ અઢાર નિવારી, દીક્ષા યોગ્યને આપે,
નવવિધ ભાવ સોચના કારક, કેશ લોચત્રિક થાપે રે-ભવિકા.... ॥૬॥
ચૌદ અભ્યંતર ગ્રંથી ત્યજીને, જેહ થયા નિર્ગ્રંથ,
અશરણ શરણ તરણ તારણ મુનિ, ચલવે શિવપુર પંથે રે-ભવિકા... ॥૭॥
બહુશ્રુત તપસી લબ્ધિના ધારી, વ્રત દૂષણ પરિહારી,
અપ્રમત ગુણઠાણંગ ધારી, મુનિ નમો જોગ સમારી રે-ભવિકા... ॥૮॥
વીરભદ્ર એ મુનિપદ સેવી, હોશે વિદેહ જીણંદ,
તસમુખ પદ્મ વયણ રસ પામી, રુપવિજય આણંદ રે-ભવિકા.... ॥૯॥

(૭૪) રાગ : નમો નિત્ય નાથજી રે...

શ્રી સિદ્ધચક્રની સેવા રે, નવપદ જેહમાં પ્રધાન
પુષ્ટાલંબન એહ છે રે, કીજે નિર્મલ ધ્યાન ભવિકજન ધ્યાઈએ રે,
ધ્યાતા ધ્યાન પ્રમાણ, અનુભવ પાઈએ રે... ॥૧॥
તત્ત્વત્રયી એહની વિષે રે, ધર્મી જેહમાં પાંચ,
ચાર ધર્મે કરી દીપતાં રે, જે આપે સુખ સંચ-ભવિકજન.... ॥૨॥
દ્વાદશ ગુણથી શોભતા રે, તીર્થપતિ જિનરાજ,
ભવિક કમલ પ્રતિબોધતા રે, સારે વાંછિત કાજ-ભવિકજન..... ॥૩॥
આઠ કર્મનાં નાશથી રે, પ્રગટયા ગુણ એકત્રીશ,
સાધી પૂરણતા દશા રે, સિદ્ધ નમુ સુજગીશ-ભવિકજન.... ॥૪॥
જ્ઞાનાનંદ પૂરણો રે, છત્રીશ ગુણ નિધાનં,
આગમ શુદ્ધ પ્રરુપતા રે, જે જિનરાજ સમાન-ભવિકજન... ॥૫॥
ચોથે પાઠક ભવિ નમો રે, પણવીશ ગુણ પ્રમાણ,
સૂરિપદની ધરે યોગ્યતા રે, સૂત્ર અર્થના જાણ-ભવિકજન.... ॥૬॥
જ્ઞાનક્રિયા અભ્યાસથી રે, ષટ્કાય પ્રતિપાળ,
સત્તાવીશ ગુણે સોહતા રે, સાધુજી પરમ દયાળ-ભવિકજન..... ॥૭॥
છઠ્ઠે પદ દર્શન ભલુ રે, સડસઠ ભેદ વિચાર,
નિર્મલ તત્ત્વરુચી થઈ રે, જેહથી ભવોદધિ પાર-ભવિકજન... ॥૮॥

નાણ અનુપમ સાતમે રે, ભેદ એકાવન જાણ,
પાંચે જ્ઞાન આરાધતા રે, પાવે પદ નિર્વાણ-ભવિકજન.... ॥૯॥
ચારિત્ર ગુણ સ્તુતિ આઠમે રે, સિત્તેર ભેદ અનૂપ,
નિજગુણ સત્તા રમણતા રે, થિરતાસે અનુરુપ-ભવિકજન.... ॥૧૦॥
ષડ્ બાહ્ય ષડ્ અભ્યંતર રે, ભેદ પચાસ અછેહ,
કરમ તપાવે જે સહી રે, તપ નવમે ગુણ ગેહ-ભવિકજન... ॥૧૧॥
નવપદ વિધિશું આરાધતાં રે, મયણાને શ્રીપાલ,
નરસુર સંપદ ભોગવી રે, લેશે શિવ વરમાળ-ભવિકજન..... ॥૧૨॥
સિદ્ધચક્રની સેવના રે, કરતાં પાપ પલાય,
જિન ઉત્તમ સુપસાયથી રે, રત્નવિજય ગુણગાય-ભવિકજન.... ॥૧૩॥

(૭૫) રાગ : પશ્ચિમ ઐરાવતે ભલું

કરી પટકુલે રે લુંછણા, વંદો શ્રી જિનરાજ કે,
શ્રી સિદ્ધચક્રને સેવતા, લહુ અમૃત પુર રાજ કે,
નવપદ ધ્યાન ધરો સદા, આત્મભાવ વિશાલ કે,
ભવ ભ્રમણાદિક શ્રમ ટળે, સુણજો બાલ ગોપાલ કે... ॥૧॥
અતિશય ચઉતીશ શોભતા, શ્રી અરિહંત ભગવંત કે,
ગુણ એકત્રીશ વિરાજતા, સિદ્ધપ્રભુ જયવંત કે... નવપદ.. ॥૨॥
બારસે છત્રુ ગુણે જયા, પદ ત્રીજે સૂરિરાય કે,
ષટ્શત પણવીશ ગુણધરા, પાઠક પાઠ પઠાય કે.... નવપદ.. ॥૩॥
ગુણ સગવીશ વિરાજતા, જયવંતા મુનિરાય કે,
દીપે સગસઠ્ઠિ ભેદથી, દર્શન નામ કહાય રે... નવપદ... ॥૪॥
નાણ નમો પદ સાતમે, ભવજલ તારણ નાવ કે,
ત્રયશત ચાલીશ ભેદથી, સ્વપર પ્રકાશક ભાવ કે... નવપદ.. ॥૫॥
ભેદ સત્તર ઉપચારથી, ગુણ અનંતનું ધામ કે,
સંયમ જે જગ આચરે, હોજો તાસ પ્રણામ કે.... નવપદ.. ॥૬॥
કર્મ તપાવે તે તપ સહી, આણે ભવતરુ છેદ કે,
બાહ્ય અભ્યંતર ભેદથી, બોલ્યા દ્વાદશ ભેદ કે.... નવપદ... ॥૭॥
એ નવપદ તણી સેવના, ચાર વરસ ષટ્ માસ કે,
કરતાં વંછિત પૂરવે, વિમલેસર સુર તાસ કે... નવપદ... ॥૮॥
આંબિલ ઓળી આરાધીએ, વિધિપૂર્વક નિર્ધાર કે,

યોગ ધિરે ભવિયણ ગણો, ગુણણું સહસ અઢાર કે..... નવપદ.. ॥૯॥
મયણાં સંપદ સુખ લહ્યા, શ્રી શ્રીપાલ વિનીત કે,
નવમે ભવે શિવ પામશે, સુણીએ તાસ ચરિત કે... નવપદ... ॥૧૦॥
એ સિદ્ધચક્રનાં ધ્યાનથી, ફલે શુભ વાંછિત કામ કે,
વીરવિજય કહે મુજ હોજો, શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રણામ કે... નવપદ... ॥૧૧॥

(૭૬)

શ્રી સિદ્ધચક્રની કરો ભવી સેવના રે, મન ધરી નિર્મળ ભાવ,
ભાવની વૃદ્ધિ ભવ ભય સવિ ટળે રે, પ્રગટે શુદ્ધ સ્વભાવ-શ્રી..... ॥૧॥
બારે ગુણ સહિત અરિહંત નમો રે, પન્નર ભેદે રે સિદ્ધ,
આચાર્ય આસ્ય ત્રીજે નમો રે, ગુણ છત્રીસે પ્રસિદ્ધ-શ્રી..... ॥૨॥
પાઠક પદ પ્રણમો ચોથે તુમે રે, ગુણ પચવીશ ધરી નેહ,
મુનિપદ કેરું ધ્યાન ધરો સદા રે, સત્તાવીશ ગુણે રે જેહ-શ્રી... ॥૩॥
સડસઠ બોલ સહિત દર્શન નમો રે, નાણ એકાવન ભેદ,
ચારિત્ર ધર્મ નમો તુમે આઠમે રે, જે ટાલે સવિ જેહ-શ્રી... ॥૪॥
ષટવિધ બાહ્ય અભ્યંતર ષટવિધ રે, કરીએ તપ શુભચિત્ત
ત્યજી ઈચ્છા ઈહભવ પરભવતણી રે, કીજે જન્મ પવિત્ર-શ્રી.. ॥૫॥
શ્રેણિક નરપતિ આંગણે ગુણનિધિરે, ભાખે શ્રી વર્ધમાન,
એ નવપદ વિધિ સહિત આરાધતા રે, લહીએ અક્ષયઠાણ-શ્રી.... ॥૬॥
શ્રીશ્રીપાલ નરિદ તણી પરેરે, આરાધે નર જેહ
પુણ્યવંત પ્રાણી મન રંગસ્યુ રે, અમૃતપદ લહે તેહ-શ્રી..... ॥૭॥

(૭૭) શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિ સ્તવન...

અરિહંતા અરિહંતા પ્રણમું, અરિહંતા અરિહંતા
તુમ સિદ્ધ ભજે ભગવંત પ્રણમું.... ॥૧॥
સમવસરણમાં નાથ સોહંતા ચઉમુખ ધર્મ કહંતા.... પ્રણમું... ॥૨॥
અજરામર અવિનાશી હુંતા, જ્યોતશું જ્યોત મિલંત.. પ્રણમું... ॥૩॥
આચારજ પ્રભુ બહુ ગુણવંતા, દ્વાદશ અંગ ભણતાં... પ્રણમું... ॥૪॥
પથ્થર સરિખા સિષને પાઠક આપ સમાન કરંતા... પ્રણમું.. ॥૫॥
સાધુ સાધે પંથ મુક્તિનો વ્રતનો ભાર વહંતા.... પ્રણમું... ॥૬॥
માણેકમુનિ નિત પંચ પરમેષ્ઠિ પરમેષ્ઠિ હૃદયે ધ્યાન ધરંતા... પ્રણમું.. ॥૭॥

(૭૮) શ્રી સિદ્ધચકજી સ્તવન

સિદ્ધચક્ર જગનામી શિવંકર સિ. ॥ટેક॥

અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ પંચમ પદ ગામી-સિ.... ॥૧॥

દર્શન જ્ઞાન ચરણ તપ સુંદર કર્મ નિકાચિત વામી. શિ... ॥૨॥

બાર આઠ ખટત્રીસ પચીસા સમવિશ ગુણધામી. શિ... ॥૩॥

સતસઠ ઈગવન સત્તરી બારા, ભેદ કહે જિન સ્વામી. શિ... ॥૪॥

તાવત લોગસ્સ કાઉસ્સગ્ગં વંદન માલા વીસ જ પામી. શિ... ॥૫॥

પડિક્કમણા દોય ટંક કો કીજે, ત્રિવેળા દેવ પ્રણામી. શિ... ॥૬॥

આસો ચૈત્ર દોનોં અઠ્ઠાઈ, નવ આંબિલ ગુણઠામી. શિ... ॥૭॥

આરાધન સાઢે ચાર વરસકા, નવપદ કર્મકો દામી. શિ... ॥૮॥

શ્રીપાલ મયણા નવપદ આતમ વલ્લભ શિવપદ પામી. શિ... ॥૯॥

(૭૯) શ્રી સિદ્ધચક્ર સ્તવન

(રાગ : મલ્લિજિન નાથજી લીજે રે.દેશી)

સેવો સિદ્ધચક્ર ભવિ સુખકારીરે, નવપદ મહિમા જગ ભારી,

સેવો સિદ્ધચક્ર ભવિ સુખકારી રે....

કહે જોગ અસંખ પ્રકારા રે, મુખ્ય નવપદ મનમેં ધારા રે,

હોવે ભવિજન ભવોદધિ પારા, સેવો સિદ્ધચક્ર..... ॥૧॥

અરિહંત પ્રથમ પદ જાનો રે, નહીં દોષ અષ્ટાદશ માનો રે,

પ્રભુ ચાર અનંત વખાનો રે, સેવો સિદ્ધચક્ર..... ॥૨॥

બીજે પદ સિદ્ધ અનંતા રે, ખપી કર્મ હુએ ભગંવતા રે,

નિજ રુપમેં રમણ કરંતા, સેવો સિદ્ધચક્ર.... ॥૩॥

ત્રીજે પદ શ્રી સૂરિ રાયા રે, ષટ્ત્રિંશ ગુણે કરી ઠાયા રે,

પાલે પંચાચાર સવાય, સેવો સિદ્ધચક્ર.... ॥૪॥

ચોથે પદ પાઠક સોહે રે, મુનિગણ ભવિજન હોં બોહે રે,

જિનશાસનમેં નિત જોહે, સેવો સિદ્ધચક્ર... ॥૫॥

પંચમ પદ સાધુ કહાવે રે, પાલે પંચ મહાવ્રત ભાવે રે,

ગુણ ઋષિ કર માન ધરાવે, સેવો સિદ્ધચક્ર... ॥૬॥

પદ છઠે દર્શન પ્યારા રે, જ્ઞાન, ચરણ વિના જસા ખારા રે,

શુભ સડસઠ ભેદ વિચારા, સેવો સિદ્ધચક્ર.... ॥૭॥

પદ સાતમે જ્ઞાન વિકાસે રે, અજ્ઞાન તિમિરકો વિનાશે રે,

નિજ આતમરુપ પ્રકાશે, સેવો સિદ્ધચક્ર.... ॥૮॥

પદ આઠમે ચરણ સોહાવે રે, જસ શરણ પરમ સુખ પાવે રે,
રંક ચરણ પસાય પૂજાવે, સેવો સિદ્ધચક્ર... ॥૯॥
નવમે પદ તપ સુખદાઈ રે, હા કઠિન કર્મ ક્ષય થાઈ રે,
દેવે જ્યોતિમેં જ્યોતિ મિલાઈ, સેવો સિદ્ધચક્ર... ॥૧૦॥
તપગચ્છ સૂરિ મહારાયા રે, નમી વિજયાનંદ સૂરિ પાયા રે,
નયા શહર વલ્લમ ગુણ ગયા, સેવો સિદ્ધચક્ર.... ॥૧૧॥

(૮૦) રાગ : અપને પદકો તજ કરચેતન

સિદ્ધચક્ર પદ સેવો ભવિજન, પાવો શિવ સુખ સારા રે,
સકલ યોગમેં મુખ્ય યોગ હૈ, જયજય મંગલ કારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૧॥
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ પાઠક મુનિ, સમ્યગદર્શન ધારા રે,
જ્ઞાન ચરણ તપ નવપદ સમુદિત, જિનશાસન જયકારા રે-સિદ્ધચક્ર.. ॥૨॥
અરિગણ જીત જીનેશ્વર, અડ પાડિહેર વિચારા રે,
જ્ઞાન હરણ દેહ સકલ જગ, અરિહંત ધ્યાન ઉદારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૩॥
કર્માવરણ પ્રમુક્ત અનંતી, શ્રી જ્ઞાનાદિ ચારા રે,
શિખ્ય અનંત ધ્યાવો ભવિજન, અંત હોવે સંસારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૪॥
માત પિતા સુખ વો નહીં દેતે, જો દેવે સૂરિ પ્યારા રે,
શ્રી સૂરિ મહારાજ કો ધ્યાવો, શિવસુખ જ્ઞાન દાતારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૫॥
સંવેગી સૂત્રાર્થકે ધારી, ભવિજન તૃમિ કારા રે,
ઉપાધ્યાય શ્રુતજ્ઞાન કે દાતા, માતા મોહ નિવારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૬॥
ખંત દંત નિર્લોભી પસંતા, બ્રહ્મ ગુણ રયણ ભંડારા રે,
અમાયી મુનિજન ભવિ ધ્યાવો, શિવ મારગ આધારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૭॥
શ્રદ્ધા શુદ્ધ જિન ભાષિત તત્ત્વે, સમ્યગદર્શન દ્વારા રે,
મોક્ષપુરીકા ધ્યાવો ત્યાગો, મિથ્યા વ્યાધિ વિકારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૮॥
જ્ઞાન પ્રધાન સિદ્ધ નયચક્રે, તત્ત્વબોધ હિતકારા રે,
ચિત્તવાસ ધરો મણિ દીપક, દૂર કરો અંધકારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૯॥
મૂલોત્તર ગુણ સંયુત પાલો, ચારિત્ર પંચ પ્રકારા રે,
મોહ નિરોધી સંવર સાધી, ત્યાગી ભવિ અતિચારા રે-સિદ્ધચક્ર.... ॥૧૦॥
કર્મ વિદારક પાપ નિવારક, ભેદ બહિરંતર બારા રે,
નિર્નિદાન દુઃખ ક્ષય કારણ, કરિયે તપ મનોહારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૧૧॥

ઈન નવપદમેં હોવે ભવિયાં, જિનશાસન અવતારા રે,
તિણ કારણ શુભ ભાવ આરાધો, હોવે ભવજલ પારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૧૨॥
તીન તત્ત્વ આરાધન સુંદર, ધર્મ જિણંદ પુકારા રે,
દેવગુરુ ઔર ધર્મ આરાધક, હોવે જીવ સુધારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૧૩॥
તીન તત્ત્વકે ભેદ વિચારી, દોય તીન ઔર ચારા રે,
દેવ તત્ત્વકે શ્રી અરિહંત સિદ્ધ, હોય ભેદ નિરધારા રે-સિદ્ધચક્ર.... ॥૧૪॥
સૂરિ પાઠક સાધુ તીનો, ભેદ ગુરુ દિલ ધારા રે,
દર્શન જ્ઞાન ચરણ તપ ચારો, ભેદ-ધર્મ સુખકારા રે-સિદ્ધચક્ર.... ॥૧૫॥
જો કોઈ આરાધે નવપદકો, વો પાવે સુખભારા રે,
જિન સિદ્ધચક્ર આરાધક સુખિયા, શ્રી શ્રીપાલ કુમારા રે-સિદ્ધચક્ર... ॥૧૬॥
તપગણ પ્રભુ વિજયાનંદ સૂરિ, લક્ષ્મી વિજય શિરદારા રે,
હર્ષવિજય શિષ્ય વલ્લભ પભણે, સિદ્ધચક્ર જયકારા રે-સિદ્ધચક્ર.... ॥૧૭॥

(૮૧) રાગ : ગજલ ગિરિરાજ દર્શ પાવે

સિદ્ધચક્ર મહિમા ભારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી.... સિદ્ધ
નવપદકા ધ્યાન ધરના, સંસાર પાર કરના,
જરા જન્મ મરણ ટારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી.... ॥૧॥
ભાવારિ દૂર કરકે, અરિહંત નામ ધરકે,
હુએ બારા ગુણકે ધારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી... ॥૨॥
ગુણ આઠ સિદ્ધ ધર્તા, નિજ આતમરુપ કર્તા,
આઠો કરમકો જરી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી.... ॥૩॥
આચાર્ય ગચ્છ ધોરી, હુએ આતમશક્તિ ફોરી,
ષટ્‌ત્રિંશ ગુણ વિહારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી..... ॥૪॥
ગુણ પંચવીશ સોહે, ઉવજ્ઝાય મન મોહે,
મુનિ પાઠનાધિકારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી.... ॥૫॥
ગુણ સત્તાવીશ ધારી, મુનિરાજ બ્રહ્મચારી,
ભવિજીવ મદદગારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી..... ॥૬॥
ધર્મી એ પાંચ જાનો, ચારોંકી ધર્મ માનો,
નવપદકી મહિમા ભારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી.... ॥૭॥
સડસઠ ભેદ દર્શન, સમ્યકતત્વ શુદ્ધ ફરસન,
સબ ધર્મકા આધારી-વિભુ વીરને ઉચ્ચારી... ॥૮॥

પાંચ ભેદ જ્ઞાને કહીએ, પચાશ એક લહીએ,
વિના જ્ઞાન કરણ બારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી... ॥૯॥
ગુણ સત્તરી પ્રભાવે, ચારિત્ર શુદ્ધ થાવે,
સંસાર પારકારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી..... ॥૧૦॥
તપ બારા ભેદ તપતા, ભવિ જીવ કર્મ ખપતા,
સમતા કે હો ભંડારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી.... ॥૧૧॥
દો દેવ તત્વ સુંદર, ગુરુ તત્વ તીન અંદર
હૈં ધર્મતત્ત્વ ચારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી.... ॥૧૨॥
નવપદ સિદ્ધ જાની, શાશ્વત ચક્ર માની,
જાઉં સિદ્ધચક્ર વારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી..... ॥૧૩॥
સિદ્ધચક્રકો આરાધી, લીયો આત્મરુપ સાધી,
શ્રીપાલ મયણા નારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી... ॥૧૪॥
આતમ લક્ષ્મી દાતા, વલ્લભ હર્ષ પાતા,
સિદ્ધચક્ર સેવા સારી, વિભુ વીરને ઉચ્ચારી.... ॥૧૫॥

(૮૨) રાગ : ચલ ચલ રે નવ જવાન

નવપદકા ધરો ધ્યાન, નવપદકા ધરો ધ્યાન
સબ ગુનોકી ખાનજાન, નવ પદકા ધરો ધ્યાન... ॥૧॥
નમો અરિહંત, સિધ્ધ સૂરિ સંત, વાચક મુનિ દર્શન,
જ્ઞાન ચરણ તપ, નવપદ સમો હૈ નહીં ઔર કોઈ ધ્યાન-નવપદ.... ॥૨॥
શ્રીપાળ પરે જો, સિદ્ધચક્ર ભજે જો, દક્ષ વો ઈન્સાન,
પાવેગા મુક્તિ સ્થાન, નવપદ સમો હૈ નહીં ઔર કોઈ ધ્યાન-નવપદ... ॥૩॥

(૮૩) રાગ : રખીયાં બંધાવો ભૈયા

નવપદ ધ્યાવો ભવિયાં, શિવપદ પાવો રે (૨)
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ, વાચક સાધુ ધૂરિ
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર, તપપદ સેવો રે-નવપદ.... ॥૧॥
નવ મંગલ દાતા, નવપદ સેવી શાતા,
પામ્યા અનંતા સંતા, છિન છિન સેવો રે-નવપદ.... ॥૨॥
સિદ્ધ થયાને થાતાં, થાશે જે રંગે રાતા,
એ સર્વ નવપદ ધ્યાતા, છિન છિન સેવો રે-નવપદ... ॥૩॥

નેમિ લાવણ્ય શિષ, દક્ષ નમાવે શિષ,
શ્રી સિદ્ધચક્ર જગીશ, છિન છિન સેવો રે-નવપદ... ॥૪॥

(૮૪) રાગ : ગોકુલકે વીર જપો કૃષ્ણા નામકી માલા

સબ તજકે ચિત્ત ધરો, નવપદ મંગલ માલા-ટેક
કર્મ દલો, સર્વ દલો, જન્મ-મરણ દુઃખ વારો-સબ તજકે..... ॥૧॥
જાપ જપો, પાપ ખપો, ખૂબ ધપો, જેમ શ્રીપાલ કુમારો... ॥૨॥
દક્ષ જનો, મુક્ત બનો, ધરકે ધ્યાન રસીલા-સબ... ॥૩॥

(૮૫)

સુરમણી સહુ મંત્રમાં, નવપદ અભિરામી રે લોલ, અહો અભિરામી રે લોલ....
કરુણાસાગર ગુણનિધિ, જગ અંતરજામી રે લોલ-અહો.... ॥૧॥
ત્રિભુવન જન પૂજીત સદા, લોકાલોક પ્રકાશી રે લોલ-અહો
એવા શ્રી અરિહંતજી, નમુ ચિત્ત ઉલ્લાસી રે લોલ-અહો.... ॥૨॥
અષ્ટકર્મદલ ક્ષય કરી, થયા સિદ્ધ સ્વરુપી રે લોલ-અહો,
સિદ્ધ નમો ભવિભાવથી, જે અગમ અરુપી રે લોલ-અહો... ॥૩॥
ગુણ છત્રીસે શોભતા, સુંદર સુખકારી રે લોલ, અહો.
આચારજ ત્રીજે પદે, વંદુ અવિકારી રે લોલ, અહો.... ॥૪॥
આગમધારી ઉપશમી, તપ દુવિધ આરાધી રે લોલ-અહો
ચોથે પદે પાઠક નમો, સંવેગ સમાધિ રે લોલ-અહો..... ॥૫॥
પંચાચાર પાલણ પરા, પંચાશ્રવ ત્યાગી રે લોલ-અહો.
ગુણરાગી મુનિ પાંચમે, પ્રણમું વડભાગી રે લાલ-અહો.. ॥૬॥
નિજ પર ગુણને ઓળખે, શ્રુત શ્રદ્ધા આવે રે લોલ-અહો.
છઠ્ઠે ગુણ દરિસણ નમો, આતમ શુભ ભાવે રે લોલ-અહો... ॥૭॥
જ્ઞાન નમો ગુણ સાતમે, જે પંચ પ્રકારે રે લોલ-અહો.
આઠમે ચારિત્ર પદ નમો, પર ભાવ નિવારી રે લોલ-અહો.... ॥૮॥
ખંત્યાદિક દશ ધર્મનો, જેહ છે અધિકારી રે લોલ-અહો.
નવમે વલી તપ નમો, બાહ્ય અભ્યંતર ભેદે રે લોલ-અહો... ॥૯॥
બાંધ્યા કાળ અનંતનાં, જે કર્મ ઉચ્છેદે રે લોલ-અહો.
એ નવપદ બહુ માનથી, ધ્યાવે શુભ ભાવે રે લોલ-અહો.... ॥૧૦॥
નૃપ શ્રીપાલ તણી પરે, મનવાંછિત પાવે રે લોલ-અહો..
આસો ચૈત્ર માસમાં, નવ આંબિલ કરીએ રે લોલ-અહો... ॥૧૧॥

નવ ઓળી વિધિ યુક્ત કરી, શિવ કમળા વરીએ રે લોલ-અહો.
શ્રી સિદ્ધચક્રની બહુ પરે, વર મહિમા કીજે રે લોલ-અહો
શ્રી જિન લાલ કહે સદા, અનુપમ જસ લીજે રે લોલ-અહો.. ॥૧૨॥

(૮૬) રાગ : સાંભળ રે તું સજની મોરી

શ્રી વીર પ્રભુ ભવિજનને એમ કહે, ભાવદયા દિલ આણીજી રે,
સુરતરુ સમ સિદ્ધચક્ર આરાધો, વરવા શિવવધુ આણીજી રે સુભવિયાં સુણજોજી॥૧॥
શિવકાર્યનું મુખ્ય કારણ નવપદ છે ગુણ પણ ચાર જી રે,
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ ઉવજ્ઝાય, સાધુ વર દર્શન ધારજી રે-સુ... ॥૨॥
જ્ઞાન ચારિત્ર તપ એ નવપદનો, આરાધન એણી પરે કીજેજી રે,
આસો ચૈત્ર સુદ સાતમથી, આંબિલ ઓળી માંડીજે જી રે-સુ... ॥૩॥
ચૈત્ય પૂજા ગુરુ ભક્તિ કરીએ, પડિક્કમણ દોય ધારો જી,
ત્રણ કાળ દેવવંદન કરીએ, બ્રહ્મચર્ય ભૂમિ સંથારો જી-સુ.... ॥૪॥
નવકાર વાળી વીસ ગણીએ, એકપદની રંગેજીરે
પડહ અમારી સદા વજડાવીએ, સુણો આગમ ગુરુ સંગેજીરે..... ॥૫॥
કહે ધરમચંદ સિધ્ધચક્ર સેવતા લહીએ મંગલ માલજી રે
રાજ્ય ઋધ્ધિ રમણી સુખ પામ્યો જેમ નરપતિ શ્રીપાલજીરે..... ॥૬॥

(૮૭)

રાગ : કુંદરગલારોનજરે દેખતાજી

સેવો ભવિકા સિધ્ધચક્રનેજી, ચિત ચંચલતા નિવારી રે
ગુણી ને સેવ્યા ગુણ સંપૈજે જી, એમ મનમાં વિચારી રે - સેવો..... ॥૧॥
ત્રિજગ પૂજ્ય અરિહંત પ્રભુ જી, ચોષઠ ઇન્દ્ર જેના દાસરે
નાથને પંચ કલ્યાણકેજી, સફલજી જીવનો હોયે ઉલ્લાસ રે - સેવો..... ॥૨॥
કર્મક્ષયે સિદ્ધપદ લહયોજી, વિશેષ સામાન્ય ઉપયોગીરિ
રુપી અરુપી ષટ દ્રવ્યનોજી, ખેલ દેજે અજોગી રે - સેવો..... ॥૩॥
પંચ પ્રસ્થાને આચારજભલાજી, મુનિજન વિશ્રામ કામરે
છત્રીસ છત્રીસી એ શોભતાજી, ગચ્છપતિ શ્રી પૂજ્ય નામરે સેવો-સેવો..... ॥૪॥
ગુણ પચવીશ ઉવજ્ઝાયનાજી, સૂત્રધની ઉપમા સોળ રે,
યુવરાજ પરે ગચ્છ ચિંતા ધરે જી, મીઠાં ઈક્ષુ સમ બોલે રે-સેવો... ॥૫॥
સાધ્યુ મન તે સાધુ ભળ્યો જી, ચરણ કરણ ગુણ ખાણ રે,
નવકલ્પી વિહાર જે આદરીજી, ભવિનો ટાળ્યો અન્નાણ રે-સેવો.. ॥૬॥

મલ ઉપશમ ક્ષય ઉપશમેજી, ક્ષયથી ત્રિવિધે હોયે જેહ રે,
સડસઠ બાલે સોહામણોજી, પ્રણમું દર્શન તેહ રે-સેવો... ॥૭॥
પાંચ ભેદે જ્ઞાની એ જ્ઞાન કહ્યોજી, પ્રત્યક્ષ પરોક્ષ ભેદ સહિત રે,
અનર્પિત અર્પિત નય વળીજી, જેહ સંવાદ રહિત રે-સેવો.... ॥૮॥
સંયમ સત્તર ભેદે હુવે જી, જેહ આદરે દુઃખ જાય રે,
દશા જાગરણ ઈહાં કહી જી, સુરવધુ નમે વળી પાય રે-સેવો... ॥૯॥
દ્વાદશ ભેદે જે તપ ભણ્યોજી, તે બાહ્ય-અભ્યંતરથી હોય રે,
ક્ષમા સહિત આરાધતાજી, પાતક ન રહે કોય રે-સેવો.... ॥૧૦॥
એમ નવપદ ગુણરત્નનોજી, પાર ન લહે મતિવંત રે,
ધર્મચંદ્ર કરજોડને જી, કહે તારજો ભગવંત રે-સેવો... ॥૧૧॥

(૮૮)

સિદ્ધચક્ર સેવો રે પ્રાણી, ભવોદધિમાંહે તારક હો જાણી,
વિધિપૂર્વક આરાધી જે, જિમ ભવ સંચિત પાતક છીજે-સિ... ॥૧॥
પ્રથમ પદે અરિહંત, બીજે પદ વળી સિદ્ધ ભગવંત,
ત્રીજે પદ આચાર્ય જાણું, ચોથે પદ ઉપાધ્યાય વખાણું-સિ... ॥૨॥
પાંચમે પદ સકલ મુનીન્દ્ર, છઠ્ઠે દર્શન શિવસુખકંદ,
સાતમે પદ જ્ઞાન વિબુધ, આઠમે ચારિત્ર પાર વિશુદ્ધ-સિ.... ॥૩॥
નવમે પદ તસ સાર, એક એક પદ જપો દોય હજાર,
નવ અંબિલ ઓળી કીજે, ત્રણકાળ જિનને પૂજીજે-સિ.... ॥૪॥
દેવવંદન ત્રણ વાર, પડિક્કમણું પડિલેહણ ધાર,
રત્ન કહે એમ આરાધો, શ્રીપાલ મયણા જિમ સુખ સાધો-સિ.... ॥૫॥

(૮૯)

નરનારી રે, ભમતાં ભવ ભરદરીએ, નવપદનું ધ્યાન સદા ધરીએ,
સુખકારી રે, તો શિવસુંદરી વરીએ, નવપદનું ધ્યાન સદા ધરીએ... ॥૧॥
પહેલે પદ શ્રી અરિહંત રે, કરી અષ્ટરિપુનો અંત રે,
થયા શિવરમણીના કંત રે, પદ બીજે રે, સિદ્ધ ભજી દુઃખ હરીએ રે,
નવપદનું ધ્યાન સદા ધરીએ, સુખકારી રે, તો શિવસુંદરી વરીએ... ॥૨॥
આચાર્ય નમું પદ ત્રીજે રે, ચોથે પદ પાઠક લીજે રે,
પ્રીતેથી પાય પ્રણમીજે રે, પદ પાંચમે રે મુનિ મહારાજ ઉચ્ચરીયે... ॥૩॥
છઠ્ઠે પદ દર્શન જાણું રે, જ્ઞાન ગુણ મુખ્ય વખાણું રે,

આ જગમાં જે ખરું નાણું રે, બહુ ખરચો રે, તોય ન ખૂટે જરીએ... ॥૪॥
ચારિત્ર પદ નમુ આઠમે રે, નવમે તપ કરો બહુ ઠાઠે રે,
દુઃખ દારિદ્ર જેહથી નાઠે રે, જિનવરની રે, પ્યારથી પૂજા કરીએ... ॥૫॥
નવદિન શીયળ વ્રત પાળો રે, પડિક્કમણ કરી દુઃખ ટાળો રે,
જેમ ચંપાપતિ શ્રીપાળો રે, મનમાંહિ રે, શંકા ન રાખો જરીએ... ॥૬॥
ઓગણીશ અઠ્ઠાવન વર્ષે રે, પોષ માસ પૂનમ તિથિ ફરસે રે,
ભાવે ભાવે તે ભવ નવિ ફરસે રે, નિર્ભયથી રે, ધર્મ કહે ભવતરીયે
નવપદનું ધ્યાન સદા ધરીએ... ॥૭॥

(૯૦) રાગ : રુમઝુમ કરતી આવી આઝાદી

રુમઝુમ કરતી આવી ઓળી તો, રુમઝુમ કરતી આવી,
આસો ચૈત્ર સુદી સાતમથી, પુનમ સુધી કરીએ,
સિધ્ધચક્રની સેવા કરીએ, ધ્યાન નવપદનું ધરીએ,
મયણા શ્રીપાલ ચરિત્ર સુણીએ, વ્યાખ્યાન મધ્યે આવી-ઓળી તો... ॥૧॥
નવપદનું મંડળ આલેખી, લાખેણી આંગી રચાવો,
રુડી રીતે સ્નાત્ર પૂજામાં, નરનારી મળી આવો,
પૂજા ભણાવો ભાવના ભાવો, ગીત વાજિંત્ર બજાવીએ-ઓળી તો ... ॥૨॥
વિધિ સહિત આંબિલ કરીને, રાસ શ્રીપાલ વંચાવો
યથાશક્તિ પ્રભાવના કરીને, લ્યો લક્ષ્મીનો લ્હાવો
ઉલ્લાસ થકી આરાધના કરતાં, છે શીવપુરની ચાવી-ઓળી તો.... ॥૩॥
એવી રીતે ભક્તિ કરતાં, કઠણ કર્મને ચૂરે,
વિમલેશ્વર યક્ષ પ્રસન્ન થઈ, તેહના વાંછિત પૂરે
ભાસ્કર વિજયજી કહે પ્રભુ પસાયે, શિવસુંદરી મળે આવી-ઓવી તો... ॥૪॥

(૯૧) રાગ : તું સાંભળ સૈયર મોરીમુજ વર વેશ્યાનો ચારી

નવપદ સેવો નરનારી, સિદ્ધચક્ર સદા સુખકારી,
અરિહંત સિદ્ધ આરાધો, વળી આચાર્ય પદ સાધો,
ઉવજ્ઝાય પદ ગુણકારી, સિદ્ધચક્ર સદા સુખકારી.... ॥૧॥
સાધુપદ નિત નિત વંદો, વળી દર્શનપદ આનંદો,
પંચ જ્ઞાન અનંત ઉપકારી, સિદ્ધચક્ર સદા સુખકારી... ॥૨॥
ચારિત્ર સુરતરુ સરીઓ, તપ પૂજી મન હરખો,
એ નવપદ મંગળકારી સિદ્ધચક્ર સદા સુખકારી.... ॥૩॥

આસો ચૈત્ર માસે, કરો ઓળી અધિક ઉલ્લાસે,
મહા મંગળને શુભકારી, સિદ્ધચક્ર સદા સુખકારી.... ॥૪॥
તપ કરી ન શોષી કાયા, તો ફૂટા ઢોલ બજાયા,
કેમ પામે તે ભવપારી, સિદ્ધચક્ર સદા સુખકારી... ॥૫॥
વિમલેશ્વર ચક્રેશ્વરી દેવી, સંઘ સાર કરે નિત્યમેવી,
કહે ભાસ્કર વિજય દિલધારી, સિદ્ધચક્ર સદા સુખકારી... ॥૬॥

(૯૨) રાગ : નોંધારુ કેમ રહેવાશે, જેલના દહાડાં દોહીલા જાશે

આવી નવપદની ઓળી, કર્મોને નાંખો રોળી, અરિહંત સિદ્ધ આચાર્યને ચોથા ઉપાધ્યાય,
પંચમ સર્વ સાધુનું, જપતા નવનિધ થાય, ટાળો ભવ રોગની હોળી, કર્મોને.. ॥૧॥
છઠ્ઠે દર્શન સાતમે જ્ઞાન આઠમે ચારિત્ર જોય નવમે તપ પણ બાહ્યતપમાં,
ઉત્કૃષ્ટ આંબિલ હોયં, દુષ્કર્મ કાઢો ખોળી-કર્મોને... ॥૨॥
આસો ચૈત્રમાં અઠ્ઠાઈ, શાશ્વતી કહેવાય, દેવોનો પણ નંદીશ્વર દ્વીપે,
અઠ્ઠાઈ ઓચ્છવ થાય, જિનવાણી પીવો ઘોળી, કર્મોને.... ॥૩॥
આંબિલ તપનો મહિમા મોટો, ઉત્તમને પવિત્ર, રોગ, ગયોને સંપદા પામ્યા,
સુણો શ્રીપાળ ચરિત્ર, નિકાચિત નાંખો રોળી, કર્મોને.... ॥૪॥
માટે કરીને ઉત્તમ ભાવથી, કરજો આંબિલ તપ, એકધાનના એકાશી નવદિન,
વળી નવપદનો જાપ, ભરો તુમે ભાવની ઝોળી, કર્મોને... ॥૫॥
આઠસો ચોવીશી અમર રહેશે, નામ રાજર્ષિ ચંદ, વર્ધમાન તપનો મહિમા એવો,
પડે કષાયો મંદ, મિથ્યાતિમિર નાખો ઢોળી, કર્મોને... ॥૬॥
આંગી રચાવો, ભાવના ભાવો, દીપાવો નવ દિન, ગુણણું ગણો, વ્યાખ્યાન સુણો,
પ્રભુભક્તિ માં લીન, નવપદ પૂજાની ટોળી, કર્મોને.... ॥૭॥
ભક્તિ કરો કંચન જેવી, થાય ભાસ્કર પ્રકાશ, વિધિ સહિત ઓળી આરાધો,
શુદ્ધ સમકિતથી ખાસ, વરો શિવસુંદરી ભોળી-કર્મોને.... ॥૮॥

(૯૩)

નવપદ જપો સુજાણ, ભવિર્યા નવપદ જપો સુજાણ,
વિધિ વિધાને ઓળી કીજે, પામે નવ નિધાન-ભવિયાં નવપદ...
પ્રથમ શ્વેત અરિહંત સોહે, બાર ગુણે ભગવાન,
તેહનુ આંબિલ શુદ્ધ તાંદુલથી ભજીયે ભવિ બહુમાન-ભવિયાં.... ॥૧॥

બીજે સિદ્ધપદ લાલ વરણે, ગુણ આઠ ગોધુમધાન,
પીળા આચાર્ય પદ ત્રીજે, દાળ ચણાની એ ઠામ-ભવિયાં.... ॥૨॥
છત્રીસ ગુણે એ પદ સોહે, પૂજીએ કરી ગુણગાન,
ચોથે ઉપાધ્યાય પદ પૂજે, પચવીસ ગુણનું સ્થાન-ભવિયાં.... ॥૩॥
નીલવરણે શોભે એ પદ, મગથી મંગળ કામ,
સાધુપદ પાંચમુ નીરખો, સત્તાવીશ ગુણ છે જામ-ભવિયાં..... ॥૪॥
વરણ શ્યામ આંબિલ અડદનું, રાખો કરી શુભ ધ્યાન,
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર તપ, એ ઉજ્જ્વળ તમામ-ભવિયાં.... ॥૫॥
ચાર આંબિલ ઓળીના કીજે, હૈડે રાખી હામ,
નવ આંબિલની ઓળી કીજે, આસો ચૈત્ર આમ-ભવિયાં.... ॥૬॥
નવ ઓળી એકાશી આંબિલ, સાડા ચાર વરસ તામ,
ત્રીહું કાળે જીનેશ્વર પૂજા, ગીત વાજીંત્ર તમામ-ભવિયાં..... ॥૭॥
પડિક્કમણાં દોય વિધિશું કીજે, ગુણણું દોય હજાર માન,
દેવવંદન કાઉસ્સગ પ્રદક્ષિણા, સ્વસ્તિક પદ પ્રમાણ-ભવિયાં.... ॥૮॥
શ્રીપાળ રાજાનો રાસ સુણીને, સુપાત્રે ખરચો દામ,
રોગ, શોગ, દુઃખ દોહગ નાવે, પામે ઋદ્ધિ તમામ-ભવિયાં.... ॥૯॥
એકધાનધી ઓળી કરીને, વ્યાખ્યાન સુણો એક કાન,
મન વચ કાય શુદ્ધ કરીને, સિદ્ધચક્રનું ધરો ધ્યાન-ભવિયાં.... ॥૧૦॥
વિમળેશ્વર ચક્રેશ્વરી દેવી, તપસીની પૂરે હામ,
તપથી કંચનનો ભાસ્કર પ્રગટે, મળે મોક્ષનું ધામ-ભવિયાં... ॥૧૧॥

(૯૪)

અવસર પામીને રે, કીજે નવ આંબિલની ઓળી,
ઓળી કરતાં આપદ, જાયે, ઋદ્ધિ, સિદ્ધિ, લહીએ બહુલી-અવસર... ॥૧॥
આસોને ચૈત્રે આદરશું, સાતમથી સંભાળી રે,
આળસ મેલી આંબિલ કરશે, તસ ઘર નિત્ય દિવાળી-અવસર... ॥૨॥
પૂનમને દિન પૂરી થાતે, પ્રેમશું પખાલી રે,
સિદ્ધચક્રને શુદ્ધ આરાધી, જાપ 'જ'પે જપમાલી-અવસર... ॥૩॥
દેહરે જઈને દેવ જુહારો, આદિશ્વર અરિહંત રે,
ચોવીસે આદિને પૂજો, ભાવશું ભગવંત-અવસર.... ॥૪॥
બે ટંક પડિક્કમણું કરો, દેવવંદન ત્રળ રે,

શ્રી શ્રીપાળ તણી પરે સમજી, ચિત્તમાં રાખો ચાલ-અવસર.... ॥૫॥
સમક્તિ પામી અંતરજામી, આરાધો એકાંત રે,
સ્યાદ્વાદ પંથે સંચરતા, આવે ભવનો અંત-અવસર... ॥૬॥
સત્તર ચોરાણું સુદી ચૈત્રી, બારસે બનાવી રે,
સિદ્ધચક્ર ગાતા સુખ સંપત્તિ, ચાલીને ઘેર આવી-અવસર.... ॥૭॥
ઉદયરત્ન વાચક એમ જંપે, જે નરનારી ચાલે રે,
ભવની ભાવઠ તે ભાંગીને, મુક્તિપુરીમાં મ્હાલે રે-અવસર.... ॥૮॥

(૯૫)

તુમે પૂજો ભવિ મન રંગે, ભલા તુમે પૂજો ભવિ મન રંગે,
ભવ ભયંહી મિટાના, શ્રી અર્હન સ્વામી મેરા, ક્ષણ નહિ ભૂલાના રે.... ॥૧॥
ભવ ત્રીજે તપ વરકે, સેવે નિદાના રે,
જીનનામ શુભ કરમ બાંધી, હવે ત્રિભુવન રાના-શ્રી અર્હમ..... ॥૨॥
જિનકે કલ્યાણક દિવસે, નરકે સુહાના રે,
ઉદ્યોત હવે ત્રિભુવનમેં, અતિશય ગુણગાના-શ્રી અર્હમ.... ॥૩॥
પ્રભુ તીન જ્ઞાન લઈ ઉપને, જગમેં સુભાના રે,
લહી દીક્ષા ભવિજન તારે, હુવે કેવલજ્ઞાના-શ્રી અર્હમ... ॥૪॥
મહાગોપ સાર્થ નિર્યામક, વલી મહામાહન,
એ ઉપમા જીનકો છાજે, તે ત્રિભુવન ભાના-શ્રી અર્હમ.... ॥૫॥
પ્રાતિહારજ અડજસ શોભે, ગુણ પાંત્રીશ વાના,
પ્રભુ ચૌત્રીશ અતિશય ધારી, મહાનંદ ભરાના-શ્રી અર્હમ... ॥૬॥
ભવિ અરિહંત પદકો પૂજે, નિજરુપ સમાના રે,
જિન આતમ ધ્યાન ધ્યાવે, તદરુપ મિલાના-શ્રી અર્હમ... ॥૮॥

(૯૬)

નિત્ય નિત્ય સિદ્ધ ભજો ભવિ ભવિ, રુપાતીત જે સહજ સ્વભાવે,
નિત્ય નિત્ય સિદ્ધ ભજો ભવિ ભાવે
જ્ઞાનને દર્શન દોય વિલાસી, સાકાર ઉપયોગે શિવ જાવે-નિત્ય.... ॥૧॥
કર્મ વિયોગી અયોગી કેરે, ચરમ સમયે સિધાવે.... નિત્ય
નિશ્ચય નયવાદી એમ બોલે, વ્યવહારે સમયાંતર લાવે-નિત્ય.... ॥૨॥
અગુરુલઘુ અવગાહના રુપે, એક અવગાહ અનંત વસાવે, નિત્ય

ફરસિત દેશ પ્રદેશ અસંખ્યા, સુંદર જ્યોતસે જ્યોતિ મિલાવે-નિત્ય... ॥૩॥
આધિ વ્યાધિ વિઘટવા ભવ કે, ગર્ભાવાસ તણાં દુઃખ નાવે, - નિત્ય
એક પ્રદેશમાં સુખ અનંતુ, તે પણ લોકાકાશે ન માવે-નિત્ય... ॥૪॥
પરમાત્મ રમણીનો ભોગી, યોગીશ્વર પણ જેહને ધ્યાવે-નિત્ય
ફળપૂજાથી એ ફળ પાવે, શ્રી શુભવીર વચન રસ નાવે-નિત્ય.... ॥૫॥

(૯૭) રાગ : સિદ્ધની શોભા રે શી કહું....

સિદ્ધ જગત શીરે, શોભતા, રમતા આતમરામ,
લક્ષ્મી લીલા લહેરમાં, સુખીયા છે શીવ ઠામ-સિદ્ધ.... ॥૧॥
મહાનંદ અમૃત ગૃહ નમો, સિદ્ધ કૈવલ્ય નામ
અપુનર્ભવ બાહ્ય પદ વલી, અક્ષય સુખ શીવરામ.... સિદ્ધ.. ॥૨॥
સંક્ષેપે નિઃશ્રેય અક્ષરા, દુઃખ સમસ્તની હાણ,
નિવૃત્તિ અપવર્ગતા, મોક્ષ મુક્તિ નિર્વાણ... સિદ્ધ... ॥૩॥
અચલ મહોદય પદ લહ્યુ, જોતા જગતનાં ઠાઠ,
નિજ નિજ રુપે રે જુજુઆ, વીત્યા કર્મ તે આઠ-- સિદ્ધ.... ॥૪॥
અગુરુલઘુ અવગાહના, નામે વિકસે વદન
શ્રી શુભવીરને વંદતા, રહીએ સુખમાં મગન..... સિદ્ધ... ॥૫॥

(૯૮) રાગ : પરદેશી બાલમા બાદલ આયા

પરમેષ્ઠી ખ્યાલમાં દીલડા લાએ,
આઉસકે બીન કછુ ન ભાએ, દીલડાં લાએ-પરમેષ્ઠી.... ॥૧॥
ભક્તિસે કટ જાએ આલમ ખુવારીયાં, હો ખુવારીયાં,
જાવો મિલાવો તુમ્હે જિનકી દુવાઈઆં, હો દુવાઈઆં
દિન રાત મન વિચારે નાથ, હાઁ દિલડાં લાએ-- પરમેષ્ઠી... ॥૨॥
દિલડાં ભર આયેગેં ઓ મોરે જીવા કોલના, જીયા કોલના,
ભૂલ મત આરોસે કભી મીઠે બોલ બોલના, બોલ બોલના,
રહ રહકે પરમેષ્ઠી ધ્યાયે, દીલડા લાયે.... પરમેષ્ઠી.... ॥૩॥
આત્મ કમલમેં લબ્ધિ વિખ્યાત હૈં, વિખ્યાત હૈં,
જીનજીસે મિલ મિલ ધ્યાન પૂરી બાત હૈ, પૂરી બાત હૈ,
જીનમેં દીજીએ મીલ મીલાએ, દીલડાં લાએ-પરમેષ્ઠી.... ॥૪॥

(૯૯) રાગ : રુમઝુમ બરસે બાદરવા

નવપદ દીલસે આદર હાં, વસજા મુક્તિમેં તું વસજા,
ભલા ઘર આજા, આજા, ભલા ઘર આજા,
સ્હેજે સ્હેજે નાજુક શિવ શિવ આ ગયે આ ગયે,
ધ્યાને ધ્યાને ઈનકે કર્મ ગમા દીયે, ગમા દીયે,
અરિહંતજી કે ગીતે રે, મંગલ હાં, મંગલ હાં,
વો મોરે રાજા તાજા હો મોરે રાજા, ભલા ઘર આ જા... નવપદ.. ॥૧॥
પ્રભુ મિલનકે બીન, એ મનડાં રોતે હૈ રોતે હૈં,
સિદ્ધ પ્રભુજી આવો દીલમેં, જોતે હૈં, જોતે હૈં,
આચારજ દિલમેં આવો રે, વાચક પદ પ્રીતિ મોરી,
સુખ દિખલાજી આ જા, સુખ દિખલા જા... નવપદ.. ॥૨॥
હાં કરું ધ્યાનોકી, રમઝટ હો ગઈ રો ગઈ,
ગુરુ કે અસરવસર નયનમેં, હો ગઈ ો ગઈ,
ગુરુકે અસરવસર નયનમેં, છટ ગયે છટ ગયે,
જ્ઞાન ધ્યાન તપકા પ્યાસા, જીવન મોરા,
લબ્ધિ કે દિલમેં આ જા, લબ્ધિ કે દિલમેં આ જા..... નવપદ... ॥૩॥

(૧૦૦) રાગ : તુમ્હીને મુજકો પ્રેમ શીખાયા

સિદ્ધચક્ર મુજ દિલમેં ભાયા, કલ્પતરુ સુખકર સોહાયા,
નવપદ શાખા જિસકી સવાયા, સુર નરવર કિન્નર ગુણ ગાયા,
તુમ્હી જગ વિખ્યાત તારક, તુમહી જગ વિખ્યાત-સિદ્ધચક્ર.... ॥૧॥
બારહ અંગમેં તુમરી છાયા, માયા નસાયા શિવ વસાયા,
તેરો હી ધ્યાન પ્રધાન નવપદ, તેરા હી ધ્યાન પ્રધાન-સિદ્ધચક્ર..... ॥૨॥
સાર સાર સબ તત્ત્વ મીલાયા શ્રી સિદ્ધચક્ર કે સ્થાન કરાયા,
અવ્વલ હૈ જગસાર નવપદ, અવ્વલ હૈ જગસાર-સિદ્ધચક્ર..... ॥૩॥
અરિહંત સિદ્ધ આચારજ સોહે, વાચક મુનિપદ મનકો મોહે,
દર્શન જ્ઞાન નિધાન નવપદ, દર્શન જ્ઞાન નિધાન-સિદ્ધચક્ર.... ॥૪॥
આતમ મનમેં કમલ બનાકર, નવ પાંખડીએ નવપદ ધ્યાકર
તપ ચરણ અવદાત જગમેં, તપ ચરણ અવદાત-સિદ્ધચક્ર.... ॥૫॥
આત્મ કમલમેં તત્ત્વ વસાના, લબ્ધિ મિલાના ગુણકો ખીલાના,
જપી સોડહં પદ જાપ ભવિયાં, જપી સોડહં પદ જાપ-સિદ્ધચક્ર.... ॥૬॥

(૧૦૧) રાગ : ઘના શ્રી

સિદ્ધચક્ર છે આધાર જગતમાં સિદ્ધચક્ર છે આધાર,
અરિહંત સિદ્ધ આચાર્ય વાચક, મુનિપદ દર્શન સાર-જગતમાં.... ॥૧॥
જ્ઞાન ચારિત્ર તપ સુખદાયક, લાયક સેવાકાર-જગતમાં.... ॥૨॥
આરાધક આરાધ્ય એકતા, કરી આદિ પદ ધાર-જગતમાં.... ॥૩॥
શ્રી શ્રીપાલ પરે કરી સેવા, મુક્તિ મેવા લ્યો સ્વીકાર-જગતમાં... ॥૪॥
રોગ શોક દુઃખ દોહગ નાશે, કાટને કર્મ કુઠાર-જગતમાં.... ॥૫॥
દેવ, ગુરુ વળી ધર્મ તત્ત્વ છે, સિદ્ધચક્ર મોઝાર-જગતમાં.... ॥૬॥
ત્રણ સાધક ચોથું સાધ્ય છે, સાધ્ય સાધક પ્રકાર-જગતમાં... ॥૭॥
ત્રણ નવકાર રહે જસ ઉદરે, તસ ગુણનો નહીં પાર-જગતમાં... ॥૮॥
જ્ઞાન પાંચ જ્યાં વસે નિરંતર, તે મુજ હૃદયનો હાર-જગતમાં.... ॥૯॥
આત્મકમલ વિકસીત કરનારો, સર્વ લબ્ધિ દાતાર-જગતમાં.... ॥૧૦॥

(૧૦૨)

સિદ્ધચક્ર ગુણ ગેહોભવિયાં રે ગેહોરે ગેહોરે ગેહો ધર્મ દેહો
આત્મ સુખ ખેતી કારક
એ ઉપકારક મેહો રે, મેહો રે, મેહો ધર્મ દેહો-સિદ્ધચક્ર..... ॥૧॥
સર્વ તત્ત્વકા સાર હૈ ઉસમેં,
દેવ, ગુરુ ધર્મ એહો રે, એહો ગુણ ગેહો-સિદ્ધચક્ર.... ॥૨॥
ઈસકે સેવનસે કોઢી શ્રીપાલકા,
કંચનમય ભયા દેહો રે, દેહો રે, દેહો ધર્મ હો-સિદ્ધચક્ર.... ॥૩॥
આતમ હિતકર નવપદ જગમેં,
ગુણ અનંત ઘર લેહો રે, લેહો રે, લેહો ગુણ ગેહો-સિદ્ધચક્ર.... ॥૪॥
હુએ અનંત હોંગે અનંતે,
સિદ્ધવર ધર સિદ્ધ નેહો રે, નેહો રે, નેહો ગુણ ગેહો-સિદ્ધચક્ર.... ॥૫॥
આત્મકમલમેં નવપદ ધ્યાને,
લબ્ધિસૂરિ કર્મ છેહો રે, છેહો રે, છેહો, ગુણ ગેહો-સિદ્ધચક્ર.. ॥૬॥

(૧૦૩) રાગ : માલકોશ

કરો શુદ્ધ સોડહં, શુદ્ધ સોડહં, શુદ્ધ સોડહં જાપ રે,
અભેદ ભાવે આતમા, પરમાતમ રુપ પ્રકાશ રે-ટેક
શુદ્ધ કેવલજ્ઞાન, આતમ પરમ દર્શન માન રે,

સૌખ્ય અવ્યાબાધ નિશદિન, ચરણ ક્ષાયિક જાણ રે... ॥૧॥
સ્થિતિ અક્ષય શુદ્ધ આતમ, અનામિપણું ધાર રે,
અગુરુલઘુ ગુણ શુદ્ધ આતમ, પૂર્ણ તીર્થ વિચાર રે-૨
આઠ ગુણ સમુહ જંગમ, શુદ્ધ આતમ રુપ રે,
કર્મે બાંધ્યા ગુણ આઠે, એ વિભાવ વિરુપ રે-૩
જે વિભાવે કરે રમણતા, તે સંસારી કામ રે,
દૂર કરે પરભાવને તે, શુદ્ધ આતમરામ રે-૪
શ્રી ચારિત્રને જ્ઞાન શુદ્ધિ, અન્ય શુદ્ધિ છેક રે,
એ આઠે શુદ્ધ થાતા, જીવ સિદ્ધ છે એક રે-૫

(૧૦૪) રાગ : નમો રે નમો શ્રી શેત્રુંજય ગિરિવર

સકલ સુરાસુર વંધ નમીજે, શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રધાન રે,
ઈહભવ પરભવ શિવસુખ કારણ, વારણ કર્મ વિતાન રે-સ....
પ્રથમ પદે અરિહંત નમીજે, ચાર અતિશયવંત રે,
પ્રાતિહારજ આઠની શોભા, બાર ગુણે ભગવંત રે-સ.....
આઠ કરમનાં નાશે જિનવર, આઠ ગુણ પ્રગટાય રે,
એહવા સિદ્ધ પ્રભુને નમતાં, દુરિત સકલ દૂર જાય રે-સ...
આચારજ પ્રણમો પદ ત્રીજે, ગુણ છત્રીસ સોહાય રે,
પાઠક પદ ચોથુ નિત પ્રણમુ, ગુણ પચવીશ કહાય રે-સ....
સત્તાવીશ ગુણે કરી સાધુ, દુષ્ટ કરમ ભવ જીપે રે,
ચાર સદ્દહણા આદે સડસઠ, ભેદે દરિસણ દીપે રે-સ...
સાતમે નાણ નમો ભવિ ભાવે, ભક્તિ કરી શુભ મન રે,
પાંચ કહ્યા મૂલ ભેદ જ ચારુ, ઉત્તર એકાવન રે-સ....
સંયમ સત્તર પ્રકારે આરાધો, નવમે પદ તપ સાર રે,
તે તપ બાર ભેદે વખાણ્યો, અવિચલ પદ દાતાર રે-સ....
એ નવપદમાં આતમા રે, નિજ આતમમાં એહ રે,
મયણાને શ્રીપાળે આરાધ્યો, નવમે ભવે શિવ ગેહરે-સ...
પાંચ ગુણીમાં ગુણ રહ્યા રે, ગુણી સેવે ગુણ હોય રે,
ધ્યેયને ધ્યાતા ધ્યાનથી જાણો, ભેદ રહ્યો નવિ કોઈ રે-સ....
ઈમ નવપદ જે ધ્યાવે પ્રાણી, તે શુભવિજય વરંત રે,
વીર કહે સુણ શ્રેણીક તે નર સિદ્ધિવધૂ વરકંત રે-સ....

(૧૦૫)

સિદ્ધચક્ર વર સેવા કીજે, નરભવ લાહો લીજેજી,
વિધિપૂર્વક આરાધન કરતાં, ભવ ભવ પાતક છીજે,
ભવિજન ભજીએજી.....
અવર અનાદિની ચાલ, નિત નિત તજીએજી-૧
દેવના દેવ દયાકર ઠાકર, ચાકર સુરનર ઇંદાજી
ત્રિગડે ત્રિભુવન નાયક બેઠા, પ્રણમો શ્રી જિનચંદા-ભવિ-૨
અજ અવિનાશી અકલ અજરામર, કેવલ દંસણ નાણીજી,
અવ્યાબાધ અનંતુ વીરજ, સિદ્ધ પ્રણમો ગુણખાણી-ભાવિ-૩
વિદ્યા સૌભાગ્ય લક્ષ્મી પીઠ, મંત્ર-રાજ યોગ પીઠ જી,
સુમેરુ પીઠ એ પંચ પ્રસ્થાને, નમો આચારજ ઈટ્ઠ-ભવિ-૪
અંગ ઉપાંગ નંદી અનુયોગા, છ છેદને મૂલ ચારજી,
દશ પયન્ના એમ પણયાલીસ, પાઠક તેહનાં ધાર-ભવિ-૫
વેદ ત્રણને હાસ્યાદિક ષટ્, મિથ્યાત્વ ચાર કષાયજી,
ચૌદ અભ્યંતર નવવિધ બાહ્યની, ગ્રંથી તજે મુનિરાય-ભવિ-૬
ઉપશમ ક્ષયઉપશમને ક્ષાયિક, દર્શન ત્રણ પ્રકારજી,
શ્રદ્ધા પરિણતી આતમ કેરી, નમીયે વારંવાર-ભવિ-૭
અઠ્ઠાવીસ ચૌદ ષટ્ દુગ એક, મત્યાદિકનાં જાણજી,,
એમ એકાવન ભેદે, સાતમે પદ વખાણ ભવિ-૮
નિવૃતિને પ્રવૃતિ ભેદે, ચારિત્ર છે, વ્યવહારેજી
નિજગુણ સ્થિરતા ચરણ તે પ્રણમો, નિશ્ચય શુદ્ધ પ્રકાર-ભવિ-૯
બાહ્ય અભ્યંતર તપ તે સંવર, સમતા નિર્જરા હેતુજી,
તે તપ નમીયે ભાવ ધરીને, ભવસાયરમાં સેતુ-ભવિ-૧૦
એ નવપદમાં પણ છે ધર્મી, ધર્મ તે વરતે ચારજી,
દેવગુરુને ધર્મ તે એહમાં, દો તીન ચાર પ્રકાર-ભવિ-૧૧
મારગદેશક અવિનાશીપણું, આચાર વિનય સંકેતજી,
સહાયપણું ધરતાં સાધુજી, પ્રણમો એહી જ હેતે-ભવિ-૧૨
વિમલેશ્વર સાન્નિધ્ય કરે તેહની ઉત્તમ જે એ આરાધેજી,
પદ્મવિજય કહે તે ભવિ પ્રાણી, નિજ આતમ હિત સાધે-ભવિ-૧૩

(૧૦૬)

ઓ ભવિ પ્રાંણી રે ! સેવો સિદ્ધચક્ર ધ્યાન સમો નહીં મેવો,
જે સિદ્ધચક્ર આરાધે, તેહની કીર્તિ જગમાં વાધે.. ઓ ભવિ-૧
પહેલે પદે રે અરિહંત, બીજે સુદ્ધ બુદ્ધ ધ્યાન મહંત,
ત્રીજે પદે રે સૂરીશ્વર ચોથે ઉવજ્ઝાયને પાંચમે મુનીશ્વર.. ઓ ભવિ-૨
છઠે દરિશન કીજે, સાતમે જ્ઞાનથી શિવસુખ લીજે,
આઠમે ચારિત્ર પાળો, નવમે તપથી મુક્તિ જાવો... ઓ ભવિ-૩
ઓળી આંબિલની કીજે, નવકારવાળી વીસ ગણીજે,
ત્રણે ટંકના રે દેવવંદન, પડિલેહણા પડિક્કમણાં.... ઓ ભવિ-૪
ગુરુ મુખે ક્રિયા રે કીજે, દેવગુરુ ભક્તિ ચિત્તમાં ધરીજે,
એમ કહે રામનો શિષ્ય, ઓળી ઉજવજો જગદીશ.... ઓ ભવિ-૫

(૧૦૭) રાગ : શીખ સાસુજી દે છે રે વહુજી રહો ઠંગે....

સિદ્ધચક્રને ભજીયે રે, કે ભવિયણ ભાવ ધરી,
મદ માનને તજીયે રે, કે હું મતા દૂર કરી-ટેક
પહેલે પદ રાજે રે, કે અરિહંત શ્વેત તનુ,
બીજે પદ છાજે રે, કે સિદ્ધ પ્રગટ ભણું.....૧
ત્રીજે પદ પીળા રે, કે આચારજ કહીએ,
ચોથે પદ પાઠક રે, કે નીલવરણ સોહે..... ૨
પાંચમે પદ સાધુ રે, કે તપ સંયમ શૂરા,
શ્યામવરણ સોહે રે, કે તપ સંયમ પૂરા.....૩
દરિસણ નાણ ચારિત્ર રે, કે તપ સંયમ શુદ્ધ ખરા,
આણો ભાવ ચિત્ત આણી રે, કે હૃદયમાં ધ્યાન ધરો... ૪
સિદ્ધચક્રે ધ્યાન રે, કે સંકટ ભવ ન આવે,
કહે ગૌતમ વાણી રે, કે અમૃતપદ પાવે.....૫

(૧૦૮) રાગ : નિંદરડી વેરણ હુઈ રહી

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીએ, જેમ પામો હો ભવિ કોડિ કલ્યાણ કે,
શ્રી શ્રીપાલ તણી પરે, સુખ પામો હો લહો નિર્મલ નાણ કે-શ્રી સિદ્ધ-૧
નવપદ ધ્યાને ધરો સદા, ચોખે ચિત્તે હો આણી બહુ ભાવ કે,
વિધિ આરાધન સાચવો, જિમ જગમાં હોય જસનો જમાવ કે-શ્રી સિદ્ધ-૨

કેસર ચંદન કુસુમ શ્યું, પૂજીજે હો ઉખેવી ધૂપ કે,
કુંદરુ અગરને અરગજા, તપ દીનતાં હો કીજે ઘૃત દિપ કે-શ્રી સિદ્ધ-૩
આસો ચૈત્ર શુક્લ પક્ષે, નવ દિવસે હો તપ કીજે એહ કે,
સહજ સોભાગી સુસંપદા, સોવન સમ હો ઝલકે તસ દેહ કે-શ્રી સિદ્ધ-૪
જાવજ્જીવ શકતે કરો, જેમ પામો હો નિત નવલો ભોગ કે,
ચાર વરસ સાઢા તથા જીનશાસન હો એ મોટો યોગ કે-શ્રી સિદ્ધ-૫
વિમલદેવ સાન્નિધ્ય કરે, ચક્રેસરી હો હોય તાસ સહાય કે,
શ્રી જિન શાસન સોહિયે, એહ કરતાં હો અવિચલ સુખ થાય કે-શ્રી સિદ્ધ-૬
મંત્ર તંત્ર મણિ ઔષધિ, વશ કરવા હો શિવરમણી કાજ કે,
ત્રિભુવન તિલક સમોવડી, હોઈ, તે ન રહો નય કવિ રાજ કે-શ્રી સિદ્ધ-૭

(૧૦૯)

શ્રી ગૌતમ સ્વામી પૃચ્છા કરે, વિનય કરી શીશ નમાય હો પ્રભુજી,
અવિચલ સ્થાનક મેં સુણ્યો, કૃપા કરી મોય બતાય હો પ્રભુજી,
શિવપુર નગર સોહામણો
છૂટ્યા સંસારના દુઃખ થકી, રહેવાનું કીહાં ઠામ હો પ્રભુજી-શિ-૨
વીર કહે ઉર્ધ્વલોકમાં, સિદ્ધસીલા તણો ઠામ હો ગૌતમ
સ્વર્ગપુરીની ઉપરે, તેહનાં બારે નામ હો શિ-૩
લાખ પીસ્તાલીશ યોજના, લાંબી પહોળી જાણુ હો
આઠ યોજન જાડી વચ્ચે છેડે, માળ પાંખ જેવું જાણ હો-શિ-૪
ઉજ્જવલ હાર મોતી તણો, ગો દુગ્ધ શંખ પ્રમાણ
તે થકી ઉજળી અતિઘણી, ઉલટ છત્ર સંઠાણ હો ગૌતમ-શિ-૫
અર્જુન સુવર્ણ સમ દિપતી, ગઠારી મઠારી જાણ હો ગૌતમ-
સ્ફટીક રત્ન મણિ નિર્મળી, સુંવાળી અત્યંત વખાણ હો ગૌતમ-શિ-૬
સિદ્ધશીલા ઓળંગી ગયા, અદ્ધર રહ્યા સિદ્ધરાજ હો ગૌતમ
અલોક શું જઈ અડચા, સાર્યા આતમ કાજ હો કૌતમ - શિ - ૭
જન્મ નહીં મરણ નહી, નહીં જરા નહીં રોગ હો ગૌતમ
વૈરી નહીં મિત્ર નહીં, નહીં સંયોગ વિયોગ હો ગૌતમ - શિ - ૮
ભૂખ નહીં તૃષા નહીં, નહીં હરખ નહીં શોક હો ગૌતમ
કર્મ નહીં કાયા નહીં, નહીં વિષયા રસનો જોગ હો ગૌતમ - શિ - ૯
શબ્દ રુપ રસ ગંધ નહીં, નહીં ફરસ નહીં વેદ હો ગૌતમ

બોલે નહીં ચાલે નહીં, મૌનપણું નહીં ખેદ હો ગૌતમ - શિ - ૧૦
ગામ નગર એકો નહીં, નહી વસ્તી ઉચ્ચ્ડ હો ગૌતમ .
કાળ-તીહાં વરતે નહીં, નહીં રાત-દિવસ તિથી વાર હો ગૌતમ - શિ -૧૧
રાજા નહીં પ્રજા નહીં, નહીં ઠાકુર નહીં દાસ હો ગૌતમ -
મુક્તિમાં ગુરુ ચેલો નહીં, નહીં લઘુ નહીં વડાઈ વાસ હો ગૌતમ - શિ - ૧૨
અનંતા સુખમાં ઝીલી રહ્યા, અરુપી જ્યોતિ પ્રકાશ હો ગૌતમ
સહુ કોઈને સુખ સારીખા, સઘળાને અવિચલ રાજ હો ગૌતમ-શિ-૧૩
અનંતા સિધ્ધ મુક્તે ગયા, વળી અનંતા જાય હો ગૌતમ
અવર જગ્યા રુંધે નહીં, જ્યોતિમાં જ્યોતિ સમાય હો ગૌતમ - શિ - ૧૪
કેવલજ્ઞાન સહિત છે, કેવલ દર્શન ખાણ હો ગૌતમ
ક્ષાયિક સમકિત દીપતા, કદી નહીં હોવે ઉદાસ હો ગૌતમ-શિ. ૧૫
સિદ્ધ સ્વરુપ જે ઓળખે, આણી મન વૈરાગ્ય હો ગૌતમ
શિવરમણી વેગે વરે, નય કહે સુખ અથાગ હો ગૌતમ-શિ-૧૬

(૧૧૦) રાગ : તમે પીતાંબર પહેર્યાજી, મુખ મરકલડે...

શ્રી સિદ્ધચક્રને વંદોજી મનોહર મનગમતા, જે અવિચલ સુખનો કંદો મનોહર મનગમતા
માસ આસોએ મધુર સોહવેજી મનો, ભવિ આદરો તમે ભલે ભાવેજી-મનો...૧
નવ આંબિલ તપ કીજે જી મનો, તો અવિચલ સુખડાં લીજેજી-મનો.
સુદી સાતમથી તમે માંડીજી મનો, ઘરનાં આરંભ સવિ છાંડીજી-મનો...૨
પહેલે પદ અરિહંત સેવાજી મનો, આપે મુકિતનાં મેવાજી-મનો.
બીજે પદ સિદ્ધ સોહાવેજી મનો, મન શુદ્ધે પૂજો ભલે ભાવેજી-મનો.... ૩
આચાર્ય ત્રીજે પદ નમોજી, મનો, તમે કોધ કષાયને દમોજી-મનો.
ઉવજ્ઝાય તે ચોથે વંદોજી, મનો, સાધુ પાંચમે દેખી આણંદોજી-મનો.... ૪
છઠે દરિસણ જાણોજી, મનો શ્રી જ્ઞાનને સાતમે વખાણોજી-મનો
ચારિત્રપદ આઠમે સોહેજી, મનો વળી નવમે તપ મન મોહેજી-મનો....૫
રસ ત્યાગે આંબિલ કીજેજી, મનો, તો મુક્તિ તણાં ફળ લીજેજી, મનો
સંવત્સર યુગ ષટ્માસોજી, મનો, તપ કીજે મનને ઉલ્લાસોજી-મનો.....૬
એ તો મયણાંને શ્રીપાળજી, મનો, તપ કીધું થઈ ઉજમાળજી, મનો
તેનો કોઢ શરીરનો ટાળ્યો, મનો, જગમાં જસવાદ પ્રગટાયોજી-મનો-૭
પંચમકાળે તુમે જાણોજી મનો, પ્રગટ પરચો પરમાણોજી, મનો
એનું ગણણું બે હજારજી મનો, તમે ધારો હૃદય મોઝારજી-મનો....૮

નરનારી એ પદ ધ્યાવેજી મનો, તે તો સઘળી સંપદ પાવેજી, મનો
મુનિરત્ન સુંદર સુરસાયજી મનો, સેવક મોહન ગુણગાયજી - મનો.....૯

(૧૧૧) રાગ : જગજીવન જગવાલ હો

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીએ, શિવસુખ ફલ સહકાર લાલ રે....
જ્ઞાનાદિક ત્રણ રત્નનું, તેજ ચઢાવણહાર લાલ રે-શ્રી સિદ્ધ-
ગૌતમે પૂછતાં કહ્યો, વીર જિણંદ વિચાર લાલ રે,
નવપદ મંત્ર આરાધતાં, ફળ લહે ભવિક અપાર લાલ રે-શ્રી સિદ્ધ-
ધર્મરથના ચાર ચક્ર છે, ઉપશમને વિવેક લાલ રે,
સંવર ત્રીજું જાણીએ, ચોથું સિદ્ધચક્ર છે લાલ રે-શ્રી સિદ્ધ-
ચક્રી ચક્ર રયણ બલે, સાધે સયલ છ ખંડ લાલ રે,
તેમ સિદ્ધચક્ર પ્રભાવથી, તેજ પ્રતાપ અખંડ લાલ રે-શ્રી સિદ્ધ-
મયણાને શ્રીપાલજી, જપતાં બહુ ફળ લીધ લાલ રે,
ગુણ જસવંત જિનેન્દ્રનો, જ્ઞાન વિનોદ પ્રસિદ્ધ લાલ રે-શ્રી સિદ્ધ-

(૧૧૨) રાગ : નવપદ ધ્યાન સદા જયકારી

અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ દેખો ગુણ રુપ ઉદારી - નવપદ -૧
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર હે ઉત્તમ, તપ દોય ભેદે હૃદય વિચારી-નવપદ-૨
મંત્ર જડી ઓર તંત્ર ઘણેરાં, ઉન સબકું હમ દૂર વિસારી-નવપદ-૩
બહોત જીવ ભવજલસે તારે, ગુણ ગાવત હે બહુ નરનારી-નવપદ-૪
શ્રી જિનભક્ત મોહન મુનિ વંદન, દિન દિન ચઢતે હર્ષ અપારી-નવપદ-૫

(૧૧૩)

નવપદ ધરજો ધ્યાન, તુમે! નવપદ ધરજો ધ્યાન
એ નવપદનું ધ્યાન કરંતા, પામે જીવ વિશ્રામ - ભવિ - ૧
અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ સકલ ગુણખાણ-ભવિ-૨
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર એ ઉત્તમ, તપ તપો કરી બહુમાન - ભવિ -૩
એ એકાશી આંબિલ કીજે, વરસ સાડાચરનું માન - ભવિ - ૪
પડિક્કમણાં દોય ટંકના કીજે, પડિલેહણ બે વાર - ભવિ - ૫
દેવવંદન ત્રણ ટંકના કીજે, દેવ પૂજો ત્રિકાળ - ભવિ - ૬
બાર આઠ છત્રીસ પચવીશનો, સત્તાવીશ સડસઠ સાર - ભવિ - ૭
એકાવન સીત્તેર પચાસનો, કાઉસ્સગ કરો સાવધાન-ભવિ-૮

એક એક પદનું ગણણું, ગણીએ દોય હજાર - ભવિ - ૯
એણીવિધ જે એ તપ આરાધે, તે પામે ભવપાર - ભવિ - ૧૦
કરજોડી સેવક ગુણ ગાવે, મોહન ગુણમણી માળ - ભવિ - ૧૧
તાસ શિષ્ય મુનિ પ્રેમ કહે છે, જન્મ મરણ દુઃખ વાર - ભવિ - ૧૨

(૧૧૪)

વીર જિણંદની વાણી, ચિત્ત ધરજો અમીઅ સમાણી
હો ભવિયાં - નવપદ નિત્ય નિત્ય સેવો....
અરિહંત પદ સુખકારી, બીજે સિદ્ધ નમો હિતકારી - હો- ભવિયાઁ -૧
આચારજ સુવિચારી, ઉવજ્ઝાય તે શ્રુત ઉપકારી હો ભવિયાં-૨
સત્તાવીશ ગુણધારી, એસે સાધુ નમો બ્રહ્મચારી હો ભવિયાં-૩
દંસણ નાણ નમીજે, વળી ચારિત્ર મહાતપ લીજે હો ભવિયાં-૪
કર્મ ગહન તપ કાપે, એ તો મનવાંછિત સુખ આપે હો ભવિયાં-૫
સમર્યા સંકટ ભાંજે, જસ દિન દિન મંગલ છાજે હો ભવિયાં-૬
નવપદ જે નર ધ્યાવે, તે તો સુરનર શિવસુખ પાવે હો ભવિયાં-૭
ભક્તિ વિલાસે જે ગાવે, તે તો સુરનર શિવસુખ પામે હો ભવિયાં-૮

(૧૧૫) રાગ : પ્રભાતી

નવપદ ધ્યાન ધરો રે ભવિકા નવપદ ધ્યાન ધરો -
મન વચ કાયા કર એકાંતે, વિકથા દૂર હશે રે..... ભવિંકા-૧
મંત્ર જડીઓ તંત્ર ઘણેરાં, ઈન સબકું વીસરો રે..... ભવિકા-૨
અરિહંતાદિક નવપદ જપને, પુણ્ય ભંડાર ભરો રે ..... ભવિકા-૩
અડસિદ્ધ નવવિધ મંગલમાળા, સંપત્તિ સહજવરો રે.... ભવિકા-૪
લાલચંદ યાકી બલિહારી, શિવતરુ બીજ ખરો રે.... ભવિકા-૫

(૧૧૬)

સકલ કુશલ કમલાનું મંદિર, સુંદર મહિમા રે જાસ,
નવપદમાં નવનિધિના દાતા, સિદ્ધ અનેકમાં વાસ રે,
ભવિકા ! સિદ્ધચક્ર સુખકારી, તુમે આરાધો નરનારી રે-ભવિકા !.....૧
પ્રથમ પદે અરિહંત આરાધો, સ્ફટીક રત્ન સમવાન,
પદ્મ એક મણિની પરે રાતા, બીજે સિદ્ધ ધ્યાન રે-ભવિકા.....૨
ત્રીજે આચારજ અનુસરીએ, કંચન કાંતી અનોપ,
પદ ચોથે ઉવજ્ઝાયને પ્રણમો, ઈન્દ્ર નીલ સરુપ - ભવિકા....૩

સર્વ સાધુ પદ પાંચમે પ્રણમો, શ્યામવરણ સુખકાર,
છઠે દરિસણ જ્ઞાન સાતમે, આઠમે ચારિત્ર સાર રે-ભવિકા....૪
તપનું આરાધન પદ નવમે, ચારએ ઉજ્જ્વલ વરણાં,
ઈહ લોગો તમે એહિ જ મંગળ કરવા એહનું શરણ રે-ભવિકા....૫
આસો ચૈત્રી અઠ્ઠાઈમાંહી, નવ આંબિલ નવ ઓળી,
સિદ્ધચક્રજીની પૂજા કરતાં, દુઃખ સવિ નાંખો ઢોળી -ભવિકા-૬
સિદ્ધચક્રની પૂજાથી સઘળી, સંપદા નિજઘર આવે,
દુષ્ટ કુષ્ટ પ્રમુખ જે રોગા, તે પણ દૂરે જાવે રે-ભવિકા-૭
પૃથ્વી નિરુપમ નગરી ઉજ્જેણી, દોય પુત્રી તસ સારી,
સુરસુંદરી મિથ્યાત્વને પેખી, મયણાં જિનમત ધારી રે-ભવિકા....૮
સુરસુંદરી કહે સવિ સુખ અમને, છે નિજ તાત પસાય,
મયણા કહે કોગટકુ સુણત, સુખ દુઃખ કર્મ પસાય રે-ભવિકા...૯
તવ વચન નૃપ કોપ્યો એહ, આવ્યો ઉંબર ઈણ સમે,
સાતસેં કોઢીનો તે અધિપતી, તેણે માંગી કન્યા રે-ભવિકા-૧૦
નૃપ કહે મયણાં તુમ કર્મે, આણ્યો એ વર રસાળ,
તવ મયણા મન ધીરજ ધરીને, કંઠે ઠવે વરમાળ રે-ભવિકા-૧૧
શુભ વેળા પરણી દોય પહોંચ્યા, શ્રી જિનવર પ્રાસાદ,
ઋષભદેવ પૂજી ગુરુ પાસે, આવ્યા ઘરી ઉલ્લાસ રે-ભવિકા-૧૨

(૧૧૭)

જગતમેં નવપદ જયકારી, પૂજતા રોગ ટળે ભારે,
પ્રથમ તીર્થપતિ રાજે, દોષ અષ્ટાદશકુ ત્યાગે,
આઠ પ્રાતિહારજ છાજે, જગત પ્રભુ ગુણ બાર સાજે,
અષ્ટ કરમદલ જીનકે, સકલ સિદ્ધ થાયા,
સિદ્ધ અનંત ભજે બીજેપદ, એક સમે શિવ જાયે,
પ્રગટ ભયો નિજસ્વરુપ ભારી-જગતમેં-૧

સૂરિ પદ ગૌતમ કેશી, ઉપમા ચંદ સૂરજ જેસી,
ઉગારીયો રાજા પરદેશી, એક ભવનાં હે શિવલેસી,
ચોથે પદ પાઠક નમું, શુદ્ધ ધારી ઉવજ્ઝાય,
સવ્વે સાહૂ પંચમપદ માંહે, ધન ધન્નો મુનિરાય,
વખાણ્યો વીર પ્રભુ ભારી-જગતમેં-૨

દ્રવ્યષટ્કી શ્રદ્ધા આવે, સમ સંવેગાદિક પાવે,
વિનાએ જ્ઞાન નહિ ક્રિયા, જૈન દર્શનસે સબ તરીયા,
જ્ઞાન પદાર્થ સાતમેં, પદસે આતમરામ
રમતારામ અધ્યાતમમાંહે, નિજપદ સાધે કામ,
દેખતા વસ્તુ જગત સારી, જગતમેં-૩
જોગીકા મહિમા બહુ જાણી, ચક્રધર છોડી સબ રોણી,
યતિ દસ ધર્મ કરી સોહે મુનિ, શ્રાવક સબ મન મોહે,
કર્મ નિકાચીત કાપવા, તપ કઠોર કર દાર,
નવમું પદ જો ધરે ક્ષમાશું, કર્મ મૂળ કટ જાય,
ભજો નવપદ જય સુખકારી-જગતમેં-૪
શ્રી સિદ્ધચક્ર ભજો ભાઈ, આચામ્લ તપ નવથી થાઈ,
પાપ ત્રિહું જોગ પરિહરજો, ભાવ શ્રીપાલ પરે કરજો,
સંવત ઓગણીસ સતરા સોમે, જે પોષિ શ્રી પાસ,
ચઈતર ધવલ પૂનમને દિવસે, સફલ કરી મુજ આશ,
બાલ કહે નવપદ છબી પ્યારી-જગતમેં-૫

(૧૧૮)

સેવોજી તુમે નવપદ જગ હિતકારી સબ આલ જંજાલ નિવારી
દેવગુરુને ધર્મતત્વ કે ઈનમેં સવિસુખકારી
દેવ તત્ત્વ અરિહંત સિદ્ધ હૈ પરમાનંદપદ - સેવોજી તુમે (૧)
આચારજ પાઠકને સાધુ ગુરુ તત્વે મઝીરી-સેવોજી (૨)
રાજા શ્રીપાલ રાણી મયણા દોય, કર્મ કલંક નિવારી
વિધિયોગે આરાધન કરકે, હુવે ઈન પદ અધિકારી-સેવોજી (૩)
ઈનકા કથન શ્રીપાળ ચરિત્રે બોહોત ક્રિયા હે ભારી
ઉસ વિધસે આરાધન કરશે સો લહસે ભવપારી-સેવોજી (૪)
સર્વ મંગળમેં પ્રથમ યહીં હૈ સિદ્ધચક્ર જયકારી,
અહર્નિશ ઈનમેં રમણ કરે સો, શિવલક્ષ્મિ વરે નારી-સેવોજી (૫)

(૧૧૯) રાગ : જીવન ઘન થીર નહીં રહેનાર રે

સુરતરુ કહેના રે, નવપદજી કો સુરતરુ કહેના રે,
અર્હનપદ કે મૂલ જીસકા, દઢ તર લખેલા
સાખા સિદ્ધ આચારજ વાચક, સાધુ ગુણ સંચેલા-નવપદ (૧)

બોધિ જ્ઞાન ચરણ તપ સુંદર, ચાર પ્રશાખા જામે
સ્વર અક્ષર લબ્ધિપદ આદિ, દલ ભર શોભે તામે-નવપદ (૨)
વરઋદ્ધિ કી છાયા જિસકી, ગુચ્છા ગુણગણ તાસ,
પુણ્યાનુબંધીપુણ્ય હે લહે, સદ્ ફળ જાસ-નવપદ (૩)
ગ્રહ દિકપાલ ચક્રેસરી દેવી, વિમલેશાદિક દેવો
ફૂલ પ્રકર એ સુંદર યામેં, મહિમા દેખો કેવો-નવપદ (૪)
ગંધ નિકર સૌભાગ્ય પ્રિયતા, ઈત્યાદિક ગુણવાલો,
કલ્પતરુ એ વાંછિત પૂરે, સિદ્ધચક્ર ભવિ ભાલો-નવપદ-(૫)
જૈનાગમનંદન વન માંહિ, એસાસુરતરુ દેખા
હંસ હમારા યહ પદ પાવે, તો નવિ હવે લેખા-નવપદ-(૬)

(૧૨૦) શ્રી તપ પદ સ્તવન

(રાગ : તપસ્યા કરતા કરતા હો કે ડંકા જોર બજાયા હો)

તપ તમે કરજો ભવિજન હો, પ્રભુ શ્રી વીર બતાયા હો,
કર્મ નિકાચિત જે ક્ષય કરતું, એ તપ ગુણ હે ઉદાર;
તે તપ કરી નિજ આતમ તારો, કર્મ અરિ વિદાર. ૧
આદિ પ્રભુ તપ વરસનું કીધું, વીરે સાડા બાર,
એ તપ કરતાં આનંદ હોવે, હરે ગતિ દુઃખ ચાર.... ૨
કેવલજ્ઞાન થયા પછી પ્રભુજી, કરે ન કોઈ કાલ;
તે પણ મુક્તિ જવાના પહેલા, કરતા તપ વિશાલ. ૩
તપ ખપ કરજો, ખટપટ હરજો, લટપટ નહિ લગાર;
ઈમ કરતાં તમે કેવલ પામી, થશો ભવ થકી પાર..... ૪
આત્મકમલ મંદિર બનાકર, પધરાવો તપ દેવ;
લબ્ધિસૂરિ ગુણ ગાવે અહર્નિશ, કરવા શાસન સેવ.... ૫

(૧૨૧) શ્રી સિદ્ધ પદનું સ્તવન

(રાગ : ઓધવજી સદેશી કીહજો મારા શ્યામને)

સિદ્ધવિભુ શિવપદના વાસી સાંભળો,
દીન અનાથ ગરીબ સેવક અરદાસ જો;
ગુણ અનંતનો સિદ્ધ ! ખજાનો તાહરે,
છે દુર્ગુણનો મારે અનંતો વાસ જો, સિદ્ધવિભુ... ૧
દૂર કરી તે દુર્ગુણ, સુગુણની વાસના,

કરીને સરખો નિહાળો નિજ દાસ જો;
ભવ ભટકતાં ભવિને તારા ગુણ ગ્રહી,
અનુમોદના પ્રગટે હૃદયે તાસ જો. સિદ્ધવિભુ..... ૨
તેથી તે પણ તુજ સરીખા પાછળ બને,
એ ઉપકાર છે મોટો તારો ખાસ જો;
અભયદેવસૂરિ પંચમ અંગે ઈમ ભણે,
તેથી સેવા કરું છું હું ધરી આસ જો, સિદ્ધવિભુ.... ૩
સામો કિનારો તારો સિદ્ધ ! મુજને ગમે,
જ્યાં આગળ પ્રભુ નથી સુખનો પાર જો;
આ કિનારે દુઃખ અનંત રહ્યા,
હૃદયે એહ છે મારે દાહ અપાર જો, સિદ્ધવિભુ... ૪
તુજ અવલંબી સમતા સાયર છોળથી,
દાહ બુઝાવી કરશું લીલા લ્હેર જો;
આત્મ કમલમાં લબ્ધિ અનંતી પામીને,
તુજ પસાયે આવીશું શિવપુર શહેર જો, સિદ્ધવિભુ..... ૫

(૧૨૨) શ્રી અરિહંત પદનું સ્તવન
(રાગ : જગજીવન જગ વાલ હો)

અરિહા પૂજો પ્રેમશું, સેવે ચોસઠ ઈન્દ્ર લાલ રે;
સેવંતા સુખ ઉપજે, વશ કરી ચિત્ત કરીન્દ્ર લાલ રે. અરિહા૦ ૧
કર્મરિપુદલ વારવા, અરિહન્ત એક આધાર લાલ રે;
ભવસાગર પ્રભુ નાવ છે, ભવિજન તારણહાર લાલ રે, અરિહા૦ ૨
મોહ-તિમિર દલ ચૂરવા, કરે કેવલ પ્રકાશ લાલ રે,
પાંત્રીશ વાણી ગુણે ભર્યા, કરતા આત્મવિકાસ લાલ રે, અરિહા૦ ૩
અગ્રપદે પરમેષ્ઠીમાં, હરે સકલ સંતાપ લાલ રે;
મુજ મનમાં અતિ ભાવના, કરતા કરમનો કાપ લાલ રે. અરિહા૦ ૪
આત્મકમલ સ્થિર વાસથી, રહેજો જિનજી હજુર લાલ રે;
લબ્ધિસૂરિ ગુણ ગણ ભરી, કરજો ઘાતિ દૂર લાલરે, અરિહા૦ ૫

સજઝાય વિભાગ

(૧) અરિહંત પદની સજઝાય

વારી જઉં શ્રી અરિહંતની, જેહનાં ગુણ છે બાર મોહન,
પ્રાતિહારજ આઠ છે, મૂલ અતિશય છે ચાર મોહન - વારી - ૧
વૃક્ષ અશોક સુર કુસુમની, વૃષ્ટિ દિવ્યધ્વનિ વાણ મોહન,
ચામર સિંહાસન દુંદુંભિ, ભામંડલ છત્ર વખાણ મોહન વારી - ૨
પૂજાતિશય છે ભલો, ત્રિભુવન જનને માન્ય મોહન,
વચનાતિશય યોજન માને, સમજે ભવિ સામાન્ય મોહન -વારી - ૩
જ્ઞાનાતિશયે અનુત્તર સુરતણા, સંશય છેદનહાર મોહન,
લોકાલોક પ્રકાશતા કેવલજ્ઞાન ભંડાર મોહન-વારી-૪
રાગાદિક અંતરરિપુ, તેહના કીધા અંત મોહન,
જ્યાં વિચરે જગદીશ્વરુ, ત્યાં સાત ઈતિ સમંત મોહન-વારી.....૫
એહ અપાયાપગમનો, અતિશય અતિ સદ્‌ભૂત મોહન,
અહર્નિશ સેવા સારતા, કોડી ગમે પૂરુહૂત મોહન-વારી....૬
મારગ શ્રી અરિહંતનો, આદરીયે ધરી નેહ મોહન,
ચાર નિક્ષેપે વંદિયે, જ્ઞાનવિમલ ગુણગેહ મોહન-વારી-૭

(૨) સિદ્ધ પદની સજઝાય

નમો સિદ્ધાણં બીજે પદે રે લાલ, જેહના ગુણ છે આઠ રે હું વારી લાલ,
શુકલધ્યાન અનલે કરી રે લાલ, બાળ્યા કર્મ કુઠાર રે હું વારી લાલ.....૧
જ્ઞાનાવરણ ક્ષયથી લહયો રે લાલ, કેવલજ્ઞાન અનંત રે હું વારી લાલ,
દર્શનાવરણ ક્ષયથી લહયો રે લાલ, કેવલદર્શન કંત રે હું વારી લાલ.....૨
અક્ષય અનંત સુખ સહજથી રે લાલ, વેદનીય કર્મનો નાશ રે હું વારી લાલ,
મોહનીય ક્ષયે નિર્મલું રે લાલ, ક્ષાયિક સમકિત વાસ રે હું વારી લાલ, ... ૩
અક્ષય સ્થિતિ ગુણ ઉપન્યો રે લાલ, આયુષ્ય કર્મ અભાવ રે હું વારી લાલ,
નામકર્મ ક્ષય નિપન્યો રે લાલ, રુપાદિક ગત ભાવ રે હું વારી લાલ....૪
અગુરુલઘુ ગુણ ઉપન્યો રે લાલ, ન રહ્યો કોઈ વિભાવ રે હું વારી લાલ,
ગોત્ર કર્મનાં નાશથી રે લાલ, નિજ પર્યાય સભાવ રે હું વારી લાલ.....૫
અનંતવીર્ય આતમતણું રે લાલ, પ્રગટયો અંતરાય નાશ રે હું વારી લાલ,
આઠ કર્મનો ક્ષય થયે રે લાલ, અનંત અક્ષયગુણ વાસ રે હું વારી લાલ....૬

ભેદ પન્નર ઉપચારથી રે લાલ, અનંત પરંપર ભેટ રે હું વારી લાલ,
નિશ્ચયથી વીતરાગના રે લાલ, ત્રિકરણ કર્મ ઉચ્છેદ રે હું વારી લાલ.....૭
જ્ઞાન-વિમલની જ્યોતિમાં રે લાલ, ભાસિત લોકાલોક રે હું વારી લાલ,
તેહનાં ધ્યાન થકી હુવે રે લાલ, સુખીયા સઘળા લોક રે હું વારી લાલ.....૮

(૩) આચાર્ય પદની સજઝાય

આચારી આચાર્યનોજી, ત્રીજે પદે ધરો ધ્યાન,
શુભ ઉપદેશ પ્રરુપતાજી, કહ્યા અરિહંત સમાન
સૂરીશ્વર નમતા શિવસુખ થાય, ભવભવનાં પાતિક જાય-સૂરીશ્વર - ૧
પંચાચાર પલાવતાંજી, આપણ પે પાલંત,
છત્રીસ છત્રીસી ગુણેજી, અલંકૃત તનુ વિલસંત-સૂરીશ્વર-૨
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રનાંજી, એકેક આઠ આચાર,
બાર તપ આચારનાંજી, ઈમ છત્રીસ ઉદાર-સૂરીશ્વર-૩
પડિરુપાદિક ચઉદ અછેજી, વળી દશવિધ યતિધર્મ,
બાર ભાવના ભાવતાંજી, એ છત્રીસ મર્મ-સૂરીશ્વર-૪
પંચેન્દ્રિય દમે વિષયથીજી, ધારે નવવિધ બ્રહ્મ,
પંચ મહાવ્રત પોષતાજી, પંચાચાર સમર્થ-સૂરીશ્વર-૫
સમિતિ ગુપ્તિ શુદ્ધિ ધારેજી, ટાળે ચાર કષાય,
એ છત્રીસે આદરેજી, ધન્ય ધન્ય તેહની માય-સૂરીશ્વર-૬
અપ્રમત્તે અર્થ ભાખતાજી, ત્રણ સંપદ જે આઠ,
છત્રીસ ચઉ વિનયાદિકેજી, ઈમ છત્રીસ પાઠ-સૂરીશ્વર-૭
ગણધર ઉપમા દીજીયેજી, યુગપ્રધાન કહાય,
ભાવચારિત્રી તેહવાજી, તિહાં જિનમાર્ગ કરાય-સૂરીશ્વર-૮
જ્ઞાનવિમલ ગુણ ગાવતાંજી, ગાજે શાસનમાંહે,
તે વાંદી નિર્મલ કરોજી, બોધિબીજ ઉચ્છાહ-સૂરીશ્વર-૯

(૪) ઉપાધ્યાય પદની સજઝાય

ચોથે પદ ઉવજ્ઝાયનું, ગુણવંતનું ધ્યાન ધરો રે,
યુવરાજ સમ તે કહ્યા રે, પદ સૂરિને સમાન રે..... ૧
જે સૂરિ સમાન વ્યાખ્યાન કરે, પણ ન ધરે આભિમાન રે,
વળી સૂત્ર અર્થનો પાઠ દીયે, ભવિ જીવને સાવધાન રે.... ૨

અંગ અગ્યાર ચૌદ પૂર્વજે, વળી ભણે ભણાવે જેહ રે,
ગુણ પચવીશ અલંકર્યા, દ્રષ્ટિવાદે અર્થનાં ગેહ રે.... ૩
બહુ નેહે અર્થ અભ્યાસે સદા, મન ધરતાં ધર્મધ્યાન રે,
કરે ગચ્છ નિશ્ચિંત પ્રવર્તક, દીયે સ્થવીરને બહુમાન રે....૪
અથવા અંગ અગ્યાર જે વળી, તેહના બાર ઉપાંગ રે,
ચરણ-કરણની સિત્તરી, જે ધારે આપણે સંગ રે..... ૫
વળી ધારે આપણે અંગે, પંચાંગી જાતે શુદ્ધ વાણ રે,
નય ગમભંગ પ્રમાણ વિચારને, દાખતા જિન આણ રે..... ૬
સંઘ સકલ હિતકારીઆ, રત્નાધિક મુનિ હિતકાર રે,
પણ વ્યવહાર પ્રરુપતા કહે દશ સમાચારી આચાર રે... ૭
ઈન્દ્રિય પંચથી વિષય વિકારને, વારતા ગુણગેહ રે,
શ્રી જિનશાસન ધર્મધૂરા, નિરવહતા શુચિ દેહ રે..... ૮
પચવીશ પચવીશા ગુણ તણી, જે ભાખી પ્રવચન-માંહે,
મુક્તાફળ શુક્તિ પરે દીપે, જસ અંગ ઉચ્છાંહે રે.....૯
જસ દીપે અતિ ઉચ્છાહે, અધિક ગુણે જીવથી એકતાન રે,
એહવા વાચકનું ઉપમા ન કહું, તેહથી શુભ ધ્યાન રે..... ૧૦

(૫) મુનિ પદની સજ્ઝાય

નિર્ગ્રંથ મુનિવર તેહને જાણીયે, ગ્રંથી કાપે દુભેદેજી,
ધનધાન્યાદિક નવવિધ વસ્તુને, દ્રવ્ય ગ્રંથીમાં ઉચ્છેદેજી-નિર્ગ્રંથ.....૧
હાસ્યાદિક ષટ્ ત્રિવિધ વેદને, ચાર કષાયને ટાળેજી,
મળ મિથ્યાતનો કચરો કાઢીને, ગ્રંથી ભાવની ગાળેજી-નિર્ગ્રંથ.....૨
દ્રવ્ય ગ્રંથી તે બાહ્યને જાણીયે, જેહ કહી નવ ભેદે જી,
ભાવ તે અંતરગ્રંથી પિછાણીયે, તેહ ચતુર્દશ ભેદે જી-નિર્ગ્રંથ.....૩
દ્રવ્યને ભાવની ગ્રંથી કાપીને, નિર્ગ્રંથ નામ ધરાવે જી,
ગુણસ્થાનક છે દસમું તેહનું દેવ અનુત્તર થાવે જી-નિર્ગ્રંથ ૪
નિર્ગ્રંથ પ્રકરણ પંચવિધ ભાખ્યું, ભગવતી સૂત્ર મોઝારો જી,
બકુશ કુશીલને ત્રીજો પુલાક છે, નિર્ગ્રંથ સ્નાતક ધારો જી-નિર્ગ્રંથ.....૫
ભેદ પ્રથમ તે બકુશનો જાણીયે, કષાય કુશીલ દોય ભેદે જી,
ત્રીજો ભેદ પુલાક વખાણીયે, નિર્ગ્રંથ ગ્રંથિ ઉચ્છેદે જી-નિર્ગ્રંથ....૬
પંચમ ભેદ સ્નાતક ભાખ્યો, મેલ કરમનો પ્રક્ષાળે જી,

ઉદય કરીને કેવળજ્ઞાનનો, શિવસુંદરીને નિહાળે જી-નિર્ગ્રંથ....૭
નિર્ગ્રંથ સ્થાનક ભવમાં જીવને, ચાર વખત મળી આવે જી,
સ્નાતક સ્થાનક એક જ વારમાં, શિવપુરમાં લઈ જાવે જી-નિર્ગ્રંથ....૮
સ્થાન અસંખ્ય છે સંજમ ત્રણનાં, નિર્ગ્રંથનાં સ્થાન દોય જી,
સ્નાતકનું એક અંતિમ સ્થાન, ઉત્તરોત્તર શુદ્ધ હોય જી-નિર્ગ્રંથ...૯
નિત્ય નમસ્કાર નિર્ગ્રંથ નામને, હોજ્યો વાર હજારો જી,
નિર્મળ નીતિનો ઉદય કરાવતા, પામે ભવજલ પારોજી-નિર્ગ્રંથ -૧૦

(૬) તપની સજ્ઝાય

કીધાં કર્મ નિકંદવા રે, લેવા મુક્તિનુ દાન,
હત્યા પાતક છૂટવા રે, નહિ કોઈ તપ સમાન, ભવિકજન તપ કરજો મન શુદ્ધ....૧
ઉત્તમ તપના યોગથી રે, સેવે સુરનર પાય,
લબ્ધિ અઠ્ઠાવીશ ઉપજે રે, મનોવાંછિત ફળ થાય-ભવિકજન..... ૨
તીર્થંકર પદ પામીએ રે, નાસે સઘળાં રોગ,
રુપ લીલા સુખ સાહેબી રે, લહીએ તપ સંયોગ-ભવિકજન.....૩
તે શું છે સંસારમાં રે, તપથી જે નવિ હોય,
જે જે મનમાં કામીએ રે, સકલ ફલે સવિ તેહ-ભવિકજન.....૪
અષ્ટકર્મનાં ઓઘને રે, તપ ટાળે તત્કાળ,
અવસર લહીને તેહનો રે, ખપ કરજો ઉજમાળ-ભવિકજન.....૫
બાહ્ય અભ્યંતર જે કહ્યા રે, તપનાં બાર પ્રકાર,
હોજો તેહની ચાલમાં રે, જેમ ધન્નો અણગાર-ભવિકજન.....૬
ઉદયરત્ન કહે તપ થકી રે, વાધે સુજસ સનૂર,
સ્વર્ગ હવે ઘર આંગણે રે, દુર્ગતિ જાવે દૂર-ભવિકજન-૭

(૭)

જગતમેં સદા સુખી મુનિરાજ, પરવિભાગ પરિણતકે ત્યાગી
જાગે આત્મ સમાજ, નિજગુણ અનુભવકે ઉપયોગી જોગી ધ્યાન જહાજ જગતમેં...૧
હિંસા મોસ અદત્ત નિવારી, નહીં મૈથુનકો પાસ,
દ્રવ્યભાવ પરિગ્રહ ત્યાગી, લીને તત્ત્વ વિલાસ.... જગતમેં.....૨
નિર્ભય નિર્મલ ચિત્ત નિરાકુલ, વિલગે ધ્યાન અભ્યાસ,
દેહાદિક મમતા સવિ વારી, વિચરે ધ્યાન અભ્યાસ.... ૩
ગ્રહે આહાર વૃત્તિ પાત્રાદિક સંયમ સાધન કાજ,
દેવચંદ્ર આણાનુ જાઈ, નિજ સંપત્તિ મહારાજ... જગતમેં.....૪

(૮) સમકિતની સજ્ઝાય

સમકિત નવી લહ્યો રે, એ તો રુલ્યો ચતુર્ગતિમાંહે,
ત્રસ સ્થાવરકી કરુણા કીની, જીવ ન એક વિરાધ્યો,
તીનકાલ સામાયિક કરતા, શુદ્ધ ઉપયોગ ન સાધ્યો.... સમકિત.....૧
જૂઠ બોલવા કો વ્રત લીનો, ચોરીકો પણ ત્યાગી,
વ્યવહારાદિક મહા-નિપુણભયો, પણ અંતરદષ્ટિ ન જાગી.... સમ...૨
ઉર્ધ્વબાહુ કરી ઉંધો લટકે, ભસ્મ લગા ધૂમ ઘટકે,
જટાજૂટ શિર મૂંડે જૂઠો, વિણ શ્રદ્ધા ભવ ભટકે..... સમ...૩
નિજ પરનારી ત્યાગ જ કરકે, બ્રહ્મચારી વ્રત લીનો
સ્વર્ગાદિક યાજ્ઞફલ પામી, નિજકારજ નવિ સિધ્યો..... સમ...૪
બાહ્યક્રિયા તપત્યાગ પરિગ્રહ, દ્રવ્યલિંગ ધર લીનો,
દેવચંદ્ર કહ્યા વિધ તો હમ, બહુત વાર કર લીનો... સમ....૫

(૯) રાગ : આવો આવો હે વીર સ્વામિ

સુણો સુણો હે ભવિજન પ્યારા, દેશના દે ગણધાર,
દેશના દે ગણધાર સ્વામી, દેશના દે ગણધાર-સુણો-
પામી પુણ્યે નરભવ આદિ, ધર્મ સામગ્રી શ્રીકાર,
કરીએ પંચવિધ પ્રમાદ છંડી, ધર્મ એક હિતકાર-સુણો.....૧
દાન શીયલ તપ ભાવના ભાવો, ધર્મપ્રકાર છે ચાર,
ભાવવિના દાનાદિક ધર્મો, શિવગતિ નહિ દેનાર-સુણો...૨
ભાવ નિર્મલતા કરવા માટે, નવપદ ધ્યાન ઉદાર,
દેવગુરુને ધર્મ છે એહમાં, દો તીન ચાર પ્રકાર-સુણો-૩
અરિહંત સિદ્ધ સૂરી પાઠક સાધુ, દર્શન જ્ઞાન સુખકાર,
સંયમને તપ ભાવે જપતાં, જાય સઘળા વિકાર-સુણો.....૪
અંતે નવપદનું ધ્યાન ધરીને, મયણા ને શ્રીપાળ,
રોગ શોક દુઃખ દૂર કરીને, નવમા સ્વર્ગ મોઝાર-સુણો....૫
નવમા ભવમાં કર્મ ચૂરીને, વરશે એ શિવનાર,
એમ આરાધન જે કરે પ્રાણી, સફલો તસ અવતાર-સુણો..... ૬
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત ભાખે, જગમાં છે એ સાર,
એ નવપદ આરાધન વિના, જીવન છે બેકાર-સુણો.....૭

(૧૦) રાગ : પ્યારા જિણાંદા

આતમરામી જગ વિશ્રામી, ગાવે ગૌતમ ગણધાર, નવપદ મહિમા ઘણો... ૧
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ વાયક સાધુ, દર્શન જ્ઞાન સુખકાર નવપદ મહિમા ઘણો....૨
ચારિત્ર તપ એ નવપદ આરાધતા, શિવપુર ગયાં નરનાર નવપદ મહિમા ઘણો.... ૩
તત્ત્વજ્ઞાતા શ્રી મયણાસુંદરી, સુદઢ સમકિત ધાર નવપદ મહિમા ઘણો.....૪
કર્મયોગે પતિ કોઢિયો પામી, ખેદ ધરે ના લગાર નવપદ મહિમા ઘણો...૫
વિધિપૂર્વક નવપદ આરાધતા, રોગ ગયો તત્કાળ નવપદ મહિમા ઘણો....૬
રાજઋદ્ધિ રમણી સુખ પામી, સ્વર્ગે ગયાં શ્રીપાળ નવપદ મહિમા ઘણો... ૭
નવમા ભવે એ શિવસુખ પામશે, આદિ અનંત અવધાર નવપદ મહિમા ઘણો...૮
એમ જાણી ગુણીજન આરાધો, કરવા સફલ અવતાર નવપદ મહિમા ઘણો...૯
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત ભાખે, એ વિણ નહિં ઉદ્ધાર નવપદ મહિમા ઘણો.... ૧૦

(૧૧) રાગ : આવો આવો હે વીર સ્વામિ

સુણો સુણો હે ભવિજન પ્યારા, ધર્મ કર્મની વાત,
ઉજ્જૈની વાસી શ્રી મયણા, પ્રજાપાળ જસ તાત
બેની એ છે સુરસુંદરીની, રુપસુંદરી તસ માત-સુણો-૧
કર્મયોગે પતિ કોઢિયો વરીએ, મારી મોહ નૃપ લાત,
નિરોગી થયા એ નવપદ નવણે, શ્રીપાલ સહ જમાત-સુણો.....૨
કર્મ નચાવી સુરસુંદરીને, હલકી પાડી તસ જાત,
કર્મ કુહાડો લઈ નૃપ આવીયો, શ્રીપાલ ઉતારે સુજાત-સુણો..... ૩
સુરસુંદરી કહે જૈન ધર્મ કયાં, કયાં શિવધર્મ મિથ્યાત,
કલ્પતરુ સમ મયણાંને ફલ્યોએ, મુજ વિષતરુ કુજાત-સુણો....૪
સુરસુંદરી શિવદાતા સ્વીકારે, જૈન ધર્મ વિખ્યાત,
તત્ત્વજ્ઞાતા કહે મયણાસુંદરી, જૈન ધર્મ પ્રખ્યાત-સુણો....૫
વિધિ પૂર્વક નવપદ ધ્યાવે, ભાવે દિનને રાત,
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત ભાખે, તેને નહિ ઉત્પાત-સુણો....૭

(૧૨)

આનંદકારી મંગલકારી, શ્રી સિદ્ધચક્ર સુખકાર, નવપદ ભાવે ભજો-
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ પાઠક સાધુ, દર્શન જ્ઞાન શિવકાર... નવપદ ભજો
ચારિત્ર તપએ નવપદ ધ્યાને, થયા સિદ્ધ અપરંપાર.... નવપદ ભજો
તન ધન વલ્લભ સુંદર પામે, પુત્ર રતન શ્રીકાર... નવપદ ભજો

ભૂત આદિના દોષ સવિ દૂર જાવે, નાવે રોગ શોક લગાર.... નવપદ ભજો
વિધવાપણુંને વંધ્યાપણું નાવે, જાવે વ્યાધિ વિકાર... નવપદ ભજો
એ નવપદનો મહિમા મોટો છે, સ્વર્ગ અપવર્ગ દાતાર... નવપદ ભજો
આસો ચૈત્રની ઓળીમાં કરીએ, આંબિલ એકાશી નિરધાર... નવપદ ભજો
પ્રતિલેખન પ્રતિક્રમણ દો ટંકના, દેવવંદન ત્રિકાળ.... નવપદ ભજો
ચૈત્યવંદન નવ કાઉસ્સગ કરીએ, જાપ જપીએ બે હજાર... નવપદ ભજો
ખમાસમણને સાથિયા પ્રદક્ષિણા, નિત પૂજા અષ્ટ વિચાર... નવપદ ભજો
ગુરુવંદન પચ્ચકખાણ જ્ઞાનપૂજા, પારણે સત્તર પ્રકાર.... નવપદ ભજો
એ તપ પૂરો થાયે સાડાચાર વર્ષે, ઉજમણું શક્તિ અનુસાર... નવપદ ભજો
એમ જાણીને સિદ્ધચક્ર આરાધે, ધન ધન તસ અવતાર.... નવપદ ભજો
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત ભાખે, એ નવપદ જગ સાર.... નવપદ ભજો

(૧૩) રાગ : છે કોણ જગ વહાલું તારુ

નવપદ ગાન ગાનારી, શ્રી મયણા સુંદરી, નવપદ ગાન ગાનારી,
નિર્મળ સમકિત ધારી, શ્રી મયણાસુંદરી, નવપદ ગાન ગાનારી....
જીવાજીવાદિ તત્ત્વોની જ્ઞાતા, કર્મ મર્મની જાણનારી - શ્રી મયણા.....૧
વીતરાગ દેવને ત્યાગી ગુરુની, આણા શિરે ધરનારી-શ્રી મયણા...૨
પ્રજાપાલનાં મિથ્યા વચનનો, આદર નહિ કરનારી - શ્રી મયણા...૩
જિનવચનમાં આદર કરીને, રોગી પતિ વરનારી - શ્રી મયણા....૪
ઉજ્જ્વલ શીયલ ધારણ કરીને, જિનવર પૂજનકારી-શ્રી મયણા....૫
મુનિચંદ્રગુરુ વાણી સુણીને, સિદ્ધચક્ર સેવાકારી - શ્રી મયણા....૬
અરિહંત આદિ નવપદ પ્રભાવે, શ્રીપાલ રોગ દૂરકારી - શ્રી મયણા....૭
રાજઋદ્ધિ સુખ ખૂબ ભોગવીને, જાએ તે સ્વર્ગ મોઝારી - શ્રી મયણા...૮
શ્રી મયણાને શ્રીપાલ આદિ, વરશે સુંદર શિવનારી - શ્રી મયણા...૯
સંસારની ખટપટ છોડીને, નવપદ ધ્યાવો સુખકારી - શ્રી મયણા...૧૦
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત ભાખે, નવપદ નિધાનકારી - શ્રી મયણા....૧૧
વિમળેશ્વરને દેવી ચક્રેશ્વરી, આરાધક કામિતકારી-શ્રી મયણા.....૧૨

(૧૪) શ્રીકાંત શ્રીમતિની સજઝાય
રાગ : ત્રણ લિંગ સમકિત તણાં રે

હિરણ્યપુર નામે નગરમાં રે, રાય નામે શ્રીકાંત,
શ્રીમતિ નામે રાણી તેહને રે, શુદ્ધ સમકિતવંત રે,

પ્રાણી ! આરાધો સિદ્ધચક્ર, જેમ લહીએ સુખ અનંત રે પ્રાણી ! આરાધો-૧
રાજા મિથ્યામતિ અતિ ઘણો રે, સુણે ન રાણીની વાત,
આખેટક વ્યસની ઘણો રે, કરે હિંસા તે કુજાત રે-પ્રાણી ૨
એકદિન મૃગયા એ જાતા રે, સાતસે ઉલ્લંઠ સાથ,
કાઉસ્સગ્ગ ધ્યાનમાં સ્થિર રહ્યા રે, મુનિ દેખે નરનાથ રે-પ્રાણી-૩
હાંસીથી શ્રીકાંત રાજા કહે રે, કુષ્ટ રોગે પીડ્યો એહ,
ઉલ્લંઠ સાતસો એહ સુણી રે, પીડે મુનિવર દેહ રે-પ્રાણી-૪
તાડના કરે મુનિને ઘણી રે, જેમ જેમ ઉલ્લંઠ લોક,
તેમ તેમ રાજા રાજી હુવે રે, બાંધે છે પાપનાં થોક રે-પ્રાણી-૫
એક દિન મૃગયાએ એકલો રે, ગયો રાજા ધરી પ્યાર,
મૃગ ન આવ્યો હાથમાં રે, ભૂલ્યો મારગ તેણી વાર રે-પ્રાણી....૬
નહીં નજીક તે આવતા રે, દેખે મુનિવર એક,
કાને ઝાલીને પાણીમાં બોળતો રે, પીડે પ્રકાર અનેક રે-પ્રાણી....૭
એક દિન ઝરુખે બેસીને રે, નગર નિહાળે રાય,
ભિક્ષાર્થે ભમતાં મુનિને રે, દેખીને દિલ દુભાય રે-પ્રાણી.....૮
સેવકને કહે સાધુને રે, કાઢી નગરની બહાર,
રાય હુકમ સુણી કરી રે, થયા સેવકો તૈયાર રે - પ્રાણી.....૯
વાત જાણી એહ રાણીએ રે, નૃપને ઓલંભો દીધ,
મુનિ તેડી ઘર આણ્યા રે, વિનય બહુલો કીધ રે-પ્રાણી....૧૦
ખમાવી બેઉ જણ ભાવથી રે, પાપ નિવારણ કાજ,
માર્ગ પૂછે મુનિરાજ રે, ભવજલધિમાંહે જહાજ રે-પ્રાણી....૧૧
નવપદ આરાધન કરો રે, મુનિવર ભાખે એમ,
પાપ સકલ દૂરે ટળે રે, લહીએ વાંછિત ક્ષેમ રે-પ્રાણી....૧૨
રાજારાણી બેઉ તપ તપી રે, થયા મયણાને શ્રીપાળ,
પૂર્વકૃત કર્મયોગથી રે, આપદ સંપત આપ રે-પ્રાણી....૧૩
નવપદ મહિમા અતિ ઘણો રે, કહેતા નાવે પાર,
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત કહે રે, ભાવે સેવો નરને નાર રે-પ્રાણી..૧૪
પાર્શ્વપ્રભુજીને વીરજી રે, શિવસુખને આપનાર,
સુમતિપ્રભુ સાચા દેવ છે રે, વેરાવળે મનોહાર રે-પ્રાણી-૧૫

(૧૫) રાગ : આવો આવો હે વીર સ્વામિ

સુણો સુણો હે ભવિજન પ્યારા, સિદ્ધચક્ર મહિમા અપાર,
મહાવીર સ્વામિની આજ્ઞા લઈને, ગુરુ ગૌતમ ગણધાર
રાજગૃહી નગરી હિત કાજે, આવે સહુ પરિવાર-સુણો.....૧
શ્રી શ્રેણીકરાય આદિ આગે, દે ઉપદેશ મનોહાર,
માનવભવમાં પ્રમાદ તજીને, ધર્મ કરો નરનાર-સુણો.....૨
દાન શિયલ તપ ભાવના ભાવો, ધર્મનાં ચાર પ્રકાર,
ભાવ વિના દાનાદિક ધર્મો, મુક્તિ નહીં દેનાર-સુણો....૩
વિશુદ્ધ ભાવ પ્રગટ કરવાને, નવપદ ધ્યાન શ્રીકાર,
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ પાઠક સાધુ, દર્શન જ્ઞાન અવધાર-સુણો.....૪
ચારિત્ર તંપ એ સિદ્ધચક્ર યંત્ર, શાંત દાંત આરાધનાર,
વિધિશું આરાધન કરતાં એ, દુઃખ દોહગ ટાળનાર-સુણો ૫
વિધિપૂર્વક આરાધન કરતાં, શ્રી મયણા શ્રીપાળ,
સુરનરવરનાં સુખ ભોગવીને, વરશે શિવ વરમાળ-સુણો.....૬
ગુરુ કર્પૂર-સૂરિ અમૃત ભાખે, જગમાંહે નવપદ સાર,
મન-વચ-કાયે આરાધન કરીને, સફલ કરો અવતાર-સુણો.....૭

(૧૬) રાગ : મારે સાસરીયે જઈને

હાં રે બેની કર્મનાં ખેલો જો જો એટલડો (૨) સુણો હમારો સંદેશડો....
હાં રે શ્રીકાંત રાજા છે શિકારી, હાં રે તસ સમકિતી શ્રીમતિ નારી,
હાં રે તાસ સન્મતિ છે દેનારી, એટલડો (૨) સુણો...૧
હાં રે જાય શિકારે સાતસેં સહ રાજા, હાં રે કહે કોઢિયો શ્રી મુનિને ઝાઝા,
હાં રે બેઉ ખુશી થાયે મહારાજા, એટલડો (૨) - સુણો.....૨
હાં રે ફરી મુનિને નદીમાંહે પાડે, ચંડાળ કહીને મુનિને કાઢે,
હાં રે શ્રીમતિ વારે તે દહાડે-એટલડો (૨).....૪
હાં રે શ્રી શ્રીકાંત શ્રીપાળ થાવે, શ્રી શ્રીમતિ મયણા આવે,
હાં રે સખીઓ લઘુ રાણીપદ પાવે - એટલડો... (૨).....૫
હાં રે થાએ કોઢિઆ વંઠો શ્રીપાળો, હાં રે કલંક આપે ચાંડાળો,
હાં રે ધવલ નાખે સમુદ્રમાં કાળો - એટલડો (૨).....૬
હાં રે નવપદથી શ્રીપાલરાય રાણો, હાં રે કોઢિયા સાતસેં રાણા જાણો,
હાં રે શ્રીપાલ થાશે શિવરાણો - એટલડો (૨)....૭

હાં રે ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત એમ ભાખે, હાં રે તજી વિરાધના આરાધના ચાખે,
હાં રે તેના કર્મનો ભૂક્કો કરી નાંખે - એટલજી (૨).....૮

(૧૭) રાગ : સાંભળજો તુમે અદભૂત વાતો.....

માલવદેશ ઉજ્જૈણી નગરી, શ્રી પ્રજાપાલ ભૂપાલ રે,
સૌભાગ્યસુંદરીને રુપસુંદરી, પટરાણી બે અસરાલ રે.... માલવ....
સુરસુંદરી મયણાસુંદરી સુતા, શિવ જૈન ધર્મ ધરનારી રે,
સુરસુંદરી સુંદર વર પામી, અભિમાનમાં મરનારી રે.... માલવ....
મયણાસુંદરી કર્મ સંયોગે, કોઢિયો વર નરનારી રે,
ગુરુયોગે નવપદ આરાધી, રુપાળો વર કરનારી રે... માલવ....
કર્મયોગ સુરસુંદરી બાળા, બબ્બર કુલમાં વેચાણી રે,
શ્રીપાલ આગે એ નૃત્ય કરનારી, હવે થઈ તે ખૂબ શાણી રે... માલવ....
માતાપિતાદિ આગે તેહ બોલે, છોડી મિથ્યા અભિમાની રે,
મયણાને ધર્મ સુરતરુ ફલ્યો, મારો વિષતરુ માનો રે..... માલવ....
શૈવ ધર્મ છોડી જૈન ધર્મ પામે, સુરસુંદરી સુખકારી,
મયણાને શ્રીપાલ નવપદનું, ધ્યાન ધરો મંગલકારી રે.... માલવ....
સુર નરવરનાં સુખ ભોગવીને, વરશે શિવ પટરાણી રે,
ગુરુ કર્પૂરસૂરિ અમૃત ભાખે, ગુરુ ગૌતમની એ વાણી રે.... માલવ....

(૧૮) મુનિપદની સજઝાય

રાગ : ધન્યા શ્રી-મગધદેશ રાજગૃહી નગરી

તે મુનિને કરું વંદન ભાવે, જે ષટ્કાય વ્રત રાખે રે,
ઈન્દ્રિય પણ દમે વિષય ઘૃણાથી, વાણી શાંત સુધારસ ચાખે રે- તે મુનિ...૧
લોભ તણાં નિગ્રહ કરતાં, વળી પડિલેહણાદિક ક્રિયા રે,
નિરાશંસ યતનાઅએ બહુપદી, વળી કરણ શુદ્ધિ ગુણાદરિયારે - તે મુનિ...૨
અહનિશ સંજમ યોગશું યુક્તા, દુર્ધર પરિષહ સહતા રે,
મન-વચ-કાય કુશળતા જોગે, વરતાવે ગુણ અનુસરતા રે-તે મુનિ....૩
છડે નિજ તનુ ધરમને કામે, ઉપસર્ગાદિક આવે રે,
સત્તાવીશ ગુણે કરી સોહે, સૂત્રાચારને ભાવે રે-તે મુનિ....૪
જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્ર તણાં જે, ત્રિકરણ જોગ આચાર રે,
અંગે ધરે નિઃસ્પૃહતા શુદ્ધિ, એ સત્તાવીશ ગુણ સાર રે-તે મુનિ....૫
અરિહંત ભક્તિ સદા ઉપદીશે, વાચક સૂરિનાં સહાઈ રે,

મુનિ વિણ સર્વે ક્રિયા નવિ સૂઝે, તીર્થ સકલ સુખદાઈ રે-તે મુનિ....૬
પદ પાંચમ ઈણીપરે ધ્યાવો, પંચમીગતિને સાધો રે,
સુખી કરજો શાસનનાયક, જ્ઞાનવિમલ ગુણ વાધો રે-તે મુનિ....૭

(૧૯) રાગ : સ્નેહી સંત એ ગિરિ સેવો

સમતા સુખનો જે ભોગી, અષ્ટાંગ ધરણ જે જોગી,
સદાનંદ રહે જે અસોગી, શ્રદ્ધાવંત જે શુદ્ધોપયોગી,
ભવિજન એહવા મુનિ વંદો, એથી ટલે દુઃખ દંદો,
જે સમકિત સુરતરુ કંદો. ભવિ.. ૧
જ્ઞાનામૃત જે રસ ચાખે, જિન આણા હિયડે રાખે,
સાવદ્ય વચન નવિ ભાખે, ભાખ્યુ જિનજીનું ભાખે... ભવિ... ૨
આહાર લીયે નિર્દોષ, ન ધરે મન રાગ ને રોષ,
ન કરે વલી ઈન્દ્રિય પોષ, ન ચિકિત્સે ન જુએ જોષ.. ભવિ... ૩
બાહ્યાંતર પરિગ્રહ ત્યાગી, ત્રિકરણથી જિનમત રાગી,
જસ શિવરમણી રઢ લાગી, વિનયી ગુણવંત વૈરાગી.... ભવિ.. ૪
મદ આઠ તણા મન ગાળે, એક ઠામે રહે વરસાવે,
પંચાચાર તે શુદ્ધા પાળે, વલી જિનશાસન અજુઆળે... ભવિ.. ૫
પંચાશ્રવ પાપ નિરોધે, જ્ઞાન-દર્શન-ચારિત્ર શોધે,
નવિ રાચે તે કોપી ક્રોધે, ઉપગાર ભણી ભવિ બોધે.. ભવિ... ૬
ભિક્ષા લે ભ્રમર પરે ભમતા, મનમાં ન ધરે કોઈ મમતા,
રાગ-દ્વેષ સુભટને દમતા, રહે જ્ઞાન ઓગાનમાં રમતા.... ભવિ.. ૭
સુધા પંચે વ્રત વહેતા, ઉપશમ ધરી પરિષહ સહતા,
વલી મોહ ગહનવન દહતા, વિચરે ગુરુ આણાએ રહેતા... ભવિ.... ૮
જે જ્ઞાન-ક્રિયા ગુણ પાત્ર, અણ દીધું ન લે તૃણ માત્ર,
સદા શીલે સોહાવે ગાત્ર, જાણે જંગમ તીરથ જાત્ર.. ભવિ... ૯
દયા પાલે વીશવાવીશ, ધરે ધ્યાન ધર્મ નિશદિશ,
જગજંતુ તણા જે ઈશ, જસ ઈન્દ્ર નમાવે શિષ... ભવિ.. ૧૦
ક્રોધ-લોભાભિમાન ને માયા, તજીયા જેણે ચાર કષાયા,
બુધ ખીમાવિજય ગુરુરાયા, શિષ્ય જિનવિજય ગુણગાયા.... ભવિ... ૧૧

(૨૦)

ગોયમ નાણી હો કે, કહે સુણો પ્રાણી મારા લાલ,
જિનવર વાણી હો કે, હિયડે આણી મારા લાલ,
આસો માસે હો કે, ગુરુની પાસે મારા લાલ,
નવપદ ધ્યાનસે હો કે, અંગ ઉલ્લાસે મારા લાલ.....૧
આંબિલ કીજે હો કે, જિન પૂજીજે મારા લાલ,
જાપ જપીજે હો કે, દેવ વાંદીજે મારા લાલ,
ભાવના ભાવો હો કે, સિદ્ધચક્ર ધ્યાવો મારા લાલ,
જિનગુણ ગાવો હો કે, શિવસુખ પાવો મારા લાલ.....૨
શ્રી શ્રીપાલે હો કે, મયણાં બાળાએ મારા લાલ,
ધ્યાન રસાલે હો કે, રોગ જ ટાળે મારા લાલ,
સિદ્ધચક્ર ધ્યાવો હો કે, રોગ ગમાયો મારા લાલ,
મંત્ર આરાધ્યો હો કે, નવપદ પાયો મારા લાલ.....૩
ભામિની ભોળે હો કે, પહેરી પટોળી મારા લાલ,
સહિયર ટોળી હો કે, કુંકુમ ઘોળી મારા લાલ,
થાળ કચોળી હો કે, જિન ઘર ખોલી મારા લાલ,
પૂજી પ્રણમી હો કે, કીજે ઓળી મારા લાલ....૪
ચૈત્રે આસો હો કે, મનને ઉલ્લાસે મારા લાલ,
નવપદ ધ્યાસે હો કે, પંડિતરાય મારા લાલ,
ઉત્તમ સાગર હોકે પંડિત રાય માઠાલાલ,
સેવક કાંતિ હો કે, બહુ સુખ પાયા મારા લાલ....૫

(૨૧)

સેવો રે ભવિ નવકાર, જપે શ્રી ગૌતમ ગણધાર,
ભવિ સાંભળો હાં રે સંપદ થાય ભ.હાં રે સંકટ જાય... ભ....
આસોને ચૈત્રે હરખ અપાર, ગણણું કીજે તેર હજાર... ભ.. ૧
ચાર વર્ષને વળી ષટ્ માસ, ધ્યાન ધરો ભવિ ધરી વિશ્વાસ.. ભ...
ધ્યાયો રે મયણા સુંદરી શ્રીપાળ, તેહનો રોગ ગયો તત્કાળ.. ભ...૨
અષ્ટકમલ દલ પૂજા રસાળ, કરી ન્હવણ છાંટ્યુ તત્કાળ... ભ..
સાતસો મહીપતે તેહને રે ધ્યાન, દેહડી પામ્યા કંચનવાન.. ભ.... ૩
મહિમા કહેતાં નાવેપાર, સમરો તિણે કારણ નવકાર.. ભ....
ઈહભવ પરભવ દીએ સુખવાસ, પામે લચ્છી લીલ વિલાસ... ભ....૪

જાણી પ્રાણી લાભ અનંત, સેવો સુખદાયક એ મંત્ર... ભ...
ઉત્તમસાગર પંડિત શિષ્ય, સેવે કાંતિસાગર નિશદીશ.. ભ.. ૫

(૨૨)

શ્રી મુનિચંદ્ર મુનિશ્વર વંદીયે, ગુણવંતા ગણધાર સુજ્ઞાની,
દેશના સરસ સુધારસ વરસતા, જેમ પુષ્કર જલધાર સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ-૧
અતિશય જ્ઞાની પર ઉપકારીઆ, સંયમ શુદ્ધ આચાર સુજ્ઞાની
શ્રી શ્રીપાલ ભણી જાપ આપીયો, કરી સિદ્ધચક્ર ઉદ્ધાર સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ-૨
આંબિલ તપ વિધિ શીખી આરાધ્યો પડિક્કમણા દોય વાર સુજ્ઞાની
અરિહંતાદિક પદ એક એકનું, ગણણું દોય હજાર સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ.....૩
પડિલેહણ દોય ટંકની આદરે, જિનપૂજા ત્રણ કાળ સુજ્ઞાની
બ્રહ્મચારી વળી ભોંય સંથારે, વચન ન આળપંપાળ સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ-૪
મન એકાગ્ર કરી આંબિલ કરે, આસો ચૈતર માસ સુજ્ઞાની
સુદી સાતમથી નવદિન કીજીએ, પૂનમે ઓચ્છવ ખાસ સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ...૫
એમ નવ ઓળી એકાશી આંબિલે, પૂરી પૂરણ હર્ષ સુજ્ઞાની
ઉજમણું પણ ઉદ્યમથી કરે, સાડાચાર રે વર્ષ સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ.....૬
એ આરાધનથી સુખ સંપદા, જગમાં કીર્તિ રે થાય સુજ્ઞાની
રોગ ઉપદ્રવ નાસે એહથી, આપદા દૂરે પલાય સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ.....૭
સંપદા વાધે અતિ સોહામણી, આણા હોય અખંડ સુજ્ઞાની
મંત્ર જંત્ર તંત્ર સોહતો, મહિમા જાસ પ્રચંડ સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ...૮
ચક્રેશ્વરી જેહની સેવા કરે, વિમલેશ્વર વળી દેવ સુજ્ઞાની
મન અભિલાષા પૂરે સવિ તેહના, જે કરે નવપદ સેવ સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ...૯
શ્રીપાલે તેણી પરે આરાધ્યો, દૂર ગયો તસ રોગ સુજ્ઞાની
રાજઋદ્ધિ દિન દિન પ્રત્યે વાધતો, મન વાંછિત લહ્યો ભોગ સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ..૧૦
અનુક્રમે નવમે ભવ સિદ્ધિ વર્યા, સિદ્ધચક્ર સુપસાય સુજ્ઞાની
એણીપરે જે નિત્ય નિત્ય આરાધશે, તસ જસ વાદ ગવાય, સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ-૧૧
સંસારિક સુખ વિલસી અનુક્રમે, કરીએ કર્મનો અંત સુજ્ઞાની
ઘાતિ અઘાતિ ક્ષય કરી, ભોગવે, શાશ્વત સુખ અનંત સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ-૧૨
એમ ઉત્તમ ગુરુ વયણ સુણી કરી, પાવન હુઆ બહુ જીવ સુજ્ઞાની
પદ્મવિજય કહે એ સુરતરુ સમો, આપે સુખ સદૈવ સુજ્ઞાની-શ્રી મુનિ....૧૩

(૨૩) રાગ : આ છે લાલ

નવપદ મહિમા સાર, સાંભળજો નરનાર,
આ છે લાલ, હેત ધરી આરાધીએ જી,
તો પામો ભવપાર, પુત્ર કલત્ર પરિવાર,
આ છે લાલ, નવપદ મંત્ર આરાધીએ જી-૧
આસો માસ સુવિચાર, નવ આંબિલ નિરધાર,
આ છે લાલ, વિધિશું જિનવર પૂજીએ જી,
અરિહંત પદ સાર, ગણણું તેર હજાર,
આ છે લાલ, નવપદનું એમ કીજીએ જી-૨
મયણા સુંદરી શ્રીપાળ, આરાધ્યો તત્કાળ,
આ છે લાલ, ફળદાયક તેહને થયો જી,
કંચનવરણી કાય, દેહડી તેહની થાય,
આ છે લાલ, શ્રી સિદ્ધચક્ર મહિમા કહ્યોજી-૩
સાંભળો સહુ નરનાર, આરાધ્યો નવકાર,
આ છે લાલ, હેત ધરી હૈડે ઘણું જી,
ચૈત્ર માસે વળી એહ, નવપદ શું ધરો નેહ,
આ છે લાલ, પૂજે દે શિવસુખ ઘણું જી-૪
ઈણી પરે ગૌતમ સ્વામિ, નવ નિધિ જેહ ને નામ,
આ છે લાલ, નવપદ મહિમા વખાણ્યો જી,
ઉત્તમસાગર શિષ્ય, પ્રણમે તે નિશદિશ,
આ છે લાલ, નવપદ મહિમા જાણીએ જી-૫

(૨૪)

સમરી શ્રુતદેવી શારદા, સરસ વચન વર આપે તદા,
આંબિલ તપનો મહિમા ઘણો, ભવિજન ભાવ થકી તે સુણો-૧
વિગઈ સકલનો જ્યાં પરિહાર, અશનમાં પણ ભેદ વિચાર,
વિદલ સર્વ તિલ તૂવર વિના, અળસી કોદ્રવ કાંગની મન-૨
ખડધાન પુંહક દૂકટ ફળ, સર્વ વર્જીજે આંબિલને પર્વ,
ઓસામણ સૂંઠ મરીય ને સૂઆ, મેથી સંચલ રામઠ કહ્યા,
અજમાદિક ભેળા રંધાય, તો આંબિલમાં લેવા થાય....૪
જીરુ ભળે તેજેવડી કહી, તે સૂઝે પણ જીરુ નહિ,
ગોમૂત્ર વિના અકે અણાહાર, તે સવિ લેવાનો વ્યવહાર....૫

સાત જાતિ તે તંદુલ તણી, તે સુઝતી આંબિલ ભણી,
સેકેલ ધાન અપકવી દાળ, માંડા ખાખર લેવા ટાળ....૬
હલદ્ર લવિંગ પીંપર પીંપળી, હરડે સૈંધવ વેસણ વળી,
ખાદિમ સ્વાદિમ જે કહેવાય, તે આંબિલમાં નવિ લેવાય....૭
ઉત્કૃષ્ટે વિધે ઉષ્ણ જળ નીર, જધન્ય વિધે કાંજીનું નીર,
ઈમ નિર્દૂષણ આંબિલ કરે, મુખ ધોવણ દાતણ નવિ કરે.....૮
જે નિર્દૂષણ લીયે આહાર, ઓદનની તેહને વ્યવહાર,
આટો લિંગટ પાણી વતુ, તે પણ આંબિલમાં સૂઝતું.....૯
અશઠ ગીતાર્થ અણમચ્છરી, જે જે વિધ બોલે તે ખરી,
લાભાલાભ વિચારે જેહ, વિધિ ગીતાર્થ કહયે તેહ-૧૦
આંબિલ તપ ઉત્કૃષ્ટો કહ્યો, વિઘ્ન વિદારણ કારણ લહયો,
વાચક કીર્તિ વિજય સુપસાય, ભાખે વિનયવિજય ઉવજઝાય.....૧૧

(૨૫)

સરસ્વતી માતા મયા કરો, આપો વચન વિલાસો રે,
મયણાસુંદરી સતી ગાઈશું, આણી હિયડે ભાવો રે....૧
નવપદ મહિમા સાંભળો, મનમાં ધરી ઉલ્લાસો રે,
મયણાસુંદરી શ્રીપાળને, ફળિયો ધર્મ ઉદારો રે.... નવપદ-૨
માલવદેશમાંહિ વળી, ઉજ્જૈની નયરી જાણો રે,
રાજ્ય કરે તીંહા રાજીઓ, પુહવીપાળ નરીંદો રે.... નવપદ-૩
રાયતણી મન મોહની, ઘરણી અનોપમ દોય રે,
તાસ કુખે સુતા અવતરી, સુરસુંદરી મયણા જોડ રે.... નવપદ-૪
સુરસુંદરી પંડિત કને, શાસ્ત્ર ભણી મિથ્યાત રે,
મયણાસુંદરી સિદ્ધાંતનો, અર્થ લ્યો સુવિચાર રે.... નવપદ-૫
રાય કહે પુત્રી પ્રત્યે, હું તુઠ્યો તુમ જેહો રે,
વંછિત વર માંગ્યો તદા, પરણાવી શુભ કામો રે... નવપદ-૬
સુરસુંદરી વર માંગ્યો, આપ્યો અનુપમ જેહો રે,
મયણાસુંદરી વયણા કહે, કર્મ કરે તે હોય રે.... નવપદ-૭
કર્મે તુમારાં આવિયો, વર વરો બેટા જેહો રે,
તાત આદેશે કર ગ્રહયો, વર્યો કુષ્ઠી તેહો રે.... નવપદ-૮
આંબિલનો તપ આદરી, કોઢ અઢાર નીકાલો રે,
સદ્‌ગુરુ આજ્ઞા શિર ધરી, હુઓ રાય શ્રીપાલો રે.... નવપદ-૯

તપ પ્રસાદે સુખ સંપદા, પ્રત્યક્ષ સ્વર્ગે પહુંતો રે,
ઉપસર્ગ સવિ દૂરે ટળ્યાં, પામ્યો સુખ અનંતા રે..... નવપદ - ૧૦
નવ રાણી પામ્યા ભલી, રાજ્ય પામ્યો મનરંગો રે,
તપગચ્છ દિનકર ઉગીયો, શ્રી વિજયસેન સૂરીંદો રે
તાસ શિષ્ય વિમલ એમ વિનવે, સતીય નામે આનંદો રે.... નવપદ-૧૧

(૨૬) મુનિ પદની સજઝાય

પંચ મહાવ્રત દશવિધ યતિધર્મ, સત્તર સંયમ ભેદ પાળે જી,
વૈયાવચ્ચ દશ નવવિધ બ્રહ્મચર્ય, વાડ ભલી અજવાળો જી.....૧
જ્ઞાનાદિ ત્રય બારે ભેદે, તપ કરે જેહ નિદાન જી,
કોધાદિક ચારનો નિગ્રહ, એ ચરણસિત્તરી માન જી..... ૨
ચઉવિધ પિંડ વસતિ પાત્ર, નિર્દૂષણ એ લેવે જી,
સમિતિ પાંચ વળી પડિમા બાર, ભાવના બાર સેવે જી.....૩
પચવીશ પડિલેહણ પંચ ઈન્દ્રિયો, વિષય વિકારથી વારે જી,
ત્રણ ગુમિને ચાર અભિગ્રહ, દ્રવ્યાદિક સંભારે જી,
કરણસિત્તરી એહવી સેવે, ગુણ અનેક વળી વાધે જી,
સંયમી સાધુ તેહને કહીએ, બીજા સવિ નામ ધરાવે જી..... ૫
એ ગુણ વિણ પ્રવ્રજ્યા બોલી, આજીવિકાને તોલે જી,
તે ષટ્કાય અસંયમી જાણો, ધર્મદાસ ગણી બોલે જી...૬
જ્ઞાનવિમલ ગુરુ આણા ધરીને, સંયમ શુદ્ધ આરાધો જી,
જેમ અનુપમ શિવસુખ સાધો, જગમાં કીર્તિ વાધે જી..... ૭

(૨૭)

શ્રી મુનિરાજને વંદના નિત કરીએ, હાં રે નિત કરીએ રે નિત કરીએ
હાં રે તપસી મુનિવર અનુસરીએ, હાં રે જેનો ધન્ય અવતાર-શ્રી મુનિ-૧
નિંદક પૂજક ઉપરે સમભાવે, હાં રે પૂજક પર રાગ ન આવે,
હાં રે નિંદક પર દ્વેષ ન આવે, હાં રે તેહથી વીતરાગ-શ્રી મુનિ-૨
તીન ચોકડી ટાળીને વ્રત ધરીયાં, હાં રે જાણું સંયમ રસનાં દરિયા,
હાં રે અજવાળ્યો છે આપણા પરીયા, હાં રે ધન્ય ધન્ય ઋષિરાજ-શ્રી મુનિ-૩
સંજમધર ઋષિરાજજી મહાભાગી, હાં રે જેની સંયમે શુભમતિ જાગી,
હાં રે થયા કંચન કામિનિ ત્યાગી, હાં રે કરવા ભવ તાગ-શ્રી મુનિ... ૪
ચરણકરણની સિત્તરી દોય પાળે, હાં રે વળી જિનશાસન અજુવાળે,

હાં રે મુનિ દોષ બેતાંલીશ ટાળે, હાં રે લેતાં શુદ્ધ આહાર-શ્રી મુનિ...૫
ચિત્ર સંભૂત્તિને વળી હરિકેશી, હાં રે અનાથીમુનિ શુભ લેશી,
હાં રે ગૌતમ ગણધર વળી કેશી, હાં રે બેઉનાં અણગાર-શ્રી મુનિ-૬
દશ ચકી પ્રત્યેકબુદ્ધને જગજાણે, હાં રે નમિ-રાજને ઇંદ્ર વખાણે,
હાં રે ઉત્તરાધ્યયને તે વખાણે, હાં રે શ્રી દશાર્ણભદ્ર-શ્રી મુનિ-૭
શતવીસ કોટિ ઝાઝેરાં અઢિદ્વીપે, હાં રે તપ સંયમ ગુણથી દીપે,
હારે ચાર સોલ પચ્ચીસને દીપે, હાં રે કીજે ગુણગ્રામ-શ્રી મુનિ-૮
દીપવિજય કવિરાજનાં ગુણ ગાવુ, હાં રે ગુણ ગાઈને ભાવના ભાવુ,
હાં રે ગાતાં પરમ મહોદય પાઉ, હાં રે માનવ ભવ સાર-શ્રી મુનિ-૯

(૨૮) રાગ : ભમર ગીતાની

ગુરુ નમતા ગુણ ઉપજે, બોલે આગમ વાણ,
શ્રી શ્રીપાલને મયણાસુદરી, સદહે ગુણ ખાણ,
શ્રી મુનિચંદ્ર મુનીશ્વરા, બોલે અવસર જાણ... શ્રી-૧
આંબિલનો તપ વર્ણવ્યો, નવપદ નવ રે નિધાન,
કષ્ટ ટળે આશા ફળે, વાધે વસુધા વાન... શ્રી મુનિચંદ્ર-૨
રોગ જાવે રોગી તણા, જાવે શોક સંતાપ,
બહુલા વૃંદ ભેળા મળે, પુન્ય વધે ઘટે પાપ..... શ્રી મુનિચંદ્ર-૩
ઉજ્જ્વલ આસો સાતમ, તપ માડે તનુ હેત,
પુ:ણવિધ પૂનમ લગે, કામિનિ કંત સમેત.... શ્રી મુનિચંદ્ર-૪
ચૈત્ર સુદ માહે તીમ, નવ આંબિલ નીરમાય,
ઈમ એકાશી આંબિલે, એ તપ પૂરો થાય.... શ્રી મુનિચંદ્ર-૫
રાજ નિષ્કંટક પાળતા, નવ શત વરસ વિલીન,
દેશવિરતિ પણુ આદરી, દીપાવ્યો જગ જૈન... શ્રી મુનિચંદ્ર-૬
ગજરથ વરસ તેન બહુઆ, નવલખ તેજી-તો ખાર,
નવકોડી હયદલ ભલું, નવનંદન વન નાટક..... શ્રી મુનિચંદ્ર-૭
તપ જપ ઉદ્યાપન થકી, લીધો નવમો સગ્ગ,
સુરનરનાં સુખ ભોગવી, નવમે ભવ અપવગ્ગ..... શ્રી મુનિચંદ્ર-૮
હંસવિજય કવિરાયના, જીમ જલ ઉપર નાવ,
આપ તરે પર તારવે, મોહન સુહ સ્વભાવ.... શ્રી મુનિચંદ્ર-૯

(૨૯)

શ્રી દેવ વિજયજી રચિત પંચ પરમેષ્ઠિ સજ્ઝાય

(વીર માતા પ્રીતિ કારણીક એ દેશી)

ચિત્ત ધરી ભગવતી ભારતી, જિનગુરુપય પણમેવી
પંચમ પરમેષ્ઠિમંત્રનું, ધરુ ધ્યાન નિત્ય મેવિ પંચપદ વર્ણના સાંભળો-(૧)
બાર અરિહંતના ગુણભલા, સિદ્ધના આઠ ગુણ ધ્યાય
ગુણી છત્રીસ આચાર્યના, પણવીસ ઉવજ્ઝાય-પંચપદ- (૨)
સાતનઈ વીસગુણ સાધુના, સર્વ મળી એકસો આઠ,
સૂત્ર સિદ્ધાંત માંહિ કહ્યા, જોઉં ઠાણાંગનો પાઠ-પંચપદ- (૩)
સિદ્ધ અરિહંતના ગુણ ઘણા, કહુ કેટલા એક,
ઈશ્વરનાગેન્દ્ર સુર નર મિલિ, લાખ રસના હુઈ છેક-પંચપદ- (૪)
શ્રી વિજય દેવગુરુપાટવી, શ્રી વિજયસિંહ ગુરુસયરે,
તેહનો સીસ નવકારના, દેવવિજયગુણ ગાય-પંચપદ-(૫)

અરિહંત પદની ઢાળ

(રાગ : પુખ્ખલવઈ વિજયજયો રે)

પ્રથમ ભણુ અરિહંતનાજી, સુંદર ગુણ એ બાર,
અતિશય ચાર સોહામણાજી, અષ્ટ મહાપ્રતિહાર-
ભવિકજન ! જપીઈ જિનનું રે નામ, રાગ દ્વેષ જેણે હણ્યાજી,
સીઝેઈ સઘલાકામ, ભવિકજન જપિઈજિનનું રે નામ (૧)
સાતે ઈતિ ઉપશમઈજી, ગાઉ સયપંચ મઝાર,
નાણ વચન પૂજા તણાજી, અતિશય અભિનવ ચ્ચાર-ભવિક (૨)
શોકરહિત તરુવરભલોજી, ફલદલ ફૂલરસાલ
ફૂલપગર ઢીંચણ સમાજી, સમવસરણ સુવિશાલ-ભવિક (૩)
મધુરરાગ મનમોહતોજી, દિવ્ય ધ્વનિ ભવિ વૃંદ
સિંહાસન આસન ઠવ્યાજી, ચામર ઢાલઈ ઈંદ્ર-ભવિકજન (૪)
છત્રત્રય શિરે સોહતુંજી, ગયણે દુંદુભિ નાદ,
ભામંડલ તેજઈ કરીજી, માંડઈ સવિસ્યુ વાદ-ભવિકજન (૫)
શ્રીવિજય દેવ પટોધરુજી, શ્રી વિજયસિંહસૂરીંદ,
અરિહંતના ગુણએ કહ્યાજી, દેવ વિજય આણંદ-ભવિકજન (૬)

સિદ્ધ પદની ઢાળ

(રાગ : અબલાની દેશી)

અષ્ટકરમચૂરણ કરી રે લાલ, આઠ ગુણે પરસિદ્ધ - મેરે પ્યારે રે
ખ્યાઈક સમકિતના ધણી રે લાલ, વંદુ એહવા સિદ્ધ, મેરે પ્યારે રે
અષ્ટકરમ ચૂરણ કરી રે - મેરો પ્યારો રે (૧)
અનંતનાણદંસણધરા રે લાલ, ચોથુ વીરજ અનંત - મેરે પ્યારે રે
અગુરુલઘુ સૂષિમ કહ્યા રે લાલ, અવ્યાબાધવહંત મેરે-મેરે પ્યારો રે (૨)
જેહની કાયા જેહવી રે લાલ, ઉણી ત્રીજઈ ભાગ-મેરે પ્યારો રે
સિદ્ધશિલાથી જો જોજને રે, અવગાહન વીતરાગ-મેરે પ્યારો રે (૩)
સાદિ અનંત જિહાં ઘણા રે, સમયઈ સમયઈ જાય-મેરે પ્યારો રે
મંદિરમાંહિ દીપાલિકા રે, સઘલી જ્યોતિ સમાય-મેરે પ્યારો રે (૪)
માનવભવથી પામિઈ રે લાલ, સિદ્ધ તણા સુખસંગ-મેરે પ્યારો રે
એ અધિકાર સહુ કહ્યો રે લાલ, જોઉ જોઉ ભગવતિઅંગ-મેરે પ્યારો રે (૫)
શ્રી વિજય દેવસૂરીસરુ રે લાલ, શ્રી વિજય સિંહસૂરીશ-મેરે પ્યારો રે
સિદ્ધતાના ગુણ બોલતા રે લાલ, દેવદિઈ આશિષ-મેરે પ્યારો રે (૬)

આચાર્ય પદની ઢાળ

(રાગ : રસીયાની દેશી)

હવે આચારિજના ગુણ સાંભળો, જેહથી પામો રે નાણ - સોભાગી
દરસણવરણ લહો વલી જેહથી, જગમાં જુગહુપ્રધાન - વૈરાગી
સેવો એહવો સૂરિ સદા.... (૧)
સેવો એહવો સૂરિસદા, જોજ્યો સિદ્ધાંત સાખ્ય - સોભાગી
તિર્થંકર વિણ તિર્થંકર સમો, ગુરુ ગુણ થાપના ભાષ્ય સૌભાગી - સેવો... (૨)
પંચ ઈંદ્રિય સંવરણ કરુંઈ ભલુ, નવવિધ પાલઈ રે બંભ -
ચાર કષાયતણો જે જય કરઈ, જિણશાસણનો રે થંભ - - સેવો... (૩)
પંચ મહાવ્રત, પંચવિધાચાર પંચસમિતિ ધરઈ ધીર -
ત્રિણ ગુપતિ પાલઈ તે, તે વીરનો પટ્ટધરવીર - -- સેવો.... (૪)
એ છત્રીસ ગુણે કરી શોભતો, તેહનઈ નામું રે શીસ -
શ્રી વિજયસિંહસૂરીસર એહવા, તેહનો બોલઈ સીસ - ..... સેવો .. (૫)

ઉપાધ્યાય પદની ઢાળ

શ્રી ઉવજ્ઝાય તણા ગુણ કરિઈ, સમરંતા શિવપદ સુખ કહીઈ
તેહની ગરુ આણા સિરવહિઈ, રાતિ દિવસ તેહના ગુણ ગ્રહિઈ- (૧)
જે ગુરુ અગ્યાર અંગનામ જાણ, બાર ઉપાંગ કરઈ જે વખાણ
તેહના અર્થભણઈ ને ભણાવઈ, શિષ્યાદિક ને વલી સમઝાવઈ - (૨)
ગચ્છતણા જે મેઢી ભૂત, પંચ મહાવ્રત ભારઈજુત્ત
ગીત્તારથ ગુણ સંજમરત, પરિગ્રહ પંચ પ્રમાદઈ મુક્ત - (૩)
રયણાયરનું જેહનઈ માન, જુઆલઈ દંસણ વરનાણ
ધર્મશુકલનુ ધ્યાઈ ધ્યાન, સંકલ સાધુમાં લહુઈ બહુમાન - (૪)
મુનિવરગુણ ઉપરિ પણ વીસ, ટાલી જેણઈ માયા રીસ
ભાવઈ પ્રણમુ વીસ બાવીસ, તેહગુરુ પૂરઈ સંઘ જગીસ - (૫)
શ્રી વિજય દેવસૂરીસર બાજઈ, પાટઈ શ્રી વિજયસિંહ વિરાજઈ
તેહ તણુ બાલક ઈમ બોલઈ, મુનિવરના ગુણ ન તોલઈ - (૬)

સાધુપદની ઢાળ
(રાગ : ભારુ આડીની દેશી)

મુનિસમરી હો ગણધરનું ધ્યાનકિં, ગૌત્તમસામી ધુરી ધરી
હવે બોલીશ હો ગુણ સાધુના સારકિં, જિમ પામું સંયમ સિરિ (૧)
એહવાનું જિનવરહો પ્રણમું બહુ ભાવિ કિં., સંયમ કમલા જે વર્યા
ભવદરિયાહો તરિયા તે સાધુ કિં, પૂરવમુનિ જિમ સાંભર્યો (૨)
વ્રત પાંચઈ હો પાલઈ મન શુદ્ધિ કિં, નિશિભોજન ન કદા કરઈ
છકાયની રક્ષા કરઈ કિં, પંચેંદ્રિ વશિકરઈ (૩)
બાહ્ય પરિગ્રહ હો ઢાલઈ અંતરંગ કિં ખિમાખણ હાથઈ ધરઈ
ભાવશુદ્ધિ હો પડિલેહણ સાર કિં, કરણ વિસોહી આહરઈ (૪)
સંયમના હો ગુણ વિવિધ પ્રકાર કિં, મનવચન કાયા શોધતો
શિતાદિક કોસઈ પરિગ્રહ ઝેહ કિં, ઈર્યાસમિતિ સોધતો (૫)
મરણાંતિક હી ઉપસર્ગ સહંતિ કિં, ગયાસુકુમાલી જિમ સિધ્ધા
અવંતિહી સુકુમાલ મેઅઝ્ઝકિં, શાસણનાયક નિરવહ્યા (૬)
જે પાલઈ હો ગુણ સત્તાવીશ કિં, શુદ્ધાચારણ મુનિવરુ
ગોચરીંઈ કહો ખપે શુદ્ધ ધરંત કિ, જીવસકલ નઈ હિતકરુ - (૭)
સૂરીસ હો શ્રી વિજય દેવ સૂરિ કિંતવગચ્છ અંબર દિનકરુ

તસપાટિહો વિજય મુણિંદકિં, સોહમ જંબુગણધરુ - (૮)
પામી પુણ્યઈ હો એ ગુરુના સેવા કિં, દેવ વિજય સેવક ભણઈ
તે પામઈ હો જયલીલ વિલાસકિં, મુનિવરના ગુણ જે થુણઈ
એહવા મુનિવર હો પ્રણમું બહુભાવકિં, સંયમકમલા જેવર્યા - (૯)

ઉપા.- માનવિજયજી રચિત નમુક્કાર સજ્ઝાય

પ્રણમુ શ્રી ગૌતમ ગણધાર, કહુ નવકાર તણો સુવિચાર
જસ સમરણઈ લહીઈ ભવપાર, પંચપરમેષ્ઠી સદા જયકાર - (૧)
ધ્યાતા ધ્યેય ધ્યાન વ્યવહારી, પરમારથી એકજ નિરધારી
ધ્યાતા સાતા સમકિત વંત, અરિહંતાદિક ધ્યેય મહંત - (૨)
મન વચકાય તણી એકતા, શુદ્ધ ધ્યાન હુઈ એંતાવતા
આધિવ્યાધિ ઉપદ્રવ સવિ ટલઈ, એહથી મનવાંછિત સુખમ લઈ - (૩)
ધ્યાતાધ્યેય રુપ જબ હોય, નિશ્ચયસુખ તવ પાવઈ સોય
ધ્યેય રુપે વિશેષઈ સુણો, ઈકસો આઠ ગુણઈ જુત ગુણો - (૪)
તિહાં પ્રથમ અરિહંત ગુણ બાર, તરુ અશોક યોજન વિસ્તાર
સુરકૃત પુષ્પવૃષ્ટિ ધ્વનિ દિવ્ય, ચામર સિંહાસન અતિભવ્ય
ભામંડલ દેવ દુંદુભિ નાઈ, છત્રત્રયી દીઠઈ આહલાદ (૬)
અષ્ટ મહાપ્રતિહાર્ય એહ સૂત્ર ઉવાઈ ઉવાંગઇ રેહ
મૂલાતિશય ઉદારા ચ્યાર, જ્ઞાન વચન પૂજાનો સાર
તૂરિય અપાયાપગમ હુનામ, અરિહંતગુણ બારસ અભિરામ - (૭)
કેવલનાણ કેવલદર્શનં, અવ્યાબાધ સમકિતભાષણં
અખ્ખયથિતિ અરુપી પણું, અગુરુ લહુ વિરય અતિઘણું - (૮)
સવિ કર્મખ્ખયથી અડગુણા, સિદ્ધતણા ધ્યાવો ભવિયણા
આચારયનઈનામો સીસ, જેહમાં ગુણ હોય છત્રીસ (૯)

(રાગ : અવસર આજ હેરે એ દેશી)

ભવિયણ ભાવીઈ રે, શ્રી નમુક્કારનો અરથ
એહ વિણ સવિ હુઈ વ્યર્થ, એ આતમ અંતરગરથ - ભવિ. ...૧૦
છત્રીસગુણ સંજુત્ત આચારય, સેવ્યો હુઈ હિતકારી રે
કર્ણ, ચખ્ખુ, નાસા, જીહ, ફરસા, પંચિદ્રિય વશકારી - ભવિ ૧૧
વસ્તિકથા, શય્યા ઈંદ્રિય, રસ કુડુંતર પુવ્વકિડા રે
સરસ આહાર વિભૂષા, નવબંભગુત્તિ અપીડયા - ભવિ ૧૨

ચારઅધિક કષાય રહિત જે, ગિરુઆ પંચમહાવ્રતધારી રે
નાણ દંસણ ચારિતર તપ, તિમ વીરયાચારઈ સમિત્તો રે
પંચમ પારિઠાવણ સમિતો, મન વચ કાયંઈ ગુપતો - ભવિ ૧૪
ઉપાધ્યાય ધ્યાઓ પદ ચોથઈ, ગુણ પણવીસઈ અહીના રે
અંગ ઉપાંગ આરાધક ધારક, ચરણ કમલ સિત્તરીના - ભવિ. ૧૫
અહવા અંગ એકાદશ પૂરવ, ચઉદશના ભણનારા રે
એહ ગુણાંઈ જે જુત જે ઉવજઝાયા, તે ભગવઈ તરણારા - ભવિ.... ૧૬
આચારંગ સુયગડાંગ, ઠાણાંગ, સમવાય ભગવઈ અંગ રે
જ્ઞાતાધર્મકથાંગ ઉપાસગદશા અંતગડંગ - ભવિ. ૧૭
અણુત્તરોવવાઈદશા અંગ, પ્રશ્નવ્યાકરણ વિપાક રે
એહ ઉપાંગ બારસ ઉવવાઈ, રાયપસેણી સાકં - ભવિ. ... ૧૮
જીવાભિગમ પન્નવણા નામઈ, જંબુદ્ધિપપન્નત્તિરે
ચંદ્ર સૂરપન્નતિ કપ્પિયા, કપ્પવડંસિયા તત્તી રે - ભવિ ૧૯
પુપ્પિયા પુપ્ફ ચૂલિયા વિષ્ણુ દશા નામ એ બાર રે
ચરણ સિત્તરી ગુણ ચઉવીસમઈ પંચમહાવ્રત ધાર કે - ભવિ ...૨૦
ખંતિ મદવ અજ્જવ મુત્તિ, તપ સંયમ સત્યનામા રે -
શૌચ અકિંચન બંભ દશવિધ, યતિ ધરમ અભિરામ - ભવિ ૨૧
પંચાઆશ્રવ વિરમણ પંચેદ્રિય, નિગ્રહ જીતઈ કષાયા રે
દંડત્રયવિરમણ એ સત્તર, ભેદ સંયમ મનિ ભાયા - ભવિ. ૨૨
આચારય ઉવજ્ઝાય થિવિરતહ, તવસી ગ્લાન નવસીસોરે
સાધર્મિક કુલ ગણ સંઘ દસનુ વૈયાવચ્ચ જગીશો રે - ભવિ ૨૩
બંભગુમિનવ નાણાદિતિગ, અણસણ ઉણોદરિયા રે
વિત્તિ સંખેવ રસચ્ચાઓ, કાયાકલેશ સંલિનતા બહિયા - ભવિ ... ૨૪
પાયચ્છિત વિનય વૈયાવચ્ચ, સજ્ઝાય ઝાણ ઉસ્સગ્ગો રે
અભ્યંતર તપ બે મિલિબારસ, ક્રોધાદિકથી અલગ્ગો રે - ભવિ ૨૫
ગુણ પણવીસમો કરણસિત્તરી પિંડ વિશુદ્ધિચારરે
વસ્ત્રપાત્ર આહારવસ્તીની, તહ પદ સમિઈ ઉધર - ભવિ. ... ૨૬
ભાવના અનિત્ય અશરણ, ભવ ઈકતા, અન્ય અશુચિતા સોધિ રે
આસ્ત્રવ સંવર નિર્જરાનવમી, લોકસહાવહ બોધિ રે - ભવિ ૨૭
દુરલભ ધરમ સાધક એ બારે, અહ ભિખ્ખુ પડિમા બાર રે
એકાદિક સત્તા માસિકી સત્તમી, તિગતિગ રાત્રિ કી સાર - ભવિ ૨૯

દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલ ભાવ ભેદ ઈતિ, કરણસિત્તરીભાસી રે
પંચમપદિસવિ સાધુ નઈ ધ્યાઓ, ગુણ સગવીસ ઉપાસી - ભવિ ૩૦

રાગ : પુખ્ખલવઈ વિજયે જ્યારે

રાત્રી ભોજન વિરમણ જુત પણ વ્રત, ધારક છક્કાય રક્ષક
પંચેન્દ્રિય લોભ નિગ્રહ ખંતી, ભાવ વિશુદ્ધિ પડિલેહક
ભવિજન ધ્યાવો, પંચપરમેષ્ઠિ, જિમ લહો મનની ઈષ્ટિ રે - ભવિ. ૩૧
સંયમ યોગંઈ જુગતા ગિરુઆ, અકુશલ યોગ નિરોધઈ
શિતાદિક પીડા સહઈ ઉવસગ્ગ, સહતા જગ પ્રતિબોધઈ રે - ભવિ ૩૨
એ અઠ્ઠોત્તર સોગુણધારી, કીજઈ કમલ બંધ જાપ
કે કરભવ અહવ જપમાલી, તજી નખ અગ્રનો વ્યાપાર રે - ભવિ ૩૩
મેરુઉલ્લંઘન પણ વિનાજપ, અંગુઠઈ મુખ્ય કહીઈ
ભાષ્ય ઉપાંશુ માનસથી કમી, અણુમધ્યમોત્તમ ફલ લહીઈ રે - ભવિ ૩૪
નમુકારઈ દેહવાચના લબ્ધિ, ત્રણ્યેનયોતિંગ હેત
દો રિજુ સૂત્ર શબ્દ નય તીને, એક લબ્ધિક હેત રે - ભવિ ૩૫
સો ચઉવિહનામાદિક ભેદઈ, નામ થાપના પ્રસિદ્ધ
વિણુ ઉવઓગઈ અહવા નિહનવ, પમુહનો દ્રવ્યથી સિદ્ધ રે ભવિ... ૩૭
દ્રવ્ય ભાવનું જે સંકોચન, નમસ્કાર પદ વાચ્ય
પાલક અનુત્તર સુર સંબાદિક, સ્વામિ તુ રિય અવાચ્ય રે ભવિ. ..... (૩૮)
અરિહંતાદિક ગુણસ્યુ નિજમન, સુદ્ધપણઈ જે મેલો
તેહીજ ભાવકરણ મુખ્યતાઈ, દ્રવ્યકરણ પણિભેલો ભવિ. .... (૩૯)
ઈમ ઈક અખ્ખર જાપ ઈ નાશઈ, સમ સાયરનું પાપ
પંચાશનું પદ તહ પણસયનું પૂરણ કીધઈ જાપરે - ભવિ. ..... (૪૦)
છમ્માસી વરસી તપ કીધઈ, જેતી નિર્જરા હોય
તેતીઅનાનુપૂર્વી ગણતા અબ્ભિંતર તપ સોય રે-ભવિ. ..... (૪૧)
પણ અધિકારી અરિહંતાદિક, ચાર ચરણ ચૂલિકાના
આવશ્યક નિર્યુક્તિ ભાખ્યા, નહિં બુધ જનનઈ છાના - ભવિ..... (૪૨)
નવપદ સંપદ આઠેપાઠે, અડસટ્ઠી અખ્ખરમાન,
ઈકસટ્ઠીલહુઆ શબ્દક ગુરુઆ, ધ્યાઈ ઈમ મુનિમાન રે - ભવિ. ૪૩

(રાગ : ધન્યાશ્રી – શાંતિજિન ભામણડે જાઉં)

જોષટ દ્વારઈ પરુપણાકી જઈ, તો હોય મતિ સુદ્ધ રે
નમસ્કાર કુણ કેહનો, કેણઈ કરી, કિહાં કિહાં લગીંક તિવિધરા ભવિ. ૪૪
નમુક્કાર નય સંયુત્ત ધારો, સકલ અશુદ્ધતા વારો રે
જડતા અનુભવને અનુભાવઈ, સુદ્ધ સ્વરુપમહારો રે - આંચલી નમુ .. (૪૫)
જીવનમસ્કાર ગ્યાનની લબ્ધિ, સંજૂત અહવા જોગ રે
આદિમ નયયઉ સંમતિમાનો, નમુક્કાર ભવિ લોગ રે - નમુ (૪૬)
તત પરિણામઈ પરિણત જીવો, શબ્દાદિક નય લેખઈ રે
નોખંધ નો ભૂત ગ્રામાભિધ, સો સવિ નય સવિશેષઈ રે-નમુ (૪૭)
નૈગમવ્યવહારી ઈમ બોલઈ, પૂજ્યતણો નમુક્કારે રે
જીવ અજીવ એકત્વ બહુત્વઈ, અડભંગી અવતાર રે- નમુ. (૪૮)
સત્તામાત્રનો સંગ્રહવાદિ, નહીંકો સંગ વિસેસાર્થ રે
જ્ઞાનશબ્દ કિરિયા વત કેરો, તુરિયા વદઈ નહીં સેસાઈ રે - નમુ (૪૯)
ઉપયોગીનો શબ્દાદિમતિ, નમસ્કાર ઇતિ સયણા રે
સંગ્રહનય વિણુપૂરવ પ્રનિપન્ન, બહુપ્રતિપતિ ભયણા રે - નમુ (૫૦)
મતિશ્રુતનાણાવરી દંસણ, મોહનઈ ખ્યાયોપસમઈ રે
નમસ્કાર લહુઈ જીવ તિવરાઈ, નપડઈ મિથ્યાભરમઈ રે - નમુ (૫૧)
નમોકાર અડભંગી આધરઈ, કહુ નૈગમ વ્યવહારરે
સંગ્રહ સત્તા માત્ર આધારઈ, અથ ઋજુસૂત્ર વિચાર રે - નમુ (૫૨)
નહીં અન્યગુણ અન્ય આધારઈ, ઈતિ તતકર ત્રિક આધારઈ રે
શબ્દાક્રિયા તમને પણિ વંછઈ, ઈતિ દેહ ઈ પાણિધાર રે નમુ (૪૩)
શબ્દાદિક મતિ તસ કરતાનો, જે ઉપયોગી જીવ રે
તસ આધારઈ પણિકાયાઈ, ન કહઈ સહમ અતિવરે - નમુ (૫૪)
ઉપયોગથી થિતિ અંતરમુહુરત, લઘુગુરુ એકઈ જીવ ઈ રે
લબ્ધિ લધુ અંતર્મુહુર્ત અધિકા, છાસઠી અયર સહીવઈ રે - નમુ (૫૫)
નાનાજીવઈ ઉપયોગંઈ તિમ, લબ્ધિ સર્વદા વેદ રે
અરિહંતાદિક પણ અધિકારી, સંલંઘઈ પણ ભેદ રે - નમુ (૫૬)
જે નમુક્કારનયા નવિ જાણઈ લોકપ્રવાહઈ ચાલઈરિ
ક્ષાયક ગુરુપરતંત્ર નહીં જે, સો મિથ્યાત વિચાલઈ રે નમુ (૫૭)
અંતરદ્રષ્ટિ, વિલોકીલોકા, અભ્યાસો નવકારરે
શાંતિવિજયબુધ વિનયી બોલઈ, માન વિજય સુખકાર રે - નમુ (૫૮)

નવકાર મંત્રની રાજઝાય

શ્રી નવકાર જપો મનરંગે, શ્રી જિનશાસન સાર રે;

સર્વ મંગલમાં પહેલું મંગલ, જપતાં જય જયકાર રે.... શ્રી ૧
પહેલે પદ ત્રિભુવન જન પૂજિત, પ્રણમું શ્રી અરિહંત રે;
અષ્ટકર્મ વરજિત બીજેપદ, ધ્યાવો સિદ્ધ અનંત રે... શ્રી ... ૨
આચારજ ત્રીજે પદ સમરું, ગુણ છત્રીસ નિધાન રે;
ચોથે પદ ઉવજ્ઝાય જપીયે, સૂત્ર સિદ્ધાંત સુજાણ રે... શ્રી ... ૩
સર્વ સાધુ પંચમપદ પ્રણમું, પંચ મહાવ્રત ધાર રે,
નવપદ અષ્ટ ઈહાં છે સંપદા, અડસઠ વરણ સંભાર રે.... શ્રી ૪
સાત અક્ષર છે ગુરુ જેહના, એકસઠ લઘુ ઉચ્ચાર રે;
સાત સાગરનાં પાતક વર્ણે, પદ પંચાશ વિચાર રે.... શ્રી ૫
સંપૂરણ પણસય સાગરનાં, જપે પાતક દૂર રે;
ઈહભવ સર્વકુશલ મનવાંછિત, પરભવ સુખ ભરપૂર રે... શ્રી ... ૬
યોગી સોવનપુરિસો કીધો, શિવકુમાર ઈણે ધ્યાન રે;
સર્પ મિટી તિહાં ફૂલમાળા, શ્રીમતીને પરધાન રે... શ્રી .. ૭
જક્ષ ઉપદ્રવ કરતો વર્યો, પરચો એ પરસિદ્ધ રે;
ચોર ચંડપિંગલને હુંડક, પામે સુરતણી ઋદ્ધ રે..... શ્રી ૮
એ પંચ પરમેષ્ઠિ છે જગ ઉત્તમ, ચૌદ પૂરવનો સાર રે,
ગુણ બોલે શ્રી પદ્મરાજ ગણી, મહિમા જાસ અપાર રે.... શ્રી ૯

સ્તુતિ વિભાગ

શ્રી નવપદજીની સ્તુતિઓ

(૧)

વીર જિનેશ્વર અતિ અલવેસર, ગૌતમ ગુણે ભરીયાજી
ભવિક જીવના ભાવ ધરીએ, રાજગ્રહી સમોસરીયાજી
શ્રેણીક રાજા વંદન આવ્યા, ગૌતમ નયણે નીહાળ્યાજી
ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેઈ કરીને, અભિગમ પાંચે પાળ્યા જી.... ॥૧॥

સજલ જલદ જિણી પરે ગાજે, ગોયમ મેહને સાદે જી.
દસ દષ્ટાંતે લહી માનવ ભવ, કાં હારો પરમાદે જી.
નવપદ ધ્યાન ધરીને હીયડે, શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધોજી.

પહેલે અરિહંત સિદ્ધ ગણો બીજે, આચારજ ગુણવંદોજી.... ॥૨॥
ઉપાધ્યાય ચોથે વંદો પાંચમે, સાધુ દેખી દુઃખ છંડોજી
છઠે દંસણ નાણ ગણો સાતમે, આઠમે ચારિત્ર મતિ નંદોજી.
નવમે તપ કરણી આરાધો, સુણો શ્રેણીક અમ વયણા જી.
રોગ ગયો ને રાજઋદ્ધિ પામી, શ્રી શ્રીપાલ ને મયણા જી.... ॥૩॥
આસો ને ચૈતરે નવ આંબિલ, નવ ઓળી ઈમ કીજે જી.
ગૌતમ કહે ઉજમણું શ્રેણીક, દાન સુપાત્રે દીજેજી.
નરનારી એક ચિત્તે આરાધે, વિમલેસર દુઃખ ચૂરેજી.
રતનવિબુધ શિષ્ય રંગવિજયની, નિત નિત આશાપૂરેજી.... ॥૪॥

(૨) રાગ : વીર જિનેસર અતિ અલવેસર...

સિદ્ધચક્ર વર પૂજા કીજે, ત્રણ કાળ મન રંગ જી,
ઓળી નવ ઓળી એકેકે, આંબિલ નવ નવ ચંગજી,
શ્રી શ્રીપાળ પરે ભવ તરીયે, ધરી ધર્મ સુરંગજી,
આંબિલ કરી જિહવા રસ જીતો, કરો કરમનો ભંગજી..... ॥૧॥
અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ સકલ ગુણવંતજી,
દર્શન નાણ ચરણ તવ એ, નવપદ આરાધો સંતજી,
પદ એકની વીસે જપમાળા, ઉઁ હીં પદ સંજુત્તજી,
મન વચ કાય એકાગ્ર કરીને, ચિત્ત ધરો નવપદ મંત્તજી..... ॥૨॥
દ્વાદશાંગીના ભાષક એહમાં, સાધ્ય સિદ્ધપણે જાણોજી,
સૂત્ર તણા કરતા ગણધર મૂળ, આચારજ મન આણો જી,
સૂત્ર તણા પાઠક ચોથે પદે, પાઠક સાધુ ગુણખાણી જી,
ચઉપદમાં કહ્યો ધર્મ તે એહમાં, આરાધો સુપ્રમાણીજી..... ॥૩॥
નવગ્રહને ચક્રેશ્વરી માતા, તીમ વલી દશ દિગપાલજી,
વિમલેસર સુર પમુહા દેવા, સિદ્ધચક્ર રખવાલજી,
શ્રી ગુરુ ઉત્તમ વિજય સોભાગી, પંડિત સુગુણ વિશાલજી,
પદ્મવિજય કહે સવિસુર મુજને, કરજો મંગલ માલાજી..... ॥૪॥

(૩) રાગ : વીર જિનેસર અતિ અલવેસર....

શ્રી સિદ્ધચક્ર જિનેસર સુંદર, સુરતરુ સમજસ મહિમાજી,
તસુ છાયાઈ જે નર રસીયા, વસીયા તે સમકિત ગરિમાજી,

ભવ અનાદિનો સહજ સંબંધી, કરમ ધરમ વિભમીયાજી,
શુભ કુસુમ ફૂલ સુર શિવપદથી, અંતર અરિ ઉપશમીયાજી..... ॥૧॥
પહેલે અરિહંત બીજે સિદ્ધપદ, ત્રીજે સૂરિપદ ગુણીયેજી,
પાઠકપદ ચોથે મુનિ પંચમ, છઠે દંસણ સુણીયેજી,
સાતમે નાણસ્સ આઠમે ચારિત્ર, તપપદ નવમે સોહિયેજી,
અતિતાદિ અરિહા ઈમ નવપદ, કહેતા જન મન મોહિયેજી.... ॥૨॥
શ્રી જિન આગમ સૂત્રથી વિચ્યે, ગોયમ ગણના સ્વામિજી,
તે ગણધર શ્રેણીક નૃપ આગે, મહિમા કહે હિતકામીજી,
શ્રી શ્રીપાલ નરપતિ સતી મયણા, વયણે ગુણણ કહાયાજી,
સિદ્ધચક્ર આરાધન કરતાં, સવિ દુઃખ દુર પલાયાજી.... ॥૩॥
રવિપ્રભા નિજ કાન્તે જીતી, શ્રી વિમલેસર દેવા જી,
વિઘન નિવારણ, વાંછિત પૂરણ, સુરમણિ સમજળ હેવાજી,
આતમ પ્રભુતા ઉલ્લસે અનંતી, જે તુમ ધ્યાવે ભાવે જી,
સૌભાગ્ય લક્ષ્મિ સૂરિ સુખ અનુભવ, લહે સિદ્ધચક પ્રભાવેજી.... ॥૪॥

(૪)

સકલ મંગલને શિવસુખકારી, સિદ્ધચક હિતધારીજી,
મોટો મહિમા મહિયલ માંહિ, વીર વદે સુવિચારીજી,
મગધ દેશ રાજગૃહી નગરી, કહે ગૌતમ ગણધારીજી,
શ્રી શ્રીપાળ નરીંદ મયણા પતિ, લહ્યો સુખ જયકારીજી.... ॥૧॥
પહેલે પદ અરિહંત જ જપીએ, બીજે સિદ્ધ ઉદારાજી,
ત્રીજે નમો આચારજ ધ્યાવો, ઉવજ્ઝાય ભેદ વિચારાજી,
પાંચમે સર્વ સાધુની સેવા, છઠે દંસણ સારાજી,
નાણ ચરણ તપપદ નવ ગણતા, શાશ્વત સુખ અપારાજી.... ॥૨॥

ત્રિકાલે પૂજા દેવવંદન, પડિક્કમણા દોય કીજેજી,
આસો ચૈત્રે આંબિલ વિધિશું, શ્રીપાલ ચરિત્ર સુણીયેજી
પંચ પ્રકાર વસ્ત્રાદિક ધ્યાને, સિદ્ધચક્ર પ્રકર્ષ ધરીયેજી
ઉજમણુ અતિ ઓચ્છવ કરતા, પુન્ય ભંડાર ભરીજેજી.... ॥૩॥
સિદ્ધપદ સોવન રુપાદિક, દ્રવ્ય ભલે ભરાવોજી,
પંચ પરમેષ્ઠિ પ્રતિષ્ઠા કરાવી, શ્રી જિનપૂજા રચાવોજી,
સાન્નિધ્યકારી શાસનદેવી, સિદ્ધપુર સંઘ સવાયાજી,

પંડિત દેવવિજય ગુરુ સેવક, કપૂરવિજય સુખદાયાજી... ॥૪॥

(૫)

શાસન નાયક શિવસુખ દાયક, અતિશયવંત ઉદારજી,
વીરજિન ભાખે પર્ષદા સાખે, પૂછે શ્રી ગણધારજી
નવદિન તપ વિધિ શિવસંપદ, નિધિ સિદ્ધચક્ર ગુણમાલજી,
આરાધે તપ સુખ વાધે, સાધે સુખ શ્રીકારજી..... ॥૧॥

સુરગિરિ શૃંગે ઉલટ અંગે, રંગે રે જિનલાલજી,
ઈન્દ્રે નવરાવ્યા ભાવના ભાવ્યા, આણી ભાવ રસાલજી,
તે જિન ધ્યાવો ભાવે ગાવો, પૂજો તેહ ત્રિકાલજી,
ઈમ આરાધો શિવસુખ સાધો, સિદ્ધચક્ર ગુણમાલજી.... ॥૨॥

આસો ચૈત્રે પવિત્રે, નવદિન એ તપ ભણીએજી,
પડિક્કમણું દેવવંદન કરીને, ભાવે ગણણુ ગણીએજી,
સાધુ સામી પુન્યે પામી, તાસ તણા ગુણ માનીએજી,
ઈત્યાદિક વિધિ જિહાં છે સિદ્ધાન્તે, સૂત્ર સિદ્ધાંત સુણીએજી... ॥૩॥

રુપે સોહે ત્રિભુવન મોહે, ભૂષણ ભૂષિત સારજી,
શાસનદેવી સુરનર સેવી, સોહે અતિ મનોહારજી,
સિદ્ધચક્ર આરાધક ભવીને, હોઈ સાન્નિધ્યકારીજી,
પંડિત જ્ઞાનવિજય ગુરુ સેવક, નયવિજય જયકારીજી.... ॥૪॥

(૬)

ભાવ ભક્તિશુ ભવિજન પૂજે, સંપત્તિ સુખદાતારજી,
સવિ સુખદાયક વંછિત પૂરણ, સુરતરુ સમ અવતારજી,
દાલિદ્ર દુઃખદોહગ ભવનાસઈ, પાતિક પંક પણાસઈજી,
સિદ્ધચક્ર આરાધો અહનિશિ, જિમ હોય લીલ વિલાસજી.... ॥૧॥

ચોવીસે જિનવર શિવપુહતા, સિદ્ધ થયા સુકુમાલજી,
કંચનવાની રજત સમ કોઈ, કેઈક વાની પ્રવાલજી,
નીલકમલ દલ સરીખા નિરખો, અંજન વાની વિશાલજી,
પંચવરણ જિનવરે તે વંદો, જિમ હોય મંગલમાલજી.... ॥૨॥

અરિહંત સિદ્ધ આચારજ વાચક, સાધુતણો સમુદાયજી,
દંસણ નાણ ચરણ તપ નવપદ, ગણતા સવિ સુખ થાયજી,

સિદ્ધચક્ર તપ મહિમા દાખ્યો, આગમમાંહે જિનરાયજી,
આરાધઈ ભવિજન જે ભાવઈ, તે અજરામર થાઈજી... ॥૩॥
જિનશાસન સાન્નિધ્યકર સુરવર, ગોમુખ પ્રમુખ ઉદારાજી,
ચક્રેસરી પઉમાવઈ પમુહા, દેવી જય જયકારજી,
સંકટ ચૂરઈ વંછિત પૂરઈ, જિમ પુષ્કલ જલધારાજી,
સિદ્ધચક્ર સુણતા નિતુ હોવઈ, નય સમકિત સુખકારજી.... ॥૪॥

(૭)

નવપદ ધ્યાન ધરો ભવિ પ્રાણી, સિધ્ધચક્ર ગુણખાણીજી,
અષ્ટ કમલદલ હૃદય ધરીને, ધ્યાવો એકચિત પ્રાણીજી,
તન મન વચન કરી અતિનિર્મલ, ભાવ સહિત જે વંદે જી.
નિત પ્રતિ મંગલ માળા પાવો, જિનવર નમત આણંદે જી.... ॥૧॥
પુરવ દિશિ શ્રી સિધ્ધ ઠવીજે, દક્ષિણ સૂરિ મહંતજી,
પશ્ચિમ દિસે શ્રી પાઠક નમીઈ, ઉત્તર મુનિવર જાણોજી,
અગ્નિ ખૂણે વળી સમ્યગ દર્શન, નૈઋતિ નાણ વખાણોજી,
વાયવ્ય ખૂણે ચારિત્ર પદ વળી, તપ પદ ઈશાન જાણોજી.... ॥૨॥
સમવસરણ વીચે શ્રી તીર્થંકર, બારહ પરષદા આગેજી,
૨ૂર્ય મઈ વાણી પરકાશે, ગણધર હૃદયે જાગેજી,
સૂત્ર રચે આગમ પિસ્તાલીસ, જિહાં નવપદ અધિકારજી,
જે ભવિ એકચિત્તે આરાધે, પામે તે ભવપારજી.... ॥૩॥
શાસન નાયક દેવી ચક્રેસરી, વિઘન નિવારક ધ્યાવોજી,
શ્રી વિમલેસર દેવ આરાધો, મનવાંછિત ફલપાવોજી,
શ્રી તપગચ્છ વિજય જિનેન્દ્ર સૂરિ પ્રતપે દિનદિન જેહજી,
તાસ તણે સાન્નિધ્યથી પભણે, ભૂપવિજય ગુણગેહજી... ॥૪॥

(૮)

દેવમણિ સમ શ્રી સિદ્ધચક્ર, અવિચલ પદ દાતારજી,
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ ઉવજ્ઝાય, સાધુ મહા હિકારીજી,
જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તપ વંદો, શાસય સુખ વરકંદોજી,
નવપદાલંકૃત શ્રી સિદ્ધચક્ર, યંત્ર પૂજી ચિરનંદોજી.... ॥૧॥

આસો સુદ સાતમથી નવ દિન, નવપદ પૂજા કીજેજી,
મૃગમદ કેસર ચંદન ઘોલી, માંહિ બરાસ ભેલીજેજી,
તીરથ ગંધોદકે નમણ કરીને, ધૂપ દીપ પ્રગટીજેજી,
અરિહંતાદિક જે નવપદનું, અનુક્રમે ધ્યાન ધરીજેજી... ॥૨॥
શ્રી સિદ્ધચક્ર મહિમાથી, હોવે શરીર નિરોગીજી,
નવનિધિ ઋદ્ધિ સદા ઘર પ્રગટે, પામે વાંછિત ભોગજી,
માલવપતિ તનુજા મયણાને, કોઢી મળ્યો ભરતારજી,
અવિહડ આંબિલ તપ આરાધી, પામી સુખ જયકારજી.... ॥૩॥
અસુરપતિ ગોમુખ તસ ધરણી, તેજે ઝાકઝમાલજી,
સમકિતધારી નામ ચક્કેસરી, શાસનની રખવાલજી,
શ્રી સિદ્ધચક્રની સેવા સારે, અહર્નિશ કરે પ્રતિપાલજી,
કૃષ્ણ વિજય જિનવરને ધ્યાને, દીપ સુજસ વિશાલજી.... ॥૪॥

(૯)

સિદ્ધચક્ર સાહિબ સેવીયે, મન ધરી અતિ ઉચ્છરંગ,
કેસર ભરી કચોલકી, પૂજી જિનવર અંગ,
વરકુશલ માલા કંઠ કવી, ભાવિ ભવિજન લોક,
નરીંદ શ્રી શ્રીપાલની પેરે, લઈ તે પૂર્ણ ભોગ... ॥૧॥
પ્રથમપદ અરિહંતનુ, સિદ્ધનુ બીજું ધ્યાન,
આચારજ ઉવજ્ઝાય ચોથે, સકલ સાહુ પ્રમાણ
દંસણ નાણ ચારિત્ર તપ એ, નવેપદની ખાણ
જિનરાજ સકલ ત્રિકાલ વિધિશું, પૂજીએ સુખઠાણ... ॥૨॥
આસો ચૈત્રી માસ ઉજ્જ્વળ, પળ ભલો મલધાર,
આંબિલ નવ દિન નવ ઓળી, કરીએ પાપ નિવાર
તેર સહસ ગણણું એ નવપદ, ગણો ગુણની ખાણ
સિદ્ધાન્ત સાખે તપ કરતાં, પામીયે બહુમાન.... ॥૩॥
રુમઝુમ રુમઝુમ કરતી ગજગતિ, ચાલ ચમકતી ચાલતી,
કેસરીસંકૃત ચક્કેસરી માંહે, વિઘન કોડી નિવારતી,
રોગ શોગ દુઃખ જાવે, ધ્યાન સિદ્ધચક્રના ધરે,
દેવકુશલ પંડિત ચરણે રણે, સેવે વિદ્યાકુશલ ક્ષમા વરે.... ॥૪॥

(૧૦)

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધો ભાવે, હરખ સહિત ભવિ પ્રાણીજી,
આરજ ક્ષેત્ર નરભવ સામગ્રી, એ તો દુર્લભ જાણીજી,
શાસન નાયક વીર જિનેસર, શ્રેણીક આગળ ભાખે જી,
શ્રી શ્રીપાળ નરેસરની પરે, શિવસુખ ફલ તે ચાખે જી..... ॥૧॥

અરિહંત સિદ્ધ આચારજ પાઠક, સાધુ સર્વ ગુણવંતાજી,
દરસન નાણ થારિત્ર પાળો, તપ તપો પુણ્યવંતાજી,
એ નવપદ જપો વળી પૂજો, સિદ્ધચક્ર શુભભાવેજી,
સયલ જિનેસર ધ્યાન ધરંતા, આતમ લીલા પાવેજી..... ॥૨॥

આસો સુદી સાતમથી ઓળી, આંબિલ નવ સુખદાયજી,
પડિક્કમણ પડિલેહણ બે વળી, દેવવંદન ત્રણ કાલજી,
ત્રણ ટંક પૂજા યતનાઈ, ભૂમિ સંથારો ભાઈજી,
ધર્મધ્યાન મનમાંહિ રાખો, જિનવાણી હિતદાઈજી.... ॥૩॥

માતંગ યક્ષ સિદ્ધાઈ સુરી, જિનશાસન હિતકારીજી,
વિમલેસર નાકિ અધિષ્ઠાયક, શાંતિ કરે નિરધારજી,
લોકપાલ નવગ્રહ સુરાદિક, વિઘન હરે ચકચૂરજી,
ઋદ્ધિ કીર્તિ અમૃતપદ દાયક, શિવસુખ દે ભરપૂરજી.... ॥૪॥

(૧૧)

માસો ચૈત્રી આંબિલ ઓળી, નવ નવ નિરાધારજી,
પડિક્કમણા પડિલેહણ બે ટંક, ત્રિકાળ પૂજા સારજી,
દેરાસર દહેરા નવ જુહારો, દેવવંદન ત્રણ વારજી,
ત્રિકરણ શુદ્ધ તે ગણણું ગણીજે, તેર તથા દોય હજારજી... ॥૧॥

પ્રાસાદ પ્રતિમા પ્રતિષ્ઠા પૂજા, ઋષભાદિકની કીજેજી,
સંઘ તિલકને સાહમીવચ્છલ, દાન સુપાત્રે દીજેજી,
જ્ઞાનોપકરણ પોથી પ્રભાવના, રાત્રી જગા નવ નવ કીજેજી,
વિત્ત અનુમાને ઉજમણું કીજે, માનવભવ ફળ લીજેજી.... ॥૨॥

શ્રી ગૌતમ કહે નિસુણો શ્રેણીક, સકલ આગમ અનુસારજી,
અરિહંત સિદ્ધ આચારજ વાચક, સાધુ સદા સુખકારજી,
દરસણ નાણ ચારિત્ર તપનો, મહિમા આગમ અપારજી,
આરાધન શ્રીપાળની પેરે, જિમ પામો ભવપારજી..... ॥૩॥

શ્રી સિદ્ધચક્રની સેવા કરતા, સાન્નિધ્ય કરે સંભારીજી,
શ્રી વિમલેસર સમકિતધારી, જિન શાસનની હિતકારીજી,
રોગશોક દુઃખ દોહગ ચૂરે, પૂરે સંપદા સારીજી,
શ્રી રુપવિજય મણિ માણેક, સંઘને નિત નિત જયકારીજી.... ॥૪॥

(૧૨)

શ્રી જિનશાસન ભવિક વિમાસન, કુમતિ કુશાસન વારેજી,
જે શુભ ભાવે ભવિયણ ધ્યાવે, નાવે કષ્ટ કેઈ વારેજી,
રાજગૃહી ગુરુ ગૌતમ આવ્યા, વીર તણે આદેશેજી,
શ્રેણીક આગળ નવપદ મહિમા, શ્રી મુખે ઉપદેશેજી.... ॥૧॥

શ્રી અરિહા પદ મધ્યે ઠવીયે, પૂરવદિશિ સિદ્ધ જાણોજી,
આચારજ ઉવજ્ઝાય મુનીસર, અનુક્રમ એહ વખાણોજી,
વિદિશે દરસણ નાણ ચરણ તપ, અષ્ટકમલ દલ યંત્રોજી
ૐ. હ્રીં બીજાકાર ધૂરી ગણીએ, ગુરુગમથી એ મંત્રોજી.... ॥૨॥

આસો ચૈત્રની સુદી સાતમથી, નવદિન આંબિલ કીજેજી,
આઠ થુઈ કહી દેવ વાંદીને, દેવ ત્રિકાલ પૂજીજેજી,
ઈક ઈક પદની નવકારવાળી, વીસ ગુણો શુભભાવોજી
આવશ્યક દુઈ ટંક કરીને, શ્રી સિદ્ધચક્ર ગુણગાવોજી.... ॥૩॥

નવદિન જિનવર ચૈત્ય પ્રવાડી, વાંધા જેમ શ્રીપાળોજી,
સાડીચારે વરસે ઓળી, નવ કરી તપ ઉજવાળેજી
મુનિ ભીમરાજ ચક્કેસરી દેવી, વિમલેસર સુખકારોજી,
શ્રી સંઘ સહ દિન દિન દીપે, પામીજે ભવવારોજી.... ॥૪॥

(૧૩)

શ્રી સિદ્ધચક્ર તણો વર મહિમા, શાસન માંહિ દીપેજી
જેહને ધ્યાને દુર્મતિ દોહગ સઘળા જીપે જી
વંછિત પૂરણ સુરતરુ સરીખો, નીરખો એક નિધાન જી
પાવન પુન્ય કહ્યુ એ પરગટ, નવપદ કેરુ ધ્યાનજી.... ॥૧॥

ઉજ્જ્વલ અરિહંત ધ્યાવો રાતા, સિદ્ધ તણો સમુદાયજી
કંચન કાંતિ આચારિજ પણમો, તિમ નીલા ઉવજ્ઝાયજી
કાલા મુનિવર નાણાદિક પદ, રત્નકાંતિ સમવાયજી
સિદ્ધચક્ર એ સકલ મળીને, જિનશાસન કહેવાયજી.... ॥૨॥

આગમ માંહી એહનો મહિમા, મોટો શ્રી જિનવર ભાખે જી,
ગણધર નરવર આગળ હિતધરી, નિસુણી ચિત્તમાં રાખેજી
જે નર એહનું ધ્યાને જ માની, તે જાણો સમકિત પાખેજી
એહ અનોપમ સરસ સુધારસ, ધન તે જે નર ચાખે જી.... ॥૩॥

વિમળદેવ જસ સાન્નિધ્યકારી, ચક્રેસરી જયકારીજી
તિમ દિશિ પાલક ગ્રહ સવિ, વિજયાદિક સુરવરની નારી જી
સિદ્ધચક્ર તપ કરતા ભવિને, વિઘન ઉપદ્રવ વારીજી
ધીરવિમલ કવિ શીષ કહઈ, જય શ્રી સંઘ હિતકારીજી.... ॥૪॥

(૧૪)

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધો પ્રાણી, આણી આણંદ પૂરજી
વંછિતપૂરણ સુરતરુ સરીખો, વિઘન કરે સવિ દૂરજી
આસો માસ ચૈત્રી દિન નવ નવ, ઓળી આંબિલ કીજેજી
મયણા સુંદરી શ્રીપાલ તણાં પરે, સુરનર સુખશિવ લીજેજી... ॥૧॥

ઋષભાદિક જિન ચૈત્ય જુહારો, પૂજા વિવિધ પ્રકારજી
ઉભયટંક આવશ્યક પડિલેહણ, દેવ વંદો ત્રણવારજી
નિત્ય નિત્ય પદ એકેકુ ગણીઈ, નવકારવાળી વીસજી
ઈણપરે નવપદ ધ્યાન ધરંતા, લહયીયે સયલ જગીશજી.... ॥૨॥

અરિહંત સિદ્ધ આચારજ વાચક, સાધુ સદા ગુણવંતાજી
દંસણ નાણ ચરણ તપ જપતાં, પ્રગટે ગુણ અનંતાજી
એ નવપદ મહિમા જેવંતો, વીર જિનેસર ભાખેજી
ધ્યાતા ધ્યેય પદવી નઈ પામે, અક્ષય લીલા ચાખેજી... ॥૩॥

સિદ્ધચક્રનો સેવક કરઈ, શ્રી વિમલેસર યક્ષજી
રોગ શોગ દુઃખ દોહગ પીડા, શાંતિ કરે પ્રત્યક્ષજી
ભવિયણ પ્રાણી જે ગુણ ખાણી, તે નવપદ આરાધીજી
રત્નવિજય કહઈ ઉત્તમ પદવી, ભોગવી સુખિયા થાઈજી..... ॥૪॥

(૧૫) રાગ : શત્રુંજટા મંડન ઋષભ જીણંદ ધ્યાલ

મંત્રાધિપ મહિમા, નવપદ પરમ પવિત્ર,
સવિ દુરિત પણાસે, પરિધલ લચ્છી વિચિત્ર

ઈહભવ પરભવનો, એ ભવિ સાધન સાધો,
વૃદ્ધિ વિબુધ વદનથી, સિદ્ધચક્ર આરાધો.. ॥૧॥
પંચઐરવત પંચે, ભરહ પંચ વિદેહ,
જે સમકિત દિટ્ઠિ તે પદ સેવે એહ
તિમ અતીત અનાગત, વર્તમાન ચોવીશ,
એ ચૌદ પૂરવનો, સાર, શાસન સુજગીશ..... ॥૨॥
ચૈત્રીને આસો નવ નવ આંબિલ કીજે,
વિધિમંત્ર આરાધન, નવ ઓળી ગણી લીજે,
શ્રીપાલ તણી પરે, તેહ વરે શિવરાણી,
સિદ્ધારથ નંદન, મુખની એહવી વાણી... ॥૩॥
નવપદ અધિષ્ઠાતા, શ્રી વિમલેસર યક્ષ,
જિનશાસન સાનિધિકરણ, પુનિત પ્રત્યક્ષ
સિદ્ધચક્ર તણો તપ, પરમ તરુ ફલ ચાખે,
કવિ રુપ વિબુધનો, મોહન વિજય ઈમ ભાખે... ॥૪॥

(૧૬)

સમરુ સુખદાયક, મન શુદ્ધ વીર જિણંદ,
જિણે નવપદ મહિમા, ભાખી જ્ઞાની દિણંદ
આસો ચૈત્ર ઉજ્જ્વલ, સાતમથી નવ દિન,
નવ આંબિલ કરીએ, મન ધરી અધિક જગીશ... ॥૧॥
અરિહંત વલી સિદ્ધ, આચારજ ઉવજ્ઝાય,
મુનિ દરિસણ તીમ વલી, નાણ ચરણ તવ થાય
પ્રતિપદનો ગુણણો, ગુણીયે દોય હજાર,
સહુ જિનની પૂજા, કીજે અષ્ટ પ્રકાર.... ॥૨॥
બાર અડ છત્રીસ, પણવીશ સગવીશ સાર,
સડસઠ ઈક્કાવન, સત્તરી પચાસ પ્રકાર
ઈમ સંખ્યા કાઉસ્સગ્ગ, પ્રદક્ષિણા પરિણામ,
આગમ ભાષિત વિધિ, ઈમ કીજે અભિરામ ॥૩॥
ચક્કેસરી દેવી, વિમલેસર યક્ષ,
શ્રીપાલતણી પરી, પામે વાંછિત સુખ ખાણી
ઈણવિધ આરાધો, સિદ્ધચક્ર ભવિપ્રાણી,
જિમ હર્ષ વધે નિત, શ્રી જિનચંદ્રની વાણી... ॥૪॥

(૧૭)

શ્રી વીર જિનેસર, અલવેસર અરિહંત,
તપ સિદ્ધચક્ર કેરો, ભાખે શ્રી ભગવંત
આસોને ચૈત્રે, નવ નવ દિન વિકસંત,
એકયાશી આંબિલ, તેહનો કીજે તંત.... ॥૧॥

પહેલે પદ અરિહંત, બીજે સિદ્ધ ભગવંત,
ત્રીજે આચારજ ચોથે ઉવજ્ઝાય મહંત
પાંચમે સર્વ સાધુ, છઠે દરિસણ નાણ,
સાતમે ચારિત્ર તપ, આઠમે નવમે જાણ... ॥૨॥

શ્રી જિનવર ભાખે, સિદ્ધચક્ર ગુણમાલ,
નિત્ય જિનવર કેરી, પૂજા કરો ત્રિણ કાલ
ઉજમણું કીજે, ભાવે થઈ ઉજમાલ,
તે શિવસુખ પામે, જિમ મયણાને શ્રીપાલ.... ॥૩॥

શ્રી સિદ્ધચક્ર કેરો, શ્રી વિમલેસર દેવ,
જેહ તપ કરશે, તેની કરશે સેવ
પંડિત વર સુંદર, કીર્તિ વિજય બુધરાય,
તસ સેવક ભાવે, જિન વિજય ગુણગાય.... ॥૪॥

(૧૮)

શ્રી સિદ્ધચક્ર જિનેસર સુંદર, સુરતરુ સમંજસ મહિમાજી
તસુ છાયાઈ જે નર રસીયા, તે વસીયા સમકિત ગરિમાજી
ભવ અનાદિનો સહજ સંબંધી, કરમ ધરમ વિભમીયાજી
શુભ કુસુમફળ સુર શિવપદની, અંતર અરિ ઉપશમીયાજી..... ॥૧॥

પહેલે અરિહંત બીજે સિદ્ધપદ, ત્રીજે સૂરિપદ ગુણીયેજી
પાઠક પદ ચોથે મુનિ પંચમ, છઠે દંસણ સુણીયેજી
સાતમે નાણસ્સ આઠમે ચારિત્ર, તપપદ નવમે સોહિયેજી
અતિતાદિ અરિહા ઈમ નવપદ, કહેતા જન મન મોહિયેજી... ॥૨॥

શ્રી જિન આગમ સૂત્રથી વિચ્ચે, ગોયમ ગણમાં સ્વામીજી
તે ગણધર નૃપ આગે મહિમા, કહે હિતકામીજી
શ્રી શ્રીપાલ નરપતિ સતિ મયણા, વયણે ગુણણ કહાયાજી
સિદ્ધચક્ર આરાધન કરતાં, સવિ દુઃખ દૂર પલાયજી.... ॥૩॥

રવિપ્રભા નિજ કાન્તિ જીની, શ્રી વિમલેસર દેવાજી
વિઘ્ન નિવારણ વાંછિત પૂરણ, સુરમણિ સમ જલ હેવાજી
આતમ પ્રભુતા ઉલ્લસે અનંતી, જે તુમ ધ્યાવે ભાવેજી
સૌભાગ્ય લક્ષ્મિસૂરી સુખ અનુભવ, લહે સિદ્ધચક્ર પ્રભાવેજી..... ॥૪॥

(૧૯) રાગ : પુંડરીક મંડન પાય પ્રણમીજે.....

યથાખ્યાત ચારિત્ર વરીને, કર્મકંદ નિકંદીજી
કેવલજ્ઞાન વરદર્શન પામી, બન્યા પરમાનંદાજી
એક સિદ્ધ ત્યાં સિદ્ધ અનંતા, વસતા ચિદાનંદજી
એહવા સિદ્ધને નિત્ય નિત્ય વંદો, આગમ વશેજી.... ॥૧॥

ચોવીશ જિનવર ગુણ ગણ ગાતાં, રાતા હૈયા છાજેજી
ચોવીશ જિનને ભજતા નિશદિન, સિંહ પરે જીવ ગાજેજી
બલિહારી એ નરભવ કેરી, જે વસ્તુ જિનરાજેજી
પાપ સકલ નિવારી ચેતન, મંડ્યા આતમ કાજેજી... ॥૨॥

સમ નય વળી સ્યાદવાદથી, પણયાલીશ છે ભરીયાજી
આગમ સુંદર વીતરાગના, દયા લહેરનાં દરિયાજી
જીવે અનાદિ કર્મ કલંકો, મેલ ચીકણા હરીયાજી
ભવ્ય જીવ નિજ ભાવ વધારી, તે આગમ અનસરીયાજી... ॥૩॥

દેવી જિનશાસનને સેવી, હર્ષ હદયમાં ધરતીજી
જિનશાસન ઉપાસકના તે, વિઘ્ન સયલ પરિહરતીજી
નાચ. કરે પ્રભુ આગળ નિશદીન, ફેર ફેર ફૂંદડી કરતીજી
સિદ્ધપદનાં ભક્તિ ભાવે, શાસન લબ્ધિ ભરતીજી... ॥૪॥

(૨૦)

શુદ્ધાનંદ નિજ વંદીએ, પરમદેવ પવિત્તતો
મોક્ષકારણ એહ છે એ, ઉપાદાન રુડી રીતતો
નિમિત્તકારણ દેવગુરુ કહ્યાએ, જિન વચને દ્રઢ ચિત્તનો
શક્તિ ભાવ પ્રણમી કરીએ, વ્યક્ત સ્નાતક સિદ્ધતો... ॥૧॥

વસ્તુ સ્વભાવ સિદ્ધ સાધનાએ, રમણ થિર ગુણ પર્યાયતો
નિર્વિકલ્પ રસ પીજીયેએ, જ્ઞાન અભેદતા પાયતો
ભાવ સંવર શુદ્ધ નિર્જરાએ, કર્મ અનંત ક્ષય થાયતો
નિર્મળ નિરંજન બુધ થઈએ, સર્વ સંત સિદ્ધરાયતો..... ॥૨॥

કેવલનાણ દર્શ લહીએ, ધર્મ ધન દાતારતો
હિત ઉપદેશ ભવિજીવને એ, કરતા વારંવારતો
બોધિબીજ વિરતિ ગ્રહે એ, નરનારીના વૃંદતો
ગણધર સૂત્ર દ્વાદશ રચે એ, જ્ઞાન ભાણ પવિત્રતો... ॥૩॥
સર્વ દેવનો દેવ છે એ, નિજાતમ શુદ્ધ સિદ્ધ તો
સૂત્ર ગ્રન્થની શાખથી એ, ગુરુ વચને પ્રતિતતો
જ્ઞાન શીતળ જુવે તેહને એ, અગમ અનોપમ રુપતો
સેવે પૂજે સમકિતીએ, દેવ દેવાંગના ભૂપતો... ॥૪॥

(૨૧)

સિદ્ધ બુદ્ધને વાંદુ, નિજ સ્વરુપ નિહાળી,
ઉપયોગે ભાવું, બોધિબીજ તિંહા ભાળી
શુદ્ધ શ્રદ્ધા સાચી, ચિદ્‌ઘન ભોગ સંજોગ,
ઉપાધિ હણતા, પરમાતમ નિરોગ.... ॥૧॥
રોગ શોક દુઃખ કાપે, મહામોહ મઙ્ક ભાગે,
જ્ઞાન સુભટ બળીયો, ધ્યાન તિંહા જાગે
કર્મ કાષ્ઠને બાળે, તિંહા શીતલતા વાધે,
પરમાનંદ ભોગી, સર્વ સિદ્ધતા સાદે... ॥૨॥
અરુપી અવિનાશી અવ્યાબાધ અનંત,
નિર્મળ નિરંજન, અખંડિત મહંત
અચલ અનુપમ, નિરાકાર શિવસંત,
ઈત્યાદિ અનંત, અનુભવ જ્ઞાન લહંત... ॥૩॥
યોગ રોધ અયોગી, શૈલેશીકરણ અકંપ,
આયુ અંતે છેહકે, દેવ દેવીના સંપ
ઓચ્છવને કારણં, નિર્વાણ મંગલ ગાવે,
જ્ઞાન શીતલ હર્ષે, જ્યોતમાં જ્યોત સમાવે ॥૪॥

(૨૨) રાગ : આદિ જિનવર રાયા....

ભવિજન સુખદાયા, મોહ માયા હરાયા,
કનકવરણ કાયા, ત્યાગ હીની છે માયા
મુનિવર ઈશ કહાયા, નિત્ય વંદુ હું પાયા,
જિનગુણ સુહાયા, મુનિ ગણમાં સવાયા... ॥૧॥

ચોવીશ જિનકેરા, પાય નમીયે સવેરા,
કરે ગુણ ગણ ડેરા, પાપ હરતા જે ઘેરા
છત્રીસ ગુણ મેરા, ચૂરતા ભવ ફેરા,
ગુણ ગણ જસ અનેરા, આપતા મુક્તિ શેરા. ॥૨॥
આગમ ગુણ દરિયા, છત્રીસ છત્રીસી ભરીયા,
ચરણ કરણ વરીયા, મોહમાયાથી સરીયા
ભવ જલધિ તરીયા, કર્મથી નૈવ ફરીયા,
કુમત મતિ હરીયા, ભવ્ય જીવો ઉદ્ધરીયા.... ॥૩॥
વિમલેસર દેવા, તાસ કરતાં નિત સેવા,
ગુણ ગણ ભરેલા, ભવ્ય વિઘ્નો હરેવા
ચક્રેસરી માતા, આપતી સર્વ સાતા,
સૂરિ લબ્ધિ, સેવા શિવપુર જાતયા.. ॥૪॥

(૨૩) રાગ : જિન શાસન વંછિત, પૂરણ દેવ રસાલ....

ભવ ચક્ર વિહંડણ, સિદ્ધચક્ર સુખકાર,
જો સેવા ધારે, ભવજલ કેરો પાર
દુઃખ દોહગ વારે, ટાળે તસ ગતિ ચાર,
શિવ સંપદ આપે, સવિ ગુણનો આધાર.. ॥૧॥

અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ, પાઠક મુનિવર ધાર,
દર્શન સુખદાથી, જ્ઞાન ચરણ તપ સાર
એ નવપદ ધ્યાને, કોટિ ભવ દુઃખ વાર,
અધ્યાતમ ભરીએ, નિજ આતમ ભંડાર. ॥૨॥

આસોથી પ્રારંભ, કરવા શાસ્ત્રની આણ,
એકાશી આંબિલ, શુભ જીવનની લાણ
ચઉ વર્ષ છ મહિના, જેહનું કામ પ્રમાણ,
પડિક્કમણા આદિ, કરો વિધિ સુખઠાણ.... ॥૩॥

ચક્રેસરી દેવી, વિમલેસર સુખકાર
શાસન સેવામાં દત્ત ચિત્ત નિરધાર
ભવ વિઘ્ન નિવારે, કરતાં શાસન સાર,
સિદ્ધચક્રના સેવક, લબ્ધિ જાસ ઉદાર.. ॥૪॥

(૨૪)

વીર જિનેશ્વર ભવન દિનેશ્વર, જગદીશ્વર જયકારીજી
શ્રેણીક નરપતિ આગે જંપે, સિદ્ધચક્ર તપભારીજી
સમકિત દ્રષ્ટી ત્રિકરણ શુદ્ધે, જે ભવિયણ આરાધેજી
શ્રી શ્રીપાલ નરિંદ પરે તસ, મંગળ કમલા વાધેજી... ॥૧॥

અરિહંત વચ્ચે સિદ્ધ સૂરિ પાઠક, સાહુ ચિંહુ દિશિ સોહેજી
દંસણ નાણ ચરણ તપ વિદિશે, એહ નવપદ મનમોહેજી
આઠ પાંખડી હૃદયાંબુજ રોપી, લોપી રાગને રીસજી
ૐ હ્રીં પદ એક એકની ગણીએ, નવકારવાળી વીસજી.... ॥૨॥

આસો ચૈત્ર શુદી સાતમથી, માંડી શુભ મંડાણજી
નવનિધિ દાયક નવ નવ આંબિલ, એમ એકાશી પ્રમાણજી
દેવવંદન, પડિક્કમણું પૂજા, સ્નાત્ર મહોત્સવ ચંગજી
એહ વિધિ સઘળો જ્યાં ઉપદેશ્યો, પ્રણમું અંગ ઉપાંગજી.... ॥૩॥

તપ પૂરે ઉજમણું કીજે, બીજે નરભવ લાહોજી
જિનગૃહ પડિમા સ્વામિ વત્સલ, સાધુ ભક્તિ ઉત્સાહોજી
વિમલેશ્વર ચક્રેસરી દેવી, સાન્નિધ્યકારી રાજેજી જી
શ્રી ગુરુ ક્ષમાવિજય સુપસાયે, મુનિ જીન મહિમા છાજે જી.... ॥૪॥

(૨૫)

જીનશાસન વંછિત, પૂરણ દેવ રસાળ
ભાવે ભવિ ભણીયે, સિદ્ધચક્ર ગુણમાળ
તિહું કાળે એહની, પૂજા કરે ઉજમાળ
તે અજર અમર પદ, સુખ પામે સુવિશાળ... ॥૧॥

અરિહંત સિદ્ધ વંદો, આચારજ ઉવજ્ઝાય
મુનિ દરિસણ નાણ, ચરણ તપ એ સમુદાય
એ નવપદ સમુદિત્ત, સિદ્ધચક્ર સુખદાય
એ ધ્યાને ભવિના, ભવ કોટિ દુઃખ જાય... ॥૨॥

આસો ચૈતરમાં, સુદી સાતમથી સાર
પૂનમ લગી કીજે, નવ આંબિલ નિરધાર
દોય સહસ ગણેવું, પદ સમ સાડાચાર
એકાશી આંબિલ, તપ આગમ અનુસાર... ॥૩॥

શ્રી સિદ્ધચક્ર સેવક, શ્રી વિમલેસર દેવ,
શ્રીપાળ તણી પરે, સુખ પૂરે સ્વયમેવ
દુઃખ દોહગ નાવે, જેહ કરે એહની સેવ,
શ્રી સુમતિ સુગુરુનો, રામ કહે નિત્યમેવ. ॥૪॥

(૨૬)

પ્રહ ઉઠી વંદુ, સિદ્ધચક્ર સદાય,
જપીએ નવપદનો, જાપ સદા સુખદાય
વિધિપૂર્વક એ તપ, જે કરે થઈ ઉજમાળ,
તે સવિ સુખ પામે, જેમ મયણા શ્રીપાળ. ॥૧॥
માલવપતિ પુત્રી, મયણા અતિ ગુણવંત,
તસ કર્મ સંયોગે, કોઢી મળીયો કંત
ગુરુ વયણે તેણે, આરાધ્યુ તપ એહ,
સુખ સંપદ વરીયા, તરીયા ભવજલ તેહ... ॥૨॥
આંબિલને ઉપવાસ, છઠ વળી અક્રમ,
દશ અઠ્ઠાઈ પંદર, માસ છ માસ વિશેષ
ઈત્યાદિક તપ બહુ, સહુમાંહિ શિરદાર,
જે ભવિયણ કરશે, તે તરશે સંસાર... ॥૩॥
તસ સાન્નિધ્ય કરશે, શ્રી વિમલેસર યક્ષ,
સહુ સંઘના સંકટ, ચૂરે થઈ પ્રત્યક્ષ
પુંડરિક ગણધાર, કનકવિજય બુધ શિષ્ય,
બુધ દર્શન વિજય કહે, પહોંચે સકલ જગીશ..

(૨૭)

વીર જીનેશ્વર, અતિ અલવેસર, ગૌતમ ગુણનાં દરિયાજી
એક દિન આણા વીરની લઈને, રાજગ્રહી સંચરીયાજી
શ્રેણીક રાજા વંદન આવ્યા, ઉલટ મનમાં આણીજી
પર્ષદા આગળ બાર બિરાજે, હવે સુણો ભવિપ્રાણીજી..... ॥૧॥
માનવ ભવ તુમે પુન્યે પામ્યા, શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધોજી
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ ઉવજઝાયા, સાધુ દેખી ગુણવાધોજી
દરિસણ નાણ ચારિત્ર તપ કીજે, નવપદ ધ્યાન ધરી જે જી
ધુર આસોથી કરવા આયંબીલ, સુખ સંપદા પામીજેજી.... ॥૨॥

શ્રેણીકરાય ગૌતમને પૂછે, સ્વામી એ તપ કોણે કીધોજી
નવ આયંબીલ તપ વિધિશું કરતાં, વાંછિત સુખ કોણે લીધોજી
મધુરી ધ્વનિ બોલ્યા શ્રી ગૌતમ, સાંભળો શ્રેણીક રાય વયણાજી
રોગ ગયોને સંપદા પામ્યા, શ્રી શ્રીપાલને મયણાજી.... ॥૩॥

રુમઝુમ કરતી પાયેને-ઉર, દીસે દેવી રુપાલીજી
નામ ચક્રેસરીને સિદ્ધાઈ, આદિવીર રખવાલીજી
વિઘ્નકોડ હરે સૌ સંઘના, જે સેવે એના પાયજી
ભાણવિજય કવિ સેવક નય કહે, સાન્નિધ્ય કરજો માયજી... ॥૪॥

(૨૮)

ત્રિગડે બેઠા ત્રિભુવન નાયક, વીર વદે એમ વાણીજી
શ્રી શ્રીપાલ તણી પરે સેવો, સિદ્ધચક્ર ગુણખાણીજી
અરિહંત આદિ સિદ્ધ આચારજ, ઉવજ્ઝાય ઉલટ આણીજી
સાહુ દંસણ નાણ ચારિત્ર તપ, ઈતિ નવપદ જાણીજેજી.... ॥૧॥

આસો ચૈતર સુદિ સાતમથી, નવ આંબિલ પચખીજેજી
પડેક્કમણ દોય ત્રિકાળ પૂજા, દેવવંદન ત્રણ કીજેજી
પદ એકેક પ્રતિદિન મન શુદ્ધે, તેર હજાર ગુણીજેજી
ચોવીશ જિનની સેવા કરીને, નરભવ લાહો લીજેજી... ॥૨॥

નવદિનની નવ ઓળી કરતાં, આયંબિલ એક્યાસી થાયજી
સાડાચાર વરસે ઉજમણું કીજે, સેવીને સવી સુખદાઈજી
શ્રી સિદ્ધચક્રનાં ન્હવણ જળથી, કુષ્ઠ અઢાર પલાયજી
સકલ શાસ્ત્ર શિર મુગુટ નગીનો, આગમ સુણો ચિત્તલાયજી.... ॥૩॥

માતંગ યક્ષ પ્રભુ પદ સેવે, ઉલટ આણી અંગજી
સિદ્ધચક્રની ઓળી કરતાં, વિઘન હરે મન રંગજી
હંસવિજય ગુરુ પંડિત પુંગવ, ચરણ સરોરુહં ભૃંગજી
ધીરવિજય બુધ મંગલ માળ, સુખ સંપદ લહે ચંગજી.... ॥૪॥

(૨૯)

જ્ઞાત્વા પ્રશ્નં તદર્થં ગણધર મનસં પ્રાગ્વદેદ્વીરદેવઃ
અર્હત્સિદ્ધાર્ય સાધુ પ્રભૃતિ નવપદાન્ સિદ્ધચક્રસ્વરુપાન્
યે ભવ્યાઃ શ્રિત્યધિષ્ણં પ્રતિદિનમધિકં સંજપન્તે સ્વભક્ત્યા
તે સ્યુઃ શ્રીપાલ વચ્ચક્ષિતિવર પતયઃ સિદ્ધચક્ર પ્રસાદાત્... ॥૧॥

દુસ્તીર્ણ નિસ્તરિતું ભવ જલનિધિકં પાણિયુગ્મે ગૃહીત્વા
યાનેકાન્ કોટિકુંભાન્ કનકમણિમયાન્ ષષ્ઠિ લક્ષાભિયુક્તા
ગંગાસિન્ધુહ્રદાનાં જલનિધિતટતસ્તીર્થ તોયેન ભૃત્વા
તત્સર્વાધીશ્વરાણાં સુરપતિ-નિકરા જન્મકૃત્યં પ્રચક્રુઃ... ॥૨॥
કુર્યુ ર્દેવાસ્ત્રિવપ્રં રજત મણિમયં, સ્વર્ણકાન્ત્યાભિરામે
સ્થિત્વા સ્થાને સુવાકયં, જિનવરપતયઃ પ્રાવદન્તિ યા નિત્યમ
તાં વાચાંકર્ણ કુપૈઃ, સુનિપુણ મતયઃ શ્રદ્ધયા યે પિબન્તિ
તે ભવ્યાઃ શૈવમાર્ગાગમવિધિ કુશલા મોક્ષમાશુ પ્રયાન્તિ... ॥૩॥
દેવી ચક્રેશ્વરી સ્ત્રગ દધતિ ચ હ્રદયે પત્તને દેવકાખ્યે
કામે મોહાભિકીર્ણે વિમલપદયુજૈઃ સિદ્ધચક્રસ્ય બીજે
શ્રીમદ હર્ષાદિ યુક્તૈર્વિજયપ્રભવરૈર્વર્યરુપૈર્મુનીન્દ્રૈઃ
સ્તુત્યા નિત્યં સુલક્ષ્મી વિજયપદધૃતૈઃ પ્રેમપૂર્ણૈઃ પ્રસન્ના.... ॥૪॥

(૩૦)

જં ભત્તિજુત્તા જિણસિદ્ધસૂરિ, ઉવજ્ઝાય સાહૂણ કમે નમંતિ
સુદંસણન્નાણ તવોચરિત્તં, પુચ્અંતુ પાવેહ સુહં અણંતં..... ॥૧॥
નામાઈ ભેએણ જિણિંદ ચંદા, નિચ્ચં નયા જેસિં સુરિદવિંદા
તે સિદ્ધચક્કસ્સ તવે રયાણં, કુણંતુ ભવ્વાણ પસત્થનાણં... ॥૨॥
જો અત્થઓ વીર જિણેણ પુવ્વિં, પચ્છા ગણિ દેહિ સુભાસિઓસ
એઅસ્સ આરાહણ તપ્પરાણં, સો આગમો સિદ્ધિ સુહં કુણેઉ.. ॥૩॥
સવ્વત્થ સવ્વે વિમલપ્પહાઈ, દેવા તહા સાસણ દેવયાઓ
જે સિદ્ધચક્કંમિ સયા વિભત્તા, પૂરિંતુ ભવ્વાણ મણોરહં તે... ॥૪॥

(૩૧)

શ્રી આદિશ્વર જિનવર વંદિએ, ભવ સંચિત પાપ નિકંદીએ
દુઃખ દોહગ દૂર વિહંડીએ, એહ પૂજ્ય નિત્ય આણંદીએ.... ॥૧॥
અડદલ કમલતે શ્રી જિન થાપીએ, ચઉ દિશિ સિદ્ધાદિ સ્થાપીએ,
ગણી ગણણું દુરિત કાપીએ, આતમને ઈમ સુખ આપીએ.... ॥૨॥
સિદ્ધ સદા આરાધીએ, જેહથી શાશ્વંત સુખ સાધીએ
જિનવયણ થકી ગુણ લાધીએ, નિજસહસ ઋદ્ધિએ... ॥૩॥
સિદ્ધચક્ર તણી જે ધારિકા, ચક્રેશ્વરી સુખકારિકા
નેમવિજય રખાલીકા, સહિ સેવે મંગલ માલિકા... ॥૪॥

(૩૨) રાગ : મનોહર મૂર્તિ મહાવીર તણી

ભવિ સિદ્ધચક્ર પૂજા કરો, નવ આંબિલ ઓળી આદરો;
વિધિશું વ્રત ચોથું ચિત્ત ધરો, જિનપૂજા ત્રણ ટંક અનુસરો... ॥૧॥
જિન સિદ્ધસૂરિ પાઠક ભલા, મુનિ દર્શન નાણ ચરણ કલા;
તપ એ નવપદ અતિ ગુણ નીલા, આરાધક પુરુષની જય બલા... ॥૨॥
ગૌતમ શ્રેણીક નૃપને કહે, આરાધે નવપદ તેહ લહે
શિવમારગ નવિ તે દુઃખ સહે, આગમમાંહિ પ્રભુ ઈમ કહે... ॥૩॥
શ્રીપાલ તણા જિમ દુઃખ હરે, વિમલેશ્વર સુર સાન્નિધ્ય કરે;
ગુરુ ઉત્તમવિજય જે અનુસરે, કહે પદ્મવિજય સુખ તે વરે.... ॥૪॥

(૩૩)

શ્રી સિદ્ધચક્ર આરાધીએ, તુમે નવિ કરો અંગ ઉપાધિએ;
તવ કર્મ નવાં નવિ બાંધીએ, અનુક્રમે ઈમ શિવસુખ સાધીએ.... ॥૧॥
મારગ દેશક અવિનાશી વલી, અનુયોગ કથક પાઠક મલી
શિવસાધક દર્શન નાણ કલી, વ્રત તપ નવ સાધો મનરુલી.... ॥૨॥
વિધિશું આરાધન કીજીએ, ઉજમણામાં હરખીજીએ;
ઈમ આગમમાંહી વંદીજીએ, ઈમ શિવસુખ ભવિકા લીજીએ.... ॥૩॥
સિદ્ધચક્ર તણી સેવા કરતો, ઉત્તમ ગુરુનાં પદકજ નમતો;
તીમ પદ્મવિજયના દુઃખ હરતો, વિમળેશ્વર નીત ચિત્ત ધરતો.... ॥૪॥

(૩૪)

સિદ્ધચક્ર વર પૂજા કીજે, અહનિશિ તેહનું ધ્યાન ધરીજે,
ધ્યાન સાર સહુ ક્રિયામાંહી, તીણે આરાધો ભવિ ઉચ્છાંહિ... ॥૧॥
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ પ્રણમીએ, પાઠક મુનિ દર્શન પદ નમીએ,
જ્ઞાન ચારિત્ર કરો તપ ભવિયાં, જિમ લહો શાશ્વત સુખ ગહગહિયાં.... ॥૨॥
આરાધી પામ્યા ભવપાર, મયણાને શ્રીપાલ ઉદાર,
સુણીયે તાસ ચરિત્ર રસાલ, જિમ લહો સુખ મંગલમાલ.... ॥૩॥
વિમલેસર સુર સાનિધ્યકારી, મનવાંછિત પૂરે નિરધારી,
પદ્મવિજય કહે તપ શ્રીકાર, કરતાં લહીએ જયજયકાર.... ॥૪॥

(૩૫) રાગ : મનોહર મૂર્તિ મહાવીર તણી

અરિહંત સિદ્ધ જપીઈ આયરિય, ઉવજ્ઝાય સાહુ ઉત્તમ ચરિય
દંસણહ નાણ સુચરણ ત્રાઈ, સિરિ સિદ્ધચક્ક એ નવપયાઈ... ॥૧॥
ત્રિહુ ચઉવીશી બ્હુત્તરી જિનેશ, શાસય જિન ચારઈ હરઈ કિલેશ:
જયવંતા વીસ વીહરમાન, સિદ્ધચક્ક તિહાં કરઉ કલ્યાણ.... ॥૨॥
દશમુ પૂરવ વિજ્જાય પરવાય, તિહાં બોલઉ તણઉ ઉપાય,
તે સહિતુ અવર જે સિદ્ધન્ત, તે ધ્યાયં હૈડિઈ જિનમંત.... ॥૩॥
ચક્કેસરી દેવી વિમલદેવ સિરિ રિસહ જિનેસર કરયઈ સેવ:
ભણી નન્નસૂરિ સિરિ સિરિપાલ, જિમ સિદ્ધચક્ક તીંહાં કરઈ ખેમ..... ॥૪॥

(૩૬) રાગ : રઘુપતિ રાઘવ રાજા રામ

આસો ચઈતર થકી ઓળી કરો, સુદ સાતમથી હઈડે ધરો;
સિદ્ધચક્કની પૂજા કરો, ભવસાયર લીલાએ તરો... ॥૧॥
સિદ્ધચક્કજીનો તપ છે સાર, અનંત ચોવિશી એ નિરધાર
નવપદ ધ્યાન ધરો નરનાર, જેમ પામો સુખ સંપત્તિ સાર... ॥૨॥
શ્રીપાળ કુમારજીનો ટાળ્યો રોગ, નમણ થકી પામ્યા સંજોગ;
એ તપનો છે મહિમા ઘણો, પૂજે વંદો ભવિજન ભણો.... ॥૩॥
શ્રી વિમલેસર જેનો જક્ષ, પ્રત્યેક પ્રણમે તે પ્રત્યક્ષ,
આપો અવિચલ હેજે દાન, દેવી ચક્કેસરી જય જયકાર... ॥૪॥

(૩૭) રાગ : રઘુપતિ રાઘવ રાજા રામ

શ્રી સિદ્ધચક્કનો તપ છે સાર, અનંત ચોવિશી એ નિરધાર
એ તપનો તો મહિમા ઘણો, પૂજો ને વંદો ભવિયણ જનો.... ॥૧॥
આસો ચૈત્રની ઓળી કરો, સુદી સાતમથી હિયડે ધરો
નવપદની તો પૂજા કરો, જિમ ભવસાયર લીલાએ તરો.... ॥૨॥
શ્રીપાળ કુંવરનાં ટાળ્યા રોગ, પામી નમણ તણો સંયોગ
શ્રી સિદ્ધચક્કનો મહિમા ઘણો, પૂજોને વંદો ભવિયણ જનો.... ॥૩॥
શ્રી વિમલેસર મોટો યક્ષ, પ્રગટ પ્રમાણે તે પ્રત્યક્ષ
આપે તે અવિચલ ઋદ્ધિ અપાર, દેવી ચક્કેસરી જય જયકાર... ॥૪॥

(૩૮)

સિદ્ધચક્ર સદા આરાહિઈ, જિમ સુખ સઘલા અવગાહિઈ,
મોટો મહિમા છે જેહનો, ભવભવ હું છું એહનો... ॥૧॥
ત્રિહું કાળે જેહ છે જિનવરા, નિખેવે ચારે સુખકરા
સિદ્ધચક્ર સદા અરિહંતનો, જે શરણ અછે જગજંતુનો... ॥૨॥
સ્યાદવાદ સદા સોહામણો, નવપદ મહિમા છે અતિઘણો,
તેહ ભાવે ભક્તિ કરી સુણો, એક ચિત્તે નવપદને ગણો... ॥૩॥
વિમલ જક્ષ સુર સાનિધિ કરે, ચક્રેસરી સવિ સંકટ હરે,
શિવસુંદરીને સહેજે વરે, જ્ઞાનવિમલ મહોદય વિસ્તરે... ॥૪॥

(૩૯) રાગ : શંખેશ્વર પાસજી પૂજીએ

અરિહંત નમો ગુણ સાયરું, જિન મોહ તિમિર દિવાયરુ:
અહર્નિશ તસ સેવા આદરું, જિમ જલ્દી ભવસાયર તરું..... ॥૧॥
ચોવીશે જિનવર ધ્યાઈએ, તો પરમાનંદ ઝટ પાઈએ;
મનવાંછિત સુખ લેવા સહી, જિન ધ્યાન કદી છોડો નહિ... ॥૨॥
કર્મોનો કંદ નિવારવા, જિમ આગમ હૃદયે ધારવા,
શિક્ષણ વીર વાણી તણું, સુખ મેળવવા શિવપુર તણું.... ॥૩॥
ભીડભંજન શાસન દેવ ખરાં, નિત્ય સેવે ભાવે જિનવરા,
કહે લબ્ધિ વિઘ્ન સવિ વારજો, શાસન પરિતાપ નિવારજો.... ॥૪॥

(૪૦)

વિરાગ અરિહંત પુજીએ, વરનાણ દર્શન લીજીએ;
સબ કર્મકલંક પરિહરીએ, અકલંક સિદ્ધ વધુ વરીએ....
શ્રુતજ્ઞાની અનુભવી આત્મા, નિજપર ભિન્ન મહાત્મા;
ક્ષપકશ્રેણી આરોહતા, સવિ જિન થયા સિદ્ધાત્મા.... ॥૨॥
ષટદ્રવ્ય વસ્તુને ઓળખી, ગુણ પર્યાયે લક્ષણ લખી,
પર પાંચ અજીવ અકારણી, આત્મજ્ઞાની ધર્મ ધારણી.... ॥૩॥
હે દેવ ! પરમાતમ કીજીએ, શિવ સુરનર ઇંદ્ર મન રીઝીએ,
તિહાં જ્ઞાન શીતલ જસ લીજીએ, પરમાનંદ મય રસ પીજીએ.... ॥૪॥

(41) अनुष्टुप

अराइव विराजन्ते, नवयत्र पदान्यलम् ।
कर्म वैरिभिदेचक्रं, सिद्धचक्रं नमाम्यहम् ॥1॥

सिद्धचक्र समाराध्य, प्राप्ता में पदमव्ययम् ।
अदभूतां पदवीं प्राप्य ते जिनाः सन्तु वः श्रिये ॥2॥
माहात्म्य सिद्धचक्रस्य, पवित्रं यत्र वर्णितम् ।
चिरं नन्दतु मेदिन्या-मागमः सः सुस्वागमः ॥3॥
श्रीमद् सिध्धचक्र मन्त्राऽधिष्ठाता सुरपुंगवः ।
शान्तिं करोतु तुष्टिं च सिद्धचक्रैक चैतसाम् ॥4॥

(42) आर्या गीती

जिणसिद्धसूरिउवज्झाय साहू सम्मत्तनाणचरणतवं ।
ईय नवपएहं सिद्धं, नमामि सिरिसिद्धचक्कमहं ॥1॥
जे सिद्धचक्कामाराहिऊण, संपन्नकेवलालोआ ।
संपत्ता परमपयं, तित्थचरा ते सुहं दिंतु ॥2॥
आरुग्गतुट्ठिदिहाऊ अत्तहेउस्स सिद्धचक्कस्स ।
महिमाजहिं वन्निज्जइ पणमह तं वीर सिद्धंत ॥3॥
सिरि सिद्धचक्कमाराहगाण, भविआण भत्तिजुत्ताणं ।
सम्मदिट्ठि देवा सव्वेवि कुणंतु कल्लाणं ॥4॥

(४३)

सिद्धचक्र यंत्रेश्वर सारो, मंत्र शिरोमणी जगदाधारो, प्रत्यक्षचमत्कारो
अनुपमा એ अतिशयवंतो, गुण समुद्रने कोण लहे, त्रिभुवन महिमा वंतो
मननी आधि तननी व्याधि, दूर करे भवनी उपाधि, पामे वांछित साधी
शांत दशाने એકાग्र चित्ते, सकल कार्य करे शुभ रीते, पापी कर्मने જીते ॥१॥

देवतत्त्वमां गुण प्रसिद्धा, अरिहंत प्रभुमां बार विशुद्धा, सिद्ध मांहे अड लीधां ।
गुरु तत्वमां सूरि गुण छत्तिस, पाठके कह्यां गुण पचवीश, मुनि मांहे सत्तावीश
धर्मतत्वमां दर्शन वखाणुं, गुण तेना सडसठ जाणुं, એકावन ज्ञानना मानुं
चारित्रना गुण सित्तेर सोहे, तपना वणी पचास भन मोंहे, कर्म सकलते कोहे.. ॥२॥

श्री जैन धर्मनुं शासन सार, मुनिचंद्रसूरि श्रुतोदधिपार, त्रिभुवन जन हितकार
चौद पूरवमां नवपद धार, श्रीपाल मयणा माटे उद्धार, आराधक जयकार

આસો ચૈત્ર સુદી સાતમથી, પૂનમ લગે આંબિલ તપથી, રહો શુદ્ધ જાપના જપથી
સ્નાત્ર પૂજાને અષ્ટ પ્રકારી, દિન દિન ભાવના ચઢતે અપારી, જસ મહિમા અપરંપારી. ॥૩॥

પ્રતિક્રમણ કરીશું શુદ્ધ ભાવે, દોય ટંક પડિલેહણ થાવે, ત્રિકાળ દેવ વંદાવે
ગુણ પ્રમાણે ખમાસમણા દેવો, સ્વસ્તિક ફલ નૈવેદ્યા ને ઢોવો, નિત નિત પ્રભુ મુખ જોવો
એકેક પદની વીસ જપમાળા, ગુરુગમ વિધિને વિશાલા, પર્વોમાં શાશ્વત વ્હાલા,
શ્રી વિમલેશ્વર સાન્નિધ્યકારી, ચક્રેસરી મા વિઘ્ન વિદારી, આતમ શક્તિ જયકારી.. ॥૪॥

(૪૪)

પહેલે પદ જપીએ અરિહંત, બીજે સિદ્ધ જપો જયવંત, ત્રીજે આચારજ સંત,
ચોથે નમો ઉવજ્ઝાય તંત, નમો લોએ સવ્વ સાહુ મહંત, પંચમે પદ વિલસંત
દંસણ છઠે જપો મતિવંત, સાતમે પદ નમો નાણ અનંત, આઠમે ચારિત્ર કંત
નમો તવસ્સ નવમે સોહંત, શ્રી સિદ્ધચક્રનું ધ્યાન ધરંત, પાતિક્નો હોઈ અંત... ॥૧॥

કેસર ચંદન સાથે ઘસીજે, કપૂર કસ્તૂરી માંહિ ભેલીજે, ઘન ઘનસાર ઠવીજે,
ગંગોદક શું નવણ કરીજે, શ્રી સિદ્ધચક્રની પૂજા કરીજે, સુરભી કુસુમ ચરચીજે,
કુંદરુ અગરનો ધૂપ દહીજે, કામધેનુ ઘૃત દીપ ભરીજે, નિર્મળ ભાવ વસીજે,
અનુપમ નવપદ ધ્યાન ધરીજે, રોગાદિક દુઃખ દૂર હરીજે, મુગતિ વધુ પરણીજે.. ॥૨॥

આસોને વળી ચૈત્ર રસાળ, ઉજ્જ્વલ પક્ષે ઓળી સુવિશાળ, નવ આંબિલ ચોસાળ,
રોગ શોગનો એ તપ કાળ, સાડા ચાર વરસ તસ ચાલ, વળી જીવે તિહાં ભાલ,
જે સેવે ભવિ થઈ ઉજમાળ, તે લહે ભોગ સદા અસરાલ, જેમ મયણા શ્રીપાલ
છંડી અળગો આળપંપાળ, નિત નિત આરાધો ત્રણ કાળ, શ્રી સિદ્ધચક ગુણમાલ ॥૩॥

ગજગામિણી ચંપકદલ કાય, ચાલે પગ નેઉર ઠમકાય, હિયડે હાર સુહાય
કુંકુમ ચંદન તિલક રચાય, પહેરી પીત પટોલી બનાય, લીલાઈ લલકાય
બાલી ભોલી ચક્કેસરી માય, જે નર સેવે સિદ્ધચક્ર રાય, ધો તેહને સુખ સોહાય,
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ તપગચ્છ રાય, પ્રેમવિજય ગુરુ સેવા પાય, કાંતિવિજય ગુણ ગાય.. ॥૪॥

(૪૫)

શ્રી સિદ્ધચક્ર સેવો ભવિ લોકા, ધન કણ કંચન કેરા યોગા, મનવાંછિત લહો ભોગા
દુષ્ટ કુષ્ટ જાવે સવિ રોગા, જાવે સઘલા મનથી રોગા, સીઝે સયલ સંયોગા
રાય રાણા માને દરબાર, ધન ધન સયલ જપે સંસાર, સોહે બહુ પરિવાર
નવપદ મહિમા મોટો કહીએ, એહને ધ્યાને અહોનિશ રહીએ, શિવસુખ સંપત્તિ સહીએ. ॥૧॥

મધ્યદલે જિનવર ચોવીશ, હુઆ અને હોશે જગદીશ, વાણી ગુણ પૈંતીશ,
અતિશય સોહે જસ ચોત્રીશ, માયા માન નહીં સરીશ, સોહે સબલ જગીશ
કંચનવાને સોળ બિરાજે, દોય રાતા દોય ધવલા છાજે, શ્યામલા દોય વિરાજે
દોય નીલા ઈમ સવિ જિનરાજ, ધવલે ધ્યાને ધ્યાવો આજ, શ્રી સિદ્ધચક્ર સુખકારજ ॥૨॥

દોષ અઢાર રહિત ભગવંત, આઠે ભેદે સિદ્ધ મહંત, આચારજ ગુણવંત
પચવીશ ગુણે ઉવજ્ઝાય, સત્તાવીશ ગુણે મુનિરાય, સમકિત ભેદ કહાય
નાણ ચરણ તપ ભેદે ધ્યાવો, આસો ચૈત્રી શું મન લાવો, નવદિન પાવન ધ્યાવો
આગમ ભાષિત જિન વાણી, સુણી આરાધો સિદ્ધચક્ર પ્રાણી, એહ સાચી ગુણખાણી.. ॥૩॥

શ્રી સિદ્ધચક્રની જે રખવાલી, ચક્રેસરી દેવી રતનાલી, પગે નેઉર વાચાલી,
કટિમેખલ ઝલકે કટિદેશી, મનમંથર ચાલે શુભ વેશી, સોહે નાભિ નિવેશી,
ઉદર હૃદયકર કરજ વિરાજે, મુખથી ચંદો ગયણે લાજે, સઘલી શોભા છાજે
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીશ સહાઈ, કુશળ સાગર વાચક સુખદાઈ, ઉત્તમ શિષ્ય સવાઈ... ॥૪॥

(૪૬)

અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ ઉવજ્ઝાય, મુનિવર સમકિત નાણ સુહાય, ચારિત્ર તપ સુખદાય
ગૌતમ કહે સુણો શ્રેણીકરાય, શ્રી શ્રીપાળ ત્રિદશ પદ પાય, નવમે ભવે શિવ જાય
એ નવપદ મહિમા જિન ગાય, ભવિયણ ભાવ ઘણો મન લાય, આદરે કર્મ ખપાય
આસો સુદી સાતમથી કરાય, તેમ ચૈતર સુદી માંહી કહાય, ઓલી નવ નિરમાય.. ॥૧॥

બાર લોગરસ અરિહંત લહીજે, આઠ પન્નર એકત્રીસ વહીજે, લોગસ્સ સિદ્ધ કહીજે
સૂરિપદે છત્રીસ કહીજે, પાઠક પચવીશ ભણીજે, મુનિ સત્તાવીશ લીજે,
દર્શનપદે સડસઠ્ઠી ધરીજે, નાણ એકાવન પંચ વરીજે, આરાધી શિવ સીઝે,
સત્તરને સીત્તેર દીજે, ચારિત્ર પદે મન ઉજ્જ્વળ કીજે, નિર્મળ ભાવ વહીજે... ॥૨॥

બાર તથા પચાસ ધરંત, તપ પદ ધ્યાન ધરો ઉલ્લસંત, સિદ્ધચક્ર જયવંત,
દેવવંદન ત્રણ ટંક કરંત, પડિલેહણ પ્રતિક્રમણ કહંત, ભૂમિ શયન સુખસંત
તન મન વચન એકાગ્ર કરંત, નવ વાડે બ્રહ્મચર્ય ધરંત, ગુરુ વિનાયાદિ લહંત
જીવદયા સહ ઉરઠવંત, આનંદ મંગલ જય વરતંતા, ઈમ કહે ભગવંત .. ॥૩॥

ઈમ ગુરુ વિધિશું ઓળી કીજે, ગુરુ મુખ આંબિલ વ્રત ઉચ્ચરીજે, દાન સુપાત્રે દીજે,
સાડા ચાર સંવત્સર કીજે, ઉજમણું નિજ શક્તે કીજે, તો તસ ફલસુખ લીજે,
ખુશાલ સુંદર વાણી, વદીજે, કુડ કુવચનને ત્યાગ કરીજે, અક્ષય સુખ વરીજે
શ્રી વિમલેસર યક્ષ કહીજે, દેવી ચક્રેસરી વિઘન હરીજે, શ્રી સંઘને સુખ દીજે.. ॥૪॥

(૪૭)

શ્રી અરિહંત જિનેશ્વર રાય, પાદ પ્રણમે સુરવર નરરાય, પૂજે પાપ પલાય
ચંપકકેતકી પાટલ જાઈ, સેવંતી માલતી સુહાઈ, પરિમલ પુહવી નમાઈ,
ચારુ શ્રાવક પૂજે ફૂલે, વળી વિશેષે ગ્રહી બહુ મૂલે, ઈંહાં જીવન ભૂલે
કરણી સાધુ ભલી પરે જાણે, વઈર સામિ ગુરુ ઈણિ પરે આણે, વળી વિશેષે વખાણે..॥૧॥

આંબા રાયણ રસ ખજૂરા, સદા સીતાફળ ને બીજોરા, રુડા ફલ જંબીરા,
ખડબૂંજા કોલાં વડેરાં, જાંબૂ નીંબૂ સરસ ભલેરા, અતિ મોટા નાલેરા
નારંગી નવરંગા કેળા, પાકા દાડિમ કીજે ભેલા, ઢોલો મેલી સજોલા
વળી ઢોવો ખુરસાણી સેવ, મુજ મન માંગી એહી જ ટેવ, વંદુ અરિહંત દેવ... ॥૨॥

નિમજાં ને સાકરની જોડ, પીસ્તા દ્રાક્ષ બદામ અખરોડ, ખાતા પૂગે કોડ
અતિ ઉજળા સરસ ગુંદવડા, હિયડા સાંભળ્યા વરસોડા, ખારેકને શીંગોડા ।
ઘણી સુખડી ઈણીપરે આવે, બુંદગીરી સેલડી સુહાવે, ચારોલી પણ ભાવે ।
ગુલને ગુંદ ભલી ગુલધાણી, સવિ હુંતિ મીઠી જિનવાણી, સુણો ભવિક મન આણી... ॥૩॥

ખાજા લાડુ મરકી માંડી, ભલી જલેબી તિસકુ છાંડી, ઘેબરશું રઢ માંડી
ખીર ખાંડા માંડાની ભાત, ઘણીઅ છે પકવાન્નની જાત, ઉપર દીધી પાત,
સુરહિ ધીને ઉનાં ધાન, કુણ કરે કંસાર સમાન, ઉપર ફોફલ પાન
ઘણા સાલણા ભલી સજાઈ, હરખી પીરસી અપની માઈ, જો ત્રૂઠે અંબાઈ... ॥૪॥

(48)

भत्तिजुत्ताण सत्ताण मणकामणा-पूरणे कप्पतरु कामधेणूवमं ।
दुक्खदोहग्गदारिद्दनिन्नासयं, सिद्धचक्कं सया संथुणे सासयं ॥1॥
तिजग जण संथुअ पायपंकेरुहं, हेमरुप्पं जणा सोगनीलप्पहं ।
सिद्धचक्कं थुणंताण कयनिव्वुइं सव्व तित्थंकरा दितु नाणुन्नई ॥2॥
जत्थ जिणसिद्ध तह सूरि वायगजइ, दंसणं नाणचरणं तव नवपइ ।
सिद्धचक्कस्स वण्णिजए तं सया, नमह सिरिवीर सिद्धंत माणंदिआ ॥3॥
जक्खिणी जक्ख गह वीर दिसिपालया, जय विजय जंभिणी पमुह ।
दिंतु रुद्दाण खुद्दाण निन्नासंग, सिद्धचक्कं महंताण कल्लाणर्ग ॥4॥

(૪૯) સગ્ઘરા છંદ

अर्हम् मूलं प्रकाण्डोऽतनु निकऽधरः सूरिराजश्च शाखा
गुल्मः सद्वाचकेशो दलतति परिधिः साधवो मंजरीचित

પુષ્પો યો દર્શનં ચાડભિમત પરિમલશ્ચારુ ચારિત્ર રુપઃ
શસ્તં સસ્યં તપશ્ચાડમરતરુરિવ વઃ સિદ્ધચક્રં પુનાતુ.... ॥૧॥

આમાઃસિદ્ધા મુનિન્દ્રાઃ પ્રવર મુનિવરાઃ વાચકાઃ સાધવશ્ચ
શ્વેતા રકતાશ્ચપીતા બુધ સમ હરિતાઃ કજ્જલાભા જિનેશ
ચંચત્પુષ્પાગ્રપત્રચ્છવિ કનકરજઃ પર્ણ રોલમ્બમાનાઃ
ગીર્વાણા ગાઈવેષ્ટં સકલમતિમત્તા પાવનં સંદિશન્તુ... ॥૨॥

સા વાણી ગ્રહનેત્રાબ્ધિધન પરિમિતાઃ કર્મ નિર્મૂલ કાના
માચાર્યાણાં રસત્રિર્નવ નવ મુનયોઃ વાચકાનાં મુનીનામ
વિંશત્યા સમ યુક્તા મુનિકૃતિ સહિતા નેત્ર સંખ્યા ચતુર્ણાં
ષષ્ઠેરાબ્ધિ સ્વશા ક્તિર્ગગનરારામિતાઃ સદ્‌ગુણૌઘા જયન્તિ... ॥૩॥

દેવેન્દ્રા અષ્ટવર્ગા ગ્રહગણસહિતા ગોમુખાયાઃ પરેડપિ
ચક્રેશ્વર્યાદિ દેવ્યોડપિ ચ કુશલકરાઃ સિદ્ધચક્રસ્ય ભક્તાઃ
શ્રી શ્રીપાલાદિકાનામિવ સુષમભૃતાં પ્રાણીનાં ભક્તિ ભાજાં
શંસ્વર્વૃક્ષં દિશન્તુ પ્રશમ સુખફલં, મુક્તિ સૌભાગ્ય બીજમ.. ॥૪॥

(૫૦)

વિપુલ કુશલ માલા, કેલિ ગેહં વિશાલા,
સમવિભવ નિધાનં, શુદ્ધ મંત્ર પ્રધાનમ
સુર નરપતિ સેવ્યં, દિવ્ય માહાત્મ્યભવ્યં,
નિહત દુરિત ચક્રં, સંસ્તુવે, સિદ્ધચક્રમ. ॥૧॥

દમિત કરણવાહં, ભાવતો યઃ કૃતોડહં
કૃતિનિકૃતિ વિનાશં, પૂરિતાંગિ વ્રજશમ
નિમિત જિનસમાજં, સિદ્ધચક્રાદિબીજં
ભજતિ સ ગુણ રાજિઃ સોનિશં સૌખ્યરાજિં... ॥૨॥

વિવિધ સુકૃત શાખા, ભંગપત્રૌઘસાલિ,
નયકુસુમમનોજ્ઞ પ્રૌઢઃ સંતફલાઢ્યઃ
હરતુ વિનુવતાં શ્રી, સિદ્ધચક્ર જનાનાં
તરુરિવ ભવતાપાનાગમઃ શ્રી જિનાનાં.. ॥૩॥

જિનપતિ પદસેવા, સાવધાના ધુનાનાં,
દુરિત રિપુ કદમ્બં, કાન્ત કાન્તિં દધાનામ
દદતુ તપસિ પુંસાં, સિદ્ધચક્રસ્ય નવ્યં,
પ્રમદમિહ રતાનાં, રોહિણી મુખ્ય દેવ્યઃ .... ॥૪॥

(૫૧)

અંગ દેશ ચંપાપુરી વાસી, મયણાને શ્રીપાલ સુખાસી, સમકિત શું મનવાસી,
આદિ જિનેશ્વરની ઉલ્લાસી, ભાવે પૂજા કીધી મન આશી, ભાવ ધરી વિશ્વાસી
ગલિત કોઢ ગયો તેણે નાશી, સુવિધિશું સિદ્ધચક્ર ઉપાસી, થયો સ્વર્ગમાં વાસી,
આસો ચૈત્ર પૂરણ માસી, પ્રેમે પૂજો ભક્તિ વિકાસી, આદિ પુરુષ અવિનાશી.. ॥૧॥

કેસર ચંદન મૃગમદ ઘોળી, હરખેશું ભરી હેમ કચોળી, શુદ્ધ જલે અંઘોલી
નવ અંબિલની કીજે ઓળી, આસો સુદ સાતમથી ખોલી, પૂજે શ્રી જીનની ટોળી
ચઉગતિમાંહી આપદા ચોલી, દુર્ગતિનાં દુઃખ દૂરે ઢોળી, કર્મ નિકાચીત રોળી,
કર્મ કષાય તણા મદ રોળી, જેમ શિવરમણી ભ્રમર ભોળી, પામ્યા સુખની ઓળી.. ॥૨॥

આસો સુદ સાતમ સુવિચારી, ચૈત્રી પણ ચિત્ત શું નિરધારી, નવ આંબિલની સારી
ઓળી કીજે આળસ વાળી, પ્રતિક્રમણ બે કીજે ધારી, સિદ્ધચક્ર પૂજો સુખકારી,
શ્રી જિનભાષિત પર ઉપકારી, નવ દિન જાપ જપે નરનારી, જેમ લહીએ મોક્ષની બારી
નવપદ મહિમા અતિ મનોહારી, જિનાગમ ભાખે ચમત્કારી, જાઉં તેહની બલિહારી.. ॥૩॥

શ્યામ ભ્રમર સમ વીણા કાળી, અતિ સોહે સુંદર સુકુમાલી, જાણે રાજ મરાલી
ઝળહળ ચક્રં ધરે રુપાળી, શ્રી જીનશાસનની રખવાલી, ચક્રેસરી મેં ભાળી
જે આ ઓળી કીજે ઉજમાળી, તેનાં વિઘ્ન હરે સૌ બાળી, સેવક જન સંભાળી
ઉદયરત્ન કહે આસન વાળી, જે જીન નામ જપે જપ માળી તે ઘર નિત્ય દિવાળી. ॥૪॥

(૫૨)

અરિહંત નમો વળી સિદ્ધ નમો, આચારજ વાચક સાહુ નમો
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર નમો, તપ એ સિદ્ધચક્ર સદા પ્રણમો.. ॥૧॥
અરિહંત અનંત થયા થાશે, વળી ભાવ નિક્ષેપે ગુણ ગાશે,
પડિક્કમણા દેવવંદન વિધિસું, આંબિલ તપા ગણણુ ગણો વિધિશું.. ॥૨॥
છરી પાળી જે તપ કરશે, શ્રીપાલ તણી પરે ભવ તરશે,
સિદ્ધચક્રને કુણ આવે તોલે, એહવા જીન આગમ ગુણ બોલે... ॥૩॥
સાડા ચાર વરસે એ તપ પુરો, એ કર્મ વિદારણ તપ શૂરો,
સિદ્ધચક્રને મનમંદિર થાપો, નય વિમલેસર વર આપો... ॥૪॥

ચાર વબત બોલવાની સ્તુતિ

સિદ્ધચક્ર નમી પૂજી થુણીએ, અરિહંતાદિક નવપદ ગણીએ,
શ્રીપાલ ચરિત્ર સદા સુણીએ, વિમલેસર વીર વિઘન હણીએ ॥૧॥
સિદ્ધચક્ર આરાધો સાધો વાંછિત કાજ, અરિહંતાદિક પદ સેવ્યાથી શિવરાજ
ઈમ આગમમાંહિ સિદ્ધયંત્ર શિરતાજ, વિમલેસર પૂરો પદ્મ વાંછિત તુમે આજ ॥૨॥
વીર પ્રભુએ આંબિલ તપને, ભાખ્યુ ભવિ હિતકારીજી
અર્હન સિદ્ધને સૂરિ વાચક, મુનિ સેવા સુખકારીજી
દર્શન જ્ઞાન અને ચારિત્ર, તપ સેવો શ્રુતધારીજી
શાસન દેવો સહાય કરે સહુ, દ્રવ્ય ભાવ સુખકારીજી ॥૩॥
એકાદશ જશ અતિશય પ્રગટે, કર્મ કલંક ઉચ્છેદેજી
તીમ ઓગણીશ કરે શુભ અતિશય, સુર સમુદાય અખેદેજી
જન્માતિશય ચઉ સંયુત્તએ, અતિશય ચોત્રીસ ભેદે જી
તેહશું જેહ બિરાજે જિનવર, પ્રણમું તેહ ઉમેદેજી ॥૪॥
સિદ્ધચક્રને સેવો મન વચ કાય પવિત્ત,
અરિહંતાદિક પદ સેવો એકણ ચિત્ત
જિનવાણી સુણીને ખરચો બહુલુ વિત્ત,
વિમલેસર પૂરો મનવાંછિત તુમે નિત્ય ॥૬॥
સહુમંત્ર શિરોમણી, નિત્ય જપીએ નવકાર,
કર્મ અનંતા ટાળે, ભાવ ઉલ્લાસ શ્રીકાર,
યંત્ર શ્રી સિધ્ધચક્રનું, કરો આરાધન શુદ્ધ
વિધિથી નવનિંધિ થાવે, મંગલ લીલ સુબુદ્ધ ॥૭॥
સિદ્ધચક્ર આરાધી, કીજે આંબિલ એકાશી
અરિહંતાદિક જપમાળા, વીસ ગણો તે ખાસી,
ભૂઈ સંથારો, ઈમ જિન વાણી પ્રકાશી,
કવિ પદ્મવિજયના, વાંછિત પૂરે સોહમ વાસી ॥૯॥
સિદ્ધચક્ર આરાધો, નિત આતમ નવ દેહરા જુહારો
અરિહંતાદિકમાં, નિજ આતમ અવતારો
ઈમ આગમમાંહી, જિનવાણી અવધારો
કવિ પદ્મવિજય કહે, વિમલેસર સુખકારો ॥૧૦॥

(૫૩)

શ્રી વીરો રાજગૃહે કિલ સમવસૃતો ધર્મ વાર્તાભિધીતા
તં નન્તું શ્રેણીકરાજ સપરિકર ઈતસ્તેન તસ્યાગ્ર ઉકતમ
મહાત્મ્યં સિદ્ધચક્રં ત્રિભુવન વિતતં ધ્વસ્ત સંસાર કૃચ્છ્રં
શ્રીપાલ પ્રબંધ પ્રભવત ભવિકા : સેવિતું તન્નિશમ્ય.... ॥૧॥

અર્હત રુપં વિચાલેડનુપમ ગુણમયં, સિધ્ધ ગચ્છાધિ નાથો,
પાધ્યાયાડપસ્તય બિમ્બે હૃદય સલિલ જે, પંડિતૈર્ન્યસ્તનીયમ
સમ્યક્ત્વ જ્ઞાન વાચં યમ ચરણ તપો દિક્ષુ પશ્ચાદિ દિક્ષુ
ઉઁ હીં ભાજેડક્ષમાલા ગણયત સુધિયો વિંશતિ તન્નદાનામ.... ॥૨॥
આચામ્લાનાં વિધેયં દિત્ત દુરિત તપો દગ્ધ સંસાર મૂલ
માશ્વિને માસી ચૈત્ર પ્રતિ દિવસૌ સાદરં જૈન સારઃ
શ્રોતવ્યશ્ચાગમાબ્ધિઃ સ્વહિત મુનિમુખ્યાત સિદ્ધચદિ શિ
સ્તત્ર પ્રોક્ત ક્રિયાયા ભવચયનિચિત્તં ધ્વંસયેત સા ચ કર્મ.... ॥૩॥

સંપૂર્ણેડસ્મિન્ન વિધ્ને તપસિ ભવભિદા ચંદ્રહસોપમાને
દીર્ઘ સુધ્યાપનં યે વિદ્ધતિ મુદિતાઃ સિધ્ધચક્રાર્ચિનોહિ
હંસારુઢાવિછિતે વિમલ સુરપતિ વ્યાપ્તકીર્તિશ્ચતેષાં
દેવી ચક્રેશ્વરી ગુરુ મુદયં, સાધુ લક્ષ્મીપ્સુકાનામ ॥૪॥

(૫૪)

સકલ ધર્મનું કેન્દ્ર એ કહીએ, શ્રી સિદ્ધચક્ર ગુણ મન વહીએ, તપનાં કષ્ટને સહીએ
નિજાનંદ સ્વરુપ મન ધરીએ, નાભિથી એક નાળ અનુસરીએ, કમળ હૃદયે ધરીએ
પાંખડીએ પંચ પરમેષ્ઠી સ્મરીએ, એકાકાર થઈ ધ્યાન જો ધરીએ, નાસિકાએ દ્રષ્ટિ ધરીએ,
સ્વરુપ ધ્યાતા ગુણગણ ભરીએ, આસો ચૈત્રની ઓળી કરીએ, મુક્તિ રમણી વરીએ.... ॥૧॥

પહેલે પદે અરિહંત વખાણું, ઉત્કૃષ્ટા એકસો સીત્તેર જાણું, જધન્યથી વીસ પ્રમાણું ।
તે મધ્યે નામ શાશ્વતા જાણું, ઋષભ ચંદ્રાનન મનમાં આણું, માનુ આ ઉત્તમ ટાણું
વારિષેણને શ્રી વર્ધમાન, ચારે નામ દેવલોકે જાણ, પડિમા પ્રભુ બહુમાન,
જિનપડિમા જિનસારિખી માન, તે વિણ નહી કહીએ કલ્યાણ, અરિહંત આણા પ્રમાણ॥૨॥

સિદ્ધ આચારજને ઉવજઝાય, મહામુનિ સેવો નિર્મળ કાય, દર્શન જ્ઞાન સુહાય
ચારિત્ર તપથી શુદ્ધ થવાય, એ નવપદમાં સર્વ સમાય, વિધિથી નવનિધિ થાય,
જિનવાણી તે અમીય સમાણી, ગુણમણિ ખાણી ભાવે તાણી, કલિયુગે કલ્પ સમાણી
સેવે બહુ સુરનર વૈમાની, જ્ઞાન કવચ શ્રી મુનિ પરિધાની, આરાધો ભવિ પ્રાણી.. ॥૩॥

શ્રીપાળરાયની ગઈ સહુ વ્યાધિ, મયણા જશ વ્યાપ્યો એ આરાધિ, જીવન સુખને સાધી,
પૂર્ણ શ્રધ્ધાએ પૂર્ણ પ્રતાપી, પૂરે મનોરથ શક્તિ આપી, ચક્રેશ્વરી દેવી અમાપી,
ધર્મ વૈભવથી બનો ધનવાન, અપૂર્વ ઉલ્લાસે કરો કર્મની હાણ, આરાધો બની એકતાન
ગુણ બગીયો પ્રફૂલ્લ બનાવો, શાસને જયજયકાર જગાવો, જિનેન્દ્ર વિજય વરે લ્હાવો.. ॥૪॥

ઉપાદ્યાય પદ

(૫૫) રાગ : શાંતિ સુહંકર સાહિબો....

વાચક પદ પ્રણમું સદા, જેહ કર્મ નિવારે
સારે આતમ ભાવના, શુભ કાજ સુધારે
વીર પ્રભુના શાસને, વાચક ગુણ ધારે
મન વચ કાયે હું સ્તવું, સંસારથી તારે... ॥૧॥

પરમારથને પેખતા, જાણી આગમ વાણી
ધર્મ ધરી હરે કર્મને, વાચક ગુણ ખાણી
ચઉવીશ જિનના જે થયા, તે સર્વને વંદો
વાચક પદ વંદી ભવિ, નીચ કર્મ નિકંદો... ॥૨॥

આગમ ગુણ અરવિંદમાં, ભૃંગ સમ જે રાજે
જિનશાસનમાં મહાલતા, હાથી સમ ગાજે
ધર્મ ભાવના જોરથી, ઉજાડે વાડી
કારમી ભવ ભયથી ભરી, કરી દૂર તે ઝાડી.... ॥૩॥

વિમળેશ્વર ચક્રેશ્વરી, જસ સેવાકારી
શાસન વિઘ્ન હરે સદા, ગુણ ગણનાકારી
સિદ્ધચક અરવિંદમાં, કરે ભ્રમર વિહારી
લબ્ધિ સૂરીનાં સદ્ધ્યાનથી હોય મુક્તિ ઘારી.... ॥૪॥

દર્શનપદ (૫૬)

રાગ : પાર્શ્વ જિણંદા, વામાનંદા.....

સમકિત સારુ ગુણમાં પ્યારું, આપે મુક્તિ વેલડી
ક્ષાયિક સમકિત શિર સરદાર, રસ મીઠો શેલડી
નાયુ બદ્ધા ભાવે પામે, મુક્તિ એક ભવ વિષે,
આયુ બદ્ધે ત્રીજે ચોથે, મુક્ત વીર જિન દિશે... ॥૧॥

ચોવીસ જિનનું ધ્યાન ધરીને, સ્વ શ્રદ્ધા નિર્મળ કરો,
નિર્મળ સમકિત ગુણને પામી, બીજા ભંડારો ભરો,
રત્નત્રયીને ઓળખી આતમ, ગુણ ભંડારો ભરો
નિંદ્ય કર્મો દૂર નિવારી, ઘાતી કર્મને હરો... ॥૨॥
આગમજ્ઞાને નિત્ય રમીજે, ભમીજે ભવમાં નહીં
ભવ દુઃખડાં ખૂબ વમીજે, સમીજે કર્મો સહી
આતમ નિર્મલ નિત્ય કરીજે, ધરીજે ગુણ ગ્રહી
પીસ્તાલીશ સુ પ્રણમીજે, દીજે નિજ કર્મો દહી... ॥૩॥
વિમલેસર ચક્રેસરી દેવી, હેવી જિનશાસને
વિઘ્ને નાશો નિત્ય કરેવી, આપે સુખરાસને
હૃદય કમલે દર્શન જાસ, વસી રહ્યું ખાસ છે
આતમ લબ્ધિ ગુણ ગણ કેરો, જેમાં નિત્ય વાસ છે... ॥૪॥

જ્ઞાનપદ (૫૭) રાગ : શત્રુંજટા મંડન ઋષભ જીણંદ ધ્યાલ....

આતમ ગુણ મંડન, દુઃખ વિહંડન નાણ, મોહ હરવા કાજે, જિન ભાનુ દિલ આણ
ગુણ સંપત્તિ વાધે, લાધે શિવપુર ઠાણ, સવિ દુઃખ નિવારે, ટાળે ભવ દુઃખ ખાણ.. ૧
ચોવીસે જિનનાં, નાણી નમુ ધરી નેહ, ગુણ સંપત્તિકારક, ગુણ ગણનાં જે ગેહ,
મેહ અમીરસ કેરાં, પાવન જેના દેહ, વિદેહ બનીને, પામ્યા મુક્તિ તેહ.... ૨
આગમ ગુણ દરિયા, ભરીયા સ્યણથી જેહ, લહેરો જસ સુંદર, જાણો નય મય એહ
ગમ ભરેહ વર ગંભીર, જસ તોડે ભવનો નેહ, નિત્ય બનવા વિદેહી જગમાં એહની રેહ..૩
શાસન સુખદાતા, દેવી સુણો અરદાસ, અમ વિઘ્ન નિવારો, કરતાં ધર્મ વિલાસ
વિકસીત ચિત્ત ચાહુ, ચાહુ લબ્ધિ પ્રકાશ, એ મેળવતા મુજ, હોંશે શિવની આશ...૪

ચારિત્ર પદ

(૫૮) રાગ : સુમતિ સુમતિ દાયી

ભવિ જન ગુણ ગાવો, તેથી સંજમ પાવો
સમય ન મલે આવો, ચિત્ત ચારિત્ર ધ્યાવો
કર્મ થકી મુકાવો, ધારી મુક્તિનો દાવો,
કરે મુક્તિ વધાવો, ભાવના ચિત્ત લાવો.... ॥૧॥
સવિ જિનવર સેવો, પામવા મુક્તિ મેવો
ચરણ દુઃખ હરેવો, ધાર જે નિત્ય મેવો,

હરે જાવ તણો ખેવો, એમ દેવાધિદેવો,
કહે ગુણ ભરેવો, ઋષિ ઢંઢણ જેવો.... ॥૨॥
ગુણ ગણ ભવિ ધારી, દુઃખડા ઘો નિવારી
આગમ મન ધારી, જન્મ માનવ સુધારી
કુમતિ કઠીન ટારી, થાઓ મુક્તિ વિહારી,
મળે મુક્તિ નારી, શોક સંતાપ વારી... ॥૩॥
ચરણ ગુણ પ્રધાનો, શાસ્ત્રમાં બહુ વિધાનો
કહે સમકિત દાનો, મોહ ના ચિત્ત આણો
શાસન સુરિ માનો, ટાળો વિઘ્ન વિધાનો
સૂરિ લબ્ધિ મહાનો, સંજમે ગુણ ખાણો... ॥૪॥

તપપદ (પદ) રાગ : જય જય ભવિ હિતકર

કર કર ભવિ હિતકર, તપ મહાનંદ કાર,
દુઃખ દલદર ટાળે, ખાળે પાપ વિચાર
દુર્ગતિ દુઃખ વારે, મારે કર્મ વિકાર
સુખ સંપત્તિ આપે, જિન આણા સુખકાર.... ॥૧॥
ચઉવીશ જિન વંદો, ભવ દુઃખ ટાલણહાર
તપ તપ્યા ભાવે, વારી વિષય વિકાર
સુખ સંપત્તિ ધારી, વરવા શિવ વરનારી
એ કરણી સારી, હું જાંઉં બલિહારી... ॥૨॥
આગમ રત્નાકર, દીપે તાસ તરંગ
નયભંગ સ્વરુપી, કરવા કર્મ શું જંગ
એ રંગ અપૂરવ, તંગ જીવન હરનાર
જીવ નિર્મળકારી, નમું થવા ભવપાર.... ॥૩॥
ચક્રેસરી કેસરી, દેવી જિનપદ સેવી
તમ વિધન હરેવી, ભવિજન સહાય કરેવી
સંપદ સુખસારે, જે સેવા જિનધારે
સૂરિ લબ્ધિ જાવે, ભવ જલથી કિનારે... ॥૪॥

(૬૦)

ભાવોલ્લાસે કરીએ, ભવિ નવપદના જાપથી શુદ્ધી એવી
આસોને ચૈત્ર માસે, સુવિધિ મન ધરી શુકલની સપ્તમીથી

ધ્યાવે જે પૂર્ણિમાનાં નવદિવસ સુધી રોગને તે હટાવે
જાશે આરાધી મોક્ષે, પવિસહ મયણા સિદ્ધચક્ર પ્રભાવે.... ॥૧॥
પૂજે અર્હન્ત સિદ્ધ, સ્વકર કજ વડે, શીર્ષને પાય નામી,
વંદે આચાર્યને જે, પ્રખર કરમના, તાપને દે સમાવી
સર્વોપાધ્યાય સાથે, મુનિ દરિસણને, જ્ઞાન ચારિત્ર વંદો
ઉંચે સ્થાને જવાને, તપા શું મન ધારી, પૂર્વનાં પાપ ખંડો.. ॥૨॥
પૂજે જે સિદ્ધચક્ર, પ્રશમરસ તણો, ભાવ હૈયે વહાવી
સાથે સાંજે સવારે, પડિક્કમણ કરી, દોષને દે હટાવી
એકાશી આંબિલોને, વિધિ સહ કરતા, શીલને શુદ્ધ પાળો
તેઓ મોક્ષ વસે છે, ભવ જલધિ તરી, શાસ્ત્ર છે એમ બોલે.. ॥૩॥
આ સાડાચાર વર્ષે વિષહર તપ તે થાય સંપૂર્ણ માણી,
આરાધો ભવ્ય નિશ્ચે, ત્રણ જગતમાંહી કોન છે ચિત્ત આણી,
દેવી ચક્રેશ્વરી રે, દુઃખ દુરિત હરે, ટાળવી સર્વ ખામી,
સેવો હંમેશ કલ્પદ્રુમ સમ સમજી સિદ્ધચક્ર પ્રતાપી.... ॥૪॥

(૬૧) રાગ : શત્રુંજય મંડન

જિન શાસનમાંહી, સિદ્ધચક્ર છે સાર
ભવિ જનને એ છે હૈયા કેરો હાર
તન મન અને ધનથી સેવા કરો સુખકાર
શ્રીપાલ અને મયણા, પામ્યા સુખ અપાર.... ॥૧॥
અરિહંત સિદ્ધ વંદો, આચારજ મનોહર
વાચક મુનિદર્શન, જ્ઞાન ચરણ ભંડાર
તપ બહુ વિધ તપજો, આતમને હિતકાર
જે ભવિજન કરશે, તે તરસે સંસાર.... ॥૨॥
આસો મહિનામાં શરુ કરો દિલદાર
બીજો નહીં જગમાં, એની હોડ કરનાર
રોગ, શોક નહીં આવે, એ નિશ્ચય દિલધાર
ગુરુ ગૌતમ ભાખે, એ છે તારણહાર.... ॥૩॥
એતે નવપદ કેરું, ધ્યાન ધરો નરનાર
નહિ મળશે આવો, અવસર વારંવાર
વિમળેશ્વર ચક્રેશ્વરી વિઘ્ન કોડ હરનાર
લબ્ધિ મુજ આપી, કરો જયંત ભવપાર.. ॥૪॥

(૬૨)

અરિહંત પદ વંદો, સિદ્ધ વંદો સૂરિરાજ
ગુણ છત્રીસે ભરીયા, પ્રણમો વર ઉવજ્ઝાય,
ભવસાગર તારક , લળી લાગું મુનિપાય,
લીજે પાંચનું શરણું, ઘર ઘર મંગળ થાય.... ॥૧॥
સમકિત જિન દર્શન, હોજો શુદ્ધ મનમાંય
પ્રભુ જ્ઞાન પ્રતાપે, જીવન વિરતિ પાય,
વર ચારિત્ર પામી, વંદો સર્વ જિન પાય,
વળી તપ પદ સેવો, કર્મ મળ સવિ જાય... ॥૨॥
એ નવપદ માંહે, પૂર્વોનો સાર સમાય,
સિદ્ધચક્રને જપીએ, યંત્ર અતિ સુખદાય,
દેવ, ગુરુ, ધર્મનો, ત્રિવેણી સંગમ થાય,
જિન વાણી પ્રણમો, કેવળ મુક્તિ નિપાય... ॥૩॥
સિદ્ધચક્રનો સેવક, ગુણ વિમળેશ્વર ગાય,
વળી દેવી ચક્રેશ્વરી, કરે ભકતને સહાય
જે સમકિતી સુરવરો, શાસનને હિતદાય,
ભક્તિ આકર્ષણ યોગે, લબ્ધિ જિતેન્દ્ર ગવાય.... ॥૪॥

(૬૩) નવ પદની એક એક સ્તુતી

અરિહંત ÷ પુષ્પ પ્રદીપાક્ષ ધૂપપૂગીફલૈ, જિનેન્દ્ર પ્રતિમાં પ્રપૂજ્ય ।
યે શ્રી પરમેષ્ઠી મંત્રં, જપન્તિ તે તીર્થકૃતો ભવન્તિ ॥
સિદ્ધ÷યદ દીર્ઘકાલ સુનિકાચિત બંધન બદ્ધ, મષ્ટાત્મકં વિષમાચારમભેધકર્મ ।
નશ્યં નિહત્ય પરમંપદમાપસ્તે, સિદ્ધા દિશન્તુ મહતીમિહકાર્યસિદ્ધિં ॥
આચાર્ય÷સૂરિ સદાચાર વિચાર સારા, નાવારયન્તઃ સ્વપરાન યથેષ્ટઃ ।
ઉગ્રોપસર્ગૌક નિવારણાર્થ, મભ્યર્થયામ્યગતગન્ધ ધૂપૈઃ ॥
ઉપાધ્યાય÷પાષાણ તુલ્યોડપિ નર યદીય-પ્રસાદલેશાદ્મભતે તે સપર્યામ ।
જગત હિતઃ પાઠક સંચયઃ સઃ કલ્યાણ માલાં વિતનોતુ સંઘે ।

સાધુ÷શ્રી તીર્થકૃત્પદ વિધાય તપસ્વી વર્ગ, વાત્સલ્ય પુણ્યપદવીમધિગમ્ય સમ્યક્ ।
શ્રી વીરભદ્ર મુનીવદ્ વિધિના વિધેયં, સ્થાન હિ સમમિદં શિવસૌખ્યહેતુઃ ॥
દર્શન÷સકલ મંગલ કેલિ નિકેતનં, કુમતધ્વાંત વિઘાતન ભાસ્કરમ ।
શુચિતરં નિજબોધિ સમુદ્દભવં, ભવ વિઘાતન કૃતે યજ દર્શનમ ॥

જ્ઞાન÷વિદન્તિ ખલુ કૃત્યમકૃત્યજાતં, ચારિત્ર; નિર્મલં ચ સમાચરન્તિ ।
જ્ઞાનાચ્ચભવ્ય ભાવિનઃ શિવમાપ્નુવન્તિ, જ્ઞાનં નિદાન મખિલોત્તમ શમં લક્ષ્મ્યા ॥
ચારિત્ર÷કઠિનકર્મ ઘનાઘન ભેદકં, સમદમાદિ ગુણાવલિ મંડનમ ।
જિનગુણાધિપ સાધુ સુસેવિતં, ચરણ પંચ વિધં યજામ્યહં
તપ÷ઈતિ ચતુમાર્હતભક્તિતઃ પદમનન્ત સુખોદય દાયકમ ।
કનકકેતુ નરેન્દ્ર ઈવાનિશં, સૃજતિ યઃ સ ભવેત ત્રિજગપતિઃ ॥

(૬૪) શ્રી સાધુપદ સ્તુતિ
(રાગ : રાજુલ વર નારી)

મુનિ નમુ ગુણકારી, શોક સંતાપ વારી,
વહે ગુણ બ્રહ્મચારી, પાપ પંકો નિવારી;
નવ કલ્પ વિહારી, સાધના આત્મકારી,
જિન જપી સુખકારી, ભવ્ય જીવો ઉગારી ॥૧॥

સવિ જિનવર વદે, ન પડે કર્મ ફંદે
ભવિ કમલ કંદે ચિત્ત જેના સુનંદે
હરતા કરમ ખંધે, સેવીયે મુનિ ચંદે,
ન કરે કર્મ ગંદે, ભાવ રાખે અમંદે ॥૨॥

ગુણી મુનિ ગુણ ગાઈ, ભવ્ય કર્મો ખપાઈ,
સુઆગમ ચિત્ત ધ્યાઈ, રિદ્ધિ પામો સવાઈ;
ટળે ભવની તવાઈ, ભાવના ચિત્ત લાઈ,
શિવગતિ જીવ જાઈ, શાશ્વતુ રુપ થાઈ. ॥૩॥

શાસનવર દેવી, નિત્ય ભક્તિ ભરેવી,
ભવિ વિઘન હરેવી, સાર રક્ષા કરેવી;
જિનચરણ સેવી, મુક્તિ મહેલે ઠરેવી,
લબ્ધિ ગુણ વરેવી, નિજ કર્મ ઉખેવી ॥૪॥

(૬૫) શ્રી સિદ્ધપદની સ્તુતિ
(રાગ : પુંડરીક ગણધર પાય પ્રણમી જે)

યથાખ્યાત ચારિત્ર વરીને, કર્મકંદ, નિકંદીજી,
કેવલજ્ઞાન વર દર્શન પામી, બન્યા પરમાનંદીજી;
એક સિદ્ધ ત્યાં સિદ્ધ અનંતા, વસતા ચિદાનંદીજી,
એહવા સિદ્ધને નિત્ય નિત્ય વંદો, થઈને આગમ છંદીજી ॥૧॥

ચોવીશ જિનવર ગુણ ગણ ગાતાં, રાતાં હૈયાં છાજેજી,
ચોવીશ જિનને ભજતાં નિશદિન, સિંહ પરે જીવ ગાજેજી;
બલિહારી એ નરભવ કેરી, જે વસતું જિનરાજેજી,
પાપ સકલ નિવારી ચેતન, મંડયા આતમ કાજેજી. ॥૨॥
સમ નય વળી સ્યાદ્‌વાદથી, પણચાલીસ છે ભરીયાજી,
આગમ સુંદર વીતરાગનાં, દયા લ્હેરના દરિયાજી;
જીવે અનાદિ કર્મ કલંકો, મેલ ચીકણા હરીયાજી,
ભવ્યજીવ નિજ ભાવ વધારી, તે આગમ અનુસરીયાજી. ॥૩॥
દેવી જિનશાસનને સેવી, હર્ષ હૃદયમાં ધરતીજી,
જિનશાસન ઉપાસકનાં તે, વિઘ્ન સયલ પરિહરતીજી;
નાચ કરે, પ્રભુ આગલ નિશદિન, ફેર ફુદરડી ફરતીજી,
સિદ્ધપદના ભક્તિભાવે, શાસન લબ્ધિ ભરતીજી. ॥૪॥

(૬૬) શ્રી અરિહંતપદની સ્તુતિ
(રાગ : શંખેશ્વર પાસજી પુજીએ)

અરિહંત નમો ગુણસાયરુ, જિનમોહ તિમિર દિવયરુ;
અહનિશ તસ સેવા સાદરુ, જિમ જલ્દી ભવસાયર તરુ. ॥૧॥
ચોવીશે જિનવર ધ્યાઈએ, તો પરમાનંદ ઝટ પાઈએ;
મનવાંછિત સુખ સેવા સહી, જિન ધ્યાન કદી છોડો નહિ.॥૨॥
કર્મોનો કંદ નિવારવા, જિન આગમ હૃદયે ધારવા;
શિક્ષણ લ્યો વીરવાણી તણું, સુખ મેળવવા શિવપુરતણું. ॥૩॥
ભીડભંજન શાસન દેવ ખરા; નિત્ય સેવે ભાવે જિનવરા;
કહે લબ્ધિ વિઘ્ન સવિ વારજો, શાસન પરિતાપ નિવારજો.॥૪॥

(૬૭) શ્રી આચારજ પદ સ્તુતિ
(રાગ : આદિ જિનવર રાય જાસ સોવન્ન કાયા)

ભવિજન સુખદાયા, મોહમાયા હરાયા,
કનક વરણ કાયા, ત્યાગ દીની છે માયા;
મુનિસરીશ કહાયા, નિત્ય વંદુ હું પાયા,
જિનગુણ સુહાયા, મુનિગણમાં સવાયા ॥૧॥
ચોવીશ જિન કેરા, નિત્ય નમીયે સવેરા,

કરે ગુણ ગણ ઢેરા, પાપ હરતા જે ઘેરા;
છત્રીસ ગુણ મેરા, ચૂરતા ભવ કેરા,
ગુણગણ જસ અનેરા, આપતા મુક્તિ શહેરા । ॥૨॥
આગમ ગુણ દરીયા, છત્રીસ છત્રીસી ભરીયા,
ચરણ કરણ વરીયા, મોહ માયાથી સરીયા;
ભવજલધિ તરીયા, કર્મથી નૈવ ડરીયા
કુમત મતિ હરીયા, ભવ્ય જીવો ઉદ્ધરીયા. ॥૩॥
વિમલેશ્વર દેવા, તાસ કરતી નિરંતર સેવા
ગુણ ગણ ભરેવા, ભવ્ય વિઘ્નો હરેવા,
ચક્રેશ્વરી માતા, આપતી સર્વ સાતા,
સૂરિ લબ્ધિ ખ્યાતા, સેવી શિવપુર જાતા ॥૪॥

(૬૮) સિદ્ધચક સ્તુતિ

શ્રી જીનશાસનનાયક જિનવરશ્રી મહાવીર
ભાખે શુભ વાણી કઠીન કર્મ જંજીર
નવપદ તપ મહિમા સિદ્ધચક્ર અધિકાર
આરાધો સાધો જિમ પામો ભવપાર ॥૧॥
જિનઅંગ વિરાજે અતિશય શુભ ચોત્રીશ
જિનવાણી કેરા, ગુણ પ્રગટયા પાંત્રીશ
એહવા જિન સેવો દુષણરહિત અઢાર
સિદ્ધચક્ર સેવીજે આણી ભાવ ઉદાર ॥૨॥
અંગ પવિત્ર થઈ મહિને આસો ચૈત્ર
દેવવંદન કરીઈ પડિક્કમણા સોઈ પવિત્ર
ગણણુ વલી ગણીઈ આણી નિજ મન કામ
ઈમ વિધિસુ ભાવે સુણો સૂત્ર અભિરામ ॥૩॥
ગયગમણી રમણી પહેરી સાલ શણગાર
સિદ્ધાયિકા દેવી જિનશાસન હિતકાર
સિદ્ધચક્રનો સેવક સાન્નિધ્ય કરજો એહ
કવિરતનવિજય કહે લીજે ભવનો છેહ ॥૪॥

(૬૯)

શ્રી વીર જિનેસર અલવેસર અરિહંત
તપ સિદ્ધચક્ર કેરો ભાખે શ્રી ભગવંત
આસોને ચૈત્રે નવ નવ દિન વિકસંત
એકયાસી આંબિલ તેહનો કીજે તંત ॥૧॥
પહેલે પદ અરિહંત બીજે સિદ્ધ ભગવંત
ત્રીજે આચારજ ચોથે ઉવજ્ઝાય મહંત
પંચમે સર્વ સાધુ છઠ્ઠે દંસણ નાણ
સાતમે ચારિત્ર આઠમે, તપ પદ નવમે જાણ ॥૨॥
શ્રી જિનવર ભાખે સિદ્ધચક્ર ગુણમાલ
નિત જિનવર કેરી પૂજા કરો તિનકાલ
ઉજમણું કીજે ભાવે થઈ ઉજમાલ
તે શિવસુખ પામે જિમ મયણા શ્રીપાલ ॥૩॥
શ્રી સિદ્ધચક્ર કેરો શ્રી વિમલેસર દેવ
જે એ તપ કરશે તેહની કરશે સેવ
પંડિતવર સુંદર શ્રીકીર્તિવિજય બુધરાય
તસ સેવક ભાખે જિનવિજય ગુણ ગાય ॥૪॥

(૭૦)

શ્રી ઋષહેસર પ્રણમું પાય, ત્રિદશપતિમલ્યા ચાર નિકાય, વિદ્યાધર નરરાય
વિબુધા સહુ ત્રિહુંહા ત્રિગડુ રચાય પૂરવ દિશે પ્રભુ પધરાય, આસોપાલવ લહેરાય
પરષદા મલી તિહાં અનુકમે બાર, જોજનવાણી જિન કહેવાય, ભવિજન પાપ પલાય
દાન શિયલ તપ ભાવ સુહાય, શ્રી સિદ્ધચક્રનો મહિમા કહાય, નવપદ ધ્યાન ધરાય

ચોવીસે જિનવર ધ્યાન ધરીજે, ભરત ઐરાવત વિદેહ નમીજે, પંદર ક્ષેત્રના જિન વંદીજે
અતિત અનાગત વર્તમાન નમીજે, પ્રભુ દેખીને ચિત્ત રંજીજે, પાતક દૂર કરીજે
સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાલ થુણીજે, શાશ્વત અશાશ્વતાબિંબ પૂજીજે, જે દીઠે ગતિ છેદીજે
અષ્ટકમલ મધ્ય જિન થાપીજે, સિદ્ધચક્રનો નમણ ઘલીજે ઈમ શુકલ ધ્યાન ધરીજે ॥૨॥

ભાખે અર્થ વિવિધ પ્રકાર, સૂત્રમાંહે મંત્ર નવકાર, પહેલે અરિહંત શ્રીકાર
બીજે સિદ્ધ આચરિયસુ વિચાર, ચોથે ઉવજ્ઝાય મનોહાર પાંચમે સાધુ આચાર
છઠે દંસણ હૃદય મોઝાર, સાતમે નાણનો અધિકાર ચારિત્ર જપો જયકાર
નવમે તપગણો નિરધાર, આસો ચૈત્રી તવ આંબિલસાર ગણણુ દોય હજાર ॥૩॥

ગયો રોગ શ્રીપાલ શરીરં, લલના ત્રણ દશ તેહ વરીરં, મયણા મુખ્ય વજ્જરં ।
ચકેસરી સંઘનેહ ગહિરં વિમલેસરનામે વડધીરં, પરાક્રમે બાવન પીરં ।
સિદ્ધચક્ર સેવો મેલી કુટીલં, તર જાએ ભવ જલ નિધિ તીરં આમી સરવર સુખીરં ।
બુધ ઉત્તમ સાગર ગુણ ગંભિરં, સહ વિધાય સાહુસં ધીરં, કહે ચતુર સાગર સૌખ્ય શરીરં ॥૪

(૭૧)

અરિહંતસિદ્ધ સૂરિઉવજ્ઝાયા, સાધુ સકલવંદું સુખદાયા, દંસણ નાણ સુહાયા
ચારિત્ર તપએ નવપદ ભણો, પ્રેમધરીને ચિત્તમાં આણો, પામી નરભવ ટાણો
મનતનવચન ધરી એકધ્યાન, આરાધો ભવિગુણની ખાણ, તૂટે કર્મનિદાન
મંત્ર નહીં કોઈ એહ સમાન, ધ્યાતા લહીએ નિર્મલ ભાન પામે શિવપુર થાન ॥

ઋષભઅજિતસંભવ અભિનંદન સુમતિ પદ્મસુપાસજિણંદ, ચંદ્રપ્રભ સુખકંદ
સુવિધિ નાથ જિન શિતલ સ્વામી, શ્રી શ્રેયાંસ પ્રભુ અંતરજામી, વાસુપૂજ્ય ગુણધામી
વિમલ અનંત ધર્મ સુખદાયા, શાંતિકુંથુઅરમલ્લિ સુહાયા, મુનિસુવ્રત નમું પાયા
નમિનેમિપાર્શ્વ જિણંદા, વીરને પ્રણમે સુરનર ઈંદા, ધ્યાતા હોય સુખકંદા ॥૨॥

સમવસરણ બેઠા જિનભાણ, વાણીપ્રકાશે સુગુણ નિધાન, સુણજો થઈ સાવધાન
અંગ અગ્યારને બાર ઉપાંગ, દશ પયન્નાસુણો મનરંગ, છ છેદઅતિહી અભંગ
મૂલસૂત્ર જિન ચાર પ્રકાશ્યા નંદી અનુયોગ મહાગુણદાખ્યા, એપીસ્તાલીશ ભાખ્યા ।
જિનવાણી જે શ્રવણે ધારે, કર્મરિપુ દૂર નિવારે, આત્મગુણ અજવાળે ॥૩॥

વિમલેશ્વર ચકેશ્વરી દેવી, શાસન સાર કરે નિતમેવી, સિધ્ધચકધ્યાન ધરેવી,
જે પ્રાણી સિદ્ધચક્રને સેવે, મનવાંછિત ફલ તેહને દેવે, અનુપમ સુખતે લેવે ।
તપગચ્છમાંહે સુરતરુસરખો, શ્રીહીરવિજયમુનિશ્વર નિરખો, વંદી તેહને હરખો ।
તસ પદપંક મધુકર જે હું, સિદ્ધચકધ્યાન ધરો નિત તેહ, અંબાલાલ અતિ નેહ ॥૪॥

(72)

અરિહાણંસિધ્ધાણં, આયરિય ઉવજ્ઝાય સાહુનાણાનં
દંસણ ચરિત્ત તવાણં નમોત્થુ મે સિધ્ધચક્કાણં ॥1॥

રિસહ જિણવધ્ધમાણય ચંદાણણ વારિસેણ જામિહિં
સગ્ગે તિરિઅ પાયાલે સાસયદેવે તહા વંદે ॥2॥

એગારસ અંગગયં પુવ્વગયં તહ ઉવંગસુઅનાણં
મઇ સુઅ મણોહિ કેવલં નાણં પણમામિ ભત્તીએ ॥3॥

सुरजोइवणभवण जिणाण भत्ताय जक्रिवणि
उउचाराहण संघे हरंतु दुरिआइं सव्वाई ॥4॥

(७३)

अर्हदादीनिशुद्धानि, पदानिनवसंख्यया,
समृध्धि वृद्धिं यच्छन्तु, सिद्धचक्रतपोजुषाम ॥१॥

भूतभाविभवत्सार्वा, सत्केवलोज्ज्वलाः
सिद्धचक्र तपोनिष्ठान्नयन्तुन्नतिमंगिनः ॥२॥

ध्वादशांगमयं सम्यक श्रुतज्ञानंनयाकुलम,
ज्ञानश्रद्धास्तनोतुवे, सिद्धचक्रोद्यतान्नरान् ॥३॥

द्वादशांग्या अधिष्ठातृदेवी, दिव्याश्रियाश्रिता,
अविघ्नांकुरुतां पुंसां, सिद्धचक्र तपस्क्रियाम ॥४॥

(७४)

सयल मंगलवल्ली वसंतागमं भुवनजन नयन आनंद चंदोपमं
पबलमिच्छत्त संमोहनिन्नासयं सिद्धचक्कं सयावंदिमो सासयं ॥१॥
विमलवर केवलनाण लच्छी वरा, भुवन भव्वाण सव्वाण संसयहरा
दिंतुसम्माणिमाणि भूरंजणा, सिद्धचक्कं कुणंताणसव्वे सव्वेजिणा ॥२॥
हियय अन्नाणतमतिमिर निन्नासणो, अमल जणकमलवणखंड उल्लासणो
सुद्धसिद्धंतं विलसंत पक्कोयणो, सिद्धचक्कं धरंताण उज्जोयणो ॥३॥
विमलसुरचारु चक्केसरी देवया, पमुहासव्वेवि जिणसासणेसेवया
सम्मदिट्ठीसुरा सव्वसेवाकरा, सिद्धचक्कं भयंताण भद्दंकरा ॥४॥

(७५)

जणावलि वंछिअप्पसालं, दुक्खापहे धम्मनरिंदसालं
अपारापावा वलिंवल्लिचक्कं, भावेण वंदेसिरि सिद्धचक्कं ॥१॥

मुणींदसुचित चकोरचंदा सुवन्न देवा हयमोह नंदा
नमंत देवा सुरविंदराया करंतु सुक्खं महवीअराया ॥२॥

विणिज्जिआणंतपवाईमाणा, संसार संताव जलायमाणा
मुणिंद वीरस्स सुहासमाणा वाणीवरानंदतु रायमाणा ॥३॥

સુસેવગોવદવવારયાઓ સવ્વાસયાસાસણદેવયાઓ
કુણંતુલચ્છી સિરિસિદ્ધચક્કં આરાહયત્તાણ નરાણમિક્કં ॥૪॥

(૭૬)

અરિહંતનવપએહિં વંદિય દિવ્વલચ્છી, વછુરિત સુક્યલક્ખં દેવદેવીસપકખં
ભુવનજયપડાયં તિત્થરાયાણુણેયં, હિયયકમલધેયં સિદ્ધચક્કંમહેયં ॥૧॥

સયતિસયગરિટ્ઠા સિદ્ધચક્કંપઈટ્ઠા, નિવસિરિપાલારાહિયા ભાવપુવ્વં
દિસઉ ભવિઆણં મેરુસેલાભિસિત્તા, તિઅસવઈગણેહિં તિત્થસિહાસુસોહં ॥૨॥

જિણગણહરવુત્તં સુત્ત અત્થપવિત્થં, વિયલિયગણચક્કં બોહયંતં સચક્કં
હયતમતિમિરાહં સિદ્ધચક્કપ્પરોહં, પદિસઉ સુવિહાણં ભાણુદિપ્પંત નાણં ॥૩॥

નયજિણપયસમ્મટ્ઠિણો નટ્ઠરિટ્ઠા, વિમલ પહ પહાણા લોયરકખા સપાણા
બલરિઉ જયચક્કે સિદ્ધચક્કેરયાણં, પરમસુહનિહાણં બોહિલાહં સિદિંતુ॥૪॥

(૭૭)

સિરિસુકખ સોહગ્ગ સોહા નિહાણં, મહતારિહંતાઇ નવપયપહાણં
સુભવ્વાણ નિવ્વાણ પહ સત્થવાહં, નમંસામિ સિરિસિદ્ધચક્કં સયાહં ॥૧॥

અણાબાહમાહપ્પ સોહાપવન્ના, સુવન્નાડલિનીલીજ પારુપ્પવન્ના
કુણંતાણં તં સિદ્ધચક્કં મહંતં, સુદિંતુ સવ્વેંડરિહંતા અણંતં ॥૨॥

જિણિંદેહિં સદેસિસધ્ધરુવં, સિવં સિદ્ધચક્કસ્ય જસ્સિ સરુવં
સસવ્વાપવન્નાણ અન્નાણનાસં દિસઉઆગમોએસ નિવ્વાણ વાસં ॥૩॥

અહિઠાયગા સિધ્ધચક્કસ્સજકખા, તહજક્ખિણીસંઘરકખાસુદકખા
પસીઅંતુ મેસવ્વહા સાવહાણા, ચક્કેસરી ઓ વિમલાભિહાણા ॥૪॥

(૭૮)

સયલ સુકખાણ લકખાણ વકખાણયં
બહુયભવપાવ સંતાવિનિવારણં
ભવિઅમણ નયણઘણ જણિ આણંદણં
નમહ સિરિસિદ્ધચક્કંજણે અણુદિણં ॥૧॥

ભમર જિમ અમર નમિયપયપંકય
પંચવન્નાહિં કંતાહિં સમલંકિયં
સિદ્ધચક્કં થુણંતાણ મણવંછિયં
દિંતુસવ્વે જિણા વિવિહસુહ સંપયં ॥૨॥

અમ્મિ જિણગુરુય ગણધારગવન્નિયા
સિદ્ધચક્કસ્સ નવપયહ બહુમન્નિયા
સોયનિય લોયકમલદલ, બોહંક
હોઉ જયવંત સિદ્ધંત નવ દિણયરો ॥૩॥

વિમલવિમલાઈ સુરજક્ખ જક્ખિણીસયા
સિદ્ધચક્કસ્સ પયસસ્સ સવિ સેવયા
દુગ્ગ ઉવસગ્ગ વગ્ગ નિન્નાસણં
દિંતુ સોહંતુ સિરિવીરજિણસાસણં ॥૪॥

સ્તોત્ર વિભાગ

નવપદ સ્તોત્ર છંદ – (૧)

(રાગ : ઇંદ્રવજ્રા)

જીયંત રંગારિ ગણે સુનાણે, સપ્પાડિહે રાઈસયપ્પહાણે
સદેહ સંદોહ રયહરંતે, ઝાએહ નિચ્ચંપિ જિણેડરિહંતે.... ॥૧॥

દુટ્ઠટ્ઠ કમ્માવરણપ્પમુક્કે, અનંતનાણાઈ સિરીચઉક્કે,
સમગ્ગ લોગગ્ગ પયપ્પ સિદ્ધે, ઝાએહ નિચ્ચંપિ મણસ્સુ સિદ્ધે.... ॥૨॥

ન તં સુહં દેઈ પીય નમાયા, જે દિંતિ જીવાણીહ સૂરિપાયા
તમ્હા હુ તે ચેવ સયા મહેહ, જં મુક્ખ સુખ્ખાઈ લહું લહેહ.... ॥૩॥

સુત્તત્થ સંવેગ મયસ્સુએણં, સંખીરા નીરામય વિસ્સુએણં,
પીનંતિ જે તે ઉવજ્ઝાયારાયે, ઝાએહ નિચ્ચંપિ કયપસાએ... ॥૪॥

ખંતે પહંતે ય સુગુત્તિ ગુત્તે, મુત્તે પસંતે ગુણજોગ જુતે,
ગયપ્પમાએ નય મોહમાએ, ઝાએહ નિચ્ચંપિ મુણિરવિપાએ.. ॥૫॥

જં ધ્વ છક્કાય સુસદહાણં, તં દંસણં સવ્વ ગુણપ્પહાણં,
કુગ્ગાહિ વાહિ ઉવચંતિ જેણ, જહા વિઘેણ રસાયણેણ.. ॥૬॥

નાણં પહાણં નયચક્ક સિદ્ધં, તત્તાવલોહિકક મયં પસિદ્ધં,
ધરેહ ચિત્તાવસએ ફૂરંતં, માણિક્ક દિવોવ્વ તમોહરંતં... ॥૭॥

સુસંવરં મોહ નિરોહસારં, પંચપ્પયારં વિગયાઈયારં
મુલોત્તરાણેગ ગુણોપવિત્તં, પાલેહ નિચ્ચંપિ હુ સચ્ચરિત્તં ॥૮॥

બજઝં તહાબ્ભિંતર ભેયમેયં, કસાય દુબ્ભેય કુકમ્મ ભેયં
દુક્ખ-ખયત્થં કયપાવ નાસં, તવ તવેહા ગમિયં નિરાસં.... ॥૯॥

શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિ સ્તોત્ર (પંચચામર છંદ) (૨)

સમસ્ત ભવ્યલોક પદ્મબોધ દાન ભાસ્કરં,
વિલોક લોક રુપ્દરુપિ વસ્તુ ચક્ષ દેશકમ્
નિહત્ય કામ મોહિનીં તતિં ગતં જિનેન્દ્રતાં,
નમામિ તીર્થનાયકં નતૈસ્સુરાધિપૈર્જિનમ .... ॥૧॥

વિધૌતં કર્મ પંકરાશિ પ્રામ મુક્તિ વેશમકમ્,
સ્વનંત નિત્ય વાસિ સચ્ચ-તુષ્ટયાદિ ધારકમ્,
અસંખ્યકૈ ર્ગુણૈર્યુતં, પ્રતિષ્ઠિતં જનૈર્ભુવાં,
નમામિ સિદ્ધ બુદ્ધમચ્ચર્યમક્ષત સ્થિતં મુદા... ॥૨॥

સદૈવ શુદ્ધ ધર્મદં, જિનેન્દ્ર તુલ્યકીર્ત્તિતં,
ય ઈન્દ્રિયાશ્ચ પંચકં વશીકરોતિ સત્વમ્
મુનીન્દ્ર સર્વ સદ્ગુણૈર્વિશુદ્ધ કોટિર્ભિયુતં,
નમામિ સૂરિશેખરં સમસ્ત ગચ્છ નાયકમ્ ॥૩॥

સદાંગ પાઠ ધારિણં મુનીન્દ્ર સાર્થદાયિનં,
સમસ્ત ગચ્છ સારકારં મોહરાડ્વિનાશકમ્,
ગણેશ પટ્ટયોગ્યમૂર્તિં લોકચક્ષ સેવિતં -
કુબોધ દાવ વારિદં, નમામિ શુદ્ધ પાઠકમ... ॥૪॥

ત્રિકૈઃ શિવાધ્વસાધને, સુબદ્ધ માનસં સદા,
ચતુર્વિધેશ ધર્મદં, દશ પ્રકાર ધર્મિણમ,
વિનષ્ટ કામ મોહ માન, શાન્ત દાન્તમૂર્તિકં,
સ્તુવે પ્રમાદ લોપકં, મુનિ ગણૈસ્સદા યુતમ.... ॥૫॥

શ્રી પંચ પરમેષ્ઠિ સ્તોત્ર (ઉપજાતિ વૃત) (૩)

વિશુદ્ધ વિજ્ઞાન ભરોપપન્નાઃ પરોપકાર પ્રવણા જનેભ્યઃ
કુર્વન્તિ યે ધર્મ પથ પ્રદાનં, જયન્તુ તે તીર્થંકરાઃ પૃથિવ્યામ.... ॥૧॥

અનેક જન્માર્જિત પાપપંકં, પ્રક્ષાલ્ય ભાવેન જલોજ્જ્વલેન
મહોદય સ્થાનમ પૂર્વરુપં, ગતશરણ્યા મમ સિદ્ધદેવાઃ... ॥૨॥

જિનેન્દ્ર દેવાદિમપુત્ર કલ્પા, અનલ્પ-વીર્યાર્જિત મુક્તિકલ્પાઃ,
આચાર્યવર્યા શુભ ધર્મચર્યાઃ શુભાય ભુયાસુરદોષ ધુર્યાઃ.... ॥૩॥

સિધ્ધાં તવાર્ધ્યેઃ પરિમન્થ યત્નાઃ ગૃહિત તત્વાર્થ મહાર્ધ્યરત્નાઃ
તદીપ દાનાર્જિત ભૂરિપુણ્યા, જયન્તુપાધ્યાય વરાઃ સુપુણ્યા.... ॥૪॥

તપઃ કૃશાંગાઃ કૃતધર્મ સંગા, મહાવ્રતા-રામધૃત પ્રસંગાઃ
નિષ્કારણં ભવ્ય સખા મુનીન્દ્રાઃ કલ્યાણ માર્ગાભિમુખા જયન્તિ... ॥૫॥

શ્રી નવપદ સ્તોત્ર (આર્યા) (૪)

અરિહંત ભગવંતે, તિત્થયરે દલિય કમ્મ મમ્મથલે
વર અઈસય કયસોહે, જણબોહે સાયરં વદે... ॥૧॥

કમટ્ઠય પવિણાસણ, પાઉબ્ભૂએહિં અટ્ઠહિં ગુણેહિં,
સંજુતા જે પહુણો, તે સિદ્ધે ભાવઓ વંદે .... ॥૨॥

પડિરૂવાઈ ગુણિદ્ધે, પવયણ સિદ્ધે સુવણ્ણ સમણિદ્ધે
પૂજ્જપએ આયરિએ, વંદામો વિઉલ ભત્તિએ.... ॥૩॥

ઈક્કારસ અંગાણં, બાર સુવંગાણ મુણિય પરમત્થે,
અજ્ઝયણજ્ઝાવણ, વિહિ, કુસલે વર વાયગે વંદે... ॥૪॥

મણગુત વયગુત્તા, સરીરગુત્તા તહેવ સમિઈ જુઆ,
સુવિસુદ્ધા ચરણ કરણા, સાહુવરા દિંતુ કલ્લાણં... ॥૫॥

સગસટ્ઠિ ભેયકલિયં, દુગ્ગઈ વિણિરુંભણે મહાબલિયં,
સુહાઈ પરિણઈરુવં, સમ્મદંસણમભિ થુણામિ.... ॥૬॥

જીવાડજીવાઈ પય, પયાસણં નાસણં ભવસયાણં,
ણાયગ ભાવ સમપ્પિઅ, લક્ખણમભિ વંદિમો નાણં.... ॥૭॥

ચયરિત કરણજોગા, કમ્મણો ભણિય મન્નયત્થ જુઅં,
ચારિત્તાંતિ સુહેચર, પવિત્તિ વિણિવત્તિયં વંદે... ॥૮॥

બજઝંતર ગુણજણણં, નિયાચિયસ્સાવિ કમ્મણો હણણં,
જિણવર મયપ્પ સિદ્ધં, ભયહંતવંત ઈમં સિદ્ધં... ॥૯॥

નવપય ગુણ ગણ કલિઅં, થુત્તમિણં ભણઈ જો સાય ભવિઓ,
કલ્લાણ વય ગઈસો, પાવેઈ ધુવ્વં ન સદેહો... ॥૧૦॥

શ્રી સિદ્ધચક સ્તોત્ર (૫)

પરમેષ્ઠિ મહામંત્ર, નેમિસૂરીશ્વરં તથા
પ્રણમ્ય પ્રણયામ્યદ્ય, સિદ્ધચક્રં સ્તુતિં મુદા ॥૧॥

સિદ્ધચક્રસ્ય માહાત્મ્યં, ન ગિરાઽપ્યભિધીયતે,
તત્વત્રયારાધનાઽત્ર, સંપૂર્ણા ધર્મ સાધના ॥૨॥

વ્રતારાધનમપ્યત્ર, કેનાપ્યંશેન ગીયતે
ફલભાવાનુસારેણ, ભાવ ઉલ્લાસ હેતુક; ॥૩॥

ક્રિયાયાં અપિ પ્રાધાન્યં, જ્ઞેયમિત્થં દ્વયોરપિ
કૂપ ખનન તુલ્યા હિ, ક્રિયા ભાવો શિરાનિભઃ ॥૪॥

શિરનાવિર્ભવત્યેવ, કૂપ ખનન મન્તરા
શિરામૃતે વારિનૈવ, બહુ તત્રાવ તિષ્ઠતે ॥૫॥

અતઃ પ્રવચને પ્રોક્તા, દ્વયોરપ્યુપયોગિતા
ન ચેદેકં તદા નૈવ, ઈષ્ટં કાર્યં પ્રસિદ્ધયતિ ॥૬॥

અલ્પનિદ્રોઽલ્પભોજી ચ, નિરીહો નિષ્કષાયકઃ
અનન્ય નિંદકો ધીરો, ગુરુ ભક્તિ પરાયણઃ ॥૭॥

કર્મક્ષયાભિલાષી ચ, મંદરાગાદિવાન નયી
દયાલુર્વિનયી પ્રોક્તઃ સિદ્ધચક્રસ્ય સાધકઃ ॥૮॥

વિજ્ઞાયેત્થં ગુરોઃ પાર્શ્વે, સિદ્ધચક્ર વિધિં વરં,
સાધનાં યેઽત્ર કુર્વન્તિ, તે લભન્તેઽચલાલયં ॥૯॥

ગુરુણાં નેમિસૂરીણાં, પ્રજ્ઞાંશોઽયં પ્રસાદતઃ
પદ્મનામા ગણી ભક્ત્યા, સિદ્ધચક સ્તુતિં વ્યધાત ॥૧૦॥

(૬)

યન્નામ સ્તુતિમાત્રેણ, ભવ્યાનાં દુરિત ક્ષયઃ
પૂજા યસ્ય મહાનંદ દાયિની વિઘ્નવારિણી ॥૧॥

તસ્ય શ્રી સિદ્ધચક્રસ્ય, માહાત્મ્યં સૂક્ષ્મધીરપિ
વર્ણયિતું ન શક્તઃ સ્યાત, ચિત્રાનન્તાર્થ ભાવતઃ ॥૨॥

સોપિ સાધન સમ્પન્નઃ યદિ નો સકલો ભવેત
પ્રભવેયં કર્થ તત્ર, તદાહં સ્થૂલ ધીષણઃ ॥૩॥
અસ્ય પૂર્ણ પ્રભાવેન, શ્રી શ્રીપાલો નરાધીપઃ
ચક્રે કુષ્ઠાત્યયં પ્રાપ, પ્રૌઢ રાજ્યં જયાવહં ॥૪॥
પુણ્યં લોકોત્તરં લેભે, પિતૃવ્યમપિ સયતઃ
જિગાયાલ્ય કાલેન પુણ્ય બલવદેવ હિ ॥૫॥
ધન્યાસ્તે લધુ કર્માણો, જન્મત્રિત્તય પાવના,
અલ્પબંધા મહોત્સાહાઃ સદોપશમ શાલિનઃ ॥૬॥
યે ચિત્તગુમિમાધાય, મોક્ષલાભેડપ્યનીચ્છવઃ
અમૃતાનુષ્ઠિતિ પ્રીતા, ભીતા કર્માનુબંધતઃ ॥૭॥
સમેતા દ્રવ્ય સામગ્રયયા, સામ્ય રંગ તરંગિણઃ
વર્ય વૈરાગ્યસદભાવા, નિશાન્તા યોગ નિશ્ચલા ॥૮॥
કુર્વતે તસ્ય મંત્રસ્યારાધનાં, ભાવસાધના
મપૂર્વાહલાદતો ત્યકત્વા, નિદ્રાનાશં ચ સર્વતઃ ॥૯॥
આસ્કંદંતિ પરાભૂતિં, ગદાદિભ્યો નતે નરઃ
લભન્તે વિજયં નિત્યં, યશઃ કીર્તિ મહાબલં ॥૧૦॥
ઈત્યાલોચ્ય મુદા કુર્વે-ડહમપિ ધ્યાન સંસ્તુતિમ્
કુરુવાસં પ્રભો ચિત્તે, તેન મે વિશદેડમદે- ॥૧૧॥
યત્ર જાતં ભવદ ભકત્યા, તન્ન કેનાપિ જાયતે,
ઈતિ નિશ્ચય સંપન્ન, ત્વદ ભિન્નમ્ ન સ્મરામ્યપિ ॥૧૨॥
ગુરુણાં નેમિસૂરીણાં, પ્રજ્ઞાંશોડયં પ્રસાદતઃ,
પદ્મનામા ગણી ભકત્યા, સિદ્ધચક સ્તુતિં વ્યધાત ॥૧૩॥

(૭)

જય શ્રી સિદ્ધચક્રેશ, વિઘ્ન તાપ શમામ્બુદઃ
મંગલાદિમ સન્નામ, ભવાબ્ધૌ પોત સન્નિભઃ ॥૧॥
ચિત્રં પશ્ચત્ ભો ભવ્યાઃ, પૂજૈકાડપિ કરોતિકિમ,
અસ્ય શ્રી સિદ્ધચક્રસ્ય, ચતુરર્થ પ્રસાધિકા ॥૨॥
દાનશીલ તપો ભાવ-ભેદતોડયં જિનોદિતઃ
ચતુર્વિધોડપિ સદ્ધર્મો, સાધ્યતેડર્ચા વિધાયિના ॥૩॥
દાનં મોહ પરિત્યાગો, ન્યાયદ્રવ્ય વ્યયાદયમ,
પુષ્પાદિક પ્રભો રંગે, ઢૌકતે, પૂજન ક્ષણે ॥૪॥

શોભના ચારિતાશીલં, બ્રહ્મચર્યાત્મકં તથા,
સાધચેત પ્રશાન્તાત્મા, પૂજા કાલે પ્રમોદતઃ ॥૫॥
ભવન્નાશ્રાતિ ભક્તોડયં, કુરુતે યાવદર્ચનામ
સાધના તપસો દશા-દેવં દાનાદિ સાધના ॥૬॥
પૂજોદ્યતસ્ય ભવ્યસ્ય, ભાવનાડપ્યોજ્વલા તદા,
હેત્વધીનોડનિશંભાવો, જાયતે શાસ્ત્રગીરિતિ ॥૭॥
આયુષશ્ચંચલત્વેડપિ, સદ્ભાગ્યં મેડથ હે પ્રભો ।
પૂજનાવસરો યેનામો, મયેત્યુત્તમ ભાવના ॥૮॥
તવ સ્નાત્ર વિધાનેનાહમપ્યુ જ્વલતાં ગતઃ
પુણ્યલભ્યઃ ક્ષણોડપ્યસ્ય વિશુદ્ધેત્યસ્ય ભાવના ॥૯॥
ચરિત્રં સ્મૃતિમાયાતિ તેડસ્ય સદભાવનાર્ચયા,
તતો ભેદ પ્રબોધેન, નરો ભવતિ સિદ્ધિભાક્ ॥૧૦॥

(૮)

ધ્યાત્વા શ્રી પાર્શ્વનાથસ્ય, પદદ્વન્દ્વં હિતપ્રદં
નત્વા શ્રી નેમિસૂરીશં, સિદ્ધચક્રમભિષ્ટુવે ॥૧॥
ચંગાતિશય સંયુક્તં, ભ્રાજિષ્ણું ભાસુરૈર્ગુણૈ-
રર્હન્તં નયનિક્ષેપૈ-ર્ધ્યેયં તં પ્રણિદધ્મહે ॥૨॥
સિધ્ધં કર્માષ્ટકાપેતં નિષ્કલંક નિરંજનં
અખંડાનંદ નિમગ્નં સિદ્ધિનાથં નમામ્યહમ ॥૩॥
પટ્ત્રિંશત્સદગુણોપેતં સારણાદિ વિધાયકં,
પાયકં ભવભીતાનાં, વંદે સૂરીશ્વરં મુદા ॥૪॥
વિવેકભૃન્મુનીશાનાં, વાચનાદાયકં સદા
સદભ્યાસ વિધૌ રક્તં, વાચકં સમુપાસ્મહે ॥૫॥
મૂલોત્તરગુણોદ્યાને, રમન્તે ભ્રમરા ઈવ,
ભાવના વાસિતાઃ સન્તઃ સાધવઃ સન્તુ મુક્તયે ॥૬॥
નિઃશંકં તદસત્યં નો વચનં યજ્જિનોદિતમ,
એવમધ્યવસાયો યઃ દર્શનં તત્સુખાવહં ॥૭॥
બોધો જીવાદિતત્ત્વાનાં, સમયગ્જ્ઞાનંતદીષ્યતે,
ચારિત્રં સત્ફલં યસ્યાનેક ભેદમભિષ્ટુવે ॥૮॥

ત્યાગઃ સાવદ્ય યોગાનાં, ચારિત્રં પંચધા શ્રુતં,
આરાધ્ય મુનિભિર્હર્ષાત્તધ્વન્દે ઽનન્તશોઽન્વહં ॥૯॥
યુક્તં દ્વાદશ ભેદૈન, કર્મેન્ધન હુતાશનમ
તપોઽનિદાન ભાવેન, નિધેયં ભાવમંગલં ॥૧૦॥
નવાનાં સત્પદાનાં યે, હૃદિ ધ્યાનં વિતન્વતે,
ભાવપાશ વિનિર્મુમુક્તં, તે લભન્તે શિવાસ્પદમ ॥૧૧॥
ગુરુણાં નેમિસૂરીણાં, પૂજ્યાનાં સત્પ્રસાદતઃ
પદ્મસૂરિર્મહોલ્લાસાત્ત, સિદ્ધચક્રં સ્તવં વ્યધાત ॥૧૨॥

(૯)

શંખેશ્વર પુરાધીશં, પાર્શ્વોપસેવિતમ્
નેમિસૂરિં ગુરું નત્વા, સિદ્ધચક્રં સ્તવીમ્યહમ્ ॥૧॥
મન્ત્રં શ્રી સિદ્ધચક્રાખ્યં, વિમલેશ્વર પૂજિતમ્
ચક્રેશ્વરી સુરીધ્યાતં, ધ્યાયામિ હૃદિ સર્વદા ॥૨॥
દ્વાદશાષ્ટૌ ક્રમેણાથ, ષટ્ત્રિંશત પંચવિંશતિઃ
સપ્તવિંશતિરગ્રેઽથ, ષષ્ઠિઃ સમાધિકૈવચ ॥૩॥
એક પંચાશ દેવેહ, સમતિરષ્ટમે દિને
પંચાશત સ્વસ્તિકાદીનાં, માનં જ્ઞેયં યથાક્રમમ્ ॥૪॥
પ્રદક્ષિણાપ્યેવં, ક્ષમાશ્રમણકસ્ય ચ
સંખ્યા પૂર્વવદેવોક્તા કાયોત્સર્ગસ્ય સૈવ ચ ॥૫॥
દ્વિઃ પ્રતિક્રાન્તિરર્ચા ચ, ત્રિકાલં શ્રીમદર્હતામ્
નવચૈત્ય વંદનાનિ, ત્રિસંધ્યં દેવવંદનમ્ ॥૬॥
દ્વિ સહસ્ત્રપ્રમાણોઽથ, જાપોદ્વિઃ પ્રતિલેખનમ્
વર્ણાનુસારતો કાર્ય, આચામામ્લાભિધં તપઃ ॥૭॥
શ્રીમદ ગુર્વાનનેનૈવ, અર્હદાદિ પદસ્ય ચ,
શ્રુત્વા સ્વરુપ માનન્દાત્, ધ્યાતવ્યં નિજમાનસે ॥૮॥
ધ્યેયં નવપદ ધ્યાનં, સર્વ ધ્યેયેષુ સુન્દરમ્,
યત્પ્રભાવેણ નશ્યન્તિ, સવાપદ્રવ હેતવઃ ॥૯॥
શ્રીપાલ મદનાભ્યાં તત, સિદ્ધચક્રસ્ય સાધનમ્
વિહિતં બહુમાનેન, યેન વૃદ્ધિ સમૃદ્ધયઃ ॥૧૦॥

ચૈત્રેત થાશ્વિને માસે ભોભવ્યા મહદાદરાત્
કુર્વન્ત્વા રાધનં તસ્યભવંતુ સ્થિરતાશ્રયાઃ ॥૧૧॥
ગુરુનામ્ નેમિસૂરીણામ્ પૂજ્યાનાં પ્રસાદતઃ
પદ્મસૂરિઃ પ્રમોદેન સિધ્ધચક્ર સ્તુતિં વ્યધાત્ ॥૧૨॥

(૧૦) શ્રી સિદ્ધચક સ્તોત્ર

સુરનરેન્દ્રનતાંધ્રિ યુતં યુતં, ત્રિવરણાતિશયાત્મવિભૂતિભિઃ
ભવિકષાય નિદાધનિવારકં શુચિગિરા પ્રણમામિ જિનેશ્વરમ્ ॥1॥

સકલ વિશ્વ વિભાવવિવર્જિતાન્, પરમનિર્મલ તત્વમુપાગતાન્
અહમનન્તચતુષ્ટય સંયુતાન્, શિવકૃતે હૃદિ સિધ્ધવિભૂન દધે ॥2॥

ગુરુગુણર્ધ્ધિ ગુરુત્વગરીયસે, ભુવનભાવવિભાસનભાનવે
શ્રુતબલાજ્ઞનસંશયભેદિને, જિનસમાય નમો મમ સૂરયે ॥3॥

જિનવરાગમપારગમર્થયુક્, શ્રુતસમર્પણ તત્પરમર્થિનામ્
ઋજુગિરં ચરણાદિગુણાન્વિતં, નમત વાચકમાદરતો જનાઃ ॥4॥

સકલપાપ નિબન્ધનનિર્વૃત્તા, ઉપશમામૃત શાન્તહૃદોઽમદાઃ
સમિતિ સંયમધર્મરતાઃ શિવં, ઙદતુ મે મુનયઃ પ્રતિવાસરમ્ ॥5॥

સુગુરુદેવસુધર્મજિનોદિતં, સકલભાવ રુચિત્વમયં મમ
કલશમાદિભવં શુચિદર્શનં, ભવતુ મુક્તિસુરવાય ગુણાલયમ્ ॥6॥

સ્વપરબોધકરી સુખદાયિની, ચરણ હેતુરકૃત્યનિવર્તિની
સકલભાવવિકાશન કારિણી, હરતુ સંવિદગમ્યતમો મમ ॥7॥

નિરિવલપાપવિરામવદેનસાં, ભવકલાપકૃતાં ચય રિક્તકૃત્
સુરનરાદિસુસ્વાર્પણ તત્પરં, ભવતુ સદ્ચરણં શરણં મમ ॥8॥

નિચિતકર્મચયેન્ધન પાવકં, પરમલબ્ધિ સમૃદ્ધિ સમર્પકં,
સકલમઙ્ગલ મઞ્જુલ મન્દિરં, નિજસુખાય સદાસ્તુ શુભં તપઃ ॥9॥

નવપદ શુચિમન્ત્રં સિદ્ધચક્રારવ્ય યન્ત્રં,
ભજતિ જપતિ ભક્ત્યા યઃ સં હત્વારિવર્ગમ,
ઇહ જગતિ વિશાલે ઋદ્ધિકીર્તિંચ લબ્ધ્વા
વ્રજતિ કુશલતો દ્રાક્ સિદ્ધિશર્માણિ વીરઃ ॥10॥

પ્રણમ્યાર્હમિતિ ધ્યેયં, શ્રી ગુરુ સંપદાપદં,
સિદ્ધચક્રં મહામંત્રં, ભક્ત્યા સ્તોતુમુપક્રમે ॥૧॥

અર્હન્નિષ્કલ સિદ્ધ સૂરિ ગણિપોપાધ્યાય સત્સાધુમિઃ,
સમ્યગ દર્શન બોધ સંયમતપોભિઃ સિદ્ધચક્રોદભવઃ
શ્રી શ્રીપાલનિદર્શનેન ભવિભિઃ પીયૂષકર્મોદ્યતૈઃ
સમ્પદ્મબ્ધિ સુસિદ્ધિદોડસ્તુ વિધિના મંત્ર સમારાધિતઃ ॥૨॥ (શાર્દૂલ)

લબ્ધ્વા ક્ષાયિક દર્શનં શિવપદં કાર્યાણિ પંચાષ્ટમે,
કૃત્વાડસ્મિન્નવમ સ્થલે ચ દશમે લોભક્ષયં સર્વથા
કૃત્વા ક્ષીણકષાયકેડન્તયા સમયે પ્રધ્વંસ્ય કર્મત્રયં
પ્રાદુર્ભાવિત કેવલર્દ્ધિ જિનપોધ્યાનાન્તરીય સ્થિતઃ ॥૩॥ (શાર્દૂલ)

પૂજ્યશ્ચેહ જઘન્યતોડપ્યમરકોટયાહલાદ સંપૂર્ણયા,
યુક્તો દ્વાદશર્ભિગુણૈરતિશય ભ્રાજિષ્ણું પંચોપમઃ
ભવ્યાનાં સમવસૃતો સરલયા વાચોપવેશદદ
દર્શન કેવલદોડસ્તુ ભવ્યભવિનાં જૈનેન્દ્ર--નામોદયી ॥૪॥ (શાર્દૂલ)

તે ધન્યા કૃતપુણ્યકા અપિ નરાઃ પ્રૌઢ પ્રભાવોન્નતા
વન્દન્તે હરયોડપિ નાકિ કલિતાસ્તાન સદગુણ ગ્રાહિણઃ
સદધ્યાનસ્તવનાર્ચનાદ્યુદયદં હર્ષાદવસ્થાત્રિકં
ધ્યાત્વાર્હત પદ પદ્મ ભક્તિનીરતા યેડવંચકા આદરાત ॥૫॥ (શાર્દૂલ)

પ્રધ્વંસ્યાન્ત્ય ગુણાશ્રયાધ્વિ-ચરમે ધ્વાસમતિ યઃ ક્ષણે
શુક્લેન પ્રકૃતીરપાસ્ય સમયે ત્રયોદશ શ્ચાન્તિમે
ઋજ્વા હેતુ ચતુર્જોર્ધ્વ ગતિના પ્રાપાપવર્ગશ્રિયં -
(જાતઃ) સત્સ્વાસ્થયાષ્ટ ગુણ સ્થિરત્વ ચરણાનિત્થંસ્ય સંસ્થાનકઃ ॥૬॥ શાર્દૂલ

ચંદ્રાગ્નિ પ્રમિતૈર્ગુણૈરુપગતઃ સચ્ચિત્ર ધર્મૈરપિ
દીપોદાહ્યતિ ધામ શાલિવિહિત સ્વાર્થ સ્વભાવ સ્થિતિઃ
સત્યાનન્દ નિરંતર જય નૃપતિર્ભેદવ્યુદાસત્યતમ -
સિદ્ધિશાનમરુપ ભાવવિધિના ધ્યાયન્તુ ભવ્યાંગિનઃ ॥૭॥

દ્રવ્યાખ્યાકૃતિ ભાવ ભંગ વિવિધાનેક પ્રકાર વ્રજે
વિજ્ઞાયાર્હ વિમર્શ ભાવ વિસરો યસ્યાસ્તયનોકાગમે
આયોપાય વિચક્ષણઃ સ્વપર સિદ્ધાન્તાર્થ વિજ્ઞાનભૃત
સદ્ભવ્યોદ્ધૃતિ કર્મઠઃ પ્રવચન પ્રોદામ યોગાશ્રયઃ ॥૮॥

અર્થાનાં શ્રુત ગામિનાં કરુણયા સદવાચના દાયકઃ
પંચ પ્રસ્થિતિ સૂરિ મન્ત્ર બહુમાનારાધના તત્પરઃ
કાયાગ્નિ પ્રમિતૈર્ગુણૈરુપગતઃ સત્સમારાણાદ્યુદ્યતઃ
સદભાવાતિશયૈશ્ચ-તુર્ભિરસમૈઃ સ્થાનોકિત ગૈ રાજિતઃ ॥૯॥

નિસ્તન્દ્રો જિનશાસનાવનવિધૌ સ્વર્ણાભદેહાકૃતિ-
ભાવારાતિનિપીડિતાંગિ નિવહોલ્લાધત્વકૃત્સધ્ધિષફ
સધ્વાદીતરવાદિ વર્ગ હરિણ સ્તોમેષુ વકત્રોપમઃ
ભાવાચાર્ય વરં કરોતુ વિષયં ભક્તેર્મુદા દેહિનઃ ॥૧૦॥

નિક્ષેપૈરાધિકૈશ્ચતુર્ભિરપિયં નોઆગમાન્યોક્તિભિઃ
શાસ્ત્રજ્ઞાઃ પરિચિન્તયન્તિ નિતરાં ધી સમ્પદારાજિતઃ
પંચાંગાંગ વિભિન્નવિત સમુચિતાન્તેવાસિચિદ્ભૂરુહં
નિત્યં પલ્લવયન પ્રમાદ વિગતઃ સદવાચનામ્ભોભરેઃ ॥૧૧॥

મોહાદ્યાવૃત ચેતનાર્થમનુજેભ્યશ્ચેતના દાયકો
શાસ્ત્રે ગારુડિકોપમોડપિ ગદિતો યો વર્ય ધન્વન્તરિ
દુર્મત્યામય યાતના નિગડિત ભવ્યાગિનાં સત્વરમ
શ્રી મચ્છાસ્ત્ર રસાયણેન પ્રમુદા સત સઙ્ગતાપાદકઃ ॥૧૨॥

પ્રોદ્યોતાક્ષર ચંદનાધ તપન સ્વેદપ્રશાન્ત્યાકરો
દીમોડનુગ્રહ જીવનેન ગણ ચિન્તાધાયકો વિસ્પૃહઃ
ચિત્સંતોષિત શિષ્ય સંઘ જનતા સદભાવ સંવર્ધકો
માર્ગોદભાસન દીપ-મુજવલ પદં તે સ્તૌમિશ્રી વાચકમ ॥૧૩॥

યઃ સત્સામ્યવરાશયઃ શ્રુતધરઃ ક્ષાન્ત્યાદિ ધર્માલયઃ
શ્રદ્ધાદિ ત્રિક સાધ્ય સાધક સદાચારાર્તરૌદ્રાપહઃ
શિક્ષાધારક તોષ શાલિ જિન ભાવાલીન ભદ્રંકરો
નિર્મોહા પરિણામ ભૂરિ પરિણામ ગ્રન્થિ મિથ્યા મતિઃ ॥૧૪॥

પંચાનાં પદ ધારિણાં વિનયકૃજ્જ્યેષ્ઠોડપિ પર્યાયતઃ
તત્સદ ભાવ વંદના વિધિકરઃ સ્વાધ્યાય વર્યોદ્યમી
ષટ્કાયા વન મુક્તિદ પ્રવચનામ્ભોરાધકોડનારંત
જેનાજ્ઞા પ્રણયી કષાય વિકથાશલ્ય પ્રમાદાપહઃ ॥૧૫॥

ચક્રીન્દ્રાનધિગમ્ય રમ્યપ્રમોદ યેનાપ્યતે ત્યાગમે
યઃ કર્તાડત્યતિ વર્ધમાન પરિણામેનામૃતાનુષ્ઠિતેઃ
સંવાસં વિદ્ધાતિ સદ્‌ગુરુ કુલે ગીતાર્થ નિશ્રાનુગઃ
પૂજ્યં કલ્પવિહારિણં તમનિશં વદેડનગારં મુનિમ ॥૧૬॥

નિઃશંકં વિતથં ન તીર્થપતિભિઃ પ્રોકતં સ્વરુપં સમં
નિર્ગ્રન્થાગમ એવ વાહિતકઃ સત્યઃ પરાર્થસ્તદ
ન્યોડર્થોડનર્થક ઈત્યનર્થ દલના સદ્‌ભાવના દર્શનં
નામાદ્યૈઃ પરિભાવની યમનિશં નોઆગમાન્યોક્તિભિઃ ॥૧૭॥

અમિતપુણ્ય મહોદય શાલિનઃ, પ્રવર સાધન પંચક ભાવિનઃ
પ્રકૃતિ સત્તક શાંતિલયોભયાદ્, ભવતિ દર્શન લાભઈહામલઃ (દ્રુતવિ) ॥૧૮॥

ભ્રામ્યન્ભીમભવે મહીધ્રતટિની તત્પ્રસ્તર ન્યાયતઃ
સમાનાં હિ યથાપ્રવૃત્તિકરણાદલ્પાં સ્થિતિં કર્મણાં
કૃત્વા ગ્રંથિમથોચ્છિનત્તિ કરણેનાન્યેન કશ્ચિજ્જનો
ગત્વાન્ત્યં કરણં ત્રિપુંજ વિધિમાધાયાતે દર્શનમ (શાર્દૂલ) ॥૧૯॥

સિદ્ધાંતે તદનેક ભેદતતિગં પ્રોક્તં પ્રણીતાગમૈઃ
કર્મગ્રન્થમતં તદૌપશમિકં મિથ્યામતેરાહિતઃ
શ્રી સિદ્ધાંતમતેન શાન્તિલય જં સદર્શનં પ્રાપ્યતે
વર્ય સાધના મસ્ત દોષ વિસરં પ્રૌઢર્દ્ધિ દેવાયુષઃ ॥૨૦॥

ચિંતા રત્નનિભં વરેણ્યપદદં સલ્લક્ષણૈરક્ષિતં
યદ્યેકોડધમ ભિક્ષુકોડપ્યધિકતામભ્યેતિ સચ્ચક્રિણો
ય હીનોડધમ યાચકાદપિમતઃ શ્રી સાર્વભૌમોડપ્યથ
તત્સદર્શનમા ભજન્તુ ગુણિનસ્તત્વાર્થ સૂત્રોદિતમ ॥૨૧॥

ભાવનામખિલ સ્વરુપ મમલં યત્વેંગિના જ્ઞાયતે
જ્ઞાનં તતદ્વિવિધં પરોક્ષમપરં પ્રત્યક્ષમાદ્યં તથા

ચારિત્રૈક નિબંધનં નિરુપમા યત્તો વરા લબ્ધયઃ
યદ હીનાં ન વિપાલયન્તિ ભવિનો ધર્મપ્રદાં સત્કૃપામ ॥૨૨॥

નિક્ષેપૈરધિકૈશ્ચતુર્ભિરપિ યન્નો આગમાન્યોકિતભિઃ
મીમાંસાધ્વગતં ક્ષયોપશમજં નિર્દૂષણં ક્ષાયિકમ
ભાન્વાચ્છાદક વારિવાહકર સદ્દદૃષ્ટાન્તગમ્યં વરમ
લબ્ધિ-સ્થાનમશેષ પાપદલનં ભેદૈરનેકૈર્યુતમ ॥૨૩॥

માતાપુત્રાબુધાર્યરક્ષિતમતથ્ય જ્ઞાનસાર્થાન્વિતં
ભૂપાદ્યૈરપિ ભૂરિ સત્કૃતમપિ પ્રાનંદમાપૈવન
મિથ્યાજ્ઞાનમપાસ્ય ભીમભવવાર્ધા વશમનૌ સન્નિભમ
સત્યજ્ઞાનમભંગ યત્ન વિનયાદ્ ગ્રાહ્યં સુધીભિસ્તત ॥૨૪॥

નામાદ્યૈરધિકૈશ્ચતુર્ભિરપિ યન્નોઆગમાન્યોક્તિભિઃ
ચિન્ત્યં સંચિત કર્મકલ્મષચય પ્રધ્વંસકં શ્રીપદમ્
ચિત્સાધ્યં નિરુ પાધિક સ્થિરં, મહાનંદાશ્રયાપાદકં
વિશ્વાખંડલનાકિનામપિ, મહદ્ધીનાં પરં દુર્લભમ્ ॥૨૫॥

સલ્લોકોત્તર વાંછિતાર્થ નિવહ પ્રાદેશન પ્રત્યલં
કર્મૌધ ક્ષયશાંતિ યુગ્મ ભવનોપાયોદભવં નિર્ભયમ્
વ્યાવૃત્તીતર રુપમવ્યયગુણં મૈત્રી ચતુષ્કાંચિતમ્
પૂજ્યૈઃ સાધિતમર્પિતં કરુણયાન્યેભ્યો મુદા ભાષિતમ્ ॥૨૬॥

પૂર્વં યા વરદર્શમામિ સમયે શેષા બભૂવ સ્થિતિઃ
સા ચેત્પલ્ય પૃથકત્વકેન રહિતા તદ્દેશતઃ સંયમમ
સંખ્યેયાબ્ધિ વિહાનિ ચ લભતે સત્સંયમં સર્વતઃ
સંખ્યાતીત ભવાન લભેત પ્રથમં ચારિત્રમષ્ટૌ ભવાન ॥૨૭॥

સંકલેશા ધ્રુવ બાહ્ય શર્મ કલિતઃ સાંસારિકાર્થવ્રજઃ
ઈત્યા લોચ્ય સુચક્રિણોડપિ સુખદં બભ્રુર્મુદા સંયમમ્
પૂજ્યાસ્તદ્ ભવ મુક્તિગામી જિનપા અપ્યાદધુસ્તદ્વિહત
માલસ્યં પરિહાય ભવ્ય ચરણં જ્ઞાત્વૈતદંગીકુરુ ॥૨૮॥

દુર્ભવ્યા અપિ જાતિભવ્ય ભવિનો ભાવાજ્ઞભન્તે નયત
તદભવ્યા અપિ પ્રાપ્નુવન્તિ ખલ યે પુણ્યોદયોત્કર્ષિણઃ

તે ધન્યાઃ પુરુષોત્તમાશ્ચ, વિધિના લબ્ધ્વાપિ પારંગતા
યસ્માદામિરિ-હાસ્યવિશ્વ સુલભા સત્પાલના દુષ્કરા ॥૨૯॥
નામાદ્યૈરધિકૈશ્ચતુર્ભિરપિ યત્નો આગમાન્યોક્તિભઃ
ધ્યેયં સ્વજ્વલનાત્મ હાટકમલ વ્યુચ્છેદકં શ્રીપ્રદમ
કાંક્ષા સંવરનિર્નિદાન પરમ જ્ઞાનોત્તમાર્થાર્પકં
ચક્રયાખંડલવર્ય દેવપદવી સિદ્ધિ પ્રદાનક્ષમમ્ ॥૩૦॥
દુષ્કર્માણિ નિકાચિતાન્યપિલયં પ્રાપ્નોતિ યત્તોદ્ભુતં
સામગ્રી સહિતાદપાય સમાવાયોજમસનં મંગલમ
વિશ્વાશ્ચર્યકર પ્રભાવ લલિતં સ્વર્ગાપવર્ગૌ યતઃ
પ્રદ્યુમ્નાસ્ય વિધાનમિન્દ્રિયદમં ભદ્રામ્બુજહર્મણિમ ॥૩૧॥
શાસ્ત્રજ્ઞાન પ્રકાંડનાકકુસુમ બ્રહ્મપ્રવાલાંચિતં
સત્કારુણ્ય દલેન્દ્રિયોદમનસાખંતોષ મૂલોદ્ગતમ
શ્રેયો ધામફલં પ્રભાવ જનતામેય પ્રમોદાવહં
તન્મંદારનિભં તપોડતિશયભૃત પુણ્યોદદાપ્યતે ॥૩૨॥
ચકુસ્તદ્ભવ મોક્ષયાયિ જિનપા અપ્યેતદાનન્દતઃ
તે ગણ્યા ન ભવાઅતોડપિ વિધિના તત્સાધનીયં ત્વયા
યાવત્ષષ્ટી સહસ્રવર્ષમતનીત્સા સુંદરી સત્તપઃ
એવં પાંડવચંદ ભૂપમદના શ્રીપાલ ભૂપાદયઃ ॥૩૩॥
લબ્ધીઃ શ્રી ગણધારિ ગૌતમ વિભુર્લેભે વિશિષ્ટાઃ સ્તતઃ
સ્વર્ગપ્રાપ દઢહારી ભયદસ્તેનશ્ચર્તુઘાતકઃ
આચામ્લાત્તપસો વિપતિ રહિતાસ્તે યાદવાજગ્મિરે
સ્યન્દિન્યાડથ સનત્કુમાર નૃપતિશ્ચકે તનું નિર્મલામ ॥૩૪॥
તે નાગાર્જુન પાદલિપી મુનિપ શ્રી બપ્પભટ્ટાદયઃ
સંપ્રાપ્તુવિશદ સ્વભાવ તપસઃ સલ્લબ્ધિસિદ્ધીર્વરાઃ
જ્ઞાત્વૈતદ્રસગૃદ્ધિમુન્નતિકરં ત્યક્ત્વા વિધેયં તપો
દેહઃ શોક્ષ્યત એવ રોગતતિના ચેતેન નો શુષ્યતે ॥૩૫॥
સદભાગ્યાધિગમસ્ય નિર્મલમ શ્રી સિદ્ધચક્રપ્રભોઃ
પૂજ્ય શ્રી ગુરુ નેમિસૂરિચરણાંભોજ પ્રસાદાદિદમ
પૂર્વોકતં સ્વબલાધરીકૃત મહારત્ન પ્રભાવ વ્રજમ
જ્ઞાત્વાયે બહુમાન ભક્તિ નિરતાસ્તેભ્યો નમોડનારતમ ॥૩૫॥

વર્ષે બાણનિધાનનંદશશિ સંમાનેવરે કાર્તિક
શ્રીમદ્ ગૌત્તમ કેવલાપ્તિદિવસે શ્રી નેમિસૂરિક્રમા
મ્ભોજે ષટ્પદ પદ્મસૂરિ રમલ શ્રી સિદ્ધચક્રપ્રભોઃ
ચક્રે શ્રીમતિવર્ય રાજનગરે સતત્વષટ્ત્રિંશિકામ ॥૩૭॥

(૧૨) પંચ પરમેષ્ઠી સ્તોત્ર

जम्मजर मरण भवजलहि उत्तारए, सिद्धिपुर गमण सुहसंपयागारए
असुरसुरमणुय परिवंदिए जिणे, मंगलं पढमयंहुंतु ते बुहयणे ॥1॥

सयल संसार परिमुक्कसंवासए भवियलोयाण सदिन्नसुहवासए
कम्मवण गहणयं सोसिउं सिद्धए, मंगलं बीययं हुंतु तुह सिद्धए ॥2॥

कुमच्च वाई कुरंगाण पंचाणणे, ससमय परसमय सब्भावपंचाणणे
पंचहायार पडिपुत्र संधारए, मंगलं तईययं हुंतु तह सुहयरे ॥3॥

सव्वसाहूण उवएस संपदायए, उभयसुत्तत्थ कयपवर सज्झायए
धम्मसुक्काण झाणाण सज्झायए, मंगलं चोत्थयं हुंतुवज्झायए ॥4॥

नाणतव चरण सम्मत गुण पुत्रए, कोहमयमाण भयलोह संचुन्नए
सयल सावज्ज वावार कयसंवरे, मंगलं पंचमं हुंतु तहु मुणिवरे ॥5॥

अरिहंत पद

मग्गो अविप्पणासो आयारे विणयथा सहायत्तं
पंचविह नमुक्कारं करेमि एएहिं हेउहिं ॥1॥
अडवीइ देसिअतं तदेव निज्झामया समुद्दम्मि
छक्काय रक्रवणट्ठा, महागोवा तेण बुच्चंति ॥2॥
अडविं सहपच्चवायं वोलिता देसिओवएसेणं
पावंत्ति जहिट्ठपुरं, भवाडविंपी तहा जीवा ॥3॥
पावंति निव्वुइपुरं जिणोवइठ्ठेण चेव मग्गेणं
अडवीइ देसिअत्तं एवं नेअं जिणिंदाणं ॥4॥
जह तमिह सत्थवाहं नमइ जणो तं पुरं तु गंतुमणो
परमुवगारित्तणओ निव्विगधत्थं च भतीए ॥5॥
अरिहो हुं नमुक्कारस्स भावओ रवीणरागमय मोहो
मुक्रवत्थीणं पि जिनो तहेव जम्हा अओ अरिहा ॥6॥

संसारा अडवीए मिच्छत्तन्नाण मोहिअ पहाए
जेहिं कय(यं) देसिअत्तं ते अरिहंत पणिवयामि ॥7॥
सम्मदंसणदिट्ठो नाणेण य सुट्ठु तेहिं उवलध्धो
चरण करणेण पहओ निव्वाण पहो जिणिंदेहिं ॥8॥
सिद्धिवसहिमुवगया निव्वाण सुहंच ते अणुप्पत्ता
सासय मव्वाबाहं पत्ता अयरामरं ठाणं ॥9॥
पावंति जहा पारं सम्मं निज्जामया समुद्दस्स
भवजलहिस्स जिणिंदा तहेव जम्हा अओ अरिहा ॥10॥
मिच्छत कालियावाय विरहिए सम्मत्तगज्जभ पवाए
एगसमएण पत्ता सिद्धिवसहिंपट्टणं पोया ॥11॥
निज्जामग रयणाणं अमूढनाणमइ कण्णधाराणं
वंदामि विणय पणओ तिविहेण तिदंड विरयाणं ॥12॥
पालंति जहा गोवो अहि सावयाइ दुग्गेहिं
पउरतणपाणिआणि अ वणाणि पावंत्ति तह चेव ॥13॥
जीवनिकाया गावो जं ते पालंति ते महागोवा
मरणाइ भयाउ जिणा निव्वाण वणं च पावंति ॥14॥
तो उवगारित्तणओ नमोऽरिहा भविअजीवलोगस्स
सव्वस्सेह जिणिंदा लोगुत्तम भावओ तहय ॥15॥
रागद्दोस कसाए इंदियाणि अ पंच वि परिसहे
उवस्सग्गो नामयंता नमोऽरिहा तेण वुच्चंति ॥16॥
इंदिया विसय कसाए परिसहे वेयणा उवस्सग्गे
एए अरिणो हंता अरिहंता तेण उच्चंति ॥17॥
अट्ठविहं पिय कम्मं अरिभूयं होइ सव्वजीवाणां
तं कम्ममरिं हंता अरिहंता तेण वुच्चंति ॥18॥
अरिहंति वंदण नमंसणाइं अरिहंति पूअसक्कारं
सिद्धिगमणं च अरिहा अरहंता तेण वुच्चंति ॥19॥
देवासुर मणुएसुं अरिहा पूआ सुरुतमा जम्हा
अरिणो हंता रयं हंता अरिहंता तेण वुच्चंति ॥20॥
अरिहंतनमुक्कारो जीवं मोएइ भवसहस्साओ
भावेण कीरमाणो होइ पुणो बोहिलाभाए ॥21॥

अरिहंत नमुक्कारो धन्नाण भवक्खायं कुणंताणं
हिअयं अणुम्मुअंतो विसुत्तियावारओ होइ ॥22॥
अरिहंत नमुक्कारो एवं खलु वण्णिओ महत्थुति
जो मरणम्मि उवग्ग अभिक्खणं कीरए बहुसो ॥23॥
अरिहंत नमुक्कारो सव्वपावप्पणासणो
मंगलाणं च सव्वेसिं पढमं हवइ मंगलं ॥24॥

सिद्ध पद

कम्मे सिप्पे अ विज्जाय मंते जोगे अ आगमे
अत्थजत्ता अभिप्पाए तवे कम्मक्रवए इय ॥1॥
कम्मं जमणायरिओवएसयं सिप्पमन्नहाऽभिहिअं
किसिवाणिज्जाईयं घडलोहाराइ भेअंच ॥2॥
जो सव्वकम्मकुसलो जो वा जत्थ सुपरिनिट्ठिओ होइ
सिज्झगिरि सिद्धओविव स कम्मसिद्दत्ति विन्नेओ ॥3॥
जो सव्वसिप्पकुसलो जो वा जत्थ सुपरिनिट्ठिओ होइ
कोकासवड्ढई विव साइसओ सिप्पसिद्धो सो ॥4॥
इत्थी विज्जॉभिहिया पुरिसो मंतु त्ति तव्विसेसोयं
विज्जा ससाहणावा साहणरहिओ मंतु त्ति ॥5॥
विज्जाना चक्कवट्टी विज्जासिद्धो स जस्स वेगावि
सिज्झिज्ज महाविज्जा विज्जासिद्धऽज्ज खउड्डव्वं ॥6॥
साहीण सव्वमंतो बहुमंतो पहाण मंतो वा
नेओ स मंतसिद्धो खंभागरिसु व्व साइसओ ॥7॥
सव्वेवि दव्वजोगा परमेच्छेरय फलाऽहवेगोऽवि
जस्सेह हुज्ज सिद्धो स जोगसिद्धो जहा समिओ ॥8॥
आगम सिद्धो सव्वंग पारओ गोअमुव्व गुणरासी
पउरत्थो अत्थपरो व मम्मणो अत्थसिद्ध त्ति ॥9॥
जो निच्चसिद्धजत्तो लध्धवरो जो व तुंडियाइ व्व
सो किर जत्तासिद्धोऽभिप्पाओ बुद्धिपज्जाओ ॥10॥
विउला विमला सुहुमा जस्स मई जो चउव्विहाए वा
बुद्धीए संपन्नो स बुद्धिसिद्धो इमा सा य ॥11॥

उप्पत्तिया वेणइआ कम्मि या पारिणामिआ
बुद्धी चउव्विहा वुता पंचमा नोवलब्भए ॥12॥
पुव्वमदिट्ठमस्सुअम वे इअ तक्खणविसुद्ध गाहिअत्था
अव्वाहय फल जोगिणि बुद्धि उप्पत्तिआ नाम ॥13॥
भरहसिलपणिअरुक्खे खुड्डुग पड सरड काग उच्चारे
गय घयण गोल खरे खुड्डुग मग्गित्थि पइ पुत्ते ॥14॥
भरह सिल मिढ कुक्कुड तिल वालुअ हत्थि अगड वणसंडे
पायस अइआ पत्ते खाडडिला पंचपिअरो ॥15॥
महु सित्थ मुद्दिअंके अ नाणए भिक्खु चेडगा निहाणे
सिक्खा य अत्थ सत्थे इच्छा य महं सयसहस्से ॥16॥
भरनित्थरण समत्था तिवग्ग सुत्तत्थ गहिअ पेयाला
उभओ लोग फलवई विणइय समुत्था हवइ बुध्धी ॥17॥
निमित्ते अत्थ सत्थे अलेहे गणिए अ कूवे अस्से अ
गदह लक्खण गंठी अगए गणिआ य रहिओ अ ॥18॥
सीआ साडी दीहं च तणं अवसव्वयं, च कुंचस्स
निव्वोदए अ गोणे घोडग पडणंच रुकरवाओ ॥19॥
उवओग दिट्ठसारा कम्मपसंग परिधोलण विसाला
साहुक्कार फलवई कम्मसमुत्था हवइ बुद्धी ॥20॥
हेरन्निए करिसए कोलिअ डोवे अ मक्ति घय पवए
तुत्राग वड्ढई पूइए अ घट चित्तकारे अ ॥21॥
अणुमाण होउ दिट्ठंत साहिया वयविवाग परिणामा
हिअ निस्सेअस फलवई बुद्धी परिणामिआ नाम ॥22॥
अभए सिट्ठि कुमारे देवी उदिओदए हवइ राया
साहूअ नंदिसेणे धणदत्ते सावग अमच्चे ॥23॥
खवगे अमच्चपुत्ते चाणक्के चेव थूलभद्देअ
नासिक्क सुंदरी नंदे वइरे परिणामिआ बुद्धी ॥24॥
चलणाहय आमंडे मणी अ सप्पेअ खग्गि थूभिंदे
परिणामिअ बुद्धीए एवमाई उदाहरणा ॥25॥
न क्लिम्मइ जो तवसा सो तव सिद्धो दढप्पहारिव्व
सो कम्मक्खय सिद्धो जो सव्वक्खीण कम्मंसो ॥26॥

दीहकालरयं जं तु कम्मं सोसिअमट्ठहा
सिअं धंतं सिद्धस्स सिद्धत्तमुवजायइ ॥27॥
नाउण वेअणिज्जं अइबहुअं आउसं थोवागं
गंतूण समुग्धायं खवंति कम्मं निरवसेसं ॥28॥
दंड कवाडे मंथंतरे अ साहरणया सरीरत्थे
भासाजोग निरोहे सेलेसी सिज्झणाचेव ॥29॥
जह उल्ला साडीआ आसुं सुक्कड विरल्लिआ संती
तह कम्मलहुअ समए वच्चंति जिणा सुमध्धायं ॥30॥
लाउअ एरंड फले अग्गी घूमे उसू धणु विमुक्के
गइ पुव्वपओगेणं एवं सिद्धाण वि गईओ ॥31॥
कहिं पडिहया सिद्धा लोअग्गे अ पइट्ठिआ
इहं बोंदि चइताणं तत्थ गंतूण सिज्झई ॥32॥
ईसी पब्भाराए सीआए जोअणम्मि लोगंतो
बारसहि जोअणेहिं सिद्धी सव्वट्ठसिद्धाओ ॥33॥
निम्मलदगरयवण्णा तुसार गोखीर हारसरिवत्रा
उत्ताणय छत्तय संठिआय भणिया जिणवरेहिं ॥34॥
एगा जोअण कोडी बायालीसं च सयसहस्साइं
तीसं चेव सहस्सा दो चेव सया अउणवत्रा ॥35॥
बहुमट्झि देसभागे अट्ठेव य जोअणाणि बाहल्लं
चरमंतेसु अ तणुई अंगुलऽ संखिज्जइभागं ॥36॥
गंतूण जोअणं जोअणं तु परिहाइ अंगुलपुहुत्तं
तीसेऽविअ पेरंता मच्छिअपत्ताउ तणुअयरा ॥37॥
ईसीपब्भाराए सीआए जो अणम्मिजो कोसो
कोसस्स य छब्भाए सिद्धाणोगाहणा भणिआ ॥38॥
तित्रसया तित्तीसा धणु त्तिभागो अ कोस छब्भाओ
ज्झं परमोगाहोऽयं तो ते कोसस्स छब्भाए ॥39॥
उत्ताणउ व्व पासिल्लउ व्व अहवा निसत्रोओ चेव
जो जइ करेइ कालं सो तह उववज्झए सिध्धो ॥40॥
इहभव भिन्नागारो कम्मवसाओ भवंत्तरे होइ
न य तं सिद्धस्स जओ तम्मी तो सो तयागारो ॥41॥

जं संठाणं तु इहं भवं चयंतस्स चरम समयम्मि
आसीअ पणस घणं तं संठाणं तहिं तस्स ॥42॥
दीहं वा हस्संवा जं चरमभवे हविज्ज संठाणं
ततो तिभागहीणा सिद्धाणोगाहणा भणिआ ॥43॥
तित्रिसया तितीसा धणु त्ति भागो अ होइ बोधव्वो
एसा खलु सिद्धाणं उक्कोसोगाहणा भणिआ ॥44॥
चत्तारि य रयणीओ रयणितिभागूणिआ य बोधव्वा
एसा खलु सिध्धाणं मज्झिमओगाहणा भणिआ ॥45॥
एगा य होइ रयणी अट्ठेव य अंगुलाइ साहीआ
एसा खलु सिद्धाणं जहन्न ओगाहणा भणिआ ॥46॥
ओगाहणाइसिद्धा भवत्तिभागेण हंत्ति परिहीणा
संठाणमणित्थंत्थं जरा मरण विप्पमुक्काणं ॥47॥
जत्थ य एगो सिद्धो तत्थ अणंता भवक्खय विमुक्का
अन्नुत्र समोगाढापुट्ठा सव्वे अ लोगंते ॥48॥
फुसइअणंते सिद्धे सव्वपएसेहि नियमसो सिद्धो
तेऽवि असंखिज्जगुणा देसपएसेहिं जे पुट्ठा ॥49॥
असरीरा जीवघणा उवउत्ता दंसणे अ नाणे अ
सागारमणागारं लकखणमेअंतु सिद्धाणं ॥50॥
केवलनाणुवउत्ता जाणंती सव्वभावगुणभावे
पासंति सव्वओ खलु केवलदिट्ठीहि ऽणंताहिं ॥51॥
नाणम्मि दंसणम्मिअ इत्तो एगयरयम्मि उवउत्ता
सव्वस्स केवलिस्स जुगवं दो नत्थि उवओगा ॥52॥
नवि अत्थि माणुसाणं तं सुक्खं नेव सव्व देवाणं
जं सिद्धाणं सुकखं अव्वाबाहं उवगयाणं ॥53॥
सुरगण सुहं समत्तं सव्वद्धा पिंडिअं अणंतगुणं
नय पावइ मुत्तिसुहंऽणंताहि वि वग्गवग्गूहिं ॥54॥
सिद्धस्स सुहो रासी सव्वद्धा पिंडिओ जइ हविज्जा
सोऽणंतवग्गभइओ सव्वागासे न माइज्जा ॥55॥
जहनाम कोइ मिच्छो नगरगुणे बहु विहे विआणंतो
न चएइ परिकहेउं उवमाइ तहिं असंतीए ॥56॥

इअ सिध्धाणं सुकखं अणोवमं नत्थि तस्स ओवम्मं
किंचिविसेसेणितो सारिक्खामिणं सुणह वुच्छं ॥57॥
जह सव्व कामगुणिअं पुरिसों भोत्तूण भोअणं कोइ
तण्हाछुआ विमुक्को अच्छिज्ज जहा अमिअ तित्तो ॥58॥
इअ सव्वकालतित्ता अउलं निव्वाणमुवगया सिद्धा
सासयमव्वाबाहं चिट्ठंति सुही सुहं पत्ता ॥59॥
सिद्धत्ति अ बुद्धत्ति अ पारगयत्ति अ परंपरगयत्ति
उम्मुक्क कम्म कवया अजरा अमरा असंगाय ॥60॥
निच्छित्र सव्वदुक्खा जाइजरा मरण बंध विमुक्का
अव्वाबाहं सुक्खं अणुहुंती सासयं सिद्धा ॥61॥
सिद्धाण नमोक्कारो जीवं मोएइ भवसहस्साओ
भावेण कीरमाणो होइ पुणो बोहिलाभाए ॥62॥
सिद्धाण नमुक्कारो धन्नाण भवक्खयं कुणंताणं
हिअयं अणुम्मुयंतो विसुत्तियावारओ होइ ॥63॥
सिद्धाण नमुक्कारो एवं खलु वण्णिओ महत्थु त्ति
जो मरणम्मि उवग्गे अभिक्खणं कीरए बहुसो ॥64॥
सिद्धाण नमुक्कारो सव्व पावप्पणासणो
मंगलाणं च सव्वेसिं बिइअं होइ मंगलं ॥65॥

आचार्य पद

नामं ठवणा दविए भावम्मि चउव्विहो उ आयरिओ
दव्वम्मि एगभविआई लोइए सिप्प सत्थाई ॥1॥
पंचविहं आयारं आयरमाणा तहा पभासंता
आयार दंसंता आयरिया तेण वुच्चंति ॥2॥
आयारोनाणाई तस्सायरणा पभासणाओ वा
जे ते भावायरिया भावायारोवउत्तोय ॥3॥
आयरिय नमुक्कारो जीवं मोएइ भवसहस्साओ
भावेण कीरमाणो होइ पुणो बोहि लाभाए ॥4॥
आयरिय नमुक्कारो धन्नाण भवक्खयं कुणंताणं
हिअयं अणुम्मुयंतो विसुत्तियावारओ होइ ॥5॥

आयरिय नमुक्कारो एवं खलु वण्णिओ महत्थु त्ति
जो मरणम्मि उवग्गे अभिक्खणं कीरए बहुसो ॥6॥
आयरिय नमुक्कारो सव्वपावप्पणासणो
मंगलाणं च सव्वेसिं तइअं होइ मंगलं ॥7॥

उपाध्याय पद

नामंट्ठवणा दविए भावम्मि चउव्विहो उवज्झाओ
दव्वे लोइअ सिप्पाइ निण्हगा वा इमे भावे ॥1॥
जारसंगोजिणक्खाओ सज्झाओ कहिओ बुहेहिं
तं उवइसंति जम्हा उवज्झाया तेण वुच्चंति ॥2॥
उ त्तिउवओग करणे ज्झति अ झाणस्स होइ निद्देसे
एएण हुंति उज्झा एसो अन्नोवि पज्जाओ ॥3॥
उक्ति उवओगकरणे व त्ति अ पावपरिवज्जणे होइ
झत्ति अ झाणस्सकए उत्ति अ ओसक्कणा कम्मे ॥4॥
उवज्झायनमुक्कारो धन्नाणं भवक्खयं कुणंताणं
हिअयं अणुम्मुअंतो विसुत्तियावारओ होइ ॥5॥
उवज्झाय नमुक्कारो एवं खलु वण्णिओ महत्थुत्ति
जो मरणम्मि उवग्गे अभिक्खणं कीरए बहुसो ॥6॥
उवज्झाय नमुक्कारो सव्वपावप्पणासणो
मंगलाणं च सव्वेसिं चउत्थं होइ मंगलं ॥7॥

साधुपद

नामं ठवणासाहु दव्वसाहु अ भावसाहू अ
दव्वम्मि लोइआई भावम्मि अ संजओ साहु ॥1॥
घडपडरहमाईणि उ साहंता हुंति दव्य साहु त्ति
अहवावि दव्वभूआ ते हुंति दव्वसाहु त्ति ॥2॥
निव्वाण साहए जोए जम्हा साहंति साहुणो
समा य सव्व भूएसु तम्हा ते भावसाहूणो ॥3॥
किं पिच्छसि साहुणं तवं व निअमं व संजयगुणं वा
तो वंदसि साहूणं एअं मे पुच्छिओ साहु ॥4॥
विसयसुहनिअत्ताणं विसुद्धचारित्तनिअम जुत्ताणं
तच्चगुणसाहयाणं सदाय किच्चुज्जयाण नमो ॥5॥

असहाइ सहायत्तं करंति मे संजय करिंतस्स
एएण कारणेणं नमामिऽहं सव्व साहूणं ॥6॥
साहूण नमोक्कारो जीवं मोएइ भवसहस्साओ
भावेण कीरमाणे होइ पुणो बोहि लाभाए ॥7॥
साहूण नमोक्कारो धन्नाणं भवक्खयं कुणंताणं
हिअयं अणुम्मुअंतो विसुत्तियावारओ होइ ॥8॥
साहूण नमोक्कारो एवं खलु वण्णिओ महत्थुत्ति
जो मरणम्मि उवग्गे अभिक्खणं कीरए बहुसो ॥9॥
साहूणं नमोक्कारो सव्वपावप्पणासणो
मंगलाणं च सव्वेसिं पंचमं होइ मंगलं ॥10॥

अर्हन्नमस्कारावलिका

1. नमो चउदस महासुमिण संसूइय अवयारकारगाणं अरिहंताणं
2. नमो गब्भट्ठिय तियनाण संजुताणं अरिहंताणं
3. नमो गब्भट्ठिय चउसट्ठि देविदं संथुआणं अरिहंताणं
4. नमो गब्भट्ठिय महाजोगब्भासीणं अरिहंताणं
5. नमो तेलोक्कदिवायरजम्मोदय संपत्ताणं अरिहंताणं
6. नमो सव्व जीव सुहदायग जम्म कल्लाणग संपत्ताणं अरिहंताणं
7. नमो छप्पन्न दिसाकुमारिकय सूइ कम्माण अरिहंताणं
8. नमो देविंदकर संप (पु) डसंट्ठिआणं अरिहंताणं
9. नमो मेरुमत्थयठिअ सिंहासण संनिविट्ठाणं अरिहंताणं
10. नमो सव्वसुरासुरकय कुस (सु) मंजलिए संपूइआणं अरिहंताणं
11. नमो अट्ठसहस चउसट्ठि पुण्णकलस खीरोदहि (धि) न्हविआणं अरिहंताणं
12. नमो वरपडहभेरिझल्लरि देवदुंदुहि निनायपुव्व पूईआणं अरिहंताणं
13. नमो मघमघंतवरगोसीस चंदण चच्चियाणं अरिहंताणं
14. नमो जलथलय दिव्व कुसुम महामल्लालइअकंठाणं अरिहंताणं
15. नमो पवरहारद्धहार कडय कुंडल मउड मंडिआणं अरिहंताणं
16. नमो वरवेणुवीणा मुयंग ताल घुघर घुमघुमिअकय
नट्टविहीए संपूइआणं अरिहंताणं
17. नमो जयजय सद्द समुच्चरिअ सुरसमुहेण मायाभवणसमागयाणं अरिहंताणं

18. नमो सक्कसंठवियअंगुठामय आहारकारगाणं अरिहंताणं
19. नमो चम्म चक्खूणमदंसिअ कयाहारनिहाराणं अरिहंताणं
20. नमो सेअमलरोगवज्जिअ सुहसि (स) रीर संपत्ताणं अरिहंताणं
21. नमो गोक्रवीरधारा धवल मंस रुहिर धारगाणं अरिहंताणं
22. नमो मंदारपार(रि) जाय कुसुम संजणिअ सुरहिसासूसासाणं अरिहंताणं
23. नमो छत्तचामरपडाग जूवजव लंछिअ कर चरणाणं अरिहंताणं
24. नमो अट्ठहिअसहस्सेणं लक्खण गणेणं संसोहिआणं अरिहंताणं
25. नमो देविंदाइट्ठ पंच देवंगणाहिं कय धाइकम्माणं अरिहंताणं
26. नमो अवरावरसुरकुमारसमं संकीलगाणं अरिहंताणं
27. नमो बालत्तणम्मि अबालभावाणं अरिहंताणं
28. नमो सब्वकलावित्राण समूह पार संपत्ताणं अरिहंताणं
29. नमो तेलुक्कच्छरिअकारग रुवजुव्वण गुणसंपत्ताणं अरिहंताणं
30. नमो गामायार परीसह विप्पमुक्क बालबंभयारीणं अरिहंताणं
31. नमो गामायार परीसह अहिआसग विवाह कंकण मंडिआणं अरिहंताणं
32. नमो पंचविहेसु माणुसभोगेसु अमुच्छिआणं अरिहंताणं
33 नमो परमनीइए रज्जकरणेणं सव्वपया सुहदायगाणं अरिहंताणं
34. नमो विसुद्धसुहज्झवसाय भावणा संपत्ताणं अरिहंताणं
35. नमो सयमेव परमवेरग्ग संपप्प सयंसंबुद्धाणं अरिहंताणं
36. नमो भत्ति भर नमिअ लोगंतिआमर वंदिआणं अरिहंताणं
37. नमो वरवरिआ घोसपुव्वं संवच्छरिअ दाण दायगाणं अरिहंताणं
38. नमो सव्वामरवईहिं कय दिक्रवाभिसेआणं अरिहंताणं
39. नमो सिबिया विमाण संनिविट्ठाणं अरिहंताणं
40. नमो असोअपुत्रागतिलय चंपयमंडिअवण संडसंपत्ताणं अरिहंताणं
41. नमो वज्जहरसंट्ठिविअ सीहासणोवरिसंठिआणं अरिहंताणं
42. नमो वर कडय कुंडल हारध्धहार मउडमाला विप्पमुक्काणं अरिहंताणं
43. नमो अंजणघणसरिसाण केसाण पंचमुट्ठिए लोअकारगाणं अरिहंताणं
44. नमो लोगग्गमुवगय सव्वसिद्धाणं नमोक्कार कारगाणं अरिहंताणं
45. नमो सावज्ज पाव जोग पच्चक्खाणकारगाणं अरिहंताणं
46. नमो नाणदंसण चारित्त रयणमाला मंडिआणं अरिहंताणं
47. नमो विमल विउलमइ मणपज्जव नाण समप्पत्राणं अरिहंताणं
48. नमो समा(मि) इगुत्तिगुण रयण अलंकियाणं अरिहंताणं

49. नमो दसविह समणधम्मस्स संधारगाणं अरिहंताणं
50. नमो पुक्रवरपत्तव्व निरुवलेवाणं अरिहंताणं
51. नमो जीवोव्व अप्पडिघायविहार वरकारगाणं अरिहंताणं
52. नमो आयासुव्व निरासय गुण संसोहिआणं अरिहंताणं
53. नमो अक्खलिय पवणगुण अप्पडिबद्धाणं अरिहंताणं
54. नमो संगोविअंगोवंगकुम्मव्व गुत्तिंदिआणं अरिहंताणं
55. नमो विहंगमो व्व विप्पमुक्कगुण संपत्ताणं अरिहंताणं
56. नमो रवग्गिसिंग व्व एगग्गभावमुवगयाणं अरिहंताणं
57. नमो भारंडपक्रिवव्व अप्पमत्ताणं अरिहंताणं
58. नमो लक्रवण गुणोवेअवरसहुव्व जोइथामाणं अरिहंताणं
59. नमो कुंजरो व्व सोंडीरगुण संजुआणं अरिहंताणं
60. नमो पंचाणणु व्व निब्भयाणं अरिहंताणं
61. नमो सायरवरो व्व गंभीरिय गुण मंडिआणं अरिहंताणं
62. नमो संपुण्ण सिसि (सस) हरुव्व सोमसहावाणं अरिहंताणं
63. नमो गयणमंडणभाणुव्व दित्ततवतेआणं अरिहंताणं
64. नमो पुहवी व्व सव्वंसहगुण संजुआणं अरिहंताणं
65. नमो सारयंबु व्व सच्छमणभावाणं अरिहंताणं
66. नमो गामागरनगर पट्टण मंडिय विसयेसु विहरमाणाणं अरिहंताणं
67. नमो बहुपुण्णोदयसंजुअभविअ जणदार संपत्ताणं अरिहंताणं
68. नमो बायालीस दोसविरहियाहार गाहगाणं अरिहंताणं
69. नमो छट्ठट्ठम दसमदुवालस मासध्धमास खवणाइ तवकारगाणं अरिहंताणं
70. नमो वीरासणगाइअणेगासण संट्ठिआणं अरिहंताणं
71. नमो बावीस परीसह अहिआसगाणं अरिहंताणं
72. नमो बज्झभिंतर परिग्गह विप्पमुक्काणं अरिहंताणं
73. नमो महावणम्मि पडिमा पडिवत्राणं अरिहंताणं
74. नमो विसुदध सुहधम्मसुक्कज्झाण संपत्ताणं अरिहंताणं
75. नमो रववगसेढीए संपत्ताणं अरिहंताणं
76. नमो मोहमहामल्लक्खय कारगाणं अरिहंताणं
77. नमो लोआलोअपयासग केवलनाण संपत्ताणं अरिहंताणं
78. नमो रुप्पसुवत्ररयणमय साल तय संठिआणं अरिहंताणं
79. नमो नवसुवत्र कमलेसु पायसंठावगाणं अरिहंताणं

80. नमो चउमुह चउसीहासण संठिआणं अरिहंताणं
81. नमो पंचदसण्हं छत्तरयण संसोहिआणं अरिहंताणं
82. नमो बारसगुण असोगवरपायव पूईआणं अरिहंताणं
83. नमो मणिकणगविचित्तदंडमय चारुचामर वीईआणं अरिहंताणं
84. नमो जाणुप्पमाण भरियपुप्फ पयराणं अरिहंताणं
85. नमो दिणयरसमतेअधम्मचक्क संसोहिअ अग्गविभागाणं अरिहंताणं
86. नमो निम्मल भामंडल मंडिअपिढ़ विभागाणं अरिहंताणं
87. नमो देवदुंदुहिनिनाय संसूइय तिहुअण रायत्तणपत्ताणं अरिहंताणं
88. नमो सुरनरतिरिआणं संजणिय पडिबोह वाणीगुण संपत्ताणं अरिहंताणं
89. नमो भविअजण कमलपयासगाणं अरिहंताणं
90. नमो चउद्दसपुव्वाणं बीयभूय पयतियदाण दायगाणं अरिहंताणं
91. नमो चउद्दसपुव्वसुत्तकारगसीसाण गणहर पय संट्ठावगाणं अरिहंताणं
92. नमो सव्वसुरासुर नमू (मं) सिअ चउव्विह समणसंघ संठावगाणं अरिहंताणं
93. नमो सव्वपाणभूअजीअसत्त सत्तकारण्णभावपत्ताणं अरिहंताणं
94. नमो अमरवइचक्कहर वासुदेवबलभद्धवंदिआणं अरिहंताणं
95. नमो अणुत्तर विमाणवासिअमर संदेह अवहार कारगाणं अरिहंताणं
96. नमो सुक्कलेसाए तेरसमगुणठाण संठिआणं अरिहंताणं
97. नमो जीवाजीवाइ पयत्थ पयासगाणं अरिहंताणं
98. नमो परोवयारकरणेणं संपूरिअ आउकम्माणं अरिहंताणं
99. नमो लोगग्ग गमण जुग्ग खित्तमुवगयाणं अरिहंताणं
100. नमो सिध्धसुह दायगंतिमतव कारगाणं अरिहंताणं
101 नमो चउद्दसमगुणठाण ठियसेलेसीकरण मुवगयाणं अरिहंताणं
102 नमो सव्वसुरासुरविरइय चरम समसरण संठिआणं अरिहंताणं
103 नमो अणाइकम्मसंजोग विप्पमुक्काणं अरिहंताणं
104 नमो उरालिय तेअकम्मणसि (स) रीरपडिमुक्काणं अरिहंताणं
105 नमो रागद्दोसजलभरिअ संसारसागर समुत्तित्राणं अरिहंताणं
106 नमो सरीर तिभागूणघण विरईय जीव पएसाणं अरिहंताणं
107 नमो पुव्वज्झाणपओगाओसुधणविमुक्कव्व गइपरिणयाणं अरिहंताणं
108 नमो सिवमयलमरुअमणंतमक्खयमव्वाबाहमपुणरावित्ति सिद्धिगइ नामधेयं ठाणं संपत्ताणं अरिहंताणं

सिद्ध नमस्कारावलिका

1. नमो जिणवरिंदपयमउहविऊण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
2. नमो सामन्नेणं केवलितपय (यं) परिपालिउण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
3. नमो तित्थयरस्स तित्थे सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
4. नमो तित्थविणा जाईसरणाइणा सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
5. नमो सयंबुद्धभावेण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
6. नमो पत्तेयबुध्ध भावेण सिध्धिमुवगयाणं सव्वसिध्धाणं
7. नमो बुध्धजधबोहियभावेण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
8. नमो पुरिसलिंगेण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
9. नमो इत्थि लिंगे सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
10. नमो नपुंसक लिंगेण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
11. नमो मुणिवर लिंगेण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
12. नमो अन्नतित्थि लिंगेण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
13. नमो गिहत्थ लिंगेण सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
14. नमो एगसमए एगजीव सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
15. नमो एगसमए अणेग जीव सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
16. नमो संप(पु)त्र सुयनाणी सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
17. नमो परमावि(व) हिनाणी सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
18. नमो मणपज्जव नाणी सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
19. नमो आयसिय पयट्ठिय सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
20. नमो उवज्झाय पयट्ठिय सिद्धिमुवगायणं सव्वसिद्धाणं
21. नमो अंतगडकेवलि सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
22. नमो पडिमापडिवन्न साहु सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
23. नमो जंघाचारण मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
24. नमो बीयबुद्धिमुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
25. नमो विज्जाचारण मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
26. नमो आमोसहिलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
27. नमो खेलोसहिलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
28. नमो जलोसहिलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
29. नमो सव्वोसहिलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं

30. नमो पया(णु) सारी मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
31. नमो संभिन्नसोई मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
32. नमो कुट्ठबुद्धि मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
33. नमो अक्खिणमहाणसीलद्धि सपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
34. नमो रवीरासवलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
35. नमो महुआसवलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
36. नमो आसीविस मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
37. नमो दिट्ठीविसलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
38. नमो आगासगामीलद्धिसंपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
39. नमो विउलमइलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
40. नमो प(पु) लायलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
41. नमो चक्कवट्टि मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
42. नमो बलदेव मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
43. नमो गणहरलद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
44. नमो तेअलेसालद्धि संपन्न मुनिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
45. नमो सिअलेसालद्धि संपन्नमुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
46. नमो आहारगलद्धि संपन्नमुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
47. नमो लहुसि(स) रीरकरण महसिद्धि संपन्नमुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
48. नमो तिहुयण वसिकारग महसिद्धि संपन्नमुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
49. नमो तिहुयण ईसरिय महसिद्धि संपन्नमुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
50. नमो जलव्व प(पु) ढवीमज्झे थलव्वजलोपरिचंकमण महसिद्धि संपन्न मुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
51. नमो अणुव्वसूह(हु)मसि(स)रीरकरण सिद्धिसंपन्नमुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
52. नमो महसरीरकरण महसिद्धिसंपन्न मुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
53. नमो इच्छाचारण महसिद्धिसंपन्न मुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
54. नमो भूमित्थजोइसियफासकरण महसिद्धिसंपन्न मुणिवर सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
55. नमो मेरु पव्वयट्ठिय सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
56. नमो निसहुनीलवंत पव्वयट्ठिय सिध्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
57. नमो महहिमवरुप्पि पव्वयट्ठिय सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं

58. नमो हिमवंत सिहरी पव्वयट्ठिय सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
59. नमो वेअड्ढ पव्वयट्ठिय सिध्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
60. नमो पउमवरवेइया सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
61. नमो गयदंत पव्वयट्ठिय सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
62. नमो जमग पव्वयट्ठिय सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
63. नमो दिग्गय पव्वयट्ठिय सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
64. नमो इसुआर पव्वयट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं, सव्वसिद्धाणं
65. नमो वक्रवारगिरीसु संठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
66. नमो वट्टवेयह पव्वय संठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
67. नमो रिसहकूड पव्वयट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
68. नमो अट्ठावय पव्वयट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
69. नमो सम्मेयसिहर पव्वयट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
70. नमो सेत्तुंजय पव्वयट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
71. नमो उज्झिंतसेलसिहर ट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
72. नमो माणुसोत्तर ट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
73. नमो पंचसुभरहेसु संठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
74. नमो पंचसुएरवएसु संठिय मुणिवरसिद्धि मुवगायाणं सव्वसिद्धाणं
75. नमो पंचमहाविदेहेसु संठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
76. नमो समत्थधाईयसंडे संठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
77. नमो समत्थपुक्खरवरदीवे संट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणँ सव्वसिद्धाणं
78. नमो समत्थजंबूदीवे संट्ठिय मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
79. नमो लवणसमुद्दमज्झे मुणिवरसिद्धि मुवगायाणं सव्वसिद्धाणं
80. नमो कालोद समुद्दमज्झे मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
81. नमो सीआ सीउआनइमज्झे मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
82. नमो नारीकां(कं)ता हरिकंता नईमज्झे मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
83. नमो नरकांता हरिसलिला नईमज्झे मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
84. नमो रुप्पकूला रोहिया नई मज्झे मुणिवरसिद्धि मुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
85. नमो सुवन्नकूला रोहियांशानईमज्झे मुणिवरसिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
86. नमो रत्ता रत्तावनईमज्झे मुणिवरसिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
87. नमो गंगा सिंधू नई मज्झे सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
88. नमो अइयकाले सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं

89. नमो संपइकाले सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
90. नमो रव(खा) इयपारिणामियभावजुअले संठिआणं सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
91. नमो अणंतनाणधराणं सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
92. नमो अणंतदंसणधराणं सिद्धिमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
93. नमो अणंतपरमाणंद सुहसंपत्ताणं सव्वसिद्धाणं
94. नमो अणंतवीरियभावमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
95. नमो साइअणंतट्ठिइसंपत्ताणं सव्वसिद्धाणं
96. नमो पंचविहसंठाणपरिमुक्काणं सव्वसिद्धाणं
97. नमो पंचविहवन्नविसेस रहियाणं सव्वसिद्धाणं
98. नमो दुविह गंध विमुक्काण सव्वसिद्धाणं
99. नमो पंचविहरस विसेस रहियाणं सव्वसिद्धाणं
100 नमो अट्टविहफासविसेसविप्पमुक्काणं सव्वसिद्धाणं
101 नमो जम्मजरामरणविप्पमुक्काणं सव्वसिद्धाणं
102 नमो अविचलपय संठिआणं सव्वसिद्धाणं
103 नमो अट्ठविह कम्म कलंकं विप्पमुक्काणं सव्वसिद्धाणं
104 नमो सव्वसंजोग विउ(ओ)ग विप्पमुक्काणं सव्वसिद्धाणं
105 नमो पारगयाणं सव्वसिद्धाणं
106 नमो परंपरगयाणं सव्वसिद्धाणं
107 नमो लोगग्गमुवगयाणं सव्वसिद्धाणं
108 नमो अणंताणंतगुण मणि मंडिआणं सव्वसिद्धाणं

पंचपरमिट्ठि नमुक्कारथुतं

1. अरिहाण नमो पुयं, अरहंताणं रहस्स रहियाणं
   पयओ परमेट्ठीणं, अरुहंताणं धुयरयाणं
2. निद्दड्ढ अट्ठ कम्मिंधणाण, वरनाणदंसणधराणं
   मुत्ताणनमो सिद्धाणं, परम परमेट्ठिभूयाणं
3. आयारधराणनमो, पंचविहायार सुट्ठियाणं च
   नाणीणायरियाणं, आयारएसयाण सया
4. बारसविहंगपुव्वं, दिंताणं सुयं नमो सुयहराणं
   सययमुवज्झायाणं, सज्झायज्झाणं जुत्ताणं

5. सव्वेसिंसाहूणं नमो तिगुत्ताण सव्वलोएवि
तवनियमनाणदंसण जुत्ताणं बंभयारीणं
6. एसो परमेट्ठीणं पंचण्ह विभावओ नमुक्कारो
सव्वस्स कीरमाणो पावस्स पणासणो होइ

श्री सिद्धचक्र महिमापध्धति स्तवन

[1]अन्नंच सिद्धचक्कं कहियं विज्ञाणुवाय परमत्थं
[2]नाएण जेण सहसा सिज्झंति महंत सिद्धीओ ॥1॥
अ क च ट त प य स वग्गा एयाणं होइ मंत संभूई
माहिंद वारुणानल[3] मारु जुत्तेहिं वण्णेहिं ॥2॥
[4]वज्जट्ठारह भित्रं चंउरस्सं पुढविजुत्तय संजुत्तं ।
[5]कोणं निहत्ते जाणह सत्तम तईएण [6]माहिंदं ॥3॥
[7]चंदद्धकलसरुवं वियसियकमलेण धवलवण्णेण
सत्तम [8]चउत्थकोणं कोणंकाउं मज्झम्मि ॥4॥
जालासहस्स पउरं सत्थियरे[9]हाहिं बिंदुमज्झम्मि ह्रीं
लिहियं [10]तिकोण उड्ढं अग्गेय मंडलं नाम ॥5॥
किन्हंवट्टुलरुवं सत्तम पढमेण वंकरेहाहिं
घणबिंदु पवण जुत्तं दुलक्खं तं जिणुद्दिट्ठं ॥6॥
चत्तारि मंडलाई सत्तम वग्गेण हुंति जुत्ताई
पुढवीसलिल हुयासण पवणं च नहगणं तत्तं ॥7॥
तत्ताइं मंडलाइ [11]माला विज्ञाउ मंत चक्काइं
सिज्झंति हु विज्ञाओ बहुएहिं जाव होमेहिं ॥8॥
जं पुण जिणिंद तत्तं दुल्लह [12]लाहं जयम्मि जीवस्स
पुण्णरहिओ न पावइ बहुएहिं कालक्खेवेहिं ॥9॥
अट्ठदलकमल [13]मज्झे सुन्न नामेण संजुयं देहि
उवरितल(लि) रेह, रुध्धं सबिंदु [14]कलसंजुय तत्थ ॥10॥
झाएह विमलधवलं सोस[15] निलीणं निरक्खरं जाव (वं)
तवसंजम संजुत्तं (त्तो) [16]सुक्खं देहस्स कम्मस्स ॥11॥
अक्खयसु(सो) कखं लब्भइ किं बहुणा नेह (इत्थ) [17]अन्नसिद्धि(ओ)ए
इयरेण अन्नसिद्धि अइदुलहा सव्वलोयम्मि ॥12॥

[18]परमेट्ठि [19]पंचनव अक्खरेहिं वेढेह सरसमाउ(जु) त्तं ।
[20]पूरह पुव्वाईदले अट्ठहि वग्गेहि पत्ताइ ॥13॥
सत्तक्खरं च मंतं परमिट्ठि पयाण होइ जं पढमं
[21]तस्संतरेसु दिज्जओ, उड्ढं कमलस्स [22]रेहाणं ॥14॥
वेढेण [23]तिउणपउमं मायाबीएण धवलवण्णेणं
सेयं(यं) वरर भुज्जदले लिहिज्जा [24]सुहकरणे जोएण ॥15॥
गोरोयण चंदण कुंकुमेण कप्पूर[25] सुरहिदव्वेण
लिहियं चामी क(य) र लेहणीए सुइभूमि सुद्धदेसम्मि ॥16॥
बहुसुरहि कुसुम अक्खय नाणाविह धूवबलि निविज्जेहिं[26]
पूज्जहि(ह) [27]कलसनिहित्तं विसुद्ध भूमीइ[28] (य) पयडं वा ॥17॥
को करह सत्तदियहा गुरुपूया एस सिद्धचक्कस्स (2)
गहभूय जक्खं रक्खस दुट्ठ जरा जंत्ति उवसामम्
[29]जो पूयइ सत्तदिणे गुरु पूयाए स सिध्धचक्कस्स ।
जो पुणपक्खं (खे) मासं(से) पुज्जइ वासं पि परमभत्तिए
[30]खयं कुट्ठगंड माला नासंती भयंदरा रोया(गं) ॥18॥
अन्नेवि एवमाई असज्ज उवसग्ग [31]दुट्ठरायाणं
नासंति [32]खणेणेए तक्कर रिउ दुट्ठ सत्ता(प्पा) ई (वि) ॥20॥
आयरिसिऊण होइ वसे दुट्ठपुरिसरायाणो
जो (जे) रत्तकुसुमजावं [33]दहदिवसे कुणइ भत्तीए ॥21॥
अग्गेय मंडलगयं जो [34]चक्कं लिहइ वाउ(म) मज्झम्मि
तिलतुसराई लवणं होमंतो तिन्नि संज्झाओ ॥22॥
तालय मणसिल गंधय गुलिया विस कणय दोत्रि रयणीओ
अंगार वत्थ खप्पर पेयवणे (डे) [35]लिहिय भुज्जपत्तेवा ॥23॥
वायसगिद्ध कवो(पो)डय पिच्छेहिं लिहइ तं चक्कं
उच्चाडण विद्देसण मारण [36]गुरुमोहथंभ च ॥24॥
माहिंद [37]मंडलगय लिहियं असुहेण भारमक्कंतं
सक्कस्स कुणइ थंभं का गणणा मणुय लोयस्स ॥25॥
वारुणामंडलमज्झे [38]वसियरणं होइ सुहेहि लिहिऊणं
[39]निच्चं जो आहास (राहु1) ई तस्सं [40]वसे तिहुयणं सयलं ॥26॥
लिहिऊणं सेयवडे सुहेहि दव्वे हि सिद्धवरचक्कं
जव होमेहिं रहिओ जो झायइ पंचवासाइं ॥27॥

सज्झायज्झाणनिरओ अक्खंडिय बंभचेर जोएण
पलमेक्क (मित्त) दिव्वखंडं कणयस्स दिणे दिणे लहइ ॥28॥
तं पि वए कायव्वं [41]जिणपूया दाणभोय कज्जम्मि
न धरिज्जइ तद्दियडु. धरिएण विनासए सिद्धिं ॥29॥
जं जं चिंतेई कज्जं तंतं संपडइ सिद्धचक्केण
सुइधीर धम्मवंते पुरिसे नत्थित्थ संदेहो (संसारे) ॥30॥
को वन्निउं समत्थो [42]सयलविहाणमिमस्स चक्कस्स
मुत्तूण जिणवरिंदं को जाणइ सयल सब्भावं ॥31॥
मा देह जस्स कस्स वि अभव्व जीवस्स अत्रलिंगीणं
सिद्धदुल्लहलाहं एसो मंतक्कमो मग्गो ॥32॥
जो जवइ बंभदत्त गुरुपडिमो वायणम्मि जो दोसो
परसमयलिंग कहियं होय(इ) तयं तस्स निब्भंतं ॥33॥
परमेट्ठि देवयाइं इंदिय गह तारयाइं भूयगणे
सिक्खं काउण इमस्स दिज्जइ विज्जा सुसम्मते ॥34॥
धम्मजए समचित्ते सम्मत्त विभूसिए सहामत्ते
सव्वाइं गुणसमिद्धे दायव्वं सव्व सिद्धिए ॥35॥
गाहा पणतीसाए सिद्धिकरं सयलकज्ज मणइट्ठं
जिणसासणस्स सारं उप्पन्नं सिद्धवरचक्कं ॥36॥

---

(1) एयं च (2) नाणेण (3) वायवजुतेहिं पत्तेहिं (4) वग्गक्करवरीहिं भिन्नं बीयं द चउरंस पुढवि संजुत्तं (5) कोणे निहित्ते (6) तइयाण (7) चंदट्ठ कलसरेहिं (8) कोणे पायारम् (9) ह्रीं अग्गिम् (10) तिकीणेदुअं (11) मालाविहु मंततंतचक्काइं (12) लंभं (13) गब्भे (14) बिंदु कला संजुयं तत्तं (15) नासा लीणं (सास लीणं) (16) मुक्खं (17) अन्नसिध्धिए (18) परमिट्ठि (19) पंचनमणक्ख (पंचनामक्ख) (20) पूरहपुव्वाइदले अट्ठदलेहिंच वग्गेहि (21) पत्तंतरेसु दिज्जह (22) रेहाहिं (23) णं पणवं (24) दव्व (25) कत्थूर (26) निवएहिं (27) कमला (28) मूमीए भत्तीए (29) जो करइ सत्तवारा (30) नासंति दुट्ठरोगा तह होइमणिच्छिया सिध्धि (31) गह रोया (32) खणेण जए (33) दस सहस्सेहिं (34) चक्कमज्झम्मि लिहइ (35) हह (36) मोहयतंच (37) गयं अउसुहेणं च नारमक्कंतं (38) वसियर समुहेहिं

(39) निच्चं हीइ सइ तस्स (40) तस्स नमति (41) पूया नाण दाण कज्जम्मि (42) णं स सिध्धचक्कस्स

कुवलयमाळा संदर्भ

अरह जाणइ सव्वं अरहा सव्वं पि पासइ समक्खं
अरहा भासइ सच्चं अरहा बंधु तिहुयणस्स ॥1॥

अरहा भासइ धम्मे अरहा धम्मस्स जाणए भेयं
अरहा जियाण सरणं अरहा बंधं पि मोएइ ॥2॥

अरहा तिलोय पुज्जो अरहा तित्थंकरो सुधम्मस्स
अरहा सयं पबुद्धो अरिहा पुरिसोत्तमो लोए ॥3॥

अरहा लोग पदीवो अरहा चक्खू जयस्स सव्वस्स
अरहा तिण्णो लोए अरहा मोक्खं परुवेइ ॥4॥

एस करेमि पणामं अरहंताणं विसुद्धकम्माणं
सव्वातिसयसमग्गा अरहंता मंगलं मज्झ ॥5॥

उसभाईए सव्वे चउवीसं जिणवरे नमंसामि
होहिंति जे वि संपइ ताणं पि कओ णमोक्कारो ॥6॥

ओसप्पिणि तह अवसप्पिणीसु सव्वासु जे समुप्पण्णा
तीताणागयभूया सव्वे वंदामि अरहंते ॥7॥

भरहे अवरविदेहे पुव्वविदेहे य तह य एरव
पणमामि पुक्खरद्धे धायइ संडे य अरहंते ॥8॥

अच्छंति जे वि अज्ज वि णर तिरिए देव णरय जोणीसु
एगाणेय भवेसु य भविए वंदामि तित्थयरे ॥9॥

तित्थयर णामगोत्तं वेएंते वद्धमाण बद्धेय
बंधिंसु जेवि जीवा अज्जं चिय तेवि वंदामि ॥10॥

विहरंति जे मुणिंदा छउमत्था अहव जे गिहत्थाण
उप्पण्ण णाण रयणा सव्वे तिविहेण वंदामि ॥11॥

जे संपइ परिसत्था अहवा जे समवसरण मज्झत्था
देवच्छंद गया वा जे वा विहरंति धरणियले ॥12॥

साहेंति जे वि धम्मं जे व ण साहेंति छिण्ण मय मोहा
वंदामि ते वि सव्वे तित्थरे मोक्खमग्गस्स ॥13॥
तित्थयरीओ तित्थंकरे य सामे य कसिण गोरे य
मुत्ताहल पउमाभे सव्वे तिविहेण वंदामि ॥14॥
उज्झिय रज्जे अहवा कुमारए दारसंगह सणाहे
सावज्जे णिरवज्जे सव्वे तिविहेण वंदामि ॥15॥
भव्वाण भवसमुद्दे णिबुडुमाणाण तरण कज्जम्मि
तित्थं जेहि कयमिणं तित्थयराणं णमो ताणं ॥16॥
तित्थयराण पणाणो जीवं तारेइ दुक्खजलहीओ
तम्हा पणमह सव्वायरेण ते चेय तित्थयरे ॥17॥
लोयंगुरुणं ताणं तित्थयराणं च सव्वदरिसीणं
सव्वण्णूणं एयं णमो णमो सव्वभावेणं ॥18॥
अरहंत णमोक्कारो तम्हा चिंतेमि सव्वभावेण
दुक्ख सहस्स विमोक्खं अह मोक्खं जेण पावेमि ॥19॥
जय सुरासुर किंणर मुणिवर गंधव्व णमिय चलणजुया
जय सयलविमलकेवल जिण संघ णमोत्थुणं तुज्झ ॥20॥
जइ देवो णेरइओ मणुओ वा क.हवि होज्ज तिरिओऽहं
सयल जय सोक्खमूलं सम्मत्तं मज्झ देज्जासु ॥21॥
जह चोराइभयाणं रक्खई राया इमं जणं भीयं
तहं जिणराया रक्खइ सव्व जणं कम्मचोराण ॥22॥
जह रुंभइ वच्चंतो जणओ अयडेसु तरलयं बालं
जिणजणओ वि तह च्चिय भव्वं रुंभे अकज्जेसु ॥23॥
अविरहियनाणदंसण चारित्तपयत्त सिद्धिवरमग्गो
सासय सिवसुहमूलो जिणमग्गो पायडो जयइ ॥24॥
संसारगहिर सायर दुत्तारुत्तार तरणकज्जेणं
तित्थकरणेक्कसीला सव्वेवि जयंति तित्थयरा ॥25॥
जह आउराण वेज्जो दुक्खविमोक्खं करेइ किरियाए
तह जाण जियाय(ण) ज्जिणो दुक्खं अवणेइ किरियाए ॥26॥

जह बंधुयणो पुरिसं रक्खइ सत्तूहिं परिहविज्जंतं
तह रक्खइ भगवंपि हु कम्म महासत्तु सेण्णस्स ॥27॥
जह जणणी किरबालं थणयच्छीरेण णेइ परियड्ढिं
तह रक्खइ भगवं वयण रसायणेण सव्वं पि पोसेइ ॥28॥
बालस्स जहा धाई णिउणं अंजेइ अच्छिव त्ताइं
इय णाण सलागाए भगवं भव्वाण अंजेइ ॥29॥
मण्णसु पियं व भायं व मायरं सामियं गुरुयणं वा
णिय जीवियं व मण्णह अहवा जीवाओ अहिययरं ॥30॥
हिययस्स मज्झदइओ जारिसओ जिणवरो तिहुवणम्मि
को अण्णो तारिसओ हूँ णायं जिणवरो चेव ॥31॥
जयसव्व जीवबंधव संसार जलोह जाण सारिच्छ
जय जम्म जरा वज्जिय मरण विमुक्का जयाहि तुमं ॥32॥
जय पुरिससिह जय जय तेलोक्केकल्ल पत्थिय पयाव
जय मोह महामूरण रण णिज्जिय कम्म सत्तु जय ॥33॥
जय सिद्धिपुरी गामिय जय जियसत्थाह(र) जयहि सव्वण्णु
जय सव्वदंसी जिणवर सरणं मह होसु सव्वत्थ ॥34॥
जय सव्वण्णुमहायस जय णाण दिवायरेक्क जय णाह
जय मोक्खमग्ग णायग जय भव तीरेक्क बोहित्थ ॥35॥
जय संसारमहोदहि दुक्ख सयावत्त भंगुर तरंगेहिं
मोक्खसुह त्तीर गामिय णमोत्थु णिज्झामय सरिच्छ ॥36॥
जय सुरासुर किंणर णर णारीसंघ संथुया भगवं
जय पढमधम्मदेसि(स) य सियझाणुप्पण्ण णाणवरा ॥37॥
जय पढम पुरिस पुरिसिंदविंद णागिंद वंदिय च्चलण
जय मंदरगिरि गुरुयायर गुरु तवचरण दिण्ण विण्णाणा ॥38॥
णाह तुमं चियसरणं तं णाहो बंधवो वि तं चेव
दंसण णाण समग्गो सिवमग्गो देसिओ जेण ॥39॥
जे पिययम गुरुविरह जलण पज्जलिय ताव तवियंगा
कत्तो ताणं ताणं मोत्तुं आणं जिणिंदाणं ॥40॥

जे दुसह गुरुदारिद्द विदुया दलिय सेस धण निवहा
कत्तो ताणं ताणं मोत्तुं आणं जिणिंदाणं ॥41॥
दोगच्च पंक संका कलंक मल कलुस इमियप्पाणं
कत्तो ताणं ताणं मोत्तुं आणं जिणिंदाणं ॥42॥
सव्वेजणणिंदियाणं बंधु जणो हसण दुक्ख तवियाणं
कत्तो ताणं ताणं मोत्तुं आणं जिणिंदाणं ॥43॥
जे जम्म जरा मरणोह दुक्ख सय भीसणे जए जीवा
कत्तो ताणं ताणं मोत्तुं आणं जिणिंदाणं ॥44॥
जे डहणंकण ताहण वाहण गुरुदुक्ख सायरोगाढा
कत्तो ताणं ताणं मोत्तुं आणं जिणिंदाणं ॥45॥
संसारम्मि असारे दुहमय संबाह बाहिया जेव य
कत्तो ताणं ताणं मोत्तुं आणं जिणिंदाणं ॥46॥
तओ एवं सव्व जय जीव संघायस्स सव्वदुक्ख दुक्खियस्स
तेलोक्कैकल पायवाणं पिव जिणाणं आणं पमोत्तूण ण
अण्णं सरणं तेलोक्के वि अत्थिति
जर मरण रोग रय मल किलेस बहुलम्मि णवर संसारे
णत्थि सरणं जयम्मिवि एक्कं मोत्तूण जिणवयणं ॥47॥
इमम्मि णरयामर तिरिय मणुयभव भीमपायालकलसे महाकोव धगधगेंत
कराल जालाउल वाडवाणले जर मरण रोग संताव करि मयर जलयर
वियरमाण दुरुतारे बहुबिह कम्म परिणाम खार णीसार णीर पडहत्थे हत्थ
परियत्तमाण संपत्ति विवत्ति मच्छ पुच्छच्छडा भिज्जमाण तुंग कुल तरंग भंगिल्ले
रायरोस वेलाजल पसरमाण पवाहुम्मूलिज्जंत वेला वण पुण्ण पायवे संसार
सायर-म्मि सिद्धपुरि पावयं जाणवत्तं पिव भगवंताणं वयणं पावियंति
जय दुज्जय मोह महा गइंद णिद्दारणम्मि पंचमुहा
जय विसम कम्म काणण दहणेक्क पयाव जलणसमा ॥48॥
जय कोवाणल पसमिय विवेयजल जलहरिंद सारिच्छा
जय माणुद्धरपव्वय मुसुमूरण पच्चलाकुलिसा ॥49॥
जय माया रुसिय महाभुयंगि तंणागमणि सारिच्छा
जयलोह महारक्खस णिण्णासण सिद्धमंत समा ॥50॥

जय अरह रइ णासण ज(भ) यणिज्जिय हास वज्जिय जयाहि
जयहि जुगुच्छामुक्का असोय जय जयसु तं देव ॥51॥
जयहि ण पुरिस ण महिला णोभय जय वेय वज्जिय जयाहि
सम्मत्त मिच्छरहिया पंच विह ण्णाण भयमुक्का ॥52॥
अज्जेव अहं जाओ अज्ज य पेच्छामि अज्ज णिसुणेमि
मगहा रज्जम्मि ट्ठिओ दट्ठुं तुह वीर मुह चंदं ॥53॥
तं णाहो तं सरणं तं माया बंधवो तुमं ताओ
सासय सुहस्स मुणिव्वर जेण तए देसिओ मग्गो ॥54॥

सिध्धपद

सिद्धाणं णम्मोक्कारो करेमु भावेण कम्म सुद्धाण
भवसयसहस्स बद्धं धंतं कम्मिंधणं जेहिं ॥1॥
सिज्झंति जे वि संपइ सिद्धा सिज्झिंसु कम्मखइयाए
ताणं सव्वाण णमो तिविहेण करण जोएण ॥2॥
जे केइ तित्थसिद्धा अतित्थसिद्धा व एकसिद्धा वा
अहवा अणेगसिद्धा ते सव्वे भावओ वंदे ॥3॥
जेवि सलिंगे सिद्धा गिहिलिंगे कह वि जे कुलिंगे वा
तित्थयरसिद्ध सिद्धा सामण्ण जे वि ते वंदे ॥4॥
इत्थी लिंगे सिद्धा पुरिसेण णपुंसएण जे सिद्धा
पत्तेय बुद्धसिद्धा बुद्ध संयंबुद्ध सिद्धाय ॥5॥
जे वि णिसण्ण सिद्ध अहव णिवण्णाठिया व उस्सग्गे
उत्ताणयपासेल्ला सव्वे वंदामि तिविहेण ॥6॥
णिसि दियस पदोसे वा सिद्धा मज्झण्ह गोस काले वा
कालऽअविवक्खा सिद्धा सव्वे वंदामि भावेण ॥7॥
जोव्वण सिद्धा बाल थेरा तह मज्झमा य जे सिद्धा
दीवण्ण दीव सिद्धा सव्वे तिविहेण वंदामि ॥8॥
दिव्वावहार सिद्धा समुद्दसिद्धा गिरीसु जे सिद्धा
जे केइ भावसिद्धा सव्वे तिविहेण वंदामि ॥9॥

जे जत्थ केइ सिद्धा काले खेत्ते य दव्व भावे वा
ते सव्वे वंदेऽहं सिद्धे तिविहेण करणेण ॥10॥
सिद्धाणं णमोक्कारों जइ किरइ भावओ असंगेहिं
रुंभइ कुगइ मग्गं मग्गं सग्गं सिद्धिं च पावेइ ॥11॥
सिद्धाण णमोक्कारो जइ लब्भइ आगए मरण काले
ता होइ सुगइमग्गो अण्णो सिद्धिं पि पावेइ ॥12॥
सिद्धाण णमोक्कारं तम्हा सव्वायरेण काहामि
छेत्तूण मोह जालं सिद्धिपुरिं जेण पावेमि ॥13॥
पज्जलिय झाण हुयवह कम्मिंधणदाह वियलिय भवोहा
अपुणागम ठाण गया सिद्धा वि जयंति भगवंता ॥14॥

आचार्य पद

पणमामि गणहराणं जिणवयणं जेहिं सुत्त बंधेणं
बंधेऊण तहकयं पत्तं अम्हारिसा जाव ॥1॥
चोद्दस पुव्वीण णमो आयरियाणं तहूण पुव्वीण
वायग वसहाण णमो णमो य एगारसंगीण ॥2॥
आयारधराण णमो धरिज्जइ जेहिं पवयणं सयलं
णाणधराणं ताणं आयरियाणं पणिवयामि ॥3॥
णाणायारधराणं दंसण चरणे विसुद्ध भावाणं
तवविरियधराण णमो आयरियाणं सुधीराणं ॥4॥
जिणवयणं दिप्पतं दीवंति पुणो पुणो ससत्तीए
पवयण पभासयाणं आयरियाणं पणिवयामि ॥5॥
गूढं पवयणसारं अंगोवंगे समुद्द सस्सिम्मि
अम्हारिसेहिं कत्तो तं णज्जइ थोय बुद्धीहिं ॥6॥
तं पुण आयरिएहिं पारंपरएण दीविणं एत्थ
जइ होंति ण आयरिया को तं जाणेज्ज सारमिणं ॥7॥
सूयण मेत्तं सुत्तं सुइज्जइ केवलं तहिं अत्थो
जं पुण से वक्खाणं तं आयरिया पयासेंति ॥8॥

बुद्धीसिणेहजुत्ता आगम जलणेण सुट्ठु दिप्पंता
कहपेच्छउ एस जणो सूरि पईवा जहिं णत्थि ॥9॥
चारित्त सीलकिरणो अण्णाण तमोह णासणो विमलो
चंद समो आयरिओ भविए कुमुएव्व बोहेइ ॥10॥
दंसण विमलपयावो दसदिस पसरंत णाण किरणिल्लो
जत्थ ण रविव्व सूरि मिच्छत्त तमंधओ देसो ॥11॥
उज्जोयओ व्व सूरो फलओ कप्पट्टुमोव्व आयरिओ
चिंतामणि व्व सुहओ जंगम तित्थं च पणओ हं ॥12॥
जे जत्थ केइ खेते काले भावे व सव्वहा अत्थि
तीताणागयभूया ते आयरिए पणिवयामि ॥13॥
आयरिय णमोक्कारो जह कीरइ तिविह जोग जुत्तेहिं
ता जम्म जरा मरणे छिंदइ बहुए ण संदेहो ॥14॥
आयरिय णमोक्कारो जइ लब्भइ मरण काल वेलाए
भावेण कीरमाणो सो होहिइ बोहिलाभाए ॥15॥
आयरिय णमोक्कारो कीरंतो सल्लगत्तणं होइ
होइ णरामर सुहओ अक्खय फल दाण दुल्लिओ ॥16॥
तम्हा करेमि सव्वायरेण सूरीण हो (हू) णमोक्कारं
कम्म कलंक विमुक्को अइरा मोक्खं पि पावेस्सं ॥17॥
णाणालब्धि समिद्धे सुयणाण महोयहिस्स पारगए
आसण्ण भव्वसत्ते सव्वे गणहारिणो वंदे ॥18॥
णाण तव विरिय दंसण चारित्तायार पंच वावारे
पज्जलियागम दीवे आयरिए चेव पणमामि ॥19॥

उपाध्याय पद

उवज्झायाणं च णमो संगोवंगं सुयं धरेंताणं
सिस्सगण हियट्ठाए झरमाणाणं तयं चेय ॥1॥
सुत्तस्स होइ अत्थो सुत्तं पाढेंति ते उवज्झाया
अज्झावयाण तम्हा पणमह परमेण भावेण ॥2॥
सज्झाय सलिल णिवहं झरंति जे गिरियड व्व तद्दिय हं
अज्झावयाण ताणं भत्तीए अहं पणिवयामि ॥3॥

जे कम्म खयट्ठाए सुत्तं पाढेंति सुद्ध लेसिल्ला
ण गणेंति णियय दुक्खं पणओ अज्झावए ते हं ॥4॥
अज्झावयाण तेसिं भद्दं जे णाण दंसण समिद्धा
बहुभविय बोहजणयं झरंति सुत्तं सया कालं ॥5॥
अज्झावयस्स पणमह जस्स पसाएण सव्व सुत्ताणि
णज्जंति पढिज्जंति य पढमं चिय सव्व साहूहिं ॥6॥
उवज्झाय णमोक्कारो कीरंतो मरण देस कालम्मि
कुगई रुंभइ सहसा सोग्गइ मग्गम्मि उवणेइ ॥7॥
उवज्झाय णमोक्कारो कीरंतो कुणइ बोहिलाभं तु
तम्हा पणमह सव्वायरेण अज्झावयं मुणिणो ॥8॥
उवज्झाय णमोक्कारो सुहाण सव्वाण होइ तं मूलं
दुक्खखयं च काउं जीयं ट्ठावेइ मोक्खम्मि ॥9॥
सुयसुत्तगुण धारण अज्झायणज्झायणेक्क - तल्लिच्छे
उवयार करणसीले वंदामि अहं उवज्झाए ॥10॥

साधु पद

साहूण णमोक्कारं करेमि तिविहेण करण जोएण
जेण भवलक्ख बद्धं रवणेण पावं विणासेमि ॥1॥
पणमह तिगुत्ति गुत्ते विलुत्त मिच्छत पत्त सम्मत्ते
कम्म करवत्त पत्ते उत्तम सत्ते पणिवयामि ॥2॥
पंचसु समिईसु जए ति सल्ल पडिपेल्लणम्मि गुरुमल्ले
चउविकहा पम्मुक्के मय मोह विवज्जए धीरे ॥3॥
पणमामि सुद्धलेसे कसाय परिवज्जिए जियाण हिए
छज्जीव काय रक्खण परे य पा(प) रंपरं पत्ते ॥4॥
चउसण्णा विप्पजढे दढव्वण वय गुणेहिं संजुत्ते
उत्तम सत्ते पणओ अपमत्ते सव्वकालं पि ॥5॥
परिसहबल पडिमल्ले उवसग्ग सहे पहम्मि मोक्खस्स
विकहा पमायरहिए सहिए वंदामि समणेऽहं ॥6॥
समणे सुयगे सुमणे समणे य पावपंकस्सऽ सेवए
सवए सुहए समए च सच्चए साहु अह वंदे ॥7॥

साहूणं णमोक्कारो जइ लब्भइ मरण देस कालम्मि
चिंतामणिं पि लद्धं किं मग्गसि काय मणियाइं ॥8॥
साहूण णमोक्कारो कीरंतो अवहरेज्ज जं पावं
पावाण कत्थ हियए णिवसइ एसो अउण्णाण ॥9॥
साहूण णमोक्कारो कीरंतो भावमेत्त संसुद्धो
सयल सुहाणं मूलं मोक्खस्स य कारणं होइ ॥10॥
तम्हा करेमि सव्वायरेण साहूण तं णमोक्कारं
तरिऊण भवसमुद्दं मोक्ख दीवं च पावेमि ॥11॥
धम्म महोवहि सरिसे कम्म महासेल कठिण कुलिसत्थे
खंतिगुण सारगरुए उवसग्गसहे तरु समाणे ॥12॥
पंचमहव्वय फलभार रेहिरे गुत्ति कुसुम चेचइए
सीलंग पत्त फलिए कप्पतरु रयण सारिच्छे ॥13॥
जीवाजीव विहाणं कज्जाकज्ज फल विरयण सारं
साधूणं समायारं आयारं के वि झायंति ॥14॥
ससमय परसमयाणं सूइज्जइ जेण समय सब्भावं
सूतयडं सूयगडं अण्णे रिसिणो अणुगुणेंति . ॥15॥
अण्णेत्थ सुट्ठिया संजमम्मि णिसुणेंति के वि ठाणंगं
अण्णे पढंति धण्णा समवायं सव्व विज्ञाणं ॥16॥
संसारभाव मुणिणो मुणिणो अण्णे वियाह पण्णत्ती
अमयरस मीसियं पिय वयणे च्चिय णवर धारेंति ॥17॥
णायाधम्मकहाओ कहेंति अण्णे उवासग दसाओ
अंतगडदसा अवरे अणुत्तर दसा अणुगुणेंति ॥18॥
जाणय पुच्छं पुच्छइ गणहारी साहए तिलोय गुरु
फुड पण्हावागरणं पढंति पण्हाइ वागरणं ॥19॥
वित्थरिय सयल तिहुयण पसत्थ सत्थत्थ अत्थसत्थाहं (रं)
समयसय दिट्ठिवायं के वि कयत्था अहिज्जंति ॥20॥
जीवाणं पण्णवणं पण्णवणं पण्णवेंति पण्णवया
सूरिय पण्णत्तिं चिय गुणेंति तह चंद पण्णत्तिं ॥21॥

अण्णाइ य गणहर भासियाई सामण्ण केवलि कयाई
पत्तेय सयं बुद्धेहिं विरइयाइं गुणेंति महरिसिओ ॥22॥
कत्थइ पंचावयवं दसह च्चिय साहणं परुवेंति
पच्चक्खणुमाण पमाण चउक्कयं च अण्णे वियारेंति ॥23॥
भवजलहि जाणवत्तं पेम्म महाराय णियल णिद्दलणं
कम्मट्ठ गंठिवज्जं अण्णे धम्मं परिकहेंति ॥24॥
मोहंधयार रविणो परवाय (इ) कुरंग दरिय केसरिणो
णय सय रवर णहरिल्ले अण्णे अह वाइणो तत्थ ॥25॥
लोयालोयपयासं दूरंतर सण्ह वत्थु पज्जोयं
केवलि सुत्तणिबद्धं णिमित्त मण्णे वियारंति ॥26॥
णाणा जीउप्पत्ती सुवण्ण मणिरयणधाउ संजोयं
जाणंति जणिय जोणी जोणीणं पाहुडं अण्णे ॥27॥
अट्ठिसय पंजरा इव तव सोसिय चम्ममेत्त पडिबद्धा
आबद्ध किडिगिडिखा पेच्छइय तवस्सिणो अण्णे ॥28॥
ललिय वयणत्थ सागरदं सव्वालंकार णिव्वडिय सोहं
अमयप्पवाह महुरं अण्णे कव्वं विइंतंति ॥29॥
बहुतंत मंत विज्जा वियाणया सिद्ध जोय जोइसिया
अच्छंति अणुगुणेंता अवरे सिद्धंत साराइं ॥30॥
मणवयण कायगुत्ता णिरुद्ध णीसास णिच्चलच्छीया
जिणवयणं झायंता अण्णे पडिमा गया मुणिणो ॥31॥
अविय कहिंचि पडिमा गया, कहिंचि णियमट्ठिया,
कहिंचि वीरासण ट्ठिया, कहिंचि उक्कुडुयासण ट्ठिया,
कहिंचि गोदोह संठिया, कहिंचि पउमासण ट्ठियत्ति ।
अविय इय पेच्छइ सो रायासज्झाय रए तवस्सिणो
धीरे णित्थिण्ण भव समुद्दे रुंदेण जिणिंद पोएणं ॥32॥
केइ पढंति सउण्णा अवरे पाढेंति धम्म सत्थाइं
अवरे गुणेंति अवरे पुच्छंति य संसए केइ ॥33॥
वक्खाणंति कयत्था अवरे वि सुणेंति के वि गीयत्था
अवरे रएंति कव्वं अवरे झाणम्मि वट्टंति ॥34॥

सुस्सूसंति य गुरुणो वेयावच्चं करेंति अण्णे वि
अण्णे सामायारिं सिक्खंति य सुत्थिया बहुसो ॥35॥
दंसणरयणं अण्णे पालेंति य केवि कहवि च संरित्तं
जिणवर गणहर रइयं अण्णे पाणं पससंति ॥36॥
सुत्तत्थ संसयाइ य अवरे पुच्छंति केवि तत्थेव
सद्दत्थो भयजुत्ते करेंति अब्भासं वायम्मि ॥37॥
धम्मा धम्म पयत्थे के वि णिरुवेंति हेउवादेहिं
जीवाण बंध मोक्खपयं च भावेंति अण्णे वि ॥38॥
तेलोक्क वंदणिज्जे सुक्कज्झाणम्मि केवि वट्टंति
अण्णे दोग्गइ णासं धम्मज्झाणं समल्लीणा ॥39॥
मयमाण कोह लोहे अवरे णिदंति दिट्ठमाहप्पा
दुहसय पउरावत्तं अवरे णिंदंति भवजलहिं ॥40॥
इय देसभत्त महिला रायकहाणत्थं वज्जिउं दूरं
सज्झाय झाण णिरए अहपेच्छइ साहुणो राया ॥41॥
जं कणयं कणयं चिय ण होइ कालेण तं पुणो लोहं
इय णाण विसुद्ध मणा जे साहू ते पुणो साहू ॥42॥
पंच महव्वय जुत्ते ति गुत्ति गुत्ते विलुत मिच्छत्ते
वंदामि अप्पमत्ते ते साहू संजमं पत्ते ॥43॥
चारित णाण दंसण तव विणय महाबलेण जिणिऊण
गहियं जेहिं सिवपुरं णणो णमो ताण साधूणं ॥44॥
कइया रवणं विबुद्धो विरत्त समयम्मि काय मण गुत्तो
चरणकरणाणुयोगं धम्मज्झयणे अणुगुणेस्सं ॥45॥
कइया उवसंतमणो कम्ममहासेल कढिण कुलिसत्थं
वज्जं पिव अणवज्जं काहं गोसे पडिक्कमणं ॥46॥
कइया कय कायव्वो सुमणो सुत्तत्थो पोरिसिं काउं
वेरग्ग मग्ग लग्गो धम्मज्झाणम्मि वट्टिस्सं ॥47॥
कइया णु असंभंतो छट्ठट्ठम तव विसेस सूसंतो
जुय मेत्त णिमिय दिट्ठी गोयर चरियं पवज्जिस्सं ॥48॥

कइया वि हसिज्जंतो णिंदिज्जंतोय मूढ बालेहिं
सममित्त सत्तुचित्तो भमेज्ज भिक्खं विसोहेंतो ॥49॥

कइया रवणवीसंतो धम्म ज्झयग्गे समुट्ठिओ गुणिउं
रागदोस विमुक्को भुजे सुत्तोवएसेण ॥50॥

कइया कयसुत्तत्थो संसारेगत भावणं काउं
सुण्णहर मसाणेसुं धम्म ज्झाणम्मि ट्ठाइस्सं ॥51॥

कइया णु कमेण पुणो फासु पएसम्मि कंदरे गिरिणो
आराहिय चउखंधो देहच्चायं करीहामि ॥52॥

एय सत्तसार रहिओ चिंतेइ च्चिय मणोरहे णवरं
एस जिओ महपावो पावारंभेसु उज्जमइ ॥53॥

धण्णा हु बालमुणिणो बालत्तणयम्मि गहिय सामण्णा
अणरसिय णिव्विसेसा जेहिं ण दिट्ठो पिय विओओ ॥54॥

धण्णा हु बालमुणिणो अकयविवाहा अणाय मयणरसा
अदिट्ठ दइय सोक्खा पव्वज्जं जे समल्लीणा ॥55॥

धण्णा हु बालमुणिणो अणणिय पेम्मा अणाय विसय सुहा
अवहत्थिय जियलोया पव्वज्जं जे समल्लीणा ॥56॥

धण्णा हु बालमुणिणो उज्जुयसीला अणाय घर सोक्खा
विणयम्मि वट्टमाणा जिणवयणं जे समल्लीणा ॥57॥

धण्णा हु बालमुणिणो कुडुंब भारेण जे य णोत्थइया
जिणसासणम्मि लग्गा दुक्खसयावत्त संसारे ॥58॥

धण्णा हु बालमुणिणो जाणं अंगम्मि णिव्वुडो कामो
न वि णाओ पेम्मरसो सज्झाए वावड मणेहिं ॥59॥

धण्णा हु बालमुणिणो जाय च्चिय जे जिणे समल्लीणा
ण य (या) णंति कुमइ मग्गे पडिकूल मोक्ख मग्गस्स ॥60॥

इय ते मुणिणो धण्णा पावारंभेसु जे ण वट्टंति
सूडेंति कम्म गहणं तव कड्ढिय तिक्ख करवाला ॥61॥

पण्हगब्भं पंच परमिट्ठिथवणं

1) रेहाहिं को ततिहिं ? को विणयरसजुओ ? सम्मओ वेइ चक्कं, किंरूवं? मंतबीअं किमिह सिवकए ? निक्खि (क्कि) वो को ? सुह किं ? पूअत्थंवा पयं किं ? भणह पडकए केरिसं ? किं निमित्तं ? किं सिद्धंतस्स आई ? सयलसुहकरं किपयंतं ? झायए ॥1॥ णमो अरिहंताणं (शृंखलाजाति स्त्रिर्गतश्रं स्रग्धरा वृत्तम्)

वृत्ति ÷ रेरवाभिः तिसृभिः णं इति प्राकृतत्वादलोपः । नमतीति नमो अच् इत्यनेनाच् विनितो नमो नन्ता भवति । सम्मदो हर्षो श्रूते, तस्य संबोधनं हे मोद ! अरा अस्य सन्ती-अरि चक्रम् ! मन्त्रबीजं अर्हं अकारं विनाऽपि र्हं इत्यपि भवति ! निष्कृतो (पो) हन्ता । सुखंत्राणं । पूजार्थं नमः पदम् पटस्य कारणमर्हं योग्यं वदन्ति । अ (आ) गमस्य आदिः णमो अरिहंताणं इति ॥1॥

(2) किं रुवं अड्ढविंदं हवइ ? दुहयरी का ? हरो आह सत्ता सेवित्ता कं च सिद्धा ? किमु भणिय जिणो संपवज्जेइ दिक्खं ? अत्थीणं वेइ खुट्टो किमु? भणइ ससी केरिसं कामिचित्तं अंतद्धाणं अणंतं किमिह ? विजयए मंगलं किं च बीअं ? णमो सिद्धाणं (स्त्रग्धरा पंच कृत्वो गतिः)

वृत्तिः ÷ आद्य (ढय) वृन्दं न मुष्णातीत्येवंशीलं नमो सिद्धाणं च तृप्तं भवति। दुःखकरी न मा अलक्ष्मीः नञसमासार्थो न शब्दोऽस्ति, तेन समासः । उः शिवस्तस्य संबोधनं हे ओ ? प्राक् सन्धौ नमो सिद्धाणं इति । सिद्धानामासां पालयित्वा सिद्धाभवन्ति । नमो सिद्धाणं इति भणित्वा जिनो दीक्षां प्रतिपद्यते। क्षुद्रः कृपणः न इति भणति माश्चन्द्रः प्राकृते संबोधने मो इति । सह इना कामेन वर्तते यत् तत् सत् क्लीबत्वाद् ह्रस्वः । अन्तर्ध्धाण मिति पदमन्तं विनाध्धाणमिति द्धा । द्वितीयं मंगलं न(ण) मो सिद्धाणं इति विजयते ॥2॥

(3)पावाणं के ? जिणाणं किमुकरिअ सुही कं मुणी ? माण मोहा, कि रुवा णाइं णंता ? विउल धणभरो वड्ढए केरिसाणं विज्ञा विन्नाणभागी हवइ सुनिरणो केरिसो ? केसिं किं वा थंभेइ नीरमाई ? पयमणहमहं झायए तं मणेणं ॥3॥ स्त्रग्धरा णमो आयरियाणं । (चतुः कृत्वो गतिः)

वृतिः ÷ पावाः पापाः पापवन्तस्तेषां नमोदा अहर्षाभवन्ति योगः । जिनानामाज्ञामाचर्य पालयित्वा मुनिः सुखीभवति । समानदीर्घत्वेऽ कारस्य पुनग्रहणम् । मान मोहाववाधन नौ आद्यन्ताक्षर वर्जितौ । किंरुपा णमो इति विपुलधनभरो वर्धते । आयऋतानां लाभ प्राप्तानां रिंपिग् गतौ इति धातौ आयरित्तामां वा स एवार्थः । विद्यादिभागी भवति नमो नन्ता आचार्याणामिति। स्तम्भनाति नीराद्युपसर्गान् जल जलणाई सोलस पयत्थं आयरिया इति वचनात् ॥3॥

(4) किं वक्कालं कि इम्मि ? किमु विहुरवयं ? कं करित्ताण विन्नू ? आयाणं किं अउव्वं विव्वरिअमिह को किं व पडेइ पुव्विं ? कोभावं वेइ ? को वा हणइ ? अहभरा केरिसाणं जणाणं ? झाइज्झंतं पयं किं हणइ दुहभरं ? नीलवण्णं तिसंझं ॥4॥ णमो उवज्झायाणं (स्त्रग्धरा/गतागतं द्विर्गतश्च)

वृतिः किं व णं इति वाकयालंकृतौ । विधुरजनस्य भयभीत जनस्य वच ओ इति । उपाध्यायाज्ञा कृत्वा विज्ञो भवति । आयाणं अपूर्वम्, न विद्यते पूर्वः प्रथमो वर्णो यत्र तदपूर्व यणा (याण) मिति, विपरीतं च तत् 'णं' या इतिभवति। अज्झावओ अध्यापकः, ओमिति पूर्वमादौ छात्रान् पाठयति । अभाववाची न इति मोचनं मोको भावाकर्त्रोघ ञिति घञ्, नमोको मुक्तिरित्यर्थः। वज्झायाणं हत्यानां हत्याकरिणां जनानां पापसमूहा 'मरगयभा उवज्झायाणं' इति पदम् ॥4॥

(5) किं सुकखं ? किं गुणड्ढं ? किमिह रसयरं ? किं हणंतीह वाहा ? धत्रं किं विंति लोआ ? किम वि पभणए वंजणं ? सीअलं किं ? निंदत्थं वेइजीवं कमह जणत्रणो कं·व देसं ? जिणिंदा भासंते किं पयं जं अणवरयमहो झाणजुग्गं मुणीणं ॥5॥ णमो लोए सव्वसाहूणं (स्त्रग्धरा, अष्टदल कमलम्)

वृत्तिः ÷ किं सुखं ? न ऋणम् । ऋकारस्याकारे तत् लोपे च सति न ऋणमिति ऋणाभावे सोख्यम् । मुनित्वं श्रामण्य गुणाढ्य्यं 'मौनं सर्वार्थ साधनम् इति वचनात्, मौ (नं वच) ना भावो वा लोणं लवणरसः । (ह) रिणं घ्नन्ति व्याधाः । स ए..... त्य विशेष .... वणं जलं काननं वा सोण श्वा (ज) न निन्दार्थं जनो ब्रूते एष श्वेति कं वा देशं देशविशेषं जनगणो ब्रूते हूणमिति। जिनेन्द्राः कं पदमुपदिशन्ति यदनवरतं निरंतरं ध्यानयोग्यं मुनीनां नमो लोए सव्वसाहूणं' इति ॥5॥

(6) एवं जे पंच परमिट्ठि पंचन्नपयप्प ण्हेसु ताइं जणु जाणित्ता पइवासरं निअमणे धारंति झायंतिअ तेसि दुट्ठतमट्ठकम्मविगमा तेलुक्क कप्पद्दुम्मो, एसो सो परमिट्ठिमंतपवरो विज्ञा सुहं सासयं ॥6॥

वृत्तिः एवं जे ? सुगमं, नवरं परमेष्ठि (?) परमेष्ठि पञ्चक पदप्रश्नेषु तानि परमेष्ठि पदानि पञ्च ज्ञात्वा निजमनसि धारयन्ति च ध्यायन्ति च, तेषामेव श्री पंचपरमेष्ठि मंत्रः त्रैलोक्य कल्पद्रुमः शाश्वतं सुखं करोत्विति ॥6॥

पंच महा परमिट्ठि संथयं

तियसिंद नरिंद नमंसियाण निदड्ढ घाय (इ) कम्माण
निज्जिय रिउनिवहाणं नमो नमो जिणवरिंदाणं ॥1॥

तिहुयण सिहरम्मि पय (इ) ट्ठियाण निट्ठवियमलकलंकाणं
सासयसुहनिलयाणं नमो नमो सव्वसिद्धाणं ॥2॥

पंचविहायार समुद्दपारपत्ताणं गुणमयंकाणं
आयरियाणं च तहा नमो नमो नाण सूरीणं ॥3॥

सयल सुओयहि पारंगयाणं उवएस दाण दक्खाणं
निच्चमुवज्झायाणं नमो नमो खविय मोहाणं ॥4॥

अइदुद्धराइं पंच विधारंति महव्वयाइं जे मुणिणो
तियलोय बंधवाणं नमो नमो सव्वसाहूणं ॥5॥

इय पंच महा परमिट्ठि संथयं जे कुणंति भावेण
पावंति ते अपावा अजिय सुहं निव्वुइं अइरा ॥6॥

पंच परमिट्ठि-जयमाला

मणुयणाइंद सुरधरिय छत्त तया, पंचकल्लाण सुक्खावलि पत्तया
दंसणं णाणज्झाणं अणंतं बलं, ते जिणा दिंतु अम्हं वर मंगलं ॥1॥

जेहिं झाणग्गिबाणेहिं अइथड्ढयं, जम्म जरा मरण णयरत्तयं दड्ढयं
जेहिं पत्तं सिवं सासयं ट्ठाणयं, ते महादिंतु सिद्धा वरं णाणयं ॥2॥

पंचहायार पंचग्गिसंसाहया, बारसंगाइ सुयजलहिं अवगाहया

मोक्ख लच्छी महंती महंते सया, सूरिणो दिंतु मोक्खं गया संगया ॥3॥

घोरसंसारभीमाडवी काणणे तिक्ख वीयरालणह पावपंचाणणे
णट्ठमग्गाण जीवाण पहदेसया, वंदिमो ते उवज्झाय अम्हे सया ॥4॥

उग्ग तवयरण करणे हिं छीणंगया, धम्म वरझाण सुक्कझाणं गया
णिब्भरं तवसिरीए समालिंगया, साहुवा (साहू) ते महा मोक्ख पहमग्गया ॥5॥

एएण थोत्तेण जो पंचगुरुवंदए, गुरुय संसार घणवेल्लि सो छिंदए
लहइ सो सिद्धसुक्खाइ वरमाणणं, कुणइ कम्मिंधण पुंज पज्जालणं ॥6॥

अरिहा सिद्धाइरिया उवज्झाया साहू पंच परमेट्ठि
एयाण णमुक्कारो भवे भवे मम सुहं दिंतु ॥7॥

प्राकृतद्धयाश्रय महाकाव्य

सोअवसारोतूण चिरोतुमणा विम्हरन्ति रोत्तव्वं
दट्ठूण जाण मुत्तिं अरहंताणं नमो ताणं ॥1॥

जे दट्ठव्वे दट्ठुं इन्दो काहीअ लोअणसहस्सं
दंसण तत्ति काउं अरहंताणं नमो ताणं ॥2॥

काऊणं कायव्वं कम्मं काहिन्ति जे ण पुणरुत्तं
जगबोह मिच्छिराणं अरहंताणं नमो ताणं ॥3॥

जो अणुगच्छइ जच्छइ छिन्दिउमच्छइ तणुं च तेसिं पि
अणभिन्दि अभावाणं अरहंताणं नमो ताणं ॥4॥

सविहे न जाण कुज्झइ जुज्झइ मुज्झइ भवे अगिज्झन्तो
देही बुज्झइ सिज्झइ अरहंताणं नमो ताणं ॥5॥

रुन्धिअकरणं रुम्भिअ पवणं रुज्झिअ मणं अपडिएहिं
झायव्वाण मुणीहिं अरहंताणं नमो ताणं ॥6॥

सडिअरया कढिअमला वड्ढिअ तव तेअ वेढिअंगायं
जाणज्जवि वरुमुणिणो अरहंताणं नमो ताणं ॥7॥

दुक्कड संवल्लिअओ भवपासोव्वेढणोज्झओ लोओ
उव्वेल्लिज्जइ जेहिं अरहंताणं नमो ताणं ॥8॥

जे झाउं संपज्जइ अणरिवज्जिर सिज्झिराण सा सिद्धी
ते वज्जामो सरणं नच्चिरमच्चिरमणा सिद्धे ॥9॥
आणंद रोविराणं जेसु नवन्ताण होइ नोव्वेओ
घाइ समुहं च मुत्ती ताण नमो सव्वसिद्धाणं ॥10॥
कुपहे धावन्ति अखादिमं च खादन्ति तेहि वि समं जो
धावइ खाइ अ तं पि हु बोहन्ते झामि आयरिए ॥11॥
कम्माइं वोसिरन्ता अतुट्टिरेणं तवेण सक्कन्ता
अफुडिअ अचलिअ महिमा आयरिआ दिंतु ते बोहिं ॥12॥
फुट्टिअ मोहो लोओ चल्लइ अपमिल्लिअव्वओ मोक्खे
जेहिं अपमीलिअच्छं पेच्छामो ते उवज्झाए ॥13॥
अणउम्मिल्लिअ नाणोम्मीलणआ हस्सिपसविरा लोए
सुअ जलमोज्झाया पवरिसन्तु वित्थरिअ गुणभरिआ ॥14॥
नो रुसइ नो तूसइ जेऊण मणं लयम्मि जो नेन्तो
मोत्तं भवं विणीअं तं साहुजणं नमंसामि ॥15॥
उप्पाइअ सद्दहणो असद्दहाणे वि देइ जो बोहिं
संसारनासिरो हं तं साहुं चिय विहेमि गुरुं ॥16॥
पंच वि अरहंताइं परमेट्ठि झाह झाअह किमन्नं
होऊण निव्विकप्पा पसमरया होअऊण तहा ॥17॥

त्रिषष्टिशलाकापुरुष चरित्रान्तर्गत पंचनमस्कार स्तोत्र

ऋषभादींस्तीर्थकरान् नमस्याम्यखिलानपि
भरतैरावत विदेहाऽर्हतोऽपि नमाम्यहम ॥1॥
तीर्थकृद्भ्यो नमस्कारो देहभाजां भवच्छिदे
भवति क्रियमाणः सः बोधिलाभाय चोच्चकैः ॥2॥
सिद्धेभ्यश्च नमस्कारं भगवद्भयः करोम्यहम्
कर्मौधो ऽदाहि यै र्ध्यानाग्निना भवसहस्त्रजः ॥3॥
आचार्येभ्य पंचविधाऽऽचारेभ्यश्च नमो नमः
यै र्धार्यते प्रवचनं भवच्छेदे सदोद्यतैः ॥4॥

श्रुतं बिभ्रति ये सर्वं शिष्येभ्यो व्याहरन्ति च
नमस्तेभ्यो महात्मभ्य उपाध्यायेभ्य उच्चकैः ॥5॥
शीलव्रत सनाथेभ्यः साधुभ्यश्च नमो नमः
भवलक्ष सन्निबद्धं पापं निर्णाशयन्ति ये ॥6॥

श्री सिंहतिलकसूरि रचित पंचपरमेष्ठि स्वरुप संदर्भः

अर्हददेहाचार्योपाध्याय मुनीन्द्र पूर्ववर्णोत्थः
प्रणवः सर्वत्रादौ ज्ञेयः परमेष्ठि संस्मृत्यै ॥1॥
अर्हत् सिद्धाचार्योपाध्याय मुनित्वरुपमर्हन्तः
पूज्योपचार देशक पाठक निर्विषयचितत्वात ॥2॥
प्रणवः प्रागुक्तार्थो मायावर्णेऽर्हदादिपंचकताम्
अन्तश्चतुरधिविंशति जिनस्वरुपमथो वक्ष्ये ॥3॥
अर्हन्तो वर्णान्तः रेफः सिद्धाः शिरश्च सूरिरिह
शुद्धकलोपाध्यायो दीर्घकला साधुरिति पञ्च ॥4॥
अर्हन्तौ शशि सुविधि जिनौ सिद्धाः (द्धौ) पद्माभवासुपूज्यजिनौ
धर्माचार्याः षोडशमल्लिःपार्श्वोऽप्युपाध्यायः ॥5॥
सुव्रत नेमिसाधुस्त (धू त) न्नाहँम चन्द्रप्रभः रुजाँ शान्तयै
सिद्धाः सिन्दूराभास्त्रैलोक्यवशीकृतिं कुर्युः ॥6॥
सिद्धाक्षर रेफाकृति र्वागबीजं वश्य मूर्ध्नि वदनेवा
आज्ञाचक्रे वाऽरुणरोचि वश्यं तनोत्यथवा ॥7॥
आचार्याः स्वर्णनिभाः कुर्यु र्जल वह्नि रिपुमुखस्तम्भम्
सूर्यक्षर शीर्षाकृति दण्डहता न स्युरुपसर्गाः ॥8॥
नीलाभोपाध्यायो लाभार्थ शुक्लनीलकृद् यदि वा
अध्यापकार्द्धचान्द्री कलाऽऽत्मलाभाय परगलके ॥9॥
कृष्णरुचः साधुजनाः क्रूरदृशोच्चाट मृत्युदाः शत्रोः
साध्वक्षर दीर्घकला कृत्यङ्कुशमुद्रया हतारिपवः ॥10॥
अर्हन्नम्भः सिद्धस्तेजः सूरिः क्षितिः परे वायुः
साधु र्व्योमेत्यन्तर्मण्डल तत्त्वानुगं सद्गध्यानम् ॥11॥

'नादो' ऽर्हन, 'व्योम' मुनिः 'कला' ऽथसिद्धः 'शिरो-ह-रः' सूरिः
'ई' कार उपाध्यायो मायायां प्राग्वदुत शेषम् ॥12॥
शशिसुविधिजिनौ नादो बिन्दुमुनिसुव्रतो व्रती नेमी
उद्यच्चन्द्रकलान्तः सिद्धौ पद्माभ वासुपूज्यजिनौ ॥13॥
वर्णान्तः सशिरो रः षोडश सूरीश्वरास्तथेकारः
पार्श्वो मल्लिर्वाचक इदमपि न विरोधि पूर्ववद भणितम्
एकैकोऽर्हत् प्रभृतिः शतादि वर्णानुगोऽनिशं ध्यातः
शान्त्यादि कर्मषट्कं तनोति किन्त्वत्र दिंग्मात्रम्
परमेष्ठि पंचनिर्मित जिनमयमाचार्य मेरुमर्हन्तम्
त्रैलोक्य श्रीबीजं सर्वं ध्यायति स सर्वज्ञः

सिद्धसेनसूरि प्रणित नमस्कार माहात्म्यम्

प्रथम प्रकाशः

नमोऽस्तु गुरवे कल्पतरवे जगतामपि
वृषभस्वामिने मुक्ति मृगनेत्रैकामिने ॥1॥
तपोज्ञानधनेशाय महेन्द्र प्रणतांह्रये
सिद्धसेनाधिनाथाय श्री शान्तिस्वामिने नमः ॥2॥
नमोऽस्तु श्री सुव्रतायाऽनन्तायाऽरिष्ट नेमिने
श्रीमात्पार्श्वाय वीराय सर्वार्हद्भ्यो नमो नमः ॥3॥
देव्योऽच्छुप्ताऽम्बिका ब्राह्मी पद्मावत्यङ्गिरादयः
मातरो मे प्रयच्छन्तु पुरुषार्थ परंपराम् ॥4॥
जीयात् पुण्यांग जननी पालनी शोधनी च मे
हंस विश्राम कमलश्रीः सदेष्ट नमस्कृतिः ॥5॥
कटुकोऽप्येष संसारो जन्म संस्थिति दानतः
मान्यो मे यन्मया लेभे जिनाज्ञाऽस्यैव संश्रयात् ॥6॥
भवतु नमोऽर्हत् सिद्धाचार्योपाध्याय सर्व साधुभ्यः
श्री जिनशासन मनुज क्षेत्रान्तः पंञ्चमेरुभ्यः ॥7॥
ये नमो अरिहंताणं नमो सिद्धामित्यथ
नमो आयरियाणं चोवज्झायाणं नमोऽग्रगम् ॥8॥

नमो लोए सव्व साहूणं भेदं पद पञ्चकम्
स्मरन्ति भावतो भव्याः कुतस्तेषां भवभ्रमः ॥9॥

वर्णाःसन्तु श्रिये पञ्च परमेष्ठि नमस्कृतेः
पञ्चत्रिंशज्जिनवचोऽतिशया इव रुपिणः ॥10॥

तेषामनाद्यनन्तानां श्लोकैस्त्रैलोक्य पावनैः
वितनोत्यात्मनः शुद्धिं सिद्धसेन सरस्वती ॥11॥

नरनाथा वशे तेषां नतास्तेभ्यः सुरेश्वराः
न ते बिभ्यति नागेभ्यो येऽर्हन्तं शरणं श्रिताः ॥12॥

मोहस्तं प्रतिन द्रोहि मोदते स निरंतरम्
मोक्षंगमी लोऽचिरेण भव्यो योऽर्हन्तमर्हति ॥13॥

अर्हन्ति यं केवलिनः प्रादक्षिण्येन कर्मणा
अनन्त गुण रुपस्य माहात्म्यं तस्य वदे कः ? ॥14॥

रिपवो रागरोषाद्याः जिनेनैकेन ते हताः
लोकेश केशवेशाद्याः निबिडं यै र्विडम्बिताः ॥15॥

हंसवत् श्लिष्टयोः क्षीरनीरयो र्जीवकर्मणोः
विवेचनं यः कुरुते स एको भगवान जिनः ॥16॥

'स्मृ' 'ध्यै' प्रभुति युग्धातु वर्णवत् सहजस्थितिः
कर्मात्म श्लेषो ह्यन्येषां दुर्लक्ष्यो महतामपि ॥17॥

हन्तात्म कर्मणो र्बीजांगकुरवत् कुक्कुटाण्डवत्
मिथः संहतयोः पूर्वा-पर्य नास्त्येव सर्वथा ॥18॥

तायिनः कर्मपाशेभ्यस्तारका मज्जतां भवे
तात्विकानामधीशा ये तान् जिनान् प्रणिदध्महे ॥19॥

णं कारोऽयं दिशत्येवं त्रिरेखः शून्य चूलिकः
तत्त्वत्रयपवित्रात्मा लाभते पदमव्ययम् ॥20॥

सशिरस्त्रिसरलरेखं सचूलमित्यक्षरं सदा ब्रूते
भवति त्रिशुद्धि सरलस्त्रिभुवनमुकुटस्त्रिकालेऽपि ॥21॥

सप्तक्षेत्रीव सकला सप्त क्षेत्रीव शाश्वती
सप्ताक्षरीयं प्रथमा सप्त हन्तु भयानि मे ॥22॥

द्वितीय प्रकाशः

न जातिर्न मृतिस्तत्र न भयं न पराभवः
न जातु क्लेशलेशोऽपि यत्र सिद्धाः प्रतिष्ठिताः ॥1॥

मोचा स्तम्भ इवासारः संसारः क्वैष सर्वथा
क्व च लोकाग्रगं लोकसारत्वात् सिद्धवैभवम् ॥2॥

सितधर्माः सितलेश्याः सितध्यानाः सिताश्रयाः
सितश्लोकाश्च य लोके सिद्धास्ते सन्तु सिद्धये ॥3॥
सतांस्वर्मोक्षयोर्दाने धाने दुर्गतिपाततः
मन्येऽहं युगपच्छक्तिं सिद्धानां द्धेतिवर्णतः ॥4॥

ध्धा वर्णे सिद्धशब्देऽत्रसंयोगोवर्णयार्दधोः
सकर्णोऽयं सकर्णानां फलं वक्तीव योगजम् ॥5॥
परस्परं कोऽपियोगः क्रिया ज्ञान विशेषयोः
स्त्रीपुंसयोरिवानन्दं प्रसूते परमात्मजम् ॥6॥
भाग्यं पंड्गुपमं पुंसां व्यवसायोऽन्ध-सन्निभः
यथा सिद्धेस्तयोर्योगे तथा ज्ञान चरित्रयोः ॥7॥
खड्गखेटक वत् ज्ञान चारित्र द्वितयं वहन्
वीरो दर्शन सन्नाहः कलेः पारं प्रयाति वै ॥8॥
नयतोऽभीप्सितं स्थानं प्राणिनं सत्तपःशमौ
समंनिश्चल विस्तारौ पक्षाविव विहंगमम् ॥9॥
युक्तौ धुर्याविवोत्सर्गा पवादौ वृषभावुभौ
शीलांगरथमारुढं क्षुणात् प्रापयतः शिवम् ॥10॥
निश्चय व्यवहारौ द्वौ सूर्याचन्द्रमसाविव
इहामुत्रदिवारात्रौ सदोद्द्योताय जाग्रतः ॥11॥
अन्तस्तत्त्वं मनः शुद्धि र्बहिस्तत्त्वं च संयमः
कैवल्यं द्वय संयोगे तस्माद् द्वितयभाग् भव ॥12॥

नैकचक्रो रथो याति नैकपक्षो विहंगमः
नैवमेकान्तमार्गस्थो नरो निर्वाणमृच्छति ॥13॥

दशकान्तर्नवास्तित्व न्यायादेकानतमप्यहो
अनेकान्त समुद्रेऽस्ति, प्रलीनं सिन्धुपूरवत् ॥14॥

एकान्ताभासो यः कवापि सोऽनेकान्त प्रसत्तिजः
वर्तितैलादि सामग्रीजन्मानं पश्य दीपकम् ॥15॥

एकान्ते तु न लीयन्ते, तुच्छेऽनेकान्त सम्पादः
न दरिद्रगृहे मान्ति सार्वभौम समृद्धयः ॥16॥

सत्त्वासत्त्व नित्यानित्य धर्माधर्मादयो गुणाः
एवं द्वये द्वये श्लिष्टाः सतां सिद्धि प्रदर्शिनः ॥17॥

तदेकान्त ग्रहावेश मष्टधीगुणमन्त्रतः
मुक्त्वा यतध्वं तत्त्वाय सिद्धये यदि कामना ॥18॥

णं कारोऽत्र दिशत्येवं त्रिरेखः शून्यमालितः
रत्नत्रयमयो ह्यात्मा याति शून्य स्वभावताम् ॥19॥

शुभाशुभैः परिक्षीणैः कर्मभिः केवलस्य चा
चिद्रूपात्मनः सिद्धौ सा हि शून्य स्वभावता ॥20॥

पञ्चविग्रह संहन्त्री पञ्चमीगति दर्शिनी
रक्ष्यात् पञ्चाक्षरीयं वः पञ्चत्वादिप्रपञ्चतः ॥21॥

तृतीय प्रकाशः

न तमो न रजस्तेषु नच सत्त्वं बहिर्मुखम्
न मनो वाग वपुः कष्टं यैःराचार्याह्वयः श्रिताः ॥1॥

मोहपाशैर्महच्चित्रं मोहितानपि जन्मिनः
मोचयत्येव भगवानाचार्यः केशिदेववत् ॥2॥

आचारा यत्र रुचिराः आगमाः शिवसंगमाः
आयोपाया गतापायाः आचार्यं तं विदुर्बुधाः ॥3॥

यथास्थितार्थ प्रथको यतमानो यमादिषु
यजमानः स्वात्मयज्ञं यतीन्द्रो मे सदागतिः ॥4॥

रिपौमित्रे सुखे दुःखे रिष्टे शिष्टे शिवे भवे
रिकथे नैःस्वये समः सम्यक् स्वा नी संयमिनां मतः ॥5॥

या काचिदनधा सिद्धिर्या काचिल्लब्धिरुज्ज्वला
वृणुते सा स्वयं सूरिं भ्रमरीव सरोरुहम् ॥6॥

णं कारोऽत्र दिशत्येवं त्रिरेखो व्योम चूलिकः
त्रिवर्ग समता युक्ताः स्युः शिरोमणयः सताम् ॥7॥
धर्मार्थ कामा यदि वा मित्रोदासिनः शत्रवः
यद्वा राग द्वेष मोहास्त्रिवर्गः समुदाहृतः ॥8॥
सप्त तत्वाम्बुजवनी सप्तसप्ती विभा निभा
सप्ताक्षरी तृतीयेयं सप्तावनि तमो हियात् ॥9॥

चतुर्थ प्रकाशः

न खण्ड्यते कुपाखण्डै र्न त्रिदण्ड्या विडम्ब्यते
न दण्डयते चण्डिमाद्यौ रुपाध्यायं श्रयम् सुधीः ॥1॥

मो मा श्री ह्री धृति ब्राह्म्यो मोच्चलन्तु तदंगतः
उपास्ते य उपाध्यायं सिद्धादेशो महानिति ॥2॥

उदयो मूर्तिमान् सम्यग् दृष्टीनाम् उत्सवो धियाम्
उत्तमानं य उत्साहः उपाध्यायः स उच्यते ॥3॥

वचो वपु र्वयो वक्षो वर्जितं वध वार्तया
वशगं वेद विद्यानां उपाध्याय महेशितुः ॥4॥

ज्झाकारो वाचक श्लोक भम्भाया व्यानशे दिशः
अनित्यैकान्त दृग्नित्यैकान्त दृग्जय जन्मनः ॥5॥

या सप्तनय वैदगधी या परागम चातुरी
या द्वादशांगी सूत्रात्रिः सोपाध्यायादृते कुतः ॥6॥

णं कारोऽत्र दिशत्येवं त्रिरेखोऽम्बर शेखरः
विनय श्रुत शीलाद्या-महामन्दाय जाग्रति ॥7॥

सप्त रज्जूर्ध्व लोकाध्वो-द्योत दीप महोज्ज्वला
सप्ताक्षरी चतुर्थी मे ह्रियाद् व्यसन सप्तकम् ॥8॥

पंचम प्रकाशः

न व्याधिर्न च दौर्विध्यं न वियोग प्रियैः समम्
न दुर्भगत्वं नोद्वेगः साधूपास्तिकृतां नृणाम् ॥1॥

न चतुर्ध्या दुःखतमो नराणामान्ध्य हेतवे
साधुध्यानाऽमृत रसाञ्जन लिप्तमनोदृशाम् ॥2॥

मोक्कारः सर्वसंगानां मोष्या नान्तर वैरिणाम्
मोदन्ते मुनयः कामं मोक्षलक्ष्मी कटाक्षिताः ॥3॥

लोभ द्रुमनदीवेगाः लोकोत्तर चरित्रिणः
लोकोत्तमास्तृतीयास्ते लोपं तन्वन्तु पाप्मनाम् ॥4॥

एकान्ते रमते स्वैरं मृगेण मनसा समम्
मूलोत्तरगुणग्रामा ऽऽरामेषु भगवान मुनिः ॥5॥

एकत्वं यदिदं साधौ संविग्ने श्रुतपारगे
तत्साक्षाद् दक्षिणावर्ते शंखे सिद्ध सरिज्जलम् ॥6॥

एको न क्रोधविधुरो नैको मानं तनोति वा
एको न दम्भ संरम्भी तृष्णा मुष्णाति नैककम् ॥7॥

एकत्व तत्त्व निर्व्यूढ सत्त्वा राजर्षि कुञ्जराः
ययुः प्रत्येक बुद्धाः श्री नमि प्रभृतयः शिवम् ॥8॥

सर्वथा ज्ञात तत्त्वानां सदा संविग्न चेतसाम्
सत्तामेकाकिता सम्यक् समतामृतसारणिः ॥9॥

व्ववदैदंयुगीनौ तु द्वौ द्वौ संघाटक स्थितौ
स्वार्थ संसाधकौ स्याताम् व्रतिनौ वशिनौ यदि ॥10॥
व्व संज्ञयेत्यवतर्क्य मैतिह्यं यद् द्वयोर्द्वयोः
वचो वक्षो वपुर्वृत्या वशिनो व्रतिनोः शिवम् ॥11॥
निःशङ्क मैक्यं जनयो र्वशित्वादुभयोरपि
एकस्यापि सहस्रत्वं दुरन्तामवशात्मनः ॥12॥
नेत्रवत्सम संकोच विस्तार स्वप्नजागरौ
द्वौ दर्शनाय कल्पेते नैकः संपूर्ण कृत्यकृत् ॥13॥
एको विडम्बना पात्रं एकः स्वार्थाय न क्षमः
एकस्य नहि विश्वासो लोकेलोकेतरेऽपि वा ॥14॥
भावना ध्यान निर्णीत तत्व लीनान्तरात्मनः
ऐक्यं न लक्ष-मध्येऽपि निर्ममस्य विनश्यति ॥15॥
साम्यामृतोर्मि तृप्तानां सारासार विवेचिनाम्
साधूनां भावशुद्धानां स्वार्थेऽपि क्काऽथवा क्षतिः ॥16॥
मनःस्थैर्यान्निश्चलानां वृक्षादिवदकर्मणाम्
वृन्दमृषीणामेकत्र भावनावल्लि मण्डपः ॥17॥
मनसा कर्मणा वाचा चित्रालिखित सैन्यवत्
मुर्नीनां निर्विकाराणां बहुत्वेऽप्यरति कुतः ॥18॥
निर्जीवेष्विव चैतन्यं साहसं कातरेष्विव
बहुष्वपि मुनीन्द्रेषु कलहो न मनागपि ॥19॥
पञ्चषैरपि यो ग्लानिं मुग्धधीर्गणयिष्यति
एकत्राऽनन्तसिद्धेभ्यः स कथं स्पृहयिष्यति ॥20॥
रागाद्यापायविषमे सन्मार्गे चरतां सताम्
रत्नत्रयजुषामैक्यं कुशलाय न जायते ॥21॥
नैकस्य सुकृतोल्लासो नैकस्यार्थोऽपि तादृशः
नैकस्य कामसम्प्राप्तिनैको मोक्षाय कल्पते ॥22॥
श्लेष्मणे शर्करा दानं सज्वरे स्निग्धभोजनम्
एकाकित्वमगीतार्थे यतावश्चति नौचितीम् ॥23॥

एकश्चौरायते प्रायः शंगकयते धूर्तवत् द्वयम्
त्रयो रक्षन्ति विश्वासं वृन्दं नरवरायते ॥24॥
जिन प्रत्येक बुद्धादि दृष्टान्तान्नैकतां श्रयेत्
न चर्मचक्षुषां युक्तं स्पर्द्धितुं श्रनद्रष्टिभिः ॥25॥
चातुगतिक संसारे भ्राम्यतां सर्वजन्मिनाम्
पुण्य पाप सहायत्वान्नैकत्वं घटतेऽथवा ॥26॥
संश्राकुलेश्या विकथा श्चर्चिका इव चापलम्
यस्यान्तर्धाम कुर्वन्ति स एकाकी कथं भवेत् ॥27॥
शाकिनी वदविरति संज्ञा नाटयप्रिया सदा
ग्रासाय यतते यस्य स एकाकी कथं भवेत् ॥28॥
पंचाग्निवदसन्तुष्टं यस्येन्द्रिय कुटुम्बकम्
देहं दहत्यसन्देहं स एकाकी कथं भवेत् ॥29॥
दायादा इव दुर्दान्ताः कषायाः क्षणमप्यहो
यद्विग्रहं न मुञ्चन्ति कथं तस्यैकता सुखम् ? ॥30॥
स्वमनोवाक्तनूत्थानाः कुव्यापाराः कुपुत्रवत्
भ्रंशाय यस्य भवन्ति कथं तस्यैकता सुखम् ॥31॥
यस्य प्रमाद मिथ्यात्व रागाद्याच्छलवीक्षिणः
कुप्रातिवेश्मिकायन्ते कथं तस्यैकता सुखम् ॥32॥
य एभिरुज्झितः सम्यक्, सजनेऽपि स एककः
जनाऽऽपूर्णेऽपि नगरे यथा वैदेशिकः पुमान् ॥33॥
एभिस्तु सहितो योगी मुधैकाकित्वमश्नुते
वण्ट्टः शठश्चरचौरः किमु भ्राम्यति नैककः ॥34॥
क्षीरं क्षीरं मीरं मीरं दीपो दीपं सुधा सुधाम्
यथा संगत्य लभते तथैकत्वं मुनिर्मुनिम् ॥35॥
पुण्यपापक्षुयान्मुक्ते केवले परमात्मनि
अनाहार तया नित्यं सत्यमैक्यं प्रतिष्ठितम् ॥36॥
यद्वा श्रुतेऽत्र नाऽनुज्ञा निषेधो वाऽस्ति सर्वथा
सम्यगाय व्ययौ ज्ञात्वा यतन्ते यति सत्तमाः ॥37॥

हूयते न दीयते न न तप्यते न जायते
निष्क्रियैः साधुभिरहो साध्यते परमं पदम् ॥38॥

हूँ हू गीतैरपि सुधारसै र्मन्दार सौरभैः
दिव्य तल्प सुखस्पशैः सुरीरुपै र्न ये हताः ॥39॥
तत् किं ते तरवो यद्वा शिशवो यदि वा मृगाः
न ते न ते न ते किन्तु मुनयस्ते निरञ्जनाः ॥40॥

णं कारोऽपं भणत्येवं त्रिरेखो बिन्दुशेरवरः
गुप्तित्रये लब्धरेखाः सद्वृत्ताः स्युर्महर्षयः ॥41॥
नवभेद जीवरक्षा सुधाकुण्ड समाकृतिः
दत्तां नवाक्षरीयं मे धर्मे भावं नवं नवम् ॥42॥

षष्ट प्रकाशः

एष पञ्च नमस्कारः सर्व पाप प्रणाशनः
मंगलानां च सर्वेषां मुख्यं भवति मंगलं

समिति प्रयतः सम्यग् गुप्तित्रय पवित्रितः
अमुं पञ्च नमस्कारं यः स्मरत्युपवैणवम् ॥2॥

शत्रुर्मित्रायते चित्रं विषमप्यमृतायते
अशरण्याऽप्यरण्यानी (नि) तस्य वासगृहायते ॥3॥

ग्रहाःसानुग्रहास्तस्य तस्कराश्च यशस्कराः
समस्तं दुर्निमिताद्यमपि स्वस्ति फलेग्रहिः ॥4॥

न मन्त्र तन्त्र यन्त्राद्यास्तं प्रति प्रभविष्णवः
सर्वापि शाकिनी द्रोह जननी जननी इव ॥5॥

व्यालास्तस्य मृणालन्ति गुञ्जापुञ्जन्ति वह्नयः
मृगेन्द्रा मृगधूर्त्तन्ति मृगन्ति च मतङ्गजाः ॥6॥

तस्य रक्षोऽपि रक्षायै भूतवर्गेऽपिभूतये
प्रेतोऽपि प्रीतये प्रायश्चेटत्वायैव चेटकः ॥7॥

धनाय तस्य प्रधनं रोगो भोगाय जायते
विपत्तिरपि सम्पत्यै सर्व दुःखं सुखायते ॥8॥

बन्धनैर्मुच्यते सर्वैः सर्पैश्चन्दन वज्ञनः
श्रुत्वा धीरं ध्वनिं पञ्चनमस्कार गरुत्मतः ॥9॥
जलस्थल श्मशानाद्रि दुर्गेष्वन्येष्वपि ध्रुवम्
नमस्कारैकचित्तानामपायाः प्रोत्सवा इव ॥10॥
पुण्यानुबन्धि पुण्यो यः परमेष्ठि नमस्कृतिम्
यथाविधि ध्यायति सः स्यान्न तिर्यड् न नारकः ॥11॥
चक्रि विष्णु प्रतिविष्णु बलाद्यैश्वर्य सम्पदः
नमस्कारा प्रभावाब्धेस्तट मुक्तादि सन्निभाः ॥12॥
वश्य विद्वेषण क्षोभ स्तम्भ मोक्षादि कर्मसु
यथाविधि प्रयुक्तोऽयं मन्त्रः सिद्धिं प्रयच्छति ॥13॥
उच्छेदं परविद्यानां निमेषार्ध्धात् करोत्यसौ
क्षुद्रात्मनां परावृत्ति-वेधं च विधिना स्मृतः ॥14॥
भूर्भुवः स्वस्त्रयी रङ्गे यः कोप्यतिशयः किल
द्रव्यक्षेत्र काल भावाऽपेक्षया चित्रकारकः ॥15॥
कवचित् कथंचित् कस्यापि श्रूयते दृश्यतेऽङ्गिनः
स सर्वोऽपि नमस्काराऽऽराध-माहात्म्यसम्भवः ॥16॥
तिर्यग्लोके चन्द्रमुख्याः पाताले चमरादयः
सौधर्मादिषु शक्राद्यास्तदग्रेऽपि च ये सुराः ॥17॥
तेषां सर्वाः श्रिय पञ्च परमेष्ठि मरुत्तरोः
अङ्कुरा वा पल्लवान वा कलिका वा सुमानि वा ॥18॥
ते गतास्ते गमिष्यन्ति ते गच्छन्ति परंपदम्
आरुढा निरपायं ये नमस्कार महारथम् ॥19॥
यदि तावदसौ मन्त्रः शिवं दत्ते सुदुर्लभम्
ततस्तदनुषङ्गोत्थे गणना का फलान्तरे ॥20॥
जपन्ति ये नमस्कार लक्षं पूर्ण त्रिशुद्धितः
जिनसंघपूजिभिस्तैस्तीर्थकृत्कर्म बध्यते ॥21॥

किं तपः श्रुत चारित्रैः चिरमाचरितैरपि
सखे ! यदि नमस्कारे मनो लेलीयते न ते ? ॥22॥
योऽसंख्य दुःखक्षय कारणस्मृतिर्य ऐहिकामुष्मिक सौख्य कामधुक्
या दुष्मायामपि कलापादपो, मन्त्राधिराजो स कथं न जप्यते ॥23॥
न यद्दीपेन सूर्येण चन्द्रेणाप्यपरेण वा
तमस्तदपि निर्नाम स्यात्रमस्कार तेजसा ॥24॥
कृष्णशाम्बादिवद् भावनमस्कार परोभव
मा वीर पालक न्यायात् मुधाऽऽत्मानं विडम्बय ॥25॥
यथा नक्षत्र मालायां स्वामी पीयुष दीधितिः
तथा भावनमस्कारः सर्वस्यां पुण्यसंहतौ ॥26॥
जीवेनाकृतकृत्यानि विना भावनमस्कृतिम्
गृहितानि विमुक्तानि द्रव्यलिंगान्यनन्तशः ॥27॥
अष्टावष्टौ शतान्याष्ट सहस्राण्यष्ट कोटयः
विधि ध्याता नमस्काराः सिध्धयेऽन्त र्भवत्रयम् ॥28॥
धर्मबान्धव निश्छद्म पुनरुक्तं त्वमर्थ्यसे
संसारार्णव बोहित्थे माऽत्र मन्त्रे श्लथो भव ॥29॥
अवश्यं यदसौ भाव नमस्कारः परं महः
स्वर्गापवर्गेसन्मार्गे दुर्गति प्रलयानिलः ॥30॥
शिवतातिः सदासम्यक् पठितोगुणितः श्रुतः
समनुप्रेक्षितो भव्यैर्विशिष्याऽऽराधना क्षणे ॥31॥
प्रदीप्ते भवने यद्वच्छेषं मुक्तवा गृही सुधीः
गृह्णात्येकं महारत्नमापन्निस्तारण क्षमम् ॥32॥
आकालिक रणोत्पाते यथा कोऽपि महाभटः
अमोघमस्त्रमादते सारं दम्भोलि दण्डवत् ॥33॥
एवं नाशक्षणे सर्व श्रुतस्कन्धस्य चिन्तने
प्राये न क्षमो जीवस्तस्मात्तद्वत मानसः ॥34॥
द्वादशांगोपनिषदं परमेष्ठि नमस्कृतिम्
धीरधीः सल्लसल्लेश्यः कोऽपि स्मरति सात्विकः ॥35॥

समुद्रादिव पीयुषं चन्दनं मलयादिव
नवनीतं यथा दध्नो, वज्रं वा रोहणादिव ॥36॥
आगमादुध्धृतं सर्व सारं कल्याण सेवधिम्
परमेष्ठिनमस्कारं धन्याः केचिदुपासते ॥37॥
संविग्नमानसाः स्पष्टगम्भीर मधुर स्वराः
योगमुद्राधर कराः शुचयः कमलासनाः ॥38॥
उच्चरेयुः स्वयं सम्यक् पूर्णां पञ्चनमस्कृतिम्
उत्सर्गतो विधिरयं ग्लान्याऽत्रैते न चेत्क्षमाः ॥39॥
'असिआउसे' ति मन्त्रं तन्नामाद्यक्षरांकितम्
स्मरन्तो जन्तवोऽनन्ताः मुच्यन्तेऽन्तक बन्धनात् ॥40॥
अर्हदरुपाचार्योपाध्याय मुन्यादिमाक्षरैः
सन्धिप्रयोग संश्लिष्टै रोंकारं वा विदु र्जिनाः ॥41॥
व्यक्ता मुक्तात्मनां मुक्ति र्मोहस्तम्बेरमांगकुशः
प्रणीतः प्रणवः प्राज्ञो र्भवार्तिच्छेद कर्तरी ॥42॥
ओमिति ध्यायतां तत्त्वं स्वर्गार्गलक-कुंचिकाम्
जीविते मरणे वापि भुक्तिर्मुक्ति र्महात्मनाम् ॥43॥
सर्वथाऽप्यक्षमो दैवाद् यद्वान्ते धर्मबान्धवात्
श्रृण्वन मन्त्रममुं चित्ते धर्मात्मा भावयेदिति ॥44॥
अमृतैः किमहं सिक्तः सर्वांगं यदि वा कृतः
सर्वानन्दमयोऽकाण्डे केनाप्यनघ बन्धुना ॥45॥
परं पुण्यं परं श्रेयः परं मंगलकारणम्
यदिदानीं श्रावितोऽहं पंच नाथनमस्कृतिम् ॥46॥
अहो ! दुर्लभ लाभो मे ममऽहो ! प्रियसंगमः
अहो ! तत्त्वप्रकाशो मे, स्वरमुष्टिरहो ! मम ॥47॥
अद्य कष्टानि नष्टानि दुरितं दूरतो ययौ
प्राप्तं पारं भवाम्भोधेः श्रुत्वा पंच नमस्कृतिम् ॥48॥
प्रशमो देवगुर्वाज्ञा पालनं नियमस्तपः
अद्य मे सफलं जज्ञे श्रुत्वा पंच नमस्कृतेः ॥49॥

स्वर्णस्येवाग्निसम्पातो दिष्टया मे विपदप्यभूत्
यल्लेभेऽद्य मयाऽनर्घ्यं परमेष्ठिमयं महः ॥50॥
एवं शमरसोल्लास पूर्वं श्रुत्वा नमस्कृतिम्
निहत्य क्लिष्ट कर्माणि सुधी श्रयति सद्गतिम् ॥51॥
उत्पद्योतम देवेषु विपुलेषु कुलेष्वपि
अन्तर्भवाष्टकं सिद्धः स्यात्रमस्कार भक्तिभाक् ॥52॥

सप्तम प्रकाशः

सदा नामाकृति द्रव्य भावैस्त्रैलोक्यपावनाः
क्षेत्रे काले च सर्वत्र शरणं मे जिनेश्वराः ॥1॥

तेऽतीताः केवलज्ञानि प्रमुखा ऋषभादयः
वर्तमानाभविष्यन्तः पद्मनाभादयो जिनाः ॥2॥

सीमन्धराद्या अर्हन्तो विहरन्तोऽथ शाश्वताः
चन्द्रानन वारिषेण वर्धमानर्षभाश्च ते ॥3॥

संख्यातास्ते वर्तमानाः अनन्तातीत भाविनः
सर्वेष्वपि विदेहेषु भरतैरावतेषु च ॥4॥

ते केवलज्ञान विकाश भासुराः निराकृताष्टादशदोष विप्लवाः
असंख्य वास्तोष्पति वन्दितांग्रयः सत्प्रातिहार्यातिशयैः समाश्रिताः ॥5॥

जगत्त्रयीबोधिद पंचसंचुत त्रिंशद्गुणालंकृत देशनागिरः
अनुत्तरस्वर्गीगणैः सदा स्मृताः अनन्यदेयाक्षर मार्गदायिनः ॥6॥

दुरितं दूरतो याति साधिर्व्याधि प्रणशयति
दारिद्रय मुद्रा विद्राति सम्यग्दृष्टे जिनेश्वरे ॥7॥

निन्द्येन मांसखण्डेन किं तया जिह्वया नृणाम्
माहात्म्यं या जिनेंद्राणां, न स्तवीति क्षणे क्षणे ॥8॥

अर्हच्चरित्र माधुर्य सुधास्वादानभिज्ञयोः
कर्णयोश्छिद्रयोर्वाऽपि स्वल्मप्यस्ति नान्तरम् ॥9॥

सर्वातिशय सम्पन्नां ये जिनार्चां न पश्यतः
न ते विलोचने किन्तु वदनालय जालके ॥10॥

अनार्येऽपि वसन् देशे श्रीमानार्द्रकुमारकः
अर्हतः प्रतिमां दृष्ट्वा जज्ञे संसार पारगः ॥11॥

जिन बिम्बेक्षणात् जात तत्त्वः शय्यम्भवद्विजः
निषेव्य सुगुरोः पादानुत्तमार्थमसाधयत् ॥12॥

अहो ! सात्त्विक मूर्धन्यो वज्रकर्णो महिपतिः
सर्व नाशेऽपियोऽन्यस्मै न नमाम जिनं विना ॥13॥

देवतत्वे गुरुतत्त्वे धर्मतत्त्वे स्थिरात्मनः
वालिनो वानरेन्द्रस्य महनीयमहो ! महः ॥14॥

सुलसाया महासत्या भूयासमवतारणम्
सम्भावयति कल्याण वार्तायां त्रिजगद्गुरुः ॥15॥

श्रीवीरं वन्दितुं भावाच्चलितौ दर्दुरावपि
मृत्वा सौधर्म कल्पान्तर्जातौ शक्रसमौ सुरौ ॥16॥

हासा प्रहासा पतिराभियोग्य दुष्कर्म निर्विण्णमनाः सुरोऽपि
देवाधिदेव प्रतिमां क्षमायां प्रकाशयत स्वात्मविमोचनाय ॥17॥

जिनांहिसेवाहृतपापतापः त्रैलोक्यकुक्षिम्भरि सत्प्रतापः
श्री चेटकोनाम महाक्षमापः सुरेन्द्र चितेष्वपि वासमाप ॥18॥

अष्टाह्निका पर्व सुपर्वनाथाः कुर्वन्ति सर्वे जिनमन्दिरेषु
नित्येषु नन्दीश्वर मुख्यतीर्थालंकार भूतेषु भवाभिभूत्यै ॥19॥

श्रूयते चरमाम्भार्वे जिनबिंबाकृतेस्तिमेः
नमस्कृति परो मीनो जातस्मृति दिवं ययौ ॥20॥

नृसुरासुर साम्राज्यं भुज्यते चेदशंकितम्
जिनपाद प्रसादानां लीलायित लवो हि सः ॥21॥

नृलोक चक्रवर्त्याद्योः शक्राद्याः सुरसद्मनि
पाताले धरणेन्द्राद्या जयन्ति जिनभक्तितः ॥22॥

मुकुटीकृत जैनाज्ञा रुद्रा एकादशाप्यहो
केचित्तीर्णा स्तरिष्यन्ति परे संसार सागरम् ॥23॥

वह्निज्वाला इव जले विषोर्मय इवामृते
जिन साम्ये विलीयन्ते हरादीनां कथाप्रथाः ॥24॥

तानि जैनेन्द्र वृत्तानि सम्यग् विमृशतां सताम्
अत्राप्यानंदमग्नानां युक्तं मोक्षेऽपि न स्पृहा ॥25॥

यथा तोयेन शाम्यन्ति तृषोऽन्नेन क्षुधो यथा
जिन दर्शन मात्रेण तथैकेन भवार्तयः ॥26॥

अतिकोटिः समाः सम्यक् समाधीन् समुपासताम्
नार्हदाज्ञां विना यान्ति तथापि शमिनः शिवम् ॥27॥

न दानेनाऽनिदानेन न शीलैः परिशीलितैः
न शस्याभिस्तपस्याभिरजैनानां परं पदम् ॥28॥

भास्वता वासर इव पूर्णिमेवाऽमृतांशुना
सुभिक्षमिव मेघेन जिनेनैवाव्ययं महः ॥29॥

अक्षायतं यथा द्यूतं मेघाधिना यथा कृषिः
तथा शिवपुरे वासो जिनध्यान वशंवदः ॥30॥

सुलभास्त्रिजगल्लक्ष्म्यः सुलभाः सिद्धयोऽष्ट ताः
जिनांहि नीरज रजः कणिकास्त्वति दुर्लभाः ॥31॥

अहो ! कष्टमहो ! कष्टं जिनं प्राप्यापि यज्ञनाः
केचिंन्मिथ्यादृशो बाढं दिनेशमिव कौशिकाः ॥32॥

जिन एव महादेवः स्वयम्भूः पुरुषोत्तमः
परात्मा सुगतोऽलक्ष्यो, भूर्भुवः स्वस्त्रये (यी) श्वरः ॥33॥

त्रैगुण्य गोचरा संज्ञा बुध्धेशानादिषु स्थिता
या लोकोत्तर सत्त्वोत्था सा सर्वाऽपि परंजिने ॥34॥

रोहणाद्रेरिवऽऽदाय जिनेन्द्रात्परमात्मनः
नानाभिधानरत्नानि विदग्धैर्व्यवहारिभिः ॥35॥

सुवर्णाभूषणान्याशु कृत्वा स्वस्व मतेष्वथ
तत्तदवेष्वाहितानि कालात् तत्रामतामगुः ॥36॥

अमृतानि यथाब्दस्य तडागादिषु पाततः
तज्जन्ममानि जनाः प्राहुर्नामान्येवं तथार्हतः ॥37॥

लोकाग्रमधिरुढस्य निलीनानि हरादिषु
तेषां सत्कानि गीयन्ते लोकैः प्रायो वहिर्मुखैः ॥38॥

किञ्च तान्येव नामानि विधि योगीन्द्र वल्लभम्
यानि लोकोत्तरं सत्त्वं ख्यापयन्ति प्रमाणतः ॥39॥

संज्ञा रजस्तमः सत्वाभासोत्था अतिकोटयः
अनन्ते भववासेऽस्मिन मादृशामपि जज्ञिरे ॥40॥

अपि नाम सहस्त्रेण मूढो स्वदैवते
बदरेणापि हुं भवेत शृगालस्य महो महान ॥41॥

सिद्धानन्त गुणत्वेनानन्त नाम्नो जिनेशितुः
निर्गुणत्वादनाम्नो वा नामसंख्यां करोतु कः ॥42॥

रजस्तमो बहिः सत्त्वातीतस्य परमेष्ठिनः
प्रभावेण तमः पंके विश्वमेतन्न मज्जति ॥43॥

मन्येऽत्र लोकनाथेन लोकाग्रं गच्छताऽर्हता
मुक्तं पापज्जगत्त्रातुं पुण्यवल्लभमप्यहो ! ॥44॥

पापं नष्टं भवारण्ये समिति प्रयतात् प्रभोः
तद्ध्वंसाय ततः पुण्यं सर्वं सैन्यमिवान्वगात् ॥45॥

पुण्य पाप विनिर्मुक्तस्तेनासौ भगवान् जिनः
लोकाग्रं सौधमारुढो रमते मुक्ति कान्तया ॥46॥

जिनोदाता जिनो भोक्ता जिनः सर्वमिदं जगत्
जिनो जयति सर्वत्र यो जिनः सोऽहमेव च ॥47॥

इतिध्यान रसावेशात् तन्मयीभावमीयुषः
परत्रेह च निर्विघ्नं वृणुते सकलाः श्रियः ॥48॥

अष्टम प्रकाशः

अर्हतामपि मान्यानां परिक्षीणाष्ट कर्मणाम्
सन्तः पंचदशभिदां सिद्धानां न स्मरन्ति के ॥1॥

निरंजनाश्चिदानंदरुपा रुपादि वर्जिताः
स्वभाव प्राप्त लोकाग्राः सिद्धानन्त चतुष्टयाः ॥2॥

साद्यनन्त स्थितिजुषो गुणैकत्रिंशताऽन्विताः
परमेशाः परात्मानः सिद्धा मे शरणं सदा ॥3॥

शरणं मे गणधराः षट्त्रिंशद् गुणभूंषिताः
सर्वसूत्रोपदेष्टारो वाचकाः शरणं मम ॥4॥

लीना दशविधे धर्मे सदा सामायिके स्थिराः
रत्नत्रयधराधीराः शरणं मे सुसाधवः ॥5॥

भवस्थिति ध्वंसकृतां शम्भूनामिव नान्तरम्
सूरि वाचक साधूनां तत्त्वतो दृष्टमागमे ॥6॥

धर्मो मे केवलज्ञानि प्रणीतः शरणं परम्
चराचरस्य जगतो य आधारः प्रकीर्तितः ॥7॥

ज्ञानदर्शन चारित्रत्रयी त्रिपथगोर्मिभिः
भुवनत्रय पावित्र्य करो धर्मो हिमालयः ॥8॥

नाना द्रष्टान्त हेतूक्ति विचारभर बन्धुरे
स्याद्वाद तत्त्वेलीनोऽहं भग्नैकान्त मत स्थितौ ॥9॥

नवतत्त्व सुधाकुण्ड गर्भो गांभीर्य मंदिरम्
अयं सर्वज्ञ सिद्धान्तः पातालं प्रतिभाति मे ॥10॥

सर्वज्योतिष्मतां मान्यो मध्यस्थ पदमाश्रितः
रत्नाकरावृतोऽनन्तालोकः श्रीमान जिनागमः ॥11॥

स्थानं सुमनसामेकं स्थास्नुर्लोकद्वयोरपि
विनिद्र शाश्वत ज्योति भांतिगौः परमेष्ठिनः ॥12॥

श्री धर्मभूमीश्वर राजधानी दुष्कर्म पाथोजवनी हिमानी
संदेह संदोह लत्ता कृपाणी श्रेयांसि पुष्णातु जिनेन्द्र वाणी ॥13॥

एवं नमस्कृति ध्यान सिन्धु मग्नांतरात्मनः
आममृत्कुंभवत्सर्व कर्मग्रंथि र्विलीयते ॥14॥

श्री ह्री धृतिकीर्तिबुद्धि लक्ष्मी लीला प्रकाशकः
जीयात् पंच नमस्कारः स्वः साम्राज्य शिवप्रदः ॥15॥

सिद्धसेन सरस्वत्या सरस्वत्यापगातटे
श्री सिद्धचक्र महात्म्यं गीतं श्रीसिद्धपत्तने ॥16॥

पंचपरमेष्ठि स्तवन

नम्रामरेश्वरकिरीट मिविष्टशोणा, रत्नप्रभापटलपाटलितांघ्रिपीठाः
'तीर्थेश्वराः' शिवपुरीपथसार्थवाहा, निःशेषवस्तु परमार्थविदो जयन्ति ॥1॥
लोकाग्रभाग भुवनाभवभीतियुक्ताः, ज्ञानालोकित समस्त पदार्थसार्थाः
स्वाभाविक स्थिर विशिष्ट सुखैः समृद्धाः, 'सिद्धा' विलीन घनकर्ममलाञ्जयन्ति ।2॥
आचार पंचक समाचरण प्रवीणाः सर्वज्ञशासन धुरैक धुरंधरा ये
ते 'सूरयो' मित दुर्दम वादिवृन्दा विश्वोपकार करण प्रवणा जयन्ति ॥3॥
सूत्रं यतीनतिपटुस्फुटयुक्तियुक्तं युक्तिप्रमाणनय भंगगमै गँभीरं
ये पाठयन्ति वरसूरिपदस्य योग्या-स्ते, 'वाचका' श्चतुर चारुगिरो जयन्ति ॥4॥
सिध्यंगना सुख समागम बद्ध वांछाः, संसार सागर समुत्तरणैक चित्ताः
ज्ञानादिभूषणविभूषित देहभागा, रागादि, घातरतयो 'यतयो' जयन्ति ॥5॥

अर्हतस्त्रिजगद्वन्द्यान् त्रिलोकेश्वरपूजितान्
त्रिकालभावसर्वज्ञान् त्रिविधेन नमाम्यहम् ॥6॥

सर्वजगदर्चनीयान् सिद्धान् लोकाग्रसंस्थितान्
अष्टविध कर्ममुक्तान् नित्यं वंदे शिवालयान् ॥7॥

पंचविधाचार रतान् व्रतसंयम नायकान्
आचार्यान् सततं वंदे शरणयन् भवदेहिनाम् ॥8॥

द्वादशांगोरुपूर्वारव्य श्रुतसागर पारगान्
उपदेष्टृनुपाध्यायानुभयोः सन्ध्ययोः स्तुमः ॥9॥

निर्वाण साधकान् साधून् सर्व जीवदयापरान्
व्रतशीलतपोयुक्तान् वन्दे सद्गति कांक्षिणः ॥10॥

नमस्कार स्तवन

अर्हतः सकलान् वन्दे वन्दे सिद्धाश्च शाश्वतान्
आचार्यानादराद् वन्दे वन्दे श्री वाचकानपि ॥1॥

सर्वसाधूनहं वन्दे नास्ति वंद्यमतः परम्
परमा पात्रता मेऽभूत वंद्य सर्वस्व वंदनात् ॥2॥

तदेषां कीर्तनादस्तु कीर्तिः कल्याण मेव च
वचनातीत लाभं हि नामापि श्री महात्मनाम् ॥3॥

परमेष्ठिन एतेऽत्रार्हन्तः सिद्धाश्च सूरयः
उपाध्याया मुनि श्रेष्ठा इति पंच भवन्त्य हो ॥1॥

अर्हन्तः प्रातिहार्याद्यां पूजामर्हन्ति तामिति
विख्याता अरिहन्तारः कर्मारि हननात् पुनः ॥2॥
तथा भवन्त्यरुहन्तः कर्मबीजौध दाहतः
सर्व कर्म क्षयात् सिद्धाः पंचदशभिदा इति ॥3॥

स्त्रीस्वान्यगृहि लिंगैक तीर्थतीर्थंकरेतर
पुंषण्ढानेक प्रत्येक स्वयं बुद्धान्य बोधिताः ॥4॥

ज्ञानदर्शन चारित्र तपो वीर्य स्वरुपकैः
आचारैः पंचभि र्युक्ता आचार्या अनुयोगिनः ॥5॥

उपाध्यायाः सदा शिष्य स्वाध्यायाध्ययनोद्यताः
क्रिया समुदयै र्मोक्षं साधयन्तश्च साधवः ॥6॥

आचार दिनकरमांथी

अर्हन्तः ईशाः सकलाश्च सिध्धाः, आचार्यवर्या अपि पाठकेन्द्राः
मुनीश्वराः सर्वसमीहितानि, कुर्वन्तु रत्नत्रय युक्तिभाजः (उपजाति) ॥1॥

विश्वाग्र स्थितिशालिनः समुदयासंयुक्तसन्मानसा-
नानारुपविचित्र चित्र चरिताः सन्त्रासितान्तर्द्विषः
सर्वाध्व प्रतिभासनैक कुशलाः सर्वे र्नताः सर्वदा
श्रीमत्तीर्थकरा भवन्तु भविनां व्यामोह विच्छितये (शार्दूल) ॥2॥

यद्दीर्घकाल सुनिकाचित बन्धबद्ध,
मष्टात्मकं विषमचारमभेद्य कर्म
तत्सत्रिहत्य परमं पदमापि यैस्ते
सिद्धा दिशन्तु महतीमिह कार्यसिद्धिम् (वसंत तिलका) ॥3॥

विश्वस्मिन्नपि विष्टपे दिनकरीभूतं महातेजसा
यैरहद्भिरिष्तेषु तेषु नियतं मोहांधकारं महत्
जातं तत्र च दीपतामविकलां प्रापुः प्रकाशोद्गमा
दाचार्याः प्रथयन्तु ते तनुभृतामात्म प्रबोधोदयम् (शार्दूल) ॥4॥

पाषाण तुल्योऽपि नरो यदीयप्रसाद लेशाल्लभते सर्पाम्
जगद्धितः पाठकसंचयः स कल्याणमालां वितनोत्वभीक्षणाम् ॥5॥
संसार नीरधिमवेत्यदुरन्तमेव, यैःसंयमाख्यवहनं प्रतिपन्नमाशु
तेसाधकाः शिवपदस्य जिनाभिषेक, साधुव्रता विरचयन्तु महाप्रबोधम्॥6॥

जय तिलक सूरि रचित हरिविक्रमचरित्रानर्गत

श्री तीर्थाय नमस्तस्मै पंच शाख श्रिये सदा
पंचैते विततता यस्य शाखाः श्री परमेष्ठिनः ॥1॥

अर्हंतस्ते जयन्त्यत्र निःस्नेहाः रत्नदीपकाः
स्पर्धां करोत्यलोकेन येषां ज्ञानमयं महः ॥2॥
सिद्धेभ्योऽपि नमस्तेभ्यो मुक्तेभ्यो कर्मकश्मलैः
मूर्ध्नि चूडामणीयन्ते लोकपुंसः सदेवहि ॥3॥
शिवंगतेषु सार्वेषु शासनं धारयन्ति ये
पंचधाचार धारिभ्य आचार्येभ्यो नमः सदा ॥4॥
उपाध्याया जयन्तयत्र सूत्रार्थ जलराशयः
गृहित्वा च जलं येभ्यो घना वर्षन्ति साधवः ॥5॥
मूलोत्तर गुणैः शुद्धं चारित्रं पालयन्ति ये
सर्वेभ्योऽपि त्रिधा तेभ्यः साधुभ्यो भुवने नमः ॥6॥

आ श्री पूज्यपादविरचित सिध्धभक्ति

सिद्धानुध्धूत कर्म्मप्रकृति समुदयान् साधिताम्म स्वभावान्
वन्दे सिद्धप्रसिद्धयै तदनुपमगुण प्रग्रहाकृष्टि तुष्टः
सिद्धिः स्वात्मोपलब्धिः प्रगुणगुणगणो(णा) च्छादिदोषापहारा
द्योग्योपादानयुकत्या दृषद् इह हेमभावोपलब्धिः ॥1॥

नाभाव सिद्धिरिष्टान निजगुणहतिस्तत्तपोभिर्न युक्ते ॥
रस्त्यात्मानादिबद्धः सुकृतज फलभुक् तत्क्षयान्मोक्षभागी
ज्ञातादृष्टा स्वदेह प्रमितिरुपसमाहार विस्तारधर्म्मा
धौव्योत्पत्तिव्ययात्मा स्वगुण युत इतो नान्यथा साध्य सिद्धिः ॥2॥

स त्वन्तर्बाह्यहेतु प्रभवविमल सद्दर्शन ज्ञान चर्य्या
संपद्धेति प्रघातक्षतदुरिततया व्यंजिताचिन्त्यसौरः (सूरः)
कैवल्य ज्ञानदृष्टि प्रवर सुखमहावीर्यसम्यक्त्व लब्धि
ज्योंतिर्वातायनादि स्थिरपरमगुणै रदभुतै र्भासमानः ॥3॥

जानन् पश्यन् समस्तं संयमनुपरतं संप्रतृप्यन्वितन्वन्
धून्वन् ध्वान्तं नितान्तं निचित मनुसभं प्रीणयन्नीशभावं
कुर्व्वनसर्व प्रजानाम परमभिभवं ज्योतिरात्मानमात्मा
आत्मन्येवात्मना सौ क्षण मुपजनयन् स स्वयम्भूः प्रवृतः ॥4॥

छिंदन् शेषानशेषान्निगलबलकलींस्तैरनन्त स्वभावैः
सूक्ष्मत्वा ग्रयावगाहागुरु लघु कगुणैः क्षायिकैः शोभमानः
अन्यै श्चान्य व्यपोह प्रवण विषय संप्राप्ति लब्ध स्वभावै
रुध्वँ व्रज्या स्वभावात् समयमुपगतो धाम्नि संतिष्ठतेऽग्रयेषा ॥5॥

अन्याकारा र्हेप्तिर्हेतुर्न च भवति परो येन तेनाल्पहीनाः
प्रागात्मोपात्तदेह प्रतिकृति रुचिराकार एवं ह्यमूर्तः
क्षुत्तृष्णाश्वास कास ज्वर मरण जरानिष्ट योग प्रमोह
व्यापत्याद्युग्र दुःख प्रभव भवहतेः कोऽस्यसौख्यस्य माता॥6॥

आत्मोपादानसिद्धं स्वयमतिशयवद्धितबाधं विशालं
वृद्धिह्रास व्यपेतं विषयविरहितं निःप्रतिद्वन्द्व भावं
अन्यद्रव्यानपेक्षं निरुपममितं शाश्वतं सर्वकालं
उत्कृष्टानन्तसारं परमसुखमतस्तस्य सिद्धस्य जातम् ॥7॥

नार्थः क्षुत्तृड्विनाशाद् विविधरसयुतै रन्नपानै रशुच्याः
न स्पृष्टेन्धमाल्यै र्नहि मृदुशयनै र्ग्लानि निद्राद्यभावान्
आतंकार्तेरभावे तदुपशमन सद्वेषजानर्थ तावद्
दीपानर्थकयवद्वा व्यपगततिमिरे दृश्यमाने समस्ते ॥8॥

तादृक् सम्पत्समेता विविधनयतपः संयम ज्ञान दृष्टि
चर्य्याः सिद्धाः समन्तात प्रवितत यशसो विश्वदेवाधिदेवाः
भूता भव्या भवन्तः सकलजगति येस्तूयमाना विशिष्टैः
तानसर्वान् नौम्यनन्तान् निजिगमिषुरहं तत्स्वरुपं त्रिसन्ध्यम् ॥9॥

आचार्य भक्ति

सिद्धगुणस्तुति निरतानुध्धूत रुषाग्नि जालबहुलविशेषान्
गुप्तिभिरभिसंर्पूणान् मु(यु) क्तियुत सत्यवचनलक्षितभावान् ॥1॥

मुनिमाहात्मय विशेषान् जिनशासनसत्प्रदीपभासुरमूर्तीन्
सिद्धिं प्रपित्सुमनसो बद्धरजो विपुलमूलघातमकुशलान् ॥2॥

गुणमणि विरचित वपुषः षड्द्रव्य निश्चितस्य धातृन् सततं
रहित प्रमादचर्यान् दर्शनशुद्धान् गणस्य संतुष्टिकरान् ॥3॥

मोहछिदुग्रतपसः प्रशस्त परिशुद्धहृदय सुव्यवहारान्
प्रासुक्यनिलयाननघानाशाविध्वंसिचेतसो हतकुपथान् ॥4॥

धारित विलसन्मुण्डान् वर्जित बहुदण्डपिण्डमण्डल निकरान्
सकलपरिषहजयिनः क्रियाभिरनिशं प्रमादतः परिरहितान् ॥5॥

अचलान् व्यपेतनिद्रान् स्थानयुतानकष्टदुष्टलेश्याहिनान्
विधिनानाश्रितवासानलिप्तदेहान् विनिर्जितेन्द्रियकरिणः ॥6॥

अतुलानुत्कुटिकासान् विविक्तचिन्तानरवण्डितस्वाध्यायान्
दक्षिणभावसमग्रान् व्यपगत मदरागलोभशठमात्सर्यान् ॥7॥

भिन्नर्तरौद्रपक्षान संभावित धर्म्मसुनिर्म्मल हृदयान्
नित्यंपिनद्ध कुगतीन् पुण्यान् गण्योदयान् विलीनगारवचर्यान् ॥8॥

तरुमूलयोगयुक्तानवकाशातापयोगरागसनाथान्
बहुजनहितकरचर्यानभयानघान् महानुभाव विधानान् ॥9॥

ईदृशगुणसंपन्नान् युष्मान् भक्त्याविशालया स्थिर योगान्
विधिनानारतमग्रयान् मुकुलीकृत हस्तकमलशोभित शिरसा ॥10॥

अभिनौमिसकलकलुषप्रभवोदयच जन्मजरामरणबंधनमुक्तान्
शिवमचलमनघमक्षयव्याहतमुक्तिसौख्यमस्त्विति सततम् ॥11॥

पंच गुरुभक्ति

श्रीमदमरेन्द्र मुकुटप्रघटित मणिकिरणवारिधाराभिः
प्रक्षालित पदयुगलान् प्रणमामि जिनेश्वरान् भक्त्या ॥1॥

अष्टगुणैसमपेतान् प्रणष्टदुष्टकर्मरिपुसमितीन्
सिद्धान्सततमनन्तान्नमस्करोमीष्टतुष्टिसंसिद्धयै ॥2॥

साचारश्रुतजलधीन्प्रतीर्यशुद्धोरु चरण निरतानाम्
आचार्याणाम् पदयुगकमलानि दधे शिरसि मेऽहम् ॥3॥

मिथ्यावादि मदोग्रध्वान्त प्रध्वंसिवचनसंदर्भान्
उपदेशकान्प्रपद्ये मम दुरितारि प्रणाशाय ॥4॥

सम्यग्दर्शनदीपप्रकाशका मेयबोधसंभूताः
भूरिचरित्रपताकास्ते साधुगणास्तु मां पान्तु ॥5॥

जिनसिद्धसूरि देशक साधु वरानमलगुणगणोपेतान्
पंचनमस्कार पदैस्त्रिसन्ध्यमभिनौमि मोक्षलाभाय ॥6॥

एष पञ्च नमस्कारः सर्व पाप प्रणाशनः
मंगलानां च सर्वेषां प्रथमं मंगलं भवेत् ॥7॥

श्रीमदर्हत्सिद्धाचार्योपाध्यायाःसर्वसाधवः
कुर्वन्तु मंगलं सर्वे निर्वाण परमश्रियम् ॥8॥

सर्वान् जिनेन्द्र चन्द्रान् सिद्धानाचार्य पाठकान् साधून्
रत्नत्रयं च वन्दे रत्नत्रयं सिद्धये भक्त्या ॥9॥

पान्तु श्री पाद पद्मानि पंचानां परमेष्ठिनाम्
लालितिनि सुराधिश चूडामणि मरीचिभिः ॥10॥

प्रातिहार्यैर्जिनान् सिद्धान् गुणैः सूरीन् स्वमातृभिः
पाठकान् विनयैः साधून् यौगांगैरष्टभिः स्तुवे ॥11॥

श्री पंच परमेष्ठि स्तव

भक्तिव्यक्तिपुरस्सरं प्रणिदधे विस्तिर्ण मोहोदधे
र्निस्तीर्णान् परमेष्ठिनः कृततमस्त्रासान् प्रकाशात्मनः
पंचाऽप्युच्चतरान् क्षमाधरवरान् निस्तुल्यकल्याणकान्
प्रीतिस्फीतिनिबंधनं सुमनसां तन्मन्दरागोत्तमान् ॥1॥

अर्हन्तः स्वपरार्थ सम्पदुदय प्रादुर्भवद्वैभवाः
स्तोतव्या जगतां गतान्धतमसः प्राणिप्रमाणीकृताः
सन्मार्गे प्रथम प्रधान वचन व्यालुप्त मिथ्यापथाः
भूयांसु र्भविनां भवाधिशमना देवाधिदेवाःश्रिये ॥2॥

आहु र्यान सुकृतस्य सर्वकृतिनामैकान्तिकात्यन्तिकं
सिद्धानन्तचतुष्टयं फलमपव्याधिच्छिताधिधुवं

विशेषशेखरसमं व्याबाधया बाधितं
सिद्धाः सिद्धिपदं सतां विदधतां तेसंगतं सन्ततम् ॥3॥

आचाराचरणं सतां वितरणं सत्शेमुषीसम्पदाम्
दोषाणां विनिवर्तन गुणतते र्निवर्तनं निःस्पृहं
तीर्थाधीशकृत पृथुप्रवचनप्रोद्भासनं प्रत्यहं
कुर्वाणां स्मरबाणभंग निपुणास्ते सूरिसूराः श्रिये ॥4॥

सम्यग्दर्शन बाधसंयमसमाधाम प्रधानप्रभा -
भूयः शिष्यसमुहः संगतमतिव्युत्पत्ति सद्धिक्रमाः
श्रीमद्वाचकपुंगवाः शुभतरोदर्का: कुतर्कातिगाः
सूत्रार्थोभय वेदिनः प्रतिदिनं पुष्णन्तु पुण्योदयम् ॥5॥

ज्ञानाद्यैः शिवसाधकाः प्रतिपदं व्यापादकाविद्विषां
सम्पन्नाः श्रुतसम्पदां प्रतिपदा पापापदानन्ददाः
गंगातुंग तरंग संगतगुणश्रेणिमणि सिन्धवः
सान्निध्यं शुभ संयमाध्वनि सदा तन्वन्तु वः साधवः ॥6॥

पंचाचार रमाविलासरसिकाः पंचप्रमादद्विषः
पंचज्ञानमयाः प्रपंचविमुखाः पंचव्रताप्तोदयाः
दृप्यत् पंचहृषीक कुंजरघटा पंचत्व पंचाननाः
पंच श्री परमेष्ठिनः प्रणमतां पुष्णन्तु नः सम्पदम् ॥7॥

सम्यग्ध्यादे शिरोमणिं दिनमणिं विष्वक कृतमस्त्रासने
सर्वाभीष्ट परंपरा वितरणे चिन्तामणिं प्राणिनाम्
श्रुत्वा श्री परमेष्ठि पंचकमहं सिध्यर्थमभ्यर्थये
भूयोभक्तिः भवे भवे मम भवेत तद्ध्यानलीनं मनः ॥8॥

प्रकीर्ण श्लोक

अर्हन्तो ज्ञानभाजः सुरवरमहिताः सिद्धिसिद्धाश्चसिद्धाः
पंचाचार प्रवीणाः प्रवरगणधराः पाठकोश्चागमानाम्
लोके लोकेश वन्द्याः प्रवरयतिवराः साधुधर्माभिलीनाः
पंचाप्येते सदा नः विदधतु कुशलं विघ्ननाशं विधाय ॥

જિનપ્રભસૂરિ રચિત નવકાર રાસમાંથી

પણમિવિ રિસહુ જિણિંદુ દેવ તિયલોય દિવાયરુ
વીરુ નમઉ ગંભીરુ ધીરુ સાસય સુહસારુ
અજરઅમર વર નાણવંત તિહુયણ ચૂડામણિ
સાસય સુહ સંપત્ત સિદ્ધ વંદઉ તે નિયમણિ ॥૧॥

અંગ ઇગારહુ ચઉદ પુવ્વ તિહું પઇ નિમ્મવિયા
ગોયમ ગણહર પમુહ સયલ પણમઉ આયરિયા
સુયસાયર ગુણમણિ ખાન તિહુયણ વિખાયા
ઉવય(ઉ)ત્તાં ઉવએસદણિ પણ (મ) ઉ ઉવજ્ઝાયા ॥૨॥

ભવસંસાર વિરત્તચિત્ત સિવસુહ ઉક્કંઠિય
સત્તર લોય સંજમપવત્ત તવ ઉવસમ સંઠિય
સાયર જિમ ગંભીર થીર મણ જિમ કંચણગિરિ
અપ્પમત્ત ચારિત્ત જુત્ત જે પિયયમ ખમસિરિ ॥૩॥

કંચણ તિણમણિ લિટ્ઠુ પવર જે મણિ સમુ ધારહિં
સમિતિ ગુત્તિદય દાણ ધમ્મુ નિમ્મલુ પરિપાલહિં
વિજય બત્તીસી જિ મુણિ વિદેહી પણ ભારહિ સિવકર
પણ વ એરવઇ જિ તવનિહાણ વંદુ ભતિબ્ભરા ॥૪॥

પઢમ પણમઉં પણમઉં સયલ અરહંત તય ણંતરુ
સિદ્ધવર સૂરિ ગુણઉં ગુણઉં ગુણ વિવિહ સંઠિય
અણમનિ હિ ઉવજ્ઝયા ય તહુ, સાહુ નમઉં તવ ધણ મહિદ્ધિય
સિવમંગલ કલ્લાણકર જો સુમરઇ સુવિયાણુ
સોપરમિટ્ઠિકલિ લહઈ નિચ્છઈ વિમાણુ ॥૫॥

શ્રી પાર્શ્વ સ્તંભનાધીશં પ્રણમ્ય સ્વગુરું તથા
સ્તુવે શ્રી સિદ્ધચક્રેશં સકલાભિષ્ટ દાયકં ॥૧॥

નમઃ શ્રી સિદ્ધચક્રાય સિદ્ધ માહાત્મય શાલિને
અનન્તાર્થ સ્વરુપાય પાયકાય ભવામ્બુધેઃ ॥૨॥

સાધ્ય સિદ્ધિ સમીહાનાં વિઘ્નધ્વંસ વિધાયિને
ચિન્તા વ્યાધિ સમેતાનાં વિશાલાનન્દદાયિને ॥૩॥

કવિનાં કવિતા શક્તેઃ ભવ્યાનાં ભાવ સન્તતેઃ
સમ્પદાં સમ્પદિચ્છાનાં મુક્તે મુક્તયભિલાષિણામ ॥૪॥

દાયકં સિદ્ધચક્રેશં ભવ્યા ભાવિ મહોદયાઃ
ભજન્તો ભાવતો નૈવ સ્પૃશ્યન્તે રિપુ પીડયા યુગ્મમ ॥૫॥

ધર્મિણઃ પંચ ચત્વારો ધર્મા નવપદાશ્રયે
એકભક્ત્યા ધ્વયો ભંકિત દર્નાદીનાં તથૈવ ચ ॥૬॥

અર્હત સિદ્ધાશ્ચ સૂરીશાઃ પાઠકાઃ શ્રમણાસ્તથા
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રં તપો નવપદાત્મકમ ॥૭॥

સિદ્ધચક્ર પરં તત્ત્વં શાસને જિન ભાષિતે
પરમાર્થો ન તદ્ ભિન્નઃ કલ્પશાખી કલાવપિ ॥૮॥

મંગલં પર ધ્યાનં કિયેયં મંગલા પ્રદા
મંગલં ભાવતો ધ્યાતા મંગલં સાધના ક્ષણઃ ॥૯॥

સિદ્ધાઃ સિધ્યયન્તિ સેત્સયન્તિ સિદ્ધચક્ર પ્રભાવતઃ
ભવ્યાનાં ક્ષીણ દોષાણાં સાધનેચ્છા પ્રજાયતે ॥૧૦॥

વિદ્યા પ્રવાદ નિઃસ્યન્દં મહાસિદ્ધિ પ્રદાયકં
ભવ્યાઃ સંસેવ્ય ભાવેન લભધ્વં સિદ્ધિ સંપદમ ॥૧૧॥

ગુરુણાં નેમિસૂરીણાં પાદ સેવા પ્રભાવતઃ
પદ્મસૂરિ પ્રમોદેન સિદ્ધચક્રં સ્તુતિં વ્યધાંત ॥૧૨॥

૨૧ – નવપદજીનાં દુહા

(રાગઃ વીર જીનેશ્વર ઉપદિશે...)

પહેલે પદ સિદ્ધચકમાં શ્રી અરિહંત પદ આવે રે
શાસન સ્થાપી તારતાં તીર્થકર નામ સોહાવે રે
શ્રી સિદ્ધચક આરાધીએ જેહ પ્રભાવે તરીએ રે
આતમશુદ્ધિના કારણે તપ આંબેલનું કરીએ રે.... શ્રી સિદ્ધચક.... ॥૧॥

કર્મરહિત જે આતમા, શાશ્વત સિદ્ધ સ્વરુપી રે
કરીએ તેહ ઉપાસના, નિરંજન ને અરુપી રે... શ્રી સિદ્ધચક .. ॥૨॥

ઉપકારો કરેતે શાસને પ્રભાવક ગુણે સોહે રે
તેહ આચારજ નિત નમુ ભવિજનનાં મન મોહે રે... શ્રી સિદ્ધચક .. ॥૩॥

ભણે ભણાવે શિષ્યને દર્શને સ્થિર કરાવે રે
તે ઉવજ્ઝાયને હું નર્મુ ઉદ્ધારક એમ થાવે રે... શ્રી સિદ્ધચક.... ॥૪॥

રસીયા જ્ઞાન ક્રિયામાં જે તપ તપે અહોનિશ ઘોર રે
પંચમ પદે મુનિવર ભલા સાધતાં જેમ ઘન મોર રે..... શ્રી સિદ્ધચક.... ॥૫॥

ભાખ્યુ સહુ અનુષ્ઠાનમાં સમ્યગદર્શન સાચું રે
ગુણ ઉજ્જ્વલ તે ઉપાસીએ પરમ સંવેગે રાચું રે..... શ્રી સિદ્ધચક.... ॥૬॥

વસ્તુ યથાસ્થિત દાખવે ચારિત્ર શુદ્ધ કરાવે રે
દર્શન નિર્મળ રાખતું જ્ઞાનથી શિવસુખ પાવે રે.... શ્રી સિદ્ધચક... ॥૭॥

દેશને સર્વ આરાધીએ ચારિત્ર દોય પ્રકારે રે
ચારિત્ર ત્રિભુવનમાં વડુ નમીએ ભાવ ઉદારે રે.. શ્રી સિદ્ધચક.... ॥૮॥

તપ ગુણ તેહનો શોભતો જે સમતા રસે ઝીલે રે
ભવ ક્રોડનાં કર્યા કર્મ જે મન નિષ્કામ તે પીલે રે.. શ્રી સિદ્ધચક... ॥૯॥

પ્રગટે અડલબ્ધિ જેહથી સિદ્ધચક તે દિલ લાવો રે
જિતેન્દ્ર વિજય તે પદ પામતાં મુક્તિ મંગલ સુખ પાવો રે... શ્રી સિદ્ધચક... ॥૧૦॥

શ્રી સિદ્ધચક સાર્ધ શતક

શ્રી સેરીસક તીર્થેશં નેમિસૂરિં ગુરું તથા
વંદિત્વા સિદ્ધચક્રસ્ય શતકં વિદ્ધામ્યહમ ॥૧॥
સચ્ચિદાનંદ સામ્રાજ્યં પ્રાપ્યતે યત્પ્રભાવતઃ
સિદ્ધચક તદુલ્લાસાદ્ ભવ્યાઃ સેવન્તુ સત્વરમ ॥૨॥
અર્હન્તોઽપુનરાવર્તાઃ સૂરયો વાચકા અપિ
મુનયો દર્શન જ્ઞાને ચારિત્રં નિર્મલં તપઃ ॥૩॥
સિદ્ધચકમિતિ જ્ઞેયં ધ્યેયં નવપદાત્મકં
આલંબનં પરં પ્રોક્તં મનો નિગ્રહ સાધનમ ॥૪॥
ભાવ પ્રતિષ્ઠિતો ધર્મ ઉપદિષ્ટો જિનેશ્વરૈઃ
ન જાયતે શુભો ભાવઃ મનો નિગ્રહ મન્તરા ॥૫॥
નિર્મમત્વં ભવેત ભાવાત શુભાત સામ્યં તતોઽપિચ
રાગાર્દેવિજયઃ સામ્યાત ચેતઃ શુદ્ધિઃ તતો ભવેત ॥૬॥
તયેન્દ્રિય જયસ્તેન કષાયાણાં જયો ભવેત
તેનૈવ ભવનાશોઽતઃ ભાવપ્રાધાન્ય મિષ્યતે ॥૭॥
એવં દેવાભિસંધાયાર્હદાદીનાં વિચારણા
વિધિના ગુણિભિઃ કાર્યા, સાત્તિવકોલ્લાસ સંગતૈઃ ॥૮॥
ઉપાર્જ્ય તીર્થકૃન્નામ વિંશતિસ્થાન સાધનાત
સ્વર્ગં વા નરકં ગત્વા બદ્ધાયુરનુસારતઃ ॥૯॥
પુણ્યસંભાર સંયુકતં જ્ઞાનત્રય સમન્વિતમ
માનુષ્યં યેન સંપ્રામં પૂર્વાયુઃ ક્ષયતઃ તતઃ ॥૧૦॥
યસ્ય જન્મનિ સંજાતઃ પ્રકાશો નરકેષ્વપિ
આદ્યે સૂર્યપ્રકાશાભઃ કિંચિદૂનસ્તતઃ પરે ॥૧૧॥
તૃતીયે ચંદ્રસંકાશઃ કિંચિદૂનસ્ચતુર્થકે
ગ્રહાભઃ પંચમે ષ્વભ્રે ષષ્ઠે નક્ષત્ર સંનિભઃ ॥૧૨॥
તારાભેઃ સપ્તમે ષ્વભ્રે જ્ઞેયમેવમનુક્રમાત
પ્રમોદશ્ચાપિ સર્વત્ર પંચ કલ્યાણકે મતમ્ ॥૧૩॥
ઉત્સવો દિક્કુમારીણાં સુરેન્દ્રાણાં સુરાચલે
અંગુષ્ઠામૃતપાયિત્વં સ્તન્યપત્વં ન શૈશવે ॥૧૪॥

ગાર્હસ્થ્યં ભોગકર્માખ્યં ભુક્ત્વા હત્વા ચ વાર્ષિકમ્
જ્ઞાત્વોચિતં ક્ષણં લબ્ધ્વા ચારિત્રમ જ્ઞાન સંયુતમ્ ॥૧૫॥
વિહૃત્યોગ્ર વિહારેણ પ્રાયો મૌનં વિધાય ચ
ક્ષપક શ્રેણીમારુહ્ય પરાજિત્ય પરીષહાન્ ॥૧૬॥
વિશુદ્ધ કેવલં પ્રાપ્ય મંક્ષુ ધ્યાનાન્તરે ક્ષણે
સયોગી ભગવાન પૂજ્યઃ ભવ્યોભ્યઃ દેશનાં દદૌ ॥૧૭॥
વરેણ્યાતિશયાઃ પુણ્યાઃ ચતુર્થાંગે પ્રકીર્તિતાઃ
વાણી ગુણાશ્ચ તત્રૈવ યસ્ય તસ્મૈ નમો નમઃ ॥૧૮॥
ઉપમાપંચકં યસ્ય વિશિષ્ટ ભાવ ગર્ભિતમ્
પ્રદર્શિતં સમમાંગે યસ્ય તસ્મૈ નમો નમઃ ॥૧૯॥
યસ્યાંગુષ્ઠિમિતં રુપં દેવા નો કર્તુમીશ્વરાઃ
યૌગીન્દ્રૈરપિ ધ્યેયાય તસ્મૈ ભક્તયા નમો નમઃ ॥૨૦॥
નિર્દ્વેષાઃ શત્રુહન્તારઃ સમર્ચ્યા વાસવૈરપિ
શ્વેતા દેવાધિદેવાશ્ચ અર્હન્તો જગદીશ્વરાઃ ॥૨૧॥
ગુણા ભાનુમિતા યેષાં શ્રી જૈનાગમ વર્ણિતાઃ
સત્ત્વે મન્દર સંકાશા ગાંભીર્યે સાગરોપમાઃ ॥૨૨॥
લભન્તે ધ્યેયરુપત્વં મરુદેવેવ ધ્યાયકાઃ
અર્હત્ પદમિતિ ધ્યેયં આગમાદિ વિચારતઃ ॥૨૩॥
શુક્લ ધ્યાનાન્ત્ય ભેદાભ્યામ યોગરોધ વિધાય યે
અસ્પૃશદ્ગતિના સિદ્ધાઃ તેભ્યો નિત્યં નમો નમઃ ॥૨૪॥
અષ્ટકર્મ વિયોગેન ગુણાષ્ટક વિરાજિતાઃ
અનિત્થંસ્થ સ્વરુપાપ્તાઃ સ્વતંત્રાનંદ સંગતાઃ ॥૨૫॥
ત્રિભાગોનાવગાહસ્થાઃ સિદ્ધશિલા વિરાજિતાઃ
એરંડાદિક દૃષ્ટાંતાત સમયેનોર્ધ્વ ગામિનઃ ॥૨૬॥
યત્સુખં વાસવાદીનાં તતોઽનન્તગુણં સુખં
અવ્યયપદ પ્રામાનાં સિદ્ધાનાં શાશ્વતં મતં ॥૨૭॥
કદલી સ્તંભ સંકાશં સુખં સાંસારિકં સમં
અપ્યેતદ્ દુઃખ સંભિન્નં તેષાં લેશોઽપિ તસ્ય ન ॥૨૮॥
જ્ઞેયમપ્યત્ર નો વક્તું શક્યં કેવલિનાઽપિચ
ઉપમાભાવતો મ્લેચ્છઃ યથા પુરસુખં તથા ॥૨૯॥

આત્મારામ રતાઃ શુદ્ધા સ્થિતા યે દીપ દીપ્તિવત
સાધનન્ત વિ ભંગસ્થાઃ પુનરાવૃત્તિ વર્જિતાઃ ॥૩૦॥
કૃતાર્થા સચ્ચિદાનંદાઃ નિષ્કલાત્મ મહોદયાઃ
રુપારુપ સ્વભાવસ્થાઃ નિર્ભીજાઃ પારમાર્થિકાઃ ॥૩૧॥
અનંગસ્થિતિમન્તો યે અનંગ નાશકા અપિ
પૂર્ણતા પૂરિતાત્માનઃ સ્થૈર્ય સંયમ શાલિનઃ ॥૩૨॥
અન્નાદીનાં ફલં સ્વાસ્થ્યં તત્ત્વત્ર ક્ષણિકં મ.ાં
તેષાં સિદ્ધાત્મનાં શુદ્ધા શાશ્વતી સ્વસ્થતા મતા ॥૩૩॥
કર્માભાવાત્ર સિદ્ધાનામન્નાદિ ગ્રહણં મતમ
કિં લોહાકર્ષણાં કવાપિ લોહચુંબકમન્તરા ॥૩૪॥
ભોગિનોઽપી સભોગા યે અવર્ણા અપિ સાક્ષરાઃ
તેષાં ધ્યાનનુભાવેન ભેદભાવો વિનશ્યતિ ॥૩૫॥
રક્તવર્ણા વિચારેણા-સંપ્રજ્ઞાત સમાધિના
સિદ્ધાભિધં પદં ધ્યેય માગમાદિ વિચારતઃ ॥૩૬॥
ષટ્ત્રિંશદ્‌ગુણ સંયુક્તા પંચાતિશય શોભિતાઃ
પીતવર્ણા યથાસ્વર્ણ સ્મારણાદિ વિધાયકાઃ ॥૩૭॥
ગચ્છાધીશઃ પ્રદીપાભાઃ પૂજયા ધર્મધુરંધરાઃ
નિધયોલબ્ધિ સિદ્ધીનાં નિઃસ્પૃહા ભવચારકે ॥૩૮॥
જાતિકુલાદિભિઃ શ્રેષ્ઠાઃ ભવકૂપ સ્થિતાંગિનામ
વિતત્ય દેશનારજ્જુઃ સમ્યગુદ્ધારકારકાઃ ॥૩૯॥
શિષ્યેભ્યોઃ વાચનાદાને અર્થતશ્ચ પરાયણાઃ
પ્રસ્થાનારાધકાઃ સૂરિ-સન્મંત્રારાધનોદ્યતાઃ ॥૪૦॥
કલ્પાદાવનુયોગે ચ દશવૈકાલિકે તથા
સંક્ષેપાત્તા કથિતા યેષાં પંચવિંશતિ સદ્‌ગુણાઃ ॥૪૧॥
યાનકલ્પા ભવાબ્ધૌ તે વૈદ્યવદ્ હિત કારકાઃ
એવં સૂરિપદં ધ્યેયં આગમાદિ વિચારતઃ ॥૪૨॥
ઉપસમીપમાગત્ય યેભ્યઃ શાસ્ત્રમધીયતે
ગમ્યતે સર્મ્યતે યેભ્યઃ દ્વાદશાંગોપદેશકાઃ ॥૪૩॥
યેષાં પાર્શ્વે શ્રુતસ્યાયોઽધ્યયનાધ્યાપનોદ્યતાઃ
વિબુધાસ્તે નિરુકતાર્યાદુપાધ્યાયાશ્ચ વાચકાઃ ॥૪૪॥

નિર્મલધ્યાન કર્તારઃ પ્રામાન્તેવાસિ પાઠકાઃ
ઉપાયકાઉપાયાનાં ચિન્તકાઃ સ્વાન્યભદ્રયોઃ ॥૪૫॥
સુત્રાર્થોભયવેત્તારઃ સંયમાદિષુ તત્પરાઃ
વાચનાદાયકાઃ સૂત્રાત શિષ્યેભ્યો ગુણ સંભવાત ॥૧૬॥
સૂત્રાર્થ સ્થિરતાડન્યોપકારો મોહજયસ્તથા
આયત્યપ્રતિબદ્ધશ્ચ ઋણમોક્ષો ગુણ ઈતિ ॥૪૭॥
સ્વરાદિ શુદ્ધ સૂત્રાર્થાઃ સદાયોગોપયોગિનઃ
ગચ્છસ્યોપગ્રહે રકતાઃ પંચવિંશતિ સદગુણાઃ ॥૪૮॥
મોહાહિવિષવેગાનાં મહાગારુડિકોપમાઃ
ધ્યેયં તુર્યપદં નિત્યમાગમાહિ - વિચારંતઃ ॥૪૯॥
સંયમારાધનોદ્યુકતાઃ દ્વિધા શિક્ષા પરાયણાઃ
પદસ્થ પૂજકા માન્યાઃ નિર્ગ્રન્થાઃ સમતાન્વિતાઃ ॥૫૦॥
શમિનો વર્ણતો શ્યામાઃ નિરારંભા ગતસ્પૃહાઃ
શાન્તા દાન્તાશ્ચ સદ્ભાવાઃ સમવિંશતિ સદ્ગુણાઃ ॥૫૧॥
ગુમા ભ્રમર સંકાશા નવકલ્પ વિહારિણઃ
મુનયો સદા ધ્યેયા આગમાદિ વિચારતઃ ॥૫૨॥
કરણત્રય સંસિદ્ધં પંચભેદં ચ દર્શનમ
પંચલિંગં સદાશ્વેતં શુભ ભાવાત્મકં તથા ॥૫૩॥
બહ્વાકર્ષ સંયોગં દેવત્વ સિદ્ધતા પ્રદં
સદ્ દર્શનં સદા ધ્યેયમાગમાદિ વિચારતઃ ॥૫૪॥
તત્ત્વાવબોધરુપં યદ્ ભૂરિ ભેદ સમન્વિતમ
કરુણા સાધનં સિદ્ધં કર્ત્તવ્યાદિ વિવેચકમ ॥૫૫॥
મૂલં ચ ધર્મદ્રુમસ્ય સંયમોત્કર્ષ કારકમ
ક્રિયાયાઃ કરણં નિત્યં સર્વત્ર પૂજ્યતા પ્રદમ ॥૫૬॥
સત્યક્રમગતં શાસ્ત્રે જનની હર્ષદં પરમ
અધ્યાત્મ યોગ સંપન્નં સત્પ્રિયં નયનાંકુશમ ॥૫૭॥
મલયાસુંદરી યેનૈકેનાપિ ધૈર્યમાહિતા
ધ્યેયં જ્ઞાનં તદેવેષ્ટ-માગમાદિ વિચારતઃ ॥૫૮॥
શકત્યાવિર્ભાવકં શુદ્ધં ચિન્તાપચય કારકમ
મોહરજ્જૂ લવિત્રં ચ સત્યાનન્દ દાયકમ ॥૫૯॥

મુહૂર્ત પર્યાયેણાપ્યાયુશ્ચ વૈમાનિકાઃ સુરાઃ
મુક્તોઽપિ મરુદેવીવૈવં-વિધં યસ્ય વર્ણનમ ॥૬૦॥
ક્રમ લભ્યં ચ માંદ્યેન કષાયાણામનેકધા
બહ્વાકર્ષયુતં પૂજ્યઃ યતોભિક્ષુરપિભવેત ॥૬૧॥
યક્ષીના મુનયો નિત્યં વન્દતે વાસવૈરપિ
શ્રદ્ધાદિ સફલં યેન પ્રવૃત્તીતર ભાવિતમ ॥૬૨॥
મૈત્ર્યાદિ ભાવના અષ્ટૌ માતરો યસ્ય સાધનમ
આગમાદિ વિચારેણ ધ્યેયં ચારિત્રમન્વહમ ॥૬૩॥
તુષ્ટિર્મૂલં શ્રુત સ્કન્ધઃ દમાઃ શાખાઃ પ્રવાલકાઃ
શીલં ચાભયપર્ણાનિ પુષ્પં સ્વર્ગ સુખં તથા ॥૬૪॥
ફલં મુક્તિ સુખં યસ્ય કલ્પવૃક્ષ-નિભં તપઃ
નિદાનાતીત બોધેન વર્ધનીયં ક્ષમામ્ભસા ॥૬૫॥
શીલવૃક્ષોન્નતૌ યસ્ય સાધના મેઘ સંનિભા
પિધાનં તૃષ્ણા વદને યાનં સ્વર્ગાપવર્ગયોઃ ॥૬૬॥
અગ્નિર્વિઘ્ન લતાધ્વંસે સદભાવામ્બુજ ભાસ્કરં
ઈન્દ્રિયાશ્વરજ્જુનિભં લબ્ધિ સિદ્ધિ વિધાયકમ ॥૬૭॥
નિરાહાર પદાસ્વાદં સ્થૈર્ય ભાવસહાયદં
અહિંસા સાધનં વર્યં સદ્વૈરાગ્યોન્નતિ પ્રદમ ॥૬૮॥
સાધ્યતે વાસવાદિત્યં યેનર્દ્ધિરપ્યનર્ગલા
વિહાય વિકૃતૌ ગુદ્ધિં કુરુ બાહુબલીવ તત ॥૬૯॥
જલેનકૃતમપ્યચ્છં વાસઃ સ્યાન્મલિનં પુનઃ
તપસા નિર્મલો જાતો ન દેહો મલિનો ભવેત ॥૭૦॥
સર્ષપાક્ષતદધ્યાદૌ પરમં મંગલં તપઃ
સ્નિગ્ધાન્યપિ હિ કર્માણિ ધ્વ્યન્તે યેન લીલયા ॥૭૧॥
તપસેત્યાદિ નિર્યુક્તૌ પ્રોક્તમાવશ્યકે ખલુ
શ્રુતકેવલિના શ્રીમત્સ્વામિના ભદ્રબાહુના ॥૭૨॥
રસપાકો વિના નાગ્નિં ન ઘટોઽપિ મૃદં વિના
ન પટોઽપિ વિના તન્તુન્ નાઘનાશસ્તપો વિના ॥૭૩॥
ક્ષારો વસ્ત્રસ્ય દેહસ્ય જલં સ્વર્ણસ્ય પાવકઃ
નયનસ્યાઞ્જનં હેતુ નૈર્મલ્યે તપ આત્મનઃ ॥૭૪॥

જિનેન્દ્રૈરપિ યત્તમં તદભવે મુક્તિગામિભિઃ
અજ્ઞાત ભવ-સંખ્યાનૈ ર્યુષ્માભિસ્તુ વિશેષતઃ ॥૭૫॥
અજ્ઞસ્ય વૈ પ્રાધાન્યં મુક્ત્યંગેષુ પ્રવેદિતમ્
તવસા સંજમેણાંતિ ભગવત્યાદિ સંમતિઃ ॥૭૬॥
ભેદા દ્વાદશ પંચાશત્ સંક્ષેપાચ્ચ વિશેષતઃ
વિધેયં તપસા ધ્યાનમાગમાદિ વિચારતઃ ॥૭૭॥
જ્ઞાનં પ્રકાશકં પ્રોકતં શોધકં તપ ઈત્યપિ
ગુમિકૃચ્ચરણં જ્ઞેયં ત્રિયોગાત પરમં પદમ્ ॥૭૮॥
સ્વરુપ સિદ્ધચક્રસ્ય એવં કિંચિદ વિવર્ણિતમ
વિધિપૂર્વકૃલં તસ્માદ્ધિધિરાધને ફલં તતઃ ॥૭૯॥
ચતુર્ઘટી શેષ રાત્રાવુત્થાય સ્વરમાંધતઃ
પ્રતિક્રાન્તિં વા વિધાય કાયોત્સર્ગ યથા પદમ્ ॥૮૦॥
આસૂર્યોદયતઃ કાર્યં પ્રતિલેખન નિત્યમ્
દેવવંદનમાધાય યંત્રપૂજાડપ્યનન્તરમ્ ॥૮૧॥
નવચૈત્ય - વંદનાનિ તથૈવ ગુરુવંદનમ્
વ્યાખ્યાન શ્રવણં ચૈ-વ પ્રત્યાખ્યાન વિધિ સ્તતઃ ॥૮૨॥
સમધા નિર્મલો ભૂત્વા કુર્યાત સ્નાત્રં ચ પૂજનમ્
યથાગુણં સ્વસ્તિકાદિ કુર્યાદુલ્લાસ પૂર્વકમ્ ॥૮૩॥
પૂર્વવદ્ વિધિના કાર્યં મધ્યાહને દેવવંદનમ્
પ્રત્યાખ્યાનં પારયિત્વા ચાચામ્લં ચ તતઃ પરમ્ ॥૮૪॥
નોચ્છિષ્ટ ભોજનં ધાર્યં સ્થાલીં કુર્યાચ્ચ નિર્મલમ્
પીત્વાચ્છાં વાટિકાં કૃત્વા સ્થાપ્યેયં જલ ભાજને ॥૮૫॥
અન્યથા જીવહિંસા સ્યાત સંમૂચ્છિર્મ વિનાશતઃ
ઉચ્છિષ્ટ ભોજનાદૌ હિ જીવોત્પત્તિઃ પ્રકીર્તિતા ॥૮૬॥
તત્રૈવ ત્રિવિધાહાર પ્રત્યાખ્યાનં વિધાય ચ
ચૈત્યવંદનમપ્યેવં તતઃ કુર્યાદ્ ગુણ સ્મૃતિમ્ ॥૮૭॥
દેવાનાં વંદનાદર્વાક્ પ્રતિલેખન મિત્યપિ
દ્વયં સૂર્યાસ્તકાલાદિહ પૂર્વં કાર્યં વિધિચ્છુભિઃ ॥૮૮॥
મંદિરે દર્શનારાત્રિક મંગલાદિ તતઃ પરમ્
પ્રતિક્રમણમિત્યેવં કૃત્યા વિંશતિ સંમિતા ॥૮૯॥

નમસ્કારાવલિર્ગુણ્યા સ્થૈર્યાત શ્રીપાલ રાસકઃ
શ્રોતવ્યઃ પ્રહરાદૂર્ધ્વં પઠિત્વા પોરિસી તતઃ ॥૯૦॥
અલ્પા નિદ્રેતિ સંક્ષેપાદેવં સાધારણો વિધિઃ
વર્ણિતો વિસ્તરો જ્ઞેયઃ ગીતાર્થ ગુરુ યોગતઃ ॥૯૧॥
સંપૂર્ણો મંડલસ્યાસ્ય ચરિત્રે પ્રાકૃતે વિધિઃ
પ્રોકતસ્તદનુસારેણ વિજ્ઞેયો હર્ષદાયકઃ ॥૯૨॥
સિદ્ધચક્ર સમં નાન્યદુત્તમં જગતી તલે
રહસ્યં જૈનધર્મસ્ય પૂર્ણમત્ર પ્રતિષ્ઠિતમ્ ॥૯૩॥
યે સિદ્ધા યે ચ સેત્સયન્તિ સિદ્ધયન્ત્યન્યત્ર યેઽપિ ચ
તે સર્વે સિદ્ધચક્રસ્ય સાધનાન્નૈવ સંશયઃ ॥૯૪॥
એકસ્યાપિ પદસ્યાત્રાનેકે ધ્યાનાત્ શિવંગતઃ
ભવેન્નવપદ ધ્યાનાન્મુક્તિઃ તત્ર કિમદ્‌ભૂતમ્ ॥૯૫॥
મન્ત્રેષુ પરમો મંત્રઃ તત્ત્વેષુ તત્ત્વમુત્તમમ્
અર્થેષુ પરમાર્થોઽયં પદેષુ પરમં પદમ્ ॥૯૬॥
તામસી રાજસી હેયા સાત્ત્વિકી ભક્તિ ઉત્તમા
વિધેયાઽવંચકત્વેન સૈવ સર્વાર્થ સિદ્ધિદા ॥૯૭॥
ક્ષાન્તો દાન્તો નિરારંભઃ નિર્નિદાનો વિધિ પ્રિયઃ
આરાધકોઽસ્ય વિજ્ઞેયઃ વિપરીતો વિરાધકઃ ॥૯૮॥
આરાધ્યં પરયા ભક્ત્યા શાન્ત્યા શીલાદિ યુક્ત્યા
હન્તું પ્રભવતિ નૈવારાધકં શત્રુરત્ર ચ ॥૯૯॥
દિનાનિ નવ પ્રત્યેકં ચૈત્રાશ્વિન માસયોઃ
એકાશીતિ દિનાન્યેવં સાર્ધ વર્ષ ચતુષ્ટયે ॥૧૦૦॥
વિધિનોદ્યાપનં કાર્યં તપસોઽન્તે પ્રમોદતઃ
ચારિત્રાત્ પ્રાકૃતાત્ સોઽયં વિજ્ઞેયો રાસકાદપિ ॥૧૦૧॥
સ્વાધીનાઃ સમ્પદોઽનેન જ્વરાદિ રોગ સંક્ષયઃ
પૂર્વોત્પન્ના વિનશ્યન્તિ દાસ્યત્વાદિ ભવન્તિ ન ॥૧૦૨॥
અન્ધત્વં મુંગીતિત્વં ચ દૌર્ભાગ્યં વિકલાં ગતા
કાણત્વં વામનત્વં ચ ન સ્યાદસ્ય પ્રભાવતઃ ॥૧૦૩॥
પ્રેષ્યત્વં પિંગલત્વં ચ મૂલતોઽપિ પ્રણશ્યતિ
ભૂતાદ્યુપદ્રવા ભાવો જાયતે નાત્ર સંશયઃ ॥૧૦૪॥

મુનિસુવ્રતનાથસ્ય તીર્થે શ્રીપાલ ભૂપતિઃ
જાતસ્તેનેદમારાદ્ધં મદનાદિ યુતેન ચ ॥૧૦૫॥
સંક્ષેપારાધનં પૂર્વં તતો વિસ્તરતો કૃતમ્
ભક્તિઃ શક્ત્યનુસારેણ જિનાજ્ઞાડપ્યેવમાસ્થિતા ॥૧૦૬॥
નવ વર્ષ શતે પૂર્ણે સ્વાયુષસ્તસ્ય ભૂપતેઃ
તદ્ ધ્યાનાત કલ્પે સુરઃ જાતઃ સુરપ્રભઃ ॥૧૦૭॥
એકવિંશતિ વાર્ધ્યાયુસ્તત્ર ભુક્ત્વાડત્ર માનવઃ
પુનસ્તત્રૈવ ગત્વૈવં સેત્સ્યતિ નવમે ભવઃ ॥૧૦૮॥
ઈત્થમેવ ક્રમો જ્ઞેયઃ જનની મદનાદિષુ
ન ભેદો નવસુ જ્ઞેયઃ નવસંખ્યાપ્યનુત્તરા ॥૧૦૯॥
ગુણિતોએકેનેકેનાપિ નવાંકો નૈવ ભિદ્યતે
ગુણ્ય સંખ્યા સમાનં યદ ગુણાકારાંક મેલનમ્ ॥૧૧૦॥
વીરતીર્થે નવાત્માનઃ તીર્થકૃત્નામ બંધકાઃ
ગુપ્તયો નવ શીલસ્ય તત્ત્વાનિ નિધયો નવ ॥૧૧૧॥
અર્હન પાર્શ્વનાથોડપિ નવ હસ્તોચ્છયોડભવન્
નવનેમિ ભવાઃ પ્રોક્તાઃ શ્રી વીરસ્ય ગણા નવ ॥૧૧૨॥
પારિહારિક સાધૂનાં ગણોડપિ નવ સંખ્યકઃ
ન ચૈકાન્તોડત્ર લેશેન વિવિધા બોધ હેતવઃ ॥૧૧૩॥
દુર્લભા ધર્મ સામગ્રી દુર્લભો માનવો ભવઃ
દુર્લભઃ સમયોડપ્યસ્ય મન્ત્રોડયમપિ દુર્લભઃ ॥૧૧૪॥
અદ્ય મે સફલં જન્મ પાવના રસના કૃતા
સમયઃ સાર્થકો જાતઃ સિદ્ધચક્રસ્ય સાધનાત્ ॥૧૧૫॥
સુલભા ભોગ સામગ્રી નિયમાદ્ ભવ સાધિકા
ન તથારાધના ચેયં વિશ્વ વિઘ્ન વિદારિણી ॥૧૧૬॥
ધન્યાનાં પૂર્વ પુણ્યાનાં સાત્ત્વિકોત્સાહ શાલિનાં
જાયતે નિર્મલા ભક્તિઃ સિદ્ધચક્રસ્ય સાધને ॥૧૧૭॥
મૂલ્યે નૈવાપ્યતે સર્વં અધ્યક્ષં યન્ નિરીક્ષ્યતે
સાધના સિદ્ધચક્રસ્યામૂલ્યા નિર્વાણ દાયિની ॥૧૧૮॥
ત્રિતત્ત્વારાધનાડપ્યત્ર સદ્વ્રતારાધનાપિ ચ
દાનાદ્યારાધના શુદ્ધા મોક્ષમાર્ગાધિસેવના ॥૧૧૯॥

નિર્જરા સંવરૌ તત્ત્વે દ્વેનિઃશ્રેયસ કારકે
તન્નિબંધન યોગેષુ સિદ્ધચક્રસ્ય મુખ્યતા ॥૧૨૦॥
શાશ્વતં શર્મ મોક્ષસ્ય સાધનાડપ્યસ્ય શાશ્વતી
અષ્ટાહ્નિકા દ્વયં ચાપિ શાશ્વતં નાકિનામપિ ॥૧૨૧॥
તસ્મિન કાલે સૂરાઃ સર્વે દ્વીપે નંદીશ્વરાભિધે
વિધાયાષ્ટાહ્નિકાનન્દં લભન્તે કર્મ લાઘવમ ॥૧૨૨॥
મિથ્યાત્વાવિરતિ યોગાઃ કષાયા ઈતિ હેતવઃ
સંસારસ્ય નિરુદ્ધ્યન્તે સિદ્ધચક્રસ્ય સાધનાત્ ॥૧૨૩॥
સમ્યગદર્શન સંશુદ્ધિઃ સંહારોડવિરતેરપિ
ઉપશાન્તિઃ કષાયાણાં પ્રવૃત્તિઃ શુભ વર્ત્મનિ ॥૧૨૪॥
નવાનાં કર્મણાં રોધઃ સંચિતાનાં ચ નિર્જરા
ક્રમાદાત્મસ્વરુપં ચ નિર્મલં સ્ફટિકાશ્મવત ॥૧૨૫॥
શુકલધ્યાન પ્રતાપેન ઘાતિકર્મ ચતુષ્કમ્
દગ્ધ્વાડડપ્નુવંતિ કૈવલ્યં વર્ણશ્ચેતોડર્હતાં તતઃ ॥૧૨૬॥
શ્રેષ્ઠ ધ્યાનાગ્નિના શીઘ્રં કર્મ કાષ્ઠ વિદાહકાઃ
સિદ્ધા રક્તોડનલો વર્ણો રક્તઃ સિદ્ધીશિતુર્મતઃ ॥૧૨૭॥
વિષાપહં વિનીતં ચ મંગલં સદ્ રસાયણં
પ્રદક્ષિણાવર્ત્તમેવમ-દાહ્યાનિંઘકં ગુરું ॥૧૨૮॥
કંચનાષ્ટ ગુણા એતે ઘટન્તે સૂરિષુ ક્રમાત
યથા સ્વર્ણ વિષં હન્તિ ધ્નન્તિ મોહ વિષં તથા ॥૧૨૯॥
સ્વર્ણ વિનય સંપન્નં વિનીતાઃ સૂરયસ્તથા
ગીયતે મંગલં સ્વર્ણં સૂરયો મંગલાત્મકા ॥૧૩૦॥
તીવ્રરોગાપહં સ્વર્ણ તત ઉક્તં રસાયણં
ભાવરોગાંશ્ચ પ્રધ્નન્તિ સૂરય સ્તેન સંનિભાઃ ॥૧૩૧॥
સ્વર્ણ પ્રદક્ષિણાવર્તં સંઘભદ્રાનુગાશ્ચતે
ચતુર્વિધ સંઘ ભદ્રા-નુકૂલાઃ સૂરયો મતાઃ ॥૧૩૨॥
નાગ્નિના દહ્યતે સ્વર્ણ વિકટાપતિ વહ્નિના
દહ્યન્તે સૂરયો નાતોડદાહયાસ્તેડપિ પ્રભાષિતાઃ ॥૧૩૩॥
નિંદાપાત્રં ન ચ સ્વર્ણ અનિંદ્યાઃ સૂરયસ્તથા
સ્વર્ણ ધાતુ ગુરુ પ્રોકતં સૂરયો ગુરવસ્તથા ॥૧૩૪॥

એવમષ્ટ ગુણ પ્રાપ્તાઃ પીતાઃ શ્રી સૂરયો મતાઃ
ધ્યેયાસ્તત્પીતવર્ણેન સૂરયો ધર્મનાયકાઃ ॥૧૩૫॥
મેઘવૃક્ષોપમાનેન શિષ્યાન્ પાષાણ સંનિભાન્
દત્વા પલ્લવિતાન બોધં કુર્વંતિ વાચકા અમી ॥૧૩૬॥
તદાદિકારણેભ્યસ્તે પાઠકા નીલ વર્ણતઃ
ધ્યેયાશ્ચિત સ્થિરત્વેન સિદ્ધચક્રસ્ય સાધકૈઃ ॥૧૩૭॥
શ્યામં સ્યાદ ભાનુતાપેન યથા વસ્તુ તથા મતાઃ
તૃપસો શ્રમણા શ્યામાઃ તદધ્યાનં શ્યામ વર્ણતઃ ॥૧૩૮॥
શ્વેતા ગુણસ્વરુપેણ અંતિમા દર્શનાદયઃ
તદધ્યાનં શ્વેત વર્ણેન તસ્માત કાર્યં વિવેકિભિઃ ॥૧૩૯॥
કારણાન્તર મીમાંસા વર્ત્તતેઽત્રાપ્યનેકધા
વર્ણાનાં વર્ણનં પ્રોક્તં તેભ્યઃ સંગૃહ્ય દેશતઃ ॥૧૪૦॥
આસન્ન મુક્તિ ભવ્યાનાં સદૈવ વિધિ ભાવના
અભવ્યાદિક જીવાનાં વિધિ ત્યાગોઽવિધૌ રતિઃ ॥૧૪૧॥
ઐહિકાર્થાભિલાષેણાનુષ્ઠાનં યદ્વિધીયતે
વિષાનુષ્ઠાનમેતત્તુ શુભાન્તઃ કરણાપહમ્ ॥૧૪૨॥
પારલૌકિક કાંક્ષાજં ગરાનુષ્ઠાન મુચ્યતે
ગરં સંયોગજં તદ્વત સમયાન્તર પુણ્યહૂત્ ॥૧૪૩॥
અનનુષ્ઠાનમેતત્તુ શૂન્યચિત્તેન યા ક્રિયા
અકામનિર્જરા ચાત્રોપયોગ વ્યતિરેકતઃ ॥૧૪૪॥
અનુષ્ઠાનગતાદ્રાગાદ સુમદ્દિભર્વિધીયતે
જ્ઞેયં તદ્હેત્વનુષ્ઠાનં પરમાર્થ પ્રદાયકમ્ ॥૧૪૫॥
જિનમાર્ગં પ્રતિપ્રીતઃ શ્રદ્ધાલુ વિધિ રાગવાન્
સાત્ત્વિકોલ્લાસ સંપન્નઃ કરોતિ યામનુષ્ઠિતિમ્ ॥૧૪૬॥
સાઽમૃતાનુષ્ઠિત્તિ જ્ઞેયા કર્તા તદ્ગત માનસઃ
ક્રિયાકાલ વિધાયી ચ ભાવવૃદ્ધિ સમન્વિતઃ ॥૧૪૭॥
પુલકિતો વિસ્મયી ચ ભવભીતઃ પ્રમોદ ભાગ્
લક્ષણૈર્લક્ષ્યતે લક્ષ્યં સાધના બહુલાભદા ॥૧૪૮॥
ભો ભવ્યા ! એતદાકર્ણ્ય સમ્યક્ ચિત્તે અવધાર્ય ચ
કાર્યા સાધન સંપત્યા સિદ્ધચક્રસ્ય સાધના ॥૧૪૯॥

પ્રશસ્તિઃ

બાણનિધાન નવેંદુ પ્રમિત્તે વર્ષેડક્ષય તૃતીયાયામ્
શ્રી નેમિસૂરિ સુગુરોઃ વિનેય લઘુ પદ્મસૂરિરહમ ॥૧૫૦॥
માહાત્મ્યાન્વિત ભાવં નવપદમય સિદ્ધચક્ર સાર્ધ શતમ
શ્રીમદહમદાબાદે સ્તોત્રં ચક્રે પ્રમોદેન ॥૧૪૧॥

શ્રી સિદ્ધચક સ્તોત્ર સંદોહ

શ્રી અરિહંત પદ સ્તોત્ર

વંદિય સાસયણાહં, વીરં કરુણાયરં ચ ણેમિપયં,
સિરિ સિદ્ધચક્ક થુત્તં, રએમિ પુણણપ્પમોએણં ॥૧॥
પરમેટ્ઠિ પણમચ્ચં, સમ્મદંસણ ગુણાઈય ચઉક્કં,
એયાંઈ નવપયાંઈ, તત્તં સિરિ સિદ્ધચક્કસ્સ ॥૨॥
તિત્થેસર પણત્તો, ચઉવિહ ધમ્મો પરપ્પ સુકખહઓ,
તત્થ પહાણો ભાવો ચિત્તાહીણો ય સો ણેઓ ॥૩॥
ચિત્ત થિરત્ત બલેણં, ણિમ્મલ ભાવો અણગ્ઘ સિદ્ધિયરો,
મણથેક્ક હેઉનિવહે, ણવપય સંસાહણં પરમં ॥૪॥
સિરિ સિરિવાલુવ્વ જણા, પકુણંતા સિદ્ધચક્ક પરિપૂયં,
અવ્વાબાહ સોકખં, લહંતિ અચિરેણ સમએણં ॥૫॥
નવપય સાહણ મૂલં, સુહ પરિણામો જિણેસ સંદિટ્ઠો,
તં લહઈ નિમ્મલપ્પા, ભેયાભેઓભય સરુવો ॥૬॥
તત્થરિહંતજ્ઝાણે, તણુ પયણી રુવ ભાવવત્થાઓ,
ઝાએઅવ્વા જત્તો, પાસઇ અપ્પા નિઅંમિનિઅં ॥૭॥
પઢમ પયપ્પણિહાણં, આગમણોઆગમેહિં કાયવ્વં,
ઉવઓગ નાણ કલિઓ, પઢમો કિરિ અણિણઓ ઇયરો ॥૮॥
અરિહંત ણાસિય, બજ્ઝબ્ભંતર રિઉણ વિણ્ણાણં,
ણિચ્ચં પહાય સમએ, ણમો ણમો ઈય કહેયવ્વં ॥૯॥
ણિકખેવ ચઉક્કેણં, તેસિં ણેઓ સમુક્કલો ભાવો,
અરિહંતિ ણામ અરિહા, ઠવણા અરિહંત પડિમાઓ ॥૧૦॥
સંજય ભાવિભાવે, નિબંધણં તં સુયં સુએ દવિયં,
જેહિં અરિહંતત્તં, લદ્ધં લબ્ભં ચ તે દવ્વા ॥૧૧॥

ભવ્વ સમોસરણત્થે, ણાસિય દોસટ્ઠ પાડિહેરજુએ,
અઇસય ગુણગણ કલિએ, ભાવારિહંતે પણિવયામિ ॥૧૨॥
પુવ્વતઈય ભવગહણે, નરભવે વીસઠાણ વિહિ જોગા,
સંચિય જિણનામ વરે, અરિહંત થુણામિ બહુમાણા ॥૧૩॥
ચરમભવે નિવઇકુલે, સમાગએ સુવિણ સૂઈએ કુસલે,
દિસિ કુમરિંદ સુરેહિંત્થુએ, નમંસામિ અરિહંતે ॥૧૪॥
વિયરણ તોસિય ભવિએ, સાહિય ચરણે વિલદ્ધ મણનાણે,
અમાય સમ્મનિલએ, અરિહંતે સવ્વયા વંદે ॥૧૫॥
અઈસય ચઉક્કકલિએ, જમ્મખણા નાણતિતય સંજુત્તે,
સિટ્ઠાયારે જુવ્વણ સમએ, પણમામિ અરિહંતે ॥૧૬॥
અડવણ્ણ પમુહપગઈ, જેસિં બંધે વિસુદ્ધ લેસાઓ,
અડતીસ સયસ્સ તહા, સત્તાણે જિણવરે વંદે ॥૧૭॥
સુહઝાણાલંબણએ, વીરિય સંપત્ત ખવગ સેઢીએ,
વંદે તે કય પુવ્વટ્ઠિઈ રસઘાયાઇ પણગવિહી ॥૧૮॥
ણાસિઈ વીસઈપગઈ, નવમે દસમે વિણટ્ઠલોહ બલે,
ગયમોહે છઉમત્થે, દવ્વરિહંતે પણિવયામિ ॥૧૯॥
ખીણકસાયંત ખણે, ગયઘાઇ તિગે સુનિચ્છયાઊિયા,
તેરસમે વવહારા ઝાણંતરિએ મહાનાણી ॥૨૦॥
જિણનામોદયણંદી સમોસરણ સોહિએય ચઉરુવે,
સરલોવએસદાઇ વયણાઇ ગુણ સહિએ ॥૨૧॥
કમ્મક્ખએ રુદમિઓ, અઇસય પયરોવસોહએ, જેસિં,
સુરવિહિયા ગુણવીસાઇ સયા તે જિણવરે વંદે ॥૨૨॥
અઇસય ગુણ વિત્થારો, સમવાયંગે વિરાયએ જેસિં,
વરવયણ ગુણ વિયાસો, ણા અરિહંતે સરેમિ સયા ॥૨૩॥
વસુહાએ વિહરંતે, સુરકોડિ સેવિએ જહણ્ણાવિ,
ધમ્મકહિ સત્થવાહે, વંદે વીરે મહાગોવે ॥૨૪॥
સમણોવાસંગ સુત્તે, વણ્ણિય ભાવે સુમાહણેપકિવે,
ણિક્કામગ મગ્ગદએ, ભાવરુહંતે પજ્જાએમિ ॥૨૫॥
ણિય કમ્મેગત્તહણે ઝાણાઈએ પસન્ન મુહકમલે,
કલ્લાણ વણ્ણવણ્ણે ભાવાવંદામિ અરહંતે ॥૨૬॥

અચ્ચંતા તિત્થયરે, પયત્થ ભાવં મણંસિ ભાવેંતા,
સચ્ચાણંદસરુવા, ખિપ્પં ભવિયા હવંતિ મુયા ॥૨૭॥
ઉવયારિત સહાવા, જે પય પણગે પયાસિયા પઢમા,
ણે પૂઢ્ઢતિત્થણાહા, સરિયવ્વા ચિત્ત થિઢ્ઢેણં ॥૨૮॥
મણુયત્તં પુણ્ણેણં ણવપય સંસાહણં ચ પુણ્ણેણં,
લબ્ભઇ તા પઢમ દિણે અરુહંતારાહણં કુજ્જા ॥૨૯॥
ગુણલક્ખા વિહિમાણો, અમિય વિહાણપ્પવિત્તિ પરિમુઇઓ,
સિરિ સંઘો સિરિ નિલઓ, મંગલમાલા લહેઉ સયા ॥૩૦॥
અરિહંતચ્ચણ ઝાણા, વંદણ ણમણેહિં રોગ વિદવણં,
ઉવસગ્ગ વગ્ગ વિલઓ, ણિયમા ચિત્તંબુ ઉલ્લાસો ॥૩૧॥
ગુણણંદણિહિંદુ ૧૯૯૩ સમે સિરિ ગોયમ કેવલત્તિવરદિયહે,
પહુધમ્મ પુણ્ણરસિએ, જ્જાણઉરી રાયણયરમ્મિ ॥૩૨॥
સિરિ સિદ્ધચક્કસંગં, થુત્તં તિત્થેસરાણ પઢમમિણં,
સુગ્ગહિયક્ખાણ મહોવયારિ ગુરુણેમિ સૂરીણં ॥૩૩॥
સીસેણ પોમ્મેણં રઇયં સિરિ કુમુયસાહુ પઢણટ્ઠં,
સિદ્ધાઇત્થવણાઇં અટ્ઠ કરિસ્સામિ સેસાઈ ॥૩૪॥

શ્રી સિદ્ધપદ સ્તોત્ર

થુણિય પરમગુણનિલયં, ણેમિપહું પુણ્ણ ભાવ સંપુણ્ણં
ણિમ્મલ સિદ્ધત્થવણં, કરેમિ સિરિ સિદ્ધચક્કગયં ॥૧॥
સહજાણંદ ચઉક્કં થિરયા સંજમપ્પેય ભાવભરં,
પણદસપયારપત્તં, સણાયણં સિદ્ધમભિવદે ॥૨॥
ણામાઇયભેયેણં સિદ્ધા ચઉહાડણુઓગવાએણં
સિદ્ધતિ જાણ ણામં, તે સિદ્ધા હુતિ નામેણં ॥૩॥
સિદ્ધાણં પડિમાઓ ઠવણા સિદ્ધા સુયા સુણેયવ્વા
લદ્ધા ન જાણ સિદ્ધી જુગ્ગા તે દવ્વ સિદ્ધા ય ॥૪॥
વટ્ટંતડરિહંત તે અંતિમ ગુણઠાણ દુ ચરિમ ખણમ્મિ,
બિયસરિ પયડીપંતે તેરસ પયડીઉ સેલેસી ॥૫॥
ણાસિય ણિરુદ્ધ જોગા સિદ્ધા દવ્વેણ પાવએ મુત્તિં,
ભાવિ સરુવત્તેણં સિદ્ધાણો ભૂય ભાવેણં ॥૬॥
ણિય ગુણ રંગ તરંગે પણટ્ઠ દેહાઉ કમ્મ જોણિ ભવે,
સંસાહિય થિર સંતી સિદ્ધે ભાવેણ વંદામિ ॥૭॥

સિદ્ધપયપ્પણિહાણં આગમનોઆગમેહિં ણાયવ્વં
ઉવઓગ બોહસહિઓ પઢમો કિરિયણ્ણિઓ ઈયરો ॥૮॥
રુવાઇય દસાણંણીસંગાણં સહાવ સિદ્ધીણં,
અણીસં ભાનુગ્ગમણે ણમોણમો ઇય કહેયવ્વં ॥૯॥
બિઇયદિણે સિદ્ધાણં ઝાણાનલદડ્ઢ કમ્મકટ્ઠાણં,
ઝાણં કુણંતુ ભવ્વા ભાવારત્તેણ વણ્ણેણં ॥૧૦॥
સુક્કંતિમભેએહિં તિજોગરોહં કમેણ જે કિચ્ચા,
અકુસમાણ ગઈએ સિદ્ધિ ગએ તે સયા વંદે ॥૧૧॥
પત્તિનિહા અટ્ઠગુણા પાહણ્ણેણં તઓ ય કમ્માંઇ,
અટ્ઠપિહાણ સમાંઈ, તવ્વિરહ ગુણટ્ઠગ વિભૂંઈ ॥૧૨॥
અણિત્થંથાગિઈએ, સાહીણાણંદિએ નિરાબાહે,
અપુણરાવિત્તિગએ, સિદ્ધે વંદામિ તે ભાવે ॥૧૩॥
અવગાહ તિભાગુણાડવગાહણા જાણવાસ સિદ્ધસિલા,
એરંડાઈ નિદંસા લોગંત ગએ ઈગ ખણેણં ॥૧૪॥
જં દેવાઈય સોકખં તત્તોડણંતં સુહં પરં જેસિં,
અવ્વય પયપત્તાણં સાદૂ અણંતેણ તે વંદે ॥૧૫॥
કયલી થંભ સમાણં ભવ ભોગ સુહં વિસેસ પરતંતં,
તહ ણચ્ચંતિયણેગંતિય તહાણેવ સિદ્ધાણં ॥૧૬॥
અણણાઇ ભોગ કક્કં ખુહાણિવત્તી તઓ ચલા સંતી,
જેસિં સાસયસંતી તે સિદ્ધે સવ્વયા વંદે ॥૧૭॥
ણેયંપિ સિદ્ધ સમ્મં કેવલિણા ભાસિઉં નઉણ સક્કં,
ઉવમાઇરિગેણં મિલેચ્છ પુરસોકખ દિટ્ઠંતા ॥૧૮॥
ણિગ્ગુણણંત ગુણટ્ઠે ઠિએપ્પઇ વપ્પયા સગ ભાવેણ,
પુણ્ણ કયત્થ ભયંત વંદે અકલોદએ સિદ્ધે ॥૧૯॥
રુવારુવ સહાવે ણિબ્બીએ પારમત્થિયાણંદે,
ઉવસમિય વિહાવગ્ગી સિદ્ધે ઝાએમિ હરિસેણં ॥૨૦॥
સાહાવિય પુણ્ણંત્તં જચ્ચ રયણ સંનિહં સયા જેસિં,
તહડણંગ વિણાસયરે, અણંગ રુવેડવિત્તે વંદે ॥૨૧॥
ભોગી વિચત્તભોએ સવણણણિવણ્ણ ચંગ ભાવેય,
ભેય વિયોગય સરણે સત્તિય રંગેણ તે વંદે ॥૨૨॥

અણ્ણાઈણં ગહણં સિદ્ધાણં ણેવ કમ્મ વિરહાઓ,
કિં લોહચુંબ વિરહે લોહગરિસો કયા હોજ્જા ॥૨૩॥
કેવલણાણુવઓગી પરમિદ્ધે ઇક્કતીસ મુક્ખગુણે,
ચિય કમ્માઇ ધમ્મંતે નિરુત્ત સિદ્ધે સરેમિ સયા ॥૨૪॥
પેરગ કમ્મપહાવા, તિરિગમણં હોઇ કમ્મગુરયાએ,
અહગમણં જીવાણં, ન દુણ્ણિ ણિક્કમ્મ સિદ્ધાણં ॥૨૫॥
ગવ્વૂય છટ્ઠ ભાગે વાસી જમ્માઈ વિલય સિદ્ધાણં,
ણિમ્મલ થિર જસકિત્તી વંદેડકખર જુયલ સિદ્ધપહૂ ॥૨૬॥
ચક્કજુયલ દિટ્ઠંતા બજ્ઝબ્ભંતર પસત્થ તત્ત બલા,
મુત્તીઈય બોહેઈ સંજોગો નણણહ ત્તિસુએ ॥૨૭॥
અહિલાસુસ્સુય ભાવો દીસઈ લેસેણ ણવ જત્થ સુહે,
સિદ્ધા તમ્મિ નિલીણા મીણા જહ વારિ સંદોહે ॥૨૮॥
કમ્માણુય સબ્ભાવા દેસ કયત્થા અજોગિ મુણિવસહા,
ણંતહાપરમાણંદી ઉલ્લાસા થુણેમિ તે સિદ્ધે ॥૨૯॥
રુવાઈય દસાએ સિદ્ધાણં ભાવણં કુણંતાણં,
ભેયગં પંક વિણાસો જોઈ સરુવં ચ પયડેઇ ॥૩૦॥
સુક્કજ્ઝાણગ્ગીએ દહંતિ જે સયલ કમ્મકટ્ઠાઇં,
અણલ સમાણ સહાવે સ્તે સિદ્ધે સયા વંદે ॥૩૧॥
એયમ્મિ દિણે ભણિઓ ણામત્થવણટ્ઠગસ્સ ઉસ્સગ્ગો,
અટ્ઠટ્ઠણુમાણેણં પયક્ખિણા સોત્થિયાઇ વિદ્ધી ॥૩૨॥
આરાહણાઇ સમએ સીલં સુદ્ધં સકારણા વાણી,
મણઠાણ વત્થ સુદ્ધી ઉદેસવિહી સમાસેણં ॥૩૩॥
એયંમિ સુપ્પસંગે ગુણિગુણ સંસાહણં ચ તિઉડીએ,
દાણાઇ સાહણાવિય બહુલાદઓ સુહાવસરો ॥૩૪॥
સિદ્ધસરુવ પયાસો પણ્ણવણા સિદ્ધ પાહુડે ભણિઓ,
લોયપ્પયાસ ગંથે અટ્ઠગ પમુહેડવિલેસેણં ॥૩૫॥
પુણ્ણોદય વિહિ સમએ પરમુલ્લાસો મણંસિ ધરિયવ્વો
વિહિરાગોડવિહિચાઓ કાયવ્વો સવ્વ જત્તેણં ॥૩૬॥
મોણી તહેવ કુક્કા ઇગધણ્ણાયંબિલં જહા સત્તિ,
ઉચ્છિટ્ઠં છડિજ્જા ણો મિયભોક્કં ચ ગિણ્હિક્કા ॥૩૭॥
પિચ્ચા જલં ચ પત્તં, જલસ્સ લૂસિક્કં ણેવ વિસરેક્કા,

સંમૂચ્છિમ સબ્ભાવો હોજ્જા વિવરીય કરણેણં ॥૩૮॥
સવ્વદિણેસુ સાહારણો વિહીપાલ પંક વારિણિ હો,
પઇદિયહાણુટ્ઠાણં વોચ્છં, સમયપ્પસંગેણં ॥૩૯॥
સમરંતા સિરિ સિદ્ધે પયત્થભાવં સયા વિભાવેંતા,
હોંતિ નિરંજણ રુવા ભવ્યા ખિપ્પં પમોએણં ॥૪૦॥
સુદ્ધ સરુવ નિયાણા જતે પય પણગે પયાસિયા બિઇયા,
ણેપુજ્જ સિદ્ધિણાહા ઝાએયવ્વા વિહાણેણં ॥૪૧॥
મણુયત્તં પુણ્ણેણં ણવપય સંસાહણં ચ પુણ્ણેણં,
લબ્ભઇ તા બિદંય દિણે સિરિ સિદ્ધારાહણં કુજ્જા ॥૪૨॥
ગુણગણ રંગ તરંગો અમિય વિહાણાયરા ઇય પમુઇઓ,
સિરિ સંઘો સિરિ ગેહો મંગલમાલા લહેઉ સયા ॥૪૩॥
સિદ્ધપયરયણ સરણા વંદણ માણેહિ તિમિર વિદવણં,
ઉવસગ્ગ વગ્ગ વિરહો ણિયમા હિયયપ્પસણ્ણત્તં ॥૪૪॥
ગુણણંદણિહિંદુ (૧૯૯૩) સમે ણિવ્વાણ દિણે મહિહિ વીરસ્સ,
સિરિ સિદ્ધચક્કભત્તે જઇણઉરી રાયણયરમ્મિ ॥૪૫॥
સિરિ સિદ્ધચક્કસગં સિદ્ધત્થવણં વરં હુઈજ્જમિણં,
સુગ્ગહિયક્ખાણ મહોવયારિ ગુરુણેમિ સૂરીણં ॥૪૬॥
સીસેણં પોમ્મેણં કયં મહોદયં સમીસપઢણટ્ઠં,
અટ્ઠ કરિસ્સામિ મુયા આયરિયાઇણ થુત્તાઇં ॥૪૭॥

શ્રી આચાર્ય પદ સ્તોત્ર

પણમિય પરમાણંદે પત્થાણે, ણેમિસૂરિ ગુરુ ચરણે,
સિરિ સિદ્ધચક્ક ગયં આયરિય પયત્થવં કુણેમિ ॥૧॥
પંચાચાર વિહાણે દક્ખે ભવિયાણ તે પયાસંતેઃ
દવ્વાઇય વિણ્ણાણે તે .આયરિયે પણિવયામિ ॥૨॥
દિત્તે વર સંહણણે વર સંઠાણે પમાય પરિહીણે;
સંથુણ્ણાઇ વિહિકુસલે સવ્વાયરિયે સરેમિ સયા ॥૩॥
ણાસિય કસાય પયરે કરણદમણ સાવહાણ થિર હિયએ;
ણવસિલ ગુત્તિકલીએ તે સૂરિગણે થુણામિ સયા ॥૪॥
પણસમિઇ તિગુત્તિ હરે; મહવ્વાયાર સાહણે સુહએ;
વરજાઇ કુલાઇ ગુણે, ણિચ્ચં ઝાએમિ સૂરિંદે ॥૫॥

આગચ્છેજ્જ સઇ જે દટ્ઠૂં ગોયમાઇ જુગપવરાઃ
તારિસ પડિરુવગુણે ભાણુ સમાણપ્પયાવટ્ઠે ॥૬॥
સાયર સમ ગંભીરે અમિય સરિસ વયણરયણાવરવયણે;
ધીરે બુદ્ધિણિહાણે, સૂરીવર દેસણે વંદે ॥૭॥
જુગવરણાણ સમાણં વિણ્ણાણં જેસિં સોહએ વિઉલં;
તે સોમાહિય સંતી અપરિસ્સા વા વિકત્થેય ॥૮॥
વિવિહાભિગ્ગહણિરએ ગણટ્ઠ સંગહ વિહાયગે વીરે;
અયલે પસંતભાવે, જઇ ધમ્મારાહગે વંદે ॥૯॥
ખણભંગુર દેહાઇ હોજ્જ ણા સરણં ભવમ્મિ રામાઇ,
દુહખાણી સંસારો એગો ગમણાગમણં કુજ્જ ॥૧૦॥
બંધઇ એગો અપ્પા ભુંજઇ કમ્માઇ ણો પરો ભાગી,
દેહો અણ્ણો જીવો એવં વર ભાવિએ વંદે ॥૧૧॥
કાયા અસુઇણિકેયં મિચ્છત્તાઇ તહાડડસવા ભણિયા,
સમિઇ પરિસહ પમુહો સંવર મગ્ગો મુણેયવ્વો ॥૧૨॥
બારસ ભેઓય તવો ણિય સંચિય કમ્મણિજ્જરા કરણં;
ચૌદસ રજ્જૂપમાણો, લોઓ જીવાઇ પરિકલિઓ ॥૧૩॥
સુલહં ચક્કિત્તાઇ સમ્મત્તં દુલ્લહં જિણાહીઓ;
સોચેવ ધમ્મદંસી એવં સુહભાવણા સૂરિ ॥૧૪॥
સેવિય ગુરુકુલવાસે જિયણિદે દેસકાલ ભાવણ્ણે;
આસણ્ણ લદ્ધપડિહે, વંદે સૂરીસરે સયયં ॥૧૫॥
ઉવણય ણય હેઉણ્ણે, ણિગમાહરણપ્પહાણ તત્તણ્ણે;
સુતત્થ વિહિણ્ણુ વરે થિર પરિવાડી અણાસંસી ॥૧૬॥
ગહણાસેવણ સિક્ખા પયાણ કુસલે ણવીણસીસાણં;
જિય પરિસે સમયણ્ણે વંદે ગીયત્થ વચ્છલ્લે ॥૧૭॥
વિણય પવત્તણ સીલે, અડવિહ ગણિસંપયા સમાઇણ્ણે;
આયરણાઇ વિસિટ્ઠે વિહિણાડડયરિએ પણિવયામિ ॥૧૮॥
વિણ્ણાય વિવિહ ભાસે, ગચ્છે સુહસારણાઇ વિહિ દક્ખે
રુઈ નાણ સંજમતવે ઉજ્જુત્તે ણમામિ સૂરિંદ ॥૧૯॥
બારસ પડિમાવાહિ રક્ખિય વય ચત્ત પાવગ નિયાણે;
વિજિય પરિસહ સેણે, ચોદસજિય ભેય તણય રે ॥૨૦॥

વયણાવસ્સાય લેસા, ભાસા છ દોસ હવિય સંબોહે;
વિવિહેસણા પસત્તે ભયમય વિયલોવગિઇ સત્તે ॥૨૧॥
અડ ગુરુ ગુણ સુદ્ધિપએ અડવિહ દંસણ ચરિત્તનાણઢ્ઢે;
જોગંગણુઓગહરે, કમ્મણ્ણે સિદ્ધિ દિટ્ઠિ કરે ॥૨૨॥
નવવિહ કપ્પ વિહારે, તત્તુવએસે નિયાણ પરિહારી;
નવભેય બંભચેરે સૂરિ વંદામિ વિણએણં ॥૨૩॥
ઉવવાયા સંવરણા કિલેસહાસાઇ છક્ક પરિચાઇ;
દસવિહ સમાયારી, સમાહિ સંપત્ત વિકસાએ ॥૨૪॥
સોલસ સમાહિ ભેયા સણ સદ્ધિપરુવગે અપડિસેવી;
મુણિ ધમ્મ વિણય વેયાવચ્ચણ્ણેડકપ્પ પરિહારી ॥૨૫॥
રુઇ સિક્ખંગોવંગપ્પ પરિસોહિએ મહાપણ્ણે;
ગિહિ પડિમવ્વય કિરિયા ઠાણુ વએસપ્પયાણ પરે ॥૨૬॥
પાયચ્છિત્તુ વઓગો વગરણ વર દેસણા મહાકુસલે;
તવ ભાવણ મુણિ પડિમા નિરુવગે ણમામિ સૂરિવરે ॥૨૭॥
જિય ગુણઠાણુ વએસે પડિરુવાઇપ્પહાણ ગુણણિલએ;
ગારવ સણ્ણા સક્ષચાઇ જોગસ્સરુવણ્ણે ॥૨૮॥
દવ્વાભિગ્ગહયારી ઉગ્ગમણુપ્પાયણોવએસદએ;
સંજમવયણપદંસી વિરાહણા દોસણીસંગી ॥૨૯॥
પવજ્જાએડટ્ઠારસડજુગ્ગે જેણ પ્પયચ્છએ દિક્ખં;
ણિપ્પાવ જોગ વિત્તી તે વર સૂરીસરે સરેમિ ॥૩૦॥
કાઉસ્સગ્ગ પદોસે સગ દસ મરણે જિયાણ બોહંતે;
એસણમંડલિ દોસે મિચ્છત્તડસમાહિઠિઇ વિરએ ॥૩૧॥
સબલણિબંધણ વિરઇ સિક્ખરકા ઠાણોવ દંસગે વિણ્ણે;
ચત્તબ્ભંતરગંઠી પરીસહાવસર ણિબ્ભીએ ॥૩૨॥
સમણગુણાવલિ વરીએ નવ કોડિ સુદ્ધિ રક્ખણુજ્જુત્તે;
પડિલેહણાપમત્તે કાયકિવે વેઇયા સુદ્ધિ ॥૩૩॥
આયરણાઇય ભાવે ણિમ્મલયર જોગ સંગહાયરણે;
અડવીસ લદ્ધિ લલિએ પહાવગે ણમામિ આયરિએ ॥૩૪॥
પાવસ્સુય પરિવજ્જી વિસોહિ ગુણદેસગે ઉયારમણે;
વિજિયંતરારિ વગ્ગે મોહટ્ઠાણા વિલિત્તંગે ॥૩૫॥

વિવિહાંઇ સિદ્ધગુણે સંસત્તે જીવભેય સંદોહે;
સંતક્કિઓવસગ્ગે વિણયા ઝાએમિ સૂરીસે ॥૩૬॥
હા વંદણ દોસ પસંગ વિરએ પવીરિયાયારે;
સાયણા વિજોગે આયરિયે સવ્વયા વંદે ॥૩૭॥
વય ભાવણંગ નાણી જિણસાસણ ગયણ ભાસ ભાણુણિહે
ધમ્મધુરંધર વસહે પરોવયારપ્પમોયહરે ॥૩૮॥
ગ પઇણ્ણગ છેયાણુઓગ ણંદી સુમૂલ સુત્તહરે;
રાગ દોસવિત્તી સયયં વંદામિ સૂરીસે ॥૩૯॥
તિગરણ પંચાયારે સામાયારી વિસિટ્ઠ સજ્ઝાએ;
સમિઇપ્પવિત્તિમોએ વંદે સૂરીસરે વિહિણા ॥૪૦॥
વયણ જણણીરાએ સુહદુહસેક્કા પરુવણાણિઉણે;
મ્મઝાણવિભંગે તિસચ્ચ ભાસાઉ બોહિંતે ॥૪૧॥
વવહારતક્કવિણ્ણાએ વાઇ ગુણાલંકિએ પઓગણ્ણે;
ચઉવિહ બુદ્ધિ નિહાણે ણવતત્ત પયાસગે વંદે ॥૪૨॥
વેણણાય જોગદિટ્ઠી પઓગમઇસંપયાઇ પવરગુણે;
ઇયંગુત્તાઇસએ અહિલાયરિએ થુણામિ સયા ॥૪૩॥
તઇય દિણે થિરહિયયા આયરિય પયપ્પહાણ પણિહાણં;
છત્તીસ ગુણ પમાણા, કાઉસ્સગ્ગાઈ કાયવ્વં ॥૪૪॥
ગુરુયરાસાયણડુચ્છં મંગલડિજ્જપ્પયાહિણાવત્તં;
વિણઈ વિસાવહ ભાવં કંચણમિણમટ્ઠ ગુણકલિયં ॥૪૫॥
આયરિયા ધમ્મગુરુ ભાવામય ગણવહાર ગુવએસા;
સિરિ સંઘ માણણિજ્જા સાસણ વિગ્ઘાવણોયયરા ॥૪૬॥
ઉવસગ્ગાણલ જોગે અડજ્જભાવા સુયામિયસ્સાયા;
ણિય પરહિયાણુકૂલા તરુદિટ્ઠંતેણ ણમ્મયરા ॥૪૭॥
વરદેસણોસહીએ મોહુગ્ગવિસાવહાર નિઉણયરા;
કંચણગુણ જોગેણં પીયાસૂરી મુણેયવ્વા: ॥૪૮॥
ણિક્ખેવ ચઉક્કેહિં તઇય પયવિયારણા પકરણિક્કા
આયરિયક્ખા જેસિં ણામાયરિયાય તે ભણિયા ॥૪૯॥
આયરિયાણં પડિમા ઠવણાયરિયા જિણાગમે ભણિયા;
સબ્ભાવેયર ભેયા ઠવણા સિરિ ગોયમાઈણં ॥૫૦॥

અણુહવણીયં જેહિં આયરિયત્તં સ જેહિમણુહૂયં;
દવ્વાયરિયા સમએ તે વુત્તા ભુવણ ભાણૂહિં ॥૫૧॥
બારસસય છણ્ણવઇપ્પમાણ ગુણભૂસિયાય ગીયત્થા;
આરાહિય સુય જોગા સંસાહિય સૂરિમંતવિહી ॥૫૨॥
અહુણા જિણવઇભાણુ વટ્ટંતિ ણ કેવલિપ્પહાણસસી;
તત્ત પયાસય દીવા આગમછંદા ગણા હીસા ॥૫૩॥
ભવકૂવંમિ પડંતે જણે કરાલક્કિયાહ ભર ભરિએ;
વરસિક્ખા રજ્જૂઆ સમુદ્ધરંતા ક્વિંબુણિહી ॥૫૪॥
તિત્થેસર સામક્કે મહાહિગારી સયાસયા સરલા
ભવતિયણીવ્વાણરિહા વિહાવવિયલા અગણ્ણ ગુણા ॥૫૫॥
મુણિગણ તત્તિ વિહીણા આયોવાયપ્પવીણ ણિક્કામા;
ફલ કિરિયા જોગાવંચગા સુયત્થપ્પયાણપરા ॥૫૬॥
ભાવામય વરવિક્કા સરણાગય વક્કપંજર સમાણા;
વરસિદ્ધિમિંગવાસા ભાવાયરિયા જલય તુલ્લા ॥૫૭॥
સિરિ ગુરુ ગુણ છત્તીસા છત્તીસીગ્ગંથ વણ્ણિય સરુવે;
પયરણ વર સંબોહે પરુવિએ વિત્થરા વદે ॥૫૮॥
પવરાગએણ મુણિહિં પત્તં પાવિક્કએ પયંપુણ્ણા;
તે ધણ્ણા લદ્ધ પયા ધણ્ણાયરા લદ્ધતપ્પારા ॥૫૯॥
તે વીરાવર ચરણા ણિમ્મલયર દંસણા મહાવિઉહા;
જે સયયં બહુમાણા વિહિણા સેવંતિ સૂરિપએ ॥૬૦॥
આયરિય પયવિઆરો આગમણોઆગમેહિં ણાયવ્વો;
ઉવઓગ બોહ કલિઓ પઢમો કિરિયણ્ણિઓ અણ્ણો ॥૬૧॥
ઉદેસ વિહિ ભણિઓ સામણ્ણ વિહી જહેવ સિદ્ધ થવે;
એત્થડણ્ણત્થ વિણેઓ સો સાહગભવ્વ મણુએહિં ॥૬૨॥
સમરંતા આયરિએ પયત્થ ભાવં સયા વિભાવંતા;
આયરિયા મયા હોક્કા મજ્ઝત્થા ણરા વિણોએણં ॥૬૩॥
જિયગુણ દપ્પણ તુલ્લા જે પય પણગે પયાસિયા તઇઆ;
આયરિયાણે પુક્કા ઝાએયવ્વા વિહાણેણં ॥૬૪॥
મણુયત્તં પુણ્ણેણં ણવપય સંસાહણા ય પુણ્ણેણં,
લબ્ભઇ તા તઇય દિણે આયરિયારાહણં કુક્કા ॥૬૫॥

ગુણરઇ રંગ તરંગો અમિય વિહાણાયરા ઇય પમુઇઓ;
વિવિહોવમ સિરિસંઘો નિયગુણ તુટ્ઠી લહેઉ સયા ॥૬૬॥
સૂરિ પયચ્ચણ સરણા વંદણ માણેહિ તિમિર વિદવણં;
ઉવસગ્ગવગ્ગ વિરહો સિગ્ઘં ચિત્તપ્પસણ્ણત્તં ॥૬૭॥
વેયંકણિહિં દુ (૧૯૯૩) સમે ઉસહવરિસ તવસુ પારણા દિયહે;
સિરિ સિદ્ધચક્ક લીણે જઇણઉરીરાયણયરંમિ ॥૬૮॥
સિરિ સિદ્ધચક્ક સંગં તઇયાયરિયત્થવં વિસાલત્થં
આએક્કહિહાણં પરોવયારિ ગુરુ ણેમિસૂરીણં ॥૬૯॥
પઉમેણં સીસેણં વિહિયં ગુણચંદ સમણ પઢણટ્ઠં;
ઓજ્ઝાયાઇણ મુયા થવછક્કં ચ પ્પણેહામિ ॥૭૦॥

શ્રી ઉપાધ્યાય પદ સ્તોત્ર

સિરિ સંખેસર પાસં થુણિય વરં ણેમિસૂરિ ગુરુ ચરણં;
સિરિ સિદ્ધચક્ક સંગોવજ્ઝાય પયત્થવં કુણેમિ ॥૧॥
સુય ગયજ હત્થ વિહિણા સત્થજ્ઝયણં કુણંતિ જે હરિસા;
નિમ્મલ સંજમ નિરયા વંદેડહં તે વરોજ્ઝાએ ॥૨॥
ઉવયારગ દિટ્ઠીએ વિવિહાવાએહિં જે મુણિવરાણં;
ચરણટ્ઠમુત્તિ મગ્ગે સાહક્કં દિંતિ પઇદિયહં ॥૩॥
પાહાણતુલ્લ પડિહે સીસેડવિ જણેઇ સયલસુય કુસલે;
આયાર વિણયણિટ્ઠે જે વંદે તે વરોજ્ઝાએ ॥૪॥
દવ્વાયરિએ જુગ્ગે ચઉવિહ સિરિ સંઘ વિહિય સાહક્કે;
સિરિ પાઢગે ચઉત્થે ણિચ્ચં ઝાએમિ થિર ચિત્તા ॥૫॥
વરણવ પયસેઢીએ ચઉત્થ દિયહે ચઉત્થ પયસરણં;
પણવીસઇ ગુણ લક્ખા કાયવ્વં પવર બહુમાણા ॥૬॥
પણવીસઇ ભેએણં પણવીસઇ ગુણ સમુબ્ભવો ણેઓ;
ભેય દુગપ્પાહણ્ણં ણાયવ્વં તત્થ વિઉહેણં ॥૭॥
ઇક્કારસંગ ચોદસ પુવ્વજ્ઝાવણ સરુપસજ્ઝાણં;
અંગોવંગ કરણ ચરણારાહણમવર ગંથમ્મિ ॥૮॥
અંગોવંગાઈ મુયા ઇક્કારસ બારસપ્પમાણેણં;
જે પરિસમહિક્કંતે અજ્ઝાવેંતેડવરેસિં ચ ॥૯॥

અટ્ઠપ્પવયણમાયારાહણા ણિઉણે પસણ્ણયર હિઅયા;
ણિમ્મલ વેરગ્ગ ગયા તે વંદે વાયગે ણિચ્ચં ॥૧૦॥
આયારે આયારો સમણાણં સુત્તિઓગણહરેહિં;
અટ્ઠારસ પય સહસ્સં દુસુયક્ખંધણ્ણિયં પઢમં ॥૧૧॥
સસમય પરસમયાણં લોયાલોયપ્પ જીવ પમુહાણં;
સુયગડંગે ભણિયં વાઇ ચઉક્ક સરુવં ચ ॥૧૨॥
વિવિહોવગ્ગ ભાવા અદ્દકુમારાઇ વિવહ સબ્ભાવા;
તત્થેવ વત્થરેણં પયાસિયા પુજ્જ પુરિસેહિં ॥૧૩॥
ઇક્કત્થાઉ દસંતા અત્થા પરિગુંફિયા વિસેસાઓ;
તઈયંગે ઠાણંગે વુત્તા વિવિહાણુઓગાણં ॥૧૪॥
સમિસાવગહિયભાવા ચઉભંગી સાવગાણં તહ દુવિહા
સમિઇવ્વય પમુહાણં પરુવણં પંચ મજ્ઝયણે ॥૧૫॥
આરાહિઉણ વિહિણા સિદ્ધત્થ સુયસ્સસાસણં હરિસા;
તિત્થયરત્તં ભવ્વા ણવ પાવિસ્સંતિ સંતિગિહં ॥૧૬॥
સેણિય સંખોદાઇ સુપાસ પોટ્ટિલ દઢાયુ વર સયગાઃ
તહા રેવઇય સુલસા ણવમજ્ઝયણે મુણેયવ્વા ॥૧૭॥
તહ પઉમણાભ ચરિયં સેણિયણિવજીવણં મહારસિયં;
અઇસય તત્તણિહાણં દીસઇ અહુણાવિ ઠાણંગે ॥૧૮॥
દવ્વાઇ વિમાણાણં પુરિસ સમુદાણં સિલસલિલાણં;
ભાવા અજ્ઝયણાઇ દસ્તઈયંગે સુયક્ખંધો ॥૧૯॥
સમવાયંગે ભાવા જીવાજીવાણ ગઇ ચઉક્કસ;
સમવાયાણં સયગં તિત્થયરાઇ સસ્સુવં ચ ॥૨૦॥
ઠાણંગાઓ દુગુણં અણંત ભાવણ્ણિઅં ચઉત્થગં
સવ્વંગ સાર કલિઅં મહપ્પહાવેણ સંજુત્તં ॥૨૧॥
છત્તીસ સહસ્સાંઇ પસિણાઇ પંચમંગ ઠિઇયાઇ;
સિરિગોયમાઇએહિં સંઘસૂરેહિં ચ પુટ્ઠાંઇ ॥૨૨॥
તહ વરબોહદયાઇ ભવરઇવેરગ્ગ ભાવજણયાઇં;
પણ્હાઇં પુટ્ઠાહં ધમ્મિટ્ઠાએ જયંતીએ ॥૨૩॥
કેવલિ સાસણણાહો પણહુત્તર દાયગો મહાવીરો;
સવ્વાણુઓગમેય ચરણ કરણ ભાવ સંકુલિયં ॥૨૪॥

છદવ્વ ભાવપુણ્ણં અત્રંણામં વિવાહપણ્ણત્તી;
જીઅત્થિ ભગવઇએ પરિવિઇયં પંચમંગમિણં ॥૨૫॥
એગાહિય ચાલીસ પ્પમાણ સયગાઇ જત્થ સુહયાઇ;
ઉદેસગપ્પમાણં પણાસયરીણ્ણૂણ સહસ દુગં ॥૨૬॥
વિમલોવક્કમભાવા ણિકખેવણયાણુગમસરુવં ચ:
દવ્વાઇ ભંગ તત્તં પમાણ સિદ્ધિ ભગવઇએ ॥૨૭॥
અઈમુત્તાઈય સમણા સઙ્ઘા સિરિતુંગિયાઉરીવાસા
સિરિ સંઘસ્સ હિયટ્ઠં પરિકહિયા સિરિથિગવઈએ ॥૨૮॥
સંગામેણં ભાવા સો વણ્ણિય સેહરેણ ણિક્કાણં;
છત્તીસ સહસ્સોહિં વિહિયા પૂયા ભગવઈએ ॥૨૯॥
ઈગુણવીસ પમાણયજ્જયણાઈ દુવે તહા સુયકખંધા;
ણાયા ધમ્મ કહંગે દુગ્ગુણ પયાઈ ભગવઈએ ॥૩૦॥
પાંડવ સેલગવત્તા દુવયસુયા પૂયણ સરુવં ચ:
સેણિય સુય મેહમુણી પહુણા વિહિઓ થિરો ચરણે ॥૩૧॥
અંગે સગ ભયણાસે પવરોવાસગદસંગ ણામમ્મિ:
આણંદાઇય સઙ્ઘા કહિયા સઙ્ઘાણ સેયટ્ઠં ॥૩૨॥
તેસિં વય પરિગહણા ણિમ્મલ પરિપાલણા વિહાણેણં;
સાવગ વય પરિયાયા ગિહવાસ નિરુવણં વા વિ ॥૩૩॥
કિચ્ચાણસણં સગ્ગે ઉપઙ્કંતે મહાવિદેહેય:
સિદ્ધિં પાવિસંતિ ઇયવુત્તં સત્તમંગમ્મિ ॥૩૪॥
એગ સુયક્ખંધો દસ અજ્જયણાઇં તહોવસગ્ગાણં;
સહણં પડિમાવહણં ઓહિ સરુવં તહા દુણ્હં ॥૩૫॥
ઉવસગ્ગાવસરેડવિય ધમ્મિત્તં રકખણિઙ્કમિય બોહં;
વિયરઇ સઙ્ઘાણમિણં સુહધમ્મિય જીવણોવાયં ॥૩૬॥
પવરંતગડદસાંગે અડવગ્ગે ચરણકરણ વત્તાઓ;
અજ્જયણાઇં નવઇ ણેઓ એગો સુયક્ખંધો ॥૩૭॥
આયાણિણિણવાણિં સિરિ ણેમિ જિણસ્સ નિરુવમં સુહયં;
ગોયમ સમુદસાગર પમુહા સિદ્ધા ચરણ જોગા ॥૩૮॥
એગ સુયકખંધ જુયં વગ્ગતિગાણુત્તરોવવાઇ સુયં:
તેત્તીસજ્જયણમયં નવમંગમિણં મુણેયવ્વં ॥૩૯॥

જાલિમયાલુવયાલી અભયકુમારો ય ધારિણી તણયા;
સગદીહસેણપમુહા તેરસ પુત્તા પસમપત્તા ॥૪૦॥
કાકંદી વત્થવ્વો ધણ્ણો બત્તીસ ગેહિણી ચાઇ:
વર નરકત્તાઇણરા સોચ્ચા સિરિવીર વયણાણં ॥૪૧॥
આરાહિય વર ચરણા પત્તાણુત્તર વિમાણ સંપત્તિ:
તેસિં વરણવમંગે કહિયં વરજીવણં સુહયં ॥૪૨॥
પણ્હાવાગરણંગે વિજ્જામંતાઇ ગબ્ભપણ્હસયં;
આસવ સંવરભાવા પૂયાણામં તહ દયાએ ॥૪૩॥
એગ સુયક્ખંધો દસજ્ઝયણાઇ બોહદાણ નિઉણાઇં;
જલધારા સરિસાઇં ચિયકમ્મ મલાવણયણેસું ॥૪૪॥
વીસજ્ઝયણાઇ તહા સુયક્ખંધ દુગં વિવાગણામસુએ;
દુક્કય સુક્ય ફલાઇં કહાપબંદેહિં વુત્તાઇ ॥૪૫॥
બત્તીસ સહસ્સાહિય ચોરાસી લક્ખજુત્ત પયકોડી;
વેરગ્ગમય વિવાગે ણાયવ્વં પુવ્વ સમયંમિ ॥૪૬॥
કે કે જીવાદુહિણો, સેવિત્તા પાવકારણાઇ ગયા;
નિરયાઇ ગઇ દીહં એવં પઢમે સુયક્ખંધે ॥૪૭॥
સંસેવિત્તા ધમ્મે જિણપણ્ણત્તેય દાણ સિલાઇ;
સગ્ગઇ સુક્ખં પત્તા કે કે બિઇએ સુયક્ખંધે ॥૪૮॥
દાણાઈ સાહગાણં સુબાહુપમુહાણ ભવ્વ સદ્ધાણં:
ચરિયં કહિયં સુહયં સુહસિક્ખા દાયગં વિઉલં ॥૪૯॥
અહકારણાઇ ચિચ્ચા ણિમ્મલ સુહ કારણોહ સંસેવા;
કાયવ્વા હિય સિક્ખા મિલઇ વિવાગોવસવણેણં ॥૫૦॥
ઉપ્પાય પઢમપુવ્વે પયકોડી દવ્વનિટ્ઠ ભાવતિગં:
ઉપ્પત્તિવ્વય ધુવ્વં પવીણ પુરિસેહિં પણ્ણત્તં ॥૫૧॥
અગ્ગાયણીવ પુવ્વેસુ છણ્ણવઇ લકખમાણયપયાઇં;
સગભેય બીયસંખા જુગપ્પહાણેહિં પણ્ણત્તા ॥૫૨॥
વિરીય પવાય પુવ્વે વીરીય જુય વીરિયાણ સબ્ભાવા;
સિત્તરિ લક્ખપયાઇ વિસાલ ભાવત્થ જુત્તાઇં ॥૫૩॥
સગભંગ સિયાવાયા વરત્થિ નત્થિ પ્પવાય પુવ્વમ્મિ;
પયલક્ખાઇ સટ્ઠી વિસિટ્ઠ તત્તત્થ કલિયાઇ ॥૫૪॥

ણાણપ્પવાય પુવ્વે પણ્ણત્તો પંચણાણ વિત્થારો;
એગૂણા પયકોડિ વિસાલણાણ વિવક્ખઠ્ઠા ॥૫૫॥
સચ્ચપ્પવાય પુવ્વે છટ્ઠિયા કોડિપયાણ ણાયવ્વા;
વાયગવચ્ચ સરુવં કહિયા સચ્ચાઇ ભાસાઓ ॥૫૬॥
પયકોડિ છવ્વીસા અપ્પ પવાએસ સત્તમે કહિયં;
અપ્પાણો ણિચ્ચત્તે-યરવાવગકારગત્તં ચ ॥૫૭॥
કમ્મપવાય પયાઈ એગાકોડિ અસીઇ લક્ખાઇં
કમ્મસરુવં ભણિયં બંધોદયદીરણા સત્તા ॥૫૮॥
પચ્ચક્ખાણ પવાએ ચઉરાસીઇ પયાણ લક્ખાઇં
પચ્ચક્ખાણસરુવં ભણિયં દવ્વાઇ ભેએણં ॥૫૯॥
વિજ્જાપવાય પુવ્વે પયકોડિ લક્ખ દસગ સંજુત્તા;
સગસય વિજ્જા ભણિયા ગુરુલહુ સેણાઇયા દિવ્વા ॥૬૦॥
અંગુટ્ઠ પણ્હ વિજ્જા અહિટ્ઠ લાહાઉ રોહિણી પમુહા:
વિગ્ધાવણોય દક્ખા પણસયમાણા મહા વિજ્જા ॥૬૧॥
સિરિકલ્લાણ પવાએ જોઇસલાગાણ શમિયાહારી;
છવ્વીસા પયકોડી પુણ્ણફલાઇં વિસેસાઓ ॥૬૨॥
પાણાવાએ પુવ્વે તેરસ કેડિ પયાણ નિદ્દિટ્ઠા;
વુત્તા સવ્વ ચિઇચ્છા આઉવ્વેયાઇઆ અટ્ઠ ॥૬૩॥
પાણાઇવાઉ ભાવા પાણાયામાઇ જોગણિસ્સંદં;
પંચમહાભૂયાણં તત્તં પુણ્ણં સમાઇટ્ઠં ॥૬૪॥
કિરિયા વિસાલ પુવ્વે ણવ પયકોડિ કલા સરુવં ય
છંદો વાગરણાઇ સિપ્પસરુવં વિસેસેણં ॥૬૫॥
પણ્ણાસ લક્ખ જુતા બારસકોડિ પમાણમુવઇટ્ઠા:
સઙ્ગાઇં લક્ખાઈ બારસઇય કમ્મગંથમએ ॥૬૬॥
સિરિ લોયબિંદુસારે આરા છક્કાઇ સમય સબ્ભાવા:
વવહાર સંપયાઓ પયત્થ પરિકમ્મ તત્તં ચ ॥૬૭॥
જે વક્કંતિ વિણોયા ચઉદસહાસાયણાઉ ણાણસ્સ;
તહય સુવણ્ણ ગુણક્ખાણપચ્ચલે વાયગે વંદે ॥૬૮॥
કિરિયાઠાણચ્ચાયં કુણંતિ તહ કાયછક્ક પરિતાણં;
છદવ્વ દેસગા જે તે વંદે વાયગે સયયં ॥૬૯॥

સાવય પડિમા ગુણટ્ઠાણગ દેસી ભાવણા ધરંતેય;
ચિત્તે મહવ્વયાણં વંદે સુયવાયગોજ્જાએ ॥૭૦॥
અડસગ દસવિહ પૂયા પરુવગા ભાવણા અસુદ્ધાઓ;
પણવિસઇ ચયંતે જે વંદે તે સુહોજ્જાએ ॥૭૧॥
તેવીસિંદિય વિસએ ચયંતિ ગહણં સુહેયરાણં જે;
ન કુણંતિ સંજમાઓ ઝાએમિ તે પાઢગે ણિચ્ચં ॥૭૨॥
મિચ્છત્તભેય દંસી ચઉવિહ સંઘે મહાગુણ નિહણે;
જે ગણ રક્ખણ સીલા સમરામિ સયા મહોજ્જાએ ॥૭૩॥
ચોદસજીવ અડભંગે અંગાઇય પૂયણં પરુવેંતે;
વિણય વિવેગણિહાણે વાયગરાએ સરામિ સયા ॥૭૪॥
નવવિહ ણિયાણ વક્કીય પોગ્ગલ પરિયટ્ટણંત ણિદેસી;
ણવરિવત્ત તત્તદંસી પાડગ રાએ પણિવયામિ ॥૭૫॥
વિકહા ચઉક્ક વક્કી ધમ્મકહા કારણાણુઓગવિએ;
ણિક્ખેવ ધમ્મવાએ સમરંમિ ણિચ્ચં મહોજ્જાએ ॥૭૬॥
પંચપ્પમાયચાઇ વવહાર સુનાણ પવયણંગાઇ;
સમ્મત્તાઇ કહંતે ણિચ્ચં વરવાયગે ણમામિ ॥૭૭॥
સાવગ વય વિહિવાએ રુઇદસ ભેએ સયા નિરુવેંતે;
કાઉસ્સગ્ગ પદોસે હિંસાડહિંસા સરુવણ્ણે ॥૭૮॥
અડમયચાઇ સદ્ધા પવયણમાયપ્પભાવ વિણ્ણાણે;
સિરિ સિદ્ધભેય દસતિગપ્પરુવગે પાઢગે વંદે ॥૭૯॥
વિત્તિપ્પવત્તણાઓ સડ્ઢગુણે ઉવઇસંતિ જે સયયં;
વીસઇ ઠાણારાહંગાયારપવીણે સયા વંદે ॥૮૦॥
જીવાગારુવએસી અરુહંત ગુણે તહેવ સિદ્ધ ગુણે;
એગત્તં ભત્તીએ દંસંતે વાયગે સરંમિ ॥૮૧॥
કારણતત્તુ વએસી અતત્તગારવતિદંડ પરિહારી;
સલ્લા સુહ લેસા જે ચયંતિ તે ણમામિ ઓજ્જાએ ॥૮૨॥
વરણીલ મેહ મેગા હવંતિ ણીલા જહાડખિલા રુક્ખા;
તહ જિણ વયણેહિં જડે સીસે ણીલે કુણંતિ બુહે ॥૮૩॥
રુક્ખ સમાણા સીસે વાયગ વયણાઇ મેહ સરિસાઇં;
ઇયણીલ ગુણો ણેઓ ઝાએઅવ્વો વિહિણ્ણેહિં ॥૮૪॥

પવરોવજ્ઝાય પયં આગમ ણોઆગમેહિ મંતવ્વં;
ઉવઓગ બોહ કલિઓ પઢમો કિરિઅસ્સિઓ અણ્ણો ॥૮૫॥
ણિક્ખેવ ચઉક્કાઉ ચઉત્થ પય સાહણા મુણેયવ્યાઃ
વાયગણામં જેસિં નામેણં વાયગાણેયા ॥૮૬॥
સિરિ વાયગ પડિમાઓ ઠવણા વર વાયગા પવયણમ્મિ;
સબ્ભાવેયર ભેયા ઠવણાઇ પરુવણા ભણિયા ॥૮૭॥
અણુહ વણિઓ જેહિં વાયગ ભાવો ય જેહિમણહૂઓ;
સરિયવ્વા તે દવ્વા રંગેણં વાયગા ણિચ્ચં ॥૮૮॥
પણવીસઇ ગુણ સહિયા ગીયત્થા સુત્ત પાઢગપ્પવરા;
આગમજોગુવ્વાહી સૂરિ દવ્વેણ જુવરાયા ॥૮૯॥
મોહાહિ વિસચ્છાઇય ભવિયાણં ણવ્વ ચેયણદેન્તે;
જે ગારુડી સમાણા તે વંદે વાયગા ભાવા ॥૯૦॥
સત્થ રસાયણ જોગા વિમઇ ગયદિય જણે મહારુગ્ગે;
ધણ્ણંતરિ તુલ્લા જે કુણંતિ તે વાયગે વંદે ॥૯૧॥
અક્ખર ચંદણ પાવો વયાવસામગ પરોવયાર પરે;
સુહ સજ્ઝાયાણંદા કિવાલુ સુયત્તોસિયંગિ ગણે ॥૯૨॥
મગ્ગ પયાસણ દીવે દવ્વાઇણ્ણે વિસાલ ભાવઢે;
સત્તક્ખર ઝાણટ્ઠે ભાવેણં વાયગે વંદે ॥૯૩॥
જે ભવ્વા ગુણરંગા ણિચ્ચલ મણવિહિય વાયગસ્સરણા;
તેન જયંતિ કુતિત્થા બંભી લચ્છી ધિઇ સહાયા ॥૯૪॥
સિરિગુરુ ગુણ છત્તીસા, છત્તીસીગ્ગંથ ભાસિય સરુવે;
તહ સંબોહપ્પયરે વિત્થારા વણ્ણિએ વંદે ॥૯૫॥
પુવ્વામેય મુણીહિં પત્તં સંપઙ્કએ પયં પુણ્ણા
તે ધણ્ણા લદ્ધપયા ધણ્ણયરા લદ્ધતપ્પારા ॥૯૬॥
તે વીરા વરચરણા ઉત્તમ સુહ દંસણા મહાપુણ્ણા
જે સયયં બહુમાણા વિહિણા સેવંતિઓજ્ઝાએ ॥૯૭॥
વાયગ પય પણિહાણં ચઉત્થ દિયહે મુયા વિહાયવ્વં;
પણવિસઇ ગુણમાણા કાઉસ્સગ્ગાઇ કાયવ્વં ॥૯૮॥
ઉદ્દેસવિહી ભણિઓ સામણ્ણ વિહી જહેવ સિદ્ધ થવે
જોડત્થ ણણત્થ વિણેઓ સો સાહગ ધીર ભવ્વેહિં ॥૯૯॥

ઓજ્ઝાએ સમરંતા પયત્થ ભાવં સયા વિભાવેંતા;
ઓજ્ઝાય મયા હોજ્જા મજ્ઝત્થ નરા વિણોએણં ॥૧૦૦॥
પયનવગેય ચઉત્થા પરુવિયા જે પમોયભર ભરિયા;
ઓજ્ઝાયાણે પુજ્જા ઝાએયવ્વા મહુલ્લાસા ॥૧૦૧॥
મણુયત્તં પુણ્ણેણં નવપય સંસાહણા ય પુણ્ણેણં
તમ્હા ચઉત્થ દિયહે સિરિ વાયગ સાહણા કુજ્જા ॥૧૦૨॥
ગુણરઇ રંગતરંગો અમિય વિહાણાયરાઇય
વિવિહોવમ સિરિ સંઘો નિય ગુણા તુટ્ઠી લહેઉ સયા ॥૧૦૩॥
વાયગ પય પૂયાએ વંદણમાણેહિ હોજ્જ કલ્લાણં;
ઉવસગ્ગતિમિર વિલઓ ખિપ્પં હિયયપ્પસણ્ણત્તં ॥૧૦૪॥
દાણંકણિહિંદુ (૧૯૯૪) ચમે પવ્વવરે નાણપંચમી દિયહે
સિરિ સિદ્ધચક્ક ભત્તે જઇણ ણયર રાયણયરંમિ ॥૧૦૫॥
સુહ સિદ્ધચક્ક સંગો-વજ્ઝાય સયગહિહાણ થુત્તમિણં
સુગ્ગહિયણામ ધેયો-વયારિ ગુરુ ણેમિસૂરીણં ॥૧૦૬॥
પઉમેણ પરિરઈયં સુહંકરસ્સમણ હિયય પઢણટ્ઠં
અહમુણિ પમુહાણ મુયા થવપણગં ચ પણેસ્સામિ ॥૧૦૭॥

શ્રી સાધુપદ સ્તોત્ર

સિરિ સેરિસા પાસં થોઉણં પુજ્જ ણેમિસૂરિ પએ
સિરિ સિદ્ધચક્ક સંગં કુણામિ સાહુત્થવં વિણયા ॥૧॥
સાહુ સમણ ણિગ્ગંથા મુણિ ભિકખુ સમિઅણગાર સપ્પુરિસા
એવમણેગે ભણિયા સિદ્ધંતે સાહુ પજ્જાયા ॥૨॥
જિણ વયણાઇય જોગા ધણ્ણાણં ચરણ સેવણાવસરો
સાહંતિ મુક્ખમગ્ગં ભણિજ્જઇ સાહુણો તેણં ॥૩॥
વિવિહ તવાઇ કુણંતા સમણા ગંથાવહા ય ણિગ્ગંથા
બજ્ઝબ્ભંતર ભેયા ગંથો ઉવએસિઓ દુવિહો ॥૪॥
નવહા બજ્ઝોડબ્ભંતરો ચોદસ ભેઓ સુએ સમુદ્દિટ્ઠા
તત્તણુણાણી મુણિણો મોણી ણિક્કારણે સમએ ॥૫॥
ભિકખણ સીલા ભિકખુ ણિ સત્થેસણોવઓગહરા:
સમગુણ કલિયા સમિણો કસાય સંતી સમોણેઓ ॥૬॥

પરિચત ગિહાવાસ અણગાર ભવ વિરાગયા સોહી
સંમગ્ગ સેવણાઓ સપ્પુરિસા સાહુણો વુત્તા ॥૭॥
પંચમહવ્વય જુત્તે પુઢવી-કાયાઇ છક્ક તાણયરે
ઇંદિયણિરોહયારી ખંતે ણિલ્લોહ સબ્ભાવે ॥૮॥
સંજમ વિશુદ્ધ જોગી સુહ પડિલેહાઇ કારગે સરલે
સીયાઇય મરણંતોવસગ્ગ સંસગ્ગણિબ્ભીએ ॥૯॥
દુહ બંધત્તો તાસં વિલહંતે તત્તબ્બોહ પરિવાસં
નિયયપ્પિણં કુણંતે સમણે સમસાયરે વંદે ॥૧૦॥
કાઉં ભવ ભમણંતં નિયસત્તિ વિયાસગે નિરિહમાણે
ણિસ્સંગે પધરંતે જઇધમ્મે ણમમિડહિલ સાહૂ ॥૧૧॥
અઇદુલહે મુત્તિદએ રયણાતઇ સાહણા મહાહેઉ
ણિમ્મલ ચરણ ગુરુવરે અવલંબંતે મુણિ વંદે ॥૧૨॥
ચિચ્ચા પંચપમાએ નિયગુણ સંલક્ખ ધારણા ણિઉણે
સંરુદ્ધાસવદારે સુહ સંજમ પાલગે વંદે ॥૧૩॥
જિણસાસણ પાસાય પવેસ દારે ણિસેસ ભવ્વાણં
સંમગ્ગદરિસિત્તા પવિટ્ઠ પરિદિણ્ણ સાહચ્ચે ॥૧૪॥
ભવ્વોવયાર રસિએ વિસયાયારાસએ મહાલદ્ધિ
અસુહઝાણાણિવિત્તી હયસક્કતિએ સમી વંદે ॥૧૫॥
તિત્થયરાણા રંગી ગારવ વિકહા કસાય પરિહીણે
કય પંચ પયત્થચ્ચે પણવિહ સજ્ઝાય સંલીણે ॥૧૬॥
ચઉવિહ ધમ્મુવએસી પડિમાવાહી સુહંગરે સમિએ
ગુત્તેણિય ગુણરમણે સુયજોગી તુટ્ઠ ણિમ્મોહી ॥૧૭॥
અણપરિણામી વિમએડણઈ પરિણામી વિસુદ્ધ સત્તગુણે
ણિયગોયરીપ્પસંગે મહુયર તુલ્લે સરંમિ સાહૂ ॥૧૮॥
ઉપ્પલણલ ગિરિ સાયર ગયણોરગગભરકરબ્ભ મહતુલ્લે
મિયકમલ પવણ સરિસે વાઉવિણિસ ધરણિ સંકાસે ॥૧૯॥
તરુકણિણિયારણુ ગુણે વિસવંજ્જુલ સીહગય વરિંદ સમે
ઉસહા ગુરુ મેહણિહે તુંબગ સસિસંનિહે સાહૂ ॥૨૦॥
કંચણ હંસ સમાણે મુત્તંબુય પોયવંસ સંખણિહે
સિરિ ફલ ચંદણ તુલ્લે અણગારે સરંમિ ભાવેણં ॥૨૧॥

હિયએ મહવ્વયાણં, પણવીસઇ ભાવણા વિસુદ્ધાઓ
પધરંતે વક્કંતે અસુહાઓ સવ્વભાવેણં ॥૨૨॥
અડવિહ પવયણ જણણી સીલવ્વય ગુત્તિ સમણં ધમ્મરએ
સચ્ચવયણ ચરણઠ્ઠે વંદે હરિસેણ ણિગ્ગંથે ॥૨૩॥
નવવિહ ણિયાણ વક્કિ સીલંગરહાણુરાય ભત્તિયરે
ણિક્કામી તવયારી ણિગ્ગહિયા સંજમે સમણે ॥૨૪॥
સુહઝાણ ભેયરંગી ણાણાઇય સાહગે વિમલ બુદ્ધિ
મિત્તી પમુહ પભેએ સોડસ ણિચ્ચં પભાવેંતે ॥૨૫॥
અસુહ ઝાણાઇએ ણાણાઇ વિરાહણા કસાયવહે
સુહલેસ ગોયરિણ્ણે દિટ્ઠિ પડિલેહણા બોહે ॥૨૬॥
અડદસવિહ સીલહરે પરિહરિય તિસલ્લ દંડ તિગ દોસે
પરિચતા સુહલેસે વરિટ્ઠ ભિક્ખું પણિવયામિ ॥૨૭॥
આવસ્સયાઇ સામાયારી સજ્ઝાય સિક્ખાણાલીણે
સયલંગુવંગા ણાણી અભિગ્ગહારાહગે વંદે ॥૨૮॥
વવહાર વયણ ભેએ જાણંતે વિનયવરણ ભાવણ્ણે
મય ગારવ પ્પમાએ વસહિ પદોસે પરિહરંતે ॥૨૯॥
સિક્ખટ્ઠાણ પ્પડિમા ધારણ સીલે વિગિદ્ધિ પરિણાણે
પરિચત્તેસણદોસુ પ્પાયણ દોસે સમી વંદે ॥૩૦॥
ચત્તુગ્ગમાઇદોસે મંડલિ દોસાસવોહ પરિહારે
સુમણે પચ્ચક્ખાણાવસ્સય વિગઇસ્સરુવણ્ણે ॥૩૧॥
જિણકપ્પત્થવિરકપ્પે આચેલ્લક્કાઈ કપ્પ ચરણાઇ
પરિચ્છતાઇ સાહુ જાણંતે સવ્વયા વંદે ॥૩૨॥
દિવ્વાઇ ઓવસગ્ગે ખંત્તીઇ પરીસહેડવિપસહંતે
ભય દુહસક્કા ચાઇ સુહસક્કા ભાવણા સેવી ॥૩૩॥
પિંડેસણા સુપાણેસણા પવર સત્ત સત્તિયા બોહે
અસુહાઓ ભાસાઓ વક્કંતે સાહુણો વંદે ॥૩૪॥
સવ્વાસંવર વક્કી મઇ કરણા સબલ દોસ પરિહારી
અસમાહિ વિભંગટ્ઠાણ વિહિણે સાહુણો સરેમિ ॥૩૫॥
જયણિક્કરયાણ નમો થિર નયણાણં પસણ્ણ વયણાણં
ઉત્તમગુણ રયણાણં જિયમયણાણં ણમો ણિચ્ચં ॥૩૬॥

મણપક્ક ઓહિનાણી સુયનાણ વિસિટ્ઠ લદ્ધિ સિદ્ધિજુએ
ઉત્તમકુલ બલ જાઇ પહાણરુવે સરંમિ સાહુ ॥૩૭॥
લક્ખા લાઘવ જુત્તે જીવણ મરણાહિલાસ પરિહીણે
પગઇ વિણિએ સંત્તે ઝાએમિ પગઇભદ્દે ॥૩૮॥
મિઉ મદ્દવ ગુણસોહે ઓયંસિ જસંસિ તેય વચ્ચંસી
જલયંવલેવ રહિએ સંખવ્વ નિરંજણે વંદે ॥૩૯॥
વાઉવ્વપ્પડિબંદ્ધે ગયણં વનરાસિએ પમુક્કેય
વિહગવ્વ કુત્તિયાવણ સંકાસે સરંમિ ણિગ્ગંથે ॥૪૦॥
ગુત્તફખે જહ કુમ્મા ભારંડ નિદંસણાઉ અપમત્તે
સવ્વંસહે જહરસા એગંત પરોવયારયરે ॥૪૧॥
પાવંતે ચરણેહિં મહીયલં તાલયંટ દિટ્ઠંતા
વિહરિત્તા સુહાદાઇ વેરગ્ગણિહી મુણિ વંદે ॥૪૨॥
સિરિ સિદ્ધચક્ક સાહગ ભવ્વેહિ દિણેય પંચમે વિહગા
સાહુપયપ્પણિહાણં કાયવ્વં પુણ્ણ રંગેહિં ॥૪૩॥
જઇ વિગુણા સાહૂણં જિણ સમએ ભાસિયા અસંખિક્કા
સગવીસઇ ગુણઝાણં તહવિ વિસિટ્ઠાઉ લક્ખાઉ ॥૪૪॥
વત્થૂ દીસઇ સામં જહ ભાણુકરાઇ તાવસંતત્તં
તવ તાવ સોસિયંગા તહ સામા સાહુણો ભણિયા ॥૪૫॥
એયણુસારા સામં ધણ્ણં ભક્ખંતિ પંચમે દિયહે
સગવિસઇ ગુણણા કાઉસગ્ગાઇ કાયવ્વં ॥૪૬॥
ણિક્ખેવ ચઉક્કેહિં પંચમપય ભાવણા મુણેયવ્વા
સાહુત્તિ જેસિં ણામં સાહૂણામેણ તે ણેયા ॥૪૭॥
પડિમાઓ સાહૂણં ઠવણા સાહૂપ્પહાણ ગુણહેઉ
સબ્ભાવેયર ભેઆ બહુપ્પયારણિણિયા ઠવણા ॥૪૮॥
અણુહવણિયં જેહિં સાહૂ સરુવં ચ જેહિ મણુહુયં
સાહૂ તે દવ્વેણં તહપ્પયારા વિભાવત્થા ॥૪૯॥
સગવિસઇ ગુણકલિયા સુયજોગ નિઓગદક્ખ ગીયત્થા
ગીયત્થ ણિસ્સિયા જે વિહાવવિયલા અમિક્કગુણા ॥૫૦॥
ફલકિરિયા જોગાવંચગા જિણાણાપમાણ ગુણરંગી
ગુરુકુલવાસી ભાવા સાહુ તે પુક્ક ગુરુ ભત્તા ॥૫૧॥

સિરિ ગુરુ ગુણ છત્તીસા છત્તીસીગ્ગંથ વુત્ત વિવિહ ગુણે
સંબોહાઇસુ મુણિ ણિદિટ્ઠે વિત્થરા વંદે ॥૫૨॥
સિરિ સાહૂ પયવિયારો આગમનોઆગમેહિં ણાયવ્વો
ઉવઓગ બોહ કલિઓ પઢમો કિરિયણ્ણિઓ બિઇઓ ॥૫૩॥
આસણ્ણ સિદ્ધિએહિં પત્તં પાવિક્કએ પયં પુણ્ણા
તે ધણ્ણ લદ્ધપયા ધણ્ણયરા લદ્ધ તપ્પારા ॥૫૪॥
તે ધણ્ણા સપુરિસા ણિમ્મલયર દંસણા મહાપુણ્ણા
જે સંયમ બહુમાણા વિહિણા સેવંતિ સાહુપએ ॥૫૫॥
સિરિ સાલિભદ્દધણ્ણે તિસ્સગ મેઅક્ક ઢંઢણકુમારે
ખંદગ રોહોદાઇ ણિમ્મલ ગુણ સામહત્થિં ચ ॥૫૬॥
ગયસુકુમાલ સુબાહુ સુકોસલં હલ્લ પુંડરીએ ય
મેહ કુમારાવંતી સુકુમાલે સવ્વયા સરમિ ॥૫૭॥
મણગ મહાબલ સાલે પુક્ક વિહલ્લે દંસણભદં ચ
અદકુમારેલાઇપુત્તં ણિચ્ચં પણિવયામિ ॥૫૮॥
પુક્કં વિણ્હુકુમારં દઢપહારિ પસણચંદે ય
ભવ્વ મહાસાલ મુણિં પુવ્વ મુણિંદે સયા વંદે ॥૫૯॥
ઉદ્દેસવિહી ભણિઓ સામણ્ણ વિહી જહેવ સિદ્ધ થવે
એત્થડણ્ણત્થ વિણેઓ સો સાહગ્ગ ભવ્વ જીવેહિં ॥૬૦॥
સમરંતા સાહૂપયં પયત્થ ભાવં સયા વિયારેંતા
સાહૂ સરુવા હોક્કા મજ્ઝત્થા પુણ્ણ મોએણં ॥૬૧॥
મણુયત્તં પુણ્ણેણં નવપય સંસાહણાય પુણ્ણેણં
એવં પંચમ દિયહે સાહૂપયારાહણં કુક્કા ॥૬૨॥
ગુણરઇ રંગતરંગો અમિય વિહાણાયરાઇય પમુઇઓ
આરાહગ સિરિ સંઘો નિયગુણ તુટ્ઠી લહેઉ સયા ॥૬૩॥
સાહૂપયચ્ચણ સરણા વંદણમાણેહિં વિગ્ઘ વિદવણં
અણ્ણાણ મોહ વિરહો ચિત્ત પસત્તી વિણિયમેણં ॥૬૪॥
વયણિહિણિહિંદુ સમે ઉત્તમ સોહગ્ગ પંચમી દિયહે
સિરિ સિદ્ધચક્ક ભત્તે જઇણઉરી રાયણયરંમિ ॥૬૫॥
સિરિ સિદ્ધચક્ક સંગ સાહુથવં પંચમ વિસાલત્થં
સુગ્ગહિયણામ ધિક્કો-વયારિ ગુરુ ણેમિસૂરીણં ॥૬૬॥
પઉમેણ સીસેણં કયં પિયંકર મુણીસ પઢણટ્ઠં
દંસણ પમુહાણ મહં થુત્ત ચઉક્કં કરિસ્સામિ ॥૬૭॥

શ્રી સમ્યગદર્શન પદ સ્તોત્રમ

સિરિ સચ્ચદેવ સુમઇં વંદિત્તું ણેમિસૂરિ ગુરુચરણં
સમ્મદંસણ થુત્તં વ્એમિ સિરિ સિદ્ધચક્ક ગયં ॥૧॥
અવિતહં ણિ દેહં તં જં પડિવાઇઅં જિણિંદેહિં
સમ્મદંસણ મેયં સુહાય પરિણામ રુવમિણં ॥૨॥
ઉવસમ ખઓવસમભેએહિં પઢમ કસાયાઇ સત્ત પગઇણં
સંવેગાઇય લિંગે સે પરિણામો સમુબ્ભવએ ॥૩॥
સદ્ધા હેઉ એસો ઉવયારા કારણંમિ ણોભેઓ
જેસિં સદ્ધા નિયમા સમ્મત્તં તમ્મિ વિણ્ણેયં ॥૪॥
સમ્મત્તં જત્થ તહિં ભયણા માણસ વિયાર સદ્ધાએ
અંતિમ પક્કતિ અપક્કત્તરિહંતાઇ દિટ્ઠંતા ॥૫॥
અહિગમ ણિસગ્ગ જોગા કરણક્કમિયં તયં સમુબ્ભવએ
કરણં જિય પરિણામો તાણિ સુએ તિણ્ણિ વુત્તાઇ ॥૬॥
પઢમં જહપ્પયટ્ટં બિઇયમ-પુવ્વં તઇક્કમણિયટ્ટી
કમસો તાણ પવિત્તિ ણેયં પત્તેય કક્કમિણં ॥૭॥
આઇ રહિય પગઇણં પલ્લા સંખંસહીણ જલહીણં
એગા કોડાકોડી ઠિઇમાણં કક્કએ પઢમા ॥૮॥
તયણંતરં ચ ગંઠી કમ્મયઘણ રાગદોસ પરિણામો
ભિંદઇ તં બિઇએણં તઇએણં લહઇ સમ્મતં ॥૯॥
આરંભે મિચ્છત્તી કમ્મગ્ગંથિયમયાણુસારેણં
ઉવસમિયં સમ્મત્તં લહેઇ જં કુણઇ સો પુંજે ॥૧૦॥
સિદ્ધંતિય મયમેયં ખઓવસમિયં લહેઇ મિચ્છતી
જમ્હાડપુવ્વાયારો પુંજ વિહાણં મહત્થં તે ॥૧૧॥
ચઉગઇમય સંસારે કિલેસરુવે ભમંતિ સંસારી
અણ્ણાણા તિણ્ણિ તઓ તદ્ધિયયા પવુત્તાઇ ॥૧૨॥
પઢમં વર સમ્મતં નાણં બિઇયં તઇયં તઇક્ક સમત્તં
તિણ્હં સમુઇય જોગા ણિવ્વુઇ હમ્મપ્પઇટ્ઠાણં ॥૧૩॥
સમ્મત પાહણ્ણં તેસું સમ્મત ભાવ પરિભટ્ઠા
નિવ્વાણં ન લહંતે જં તબ્ભટ્ઠો નિહિલ ભટ્ઠો ॥૧૪॥
સમ્મત હીણ જીવા ન હોક્ક કઇયાવિ સેસ ગુણજુગ્ગા

દવ્વચરિત વિહીણા લહંતિ મુત્તિં ન તવ્વિયલા ॥૧૫॥
ઇહ દંસણ મોહતિગં તહેવાણંતાણુ બંધિય કસાયા
સત્તણ્હં પયડીણં ઉદયા સમડંતિ સંસારે ॥૧૬॥
નિયવિરીય પાબલ્લં તહ ભવ્વત્ત ટ્ઠિઇ પરિવાગો
સત્તક્ખયાઇ એહિં પરેહિ વિ મણુણ્ણ હેઉહિં ॥૧૭॥
તિકરણ વિહાણ જોગા કેઇ લહંતે પમોય સમ્મત્તં
ભાવ રયણમિઇ સુત્તે વુત્તં ગણહારિ દેવેહિં ॥૧૮॥
ભાવ જિણવઇ કહયિા સચ્ચા નિયમા તહેવ નિસ્સંકા
ઇય સદા સમ્મત્તા વિવાહ પણ્ણત્તિ વયણમિણં ॥૧૯॥
પુગ્ગલ પરિયટ્ટદ્ધં જાવુક્કિટ્ઠો ભવોજહણ્ણુણ્ણો
સંધારણિજ્જ મેયં હિયએ કહિયસ્સ તપ્પક્ખં ॥૨૦॥
સમ્મદંસણ વડિયા તસ્સ હયારિપ્પબોહ ચરણેહિં
પડિયા વરાઇ તેસિં નાણચરિત્તાઇણો હોજ્જા ॥૨૧॥
એએણ કારણેણં પાવંતિ ણ નિવ્વુઇ વયણમેયં
ઉઇયં જિણિંદવુત્તં કહયિં સમ્મત માહપ્પં ॥૨૨॥
મુણિવેસાઇ ચરિત્તં દવ્વાત્તેહિં વિણા ભરહ પમુહા
સબ્ભાવ સંજમટ્ઠા ખિપ્પં પાવીઅ પરમપયં ॥૨૩॥
ન તહા દંસણહીણા સંગમ કવિલાઇઆ વિણય રયણો
અંગારમદગો વિય પાલગ જુયલંતિ દિટ્ઠંતા ॥૨૪॥
સેણિક્કણહાઇણં સદ્ધત્તં ભણ્ણએ સુસમત્તા
સદ્ધાણ દુણ્ણિ ભેઆ અજ્જા સમ્મત ગુણ સદ્ધા ॥૨૫॥
દેસવિરઇહર સદ્ધા બિઇઆ સિવ હેઉપયર પાહણ્ણં
સમ્મત્તમિણં સિદ્ધં ભરહાઇ સરુવ બીયમિણં ॥૨૬॥
ભરહસ્સ જમ્મભૂમિ પુરી વિણીયા પિયા જુગાઇસો
જણણી સુમંગલક્ખા ચોરાસી લક્ખ પુવ્વાઉ ॥૨૭॥
પણસય ધણુ માણંગં કુમરત્તે સગસયરિ લક્ખ પુવ્વા
સહસ વરિસ મંડલિયા ઇત્થી રયણં સુભદત્તિ ॥૨૮॥
સટ્ઠિ વરિસ સહસ્સાઇ ગયાઇ છખંડ સાહણે તસ્સ
સહસ વરિસ નુણાઇં છ લક્ખ પુવ્વાઇ ચક્કિતે ॥૨૯॥
વજ્જાયંસગ ભુવણે ચક્કીસે પઢમ ભાવણા ભાવા
સંજાઓ સવ્વણ્ણુ દીહાઉ પત્ત મુણિવેસો ॥૩૦॥

ઇગ લક્ખ પુવ્વ ચરણં પાલિતા દેસણાઇ તારિત્તા
બહુભવ્વણરે પત્તો મુત્તિ પયં નિરવસાણ સુહં ॥૩૧॥
સિરિઠાણંગજ્ઝયણે નવમે સેણિય ચરિત્ત સંખેવો
ઉવએસપાસાએ અભવ્વ કવિલાઇ દિટ્ઠંતા ॥૩૨॥
કણ્હો સોલસ વરિસે કુમાર ભાવેય મંડલિય ભાવે
છપ્પણ વરિસ કાલો બિસયરિ નૂણે સહસ વરિસે ॥૩૩॥
કણ્હો કરીઅ રક્ઝં પુવ્વ ભવો તસ્સ સત્તમં સગ્ગં
મહુરાએ સો જાઓ જણઓ વસુદેવ ભૂમિવઇ ॥૩૪॥
દહ ધણુમાણ સરીરો સહસ વરિસ પુણ્ણ જીવણો ણીલો
ગોયમ ગુત્તીઓ સે તહ જણણી દેવઇ તસ્સ ॥૩૫॥
મહુરાએ નયરીએ ગેહે કંસસ્સ કણ્હ જમ્મોય
વુડ્ઢી ગોઉલ ગામે બારવઇએ કયં રક્ઝં ॥૩૬॥
કોસંબી નયરીએ અડવીએ બાણવેયણા મરણં
જાયં તહ ગુરુ બંધૂ રામો કણ્હસ્સ રુવમિણં ॥૩૭॥
ધમ્માયરિઓ પુવ્વે ભવમ્મિ પુજ્જો દુરંત સેણ ગુરુ
મરિઉણ ગઓ નિરએ તઇએ તગ્ગઇએ બદ્ધાઉ ॥૩૮॥
ઇયણેગ કારણેહિં પુક્કો માસાઇણેહ સુત્ત તત્થે
પઢમે સુત્તે પઢમં તં ગાહિયં પવર સમ્મતં ॥૩૯॥
આવસ્સએ વિસેસે વુત્તા મુત્તી સુનાણ કિરિઆહિં
વાઇ પુચ્છઇ કમ્હા ઇહ દિસઇ દંસણા ગહણં ॥૪૦॥
અણણય વઇરેગેણં નાણં સહયારિ દંસણેણં સયા
જત્થણણાણં તહિયં હોક્કા નિયમેણં સમ્મત્તં ॥૪૧॥
સમ્મત્તં જત્થ તહિં નાણં ખલુ દુણ્હ મેવમિઇવત્તી
અણણાણં તં નાણં જં સમ્મત્તેણ પરિહીણં ॥૪૨॥
કિં કારણમિઇ કહમો મિચ્છત ણિયમિણં કહં નાણં
વિસમીસિયં જહડણણં પસમરઇએ તહા વુત્તં ॥૪૩॥
અક્ઝતયમણણાણંપિ હોક્ઝ મિચ્છત્ત ભાવ સંમિસ્સં
તા સમ્મદિટ્ઠીણં નાણંતિ પસિદ્ધમાવણ્ણં ॥૪૪॥
અંતબ્ભાવં કિચ્ચા સણણાણે દંસણસ્સ પણણત્તો
આવસ્સએ વિસેસે મોકખો વરનાણ કિરિઆહિં ॥૪૫॥

દંસણમિહ સમ્મત્તં તં પુણ તત્તત્થસ્સદહણ રુવં
સંબોહ પયરણએ વુત્તં હરિભદ સૂરિહિં ॥૪૬॥
સુદ્ધરુઇ સમ્મત્તં તં પુણ તત્તત્થસ્સદહણ રુવં
તત્થત્થસદહણં સમ્મદંસણમિણં સુત્તે ॥૪૭॥
સવ્વેસિ ણિસ્સંદં તત્તત્તિથય સદહાણ સમ્મત્તં
કારણ કજ્જ સહાવો ભણિઓ સમ્મત સદ્ધાણં ॥૪૮॥
સમ્મત્તસ્સ સરુવં કિં કિં સદ્ધાઇ દુણ્હમવિ ભેયા
એવં પુચ્છઇ વાઇ ઉત્તરમેયં ગુરુદેએ ॥૪૯॥
અત્થા વિસેસે ભાવા સદ્ધા વર ભાવણાઉ માણસિયા
સણ્ણીણં હોજ્જેસા નણ્ણેસિં ચિત્ત વઇરેગા ॥૫૦॥
રાગાદોસા વા અણ્ણાણા વા વિતહ ભાસણં હોજ્જા
નિય પર દોસચ્છાયણ હેણિઉવએજ્જ રાગિ નરા ॥૫૧॥
દેસા કહિજ્જ વયણં અસંતદોસો વ દંસણટ્ઠસ્સ
સત્તૂણં વિવરીયં એવમબોહા અસચ્ચત્થં ॥૫૨॥
જીવાજીવાઇણં તત્તં જાણેઇ જો ન સે કઇયા
ભાસિજ્જાડતચ્ચત્થં જીવમજીવં વએજ્જતિ ॥૫૩॥
એયાણિ કારણાઇં નાસેઇ જિણત્તિ વયઇ સચ્ચત્થે
ધમ્મો જિણ પણ્ણત્તો કલ્લાણયરો પરત્થેહ ॥૫૪॥
સે સાસય સુક્ખદઓ ન ધણાઇ તહા વિઓગ ભાવત્તાઇ
અરિહંતો મે દેવો ગુરુણો ચરણાઇ ઉજ્જુત્તા ॥૫૫॥
ધમ્મો કરુણા સંજમો તવ રુવો ભદ સાહગા તિણ્ણિ
ઇય ભાવણણ્ણયગયા સદ્ધા જિણેહિ પણ્ણત્તા ॥૫૬॥
એઆ ભિન્ન સરુવં સમ્મત્તં જીવ પરિણઇ વિસેસં
ઉવસમ ખયાઇએહિં હોજ્જા સત્તણ્હ પયડીણં ॥૫૭॥
સંવેગાઇય લક્ખં કહએ આવસ્સઇય નિજ્જુત્તી
ગુરુ ભદબાહુ રઇયા તત્તત્થ રહસ્સમત્તમિણં ॥૫૮॥
જત્થ જહિં સુહ સદ્ધા સમ્મતં તત્થ નિયમાઓ
સાહિય મણપજ્જત્તી પાણદસગ ધારગા તત્તો ॥૫૯॥
તિત્થરાઇય ગુણિણો ગબ્ભત્થા પુવ્વગઇઅ સમ્મત્તા
લોગુત્તર સદહણા હોજ્જિઇ નાઓડવિભાસેએ ॥૬૦॥

જત્થ ધૂમો નિયમા તત્થડગણી જહ મહાણસેવત્તી
ધૂમસ્સ હોઇ ભયણા જત્થડ ણલો તત્થ ધૂમત્તી ॥૬૧॥
એયટ્ઠ સાહણટ્ઠં દિટ્ઠંતો લોહગોલગોતત્તો
એવ સમ્મદસણ સદ્ધોવણયં વિયાણિઙ્કા ॥૬૨॥
સમ્મત્તં જત્થ તહિં સદ્ધા ભયણા જહા જિણિંદાણં
ગબ્ભત્થાણં મણપઙ્કત્તીએ પુવ્વ સમયમ્મિ ॥૬૩॥
તયણંતરમ્મિ સમએ દુગ સબ્ભાવો તઓ ય પરમત્થા
ભિન્ન સમ્મત્તમિણં સદ્ધા ભિન્નત્તિ પણ્ણત્તં ॥૬૪॥
ગણિય તહાવુવયારા સદ્ધા કઙ્કસ્સ દંસણ વિહેએ
એગત્તમ ભેયનયા ભણિઙ્કએ દોસુણો ભેઓ ॥૬૫॥
પડિવાઇઅ ધમ્મદુગે વિત્તીએ ધમ્મસંગહગ્ગંથે
એવં પટ્ઠ ભણિયં વુચ્છં પણ્ણત્ત તપ્પઙ્કં ॥૬૬॥
માણસ વિયારરુવા સદ્ધા તમ્હેગયાઇ જીવેસું
અપજ્જત્તેસુ તહા સિદ્ધાઇસુ લક્ખણં ભણિયં ॥૬૭॥
સમ્મત્તસ્સણઘડએ મણવઇરેગા પહૂહિ પણ્ણત્તં
અવિતેસિં સમ્મત્તં ઇય ણિઙ્કુત્તીઇ ગુણ ગુરુણા ॥૬૮॥
સમ્મત્તં સુહભાવે સવ્વગયં લકખણં હુ વુત્તમિણં
બોહિય નવતત્તાણં સમ્મતં હોઙ્ક જીવાણં ॥૬૯॥
એવસઇ ભાવેણં અયાણમાણાણ સદહંતાણં
સમ્મતં તિ કહમિણં ! એયં પણ્હસ્સ પડિવયણં ॥૭૦॥
નો નાણસ્સાભાવં અયાણ માણત્તિ વયણંમિહ કહએ
અપ્પણ્ણાણાત્થંમિણં વડહારોડવિડત્ત સંવયએ ॥૭૧॥
અપ્પધણો બહુ ધણિયા ભાસિઙ્કઇ ણિદ્ધણત્તિણાવિઇઅં
વત્થ વિહીણો લોએ વુચ્ચઇ પરિજિણ્ણ વત્થત્તા ॥૭૨॥
એવં જઇણો હોઙ્કા તયા ન નાણં અસતં સમ્મત્તે
સઇ એવં ચારિત્તં ન હોઇ મુત્તિ કહંતઇયા ॥૭૩॥
જિણ પણ્ણત્તં સચ્ચતિસદ્ધિ અંગીણ હોઙ્ક સમ્મત્તં
માસત્તુસાઇ જિયાણં મુત્તીઘેડએ ભણિય ભાવા ॥૭૪॥
વિત્થારકરણ તિગં સમદંસણ પઇવગંથમ્મિ
કહિયંતિ ભણિઙ્કઇ ણોઇસંખિત્તં પ્પયાસાઓ ॥૭૫॥

સત્તણ્હં પયડીણં ઉવસમ ભાવા સમુબ્ભવઇ સદ્ધા
ઉવસમિયં સમ્મતં ઉદય નિરોહો ઉવસમત્તિ ॥૭૬॥
એયમ્મિ પએસોદય રસોદયા સવ્વહા સત્તણ્હં
એતો કહિયં સુત્તે તત્તત્થે ભાવ સમ્મત્તં ॥૭૭॥
અંત્તમુહુત્ત ઠિઇયં પાવિજ્જઇ સયલ ભવય ચક્કમ્મિ
પણવારા એગભવે દોવારા ભવ્વ જિએહિં ॥૭૮॥
ગુણઠાણણા ચઉત્થા અટ્ઠગુણટ્ઠાણગેસુ તં હોજ્જા
આગય પડણ સહાવા વુત્ત પડિવાઇ સમ્મતં ॥૭૯॥
તં ખાઇય સમ્મત્તં જં હોજ્જા પયડિ સત્તગ વિણાસા
અઇનિમ્મલ સહાવં તક્ખાહો ઇક્કસો ભણિયો ॥૮૦॥
સાઇ અણંતટ્ઠિઇયં અંતમુહુત્તં લહુ ઉક્કિટ્ઠા
સાડિયત્તેત્તીસદ્ધી ઉદિસ્સ ભવત્થ ભાવ દસં ॥૮૧॥
ગુણઠાણગા ચઉત્થા ઇક્કર ગુણાંતિકેથણેસુ તયં,
અપડિવાઇ સહાવં સિદ્ધેસુ વિત્તં મુણેયવ્વં ॥૮૨॥
પહુસામઇયંગીણં સમ્મત્તમિણં મણુસ્સ ભવિણં
તસ્સારંભો હોજ્જા પંચ ભવા તસ્સ ઉક્કિટ્ઠા ॥૮૩॥
ઇક્કાઇ ભવણ્ણાણં સુણ્ણેયં કણ્હ પંચ ભવ ગણણા
વસુદેવાઇય હિંડી પમુહગંથેસુ નિદ્દિટ્ઠા ॥૮૪॥
સત્તણ્હં પયડીણં ઉઇયક્ખયડણુઇય પસમ ભાવાઓ
જા સદ્ધા સમ્મત્તં ખઓવસમિયં તયં તહિયં ॥૮૫॥
છણ્હ મુદ્દઓ પએસા રસોદઓ સમ્મ મોહણીઅસ્સ
ખાઓવસમિય ભાવ અસંખ વારાઉ પાવિજ્જા ॥૮૬॥
અંતમુહુત્તં લહુયં સાહિય છાવટ્ઠિ સાયરે ગુરુયં
ગુણઠાણગા ચઉત્થા સત્તમ ગુણઠાણગાવહિયં ॥૮૭॥
લહએ ખાઇય સદ્ધં ખાઓવસમી પવજ્જ ભાવેહિં
પડિઓ ઉણ મિચ્છત્તં એયં તા વુટ્ઠિ પડિવાયં ॥૮૮॥
ઉવસમિએ ઉક્કિટ્ઠા આવલિયા છક્ક સેસ સમયમ્મિ
ખણ માણેય જહણ્ણા પઢમ કસાઓદય પડણં ॥૮૯॥
અપ્પતે મિચ્છત્તે સમ્મત્તાસાયણં જહિં હોજ્જા
સાસયણ સમ્મત્તં જહુત્ત કાલં ચ વિણ્ણેયં ॥૯૦॥

પડિવાઇ દંસણં તં ભવ ચક્કે પંચવાર સંપત્તી
દો વારા ઇક્ક ભવે બિઇજ્જ ગુણ ઠાણણં તમ્મિ ॥૯૧॥
ખાઓવસમિયરુવં ણાયવ્વં વેયગંતિ પાવયણે
એયં સમટ્ઠિઇયં ઇગસો લાહો તયણુ પક્કંતે ॥૯૨॥
ખાઓ-વસમિય જીવો લદ્ધું ખાઇય વિસિટ્ઠ સમ્મત્તં
નાસિજ્જ પગઇ છક્કં સત્તણ્હં તયણુ પક્કંતે ॥૯૩॥
સમ્મત્ત મોહ ખવણં કરઇ તત્થં તિમે ખણે સદ્ધા
જાતં વેયગમિટ્ઠં ગુણઠાણ ચઉક્ક સબ્ભાવં ॥૯૪॥
વેયગ સમ્મદિટ્ઠી સમયાણંતર ખણે હવઇ નિયમા
ખાઇય સમ્મદિટ્ઠી તા વુટ્ઠીગયં તયં ભણિયં ॥૯૫॥
તત્તત્થ સદહાણં એગવિહં દુવિહ મહિગમ ણિસગ્ગા
નિચ્છય વવહારેહિં નાયવ્વં દુવિહમેવં વા ॥૯૬॥
દવ્વા ભાવા વ દુહા સમ્મત્તં કારગાઇ ભેએહિં
તિવિહં ચઉવિહ મેયં હોજ્જા સાસાયણક્ખે વા ॥૯૭॥
સમ્મત સસવિરોહો મિચ્છત્તોણિંતિ તેણ તબ્ભેયા
અટ્ઠણ્હં પયડીણં વિસેસ ઠિઇયંતિ તં મુક્ખં ॥૯૮॥
પંચવિહં તં વુત્તં આભિગ્ગહિયા ણભિગ્ગહણાભાવં
આભિણિવેસિયમેવં સંસઇયાવત્ત મિચ્છત્તં ॥૯૯॥
મિચ્છત તત્ત બોહા પાલિજ્જઇ પુણ્ણપત્ત સમ્મતં
જાવંતમુહુત્ત મવિય લદ્ધં નાસેઇ બહુ ભમણં ॥૧૦૦॥
સુલહં ચક્કિત્તાઇ સમ્મત્તં દુલ્લહં મહાણંદં
તા ભાવરયણમેયં સંપત્તિ નિહાણ નાણહયં ॥૧૦૧॥
ણિવ્વુઇય બોહિમૂખં પુણ્ણ નયરદાર તુલ્લ સમ્મત્તં
સિવહમ્મ પીઠમપ્પિય ગુણરયણ પીણં સુહયં ॥૧૦૨॥
એયપ્પહાવ કલિયં સિલાહએ કો સુહી ન સમ્મત્તં
દુગગઇ દુહં લહેજ્જા, લદ્ધૂણ વિ લોય સામિત્તં ॥૧૦૩॥
સમ્મત્તણુ હાવેણં અક્ખય સોક્ખં લહિજ્જા પરમપયં
સમ્મત્ત ધણો ધણિઓ ણિક્કાઇ ધણં મહા દુહયં ॥૧૦૪॥
એએણં દાણાઇ સહલાઇ તચ્ચ રયણ સમ્મત્તં;
પરમો બંધૂ મિત્તં પરમં પરલાહ રુવમિણં ॥૧૦૫॥

અણુવમ સુક્ખનિહાણં સમત્થ કલ્લાણ રુક્ખ બીયમિણં;
ભવસાયર પોયનિહં દુરિય તરુ કુઢાર સંકાસં ॥૧૦૬॥
પરમામિય તિત્થમિણં દેવાણ વિ દુલ્લહં ચ સમ્મત્તં
અગણિય જીવા સિદ્ધા પાવંતિ પરં પયં તમ્હા ॥૧૦૭॥
સમ્મદિટ્ઠી જીવા સયણાઇ કુંબમત્થ પાલેંતે
જઇ વિ તહાવિય ભાવા ભિન્ના ચિટ્ઠંતિ પઇદિયહં ॥૧૦૮॥
ધત્તી જહ ખેલેએ રાયકુમારે જઇવિ હિયય ભાવેહિં
ચિટ્ઠઇ તહવિ વિભિણ્ણા તહ ધત્તી સરિસ સમ્મતી ॥૧૦૯॥
કુણઇ ન પાવાઇં સે નિદય ભાવે હિ પુણ્ણ કરુણદો
નિરુવાય પરાહીણો કુવ્વંતો કંપએ હિયયા ॥૧૧૦॥
તચ્ચાયા હિ મુહો સો ચારિતં ગિણ્હઉ મહુસ્સાહી
ગેહટ્ઠિય મુણિવેસંડદુટ્ઠં પાવિજ્જ વેરગ્ગં ॥૧૧૧॥
ઘોરુવસગ્ગાવસરે વિય સાવગ કામદેવ પમુહાણં
સરઇ સયા દિટ્ઠંતે ન ચલઇ સમ્મત્ત ભાવાઓ ॥૧૧૨॥
તિવ્વુદયા કમ્માણં કઈયા જાણઇ ન સુહુમ તત્તત્થે
તઇયા વિ સુદ્ધ સદ્ધં રક્ખઇ સંકાઇ ણો લેસા ॥૧૧૩॥
સમ્મત્તં સંકાએ હોજ્જા મલિણં પણાઇયાર ગણે
વારેઇ ધમ્મકિરિઅં જિણપણ્ણત્તં પસાહેએ ॥૧૧૪॥
જિણ જિણમયરાગી ચિચ્ચણ્ણં કયવરં વિભાવિજ્જા
સમ્મત્તી ભવવાસં મણિણજ્જા નિગડ સારિચ્છં ॥૧૧૫॥
સમ્મત્તં નિયવંસે ઠવેઇ જો મુત્તિ સમ્મુહો તેણં
ઠવિઓ સઇય વંસો સયલો સમ્મત દાણાઓ ॥૧૧૬॥
સક્કાણુટ્ઠાણાઇં કરેઇં તઇઅ વિહિં પિ સદ્દહઇ
એવં પિ સંકુણંતો સો ચારિત્તા લહઇ મુત્તિં ॥૧૧૭॥
વરરુઇ બંભવયાઇં ભવસાયર તારગાઇ તુંબાઇં
સંધારંતો તાઇં નિમજ્જએ ઇત્થી નઇસુ કહં ॥૧૧૮॥
નવપય સાહણ સમએ છઠ્ઠે દિયહે સરિજ્જ સમ્મતં
સગસટિઠ ગુણઝાણં કાયવ્વં વિચલ ચિત્તેણં ॥૧૧૯॥
દંસણ પય પણિહાણં આગમ નોઆગમેહિ કાયવ્વં
ઉવઓગ નાણ કલિઓ પઢમો કિરિયણિઓ બીઓ ॥૧૨૦॥

નિક્ખેવ ચઉક્કાઓ દંસણપય ભાવણા કુણિઙ્ક સયા
દંસણમિઇજસ્સક્ખા નામેણં દંસણો સેડત્થ ॥૧૨૧॥
દંસણ ગુણીણ પડિમા ઠવણા દંસણમિઇસ્સુએ ભણિઅં
ગુણ ગુણિ વિભેય ભાવા વિરુવ ઠવણા કહં હોઙ્કા ॥૧૨૨॥
ખાઓવસિય દિટ્ઠી દવ્વેણં દંસણં મુણેયવ્વં
સમ્મત્ત મોહણીઓદય પોગ્ગલિયં તયં જમ્હા ॥૧૨૩॥
અમુણિય પરમત્તથાણં સચ્ચં જિણવુત્તમેયમિય સદ્ધા
દ્વ્વેણં સમ્મત્તં અણુવઓગીય અત્થણ્ણો ॥૧૨૪॥
નવતત્ત બોહ કલિઆ સદ્ધા જા સાય ભાવ સમ્મત્તં
અહવા જં દવ્વેણં સમ્મતા હોઙ્ક વિવરીયં ॥૧૨૫॥
ઉદય દુગા ભાવજુયં ઉવસમિયં ખાઇયં ચ સમ્મત્તં
સબ્ભાવ દંસણં તં અપોગ્ગલ સિટ્ઠ પરિણામં ॥૧૨૬॥
દંસણ પય પણિહાણં એવ છટ્ઠે દિણે કુણિઙ્ક મુયા
સગસટ્ઠિ ગુણણુમાણ કાઇસ્સગ્ગાઇ પણ્ણત્તં ॥૧૨૭॥
ઉદ્દેસવિહી ભણિઓ સામણ્ણવિહી જહેવ સિદ્ધથવે
વિણ્ણેઓ સેડણ્ણત્થવિ સંસાહગ્ગ ભવ્વમણુએહિં ॥૧૨૮॥
દંસણપય સરંતા પયત્થ સબ્ભાવણં વિભાવેંતા
દંસણરુવા હોજ્જા મજ્ઝત્થણરા વિણોએણં ॥૧૧૯॥
મણુયત્તં પુણ્ણેણં લબ્ભઈ સિરિસિદ્ધચક્ક સંસેવા
ભણિત્તિય હરિસેણં તાએ સહલં ભવં કુઙ્કા ॥૧૩૦॥
ગુણરઇરંગતરંગો અમિય વિહાણાયરાઇય પમુઇઓ
વિવિહોવમ સિરિ સંઘો નિયગુણ મોયં લહેઉં સયા ॥૧૩૧॥
દંસણપય સંપૂયા વંદણ માણેહિ હોઙ્ક કલ્લાણં,
ઉવસગ્ગ તિમિર વિલઓ વર પડિહા લદ્ધિ સિદ્ધિઓ ॥૧૩૨॥
દાણંકનિહિંદુ મિએ વરિસે સોહગ પંચમી દિયહે
સિરિ સિદ્ધચક્ક ભત્તે જઇણ ઉરી રાયણયરમ્મિ ॥૧૩૩॥
સમ્મદંસણ યુત્તં ગુરુવર સિરિ ણેમિસૂરિ સીસેણં
પઉમેણાયરિએણં રઇયં જસભદ્દ પઢણટ્ઠં ॥૧૩૪॥
પઢણા આયણ્ણાસીલા ભવ્વા પાવંતિમંગલાલીઓ
નાણાઇ થુત્ત તિતયં પુણ્ણાણંદા ખ્પણેસામિ ॥૧૩૫॥

શ્રી સમ્યગજ્ઞાન પદ સ્તોત્ર

વંદિય સમ્મત્તપયં ઉવયારગ ણેમિસૂરિ ગુરુ મંતં
સમ્મણ્ણાણત્થવણં વિહેમિ વિવિહાણુઓગમયં ॥૧॥
મયવયણ કાયતાવં જં સામેઇ દિણ્ણભાવ સિરિ પયરં;
સણ્ણાણ સંજમાણંદ ભરિયમહિલત્તથ તત્તદયં ॥૨॥
પરપપ્પહાવ કલિયં અબીય તિહુયણ વિલદ્ધ વિજય ધયં
સવ્વવ્વાવગ વક્કં દરિસણ સત્થેસુ પસમધ્યં ॥૩॥
ઉઇય નાયં દાઉં સેસાહિલ દંસણાણ જં સક્કં
તમણેગંત દરિસણં જયઇ સિવાવાયણિપકખં ॥૪॥
તમ્મિ પરમપય લાહો વુત્તો જિણએહિં નાણ કિરિયાહિં
સંખિત વયણમેયં વિત્થડવાઓય તત્તત્થે ॥૫॥
વાઇ પુચ્છાઇ કમ્હા નાણસ્સાઇગ્ગહણમત્થ કિરિયાએ
ઇહ પણ્હુત્તરમેયં વિણ્ણેયં પુક્કગુરુ ભણિયં ॥૬॥
નાણેણ સયા હોક્કા કિરિયારાહણમદોસ સાહલ્લં
એ તો નાણસ્સાઇ-ગહણં વિહિયં પવયણમ્મિ ॥૭॥
જહતિહલાઇ કરેંતે જલં વિસુદ્ધં તહા વર તવેણં
સંપક્ખાલિજ્જંતે પરિજિણણો વ ચિય કમ્મમલા ॥૮॥
અહિણ કમ્મ નિરોહો કિક્કઇ સુહ સંજમેણ દુણ્હંપિ
સાહણ વિહિપ્પબોહો હોજ્જા નાણેણ ણણ્ણેણં ॥૯॥
તમ્હા આવસ્સય સુત્તે ણિજ્જુત્તીએ પયાસગં નાણં
તહ સોહિયા તવસ્સા ગુત્તિહરો સંજમો તિણ્હં ॥૧૦॥
જોગાજુત્તી ભણિયા અત્થ વિ સણ્ણાણ પઢમ પરિગહણં
દસ વેયાલિય સુત્તે પઢમં નાણં તઓ કરુણા ॥૧૧॥
કરુણા ચારિત તવો ધમ્મો જીવાઇ તત્ત પરિબોહા
પાલિક્કઇ સુદ્ધ દયા તમ્હા નાણસ્સ પાહણ્ણં ॥૧૨॥
દુગ્ગઇયં સુગ્ગઇયં કિમત્થિ તં જાણએ ન અણ્ણાણી
છક્કીવણિયજ્જયણે સિજ્જંભવસૂરિ વયણમિણં ॥૧૩॥
સેયં મજ્જં કમ્હા હેયાઇં કાઇ પાવ કરણાઇં
કિં ભક્ખં કિમભક્ખં કિમપેયં પેયમવિ મે કિં ॥૧૪॥

અણુઓગ સરુવં કિં દેવ નિરય ઠાણ જીવિયપ્પાણા
ભવ કાયટ્ઠિઇ સિદ્ધા સિદ્ધટ્ઠિઇ સક્ખદુહ હેઉ ॥૧૫॥
નવત્તત દવ્વ છક્કં ઉવક્કણ વક્કણાઉ સેઢીઓ
સત્તાઠિઇ રસ ઘાયા સંકમચિય કમ્મ નિક્કરણં ॥૧૬॥
ઉદય નિસેયા બાહા ભેયા વિવિહા તહેવ જીવાણં
લોય પયત્થુસ્સગ્ગાવવાય નયમાણગમ ભંગા ॥૧૭॥
વિહિ પડિસેહ કસાઇ તેસિં સબ્ભાવ તત્તરુવં કિં
એએસિં પણ્હાણં પડિવયણં હોઇ નાણાઓ ॥૧૮॥
સણ્ણાણુવઓગિત્તં વિયારિઉણં વિસિટ્ઠ વિણ્ણેહિં
બહુ સુત્તાઇસુ વુત્તં નાણં નયણં તઇઅ મિણં ॥૧૯॥
જં જણિઅઇ એ તો અઇંદિયત્થા અલોઇઓ ભાણૂ
અંતરતમ તિમિરહરં ચિત્તાલંકાર હં નાણં ॥૨૦॥
સોહઇનાણી નાણાન તહણ્ણોભૂરિભૂસણ વિભૂસો
કુસલત્તેણાગિઅં નાણધણ લોય માણદયં
નાણાદુક્ખ વિણાસો મુક્કો તેણો નિવેણ વિણ્ણાણો
સમ્મગદંસગંતં ઉમગ્ગ નિવારગં નાણં ॥૨૨॥
હેઓ વાએયત્થે નાણી ખિપ્પં વિબોહએ નાણા
સણ્ણાણ વક્કમેયં તોડઇ કમ્માયલે વિસમે ॥૨૩॥
નાણં મણ સુદ્ધિયરં અણદ્ધિય સુહાસમાણયં નાણં
કંચણ કુંભ સમાણા કિરિયા સણ્ણાણ સક્કારા ॥૨૪॥
કિરિયા સણ્ણાણ જુઅઆ રવિકંતિ નિહા તહા વિગય નાણા
ખજ્જોય પયાસ નિહા જણિજ્જા નાણ માહપ્પં ॥૨૫॥
ભસ્સિય દદુરતુલ્લા કિરિયા નાણણ્ણિયા વિમલ નાણા
હોક્કુટ્ઠ ગમણ સમણા કહંતિ ય ણ્ણાણ સારાઇ ॥૨૬॥
નાણુક્કરિસો ચરણં નાણં પરિપક્કમેવ જસ્સત્થિ
તસ્સ ચરિત્તં નિયમા પસમરઇએ વિ તહ ભણિયં ॥૨૭॥
નાણસ્સ ફલં વિરઇ હોક્ક જયા મોહ વાસણા સંતી
નાણફલં સચ્ચમિણં લદ્ધં તઇયા વિયાણિક્કા ॥૨૮॥
અપ્પાધમ્મે સૂરો નાણામોહં પરાજિણઇ સૂરો
તયણંતરમ્મિ સમએ અપ્પિય સંતિ લહિક્ક પરં ॥૨૯॥

ઇંદવ્વ નાણવજ્જો કીલઇ ણંદણવણમ્મિ વિણ્ણ મુણી
સહયાણંદા સરુવે અગણિય સણ્ણાણ માહપ્પં ॥૩૦॥
નિરવહિ નાણ નિહાણા કમ્મુદએ હોઙ્કણો કયા ખેઓ
અવિગીયા સંવયએ રહસ્સ સંખેવ વયણમિણં ॥૩૧॥
પારદ્ધાઇ સમાઇ નાણીણમિયર જણાણ ણ કિલેસો
નાણીણં ધિજ્જાઓ ઇયરેસિંણો તહાડધિઙ્કા ॥૩૨॥
ણિવ્વુઇ પહ પડિવણ્ણા હોઙ્ક કયત્થા પબોહ જુત્તંગી
એગંત દંસણત્થા કહંતિ સમયાણુસારેણં ॥૩૩॥
ન વિણા નાણં મુત્તા જડિસિહી મુંડી વિ જત્થ તત્થરઓ
પણવિસઇ તત્તણણો મુચ્ચઇ નત્થિત્થ સંદેહો ॥૩૪॥
સવ્વાઇં કમ્માઇં દહએ નાણાણલો ઇય કહએ
અક્કુણ પાસે કણ્હો નાણં કિરિયા નિરવઇક્ખં ॥૩૫॥
મુત્તિ નિબંધણમેએ મણણંતે જઇણ દંસણં વયએ
સાવિક્ખેહિં મુત્તી હોઙ્કા સણ્ણાણ કિરિયાહિં ॥૩૬॥
મુત્તિપયાણ સત્તી દેસા પત્તેય નાણ કિરિયાસું
દોસું સંમિલિએસું વિણ્ણેયં પુણ્ણ સામત્થં ॥૩૭॥
કિરિયા અંધ સમાણા પણણત્તા જા ય વિગય વિણ્ણાણા
પંગુ સમાણં નાણં કિરિયા વિહીણં મુણેયવ્વં ॥૩૮॥
સવ્વાણુઓગ કલિએ વિવાહપણણત્તિ પંચમંગમ્મિ
સિરિદેવવાયગેણં રઇએ નંદીપ્પવર સુત્તે ॥૩૯॥
આવસ્સએ વિસેસે સામાઇઅ સુત્ત વિવરણ સરુવે
પંચવિહ પણણત્તં ગણહર પમુહેહિં પુઙ્કેહિં ॥૪૦॥
મઇનાણં સુયનાણં વરોહિ મણપઙ્કવં ચ કેવલિયં
સૂરાઇયા વિ ભણિયા પંચવિહા લોય દિતિયરા ॥૪૧॥
નાણં પયાસં રુવં દિટ્ઠંતાડવિભાસગં ચેવ
નાણ પયાસ સદા એગટ્ઠા એવ વુત્તમિણં ॥૪૨॥
મણધાઉ નાણત્થો પંચિંદિય માણસુબ્ભવં નાણં
વિણ્ણેયં મઇ નાણં સદત્થ વિયારણા ભિણ્ણં ॥૪૩॥
આભિણિબોહિયમેવં નંદી સુત્તે પભાસિયં ગુરુણા
તસ્સેવ પરં નામં ભિણ્ણત્થ ત્તં ન લેસાઓ ॥૪૪॥

હોઇ્ઝા જુગ્ગપએસે ઠિઆણ સદાઇયાણ પરિબોહો
મઇનાણે તત્તત્થે સંવવહારિઇ્ઝ પચ્ચક્ખં ॥૪૫॥
વુત્તમિણં મઇનાણં સમ્મદિટ્ઠીણ હોઇ્ઝ સમ્મત્તે
અટ્ઠાવિસઇ ભેયં નંદીસુત્તાઇ ણિદેસા ॥૪૬॥
વંજણવગ્ગહ ભેયા કરણ ચઉક્કા પભાસિયા ચઉરો
હોઇ્ઝા મણ નયણાણં અપપ્પયારિસ્સહાવાઓ ॥૪૭॥
અત્થુગ્ગહિહાવાયા પંચિંદિય માણસેહિ જયંતે
તહ ધારણિય મઇએ ગણણા અડવીસ ભેએણં ॥૪૮॥
ઇંદિય મણસંજયં સત્થ વિદારણં કુણંતસ્સ
જો બોહો સુયનાણં ચોદસહા વીસહા સુત્તે ॥૪૯॥
ભાસિઇ્ઝ માણસદ્ધા અહવા સિરિતાડપત્ત વણ્ણાલી
તં દવ્વસુયં તેણં પયત્થનાણં ચ ભાવસુયં ॥૫૦॥
કારણકઇ્ઝ સહાવં દુવિહ સુયં સમ્મદિટ્ઠિ જીવાણં
એયં સુયનાણાવરણ ખઓવસમા સમુબ્ભવએ ॥૫૧॥
એગિંદિયાઇસુ તયં તવ્વિરહે ઘડાઇણેવ ચઉસણ્ણા
અપ્પટ્ઠજ્ઝાવસાઓ સણ્ણાડડહારાઇ અણુઉલો ॥૫૨॥
એયાસયાઉ ભણિયં એગિંદિય પમુહ જીવ સંદોહે
સુયનાણંતિ કહંતે કમ્મગ્ગંથાઇ સત્થાઇં ॥૫૩॥
ઇંદિય મણ સાહઇ્ઝં મઇ સુયનાણં પરોક્ખમિઇ વુત્તં
પચ્ચક્ખમવહિનાણં મણપઇ્ઝવ કેવલં તિણ્ણિ ॥૫૪॥
તમવહિનાણં ગઇયં જમપ્પણિંદિય મણાણવેક્ખિપયં
રુવીણં વિણ્ણાણં વણ્ણાઇ સમણ્ણિયા રુવી ॥૫૫॥
જાણિઇ્ઝઇ મહાભાવે જત્તો પણ પઇ્ઝવં તયં વુત્તં
દવ્વમણં ભાવમણં મણં દુહા તત્થ દવ્વમણં ॥૫૬॥
આલંબણાઉ જેસિં વિયાર સેઢી પયટ્ટએ દુવિહા
મણ પુગ્ગલાણિ તાઇ ભાવાઉ વિયાર પરિણામા ॥૫૭॥
ગહણં સકાય જોગા મણ પરિણમણં મણસ્સ જોગેણં
મણપઇ્ઝવા મુણેએ મણભાવા ચેવ ણો બજ્ઝે ॥૫૮॥
અણુમાણેણ ઘડાઇ માણસ પુગ્ગલ ગણે તયાયારો
પડએ છઉમત્થાણં હવઇ સયા દવ્વ-ભાવ મણં ॥૫૯॥
ભાવમણવ્વઇરેગો સવ્વણ્ણુણં તિ સવ્વ ભાવાણં

સંપુણ્ણં વિણ્ણાણં કેવલનાણં મુણેયવ્વં ॥૬૦॥
ઇક્કં સુદ્ધ સાહારણ પુણ્ણાણંતમત્થ પણગમિણં
અવ્વાઘાયં ચ તહા કેવલ સદરસ છટ્ઠત્થો ॥૬૧॥
છઉમત્થત્તગયાણં વિગમે નાણાણં કેવલં હોઙ્ઘા
કેવલમિક્કમિત્થો ગુરુ ગમ્મા સવ્વસુતત્થા ॥૬૨॥
આવરણં સ વિણાસે મઇસુય પમુહાઇ વિઙ્ઘ માણાઇ
તસ્સ સવ્વ વિરહકાલે કહં નતાઇં વિસિટ્ઠાઇં ॥૬૩॥
ઘણછાઇ ભાણુકરા કડ છિદ વિણિગ્ગયા કડાઇણં
વિરહે જહેવ ન તહા ઇમાણિ સવ્વાવરણવિગમે ॥૬૪॥
અવરે જહિણુગ્ગમણે સંતાવિ ગહાઇયા વિહલસત્તા
મઇનાણાઇણિ તહા કેવલ લદ્ધિઇ વિહલાઇં ॥૬૫॥
આવરણ મલે વિરહા સુદ્ધત્થા કેવલસ્સ પુણ્ણંતિ
પાઉબ્ભવએ પુણ્ણં આવરણિઙ્ઘ પણાસાઓ ॥૬૬॥
કેવલ સરિસં નાણં નણ્ણમસાહારણં તયં તત્તો
કેવલમણંત નાણં અણંત દવ્વાઇ વિણ્ણાણા ॥૬૭॥
કેવલ મવ્વાઘાયં કડાઇ વાઘાય સવ્વ વિરહાઓ
મઇનાણાઇ સરુવં એવં ભણિયં જહા સુત્તં ॥૬૮॥
સહભાવ ગયાઇં દો મઇસુય નાણા સામિકાલેહિં
કારણ વિસય પરોક્ખત્તણેહિ દુણ્હં સમાણત્તા ॥૬૯॥
પચ્ચક્ખ નાણ લાહો પરોક્ખં નાણીણ હોઙ્ઘ ણણ્ણસ્સ
તાડવહિ તિગસ્સ પુવ્વં મઇસુય નાણાણ પણવણા ॥૭૦॥
મઇવિયલો સુયનાણં લહઇ નતા ભાસિયં મઇણ્ણાણં
આઇએ મઇપુવ્વં સુયં મઇણત્થ સુયપુવ્વા ॥૭૧॥
કાલાઇ પંચગેણં સમ્મેડવિય કારણાઇ હેઉહિં
સત્તહિં દોણ્હં ભેઓ ન ચલિઙ્ઘા કઙ્કમિક્કેણં ॥૭૨॥
મઇસુય ણંતરમવહી સામિ વિવઙ્ઘય ઠિઇ હિ લાહેણં
સમ્મા ત્તા મણનાણં અજ્ઝક્ખત્તાઇ સાહમ્મા ॥૭૩॥
પચ્ચક્ખત્તં ભાવો છઉમત્થ ત્તં ચ રુવિ વિસયત્તં
અવહિ મણપઙ્ઘવેસું સાહમ્મં ચઉ ભેએહિં ॥૭૪॥
અપમાઉત્તમ ભાવાડવસાણ લાહેહિ તીહિ હેઉહિં
મણવઙ્ઘવ નાણાઓ અણંતરં કેવલં કહિયં ॥૭૫॥

સ પરોવયાર દક્ખં સુયં સુરાહિટ્ઠિયં પહાવદ્ધં
વિયરણ પહાણ જુગ્ગં વિહાવ વિલસો સુયણ્ણાણા ॥૭૬॥
મિચ્છનાણા દુહયં સમ્મણ્ણાણં ભવણ્ણવતરંડં
પુવ્વંહરારિય રક્ખિયમ બાહિટ્ઠા પલોઇત્તા ॥૭૭॥
લોયા લોય સરુવં નિયપરગુણ પરિયઓ સુયણ્ણાણા
દીવ પઇવ સમાણં સુયનાણં કપ્પરુક્ખ નિહં ॥૭૮॥
તત્તણ્ણયા સુયાઓ સુય બહુમાણા સુદેવ ગુરુધમ્મા
ઇહ બહુમયા વિવક્ખં ગુરુ પણ્ણત્તં વિયારિજ્જા ॥૭૯॥
અહિયં કેવલ નાણા સુયનાણં ગોયરીઇ દિટ્ઠંતા
સાવિક્ખ વ્ખણમેયં ગુરુમઇ પરતંત્ત તત્તત્થો ॥૮૦॥
ઇક્કંપિય સુયવયણં સિગ્ધં નાસેઇ સયલ દુરિયાઇં
સામાઇય પયભાવા અણંત ભવ્વા ગયા મુત્તિં ॥૮૧॥
આગમ સદ્ધાઇ પએ પએ પવર મંગલાલિ કલ્લાણં
હવઇ સુયબ્ભાસેણં અદિટ્ઠ પરમત્થ વિણ્ણાણં ॥૮૨॥
વિચ્છિણ્ણ પાયમિણં અહુણા દિસઇ વિહીણ કાલાઓ
નાગજુણ્ણાઇ સૂરી કરીઅ તં પુત્થયારુહિયં ॥૮૩॥
એયં વિયારીઉણં સદ્ધા પૂએંતિ પરિલિહાવેંતે
ન લહંતિ મૂયભાવં દુગ્ગઇ પીડા પણાસંતે ॥૮૪॥
સુયપૂયાઇ જડત્તં મઇહીણત્તં ણસયલ સુયબોહો
તત્ત પયાસણાસત્તી કેવલ સિવસંપયા હુજ્જા ॥૮૫॥
વત્થાઇય દાણેહિં સમ્માણં પાઢગાણ હરિસાઓ
પકુણંતા ભવ્વણરા કેવલનાણં પસાહેજ્જા ॥૮૬॥
નાયત્ત ધણેહિંતો બહુમાણા કુસલલેહગે સુત્તો
સિરિતાડપ્પમુહેસું અંગોવંગાઇ સુત્તાઇં ॥૮૭॥
સુદ્ધાઇ લિહાવિત્તા વક્ખાણેઉં ગુણીણ સમણાણં
દિજ્જાઇં વરવિહિણા સોઅવ્વાઇ પપૂએત્તા ॥૮૮॥
ણિસુયા દુવાલસંગી સૂરીસર ધમ્મઘોસ પાસમ્મિ
પેહડમંતીસેણં વિવાહ પણ્ણત્તી ણિસ્સવણે ॥૮૯॥
ગોયમ પએ ઠવિત્તાણિક્કં વિહિયા સમચ્ચણા ભાવા
છત્તીસ સહસ માણં જયં દવિણં ભગવઇએ ॥૯૦॥

તેણ દવિણ જાએણં આગમ ગંથા લિહાવિયા મોયા
ભરુઅચ્છાઇસુ વિહિણા કારવિયા સત્ત નાણનિહી ॥૯૧॥
જઇણાગમપ્પઇઓ સગસગવિ લિહાવિયા સુવણ્ણેહિં
સોવણ્ણિએહી ભવ્વા કુમારપાલેણ ભૂવઇણા ॥૯૨॥
સદ્ધતિકોડિ સિલોગ પમાણ ગુરુ હેમચંદ ગંથાણં
પત્તેયમિક્કવીસા લિહાવીયા તેણ ચંગ પઇ ॥૯૩॥
સગસય લેહગ પયરો નિઓ જિઅઓ લેહ પુત્થયવિહાણે
ઇગવિસઇ નાણનિહી કારવિયા નાણ ભત્તીએ ॥૯૪॥
તિણ્ણિ નિહી કારવિયાં અડદસ કોડી પમાણ દવિણવયા
પહુ પવયણ પણએણં મંતીસર વત્થુપાલેણં ॥૯૫॥
નાણ લિહવણ કજ્જે આભૂવર સાવગેણ કોડિઓ
તિણ્ણિ વઇઆ પુણ્ણા પસત્થ સોવણ્ણ વણ્ણેહિં ॥૯૬॥
પઇસુત્તિક્કિક્કપઇ લિહાવીયા ગણહરુત્તિ નેહેણં
અણ્ણગંથાડવિ તહા એએસિં સચ્ચ નાણરઇ ॥૯૭॥
સોવણ્ણિય સંગામો કરીઅ બહુમાણ ગબ્ભ સુય ભત્તિં
એવં ભવ્વ જિએહિં સુયભત્તી સવ્વયા સજ્ઝા ॥૯૮॥
અટ્ઠાવિસઇ ભેઆ મઇનાણસ્સ સુયં ચ ચઉદસહા
છબ્ભેયાવહિનાણં મણપજ્જવ નાણભેય દુગં ॥૯૯॥
કેવલમેગ વિહાણં એગા વણ્ણા હવંતિ પંચણ્હં
કાઉસ્સગ્ગાઇવિહી ગુણાણુમાણેણ ણાયવ્વો ॥૧૦૦॥
નવપય સાહણ સમએ સત્તમ દિયહે પસત્થ નાણસ્સ
આરાહણ વિહેયા એવં તત્તં વિયારિજ્જા ॥૧૦૧॥
સિરિ નાણ પયજ્ઝાણં આગમ નોઆગમે હિ કાયવ્વં
ઉવઓગબોહ કલિઓ પઢમો કિરિયસ્સિઓ બીઓ ॥૧૦૨॥
નિક્ખેવ ચઉક્કાઓ. નાણપયં સવ્વયા વિયારિજ્જા
નાણંતિ જસ્સણામં-વિણ્ણેયં નામ નાણંતિ ॥૧૦૩॥
નાણીણં પડિમાઓ ઠવણાનાણં ચ દવ્વનાણમિણં
ભાવણ્ણાણ નિયાણં મઇસુય પમુહાઇ ભાવાઓ ॥૧૦૪॥
નાણપયં સમરંતા પયણિસ્સદ્દે સયા વિભાવેંતા
હોજ્જા નાણ સરુવા મજ્જત્થ નરા વિણોયાઓ ॥૧૦૫॥

મણુયત્તં પુણ્ણેણં નવપય સંસાહણાય પુણ્ણેણં
તત્તો સત્તમ દિયહે નાણપયારાહણૅં કુજ્જા ॥૧૦૬॥
ગુણરઇ રંગતરંગો અમિય વિહાણાયરાઇય પમુઇઓ
આરાહગ સિરિ સંઘો નિયગુણ તુટ્ઠી લહેઉ સયા ॥૧૦૭॥
દાણંકનિહિંદુમિએ વરિસે સોહગ્ગં પંચમી દિયહે
સિરિ સિદ્ધચક્ક ભત્તે જઇણઉરી રાયણયરમ્મિ ॥૧૦૮॥
સિરિ સિદ્ધચક્કસંગં સત્તમનાણત્થવં વિસાલત્થં
સુગ્ગહિયક્ખાણ મહોવયારિ ગુરુ ણેમિસૂરીણં ॥૧૦૯॥
પઉમેણાયરિએણં કયં પિયંકરસમીસ પઢણટ્ઠં
અહ દુણ્ણિ કરિસ્સામો ચારિત્ત તવાણ થુત્તાઇં ॥૧૧૦॥

શ્રી સમ્યગચારિત્ર પદ સ્તોત્ર

ઝાઉણં ણેમિપહુ સીલહરે ણેમિસૂરિ ગુરુ પાએ
સમ્મ ચારિત્તપયં થુણામિ સપરોવયારટ્ઠં ॥૧॥
નરભવ વિસિટ્ઠસજ્જં ભવ્વ પમોય પદાયગં સમયં
અચ્છાઇય નિયસત્તિ પયાસગં નમામિ ચારિત્તં ॥૨॥
રિત્તી કરેઇ પાવે બહુ ભવ ભમણજ્જિએ મહટ્ઠિઇએ
જં સણ્ણાણ વિહેયં ભયામિ તં સમ્મચારિત્તં ॥૩॥
નરભવ સુઇ સમ્મત્તં સંજમમિહ પુણ્ણ વીરિ ઉલ્લાસો
અહિયાહિય પુણ્ણેહિં કમલો પાવંતિ ભવ્વ નરા ॥૪॥
તબ્ભવ સિવ પયગામિ સાહિત્તા તિત્થયાડવિ ચારિત્તં
દેંતે વિસિટ્ઠ સિક્ખં કઇયા તુમ્હાણ પરમપયં ॥૫॥
ણેણં જાણહ તુબ્ભે તા ચરણારાહણા વિસેસાઓ
તુબ્ભેહિં કાયવ્વા ન તં વિણા જં ભવુચ્છેઓ ॥૬॥
કમ્માહિ મંત તુલ્લં સંવેગાણંદ વારિ કૂવનિહં
નિવ્વાણ નિવત્થાણં ચારિત્તં નમામિ હરિસેણં ॥૭॥
સદ્ધમ્મ સુત્તહારો રએઇ નરજમ્મ પુણ્ણ પાસાયં
ચરણધયંતસ્સુપ્પિં ઠવેંતિ ભવ્વા નરા ધણ્ણા ॥૮॥
નીયકુલે સંજાયં થુણંતિ સક્કાઇયા પાહિટ્ઠમણા
સેવંતિ જં ણમંતે તં ચારિત્ત પહાવાઓ ॥૯॥

પુણએ મલિણં તં ચારિત્ત દેઇ ચંગ સમ્મક્કં
રંકોડવિ જહા જાઓ તિખંડઓ સંપઇરાયા ॥૧૦॥
જસ્સમણં ચારિત્તે લીણં ણિયરઇ પમોય સંપુણ્ણં
તં કુલ નારિવ્વ સુહા લિચ્છંતિ પસત્થ લદ્ધિઓ ॥૧૧॥
ઇહ સુહસિદ્ધિ મહત્તં પસંતિ ગય જીવણં પરુવયારો
મુત્તિપયં પાવિક્કા પરત્થ ચારિત્ત સેવાએ ॥૧૨॥
લોય વિહારાઇસું જસ્સ ફલં સુંદરં ન તં દુક્ખં
કુસુમોદાહણાઓ સુહં દુહં વ બજ્ઝ દિટ્ઠીએ ॥૧૩॥
પોહ્લાસ સાહણાઓ સિણિદ્ધં કમ્મ પણાસણં હોજ્જા
ગુણબંધણ દુહસહણ ચડંતિ પુફ્ફાઇ નિવસીએ ॥૧૪॥
સમ્મત્તં વિણ્ણાણં દેવાઇ ગઇસુ વા વિસંભવએ
સમ્મચરણસંસેવા મણુયત્તે ચેવ ણણ્ણત્થ ॥૧૫॥
અટ્ઠગુણા ચારિત્તે સાવક્કારંભજોગ પરિહારો
નારી તણયાઇણં ન દુવ્વયણ દુક્ખ પરિસહણં ॥૧૬॥
ન નઇ ભૂવાઇણં ન ચિંતણા ભોયાઇયત્થાણં
નાણાઇય વરલાહો લોએ સમ્માણ પૂયાઓ ॥૧૭॥
પસમ સુહ મહાણંદો મુત્તિ પરમસંપયાવિ પક્કંતે
એવં ણચ્ચા ભવ્વા ચારિત્તારાહણં કુજ્જા ॥૧૮॥
સચ્ચારિત્તાહારો પવયણ જણણીઉ લદ્ધ ચારિત્તે
તા સંસજ્ઝા નેહા-જત્તો ચારિત પુણ્ણફલં ॥૧૯॥
પંચાસવ પરિચાઓ પંચિંદિય નિગ્ગહો કસાયાણં
પરિહારો ગુત્તિ તિગં સગદસ ભેએહિં ચારિત્તં ॥૨૦॥
જયણા પુવ્વ પવિત્તી પસંસણિજ્જા જિણુત્ત ચારિત્તે
જયણા મહપ્પભાવા વડ્ઢઇ ધમ્મં થિરં કુણએ ॥૨૧॥
ભેયતિગં જીવાણં તત્થ વિરયા પમત્ત ચારિત્તી
અપમત્તા ણિગ્ગંથા વિણ્ણેયા પઢ્ઢ દિટ્ઠંતા ॥૨૨॥
મહપઢ્ઢે કોઇ કુંભં ખિવએ વિસોહએ નાલિં
એવમ વિરઇ બંધઇ બહુ થોવં ચેવ નિઝ્ઝરએ ॥૨૩॥
એત્તાહે વિવરીયં પમત્ત સંજય મુણીણ વિણ્ણેયં
બહુ નિઝ્ઝરંતિ થોવં બંધંતે તે ચરણ જોગા ॥૨૪॥

બહુ નિજ્જરંતિ ભવ્વા અપમત્તા કિં વિણેવ બંધંતે
એવં વિયારિઉણં જે ભવ્વા નિમ્મલં ચરણં ॥૨૫॥
સાહંતે પક્ખંતે તે સગ્ગં વાપવગ્ગં પુણ્ણ સુહં
સુહઝાણા પહસંતા સમાહિ મરણાઉ પાવેંતે ॥૨૬॥
પત્તાવસરો વિખ્ખા વહંતિ ખેવં મસાણમોયગહં
ચિચ્ચા જીવા ભવંતા સંજમ સંસાહણં કક્કં ॥૨૭॥
સારય જલય સમાણં જીવિય મિહ ચંચલે ભવપયત્થે
અસી વિસ વિસસમ્મા વિસયા કિંપાગફલ તુલ્લા ॥૨૮॥
ઉઇયા તત્થ રઇણો નિરુવાહિ પમોય દાયણં ચરણં
ભાવિત્તેવં ચક્કી છ ખંડ સામીવિ હરિસાઓ ॥૨૯॥
દઢમોહ બંધણાઇં છિંદિત્તા સાહિયાણગારગુણે
જાયા સરસાણંદા એયં ચારિત્ત-માહપ્પં ॥૩૦॥
વેમાણિય દેવત્તં મુહુત્ત પજ્જાય સાહગા સમણા
પાવિજ્જા કેઇ ણરા વિવુદ્ધ સુહ ભાવ સેઢીએ ॥૩૧॥
મરુદેવી દિટ્ઠંતા સિદ્ધિ સાહતિણંતરણં કરણં
સિદ્ધિએ ચારિતં અપુવ્વ સુરપાયવાહમિણં ॥૩૨॥
દંસણ સમયઠિઇત્તો પલ્લ પુહુત્ત પમાણ ઠિઇણાસા
દેસા વિરઇ તત્તો સંખિજ્જદ્ધિ પણાસાઓ ॥૩૩॥
સવ્વવિરઇગુણલાહો ઉવસામગ ખવગ સેઢિ સંપત્તી
એયક્કમાઉ કહિયા અસંખઓ દેસવય લાહો ॥૩૪॥
અટ્ઠભવાવહિ ચરણં સમગ્ગ સંસાર ભમણ ચક્કમ્મિ
અપમાયા ચેયંતા ચરંતિ ચારિત્ત સુહ કિરિયં ॥૩૫॥
પીઉસે જસ્સમણં લીણં તસ્સાવરત્થ પીઇ ણો
એવં ચરણે લીણો નણણાય રઇં કયા કુણએ ॥૩૬॥
સક્કતાઇહિંતો ચારિત્તં દુલ્લહં વિયાણિજ્જા
વિસરંતિ વિહાવરયા પત્તાવસરં મહામુલ્લં ॥૩૭॥
ઉજ્જલલેસો પસમો કસાયગણ નોકસાય પરિહારી
અપ્પા નિય ગુણરંગી ચારિત્તમભેદ નય નત્તા ॥૩૮॥
ઇહ સંયમ ઠાણાઇ અસંખ લોય ખપએસ માણાઇ
વુત્તાઇ સુખે દેસા-પંચમ ગુણઠાણગે વિરઇં ॥૩૯॥

છટ્ઠે સવ્વચરિત્તં બીય(તઈય) કસાયક્ખઓવ-સમભાવા
દેસવિરઇ પરિણામો તઇઅ (બીય) કસાયક્ખ-ઓવસમા ॥૪૦॥
સવ્વવિરઇ પરિણામો ચારિત્તં પંચહા પવયણમ્મિ
સામાઇયાઇ ભેયા સાહંતે તિત્થયા દેંતે ॥૪૧॥
છટ્ઠ ગુણઠાણાઓ અનિયટ્ટિ જાવ પઢમ ચારિત્તં
ઇય ગુણઠાણ ચઉક્કે છેઓવટ્ઠાવણીયમિણં ॥૪૨॥
પરિહાર વિસુદ્ધિયં છટ્ઠે તહ સત્તમે ગુણઠાણે
દસમે ચઉત્થ ચરણં ચઉગુણઠાણટ્ઠહખ્ખાયં ॥૪૩॥
પુજ્જો વરચારિત્તી-વણીમગોવિ ય મણે ઠિયંતમે
પણમંતિ વાસવાઇ ચારિત્તારાહગં સમણં ॥૪૪॥
આઇએ જા પત્તી સુયાઇ ભાવાણ વાવિ તે ચિચ્ચા
લાહો પુણો વિ તેસિં આગરિસો સે વિ ણાયવ્વો ॥૪૫॥
સહસ્સ પુહુતં દેસા ચરણે સવ્વવ્વએ સયપુહુત્તં
એગ ભવાવેક્ખાએ પહૂહિ પણણત્તમાણ મિણં ॥૪૬॥
સગ દસ ભેયા વુત્તા ચરણસ્સ ખમાઇ ભેઅ દસગમ વિ
પરમત્થાણંતગુણં ભવાડવીસરણ ચારિત્તં ॥૪૭॥
પવયણ જણણી પણ્ણો સોલસ વરંભાવણા મહાસાહો
દસવિહ ધમ્મ વરસુમો મુત્તિફલો ચરણ કપ્પયરુ ॥૪૮॥
સમ્મદંસણનાણેપવિત્તિ નિવુત્તિરુવ ચારિત્તા
સહલે સહયાણદેપ્પદાયગં જયઇ ચારિત્તં ॥૪૯॥
તં ન સુહં સુખઇણો ચક્કિસ્સવિ જં મુણી-વર ચરિતા
અણુહવએ પસમમયં ણિવ્વુઇયં ણો પવિત્તીએ ॥૫૦॥
પચ્ચિત રાગ રોસો પુહવિ નિસણ્ણો વિ વિગય રાયમઓ
સમણો પાવઇ સુક્ખં અમગ્ગિઅમપરિમિઅં સયયં ॥૫૧॥
યે દાસા આસાએ લહંતિ તે તિહુયણસ્સ દાસત્તં
જોગિણિવઇ સંવાઓ વિણ્ણેઓ પખોહદઓ ॥૫૨॥
સક્કારા અસુહ સુહા ઇહ પડિયાતે પરત્થ ગચ્છંતે
મુણિધાઇ જહ જાયા ગોસાલે દોસ સક્કારા ॥૫૩॥
સુહ સક્કારણુહાવા અઇમુત્તય વજ્જસામિ પમુહાણં
બાલત્તે ચારિત્તં વંદેમિ તે બાલમુણિ વસહે ॥૫૪॥

તે ધણ્ણા સુક્કત્થા જેસિં વંસા ચરિત્ત ગુણ રસિઓ
જાઓ સંસાહિત્તા ભવદ્ધિપારં સમણુપત્તો ॥૫૫॥
સોલસ વરિસ વણ્ણં પહાસ ગણહર પસીલરઇ જંબૂ
ગિણ્હીઅ મહુલ્લાસા તે વંદેમિ પમોએણં ॥૫૬॥
ગિહવાસદા સોલસ અડછઉમત્થત ભાવ મજ્ઝમ્મિ
સોલસ કેવલિભાવે જીવિયગણણા પહાસસ્સ ॥૫૭॥
ગેહે સોલસ ચરણે વીસા ચોઆલિઆ જુગે સત્તે
સવ્વાઉ અસીઇસમા જંબૂસામિસ્સ પજ્જાઓ ॥૫૮॥
પુણ્ણ પહાવ કલિઅં લલિયં સુંદર ગુણોહ રયણેહિં
તમતિમિર વિણાસયરં ચારિત્તાહૂસણં ધમ્મો ॥૫૯॥
નવપય સાહણ સમએ અટ્ઠમ વરવાસરે ચરિત્તસ્સ
સંસાહણા વિહેયા સાહગ ભવ્વેહિ હરિસત્તે ॥૬૦॥
ચારિત્ત પયવિયારો આગમ નોઆગમેહિ કાયવ્વો
ઉવઓગ બોહ કલિઓ પઢમો કિરિયસ્સિઓ બીઓ ॥૬૧॥
નિક્ખેવ ચઉક્કંત્તો ચારિત્તપયસ્સ વક્કમીમાંસા
જસ્સક્ખા ચારિત્તં તં ભણિયં નામ ચારિત્તં ॥૬૨॥
ચારિત્તહરસ્સ સુહા-પડિમા ઠવણાચરિત્તમેવમિણં
ભાવચારિત્ત નિયાણં ઉવઓગ વિહીણ કિરિયાઓ ॥૬૩॥
તં દવ્વા ચારિત્તં ભાવેણુવઓગજુત્ત કિરિયાઓ
ઇચ્છામિ સયા ભંત્તે ! ભવે ભવે ભાવ ચારિત્તં ॥૬૪॥
ચારિત્ત પયજ્ઝાણં અટ્ઠમ દિયહે મુયા વિહાઅવ્વં
હત્તરિ ગુણપમાણા કાઉસ્સગ્ગાઇ કાયવ્વં ॥૬૫॥
ઉદ્દેસવિહી ભણિઓ સામણ્ણ વિહી જહેવ સિદ્ધથવે
મેત્થણ્ણત્થ વિણેઓ સે સાહગ ધીર ભવ્વેહિં ॥૬૬॥
ચારિત્ત પયત્થવણા પયત્થ તત્તં સયા વિયારેંતા
ચારિત્ત મયા હોક્ખા મજ્ઝત્થ નરા પમોયાઓ ॥૬૭॥
સિરિ સિદ્ધચક્ક જંતે ચરિત્તમટ્ઠમપયં નમંતાણં
ઝાઅંતાણં સમસુહં મંગલમય પુણ્ણ વેરગ્ગં ॥૬૮॥
મણુયત્તં પુણ્ણેણં નવપય સંસાહણા મહાપુણ્ણા
પાવિજ્જતિ વિયારા ચરણ પયારાહણાસજ્ઝા ॥૬૯॥

ગુણરઇ રંગ તરંગો અમિય વિહાણાયરાઇય પમુઇઓ
રયણાયર સિરિ સંઘો નિયગુણ તુટ્ઠી લહેઉ સયા ॥૭૦॥
ચારિત્તં સાહૂણં સવ્વવિરઇ ચરણ સંજમ પવક્ખા
એએ મહવય દિક્ખા ચરણ પએગટ્ઠિયા ઉઇયા ॥૭૧॥
ચારિત્તરયણ સાહક્કહાણ વંદણણિમોયબ્બહુમાણા
અપ્પિયરિદ્ધિ વિયાસો માહદ્ધંસા ધુવં હોજ્જા ॥૭૨॥
દાણંકનિહિંદુમિએ-વરિસે ગણિ પુંડરિય મુત્તિ દિણે
સિરિ સિદ્ધચક્ક ભત્તે ધમિક્કઇણઉરણયરમ્મિ ॥૭૩॥
સિરિ સિદ્ધચક્ક સંગં-ચરિત્ત પયત્થવં વિસાલત્થં
સુગ્ગહિયણામધેઓવયારિ ગુરુણેમિસૂરીણં ॥૭૪॥
પઉમેણાયરિએણં વિહિયં લચ્છીપ્પહસ્સ પઢણટ્ઠં
અહ સિરિ તવપયથવ પક્કંતે હં પણેસ્સામિ ॥૭૫॥

શ્રી સમ્યગ્ તપપદ સ્તોત્ર

સમરિય ચારિત્તપયં મહપ્પહાવં ચ ણેમિસૂરીપયં
વરતવ પયસ્સ થુત્તં રએમિ સિરિ સિદ્ધચક્ક ગયં ॥૧॥
સીલયરુ મેહતુલ્લં સગ્ગપવગ્ગિક્ક સિટ્ઠાયાણ નિહં
કમ્મિંધણ દાહગ્ગિં દુહય મયણ છાયણ પિહાણં ॥૨॥
કુસલ કમલ દિણયરકર વિગ્ઘલયા છેય તિક્ખ કરવાલં
સંણત્તિ નિણ્ણિયાણં થુણામિ તવગુણં પમોએણં ॥૩॥
અણલો જહ રસપાગે ઘડુબ્ભવે મટ્ટિયા વસણભાવે
ઇહ તંતુણો નિયાણં તહ દુરિય પણાસણમ્મિ તવો ॥૪॥
સરિયદ્ધિં વિણયમુલં-વિજ્જા નિલયે જહા તહા લદ્ધિ
તવ સાહગં મિલેંતે વિજયઇ કરણા સખલિણ તવો ॥૫॥
સોહઇ ખારો વસણં-જલમંગં કંચણં જહેવગ્ગી
અંજણમક્ખિ જીવં ખંતિજુય તવો તહ ણેઓ ॥૬॥
કારણ કક્ક સહાવો એએસુ વિવણ્ણિઓ સુયહરેહિં
નાસઇ સિટ્ઠ તવગુણો નિકાઇયાઇંપિ કમ્માઇં ॥૭॥
ઉત્તમ સુક્કજ્ઝાણં સેલેસીભાવ ભાવિયં ભવ્વં
અબ્ભિંતર વમિટ્ઠં તત્તં વિણ્ણેયમેયસ્સં ॥૮॥

સંતોસ મૂલ વર વિહિ વિણ્ણાણક્ખંધકરણ દમ સાહો
સગ્ગ સુમામય પણ્ણો સિવફલ તવ પાયવો જયએ ॥૯॥
અહિયાસણ્ણ સિવપયા તિત્થવઇ સંતવંતિ તિવ્વ તવં
ભવ્વા ! કઇ ભવમુત્તી જાણહ તુબ્ભે ન તં તત્થ ॥૧૦॥
હિટ્ઠેહિ તુબ્ભેહિં પયટ્ટિઅવ્વં ધુવં પમોએણ
કાયવ્વો સંપત્તં મણુયત્તં પુણ્ણ પુણ્ણેહિં ॥૧૧॥
દુવિહ દયાકરણ તવો વેરગ્ગ પસંતિ દાયગ તવમિણં
સરિસ વરુહક્ખએસું મંગલ પવરં દહિ ગુડેસું ॥૧૨॥
જા દુલ્લહાઇ દાણા બહુ જ્વણા મંતત્તંતજંતેહિં
તવસા તાઉ લહંતે લદ્ધી ખિપ્પં મહુલ્લાસા ॥૧૩॥
વસણં જલ સુદ્ધમિણં મલિણં હોઇ પુણો વિણ તવેણં
મલિણં હોઇ સરીરં સએઇ વિગઇણ રસ ગિદ્ધિં ॥૧૪॥
તવસા ચક્કિ સુરત્તં-રિદ્ધિં દત્તપ્પવીરિઉલ્લાસો
અડવીસઇ લદ્ધીઓ તવ દેવલયાઇ ફલમેયં ॥૧૫॥
નિય નિટ્ઠુયવિલેવા સુવણ્ણ રંગંગુલી કયા તેણં
સમયાહેર સમણેણં-સણં-કુમારેણ નિવરિસિણા ॥૧૬॥
વિક્કમ જસ ભૂમિવઇ કંચણઉરવાસિ નાગદત્તસ્સ
વિણ્હુસિરિં પાસિત્તા-ઉવરિં તીએ નિવો રત્તો ॥૧૭॥
એયં ણચ્ચણ્ણાહિં-સણીહિં મારિયા પદોસાહિં
દુસ્સાહુ કમ્મણ કમ્મં કિચ્ચા સા તં મયં ણિવઇ ॥૧૮॥
જાણઇ ણો વણપડિયં દુગ્ગંધસવં સ તીઇ દટ્ઠૂણં
વેરગ્ગગઓ પત્તો દિક્ખં પસમાઇ ગુણ લલિયં ॥૧૯॥
સાહિત્તા તં તઇએ સગ્ગે પત્તો મહિદ્ધિ દેવત્તં
ચઇઅ તઓ સંજાઓ રયણઉરે વણિય જિણધમ્મો ॥૨૦॥
મરિઉણ નાગદત્તો સીહઉરે બંભણગ્ગિ સમ્મક્ખો
જાઓ દેસા તેણં વણિયસ્સ મહાદુહં દિણણં ॥૨૧॥
જિણધમ્મો સોહમ્મે ઇંદો વાહણકરી તહા વિપ્પો
એરાવણત્તિ જાઓ તત્તો ચઇઉણ સગ્ગાઓ ॥૨૨॥
નરયાસસેણરાણી સહદેવી હત્થિણાઉરમ્મિ હરી
ઇહ તીએ કુચ્છીએ પુત્તતેણં સમુપ્પણ્ણો ॥૨૩॥

ચઉદસ સુમિણા દિટ્ઠા રાણીએ પુત્ત જમ્મણં જયં
અભિહાણં સુયદિયહે સણંકુમારત્તિ સંઠવિયં ॥૨૪॥
વુદ્ઢિ ગઓ સ કમસો કણ્ણા પરિણએસી નરવઇણં
તસ્સ જયા થીરયણં જણઓ જો વજ્જવેગસ્સ ॥૨૫॥
સહ તેણં સંગામો સણંકુમારસ્સ તત્થ સંજાઓ
ચક્ક રયણમુપ્પણ્ણં યુદ્ધાવસરે મહાદિવ્વં ॥૨૬॥
દસ સહસ હાયણેહિં સણંકુમારો વિજિય છ ખંડરસો
નરદેવ ચક્કવટ્ટી જાઓ સિરિધમ્મ નાહસ્સ ॥૨૭॥
હત્થાઓ જણએણં-ગહિયા દિક્ખા પસણ્ણ ચિત્તેણં
તસ્સંગં દુકરાહિય ઇગૂણ ચાલીસ ધણુમાણં ॥૨૮॥
પણ્ણાસ સહસ વરિસા-કુમરતે મંડલિત્તમેવં ચ
ચક્કિસ્સ ભવ્વરુવં પસંસિયં સોહમ્મિંદેણં ॥૨૯॥
કિચ્ચા વિપ્પસરુવં દો દેવા પચ્ચયપ્પકરણટ્ઠં
અત્થાગયા ય દટ્ઠું-રુવં હિટ્ઠા પસંસીઅ ॥૩૦॥
મત્તો કહીઅ ચક્કી આગંતવ્વં પલોઇઉં રુવં
અત્થાણે તુબ્ભેહિં સમાગયા તત્થ તેડવિ સુરા ॥૩૧॥
ખિણ્ણેહિ તેહિ ભણિયં દીસઇ તત્થત્થરુવ બહુભેઓ
રોગા તુજ્ઝ સરીરે સોલહ જાયાડહુણા ભુવે ॥૩૨॥
સોચ્ચા પચ્ચય કરણા ચક્કી ચિંતીઅગયનિહી દેહો
તત્થ ણ મોહો કજ્જો તવસા સાહલ્લમેયસ્સ ॥૩૩॥
એવં વિયારિઊણં રજ્જા નવનવઇ સહસ વરિસેસું
વિગએસું પવ્વજ્જં વિનયંધર સૂરિ કર કમલા ॥૩૪॥
ચક્કી ગિણ્હીઅ મુયા છટ્ઠટ્ઠમ દસમ પમુહ ત્તવરસિઓ
તુચ્છાહાર વિહાણા પારણેએ સત્તગય પીડા ॥૩૫॥
સંજાયા મુણિ દેહે ખિણ્ણો તહ વિ ન મુણીસરો
વિહિયાસંસા હરિણા દો દેવા વિજ્જરુવેણં ॥૩૬॥
આરુગ્ગ વિહાણટ્ઠં સમાગયા મુણિવરં ભણિઅત્તિ
જઇ તુમ્હાણં કંખા અગયં હુ ણમો તયા અમ્હે ॥૩૭॥
મજ્જં નત્થિ સમીહા એવં ભાસીઅ લદ્ધિ સંપણ્ણો
દવ્વગયા વહસત્તી તુમ્હાણં ભાવગય નાસા ॥૩૮॥

જઇ સત્તી કુણહ તયા એસા કંખા કહંતિ તે દેવા
અમ્હાણં ણો સત્તી ભાવામય નાસિણી ભંતે ॥૩૯॥
ભૂરિ પસંસ કિચ્ચા જણાવિઅ તચ્ચ ભાવતત્તત્થં
સટ્ઠાણં સંપત્તો લક્ખ વરિસ પાલિઅ સુદિક્ખો ॥૪૦॥
સગ્ગે સણંકુમારે રાયરિસીસર સણં કુમાર મુણી
દિવ્વ મહિદ્ધિય દેવો તવ પ્પહાવેણ સંજાઓ ॥૪૧॥
તવસા લદ્ધિપ્પયરો એવં કહિઓ મુણિસ દિટ્ઠંતા
આવસ્સયણિજ્જુત્તી પડિવાયઇ સોહગત્તિ તવો ॥૪૨॥
ભવ્વખમામક્કડિઓ વરધિઇહત્થો પસત્થ મણકીલો
સુહ તવ ભાવ ઘરટ્ઠો ચૂરઇ દુક્કમ્મ ધણ્ણઇં ॥૪૩॥
ધણસત્થવાહં તણઓ ધણ્ણો પહુવીર દેસણં સોચ્ચા
પવ્વઇઓ તિવ્વ તવો સાસણનાહો સમવસરણે ॥૪૪॥
સેણિય નિવ પમુહાણં-પુરઓ દુક્કર વિહાયગે ધણ્ણો
ધણ્ણો સંસી એવં સમયા વેરગ્ગલંકરિઓ ॥૪૫॥
કિચ્ચા વિઉલગિરીએ-અણસગ જોગં સમાહિ મરણાઓ
સવ્વટ્ઠસિદ્ધ દેવો જાઓ તત્તો વિદેહમ્મિ ॥૪૬॥
પાવિસ્સઇ પરમપયં દુવાલસવિહં સુએ તવં ભણિયં
બજ્ઝબ્ભંતર છક્કં-ભાવારિ કિવાણ સારિચ્છં ॥૪૭॥
જસભદ્દ સૂરિ સીસો ખેમરિસી પવર ભિગ્ગહટ્ઠ તવં
પકુણંતો વિસહંતો ઉવસગ્ગે દેવયં પત્તો ॥૪૮॥
અસુહજ્ઝાણં જત્તો-વટ્ટઇ ણો જોગ કરણ પરિહાણી
તં સુહ તવં વિહેયં વિહિણા પરિવક્ખિય નિયાણં ॥૪૯॥
પરમં કારણમેયં સંજમ સંસાહણે તવં વુત્તં
ગઇયા તેણં સુત્તે-સમગં વર સંજમ તવાઇં ॥૫૦॥
સિરિ ગોયમસ્સરુવે ઇહ તવસા સંજમેણમપ્પાણં
ભાવેમાણે વિહરઇ વિવાહ પણ્ણત્તિ વયણમિણં ॥૫૧॥
નિરસણ ભાવો પઢમો-ઉણોદરિયત્તિ વિત્તિસંખેવો
તણુકેસો રસચાઓ-સંલીણત્તં તવો બજ્ઝો ॥૫૨॥
અબ્ભિંતર તવ ભેયા-વેયાવચ્ચં તહેવ પચ્છિત્તં
સજ્ઝાય ઝાણ વિણયા-કાઉસ્સગ્ગત્તિ છક્કમિણં ॥૫૩॥

અણસણ ભાવે ધણ્ણો-દઢપહારિ બિઇજ્જ તઇઅમ્મિ
તણુક્કેસ રસચ્ચાએ-દિટ્ઠંતો મંગુસૂરીઓ ॥૫૪॥
સંલીણયાઇ ખંધો-પચ્છિત્તે વિઉહસીહ સૂરિવરો
અરિહણ્ણગો વિણએ-વેયાવચ્ચેસુ બાહુબલી ॥૫૫॥
સજ્ઝાએ સુભદા-વસુભૂઇ નિદંસણં સુહજ્ઝાણે
સુત્થિય સિવ મુણિપવરા-કાઉસ્સગ્ગમ્મિ દિટ્ઠંતા ॥૫૬॥
નિચ્છયનય મયમેયં-સંવર પયનિરહિલાસ રમભાવી
અપ્પા કમ્મં-સખએ રઓ તવો ગુણિ ગુણા ભેયા ॥૫૭॥
સિરિ તવ પય પણિહાણં-આગમ નોઆગમેહિં કાયવ્વં
ઉવઓગ બોહ કલિઓ-પઢમો કિરિયા હિઓ બીઓ ॥૫૮॥
નિક્ખેવચઉક્કાઓ-પણ્ણત્તો પવયણે તવ વિયારો
જસ તવત્તિહિણં-નામ તવો સે મુણેઅવ્વો ॥૫૯॥
તવ ગુણિ પડિમા ઠવણા-તવો નિયાણણિણોય દવ્વતવો
ભાવ તવો ણિક્કામો-સમયા વિહિરાગરંગઙ્ગે ॥૬૦॥
ઉસહ જિણેસર તિત્થે-વરિસ તવો વદ્ધમાણ તિત્થમ્મિ
છમ્માસ તવો મજ્ઝે-ઉક્કોસા અટ્ઠમાસ તવો ॥૬૧॥
નવપય સાહણ સમએ એવં તવ પય વિયારણા નવમે
દિયહે રંગા સજ્ઝા-પણ્ણાસ ગુણાણુમાણેણં ॥૬૨॥
કાઉસ્સગ્ગાઇ વિહી સિયઘણ્ણાયંબિલાઇ કજ્જાઇ
છટ્ઠ દિણા નવમદિણં-જા સમ્મત્તાઇ સુક્કત્તા ॥૬૩॥
સિરિ તવ પયં સરંતા-પયત્થ તત્તં મણંસિ ભાવેંતા
હોજ્જા તવસ્સ રુવા સાહગ ભવ્વાઽરુહ્લાસા ॥૬૪॥
પયનવગે પજ્જંતે-ભણિયં તવ પયમ્મિસ્સ સુહઝાણં
મણ પિજ્જાઓ સજ્ઝં પૂયાઇવિહી પવિત્થારા ॥૬૫॥
ઉદેસવિહી ભણિઓ સામણ્ણવિહી તહેવ સિદ્ધત્થવે
સોડત્થણ્ણત્થડવિ ગિજ્ઝો આરાહણ તિવ્વ રસિએહિં ॥૬૬॥
મણુયત્તં પુણ્ણેણં-નવપય મય સિદ્ધચક્ક સંસેવા
તત્તો નવમે દિયહે-આરાહેજ્જા પયં નવમં ॥૬૭॥
ગુણરઇ રંગ તરંગો-અમિય વિહાણાયારાઇય પમુઇઓ
વિવિહોવમ સિરિ સંઘો-નિયગુણ રંગં લહેઉ સયા ॥૬૮॥

તવપય સંપૂયાઇય-વંદણ માણેણ હોઙ્ક કલ્લાણં
ઉવસગ્ગ તિમિર વિલઓ-વિજયઇ ભુવણમ્મિ તવ ભાણૂ ॥૬૯॥
સરનિહિનંદિદુમિએ (૧૯૯૫) વરિસે સિરિ પાસનાહ જમ્મદિણે
સિરિ સિદ્ધચક્ક ભત્તે-જઇણઉરી રાયનયરમ્મિ ॥૭૦॥
સુહ સિદ્ધચક્ક સંગં-વરમંગલ તવ પયત્થ વણમેયં
તવ ગણ ગયણ દિવાયર ગુરુવર સિરિ નેમિ સૂરીણં ॥૭૧॥
પઉમેણાયરિએણં રઇયં લચ્છીપ્પહસ્સ પઢણટ્ઠં
ઇય નવપયથુત્તાઇ પણેઅસી પોમ્મસૂરીહં ॥૭૨॥

શ્રી સિદ્ધચક્ક સંદોહ પ્રશસ્તિ

દાણંકનિહિંદુમિએ સિરિ ણેમિજિણેસર જમ્મ દિયહમ્મિ
સિરિ સિદ્ધચક્કરસિએ ધમ્મિય સિરિ રાયણયરમ્મિ· ॥૧॥
તવ ગચ્છાયરિયાણં ગુરુવર સિરિ નેમિ સૂરિ રાયાણં
પઉમેણાયરિએણં વિણિમ્મિઓ વિગુણ સીસેણ ॥૨॥
સિરિ સિદ્ધચક્ક પહુણો-થવ સંદોહાદિ હપ્પવરગંથો
તં ભણિઉણ ભવ્વા હવંતુ સિરિ સિદ્ધચક્ક રયા ॥૩॥

નવપદ આરાધન વિધિ

તં સોઉણં અઇગુરુઅ ભક્તિ સત્તીહિં સંજુઓ રાયા
અરિહંતાઇ પયાણં કરેઇ આરાહણં એવં ।
નવચેઇહરપડિમા જિન્નુદ્ધરાઇ વિહિવિહાણેણં
નાણાવિહ પૂઆહિં અરિહંતારાહણં કુણઇ । ॥2॥
સિદ્ધાણવિ પડિમાણં કારાવણ પૂઅણા પણામેહિં
તજ્જવ મણસાણેણં સિદ્ધપયારાહણં કુણઇ । ॥3॥
ભત્તિબહુમાણ વંદણ વેઆવચ્ચાઇ કજ્જમુજુત્તો
સુસ્સૂસ્ણાવિહિ નિઉણો આયરિયારાહણં કુણઇ । ॥4॥
પાણાસણવસણાઇં પઢંત પાઢંતયાણ પૂરંતો
દુવિહભત્તિં કુણંતો ઉવજ્ઝાયારાહણં કુણઇ । ॥5॥
અભિગમણ વંદણ નમંસણેહિં અસણાઇ વસહિ દાણેહિં

वेआवच्चाइहिं अ साहु पयाराहणं कुणइ । ॥6॥
रहजत्ताकरणेणं सुतित्थ जत्ताहिं संघपूआहिं
सासणपभावणाहिं सुदंसणाराहणं कुणइ । ॥7॥
सिद्धंतसत्थ पुत्थय कारायण रक्खवणच्चणाई
सज्झाय भावणाइहिं नाणपयाराहणं कुणइ । ॥8॥
वयनिअम पालणेणं विरइक्कपराण भत्तिकरणेणं
जइधम्माणुरागेणं चारित्ताराहणं कुणइ । ॥9॥
आसंसाइ विरहिअं बाहिरब्भिंतरं तवोकम्मं
जह-सत्तीइ कुणंतो सुद्धतवाराहणं एमेयाइं उत्तम पया सो ॥10॥

दव्वभाव भत्तिए आराहंतो सिरिसिद्धचक्कमच्चेइ निच्चंपि एवं सिरिपाल निवस्स सिध्धचक्कच्चणं कुणंतस्स अधपंचम वरिसेहिं जा पुन्नं तं तवोकम्मं तत्तो रन्ना निअरज्जलच्छि वित्थारगरुअ सत्तीए गुरुभत्तीए कारिउमारद्धं । तस्स उजमणं कत्थ वि विच्छित्रे जिणहरंमि काउं तिवेइअं पीढं विच्छिण्णं वरकुट्टिमधवलं नवरंग कयपित्तं सालि पमुहेहिं धन्नेहिं पंचवन्नेहीं मंतपूएहिं रइऊण सिद्धचक्कं संपुत्रं चित्तचुज्जकरं । तत्थ अरिहंताइसु नवसु पएसु ससप्पि खंडाइं नालियर गोलयाइं सामत्रेणं ठविज्जंति । तेण पुणो नरवइणा मयणा सहिएण वरविएण ताइंपि गोलयाइं विसेस सहियाइं ठवियाइं जहा - अरिहंतवण धवले चंदण कप्पूर लेव सिअवत्रं अडकक्केअण चउतीस हीरयं गोलयं ठविअं । सिद्धपए पुण रत्ते इगतीस पवालमट्टुमाणिक्कं नवरंग घुसिण - विहिअप्पलेवगुरु गोलयं ठविअं । कणयाभे सूरिपए गोलं गोमेअ पंचरयण जुअं छत्तीसकणय कुसुमं चंदणघुसिणं कियं ठविअं । उवज्झायपए नीले अहिलयदल नील गोलयं ठविअं चउरिदं नीलकलिअं मरगय पणवीस पयगजुअं । साहुपए पुण सामे समयमयं पंचराय पट्टकं सगवीसइरिट्टमणिं भत्तीए गोलयं ठविअं ॥ सेसेसु सिअपएसुं चंदणसिअ गोलए ठवइ राया सगसट्टिग - वत्र सयरि पन्नास । अन्नं च नवपयाणं उद्देसेणं नरेसरो तत्थ तत्त वत्राइं सुमेरुमाला चीराइं मंडेइ । सोलस अणाहएसु अ गुरुआइं लिंगाइं मंडावेइ । नरिंदो नाणा मणिरयण चित्ताइं इगसोलस पंचसु सीइ दोसु चउसट्ठि सस्स-दक्खवाओ कणय कच्चोलिआइं मंडावइ । अट्ठवग्गेसु मणिकणग निम्मिआइं नर नांहो ट्ठ बीअपूराइं वग्गंतर गयपढमे परमिट्ठि पयंमि ठावेइ । खारिक्क पुंजयाइं ठावइ अडयाल लद्धिठाणेसु, गुरुपाउआसु अट्टसु नाणाविए दाडिम फलाणि, नारिंगाइ फलाइं जयाइ ठाणेसु अट्ठसु ठावेइ । चत्तारिउ कोहलए चक्काहिट्ठायग पएसु आसत्र

सेवयाणं देवीणं, बारसय वयगयाइं विज्जसूरि जक्ख जक्खिणि चउसदि्ठ पएसु पूगाइं, पीअबलीकूडाइं चउवीर पएसु ठविआइं, नवनिहि पएसु कंचण कलसाइं विचित रयण पुत्राइं, गहदिसिवालपएसु अ फलफुल्लाइं सवन्नाइं । नरिंदो कारावइ वित्थर विहीए एसो दसविहोदुसो धम्मो कप्पदुमोवमो जीवाणं पुण्णपुण्णाणं सव्व सुक्खाण दायओ धम्मो चिंतामणीरम्मो चिंतिअत्थाण दायओ निम्मलो केवलालोअ लच्छिविच्छिड्डिकारओ कल्लाणिक्कमओ वित्तरुवो मेरुवमो इमो सुमणाणं मणोतुट्ठिं देइ धम्मो महोदओ सुगुत्त सत्तरिवत्तीए सव्वस्सव य सोहिओ धम्मो जयइ । संपत्तो जंबूदीवोवमो इमो एसो अ बोहिं पन्नत्तो तेऽवि तत्तं जिणुत्तमा एअस्स फलभूआय सिद्धा तत्तं न संसओ दंसंता एयमायार तत्त मायरिआवि हु सिक्खयंता इमं सीसे तत्त मुवज्झायावि अ साहयंता इमं सम्मं तत्तरुवा सुसाहुणो एअस्स सद्दहाणेणं सुतत्तं दंसणं पि हु एअस्सेवावबोहेणं तत्तं नाणं पि निच्छयं एअस्साराहणारुवं तत्तं चारित्तमेव य इत्तो जा निज्जरात्तीए रुवं तत्तं तवोऽविअ एवमेयाइं सव्वाइं पयाइ तत्तमुत्तमं । तत्तो नवपइ एसा तत्त भूआ विसेसओ सव्वेहिं भव्वसत्तेहिं नेआ झेओ निच्चं सो एवं नवपयं भव्वा । झायंता सुद्धमाणसा अप्पणो चेव अप्पंमि सक्खं *पिक्खंति अप्पयं अप्पंमि पिक्खि, जं च रवणे खिज्जइ कम्मयं, नतं तवेण तिव्वेण* जम्मकोडीहिं खिज्जए ।

પંચ પરમેષ્ઠી છંદ, ત્રિભંગી છંદ

પ્રણમુ સરસતિ, હોય વરમતિ, ચિત્ત ઉલ્લસે ગુણ થુણવા
શુભભાવે ધ્યાવે, સુખ પાવે, એક ચિત્ત થાવે, યશ સુણવા
જય જય પરમેષ્ઠી, જગમે શ્રેષ્ઠી, દે પદ જેષ્ઠી જગધારં,
ત્રિજગ મઝારં, નામ ઉદારં, જય સુખકારં, નવકારં.. ॥૧॥

બારે ગુણવંતા, શ્રી અરિહંતા, લોક મહંતા, ગુણ ગહેરા,
ઘનઘાતિ કર્મ, મિથ્યા ભર્મ, ત્યાગ અધર્મ, વિષ લહેરા,
શુકલમન ધ્યાયા, કેવલ પાયા, ઈંદર આયા તિણવારં... ત્રિજગ. ॥૨॥

વર પર્ષદા બારે, હર્ષ અપારે, સુણી અવધારે, જિનવાણી,
અમૃત શું પ્યારી, જગ હિતકારી, સુર નરનારી પહેચાણી
કેઈ સંયમ ધારે, કેઈ વ્રત બારે, કર્મ વિદારે, શિવ પ્યારી.. ત્રિજગ. ॥૩॥

દ્વિતીય પદ ધ્યાવો, સિધ્ધા ગુણ ગાવો, ફીર નહીં આવે જિહાં જાઈ
જે અલખ નિરંજન, ભવિ મનરંજન, કર્મકે અંજન, શિવ સાંઈ
પુદ્ગલકા ફંદા, દૂર નિકંદા, પરમાનંદા, અવિકારં.. ત્રિજગ.. ॥૪॥

અષ્ટગુણકે ધારે, જગત નિહારે, કાળ ન મારે, ઉન્નતાઈ
તિહાં સુખ અનંતા, કેવલવંતા, ગુણ ઉચ્ચરતા છે નાઈ
નિજવાસ બતાઇ, ધો મુજ તાઇ, તુમસા નાઇ, દાતારં.ત્રિજગ॥૫॥

ગણિવર પદ ત્રીજે, નિત્ય નમીજે, સેવા કીજે હર્ષ ધરી,
પંચ મહાવ્રત પાળે, દૂષણ ટાળે, ગજ જિમ મહાલે, શૂરહરી
પાંચેવશ કરત, પંચ ઉતરતે, પાંચુઇ હરતે, દુઃખકારં.. ત્રિજગ.॥૬॥

શીતળ જિમ ચંદા, અચળ ગિરીંદા, ગણપતિ ઇંદા, શિરદારં
સાગર જિમ ગહેરા, જ્ઞાન લહેરા, મિથ્યા અંધેરા, પરિહારં
સંપદ વસુપાવે, ન્યાય બઢાવે, પાળે પળાવે, અચારં... ત્રિજગ ॥૭॥

ગુરુ સેવા સાધી, વિનય આરાધિ, ચિત્ત સમાધિ, જ્ઞાન ભણે
બારે અંગ વાણી, પેટી સમાણી, પૂરવ નાણી, સંશય હણે
નિરવદ્ય સત્ય ભાખે, શાસ્ત્ર સાખે, ગુણ અભિલાખે, નિજસારં.. ત્રિજગ ॥૮॥

ઉવજ્ઝાય સ્વામિ, અંતરજામી, શિવગતિ ગામી, હિતકારી,
શીખણરે આવે, જોગ શીખાવે, ન્યાય બતાવે ઉપકારી
દુર્ગતિમા પડતો, કાદવ ગડતો, ચિત્તકરે અડતો, તિનવારં... ત્રિજગ ॥૯॥

કંચુક અહિ ત્યાગે, દૂર ભાગે, તિમ વૈરાગે, પાપ હરે
જૂઠા પરછંદા, મોહની ફંદા, પ્રભુકા બંદા, જોગ ધરે
સબ માલ ખજાના, ત્યાગ હી કીના, મહાવ્રત લીના, અણગારં.. ત્રિજગ ॥૧૦॥

પાળે શુદ્ધકરણી, ભવજલ તરણી, આપદ હરણી, દષ્ટિ રાખે,
બોલે સત્યવાણી, ગુમિ ઠાણી, જગકા પ્રાણી, સમ લેખે
શિવ મારગ ધ્યાવે, પાપ હટાવે, ધર્મ બતાવે, સત્ય સારં.. ત્રિજગ ॥૧૧॥

એ પ્રણમે ભાવે, વિઘ્ન હઠાવે, અરિ હરિ જાવે, દૂર સહી,
જે તપ તે જારી, દુઃખ બિમારી, સોગ સવારી, આ તન હી,
ગ્રહપીડા ભાગે, દૃષ્ટિ ન લાગે, શત્રુ ન જાગે, લીગારં.. ત્રિજગ ॥૧૨॥

એહ મંત્ર જ નીકો, તારક જીકો, ત્રિજગ ટીકો, સુખદાતા
એ મંત્ર કરારી, મહિમા ભારી, લહે નરનારી, સુખશાતા
સરજી વનવેલી, દે ધન ઠેલી, ભવ ભવ કેલી, યહસારં... ત્રિજગ ॥૧૩॥

પદ્માસનવાંળી, રંગનિહાળી, આરતિ ટાળી, ધ્યાન ધરે
ત્રિલોક પયંપે, ભાવસુ જંપે, રિદ્ધિ સિદ્ધિ જંપે જેહ ધરે
એહ છંદ ત્રિભંગી, ગાવે ઉમંગી, ભવ ભયસંગી, જયકારં.. ત્રિજગ ॥૧૪॥

(૨)

સિદ્ધભગવંતનો છંદ ભુજંગપ્રયાતવૃત

જગન્નાથ જગદીશ જગબંધુ નેતા, ચિદાનંદ ચિત્કંદ ચિન્મૂર્તિ ચેતા
મહામોહ ભેદી અમાઈ અવેદી, તથાગત તથા રુપ ભવતરુ ઉચ્છેદી ॥૧॥
નિરાતંક, નિકલંક, નિર્મલ, અબંધો, પ્રભો દીન બંધો કૃપાનીર સિંધો
સદાતન સદાશિવ, સદાશુદ્ધ સ્વામિ, પુરાતન પુરુષ, પુરુષવર વૃષભગામિ ॥૨॥
પ્રકૃતિ રહિત હિતવચન માયા અતિત મહાપ્રાજ્ઞ મુનિયક્ષ પુરુષપ્રતિત
દલિત કર્મભર કર્મફલ સિદ્ધિ દાતા, હૃદયભૂત અવધૂત નૂતન વિધાતા ॥૩॥
મહાજ્ઞાની યોગી મહાત્મા અયોગી, મહા સંન્યાસ વરલચ્છિ ભોગ,
મહાધ્યાન લીનો સમુદ્રો અમુદ્રો, મહાશાંત અતિદાંત માનસ અરુદ્રો ॥૪॥
મહેન્દ્રાદિકૃત સેવ દેવાધિદેવ, નમો તે અનાહત ચરણ નિત્યમેવ
નમો દર્શનાતીત દર્શન સમૂહ, ત્રયીગીત વેદાંતકૃત અખિલહુદ ॥૫॥
વચનમન અગોચર મહાવાક્યવૃત્તે, કૃતાવેધ સંવેધ પદ સુપ્રવૃત્તે
સમાપત્તિ આપત્તિ સંપત્તિભેદે, સકલ પાપ ગરિષ્ઠ તું દિઠ છેદે ॥૬॥
નતુંદૃશ્ય દગ માત્રઈતિવેદ વાદો, સમાપત્તિ તુજ દૃષ્ટિ સિદ્ધાંત વા
વિગત વિના અનુભવે સકલ વાદિ, લખે એક સિદ્ધાંત ધર અપ્રમાદી ॥૭॥
કુમારી દયિત ભોગ સુખ જિમ ન જાણે, તથા ધ્યાન વિણ તુજ મુધા લોક તાણે
કરે કષ્ટ તુજ કારણે બહુત ખોજે, સ્વયં તું પ્રકાશે ચિદાનંદ મોજે ॥૮॥
રટે અટપટી ઝટપટી વાદ લ્યાવે, ન ત્યાં તુ રમે અનુભવિ પાસ આવે
મહાનટ ન હઠયોગમાંહી તુજ જાગે, વિચારે હોય આગે જુ માગે ॥૯॥
તથા બુદ્ધિ શુદ્ધ તુજ જેણી વહી એ કલૌનામ મહી એક થીરથોભ રહિયે
સહસનામ માંહી દપ્પપણિ અપ્પજાણુ, અનંત ગુણે નામ અણંતાવખાણો ॥૧૦॥
અનેકાંત સંક્રાંત બહુ અર્થ શુદ્ધ, જિકે શબ્દ તે તાહરા નામ બુદ્ધ
નિરાસી જપે જેહ તે સર્વ સાચુ, જપે જેહ આસાએ તે સર્વ કાચું ॥૧૧॥
નકો મંત્ર, નવિ તંત્ર, નવિ યંત્ર મોટો, જિસ્યો નામ તાહરો શમ અમૃત લોટો

પ્રભો ! નામ મુજ તુજ અક્ષયનિધાન, ધરું ચિત્ત સંસાર તારક પ્રધાન ॥૧૨॥
અનામિતણા નામનો શ્યો વિશેષ, એ તો મધ્યમા વૈખરીનો ઉલ્લેખ
મુનિરુપ પશ્યંતિ કાંઈ પ્રમાણે, અકલ અલખ તું ઈમ હોય ધ્યાન ટાણે ॥૧૩॥
અનવતારનો કોઈ અવતાર ભાખે, ઘટે તે નહીં દેવને કર્મ પાળે,
તનુગ્રહણ નહીં ભૂત આવેશ ન્યાયે, પ્રથમ યોગ છે કર્મ તનુ મિશ્ર પાયે ॥૧૪॥
અ છે શક્તિ તો જનનિ ઉદરને પેસે, તનુ ગ્રહણવલી પર અદષ્ટેન બેસે
તુરંગ શ્રૃંગ સમ અર્થ જે એહ યુક્તિ, કહે સદહે તેહ અપ્રમાણ ઉક્તિ ॥૧૫॥
યદા જિનવરે દોષ મિથ્યાત્વ ટળ્યો, ગ્રહિઉ સાર સમ્યકત્વ નિજ વાન વાળ્યો
તિહાંથી હુઆ તેહ અવતાર લેખે, જગત લોક ઉપકાર જગગુરુ ગવેખે ॥૧૬॥
અહો યોગ મહિમા જગન્નાથ કેરી, ટળે પંચકલ્યાણકે જગ અંધેરો
તદા નારકી જીવવળી સુખ પાવે, ચરણ સેવવા ધસમસ્યા દેવ આવે ॥૧૭॥
તજી ભોગ લઇ યોગ ચારિત્ર પાળે, ધરી ધ્યાન અધ્યાત્મકેરું ઘનઘાતિ ટાળે,
લહે કેવલજ્ઞાન સુર કોડિ આવે, સમવસરણ મંડાઇ સવિ દોષ જાવે ॥૧૮॥
ઘટે દ્રવ્ય જગદીશ અવતાર એસો, કહો ભાવ જગદીશ અવતાર કેશો
રમે અંશ આરોપ ઘટી ઓઘ દષ્ટી, લહે પૂર્ણ તે તત્ત્વ જે પૂર્ણ દષ્ટિ ॥૧૯॥
ત્રિકાલજ્ઞ અરિહંત જિન પારગામિ, વિગત કર્મ પરમેષ્ઠી ભગવંત સ્વામિ,
પ્રભુ બોધિદાયી ભયદ, આપી સ્વયંભૂ જયોદેવ તીર્થંકરો તુજ શંભુ ॥ ॥૨૦॥
ઇસ્યા સિદ્ધ જિન ના કહ્યા સહસ્ત્ર નામ, રહો શબ્દ ઝઘડો લહો શુદ્ધ ધામ
ગુરુ શ્રી નયવિજય વિબુધ ચરણ સેવી, કહે શુદ્ધ પદમાંહિ નિજ દષ્ટિ સેવી ॥૨૧॥

(૩)

તુમ્હે તરણ તારણ, દુઃખ નિવારણ, ભવિક જન આરાધનં,
શ્રી નાભિનંદન, જગત વંદન, નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૧॥

જગતભૂષણ, વિગત દૂષણ, પ્રણવ પ્રાણ નિરુપકં,
ધ્યાન રુપ, અનોપ ઉપમ-નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૨॥

ગગનમંડળ, મુક્તિ પદવી, સર્વ ઉર્ધ્વ નિવાસનં,
જ્ઞાનજ્યોતિ અનંત રાજે-નમો સિદ્ધ નિરંજનં॥૩॥

અજ્ઞાન નિદ્રા, વિગત વેદન, દલિત મોહ નિરાયુષં
નામ ગોત્ર નિરંતરાયં, નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૪॥

વિકટ ક્રોધ, માન યોધા, માયા લોભ વિસર્જનં,
રાગ-દ્વેષ વિમર્દ અંકુર-નમો સિદ્ધ નિરંજનં
વિમલ કેવલ જ્ઞાન લોચન, ધ્યાન શુક્લ સમીરિતં,
યોગિ નાતિ ગમ્ય રુપં-નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૬॥
યોગ મુદ્રાસમરુસદા, કરી પલ્યંકાસનં
સર્વ દીસે તેજ રુપં-નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૭॥
જગત જીનકે દાસ દાસી, તાસ આશ નિરાસનં,
ચંદ્ર પરમાનંદ રુપં-નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૭॥
સ્વ સમય સમકિત દષ્ટિ જિનકી, સોહે યોગી અયોગીકં,
દેખતામાં લીન હોવે-નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૯॥
તીર્થ સિદ્ધા અતીર્થ સિદ્ધા, ભેદ પંચદસાધિકં,
સર્વકર્મ વિમુકત ચેતન, નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૧૦॥
ચંદ્ર સૂર્ય દીપ મણિકી જ્યોતિ તેન ઉલ્લંઘિતં,
તે જ્યોતિથી અપરમ જ્યોતિ, નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૧૧॥
એકમાંહી અનેક રાજે, અનેકમાંહે એકીકં,
એક અનેકકી નાંહી સાંખ્યા, નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૧૨॥
અજર, અમર, અલખ, અનંત નિરાકાર, નિરંજનં,
પરબ્રહ્મ-જ્ઞાન અનંતદર્શન નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૧૩॥
અતુલ સુખકી લહેરમેં પ્રભુ, લીન રહે નિરંતરં,
ધર્મધ્યાનથી સિદ્ધ દર્શન, નમો સિદ્ધ નિરંજનં ॥૧૪॥
ધ્યાનધૂપં, મન: પુષ્પં, પંચેન્દ્રિય હુતાશનં,
ક્ષમા જાપ સંતોષ પૂજા, પૂજો દેવ નિરંજનં ॥૧૫॥
તુમ્હે મુક્તિ દાતા, કર્મઘાતા, દીન જાણી દયા કરો,
સિદ્ધાર્થ નંદન, જગત વંદન, મહાવીર જિનેશ્વરં ॥૧૬॥

આગમિક શ્રી જિનપ્રભસૂરિરચિત
વિષહર મંત્ર ગર્ભિત પંચપરમેષ્ઠિ મંત્ર સ્તોત્ર

અરિહંત પદ સ્મરણ

૧) મોહ પન્નગ ગરલિ ધરિઉ, જિણહિ સમ્મતુ રસાયણુ ચારિઇ
અરિરિપરમિટ્ઠિ વરમંતુ મણિધરહુ, વિસય મહવિસિ જેમ નવિ મરહુ (૧)

૨) ૐ સિદ્ધિ શ્રી સિ રિદ્ધિ પરમગુરુ કહઇ
સયલવિસહરણુ ઇહુ જસુ હિયઇ રહઇ-અરિરિપરમિટ્ઠિ

૩) થાવર જંગમ અટ્ઠાર વિશ હણએ
તસ અજરુ અમરા પહુ જિણપભુ કુણએ-અરિરિ-પર-મિઠ્ઠિ

૪) મિચ્છ વિસ હરુ ગરુડુ દેઉ અરિહંતુ
સયલ વિસ ઉપવિસહં એહ મૂલમંતુ-અરિરિપરમિઠ્ઠિ

૫) ત્રિજગહિતુ અટ્ઠદસ દોસિહિં રહિતુ
હરઇ વિસુ સુમરિયઉ અતિસય સહિતુ-અરિરિ-પરમિઠ્ઠિ

સિદ્ધ-પદ સ્મરણ

પન્નરસિભેદિ ભવજલહિ જગુ તારઇં, નામ મંતેણ જે પાવવિસુ વારઇં
જજ્જ(સ્સ) ચતુર્દશ ભુવનત્થિ વિ સુહંસ

૧) સસિદ્ધ મણિધરઉ તુમ્હિ મુત્તિ અ વયંસ (૧)
અણંત દંસણવિરિય સિદ્ધ સહુ માણઇ

૨) વિમલકેવલનયણિ ભુવણિ પરિયાણંઇ-જજ્જ ચતુ...
ધમ્મજલિ પાવુ મલુ જેહિં પક્ખાલિઉ

૩) સુક્કજ્ઝાણાનલેણ કમ્મવણુ જાલિઉ-જજ્જ-ચતુ....
જાહં નહુ જમ્મ જર મરણુ ભય રોગા

લોહમય મોહ નહુ સોગ વિયોગા-જજ્જ-ચતુ....

આચાર્ય પદ સ્મરણ

સુમરિ જિય તાહં આયરિયહંપાય જાહપરભવિ વિસુ નાસએ કાય
વપુરિ વિસહર કુલિંગ મંતવરનાહો

૧) સુમરિઅ સૂરિવરુ સિરિભદ્દબાહો
ચઉદપૂરવ તણાશુસ્ય જે જાણઇં

૨) સયલ અતિસય સુત્ત મંતવક્ખાણઇં-વપુરિ વિસ
નરયગઇ કૂવ નિવડંતુ જણું રક્ખઇ

૩) સુયનયણિ ઉડ્ઢઅહ લોઅઠિઇં પિક્ખઇં - વપુરિ વિસ
હોંતિ છત્તીસ ગણહર ગુણિહિં સોહઇં

૪) ભવિયપંકજ દેસણ કિરણિ પડિબોહઇ-વપુરિ વિસ

ઉપાધ્યાય પદ સ્મરણ

સૂ(સુ)ય જલહિ પારગય બારસ અંગ મુણિપવર જે પઢાવઇં જિયાણંગ
ૐ ઉવઝાયગારુડિય અણુસરહુ,

૧) અંતર બાહિર વિસપસરુ જિમજર હુ ૐ ઉવજ્ઝાય
ધમ્મદેસણ કરણનિઉણ ગુણરયણ

૨) રોહણાચલ સરિસ નિમ્મલચરણ ૐ ઉવજ્ઝાય
હ્રીં અસમ ઉવસમ અમયરસસિત્ત

૩) કમ્મવિસુ હણઇ જે પાયડિય તત્ત ૐ ઉવજ્ઝાય
શ્રીં વિમલબોધ કરઇ ય ઉવજ્ઝાય

૪) વિહિય વિહિપુવ્વ પંચવિહ સજ્ઝાય ૐ ઉવજ્ઝાય

સાધુ પદ સ્મરણ

પંચમહવ્વય મેરુગિરિસરિસ, ધરંઇ જે સીલ લીઇ દુદ્ધરિસ

૧) અરિરિખરતર સંજમરહ ધુરધવલ, મુણિવસહુ નમહ આગમ વિહિકુસલ
સાહુ (અર્હ(હૈં) મહામંતુ નિતુ ધ્યાય ઇ

૨) દોસિ બાયાલિ સુદ્ધન્નુ જે ચાહઇં અરિરિખરતર-
મલમલિણગત્ત ચારિત્ત સુપવિત્ત

૩) પણસમિતિ સમિત્ત તિગુત્ત અપમત-અરિરિખરતર-
કમ્મઅહિઅટ્ઠ કુલ દપ્પુ જે નાસઇ

(૪) પાસવિસહરુમંતુ હિયઇ અધિવાસઇં-અરિરિખરતર-

બીજઅક્ખરસહિત મંત સુવિસિટ્ઠા (ટ્ઠ) સરહ સિરિ દેવભદસૂરિ ઉવઇટ્ઠા (ટ્ઠ)
ચઉદપૂરવતણઉ અત્થુ ઇહ સારુ

૧) હિયઇકરિ પંચપરમિટ્ઠિ નવકારુ (૧)
ધરહુ પરમિટ્ઠિ મહામંતુ ધીરા

૨) લહહુ જિમસયલ વિસજલહિપરતીરા-ચઉદપૂરવ
ભઉ હરઇ, વાહિ અહિચોર હરિ હસ્તિ
૩) સુક્ષ્મિનવકારુ નિતુ ગુણઉ મણિસત્થિ-ચઉદપૂરવ
આગામિક સૂરિંઇદ જિણપહુવયણૂ
૪) જો સુણઇ સો લહઇ સુહરયણૂ-ચઉદરપૂરવ

શ્રી જિનવલ્લભસૂરિ રચિત પંચપરમેષ્ઠિ નમસ્કાર માહાત્મ્યમાંથી

નિયસિર ઉપર ઝાણ મજ્ઝ ચિંતવૈ કમલનર
કંચનમયઅઠદલ સહિત તિણમાંહિ કનકવર
તિહાં બેઠા 'અરિહંત દેવ' પઉમાસણ ફટિકમણિ
સેયવત્થપહરેવિ પઢમપય ચિંતઉ નિયમણિ
નિવ્વારિય ચઉગઇગમણપામિય સાસયસુક્ખ
અરિહંત ઝાણઇ તુમ લહો જિમઅજરામર મુક્ખ ॥૧॥

પન્નરભેય તિહાં 'સિદ્ધ બીયપદ' જે આરાહઇ
રાતૈ વિદ્રુમ તણેં વણ્ણ નિયસોહગ સાહઇ
રાતી ધોતી પહરી જપઇ સિદ્ધહિ પુવ્વદિસિ
ચંચલ સિદ્ધિ તિહાં નરહ હોઇ તતખિણ સયવસિ
મૂલમંત્ર વસીકરણ અવરસહુ જગ ધંધ
મણિમૂલ ઓસહિ કરઇ બુદ્ધિહીણજચંધ (૨)
દક્ષિણદિસિ પંખડી જપૈ નમો આયરિયાણં
સોવનવણ્ણહુ સીસસહિત ઉવએસહ નાણં
રિદ્ધિ સિદ્ધિ કારણે લાભ ઉપર જે ધ્યાવઇ
પહિરવિ પીલાવત્થ તેહ મનવંછિય પાવઇ
ઇણ ઝાણઇ નવનિધિ હુવૈ રોગ કદિ નવિ હોઇ
ગજરથ હયવર પાલખી ચામર સિરજોઇ (૩)
નીલવણ્ણ ઉવજ્ઝાય સીસપાઢંતા પચ્છિમ
આરાહિજ્જૈ અંગપુવ્વ ધારંત મણોરમ
પચ્છિમ દિસિ પંખડી કમલ ઉપર સુહઝાણં
ગુરુલઘુ જે લક્ખૈ વિદુર, તિહાંનર બહુફલ હોઇ
ભાવવિહુણા જે જપે, તિહાં ફલ સિદ્ધ ન કોઇ (૪)

સર્વસાધુ ઉત્તર વિભાગ સામલા બઇટ્ઠા
જિણધર્મ લોય પયાસયંત ચારિત્તગુણ જિટ્ઠા
મન વયણ કાએહિં જપૈ જે એકૈ ઝાણઇં
પંચવણ્ણ તિહાં નાણ ઝાણગુણ એહ પ્રમાણે
અનંત ચોવીસી જગહુઇ એ હોસી અવર અનંત
આદિ કોઇ જાણે નહી ઇણ નવકારહમંત (૫)

અરિહંત બત્રીસ બિરુદાવલી

જયસંસાર સાગર સકલ જંતુ તારણ (૧)
જયજન્મ મરણ દુક્ખ નિવારણ (૨)
જય સોળ કલા સંપૂર્ણ શિ (શ) શિવદન (૩)
જયચઉત્રીસ અતિશય સદન (૪)
જય સકલ કલ્યાણ વલ્લીકંદ (૫)
જય સકલ સંગ્રામ પરમાનંદા (૬)
જય દુક્ખદાવાગ્નિ શમાવન અંભોધર (૭)
જય સંઘ મહામંદર શ (શે) ખર (૮)
જય શત્રુ મિત્ર સમાન માનસ (૯)
જય મોહ મૂર્ચ્છા નિવારણ સુધારસ (૧૦)
જય અમૃતકુંડ સમાલોચન (૧૧)
જય સકલકુમત સંકોચન (૧૨)
જય મુગતિ માર્ગ વાહક સાર્થવાહ (૧૩)
જય મિથ્યાત્વ વૃક્ષોન્મૂલન જલપ્રવાહ (૧૪)
જય શરણાગત વજ્રપંજરવીર (૧૫)
જય અનંતગુણપરિકલિતશિ(શ) રીરા (૧૬)
જય સકલ સુરાસુરનરાધિપતિનાયક (૧૭)
જય સર્વજીવ અભયદાન દાયક (૧૮)
જય ચઉસટ્ઠિ દેવેંદ્રપૂજિત પાદપદ્મ (૧૯)
જય અનંત જ્ઞાન દર્શન ગુણ સદ્મ (૨૦)
જય સકલ વિષય કષાય ચૂરણ (૨૧)
જય ત્રિભુવનજન મનોવાંછિત પૂરણ (૨૨)
જય સકલ શલાકાપુરુષ પ્રધાં(ધા)ન (૨૩)

જય પંચાનંત લિ(લ)ક્ષ્મીનિધાન (૨૪)
જય સકલ લોકાલોકપ્રકાશકર (૨૫)
જય વિમલકેવલજ્ઞાન દિનકર (૨૬)
જય પરમોત્તમસિદ્ધિવધૂવર (૨૭)
જય મોક્ષ ફળદાયક કલ્પતરુ (૨૮)
જય સિદ્ધિ સરોવર નિવાસી રાજહંસ (૨૯)
જય સકલત્રિભુવનશિરોવતંસ (૩૦)
જય યોગીન્દ્ર ચૂડામણિ મુનીશ્વર (૩૧)
જય સકલ ત્રિભુવનૈક પરમેશ્વર ! નમસ્તે નમસ્તે નમસ્તે (૩૨)

શ્રી જિનપ્રભસૂરિ શિષ્ય રચિત

નવકાર (નમસ્કાર) મહામંત્ર

સુખકારણ ભવિયણ સમરો નિત નવકાર
જિનશાસન આગમ ચૌદ પૂરવનો સાર ॥૧॥
ઈણમંત્રની મહિમા કહેંતા ન લહું પાર
સુરતરુ જિમ ચિંતિત વાંછિત ફલ દાતાર ॥૨॥
સુર દાનવ માનવ સેવ કરે કર જોડી
ભૂમંડલ વિચરે તારે ભવિયણકોડી ॥૩॥
સુખ દે વિલસે અતિશય જસ અનંત
પહેલે પદ નમીએ અરિગંજન અરિહંત ॥૪॥
જે પન્નરભેદે સિદ્ધ થયા ભગવંત
પંચમીગતિ પોહોતા અષ્ટ કરમ ક્ષરી અંત ॥૫॥
કલ અકલ સુરુપી પંચાનંતક દેહ
સિદ્ધપદ પણમુ બીજે પદવળી એહ॥૬॥
ગચ્છભાર ધુરંધર સુંદર શશિકર સોમ
કરેસારણ વારણ ગુણ છત્તીસે તોમ ॥૭॥
શ્રુતજાણ શિરોમણિ સાયર જિમગંભીર
ત્રીજે પદ નમીએ આચારજ ગુણધીર ॥૮॥
શ્રુતધર આગમ સૂત્ર ભણાવે સાર
તપવિધિસું જોવે ભાખે અર્થવિચાર ॥૯॥

મુનિવર ગુણ જોતા તે કહીયે ઉવજ્ઝાય
ચોથે પદ પ્રણમું અહનિશ તેહના પાય ॥૧૦॥
પંચ આશ્રવ ટાળે પાળે પંચાચાર
તપસીગુણધારી વારી વિષયવિકાર ॥૧૧॥
ત્રસથાવર પીડહર લોકમાંહી જે સાધ
ત્રિવિધે તે પ્રણમુ પરમારથ જિણ લાધ ॥૧૨॥
અરિ કરિ હરિ ડાયણી સાયણી ભૂત વેતાલ
સર્વપાપ પ્રણાસે ભાસે મંગલમાળ ॥૧૩॥
ઇણ સમર્યા સંકટ દૂર ટળે તત્કાળ
ઇમ જપે જિનપ્રભસૂરિવર શિષ્યબાળ ॥૧૪॥

શ્રી ચારિત્રસાર કૃત પંચપરમેષ્ઠિ વિનંતિ

પહિલઉં પ્રણમઉં શ્રી અરિહંત, દુક્ખ તણા જિણિ કિધા અંત
દોષ અઢાર રહિત ગુણ ભલા, જે વંદઇ તસુ ચડતી કલા ॥૧॥
ચઉમુખી બઇઠા ધરમ કહંતિ, ભાવ જિણેસર તેય ભણંતી
ધુરિ આદીસર અંતિમ વીર, નામ જિણેસર સાહસ ધીર ॥૨॥
ઠવણ જિણા જિણપડિમા કહી, જિહાં દેખઉં તિહાં વંદઉ સહી
પદ્મનાભ આદઇ જે હુસઇ, દ્રવ્ય જિણા તે મુઝ મનિ વસઇ ॥૩॥
કરજોડી નઈ કરુ પ્રણામ, આરી જિણેસર સમરીનામ
જે જંગબંધવ ત્રિભુવનનાથ, મુગતિ હિ જાતાં મેલંઇસાથ
હિવહું પ્રણમઉં સિદ્ધ અનંત, આઠ કરમ જિણિ કિધા અંત
પંચાચાર ધુરંધર ધીર, અંતિમ જલનિધિ જિમ ગંભીર ॥૫॥
આચારિજ સમરુ સયવાર, ભવ સાયર ઉતારઇ પાર
ગુણ છત્તીસ કરી સંજુત્ત, જિણસાસણજે ઉત્તમ પત્ત ॥૬॥
હિવ ઉવજ્ઝાય પાય પણમેસુ, મનવંછિત સુખસહેલ સુ
સૂત્ર સમગ્રતણા ભંડાર, ગુણમણિ રોહણગિરિ અવતાર ॥૭॥
જગિ ચારિત્રિયા જે જે છઇ સાર, ન કરઇ ષડ્વિધ જીવાબાધ
સત્તાવીસ ગુણે સંજુત, નિરમલસીલ સદા સુપવિત ॥૮॥
સંહસ અઢાર સીલરથ ધાર, દોષ રહિત જે લિંઇ આહાર
આપ સમ સવિ માણઇ જીવ, ભગતિ કરી તે નમઉં સહીવ ॥૯॥

પાંચઈ પંચમ ગતિ દાતાર, જાણી સેવા કીજઇ સાર
જિમસંસાર તણા દુઃખ જાઇ, મનવંછિત ફલ નિશ્ચય થાઇ ॥૧૦॥
વાર બે લેસ્યઇ જે નામ, તે લહિસ્યઇ સિવ કેરઉ કામ
ઇમ બોલઇ શ્રી ચારિત સાર, પાંચઇ પદ સંસારઇ સાર ॥૧૧॥

ઉપા. યશોવિજયજીકૃત પંચ પરમેષ્ઠિ ગીતા

પ્રણમીએ, પ્રેમસ્યુ વિશ્વત્રાતા, સમરીએ શારદા સુકવિમાતા
પંચ પરમેષ્ઠિગુણથુણણ કીજે, પુણ્ય ભંડાર સુપરિં ભરીજે ॥૧॥

અરિહંત પુણ્યના આગર, ગુણ સાગર વિખ્યાત
સુરઘરથી ચવી ઉપજે, ચઉદ સુપન લહે માત
જ્ઞાન ત્રણેં શુ અલંકર્યા, સૂર્યકિરણે જેમ
જનમે તવ જનપદ હુએ, સકલ સુભિક્ખ બહુ પ્રેમ ॥૨॥

દશ દિશા તવહો એ પ્રગટ જ્યોતિ, નરકમાં પણ હો એ ખિણ ઉદ્યોતિ
વાય વાએ સુરભિ શીતમંદ, ભૂમિ પણિ માનુ પામે આનંદ ॥૩॥

દિશિકુમરી કરે ઓચ્છવ, આસન કંપે ઇંદ્ર
રણકઇરે ઘંટ વિમાનની, આવે મિલી સુરવૃંદ
પંચરુપ કરી કરિ સુરગિરિ શિખરે લેઇ જાઈ
ન્હવરાવે પ્રભુ ભગતિ, ક્ષીર સમુદ્ર જલ લાઇ ॥૪॥

સ્નાત્ર કરતા જગત ગુરુ શરીરે, સકલ દેવે વિમલ કળશ નીરે
આપણા કર્મમલ દૂરી કીધા, તેણ તે વિબુધ ગ્રન્થે પ્રસિદ્ધા ॥૫॥

ન્હવરાવી પ્રભુ મેહલે રે, જનની પાસે દેવ
અમૃત ઠવે રે અંગૂઠડે, બાલપીયે એહ ટેવ
હંસ કોંચ સારસ થઇ, કાને કરે તસનાદ
બાળક થઇ ભેલા રમે, પૂરે બાલ્ય સવાદ ॥૬॥

બાલતા અતિક્રમે તરુણભાવે, ઉચિત થિતિ ભોગ સંપત્તિ પાવે
દષ્ટિ કાંતાઇ જો શુદ્ધ જોવે, ભોગ પિણ નિર્જરા હેતુ હોવે ॥૭॥

પરણી તરુણી મન હરણી, ધરણી તે સો ભાગ
શોભા ગર્વ અભાવ, ઘર રહેતા વૈરાગ
ભોગ સાધન જબ મડે, મડે વ્રત સ્યુ પ્રીતિ

તવ વ્યવહાર વિરાજે, વૈરાગી પ્રભુનીતિ ॥૮॥
દેવલોકાંતિકા સમય આવે, લેઇ વ્રત સ્વામિ તીરથ પ્રભાવે
ઉગ્ર તપ જપ કરી કર્મ ગાલે, કેવલી હોઇ નિજ ગુણ સંભાલે॥૯॥

ચઉત્રીસ અતિશય રાજતા, ગાજતા ગુણ પાંત્રીસ
વાણી ગુણ મણિ ખાણી, પ્રતિહાર્ય અડ ઇસ
મૂલાતિશય જે ચાર, તે સાર ભુવન ઉપગાર
કારણ દુઃખ ગણવારણ ભવતારણ અવતાર ॥૧૦॥

દેહ અદ્‌ભુત રુચિર રુપગંધ, રોગમલ સ્વેદની નહિં સંબંધ
શ્વાસ અતિસુરભિ ગોખીર ધવલ, રુધીરને માંસ અણવિત્ર અમલ ॥૧૧॥

કરેઇ ભવથિતિ પ્રભુ તણી, લોકોત્તર ચમત્કાર
ચર્મચક્ષુ ગોચર નહી, જે આહાર નિહાર
અતિશય એહ જે, સહજના, ચાર ધરે જિનરાય
હવે કહીએ અગ્યાર જે, હોઈ ગએ ઘણઘાય॥૧૨॥

ક્ષેત્ર એક યોજનમેં ઉચ્છાહિં, દેવનરતિરિય બહુ કોડિ માંહિ
યોજન ગામિણી વાણી ભાસે, નરતિરિય સુર સુણે નિત ઉલ્લાસે ॥૧૩॥

યોજન શત એકમાંહિ જિહાં જિનવર વિહરંત
ઇતિમારિ દુર્ભિક્ષ વિરોધ વિરાધિ ન હુંત
સ્વપરચક્ર અતિવૃષ્ટિ અવૃષ્ટિ ભયાદિક જેહ
તે સવિ દૂરિ પલાયે, જિમ દવ વરસત મેહ॥૧૪॥

તરણિ મંડલ પરે તેજ તાજે, પૂંઠિ ભામંડલ વિપુલ રાજે
સુરકૃત અતિશય જેહ લહિએ, એક ઉણા હવે વીસ કહીએ ॥૧૫॥

ધર્મ ચક્ર શુચિ ચામર વત્રત્રય વિસ્તાર
છત્રત્રય સિંહાસન, દુંદુભિનાદ ઉદાર
રત્નત્રય ધ્વજ ઉંચો, ચૈત્ય દ્રુમ સોહંત
કનકકમલ પગલાં હવે, ચઉમુહ ધર્મ કહંત ॥૧૬॥

વાયુ અનુકૂલ સુખમલ વાયે, કંટકા ઉંધ મુખ સકલ થાએ
સ્વામિ જબથી વ્રત યોગ સાધ, કેશનખ રોમ તબથી ન વાધે॥૧૭॥

કોડી ગમે સુર સેવે પંખી પ્રદક્ષણ દેંતિ
ઋતુ અનુકૂલ કુસુમભર ગંધોદક વરસંતી

વિષય સર્વ શબ્દાદિક, નવિ હોવે પ્રતિકૂલ
તરુપણ સવિ શિર નામે, જિનવરને અનુકૂલ ॥૧૮॥

હવે કહું જેહ પણતીસ વાણી, ગુણ સકલ ગુણતણી જેહ ખાણી
પ્રથમ ગુણ જેહ સંસ્કાર વંત, ઉદાત ગુણ અપર સવિ સુણે સંત ॥૧૯॥

શબ્દ ગંભીરપણુ જિહાં, વલી ઉપચારોપેત
અનુનાદિત્વ સરલતા, ઉપનીત રાગ સમેત
શબ્દાતિશય એ સાત, અર્થાતિશય હવે જોય
મહાર્થતા અવ્યાહત શિષ્ટપણુ ગુણ હોય ॥૨૦॥

ગુણ અસંદિગ્ધ વિગતોત્તરત્વ, જનહૃદયગામિ ગુણ મધુરત્વ
પૂર્વ અપરાર્ધ સાકાંક્ષભાવ, નિત્ય પ્રસ્તાવ ઉચિત સ્વભાવ ॥૨૧॥

તત્ત્વનિષ્ઠ અપ્રકીર્ણ, પ્રસૃત નિજશ્લાઘા
અન્યનિંદા રહિત, અભિજીત મધુર અને સ્નિગ્ધ
તે ધન્ય મર્મત વેધઇ ઉદાર ત્રિવર્ગ પ્રતિબદ્ધ
કારકાદિ અવિપર્યય વિભ્રમ રહિત સુબદ્ધ ॥૨૨॥

ચિત્રકર અદભુતા રતિવિલંબ, જાતિસુવિચિત્ર સુવિશેષબિંબ
સત્વપરવર્ણ પદ વાક્ય, શુદ્ધિ, નહિય વિચ્છેદ ખેદે નરુદ્ધ ॥૨૩॥

ઇમ પાંત્રીસ ગુણે કરી, વાણઈ વદે અરિહંત
સર્વ આયુ જે કોઇ સુણે તો નહી ભૂખ ન ભ્રાંત
રોગ શોગ ન જાગે, લાગે મધુર અત્યન્ત
ઇહાં આવશ્યક ભાખ્યો, કિવિદાસી દૃષ્ટાંત ॥૨૪॥

દેવદુંદુભિ કુસુમવૃષ્ટિ છત્ર, દિવ્ય ધ્વનિ ચામર આસન પવિત્ર
ભવ્યભામંલ દ્રુમ અશોક, પ્રતિહારય હરે આઠ શોક ॥૨૫॥

રાગાદિક જે અપાય તે, વિલયગયા સવિ શેષ
ઉગ્યો જ્ઞાન દિવાકર, જય જય હુઓ જગિ ઘોષ
વાણી કુમતિ કૃપાણી ત્રિભુવન જન ઉપચાર
પામે જન જે વ્યાપક મૂલાતિશય એ ચાર ॥૨૬॥

મહામાહણ મહાગોપનાહ, મહાનિર્યામક, મહાસત્થવાહ
બિરુદ મહાકથિતતણું જે ધરંત, તેહના ગુણ ગણે કુણ અનંત ॥૨૭॥

પુણ્ય મહાતરુ ફલદલ, કિસલય ગુણ તે અન્ય
અન્ય તે ક્ષાયિક સંપત્તિ, ઉપકારે કરી ધન્ય
ક્ષીરનીર સુવિવેકએ, અનુભવ હંસ કરે ઇ
અનુભવ વૃત્તિ રે રાચે, અરિહંત ધ્યાન ધરેઇ ॥૨૮॥

બુદ્ધ, અરિહંત, ભગવંત, ભ્રાતા, વિશ્વ વિભુ શંભુ, શંકર વિધાતા,
પરમ, પરમેષ્ઠિ, જગદીશ, નેતા જિન જગન્નાથ, ઘનમોહ જેતા ॥૨૯॥
મૃત્યુંજંય, વિષજારણ, જગતારણ, ઇશાન
મહાદેવ, મહાવ્રતધર, મહાઈશ્વર, મહાજ્ઞાન
વિશ્વબીજ, ધ્રુવધારક, પાલક, પુરુષ પુરાણ
બ્રહ્મપ્રજાપતિ, શુભમતિ, ચતુરાનન, જગભાણ ॥૩૦॥

ભદ્ર, ભવઅંતકર, શત આનંદ, કમન કવિ, સાત્વિક, પ્રીતિકંદ,
જગપિતામહ, મહાનંદદાયી, સ્થવીર, પદ્માશ્રય પ્રભુ, અમાયી ॥૩૧॥
વિષ્ણુ, જિષ્ણુ, હરિ, અચ્યુત, પુરુષોત્તમ, શ્રીકંત
વિશ્વંભર, ધરણીધર, નરક તણો કરે અંત
હૃષિકેશ, બલિસૂદન, ગોવર્ધનધર, ધીર,
વિશ્વરુપ, વનમાલિ, જલશય, પુણ્યશરીર ॥૩૨॥

આર્ય, શાસ્તા, સુગત, વિતરાગ, અભયદાતા, તથાગત, અનાગત
નામ ઇત્યાદિ અવદાત જાસ, તેહ પ્રભુ પ્રણમતા દિઓ ઉલ્લાસ ॥૩૩॥
નમસ્કાર અરિહંતને વાસિત જેહનું ચિત્ત
ધન્ય તેહ કૃતપુણ્ય તે જીવિત તાસ પવિત
આર્તધ્યાન તસ નવિહુએ, નવિહુએ દુર્ગતિવાસ
ભવક્ષય કરતા રે સમરતાં, લહિએ સુકૃતિ અભ્યાસ ॥૩૪॥
અરિહંત પદ-વર્ણન સમાપ્ત

આત્મગુણસકલ સંપદ સમૃદ્ધ, કર્મક્ષય કરી હુઆ જેહ સિદ્ધ,
તેહનું શરણ કીજે ઉદાર, પામીયે જેમ સંસારપાર ॥૩૫॥
સમકિત આતમ સ્વચ્છતા, કેવલ જ્ઞાન અનંત
કેવલદર્શન વીર્ય તે શક્તિ અનાહત તંત
સૂક્ષ્મ અરુપ અનંતની, અવગાહન જલ્યા કાઠ
અગુરુ લઘુ અવ્યાબાધએ, પ્રગટચા શુચિગુણ આઠ ॥૩૬॥

સર્વશત્રુક્ષયે, સર્વરોગ, વિગમથી હોત સર્વાર્થ યોગ
સર્વ ઇચ્છા લહે હોએ જેહ, તેહથી સુખ અનંતો અછેહ ॥૩૭॥

સર્વકાલ સર્પિંડિત, સિદ્ધતણી સુખરાશિ
અનંત વર્ગને ભાગે, માવે ન સર્વ આકાશ
વ્યાબાધા ક્ષય સંગત, સુખલવ કલ્પે રાશિ
તેહનો એહ ન સમુદય, એહનો એકપ્રકાશ ॥૩૮॥

સર્વકાલા કલણણંત વગ્ગ, ભયણ આકાશ અણુમાણ સગ્ગ
શુદ્ધ સુહણં તણં તથ્થ દેશી, રાશિ ત્રિણે અણંતે વિશેષી ॥૩૯॥

કાલભેદ નહિ ભેદક, શિવસુખ એક વિશાલ
જિમ ધન કોડિની સત્તા, અનુભવતા ત્રિહુંકાલ
કોડિ વરસના રે આજના, સિદ્ધમાં નહીં હોઈ ભ્રાંતિ
જાણે પણ ન કહે જિન, જિમ પુરગુણ ભિલ્લજાતિ ॥૪૦॥

જાણંતો પણ નગર ગુણ અનેક, ભીલની પલ્લિમાંઇ ભીલ એક
નવિ કહે વિગર ઉપમાન જેમ, કેવલી સિદ્ધ સુખ ઈત્થ તેમ ॥૪૧॥

અશ્વ વાહને કાંઈ ચાલ્યો રે, નરપતિ સુરપતિ રુપ
એક વિવેક વિરાજે એ, બીજે એ સાજ અનૂપ
અશ્વે અપહૃત સૈન્યતે, છોડી દોડી જાય
પાલિને પરિસરિ મેલ્હી તે, બેઠી ઇક તરુ છાય ॥૪૨॥

એક તે ભીલ અવિનિત તુરગેં, કષ્ટ ઉપનીય છુહ તરસ લગેં
મ્લાન મુખ દેખ્યો ભીલ એકે, તેહ પિણ ચમકયો તાસ ટેકે ॥૪૩॥

એક એક ને દેખે રે, ન વિશેષે નિજરુપ
એક સુવર્ણ અલંકૃત, એક તે કાજલ કૂપ
ટંગમગ જોઇ રે પશુ પરિ, ભાષા નવિ સમજાય
અનુમાને જલ આણીયો, ભીલ લેઇ નૃપને પાય ॥૪૪॥

મધુરફલ આણી નૃપને ચખાવે, ચિત્તને પ્રેમ પરિપરિ સિખાવે
બંધુ પિતૃ માતૃથી અધિક જાણ્યો, ભીલ તે ભૂપતિચિત આણ્યો ॥૪૫॥

એતલેં આવી રે સેના, પગિ જોતી મગ્ગ
ગર્જિત ગજ હેષિત હય, રથ પદાતિક વગ્ગ
વાજાં રે વાગા જીતના, છાંટણા કેસર ઘોલ,
ઓચ્છવ રંગ વધામણા, નવનવ હુઆ રંગરોલ ॥૪૬॥

બંદિજન છંદસ્યુ બિરુદબોલે, કોઇનહી તાહરે દેવ ! તોલે
થેઇ થેઇ કરત નાચે તે નટુઆ, ગીતસંગીત સંધ્યાન પટુઆ ॥૪૭॥
આગે ધરિયા રે મોદક મોદકરણ સુપ્રબંધ
દિવ્ય ઉદક વલી આણ્યા, શીતલ સરસ સુગંધ
નૃપકહે ભીલ આરોગે તે મુજ આવે ભોગ
વેચાતો હું લીધો ઇણ અવસરે સંયોગ ॥૪૮॥
વસ્ત્ર અલંકાર તેહને પહેરાવ્યા, મૂલગાં તુચ્છ અંબર છોડાવ્યા
દિવ્ય તાંબૂલભૃત ભુખતે સોહે, વિજય ગજરાજ સાથિ આરોહે ॥૪૯॥
કોઇ આરોહયા રે વારણ, ઢમકયા ઢોલ નિશાણ
નાદે અંબર ગાજે, સાજે સબલ મંડાણ
નગર પ્રવેશ મહોચ્છવ, અચરિજ પામે રે ભીલ
જાણે હું સરગમાં આવ્યો, રાખી તેહ જ ડીલ ॥૫૦॥
દેખી પ્રાકાર આકાર હરખ્યો, નગરનો લોક સુરલોક પરખ્યો
આપણ શ્રેણી બેઠા મહેલ્ય, માનિઆ સુગણ ગણરાજ સભ્ય ॥૫૧॥
પહરી રે પીત પટોલી, ઓલી કેશ પુનીત
ભંભર ભોલી ટોલી, મિલિ ગાવત ગીત
દામિનીપરિ ચમકંતી રે, કામિની દેખે સનૂર
ભાલતિલક મિસિ વિભ્રમ, જીવિત મદન અંકુર ॥૫૨॥
દેખ્યા રાયરાણા સતે જેહ, ઋદ્ધિનો પાર નહિ હુઓ તેહ
ભૂપ નિજસદન પુહતો ઉલ્લાસ, ભીલને દિદ્ધ સમ્મુખ આવાસ ॥૫૩॥
ભોજન શયન આચ્છાદન, ગંધ વિલેપન અંગ
ખબર લીયે નૃપ તેહની, નવ નવ કેલવે રંગ
આધે બોલે તે સવિ કરે, મનિધરે તેહજે કાજ
કયમિસ અપયશ તે ગણે, જે નવિ દિધુ રાજ ॥૫૪॥
દિવસ સુખ માનતા તાસ વીતા, કેતલા રંગરમતા વિચિંતા
એકદા આવ્યો જલદકાલ, પંથિજન હદયમાં દેત ફાલ ॥૫૫॥
કૃત મુનિશમ પરિહાર, હારાવલિ દિસ ભાગ
પ્રકટિત મોર કિંગારા, વિરાચિત દારા રાગ
વિરહણિ મન અંગારા, ધારાધર જલધાર
વરષત નિરખિત ઉપનો, તસ મન માંહિ વિકાર ॥૫૬॥

સાંભર્યા દિવસ ગિરિ ભૂમિ ફિરતા, દેખતા કામ નીઝરણ ઝરતા
સાંભલી મોર ટિંગાર કરતા, સુખલહ્યા, નીપ સ્યુ સીસ ધરતા ॥૫૭॥

જન્મભૂમિ તે સાંભરી, રોયો કરી પોકાર
ધાઇ આવ્યો નૃપ કહે તે, તુઝને કવણ પ્રકાર ?
તે કહે જે 'તુમ્હે સુખ દીઆ, મુઝ હોએ દુઃખ પરિણામ
બંધુ વિરહ જો ટાલો, ફરિ આવું તુમ્હ ઠામ' ॥૫૮॥

બોલ લેઇ મોકલે તેહ રાજા, બંધુ મિલિયા સુખ દિવાજા
એકદા નગર વૃતાન્ત પૂછે, કહોને તે કેહવું, તિહાં કિસ્યુ છે ? ॥૫૯॥

ઇહાંથી તિહાં ઋદ્ધિ બિમણી, ત્રિગુણી ચોગુણી મિત્ત
તે કહે ઇંદુ ને બિંદુએ, વર્ણસગાઇ મિત્ત
ઉપમા વિણ ન કહી શકે, જિમ તે પુરનો ભાવ
તિમ જિન પણ ન દેખાવે, ઇંહાં શિવસુખ અનુભાવ ॥૬૦॥

તોહિ પણ અતિ નિરાબાધ સેઠ, સુખ અધિકવ્યંતરાદિકતે હેઠી
જાવ સવ્વટ્ઠ, શિવસુખથી જાણ, વીતરાગે કહ્યુ તે પ્રમાણ ॥૬૧॥

સંપૂરણ સુરનર સુખ, કાલત્રય સંબંદ્ધ
અનંતગુણ શિવસુખ અંશ, અનંત વરગન વિલદ્ધ
સિદ્ધ સરસુ સુખ સારિઆ, વિસ્તરી નિજગુણતા સાર
શીતલભાવ અતુલ વર્યા, જ્ઞાનભર્યા ભંડાર ॥૬૨॥

સિદ્ધ, પ્રભુ, બુદ્ધ, પારગ, પુરોગ, અમલ, અકલંક, અવ્યય અરોગ
અજર, અજ, અમર, અક્ષય, અમાઇ, અનઘ, સક્રિય, અસાધન અયાઇ ॥૬૩॥

અનવલંબ, અનુપાધિ, અનાધિ, અસંગ, અભંગ
અવશ, અગોચર, અકરણ, અચલ અગેહ, અનંગ
અક્ષિત, અજિત, અજેય, અમેય અભાર, અપાર
અપરંપર, અજરંજર, અરહ, અલેખ, અચાર ॥૬૪॥

અભય, અવિશેષ, અવિભાગ, અમિત, અકલ, અસમાન, અવિકલ્પ, અકૃત
અદર, અવિધેય, અનવર, અખંડ, અગુરુલઘુ, અચ્યુતાશય, અદંડ ॥૬૫॥

પરમપુરુષ, પરમેશ્વર, પરમપ્રભાવ પ્રમાણ
પરમજ્યોતિ, પરમાતમ, પરમશક્તિ, પરમાણ
પરબંધુ, પરમોજ્જ્વલ, પરમવીર્ય, પરમેશ
પરમોદય, પરમાગમ, પરમઅવ્યક્ત, અદેશ ॥૬૬॥

જગમુગુટ, જગતગુરુ, જગતતાત, જગતિલક, જગતમણિ, જગત ભ્રાત
જગશરણ, જગકરણ, જગતનેતા, જગભરણ, શુભવરણ, જગતે જેતા ॥૬૭॥

શાન્ત, સદાશિવ, નિર્વૃત, મુક્ત, મહોદય, ધીર,
કેવલ, અમૃતકલા નિધિ, કર્મરહિત ભવતીર,
પ્રણવ બીજ, પ્રણવોત્તર, પ્રણવ શક્તિ શૃંગાર
પ્રણવ ગર્ભ, પ્રણવાંકિત, યક્ષ, પુરુષાધાર ॥૬૮॥

દર્શનાતિત, દર્શન પ્રવર્તી, નિત્ય દર્શન, અદર્શન નિવર્ત્તી
બહુનમન, નય, જગનત, અનામ, સિદ્ધના હુંતિ ઇત્યાદિ નામ ॥૬૯॥

નમસ્કાર તે સિદ્ધનો વાસિત જેહનું ચિત્ત
ધન્ય તે કૃત પુણ્ય તે, જીક્તિ તાસ પવિત્ત
આર્તધ્યાન તસ નવિ હુએ, નવિ હુએ દુર્ગતિવાસ
ભવક્ષય કરતાં રે સમરતહ્યાં, લહીયે સુકૃત ઉલ્લાસ ॥૭૦॥

સિદ્ધપદ વર્ણન સમાપ્ત

પદ તૃતીયે તે આચાર્ય નમીએ, પૂર્વ સંચિત સકલ પાપ ગમિએ
શાસનાધાર શાસન ઉલ્લાસી શ્રુત બલે તેહ સકલ પ્રકાશી ॥૭૧॥

કહિયે મુગતિ પધાર્યા રે, જિન વર દાખી પંથ
ધરેરે આચાર્ય આર્યનીતિ, પ્રવચન નિર્ગ્રંથ
મૂરખ શિષ્યને શીખવી, પંડિત કરે રે પ્રધાન
એ અચરિજ પાષાણે, પલ્લવ ઉદય સમાન ॥૭૨॥

ભાવઆચાર્ય ગુણ અતિ પ્રભૂત, ચક્ષુ આલંબન મેઢિભૂત
તે કહો સૂત્રે જિનરાય સરીખો, તેહની આણ મત કોઇ ધરખો॥૭૩॥

સુબહુશ્રુત કૃતકર્મા, ધર્માધારશરીર
નિજપર સમય ધારી ગુણધારી વ્રતધીર
કૃત્તિયાવણ સમ એહવા, આચારય ગુણવંદ્ય
તે આરાધ્યે આરાધ્યા, જિનવલી અનિંદ્ય ॥૭૪॥

ચઉદ પડિરુવ પમુહા ઉદાર, ખંતિ પમુહા વિશદ દશ પ્રકાર
બારગુણ ભાવનાના અનેરા, પદ છત્રીસ ગુણ સૂરિ કેરા ॥૭૫॥

પ્રતિરુપ તેજે સુરુપી, તેજસ્વી બહુ તેજ
યુગ પ્રધાન તતકાલઇ, વર્તના સુત્ર સ્યું હેજ
મધુર વાકય મધુર ભાષી, તુચ્છ નહીં ગંભીર
ધૃતિમંત તે સંતોષી, ઉપદેશક શ્રુતધીર ॥૭૬॥

નવી ઝરે મર્મને અપરિસ્ત્રાવી, સૌમ્ય સંગ્રહ કરે યુક્તિ ભાવી
અકલ, અવિકત્થને અચલ શાંત, ચૌદ ગુણએ ધરે સૂરિદાન્ત ॥૭૭॥

ધર્મભાવના વિશ્રુત, ઇમ છત્રીસ છત્રીસ
ગુણધારે આચારય, તેહ નમુ નિસદીસ
આચારય આણાવિણ, ન ફલે વિધામંત
આચારય ઉપદેશે, સિદ્ધિ, લહીજે તંત ॥૭૮॥

દ્રહ હુએ પૂર્ણજો વિમલનીરે, તો રહે મચ્છ તિહાં સુખ શરીરે
એમ આચાર્ય ગુણ માંહિ સાધ, ભાવઆચાર અંગિ અગાધ ॥૭૯॥

આણા કુણની રે પાલીયે, વિણ આચારય એક
કારણિ ત્રિકપણિ જિહા હુએ, તિહાં આચારય એક
શ્રુતપડિવત્તીમાં પણિ, આચારય સમરત્થ
જિનપણિ આચારય, હુએ, તવ દાખે શ્રુત-અત્થ ॥૮૦॥

સૂરિ ગણધર ગણી, ગચ્છધારી, સુગુરુ, ગણિપિટક ઉદ્યોતકારી,
અત્થધર, સત્થધર, સદનુયોગી, શુદ્ધ અનુયોગ કર, જ્ઞાનભોગી ॥૮૧॥

અનૂચાન, પ્રવચનધર, આણા ઇસર દેવ,
ભટ્ટારક, ભગવાન, મહામુનિ, મુનિકૃતસેવ,
ગચ્છભારધર, સદગુરુ, ગુરુગણ યુકત, અધીશ,
ગુણી, વિદ્યાધર, શ્રુતધર, શુભ આશ્રય જગીશ ॥૮૨॥

નામ ઇત્યાદિ જસ દિવ્ય છાજે, દેશના હેત ધન ગુહિર ગાજે
જેહથી પામીએ અચલધામ, તેહ આચાર્યને કરુ પ્રણામ ॥૮૩॥

આચારય નમુક્કારે, વાસિત જેહનું ચિત્ત
ધન્ય તેહ કૃતપુણ્ય તેહ, જીવિત તાસ પવિત
આર્તધ્યાન તસ નવિ હુએ, નવિ હુએ દુર્ગતિ વાસ
ભવક્ષય કરતા રે સમરતાં, લહિએ સુકૃત ઉલ્લાસ ॥૮૪॥

આચાર્ય પદવર્ણન સમાપ્ત

પદ ચઉત્થે તે ઉવજ્ઝાય નમીએ, પૂર્વ સંચિત સકલ પાપ ગમીએ
જેહ આચાર્ય પદ યોગ્ય ધીર, સુગુરુ ગુણ, ગાજતા અતિ ગંભીર ॥૮૫॥

અંગ અગ્યાર ઉદાર, અરથ શુચિ ગંગ-તરંગ
વાર્તિક વૃતિ અધ્યયન અધ્યાપનાબારઉપાંગ
ગુણપચવીસ અલંકૃત, સુકૃત પરમ રમણીક
શ્રી ઉવજ્ઝાય નમીજે, સૂત્ર ભણાવે ઠીક ॥૮૬॥

સૂત્ર ભણીએ સખર જેહ પાસે, ઉપાધ્યાય જે અર્થ ભાખે
તેહ આચાર્ય એ ભેદ લહીએ, દોઈમાં અધિક અંતર ન કહીએ ॥૮૭॥

સંગ્રહ કરત ઉપગ્રહ, નિજ વિષયે શિવ જાય
ભવ ત્રીજે ઉત્કર્ષથી, આચારય ઉવજ્ઝાય,
એક વચન ઇહાં ભાખ્યો, ભગવઇવૃત્તિ લેઇ
એકજ ધર્મી નિશ્ચય, વ્યવહારે દોઈ ભેઇ ॥૮૮॥

સૂરિ ઉવજ્ઝાય મુનિ ભાવિ અપ્પા ગુણ થકી ભિન્ન નહીં જે મહપ્પા
નિશ્ચયે ઈમવદે સિદ્ધસેન, થાપના તેહ વ્યવહાર દેન ॥૮૯॥

વૃત્ત સુત્ત ઉવઓગે, કરણ નઇ અત્થિંસદ્
જ્ઝાયતિ ઝાણે પૂરે, આતમનાણની હદ
પણિનિરુત્તિં ઉવજ્ઝાય, પ્રાકૃત વાણિ પ્રસિદ્ધ
આવશ્યક નિર્યુકતે, ભાખ્યો, અર્થ સમૃદ્ધ ॥૯૦॥

ભાવ અધ્યયન અજ્ઝયણ એણે, ભાવ ઉવજ્ઝાય તિમ તત્વ વયણેં
જેમ શ્રુત કેવલી સયલનાણેં, વ્યવહતે નિશ્ચયેં અપ્પઝાણેં ॥૯૧॥

સંપૂરણશ્રુત જાણે, શ્રુત કેવળી વ્યવહાર
ગુણ દ્વારા એ આતમ-દ્રવ્યનો જ્ઞાન પ્રકાર
શ્રુતથી આતમા જાણે, કેવલ નિશ્ચયસાર
શ્રુત કેવલી પરકાશે, તિહાં નહીં ભેહ વયાર (વિચાર) ॥૯૨॥

જોડીએ જબહી તે તે ઉપાધે, તબહી ચિન્માત્ર કેવલ સમાધેં
તેહ ઉવજ્ઝાયપદને વિચારે, તેહ ઇક દીપ છે, જગમઝારે ॥૯૩॥

ઉપાધ્યાય, વરવાચક, પાઠક, સાધક સિદ્ધ
કરગ, ઝરગ, અધ્યાપક, કૃતકર્મા શ્રુતવૃદ્ધ
શિક્ષક, દીક્ષક, સ્થવિર, ચિરંતન રત્ન વિશાલ
મોહજ્યા પારિચ્છક જિત પરિશ્રમ વૃત્તમાલ ॥૯૪॥

સામ્યધારી, વિદિતપદ વિભાગ, કુતિયાવણ, વિગત દ્વેષરાગ
અપ્રમાદી, સદા નિર્વિષાદિ, અદ્ધયાનંદ આતમ પ્રવાદી ॥૯૫॥

નામ અનેક વિવેક, વિશારદ પારદ પુણ્ય
પરમેશ્વર આજ્ઞાયુત ગુણ સુવિશુદ્ધ અગણ્ય
નમીએ શાસન-ભાસન પતિત પાવન ઉવજ્ઝાય
નામ જપતા જેહનું, નવનિધિમંગલ થાય ॥૯૬॥

નિત્ય ઉવજ્ઝાયનું ધ્યાન ધરતાં, પામીએ સુખ નિજચિત ગમતા
હૃદય દુર્ધ્યાન વ્યંતર ન બાધ, કોઇ વિરુઓ ન વયરી વિરાધે ॥૯૭॥

નમસ્કાર ઉવજ્ઝાયને, વાસિત જેહનું ચિત્ત
ધન્ય તેહ કૃતપુણ્ય તે, જીવિત તાસ પવિત
આર્તધ્યાન તસુ નવિ હુએ, નવિ હુએ દુર્ગતિ વાસ
ભવક્ષય કરતા સમરતા, લહીએ સુકૃત ઉલ્લાસ ॥૯૮॥

ઉપાધ્યાય પદવર્ણન સમાપ્ત

શિવપદાલંબ સમરત્થ બાહુ, જેહ છે લોકમાં સવ્વ સાહૂ
પ્રેમથી તેહનું શરણ કીજે, ભેદન વિચિત્ર રીતે ગણીજે ॥૯૯॥

કર્મભૂમિ પન્નરવર, ભરતૈરવત વિદેહ
ક્ષેત્રમાં પંકજે નેત્ર જે, સાધુ અમાય નિરેહ
એક પૂજે સવિ પૂજીઆ, નિંદિઆ નિંદે એક
સમ ગુણઠાણા રે નાણી, એ પદ સર્વ વિવેક ॥૧૦૦॥

લોકસન્ના વમી ધર્મ ધારે, મુનિ અલૌકિક સદા દશ પ્રકારે
લાભ અણલાભ માનાપમાન, લેખવે લોષ્ટુ કાંચન સમાન ॥૧૦૧॥

ખંતિ અજ્જવ મદવ, મુત્તીપણ તસ મર્મ
તે ઉવયાર વયાર વિવાગ, વચન વલિ ધર્મ
લૌકિક ત્રિણ્ય લોકોત્તર, બે છઇ તે તસ હોઇ
છટ્ઠુ ગુણઠાણુ ભવઅટવી લંઘન જોઇં ॥૧૦૨॥

તપ નિયાણે રહિત તસ અખેદ, શુદ્ધ સંયમ ધરે સત્તર ભેદ
પંચ આશ્રવ કરણ ચઉ કષાય, દંડ ત્રિક વર્જને શિવ ઉપાય ॥૧૦૩॥

ગુરુ સૂત્રાનુજ્ઞાએ, હિતમિત્ત ભાષણ સત્ય
પાયચ્છિત જલે, મલગાલન શૌચવિચિત્ત

પંખી ઉપમાએ, ધર્મોપકરણ જેહ ધરંત
તેહ અકિંચન ભાવ છે, તેણિં મુનિરાય મહંત ॥૧૦૪॥

બંભમણ વિત્તિતણુ, ફરિસરુવ, સદમણ ત્યજ ઉપવિયાર કૂવ
બંભમણ વિત્તિ બંભે જે ભાખી, તે ક્ષયોપશમ ગતિ સૂત્ર દાખી ॥૧૦૫॥

બ્રહ્મચારીએ બ્રહ્મ કહ્યો સઘળો આચાર
તિહાં મનવૃત્તિ પ્રતિક્ષા, ક્ષય ઉપશમ વિસ્તાર
તે વિણ બંભ અણુત્તર, સુરને નવિ હુએ તંત
મન વિરોધ પણ શુદ્ધ તે, બંભ કહે ભગવંત ॥૧૦૬॥

એમ દશ ધર્મ પાળે વિચિત્ર, મૂલ ઉત્તર ગુણે મુનિ પવિત્ર
ભ્રમર પરિ ગોચરી કરીય ભુંજે, શુદ્ધ સજ્ઝાય અહનિશિ પ્રયુંજે ॥૧૦૭॥

કલેશનાશિની દેશના, દેત ગણેન પ્રયાસ
અસંદીન જિમદ્વીપ તથા ભવિજન આશ્વાસ
તરણ તારણ કરુણાપર, જંગમ તીરથ સાર
ધન ધન સાધુ સુહંકર, ગુણ મહિમા ભંડાર ॥૧૦૮॥

સમઅનાબાધ સુખના ગવેષી, ધર્મમાં થિર હૃદય હિત ઉલ્લેખી
એહવા મુનિનું ઉપમાન નાહિ, દૈત્ય નરસુરસહિત લોકમાંહિ ॥૧૦૯॥

ષટ વ્રત કાય છરક્ષક નિગ્રહે ઈંદ્રિય લોભ
ખંતિભાવ વિસોહી પહિલેહણ થિર શોભ
અશુભ રોધ યોગકરણ, તપશુદ્ધિ જગીશ
શિતાદિક મરણાંતિક, સહે ગુણ સત્તાવીશ ॥૧૧૦॥

મુનિ, મહાનંદ, અર્થી, સંન્યાસી, ભિક્ષુ, નિર્ગ્રન્થ, આતમ ઉપાસી
મુક્ત, માહણ, મહાત્મા, મહેશી, દાન્ત, અવધૂત નિતિ શુદ્ધ લેશી ॥૧૧૧॥

શાન્ત, વહક, વર અશરણ-શરણ, મહાવ્રત ધાર
પાખંડી, અર્થખંડી, દંડવિરત, અણગાર
લૂહ, અભવ, તીરાર્થી, પૂર્ણ, મોહદય, કામ
અબુદ્ધ જાગરિકા, જાગર, શુદ્ધ, અધ્યાતમ ધામ ॥૧૧૨॥

જેષ્ઠ સુત જિન તણો, ઉધ્વરેતા, ઉન્મનીભાવ, ભાવક, પ્રચેતા
અનુભવી, તારક, જ્ઞાનવંત, જ્ઞાનયોગી, મહાશય, ભદંત ॥૧૧૩॥

તત્ત્વજ્ઞાની, વાચંયમ, ગુર્મેદ્રિય, મનગુપ્ત,
મોહજયી ઋષિ, શિક્ષિત, દીક્ષિતકામ, અલુપ્ત,

ગોમા, ગોપતિ, ગોપ, અગોપ્ય, અકિંચન, ધીર
સર્વસહ, સમતામય, નિઃપ્રતિકર્મ, શરીર ॥૧૧૪॥

શ્રમણ, કૃતિ દ્રવ્ય, પંડિત પુરોગ, અગર, અવિષાનનુષ્ઠાનરોગ,
અમૃત, તદ્ધેતુ, કિરિયા વિલાસી, વચનધર્મ ક્ષમા શુભ અભ્યાસી ॥૧૧૫॥

શુક્લ શુક્લ અભિજાત્ય, અનુત્તર ઉત્તર શર્મ
મગ્ન, અતંત્ર, અતંદ્રિય, મુદ્રિત, કરણ, ઊંઅકર્મ
દીર્ણ માત સંતીર્ણ, સમાન તે સંખ્યપ્રધાન
પ્રતિ સંખ્યાન વિચક્ષણ, પ્રત્યાખ્યાન વિધાન ॥૧૧૬॥

નામ ઇત્યાદિ મહિમા સમુદ્ર, સાધુ અકલંકની છે અમુદ્ર
સર્વલોકો જિકે બ્રહ્મચારી, તેહને પ્રણમીએ ગુણ સંભારી ॥૧૧૭॥

નમસ્કાર અણગારને, વાસિત જેહનું ચિત્ત
ધન્ય તેહ કૃતપુણ્ય તે, જીવિત તાસ પવિત્ત
આર્તધ્યાન તસ નવિ હુએ, નવિ હુએ દુર્ગતિવાસ
ભવક્ષય કરતાં રે સમરતાં, લહીએ સુકૃત અભ્યાસ ॥૧૧૮॥

પંચનવકારએ સુપ્રકાશ, એહથી હોવ સવિ પાપનાશ
સકલમંગલતણુ એહમૂલ, સુજસ વિદ્યા વિવેકાનુકૂલ ॥૧૧૯॥

સાધુ પદવર્ણન સમાપ્ત

શ્રી નવકાર સમો જગિ મંત્ર ન યંત્ર અન્ય
વિદ્યા નવિ ઔષધ નવિ, એહ જપે તે ધન્ય
કષ્ટ ટળ્યા બહુ એહને, જાપે તુરત કિદ્ધ
એહના બીજની વિદ્યા, નમિવિનમિને સિદ્ધ ॥૧૨૦॥

સિદ્ધ ધર્માસ્તિકાયાદિ, દ્રવ્ય, તિમજ નવકાર એ ભણે ભવ્ય
સર્વશ્રુતમાં વડો એ પ્રમાણ્યો, મહાનિશિથે ભલિ પરિ વખાણ્યો ॥૧૨૧॥

ગિરિમાંહિ જિમ સુરગિરિ, તરુમાંહિ જેમ સુરશાલ
સાર સુગન્ધમાં ચંદન, નંદન વનમાં વિસાલ
મૃગમાં મૃગપતિ ખગપતિ, ખગમાં તારામાં ચંદ્ર
ગંગ નદીમાં અનંગ, સરુપમાં દેવમાં ઇંદ્ર ॥૧૨૨॥

જિમ સ્વયંભૂરમણ ઉદધિમાંહિ, શ્રીરમણ સકલ સુભટમાંહિ
જિમ અધિક નાગમાંહિ નાગરાજ, શબ્દમાં જલદ ગંભીર ગાજ ॥૧૨૩॥

રસમાંહિ જેમ ઇક્ષુરસ, ફૂલમાં જિમ અરવિંદ
ઔષધમાંહિ સુધા, વસુધા ધવમાં રઘુનંદ
સત્યાદિમાં યુધિષ્ઠિર, ધીરમાં ધ્રુવ અવિકંપ
મંગલમાંહિ જિન ધર્મ, પરિચ્છદ સુખમાં સંપ ॥૧૨૪॥

ધર્મમાંહિ દયા ધર્મ મોટો, બ્રહ્મ વ્રતમાંહિ વજ્રર કછોટો
દાનમાંહિ અભયદાન રુડું, તપમાંહિજે કહેવું નકુડુ ॥૧૨૫॥

રતન માંહિ સારો હીરો, નીરોગી નરમાંહિ
શીતલ માંહિ ઉસીરો, ધીરો વ્રતધર માંહિ
તિમ સવિ મંત્રમા સારો, ભાખ્યો શ્રી નવકાર
કહ્યા ન જાયે રે એહના, જેહ છે બહુ ઉપકાર ॥૧૨૬॥

તજે એ સાર નવકારમંત્ર, જે અવરમંત્ર સેવે સ્વતંત્ર
કર્મ પ્રતિકૂલ બહુલ સેવે, સુરતરુ ત્યાજી આપ ટેવે ॥૧૨૭॥

એહને બીજે રે વાસિત હો યે ઉપાસિત મંત
બીજો પણિ ફલદાયક, નાયક છે એ તંત
અમૃત ઉદધિ કુસારા, સારા હરત વિકારા
વિષના તે ગુણ અમૃતનો, પવનનો નહિ રે લગાર ॥૧૨૮॥

જેહ નિર્બીજ તે મંત્ર જૂઠા, ફલે નહીં સાહમા હુઈ અપુઠા
જેહ મહામંત્ર નવકાર સાધે, તેહ દોય લોક અલવે આરાધે ॥૧૨૯॥

રતનતણી જિમપેટી, ભાર અલ્પ બહુમૂલ
ચૌદ પૂરવનું સાર છે, મંત્ર એ તેહને તુલ્ય
સકલ સમય અભ્યંતર, એ પદ પંચ પ્રમાણ
મહાસુઅખંધ તે જાણો, ચૂલાસહિત સુજાણ ॥૧૩૦॥

પંચ પરમેષ્ટિ ગુણગણ પ્રતિતા, જિન ચિદાનંદ મોજે ઉદીતા
શ્રી યશોવિજય વાચક પ્રણીતા, તેહએ સાર પરમેષ્ઠિ ગીતા ॥૧૩૧॥

નવપદના ખમાસમણા

અરિહંત ભગવંત÷પરમ પંચ પરમેષ્ઠિમાં, પરમેશ્વર ભગવાન ।
ચાર નિક્ષેપે ધ્યાઇએ, નમો નમો શ્રી જિન ભાણ ॥

સિદ્ધ ભગવંત÷ગુણ નિર્મળ થયા, સહજ સ્વરુપ ઉજાસ ।
અષ્ટકર્મ મળ ક્ષય કરી, ભયે સિદ્ધ નમો તાસ ॥

આચાર્ય ભગવંત÷છત્રીસ-છત્રીસી ગુણે કરી, યુગપ્રધાન મુણીંદ ।
જિનમત પરમત જાણતા, નમો નમો તેહ સૂરીંદ ।

ઉપાધ્યાય ભગવંત÷બોધ સૂક્ષ્મવિણ જીવને, ન હોય તત્ત્વ પ્રતીત ।
ભણે ભણાવે સૂત્રને, જય જય પાઠક ગીત ॥

સાધુ ભગવંત÷સ્યાદ્વાદ ગુણ પરિણમ્યો, રમતા સમતાં સંગ ।
સાધે શુદ્ધાનંદતા, નમો સાધુ શુભ રંગ ॥

દર્શન પદ÷લોકાલોકનાં ભાવ જે, કેવલી ભાષિત જેહ ।
સત્ય કરી અવધારતો, નમો નમો દર્શન તેહ ॥

જ્ઞાન પદ÷અધ્યાત્મ જ્ઞાને કરી, વિઘટે ભવ ભ્રમ ભીતિ ।
સત્ય ધર્મ તે જ્ઞાન છે, નમો નમો જ્ઞાનની રીતિ ॥

ચારિત્ર પદ÷રત્નત્રયી વિણ સાધના, નિષ્ફળ કહી સહી ।
ભાવરત્નનું નિધાન છે, જય જય સંજમ જીવ ॥

તપપદ÷કર્મ ખપાવે ચીંકણા, ભાવ મંગલ તપ જાણ ।
પચાસ લબ્ધિ ઉપજે, જય જય તપ ગુણ ખાણ ॥

નવપદની માંડલા સન્મુખ બોલવાની સ્તુતિ

અરિહંત પદ÷સકલ દ્રવ્ય પર્યાય પ્રરુપક, લોકાલોક સરુપો જી,
કેવલજ્ઞાનકી જ્યોતિ પ્રકાશક, અનંત ગુણે કરી પૂરો જી,
ત્રીજે ભવ થાનક આરાધી, ગોત્ર તીર્થંકર નૂરો જી,
બાર ગુણાકર એહવા અરિહંત, આરાધો ગુણ ભૂરો જી..... ॥૧॥

સિદ્ધપદ÷અષ્ટ કરમકું ધમન કરીને, ગમન કીયો શિવવાસી જી,
અવ્યાબાધ સાદિ અનાદિ, ચિદાનંદ ચિદ્રાશિ જી,

પરમાતમ પદ પૂરણ વિલાસી, સઘ ઘન દાઘ વિનાશી જી,
અનંત ચતુષ્ટય શિવપદ ધ્યાવો, કેવલજ્ઞાની ભાષી જી.... ॥૨॥

આચાર્ય પદ÷પંચાચારકું પાલે અજવાળે, દોષ રહિત ગુણધારીજી,
ગુણ છત્તીસ આગમધારી, દ્વાદશ અંગ વિચારીજી,
પ્રબલ સબલ ઘનમોહ હરણકું, અનિલ સમો ગુણવાણીજી,
ક્ષમા સહિત જે સંયમ પાળે, આચારજ ગુણ ધ્યાની જી... ॥૩॥

ઉપાધ્યાય પદ÷અંગ ઇગ્યારે ચૌદે પૂરવ, ગુણ પચવીશના ધારી જી,
સૂત્ર અરથધર પાઠક કહીએ, જોગ સમાધિ વિચારી જી,
તપ ગુણ શૂરા આગમ પૂરા, નય નિક્ષેપે તારીજી,
મુનિ ગુણધારી, બુધ વિસ્તારી, પાઠક પૂજે અવિકારીજી.... ॥૪॥

સાધુપદ÷સમિતિ ગુપ્તિકર સંજમ પાલે, દોષ બયાલીશ ટાલેજી,
ષટ્કાય ગોકુલ રખવાલે, નવવિધ બ્રહ્મવ્રત પાળેજી,
પંચ મહાવ્રત સુધા પાલે, ધર્મ શુક્લ અજવાલે જી,
ક્ષપકશ્રેણી કરી કર્મ ખપાવે, શમ પદ ગુણ ઉપજાવે જી.... ॥૫॥

દર્શન પદ÷જિણ પન્નત તત્ત સુધા શ્રદ્ધે, સમકિત ગુણ ઉજવાલેજી,
ભેદ છેદ કરી આતમ નિરખી, પશુ ટાલી સુર પાવે જી,
પ્રત્યાખ્યાને સમતુલ ભાખ્યો, ગણધર અરિહંત સૂરાજી,
એ દરશન પદ નિત નિત વંદો, ભવ સાગરકો તીરાજી.... ॥૬॥

જ્ઞાન પદ÷મતિ શ્રુત ઇન્દ્રિય જનિત કહીએ, લહીએ ગુણ ગંભીરોજી,
આતમધારી ગણધર વિચારી, દ્વાદશ અંગ વિસ્તરોજી,
અવધિ મનઃ પર્યવ કેવલ વલી, પ્રત્યક્ષ રુપ અવધારોજી,
એ પંચજ્ઞાનકું વંદો પૂજે, ભવિજનને સુખકારોજી... ॥૭॥

ચારિત્ર પદ÷કર્મ અપચય દૂર ખપાવે, આતમ ધ્યાન લગાવેજી,
બાર ભાવના સુધી ભાવે, સાગર પાર ઉતારેજી,
ષટ્ખંડ રાજકું દૂર તજીને, ચઢી સંજમ ધારેજી,
એહવો ચારિત્રપદ નિત વંદો, આતમગુણ હિતકારેજી.... ॥૮॥

તપ પદ÷ઇચ્છારોધન તપ તે ભાખ્યો, આગમ તેહનો સાખીજી,
દ્રવ્યભાવસે દ્વાદશ દાખી, જોગ સમાધિ રાખીજી,

ચેતન નિજગુણ પરિણતિ, પેખી, તેહી જ તપગુણ દાખીજી,
લબ્ધિ સકલનો કારણ દેખી, ઇશ્વર સે મુખ ભાખીજી..... ॥૯॥

સિદ્ધચકનાં ગુણોનાં શ્લોકો

અર્હદ્ ગુણો – ૧૨

અશોકાખ્યાં વૃક્ષં, સુર વિરચિતં પુષ્પ નિકરં,
ધ્વનિં દિવ્યં શ્રવ્યં, રુચિર ચમરાવાસનવરમ્
વપુર્ભાસં ભારં, મધુર રવં દુન્દુભિમથ
પ્રભોઃ પ્રેક્ષ્યચ્છત્ર, ત્રયમધિમનઃ કસ્ય ન મુદઃ... ॥૧॥

અપાયાપગમો જ્ઞાનં, પૂજા વચનમેવય,
શ્રીમત્તીર્થકૃતાં નિત્યં, સર્વેભ્યોપ્યતિશેરતે... ॥૨॥

સિદ્ધ ગુણો – ૮

અનન્તં કેવલજ્ઞાનં, જ્ઞાનાવરણ સંક્ષયાત
અનન્તં દર્શનં ચાપિ, દર્શનાવરણ ક્ષયાત્... ॥૧॥

ક્ષાયિકે શુદ્ધ સમ્યકત્વ, ચારિત્રે મોહ નિગ્રહાત્
અનન્તે સુખ વીર્યે ચ, વેદ્ય વિઘ્ન ક્ષયાત્ કમાત્... ॥૨॥

આયુષઃ ક્ષીણભાવત્વાત્, સિદ્ધાનામક્ષયાસ્થિતિઃ
નામ ગોત્ર ક્ષયા દેવામૂર્તાનન્તાવગાહના.... ॥૩॥

આચાર્ય ગુણો – ૩૬

પ્રતિરુપાદ્યાશ્ચતુર્દશ ક્ષાન્ત્યાદિર્દશવિધઃ શ્રમણધર્મઃ
દ્વાદશ ભાવના ઇતિ સૂરિ ગુણા ભવન્તિ ષટ્ત્રિંશત્.... ॥૧।

ઉપાધ્યાય ગુણો – ૨૫

અંગાન્યેકાદશાઃ વૈ પૂર્વાણિ ચતુર્દશાર્પિયોદિતે
અધ્યાપયતિ પરેભ્યઃ પંચવિંશતિ ગુણ ઉપાધ્યાય... ॥૨॥

સાધુ ગુણો – ૨૭

વ્રતષટકં કાયરક્ષાઃ પંચેન્દ્રિય લોભનિગ્રહઃ ક્ષાન્તિઃ
ભાવવિશુદ્ધિઃ પ્રતિલેખનાદિકરણે વિશુદ્ધિશ્ચ.... ॥૧॥

સંયમયોગો સુયોગોકુશલ મનોવચઃકાય સંરોધાઃ
શીતાદ્યાધિવિષહનં મરણાદ્યુપસર્ગ સહનં ચ.... ॥૨॥

સમ વિંશતિ સુગુણૈરન્યૈશ્ચયો વિભૂષિતઃ સાધુઃ
જિનશાસન પ્રવેશે દ્વાર સમો રમ્યગુણ નિવહઃ... ॥૩॥

સમ્યગદર્શન ભેદાઃ – ૬૭

શ્રદ્ધા[૪] લિંગ[૩] વિનયાઃ[૧૦] શુદ્ધિ[૩] દોંષાઃ[૫] પ્રભાવના[૮] ભણિતાઃ
ભૂષણ[૫] લક્ષણ[૫] યતના[૬] આકારા[૬] ભાવના[૬] ધ્યેયાઃ... ॥૧॥
સ્થાનાન્યેતે[૬] ભેદૈરલંકૃતં દર્શનમિતિ વિશુદ્ધમ્
જ્ઞાનક્રિયયો મૂલં શિવસાધન માત્મસૌખ્યમિદમ્ ॥૨॥

જ્ઞાન ભેદાઃ – ૫૧

અષ્ટાવિંશતિભેદાઠ્યા મતિઃ પૂર્વમિતં શ્રુતમ્
ષોઢાચાપ્યવધિ દ્વૈધા મનઃપર્યવમીરિતમ્.... ॥૧॥

એકં કેવલમાખ્યાત મેક પંચાશદિત્યમી
જ્ઞાનભેદા જિનૈરુકતા ભવ્યાંભોજ વિકાસકાઃ.... ॥૨॥

ચારિત્ર ભેદાઃ–૭૦

[૫]વ્રત [૧૦]ધર્મ [૧૭]સંયમાસ્ત્રિદહ [૧૦]વૈયાવૃત્યાનિ [૯]ગુપ્તયો નવ વૈ
[૩]જ્ઞાનાદિ ત્રિકમિહ [૧૨]તપઃ કોધાદિ [૪]નિરોધનં ચ ચારિત્રમ્.... ॥૧॥

તપો ભેદાઃ – ૫૦

દ્વિવિધં સ્યાદનશન મૌનોદર્યં તથા દ્વિધા,
ચતુર્ધા વૃત્તિ સંક્ષેપઃ રસત્યાગસ્તથૈક્ધા.... ॥૧॥

એકધા કાયકલેશઃ સંલીનત્વં તથા દ્વિધા
એવં બાહ્યતપોભેદાઃ દ્વાદશ શ્રી જિનોદિતાઃ.... ॥૨॥

દશધા પ્રાયશ્ચિતં સ્યાત્ સમ વિનયસ્તથા
વૈયાવૃત્યં દશવિધં સ્વાધ્યાયઃ પંચધામતઃ.... ॥૩॥

ચતુર્વિધં તથા ધ્યાનમુત્સર્ગો દ્વિવિધસ્તથા
અષ્ટાત્રિંશદિમે ભેદાસ્તપસોઽભ્યન્તર સ્યૈવ.... ॥૪॥

પંચાશત્સંખ્યયા ધ્યેયાઃ નિર્જરાર્થિ મનીષિભિઃ
અન્યથાપ્યથવા ભેદાઃ પદાનાં પરિકીર્તિતાઃ.... ॥૫॥

નવપદજીની આરતી

(૧)

જય જય જગ જન વંછિતપૂરણ, સુરતરુ અભિરામી (૨)
આતમરુપ વિમલકર તારક, અનુભવ પરિણામી... જય... ॥૧॥
જય જય જગ સારા, ભવિજન આધાર (૨)
આરતી પાર ઉતારા, સિદ્ધચક્ર સુખકારા... જય... ॥૨॥
જગનાયક જગગુરુ જિણચંદા, ભજ શ્રી ભગવંતા (૨)
આતમરામ રમા સુખ ભોગી, સિદ્ધ ભગવંતા... જય... ॥૩॥
પંચાચાર દીપે આચારજ, યુગવર ગુણધારી (૨)
ધારક વાચક સૂત્ર-અર્થના, પાઠક ભવતારી... જય... ॥૪॥
શમ દમ રુપ સકલ ગુણધારક, મહોટા મુનિરાય (૨)
દરિસણ નાણ સદા જયકારક, સંજમ તપ ભાય... જય... ॥૫॥
નવપદ સાર પરમગુરુ ભાખે, સિદ્ધચક્ર સુખકારી (૨)
ઇહભવ પરભવ ઋદ્ધિ સિદ્ધિદાયક, ભવસાયર વારી... જય... ॥૬॥
કરજોડી સેવક જસ ગાવે, મનવાંછિત પાવે (૨)
શ્રી જિનચંદ ચરણ પરિપૂજક, શિવ કમલા પાવે... જય... ॥૭॥

(૨)

સિદ્ધચક્ર પદ સેવતા એ, સહજાનંદ સ્વરુપ,
અમૃતમય કલ્યાણ નિધિ, પ્રગટે ચૈતન્ય ભૂપ
ભવિજન મંગલ આરતિ કરીએ, જનમ જનમકી આરતિ હરીએ.... ॥૧॥
આરતી પ્રથમ જિનેશ્વરકી, દારુણ વિઘ્ન નિવારણીકી,
દુજેપદ શ્રી સિદ્ધ મુણીંદા, આરતી કરત મીટત ભવ ફંદા..... ॥૨॥
ત્રીજે પદ શ્રી સૂરિ મહંતા, મારગ શુદ્ધ પ્રકાશ કરંતા,
ચોથે પદ પાઠક ગુણવંતા, આરતી કરત હરત ભવચિંતા..... ॥૩॥
પાંચમી આરતી સાધુ કેરી, કુગતિ નિવારણ શુભગતિ સેરી,
શિવ સુખકારણ શ્રી જિનવાણી, છઠ્ઠી આરતી તાસ વખાણી... ॥૪॥
સાતમી આરતી આનંદકારી, સમકિત વ્રત ગ્રહ પ્રતિમાધારી,
યહ વિધિ મંગલ આરતિ ગાવે, શુદ્ધ ક્ષમા કલ્યાણ તે પાવે.... ॥૫॥

(૩)

શ્રી નવપદ પ્રાણી નિત્ય ધ્યાવો, પંચમ ગતિ સાસય સુખ પાવો... શ્રી....
ધુરથી અરિહંત પદ ધ્યાઈજે, સ્થિરતાએ શ્રી સિદ્ધ થુણીજે.... શ્રી....
આચારજ ત્રીજે આરાધો, શુદ્ધ મને નિજ કારણ સાધો.... શ્રી....
ઉપાધ્યાય પંચમ અણગારા, પ્રણમંતા પામે ભવપારા... શ્રી....
દંસણ નાણ ચરણ ભલા દીપે, તપ તપતા કર્મ અરિને જીપે.... શ્રી....
એ નવપદ પ્રાણી નિત્ય થુણંતા, ગિરુઆ નરભવ સકલ ગણંતા... શ્રી....
શ્રી સિદ્ધચક્રની કીજે સેવા, મનવાંછિત લીયે નિત્ય મેવા.... શ્રી....
અજર અમર સુખદાયક સાચો, રુડા મનથી નિત્ય નિત્ય રાચો.... શ્રી....

(૪)

જય જય આરતિ નવપદ તેરી, આશ ફળી સબ આજ હમેરી..... જય....
પહેલે પદ અરિહંતને ધ્યાવો, જનમ પાપ ગમાવો..... જય....
બીજે સિદ્ધ બુધ ધ્યાન લગાવો, સુર નરનારી મિલી ગુણ ગાવે.... જય....
ત્રીજે સૂરિ શાસન શોભાવે, ચોથે પાઠક પાઠ ભણાવે.... જય....
ધર્મ સેવનમેં સાધુ શૂરા, દર્શન જ્ઞાન સંયમ તપ પૂરા.... જય...
સકલ દેવ-ગુરુ-ધર્મને સેવો, ચઉગતિ ચૂરણ અનુપમ મેવો.... જય...
નવપદ ધ્યાન ધરો ભવિ ભાવે, ઋદ્ધિ સિદ્ધિ સબ રંગભર આવે.... જય...
ઉજ્જૈન નગરે શ્રી શ્રીપાળે, સેવ્યા સહ મયણા ત્રિકાળે.... જય...
જય જય મંગલ, જય જય બોલે, નવપદ ચંદ્ર પ્રસાદ અમોલે... જય...

(૫)

ૐ ૐ ૐકારા નમીએ (૨) ૐકાર સ્વરુપ મે રમીએ (૨)
તો ભવના દુઃખ ગમીએ, જય પરમેષ્ઠી
પહેલી આરતી અરિહંતજી કી કરીએ, ભગવંતજી કી કરીએ,
દ્વાદશ ગુણ ચિત્ત ધરીએ (૨) તો અરિહંત પદ વરીએ... જય પરમે... ॥૨॥
દૂસરી આરતી સિદ્ધજી કી કીજે, સિદ્ધજી કી કીજે,
અષ્ટગુણ સમરીજે (૨) તો અષ્ટ કર્મ છીજે... જય પરમે.. ॥૩॥
તીસરી આરતી આચારજ જાણો, આચારજ જાણો,
ગુણ છત્તીસ પહાણો (૨) શિરવહુ તસ આણો.... જય પરમે... ॥૪॥
ચોથી આરતી ઉપાધ્યાય ધ્યાવો (૨) ઉપાધ્યાય ધ્યાવો
ગુણ પચવીશ કો ગાવો (૨) પ્રણમુ તસ પાવો.... જય પરમે... ॥૫॥

પાંચમી આરતી સકલ સાધુ કેરી, સકલ સાધુ કેરી
મીટાવે ભવ ફેરી (૨) તે સેવા કરું તેરી... જય પરમે... ॥૬॥
એ પાંચ પદો કી આરતી (૨) જે કોઇ ગાસી, જે કોઇ ગાસી
સમકીત રત્ન અભ્યાસી સો શિવ પદ વાસી શુદ્ધ ગતિ મેં જાસી.. જય પરમે. ॥૭॥

ગહુંલી

(૧) મીઠી મધુરી વાત

(રાગ : આવો આવો દેવ મારાં...)

મીઠી મધુરી વાત, સુણવા આવો સૌ સંઘાતે,
સુણવા શ્રીપાલ મયણા વાત.... ॥૧॥
ગૌતમ સ્વામી દેશના આપે, સાંભળે શ્રેણીક રાય,
નિર્મળ ભાવે નવપદ સેવો, જેથી પાપ પલાય... સુણવા... ॥૨॥
પ્રજાપાલ રાજાની બેટી, શીખે પાઠક પાસ,
મયણાને સુરસુંદરી બેઉ, નિત્ય કરે અભ્યાસ.... સુણવા... ॥૩॥
એકદિન સમસ્યા પૂછી પુત્રીને, જાણી ચતુર સુજાણ,
રાજા કહે છે જે માંગે તે, આપુ વાંછિત દાન.... સુણવા.... ॥૪॥
અભિમાને કહે છે રાજા, હું સુખ દુઃખ દેનાર
સુરસુંદરી કહે સાચું પિતા, તુમ વિણ કોણ આધાર.... સુણવા.... ॥૫॥
મયણા મુખ દેખીને પૂછે, ગમે ન તુજને કેમ,
મયણા કહે સુખ દુઃખ પામીજે, કર્મ કર્યા હોય તેમ.... સુણવા.... ॥૬॥
રોષ કરી નૃપ ગયો રયવાડી, કોઢી મળ્યા તેણી વાર,
વાત સુણી તેહની કહે રાજા, આવજો સભા મોઝાર.... સુણવા.... ॥૭॥
હું મુજ પુત્રી આપીશ તુજને, શંકા ન કરશો લગાર,
એમ કહી આવ્યો રાજસભામાં, કહે પુત્રીને તે વાર... સુણવા..... ॥૮॥
હે પુત્રી તું વર કોઢીને, કર્મો આણ્યો તુજ નાથ,
મયણાં મનમાં દુઃખ ન આણે, ઝાલે ઉંબર હાથ... સુણવા..... ॥૯॥
ઉંબર રાણો કહે મુજ સંગથી, વિણસશે તુજ કાય,
હજી વિમાસી વર કર બીજો, મયણાથી ન ખમાય.. સુણવા... ॥૧૦॥
હેમલત્તા શ્રી સિદ્ધચક્રનાં ગાવે છે ગુણગાન
સાંભળજો સહુ ચિત્ત દઇને, ધરજો નવપદ ધ્યાન.... સુણવા.... ॥૧૧॥

(૨) પ્રાણનાથ ચાલો

(રાગ : વ્રત સાતમે વિરતિ આદરું.....)

પ્રાણનાથ ચાલો જીવનમંદિરે રે લોલ, જીન દર્શને પાપ પલાય જો,
પ્રિયા સાથે રાણો ગયો મંદિરે રે લોલ, કર્યા દર્શનને આનંદ થાય જો....
પુણ્ય પ્રગટયાને દુઃખ દૂરે ટળ્યા રે લોલ... ॥૧॥

પ્રભુ પૂજા કરી શુભ ભાવથી રે લોલ, ત્યાં થયો ત્યારે ચમત્કાર જો,
ઉપાશ્રયે આવી ગુરુ વાંદિયા રે લોલ, સુણી વાણી ગુરુની મનોહાર
જો-પુણ્ય.... ॥૨॥

મુનિ પૂછે છે આજ કેમ એકલી રે લોલ, બીજો નરરત્ન કોણ સાથ જો,
ત્યારે મયણા કહે નિજ વાતડી રે લોલ, આ છે કર્મે દીધો મુજનાથ
જો-પુણ્ય.... ॥૩॥

મને દુઃખ નથી કોઇ વાતનું રે લોલ, ધર્મ નિંદાનું દુઃખ મને થાય જો,
તુમ શ્રાવકનો રોગ મટાડવાં રે લોલ, આપો યંત્ર મંત્ર કે ઉપાય
જો-પુણ્ય.... ॥૪॥

મુનિ યંત્ર આપી લાભ જાણીને રે લોલ, બેઉએ કર્યો તેનો સ્વીકાર જો,
આસો સુદી સાતમથી આદરે રે લોલ, નવ આંબિલ દુઃખ હરનાર
જો-પુણ્ય.... ॥૫॥

નવપદ આરાધી ભાવથી રે લોલ, રોગ રહિત થયો શ્રીપાલ જો,
હેમલત્તાશ્રી નવપદને નમે રે લોલ, જેથી ભાંગે સર્વ જંજાળ
જો-પુણ્ય.... ॥૬॥

(૩) એક દિન

(રાગ : મીઠા લાગ્યા છે મને....)

એક દિન શ્રીપાલ રમવા ચાલ્યો, વાટે સુણી એક વાત રે.... સાંભળ જો વાત એ મીઠડી....
અજ્ઞાન બાળા માતાને પૂછતી, જાયે કોણ ઇન્દ્ર કે ચંદ્ર રે.... સાંભળ જો.... ॥૧॥
જનની કહે પુત્રીને આ છે રાજજમાઇ સુણી થયુ કુંવરને દુઃખ રે....સાંભળ જો... ॥૨॥
આવી કહે માતને આશિષ આપો મને, મારે જવું પરદેશ રે.... સાંભળ જો... ॥૩॥
મયણા કહે નાથને આવીશ સંઘાતે, તુમ વિયોગ ન ખમાય રે... સાંભળ જો.... ॥૪॥
પ્રિયાને શીખ દઇ માત આશિષ લઇ, ચાલ્યો શુકન જોઇ પંથ રે.....સાંભળ જો... ॥૫॥
નિર્ભય થઇને સિંહ પરે ચાલતો, નવા નવા જોતો કૌતુક રે... સાંભળ જો.... ॥૬॥

વિદ્યાધર અને ધાતુવાદનું, કાર્ય કરી દીધું સિદ્ધ રે..... સાંભળ જો... ॥૭॥
વિદ્યાને સુવર્ણ આગ્રહથી લઈને, અનુક્રમે આવ્યો ભરુચ રે.... સાંભળ જો... ॥૮॥
હેમલત્તાશ્રી કહે મીઠી એ વાતડી, સાંભળ જો એક મિત્ત રે.... સાંભળ જો... ॥૯॥

(૪) લાખ લાખ વાર

(રાગ : લાખ લાખ દિવડાની આરતી...)

લાખ લાખ વાર કરું નવપદને વંદના,
વંદનાથી પાપ પલાય.... જો જો સૌ પુણ્ય પ્રભાવને....
પુત્રી મહાકાલની પરણ્યો શ્રીપાલ જો
ઠામ ઠામ પામે ઋદ્ધિ રસાલ જો, જાયે જલવાટે કુમાર.... જો... ॥૧॥
રતનદ્વીપ બંદરે ઉતર્યો શ્રીપાલ જો
જીનદાસ આવી કહે વાત રસાલ જો... જિન મંદિરની તે વાર.. જો...॥૨॥
કનકકેતુ રાજાની મંજુષા બાળ જો,
રચી આંગી ત્યાં આવે ભૂપાલ જો.... જોઈ આંગી પ્રભુની મનોહાર.. જો..॥૩॥
ચિંતા થઈ કન્યા વરની પ્રભુ પાસ જો,
બંધ થયાં દ્વાર રાજા કરે ઉપવાસ જો... પ્રભુ વિરહનું દુઃખ અપાર.. જો..॥૪॥
દિવ્યવાણી ત્યાં થઈ તેણીવાર જો,
જેનાથી ખુલશે મંદિર દ્વાર જો..... તે થાશે કન્યા ભરથાર... જો..॥૫॥
દર્શન કરવાને ચાલો મુજ સાથ જો,
શ્રીપાલ જાયે જ્યાં આદિનાથ જો, દૃષ્ટિ પડતાંને ખૂલી ગયાં દ્વાર... જો..॥૬॥
મદન મંજૂષા પરણાવે રાય જો,
હેમ નવપદનાં નિત્ય ગુણ ગાય જો, છે નવપદ તારણહાર... જો..॥૭॥

(૫) નવપદ ધ્યાને

(રાગ : વ્રત સાતમે વિરતી આદરુ....)

શેઠ રમણી ઋદ્ધિનાં લોભથી રે લોલ, નાંખ્યો સાગરમાં શ્રીપાલ જો,
મચ્છ પીઠે બેઠો તે પુણ્યથી રે લોલ, ઉતર્યો કોંકણ કાઠે રસાલ જો....
નવપદ ધ્યાને સુખીયા થયો રે લોલ.... આંકણી..... ॥૧॥
રાજપુરુષો તેને તેડી ગયાં રે લોલ, થાણાપુરે ગયો શ્રીપાલ જો,
રાજ જોષી વચને નિજ દિકરી રે લોલ, પરણાવે તેને તત્કાલ
જો.... નવપદ.... ॥૨॥

સ્થગીધર થઈ સુખે રહે રે લોલ, જ્યાં ત્યાં પામે માન જો,
હવે વહાણમાં જે થઈ વાતડી રે લોલ, તે સાંભળજો દઈ ધ્યાન
જો.... નવપદ... ॥૩॥

શેઠ હૈયે હરખે મુખથી રડે રે લોલ, સુણી સુંદરીને થયો સંતાપ જો,
થઈ બેભાન સખીઓ સાર કરે રે લોલ, ચેતન વળ્યુંને કરે વિલાપ
જો.... નવપદ.... ॥૪॥

હે નાથ ! અમને મૂકી કયાં ગયાં રે લોલ, કોણ થાશે અમારો આધાર જો,
ત્યારે શેઠ આવી કહે તેહને રે લોલ, નાથ થઈને લઈશ સંભાળ
જો.... નવપદ.... ॥૫॥

ઇંગીત વચને તેનું મન જાણીયું રે લોલ, કર્યો બેઉએ નિશ્ચય મનમાંય જો,
પડી સાગરમાં શિયળ રાખીએ રે લોલ, નથી બીજો કોઈ ઉપાય
જો..... નવપદ... ॥૬॥

શિયળ પ્રભાવથી દેવો આવીયાં રે લોલ, આપ્યાં કુંવરનાં સમાચાર જો,
દેવે શિક્ષા આપી ત્યાં રે લોલ, હેમ નમે નવપદ મનોહાર
જો..... નવપદ.... ॥૭॥

(૬) શ્રીપાલ સુખ લહે

(રાગ : રાખનાં રમકડાં...)

શ્રીપાલ સુખ લહે પુણ્યથી, દેખી ધવલ પીડાય રે,
કુબુદ્ધિ આપી તે ડૂંબને, રાજદ્વારે જઈ ગાય રે.... શ્રીપાલ..... ॥૧॥
રાજા કહે માંગો તે આપું, ડૂંબ માંગે છે સન્માન રે,
શ્રીપાલ હાથે તેહને, દેવરાવે છે પાન રે.... શ્રીપાલ..... ॥૨॥
કુંવરને દેખી ભેટી પડયા, રાજાને શંકા થાય રે,
વંશ મારો વટલાવીયો, આ તો ડૂંબ દેખાય રે.... શ્રીપાલ.... ॥૩॥
રોષ કરી તેને મારવા, નરપતિ તૈયાર થાય રે,
પુત્રી આવી કહે તાતને, આચારે કુળ પરખાય રે.... શ્રીપાલ.... ॥૪॥
રાજા પૂછે જમાઈને, કહો તુમ કુળ વંશ નામ રે,
કુંવર કહે ત્યારે તેહને, નવિ કહું નિજ નામ રે... શ્રીપાલ.... ॥૫॥
યુદ્ધ કરી કુળ ઓળખો, નહિ તો આવ્યા જે વહાણ રે,.
પ્રિયા છે તેહમાં માહરી, તેહને પૂછીને જાણ રે.... શ્રીપાલ... ॥૬॥

નૃપ તેડાવી તેહને પૂછે, તે કહી સઘળી વાત રે,
ભાણેજ છે એમ જાણીને, હરખ્યો સાતે ધાત રે..... શ્રીપાલ.... ॥૭॥

ડૂંબને શેઠ સાથે મારવા, નરપતિ આપે આદેશ રે,
કુંવર તેહને છોડાવીને, રાખે પ્રીત વિશેષ રે... શ્રીપાલ.... ॥૮॥

નવપદ ધ્યાને સુખ લહે, જ્યાં જાય ત્યાં શ્રીપાલ રે,
હેમલત્તાશ્રી સિદ્ધચક્રનાં, ગાવે ગુણ રસાલ રે.... શ્રીપાલ.... ॥૯॥

(૭) એક દિન રચવાડી

(રાગ : પાવા તે ગઢથી ઉતર્યા રે....)

એક દિન કુંવર રચવાડી ગયો રે કુંવર સોભાગી,
મલ્યો સાર્થવાહ તે વાર રે કુંવર વડભાગી.... ॥૧॥

પૂછતાં જાણી વાતડી રે કુંવર સોભાગી,
ગુણસુંદરી મનોહાર રે કુંવર વડભાગી.... ॥૨॥

ત્યાંથી આવ્યો નિજ મહેલમાં રે કુંવર સોભાગી
ધ્યાવે સિદ્ધચક્ર મનોહાર રે કુંવર વડભાગી.... ॥૩॥

દિવ્ય હારનાં પ્રભાવથી રે કુંવર સોભાગી
ગયો કુંડલપુર શ્રીપાલ રે કુંવર વડભાગી.... ॥૪॥

વીણા વાદે જીતી કુંવરી રે કુંવર સોભાગી
વરે વામન તત્કાલ રે કુંવર વડભાગી.... ॥૫॥

રાય પરણાવી નિજ બેટડી રે કુંવર સૌભાગી,
ત્યાંથી જાયે કંચનપુર ગામ રે કુંવર વડભાગી..... ॥૬॥

પરણ્યો તિલક સુંદરી રે કુંવર સૌભાગી
પછી ગયો દલપતન ઠામ રે કુંવર વડભાગી.... ॥૭॥

પરણ્યો સમસ્યા પૂરીને રે કુંવર સોભાગી
શૃંગાર સુંદરી સખી સાચ રે કુંવર વડભાગી.... ॥૮॥

રાધાવેધે જયસુંદરી રે કુંવર સોભાગી, તેડનો પણ તે થયો નાથ
તેહનો પણ તે થયો નાથ રે કુંવર વડભાગી.... ॥૯॥

થાણાપુરે તે આવીયો રે કુંવર સોભાગી,
વસુપાલ રાજા આપે રાજ રે કુંવર વડભાગી.... ॥૧૦॥

હેમ નમે સિદ્ધચક્રને રે કુંવર સોભાગી
સર્વમંત્રમાં તે શિરતાજ રે કુંવર વડભાગી... ॥૧૧॥

(૮) શ્રીપાલ માતને નમવા

(રાગ : દેખ તેરે સંસાર કી....)

શ્રીપાલ માતાને નમવા જાયે, મળવા મયણા નાર, પગ પગ પામે છે સત્કાર
સૈન્ય સંઘાતે રસ્તે જાતાં, આવ્યો નગર સોપાર, પગ પગ પામે છે સત્કાર.. ॥૧॥

મહસેન સુતા આઠમી નાર, પરણ્યો તેને વિષ ઉતારી,
આવ્યો ઉજ્જેણી તે મનોહારી, ત્યાં થઈ શત્રુની શંકા ભારી,
હાર પ્રભાવે રાત્રે જાયે, માતા પાસે કુમાર.... પગ પગ.... ॥૨॥

માતા ચરણે શિષ ઝુકાવે, નમતી પ્રિયાને પ્રેમે બોલાવે,
જનની પ્રિયા સાથે લેઈ આવે, જ્યાં તંબૂ ત્યાં હાર પ્રભાવે,
દેખે માતા આ સર્વે છે, નવપદનો ઉપકાર.... પગ પગ... ॥૩॥

સસરાને સદેશ કહાવે, કઠીયારા વેશે તેડાવે,
મંત્રી વચને તે પણ આવે, સત્કાર કરી શ્રીપાલ બોલાવે,
મયણા કહે પિતાજી દેખો, કર્મે દીધો ભરથાર.... પગ પગ.... ॥૪॥

સર્વ સ્નેહી મળી આનંદ પાવે, નાટક કરવાને ફરમાવે,
મુખ્ય નટી નવિ ઉભી થાયે, મહાકષ્ટે તેહને સમજાવે,
મૂકી નિસાસ કહે નિજની કથની, કર્મ તણી તે વાર... પગ પગ..... ॥૫॥

ક્યાં માલવ, ક્યાં શંખપુર, ક્યાં વેચાણી બબ્બર કુળમાં,
નાટક કરતી આવી ઉજ્જેણીમાં, એમ કહેતાં વહે અશ્રુ નયનમાં
પુત્રી જાણી પ્રજાપાલને, થાયે દુઃખ અપાર.... પગ પગ.... ॥૬॥

પિતા પૂછે તું કેમ વેચાણી, સુરસુંદરી કહે ત્યાં નિજ કહાણી,
મયણા સુખી થઈ સત્ય પિછાણી, હું દુઃખી થઈ મિથ્યા માની,
સર્વ સ્નેહી તે વાત સુણીને, ચમક્યા ચિત્ત મોઝાર.... પગ પગ ..... ॥૭॥

મતિસાગર મંત્રી ત્યાં આવે, શ્રી શ્રીપાલને શિષ નમાવે,
સાતસેં ઉંબર પણ ત્યાં આવે, સર્વને તે ત્યાં પ્રેમે બોલાવે,
હેમલત્તાશ્રી કહે મન ભાવે, ધ્યાવો નવપદ સાર,
પગ પગ પામે છે સત્કાર.... ॥૮॥

(૯)

(રાગ : રાખનાં રમકડાં...)

શ્રીપાલને મતિસાગર કહે છે, કહે છે તમને બેસાડયાં રે,
રાજપાટે અભિષેક કરીને, ત્યારે અજીતે ઉઠાડયાં રે... શ્રીપાલ.... ॥૧॥

તે તુજ શત્રુ રાજ કરે છે, હજી તે ગર્વિત થઈને
શક્તિ બતાવી રાજ લ્યો પાછું, તેહની સાથે લડીને રે.... શ્રીપાલ.... ॥૨॥
શ્રીપાલ કહે છે યુદ્ધ ન કરશું, પ્રેમથી જો તે જીતાશે,
ચતુર્મુખ દૂતને શીખ દઈને, મુક્યો અજીતની પાસે રે... શ્રીપાલ.... ॥૩॥
દૂત જઈ રાજાને કહે છે, મુક્યો શ્રીપાલને ભણવા,
ભણી ગણીને તે તુજ પાસે, આવે છે રાજ કરવા રે... શ્રીપાલ..... ॥૪॥
રાજ રાજેશ્વર સૌ કોઈ આવ્યાં, તમે કેમ નાવ્યા નમવા,
અજીત કહે છે હું પણ આવીશ, નમવા નહિ યુદ્ધ કરવા રે....શ્રીપાલ.... ॥૫॥
દૂત આવી કહે વચન અજીતનાં, સુણી શ્રીપાલ તે કડવા,
સૈન્ય સજ્જ કરીને તે આવે, રણભૂમિ પર લડવા રે.. શ્રીપાલ.... ॥૬॥
જીત થઈ શ્રીપાલની ત્યારે, અજીત મનમાં વિચારે,
કોઈ ન કરે તે પાપ કર્યુ મેં, શરણ થશે કોણ મારે રે.... શ્રીપાલ.... ॥૭॥
વૈરાગ્ય રંગે ચારિત્ર લીધું, શ્રીપાલ નમે મન ભાવે,
અજીતસેન મુનિનાં ગુણ ગાવે, હેમ નવપદ મન ધ્યાવે રે....
શ્રી પાલને મતિસાગર કહે છે... ॥૮॥

(૧૦)

(રાગ : અબ તેરે સિવા કૌન મેરા)

શુદ્ધ ચારિત્ર પાળે જીવોને તારે, વિચરંતા અજીતસેન મુનિ ચંપા પધારે,
ગુરુ આવ્યા જાણી શ્રીપાલ આનંદ પાવે, જઈ માતા પ્રિયા સાથે કરે વંદના ભાવે,
સુણી દેશના પૂછે નિજ કર્મ તે વારે... વિચરંતા.... ॥૧॥
થયો રોગ બાલપણે કયા કર્મથી મને,પડ્યો જલમાં ચડ્યું કલંક કેમ ડૂંબનું મને,
વળી રાજઋદ્ધિ પામ્યો હું કેમ અત્યારે.... વિચરંતા.... ॥૨॥
મુનિ કહે છે સુણજો કથા પૂર્વભવની, શ્રીકાંત ભવે હિંસા કરી બહુ જીવની,
શ્રીમતિ પ્રિયા હિંસાથી નિત્ય નિવારે... વિચરંતા... ॥૩॥
શ્રીકાંત ભવે સાધુને ખૂબ સતાવ્યા, બોલાવી રાણી વયણે મુનિવરને ખમાવ્યા
સિદ્ધચક્રનો મહિમા મુનિ કહે છે તે વારે.... વિચરંતા... ॥૪॥
તેં ગામ ભાંગ્યુ મારું શ્રીકાંત ભવમાં, તેથી રાજ લીધું તારું મેં બાલપણમાં,
બાંધેલ કર્મો ઉદયમાં આવ્યા અત્યારે... વિચરંતા.... ॥૫॥
સુખી થયો શ્રીકાંત ભવે ધર્મ કરીને, નવપદનાં ગુણ ગાવે હેમ હર્ષ ધરીને,
સિદ્ધચકની સાચી સેવા કર્મ વિદારે.... વિચરંતા.... ॥૬॥

(૧૧) શ્રીપાલ રાજાનો રસ

એક હતો રાજા, એને સૈનિક ઝાઝાં,
ભમભમ ભમભમ ભમભમ એને મહેલે વાગે વાજાં,
બબ્બે રે કુંવરી એને બબ્બે રે કુંવરી,
ચટક મટક ચાલે ને લટક મટક મહાલે
ચાકડીયું ચાકડીયું ચાકડીયું ચું ચું....
સુરબાળા મોટીને મયણાસુંદરી નાની,
લાડકોડમાં ઉછરતી બેઊ જાણે તોફાની
ખાતીતી નિત્ય ખાજાં.... એહ....
નાની રે નાની રે નાની રે નાર...
માને ના કોઈનું જરી યે લગાર,
છોડી રે મોટી હાડકાની ખોટી....
રાજાજી કરતાં એને બહુ વહાલ,
રાણીજી કરતાં એને બહુ વહાલ,
મારી દિકરી મારી દિકરી... એક હતો રાજા....

સાખી

વીત્યું બાળપણ રમતાં રમતાં, વીતી સોળ વસંત,
સર્વે કળામાં થઈ પારંગત, હૈયે નિત્ય હસંત...
આવી વસંત, આવી વસંત, આવી વસંત, આવી વસંત,
મયનીયિ ની ની સાં સાં રે ની સાં.. ગ... ગ.. મ... રે... સા.. ની... સા..
રે સા... ની... ય... આવી વસંત.. આવી વસંત....
ફૂલ યૌવન નીરખ્યું રુપ રંગે, વેલ તરુવર ઝૂલે ઉમંગે,
ચૌ દીશે મહેંકી મસ્ત સુગંધ.... આવી વસંત..
એક દિવસની વાત છે ભાઈ, એક દિવસની વાત,
નિજ પુત્રીઓ કેરુ કરવા, પારખું મન વિચાર્યું,
રાજ સભામાં પ્રશ્નો પૂછવા, એને આજ નિરધાર્યું,
... એક દિવસની વાત છે..

સાખી

ચતુર કલા ચોસઠ જાણી બેનડી બેઉએ,
પ્રશ્નો કેરાં ઉત્તર દેજો પૂછુ છું ઉમંગે.....
કયું લક્ષણ છે જીવતર કેરું, કોણ કામની નારી,
ક્યું ફૂલ, ફૂલમાંહી ઉત્તમ, પરણી શું કરે કુમારી.....
ચારે ચીજનો ઉત્તર આપો એક વચનમાં વિચારી
બોલો બોલો મીઠડી મારી.... (૨)
બોલો રે બોલો....
સુરબાળા કહે ઉત્તર આપું, સુણો પિતાજી પ્યારાં,
સાસ રે જાય એ એક વચનમાં, ઉત્તર એનાં ન્યારાં...
મયણાને મહીપતિએ પૂછ્યું...શું પૂછ્યું ?
અર્થ કહો અમ એક શબ્દ સહસ્ત્ર સઘળાં,
ભણ્યાનો વાધ્યો હૃદય વિવેક...

(રાગ : ભૈરવી)

પહેલો અક્ષર કાઢી નાંખતાં, જગ જીવાડણ હાર,
વચલો અક્ષર કાઢી નાંખતાં, જગ સંહારણ હાર,
આખરી શબ્દ કાઢી નાંખતાં, જગને લાગે મીઠું,
કહે દિકરી મારી સમજી, વિચારીને ક્યાંથ દીઠું...
જળ વિના દુનિયા તરફડતી, કાળ થકી એ મરતી,
કાજ ન કરનારાંને દુનિયા ક્કદી નથી સંઘરતી
નારી કેરા નયણ કમલની, એની શોભા વધતી
નારી... (૨) જવાબ કાજળ

સાખી

સુણી ઉત્તર નિજ સુતાનો, રાજ્વી મન હરખાયો,
માગ માગ તે આપું કહીને, કર પોતાનો લંબાવ્યો..
કરું રાયને રંક પલકમાં, રંકને રાય બનાવું,
હું ધારું તે થાય પલકમાં, કહેતો નવિ સૃષ્ટિ સર્જનવું.... ॥૧॥
સાચું સાચું તાતજી કહીને સુરબાણા બોલે,
એક મહિપતી બીજો મેહુલો, બે જ જગત જીવાડે.....

પણ મયણા ના બોલે ચાલે, ઉભી હસતી હસતી
સૌએ વિસ્મય પામ્યા, મયણા કેમ ન વેણ ઉચ્ચરતી.... ॥૨॥
તવ મયણા બોલી પિતાજી, મત કરો બહુ ગુમાન,
હું કરું હું કરું કહે સકલજન કરનારો તો કોઈ... (૨)
આદર્યા (૨) સહુ રહે અધૂરાં કર્મ કરે સૌ હોય....
ધૂંવાપૂંવા, ધૂંવાપૂંવા, રાજાજીને ગુસ્સો ચઢીયો...

મારું થઇ સંતાન કરે શું, આજ મુજ અપમાન
ભરી સભામાં સૌની વચ્ચે, લીધી મારી સાન
હજુ સમય છે સમજી જા ને, ઓ મૂરખ નાદાન
જીંદગીભર પસ્તાવું પડસે, કામ ન લાગશે જ્ઞાન.. ધૂંવાપૂંવા... ॥૪॥

ભજન

કરો લાખ ભલે ચતુરાઇ, કર્મમાં થવાનું હોય તે થાય.... (૨)
હોય ભલે રાજા કે ભિખારી, હોય સાધુ કે સાંઇ,
એને મનતો સર્વે સરખાં, ચાલે ન કોઈનું કાંઈ,
પડે ખોદે તે ખુદ ખાઈ, કર્મમાં થવાનું હોય તે થાય.. (૨)
મયણા એના પિતાને કહે છે, આપ કર્મી છું હું બાળ,
શાને મારા વિદ્યાગુરુ પર, આપ થાઓ વિકરાળ
કર્મ પ્રભાવે આ નગરીના, આપ થયા છો રાજા
પ્રારબ્ધને મમ સોંપી દોને, જુઓ કર્મનું રાજ.... મયણા...
એક લાવો કોઢિયોને બીજો લાવો રાજા,
બેઉ કન્યાને પરણાવીને, વગડાવી દો વાજાં....
આપકર્મીને કોઢિઓ ને બાપકર્મીને રાજા
એકને કાઢો ખાલી હાથેને, બીજાને હો રત્ન ઝાઝાં... (૨)
લગ્ન થયું રે ભાઈ લગ્ન થયું, પરણી ગયાં રે ભાઈ પરણી ગયાં...
પરણીને પસ્તાય કોઢિયો.... મયણાને સમજાવે,
મુજને છોડી દો સુંદરી, શીદ મુજને શરમાવો,
લગ્ન થયું રે ભાઈ લગ્ન થયું.....
ભવિષ્યનાં મહારાજા શ્રીપાળને, સોંપ્યો મયણા હાથ
ભાવી કર્મને સોંપી દઈને, મયણા...

(૧૨)

(રાગ : દરબારી ગીત)

મયણા રે મયણા રે છોડી દો ને સાથ, તારો નાથ છે સાવ અનાથ.... મયણાં....
રાજવી કેરી રાણી બેટી, ફૂલમાં અનોખી થઈ છે મોટી
શીદને ભોગવી રહી મુજ સંગે, દુઃખો કોટી કોટી.... મયણાં....
સ્વામી રે સ્વામી રે વીસરી જાઓ એ વાત
આ ભવ છૂટે નહી સંગાથ, જીવશું મરશું સાથો સાથ, મયણાં....
રાજવી કેરી છું બેટી, ફૂલમાં આળોટી થઈ હું મોટી,
તો યે મારા રંક નાથની, ઘરની જલતી જ્યોતિ.... મયણાં....
કાયા તુમ કંચન કરવાને, ઉપાય લાવીશ હું ગોતી,
કૃપા હશે જો અરિહંત પ્રભુની, પાર કરીશ કસોટી.... મયણાં....

(૧૩)

(રાગ : કાઠિયાવાડી)

ધર્મલાભનો ધ્વનિ ત્યાં તો, મયણાને કાને પડયો,
મુનિશ્રી કેરા પગમાં પડતાં, ઉપાય એને જડીયો..
સિદ્ધચક્રનાં પૂજનની, સઘળી કીધી તૈયારી,
નવપદજીનું પૂજન કરીને, પ્રસાદી પ્રભુની લીધી... મયણા... ॥૧॥
નવપદની આરાધનાયે થયાં, શ્રીપાલ મહારાજા
પટરાણી શ્રીમતિ દેવી મયણા, બતાવે કર્મ સામ્રાજ્ય... મયણા... ॥૨॥
જૈન શાસનની જ્યોતિ ઝળકાવી, આપ્યું સમકિત સાર,
નવપદજીની વીણા વગાડી, વર્તાવ્યો જય જયકાર... મયણા... ॥૩॥
અનુપમ નવપદનાં પ્રતાપે, સંપત્તિ ઘર ઘર થાય,
એક ધ્યાને જે સેવે ભાવિકો, ભવભવનાં દુઃખ જાય... મયણા... ॥૪॥
સકલ સુખનું સાધન નવપદ ધ્યાન જો,
ધરો હૃદયમાં રાખી ને બહુમાન જો,
વિવેક વેગે તે સુખ ને અનુભવ જો....

(રાગ : શ્રી સ્થૂલભદ્ર મુનિગણમાં શિરદાર મેં...)

શ્રી નવપદનો મહિમા સહુ શિરદાર જો,
વર્ણન જેનું આગમ માંહી અપાર જો,

જ્ઞાનિઓએ દર્શાવ્યું વિસ્તારથી જો ॥૧॥
ધરીયે તેહનું ધ્યાન વિધિ અનુસારે જો
નિશ્ચયથી ભવસિન્ધુના કિનારે જો
પહોંચાડે નિર્વિઘ્ને ક્ષેમ કુશળ થકી જો ॥૨॥
વિપદા નાસે સંપદ આવે ઘેર જો
જેહના ધ્યાને પામે લીલા લહેર જો
પૂર્વે જ્યું શ્રીપાલને મયણા પામ્યા જો ॥૩॥
શ્રી મુનિચંદ્ર શ્રોતાને ઉપદેસે જો
યથા વિધિ આરાધે તે સુખ લેશે જો
વિણ શંકાએ રાખી આદર ભાવને જો ॥૪॥
કાસ શ્વાસ કોઢાદિ રોગો નાસે જો
સિદ્ધચક્રનું સ્મરણ કરે ઉલ્લાસે જો
જાતરુપ સમ કાયા થાયે નિર્મલી જો ॥૫॥
કોધાદિક સહુ આરંભનો કરી ત્યાગ જો
શ્રીપાલ ચરિત્ર સુણીયે ધરી નિત રાગ જો
મન વચ કાયા સંવર માંહે રાખીને જો ॥૬॥
ધ્યાન ધરી નવપદનું ઉત્તમ તરીયા જો
વર્તમાનમાં પણ સિવ લક્ષ્મી વરીયા જો
આગે પણ કોઈ જીવો મહોદય પામશે જો ॥૭॥
વંધ્યા પુત્રવતી નિર્ધન ધનવંત જો
આરાધન પ્રભાવે ભુવિ યશવાન જો
સ્વર્ગાદિકના સુખો પામે ખચિતથી જો ॥૮॥
સકલ સુખનું સાધન નવપદ ધ્યાન જો,
ધરો હૃદયમાં રાખીને બહુમાન જો
વિવેક વેગે તે સુખને અનુભવે જો ॥૯॥

પંચ પરમેષ્ઠી છંદ, ત્રિભંગી છંદ

પ્રણમુ સરસતિ, હોય વરમતિ, ચિત્ત ઉલ્લસે ગુણ થુણવા
શુભભાવે ધ્યાવે, સુખ પાવે, એક ચિત્ત થાવે, યશ સુણવા
જય જય પરમેષ્ઠી, જગમે શ્રેષ્ઠી, દે પદ જેષ્ઠી જગધારં,
ત્રિજગ મઝારં, નામ ઉદારં, જય સુખકારં, નવકારં.. ॥૧॥

બારે ગુણવંતા, શ્રી અરિહંતા, લોક મહંતા, ગુણ ગહેરા,
ઘનઘાતિ કર્મ, મિથ્યા ભર્મ, ત્યાગ અધર્મ, વિષ લહેરા,
શુકલમન ધ્યાયા, કેવલ પાયા, ઇંદર આયા તિણવારં... ત્રિજગ. ॥૨॥

વર પર્ષદા બારે, હર્ષ અપારે, સુણી અવધારે, જિનવાણી,
અમૃત શું પ્યારી, જગ હિતકારી, સુર નરનારી પહેચાણી
કેઈ સંયમ ધારે, કેઈ વ્રત બારે, કર્મ વિદારે, શિવ પ્યારી.. ત્રિજગ. ॥૩॥

દ્વિતીય પદ ધ્યાવો, સિધ્ધા ગુણ ગાવો, ફીર નહીં આવે જિહાં જાઈ
જે અલખ નિરંજન, ભવિ મનરંજન, કર્મકે અંજન, શિવ સાંઈ
પુદગલકા ફંદા, દૂર નિકંદા, પરમાનંદા, અવિકારં.. ત્રિજગ.. ॥૪॥

અષ્ટગુણકે ધારે, જગત નિહારે, કાળ ન મારે, ઉન્નતાઈ
તિહાં સુખ અનંતા, કેવલવંતા, ગુણ ઉચ્ચરતા છે નાઈ
નિજવાસ બતાઇ, ધો મુજ તાઇ, તુમસા નાઇ, દાતારં.ત્રિજગ॥૫॥

ગણિવર પદ ત્રીજે, નિત્ય નમીજે, સેવા કીજે હર્ષ ધરી,
પંચ મહાવ્રત પાળે, દૂષણ ટાળે, ગજ જિમ મહાલે, શૂરહરી
પાંચેવશ કરત, પંચ ઉતરતે, પાંચુઇ હરતે, દુઃખકારં.. ત્રિજગ.॥૬॥

શીતળ જિમ ચંદા, અચળ ગિરીંદા, ગણપતિ ઇંદા, શિરદારં
સાગર જિમ ગહેરા, જ્ઞાન લહેરા, મિથ્યા અંધેરા, પરિહારં
સંપદ વસુપાવે, ન્યાય બઢાવે, પાળે પળાવે, આચારં... ત્રિજગ ॥૭॥

ગુરુ સેવા સાધી, વિનય આરાધિ, ચિત્ત સમાધિ, જ્ઞાન ભણે
બારે અંગ વાણી, પેટી સમાણી, પૂરવ નાણી, સંશય હણે
નિરવદ્ય સત્ય ભાખે, શાસ્ત્ર સાખે, ગુણ અભિલાખે, નિજસારં.. ત્રિજગ ॥૮॥

ઉવજ્ઝાય સ્વામિ, અંતરજામી, શિવગતિ ગામી, હિતકારી,

जैनरत्न व्याख्यानवाचस्पति जैनाचार्य
श्रीमद् विजयलब्धिसूरीश्वरजी कृत

श्री पंच परमेष्ठी पूजा

॥दोहा॥

शामक काम कषायना, दामक इंद्रिय मूल ॥
गामक शिवसुख सद्मना, वामक भवभ्रम शूल ॥१॥
सिद्धार्थ नृपकुल तिलक, वर्द्धमान भगवान ॥
तस पदपंकज धूर नमी, भारती नमुं भूरिमान ॥२॥
मुनि शिरशेखर सूरिवरा, विजयकमल गुणखाण ॥
प्रशम सुधारसैकनिधि नमुं, संप्रति शासनभाण ॥३॥
परमेष्ठि-स्तुतिशाण पर, घर्षित आतमरुप
परमेष्ठि-पदवो वरे, अनुपम एज स्वरुप ॥४॥
प्रथम पदे अरिहंत जी, करे करमनी हाण ॥
बीजा पदमां सिद्ध वर, ज्ञान चतुष्टय खाण ॥५॥
शासन दिनकर सूरिवरा, सकल सृष्टि श्रृङ्गार ॥
गुणखाणी त्रीजे पदे, ज्ञान तणा भंडार ॥६॥
वाचकवर चोथे पदे, ज्ञान सुधा वर दान ॥
आपे स्वपर शिष्यने, करे उपकार अमान ॥७॥
मुनिजन मानो पांचमे, सारे आतम काज ॥
पार करे भवि वर्गने, भव-जलधिमां जहाज ॥८॥
ए पंचपद परमेष्ठिनो, महिमा महीतल मांय ॥
तीर्थंकर गणधर कहे, नहीं तस पार पमाय ॥९॥
तस गुण गावा बाल हुं, धरुं हृदयमां आश ।
ते मुज धाष्टर्य उवेखीने, न करशो कोई हास ॥१०॥
यतो गेय जन कही गया, उद्यम शक्त्यनुसार ॥
गुण गावा परमेष्टिना, थाजो सर्व तैयार ॥११॥

अथ प्रथम अरिहंत पद परमेष्ठि पूजा

॥ दोहा ॥

रोग रहित निर्मल तनु, पद्म सुगंधित श्वास ।
आहार निहार न देखता, चर्म चक्षु पति खास ॥१॥
मांस रुधिर गोदुग्ध सम, मूल अतिशय चार ॥
नीचे के भवि जाणीये, कर्म क्षये अगिआर ॥२॥
कोटाकोटी सूर नर, आदि सर्व समाय ॥
जिनकी जोजन भूमिमें, वाणी सार्थ समजाय ॥३॥
भामंडल मस्तक पीछे, शोभे तेज प्रधान ॥
प्रभुमुख दर्शन कारणे, करे देव निर्माण ॥४॥
दुकाल भीति ईति रोग, मारी वैर महान ॥
अति वृष्टि अवृष्टि न, सवासो जोजन मान ॥५॥

(कानूडा तारी कामण करनारी व्रजमां वांसलडी वागी-ए चाल)

अर्हन प्रभु अद्‌भुत आनंद करनारा, छोड नहीं देव दूजा धारा ॥
निरागी जग में देव तुमे प्यारा, छोड नहीं देव दूजा धारा ॥ अंचली ॥
अष्टादश दूषण दुःखदायी, प्रथम तुमे जारा ॥
मैं चाहुं, मैं चाहुं अहोनिश दर्श प्रभु थारा ॥
छोड नहीं सरागी को धारा ॥अर्हन् ॥१॥

बारा गुणसे शोभित जगमें, महिमा तुज भारा ॥
गुण गाया, गुण गाया, उसका सार्थक जन्मारा ॥
छोड नहीं सरागी को धारा ॥अर्हन॥२॥

जन्म समय श्री जिनके होवे, त्रिलोक उजारा ॥
सुर रचते, सुर रचते, भावे समोसरण सारा ॥
छोड नहीं सरागी को धारा ॥अर्हन॥३॥

चार मुख से देते देशना, भविजन गुणकारा ॥
प्रभु सेवे, प्रभु सेवे हटे तस दुर्गति का द्वारा ॥
छोड नहीं सरागीको धारा ॥अर्हन ॥४॥

आतम आनंदको लेवा, प्रभु चरण कमल प्यारा ॥
जो पावे, जो पावे, होय सो लब्धि-हृदय हारा ॥
छोड नहीं सरागी को धारा ॥ अर्हन ॥५॥

।। दोहा ।।

महागोप जीवरक्षणे, सार्थवाह भवराण ।।
निर्यामक भव सागरे, माहण मत हणवाण ।।१।।
ए उपमा जस छाजती, चैत्य वृक्ष रहे लार ।।
सिंहासन अंतरीक्षमां, रत्नादि गढ सार ।।२।।
धर्म चक्र ध्वज शोभते, वायु वाय सुखदाय ।।
छत्र त्रण जिन ऊपरे चामर दोय ढलाय ।।३।।
वागे गगनमां दुंदुभि, नमे भूप वर पाय
विरोधी पण चरणमां, आवी शिर झुकाय ।।४।।
अपाय अपगमसे प्रभु, दे ईत्यादि भगाय ।।
ज्ञानसे संशय हरे, जाणे वस्तु पर्याय ।।५।।
पूजासे सुरवर करे, सेवा होडा होड ।।
वचन से सुर नर तिरि, समझे भाषा फोड ।।६।।

।। ढाल-बीजी ।।

(जो दिन जो प्रभु के ध्यान में-ए चाल)
सेवो री सेवो प्रभु पदपद्म को, अति दुर्लभ जानी ।
सार में सार यही संसार में, आधार में, उद्धार में
भवि साधन मानी ।।सेवो।। अंचली ।।

स्वर्ण कमल पद ठावे, कांटा उंधा होई जावे ।।
सुगंध जल फूल वरसावे, सेवा एक है अवलंबन,
संसारमें, आधारमें, उद्धारमें ।।भवि।। सेवो ।।१।।

पक्षी प्रदक्षिणा करते, केश नख नहीं तस वधते ।।
ऋतु अनुकूल अनुसरते, शब्द रुप रस गंधादि
प्राकारमें, आधारमें, उद्धारमें ।।भवि।। सेवो ।।२।।

नम्र तरुवर सवि होते, चउमुख वचन उचरते ।।
कोटि सुर नित्य अनुसरते, ओगणीश ए मानो ।।
देव प्राकारमें, आधारमें, उद्धारमें ।।भवि।। सेवो ।।३।।

अशोक सुर सुम वृष्टि, ध्वनि दिव्य चामर सृष्टि ।।
आपे नाद दुंदुभि हृष्टि, छत्र भामंडल सिंहासन ।।

प्रतिहारमें, आधारमें, उद्धारमें ॥भवि॥ सेवो ॥४॥
त्रीजे भव वर तप करियो, प्रभु ए पुण्य अनुसरियो ॥
जगत दुःखदल दूर करियो, बदलो नहीं तसउपकारी ॥
उपकारमें, आधारमें, उद्धारमें ॥भवि॥ सेवो ॥५॥
कर्म अरि क्षय करियो, महापद अरिहंत धरियो ॥
धन्य धन्य ए गुण दरियो, आतम लब्धि अमृत तस
गुण सारमें, आधारमें उद्धारमें ॥भवि॥ सेवो ॥६॥

काव्यम्÷परमेष्ठिनमानमतां सुखदं, शिवसद्मगतं गमिनं च मुदा ॥
भ्रमहारक मत्र महागुणदं, परितो यजते खलु भक्तजनः ॥१॥ ॥ तोटक वृत्तम् ॥

॥ मंत्रः ॥

मंत्रः ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्यु-
निवारणाय श्रीमते अर्हत्परमेष्ठिने जलादिकं यजामहे स्वाहा

द्वितीय-सिद्धपद परमेष्टि पूजा

॥दोहा॥

वर्ण पंच संस्थान पंच, आठ स्पर्श दोय गंध ॥
वेद त्रण वली पांच रस, अडवीस टल्या प्रबंध ॥१॥
एम अठ्ठा वीश गुण थया, काया संग विहीन ॥
जन्म विहीन वखाणिये, ऊपर ए गुण तीन ॥२॥
एकत्रीश उपचार थई, वास्तविक अनंत ॥
जन्म नथी मरणो नथी, आदित्रिक कर्यो अंत ॥३॥

॥ढाल-पहेली॥

(राग-माढ-मिट गई रे अनादि पीर चिदानंद जागो. ए चाल.)
अनंत आनंद दायक, सिद्धपद सेवो तो सही ॥सेवो तो ॥ अंचली ॥
अव्याबाध लोकोत्तर सुख ते, लेवो तो सही ॥
काल अनंते प्राप्त समय भवि, खोवो तो नहीं ॥अनंत॥१॥
सिद्धपद सेवा विण सिद्धपद नहीं, ठानो तो सही ॥
जन्म मरण ते विण नहीं टलशे, मानो तो सही ॥अनंत ॥२॥

अरिहंत पण ए पद पूजे, जाणो तो सही ॥
पद महत्वनुं कारण ए दिल, आणो तो सही ॥ अनंत ॥३॥

वाणी अगोचर सिद्धपद सुखडां, माणो तो सही
निरंतर सिद्धपदनी भक्ति, दीलडामां वही ॥अनंत ॥४॥

आत्म कमलमां लब्धि विकसित, थाए तो सही ॥
लो आनंद अनुभव रस प्यारो, शिवपुर मां रही ॥ अनंत ॥५॥

दोहा÷ सर्व जगतना सुखनो, करीये वर्ग अनंत ॥
तो पण सिद्धसुख तुलना, नहीं ते वर्ग कलंत ॥१॥
मेळववा ते सुखने, करो भक्ति धरी खंत
जन्ममरण दूरे करी, आणो भवनो अंत ॥२॥

॥ ढाल-बीजी ॥

(राग-भैरव-हो न दिलाराम तो क्या दिल को आराम-ए चाल.)

सिद्धपद सार, प्यारे दिलसे लो धार ॥
दिल से लो धार, करे भव से ए पार ॥
सिद्धपद सार, प्यारे दिलसे लो धार ॥
ध्यावो जो ध्यान धरी दुःखडां निवारे ॥
दुःख आवे न क्यारे, लगार ॥सिद्धपद॥ ॥अंचली॥

॥ साखी ॥

सिद्धनाथ पद समरतां, टले कोटि भव पाप ॥
भाव भेद प्रकाशीने, लहे सिद्धपद आप ॥
सुख पावे ओ प्यारो, अपारे अपार ॥सिद्धपद ॥१॥

॥ साखी ॥

सिद्ध सम नहीं जगतमां, सिद्ध खरो आधार ॥
सिद्धपद सेवन थकी, तरशो तुम निरधार ॥
टली जशे बधाए आकार विकार ॥सिद्धपद ॥२॥
आत्मकमलसिद्ध सूर्यथी, जो भवि विकसित थाय ॥
मीचायुं नवि मीचशे, रवि गुण लब्धि सुहाय ॥
थशे सर्व गुणोनो आधारे आधार ॥सिद्धपद ॥३॥

।।काव्यम्।।

।।तोटक वृत्तम्।।

परमेष्टिनमानमतां सुखदं, शिवसद्मगतं गमिनं च मुदा ॥
भ्रमहारकमत्रं महागुणदं, परितो यजते खलु भक्तजनः ॥१॥

।।मंत्र।।

ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु-निवारणाय
श्रीमते सिद्धपरमेष्ठिने जलादिकं यजामहे स्वाहा
तृतीय आचार्य परमेष्ठि पूजा

।।दोहा।।

पांच इंद्रियो वश करे, नव ब्रह्म गुप्ति धार ॥
चार कषाय निवारता, पाले पांच आचार ॥१॥
पांच महाव्रत पालता, पांच समिति धार ॥
त्रण गुप्ति ए शोभता, आचारज सुखकार ॥२॥

।।ढाळ-पहेली।।

(सार आ संसारमां न जोयो, में बहु रीते तपासतां-ए चाल)
आचार्यपद हितकारी, रे भवि जाणो जगतमां ॥आचार्यपद॥ अंचली॥
जिन केवली सूर चंद्र अभावे, ए छे दीपक जगभारी ।रे भवि॥
चउदसो बावन सर्वे जिणंदना, नमो गणधर सुखकारी ।रे भवि ॥२॥
बारसो छन्नुं गुणथी विभूषित, छत्तीस छत्तीसी अनुसारी ।रे भवि ॥३॥
दोय सहस चउ वीरशासनमां, युगप्रधान मनोहारी ।रे भवि ॥४॥
आत्मकमल निर्लेप करीने, वरशे शिव लब्धि अति प्यारी ।रे भवि ॥५॥

।। दोहा ।।

शमी दमी प्रवचन धरा, आचारज सुखकार ॥
नमो ए आनंदकंद ने, शासन ना शृंगार ॥१॥
स्वपर मतने जाणता, स्थापे शासन सार ॥
सम भावे संयम धरे ममता नहीं लगार ॥२॥
(रंक परे दया लावो रे, दयालु देवा-ए चाल)
आचारज पद ध्यावो रे, भावि भव्यो! आचारज पद ध्यावो ॥ ए अंचली॥
शासनना स्थंभ धोरी, काया कंचन सम गोरी ॥

जाति कुल उच्च गुणे दावो रे ॥ भावि भव्यो ॥१॥
सायर गंभीर एवो, नहीं आचारज जेवो ॥
परवादी इमे सिंह भावो रे ॥ भावि भव्यो ॥२॥
श्री महावीरथी प्यारो, शासनना छे आधारो ॥
दुप्पसह सुधी सुप्रभावो रे ॥ भावि भव्यो ॥३॥
सारण वारण करते, चोयण पडीचोयण धरते ॥
धरे योग क्षेम स्वभावो रे ॥भावि भव्यो ॥४॥
आचारज पद ए तीजे, गुणगान नित नित कीजे ॥
समय न मलशे फेर आवो रे ॥ भावि भव्यो ॥५॥
आतम निर्मलकारी, सेवो संतापवारी ॥
लब्धि निजकमल परे विकसावो रे ॥भावि भव्यो ॥६॥

तोटक वृत्तम् : परमेष्ठिनमानमतां सुखदं, शिवसद्मगतं गमिनं च मुदा ॥
भ्रमहारक मत्र महागुणदं, परितो यजते खलु भक्तजनः ॥१॥

मंत्र : ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्यु-
निवारणाय श्रीमते आचार्यपरमेष्ठिने जलादिकं यजामहे स्वाहा ॥

चतुर्थ-उपाध्याय परमेष्ठि पूजा

॥दोहा॥

ज्ञान क्रिया तपमां रमी, करता आतम ध्यान ॥
सूत्र अर्थ प्रकाशता, नहीं कोई वाते अजाण ॥१॥
करे करणी निज पद समी, तीजे भव शिव थाय ॥
जन्म जरा निवारी ने, अखंड आनंद पाय ॥२॥

॥ढाळ-पहेली॥

(जिनवरजी रे अर्ज करुं ते स्वीकारो-ए चाल)
वाचक पद रे, पूजो सुखकर भाई ॥ जेथी जन्म जरा मिट जाई ॥ अंचली ॥
युवराज सूरिपद केरा रे, हरता भवो भवना फेरा रे ॥
पणवीश रे भावना दिलमां धारे, आतम गुणमां दिल ठारे ॥वाचक ॥१॥
गुरु अंग उपांगना जाण रे, चरणे करणे दत्त ध्यानरे ॥

पणवीश रे ए गुण वाचक धारे, रहे नित्य रत पर उपकारे ॥वाचक॥२॥
ए मूर्खने पंडित करता रे, मोह तिमिर, दिनमणि हरता रे ॥
आपे वांचणी रे निज पर शिष्यने प्यारी, जे इह परभव उपकारी ॥ वाचक ॥३॥
जे वाचकपद चित्त ध्यावे रे, ते आत्मकमल विकसावे रे॥
होय लब्धि रे अडवीस अति सुखकारी, पछी जीव वरे शिवनारी ॥वाचक॥४॥

दोहा : वाचक पाचक कर्मना, राचक निज गुण रंग ।
याचक पद वैराग्य ना, राजक गुणथी अभंग ॥१॥
कर्म तिमिरहर सूर्य ए, वाचक गुणी परधान ॥
पद चोथुं ए सेवतां, मलशे शिव वरदान ॥२॥

॥ ढाल-बीजी॥

(म्हेमान थया तमे मारा, स्वीकरशो म्हेमानी-ए चाल)
भवि वाचकपद गुणखाणी, तमे सेवजो हित जाणी ॥अंचली॥
जे धर्मध्यान नित्य धरते, अन्य जन उपदेश विचरते ॥
जाणे दुनियाने फानी, एक वरवा शिव पटराणी ॥भवि ॥१॥
आवश्यक पच्चीस धरते, पच्चीस किरिया परिहरते ॥
मीठी अमृत जेवी वाणी, वरवा एक शिवपटराणी ॥भवि ॥२॥
मोह-भुजंग झेर उतारे, शिष्य गारुडी जिम सुखकारे ॥
धरे सर्व उपर महेरबानी, वरवा एक शिवपटराणी ॥भवि ॥३॥
रहे आत्मदशा जस जागी, जाणो जगमां वड भागी ॥
करे स्वपर कर्मनी हानि, वरवा एक शिवपटराणी ॥ भवि ॥४॥
शिष्य आत्मकमल विकसावे, लब्धि लक्ष्मी निवसावे ।
जेणे लीधां लीधां शास्त्र बहु छाणी, वरवा एक शिवपटराणी ॥भवि ॥५॥

काव्यम् : परमेष्ठिनमानमतां सुखदं, शिवसद्मगतं गमिनं च मुदा ॥
भ्रमहारक मत्र महागुणदं, परितो यजते खलु भक्तजनः ॥१॥ तोटक वृत्तम्

॥ मंत्रः ॥

मंत्रः - ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्युनिवारणाय
श्रीमते उपाध्याय परमेष्ठिने जलादिकं यजामहे स्वाहा
पंचम श्री मुनिपद-परमेष्ठि पूजा

।। दोहा ।।

पाले महाव्रत प्रीतथी, रात्रि भक्तनो त्याग ।।
षट् काया रक्षण करे, लोभ-निग्रहे राग ।।१।।
क्षमा करे, निर्मल धरे, चित्त सहित उपयोग ।।
उपकरण प्रतिलेखना, करता संयम योग ।।२।।
निज त्रिकरणने रोकता, माठा कामथी जेह ।।
बावीस परिसहने सहे, न तजे टेक पडे देह ।।३।।
पांच इंद्रियो वश करे, पाले शुद्ध आचार ।।
मुनिपद सार संसारनो, त्यागामृत सुखकार ।।४।।

।।ढाळ-पहेली ।।

(राग-भीमपलाश नी कव्वाली)
(जमना तणा किनारे गोपाल गो चरावे-ए चाल)
संसारना किनारे, इच्छो तमे जो जावा ।।अंचली।।
महाव्रत शुद्ध पाले, आनंद सरमां म्हाले ।।
संसारथी विराम्या, सेवो मुनि छे नावा ।।संसारना ।।१।।
दशविध धर्म पाली, बेतालीस सदोष टाली ।।
आहार शुद्ध करता, सेवो मुनिछे नावा ।।संसारना ।।२।।
बावीस परिसह धारी, लोचादि कष्टकारी ।।
निज आत्मरुपे रमता, सेवो मुनिछे नावा ।।संसारना ।।३।।
आधि उपाधि व्याधि, करे दूर व्रत साधी ।।
ब्रह्मचर्य शुद्ध धरता, सेवो मुनिछे नावा ।। संसारना ।।४।।
मुनिपद आत्मरामी, शिवसद्म विसरामि।।
निज सर्व लब्धि धरता, सेवो मुनिछे नावा ।। संसारना ।।५।।

।। दोहा ।।

मुनिपदवी पाम्या विना, नथी शांतिनुं स्थान ।।
तेजकिरण स्पर्श्या विना, नहीं तिमिरनी हाण ।।१।।
छोडी प्राज्य साम्राज्यने, मुनिपद ले जगदेव
जाणी पदनी अगत्यता, सेवो भवि नित्यमेव ।।२।।

।।ढाळ-बीजी।।

(कानुडो न जाणे मारी पीड-ए चाल.)

साधुपद सेवी सुखकार, शिवपुर सररे ।। साधुपद सेवी सुखकार ।।१।।
कारज पोतानुं परनुं, साधे ते साधु रे ।।
महाव्रत पाले रुडां पांच, पाले वररररे ।।साधुपद ।।२।।
जन्ममरणो नी होळी, बळती शमाववा रे ।।
शमी थया ए हितकार, गुणगण भररे ।। ।।साधुपद।। ३।।
राजा महाराजा चरणे, शिर जस झुकावता रे ।।
त्यागनो गुण ए अपार, नहीं जस परं रे ।। साधुपद ।।४।।
आतम-गुणना रामी, मनथी निष्कामी रे ।।
हार्यो जेनाथी मोहमल्ल, नहीं जस डरर रे ।।साधुपद ।।५।।
सूरि वाचक रत्न, केरी ए खाण छे रे ।।
खरे ए मांथी रत्नो सार, खरतां खरर रे ।। साधुपद ।।६।।
वाणीअमृत पाई, मरण मिटावता रे ।।
कर्मो कापे कठीण गांठ, कापे कररर रे ।।साधुपद ।।७।।
आत्मकमल अति, निर्मल कारी रे ।।
सेवा लब्धि मां धरी प्यार, दिल दुःख हरर रे ।। साधुपद ।।८।।

काव्यम् : परमेष्ठिनमानमतां सुखदं, शिवसद्मगतं गमिनं च मुदा ।।
भ्रमहारक मत्र महागुणदं, परितो यजते खलु भक्तजनः ।।१।। तोटक वृत्तम्
मंत्रः - ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु-
निवारणाय श्रीमते मुनिपदपरमेष्ठिने जलादिकं यजामहे स्वाहा ।।

कलश

(केसरिया थासुं, प्रीत करी रे साचा भावसुं-ए चाल)

परमेष्ठि पदनुं, ध्यान जगत सुखकारी छे ।।अंचली।।
चोरी वेश्या व्यसनी वक्र, आचरणा करनारा ।।
परमेष्ठि पद ध्यान धरंता, पहोंच्या स्वर्ग दुवारा रे ।।परमेष्ठि पदनुं ।।१।।
भूत पिशाचादि क्षुद्रोना, उपद्रव सवि जाय ।।
महामंत्र परमेष्ठि प्रभावे, दुःख दोहग दूर थाय रे ।।परमेष्टि पदनुं ।।२।।
वधती ध्यानधाराथी प्यारा, करो मंत्रनो पाठ ।।
व्रत तप जप सवि सफलो एथी, नाशे कर्म तस आठ रे ।। परमेष्टि पदनुं।।३।।

काल अनंतो भूल्या रुल्या, गति निगोद मोजारी ॥
श्वासमांहि भव सत्तर कीधा, दीठी न सुखनी वारी रे ॥परमेष्ठि पदनुं॥४॥
पुण्य अनंते नरभव लाव्यो, साधो आतम काज ॥
हरदम घटमां सिमरण राखो, महामंत्र अधिराज रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥५॥
धन्य जन्म हुं मारो मानुं, परमेष्ठि मुज मलियो ॥
आज कल्पतरु आंगणे फलियो, तास गुण संकलियो रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥६॥
तपगच्छ सिंह सूरीश्वर केरा, सत्यविजय पंन्यास ॥
क्रियोद्धार करी कर्यो जगतमां, त्याग धरम विकासरे ॥ परमेष्टि पदनुं॥७॥
तास शिष्य कर्पूर क्षमा तस, जिन उत्तम विजयान्त ॥
पद्मरुप कीर्ति कस्तुर मणि, बुद्धि विजय गुरु सन्त रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥८॥
विजयानंदसूरिनो जगमां, विजय वावटो फरक्यो ॥
जस यश हिंदुस्तान ओलंधी, चिकागो तक सरक्यो रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥९॥
तास पट्टधर विजयकमलवर, सूरि ख्यात जग बंका ।
मिथ्या मोडी कामने तोडी, खूब बजाया डंका रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥१०॥
तास पट्टधर दानसूरिवर, लब्धिसूरि दो थाय ॥
सुरत शहेरमां रही चोमासा, लब्धिसूरि गुण गाय रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥११॥
गोडीपार्श्व जिनेश्वर केरा, सुंदर चैत्य कहावे ॥
वडे चौटे विजयानंदसूरि, मूर्ति ज्यां सोहावे रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥१२॥
विजयकमलसूरीश्वर आया, तेथी महोच्छव ठाया ॥
पूजा प्रथम भणावी भावे, आ अति आनंद पाया रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥१३॥
संवत भूवसु निधि भू वर्षे, (१९८१) प्रीते रचना कीधी ॥
भाद्र बहुल पष्ठी भोमवारे, संघ हाथमां दीधी रे ॥ परमेष्ठि पदनुं ॥१४॥

इति श्री जैनरत्नव्याख्यानवाचस्पति जैनाचार्य
श्रीमद् विजयलब्धिसूरीश्वरजी कृत

जैन रत्न व्याख्यान वाचस्पति प.पू. आ.दे.
श्री विजयलब्धिसूरीश्वरजी कृत नवपद पूजा

आदि अनंत जिनवरनमी नमो भारती जगमाय
विजयनन्दसूरि तथा विजयकमलसूरी राय ॥१॥
निजसमीहित साधवा करवापर उपकार
सिध्धचक्र स्तवनाकरुं होवा भवजलपार ॥२॥
प्रथम पदे अरिहंत जी, बीजे सिद्ध भगवान
आचारज त्रीजे पदे, चोथे वाचक मान ॥३॥
पांचमे पदे मुनिवर गुणी, छट्ठे दर्शन जाण
सातमे नाण पिछाणीए, मोहतिमिरहर भाण ॥४॥
आठमे चारित्र पद भलुं, चरण करण गुणधाम
तप पद् नव में सुरतरु, लब्धि सिद्धि वर ठाम ॥५॥
ए नवपद सम जगतमां, कोई नहीं आधार
भविक कर्मतरु कापवा, ए जग जबर कुठार ॥६॥
त्रण तत्त्व छे जगतमां, देव गुर ने धर्म
सिद्धचक्रमां ते त्रणे, रही आपे शिव शर्म ॥७॥
प्रथम बे देव तत्त्वमां, त्रण तत्त्व गुरु जाण
चार तत्त्वमां धर्म छे, आराधो सुख खाण ॥८॥
ए नवपद आराधतां, थया श्रीपाल निरोग
एम भवि जे सेवशे, तस घर मंगल योग ॥९॥

प्रथम अरिहंत पद पूजा

॥दोहा॥

श्री अरिहंत पद् सुखकरु, समेर दुःख जाय ॥
प्रगटे निर्मल भावना, ध्याय ध्याय मन ! ध्याय ॥१॥

॥ ढाळ पहेली ॥

(नाय कैसे गज को बंध छुडायो-ए देशी)

प्रथम श्री अरिहंत पद् चित्त ध्यावो ॥ एथी जन्मो जनम सुख पावो ॥ ए आंकणी
चार अतिशय मूलथी जाणो, ओगणीस देव प्रमाणो ॥

कर्म खप्याथी अग्यार अतिशय, प्रगटयो महिमा भावो प्रथमा ॥ प्रथम ॥१॥
अरिहंत अरुहंत अर्हन एवां, नाम अनेक चित्त ठावो ॥
चार निक्षेपे मोह निकंदे, अति प्रकटित प्रभावो ॥ प्रथम ॥२॥
इलिका भ्रमरी ध्यान घरंती, भजती भ्रमरी भावो ॥
जिनपद ध्यातां राखे जीव पण, जिन थवानो दावो ॥ प्रथम ॥ ३॥
श्री श्रेणिके श्री वीर सेव्या तेथी, लेशे वीर स्वभावो ॥
पद्मनाभ भवमां भवि प्राणी, ते जिन लब्धि सुहावो ॥ प्रथम ॥४॥

॥ दोहा ॥

शासन नायक जगघणी, वीतराग जिनराज ॥
सेवो सुरतरु कामकुंभ, चिंतामणि सुखकाज ॥१॥
जन्म समये अरिहंतना, त्रण लोक उद्योत ॥
नारक पण क्षण सुखिया, तस पुर अन्य खद्योत ॥२॥

॥ ढाल बीजी ॥

(राग बढंस-कोयल टहुक रही मधुवन में-ए देशी)
मान आनंद अर्हन पूजनमां, अष्टद्रव्यशुं भक्ति करी रे ॥ए आंकणी॥
दान लाभ भोग उपभोग वीर्य, लहे अनंत पण दोष हरी रे ॥
हास्य अरति रति भीति जुगुप्सा, शोक हरी स्थिति उच्च धरी रे ॥मान॥
काम अज्ञान मिथ्यात्त्व मिटाई, निद्रा अविरति दूर करी रे ॥
राग द्वेष महादोष भयंकर, टाली निजानंद शुद्ध वरी रे ॥ मान ॥२॥
बार गुणे अरिहंत बिराजे, चार अतिशय शुद्ध सही रे ॥
अपाय अपगम ज्ञानातिशय, पूजा वचनातिशये ठरी रे ॥ मान॥३॥
वृक्ष अशोक सुर कृत सुम वृष्टि, जय जय घोषे दिव्य ध्वनी रे ॥
शचीगण हर्ष चामर वींझे, सिंहासन नित्य सार्थचरी रे ॥ मान ॥४॥
भामंडल जिन भानु सोहे दुंदुभि गगन नाद भरीरे
त्रण छत्र प्रभु शिर पर छाजे एगुण लीला अरिहा शरीरे ॥ मान ॥५॥
अरिहा ध्याने आत्म कमल मां, अखूट लक्ष्मी भंडार भरी रे
लब्धि-सूरि जिनपद झट पामी लहे आनंद शिवसद्म ठरी रे ॥मान॥६॥
काव्यम् : सर्वोत्तम ध्येयपद्प्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ॥
सेवस्व तदध्यानवतां हि गोचरं, गुण स्वरुपं शुभ सिद्धचक्रम् ॥१॥ उपजाति वृत्तम् ॥

मंत्रः ॐ ह्रीं श्रीं परमेश्वराय जन्मजरा मृत्युनिवारणाय
श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा

द्वितीय सिद्धपद पूजा

।।दुहा।।

अलख अगोचर अज विभु, महानंद निरवाण ।।
सिद्ध अर्थ पद्वी धरा, सिद्ध नमो गुणखाण ।।१।।
सहजानंदमां लीन रहे, वहे चतुष्टय चार ।।
लोकालोक विलोकते, नहीं तस सुखका पार ।।२।।
केवली केवल ज्ञान से, सिद्ध सुख लिये जान ।।
वो भी निज मुख से कभी, करी शके नहीं व्याना ।।३।।
इस सुख को लेने लिये, सेवो सिद्ध भगवान ।।
हीन अधिक गुण सेवतां, होय अधिक गुणवान ।।४।।

।। ढाळ पेहली ।।

(चाल-पनिहारी की)

आठ करम को क्षय करी, मारा वाला जी ।। हुवा भवोदधि पार, वाला जी ।।
जन्म जरा मरणादिको, मारा वाला जी ।। भय सघरे दिये टार, वाला जी ।।१।।
समय प्रदेश अस्पर्शीने, मारा वालाजी, चरम तिभाग विश्लेप, वालाजी ।।
अवगाहन शिवसद्म में मारा वालाजी, नमो ए सिद्ध अशेष, वालाजी ।।२।।
ज्ञानावरणीय क्षय थकी, मारा वालाजी, लिया ज्ञान अनंत, वालाजी ।।
दर्शनावरणीय दूर करी मारा वालाजी, केवल दर्शन लहंत, वालाजी ।।३।।
वेदनीय कर्म विनाशसे, मारा वालाजी ।। सुख अव्याबाद वालाजी के मारा
मोह कर्म मिटाय के वालाजी, क्षायिक समकित साध, वालाजी ।।४।।
आयुष्य कर्म अलगा करी, मारा बालाजी, हुए अक्षय स्थिति धार, वालाजी ।।
लोकांते सुख भोगवे मारा वालाजी, सादि पण नहीं पार, वालाजी ।।५।।
नाम कर्म नाशी गये, मारा वालाजी, हुये अरुप गुण धाम, वालाजी ।।
गोत्र कर्मको भेद के, मारा वालाजी, अगुरुलघु गुण ठाम, वालाजी ।।६।।
वीर्य कर्म विडारी ने, मारा वालाजी, वीर्य अनंत गुण ठाण, वालाजी ।।
समय एक उर्ध्व गति मारा वालाजी, करे सिद्ध प्रयाण, वालाजी ।।७।।
आत्मकमल निर्मल हुऐ मारा वालाजी, भजो सिध्ध भगवान वालाजी,
निजगुण लब्धि विकाशिका मारा वालाजी, पदवी सिद्ध महान वालाजी ।।८।।

।।दुहा।।

सकल सिद्धपुर वासीने, नमो एह जगदीश ।।
सिद्ध नमे सिद्धि मले, वाणी विश्वावीश ।।१।।

।। ढाळ बीजी ।।

(ओधवजी संदेशो कहेजी मारा श्यामने-ए चाल)

सिद्ध विभु सिद्धिपदना धारी सांभलो,
सेवकनां सरे काज वडे तुज साज जो ।।
थाकी गयो हुं भटकी भव वन वासमां,
बहार काढो सिरताज गरीब निवाज जो ।। सिद्ध ।।१।।
आ अपार संसार समुद्रे डूवतो,
तारक, दीधो केम मने वीसार जो ।।
तारक विरुद नाथ तमारुं प्रसिद्ध छे,
विलंव न करतां निज बिरुद संभार जो ।।सिद्ध।। २।।
शरणागत हीन उपर करुणा सागरे,
करवी घटे नहीं उपेक्षा कोई काल जो ।।
भव अटवीमां भटकुं मृगवालक समो,
एकाकी हुं नाथ! जरा ते निहाल जो ।।सिद्ध ।।३।।
आम तैम हुं चक्षु नांखी विलोकतो,
अतिभय थी मुझ कांपी रही छे काय जो !
निरालंबी छुं तुम विण प्रभु इम जाणीने,
भवाटवी थी पार करो सुखदायजो ।। सिद्ध ।।४।।
सूर्य विना कहो कोण कमल ने प्रबोधतुं ?
तेम तुम थी अन्यन मुक्ति दातार जो ।।
दोष केम आ मानुं मारा कर्मनो,
अथवा मानुं काल महा हतकार जो ।। सिद्ध ।।५।।
भव्यता नहीं अथवा तुम भक्ति नहीं,
भुवन भूषण ! ते हेतु समजाय जो ।।
कर्मवीर कृपालु मुक्ति आप जो,
बीजुं तुम विण शरण नहीं जगमांय जो ।। सिद्ध ।।६।।
मात तात मुज बंधु स्वामि तुं गुरु,

तुज अवधीरित निर्जल मत्स्य समान जो ॥
मरी रहो जेम जगती तलमां तडफडुं,
भक्ति निश्चल तुजमां मुज भगवान जो ॥ सिद्ध ॥७॥
अनादिना अभ्यासथी विषय विकारमां,
मारुं रखडे मन ते प्रभु निवार जो ॥
आत्मकमलमां स्थिरता गुण रत्नत्रयी,
करी लब्धिने भवसायर करो पार जो ॥ सिद्ध ॥८॥

काव्यम् : सर्वोत्तम ध्येय पदप्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ॥
सेवस्व तद्ध्यानवतां हि गोचरं, गुणस्वरुपं शुभ-सिद्धचक्रम् ॥१॥ उपजाति वृत्तम् ॥

॥ मंत्र ॥

मंत्र : ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्यु
निवारणाय श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा

तृतीय आचार्यपद् पूजा

॥ दोहा ॥

आचार्य प्रवचनधरा, शासनना आधार ॥
सेवो शिवसुख कारणे, हरवा भवदुःख भार ॥

॥ ढाळ पहेली ॥

(मजा देते हैं क्या ार, तेरे बाल घुंघरबाले-यह चाल)
सेवो सूरीश्वर सिरताज, सचा धरम बतानेवाले ॥ अंचली ॥
रहे निज गुणमें मस्तान, साधे सूरिमंत्र प्रस्थान ॥
करे अति सुंदर व्याख्यान, भवोदधि पार लगाने चाले ॥ सेवो ॥१॥
तत्त्व बोधक आगम धार, दिया भवभय फंद निवार ॥
रहे जस मन नित्य अविकार, आनंद पद पदवी पानेवाले ॥ सेवो ॥२॥
गुरु निज पर के हितकार, हरे क्रोधादिक प्रकार ॥
करे जिनशासन जयकार, सूरिपदवी के दीपाने वाले ॥सेवो॥ ३॥
सारण वारण करे जेह, मुनि वाचक सूरि गुण गेह ॥
जस शोभे सुंदर देह, जाति कुल उच्च धराने वाले ॥सेवो॥ ४॥
नोद प्रति नोदन करे सार, धरे भाषा ज्ञान अपार ॥

गांभीर्यादिक गुण धार, मिहिरे मोहतिमिरे मिटाने वाले ॥ सेवो ॥ ५॥
आत्म कमल सुखकार, आध्यात्मिक गुण भंडार ॥
धन्य उस नर का अवतार लब्धि, सूरि गुण गाने वाले ॥सेवो ॥६॥

दुहा

चरण करण में रत रहे, करे भ्रमण उपकार ॥
दमन करे निज इंद्रियें, सूरि पद जगदाधार ॥१॥

॥ ढाळ बीजी ॥

(भक्ति नौकामां बेसीने अमे भव तरिये-एचाल)

भविक जन भावे भजिये, भवोदधि तरणि ॥
उदधि तरणि रे शिवपुर सरणि ॥ भविका ॥ ए अंचली ॥
आचार्य धीर नमो, अधिक प्रेमथी रे, पूजो आचारज गुणीगुण भरणि ॥
गुण भरणि रे गुणी गुण भरणि ॥ भविक ॥१॥
पांचे इंद्रियो काबू, करते गुण स्नेहथई रे ॥ नव विध ब्रह्मचर्य पाले मनहरणि ॥
मनहरणि रे पाले मनहरणि ॥ भविक ॥२॥
चार कषाय त्यागी, समिति पण पालता रे ॥ पंच महाव्रत करे शुद्ध करणी ॥
शुद्ध करणी रे करे शुद्ध करणी ॥ भविक ॥३॥
पंच आचार पाली, अन्य पलावते रे ॥ तिगुप्ति गुप्ता छत्तीस गुण धरणि ॥
गुण धरणि रे, छत्तीस गुण धरणि ॥ भविक ॥४॥
आत्म कमल सर्व लब्धि प्रकाशी रे ॥ सेवा तस जाणो सुख बीज धरणि ॥
बीज धरणि रे, सुख बीज धरणि ॥ भविक ॥५॥

॥काव्यम्॥

॥उपजाति वृत्तम्॥

काव्यम् : सर्वोत्तमध्येयपद प्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ॥
सेवस्व तद्ध्यानवतां हि गोचरं, गुण स्वरुपं शुभ सिद्धचकम् ॥१॥ उपजाति वृत्तम्

॥ मंत्रः ॥

मंत्रः ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्यु-
निवारणाय श्रीमते जिनेंद्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा ॥

चतुर्थ उपाध्याय पद पूजा

॥ दोहा ॥

वाचक पद नित्य नित्य नमो, अंग उपांग के जाण ॥
चरण करण चित्त धारते, करे मूर्खने जाण ॥१॥

॥ ढाळ पहेली ॥

(चाल-रसियाजी गिरधारी की.)

उवज्झाया उवज्झाया उवज्झाया, युवराज हो सूरिपद के योगी सेवा मुज दीजिए जी ॥ अंचली ॥
आवश्यक पच्चीस करते, भावना पच्चीस धरते ॥
पणवीस किरिया जिन्होंने टारी, युवराज ॥१॥
कुमति को सुमति करते, सूत्रार्थ मर्म धरते ॥
सर्व आगम के अधिकारी, युवराज ॥२॥
हरि भूप वासुदेवा, शशी रवि सुरगिरि जेवा ॥
हये वृष सिंह वली भंडारी, युवराज ॥३॥
जंबूद्वीप कुंजरे सीता, चक्री स्वयंभू लित्ता ॥
उत्तरज्झयणे ए उपमा धारी, युवराज ॥४॥
चेतन निर्मलताकारी, वाचक उपकार भारी ॥
आत्मकज लब्धि के भंडारी, युवराज ॥५॥

॥ दोहा ॥

सूत्र ज्ञान विस्तारते, हरते कुमति कुनेह ॥
वाचना आपे शिष्यने, वाचक गुरु गुणगेह ॥१॥

॥ढाळ बीजी ॥

(राग-सोरठ-व्हाला वीर जिनेश्वर जन्मजरा निवारजो रे.)

अरे सुखइच्छुक! वाचक सेवाथी सुख थाय छे रे ॥
सेवाहीन जीवतर तारुं जीवडा! एळे जाय छे रे ॥अरे ॥१॥
लाख चोरासी योनि भटकी, गर्भोमां बहु ऊंघो लटकी ॥
काल अनंते पुण्ये नरभव पाय छे रे ॥ अरे ॥ २॥
ज्यां त्यां जोशो पत्थर मलशे, हीरो नहीं तुम नजरे चडशे ॥
अन्य देहमां नरदेह तेम जणाय छे रे ॥ अरे ॥३॥
दुर्लभ देहे सार्थक करशे, ते वेगे शिवरमणी वरशे ॥

पाप खाडमां पडे नरक पहोंचाय छे रे ॥अरे ॥४॥
तन धन जोवन स्थिर नहीं जगमां, सगां भरे स्वास्थ रग रगमां ॥
ए अनुभव अनुभवथी धर्म पमाय छे रे ॥अरे ॥५॥
वाचक पासे जे नर आवे, तेने ए सघलुं समजावे ॥
खरे ए गुण थी वाचक पद पूजाय छे रे ॥अरे ॥६॥
वाचक पदनुं ध्यान जे धरशे, जन्ममरणने ते नर हरशे ॥
आत्मकमलमां शिवलक्ष्मी वरतावशे रे ॥अरे ॥७॥

काव्यम् : सर्वोत्तमध्येयपद प्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ॥
सेवस्व तत्ध्यानतां हि गोचरं, गुणस्वरुपं शुभ सिद्धचक्रम् ॥१॥ उपजाति वृत्तम् ॥

॥ मंत्रः ॥

ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्यु
निवारणाय श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा

पंचम मुनिपद पूजा

॥ दोहा ॥

क्षमा सरलता नम्रता, मुक्ति तप सुखदाय ॥
इत्यादि गुण शोभते, मुनि सेव्ये सुख थाय ॥१॥

॥ ढाळ पहेली ॥

(नहीं छेडो गाली दुंगी रे, भरने दे मुजनीर-यह चाल)
नमो मुनि गुणगण के धारी, ब्रह्मचारी शूरवीर ॥अंचली॥
गुण सत्य अकिंचन पाया, शुचि संयम दिल में ठाया ॥
युं यतिधर्म सुहाया रे, ब्रह्मचारी शूरवीर ॥नमो ॥१॥
सत दश विध संयम पाले, सुस्थित मंदिर में म्हाले ॥
बिन वृत्ति वासो टाले रे, ब्रह्मचारी शूरवीर ॥नमो ॥२॥
जडे चार कषाय कटाया, मूलसे मिथ्यात्त्व मिटाया ॥
अविरति पाप हटाया रे, ब्रह्मचारी शूरवीर ॥नमो ॥३॥
करी पांच इंद्रियों काबू, मलशोधक जग जेम साबू ॥
तरे भवजल जेम अलाबू रे, ब्रह्मचारी शूरवीर ॥नमो ॥४॥
है अष्टादश हजारी, गुरु शीलांग रथना धारी ॥
करे जल्दी भवजल पारी रे, ब्रह्मा चारी शूरवीर ॥नमो ॥५॥

नहीं तात मात अरु भाई, पडते प्राणिकु बचाई ॥
है गुरु जगत में सहाई रे, ब्रह्मचारी शुरवीर ॥नमो ॥६॥
सो आत्मकमल विकसावे, जो मुनिपद चित्तमें ध्यावे ॥
घट अंतर लब्धि पावे रे, ब्रह्मचारी शूरवीर ॥नमो ॥७॥

॥ दोहा ॥

स्वपर कारज साधते, सो साधु भगवान ॥
सेवी सिद्धिवधू वरो, सत्ताइस गुणवान ॥१॥

ढाल दूसरी

ध्यान धरले हो प्यारे ! जीअरवा, मुनिपद है सुख कारा रे ॥अंचली॥
सर्व जीवको नित्य बचावे, भवोदधि पार उतारा रे ॥
पार न पाऊं मुनि गुणगणका, न करे काम मन मारा रे ॥ ध्यान ॥१॥
मुनिगुण गाने को मुनिमन मोरा, तलस रहा अति भारा रे ॥
बाल सागरका माप करे ज्युं, कलम त्युं करमें धारा रे ॥ ध्यान ॥२॥
अध्यातमरस मग्न रहे नितु, आत्म अनुभव कारारे ॥
अहोनिश ध्यान धरो मुनिपदका, विरति पद आधारा रे ॥ ध्यान ॥३॥
महामोहका जहर उतारण, गुरुगारुडी दिल धारा रे ॥
इस सम को उपकारी न जगमें, मुनिपद नैनका तारा रे ॥ ध्यान ॥४॥
मुज मनकमलमें इनको धारा, ये मुज हृदयका हारा रे ॥
निसदिन घटमें मनाउं मुनि मुजरा, शिवपद लब्धि कारा रे ॥ध्यान॥ ५॥

काव्यम् : सर्वोत्तमध्येय पद्प्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ॥
सेवस्व तत्ध्यानवतां हि गोचरं, गुणस्वरुपं शुभ-सिद्धचक्रम् ॥१॥ ॥उपजाति वृत्तम् ॥

॥मंत्रः॥

ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु-
निवारणाय श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं यजापहे स्वाहा

षष्ठ दर्शनपद पूजा

॥ दोहा ॥

सम्यग् दर्शन सुख करे, हरे सर्व संताप ॥
जड चेतन पीछान करे, काटे कर्म अमाप ॥१॥

।। ढाळ पहेली ।।

(चाल-तुम चिदधन चंद आनंद लाल तोरे दर्शन की बलिहारी)

तुम दर्शनचंद आनंद कंद ।। हरे मिथ्यातप दुःख कारी ।।तुम ।।१।।
मल उपशम क्षय क्षयोपशम से ।। सम्यग् दर्शन धारी ।।तुम ।।२।।
छासठ सागर अधिक स्थिति धर ।। मुहुत्त अंतर लघु धारी ।। तुम ।।३।।
क्षयोपशम समकित भवि जानो ।। जिन वचनो अनुसारी ।। तुम ।।४।।
सर्व जीवे सर्व कालथी मानो ।। सम्यग् दर्शन जारी ।। तुम ।।५।।
करण अपूरव मुद्गर द्वारा ।। मिथ्याग्रंथी विदारी ।। तुम ।। ६।।
अनिवृत्ति करणे करीने ।। दर्शन शुद्धि प्यारी ।।तुम ।।७।।
शम संवेग निवेदी चेतन ।। ए दर्शन गुण भारी ।। तुम ।।८।।
अनुकंपा कर आस्तिक भारी ।। समकितसे नर नारी ।।तुम ।।९।।
जाय नहीं कभी नरक तियँचे ।। धर नर सुर अवतारी ।। तुम ।। १०।।
आत्म कमलमें केवल लक्ष्मी ।। लब्धि वरे शिवनारी ।। तुम ।। ११।।

।। दोहा ।।

जिनवर भाषित सद्हे, शुद्ध देव गुरु धर्म ।।
माने अन्य आणे नहीं, ए छे समकित मर्म ।।१।।

।। ढाळ बीजी ।।

(राग सारंग-शंखेश्वर परमेश्वर पार्श्व-ए चाल)

दुःखखानी दुनिया भटकी रही भवरानमां ।। अंचली।।
जन्म मरणो अकारे, अनंती वार धारे ।।
हजु वी अनंत धरशो, भळी मिथ्या मानमां ।। दुःख ।।१।।
दुःखहर सम्यग् दर्शन, जरा पण थाय स्पर्शन ।।
अप अर्ध पुदगल जाणो, भव भ्रमण मानमां ।।दुःख ।।२।।
दरिसण भट्ठ भट्ठा, जेथी निव्वाण नट्ठा ।।
सिज्झे चरण रहिआ प्यारो, नहीं दर्श हानमां ।।दुःख ।।३।।
आगम वादे रमतो, नहीं प्राणी भवमां ममतो ।।
स्वछंदी थई जे चाले, पडे दुःख खानमां ।।दुःख ।।४।।
धन्य जे समकित फरसे, जडसुख नहीं मन तरसे,
आ जग जंजाळ जाणी, रहे आत्म ज्ञान मां ।।दुःख ।।५।।
निज गुण रंगमां रमतो, परगुण नहीं तस गमतो ।।

उपरथी कर्म आचरतो, भीतर समध्यानमां ।।दुःख ।।६।।
समकित स्वाद अनुठो, मारे जिनराज तुठो ।।
लाधी आत्म कमले लब्धि समज्यो हुं सानमां ।।दुःख ।।७।।
काव्यम् : सर्वोत्तमध्येय पद्प्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ।।
सेवस्व तदध्यानवतां हि गोचरं, गुणस्वरुपं शुभ सिद्धचक्रम् ।।१।। उपजाति वृत्तम् ।।

।। मंत्रः ।।

मंत्रः - ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्यु-
निवारणाय श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा ।।

सप्तम ज्ञानपद पूजा

।। दोहा ।।

स्वपर प्रकाशी ज्ञान है, स्वपर तिमिर करे नाश ।।
व्यवहारे निर्वाह कर, निश्चय पूरे आश ।।१।।

।। ढाळ पहेली ।।

(राग-माढ)

ज्ञान पद सुखकारी, दुःख विदारी, आपे श्री शिवराज ।।
भेद पांच विचारी, एकावन धारी, साधे आतम काज ।। अंचली ।।
गम्यागम्य जे विण न जाणे, भक्ष्याभक्ष्य अजाण ।।
पेयापेय विचार विनानो, भटके भवदुःखखाण रे ।। ज्ञान ।।१।।
ज्ञानी श्वासोच्छवासमां रे, करे करम जे नास ।।
अज्ञानी कोटी भवे रे, तोडी शके न ते पास रे ।। ज्ञान ।।२।।
अंक विनानी शून्यमां रे, गणतरी जेम न थाय ।।
ज्ञान विनानुं ज़ीवतर खारुं, तेम न लेखे लखाय रे ।।ज्ञान ।।३।।
स्याद्वाद रसथी भर्युं रे, नय निक्षेप प्रधान ।।
तारक आ परलोकमां रे, पूजो भावे भवि! ज्ञान रे ।।ज्ञान ।।४।।
चार द्वार व्याख्या धरे रे, द्रव्यानुयोगादि चार ।।
विषय मांहि प्रवर्ततुं रे, श्रुत करे भव पार रे ।।ज्ञान ।।५।।
श्रुतथी माण सवि मले रे, करे स्व पर प्रकाश ।।
चार मूक श्रुत बोलतुं रे पूरे भवियण आश रे ।। ज्ञान ।। ६।।
आत्म कमलमां दीपतुं रे, भविघट प्रकटे नाण ।।
शिव लक्ष्मी वरवा भणी रे, लब्धि मोक्ष प्रयाण रे ।।ज्ञान ।।७।।

।। दोहा ।।

भव वन मर्दन कारणे, ज्ञान है हस्ति समान ॥
उन्मार्गी मन हस्तीको, बशकर अंकुश जान ॥१॥

।। ढाळ बीजी ।।

(राग-दरबारी कानडो-ताल दादरो, ठुमक चलत रामचंद्र-ए चाल)

पूजन करी ज्ञान पद, काटदो कुगतियां ॥अंचली ॥
मति श्रुत अवधि जान, मनः पर्यव केवल ज्ञान ॥
नंदी-सूत्रे इनका ब्यान, बडी वहां जुगतियां ॥पूजन ॥१॥
मोह-तिमिर-तरणि ज्ञान, कर्म करि सिंहसमान ॥
होवे जीवादि तत्त्व मान, इससे हरे विपत्तियां ॥पूजन ॥२॥
अष्ट द्रव्य को मिलाय, ज्ञान पूजे ज्ञानी थाय ॥
ज्ञानावरणीय दूर जाय, प्रगटे घट सुमतियां ॥पूजन ॥३॥
धार धार ज्ञान धार, चेतन सब उपाधि टार ॥
मार मारेका विकार, करी विभु विनतियां ॥पूजन ॥४॥
विपय विष पीके अपार, लाख चोराशी वारवार ॥
फिरता रहा मार मार, ज्ञान बिन विमतियां ॥पूजन ॥५॥
आत्म कमले ज्ञान धार, अब जिया प्रमाद टार ॥
पा कर पिछे लब्धि सार, पाओगे मुगातियां ॥पूजन ॥६॥

काव्यम् : सर्वोत्तमध्येयं पद्प्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ॥
सेवस्व तत्ध्यानवतां हि गोचरं, गुणस्वरुपं शुभ-सिद्धचक्रम् ॥१॥ उपजाति वृत्तम् ॥

मंत्रः - ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु-
निवारणाय श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा

अष्टम चारित्र पद पूजा

।।दोहा।।

कर्म चयो खाली करे, सेवो तेह चरित्त ॥
तीर्थपति पण सेवता, त्यागी अथाग स्ववित्त ॥१॥

।। ढाळ पहेली ।।

(राग सोरठ-कुबजा ने जादु डारा-ए चाल)

सेवो चारित्रपद सुखदाई, विपदा सवि दूर पलाई ॥अंचली॥

रंक पण चारित्र ग्रहीने, नृपथी अधिक पूजाई ॥
ते चारित्रपद नित्य वंदू, सुर नर विभु गुण गाई ॥सेवो ॥१॥
निज गुणमें रहे नित्य रमणता, परगुणे दीध दुहाई ॥
तत्त्व-रमणनुं मूल एहथी, सिद्धि ऋद्धि उभराई ॥सेवो ॥२॥
महा रंकने राज ज्यां नमता, त्यां ए पदनी बडाई
एक वर्षनी शुभ पर्याये, अनुत्तर सुख अधिकाई ॥सेवो ॥३॥
संवर संयम तत्त्व स्थिरता, खंत्ति मद्दव आई ॥
दश यति धर्म रह्या ज्यां शोभी, ते यतिपद लो बधाई ॥सेवो ॥४॥
सर्व देश भेदे भय भंजे, ते चारित्र सुहाई ॥
जेना माटे खटे खंड त्यागी, त्यागे निज नृपताई ॥सेवो ॥५॥
आत्म कमल निज निर्मल करवा, जो इच्छो तुम भाई ॥
तो ए पद नित्य नित्य पूजिजे, जिनपद लब्धि ध्याई ॥सेवो ॥६॥

॥दोहा॥

चारित्र पद संपद् दिये, करे कोटि कल्याण ॥
उस पदको आराध कर, शिवपुर भवि प्रयाण ॥१॥

॥ ढाळ बीजी ॥

(राग-आशावरी-करुं मैं क्या तुम बिन बाग चहार ए चाल)
चारित्र एक आधार, जगत में चारित्र एक आधार ॥अंचली॥
आधार को पा कर पापी ॥ दृढप्रहारी भयो पार ॥ जगत में ॥१॥
छ नर एक नारी का घातक ॥ अर्जुन को दियो तार ॥ जगत में ॥२॥
वेश्या विवशी स्थूल भद्र को ॥ दिखाया स्वर्ग दुवार ॥ जगत में ॥३॥
माता मरुदेवी इस ध्याने ॥ गए झट मोक्ष मोझार ॥ जगत में ॥४॥
भक्त अर्थे एक दिन पालन से ॥ रंक संप्रति अवतार ॥ जगत में ॥५॥
गुण गातां अति हर्षित होऊं ॥ बदला तस दिल धार ॥ जगत में ॥६॥
आत्म कमल लब्धि विकसावे ॥ चारित्र यह उदार ॥ जगत में ॥७॥

काव्यम् : सर्वोत्तमध्येयपद प्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ॥
सेवस्व तद्यानवतां हि गोचरं, गुणस्वरुपं शुभ सिद्धचक्रम् ॥१॥ उपजाति वृत्तम् ॥

मंत्रः - ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्यु
निवारणाय श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा

नवम तप पद पूजा

।। दोहा ।।

तप तपतां पातक टले, ऋद्धि सिद्धि संजोग ।।
दृढप्रहारी तप करी, लीधो शिवसुख भोग ।।१।।

।। ढाळ पहेली ।।

(केसरिया थासुं प्रीत करीने साचा भावसुं ए-चाल)

भवि जन तप तपजो, असौम्य भाव निवारीने ।।ए अंचली।।
बाल गौ ब्राह्मण भ्रूणादि, हत्या करी अपारी ।।
दृढप्रहारी तप महिमा थी, थयो शिवपदधारी रे ।। भवि ।।१।।
धन्य धन्नो काकंदी जाणो, तप करी शरीर सुकाव्युं ।।
मोहादि तस्कार पासेथी, निज सवि द्रव्य मूकाव्युं रे ।। भवि ।।२।।
धातु लोही शोषण करनारुं, तप करवुं दुष्कारी ।।
पण भवि एनो गुण छे मोटो, जीव थाय अविकारी रे ।। भवि ।।३।।
त्रणज्ञानधर श्री जिनवर पण, बहु विधे तप तपिया ।।
आपणे पण एहिज आदरवुं, होइये जो शिव खपिया रे ।। भवि ।।४।।
साडाबार वरस लगी वीरे, घोर तपस्या कीधी ।।
घाती कर्मने त्यारे धोती, केवलशक्ति लीधी रे ।। भवि ।।५।।
तप जे तपशे, कर्मने खपशे, लेशे शिवपद भारी ।।
आत्म कमलमां लब्धि विकाशी, थशे न पुनरवतारी ।। भवि ।। ६।।

।। दोहा ।।

मनवंछितसब ही दिये, तपरुप सुरतरु सार ।।
घोर करमके नाश में, तप ही तप आधार ।।१।।

।। ढाळ बीजी ।।

(सब में ज्ञानवंत बडवीर-ए चाल)

तप है दवा बडी अकसीर, काटन रोग करम गंभीर ।। तप है ।। अंचली
अणसण ऊणोदरी दिल धारो, रोक वृत्ति ए रस परिहारो ।।
काया क्लेश सहो बन धीर ।। तप है ।।१।।
संलीनताका गुण है महान्, ए षट् तप है बाह्य प्रधान ।।
पापानले प्रशामन नीरा ।। तपहै ।।२।।

प्रार्याश्चित्त और विनय विचार, वैयावच्च स्वाध्याय श्रीकार ॥
ध्यानोत्सर्ग धरो मन धीर ॥ तपहै ॥३॥
अभ्यंतर तप ये षट जानो, सर्व दोष हरनेको निदानो ॥
तपभवक्षिति-विदारण-सीरे ॥ तप है ॥४॥
सर्व गुणमें गुण ये सार, इससे करमको करके ठार ॥
शिवसुख लब्धि लियो बन वीर ॥ तप है ॥५॥

काव्यम् : सर्वोत्तमध्येय पदप्रधानं, सुरासुरेन्द्रैः परिपूजितं यत् ॥
सेवस्व तध्ध्यानवतां हि गोचरं, गुणस्वरुपं शुभ-सिद्धचक्रम् ॥१॥ उपजाति वृत्तम् ॥
मंत्रः - ॐ ह्रीं श्री परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्युः
निवारणाय श्रीमते जिनेन्द्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा

॥ कलश ॥

(राग-रेखता)

सिरि सिद्धचक्र गुण गाया, मानुं अमृतघट पाया ॥
जनम-मरणो दूरे ठाया, मिलेगी शीघ्र शिवछाया ॥ सिरि ॥१॥
सेवासे सेव्येकी जानो, लहे सेवकभी तस ठानो ।
आगममें ये मिले व्यानो, धरो सिद्धचक्र वर ध्यानो ॥ सिरि ॥२॥
विजयआनंदसूरिराया, तपागच्छ को है दीपाया ॥
अपूरव ज्ञानकी माया, अति कीरति जगत छाया ॥ सिरि ॥३॥
इन्हों के पट्टके धारी, विजय कमलसूरि भारि ।
बजाया धर्मका डंका, घरण ब्रह्मचर्य में बंका ॥ सिरि ॥४॥
पधारे सूर्यपुर मांहे, सेवा करे भक्त उच्छाहे ।
किये दो पट्टधर साथे, गुणिवर ये मुनि नाथे ॥ सिरि ॥५॥
सूरि श्री दान मुणींदा, सूरि लब्धि हरे फंदा ॥
धरम की देशना दे कर, करे पर आत्म आनंदा ॥ सिरि ॥६॥
केसर मंगल मेरु जानो, विजयपद उत्तरे ठानो ।
नरेंद्र, चंद्र, केवलथी, विजयोत्तर लक्षण मानो ॥ सिरि ॥७॥
भुवन जयंत परिवारा, सूरतमें सूरीश्वर धारा ॥
रहे चौमास उमंगे, धरम करणी भई रंगे ॥ सिरि ॥८॥
वसे जहां संघ धर्मिष्ठा, रखे नित्य भक्तिमें निष्ठा ।

इंदु वसु निधि भू वरषे (१९८१) पूजा रचना करी हरषे ॥सिरि ॥९॥
चाहुं सिद्धचक्र की सेवा, करी मुक्ति तणा मेवा ॥
कहे लब्धि सूरि देवा, करो अब पार मुज सेवा ॥ सिरि ॥१०॥
इति श्री नवपद पूजा समाप्ता

श्रीमद् यशोविजयजी उपाध्याय रचित श्री नवपद पूजा
प्रथम श्री अरिहंत पद पूजा

काव्यम् : उप्पन्नसन्नाण-महोमयाणं, सप्पाडिहेरासण-संठियाणं
सद्देसणा-णंदियसज्जणाणं, नमो नमो होउ सया जिणाणं ॥ उपजातिवृत्तम् ॥

नमोऽनंत संत प्रमोद प्रदान - प्रधानाय भव्यात्मने भास्वताय ।
थया जेहना ध्यानथी सौख्यभाजा, सदा सिद्धचक्राय श्रीपाल राजा ॥१॥
कर्या कर्म दुर्मर्म चकचूर जेणे, भलां भव्य नवपद ध्यानेन तेणे ।
करी पूजना भव्य भावे त्रिकाले, सदा वासियो आतमा तेणे काले ॥२॥
जिके तीर्थकर कर्म उदये करीने, दिये देशना भव्यने हित धरीने ।
सदा आठ महा पाडिहारे समेता, सुरेशे नरेशे स्तव्या ब्रह्मपुत्ता ॥३॥
कर्या घातियां कर्म चारे अलग्गां, भवोपग्रही चार जे छे विलग्गा ।
जगत पंच कल्याणके सौख्य पामे, नमो तेह तीर्थंकरा मोक्ष कामे ॥४॥

ढाल, उलालाकोदेशी

तीर्थपति अरिहा नमुं, धर्म धुरंधर धीरो जी ।
देशना अमृत वरसता, निज वीरज वड वीरो जी ॥१॥

उलालो

वर अक्षय निर्मल ज्ञानमासन, सर्वभाव प्रकाशता ।
निज शुद्ध श्रद्धा आत्ममावे, चरण थिरता वासता ॥
जिननाम कर्मप्रभाव अतिशय, प्रातिहारज शोभता ।
जगजंतु करुणावंत भगवंत, भविक जनने थोभता ॥१॥
ढाल, श्रीपाल केरास की देशी
त्रीजे भव वर स्थानक तप करी, जेणे बांध्युं जिन नाम ।
चोसठ इन्द्रे पूजित जे जिन, कीजे तास प्रणाम रे । भविका ! सिद्धचक्र पद वंदो,
वंदी ने आनंदो रे, नावे भव भय फंदो रे, टाले भवभय फंदो रे,

रे, टाले दुरित दंदोरे, सेवे चोसठ इंदोरे, उपशम रस नो
कंदो रे, जेम चिरकाल नंदो रे भविका ! सिद्धचक्र. ॥१॥
जेहने होय कल्याणक दिवसे, नरके पण अजवालुं ।
सकल अधिक गुण अतिशय धारी, ते जिन नमी अघटालुं रे । भविका ! सिद्धचक्र ॥२॥
महागोप महामाहण कहिये, निर्यामक सत्थवाह ।
उपमा एहवी जेहने छाजे, ते जिन नमिये उच्छाह रे । भविका ! सिद्धचक्र. ॥३॥
आठ प्रातिहारज जस छाजे, पांत्रीशगुण युत वाणी ।
जे प्रतिबोध करे जग जनने, ते जिन नमिये प्राणी रे । भविका ! सिद्धचक्र. ॥४॥

ढाल

अरिहंत पद ध्यातो थको, दव्वह गुण पज्जाय रे ।
भेद छेद करी आतमा, अरिहंत रुपी थाय रे ॥१॥
वीर जिनेश्वर उपदिशे, सांभलजो चित्त लाई रे ।
आतम ध्याने आतमा, ऋद्धि मले सवि आई रे ॥ वीर -२ ॥

श्री अरिहंतपदकाव्यम् - इन्द्रवज्रा वृतम्

जियंतरंगारि-गणे सुनाणे, सप्पाडिहेराइसयप्पहाणे ।
सदेह-संदोह-रयं-हरंते, झाएह निच्चंपि जिणरहंते ॥१॥

नीचे काव्य तथा पाठ प्रत्येक पूजा में कहना । उसके बाद पूजा का मन्त्र बोलना।

काव्यमुक्तिविलम्बित - वृत्तम्

विमलकेवल-भासन-भास्करं, जगति जन्तु-महोदयकारणम् ।
जिनवरं बहुमान-जलौघतः, शुचिमनाः स्नपयामि विशुद्धये ॥१॥
स्नात्र करतां जगद्गुरु शरीरे, सकल देवे विमल कलशनीरे ।
आपणां कर्ममल दूर कीधां, तेणे ते विबुध ग्रंथे प्रसिद्धा ॥२॥
हर्ष धरी अप्ससरा वृन्द आवे, स्नात्र करी एम आशिष पावे ।
जिहां लगे सुरगिरि जंबूदीवो, अमतणा नाथ देवाधिदेवो ॥३॥

ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु -
निवारणाय, श्रीमते अर्हते जलादिकं यजामहे स्वाहा ।

द्वितीय श्री सिद्धपद पूजा

काव्यम् इंद्रवज्रा वृत्तम्

सिद्धाणमाणंद-रमा-लयाणं, नमो नमोऽणंत चउक्कयाणं ।
समग्गकम्मक्खयकारयाणं, जम्म जरा दुक्खनिवारयाणं ॥१॥

भुजंगप्रयात्-वृत्तम्

करी आठ कर्म क्षये पार पाम्या, जरा जन्म मरणादि भय जेणे वाम्या ।
निरावरण जे आत्मरुपे प्रसिद्धा, थया पार पामी सदा सिद्ध बुद्धा ॥१॥
त्रिभागोन-देहावगाहात्मदेशा, रह्या ज्ञानमय जातवर्णादि लेशा ।
सदानंद सौख्याश्रिता ज्योतिरुपा, अनाबाध अपुनर्भवादि स्वरुपा ॥२॥

ढाल, उलाला की देशी

सकल करम मल क्षय करी, पूरण शुद्ध स्वरुपो जी ।
अव्याबाध प्रभुतामयी, आतम संपत्ति भूपो जो ॥१॥

उलालो

जे भूप आतम सहज सम्पत्ति, शक्ति व्यक्तिपणे करी ।
स्वद्रव्य क्षेत्र स्वकाल भावे, गुण अनंता आदरी ॥१॥
सुस्वभाव गुण पर्याय परिणति, सिद्ध साधन परमणी ।
मुनिराज मानस हंस समवड, नमो सिद्ध महा गुणी ॥२॥

ढाल, श्रीपाल के रासकी देशी

समय पएसंतर अणफरसी, चरम तिभाग विशेष ।
अवगाहन लही जे शिव पहोता, सिद्ध नमो ते अशेष रे । भविका ! सिद्ध ॥१॥
पूर्व प्रयोगने गति परिणामे, बन्धन छेद असंग ।
समय एक ऊर्ध्व गति जेहनी ते सिद्ध प्रणमो रंग रे ॥ भविका ! सिद्ध ॥२॥
निर्मल सिद्धशिलानी उपरे जोयण एक लोगंत ।
सादि अनन्त तिहां स्थिति जेहनी, ते सिद्ध प्रणमो संत रे । भविका ! सिद्ध ॥३॥
जाणे पणन शके कही पुरगुण, प्राकृत तेम गुण जास ।
उपमा विण नाणी भविमांहे ते सिद्ध दियो उल्लास रे । भविका ! सिद्ध ॥४॥
ज्योतिशुं ज्योति मली जस अनुपम, विरमी सकल उपाधि ।
आतमराग रमापति समरो, ते सिद्ध सहज समाधि रे । भविका ! सिद्ध ॥५॥

दुट्ठट्ठ कम्मावरण विप्पमुक्के, अणंतनाणाइ सिरिचउक्के
समग्ग लोगग्ग पयत्थ सिध्धे, क्षाएह निच्चंपि समग्ग सिध्धे
विमला केवल भासन भास्करं

ॐ ह्रीं श्रीं परम पुरुषाय परमेश्वराय जन्म जरा मृत्यु निवारणाय
श्रीमते सिद्धाय जलादिकं यजामहे स्वाहा ।

ढाल

रुपातीत स्वभाव जे, केवल दंसण नाणी रे ।
ते ध्याता निज आतमा, होय सिद्ध गुण खाणी रे ॥ वीर जिनेश्वर उपदिशे ॥१॥
काव्यम् : दुट्ठट्ठ कम्मावरण विमुक्के अनन्त नाणाइ सिरीचउक्के
समग्ग लोगग्ग पयत्थ सिध्धे झाण्हं निच्चंपि समग्ग सिध्धे ॥१॥
विमल केवल भासन भास्करं

मंत्र : ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाद परमेश्वराय जन्म जरामृत्यु निवारणाय
श्रीमते सिध्धाय जलादिकं यजामहे स्वाहा

तृतीय श्री आचार्यपद पूजा

सूरीण दूरीकय-कुग्गहाणं, नमो नमो सूर समप्पहाणं ।
सद्देसणादाण-समायराणं, अखंड छत्तीस गुणायराणं ।

नमुं सूरिराजा सदा तत्त्व ताजा, जिनेन्द्रागमे प्रौढ साम्राज्य भाजा ।
षड्वर्ग वर्गित गुणे शोभमाना, पंचाचारने पालवे सावधाना ॥१॥
भवि प्राणीने देशना देश काले, सदा अप्रमत्ता यथासूत्र आले ।
जिके शासनाधारदिग्दंति कल्पा, जगे ते चिरंजीव जो शुद्ध जल्पा ॥२॥

ढाल, उलाला की देशी

आचारज मुनिपति गणि, गुण छत्रीशी धामोजी ।
चिदानन्द रस स्वादता, परभावे निष्कामो जी ॥१॥

उलालो

निष्काम निर्मल शुद्ध चिद्धन, साध्य निज निरधारथी ।
वर ज्ञान दर्शन चरण, वीरज, साधना व्यापारथी ॥
भविजीव बोधक तत्त्व शोधक, सयल गुण संपत्तिधरा ।
संवर समाधि गत उपाधि, दुविध तपगुण आगरा ॥२॥

पूजाढाल श्रीपाल केरास की देशी

पंच आचार जे सूधा पाले, मारग भाखे साचो ।
ते आचारज नमिये नेहशुं, प्रेम करीने जाचो रे ॥ भविका ! सिद्ध ॥१॥
वर छत्रीश गुणे करी सोहे, युगग्रधान जन मोहे ।
जग बोहे न रहे खिण कोहे, सूरि नमुं ते जोहे रे । भविका ! सिद्ध ॥२॥

नित्य अप्रमत्त धर्म उवएसे, नहिं विकथा न कषाय ।
जेहने ते आचारज नमिये, अकलुष अमल अमाय रे । भविका ! सिद्ध ॥३॥
जे दिये सारण वारण चोयण, पडिचोयण वली जनने ।
पटधारी गच्छ थंभ आचारज ते मान्या मुनि मनने रे । भविका ! सिद्ध ॥४॥

ढाल

ध्याता आचारज भला, महामंत्र शुभ ध्यानी रे ।
पंच प्रस्थाने आतमा, आचारज होय प्राणी रे ॥ वीर-१॥

श्री आचार्यपदकाव्यम्

न तं सुंह देई पिया न माया, जे दिंति जीवाणिह सूरीसपाया
तम्हा हु ते चेव सया भजेह, जे मुक्खसुक्खाई लहुं लहेह ॥१॥
विमल केवल भासन भास्करं

मंत्र

ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु-
निवारणाय श्रीमते सूरये जलादिकं यजामहे स्वाहा ।

चतुर्थ श्री उपाध्यायपद पूजा

काव्यं-इन्द्रवज्रावृत्तम

सुत्तत्थ-वित्थारण-तप्पराणं, नमो नमो वायग-कुंजराणं ।
गणस्स साधारणसारयाणं, सव्व कूखणा वज्जियमंथराणं ।१।

भुजंगप्रयातवृत्तम्

नहि सूरि पण सूरिगणने सहाया, नमुं वाचका त्यक्त मद मोह माया ।
वली द्वादशांगादि सूत्रार्थ दाने, जिके सावधाना निरुद्धाभिमाने ॥१॥
धरे पंचने वर्ग वर्गित गुणौधा, प्रवादि द्विपोच्छेदने तुल्य सिंघा ।
गुणी गच्छ संधारणे स्तंभ भूता, उपाध्याय ते वंदिये चित्प्रभूता ॥२॥

ढाल, उलाला की देशी

खंति जुआ मुक्ति जुआ, अज्जव मद्दव जुता जी ।
सच्चं सोयं अकिंचणा, तव संजम गुणरत्ता जी ॥१॥

उलालो

जे रम्या ब्रह्म सुगुत्ति गुत्ता, समिति समिता श्रुतधरा ।
स्याद्वाद वादे तत्त्व वादक, आत्म पर विभजनकरा ॥
भवभीरु साधन धीर शासन, वहन धोरी मुनिवरा ।
सिद्धांत वायण दान समरथ, नमो पाठक पदधरा ॥२॥

पूजाढाल, श्रीपाल केरास की देशी

द्वादश अंग सज्झाय करे जे, पारग धारग तास ।
सूत्र अर्थ विस्तार रसिक ते नमो उवज्झाय उल्लास रे ॥ भविका ! सिद्धचक्र पद वंदो ॥१॥
अर्थ सूत्रने दान विभागे, आचारज उवज्झाय ।
भव त्रीजे जे लहे शिव संपद, नमिये ते सुपसाय रे । भविका ! सिद्ध ॥२॥
मूरख शिष्य निपाइ जे प्रभु, पाहाणने पल्लव आणे ।
ते उवज्झाय सकल जन पूजित, सूत्र अर्थ सवि जाणे रे । भविका ! सिद्धं ॥३॥
राजकुमार सरिखा गणचिंतक, आचारज पद योग ।
जे उवज्झाय सदा ते नमतां, नावे भव भव सोग रे ॥ भविका ! सिद्ध ॥४॥
बावना चंदन रस समवयणे अहित ताप सवि टाले ।
ते उवज्झाय नमीजे जे वली जिनशासन अजुवाले रे ॥ भविका ! सिद्ध ॥५॥

ढाल

तप सज्झाये, रत सदा, द्वादश अंगनो ध्याता रे ।
उपाध्याय ते आतमा, जग बन्धव जग भ्राता रे ॥ वीर-१॥

श्री उपाध्यायपद काव्यम्

सुत्तत्थ संवेगमयं सुएणं, संनीरखीरामय-विस्सुएणं ।
पीणन्ति जे ते उवज्झाय-राए, झाए निच्चंपि कायप्पसाए ॥१।

विमलकेवलभासनभास्करं

ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु-
निवारणाय, श्रीमते पाठकाय जलादिकं यजामहे स्वाहा ।

पंचम श्री मुनिपद पूजा

काव्यम् इन्द्रवज्रावृत्तम्

साहूण संसाहिअ-संजमाणं, नमो नमो सुद्ध-दया-दमाणं ।
तिगुत्ति गुत्ताण समाहियाणं, मुणींद माणंदपयट्ठियाणं ।१।

भुजंगप्रयात-वृत्तम्

करे सेवना सूरि वायग गणिनी, करु वर्णना तेहनी शी मुणिनी ।
समेता सदा पंच समिति त्रिगुप्ता, त्रिगुप्ते नहिं काम-भोगेषु लिप्ता ॥१॥
वली बाह्य अल्दंतर ग्रंथि टाली, होये मुक्ति ने योग्य चारित्र पाली ।
शुभाष्टांग योगे रमे चित्त वाली, नमुं साधुने तेह निज पाप टाली ॥२॥

ढाल, उलालाकीदेशी

सकल विषय विष वारिने, निःकामि निःसंगी जो ।
भव दव ताप शमाववा, आतम साधन रंगी जी ॥१॥

उलालो

जे रम्या शुद्ध स्वरुप रमणे, देह निर्मम निर्मदा ।
काउस्सग्ग मुद्रा धीर आसन, ध्यान अभ्यासी सदा ॥
तप तेज दीपे कर्म झीपे, नैव छिप पर भणी ।
मुनिराज करुणा सिंधु त्रिभुवन, बंधु प्रणमुं हित भणी ॥२॥

पूजा ढाल, श्रीपालकेरासकीदेशी

जेम तरु फूले भमरो बेसे, पीडा तस न उपजावे ।
लेइ रस आतम संतोषे, तेम मुनि गोचरी जावे रे ।भविका ! सिद्धचक्र पद वंदो ॥१॥
पंच इन्द्रियने जे नित्य झीपे, षट्कायक प्रतिपाल ।
संयम सत्तर प्रकारे आराधे, वंदुं तेह दयाल रे । भ.। सि.२।
अढार सहस्स शीलांगना धोरी, अचल आचार चारित्र ।
मुनि महंत जयणायुत वदी, कीजे जन्म पवित्र रे । भं.। सि.३।
नवविध ब्रह्मगुप्ति जे पाले, बारसविह तप शूरा ।
एहवा मुनि नमिये जो प्रगटे, पूरव पुण्य अंकुरा रे । भ.सि.४।
सोना तणी परे परीक्षा दीसे, दिन दिन चढते वाने ।
संजम रुप करता मुनि नमिये, देश काल अनुमाने रे ॥
भविका ! सिद्धचक्र पद वंदो ॥५॥

ढाल

अप्रमत्त जे नित्य रहे, नवि हरखे नवि शोचे रे ।
साधु सुधा ते आतमा, शुं मुंडे शुं लोचे रे ॥वीरं.१॥

श्री साधुपदकाव्यम्

खंते य दंते य सुगुत्तिगुत्ते, मुत्ते य संते गुण जोग-जुत्ते ।
गयप्पमाए गय-मोहमाए झाएह निच्चं मुणिराय पाए ।१।

विमल केवलभासनभास्करं

मंत्र : ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरषाय परमेश्वराय जन्मजरा मृत्यु निवारणाय
श्रीमते साधवे जलादिक यजामहे स्वाहा ।

षष्ठ श्री सम्यग् दर्शनपद पूजा

जिणुत्ततत्ते रुइलक्खणस्स, नमो नमो निम्मलदंसणस्स ।
मिच्छत्त नासाई समुग्गमस्स मूलस्स सुधम्म महादुमस्स ॥१॥ .

भुजंगप्रयात-वृत्तम्

विपर्यास हठ वासनारुपं मिथ्या, टले जे अनादि अच्छे जेम कुपथ्या ।
जिनोक्ते होये सहजथी श्रद्धधानं, कहिये दर्शन तेह परमं निधानं ॥१॥
विना जेहथी ज्ञान अज्ञान रुप, चरित्रं विचित्रं भवारण्य कूपं ।
प्रकृति सातने उपशमे क्षय ते होवे, तिहां आप रुपे सदा आप जोवे ॥२॥

ढाल, उलाला की देशी

सम्यग्दर्शन गुण नमो, तत्त्व प्रतीत स्वरुपो जी ।
जसु निरधार स्वभाव छे, चेतन गुण जे अरुपोजी ॥१॥

उलालो

जे अनुप श्रद्धा धर्म प्रगटे, सयल पर ईहा टले ।
निज शुद्ध सत्ता प्रगट अनुभव, करण रुचिता उछले ॥१॥
बहुमान परिणति वस्तु तत्त्वे, अहवा तसु कारणपणे ।
निज साध्य दृष्टि सर्व करणी, तत्त्वता संपति गणे ॥२॥

पूजा ढाल, श्रीपाल केरास की देशी

शुद्ध देव गुरु धर्म परीक्षा, सद्दहणा परिणाम ।
जेह पामीजे तेह नमीजे, सम्यग्दर्शन नाम रे ॥ भविका ! सिद्धचक्र पद वंदो ॥१॥

मलउपशम क्षयउपशम क्षयथी, जे होय त्रिविध अभंग ।
सम्यग्दर्शन तेह नमीजे, जिन धर्मे दृढ रंग रे । भविका ! सिद्ध ॥२॥

पंच वार उपशमिय लहीजे, क्षयउपशमिय असंख्य ।
एक बार क्षायिक ते समकित, दर्शन नमिये असंख रे । भविका ! सिद्ध ॥३॥

जे विण नाण प्रमाण न होवे, चारित्र तरु नवि फलियो ।
सुख निर्वाण न जे विण लहिये, समकित दर्शन बलियो रे ॥ भविका ! सिद्ध ॥४॥

सडसट्ठ बोले जे अलंकरियो, ज्ञान चारित्रनुं मूल ।
समकित दर्शन ते नित्य प्रणमुं, शिवपंथनुं अनुकूल रे । भविका ! सिद्ध ॥५॥

ढाल

शम संवेगादिक गुणा, क्षय उपशम जे आवे रे ।
दर्शन तेहिज आतमा, शुं होय नाम धरावे रे ॥वीर-१॥

सम्यदर्शनपदकाव्यम्

जं अत्थिकायेसु खु सद्दहाणं, तं दंसणं सव्वगुण प्पहाणं ।
कुग्गाह वाहीउ वयतिजेणं, जहा पीएण में खु रसायणेणं ।१।
विमलकेवलभासनभास्करं

मंत्रः - ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय, परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु-
निवारणाय श्रीमते सम्यग्दर्शनाय जलादिकं यजामहे स्वाहा ।

सप्तम श्री सम्यग्-ज्ञानपद पूजा

काव्यम् इन्द्रवज्रा-वृत्तम्

अन्नाण-संमोह-तमोहरस्स, नमो नमो नाण-दिवायरस्स
पच्चप्पयारस्सुवगारगस्स, सत्ताण सव्वत्थ पयासगस्स ॥१॥

भुजंगप्रयात-वृत्तम्

होये जेहथी ज्ञान शुद्ध प्रबोधे, यथावर्ण नासे विचित्रावबोधे ।
तेणे जाणिये वस्तु षड् द्रव्य भावा, न होवे वितत्था निजेच्छा स्वभावा ॥१॥
होय पंच मत्यादि सुज्ञान भेदे, गुरुपास्तिथी योग्यता तेह वेदे ।
वली ज्ञेय हेय उपादेय रुपे, लहे चित्तमां जेम ध्वांत प्रदीपे ॥२॥

ढाल-उलाला की देशी

भव्य नमो गुण ज्ञानने, स्व पर प्रकाशक भावे जी ।
परजाय धर्म अनंतताः भेदाभेद स्वभावे जी ॥१॥

उलालो

जे मुख्य परिणति सकल ज्ञायक, बोधभाव विलच्छना ।
मति आदि पंच प्रकार निर्मल, सिद्ध साधन लच्छना ॥१॥
स्याद्वाद संगी तत्त्व रंगी, प्रथम भेदाभेदता ।
सविकल्प ने अविकल्प वस्तु सकल संशय छेदता

पूजा ढाल, श्रीपाल के रासकी देशी

भक्ष्याभक्ष्य न जे विण लहिये, पेय अपेय विचार ।
कृत्य अकृत्य न जे विण लहिये, ज्ञान ते सकल आधार रे । भविका ! सिद्धचक्र पद वंदो ॥१॥
प्रथम ज्ञान ने पछी अहिंसा, श्री सिद्धांते भाख्युं ।
ज्ञानने वंदो ज्ञान म निंदो, ज्ञानीए शिवसुख चाख्युं रे । भविका, सिद्ध ॥२॥
सकल क्रियानुं मूल ते श्रद्धा, तेहनुं मूल जे कहीये ।
तेह ज्ञान नित नित वंदीजे, ते विण कहो केम रहीये रे । भविका, सिद्ध. ॥३॥
पंच ज्ञान मांहि जेह सदागम, स्वपरप्रकाशक तेह ।
दीपक परे त्रिभुवन उपकारी, वली जेम रवि शशी मेह रे । भविका सिद्ध ॥४॥
लोक ऊर्ध्व अधो तिर्यग् ज्योतिष, वैमानिक ने सिद्ध ।
लोकालोक प्रगट सवि जेहथी, तेह ज्ञान मुज शुद्ध रे ।
भविका, सिद्ध ॥५॥

ढाल

ज्ञानावरणी जे कर्म छे, क्षय उपशम तस थाय रे ।
तो हुए एहिज आतमा, ज्ञान अबोधता जाय रे ॥ वीर-१॥

श्री सम्यग् ज्ञानपद काव्यम्

नाणं पहाणं नयचक्क सिद्धं, तत्तत्थबोहीक्कमयं पसिद्धं ।
धरेह चित्तावसहे फुरंतं, माणिक्कदीओ व्व तमो हरंतं ।१।
विमलकेवलभासनभास्करं.
ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु -
निवारणाय श्रीमते सम्यग्ज्ञानाय जलादिकं यजामहे स्वाहा ।

अष्टम-श्री चारित्रपदपूजा

आराहि-अखंडिअ-सक्किअस्स, नमो नमो संजम-वीरिअस्स ।
सब्भावणासंगविवड्ढिअस्स, निव्वाण दाणाइ समुज्जयस्स ।

भुजंगप्रयात-वृत्तम्

वली ज्ञानफल चरण धरीए सुरंगे, निराशंसता द्वार रोध प्रसंगे ।
भवांभोधि संतारणे यानतुल्यं, धरुं तेह चारित्र अप्राप्त मूल्यं ॥१॥
होये जास महिमा थकी रंक राजा, वली द्वादशांगी भणी होय ताजा ।
वली पापरुपोपि निःपाप थाय, थइ सिद्ध ते कर्मने पार जाय ॥२॥

ढाल-उलालाकीदेशी

चारित्र गुण वली, वली नमो, तत्त्व रमण जसु मूलोजी ।
पर रमणीयपणुं टले, सकल सिद्ध अनुकूलो जी ॥१॥

उलालो

प्रतिकूल आश्रव त्याग संयम, तत्त्वथिरता दममयी ।
शुचि परम खंति मुक्ति दश पद, पंच संवर उपचयी ॥१॥
सामायिकादिक-भेद धर्मे, यथाख्याते पूर्णता ।
अकषाय अकलुष अमल उज्जवल, काम कश्मल चूर्णता ।२।

पूजा-ढाल, श्रीपाल के रास की देशी

देशविरति ने सर्वविरति जे, गृहि-यतिने अभिराम ।
ते चारित्र जगत जयवंतु, कीजे तास प्रणाम रे ॥ भविका, सिद्धचक्र पद वंदो ॥१॥
तृण परे जे षट्खंड सुख छंडी, चक्रवर्ती पण वरियो ।
ते चारित्र अक्षय सुख कारण, ते में मन मांहे धरियो रे । भविका, सिद्धचक्र पद वंदो ॥२॥
हुआ रांक पण जे आदरी, पूजित इन्द्र नरिंदे ।
अशरण शरण चरण ते वंदुं, पूर्यु ज्ञान आनंदे रे । भविका, सिद्धचक्र पद वंदो ॥३॥
बार मास पर्याये जेहने, अनुत्तर सुख अतिक्रमिये ।
शुक्ल शुक्ल अभिजात्य ते उपरे, ते चारित्रने नमिये रे । भविका, सिद्धचक्र पद वंदो ॥४॥
चय ते आठ करमनो संचय, रिक्त करे जे तेह ।
चारित्र नाम निरुत्ते भाख्युं, ते वंदुं गुण गेह रे । भविका, सिद्धचक्र पद वंदो ॥५॥

ढाल

जाण चारित्र ते आतमा, निज स्वभावमां रमतो रे ।
लेश्या शुद्ध अलंकर्यो, मोह वने नवि ममतो रे ॥वीर-१॥

श्री चारित्रपद काव्यम्

सुसंवरं मोह-निरोध सारं, पंयप्पयारं विगयाइयारं ।
मूलोत्तराणेग-गुणं पवितं, पालेह निच्चंपि हु सच्चरित्तं ।१।
विमलकेवलभासनभास्करं
ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरामृत्यु-
निवारणाय श्रीमते सम्यक्-चारित्राय जलादिकं यजामहे स्वाहा ।

नवम श्री तपपद पूजा

काव्यम्-इन्द्रवज्रा वृत्तम्

कम्म-द्रुमोम्मूलण-कुंजरस्स, नमो नमो तिव्वतवो-भरस्स ।
अणेग लध्धीण निबन्धणस्स, दुसज्झाणठाणस्स पसाहणस्स ।१।

मालिनीवृत्तम्

इय-नवपय-सिद्धं, लद्धि-विज्जा-समिद्धं । पयडिय-सरवग्गं, ह्रींतिरेहा-सम्मग्गं ॥

भुजंगप्रयात-वृत्तम्

त्रिकालिकपणे कर्म कषाय टाले, निकाचितपणे बांधीयां तेह बाले ।
कह्यु तेह तप बाह्य अंतर दुभेदे, क्षमायुक्त निर्हेतु दुर्ध्यान छेदे ।
होये जास महिमा थकी लब्धि सिद्धि, अवांछकपणे कर्म आवरण शुद्धि ।
तपो तेह तप जे महानंद हेते, होय सिद्धि सीमंतिनी जिम संकेते ॥२॥
इस्या नवपद ध्यानने जेह ध्यावे, सदानन्द चिद्रूपता तेह पावे ।
वली ज्ञान विमलादि गुणरत्न धामा, नमुं ते सदा सिद्धचक्र प्रधाना ॥३॥

मालिनी वृत्तम्

इण नवपद ध्यावे, परम आनन्द पावे । नवमे भव शिव जावे, देव नर भव पावे ॥
ज्ञानविमल गुण गावे, सिद्धचक्र प्रभावे । सवि दुरित शमावे, विश्व जयकार पावे ॥४॥
ढाल, उलाल की देशी इच्छारोधन तप नमो, बाह्य अभ्यंतर भेदे जी ।
आतम सत्ता एकता, पर परिणति उच्छेदे जी ॥१॥

उलालो

उच्छेद कर्म अनादि संतति, जेह सिद्धपणुं वरे ।
योग संगे आहार टाली, भाव अक्रियता करे ॥
अंतर मुहूरत तत्त्व साधे, सर्व संवरता करी ।
निज आत्मसत्ता प्रगट भावे, करो तप गुण आदरी ॥२॥

ढाल

एम नवपद गुण मंडल, चउ निक्षेप प्रमाणो जी ।
सात नये जे आदरे, सम्यग् ज्ञानने जाणो जी ॥३॥

उलालो

निर्द्धार सेती गुणी गुणनो, जे करे बहुमान ए ।
तसु करण ईहा तत्त्वरमणे, थाय निर्मल ध्यान ए ।
एम शुद्ध सत्ता मल्यो चेतन, सकल सिद्धि अनुसरे ।
अक्षय अनन्त महंत चिद्धन, परम आनन्दता वरे ।४।

कलश

इय सयल सुखकर गुण पुरंदर, सिद्धचक्र पदावली ।
सवि लद्धि विज्जा सिद्धि मंदिर, भविक पूजो मन रुली ।
उवज्झायवर श्री राजसागर, ज्ञान धर्मसु राजता ।
गुरु दीपचंद सुचरण सेवक, देवचन्द्र सुशोभता ॥१॥

पूजा ढाल श्रीपाल के रास की देशी

जाणंता त्रिहुं, ज्ञाने संयुत, ते भव भक्ति जिणंद ।
जेह आदरे कर्म खपवा, ते तप शिवतरु कंद रे ॥ भविका ! सिद्धचक्र पद वंदो ॥१॥
कर्म निकाचित पण क्षय जाये क्षमा सहित जे करता ।
ते तप नमिये जेह दीपावे, जिनशासन उजमंता रे ॥ भविका ! सिद्ध. ॥२॥
आमोसही पमुहा बहु लद्धि, होवे जास प्रभावे ।
अष्ट महासिद्धि नव निधि प्रगटे, नमिये ते तप भावे रे । भविका ! सिद्ध. ॥३॥
फल शिवसुख महोटुं सुर नर वर, संपत्ति जेहनुं फूल ।
ते तप पद सुरतरु सरिखो वंदुं, शम मकरंद अमूल रे ॥ भविका ! सिद्ध. ॥४॥
सर्व मंगलमां पहेलुं मंगल, वरणवीये जे ग्रन्थे ।
ते तप पद त्रिहुं काल नमीजे, वर सहाय शिव पन्थे रे ॥ भविका ! सिद्ध. ॥५॥

एम नवपद थुणतो तिहां लीनो, हुओ तन्मय श्रीपाल ।
सुजस विलासे चोथे खंडे, एह अग्यारमी ढाल रे ॥ भविका ! सिद्ध ॥६॥

ढाल

इच्छा रोधे संवरी, परिणति समता योगे रे ।
तप ते एहिज आतमा, वर्त्ते निज गुण भोगे रे ॥ वीर जिनेश्वर उपदिशे ॥१॥
आगम नोआगम तणो, भाव ते जाणो साचो रे ।
आतम भावे थिर होजो, पर भावे मत राचो रे वीर ॥२॥
अष्ट सकल समृद्धिनी, घट मांहे ऋद्धि दाखी रे ।
तेम नवपद ऋद्धि जाणजो, आतमराम छे साखी रे ।वीर-३॥
योग असंख्य छे जिन कह्या, नवपद मुख्य ते जाणो रे ।
एह तणे अवलंबने, आत्म ध्यान प्रमाणो रे ॥वीर-४॥
ढाल बारमी एहवी, चोथे खंडे पूरी रे ।
वाणी वाचक जस तणी, कोई नये न अधूरी रे ॥वीर-५॥

श्रीतपपदकाव्यम्

बज्झ तहाब्भिन्तर-भेयमेयं-कसाय,-दुज्जेय-कुकम्म भेयं ।
दुक्खक्खयुत्थे कय-पावनासं, तवेह दाहागमयं निरासं ॥१॥
विमलकेवलभासनभास्करं

मंत्र

ॐ ह्रीं श्रीं परमपुरुषाय परमेश्वराय जन्मजरा-मृत्यु-
निवारणाय श्रीमते सम्यक्तपसे जलादिकं यजामहे स्वाहा ।

पण्डित श्री पद्मविजयजी कृत
श्री नवपद पूजा
प्रथम श्री अरिहंत पद पूजा

श्रुतदायक श्रुतदेवता, वंदु जिन चोवीश ।
गुण सिद्धचक्रना गावतां, जगमां होय जगीश ॥१॥
अरिहंत सिद्ध सूरि नमुं, पाठक मुनि गुणधाम ।
दंसण नाण चरण वली, तप गुणमांहे उद्दाम ॥२॥
इंम नवपद भक्ति करी, आराधो नित्यमेव ।
जेहथी भवदुःख उपशमे, पामे शिव स्वयमेव ॥३॥

ते नवपद कांई वरणवुं, धरतो भाव उल्लास ।
गुणि गुणगण गातां थकां, लहिये ज्ञान प्रकाश ॥४॥
प्रतिष्ठा कल्पे कही, नवपद पूजा सार ।
तेणे नवपद पूजा भणुं, करतो भक्ति उदार ॥५॥

ढाल पहेली-राग भैरव

प्रथम पद जिनपति, गाइए गुणतति, पाइए विपुल
फल सहज आप ॥ नामगोत्र ज सुण्यां, कर्ममहा निर्जरा,
जाय भव संतति बद्ध पाप ॥१॥ एक वर रुपमां, वरण
पंचे होये, एक तुज वर्ण ते जग न मायो ॥ एक तिम
श्लोकमां, वरण बत्रीश होए, एक तुज वर्ण किणही न गवायो ॥२।
वाचगुण अतिशया-पाडिहेरासया, बाह्य पण ए गुणा कुणे न
गवाया ॥ केवलनाण तह, केवल दंसण पमुह अभ्यंतरा जिनप पाया
तेह मुह पद्म थी केम कहाया ॥३॥

गीत का दुहा

जिन गुण अनंत छे, वाच क्रम मित दीह ।
बुद्धि रहितशक्ति विकल, केम कहुं एकण जीह ॥१॥

ढाल दूसरी राग-देशाख

भावधरी भवि पूजिये, तिग अड पण भेय ॥
तिम सत्तर भेदे करो, पूजो गत खेय ॥ भा.-१ ॥
इगवीश अड सय भेदथी, जिन भाव संभारी ॥
पूजो परिगल भावशुं प्रभु आणाकारी ॥ भा.-२॥
पूजा करता पुज्यनी, पूज्य पोते थावे ॥
तुज पद पद्म सेवन तिणे, अक्षय पद पावे ॥ भा.-३॥

द्वितीय श्री सिद्धपद पूजा

दोहा

सिद्ध स्वरुपी जे थया, कर्म मेल सवि धोय ।
जेह थशे ने थाय छे, सिद्ध नमो सह कोय ॥१॥
ढाल तीसरी-पारी रे जातिनुं फूल सरगथी यह देशी
नमो सिद्धाणं हवे पद बीजो, जे निज संपद वरिया रे ॥

ज्ञान दर्शन अनंत खजानो, अव्याबाध सुख दरिया के ॥
सिद्ध सुबद्ध के स्वामी निजरामी के, हारे वाला प्रणमो निज गुण कामी रे ।
गुणकामी गुणकामी गुणवंता, जे वचनातीत हुआ रे ॥१॥ यह टेक ॥
क्षायिक समकित ने अक्षय स्थिति, जेह अरुपी नाम ॥
अवगाहन अगुरुलघु जेहनी वीर्य अनंतनु धाम - सिद्ध-२॥
इम अडकर्म अभावे अडगुण, वली इगतीस कहेवाय ॥
वलीय विशेषे अनंत अनंत गुण, नाण नयण निरखाय ॥
नित्य नित्य वंदना थाय के ॥सि.३॥

दोहा

जिहां निज एक अवगाहना, तिहां नमुं सिद्ध अनंत ।
फरसित देश प्रदेशने, असंख्यगुणा भगवंत ॥

ढाल चौथा-राग फाग

सिद्ध भजो भगवंत, प्राणी पूर्णानंदी ॥ सिद्धं ॥
लोका लोक लहे एक समये, सिद्धिवधू वरकंत ॥ प्राणी
अज अविनाशी अक्षय अजरामर, स्वद्रव्यादिकवंत ॥ प्राणी ॥१॥
वर्ण न गंध न रस नहीं फरस, न दीर्घ ह्रस्व न हुंत ॥ प्राणी
नहीं सूक्ष्म बादर गतवेदी, त्रस थावर न कहत । प्राणी-२
अकोही अमानी अमायो, अलोभी, गुण अनंत भदंत ॥ प्राणी
पद्मविजय नित्य सिद्ध स्वामिने, लली लली लली प्रणमंत ॥प्राणी-३

तृतीय श्री आचार्यपद पूजा

दोहा

पडिमा वहे वली तप करे, भावना भावे बार ।
नमिये ते आचार्य ने, जे पाले पंचाचार ॥१॥
ढाल पांचवीं-संभव जिनवर विनति, यह देशी
आचारज त्रीजे पदे, नमिये जे गच्छ धोरी रे ॥
इन्द्रिय तुरंगम वश करे, जे लही ज्ञाननी दोरी रे ॥ आ-१
शुद्ध प्ररुपक गुण थकी, जे जिनवर सम भाख्या रे ।
छत्रीश छत्रीशी गुणे, शोभित समयमां दाख्या रे ॥ आ.-२

उत्कृष्टा त्रीजे भवे, पामे अविचल ठाण रे ।
भावाचारय वंदना, करिये थई सावधान रे ॥ आचारज.-३

दोहा

नवविध ब्रह्म गुप्ति धरे, वर्जे पाप नियाण ।
विहार करे नव कल्पनो, सूरि तत्त्वना जाण ॥१॥

ढाल छट्ठी । राग विहागडो । मुज धर आवजो रे नाथ, यह देशी

सत्तावीश गुण साधुना, शोभित जास शरीर । नव-कोटी शुद्ध आहार ले, इम गुण छत्रीशे धीर । *भविजन भावशुं नमो आज ॥१॥ जिम पामो अक्षयराज ॥ भवि ॥ यह टेक ॥* जे प्रगट करवा अति निपुण, वर लब्धि अट्ठावीश । अडविध प्रभावकपणुं धरे, ए सूरिगुण छत्रीश ॥ भवि. २ ॥ तजे चौद आन्तर ग्रंथीने, परिषह जिते बावीश ॥ कहे पद्म आचारय नमो, बहु सूरिगुण छत्रीश ॥ भवि.-३॥

चतुर्थ श्री उपाध्यायपद पूजा

दोहा

चोथे पद पाठक नमुं, सकल संघ आधार ।
भणे भणावे साधुने, समता रस भंडार ॥११॥

ढाल सातवीं-रागवसंत

तुं तो जिन भज विलंब न कर हो ॥ होरी के खेलइया-यह देशी

तुं तो पाठक पद मन घर हो रंगीले जीउरा ।
राय रंक जस निकटे आवे पण जस नहिं निज पर हो ॥ रंगीले.-१ ॥
सारणादिक गच्छ माहे करता, पण रमता निज घर हो ॥रंगीले-२
द्वादशांग सज्झाय करणकुं, जे निशदिन तत्पर हो ॥ रंगीलें-३
ए उवज्झाय निर्यामक पामी. तुं तो भवसागर सुखे तर हो ॥-४
जे पर वादि मत्तंगज केरी, न धरे हरिपरे डर हो ॥ रंगीलें-५
उत्तम गुरुपद पद्म सेवनर्थे, पकडे शिववधू कर हो ॥ रंगीले-६

दोहा

आचारज मुख आगले, जे युवराज समान ।
निद्रा विकथा नवि करे, सर्व समय सावधान ॥१२॥

ढाल आठवीं-जिन वचन वैरागियो हो छन्ना, यह देशीं

नमो उवज्झायाणं जपो हो मित्ता जेहना गुण पच्चवीश रे एकागर चित्ता ॥ ए पद ध्यावो बे ॥ ए पद ध्यावो ध्यानमां हो मित्ता, मूकी राग ने रीश रे ॥ एकां-१ ॥ अंग इग्यार पूरवधरा हो मित्ता, परिसह सहे बावीश ॥ त्रण्य गुप्ति गुप्ता रहे हो मित्ता, भावे भावना पच्चवीश रे ॥ एकां-२॥ अंग उपांग सोहामणां हो मित्ता, धरता जेह गुणीश ॥ गणता मुख पद पद्म थी हो मित्ता, नंदी अणुयोग जगीश रे, एकागर चित्ता. ॥३॥

पंचम श्री साधुपद पूजा

हवे पंचम पदे मुनिवरा, जे निर्मम निःसंग ।
दिन दिन कंचननी परे, दीसे चढते रंग ॥१३॥

ढाल नवीं-रागवसंत

मो मन भवन विशाल सांइयां, मो मन-यह देशी मुनिवर परम दयाल भवियां. ॥मुनिं॥ तुमे प्रणमो ने भाव विशाल ॥ भवियां । मुनिं । यह टेक ॥ कुक्षी संबल मुनिवर भाख्या, आहार दोष टाले बियाल ॥ भवियां ॥मुनि ॥ बाह्य अभ्यंतर परिग्रह छांडी, छांडी सवि जंजाल ॥ भवियां. ॥मुनि. १॥ जिणे ए ऋषिनुं शरणं कर्युं तिणे, पाणी पहेली बांधी पाल । भविया ! ॥ मुनिं ॥ ज्ञान ध्यान किरिया साधंता, काढे पूर्वना काल ॥ भवियां ! ॥मुनिं-२॥ संयम सत्तर प्रकारे आराधे, छ जीवना प्रतिपाल ॥ भवियां ! ॥मुनिं ॥ इम मुनिगण गावे ते पहेरे, सिद्धि-वधू वरमाल ॥ भवियां ! ॥ मुनि. ॥३॥

दोहा

पांचे इन्द्रिय वश करे, पाले पंचाचार ।
पंच समिति समिता रहे, वंदुं ते अणगार ॥१४॥

ढाल दशवी-गिरिराजकुं सदा मोरी वंदना रे-यह देशी

मुनिराजकुं सदा मोरी वंदना रे ॥मुनि. ॥ भोग वम्या ते मनशुं न इच्छे, नाग ज्युं होये अगंधना रे ॥मुनि. ॥ परिसह उपसर्गे स्थिर रहेवे, मेरुपरे निःकंपना रे ॥ मुनि.-१॥ इच्छा मिच्छा आवसिया निसीहिया तहकार ने वलि छन्दना रे ॥ मुनि.॥ पृच्छा प्रति-पृच्छा उपसंपदा, सामाचारी निमंतना रे ॥मुनि.-२ ॥ ए दशविध सामाचारी पाले, कहे पद्म लेउं तस भामणा रे ।मुनि. । ए ऋषिराज वन्दनथी होवे, भवभव पाप निकंदना रे । मुनिराजकुं ॥३॥

षष्ठ श्री दर्शनपद पूजा

दोहा

समकित विण नव पूरवी, अज्ञानी कहेवाय ।
समकित विण संसारमां, अरहो परहो अथडाय ॥१६॥

ढाल अगीयारवी-रागसारंग

प्रभु निर्मल दर्शन कीजये ॥ यह टेक ॥
आतम ज्ञानको अनुभव दर्शन, सरस सुधारस पीजिये । प्रभुं-१॥
जस अनुभाव अनंत परियट्टा, भव संसार सहु छीजिये ॥प्रभुं॥
भिन्न मुहूर्त दर्शन फरसनसे, अर्ध परियट्टे सीझिये ॥प्रभु-२॥
जेहथी होवे देव गुरु फुनि, धर्म रंग अट्ठीमिंजिये ॥प्रभु॥
इस्यो उत्तम दर्शन पामी, पद्म कहे शिव लीजिये ॥प्रभुं-३॥

दोहा

समकिती अड पवयण धणी, पण ज्ञानी कहेवाय ।
अर्द्ध पुद्गल परावर्त्तमां, सकल कर्ममल जाय ॥१६॥
ढाल : बारवीं धन्य धन्य संप्रति साचो राजा यह देशी
सम्यग्दर्शन पद तुमे प्रणमो, जे निज धुर गुण होय रे ॥
चारित्र विण लहे शाश्वत पदवी, समकित विण नहिं कोय रे ॥ सम्यगूं-१॥
सद्दहणा चउ लक्षण दूषण, भूषण पंच विचारो रे ॥
जयणा भावणा ठाण आगारा षट् षट् तास प्रकारो रे ॥ सम्यगूं-२॥
शुद्धि लिंग त्रण आठ प्रभावक, दशविध विनय उदारो रे ॥
म सड-सट्ठ भेदे अलंकरियो, समकित शुद्ध आचारो रे ॥सम्यग्-३
केवली निरखित सूक्ष्म अरुपी, ते जेहने चित्त वसियो रे ॥
जिन उत्तम पद पद्म नी सेवा, करवामां घणुं रसियो रे ॥ सम्यग

सप्तमश्रीज्ञानपदपूजा

दोहा

नाण स्वभाव जे जीवनो, स्वपर प्रकाशक जेह ।
तेह नाण दीपक समुं, प्रणमो धर्म स्नेह ॥१७॥

ढाल तेरहवीं-नारायणकी देशी

जिम मधुकर मन मालती रे-यह देशी

नाण पदाराधन करो रे, जेम लहो निर्मल नाण रे ॥ भविकजन ॥
श्रद्धा पण थिर तो रहे रे, जो नवतत्त्व विन्नाण रे ॥ भविक॥ नाण-१॥
अज्ञानी करशे किश्युं रे, शुं लहेशे पुण्य पाप रे ॥ भविक॥ नाणं-२॥
प्रथम ज्ञान पछी दया रे, दशवैकालिक वाण रे ॥ भविक ॥ नाणं-३॥
भेद एकावन तेहना रे, समजो चतुर सुजाण रे ॥ भविक ॥ नाणं-४॥

दोहा

बहु कोडयो वरसे खपे, कर्म अज्ञाने जेह ।
ज्ञानी श्वासोश्वासमां, कर्म खपावे तेह ॥१८॥

ढाल चौदहवीं-होमतवाले साजना-यह देशी

नाण नमो पद सातमे, जेहथी जाणे द्रव्यभाव ॥ मेरे लाल ॥
जाणे ज्ञान क्रिया वली, तिम चेतन ने जडभाव मेरे ॥ नाणं-१
नरक सरग जाणे वली, जाणे वली मोक्ष संसार ॥ मेरे
हेय ज्ञेय उपादेय लहे, लहे निश्चय ने व्यवहार ॥ मेरें नाणं-२॥
नाम ठवण द्रव्यभाव जे वल सग नय ने सप्तभंग ॥ मेरे
जिन सुख पद्म द्रह थकी, लहो ज्ञान प्रवाह सुगंग ॥ मेरें ॥ नाणं-३॥

अष्टम श्री चारित्रपद पूजा

दोहा

चारित्रधर्म नमो हवे, जे करे कर्म निरोध ।
चारित्रधर्म जस मन वस्यो, सफलो तस अवबोध ॥१६॥

ढाल पंदखी

टुंक अने टोडा वचे रे, मेंदी केरो छोड, मेंदी रंग लाग्यो -यह देशी

चारित्र पद नमो आठमे रे, जेहथी भव भय जाय ॥ संयम रंग लाग्यो ॥ सत्तर भेद छे जेहना रे, सित्तेर भेद पण थाय ॥ संयम ॥१॥ समिति गुप्ति महाव्रत वली रे दश खंत्यादिक धर्म ॥ संयम्॥ नाण कारय विरतिय छे रे, अनुपम समता शर्म ॥संयम्-२॥ बार कषाय क्षय उपशमे रे, सर्व विरति गुणठाण ॥संयम्॥ संयम् ठाण असंख्य छे रे, प्रणमो भविक सुजाण ॥ संयम्॥३॥

दोहा

हरिकेशी मुनि राजियो, उपन्यो कुल चंडाल ।
पण नित्य सुर सेवा करे, चारित्र गुण असराल ॥२०॥

ढाल सोलहवीं

साहिब कब मिले ससनेही प्यारा हो सा.यह देशी संयम कब मिले, ससनेही प्यारा हो ॥संयम्॥ यह टेक ॥ युं समकित गुणठाणग वारा, आतमसें करत विचारा हो ॥ संयम्-१॥ दोष बहेंतालीश शुद्ध आहारा, नवकल्पी उग्र विहारा हो ॥संयम्-२॥ सहस तेवीश दोष रहित निहारा, आवश्यक दोय वारा हो ॥संयम्-३॥ परिसह सहनादिक परकारा, ए सब है व्यवहारा हो ॥ संयम्-४॥ निश्चय निजगुणठरण उदारा, लहत उत्तम भवपारा हो ॥संयम्-५॥ मोहादिक पर भावसे न्यारा, दुग नय संयुत सारा हो ॥संयम्-६॥ पद्म कहे इस सुणी उजमाला, लहे शिववधू वरहारा हो संयम्-७॥

नवम श्री तपपद पूजा

दोहा

दृढप्रहारी हत्या करी, कीधां कर्म अधोर ।
तो पण तपना प्रभावथी, काढयां कर्म कठोर ॥२१॥

ढाल सत्रहवीं, पुरुषोत्तम समता छे, ताहरा घटमां यह देशी

तप करीए समता राखी घटमां ॥ तप.॥ तप करवाल कराल ले करमां, अडीए कर्म अरिभटमां । तपं-१॥ खावत पीवत मोक्ष जे माने, ते सिरदार बहु जटमां ॥तपं ॥ एक अचरिज प्रतिश्रोते तरतां, आवे भवसायर तटमां ॥तपं-३॥ काल अनादिकी कर्म संगतिर्थे, जीउ पडियो ज्युं खटपटमां ॥तपं.॥ तास वियोग करण ए करणं, जेणे नवि भमिये भवतटमां ॥ तपं-४॥ होये पुराण ते कर्म निर्जरे, ए सम नहिं साधन घटमां तप. -६, ध्यान तपे सवि कर्म जलाई, शिववधू वरिये झटपटमां तप.-७

दोहा

विघ्न टले तप गुणथकी, तपथी जाय विकार ।
प्रशंस्यो तप गुण थकी, वीरे धन्नो अणगार ॥२॥

ढाल अठारहवीं सच्चा साईहो डंका जोर बजाया हो-यह देशी

तपस्या करता करता हो डंका जोर बजाया हो ॥ यह टेक ॥
उजमणां तप केरां करतां, शासन सोहा चढाया हो ॥ वीर्य उल्लास वधे तेणे कारण,

कर्म निर्ज्जरा पाया ॥ तपं. ॥१। अडसिद्धि अणिना लघिमादिक, तिम लद्धि अडवीसा हो ॥ विष्णुकुमारादिक परे जगमां, पामत जयंत जगीशा ॥ तपं-२॥ गौतम अष्टापदगिरि चढिया, तापस आहार कराया हो ॥ जे तपकर्म निकाचित तपवे, क्षमासहित मुनिराया ॥तपं-३॥ साढा बार वरस जिन उत्तम, वीरजी भूमि न ठाया हो ॥ घोर तपे केवल लह्या तेहनां, पद्मविजय नमे पाया ॥तपं-४॥

कलश राग धन्याश्री

आज महारे त्रिभुवन साहेब तूठो, अनुभव अमृत वूठो । गुणी अनुयायी चेतना करतां, हिश्युं करे मोह रुठो ॥ भवि प्राणी हो ॥ आजं-१॥ ए नवपदनुं ध्यान धरंता, नव निधि ऋद्धि घरे आवे ॥ नव नियाणानो त्याग करीने, नव क्षायिक पद पावे ॥ भविं.॥ आजं-२॥ विजयसिंहसूरि शिष्य अनुपम, गीतारथ गुणरागी । सत्य विजय तस शिष्य विबुधवर, कपूरविजय बडभागी । भविं आजं-३॥ तास शिष्य श्री खिमाविजयवर, जिनविजय पन्यास ॥ श्री गुरु उत्तमविजय सुशिष्यो, शास्त्राभ्यास विलास ॥ भविं आजं-४॥ गज वहि-१ मद चंद्र (१८२८) संवत्सर, महाव दबीज गुरुवारो ॥ रही चोमासुं लींबडी नगरे, उद्यम एम उदारो ॥ भविं ॥ आज.-५॥ तपगच्छ विजयधर्मसूरिश्वर शांतिजिन पसायो । श्री गुरु उत्तम क्रम कजकलि सम, पद्मविजय गुण गायो ॥ भविं.॥ आजं॥६॥ इति कलश ॥

॥इति पंडित श्री पद्मविजयजीकृत श्री नवपद पूजा समाप्त॥

श्री गुरुनेमीश पद्मसूरि कृत
श्री सिद्धचक्र पूजा

श्री स्तंभनपति पासजी, जगताधार शणगार
वर्तमान विभु शासन, महावीर जयकार ॥१॥
विजय नेमिसूरीश्वर, सदगुरु गुणभंडार
अवलंबन कलिकालमां, अतिशयना धरनार ॥२॥
मतवारण करिकल्पते, अनेकान्तशः निशांत
प्रणमी थुणशुं भावशुं, सिद्धचक्र गुणजात ॥३॥
पंच परमिट्ठ धुरे नमो, दरिसण नाण चरित,
तप शंबल शिवपंथनुं, नवपद पाठ पवित्त ॥४॥
भाव चतुर्विध धर्ममां, मुख्यहेतु तस चित्त
तसुनिग्रह कारण गणे, नवपदपूजन वित्त ॥५॥
नृप श्रीपाल तणिपरे, चित्तधरी बहुमान
ऋद्धि सिद्धि अनुकूलता, करतां स्तुति प्रणिधान ॥६॥

અરિહંત પદ પૂજા

દુહો

નવપદ આરાધન તણું, મૂલજીવ શુભભાવ
પામે નિર્મલ આતમા, ભેદાભેદ સ્વભાવ ॥૧॥
તનુપદ રુપ વિમર્શથી, ધ્યાતા જીન જિનરુપ
નિજદેખે નિજરુપમાં, રજજુ રુપ ભવકુપ ॥૨॥
કર આગમ નો આગમે, અરિહા પદ પણિહાણ,
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, કિરિયા સહપર જાણ ॥૩॥

ઢાલ–૧

(રાગ : ત્રીજેભવ વર થાનક તપ કરી)

પ્રથમપદે અરિહા પ્રણમીજે, પદકજ ધ્યાન ધરીજે
બાહ્ય અભ્યંતર અરિબલહારી, ભાવસ્મરણ પદ સીજે રે
ભવિકા નવપદ પૂજનકીજે, ભાવસંપદ જિમ લીજે રે..... ભવિકા... ॥૧॥
નામ, ઠવણ, દ્વ્વ નિક્ષેવ, અરિહંત ધુર અભિધાન,
બિંબ પદોચિત દેહ ચઉથે, સમવસરણ જગ ભાણરે... ભવિકા... ॥૨॥
ભવ તિગ શેષ રહે નરભવમાં, આરાહગ વીસઠાણ
જીવનામ કર્મ ઉપાર્જનકારી, લહી ઉત્તમગુણ ઠાણરે... ભવિકા.... ॥૩॥
ચરમભવે નરપતિકુશલ આવે, સ્વપ્નસૂચિત ગુણવંત
દિશિકુમારી હરીગણ જનુ સમયે, જસ પુણ્યોત્સવ વંતરે.. ભવિકા... ॥૪॥
જન્મથકી ચઉ અઈસયધારી, મઈસુય ઓહિ સદાયેરે
ખીણ ભોગ કમ્મ કલી જનતોપી, ચરણનિલય સોહાયે રે.. ભવિકા ... ॥૫॥
અપ્રમત્ત સામ્યધરા અડવન્ના, વા ગુણસઠ્ઠિ ઉપાર્જે
શ્રી ગુરુ નેમીશ પદ્મ ભણેએ, પિંડસ્થ બોધવિરાજેરે... ભવિકા... ॥૬॥

દુહો

અનંત ચતુષ્ટય પામવા, સજ્જ દ્રવ્ય અરિહંત
વીર્યબલે આરોહતા, ખવગસેઢિ નિજ તંત ॥૧॥
અપડિવાઇ મણપજ્જવા, ઉજ્જ્વલ લેશ્યાવંત
યોગ અવસ્થા નિર્મલા, અવલંબક સહ અંત ॥૨॥

ઢાલ–૨

ક્ષાયિકરુચિ અડતીસ સયસત્તા, ધર્મશુક્લ ધ્યાનધારી,
સ્થિતિ ઘાતાદિક પંચ અપૂર્વે, અનિવૃત વીસનિવારીરે... ભવિકા.... ॥૧॥

દૂર કરી દસમેં લોભ હોવે, ગત રતિ, ક્ષીણ કષાય,
ઘાયકસેસ ચરિમક્ષણ જાયે, લોક અલોક કલાયરે... ભવિકા... ॥૨॥
સંચિત જિનપદ ઉદયવિલાસી, સમવસરણ મનોહારા
દેશના દે સમજે જનમોઝે, નિજ ભાષા અનુસારરે..... ભવિકા... ॥૩॥
કર્મક્ષયે ઈગદસ દેવકેરા, નવદશ ચઉતીસ સિદ્ધ
ચઉતીસ અતિસયહર અટ્ઠપડિહારા, અંગ ચતુર્થ પ્રસિદ્ધ રે.. ભવિકા... ॥૪॥
સેવિત ઇંદ્રગણે વિહરંતા, મહિયલ ભવિ પડિબોહે
પણતીસ ગુણવયણે પ્રભુ આગે, કોડવિબુધ પણ સોહેરે.... ભવિકા... ॥૫॥
નિર્યામક સથ્થવાહ જિણંદા, મહાગોપ ધર્મ કથીજે
મહામાહણ, પંચમપદ-ધારી, સક્ષમઅંગ સુણીજે રે.. ભવિકા... ॥૬॥
બીજ અંકુર જિમ દીર્ઘ સમયથી, જે જીવકર્મ એકત્વ,
તે અપસારક, તારક રામી, પદરુપ ધ્યાન સતત્વરે... ભવિકા.... ॥૭॥
ભવ્યજનો સ્થિરતાપદ ધારી, મોહનરેશ ધ્રુજાવે
શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મ ભણેએ, પ્રભુ પૂજા અનુભાવે રે.. ભવિકા.. ॥૮॥

શાર્દૂલવિક્રિડીત વૃતમ

કાવ્ય : પૂજયાર્હદ્વર સિદ્ધ સૂરિગણિ શ્ચોપાધ્યાય સત્સાધુમિ;
શ્રદ્ધા જ્ઞાન ચારિત્ર તીવ્રતપસા, ભદ્રાધ્વના મંડિતમ
સદભાવાય સમર્પકં ચ નિખિલેષ્ટદ્યયકં દેહિનામ
ભો ભવ્યાઃ પરિપૂજયન્તુ વિધિના, શ્રી સિદ્ધચકં મુદા ॥
ૐ હ્રીં શ્રીં પરમૈશ્વર્યયુકતાય સકલસમીહિત સાધકાય શ્રીમતે સિદ્ધચક્રાય
જલાદિકં યજામહે સ્વાહા

૨ શ્રી સિદ્ધપદ પૂજા

દુહો

સહજાનંદ ચતુષ્ટયી, સ્થિરતા ચરણ અમેય;
સિદ્ધ સનાતન સ્નેહશું, પ્રણમો પણદશ ભેય ॥૧॥
સમુદઘાત કરતા નવા, તે કેવલિ જિનરાજ
શૈલેશ સ્થિર છાજતા, અયોગિ ગુણે શિરતાજ ॥૨॥
આગમ તિમ નોઆગમે, સિદ્ધ પદ પ્રણિધાન,
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, અક્રિય જીવ પર જાણ ॥૩॥
બિસયરિ દ્વિચરિમ સમયમાં, અન્તિમ સમયે તેર
પયડી શીઘ્ર ખપાવતા, જિમ આગઇ નવિ ફેર ॥૪॥

ઢાલ–૧ લી

(સેવો સેવોની રાજ, શાંતિ જિનેસર સામી.... એ રાગ)

ભવિજન ભાવેરે, ભજિયે પર પદ સિદ્ધા;
નામઠવણ, દ્વ્વ ભાવ નિક્ષેપે, ચઉટ્ઠા નામ પ્રસિદ્ધા... ભવિજન... ॥૧॥
બિંબ પદોચિત તનુ તિમભાવે, નિત છાજે પરસિદ્ધા;
નિષ્કલ ભાવ મહોદયશાલી, અડવિરહે અડરિદ્ધા.... ભવિજન.... ॥૨॥
ઇગતીસ ગુણ વિલયે ઇગતીસા, જસ ગુણ જો પણ ભૂરિ;
પર પરિણતિ અલગા થિર ભાવે, ભાવરમણતા પૂરી.... ભવિજન... ॥૩॥
ચરમ શરીર તિભાગે હીણા, નિય અવગાહનવંતા;
તુંબ પરે સબ બંધન છેદે, ઈગ સમયે લોગંતા.... ભવિજન.....॥૪॥
પ્રેરક કર્મતહા તસુ ગુરુતા, જેથી તિરિ સહ જાવે;
ઉભય ઘટે કિમ કર્મ અભાવે, ઉદ્ધ્વગમણ તિણ પાવે.... ભવિજન... ॥૫॥
અપુનર્ભવ પરમોદ નિસંગી, ચિદ્દર્શન ઉપયોગી;
ભોજન જસ પણ પ્રગટે પણેજે, આત્મિક કમલા ભોગી.. ભવિજન.॥૬॥
કરજોડી પરમાતમ પાસે, અનુરુપ ભાવન ભાવે;
શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મભણેએ, અપની જ્યોતિ જમાવે... ભવિજન..... ॥૭॥

દુહો

અનિત્થંસ્થ સંસ્થાનના, ધારક અનુપમ ભાવ;
અનન્ત વસે ઇગ જે સ્થલે, જહ દીવ તેય સહાવ ॥૧॥
ગુણ અનન્ત નિર્ગુણ છતાં, અનંગ રુપ નઅનંગ;
વિગલિત વર્ણ છતાં સદા, અનન્તાક્ષર ગતભંગ ॥૨॥
રુપનહિ રુપે રહે, રુપારુપી સ્વભાવ;
સંચિત કર્મ ધમાવતા, સિદ્ધ નિરુકત સુભાવ ॥૩॥
જે આરાધ્ય અશક્ય જે, ધ્યાવે જે યોગિંદ;
તે શિવપદના નાથને, નમતાનન્દ અમન્દ ॥૪॥

ઢાલ–૨

(સિદ્ધચક્રવર સેવા કીજે..... એ રાગ)

પરમ પદાર્થ નિદાન અદેહી, અમ જસ નામે નન્દીજી રે
સત્ય પ્રણયશું પૂજનકારી, લ્યે દુરિત નિકન્દી. સિદ્ધપદ નમીએજી રે.....

નમતાં મંગલ કોડ, નવિ ભવ ભમિયેજી રે... સિદ્ધપદ.... ॥૧॥
રહે જોયણ ચોવીસમા ભાગે, જન્મ મરણ ભય જાવેજી રે;
કદલી થંબસમા ભવભોગો, મુક્તિ વિભવ સમ નાવે.. સિદ્ધપદ.. ॥૨॥
નિર્મલ ભાવરતા શુભધ્યાની, વરયશ કીર્તિ સુહાયાજી રે;
અક્ષર ધ્વયસંયોગે સિદ્ધા, યોગજનિત ફલ પાયા... સિદ્ધપદ.... ॥૩॥
બાહ્યઅભ્યંતર તત્વાનિયોગે, ચક્રયુગલ દષ્ટાન્તેજી રે;
પરપદ ઇમ સંયોગ બતાવે, ખેદવહે એકાંતે.... સિદ્ધપદ... ॥૪॥
સ્વતંત્ર અનુત્સુક હીન પ્રતિકારે, સ્વાભાવિક સુખ લીનાજી રે;
સ્થિરતા ભાવચરણ મુણિરાયા, જીમ નીરે નિત મીના... સિદ્ધપદ... ॥૫॥
સ્વાસ્થ્ય લહે અન્નાદિક ખાતાં, ક્ષણિક હટે તે કાલજી રે,
અવિતથ શાંતિ કહો બુદ્ધમાને, તિણ સંસાર કરાલ... સિદ્ધપદ.. ॥૬॥
શમસુખ અનુભવ નિત્ય કરંતા, અવિકલ વિમલાનંદીજી રે;
પુદગલ ગ્રાહક પુદગલ હોવે, કર્મવિકલ કિમફંદી..... સિદ્ધપદ.... ॥૭॥
પરમાનન્દ પદે પરસમયે, તે વિશ્રુત સમ અર્થજી રે
અનુપમ જે ઉપમેય અભાવે, ભાસ્ય ન યોગી સમર્થે.. સિદ્ધપદ.. ॥૮॥
પુરગુણ મત કિરાત ન જંપે, તિમ પ્રભુ સૌખ્ય કહાયેજી રે;
દેશિક પુરુષ નિદર્શન રુપે, સામાન્યે પરખાવે... સિદ્ધપદ.... ॥૯॥
દેશકૃતાર્થ અયોગી જિણંદા, અક્ષીણ કર્મ પ્રભાવેજી રે;
સર્વકૃતાર્થ ભવંતેવાસી, નિઃશેષ કર્મખપાવે....સિદ્ધપદ... ॥૧૦॥
રુપાતીત અવસ્થાબોધી, નિજ વિભુ રુપ નિહાલેજી રે,
શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મ ભણેતે, ભેદક પંક પખાલે... સિદ્ધપદ... ॥૧૧॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણ જાણવા

શ્રી આચાર્યપદ પૂજા

દુહો

આગમ તિમ નોઆગમે, સૂરીશ પદ પણિહાણ;
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, કિરિયા સહ પરજાણ ॥૧॥
નામાદિક ચઉહા ક્રમે, નામ બિંબ પદયોગ્ય;
તનુ ઉપચાર નિબન્ધને, અનુપચરિત તે ધન્ય॥૨॥
પ્રજ્ઞપ્તિ પ્રમુખ સૂત્રના, યોગેદ્વહન કરન્ત;
આરાધક પ્રસ્થાપના, સાધક સૂરિ સુમન્ત ॥૩॥

શ્રી જિનશાસન ભાસને, ઉદિતોદિત દિનનાથ
ભવિ ઉપકારે ઉદ્યતા, પંચાચાર સનાથ ॥૪॥
નિજ પરતંત્ર વિશારદા, ઉવએસે ઇગચિત્ત;
ભાવાચાર્ય સમર્થતા, કારક જન્મ પવિત્ત ॥૫॥

ઢાલ–૧ લી

(સુમતિનાથ ગુણશું મીલિજી.... એ રાગ)

યુગપ્રધાન પતિ ગચ્છનાજી, જાતિકુલાદિ પ્રધાન
રવિસમ દિતિ વિરાજીય દેહા, ધર્મધુરંધર માન
ત્રીજેપદ પ્રણમો, સૂરિ ભુવનાંગણ દીપ.. ॥૧॥
હિત નિસ્તંદ્ર અલગ વિકથાએ, વિષય કષાય વિરત;
અપ્રમાદ શમિગણ સંભાલે, સારણ પમુહ પસત્ત.... ત્રીજે... ॥૨॥
નહિ જિનવર દિનકર આકાલે, તિમ નહિ કેવલીચંદ;
તત્ત પયાસય ઇહ નરખિત્તે, દીપ જીમ આગમચંદ.... ત્રીજે... ॥૩॥
ગાઢકરાલ દુરિત ભર ભરિયા, જન પડતા ભવકૂવ;
વચન રજ્જુથી ઉદ્ધરેજી, હરત કદાગ્રહ ધૂવ.... ત્રીજે.... ॥૪॥
ન કરે તાત પ્રમુખ હિત તેવું, સાધક જે સૂરિરાજ;
છન્નુ દુવાલસ સય ગુણ દરિયા, પૂજે તસ પદ આજ.... ત્રીજે... ॥૫॥
લબ્ધિ સદ્ય પણ અઇસયહારી, જિમ ભાષે અંગસ્થાન;
શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મ ધરંતા, તસુ ચરણાંબુજ ધ્યાન... ત્રીજે... ॥૬॥

દુહો

પ્રૌઢસામ્રાજ્ય સુહંકરા, ભવ તિય શિવ પય જુગ્ગ:
શક્ક ન જસુગુણ વર્ણવે, મુણિગણ તત્તિ અલગ્ગ ॥૧॥
આયોપાય વિચક્ષણા, મુક્તિમાર્ગ પ્રતિપાલ;
શરણાગત પિંજરસમા, આત્મયજ્ઞ ઉજમાલ ॥૨॥
અભિગ્રહ યોગ પરાયણા, ભાવસરલ વિવિભાવ;
ઇષ્ટસૂરિ નૃપચરણને, થુણ મનુજનું એ દાવ ॥૩॥

ઢાલ-૨ જી

(ગિરુઆરે ગુણ તુમ તણાશ્રી... એ રાગ)

મુજમન આચારજ ગમે, જે ભવચારક ગતકામા રે;
ભાવ ભિષગ્વર અનુપમા, તિમ ચઉવિહ સંઘ વિમાસારે... મુજ.. ॥૧॥
યોગ અવંચક નિર્મમા, વિજ્ઞ અર્ચ્ય નિયાણ ન લીનારે;
દાયક અર્થ સુવાચના, પરમાનંદ અમૃત પીનારે... મુજ.. ॥૨॥
પુણ્યોદય પદ પાવતા, જે સેવિત પર ઋષિરાજેરે,
ધન્ય પારગ તસુ પવહણા, સંસાર નીરધિ તીર કાજે રે... મુજ... ॥૩॥
તે વિબુહા રુચિ નિર્મલા, વીરા અવિહડ ચરણ મહંતા રે;
જે આંતર બહુમાનશું, સેવે સૂરિ મહોદય કંતા રે... મુજ... ॥૪॥
અલિ પંકજ દૃષ્ટાંતથી, લબ્ધિ સિદ્ધિ સકલ જ્યાં ભાસે રે;
શ્રી ગુરુ નેમિસૂરીશ્વરા કહે પદ્મ તિહાં તે ભાસે રે.... મુજ... ॥૫॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણ જાણવા

૪ શ્રી ઉપાધ્યાય પદ પૂજા

દુહો

આગમ તિમ નોઆગમે, વાયગ પય પણિહાણ;
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, કિરિયા સહ પર જાણ ॥૧॥
નામાદિક ચઉહા ક્રમે, નામ બિંબ પદ યોગ્ય;
તણુ ઉવચાર નિબંધણે, અનુપમ ચરિત તે ધન્ય ॥૨॥
સૂત્ર અર્થ તદુભય તણા, પાઠક જેહ કહાય;
ઉવજ્ઝાય ચોથે પદે, પ્રણમો ગચ્છ સહાય ॥૩॥

ઢાલ-૧લી

(તે દિન કયારે આવશે.. એ રાગ)

નમો રે નમો ઉવજ્ઝાયને, સૂત્રાર્થોભય યુક્ત;
ધારક અંગ ઉપાંગના, આગમ યોગ વહંત... નમો... ॥૧॥
વિસ્તારક શ્રુત અર્થના, દ્રવ્યાદિક અનુસાર;
જડ જન નિત ઉપદેશશું, કરે પૂજ્ય ઉદાર... નમો... ॥૨॥
મોહ ભુજંગ હલાહલે, આચ્છાદિત જસ જાણ....
નવ્ય દીયે તસ ચેતના, ગારુડી સમ જાણ... નમો.. ॥૩॥

વિમતિ ગદાર્દિન ભવ્યને, જિમ ધન્વંતરી તેમ
શાસ્ત્ર રસાયણ યોગથી, કરે સજ્જ સુક્ષમ.... નમો..... ॥૪॥
અક્ષર બાવના ચંદને, ઉપશામક અધતાપ:
શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મને નમતાં મોદ અમાપ.... નમો... ॥૫॥

દુહો

ગણચિંતક યુવરાજ જે, અનુગ્રહ જીવનવન્ત;
પણવીસ ગુણ ધ્યાવો, મુદા, દ્રવ્ય સૂરિપદ સંત ॥

ઢાલ–૨જી

(જગજીવન જગ વાલ હો... એ રાગ)

ધન્ય ધન્ય તે ઉવજ્ઝાયને, ગણરક્ષણ સાવધાન લાલરે
અનુપમ તપ સજ્ઝાય જે, તત્પર તત્થ સુજાણ લાલરે.... ધન્ય ॥૧॥
ક્ષીરનીર પિયુષ સારિખા, ઉભય સંવેગ પ્રધાન લાલરે,
તે શ્રુતબોધે તોષતા, ભવિજન કરુણા સ્થાન લાલરે... ધન્ય... ॥૨॥
કૌશલ નય ગમ ભંગમાં, ઇતર સમય વૈદગ્ધ્ય લાલરે,
વિજ્ઞાન દ્વાદશ અંગનું, પ્રાપક તેહ અનન્ય લાલ રે...ધન્ય... ॥૩॥
બ્રાહ્મી લક્ષ્મી ધૃતિ પાસમાં, જસ વાચક આધાર લાલરે,
તે કિમ જેય કુતીર્થિએ, સ્યાદ્વાદમત સુવિચાર લાલરે.... ધન્ય...॥૪॥
દીપકમાર્ગ પ્રકાશને, અંગ અખ્ખર પણિહાણ લાલરે,
શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મ ને, દાયગ નાણ નિહાણ લાલરે... ધન્ય... ॥૫॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણ જાણવા

શ્રી સાધુપદ પૂજા

દુહો

આગમ તિમ નોઆગમે, અનિલય પય પણિહાણ;
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, કિરિયા સહ પર જાણ ॥૧॥
નામાદિક ચઉહા ક્રમે, નામ મૂર્તિપદ યોગ્ય;
તણુ ઉવચાર નિબંધણે, અનુપમ ચરિત તે ધન્ય ॥૨॥
મૂલોતર ગુણનન્દને રમતા સમતાવાસ
સચ્ચ સાહુ શિવસાહગા વન્દ્દો ભાવવિકાસ ।

ઢાલ–૧લી

(રમતી–ગમતી હમુને સાહેલી... એ રાગ)

ભાવચરણ નવ કલ્પવિહારી, નિઃસંગ વિમલાશય ધારીરે,
નમુ એ મુનિ મુજ નિત હિતકારી ॥ટેક॥
માર્દવ આર્જવ શુચિ શ્રુતધારી, શમ પરિણતીધર સુખકારીરે.. નમુ... ॥૧॥
દર્શન, જ્ઞાન, ચરણ ત્રિકયોગે, સાધક આર્ત્તયુગલ વારી રે.. નમુ
ગ્રહણ આસેવન દુવિહા શિક્ષા, ધારક આર્ત્તયુગલ વારી રે.. નમુ.
શાંતિનિલય, શલ્યત્રિક અલગા, જિનઆણાહર મય ટાલીરે નમુ
ગારવ નહિ વિકથા અકષાયી, ઈન્દ્રિય હય દમ અનુસારી રે... નમુ.. ॥૩॥
વ્રત લઘુ પણ પદધારક ધોરી, પંચ પદસ્થ પૂજનકારી રે.. નમુ
વાંચન પૃચ્છન ગણન વિચારી, ધર્મકથા ભવ નિસ્તારી રે. નમુ.॥૪।
ચઉવિહ ધમ્મ સયા ઉવએસે, પંચપ્રમાદ સુપરિહારીરિ.. નમું
ત્રણ વેદ હાસ્યાદિક ષટ્ ટાલે, ભાલે ન મિથ્યામતી નારીરે... નમુ.. ॥૫॥
બ્રાહય અભ્યન્તર ગ્રંથિ નિવાર, સમ જમ નિર્ધન સધિકા
પ્રાણશુ પ્યારા જીવનિકાયા, લેખત નવવિહ શીલધારી રે નમુ... ॥૬॥
ગુરુવ્રત વ્રત સાતમ સમ પાલે, દ્વાદશ પ્રતિમાધર મ્હાલીરે
શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મ ભણેએ, સેવન ઉચિતા જયકારી રે નમુ... ॥૭॥

દુહો

મુક્તિ અકિંચન સંચમી, સત્ય પ્રીય વદનાર;
પવયણ જણણી સેવગા, મુનિતા એમ વિચાર ॥૧॥

ઢાલ–૨જી

(સિધ્ધારથનારે નન્દન વિનવું.... એ રાગ)

ભજ ભજ ભાવેરે શ્રમણ સુહંકરા, નિજરતિ પીયૂષપાન;
દ્વાદશભેદેરે તપ તપતા ભલા, ભદ્રંકર ભગવાન, ચેતન તજીએરે મમતા જાલને..॥૧।
જે હરિ ચકીરે નવિ પામે કદા, લહે સુખને સાધુરાજ;
તદભવ ભદ્રીરે તેવા સંપજે, તીર્થંકર શિરતાજ,..... ચેતન.... ॥૨॥
પરિષહ ભાવેરે સુરગિરિ નિશ્ચલા, આગમ યોગી અદીનઃ
ઉપશમભાવીરે સગવીસ ગુણધરા, મધુકર સમ વૃતિલીન..... ચેતન... ॥૩॥

અતિપરિણામી, અપરિણામીનહિ, નિર્મોહી તોષવાસ;
ભાવ ધ્યામ્બોધિ સત્વ ગુણાલયી, ગુરુકુલવાસ પ્રવાસ..... ચેતન.... ॥૪॥
પ્રવચનરંગીરે ચરણે નિર્ભયા, હોવે પ્રતિપતિ ભાગ;
ધન્ય ધન્ય રસિયારે ગુરુકુલ વાસના, સફલો તસ ભાવત્યાગ... ચેતન... ॥૫॥
એકાકીનેરે તસ્કર ભાષીઓ, વંચક સમ યુગ્મસંગ;
ત્રણ વિશ્વાસીરે બહુ નૃપ જેહવા, વિણય પમુહ જત્થ ચંગ, ચેતન... ॥૬॥
કલિકાલેરે દુર્લભ તેહવા, ગુરુવ્રત સાધે અખંડ;
સાધુ જઘન્યેરે તસુ પય સેવીએ, ભવનીરદ્દિ તે તરંગ, ... ચેતન... ॥૭॥
જેહ ગિયથ્થારે આશ્રિત તેહના, આરાહગ જે અનન્ય;
તરતા પોતે રે તારે અન્યને, પવયણનુ એ રહસ્ય, ચેતન....॥૮॥
સુમતિ લહંતારે શમિપય સેવકા, દુલ્લહો મુનિનો મિલાપ
'શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મ" મુદા ભણે, કરે અફલા મોહમાપ, ચેતન... ॥૯॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણ જાણવા

શ્રી દર્શનપદ પૂજા

દૂહો

જિનભાષિત નવિ અન્યથા, તેજ સત્ય નિઃશંક;
શિવદાયક દર્શન નમો, ભલે ભૂપ વા રંક..... ॥૧॥
નામાદિક ચઉહા ક્રમે, દ્રવ્યે દર્શન તેહ;
સમ્મોહ ઉદયે જિહાં, ભાવે રુચિ ગુણગેહ..... ॥૨॥
સાધન સામગ્રી બલે, દર્શન મોહ કષાય;
લહત યદા ક્ષયઆદિને, તે ક્ષણ દર્શન આય ..... ॥૩॥

ઢાલ–૧લી

(રાગ : પ્રભાતિયાની - માત પૃથ્વીસુત પ્રાત ઉઠી નમોઃ)

રમણ કર, રમણ કર, શુધ્ધ રુચિભાવમાં, જેહથી નામ ચારિત્ર
ચરણ હીના લહે મુક્તિપદ નવિ તહા, વિશદ રુચિ ધર્મથી-સારા
જેહન્યારા..... રમણ-૧

નિત્ય ભમતાં ભવે ગિરિ ઉપલ ન્યાયથી, આયુ વિણ સાતની અભાવે
અન્તઃ કોડાકોડી અયર સ્થિતિ હોય ત્યાં, નિબિડ રાગાદિ મય ભાવે
ગ્રંન્થિ પાવે..... ૨મણ-૨

ભવ્યજન ભેદતા પરકરણ યોગથી, સન્નિ પણઇંદિ પજ્જત પાણ
ભાગયુણ સ્થિતિતણા ભાવ અભિવૃધ્ધિથી, કરત અનિવૃષ્ટિ
કરણા વસાની..... ૨મણ-૩

મધ્ય જે અંશ અંતઃકરણ તેહના, આધે શણ પ્રથમ સ્થિતિ ઉડાવી
લહત દર્શન મુદાશ્રય તદા સંપજે, સુભટ અરિજ્ઞાત
ઉપશાન્તિ પાવી.... ૨મણ-૪

અર્ધપુદ્‌ગલ પરાવર્ત ભવ જીવને, દેવગુરુ ધર્મ શ્રધ્ધાન પ્રકટે
ભેદ સડસઠ સુણો તાસ નિશ્ચલ વસી, નેમીસૂરીશ પદ
પદ્મ નિકટે.... ૨મણ-૫

દુહો

વિતથ દષ્ટિ શરુઆતમાં, લહે ઉપશમ સમકીત;
તેજ વિધાયક પુંજનો, કર્મ શાસ્ત્રની રીત ॥૧॥

ઉપશમી જીવ ન તે કરે, અપૂર્વ કરણી કલ્પ;
ક્ષય ઉપશમ રુચિ ધુર તિણે, સમય વિચક્ષણ જલ્પ ॥૨॥

આગમ તિમ નોઆગમે, દરિસણ પય પણિહાણ;
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, અનાભોગ પર જાણ ॥૩॥

ઢાલ-૨ જી

(સેવો ભવિયા વિમલ જિનેસર.... એ રાગ)

દર્શન ભાવ નિહાલો ચેતન, અપુનર્બધક ભાવેજી;
ઇગ દુતિ ચઉ પણવિહ સિદ્ધાન્તે, રુચિ ગુણએક સ્વભાવેજી... દર્શન.. ॥૧॥

દ્વિવિધ નિસર્ગ તથા ઉપદેશે, ક્ષય શમ યુગ ત્રણ ભેદેજી;
ચઉવિહ સાસાયણ પખ્ખેવે, વેયગ સહ પણ ભેદેજી.... દર્શન.. ॥૨॥

વરસુર જીવિત રુચિવર બાંધે, અન્ય ન હેતું અભાવેજી;
લક્ષણ શમ સંવેગ પ્રમુખ જે, વિકસે તસ અનુભાવેજી.... દર્શન.. ॥૩॥

પંચવાર ઉવસમિય લહીજે, ક્ષાયિક રુચિ ઇગ વારાજી;
ક્ષયોપશમ સંખ્યાતીત વારા, વારો પણ અતિચારાજી.... દર્શન.... ॥૪॥

ક્ષયોપશમ વેદક ચઉઠાણા, સાસાયણ ઇગઠાણેજી;
અડ ઉવસમ ઇગદસ ક્ષાયિકમાં રુચી ગુણ ઠાણ વખાણેજી..... દર્શન... ॥૫॥
સહસ પુહુત આકર્ષે ત્રણના, કિરિયામૂલ નમીજેજી;
શ્રી ગુરુનેમીશ પદ્મ સદાયે, દર્શન રંગે રીઝેજી..... દર્શન.... ॥૬॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહલી પૂજા પ્રમાણે

૭ શ્રી જ્ઞાનપદ પૂજા

દુહો

કર આગમ નોઆગમે, જ્ઞાનપદ પ્રણિધાન;
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, કિરિયા સહપર જાણ ॥૧॥
નામાદિક નિક્ષેપથી, ચઉહા નાણ વિમાસ;
દ્રવ્ય નાણ સમયાદિ જે, ભાવનાણ પણ ભાસ ॥૨॥
આદ્યકર્મ ક્ષય ઉપશમે, આવિર્ભાવે જેહ;
ઉભય પ્રકાશક સંપજે, નાણ દીવ નમ તેહ ॥૩॥

ઢાલ–૧લી

(રાગ : ક્ષણ ક્ષણ સાંભરો શાંતિ સલૂણા..... એ રાગ)
જય જય જ્ઞાન સદા તુહિ જગમાં, અક્ષય સોહત ત્રણ પદમાં... જય
જાણત જાસ બલે દ્રવ્યભાવા, તે જ્ઞાન અન્વય અર્થ સમયમાં... જય... ॥૧॥
વિણયમૂલો જિનધર્મ કહાવે, તે વિણ જ્ઞાન કહો કિમ પાવે... જય
જે જીવ આદિક તત્વ પિછાણે, તે કરુણા નિત પાળે પળાવે... જય.॥૨॥
સંયમ સાધન જ્ઞાન સહાયે, દશવૈકાલિક સૂત્ર જણાવે... જય
કરત કિયા જેહ ઉજ્જવલનાણી, તસ આરાધન ફલ સમ નાવે... જય... ॥૩॥
સાકાર ઉપયોગ નિશ્ચલ ભાવી, લબ્ધિ નિકેતન હોત સુરંગે.. જય
ગુણગણ ભૂરુહ મૂલ નિભાવી, આદર ભક્તિ અવિતથ ઉમંગે..જય.. ॥૪॥
ઇષ્ટ અનિષ્ટ વિવેચનવંતા, અજ્ઞાણ તિમિર દિણેશ લહંતા.. જય
નેમીસૂરીશ્વર પદ્મ ભણંતા, જ્ઞાનબલે હોય પૂજ્ય મહંતા.... જય.... ॥૫॥

દુહો

જ્ઞાન રજ્જુ મન થિર કરે, કિયા મૂલ શ્રદ્ધાન;
જ્ઞાન મૂલ તસ આદરો, અભિનવ ભાનું સમાન ॥

ઢાલ–રજી

(એ વ્રત જગમાં દીવો મેરે પ્યારે એ વ્રત જગમાં દીવો.. એ રાગ)

સમમ જ્ઞાનપદ પૂજે, જ્ઞાનરસિયા સમમ જ્ઞાનપદ પૂજે ॥ટેક॥
સર્વજ્ઞ ભાષિત આગમ દાખ્યા, જીવાઇય નવતત્તા;
તસ બોધ સત્ય તે જ્ઞાન સ્મરીજે, પણભાવે નિજસત્તા.... જ્ઞાન.... ॥૧॥

મઇ સુય ઓહિ મણપજ્જવ અંતે, કેવલ ઇમ મૂલભેદે;
અડવીસ ચઉદસ, છ દુ ઇગ તેના, ભેદ ઉત્તમ બુધ વેદે... ॥૨॥

દ્વિવિધ પ્રત્યક્ષ પરોક્ષ સ્વભાવે, પ્રત્યક્ષ સ્વાધીન જાણે;
અક્ષ નિમિત્ત પરોક્ષ કહાવે, તિગ દુગ ક્રમિક વખાણે.... જ્ઞાન.. ॥૩॥

ચઉ ઉપકારી નહીં જગમાંહી, શ્રુત નિજ પરઉપકારી;
પ્રત્યક્ષ જ્ઞાની વચન શ્રુતરુપે, બોધક તસુ બલિહારી... જ્ઞાન.. ॥૪॥

કૃત્યાકૃત્ય સમયગત ભાવા, નયનિક્ષેપ વિભાગે;
વિધિ પ્રતિષેધ તદા જન જાણે, જબ જ્ઞાનદીપ દિલજાગે... જ્ઞાન.. ॥૫॥

મિથ્યાજ્ઞાન અહિતકર જાણી, જિનશ્રુત જ્ઞાનધરી;
આર્યરક્ષિત આગમધર હોવે, તો નિજ જનની રીજે.... જ્ઞાન.. ॥૬॥

આચાર પાલન આત્મ ઉદેશી, બોધ અધ્યાતમ સાચો;
ઉદ્યત યોગી જનો જેહ સાધે, ક્ષણ ક્ષણ એહિજ યાચો.... જ્ઞાન... ॥૭॥

ઇણ ભવિયા પઢતા નિસુણંતા, મયગમ અંકુશ માની
નેમિસૂરીશ્વર પદ્મ ભણંતા, જે વિરતા તે જ્ઞાની... જ્ઞાન.... ॥૮॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહલી પૂજા પ્રમાણે

૮ શ્રી ચારિત્રપદ પૂજા

દુહો

કર આગમ નોઆગમે, ચરણપદ પ્રણિધાન;
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, કિરિયા સહપર જાણ ॥૧॥

નામાદિક ચઉહા ક્રમે, કિરિયા વિણું ઉપયોગ;
દ્રવ્ય ચરણ કારણ મુણો, ભાવે સહ ઉપયોગ ॥૨॥

આચ્છાદિત નિજ શક્તિને, દેખે જાસ પ્રતાપ;
વંદો નિત તે ચરણને, રિકત કરે ચિતપાપ ॥૩॥

ઢાલ–૧ લી

(સોના રુપાકે સોગઠે સૈયાં ખેલત બાજી... એ રાગ)

ચરણ નમો પદ આઠમે, જ્ઞાન સાધ્ય વિમાસી;
ભાવ કુસુમ ઉદ્યાનમાં, રમો વિરતિ વિલાસી.... ચરણ નમો... ॥૧॥
નિરુપાધિક આનંદને, લહે વિરતિ પ્રતાપે;
ચક્રી નરેન્દ્ર વિચારતા, મોહ બંધન કાપે.... ચરણ નમો... ॥૨॥
લક્ષ્મી મમત્વ કુટુંબને, તજી શ્રમણ હુવંતા;
સસ્યા નંદિત તે સમે, સ્થિર ઉપયોગવંતા..... ચરણ નમો... ॥૩॥
શારદ જલધર આયુને, દ્રવ્ય ચંચલ જાણી;
સ્વપ્ન સમા વિષયો સદા, વહે રતિ કયું અનાણી... ચરણ નમો.. ॥૪॥
મૂહુર્ત પર્યાય આરાધકા, વૈમાનિક દેવા;
મુક્ત અને શુભભાવશું, જેમ શ્રી મરુદેવા....ચરણ નમો.... ॥૫॥
અનન્તર કારણ મોક્ષનું, સંયમ શ્રુત ભાષે;
નેમિસૂરીશ્વર પદ્મને, નવ્ય સુરતરુ ભાસે... ચરણ નમો... ॥૬॥

દુહો

જે સ્થિતિ દર્શન કાલમાં, પલ્ય પુહુત્ત વિહીત;
દેશવિરતિ તબ સંપજે, સંખ્યેય વાર્ધિ વિહીન ॥૧॥
તે ક્ષણ સર્વવિરતિ લહે, શમ ક્ષય તતિક્રમ તેહ;
વાર અસંખ વ્રત દેશસુ, અડભવ ગુરુવ્રત એહ ॥૨॥

ઢાલ–૨જી

(ગિરિવર દરિસણ વિરલા પાવે... એ રાગ)

અબ મેરો ચેતન સંયમ લીનો, ચાહે ન અન્ય પીયૂષરસ પીનો....
દુર્લભ અમર પુરંદર ભાવે, અવસર ભૂલત મૂઢ વિભાવે..... અબ... ॥૧॥
અલગ કષાય તથા નોકષાયે, ઉજ્જવલ લેશ્યા સ્વભાવ ઠરાયે...
ચારિત્ર તેહજ આત્મ પિછાણો, સંયમઠાણ અસંખ્ય પ્રમાણો... અબ.. ॥૨॥

બે ભેદ દેશ સમસ્ત પ્રકારે, શ્રી જિન આગમવન્ત વિચારે...
દેશવિરતિ પંચમ ગુણ ઠાણે પ્રમત્ત ગુણસ્થાન ચરણ વખાણે... અબ... ॥૩॥
ક્ષય ઉપશમ યુગ અષ્ટકષાયે દેશ વિરતિ પરિણામ નિપાય..
બાર કષાય સહિત યુગ ભાવે સર્વ વિરતિ ગુણઠાણ સુહાવે..અબ.. ॥૪॥
સામાઈય પમુહા પણ ભેદે, અધિકાધિક ફલ મુનિજન વેદે....
જિનવર લઇ આરાધે પ્રરુપે, પરજનને કરુણાએ સમર્પે... અબ.... ॥૫॥
સામાઇઅ છેય પમાઇઅ ચઉગે તિમ પરિહાર પ્રમતાદિક દુગમેં....
તુર્ય ચરણ દસમે ગુણઠાણે, ચઉસેસ ઠાણ અહખ્ખાય મણે.. અબ.. ॥૬॥
પૂજનિક વૈનયિક હોત ભુવનમેં તે સંયમ વસિયો મેરા મન મેં..
નિત્ય નમત દેવ દાનવ ઇંદા, જસ આરાધન લીન મુણિંદો... અબ.. ॥૭॥
પ્રથમપણે શ્રુત આદિ લહી જે પ્રામ અમાપ આકર્ષ કહી જે....
સહસ સયગ પુહુતા દેસ સયલે ઇગ ભવ આગરિસા વ્રત યુગલે.. અબ..
સગ દસ દસ ભેય, સિદ્ધ સમયમેં અનંતગુણી સરણા ભવરનમે...
પવયણ માય ક્ષમાદિક સેવા, મૈત્રી પ્રમુખ અવિકલ શિવમેવા. અબ.... ॥૯॥
પ્રવૃતિ નિવૃતિ ચરણ સહચારી, દરિશણ નાણ લહત ફલ ભારી...
નેમીસૂરીશ્વર પદ્મ ત્રિકાલે, સહજાનંદ વિરતિ મન મ્હાલે... અબ.. ॥૧૦॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહલી પૂજા પ્રમાણે

૯ શ્રી તપપદ પૂજા

દુહો

કર આગમ નોઅગમે, સિરિ તવપય પણિહાણ;
જ્ઞાતા ઉપયોગી ધુરે, કિરિયા સહપર જાણ ॥૧॥
નામાઇય ચઉહા ક્રમે, દ્રવ્યસુ જેહ સકામ;
ફલ અભિલાષ વિણા તવો, ભાવપક્ષ અભિરામ ॥૨॥
કર્મકષ્ટ સંભારને, તપને તપોનિધિ સાર;
તે તપ નમન વમે, વહે રસ મૂર્ચ્છા અપસાર ॥૩॥

ઢાલ–૧ લી

(રાગ : ધન્ય તે મુનિવરારે, જે ચાલે સમભાવે)

તપ પદ સાધના રે, શીલ તરુ મેઘ સમાના,
મદન વદન છાદન સુવિધાના, સ્વર્ગ માર્ગઇ ગયાના..... તપ પદ.... ॥૧॥

કુશલ કમલ દિનકર કરમાના, પર અપવર્ગ નિદાના,
વિઘ્ન બતાવે વૈશ્વાનર સ્થાના, ઝટ આદર અનિદાના... તપ પદ.. ॥૨॥
વિણ પાવક રસપાક નિપાવે, વિણ મૃદ ઘટ ઉપજાવે,
વસન ભાવ કિમ તંતુ અભાવે, તપવિણ અઘ વિણસાવે... તપ પદ.. ॥૩॥
કરણ તુરંગમ વિષય વિલાસી, વસ સાધન દઢદોરી,
વાર્ધિ નહી વિનયાંચિત વિદ્યા, લબ્ધિ લહે તપ ધોરી... તપ પદ... ॥૪॥
વસન ક્ષાર જલ અંગ માર્જના, ભૂ કનકાચલ ભાવા;
નેત્રાંજન તિમ આત્મ તપસ્યા, કારણ કક્ષ સહાવા.... તપ પદ... ॥૫॥
તુષ્ટિ મૂલ ખંધ સુય દમશાખા, શીલભાવ પરવાલા;
અભય પર્ણ સુમ સ્વર્ગ આય તે, શિવફલ તપતરુ વ્હાલા.. તપ પદ.. ॥૬॥
તે ભવ મુક્તિ ગમન અનુરાગી, તીર્થંકર તપ તપીયા;
નેમિસૂરીશ્વર પદ્મ ભણેએ, છન્નાદિક ભવ તરિયા.... તપ પદ..... ॥૭॥

દુહો

નિષ્કામી સંવર પદી, સમતા શમ પરિણામઃ
આતમ સાધક નિર્જરા, તપો તેજ ગુણધામ ॥

ઢાલ–૨જી

કુમતિ એમસકલદૂરેકરીરે - એરાગ

તપ અનાહાર પદ વાનકી, દ્વિવિધ કરુપા કરણ સાર રે;
અવધ આચરણથી જેહના, પૂર્ણ વૈરાગ્ય વિસ્તાર રે, તપ તપે તેહને વંદના..॥૫॥
ઇન્દ્ર સુર ચકી પદવી લહે, ઋદ્ધિ અડશક્તિ અનિવાર્ય રે
લબ્ધિ અડવીશ તે જાણીએ, શિવપદ કલ્પતરુ કાર્ય રે... તપ.. ॥૨॥
આંગળી કનક જેવી કરે, લાળથી સનતકુમાર રે;
લબ્ધિ તે ભાવ તપ સાધતા, જ્ઞાનપૂર્વક ક્ષમા સાર રે.... તપ.. ॥૩॥
મંત્રતંત્રાદિ અતિદાનથી, દુલ્લહા લહત તે સિદ્ધિ રે;
બાહુબલિ પરે તપ આદરો, વહત કયું વિકૃતિરસ ગુદ્ધિ રે.. તપ.. ॥૪॥
વાસ જલ શુદ્ધ મલયુત બને, તપ બલે તે મન શરીર રે;
સર્ષપાક્ષત દુર્વા દધિ, આદ્ય મંગલ મુણો ધીર રે... તપ... ॥૫॥
નિયુર્કિત વચન આવશ્યકે, તપ નિકાચિત હરે કર્મ રે;
નેમિસૂરિ પદ્મ ઇમ ભાષતા, સિદ્ધચકેશનો મર્મ રે.... તપ..... ॥૬॥

કલશ

(રાગ : ધનાશ્રી–ઘરજો વિનતિ ધ્યાન જિનપતિ ઘરજો વિનતિ ધ્યાન)

સિદ્ધચક્રાવલિ વંદો હો ગુણીજન સિદ્ધચક્રાવલિ વંદો;
નવપદ સદગુણ પ્રેમશું ગાયા, ચઉવિહ સંઘ આણંદો.. હો ગુણીજન.. ॥૧॥
નિર્ભય સાધત સાધ્ય નિકરને, ધ્યાન આલંબનકારી; હો ગુણી
વિણ આલંબન જે બક ધ્યાની, હોલિકા શિશુ અનુસારી.. હો ગુણીજન.. ॥૨॥
પૂજત જિનગુરુ ધર્મ ઉમંગે, નવપદ અર્ચનકારી; હો ગુણી
વિણ આશંસન સાધનકારી, અક્ષયપદ પદધારી... હો ગુણીજન.. ॥૩॥
ઇણવિધ ભાવ હૃદય સ્થિરકારી, શ્રી પાલ-મયણા રાણી; હો ગુણી
અદભૂત ઉન્નતિ મંગલમાલા, વરત યશોધન ખાણી.. હો ગુણીજન.. ॥૪॥
દુગદસ અડ છત્રીસ પણવીસા, સગવીસ સડસઠ ભારી; હો ગુણી
એકાવન સિત્તેર પચાસે, સવિ ત્રણસો છેંતાલી... હો ગુણીજન... ॥૫॥
તિમ ભવિકા દઢરંગશું પૂજે, અવિતથ ઉદય વિચારી; હો ગુણી
અશ્વિન ચૈતર માસ વિશેષે, નવદિન આદરકારી.. હો ગુણીજન.. ॥૬॥
ૐ હ્રીં આદિમ ઇગ ઈગ દિનમાં, ઇગ ઈગ પદ મનધારી; હો ગુણી
ભૂષિત સીલે વર્ણ વિમાસી, ઈગ અન્ન અંબિલકારી.... હો ગુણીજન... ॥૭॥
સદ્ધ ચઉ વરિસે તવ ઇગ એંસી, નવ ઓલી નિરધારી; હો ગુણી
ધર્મ સુરંગી અચલ વિરાગી, યાવજ્જીવન અનુસારી.... હો ગુણીજન.. ॥૮॥
ભાવ પ્રતિષ્ઠાકલ્પ ભણેએ, નવપદ મહિમા અપારી; હો ગુણી
સરળ સહાવે સાધન ફલશે, તિમ હિત જિત અધિકારી... હો ગુણીજન.. ॥૯॥
કલિકાલે પણ અમ સમ પ્રાણી, હીન ચારિત્ર પ્રમાદી; હો ગુણી
જસ પ્રવહણ સમ પ્રવચન રંગી, સાધત ઇષ્ટ આલ્હાદી.. હો ગુણીજન.. ॥૧૦॥
ઉજ્જ્વલ સંયમ શોભિત પ્રશમે, કરુણાકર હિતકારી; હો ગુણી
વંદુ સદા શ્રીવીર જિણંદા, આસન્ન પરમોપકારી.... હો ગુણીજન... ॥૧૧॥
તે પ્રભુ પટ્ટ વિદિત વિજ્યાદિ, શ્રી હીરસેનસૂરિ ભારી; હો ગુણી
શ્રી દેવસિંહ સૂરિક્રમ પટ્ટો, ધર્મ મહોદયકારી... હો ગુણીજન.... ॥૧૨॥
સત્ય કર્પૂર ક્ષમાદિક વંશે, બુદ્ધિ વિજય ગુરુભારી; હો ગુણી
મુનિ તતિ ક્ષોણિ તલે જસ આજે, અપ્રતિબદ્ધ વિહારી.. હો ગુણીજન.. ॥૧૩॥
સુરતરુ દર્શન પિયૂષપાણિ, સંવેગજીવનશાલી; હો ગુણી
તસ પદ કજ અલિ વૃદ્ધિવિજયજી, ગુરુ ગુરુ ભવ્ય નિસ્તારી.. હો ગુણીજન.. ॥૧૪॥

શ્રીમત તપોગચ્છાંબર ભાનુ, શાસન રક્ષક ભારી; હો ગુણી
પ્રૌઢ પ્રતાપી, તીર્થ પ્રભાવી, ભવિજન ઉન્નતિ-કારી... હો ગુણીજન.. ॥૧૫॥
ઈગ સમયે ગુરુ ગૌતમ જેવા, બ્રહ્મમહાવ્રત ધારી; હો ગુણી
શ્રી ગુરુ નેમિસૂરીશ્વર રાયા, કારક ઉદ્ધતિ મારી... હો ગુણીજન... ॥૧૬॥
નિજ પટ્ટ સ્થાપિત સૂરિયૂગ સાથે, સંપ્રતિતે સુવિહારી; હો ગુણી
પ્રથમ વિજયદર્શનસૂરિ સોહે, અનુપમ તર્ક વિચારી... હો ગુણીજન... ॥૧૭॥
મુજ શ્રુતપાઠક પૂજ્ય આભારી, સત્કૃતિ સાનિધ્યકારી; હો ગુણી
શ્રી વિજ્યોદય સૂરિ શ્રુતધારી, પૂજાદિ નિર્મલકારી... હો ગુણીજન... ॥૧૮॥
પ્રથમ વિનેયાશ્રી ગુરુકેરા, લઘુગુરુ દીક્ષાદાતારી; હો ગુણી
વાચક સુમતિવિજય ગણિરાયા, મમ પૂજનિક ઉપકારી... હો ગુણીજન.. ॥૧૯॥
બહુગુણ નવપદ વર્ણનકારી, બુદ્ધિ ન પૂરી મારી; હો ગુણી
શ્રી ગુરુભક્તિ અનુગ્રહપામી, આકૃતિ પૂર્તિ નિહાલી.. હો ગુણીજન.. ॥૨૦॥
નિધિ હયનન્દ શશિ, પ્રમિત વર્ષે સ્તંભન પાર્શ્વજુહારી; હો ગુણી
અક્ષયત્રીજે માધવમાસે, પદ્મપૂજા રચે મ્હાલી... હો ગુણીજન.. ॥૨૧॥
વિરચન લબ્ધકુશલ અનુભાવે, પામીચરણ મનોહારી; હો ગુણી
પરપદવાસી બને ભવ્યજીવો, આત્મસમૃદ્ધિતિશાલી... હો ગુણીજન.. ॥૨૨॥
વિશદકરે કોવિદ ગુણરાગી, મુજપર કરુણાધારી; હો ગુણી
કહ્યું અનુચિત જે સાવૃતિભાવે, યાચુ ક્ષમા હિતકારી... હો ગુણીજન... ॥૨૩॥
સિદ્ધચક્ર પૂજા જે ભવિભણશે, અત્યન્ત ચિત્તમાં મ્હાલી, હો ગુણી
કલ્યાણકેલિ તસ ઘર વિલસે, પામે ઉન્નતિ રઢિયાલી... હો ગુણીજન... ॥૨૪॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહલી પૂજા પ્રમાણે

પં. શ્રી નિત્યાનંદ વિજયજી ગણિકૃત

શ્રી નવપદપૂજા

સ્નાત્રીયાએં થાળીમાં અક્ષત કેશરની વાટકી,
પંચામૃતનો કળશ અને ફૂલ લઇને ઊભા રહેવું

પ્રથમ અરિહંતપદ પૂજા

દુહો

શ્રી શંખેશ્વરપાર્શ્વજી, ત્રેવીશમા જિનરાય
ચરણકમળ નમુ ભાવથી, કરજોડી મહારાય ॥૧॥

વિજયપ્રેમ જંબુસૂરિ, ગુરુવર મહિમાવંત
અહર્નિશ કરુ વંદના, શિષ્ય વત્સલ ગુણવંત ॥૨॥
ભગવતી સરસ્વતી શારદા, સાનિધ્ય કરજો સાર,
પૂજા રચુ ઉલ્લાસથી, શ્રી નવપદ સુખકાર ॥૩॥
અરિહંત સિદ્ધ સૂરિવરા, ઉપાધ્યાય ભગવંત
મુનિવર દર્શન જ્ઞાનને, ચારિત્ર તપ શોભંત ॥૪॥
શ્રી સિદ્ધચક્રની પૂજના, આપે સુખ અપાર;
સાંભળે ભણે જે ભાવેથી, તે પામે ભવપાર ॥૫॥
નવનવ વસ્તુ મેળવી નૈવેદ્ય ફલાદિ સાર;
માંડલું રચો નવપદતણું, શોભા કરી મનોહારં ॥૬॥
ક્ષીરનીર અભિષેકથી, બરાસ વિલેપન અંગ
કેશરચંદન ભાવશું, પૂજા કરો જિન અંગ ॥૭॥
સુંદર પુષ્પ સોહામણા, સુગંધે મહેકાય,
રચો આંગી જિનરાજની, શોભા અદભૂત થાય ॥૮॥
ધૂપદીપ ઉવેખીને, અક્ષત સ્વસ્તિક સાર;
નૈવેદ્ય ફલ મૂકી કરો, પૂજા અષ્ટપ્રકાર ॥૯॥

ઢાળ–૧

(રાગ : પ્રથમ એક પિઠીકા ઝગમગેદિપીકા)

પ્રથમ અરિહંતની સેવા કરે સુરવરા, ભક્તિભાવે સદા વંદતાએ
સર્વ કલ્યાણકર ભવિક ઉદ્ધારકર, પાપના પુંજ સવિ હરતાએ.... ॥૧॥
ત્રીજેભવ જિનતણું નામ નિકાચતા, દેવસુખ ભોગવી ત્યાંથી ચવિયાએ
ત્રણ જ્ઞાને ભર્યા, માત કુક્ષી ઠર્યા, સુપન દશચાર નિશિ દેખ્યાએ.. ॥૨॥
શ્રી જિનજન્મ્યા સુરપતિ આવ્યા, મેરુગિરિ જન્મઉત્સવ કીયાએ
ત્રણ ભુવન ઉજાળ્યા, સુખક્ષણે પ્રગટ્યા, જીવન દુઃખ દૂર થયાએ... ॥૩॥
અતિશય ગુણભર્યાં, જન્મથી ચાર વર્યા, ઇગુણવીસ સુરવર કરેએ
કર્મઘાતિ ગયે પ્રગટ અગિયાર થયે, ચોત્રીસ અતિશય ઇમવરેએ... ॥૪॥
રજત સુવર્ણ તણા રત્ન સોહામણા, સમોવસરણ શોભા ઘણીએ,
સિંહાસને રાજતા, પ્રાતિહાર્ય શોભતા, પર્ષદા બાર સોહામણીએ... ॥૫॥
દેશના દે સદા, સુણે પર્ષદા તદા, ચૌમુખ ધર્મ સુણાવતાએ,
કેઇ સંયમ ગ્રહે, કેઇ શ્રાવક ભયે, કેઇ સમકિત તિહાં પામતાએ.. ॥૬॥

ભવોદધિ ડૂબતા, વ્યસન મુખે પડ્યા, ભવ્યજીવોને પ્રભુ તારતાએ
લક્ષણ અંગે વર્યા, એક સહસ આઠવર, સુર અસુર નર સેવનએ.... ॥૭॥
ચ્યવન જન્મ પછી દીક્ષા જ્ઞાનજ થતા, અંત્ય નિર્વાણ કલ્યાણકએ
અરિહંત જે થતા થયા વળી થાવશે, સવિતણા પાંચ કલ્યાણકએ... ॥૮॥
દ્રવ્યભાવે કરી પૂજા નિર્મલકરી, સ્વર્ગ અપવર્ગ તે પામતાએ,
અરિહંત ધ્યાવતા, નિત્યાનંદ પામતા, પ્રેમજંબુ જિનસેવતાએ.... ॥૯॥

કાવ્ય : દેવાદિવૃન્દૈઃ પરિસેવિતા યે, ગણીન્દ્ર ચક્રૈઃ પરિશોભિતાશ્ચ ।
સંસ્થાપ્ય તીર્થં શિવસદ્મ લબ્ધા, સ્તીર્થંકરાસ્તે વરદા ભવન્તુ ॥
(ૐ હ્રીં નમો અરિહંતાણં કહી અક્ષતની થાળી પાટ ઉપર મૂકવી પછી મંત્ર બોલવો)

મંત્ર : ૐ હ્રીં શ્રીં પરમેશ્વરાય, પરમપુરુષાય, પરમેષ્ઠીને
પરમાત્મને, સકલદોષરહિતાય, અનંતગુણધારિણે
ત્રૈલોક્યમહિતાય, દેવાધિદેવાય શ્રીમદ જિનેન્દ્રાય
જન્મજરામૃત્યુ ભવભયાદિનિવારણાર્થં..... જલં, ચંદનં
પુષ્પં, ધૂપં, દીપં, અક્ષતં, નૈવેદ્યં, ફલં યજામહે સ્વાહા
(પછી અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરવી)

બીજી સિદ્ધપદ પૂજા

(સ્નાત્રીયાએ થાળીમાં ઘઉં કેસરની વાટકી, કળશ અને ફૂલ લેવા)

દુહો

સિદ્ધ થયા બીજે પદે, એકતીસ ગુણે ગુણવંત
નિરુપાધિક સુખભોગવે, સિદ્ધ ભજો ભગવંત ॥

ઢાળ–૧

(રાગઃ વીર જિણંદ જગત ઉપકારી)

શ્રી સિદ્ધપદને સેવીયેરે, સેવતાં શિવસુખ થાયરે;
પૂર્ણાનંદ સુખ ભોગવેરે, જ્યોતિસું જ્યોત મીલાયરે... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૧॥
જ્ઞાનાવરણીય કર્મક્ષયથી, કેવલજ્ઞાન સુખદાયરે;
તિમ દર્શનાવરણીય ક્ષયથી, દર્શન અનંતુ થાય રે... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૨॥
ત્રીજું વેદનીય ગયે થકે રે, અનુપમ સુખ અપારરે
મોહનીય નાશ થયે લહેરે, અનંત ચારિત્ર સાર રે... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૩॥
આયુષ્ય કર્મ વિલયે થયે, અક્ષય સ્થિતિ લહંતરે;
ષટ્કર્મના વિલયે લહે, અરુપીભાવ ભજંતરે... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૪॥

ગોત્રકર્મ વિયોગથીરે, અગુરુ લઘુ હોવંતરે;
અષ્ટ કર્મના નાશથીરે, અનંતવીર્ય ભગવંતરે.... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૫॥
બંધ ઉદય ઉદિરણારે, સત્તાકર્મો નીલામી રે;
એક સમયે લોકાંતે જાવે, ચાર દૃષ્ટાંત વિરામીરે.... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૬॥
શિવ અચલ અરજ, અવિનાશી, અક્ષયાનંત સ્થિતિવંત રે,
બાધારહિત અપુનરાવૃત્તિ, સિદ્ધિ ગતિએ શોભંતરે... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૭॥
સુરનર સુખ જે ત્રણકાળના, અનંતગુણાએ કીધરે,
અનંતવર્ગે વર્ગીત કરે તોયે, શિવસુખ તોલે ન કીધરે... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૮॥
સાદિ અનંત સુખ તે લીના, નાણીયે નવિ કહેવાયરે,
પ્રેમજંબૂ શ્રી સિદ્ધપદ વંદત, નિત્યાનંદ સુખ થાયરે... શ્રી સિદ્ધ.. ॥૯॥

કાવ્ય : લોકાગ્ર સંસ્થા નિજભાવ મગ્નાઃ પ્રામ સુસિદ્ધિ નિરુપાધ્ધિંકાશ્ચ
દોષૈર્વિહીના ગુણસર્વ યુક્તા, રસમગ્ન સિદ્ધા વરદા ભવંતું
મંત્ર : ૐ હ્રીં નમો સિદ્ધાણં કહી ઘઉંની થાળી પાટ પર મૂકવી)
કાવ્ય તથા મંત્ર પહલી પૂજા પ્રમાણે

૩જી આચાર્ય પૂજા

(સ્નાત્રીયાએ થાળીમાં ચણાની દાલ, કેશર કૂલ અને કળશ લેવો)

દુહો

ત્રીજે પદ સૂરિવર કહ્યા, છત્રીસ ગુણે સોહંત,
ગચ્છ ધૂરા જે સાચવે, નમો નમો મહિમાવંત ॥

ઢાળ ૧લી

(રાગ : ગિરિવર દર્શન વિરલા પાવે....)

આચારજ વંદે શુભભાવે, વંદન કરતાં પાવન પાવે;
છત્રીસ પ્રકાર છત્રીસી જાણો, બારસો છત્રુ ગુણો સોહાવે.. આચારજ.. ॥૧॥
ઇંન્દ્રિય પાંચના વિકાર ટાળે, નવવિધ બ્રહ્મચર્યને પાળે;
કોધ, લોભ, મદ માયાને હણતા, મહાવ્રત લીના આચારને પાળે.. આચારજ. ॥૨॥
પંચસમિતિ, ત્રણગુપ્તિ એ ગુમા, ઇમ છત્રીશગુણે ગુણવંતા;
પંચાચારજ્ઞાતા, સર્વજીવત્રાતા, જિનશાસને દિનકર શોભંતા.. આચારજ.. ॥૩॥

સરસ્વતી ત્રિભુવન સ્વામિનીબીજી, ત્રીજી પીઠિ ગણિપીટક સોહે
ચોથી પાઠે શ્રી દેવી દીપે, પાંચમે ઇન્દ્રાદિક સોહે.. આચારજ... ॥૪॥
પ્રસ્થાનને વિધિથી આરાધી, પાંચ પીઠોનું ધ્યાન ધરંતા;
પાંચ પ્રમાદને વિકથા ચાર, સર્વન સૂરિવર દૂર કરંતા.. આચારજ.. ॥૫॥
સારણા, વારણા, ચોયણા ત્રીજી, પડિચોયણા એ ચાર પ્રકારે,
ગચ્છ સંભાળે જન પ્રતિબોધે, ચઉઅનુયોગના અર્થપ્રચારે.. આચારજ.. ॥૬॥
અસ્તથયે સૂર્ય સમ અરિહંત, શશી સમ કેવલજ્ઞાની વિરહે
દીપકસમ શ્રી સૂરિવર સોહે, ત્રણ ભુવનની તમ દૂર લહે.. આચારજ.. ॥૭॥
ચૌદ અભ્યંતર ગ્રંથીને ટાળે, બાવીશ પરિષહને પણ જીતે;
તપ સંયમે અઠ્ઠાવીશ લબ્ધિ, પ્રભાવક જાણો આઠજ રીતે.. આચારજ... ॥૮॥
જિનશાસનના, યુગપ્રધાન, તૃતીયપદે શ્રી સૂરિવર ધ્યાવો,
પ્રેમજંબુસૂરિ ગુણધારી, નિત્યાનંદ પદ સહુ પાવો.. આચારજ... ॥૯॥

કાવ્ય : જિનોકતમાર્ગે કુશલ યતીન્દ્રાઃ કષાય મુક્તા, નવબ્રહ્મગુપ્તા
મહાવ્રતાનાં પરિપાલકાશ્ચ, સૂરીશ્વરાસ્તે વરદા ભવન્તુ
મંત્ર : ૐ હ્રીં નમો આયરિયાણં કહી થાળી પાટપર મૂકવી મંત્ર આગળ પ્રમાણે બોલવો)

૪થી ઉપાધ્યાય પદ પૂજા
(સ્નાત્રીયાએ થાળીમાં મગ કળશ કેશર, ફૂલ વગેરે લેવું)

દુહો

ચોથું પદ છે નિર્મલું, ઉપાધ્યાય ભગવંત ।
ભણે ભણાવે શિષ્યને, પ્રણમો ગુણ મણિકંત ॥

ઢાળ–૧

(રાગ : જિણંદા પ્યારા, મુણિંદા પ્યારા)

ચોથેં પદ પાઠકવર સોહે, પાઠકવર સોહે
નીલવરણ વિખ્યાતરે, પાઠકવર સોહે
અંગ અનંગ સૂત્રોના ધોરી (સૂ), કાલિક ઉત્કાલિક ઉદારરે પાઠકવર....
અંગ અગ્યાર ઉપાંગતે બાર (ઉ), દશ પયન્નાસારરે, પાઠકવર.. ચોથે.. ॥૧॥
છ છેદને ચાર મૂલને જાણે (ચા) નંદી અનુયોગ પ્રધાનરે પાઠકવર...
સ્વાધ્યાય શાસ્ત્ર સકલનો કરતા (સ), સૂત્ર અર્થના જાણ પાઠકવર.. ચોથે.. ॥૨॥

ગ્રહણ આસેવન, શિક્ષા આપે (શિ), શિષ્યો ગીતાર્થ કરાયરે પાઠકવર..
હયગજ વૃષભ, સિંહ સમાન, ઇન્દ્ર ચકી મહાશયરે, પાઠકવર.. ચોથે.. ॥૩॥
વાસુદેવ રવિશશી સમદીપે (શ), કુબેર સમુદ્ર ઉદારરે પાઠકવર..
જંબુસિતાનદી મેરુરત્ન(મે), ઉપમા સોળ ધરનારરે, પાઠકવર.. ચોથે... ॥૪॥
મોહાદિ વિષ મૂર્ચ્છિત જીવને (મૂ), ચેતનાવંત કરનારરે પાઠકવર...
અજ્ઞાન વ્યાધિએ પીડિત (પી) જીવને, શ્રુત ઔષધ દેનારરે પાઠકવર.. ચોથે. ॥૫॥
જાત્યાદિ મદ ગયવર આઠ (ગ), જ્ઞાન અંકુસે દમનાર પાઠકવર...
દિનમાસ જીવિત શેષદાન (જી) મુક્તિ લગે દેનાર રે, પાઠકવર.... ॥૬॥
અજ્ઞાને અંધ થયેલા લોચન (થ) શાસ્ત્ર અંજને ઉઘાડેરે પાઠકવર..
લોકના પાપરુપી સંતાપ (રુ) ચંદન બાવને મીટાડે રે, પાઠકવર.. ચોથે.. ॥૭॥
શાસનના યુવરાજ વખાણો (યુ) શિષ્યાદિક ભણાવેરે, પાઠકવર...
ભાવ ઉપાધ્યાય ત્રીજે ભવ સિદ્ધિ (ત્રી) મોક્ષગતિને પાવે રે પાઠકવર.. ચોથે ॥૮॥
અદભૂત પચ્ચીશ ગુણો ધારે (ગુ), ગણવત્સલ ભવભીતરે પાઠકવર..
પ્રેમજંબુસૂરિ નિત્ય ઉપાસે (નિ) નિત્યાનંદહી લહીત રે પાઠકવર... ચોથે.. ॥૯॥

કાવ્ય : એકાંદશાંગા પરિભાવિતા યે, નંદા સુશિષ્યાન્પ્રતિબોધકાશ્ચ
સિદ્ધાંતશીલા ગણચિંતકાસ્તે, પાઠ પ્રદાસ્તે વરદાભવંતુ

મંત્ર : ૐ હ્રીં નમો ઉવજ્ઝાયાણં કહી થાળી મૂકવી મંત્ર આગળ પ્રમાણે

પમી સાધુ પૂજા

(સ્નાત્રીયાએ થાળીમાં અડદ કળશ કેશર ફૂલ લેવા)

દુહો

પંચમ પદે શ્રી મુનિવરા, નહિ રાગ ને રીસ ।
મોક્ષમાર્ગને સાધતા, વંદો વીસવાવીશ ॥

ઢાળ–૧

(રાગ : મુનિવર પરમ દયાલ, ભવિયા)

મુનિપદ ભજો સુખકાર ભવિયા (૨)
એતો ઉતારે ભવપાર, ભવિયા... મુનિપદ ભજો સુખકાર.... ॥ટેક॥
પંચમપદેશ્રી મુનિવર સોહે, શ્યામવરણ ઉદાર ભવિયા
સત્તાવીશ ગુણે દીપતારે, ધરતા સંયમભાર, ભવિયા... મુનિપદ.. ॥૧॥

દર્શન, જ્ઞાનને ચારિત્ર રત્ને, મુક્તિ મારગ સાધંત ભવિયા
આર્તરૌદ્રને દૂર નિવારે, ધર્મ શુક્લ ધ્યાવંત, ભવિયા.. મુનિપદ.. ॥૨॥
શિક્ષા દ્વિવિધ ગ્રહણ કરંતા, ગુપ્તિ વડે એ ગુપ્ત ભવિયા,
શલ્યત્રણને નિવારતારે, ત્રણ ગારવથી મુક્ત ભવિયા.... મુનિપદ... ॥૩॥
સિત્તરી ધ્વયનું પાલન કરતા, વિકથા ચારથી દૂર ભવિયા,
કષાય ચારને પરિહરતા, ધર્મ ઉપદેશે શૂર ભવિયા... મુનિપદ... ॥૪॥
પ્રમાદ પંચને દૂર નિવારે, રોકે પંચિન્દ્રિય વિકાર, ભવિયા
પંચસમિતિને સુધી પાલે, છકાય રક્ષણહાર ભવિયા.. મુનિપદ.. ॥૫॥
હાસ્યાદિ દોષ ષટ્કને ટાળે, પાલે છ વ્રતસાર, ભવિયા
સાત ભય મદ આઠ નિવારે, નવબ્રહ્મ ગુપ્તિસાર ભવિયા.. મુનિપદ.. ॥૬॥
દશવિધ ધર્મ સુધો પાળે, ભાવના પચ્ચીસ ભાવંત, ભવિયા
સત્તરપ્રકારે સંયમ આરાધે, નિત્ય કરુણા વંત, ભવિયા... મુનિપદ.. ॥૭॥
મધુકરની જેમ ભિક્ષા લેતા, દોષ સવિ દૂર કરંત, ભવિયા
બાવીસ પરિષહ જીતતારે, ગામ નગર વિચરંત ભવિયા.. મુનિપદ.. ॥૮॥
સિદ્ધ થયા થતા થાશે રે, મુનિવિના નહીં કેઇ ભવિયા,
પ્રેમજંબુસૂરિચરણ પસાદે નિત્યાનંદ સુખહોયભવિયા મુનિપદ.... ॥૯॥

કાવ્યઃ ક્ષમાદિસદ્ભાવ ગુણાદિયુકતાઃ સદાપ્રસન્ના નિજભાવમગ્નાઃ ।
સામાયિકસ્થાઃ શુચિગુણ યુકતાઃ વ્રતીશ્વરાસ્તે વરદા ભવન્તુ ॥

મંત્ર : ઉઁ હીઁ નમો લોએ સવ્વસાહૂણં કહી થાળી મૂકવી મંત્ર આગળ પ્રમાણે

૬ઠ્ઠી દર્શનપદ પૂજા

(સ્નાત્રીયાએ પૂજામાં ચોખા, કેશર, કલશ ફૂલ લેવા)

દુહો

દર્શનપદ દીપક સમુ, દર્શન શ્રદ્ધાવંત ।
દર્શન વિન પામે નહિ, સંસાર કેરો અંત ॥

ઢાલ

(તુજ શાસન-રસ અમૃત મીઠું... રાગ)

પ્રભુ તુજ શાસન અમૃતમીઠું, કોઇ ભવમાં નવિ દીઠુ રે, દર્શન પદ વંદો
જિનશાસનમાં એહછે મુખ્ય, તે વિન મુક્તિ નવિ થાયરે, દર્શનપદવંદો
પ્રભુ તુજ શાસન..... ॥૧॥

અનંતાનુબંધી ચાર કષાય, સમકિત મિશ્ર મિથ્યાત્વરે, દર્શનપદ વંદો
મોહનીયકર્મની એ સાત પ્રકૃતિ, બંધાદિકથી પ્રલાયરે, દર્શન પદ વંદો
પ્રભુ તુજ શાસન.... ॥૨॥
ક્ષાયોપશમ ઉપશમ ક્ષયભાવે, જીવોને સમકિત થાયરે દર્શન પદ વંદો
શેષ અર્ધ પુદ્ગલપરાવર્તે, સમ્યગ દર્શન પમાયરે, દર્શન પદ વંદો
પ્રભુ તુજ શાસન.... ॥૩॥
ક્ષયોપશમતો અસંખ્યવાર, પાંચવાર ઉપશમ થાયરે, દર્શન પદ વંદો
ક્ષાયિકભાવનું એકજ વાર, ભવ ભમતા પમાયરે, દર્શન પદ વંદો
પ્રભુ તુજ શાસન.... ॥૪॥
અંતર્મુહુર્ત દર્શન ફરસે, તો પણ મુક્તિજવાયરે, દર્શન પદ વંદો
બે ત્રણ પાંચ અનેક ભેદે, સડસઠ ભેદે કહાય રે, દર્શન પદ વંદો
પ્રભુ તુજ શાસન... ॥૫॥
અબદ્ધાયુને ક્ષાયિક દર્શને, તે ભવ મુક્તિ જવાય રે, દર્શન પદ વંદો
બદ્ધાયુ પણ ત્રણ પાંચ ભવમાં, સકલ કર્મ ખપાયરે, દર્શન પદ વંદો
પ્રભુ તુજ શાસન... ॥૬॥
દર્શન વિણ ક્રિયા નવિ લેખે, દર્શને મોક્ષ સધાયરે, દર્શન પદ વંદો
દર્શન વિણ જીવ ચારે ગતિમાં, ભવો ભવ ભટકાયરે, દર્શન પદ વંદો
પ્રભુ તુજ શાસન..... ॥૭॥
દર્શન વિણ જ્ઞાન અ જ્ઞાન, નવપૂર્વી પણ હોયરે, દર્શન પદ વંદો
દર્શનાચારે ચારિત્ર પ્રમાણ, મુક્તિ રમણી વરાયરે, દર્શન પદ વંદો
પ્રભુ તુજ શાસન..... ॥૮॥
સંસારના સુખ અસાર જાણો, સંસાર કારાવાસરે, દર્શન પદ વંદો
પ્રેમજંબુસૂરિ દર્શન ઝંખે, નિત્યાનંદ વળી ખાસરે, દર્શન પદ વંદો
પ્રભુ તુજ શાસન..... ॥૯॥

કાવ્ય : આધારભૂતં જિનશાસનસ્ય, પવિત્રપીઠં શિવમંદિરસ્ય ।
ધ્વયાદિ ભેદૈઃ પરિકીર્તિતં ચ, પ્રણૌમિ સમ્યકત્વ પદં સુભક્ત્યા ॥
મંત્ર : ૐ હ્રીં શ્રી નમો દંસણસ્સ કહી થાળી મૂકવી મંત્ર આગળ પ્રમાણે બોલવો

૭મી જ્ઞાનપદ પૂજા

દુહો

સમમ પદ છે જ્ઞાનનું, જ્ઞાને પદાર્થ જણાય ।
જ્ઞાને દર્શન નિર્મલુ, વંદો જ્ઞાન સદાય તા ॥

ઢાળ–૧

(રાગ : જેમ જેમ એ ગિરિભેટિયે રે....)

જ્ઞાન વડુ સંસારમારે, ભેદે પાંચ સુહાય સલુણા
ઉત્તરભેદે ગણતાં થકા રે, એકાવન તે થાય સલુણા
જિમ જિમ જ્ઞાનપદ સેવિયે રે, તિમતિમ અજ્ઞાન હટાય સલુણા.. જ્ઞાન વડુ..॥૧॥
જ્ઞાનતણો મહિમા ઘણોરે, ભાખ્યો શ્રી ભગવંત સલુણા
મતિ શ્રુત, અવધિ વળીરે, મનઃપર્યવ કેવલ શોભંત સલુણા.. જિમ જિમ.. ॥૨॥
અઠ્ઠાવીશ ભેદ મતિતણારે, શ્રુતના ચૌદ કહાય સલુણા
ષટ ભેદ અવધિજ્ઞાનના રે, મનઃ પર્યવ દો ગણાય સલુણા.. જિમ જિમ.. ॥૩॥
એક પ્રકાર કેવલજ્ઞાનનો રે, જ્ઞાને સિદ્ધિ થાય, સલુણા
દ્રવ્યગુણ પર્યાય તણારે, સ્વપર ભાવ કલાય સલુણા.. જિમ જિમ... ॥૪॥
જ્ઞાનવિના ક્રિયાતણુરે, ક્રિયા રહિત જે જ્ઞાન, સલુણા
અંતર રવિ ખજૂઆ પરેરે, ઇમ ભાખે ભગવાન, સલુણા.. જિમ જિમ.. ॥૫॥
ભક્ષ્ય, અભક્ષ્ય, ગમ્યા અગમ્ય, કૃત્ય અકૃત્ય જે હોય સલુણા
હેય, જ્ઞેય ઉપાદેયપણું રે, જ્ઞાન બોધ સવિ સવિ જોય સલુણા.. જિમ જિમ.. ॥૬॥
અંક વિનાના મીંડાં જિસીરે, ક્રિયા અજ્ઞાની જાણ સલુણા
કિંમત અંકાયે જ્ઞાનથી રે, જ્ઞાને સવિ પ્રમાણ સલુણા... જિમ જિમ.. ॥૭॥
જ્ઞાન પ્રથમ દયા પછી રે, જ્ઞાન વિન ઘોર અંધાર સલુણા
જ્ઞાન વિના કિમ પામશો રે, મુકિત પુરીના દુવાર સલુણા.. જિમ જિમ.. ॥૮॥
તજી આશાતના જ્ઞાનનીરે, પામો ભવજલપાર સલુણા
પ્રેમજંબુસૂરિ પામશે રે, નિત્યાનંદ પદ સાર સલુણા... જિમ જિમ.. ॥૯॥

કાવ્ય : સુધાસમાનં, વિષદોષ હર્તું, કલ્યાણ કક્ષં પરિતાપ હર્તું ।
સત્સાધુવૃન્દૈઃ પરિભાવિતંચ, પ્રણૌમિ સદ્જ્ઞાનપદં સુભક્ત્યા ॥

મંત્ર : ૐ હ્રીં નમો નાણસ્સ કહી થાળી મૂકવી મંત્ર (આગળ પ્રમાણે બોલવો)

૮મી ચારિત્ર પૂજા

દુહો

આઠમે ચારિત્રપદ નમો, ધન ધન ચારિત્રવંત ।
ચઢતા સંયમ શ્રેણીએ, કરતા ભવનો અંત ॥

ઢાળ–૧

(રાગ : સંયમ રંગ લાગ્યો)

ચારિત્રપદ છે નિર્મલું રે, જેહથી શિવસુખ થાય, સંયમ દિલ વસ્યું
દિલ વસ્યુ, મારે મન વસ્યુ રે, મન વસ્યું જિનરાય, સંયમ દિલ વસ્યું
ભાવસ્યણ નિધાન છે રે, કર્મ મલ દૂર પલાય, સંયમ દિલ વસ્યું... ચારિત્ર.. ॥૧॥
સામાયિકને ઉપસ્થાપનારે, પરિહાર ત્રીજું વિશુદ્ધ, સંયમદિલ,
ચતુર્થ સૂક્ષ્મસંપરાય છે રે, પંચમ યથાખ્યાત શુદ્ધ, સંયમદિલ.. ચારિત્ર.. ॥૨॥
છઠ્ઠે સાતમે ગુણઠાણેરે, પહેલુ બીજુ ચારિત્ર, સંયમ દિલવસ્યું
તિહાં કોઇ મુનિવર સેવતાં રે, પરિહાર ત્રીજુ ચારિત્ર, સંયમ.... ચારિત્ર.. ॥૩॥
દશમ ગુણઠાણે આવતા રે, હોય સૂક્ષમસંપરાયરે, સંયમ દિલ
મોહનીય ક્ષય ઉપશમ રે, યથાખ્યાત સોહાય, સંયમ દિલ... ચારિત્ર.. ॥૪॥
સંયમગુણ ફરસે થકે રે, સ્વરુપ રમણતા સોહાય, સંયમ દિલ
સંયમ વર્ષ પર્યાય થકે, અનુત્તર સુખ કલાય રે... ચારિત્ર.... ॥૫॥
મુક્તિ તે ભવ જાણતારે, તીર્થંકર ભગવાન, સંયમદિલ
તો પણ તે ચારિત્ર ગ્રહે રે, ચઢતે શુભ શૂકલધ્યાન, સંયમદિલ.. ચારિત્ર.. ॥૬॥
સત્તરભેદ સંયમનારે, સીતેર ભેદ પણ હોય, સંયમદિલ
શુદ્ધ વિશુદ્ધ પરિણામથીરે, ક્ષણમાં કેવલ જોય, સંયમદિલ.. ચારિત્ર.. ॥૭॥
રાય કે રંક સંયમ લીયે રે, સુરનરપણ પૂજંત, સંયમદિલ
ચારિત્રવિણ મુક્તિ નહીરે, મુક્તિના સુખ અનંત, સંયમદિલ... ચારિત્ર.. ॥૮॥
કર્મ સંચય રિકત કરે રે, તેણે ચારિત્રનામ, સંયમદિલ
પ્રેમજંબુસૂરિ આરાધતા રે, નિત્યાનંદ વિસરામ, સંયમદિલ.. ચારિત્ર... ॥૯॥

કાવ્ય : કર્માષ્ટદાહાઽઽશમને સુનીરં, રાગાદિદોષાઽઽહરણે સમીરં ।
સમતિભેદં જિનસેવિતં ચ, પ્રણૌમિ ચારિત્રપદં સુભક્ત્યા ॥

મંત્ર : ૐ હ્રીં નમો ચારિત્તસ્સ કહી થાળી મુકવી મંત્ર (આગળ પ્રમાણે બોલવો)

૯ તપપદ પૂજા

દુહો

મહાપાપી પણ તપથકી, પામ્યા ભવનો પાર ।
બાહ્ય અભ્યંતર ભેદથી, તપના બાર પ્રકાર ॥

ઢાળ–૧

(રાગ : સિદ્ધાચલ શિખરે દીવો રે)

નવમુ પદ છે સુખકારી રે, તપપદ વંદો શુભભાવે
ભવ્ય જીવોને હિતકારી રે, તપપદ વંદો શુભભાવે
બાર ભેદ તેહના જાણો રે, તપપદ વંદો શુભભાવે
બાહ્ય અભ્યંતર પ્રમાણો રે, તપપદ વંદો શુભભાવે
નવમુંપદ છે સુખકારી રે.... ॥૧॥
અનશન તપ પહેલો ભેદ રે, તપ ઉણોદરીમાં ન કરી ખેદ રે, તપ..
વૃત્તિસંક્ષેપ રસત્યાગ રે, તપ કાયકલેશ સંલીનતા રાગ રે, તપ... નવમું.. ॥૨॥
પ્રાયશ્ચિત વિનય વિચારો રે તપ વૈયાવચ્ચ સ્વાધ્યાય સારો રે, તપ...
ધ્યાન કાઉસગ્ગ અંતિમ જાણો રે તપ, ઉત્તરોતર ઊંચા પ્રમાણો રે, તપ.. નવમું ॥૩॥
તે ભવમાં સિદ્ધિ જાણે રે, તપ દીક્ષા જ્ઞાનને નિર્વાણ રે, તપ..
તો પણ જિનવરે તપ કીધો રે, તપ તપથકી વાંછિત સિદ્ધો રે, તપ.. નવમું ॥૪॥
સ્પૃષ્ટ બદ્ધ નિદ્ધત નિકાચિત રે, તપ કર્મબંધનની એ ચાર રીતિ રે, તપ....
તપથી નિકાચિત જાવે રે, તપ, વળી લદ્ધિ વિશેષે પાવે રે, તપ.. નવમું.. ॥૫॥
જિમ અગ્નિ મલને બાળે રે, તપ તિમ તપ પણ કર્મને મલે રે, તપ...
તપ કલ્પતરુ સમજુક્તિ રે, તપ નરસુર ઋદ્ધિફલ મુક્તિ રે, તપ.. નવમું.. ॥૬॥
સંસારમાં જે છે અસાધ્ય રે, તપ તપથી હોય સવિ સાધ્ય રે, તપ...
દધિ દુર્વાદિતો દ્રવ્યમંગલ રે, તપ પણ તપ છે ભાવમંગલ રે તપ.. નવમું.. ॥૭॥
સર્વ મંગલમાં તપ છે ધુરે રે, તપ એતો સર્વ વાંછિતને પૂરે રે, તપ....
દઢ પ્રહારી જેવા હત્યારા રે, તપ તપથી પામ્યા ભવપારારે, તપ.. નવમું.. ॥૮॥
બાર ભેદે તપને કરતા રે, તપ એતો ગુણશ્રેણીએ ચડતા રે, તપ....
પ્રેમજંબુસૂરિ તપ તપતા રે, તપ નિત્યાનંદને મંગલ કરતા રે, તપ... નવમું.. ॥૯॥

ગીત

(રાગ : ઔચ્છવ રંગ વધામણા)

આનંદ રસ છલકાવ્યો, સિદ્ધચક્રજી થુણતાં
પહેલું વલય નવપદતણું, અષ્ટવર્ગને સુણતાં..... આનંદ.... ॥૧॥
ત્રીજા લબ્ધિ વલય જાણવું, પ્રણવ અનાહતયુકત,
ચોથું અષ્ટ ગુરુપાદનું, દેવી જયાદિ જુક્ત.... આનંદ..... ॥૨॥
ષોડશ વિદ્યા દેવીઓ, યક્ષ ચોવીશ રાજે
ચોવીસ યક્ષીણી, નવગ્રહો, વીર માણિભદ્ર છાજે.... આનંદ... ॥૩॥
દશદિશિપાલ નવનિધિઓ, દ્વારપાલ ચાર,
વિમલેસર ચક્રેસરી, સેવા નિત્ય કરનાર..... આનંદ.... ॥૪॥

કાવ્ય : યૈ ર્ભૂત ભાવિ વિચરત્ જિનેન્દ્રૈ:, તપસ્સુ તમં વ્રત બોધકાલે ।
નિર્વાણકાલે ચ તથૈવ દષ્ટં, પ્રણૌમિ ભક્ત્યા તપસઃ પદંહિ ॥

મંત્ર : ૐ હ્રીં નમો તવસ્સ કહી થાળી મૂકવી મંત્ર (આગળ પ્રમાણે બોલવો)

કશળ

ગાયા ગાયારે, શ્રી નવપદજી ગુણગાયા
એ સમ નહીં કો મંત્ર યંત્ર, જગમાં સૌથી સવાયા,
દેવ ગુરુ ધર્મ ત્રય તત્વ, સિદ્ધચક્રે સમાયારે શ્રી નવપદજી ગુણગાયા... ॥૧॥
શ્રી વીર જિનની પાટ પરંપરે, ચુમ્માલીસમીએ સુહાયા,
તપગચ્છ જગતચંદ્રસૂરિજી, સિંહસૂરિ એકસઠ ઠાયારે શ્રી નવપદજી ગુણગાયા.. ॥૨॥
સત્ય કર્પુર ક્ષમા જિન ઉત્તમ, પદ્મ રુપ, કીર્તિ ગવાયા
કસ્તુરમણિ વિજયજી ઇકોતેરમી, તસપાટે બુટેરાયારે શ્રી નવપદજી ગુણગાયા...॥૩॥
તસ આત્મ કમલ દાનસૂરિજી, વિજય પ્રેમસૂરિ દિપાયા,
ગચ્છે સૂરિવર છવ્વીસ સોહે, ચઉ શતાદિક શિષ્ય પાયારે શ્રી નવપદજી ગુણગાય.....॥૪॥
સીતોત્તેરમી પાટે જં બુસૂરિજી, તસ ચઉ સૂરિરાયા,
વર્ધમાન ચિંદાનંદસૂરિજી જયંત શેખર સૂરિરાય શ્રી નવપદજી ગુણગાયા.....॥૫॥
જ્યોતિર્વિદ રૈવતસૂરિશ્વરજી ચોથા ગણિ નિત્યાનંદ સુહાયા,
સંવત બે હજાર એકત્રીશ વરસે, ઉપધાન પ્રસંગે આયારે શ્રી નવપદજી ગુણગાયા..॥૬॥
મહારાષ્ટ્રદેશે માલેગાંવમાં, મહાસુદ પંચમી પાયા,
શ્રી આદિજિનશીતલ છાયામાં, નવપદ પૂજા બનાયા રે શ્રી નવપદજી ગુણગાયા..॥૭॥

શેઠ ભુરમલજી અચલચંદે, ઉપધાન સુંદર કરાયા,
માલારોપણ મહોત્સવ પ્રસંગે, પ્રથમ પૂજા ભણાયા રે શ્રી નવપદજી ગુણગાયા ॥૮॥
ગુરુવરશ્રી વિજય જંબુસૂરિએ, પૂજા ક્ષતિ સુધરાયા,
શિષ્ય ગણિવર નિત્યાનંદે, ઘર ઘર હર્ષ વધાયા રે શ્રી નવપદજી ગુણગાયા..॥૯॥

શ્રી નવપદ પૂજા સંપૂર્ણ

જ્ઞાનવિમલસૂરિજી કૃત લઘુ નવપદ પૂજા

ઉત્પન્ન સન્નાણ મહોમયાણં સપ્પાડિહેરાસણ સંઠિઆણં
સદ્દેસણાણં દિયસદ્ધણાણં નમો નમો હોઉ સયા જિણાણં ॥૧॥

નમોઽનંત સંત પ્રમોદ પ્રધાનં, પ્રધાનાય ભવ્યાત્મને ભાસ્વતાય
થયા જેહના ધ્યાનથી સૌખ્ય ભાજા, સદા સિદ્ધચકાય શ્રીપાલ રાજા ॥૨॥
કર્યા કર્મ દુર્મર્મ ચકચૂર જેણે, ભલા ભવ્ય નવપદ ધ્યાનેન તેણે
કરી પૂજતા ભવ્ય ભાવે ત્રિકાળે, સદા વાસ્યો આત્મા તેણે કાલે ॥૩॥

જે તીર્થંકર કર્મ ઉદયે કરીને, દીયે દેશના ભવ્યને હિત ધરીને
સદા આઠ મહાપાડિહેરે સમેતા, સુરેશે નરેશે સ્તવ્યા બ્રહ્મપુતા ॥૪॥
કર્યા ઘાતિયા કર્મ ચારે અલગા, ભવોપગ્રાહી ચાર છે જે વિલગ્ગા
જગત પાંચ કલ્યાણકે સુખ પામે, નમો તેહ તીર્થંકરા મોક્ષ કામે ॥૫॥

અરિહંત પદ પૂજા

દુહો

પરમ મંત્ર પ્રણમી કરી, તાસ ધરી ઉર ધ્યાન ।
અરિહંત પદ પૂજા કરો, નિજ નિજ શક્તિ પ્રમાણ ॥

ઢાલ

ત્રીજે ભવ વિધિસેં કરી, વીસ સ્થાનક તપ કરીને રે
ગોત્ર તીર્થંકર બાંધ્યું, સમકિત શુદ્ધ મન ધરીને રે
અરિહંત પદ નીત વંદિયે, કરમ કઠિન જિમ છંડીએ... આંકણી.. ॥૧॥

જન્મકલ્યાણકને દિને, નારકી સુખીયા થાવે રે
મતિ શ્રુત અવધિ વિરાજતા, જસુ ઉપમા કોઇ નાવે રે.. અરિહંત.. ॥૨॥
દીક્ષા લીધી શુભ મને, મનઃપર્યવ આદરીયું રે,
તપ કરી કર્મ ખપાઇને, તતખિણ કેવલ વરીયું રે.. અરિહંત.. ॥૩॥

ચઉતીસ અતિશય શોભતાં, વાણી ગુણ પેંતીસો રે,
અટ્ઠાદસ દોષ રહિત થઇ, પૂરે સંઘ જગીસો રે.... અરિહંત... ॥૪॥
તન મન વયણ લગાઇને, અરિહંત પદ આરાધે રે
તે નર નિશ્ચયથી સહી, અરિહંત પદવી સાધે રે.. અરિહંત.... ॥૫॥

શ્લોક

અથાષ્ટદલ મધ્યાબ્જ, કર્ણિકાયામ જિનેશ્વરાન્
આવિર્ભૂત સદબોધનાવૃતઃ સ્થાપયામ્યહમ
નિઃશેષ દોષેંધન ધૂમકેતુ ન પાર સંસાર સમુદ્ર સેતુન
યજે સમસ્તાતિશયૈકહેતુન શ્રીમદ્જિનાનંબુજ કર્ણિકાયામ
મંત્ર : ૐ હ્રીં અર્હદ્ભ્યો નમઃ

સિદ્ધપદ પૂજા

દુહો

દુજી પૂજા સિદ્ધની, કીજે દીલ ખુશિયાલ ।
અશુભ કર્મ દૂરે ટળે, ફલે મનોરથ માળ ॥

છંદ

સિદ્ધાણમાણંદરમાલયાણં, નમો નમોડણંત ચઉક્કયાણં
કરી આઠ કર્મક્ષયે પાર પામ્યા, જરાજન્મ મરણાદિ ભય જેણે વામ્યા,
નિરાવરણ જે આત્મરુપે પ્રસિદ્ધા, થયા પાર પામી સદા સિદ્ધ બુદ્ધા
ત્રિભાગોનદેહાવગાહાત્મદેશા, રહ્યા જ્ઞાનમય જાત વર્ણાદિ લેશા,
સદાનંતિ સૌખ્યાશ્રિતા જ્યોતિરુપા, અનાબાધા અપુર્નભવાદિ સ્વરુપા ॥

ઢાળ

સકલ કર્મનો ક્ષય કરી, સિદ્ધ અવસ્થા પાઇ રે,
ગુણ ઇગતીસ વિરાજતા, ઉપમા જસ નહીં કાંઇ રે, મન શુદ્ધ સિદ્ધપદ વંદીયે.... ॥૧॥
જન્મ મરણ દુઃખ નિર્ગમ્યા, શુદ્ધાતમ ચિદ્રુપી રે,
અનંત ચતુષ્ટય ધારતા, અવ્યાબાધ અરુપી રે... મન... ॥૨॥
જાસ ધ્યાન જોગીસરુ, કરે અજપા જાપે રે,
ભવ ભવ સંચ્યા જીવડે, કઠિન કરમ તે કાપે રે... મન... ॥૩॥
ધ્યાન ધરંતા સિદ્ધનું, પૂજંતા મન રાગે રે,
અવિચલ પદવી પાઇએ, કહ્યું જિનવર વડભાગે રે... મન... ॥૪॥

શ્લોક

તસ્ય પૂર્વદલે સિદ્ધાન્, સમ્યકત્વાદિ ગુણાત્મકાન્
નિઃશ્રેયસ પદં પ્રામાન્, નિદધે, ભક્તિ નિર્ભરઃ
તત્પૂર્વ પત્રે પરિતઃ પ્રણષ્ટ, દુષ્ટાષ્ટ કર્માનધિગમ્ય શુદ્ધિમ
પ્રામાત્રરાન્ સિદ્ધિમનંતબોધાન્, સિદ્ધાન્ શાંતિકરાન્ નરાણામ્...
મંત્ર : ૐ હ્રીં સિદ્ધેભ્યો નમઃ

આચાર્ય પદ પૂજા

દુહો

હવે આચારજ પદ તણી, પૂજા કરો વિશેષ ।
મોહ તિમિર દૂરે હરે, સુઝે ભાવ અશેષ ॥

છંદ

સૂરીણ દૂરિક્ય કુગ્ગહાણં, નમો નમો સૂરિ સમપ્પહાણં
નમો સૂરિરાજા સદા તત્ત્વ તાજા, જિનેંદ્રાગમે પ્રૌઢ સામ્રાજય ભાજા
ષટ્ વર્ગ વર્ગિત ગુણે શોભમાના, પંચાચારને પાલવે સાવધાના ।
ભવિ પ્રાણિને દેશના દેશ કાળે, સદા અપ્રમત્તા યથા સૂત્ર આલે,
જિકે શાસનાધાર દિગદંતિ કલ્યા, જગેં તે ચિરંજીવ જો શુદ્ધ જલ્પા ॥

ઢાળ

ગુણ છત્રીસેં દીપતા, પાળે પંચ આચારો રે,
જિન મારગ સાચો કહે, યુગપ્રધાન જયકારો રે, આચાર્ય પદ વંદીએ.. ॥૧॥
સારણ વારણ ચોયણા, પડિચોયણા ચઉ શિક્ષા રે,
ભવ્યજીવ સમજાવવા, દેવાને તે દક્ષા રે.... આચાર્ય... ॥૨॥
જિનવર સૂરજ આથમ્યા, પ્રત્યક્ષ દિપક જેહા રે,
સકલ ભાવ પરગટ કરે, જ્ઞાનમયી જસુ દેહા રે.... આચાર્ય... ॥૩॥
વિધિશું પૂજા સાચવે, ધ્યાવે નિજ હિત જાણી રે,
પાવે લઘુત્તર કાલમાં, આચારજ પદ પ્રાણી રે... આચાર્ય.... ॥૪॥

શ્લોક

સ્થાપયામિ તતઃ સૂરીન્, દંક્ષિણેણડસ્મિન દલેડમલે
ચરતઃ પંચધાચારં, ષટત્રિંશદ્ સત્‌ગુણૈર્યુતાન્ ॥૧॥

સૂરીન્ સદાચારારતાંશ્ચ સારાનાચારયંતઃ સ્વપરાન્યથેષ્ટમ્
ઉગ્રોપસર્ગૈક નિવારણાર્થ, મભ્યર્ચયામ્યક્ષત ગંધ ધૂપૈઃ ॥૨॥
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં સૂરિભ્યો નમઃ

ઉપાધ્યાય પદની પૂજા

દુહો

ગુણ અનેક જગે જેહનાં, સુંદર શોભિત ગાત્ર ।
ઉવજ્ઝાય પદ અરચીયેં, અનુભવ રસનું પાત્ર ॥

છંદ

સુત્તત્થ વિત્થારણ તપ્પરાણં, નમો નમો વાયગ કુંજરાણં,
નહિ સૂરિ પણ સૂરિગણને સહાયા, નમુ વાચક ત્યક્ત મદમોહ માયા
વળી દ્વાદશાંગાદિ સૂત્રાર્થ દાને, જિકે સાવધાના નિરુદ્ધાભિમાને ।
ધરે પંચને વર્ગ વર્ગિત ગુણોધાઃ પ્રવાદિ ધ્વિપોચ્છેદને તુલ્ય સિંધાઃ
ગુણી ગચ્છ સંધારણે સ્તંભ ભૂતા, ઉપાધ્યાય તે વંદિયે ચિત્ત પ્રભૂતા ॥૧॥

ઢાળ

દ્વાદશાંગી વાણી વદે, સૂત્ર અર્થ વિસ્તારે રે,
પંચવર્ગ ગુણ જેહનાં, સમિતિ ગુમિ નિત્ય ધારે રે, શ્રી ઉવજ્ઝાય વંદિએ.. ॥૧॥
દાયક આગમ ભાવના, ભેદભાવ યુત્ત સારી રે,
મૂરખ કુ પંડિત કરે, જગત જંતુ હિતકારી રે.... શ્રી.... ॥૨॥
શીતલ ચંદ કિરણ સમી, વાણી જેહની કહિએ રે,
તે ઉવજ્ઝાય પૂજતાં, અવિચલ સુખડાં લહીએ રે....શ્રી.... ॥૩॥

શ્લોક

દ્વાદશાંગ શ્રુતાધારાન્ શાસ્ત્રાધ્યયન તત્પરાન્
નિવેશયામ્યુપાધ્યાયાન્, પવિત્રે પશ્ચિમે દલે ॥૧॥
શ્રી ધર્મશાસ્ત્રાણ્યનિશં પ્રશાંત્યૈ, પઠયત્યન્યાનપિ પાઠયંતિ
અધ્યાપકાંસ્તાનપરાજ્જ પત્રે, સ્થિતાન્પવિત્રાન્પરિ-પૂજયામિ ॥૨॥
મંત્ર - ઉઁ હ્રીં ઉપાધ્યાયેભ્યો નમઃ ।

સાધુ પદ પૂજા

દુહો

મોક્ષ મારગ સાધન ભણી, સાવધાન થયા જેહ ।
તે મુનિવર પદ વંદતા, નિર્મળ થાયે દેહ ॥

છંદ

સાહૂણ સંસાહિય સંજમાણં, નમો નમો શુદ્ધ દયાદમાણં
કરે સેવના સૂરિ વાયગ ગણિની, કરુ વર્ણના શી તેહ મુનિની
સમેતા સદા પંચ સમિતિ ત્રિગુમા, ત્રિગુમે હિ કામભોગેષુ લિમા
વળી બાહ્ય અભ્યંતરે ગ્રંથી ટાળી, હુયે મુક્તિને યોગ્ય ચારિત્ર પાળી,
શુભાષ્ટાંગ યોગે રમે ચિત્તવાળી, નમું સાધુને તેહ નિજ પાપ ટાળી

ઢાળ

સકલ વિષય વિષ વારીને, આતમ ધ્યાને રાતી રે,
ઉપશમ રસમાં ઝીલતાં, નિજ ગુણ જ્ઞાને માતી રે, હિત ધરી મુનિ પદ વંદીએ... ॥૧॥
રત્નત્રયી આરાધતાં, ષટ્કાયા પ્રતિપાલે રે
પંચેંદ્રિય જીપે સદા, જીનમારગ અજવાલે રે... હિતધરી.. ॥૨॥
ગુણ સત્તાવીશ અલંકર્યા રે, પંચ મહાવ્રત ધારી રે,
દ્વાદશ વિધિ તપ આદરે, ચિદાનંદ સુખકારી રે... હિતધરી.. ॥૩॥
નવવિધ બ્રહ્મચારિજ ધરે, કર્મ મહાભય જીત્યા રે
એહવા મુનિ ધ્યાવે સદા, તે નર જગત વિદીતા રે... હિતધરી.. ॥૪॥

શ્લોક

વ્યાખ્યાદિ કર્મ કુર્વાણાન્, શુભ ધ્યાનૈક માનસાન્
ઉદકાત્ર ગતાન્નિત્યં, સાધૂન્ વંદામિ સુવ્રતાન્ ॥૧॥
વૈરાગ્યમંત ધારયતિ પ્રસિદ્ધં, સત્યં તપો દ્વાદશધા શરીરે
યેષા મુદક પત્ર ગતાન્ પવિત્રાન્ સાધૂન્ સદા તાન્ પરિપૂજ્યામિ ॥૨॥
મંત્ર - ઉઁ હ્રીં સર્વસાધુભ્યો નમઃ ।

દર્શન પદ પૂજા

દુહો

જિનવર શુદ્ધ નય તત્ત્વતણી પરતીત ।
તે સમ્યગ દર્શન સદા, આદરિએ શુભ રીત ॥

છંદ

જિણુત તત્તે રુઇ લક્ખણસ્સ, નમો નમો નિમ્મલ દંસણસ્સ....
વિપરીયા સહઠ વાસના રુપ મિથ્યા, ટળે જે અનાદિ અ છે જેમ પથ્યા
જિનોક્તે હુવે સહજથી સદ્ધ્યાનં, કહીએ દર્શનં તેહ પરમં નિધાનં,
વિના જેહથી જ્ઞાનમજ્ઞાન રુપં, ચરિત્રં વિચિત્રં ભવારણ્ય કૂપં
પ્રકૃતિ સાત ઉપશમ ક્ષયે તેહ હોવે, તિહાં આપ રુપે સદા આપ જોવે

ઢાળ

સુગુરુ સુદેવ સુધર્મની, સદહણા ચિત્ત ધરીએ રે,
સાત પ્રકૃત્તિનો ક્ષય કરી, ક્ષાયિક સમકિત વરીએ રે, દરિસણ પદ નિત્ય વંદિએ.. ॥૧॥
ઇણ વિણ જ્ઞાન નિષ્ફળ કહ્યું, ચારિત્ર નિષ્ફલ જાયે રે,
શિવસુખ એ વિણ ના મીલે, બહુ સંસારી થાએ રે... દરિસણ.. ॥૨॥
સડસઠ ભેદે શોભતું, અજરામર ફળ દાતા રે
જે નર પૂજે ભાવશું, તે પામે સુખશાતા રે.... દરિસણ.. ॥૩॥

શ્લોક

જિનેન્દ્રોકતં મતં શ્રદ્ધા, લક્ષણં દર્શનં યજે ।
મિથ્યાત્વમથનં શુદ્ધં, ન્યસ્તમીશાન સદલે ॥
મંત્ર : ઉઁ હીઁ સમ્યગ્ દર્શનાય નમઃ ।

જ્ઞાનપદ પૂજા

દુહો

સમમ પદ શ્રી જ્ઞાનનું, સિદ્ધચક તપમાંહિ ।
આરાધી જે શુભ મને, દિન દિન અધિક ઉચ્છાંહિ ॥

છંદ

અન્નાણ સંમોહ તમોહરસ્સ, નમો નમો નાણ દિવાયરસ્સ
હુવે જેહથી જ્ઞાન શુદ્ધ પ્રબોધે, યથાવરણ નાસે વિચિત્રાવબોધં,
તિણે જાણીએ વસ્તુ ષડ્ દ્રવ્ય ભાવા, ન હોવે વિતથ્ય નિજેચ્છા સ્વભાવા-
હોવે પંચ મત્યાદિ સુજ્ઞાન ભેદે, ગુરુપાસ્તિથી યોગ્યતા તેહ વેદે,
વળી જ્ઞેય હેય ઉપાદેય રુપે, લહે ચિત્તમાં જેમ ધ્વાંત પ્રદિપે ॥

ઢાળ

ભક્ષ અભક્ષ વિચારણા, પેયાપેય નિર્ધારો રે,
કૃત્ય અકૃત્યને જાણીએ, જ્ઞાન મહા જયકારો રે જ્ઞાન નિરંતર વંદિએ... ॥૧॥
જ્ઞાન વિના જયણા નહિ, જયણા વિણ નહિ ધર્મો રે,
ધર્મ વિના શિવસુખ નહિ, તે વિણ ન મીટે ભમો રે.. જ્ઞાન... ॥૨॥
પાંચ પ્રકાર છે જેહનાં, ભેદ એકાવન તીસો રે,
જાણીને પૂજે સદા, તે લહે કેવલ ખાસો રે.... જ્ઞાન.. ॥૩॥

શ્લોક

અશેષ દ્રવ્ય પર્યાય, રુપમેવાવભાસકમ ।
જ્ઞાનમાગ્નેય પત્રસ્થં, પૂજયામિ હિતવહમ ॥
મંત્રઃ ઉઁ હ્રીં જ્ઞાનેભ્યો નમઃ ।

ચારિત્ર પદ પૂજા

દુહો

અષ્ટમ પદ ચારિત્રનું, પૂજો ધરી ઉમેદ ।
પૂજત અનુભવ રસ મીલે, પાતક હોય ઉચ્છેદ ॥

છંદ

આરાહિરાખંડિયસક્કિયસ્સ, નમો નમો સંયમ વીરિયસ્સ
વળી જ્ઞાનફળ ચરણ ધરીયે સુરંગે, નિરાસંસત દ્વાર રોધે પ્રસંગે
ભવાંભોધિ સંતારણે યાન તુલ્યં, ધરું તેહ ચારિત્ર અપ્રાપ્ત મૂલ્યં ॥૧॥
હુવે જસ મહિમા થકી રંક રાજા, વળી દ્વાદશાંગી ભણી હોય તાજા,
વળી પાપરુપોપિ નિઃપાપ થાયે, થઇ સિદ્ધ તે કર્મનો પાર જાયે ॥૨॥

ઢાળ

સર્વવિરતિ, દેશવિરતિથી અણગાર સાગારી રે,
જયવંતો થાવો સદા, તે ચારિત્ર ગુણધારી રે.. ચારિત્રપદ નિત વંદિએ.. ॥૧॥
ષટખંડ સુખ તજી આદરે, સંયમ શિવસુખ દાયી રે,
પ્રવર ભેદ જિન કહ્યો, તે આદરિયે ભાઇ રે.... ચારિત્ર... ॥૨॥
તત્ત્વરમણ તસ મૂલ છે, સકલ આશ્રવનો ત્યાગી રે,
વિધિ સેંતી પૂજન કરે, ભાવ ધરી વડભાગી રે... ચારિત્ર... ॥૩॥

શ્લોક

સામાયિકાદિભિ ભેદશ્ચારિત્ર ચારુ પંચધા ।
સંસ્થાપયામિ પૂજાર્થં પત્રે હિ નૈઋતે કમાત ॥
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં સમ્યગ્ ચારિત્રાય નમઃ ।

તપ પદ પૂજા

દુહો

કર્મકાષ્ઠ પ્રતિ બાળવા, પ્રત્યક્ષ અગ્નિ સમાન ।
તે તપપદ પૂજે સદા, નિર્મલ ધરીએ ધ્યાનઃ ॥

છંદ

કમ્મદુમોન્મૂલણ કુંજસ્સ, નમો નમો તિવ્વ તવોભરસ્સ
ત્રિકાલીકપણે કર્મ કષાય ટાળે, નિકાચિત પણે બાંધ્યા તેહ બાળે,
કહ્યું તેહ તપ બાહ્ય આંતર દુ ભેદે, ક્ષમા યુકત નિર્હેતુ ધ્યાન છેદે
હવે જાસ મહિમા થકી લબ્ધિ સિદ્ધિ, અવાંછકપણે કર્મ આવરણ શુદ્ધિ
તપો તેહ તપ જે મહાનંદ હેતે, હવે સિદ્ધિ સિમંત્તિની નિજ સકેતે

ઢાળ

નિજ ઇચ્છા અવરોધીએ, તેહિ જ તપ જિન ભાખ્યું રે,
બાહ્ય અભ્યંતર ભેદથી, દ્વાદશ ભેદે દાખ્યું રે... અનુપમ તપપદ વંદીએ ॥૧॥
તદભવ મોક્ષગામીપણું, જાણે પણ જિનરાયા રે,
તપ કીધા અતિ આકરાં, કુત્સિત કર્મ ખપાયા રે.. અનુપમ... ॥૨॥
કર્મ નિકાચીત ક્ષય હવે, તે તપને પરભાવે રે,
લબ્ધિ અટ્ઠાવીસ ઉપજે, અષ્ટ મહાસિદ્ધિ પાવે રે.... અનુપમ.. ।૩॥
એહવું તપ પદ ધ્યાવતા, પૂજતાં ચિત્ત ચાહે રે,
અક્ષય ગતિ નિર્મળ લહે, સહુ યોગિંદસ રાહે રે.... અનુપમ.. ।૪॥

શ્લોક

દ્વિધા દ્વાદશધા ભિન્નં, પૂતે પત્રે તપશ્ચયં ।
સંસ્થાપયામિ ભક્તપાત્ર, વાયવ્યાં દિશિ શર્મદમ ॥
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં સમ્યગ્ તપસે નમઃ ।

કળશ

ઇમ નવપદ ધ્યાવે, પરમાનંદ પાવે,
નવમે ભવ શિવજાવે, દેવ નરભવ પાવે,
જ્ઞાનવિમલ ગુણ ગાવે, સિદ્ધચક પ્રભાવે,
સર્વ દુરિત શમાવે, વિશ્વ જયકાર પાવે....
અરિહંત સિદ્ધ આચાર્ય ઉવજ્ઝાય સાધુ દંસણ નાણ એ,
ચારિત્ર તપ નવપદ થકી, ઇહાં સિદ્ધચક પ્રમાણ એ
શ્રીપાલ રાજા સુખ તાજા, લહ્યા સિદ્ધચક ધ્યાન સે
ભવિજન ભજો નિજ લાભ જાણી, હિયે આણી ભાવ સે
ઇય નવપય સિધ્ધિં, લદ્ધિ વિજજા સમિદ્ધં,
પયડિય સરવગ્ગં, તિરેહા સ મગ્ગં,
દિસિવઇ સુર સારં, ખોણિ પીઢાવયારં
તિજય વિજયચક્કં, સિદ્ધચક્કં નમામિ
નિઃસ્વેદત્વાદિ દિવ્યાતિશયમાયતનાન્ શ્રી જિનેંદ્રાન્સુસિદ્ધાન્
સમ્યકત્વાદિ પ્રકૃષ્ટાષ્ટ ગુણગણભૃદાચાર સારાંશ્ચ સૂરીન્
શાસ્ત્રાણિ પ્રાણિ રક્ષા પ્રવચન રચના સુંદરાણ્યાદર્શિંત
સ્તત્સિદ્ધ્યૈ પાઠકાનાં યતિપતિ સહિતાનર્ચયામ્યર્ઘ્ય દાનૈઃ
ઇત્થમષ્ટ દલં પદ્મં પૂરયેદર્હદાદિભિઃ
સ્વાહાંતૈઃ, પ્રણવાદ્યૈશ્ચ, પદૈર્વિઘ્ન નિવૃત્તયે
ૐ હ્રીં પંચ પરમેષ્ઠિને સમ્યગ જ્ઞાનાદિ ચતુરન્વિતેભ્યો નમઃ ।
ઇતિ લઘુ નવપદ પૂજા સમાપ્ત-૧

બુદ્ધિસાગરસૂરિજી કૃત લઘુ નવપદ પૂજા

અરિહંત પદ પૂજા

દુહો

પરમ પ્રભુ પરમાતમા, પરબ્રહ્મ મહાવીર,
શાસનપતિ અરિહંત જિન, સર્વધીર, મહાધીર ॥૧॥
વંદી, પૂજી, ધ્યાઇને, નવપદ પૂજા સાર,
રચું સ્વપર હિતકારણે, આત્મશુદ્ધિ કરનાર ॥૨॥
તીર્થંકર સર્વે પ્રભુ, અર્હતપદમાં સમાય
ચાર નિક્ષેપ જાણતાં, પૂજે શિવસુખ થાય ॥૩॥

ઢાળ (રાગ : સોરઠ...)

અરિહંત દ્રવ્યભાવ સુખકારી, સાચી લાગી અરિહંત યારી,
શુદ્ધાતમ ઉપકારી, અરિહંત યારી...
ચોત્રીશ અતિશય ધારી જિનેશ્વર, બાર ગુણે જયકારી,
પાંત્રીશ વાણી ગુણનાં ધારક, તીર્થંકર હિતકારી... અરિહંત.... ॥૧॥
સંઘ ચતુર્વિધ તીરથ સ્થાપક, કેવલ જ્ઞાની વિહારી,
વિશ્વોદ્ધારક કર્મ સંહારક, શુદ્ધાનંદના ધારી.... અરિહંત.. ॥૨॥
તુજ પર પૂરણ પ્રીતિ પ્રગટી, કો થી ન ઉતરે ઉતારી,
નિશ્ચયથી અરિહંત નિજાતમ, જાણ્યું ઉપયોગે ધારી..... અરિહંત.. ॥૩॥
સત્તાવ્યક્તિ ભાવે અરિહંત, નિશ્ચય નય વ્યવહારી,
બુદ્ધિસાગર અરિહંત આતમ, શુદ્ધ બુદ્ધ અવિકારી... અરિહંત.... ।૪॥
મંત્ર : ઉઁ હીઁ પરમ અર્હત પદ પૂજાર્થ જલં યજામહે સ્વાહા

સિદ્ધપદ પૂજા

દુહો

પૂજું પ્રભુ ભાવથી, સિદ્ધ સદા જયકાર
અષ્ટગુણી પરમાતમા, એકત્રીંશ ગુણ આધાર ॥૧॥
અનંત જ્યોત ઝળહળે, અનંત આનંદ ધામ,
નિરાકાર પરબ્રહ્મને, હો ઉપયોગે પ્રણામ ॥૨॥

ઢાળ (રાગ : આશાવરી...)

નિરંજન સિદ્ધપ્રભુ સુખકારી, કર્મરહિત જયકારી.... નિરંજન..
ક્ષાયિક નવ લબ્ધિ ગુણધારી, નિરાકાર નિર્ધારી,
અનંત જ્યોતે ઝળહળતા વિભુ, પૂર્ણાનંદી અપારી... નિરંજન.. ॥૧॥
અલખ અરુપી જન્મ મરણ નહીં, ગુણ પર્યાયા ધારી,
શુદ્ધાતમ પરબ્રહ્મ અખંડિત, અવિનાશી અવિકારી.... નિરંજન.. ॥૨॥
સકલ સિધ્ધને વંદુ પૂજું, શુદ્ધોપયોગ સમારી,
સત્તાએ નિજ આતમ સિદ્ધ છે, સમરતાં સુખ ભારી... નિરંજન... ॥૩॥
સમ્યગ દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રનાં, શુદ્ધોપયોગે વિહારી,
બુદ્ધિસાગર સિદ્ધં સ્વયં થૈ, પામે શિવ નરનારી.... નિરંજન... ॥૪॥
મંત્ર : ઉઁ હીઁ સિદ્ધપદ પૂજાર્થં જલં, યજામહે સ્વાહા

આચાર્ય પદ પૂજા

દુહો

દ્રવ્ય ભાવ વ્યવહારથી, નિશ્ચયથી સૂરિરાજ ।
વંદતાં પૂજતાં ધ્યાવતાં, પ્રગટે શિવ સામ્રાજ્ય ॥

ઢાળ (રાગઃ બિરુઓ અથવા પીલુ..)

વંદુ પૂજુ સૂરિવર રાગે, જ્ઞાનાદિક ગુણ અંતર જાગે,
છત્રીશ છત્રીશી ગુણગણ મંડિત, સમભાવે વર્તે વૈરાગ્યે.... વંદુ.. ॥૧॥
ધર્મનાં રક્ષક ધર્મ પ્રવર્તક, જેહથી મોહની દૂરે ભાગે,
દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલ ભાવને જાણે, વિષયોમાં નહિ વર્તે રાગે... વંદુ.. ॥૨॥
જિનવાણીનો અર્થ જણાવે, દ્રવ્યને ભાવથી વર્તે ત્યાગે,
જ્ઞાની ધ્યાની યોગી સનૂરા મ્હાલે આતમગુણનાં બાગે.. વંદુ.... ॥૩॥
નિશ્ચયથી સૂરિવર નિજ આતમ શુદ્ધ પરિણતિ ભાવમાં લાગે,
બુદ્ધિસાગર બ્રહ્મસૂરિ ઘટ પ્રગટતા જયડંકો વાગે.... વંદુ... ॥૪॥
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં આચાર્યપદ પૂજાર્થં જલં યજામહે સ્વાહા

ઉપાધ્યાય પદ પૂજા

દુહો

દ્રવ્ય ભાવ વાચક નમું, પૂજુ જગ હિતકાર ।
જ્ઞાની પંચ મહાવ્રતી સેવંતાં સુખકાર ॥

ઢાળ

(રાગ : આજ સખી મુજ વ્હાલમાં, મનમંદિર આયે...)

વાચકપદને વંદીએ, પૂજીએ જયકારી,
વાચક સેવાભક્તિથી, નિજશુદ્ધિ થનારી.... વાચક... ॥૧॥
દ્રવ્યક્ષેત્રકાલભાવથી વર્તે જયકારી,
નિશ્ચય દૃષ્ટિ દિલ ધરી, વર્તે વ્યવહારી.... વાચક.. ॥૨॥
ધર્મશાસ્ત્ર પાઠક પ્રભુ, વિશ્વજીવોપકારી...
આતમ ઉપયોગે રહે, બ્રહ્મ વાચકધારી.... વાચક... ॥૩॥
નિશ્ચય વાચક આતમા, પચ્ચીશ ગુણધારી,
બુદ્ધિસાગર ધર્મનાં-વાહક હિતકારી.... વાચક.. ॥૪॥
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં પરમ વાચકપદ પૂજાર્થં જલં યજામહે સ્વાહા.

સાધુપદ પૂજા

ચઉનિક્ષેપે સાધુપદ, ક્ષેત્રકાલ અનુસાર ।
વંદતાં સેવતાં પૂજતાં, ધ્યાતાં શર્મ અપાર ॥

ઢાળ (રાગ : મેરુશિખર ન્હવરાવે હો સુરપતિ....)

સાધુ સદા ઉપકારી હો જગમાં સાધુ સદા ઉપકારી
વ્યવહારથી જે પંચાચારી, પંચ મહાવ્રતધારી
સાધુ સંગતની બલિહારી, તેથી તરે નરનારી.... હો જગમાં.. ॥૧॥
દ્રવ્યાદિક પ્રતિબંધ નિવારી, રાગને રોષ સંહારી,
વ્યવહારથી વ્યવહારે વર્તે, નિશ્ચય ઉપયોગધારી... હો જગમાં.. ॥૨॥
સાધુસંતની સેવા કરીએ, દોષની દૃષ્ટિ નિવારી,
વેષાચારથી અનંત ઉત્તમ, ગુણ લેજો નરનારી... હો જગમાં.... ॥૩॥
આતમ તે સાધુ પરમાતમ, ઉપયોગે લ્યો ધારી,
બુદ્ધિસાગર સાધુ સેવા, અનંતગુણી ગુણકારી.... હો જગમાં.. ॥૪॥
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં પરમ સાધુપદ પૂજનર્થ જલં યજામહે સ્વાહા

દર્શન પદ પૂજા

દુહો

સમ્યગ દર્શન પદ નમું, પૂજુ ધ્યાવું સત્ય ।
સમ્યગ દર્શન પામતાં, સફલાં ધર્મનાં કૃત્ય ॥

ઢાળ (રાગ : નિશાની કહા બતાવું રે–એ લય...)

અનુભવ દર્શન પામો રે, ગુરુગમથી નરનાર.... અનુભવ...
દેવગુરુને ધર્મની રે, શ્રદ્ધા પ્રીતિ થાય
સડસઠ બોલે અલંકર્યું રે, પ્રગટે દિલમાં જણાય.... અનુભવ... ॥૧॥
દ્રવ્ય ભાવ વ્યવહારથી રે, નિશ્ચય સમકિત જાણ,
સાત નયોથી જાણતાં રે, રહે નહિં અજ્ઞાન.... અનુભવ... ॥૨॥
દર્શનજ્ઞાન ચારિત્રની રે, એક પરિણતિ થાય,
નિશ્ચયદર્શન આતમા રે, શુદ્ધોપયોગે સુહાય.... અનુભવ... ॥૩॥
સમ્યગદર્શન પામતાં રે, નિશ્ચય મુક્તિ થાય,
બુદ્ધિસાગર આતમા રે, પરમાતમ પદ પાય.... અનુભવ... ॥૪॥
મંત્ર - ઉઁ હ્રીં પરમ દર્શનાર્થં જલં યજામહે સ્વાહા

જ્ઞાનપદ પૂજા

દુહો

દ્રવ્યભાવથી જ્ઞાનને, વંદુ પૂજું વેશ ।
સમ્યગજ્ઞાનને પામતાં, નાસે સઘળાં કલેશ ॥

ઢાલ (રાગ : માલવી ગોડી...)

સમ્યગજ્ઞાન લહો નર નારી, નહિ કોઇ જ્ઞાન સમાન રે,
જ્ઞાની શ્વાસોચ્છવાસમાં કર્મને, ટાળી લહે નિર્વાણ રે.... સમ્યગ.... ॥૧॥

મતિ શ્રુત અવધિને મનઃપર્યવ, કેવલ પાંચમું જ્ઞાન રે
દર્શન પામે મતિ શ્રુત ભાવથી, સમ્યગજ્ઞાન પ્રમાણ રે.... સમ્યગ.... ॥૨॥

આતમ અનુભવ જ્ઞાનોપયોગે, ક્ષણમાં મુક્તિ સોહાય રે,
જ્ઞાન વિના કોઇ ધ્યાન ન પાવે, જ્ઞાન આનંદ થાય રે... સમ્યગ.... ॥૩॥

સ્વપર પ્રકાશક જ્ઞાન તે આતમ, ગુણ ગુણીરુપ પ્રમાણ રે,
બુદ્ધિસાગર આતમ જ્ઞાને, પ્રગટે કેવલજ્ઞાન રે..... સમ્યગ..... ॥૪॥

મંત્ર : ૐ હ્રીં પરમ જ્ઞાનાર્થ જલં યજામહે સ્વાહા

ચારિત્ર પદ પૂજા

દુહો

દ્રવ્યભાવથી ચારિત્રથી, આતમશુદ્ધિ થાય ।
પ્રગટે પરમાનન્દતા, આતમ સિદ્ધિ સુહાય ॥

ઢાળ (રાગ : કીજીએ કીજીએ કીજીએ પ્રભુ નિર્મલ દર્શન કીજીએ...)

પામીએ પામીએ પામીએ, શુદ્ધ ચારિત્રપદને પામીએ,
વામીએ વામીએ વામીએ, મોહભાવને દૂરે વામીએ.... પામીએ.... ॥૧॥

વ્રત વેષ તપ જપ ત્યાગાચારથી, દ્રવ્યચારિત્રમાં જામીએ,
સમપરિણામે આત્મોપયોગે, ભાવચરણ વિશ્રામીએ... પામીએ.. ॥૨॥

દ્રવ્ય તે ભાવનું કારણ જાણો, ભાખ્યું મહાવીર સ્વામીએ,
જડવિષયોમાં રાગને દ્વેષી, પરિણતિ થકી વિરામીએ..... શુદ્ધ.... ॥૩॥

આત્મસ્વભાવે રમવું ચરણ છે, ચારિત્રીને શિર નામીએ,
ચારિત્રમાં અપાઇ જાતાં, પૂર્ણાનન્દે આરામીએ.... શુદ્ધ..... ॥૪॥

વ્યવહાર નિશ્ચય ચારિત્ર વરવા, ગુરુ ગમ જ્ઞાનને પામીએ,

બુદ્ધિસાગર આતમ આનંદ, પ્રગટ ચારિત્ર પ્રણામીએ..... શુદ્ધ.... ॥૫॥
મંત્ર : ૐ હ્રીં પરમ ચારિત્રપદ પૂજાર્થં જલં યજામહે સ્વાહા

તપપદ પૂજા

દુહો : દ્રવ્યભાવથી તપ તપે, આઠે કર્મ વિનાશ ।
જ્ઞાન અને નિષ્કામથી, થાવે શિવપુર વાસ ॥

ઢાળ (રાગ : ધ્રુવપદ કાફી....)

મહાવીર ! તપગુણની બલિહારી, તપગુણની બલિહારી... મહાવીર....
તપથી લબ્ધિઓ પ્રગટે ભારી, મનડું બને અવિકારી,
સુખદુઃખમાં સમભાવતાં ધારી, અહંપણું ન લગારી... મહાવીર... ॥૧॥
બાહ્ય અભ્યંતર તપ જયકારી, પુદગલની નહિ યારી,
રાગ-દ્વેષની વૃત્તિ સંહારી, પર પરિણતિ પરિહારી... મહાવીર.. ॥૨॥
ધન્ય ધન્ય વીર જગજયકારી, સહ્યા પરિષહ ભારી,
પ્રગટાવ્યું ઘટમાંહી કેવલ, વંદુ વાર હજારી...મહાવીર... ॥૩॥
તપ તે આતમ નિશ્ચય ધારી, તપસો નરને નારી
બુદ્ધિસાગર શુદ્ધાતમ રસ-સ્વાદ લહો તપધારી.... મહાવીર... ॥૪॥

કળશ

ગાઇ ગાઇરે નવપદની પૂજા ગાઇ,
વીરપ્રભુની પટ્ટ પરંપરા, શ્વેતામ્બર સુખદાયી
તપગચ્છ હિરવિજય સૂરી, જયગુરુ પટ્ટપરંપરા આઇ રે.... નવ... ॥૨॥
નેમિસાગર રવિસાગર ગુરુ, સુખ સાગર ગુરુ ધ્યાયી
નવપદ પૂજા રચતા ઋદ્ધિ, વૃદ્ધિ કીર્તિ સુહાઇ રે... નવ... ॥૩॥
ઘટ ઘટ નવપદ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ, સત્તાએ રહી છે સુહાઇ,
બુદ્ધિસાગર પૂર્ણાનન્દની, પ્રગટી ઘટમાં વધાઇ રે... નવ... ॥૪॥
મંત્ર : ૐ હ્રીં પરમ તપ પદ પૂજાર્થ જલં યજામહે સ્વાહા

બુદ્ધિસાગરસૂરિજી કૃત નવપદ પૂજા

અરિહંત પદ પૂજા

દુહો

નમું સ્તવું અરિહંતને, ગેય, ધ્યેય અરિહંત
પ્રાપ્ય પ્રભુપદ એહ છે, જેનાં રાગી સંત ॥૧॥

વિશસ્થાનકમાં કોઇ પણ, એકારાધન યોગ
તીર્થંકર પદ સંપજે, અનંત પુણ્યનો ભોગ ॥૨॥
ત્રીજે ભવ આરાધના, અરિહંત આદિ થાય,
શુભ ઉંચા પરિણામથી, અર્હત પદ બંધાય ॥૩॥
સર્વ જીવો ઉદ્ધારવા, ધર્મી કરવા કાજ
ઉત્કૃષ્ટા પરિણામથી, બાંધે પદ જિનરાજ ॥૪॥
તીર્થંકર પદ પરમાત્મા, ત્રણકાલનાં જેહ
અરિહંત તે સર્વ છે, ઘાતી હણ્યાથી એહ ॥૫॥

ઢાળ

શ્રી અરિહંત પદ ગાઇએ, ધ્યાઇજે સુખકાર રે,
અરિહંત જેવા થાઇએ, દોષ રહે ન લગાર રે, શ્રી અરિહંત પદ ગાઇએ.. ॥૧॥
નામ ઠવણ દ્રવ્ય ભાવથી, અરિહંત ગાતાં ધ્યાતાં રે,
આતમ અરિહંતપદ વરે, કર્મ સકલ દૂર જાતાં રે.... શ્રી... ॥૨॥
વીશસ્થાનકને સેવતાં, દ્રવ્યભાવથી ભાવે રે,
તીર્થંકર કર્મબંધ એ, પૂર્વ ત્રીજે ભવ થાવે રે... શ્રી... ॥૩॥
વીશસ્થાનક મય આતમા, ભાવથી હર્ષોલ્લાસે રે,
ઉજ્જ્વલ શુભ પરિણામથી, અર્હત પદવી પ્રકાશે રે... શ્રી.... ॥૪॥
અરિહંત નામનાં જાપથી, સ્થાપનામાં પ્રભુ ધ્યાવે રે,
દ્રવ્ય-ભાવ બેભેદથી, આતમ જિનવર થાવે રે... શ્રી... ॥૫॥
તીર્થંકર નામકર્મને,, આતમ જ્યારથી બાંધે રે,
દ્રવ્યતીર્થંકર ત્યારથી, ક્ષીણમોહી ગુણ સાધે રે... શ્રી.. ॥૬॥
જન્મ થકી ત્રણ જ્ઞાન છે, મતિ શ્રુત અવધિ પ્રમાણો રે,
ચોથું દીક્ષા ગ્રહે થકે, મનઃપર્યવ દિલ જાણો રે... શ્રી... ॥૭॥
ગુણસ્થાનક ચોથા થકી, બારમા પર્યંત જાણો રે,
દ્રવ્યથી તીર્થંકરપણું, આલંબન શુભ આણો રે.... શ્રી.... ॥૮॥
ઉપશમ ક્ષયોપશમ અને, ક્ષાયિક સમકિત ભાવે રે,
ચરણમાં ક્ષયોપશમ પણું, દ્રવ્ય તીર્થંકર દાવે રે.... શ્રી... ॥૯॥
ભાવથી તીર્થંકર પ્રભુ, સમવસરણમાં સોહે રે,
ક્ષાયિક નવલબ્ધિ ઘણી, ભવ્યોનાં મન મોહે રે...શ્રી... ॥૧૦॥
અંતર ક્ષાયિક ભાવ છે, ઔદદિક કર્મો પ્રવર્તે રે,
આત્મપણું પરિણામથી, આરાધીએ શુભ રીતે રે... શ્રી.... ॥૧૧॥

પ્રારબ્ધ કર્મ અઘાતિયાં તીર્થંકર ભોગવતાં રે,
જીવનમુક્ત જિનેશ્વરા, ધ્યાતાં કર્મો ટળતાં રે... શ્રી... ॥૧૨॥
બાર ગુણે પ્રભુ શોભતાં, વિશ્વોદ્ધારક દેવા રે,
અસંખ્ય દેવોને દેવીઓ, કરતી પ્રભુની સેવા રે... શ્રી .... ॥૧૩॥
નિશ્ચય અરિહંત આતમા, રાગદ્વેષને હણતાં રે,
ક્ષયોપશમ ઉપશમ ક્ષયે, શુદ્ધાતમ પદ વરતાં રે... શ્રી ... ॥૧૪॥
વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, આતમ અરિહંત દેવા રે,
બાહિરમાં મુંઝો નહિ, નિજ નિજની દિલસેવા રે.. શ્રી..... ॥૧૫॥
નિશ્ચય સમકિત ચરણથી, આપોઆપ પ્રકાશે રે,
અસંખ્ય યોગનો જે પતિ, આતમજ્યોતિ વિલાસે રે... શ્રી.... ॥૧૬॥
શુદ્ધ બ્રહ્મ નિજાતમા, અસંખ્ય પ્રદેશી પોતે રે,
સેવા ભક્તિ જ્ઞાનથી, પ્રગટે અનંતી જ્યોતે રે... શ્રી... ॥૧૭॥
આતમ તે અરિહંત છે, પ્રેમ ગાવો ધ્યાવો રે,
બુદ્ધિસાગર આતમા, અનંત આતમ પાવો રે.... શ્રી.... ॥૧૮॥

કાવ્ય

અર્હત્પદં નૌમિ ગુણૈર્યુતં ચ, સ્વાભાવિકં શુદ્ધ મનન્તરુપમ
પૂજ્યં પરબ્રહ્મ જિનેશ્વરં ચ, દ્રવ્યેણ ભાવેણ ચ પૂજ્યામિ ।
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં અર્હં પરમેશ્વરાય સર્વ દેવાધિદેવ પૂજિતાય ચ શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જલં, ચંદનં, પુષ્પં, ધૂપં, દીપં, અક્ષતં, તણ્ડુલં, નૈવેદ્યં, ફલં, યજામહે સ્વાહા ॥

સિદ્ધ પદ પૂજા

દુહો

અરિહંત ઉપદેશથી જેહ જાણ્યા, નમું સિદ્ધ તે શુદ્ધ રુપે પ્રમાણ્યા,
અતઃ આદિમાં પૂજ્ય અરિહંત દેવા, પછીથી કરું સિદ્ધની શુદ્ધસેવા ॥૧॥
અનંતા થયાં સિદ્ધ થાશે અનંતા, પરબ્રહ્મ જ્યોતિ સ્વરુપી ભદંતા,
પરિપૂર્ણ જ્ઞાને થયાં જેહ સિદ્ધા, અયોગી, અભોગી, અવેદી, પ્રબુદ્ધા ॥૨॥

ઢાળ (રાગ : ત્રીજે ભવ વીસસ્થાનક તપ કરી....)

કર્માતીત નિરંજન નિર્મલ, નિઃસંગી નિષ્કામી,
સાપેક્ષાએ રુપી અરુપી, વર્તે આતમરામી રે...
ભવિકા સિદ્ધ પ્રભુ આરાધો, આતમશુદ્ધિ સાધો રે...ભવિકા.... ॥૧॥
એક સમયમાં સર્વ દ્રવ્યનાં, ગુણ પર્યાયને જાણે,
દેખે આનંદ ભોગે વર્તે, વર્તે આત્મિક પ્રાણે રે.... ભવિકા... ॥૨॥

દ્રવ્યથી સિદ્ધો શોભે અનંતા, સિદ્ધક્ષેત્રે પ્રસિદ્ધા,
એક સિદ્ધને આશ્રયી આદિ, અનંતગુણ સમૃદ્ધા રે.... ભવિકા... ॥૩॥

અંતર રહિતને અજર જે, નહીં મન વાણી કાયા,
સંસારી જીવોનાં જેઓ, અનંતભાગે સુહાયા રે... ભવિકા... ॥૪॥

ક્ષાયિક ભાવે સિદ્ધ થયાં જે, પુદ્‌ગલ સંગથી ન્યારા,
પરિણામિક ભાવે જીવનતા, જેહને નહિ આકારા રે... ભવિકા.. ॥૫॥

વર્ણ ગંધ રસ સ્પર્શ રહિત જે, આપ સ્વરુપ રુપી,
પુદ્‌ગલ રુપે જેહ અરુપી, વર્તે રુપારુપી રે..... ભવિકા... ॥૬॥

આઠ કર્મનો નાશ કરીને, આઠ ગુણે જે શોભે,
વ્યતિરેકી એકત્રીશ ગુણી જે, ભવિજનનાં મન શોભે રે... ભવિકા.. ॥૭॥

અનંતગુણ પર્યાયે જેઓ, આર્વિભાવે સોહાવે,
પ્રણમું ગાવું ધ્યાવું સિદ્ધો, મોહ ટળે સુખ થાવે રે.. ભવિકા.. ॥૮॥

અનંત સિદ્ધની જ્યોતિમાંહિ, અનંતસિદ્ધો જ્યોતે,
ત્રણ કાલમાં નિત્ય છે જેઓ, જીવે ભાવોદ્યોતે રે... ભવિકા... ॥૯॥

સિદ્ધસ્વરુપી આતમ ભાવી, સિદ્ધાનંદને પામે,
એક સમયમાં ઉર્દ્ધ ગતિથી સિદ્ધ સ્થાનમાં જામે રે.... ભવિકા.. ॥૧૦॥

આત્મિક શુદ્ધ સમાધિ પ્રકટે, મુક્તિનું સુખ પ્રગટે,
નિર્વિકલ્પ સમાધિ જ્ઞાને, સર્વાવરણો વિઘટે રે.... ભવિકા..॥૧૧॥

નામ સ્થાપના દ્રવ્યને ભાવથી, સિદ્ધો વંદો ધ્યાવો,
આપો આપ સ્વરુપ સિદ્ધો, પરમાનંદને પાવો રે... ભવિકા.. ॥૧૨॥

પ્રભુ મહાવીર ઉપદિશે, ત્રણ ભુવનનો રાણો રે,
અનંતગુણ પર્યાયી છે, આતમા પ્રભુ ઘટ માનો રે... ભવિકા... ॥૧૩॥

નિજ આતમ તે સિદ્ધ છે, જીવ છે તે શિવ જાણો રે,
શુદ્ધોપયોગે આતમા, પરબ્રહ્મ પ્રમાણો રે... ભવિકા.... ॥૧૪॥

આરોપિતા પુદ્‌ગલ દશા, તેથી આતમ ન્યારો રે,
શુદ્ધાતમ ઉપયોગથી, સિદ્ધ સ્વયં આધારો રે.... ભવિકા... ॥૧૫॥

અનંત જ્ઞાનાનન્દનો, આવિર્ભાવ સ્વભાવ રે
બુદ્ધિસાગર આતમા, પરમેશ્વર નિજભાવે રે.... ભવિકા... ॥૧૬॥

કાવ્ય

વિરહિતાનપિ કર્મભિરષ્ટભિઃ સહજસિદ્ધ ગુણાષ્ટકધારિણઃ ।
સમયદેશપદાન્તરમસ્પૃશઃ, સકલસિદ્ધિગતાન્પરિપૂજયે ॥

મંત્ર : ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરુષાય પરમેશ્વરાય, શ્રીમતે સિદ્ધાય જલાદિકં યજામહે સ્વાહા ।

આચાર્ય પદ પૂજા

દુહો

છત્રીસ છત્રીસી ગુણ વડે, સૂરિપદ સુખકાર,
ગાતાં પૂજતાં ધ્યાવતાં, સૂરિપણું નિર્ધાર ॥૧॥
દ્રવ્ય ક્ષેત્રને કાલથી, ભાવથી સૂરિ મહંત,
તીર્થેશ્વર પાછળ પ્રભુ, રાજા શોભે સંત ॥૨॥
જિનશાસન સામ્રાજ્યમાં, સંઘ ચતુર્વિધ ભૂપ,
વર્તમાનમાં સંઘના, પ્રભુ જે ધર્મસ્વરુપ ॥૩॥

ઢાળ (રાગ : ધન્ય ધન્ય સંપ્રતિ સાચો રાજા.....)

પ્રેમે પ્રણમુ શ્રી સૂરીશ્વેર, જૈન ધર્મનાં ધોરી રે,
ચાર પ્રકારે સંઘોન્નતિની જેનાં હાથમાં દોરી રે..... પ્રેમે.. ॥૧॥
સૂરીમંત્રનો જાપ કરે ને, ધર્માચાર પ્રચારે રે,
પંચાચારને પાળે પળાવે, સંઘનું શ્રેય વિચારે રે... પ્રેમે... ॥૨॥
દ્રવ્યાદિક અનુસારે વર્તે, સંઘને જે વર્તાવે રે,
બત્રીશ ઉપમા જેને છાજે, ધર્મને રક્ષે ભાવે રે... પ્રેમે... ॥૩॥
ગૌણને મુખ્યપણે સહુ આશયે, સર્વ ધર્મ સમજાવે રે,
સર્વ નયોની સાપેક્ષાએ, સ્વાધિકાર જણાવે રે.. પ્રેમે... ॥૪॥
દ્રવ્યભાવથી સર્વ સંઘની, પ્રગતિને ઉપદેશે રે,
કાર્યો કરતાં નિર્લેપી થઇ, રહે ન મનમાં કલેશે રે.... પ્રેમે... ॥૫॥
ત્યાગી ગૃહસ્થી બન્ને સંઘને, ઉત્સર્ગને અપવાદે રે,
ધર્માચાર વિચાર જણાવે, આત્મિક સુખ આસ્વાદે રે.. પ્રેમે.. ॥૬॥
તીર્થપતિ સમ સંપ્રતિકાલે, ધર્મ કરાવે બોધે રે,
તીર્થંકર સમ આજ્ઞાકારક, સંઘને રહે અકોધે રે.. પ્રેમે.. ॥૭॥
દ્રવ્યને ભાવથી સંઘજીવનને, શાસન ઉન્નતિ કાજે રે,
જે કાલે જે ક્ષેત્ર કરવું, આજ્ઞા કરી જગ ગાજે રે.. પ્રેમે.. ॥૮॥

પ્રતિરુપાદિક ચૌદ ગુણોનાં, ધારક યોગી જ્ઞાની રે,
ક્ષમાપ્રમુખ દશધર્મનાં ધારક, સમભાવીને ધ્યાની રે.. પ્રેમે... ॥૯॥
બાર ભાવના ચાર ભાવના, ભાવે વિકથા વારી રે,
ચાર અનુયોગને વર્તાવે, સર્વ પ્રમાદને વારી રે....પ્રેમે... ॥૧૦॥
કરવું કરાવવું ને અનુમોદવું, જે જે યોગ્ય તે કરતાં રે,
ગાડરિયા પ્રવાહે ન ચાલે, સ્વતંત્રતા દિલ ધારે રે... પ્રેમે.. ॥૧૧॥
સૂત્રો શાસ્ત્રો ગ્રંથો આદિ, પરંપરા સહુ જાણે રે,
અનુભવથી એક નિશ્ચયધારી, સંઘનું ઐકય જે માને રે.. પ્રેમે.. ॥૧૨॥
નિશ્ચયને વ્યવહારે વર્તે, સંઘના ઐકયને સાંધે રે,
એવા આચારોને વિચારો, બોધિ ગુણોથી વાધે રે..... ॥૧૩॥
સારણ વારણ ચોયણને જે, પડિચોયણ ગુણધારી રે,
જે શ્રુતકેવલિ સ્વપર સમયના, જ્ઞાતા ગુણગણ ધારી રે... પ્રેમે.. ॥૧૪॥
તીર્થંકર સમ સૂરિ કરે તે, ક્ષેત્રને કલ્પાનુસારે રે,
ધર્માચારમાં જેહ સુધારો, કરતાં સ્વાધિકારો રે.... પ્રેમે... ॥૧૫॥
પડયા પડંતા ક્ષુદ્ર પ્રભેદો, ટાળે ઉદાર વિચારે રે,
બાહ્ય રાજ્ય સમ ધર્મ રાજ્યનાં, ઉન્નતિ હેતુ ધારે રે... પ્રેમે.. ॥૧૬॥
ચારનિક્ષેપે સૂરિવર પૂજો, વંદો ગાવો ધ્યાવો રે,
બુદ્ધિસાગર પરમ પ્રભુતા, પરમાનંદને પાવો રે... પ્રેમે... ॥૧૭॥
આતમ તે આચાર્ય છે, ઉપાદાન સ્વભાવે રે,
ક્ષયોપશમને ઉપશમે, ક્ષાયિક ગુણગણ દાવે રે.. આતમ... ॥૧૮॥
પૂજો વંદો ભાવથી, ગાવોને મન ધ્યાવો રે
આત્મ સ્વભાવે સહજથી શુદ્ધોપયોગે સહાવે રે.... આતમ.. ॥૧૯॥
આતમનાં એકતાનથી, સર્વ શક્તિઓ ઉલ્લસે રે,
બુદ્ધિસાગર આતમા, સૂરિપદ ગુણથી વિકસે રે... આતમ.. ॥૨૦॥

કાવ્ય

સ્વપરશાસ્ત્રરહસ્યનિવેદિનઃ ચરિતપંચવિધાચરણાનપિ,
જિનસુધર્મધુરીણતયા સ્થિતાન, સકલ સૂરિવરાન પરિપૂજ્યે ॥
મંત્ર : ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરુષાય પરમેશ્વરાય, શ્રીમતે સૂરિવરાય જલાદિકં યજામહે સ્વાહા ॥

ઉપાધ્યાય પદ પૂજા

દુહો

પંચવિંશતિ સદ્‌ગુણો, ઉપાધ્યાય ભગવંત,
ભણે ભણાવે શાસ્ત્રને, પૂજે વંદો સંત ॥૧॥
ગુણો અને આચારથી, આત્મશુદ્ધિ કરનાર
ઉપાધ્યાય જગમાં થયો, યુવરાજા જયકાર ॥૨॥
ઉપાધ્યાયની ભક્તિથી, પ્રગટે દર્શન જ્ઞાન
વાચંયમ પાઠક નમો, પૂજે ધરી એકતાન ॥૩॥

ઢાળ (રાગ : સિદ્ધચક્રની સેવા કીજે....)

ઉપાધ્યાયની સેવા કીજે, વિદ્યમાન સુખકારીજી,
વિદ્યમાન પાઠકની ભક્તિ, કરતાં તરે નરનારી,
ભવિજન સેવોજી, ત્યાગી સર્વ પ્રમાદ, લ્હાવો લેવો જી... ભવિ... ॥૧॥
અંગ ઉપાંગનાં પાઠક જ્ઞાની, ભણે ભણાવે ભાવે જી,
જૈન ધર્મ ફેલાવે જગમાં, પુણ્યે દર્શન થાયે.... ભવિ.. ॥૨॥
જ્ઞાનાવરણી આદિ કર્મો, અનંત ક્ષય ઝટ થાતાં જી,
પાઠક પ્રભુનાં વૈયાવચ્યથી, આત્મ સ્વભાવે સુહાતાં... ભવિ.. ॥૩॥
વર્તમાનમાં તરતમ યોગે, વર્તે પાઠક દેવા જી,
ગુણની દૃષ્ટિ ધારી ઘટમાં, કરીએ ભાવે સેવા..... ભવિ.. ॥૪॥
વિનયને બહુમાનથી સેવા, ચાર નિક્ષેપે કરીએ જી
જીવંતા વાચંયમ સેવો, સમકિત ચારિત્ર વરીએ.... ભવિ... ॥૫॥
નિશ્ચયથી નિશ્ચયમાં વર્તે, વ્યવહારે વ્યવહરતાંજી,
ઉત્સર્ગને અપવાદ વિચારી, ક્ષેત્રકાલ અનુસરતાં... ભવિ... ॥૬॥
પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ ધારે, જૈન ધર્મ વિસ્તારે જી,
નિજ નિજ અધિકારે સહુ વર્ણને, રાખે સ્થિર આચરે... ભવિ.. ॥૭॥
સર્વ સંઘની દ્રવ્યભાવથી, ચઢતી હેતુ પ્રરુપે જી,
કર્મ કરે સહુ અક્રિય થઇને, નિષ્કામી નિજરુપે.... ભવિ.. ॥૮॥
શાસન સેવા સંઘની સેવા, કરતાં અપાઇ જાતાં જી,
વેષક્રિયા ક્ષુલ્લક મતેભેદે, સંઘભેદે ન રહેતા...ભવિ... ॥૯॥
ભવ્યજીવોની દ્રવ્યભાવથી, આતમશુદ્ધિ કરતાં જી,
જ્ઞાનક્રિયા ભક્તિને સમાધિ, અનેક યોગને ધરતાં.. ભવિ... ॥૧૦॥

સૂરિજી રાજાને મંત્રી, પાઠક સંઘના હેતે જી,
પૂજી, વંદી, સ્તવીને, ધ્યાઇ, રહીએ શિવ સંકેતે.. ભવિ.. ॥૧૧॥
તરતમ યોગે દ્રવ્યભાવ યુત, ઉપાધ્યાયને ભજીએ જી,
પંચમકાલને ક્ષેત્રાનુસારે, વર્તતાને યજીએ... ભવિ... ॥૧૨॥
નિજ આતમ નિશ્ચય પ્રભુ, પાઠક જાણી ધ્યાવો રે
ઉપાધ્યાય તે આતમા, અંતરમાં લય લાવો રે... નિજ.. ॥૧૩॥
અનંતગુણી આતમ પ્રભુ, અનંત પર્યવી પોતે રે,
ધારણા ધ્યાન સમાધિથી, વર્તે આનંદ જ્યોતે રે.. નિજ... ॥૧૪॥
શુદ્ધાતમ ઉપયોગથી, સહજે આતમ સ્વભાવે રે,
સર્વ કરે નિર્બંધ જે, મોહની વૃત્તિ હઠાવે રે... નિજ.. ॥૧૫॥
અશકય કાંઇ ન આત્મને, અનંત શક્તિ સ્ફુરાવો રે,
બુદ્ધિસાગર આતમા, શ્રદ્ધા ભક્તિથી ભાવો રે.... નિજ... ॥૧૬॥

કાવ્ય

જડીમધૌર્ય વિનેયણેષુ યે, પ્રથિતબુદ્ધિબલાશ્ચ ગતસ્મયાઃ ।
શ્રુતસુપાઠસુધારસવાહિનઃ, પ્રતિદિનં પ્રણમામિ સુપાઠકાન્ ॥
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, શ્રીમતે વાચકાય જલાદિકં યજામહે સ્વાહા

સાધુ પદ પૂજા

દુહો

અપ્રતિબદ્ધ જે વિશ્વમાં, કર્મયોગી નિષ્કામ,
સાધે આતમ સાધના, રમતાં આતમરામ ॥૧॥
મુનિ તપસી અણગારી જે, સાધુ સંયત નામ
યતિ ઋષિ ત્યાગી શ્રમણ, આર્ય ભિક્ષુક ગુણધામ ॥૨॥
આશ્રમત્યાગી મહંત જે, અનેક જેનાં નામ,
વંદો પૂજો પ્રેમથી, સંત પ્રભુ વિશ્રામ ॥૩॥

ઢાળ (રાગ : ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને....)

પ્રીતલડીને સાધો સાધુ સાથમાં,
સાધુ સંગતે પ્રભુનાં દર્શન થાય જો,
પંચમે આરે દુર્લભ સાધુ સંગતિ મુનિ
ભજંતા જન્મ જરા દુઃખ જાય જો... પ્રીતલડી... ॥૧॥

સાધુ સંગતથી સમકિત પ્રગટે ખરું,
જ્ઞાન અને ચારિત્ર ભલું પ્રગટાય જો,
સંતની સંગે રહીએ શ્રદ્ધા પ્રેમથી,
એક પલકમાં ધાર્યું નિશ્ચય થાય જો.... પ્રીતલડી.... ॥૨॥
પંચમ આરે મુનિની શ્રદ્ધા પ્રીતડી,
કરતા આતમ પરમાતમ ઝટ થાય જો,
સંસ્કારી ભવ્યોને ભક્તિ સાંપડે,
ગુણ-રાગે સવળી બુદ્ધિ પ્રગટાય જો.... પ્રીતલડી... ॥૩॥
યમ નિયમને આસન પ્રાણાયામથી
પ્રત્યાહારને ધારણા ધ્યાનથી જેહ જો,
આત્મસમાધિ યોગે ઘટમાં વર્તતા,
નિષ્કામીને સમ છે વનને ગેહ જો.... પ્રીતલડી.... ॥૪॥
ધીરે ધીરે મનને સાધે સાધુજી,
સાદેગુણને સાધેકરતા દુર્ગુણત્યાગજો થે,
આસકિત વિણ આચારોમાં વર્તતા,
મુનિપદ ધારો સ્વાર્પણ કરીને રાગ જો.... પ્રીતલડી... ॥૫॥
આત્મશુદ્ધિ હેતે સાપેક્ષે સાધના,
ગૌણને મુખ્યપણે જાણે જે યોગ જો
ઉત્સર્ગેને જે અપાવાદે વર્તતા,
નિર્લેપી થઇ ભોગવે સુખ દુઃખ ભોગ જો... પ્રીતલડી.. ॥૬॥
આપત્કાલે આપદધર્મે વર્તતા,
બાસંગમાં જે દિલમાં નિઃસંગ જો,
ધ્યેયપણે નિજદિલમાં પ્રભુ પ્રગટાવતાં,
પ્રગટે મુનિના સંગે આતમરંગ જો.... પ્રીતલડી... ॥૭॥
અંતર-બાહ્યની ગ્રંથિમાં મમતા નહીં,
ગુરુ આજ્ઞાએ સર્વે કર્તા કર્મ જો,
નિર્ભય ખેદરહિત અધ્વેષી સાધુજી
સમતાભાવે અનુભવે શિવશર્મ જો - પ્રીતલડી..... ॥૮॥
સમભાવે મુક્તિ છે. સહુદર્શન વિષે
ક્રિયાપંથ મત બાહ્ય થકી પણહોયજો

તોપણ મુનિભાવે નિશ્ચય સમકિતવડે
સમભાવિ નડે ન બાહયનું કોય જો - પ્રીતલડી..... ॥૯॥
ગચ્છની નિશ્રાએ સ્થવિરો વર્તે સદા,
ગચ્છોમાં સમભાવે મુક્તિ હોય જો
સાપેક્ષાએ હઠ કદાગ્રહ ત્યાગીને
મુખ્યપણે આતમ ઉપયોગી જોય જો.... પ્રીતલડી... ॥૧૦॥
જે કાલે જે ક્ષેત્રે જે કરવું ઘટે,
સ્વપર જીવોનાં ધર્મ હિતાર્થે જેહ જો,
તેહ કરાવે કરે અને અનુમોદતાં
અલ્પદોષને ધર્મ ઘણો કરે તેહ જો... પ્રીતલડી... ॥૧૧॥
સૂરિ ગુરુની આજ્ઞાએ વર્તે મુનિ
થતાં કષાયો રોધે સાધે ધર્મ જો,
આત્મરાજ્યની સ્વતંત્રતા જે સાધતા
કરે કર્મ પણ ઉપયોગે જે અકર્મજો.... પ્રીતલડી... ॥૧૨॥
પૂર્ણાનંદી આતમજ્ઞાને અનુભવે
સાધક બાધક કૃત્યાકૃત્ય વિવેક જો
જૈનધર્મ ઉપદેશે ભકતોને ભલો,
રહે સમાધિ એવી ધારે ટેક જો.... પ્રીતલડી... ॥૧૩॥
પૂજો વંદો ગાવો મુનિપદને ભલું,
નિશ્ચયદષ્ટિને ધારી વ્યવહાર જો,
બુદ્ધિસાગર મુનિ સેવા ભક્તિ બલે,
ક્ષણમાં પ્રભુપદ પામે નરને નાર જો.... પ્રીતલડી... ॥૧૪॥
સાધુ તે નિજ આતમા, સુદ્ધાતમ ઉપયોગે રે,
શું મુડે શું લોચથી, ત્યાગે શું બાહ્યભોગે રે.... સાધુ... ॥૧૪॥
શુદ્ધાતમ રમણી મુનિ, મોહની વૃત્તિ રોકે રે,
હર્ષે નહિ જે બાહ્યમાં, રહે ન બાહ્યમાં શોકે રે... સાધુ .... ॥૧૫॥
સમભાવી ભવ મુક્તિમાં, સહજાનંદનાં ભોગી રે,
રાગને ત્યાગથી ભિન્ન જે, આતમ દેખે યોગી રે....
નિઃસંગી નિષ્કામી જે, ઘટમાં સિદ્ધિ પ્રકાશે રે,
આનંદથી ઉભરાઇને, પ્રસન્નતાએ વિકાસે રે... સાધુ.... ॥૧૬॥

આશા તૃષ્ણા કામના, તેથી ગણે નિજ ન્યારો રે,
બુદ્ધિસાગર આતમા, સિદ્ધ બુદ્ધ નિર્ધારો રે.... સાધુ.... ॥૧૮॥

કાવ્ય

સ્વપર કાર્ય સુસાધન તત્પરાન્ શિવભવસ્થિતિ સામ્ય સમન્વિતાન્
વિદિત પંચ મહાવ્રત ધારિણઃ પ્રણિદધે પ્રતિ સાધુમતલ્લિકાન્
મંત્ર : ઉઁ હીઁ શ્રીઁ પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય સાધવે જલાદિકં યજામહે સ્વાહા

દર્શન પદ પૂજા

દુહો

શુદ્ધાતમ દર્શન થવું, નિશ્ચય દર્શન તેહ,
દેવ-ગુરુને ધર્મની, શ્રદ્ધા દર્શન એહ ॥૧॥
દર્શન છે વ્યવહારથી, નિશ્ચયથી સુખકાર,
સડસઠ બોલે અલંકર્યું, ધારો નરને નાર
દર્શન પામ્યો આતમા, નિશ્ચય મુક્તિ જાય,
જડચેતન સમ્યકપણે, જાણી નહિ મુંઝાય ॥૩॥

ઢાળ (રાગ : એ ગુણ વીરતણો ન વિસારું....)

સમ્યગ દર્શન જ્ય જયકારી, સર્વ જીવ હિતકારી રે,
પ્રભુ શ્રી મહાવીર જિન ઉપદેશે, પામો નરને નારી રે... સમ્યગ.. ॥૧॥
દ્રવ્યભાવ બે ભેદે દર્શન, નિશ્ચયને વ્યવહારો રે,
દેવ-ગુરુને ધર્મની શ્રદ્ધા, ભેદે ત્રણ પ્રકારો રે... સમ્યગ.. ॥૨॥
આતમ તે નિશ્ચયથી દેવ જ, આતમ તે ગુરુ જાણો રે,
આતમમાંહી સત્ય ધર્મ છે, નિશ્ચય દર્શન માનો રે... સમ્યગ... ॥૩॥
મુનિભાવે છે નિશ્ચય સમકિત, રત્નત્રયી અભેદે રે,
સાપેક્ષાએ જાણી પામો, રહો ન આતમ ખેદે રે... સમ્યગ.. ॥૪॥
મુનિભાવે સમકિતપણું છે, આચારાંગે ભાખ્યુ રે,
ઉત્કૃષ્ટે ક્ષણમાં છે મુક્તિ, એવું પ્રભુએ દાખ્યુ રે... સમ્યગ.. ॥૫॥
દર્શનથી જ્ઞાન ચારિત્ર પ્રગટે, તેથી મુક્તિ નક્કી રે,
માટે દર્શન પામે ભવ્યો, રાખો શ્રદ્ધા પકડી રે... સમ્યગ... ॥૬॥
ગુરુને સેવા દર્શન પ્રગટે, જિનવાણી સાંભળતાં રે,
સાધુ સંત ગુરુ સેવા કરતાં, દર્શન કારણ ફળતાં રે...સમ્યગ.. ॥૭॥

શ્રદ્ધા પ્રીતિથી ગુરુ સેવે, જિન પ્રતિમા અવલંબે રે
સમકિત દર્શન પામે ભક્તો, પડે ન મિથ્યા અચભે રે.. સમ્યગ.. ॥૮॥
આતમથી મિથ્યાત્વ ટળે તેમ, શ્રદ્ધા સાચી પ્રગટે રે
આત્માનુભવ થાતાં પૂર્વે, મિથ્યામોહની વિઘટે રે..... સમ્યગ... ॥૯॥
સર્વ સંઘની સેવા ભક્તિ, કરતાં હર્ષોલ્લાસે રે,
આતમ સમકિત પામે નિશ્ચય, આવિર્ભાવે વિકાસે રે.. સમ્યગ.. ॥૧૦॥
સમ્યગ દર્શનીનો સંગ કરશો, સમકિતીની કરો ભક્તિ રે,
બુદ્ધિસાગર આતમ સમ્યગ-દર્શન પ્રગટે શક્તિ રે.. સમ્યગ.. ॥૧૧॥

રાગ : સાંભળજો મુનિ સંયમ રાગે...

નિશ્ચયથી દર્શન તે આતમ, ઉપશમને ક્ષયોપશમે રે,
ક્ષાયિક દર્શનરુપી આતમ, પડો ન મિથ્યા ભર્મે રે.... નિ.. ॥૧૨॥
આત્મપ્રતીતિ અનુભવ આવે, જલપંકજવત ન્યાયો રે,
નિર્લેપી આતમગુણ ખેલે આનંદ અપરંપારો રે... નિ... ॥૧૩॥
નિકાચીત જે કર્મનાં ભોગો, ત્યાં નહિ શોકને પ્રીતિ રે,
નિર્જરતો કર્મોને ભોગવે, આતમસુખ પ્રતીતિ રે... નિ... ॥૧૪॥
પંચવાર ઉપશમ ઘટ પ્રગટે, ક્ષાયોપશમી અસંખ્ય રે,
એકવાર ક્ષાયિક સમકિતની, પ્રાપ્તિ થતાં નિઃશંક રે... નિ.. ॥૧૫॥
ચાર નિક્ષેપે સાત નયોથી, સમ્યગ દર્શન સમજો રે,
બુદ્ધિસાગર આત્મ સ્વભાવે, શ્રદ્ધા પ્રેમે રમજો રે... નિ.... ॥૧૬॥

કાવ્ય

સકૃદપિ પ્રતિપત્તિરહો નૃણાં ભવતિ યસ્ય ભવસ્થિતિમાપિકા,
શિવસુખં પ્રતિકન્દલતાં દધત્ નમત્ તદ્‌ગુરુ દર્શનમાદરાત્
મંત્ર : ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય સમ્યગ દર્શન પૂજાર્થં જલાદિકં યજામહે સ્વાહા

જ્ઞાન પદ પૂજા

દુહો

જ્ઞાન તે આત્મસ્વરુપ છે, ચેતન છે ગુણ જ્ઞાન,
જ્ઞાન વિના નહીં મુક્તિ છે, વીર કહે ભગવાન ॥૧॥

જ્ઞાનથી આનંદ ઉપજે, જ્ઞાનથી વિશ્વ પ્રકાશ
જ્ઞાન વિના જગ જીવકા, પગ પગ દુઃખી દાસ ॥૨॥
જ્ઞાનીને પૂજો ભવિ, સેવો નરને નાર,
જ્ઞાનાવરણનાં નાશથી, વ્યક્ત જ્ઞાન સુખકાર ॥૩॥

ઢાળ (રાગ : ધ્યાનક્રિયા મનમાં આણીજે....)

જ્ઞાનને સેવો, જ્ઞાનીને સેવો, જ્ઞાન ભણોને ભણાવો રે,
જ્ઞાનાભ્યાસીને સહાય કરો ભવી, શાસ્ત્રો લખાવો છપાવો રે... જ્ઞાન... ॥૧॥
જૈન ધર્મ જગમાં ફેલાવો, જ્ઞાનીઓ પ્રગટાવી રે,
જ્ઞાન વિના નહિ શાસન ચાલે, જ્ઞાન છે મુક્તિની ચાવી રે.. જ્ઞાન... ॥૨॥
શ્રુત કેવલી કેવલી સમ જાણો, જ્ઞાનથી ધર્મ પ્રચારો રે,
જીવતા તીર્થો જ્ઞાનીઓ, જૈન ધર્મ આધારો રે... જ્ઞાન... ॥૩॥
જ્ઞાન વિનાનું જીવન જડ છે, આત્મજીવન છે જ્ઞાને રે,
જ્ઞાની ધ્યાન સમાધિ પામે, વર્તે શુદ્ધાતમ તાને રે.. જ્ઞાન... ॥૪॥
જ્ઞાનીનો જે વિનય ન સેવે, તેને છે અતિચાર રે,
જ્ઞાનીની આશાતના ટાળો, સફળ કરો અવતારો રે... જ્ઞાન.. ॥૫॥
ભાનુ આગળ તમ નહી રહેતું, જ્ઞાની આગળ અજ્ઞાન રે,
જ્ઞાનીઘટમાં દોષ રહે નહિં, જ્ઞાન સ્વતંત્ર પ્રમાણ રે.. જ્ઞાન.. ॥૬॥
જ્ઞાનથી ચારિત્ર પ્રગટે સાચું, જ્ઞાન છે શ્રેષ્ઠ પવિત્ર રે,
સ્વપર પ્રકાશક જ્ઞાન છે સુંદર, તેથી વશમાં છે ચિત્ત રે... જ્ઞાન.. ॥૭॥
જ્ઞાનીની આજ્ઞાએ હલાહલ, પીતાં મુક્તિ થાતી રે,
અજ્ઞાની વચને અમૃતને, પીતાં ન શાંતિ સુહાતી રે.. જ્ઞાન.. ॥૮॥
પિંડસ્થાદિક ધ્યાનને ધ્યાવે, ધર્મ શુકલ બે ધ્યાવે રે,
જ્ઞાન ધ્યાનની સૂક્ષ્મ ક્રિયાથી, ક્ષણમાં મુક્તિ પાવે રે... જ્ઞાન.. ॥૯॥
જ્ઞાનની દાસી સર્વક્રિયા છે, જ્ઞાની પાસે કિરિયા રે,
જ્ઞાન જગમાં અનંત ભવ્યો, ભવસાગરને તરીયાં રે.... જ્ઞાન.. ॥૧૦॥
અસંખ્ય યોગ છે મુક્તિનાં હેતુ, જ્ઞાનયોગ સહુ મોટો રે,
જ્ઞાનીની સેવા ભક્તિથી, રહે ન કોઇ છોટો રે... જ્ઞાન.. ॥૧૧॥
જ્ઞાનીને પૂજો જ્ઞાનીને વંદો, જ્ઞાની છે અપ્રમાદી રે,
શુષ્કજ્ઞાની એકાંતવાદી, ક્રિયાજડી ઉન્માદી રે... જ્ઞાન.. ॥૧૨॥

પરોક્ષ પ્રત્યક્ષ જ્ઞાન બે ભેદે, શ્રુત સ્વ-પર ઉપકારી રે,
બુદ્ધિસાગર સદગુરુ સંગે, રહેશો નરને નારી રે... જ્ઞાન.. ॥૧૩॥
વીર જિનેશ્વર ઉપદિશે, જ્ઞાન સકલ ઉપકારી રે,
ચાર નિક્ષેપ જ્ઞાનને, સમજો નર અને નારી રે... વીર.. ॥૧૪॥
મતિ અઠ્ઠાવીસ ભેદે છે, શ્રુત છે ચઉદશ ભેદે રે,
અવધિ અસંખ્ય પ્રકાર છે, રુપી વસ્તુ વેદે રે... વીર.. ॥૧૫॥
મનઃપર્યવ બે ભેદે છે, મનનાં પુદગલ જાણે રે,
કેવલ રુપારુપીનાં, સહુ પર્યાય પિછાને રે... વીર.. ॥૧૬॥
અધ્યાતમ જ્ઞાને ભવી, કેવલજ્ઞાન પામો રે,
બુદ્ધિસાગર આતમા, પરમપ્રભુ થઇ જામો રે... વીર.. ॥૧૭॥

કાવ્ય

સકલવસ્તુ સમૂહ વિભાસનં પ્રચિત કર્મ વિનાશન કર્મઠમ્,
યુગલ ભાવગતં મતિમુખ્યકં વિરતિંદ રતિદં પ્રણિદધ્મહે
મંત્ર : ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય,
જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય, શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, જ્ઞાનપૂજાર્થં જલાદિકં યજામહે સ્વાહા

ચારિત્ર પદ પૂજા

દુહો

સદાચાર સદગુણમયી, ચારિત્ર છે સુખકાર
ગાવો ધ્યાવો આચરો, ભાવે નરને નાર ॥૧॥
દ્રવ્ય ભાવ ચારિત્ર છે, નિશ્ચયને વ્યવહાર
સ્વર્ગને મુક્તિફલ મળે, તજો દુર્ગુણ આચાર ॥૨॥

ઢાળ

(રાગ : સિદ્ધિએ નમો સિદ્ધ અનંતા...)

ચારિત્ર એવું મળો સુખકારી, જાઉં ચારિત્રની બલિહારી રે,
સમભાવે જગ સઘણું લાગે, રાગ-દ્વેષ ન મનમાં જાગે રે... ચારિત્ર.. ॥૧॥
પરભાવે રસ રીઝ ન આવે, રીઝ લાગે આત્મસ્વભાવે રે,
કોધનાં ઉપર કોધ જાગે જ્ઞાને, મન રહેતું નહિ અભિમાને રે... ચારિત્ર.. ॥૨॥

નિર્દંભને નિર્લોભ ભાવે રહેવું, સુખદુઃખ સમભાવે સહેવું રે,
દેશવિરતિ સર્વવિરતિ ભેદે, આઠ બાર કષાય ન વેદે રે... ચારિત્ર.. ॥૩॥
રાંક જીવો પણ ચારિત્રને પાળી, પામ્યા મુક્તિવધૂ લટકાળી રે,
શુકલ શુકલ પરિણામ વધંતા, એ તો અનુભવે જ્ઞાની સંતા રે... ચારિત્ર.. ॥૪॥
મૈત્રી પ્રમોદને માધ્યસ્થ ભાવે, કરુણાએ હૃદય શુદ્ધ થાવે રે,
નિર્મમ નિરહંકારે પ્રણામે, સત્ય અપ્રતિબદ્ધતા જામે રે... ચારિત્ર.. ॥૫॥
અસ્તેય બ્રહ્મચર્ય સંતોષે, તજી વ્યસનને સદગુણ પોષે રે,
મિત્ર શત્રુપર રાગ ન રોષ, નહિં નિન્દક દૃષ્ટિનો દોષ રે.. ચારિત્ર.. ॥૬॥
તૃણમણિ પર સમભાવની વૃત્તિ, રહે મનમાં ન વિષયાસક્તિ રે,
આવે અનુભવ સુખની ઘટમાં ખુમારી, થાય કર્મો સકલ ઉપકારી રે... ચારિત્ર
થાય પરમાર્થપદની યોગ પ્રવૃત્તિ, દોષ અલ્પને બહુ ધર્મનીતિ રે,
બાહ્યકર્મ કરે પણ મોહ ન એહમાં, ફલ આશા રહે નહિં તેમાં રે.. ચારિત્ર. ॥૮॥
અતિચાર દોષ સહુ પ્રગટયા વારે, મળ્યો માનવભવ નહીં હારે રે,
શુદ્ધ ઉપયોગથી નિજ આત્મ પ્રકાશે, શુભ અશુભ ન મનમાં ભાસે રે.ચારિત્ર॥૯॥
પૂજે ગાવોને એહ મનમાં ધ્યાવો, લેવો ચારિત્ર સત્ય લહાવો રે
સંયમી મુનિનાં દર્શન દુઃખહારી, સેવો ચારિત્રીને નરનારી રે.. ચારિત્ર.. ॥૧૦॥
સમકિતવંતાને ચારિત્રની ઇચ્છા, કરી પુરુષાર્થ ગ્રહે દીક્ષા રે,
ધર્મ શુકલધ્યાને આતમ ઋદ્ધિ, બુદ્ધિસાગર મંગલસિદ્ધિ રે.. ચારિત્ર.. ॥૧૧॥

(રાગ : માયા કારમી રે માયા ન કરો ચતુર સુજાણ...)

આતમગુણો વિના રે, હોળી રાજા સરખો વેષ,
ભવોભવ જીવડાં રે, પામ્યા આધિ વ્યાધિ કલેશ,
ગુણવિણ આડંભર શા ખપનો, બાહ્યક્રિયા વ્યવહારે,
વેષ ક્રિયા છે ગુણને માટે, જાણે તે નિજ તારે... આતમ... ॥૧૨॥
મોહ વને નહિ મનડું ભમતું, ધ્યાન સમાધિ યોગે રે,
જડમાં સુખની રહે ઇચ્છા, આતમ સુખના ભોગે... આતમ.. ॥૧૩॥
દુર્ગુણ દોષે ટાળી સઘળાં, આત્મગુણો પ્રગટાવો રે,
ચિદાનંદ ઉપયોગ રમણતા, ચારિત્ર જ તે લ્હાવો.... આતમ.. ॥૧૪॥
મોહનો ઉપશમ ક્ષયોપશમને, ક્ષાયિકભાવ જે કરવો રે,
નિર્વિકલ્પ સમાધિયોગે, પરમાનંદને વરવો.. આતમ.. ॥૧૫॥
આત્મોપયોગે આત્મરમણતા, નિશ્ચયથી ચારિત્ર રે,
બુદ્ધિસાગર પૂર્ણાનંદી, આતમ પૂર્ણ પવિત્ર..... આતમ... ॥૧૬॥

કાવ્ય

રમણાત્મગુણેષુ હિ યત્ર વૈ, વિગતનૂતન કર્મપથં ચ યતઃ
જગતિ જીવસમૂહ સુવલ્લભં, સુલલિતં ચરણં હૃદિ ધારયે
મંત્ર : ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુનિવારણાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, ચારિત્રપદલાભાર્થં પૂજાર્થં ચ જલાદિકં યજામહે સ્વાહા

તપ પદ પૂજા

દુહો

દ્રવ્યભાવથી તપ તપે, સકલવિઘ્ન દૂર જાય
પચ્ચાશ લબ્ધિ ઉપજે, જય જય તપ મહિમાય ॥૧॥
તપ તપતાં કષ્ટો ટળે, દુઃખો દૂરે જાય
સર્વકર્મ દૂરે ટળે, પગ પગ મંગલ થાય ॥૨॥
તપનાં ભેદ અનેક છે, તપનાં બાર પ્રકાર,
પૂજે વંદો તપસ્વીને, તપ તપશો નરનાર ॥૩॥

ઢાળ (રાગ : નમો રે નમો શ્રી શત્રુંજય ગિરીવર....)

પૂજો વંદો તપ ગુણ ધારી, તપ તપશો જયકાર રે,
તપ તપતાં અઠ્ઠાવીશ, પચ્ચાશ-લબ્ધિ પ્રગટે સાર રે... પૂ... ॥૧॥
સર્વ શુભાશુભ ઇચ્છારોધક, તપથી શક્તિ પ્રકાશે રે,
નિષ્કામી થઇ કાર્યો કરતાં, તપ છે જાણો પાસે રે.. પૂ... ॥૨॥
દેવ-ગુરુને સંઘની સેવા, ભક્તિ તપ છે વેશ રે,
ધાર્મિક કર્મ કરતા સંકટ-સહવાં દુઃખો કલેશ રે.. પૂ.... ॥૩॥
આત્માર્થે પરમાર્થે પ્રવૃત્તિ, કરતાં ભય નહિ ખેદ રે,
દ્વેષ ન પ્રગટે તપ એ તપતાં, નાસે મોહનાં ભેદ રે... પૂ... ॥૪॥
મન વાણી કાયાની શુદ્ધિ, ધરવી તપ જયકાર રે,
સર્વ શુભાશુભ ફલની ઇચ્છા, ત્યાગથી તપ છે ઉદારે રે.. પૂ. ॥૫॥
તીર્થંકર ત્રિજ્ઞાની પણ જે, તે ભવ મુક્તિ જાણ રે,
તપ તપતાં જાણીને ભવ્યો, તપ તપશો ગુણખાણં રે.. પૂ... ॥૬॥
મરણ જીવનપર નહિં આસક્તિ, સર્વ સમર્પણ થાય રે,
પરમાર્થે જીવનની કરણી, શુદ્ધોપયોગે સુહાય રે.... પૂ.. ॥૭॥

સર્વ જીવોનાં હિતને માટે, કાયા મનની પ્રવૃત્તિ રે,
જૈન ધર્મની સેવા ભક્તિ, કરવાની છે રીતિ રે...પૂ... ॥૮॥
સર્વ લોકનાં દુઃખો હણવા, સહેજે સમર્પાય જાય રે-પૂ
સુખ દુઃખ આવે હર્ષે ન શોચે, સાક્ષી ભાવ સુહાય રે... પૂ... ॥૯॥
નામને રુપમાં મોહ રહે નહિ, કર્તવ્યો જ કરાય રે,
જ્ઞાનગ્નિમાં મોહકાષ્ઠને હોમી, મુક્તિ ક્ષણમાં પાય રે..... પૂ... ॥૧૦॥
માનપૂજાની હોય ન વૃત્તિ, ધાર્મિક હોય પ્રવૃત્તિ રે,
બાહ્યાભ્યંતર તપને તપતાં, પ્રગટે અનંતી શક્તિ રે... પૂ.. ॥૧૧॥
આતમને પરમાતમ કરવાં, તપ છે સાધન સત્ય રે,
બુદ્ધિસાગર મંગલ પામો, તપથી કરી શુભકૃત્ય રે..... પૂ.... ॥૧૨॥
(રાગ : વીરકુમરની વાતડી કોને કરીએ...)
વાસનારોધક તપ તપો નરનારી, મનથી ઇચ્છાઓ નિવારી
કરો આત્મશુદ્ધિ જયકારી, શુભાશુભ પરિણતિ વારી રહો આતમ મગન્ન.... વાસના.. ॥૧૩॥
નિશ્ચયતપ ક્ષણ માત્રમાં શિવ આપે, શુદ્ધ કેવલ જ્ઞાને છાપે,
પૂર્ણ આનંદ ઘટમાં વ્યાપે, રહો તપથી પ્રસન્ન... વાસના... ॥૧૪॥
કામાદિક મોહવૃત્તિયો સહુ ટાળો, શુદ્ધ આત્મસ્વરુપ નિહાળો,
ભેદભાવની વૃત્તિ બાળો, રાખો નિર્મળ મન... વાસના... ॥૧૫॥
આત્મજ્ઞાનને ધ્યાનથી છે સમાધિ, ટળે આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ,
લહો મુક્તિ તપ આરાધી, બનો જીવન્મુક્ત... વાસના... ॥૧૬॥
નિશ્ચયતપ પુરુષાર્થથી ભવિ પામે, બની નિર્વિષયી મુક્તિ પામે,
પરબ્રહ્મ બની કરો કામે, બુદ્ધિસાગર વેશ.... વાસના.... ॥૧૭॥

કળશ

(રાગ : ધન્યા શ્રી...)

ગાયાં ગાયાં રે એમ ભાવથી ગાયાં,
પ્રભુ મહાવીર દેવે પ્રકાશ્યાં, તે મેં ભાવથી ધ્યાયા રે, એમ... ॥૧॥
ચારનિક્ષેપે સાત નયે જે, નવપદનું કરે જ્ઞાન,
સિદ્ધચક્ર આરાધી ધ્યાઇ, પોતે બને ભગવાન રે.... એમ.... ॥૨॥
આંબિલ ઓળી આદિ તપથી, નવપદને આરાધે,
પદ પદ મંગલ ઋદ્ધિસિદ્ધિ, મુક્તિને તે સાધે રે.... એમ... ॥૩॥

ગુરુગમ યંત્રને મંત્ર ગ્રહીને, જપ જપતાં એકતાને,
જે જે ભાવે આરાધે તે તે, ભાવે ફળે છે જ્ઞાન રે.... એમ... ॥૪॥
સંવત ઓગણીશ સત્તોતરની સાલે આશ્વિન માસે,
વિજયા દશમી ચઢતા પહોરે, પૂજા રચી ઉલ્લાસ રે.... એમ.... ॥૫॥
સાનંદ શહેરે આનંદ લ્હેરે, ચોમાસું કર્યું ભાવે,
સંઘની સેવા ભક્તિ સારી, નવપદ પૂજા ભણાવે રે.. એમ... ॥૬॥
તપગચ્છ હીરવિજય સૂરિ પાટે, સહજ સાગર ઉવજઝાય,
પટ્ટપરંપરા યોગી મહાસિદ્ધ, નેમિસાગર ગુરુરાય રે... એમ... ॥૭॥
સાગર શાખામાં રવિ સરખાં, રવિસાગર ગુરુરાજ,
ગુર્જર દેશી સંઘ સુધાર્યો, જેનાં ઉત્તમ કાજ રે.... એમ.... ॥૮॥
તેમની પાટે વૈયાવચ્ચી, ધર્મક્રિયામાં ધોરી
શ્રી સુખસાગરજી ગુરુ વંદુ, જ્ઞાનની હાથમાં દોરી રે... એમ... ॥૯॥
ગુરુ સુખસાગર પૂર્ણ કૃપાથી, નવપદ મહિમા ગાયો,
બુદ્ધિસાગર સૂરિએ ભાવે, સિદ્ધચક્ર વધાયો રે.... એમ... ॥૧૦॥

કાવ્ય

દહતિ યત્કિલ કર્મ નિકાચીતં, વિવિધ સિદ્ધિ વિધાયકમપ્યહો
જિનવરૈરપિ સેવિતમાદરાત હૃદિ વહામિ તપો બહુભેદકમ
મંત્ર : ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મજરા મૃત્યુ
નિવારણાય શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય, તપ પૂજાર્થં જલાદિકં યજામહે સ્વાહા

પ. પૂ. શ્રી આત્મારામજી મ. કૃત નવપદ પૂજા

શ્રી અરિહંત પદ પૂજા

દુહો

શ્રી શંખેશ્વર પાસજી, પૂરો વાંછિત આશ,
સિદ્ધચક પૂજા સ્યું, જિમ તૂટે ભવ પાસ ॥૧॥
ઉપકારી જિનરાજકી, પૂજા પ્રથમ વિધાન
જો ભવિ સાધે રંગશું, અજર અમરકી ખાન ॥૨॥
ઉત્પન્ન જ્ઞાન સત રુપ હૈ, પ્રતિહારજ શોભંત,
સિંહાસન બેઠે વિભુ, દે ઉપદેસ મહંત ॥૩॥

ઢાળ (રાગ : ખમાચ.....)

જિન પૂજન આનંદ ખાની.... ટેક
સંત અનંત પ્રમોદ અનંગ, સતચિત આનંદ દાની..... જિન... ॥૧॥
તીર્થંકર શુભ નામ કર્મકે, ઉદય કહે જિન વાણી.... જિન... ॥૨॥
ઘાતી કર્મકા નાશ કરીને, અષ્ટાદશ મલ હાનિ.... જિન... ॥૩॥
કરે અઘાતી જીર્ણ વસનસેં, તીર્થેશ્વર પદ છાની... જિન.... ॥૪॥
ઐસે અર્હન દેવ સુહંકર, ભય ભંજન નિર્વાણી... જિન... ॥૫॥
આત્મ આનંદ પૂરણ સ્વામી, નમો દેવ મન માની... જિન... ॥૬॥

દુહો

શાસનપતિ અરિહા નમો, ધર્મ ધુરંધર વીર,
દેશના અમૃત વર્ષિણી, નિજ વીરજ વડવીર ॥૧॥
નિર્મળ જ્ઞાન અક્ષયનિધિ, શુદ્ધ રમણ નિજ રુપ,
થિરતા ચરણ સુહંકરુ, પૂજો અર્હન ભૂપ ॥૨॥

ઢાળ રાગ : મહેબૂબ જાની મેરા...

શ્રી અર્હન સ્વામી મેરા, છિન નાહી ભૂલાના રે,
તુમ પૂજો ભવિ મન રંગે, ભવભવ હિ મિટાના.... શ્રી.... ॥૧॥
ભવ ત્રીજે વર તપ કરકે, સેવી નિદાના રે,
જિન-નામકર્મ શુભ બાંધી, હુએ ત્રિભુવન રાના...શ્રી.... ॥૨॥

જિનકે કલ્યાણક દિવસે, નરકે સુહાના રે,
ઉદ્યોત હુએ ત્રિભુવનમેં, અતિશય ગુણ ગાના... શ્રી.... ॥૩॥
પ્રભુ તીન જ્ઞાન લઇ ઉપને, જગમેં સુભાના રે,
લઇ દીક્ષા ભવિ-જન તારે, હુએ કેવલજ્ઞાન... શ્રી... ॥૪॥
મહાગોપ સત્ય નિર્યામક, વલી મહામહાના રે,
યહ ઉપમા જિનકો છાજે, તે ત્રિભુવન ભાના.... શ્રી.... ॥૫॥
પ્રતિહારજ અડ જસ શોભે, ગુણ પૈંતીસ વાના રે,
પ્રભુ ચૌતીસ અતિશય ધારી, મહાનંદ ભરાના.... શ્રી..... ॥૬॥
ભવિ અર્હન પદ કો પૂજે, નિજરુપ સમાના રે,
જિન આતમ ધ્યાને ધ્યાવે, તદ્રુપ મિલાના... શ્રી.... ॥૭॥

કાવ્ય

અખિલ વસ્તુ વિકાસન ભાસ્કરં, મદન મોહ તમસ્સુ વિનાશકમ
નવપદાવલિનામ સુભક્તિતઃ, શુચિમનઃ પ્રયજામિ વિશુદ્ધયે
મંત્ર : ઉઁ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મજરામૃત્યુ નિવારણાય
શ્રીમતેઽર્હતે જલાદિકં યજામહે સ્વાહા

શ્રી સિદ્ધ પદ પૂજા

દુહો

અલખ નિરંજન અચર વિભુ, અક્ષય અમર અમાર
મહાનંદ પદવી વરી, અવ્યય અજર ઉદાર ॥૧॥
અનંત ચતુષ્ટય રુપ લે, ધારી અચલ અનંગ
ચિદાનંદ ઇશ્વર પ્રભુ, અટલ મહોદય ચંગ ॥૨॥
અષ્ટ કર્મકો ક્ષય કરી, ફીર નહિ જગ અવતાર
સિદ્ધ બુદ્ધ સત રુપ હી, શિવ રમણી ભરતાર ॥૩॥

ઢાળ

(રાગ : નિજ સ્વરુપ જાને વિનુ ચેતન....)

સિદ્ધ સ્વરુપ જાને વિનુ ચેતન, મિટે નહીં જગકા ફેરા,
સહુ કુમત વિહંડી છાંડ દે, મમતા રંડીકા ડેરા... સિદ્ધ... ॥૧॥
ત્રિભાગોન હિં ચરણ દેહસે, જ્ઞાનમય આત્મ કેરા,
નિરાવરણ હી જ્યોતિ નિરબાધ અવગાહન વિભુ તેરા.... સિદ્ધ.... ॥૨॥

સકલ કર્મમલ દૂર કરીને, પૂરણ અડગુણ લે સંગી,
નિજગુણ પર્યાયે બોલતે, જિનમતમેં હી સતભંગી.... સિદ્ધ.... ॥૩॥
સ્વ દ્રવ્ય હી ક્ષેત્ર કાળ, સ્વભાવે સ્વપર સત્તાગિન જ્ઞાની,
નિજગુણ હી અનંતે શક્તિ, વ્યક્તિ કર મન માની... સિદ્ધ.... ॥૪॥
એક અનેક આદિ અનાદિ, અંતરહિત જિનવર વાણી,
નિજ આતમ રુપે અજ અમલ, અખંડિત સુખ ખાની... સિદ્ધ.... ॥૫॥

દુહો

પ્રદેશાંતર ફરસે નહિ, એક સમય ગતિ જાસ ।
સદાનંદમય આત્મા, પાવે શિવપુર વાસ ॥

ઢાળ (રાગ : ભૈરવી તથા કાફી-યા ગજલ-મુખ બોલ જરા...)

તું ખોજ જરા મન લાય ખરા, સિદ્ધ ઓર નહિ, તું ઓર નહિ-ટેક
અતિ પૂજ ખરા સિદ્ધચક્ર ધરા, નિજ કારણ માન અભંગ ધરા,
જલ પૂજા કરે, સબ પાપ ઝરે... સિદ્ધ.... ॥૧॥
ઉપાદાન તુહી સિદ્ધરુપ વહી હૈ, નિમિત્ત ખરો સિદ્ધચક્ર મુહી,
જબ ધ્યાતા ધ્યેય અરુ ધ્યાન મિલે.... સિદ્ધ.... ॥૨॥
બંધન છેદ અસંગ લહી, ગતિ કારણ પૂર્વ પ્રયોગ કહી,
જબ ગતિ પરિણામકા રાગ હૈ.... સિદ્ધ.... ॥૩॥
એક સમય ગતિ ઉર્ધ્વ કરી, થિર રુપ ભયે સબ વિઘ્ન જરી,
જબ જ્યોતિસે જ્યોતિ મિલે સુધીરો.... સિદ્ધ.... ॥૪॥
નિર્મળ સિદ્ધશીલાથી સહી, એક જોયણ લોકનો અંત કહી
જબ સાદિ અનંત સ્વરુપ ગહી... સિદ્ધ.... ॥૫॥
સુખકી ઉપમા જગમેં નહિ, તિણ કેવલ જ્ઞાની શકે ન કહી
જબ સહજ સમાધિકે રંગ લગે.... સિદ્ધ.... ॥૬॥
રુપાતીત સ્વભાવ ધરે, શુદ્ધ કેવલજ્ઞાન હી દર્શ વરે,
જબ આત્મારામ આનંદ ભરે..... સિદ્ધ.... ॥૭॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણે જાણવાં

આચાર્ય પદ પૂજા

દુહો

ત્રીજે પદ સૂરિ નમો, રવિ જેમ તેજ પ્રકાશ ।
કલહ કદાગ્રહ છોડીને, કરી કુમતિકા નાશ ॥

ઢાળ

રાગ : જિનવર વચનં શ્રુતિ અમતં...

સૂરિજન અર્ચન સુરતરુ કંદ, સૂરિજન... ટેક
તત્ત્વબોધ જિન આગમ ધારી, સદા નિવારી ભવ ભય ફંદ
ષટ્વર્ગે વર્ગિત ગુણ શોભે, પંચાચાર ધરે નિશ્છંદ.... સૂરિ... ॥૧॥
સૂત્રાનુસારી દીએ દેશના, ભવિ ચકોર શશિ કરતા આનંદ
ચિદાનંદ રસ સ્વાદ મગનતા, પરભાવે ન ખમે મુનિચંદ... સૂરિ... ॥૨॥
નિષ્કામી નિર્મલ શુદ્ધ ચિદ્ઘન, દર્શન જ્ઞાન ચરણ શિવકંદ
સાધે સાધ્ય ભવિકજન બોહે, ગુણ સંપત્ત નિર્મળ જિમચંદ.... સૂરિ... ॥૩॥
સહજ સમાધિ સંવર ધારી, ગત ઉપાધિ શક્તિ અમંદ
બાહ્ય-અભ્યંતર તપ ગુણ ભારી, મારી મોહ કર્મ કંદ.... સૂરિ... ॥૪॥
ષટ્ પંચાશત સંપત સોહે, ખોહે નહિ સુર રમણી વૃંદ,
જિનશાસન આધાર સુહંકર, આત્મ નિર્મળ સદાહી આનંદ... સૂરિ... ॥૫॥

દુહો

મહામંત્રકે ધ્યાનસેં, આચાર્ય પદ લીન ।
પંચ પ્રસ્થાને આતમા, અદ્ભૂત નિજ ગુણ પીન ॥

ઢાળ

રાગ : કોયલ ટહુકી રહી મધુવનમેં...

સૂરિપદ પૂજન કરો મન તન સેં, પાપ કલંક નાસે એક છીનમેં
પાંચ આચાર જે શુદ્ધા પાળે, ભીંજ ગએ સંજમ એક રંગમેં,
સત્યોપદેશ કરે ભવિજનકે, આચારજ માને મોરે મનમેં.... સૂ... ॥૧॥
વર છત્રીસ ગુણે કરી શોભે, યુગપ્રધાન શોભે મુનિ જનમેં,
જગ બોહે ન રહે ખિણ કોહે, કર્મ અરિકો હણે ઇક રગમેં.... સૂ... ॥૨॥
સદા અપ્રમત્ત ધર્મ ઉપદેશે, વિકથા કષાય નહિ નિજ મનમેં,
અમલ, અકલુષ, અમાય, અદ્વેષી, રાગ રહિત જિમ વર્ષત ઘનમેં..સૂ... ॥૩॥

સારણ વારણ નોદન કરતાં, પ્રતિનોદન દેતાં મુનિજનમેં....
પટધારી ગચ્છ થંભ આચારજ, જે માન્યા સત ભવિજન મનમેં... સૂ.. ॥૪॥
અત્થમિએ જિન સૂરજ કેવલ, ચંદ ગએ દીપક સમ તમમેં ॥
ભુવન પદારથ પ્રકટન પટુ જે, આત્મારામ આનંદ ભવનમેં.... સૂ.. ॥૫॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણે જાણવાં
ઉપાધ્યાય પદ પૂજા

દુહો

સૂત્ર અર્થ વિસ્તારણે, તત્પર શ્રી ઉવજ્ઝાય ।
નહિ સૂરિ પણ સૂરિ સમ, ગણકો અતિહિ સહાય ॥

ઢાળ (રાગ : ખમાય....)

પાઠક પદ જિન વૈન દેનં મન સમરસ ભીનો રે-ટેક
મોહ મમતા માયા સબ ભંગ, સૂત્ર અર્થ દીએ દ્વાદશ અંગ
મદન વિહંડન ધર્મ રંગ, મદ સબ તજ દીનો રે.... પાઠક.. ॥૧॥
પંચ વર્ગ વર્ગિત ગુણ ચંગ, વાદીદ્વિપ છેદન વલી સિંઘ,
ગણિ ગચ્છ ધારણ થંભ સંગ, સુર અસુર પૂજીનો રે... પાઠક... ॥૨॥
દશવિધ જતિધર્મ ધરી અંગ, ચરણ કરણ ઉપદેશક રંગ,
ધાર બ્રહ્મ નવગુપ્તિ સંગ, જિન વચ રસ પીનો રે... પાઠક... ॥૩॥
સ્યાદ્વાદસેં તત્ત્વ વિચારી, નિજ ગુણ તે પર ગુણ સબ છારી,
કરે જિણંદ શાસન ઉત્તંગ, નરભવ ફળ લીનો રે.... પાઠક... ॥૪॥
વાચન દાન કરણ અતિ સૂર, ષોડશ ઉપમા યોગ્ય સુનૂર,
દૂર કરે સબ કર્મ ચૂર, આતમપદ લીનો રે.... પાઠક... ॥૫॥

દુહો

નિકટ હોય પઢિયે સદા, જિનવર વચન અભંગ ।
સદાનંદ પાઠક પદે, લાગ્યો અવિહડ રંગ ॥

ઢાળ (રાગ : બિહાગ....)

જિણંદ મત પાઠક પૂજ સુજ્ઞાની.... ટેક
દ્વાદશ અંગ સિઝાય કરે જે, પારગ ધારક ધામી,

સૂત્ર અર્થ વિસ્તાર રસિક તે, પાઠક નમું સિરનામી... જિણંદ... ॥૧॥
અર્થ સૂત્રકે દાન વિભાગે, આચાર્ય ઉવજ્ઝાય,
ભવ ત્રીજે લહે શિવપદ સંપત્ત, નમિયે તે હર્ષાય... જિણંદ.. ॥૨॥
મૂર્ખ શિષ્ય કરે શુદ્ધ જ્ઞાની, ધ્યાની ચિદ્‌ઘન સંગી,
ઉપલકો પલ્લવ સદ્‌ગુણી કરતાં, મોહ મિથ્યાત્વ વિરંગી... જિણંદ... ॥૩॥
રાજકુમર સરિસા ગણ ચિંતક, આચારજ પદ જોગી,
ભાવના ચંદન સમરસ વચને, નિજ આતમ સુખ ભોગી... જિણંદ... ॥૪॥
જિનશાસનકો પ્રકટ કરે જગ, સ્વાધ્યાય તપ પરવીના,
આત્મારામ આનંદ કે ધ્યાતા, દેઇ નહિ મન દીના.... જિણંદ.... ॥૫॥
કાવ્ય તથા મંત્ર પ્રથમ પૂજા પ્રમાણે જાણવાં,

સાધુ પદ પૂજા

દુહો

સાધુ સંજમ ધારતા, દયા તણા ભંડાર ।
ઇન્દ્રિય દમ યુત સંજમી, નમો નમો હિતકાર ॥

ઢાળ (રાગ : મિંદ કારી...)

મુનિજન અર્ચન શુદ્ધ મન કર રે, કર રે, કર રે, કર રે....
સૂરિજન વાચકની નિત્ય સેવા, સમિતિ ગુપ્તિ શુદ્ધ ધર રે,
કામભોગ જળ દૂર તજીને, ઉર્ધ્વ કમળ જિમ તર રે, તર રે, તર રે ॥૧॥
બાહ્ય અભ્યંતર ગ્રંથિ નિવારી, મુક્તિ પંથ પગ ધર રે,
અંગ અષ્ટ ચિત્ત જોગ સમાધિ, પાપ પંક સબ ઝર રે (૪).. મુ.. ॥૨॥
સકલ વિષય વિષ દૂર નિવારી, ભવ દવ તાપ સુ હર રે,
શુદ્ધ સ્વરુપ રમણતા રંગી, નિર્મમ નિર્મદ વર રે (૪).... મુ... ॥૩॥
કાઉસ્સગ મુદ્રા ધીર ધ્યાનમેં, આસન સહજ સુથીર રે,
તપ તેજે દીપે દયા દરિયો, ત્રિભુવન બંધુ સુગીર રે (૪).. મુ.. ॥૪॥
ઐસો મુનિપદ પૂજ સુહંકર, આત્મ આનંદ ભર રે
શત્રુ મિત્ર સમ જન્મ મરણકો, જગત મોક્ષ ઇક કર રે (૪)... મુ.. ॥૫॥

દુહો

ક્ષમા મુક્તિ ઋજુ નમ્રતા, સત્ય અકિંચન શર્મ ।
તપ સંજમ લઘુ રાગણતા, બ્રહ્મચર્ય મુનિ ધર્મ ॥

ઢાળ (રાગ : આઇ ઇંદ્ર નાર કર કર શૃંગાર....)

ચિદઘન આનંદ મુનિરાજ, વંદ સબ કટકંદ ભવિ પૂજ રંગ
મનમેં ઉમંગ સમતા રસ ભીના... ચિદ્.... ॥ટેક॥

જિન તરુફૂલે ચૈત ભૃંગ, આત્મ સંતોષ અધિક રંગ,
વિન પીડિ લે મકરંદ ચંગ, હો કે આનંદ ગોચર ઠર લીના.... ચિદ.... ॥૧॥
કષાય ટાળ પણ ઇન્દ્રિય રોધ, ષટ કાય પાર મુનિ શુદ્ધ બોધ,
સંજમ સત્તર મન શુદ્ધ, ભયે રણમેં જોધ, મનમેં નહિ દીના.. ચિદ.. ॥૨॥
અઢાર સહસ શિલાંગ ધાર, જયણા યુત અચલ આચાર પાર
નવવિધ ગુપ્તિસે બ્રહ્મકાર, આતમ ઉજાર ભવ વન દવ દીના... ચિદ.. ॥૩॥
જે દ્વાદશ વિધ તપ કરત ચંગ, દિન દિન શુદ્ધ સંયમ ચડિત રંગ,
સોનાની પેરે ધરે પરિખ ચંગ, ચિત્તમેં અભંગ સંજમ રસ લીના.. ચિદ.. ॥૪॥
દેશકાળ અનુમાન નંદ, સંયમ પાલે મુનિરાજ ચંદ,
મિટે હર્ષ શોક પ્રમાદ ધંધ, આત્મ આનંદ અનુભવ રસ પીના.... ચિદ.. ॥૫॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણે જાણવાં

સમ્યગ દર્શન પદ પૂજા

દુહો

જિનવર ભાષિત તત્ત્વમેં, રુચિ લક્ષણ ચિત્તધાર ।
સમ્યગ દર્શન પ્રણમિએ, ભવદુઃખ ભંજનહાર ॥

ઢાળ (રાગ : થારી ગઇ રે અનાદિ નિંદ-માઢ...)

મિટ ગઇ રે અનાદિ પીર, ચિદાનંદ જાગો તો સહી.... ટેક
વિપરીત કદાગ્રહ મિથ્યા રુપ જે, ત્યાગો તો સહી....મિટ... ॥૧॥
દર્શન વિના જ્ઞાન નહિ ભવિને, માનો તો સહી,
વિના જ્ઞાનકે ચરણ ન હોવે, જાનો તો સહી... મિટ.... ॥૨॥
નિશ્ચય કરણ રુપ જસ નિર્મલ, શક્તિ તો સહી
અનુભવ કરત રુપ સબ છંડી, વ્યક્તિ તો સહી.... મિટ... ॥૩॥
સત્તા શુદ્ધ નિજ ધર્મ પ્રગટ કર, છાનો તો સહી,
કરણ રુચિ ઉછલે બહુમાને, છાનો તો સહી... મિટ... ॥૪॥
સાધ્ય દૃષ્ટ સર્વ કરણી કારણ, ધારો તો સહી
તત્ત્વજ્ઞાન નિજ સંપત્ત માની, ઠારો તો સહી.... મિટ... ॥૫॥

આત્મારામ આનંદ રસ લીનો, પ્યારો તો સહી,
જિનવર ભાષિત સત્ય માનકર, સારો તો સહી... મિટ... ॥૬॥

દુહો

દેવ ધર્મ તત્ત્વકી, સદ્‌હણા પરિણામ ।
સાતો મિલકે બન ગએ, સમ્યગ દર્શન નામ ॥

ઢાળ

(રાગ : ખરજ, નિશદિન જોઉં વાટડી...)

સમ્યગ દર્શન પૂજલે, જિમ મિટે મન ઝોલા... ॥ટેક॥
મલ ઉપશમ ખય ઉપશમેં, ખયસે દગ ખોલા,
ત્રિવિધ ભંગ સમ દર્શને, જિનવર ઇમ બોલા.... સમ્યગ.. ॥૧॥
જિન ધર્મો દઢ સંગસે, અનુભવ રસ ધોલા,
નિજ પરસત્તા જ્ઞાનસે, જિમ કૃમિ રંગ ચોલા.... સમ્યગ.... ॥૨॥
પાંચ વાર ઉપશમ લહે, ક્ષય ઉપશમ ઝોલા
સંખ્યાતીત સોજાણીએ, ક્ષય ઇન્દ્ર અમોલા...સમ્યગ.... ॥૩॥
જસ વિન જ્ઞાન અજ્ઞાન હૈ, વૃત્તિ તરુ નવિ મૌલા
સુખ નિર્વાણ ન ભવિ લહે, સમકિત વિન ભોલા... સમ્યગ.. ॥૪॥
સડસઠ બોલે અલંકર્યો, જ્ઞાન ચરણ અંદોલા
ભવ વન મિથ્યા દહનકો, દાવાનલ તોલા..... સમ્યગ... ॥૫॥
સબ કરણીકા મૂલ હૈ, શિવપંથ અમોલા
દર્શન તેહીજ આતમા, આતમ રંગ રોલા.... સમ્યગ... ॥૬॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણે જાણવાં

જ્ઞાન પદ પૂજા

દુહો

મિથ્યા મોહ કુપંથ હિ, અજ્ઞ તિમિર કરે દૂર ।
નિજ પરસત્તા સહુ લહે, જ્ઞાન હી નિર્મલ સૂર ॥

ઢાળ (રાગ : ભૈરવી, લાગી લગન કહો...)

જ્ઞાન સુહંકર ચિદ્‌ઘન સંગી, સમભંગી મત સાર રે,
શુદ્ધ જ્ઞાનસે મિટે, જ્ઞાનાવરણ વિકારે રે,
ષટ્‌દ્રવ્ય નાના બોધ સ્વરુપે, નિજ ઇચ્છા સબ વારે રે.... જ્ઞાન... ॥૧॥

ગુરુ સેવાસે યોગ્યતા પ્રગટે, હેય ઉપાદેય કારે રે,
જ્ઞેય અનંત સ્વરુપે ભાસે, દિપ તિમિર જિમ ટારે રે... જ્ઞાન.. ॥૨॥
નિત્યાનિત્ય નાશ અવિનાશી, ભેદા ભેદ અભં રે
એક અનેક હી રુપ અરુપી, સ્યાદ્વાદ નયસંગી રે..... જ્ઞાન.. ॥૩॥
અર્પિતાનર્પિત મુખ્ય ગૌણતા, સાધન સિદ્ધ વિરંગી રે
વાચ્યાવાચ્ય સઅંશ નિરંશી, આનંદઘન દુઃખ રંગી રે... જ્ઞાન.. ॥૪॥
વિભાવ સ્વભાવી શુદ્ધ સ્વભાવી, વીતરાગ જડ સંગી રે
સંશય સર્વ હી નિવારે, આત્મ સમરસ ચંગી રે... જ્ઞાન... ॥૫॥

દુહો

સૂત્ર સંયુત્ત સુચીવત, કચવર પિંડ મઝાર ।
વિનસે નહિ તિમ શ્રુત યુત, પામે ભવનો પાર ॥

ઢાળ (રાગ : કંકણ ખોલ દેઉ મહારાજ....)

સબમેં જ્ઞાનવંત વડવીર, કાટે સકલ કર્મ જંજીર - ॥ટેક॥
ભક્ષા ભક્ષ ન જે વિણ જાને, ગમ્યા ગમ્ય નહિ પિછાને
કાર્યાકાર્ય ન જાને કીર.... સબમેં.... ॥૧॥
પ્રથમે જ્ઞાન હી દયા પિછાને, અજ્ઞાની નર સો નહીં જાને,
ઐસે કહે સિદ્ધાંતે વીર.... સબમેં... ॥૨॥
શ્રદ્ધા સકલ કિયાકા મૂલ, તિસકા મૂલ હી જ્ઞાન અમૂલ
સચ્ચા જ્ઞાન ધરો મન ધીર... સબમેં.... ॥૩॥
પાંચો જ્ઞાનમેં શ્રુત પ્રધાન, સ્વપર પ્રકાશે તિમિર મિટા ન
જગમેં અતિ ઉપગારી હીર... સબમેં... ॥૪॥
લોકાલોક પ્રકાશન હારા, ત્રિભુવન સિદ્ધિ રાજ સુખ ભારા,
સતચિદ આત્મારામ ગંભીર.... સબમેં.... ॥૫॥

કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણે જાણવાં

ચારિત્ર પદ પૂજા

દુહો

સકલ જન્મ પૂરણ કરે, નહીં વિરાધે લેશ ।
આરાધક ચારિત્રકો, એ જિનવર ઉપદેશ ॥

ઢાળ (રાગ : વસંત....)

બદે કછુ કરલે કમાઇ રે, જાતે નરભવ સકલ ઠરાઇ, બદે કછુ કર લે કમાઇ...॥
જ્ઞાન તણાં ફલ ચરણ સુરંગા, નિરાશંસતા થાઇ
આશ્રવ રોધે ભવાંબુધિ તરીએ, યાન પાત્ર સુખદાઇ.... બદે... ॥૧॥
ધારો ચરણ નહિ મીલે મોલે, રંક રાજ્ય પદ દાઇ,
બારહ અંગ પઠે જસ મહિમા, ક્યોં કર વરની જાઇ.... બદે.... ॥૨॥
તત્ત્વરમણ જસ મૂલ સુહંકર, પર રમણા મિટ જાઇ
સકલ સિદ્ધિ અનુકૂલ હુએ જબ, સમ દમ સંયમ પાઇ.... બદે.... ॥૩॥
સામાયિક આદિ પંચ ભેદ હૈ, દશવિધ ધર્મ સુહાઇ,
સંવર સમિતિ ગુમિ આદિ લે, એ જસ નામ પરજાઇ... બદે.... ॥૪॥
અકષાય અતિ ઉજ્જ્વલ નિર્મળ, મદન કદન ચિત્તલાઇ,
આત્મારામ આનંદકે દાતા, ચારિત્ર પદ મન ભાઇ.....બદે... ॥૫॥

દુહો

દેશ સર્વવિરતિ ભલી, ગૃહી યતિ અભિરામ ।
તે ચારિત્ર સદા જપો, કીજે તાસ પ્રણામ ॥

ઢાળ (રાગ : ડુમરી-બ્રહ્મ જ્ઞાન નવિ જાના રે....)

ચારિત્ર મુજ માના રે ભવિકા ચારિત્ર મુજ માના... ॥ટેક॥
તૃણ પરે જે સબ સુખ છંડી, ષટ્‌ખંડ કેરા રાના રે,
ચક્રવતી સંયમ સિરી વરીયા, ચારિત્ર અત્રે સુખ દાના રે... ચારિત્ર.. ॥૧॥
રંક હુઆ ચારિત્ર આદરે, ઇંદ નરિંદ પૂજાના રે
અશરણ શરણ ચારિત્ર હી વંદુ, સત ચિદ આનંદ ભરાના રે..ચારિત્ર.. ॥૨॥
બારહ માસ સંયમ પર્યાયે, અનુત્તર સુખ હી કમાના રે,
શુકલ શુકલ અભિજાત્ય તે ઉપર, સો ચારિત્ર મહાના રે.... ચારિત્ર.. ॥૩॥
ચય તે અષ્ટ કર્મકા સંચય, રિકત કરે સબ થાના રે,
ચારિત્ર નામ નિરુક્તિએ ભાખ્યો, તે વંદુ ગુણ છાના રે.. ચારિત્ર... ॥૪॥
ચારિત્ર સોઇ આત્મા માનો, નિજ સ્વભાવ રમાના રે,
મોહ વને નહિ ભ્રમણ કરત હૈ, તબ તું આત્મારાના રે... ચારિત્ર... ॥૫॥

સમ્યકત્વ તપ પદ પૂજા

દુહો

કર્મદ્રુમ ઉન્મુલને, વર કુંજર અતિરંગ ।
તપ સમૂહ જયવંત હી, નમો નમો મન ચંગ ॥

ઢાળ (રાગ : રામકલી-તેરો દરસ ભલે પાયો...)

શ્રી તપ મુજ મન ભાયો, આનંદકર.. ટેક
ઇચ્છા રહિત કષાય નિવારી, દુર્ધ્યાન સબ હી મિટાયો
બાહ્ય અભ્યંતર ભેદ સુહંકરુ, નિર્હેતુક ચિત્ત છાયો... આનંદકર... ॥૧॥
સર્વ કર્મકા મૂલ ઉખારી, શિવરમણી ચિત્ત લાયો,
અનાદિ સંતતિ કર્મ ઉચ્છેદી, મહાનંદ પદ પાયો.... આનંદકર.. ॥૨॥
યોગ સંયોગ આહાર નિવારી, અક્રિયતા પદ આયો
અંતર મુહૂરત સર્વ સંવરી, નિજ સત્તા પ્રકટાયો... આનંદકર.. ॥૩॥
કર્મ નિકાચીત છિનકમેં જા રે, ક્ષમા સહિત સુખદાયો
તિસભવ મુક્તિ જાને જિણંદજી, આદર્યો તપ નિરમાયો... આનંદકર.. ॥૪॥
આમોસહિ આદિ સબ લબ્ધિ, હોવે જાસ પસાયો
અષ્ટ મહાસિદ્ધિ નવનિધિ પ્રગટે, સો તપ જિનમત ગાયો... આનંદકર.. ॥૫॥
શિવસુખ ફલ નરવર સંપદ, પુષ્પ સમાન સુભાયો
સો તપ સુરતરુ સમ નિત્ય વંદુ, મનવાંછિત ફલ દાયો.. આનંદકર.. ॥૬॥
સર્વ મંગલમેં પહિલો મંગલ, જિનવર તંત્ર સુગાયો
સો તપપદ ત્રિંહુકાલમેં નમીએં, આતમરામ સહાયો... આનંદકર... ॥૭॥

દુહો

ઇચ્છારોધન સંવરી, પરિણતિ સમતા જોગ ।
તપ હૈ સો હીજ આતમા, વરતે નિજ ગુણ ભોગ ॥

ઢાળ (રાગ : સોરઠ....)

જિનજીને દીની માને એક જરી, એક ભુજંગ પંચ વિષ નાગણ
સૂંઘત તુરત મરી.... જિનજીને... ॥ટેક॥
સમતા સંવર પર ગુણ છારી, સમરસ રંગ ભરી
અચલ સમાધિ તપ પદ રમતા, મમતા મૂરજરી... જિનજીને... ॥૧॥

યોગ અસંખ્ય હી જિનવર ભાષિત, નવપદ મુખ્ય કરી
કર અવલંબન ભવિ મન શુદ્ધે, કર્મ જંજીર જરી.. જિનજીને.. ॥૨॥
આગમ નોઆગમ કરી ભેદે, આતમ રમણ કરી
સમનય સપ્તભંગી અનઘ વર ઘટમેં હી રિદ્ધિ ધરી... જિનજીને.. ॥૩॥
એ નવપદ શુદ્ધ અર્ચનકરકે નિજ ઘટમાંહે ધરી
ચિદાનંદઘન સહજ વિલાસી ભવવન દાહકરી... જિનજીને ॥૪॥
સિરિપાલ સિધ્ધચક્ર આરાધી મન તન રોગ હરી
નવભવાંતર શિવકમલા લે આત્માનંદ ભરી...જિનજીને ॥૫॥

કળશ

(રાગ : ભવિ વંદો જિણંદ જસ વરણીને)

ભવિ વંદો જિણંદ મત કરણીને - ટેક
ઇમ મંડલ નવપદ ગુણવરણી, ચાર ન્યાસ દુઃખ હરણીને - ભવિ... ૧
સમ્યક સાત નયે સબ જાણી, આદરી કુમતિ વિહરણીને - ભવિ... ૨
શ્રી તપોગચ્છ નભોમણિ વર મુનિપતિ, વિજયસિંહ સૂરિ ચરણીને - ભવિ...૩
સત્ય કપૂર ક્ષમા જિન ઉત્તમ, પદ્મ રુપ અઘ ટરણીને - ભવિ... ૪
કીર્તિ કસ્તુર સુગંધી, મણિ તિમિર જગ હરણીને - ભવિ... ૫
શ્રી ગુરુ બુધ્ધિ વિજય મહારાજા વિજયાનંદ જિનસરણીને - ભવિ... ૬
જીરા ગામ તિહાં સંઘ જયંકર, સુખસંપત ઉદય કરણીને - ભવિ... ૭
તિનકે કથનસે રચનાકીની, સુગમ રીત અઘ હરણીને - ભવિ... ૮
વસુ યુગઅંક ઇંદુ શુભવર્ષે, પટ્ટી નગર સુખ ધરણીને - ભવિ.... ૯
રહી ચૌમાસા યહ ગુણ ગાયા, આતમ શિવવધૂ વરણીને - ભવિ... ૧૦
કાવ્ય તથા મંત્ર પહેલી પૂજા પ્રમાણે જાણવા

પંડિત માણેક વિજયજી કૃત નવપદપૂજા

અરિહંત પદ પૂજા

દુહો

પ્રણમીવિશ્વંભરવિભુ શ્રી ચિંતામણિ પાસ
સિધ્ધચક્ર ગુણ ગાઇશુ ધરી માનસ ઉલ્લાસ..... ૧
અરિહા સિધ્ધ સૂરીશ્વરુ વાચક ગુણગણધામ
વાચંયમ પ્રણમુ સદા તિમ દર્શન અભિરામ.....૨
જ્ઞાન ચરણ તપ સુખકરુ એ નવપદ જગસાર

ભાવધરી આરાધતા પામીજે ભવપાર.... ૩
જેહથી સાધ્વસ ઉપશમે દુષ્કૃત દુઃખ પલાય
તે નવપદ નમી એ ભવિ થિર કરી મન વચ કાય...૪
તરવા ભવ પયોનિધિ વરવા મંગલમાલ
પૂજા નવપદની રચુ ધરતો ભાવ વિશાલ....૫
વીતરાગ ત્રિભુવનધણી, પરમેષ્ઠીમાં મુખ્ય
તેણે પ્રથમ જિન પૂજીએ, જિમ લહીએ શિવસૌખ્ય....૬

ઢાળ (રાગ : સંભવ જિન અવધારીએ....)

ભવિયણ અરિહા વંદીએ, કરુણાકર ભગવંત... સલુણે
પારંગત પરમાતમા, બોધ અનંત ભદંત સલુણે... ભવિ... ॥૧॥
જેહનાં કલ્યાણક દિને, નરકે પણ ઉદ્યોત સલુણે... ભવિ... ॥૨॥
તરણ શરણ ભવિ જીવને, તારણ જે ભવપોત સલુણે.. ભવિ.. ॥૩॥
અમૃતરસ સમ દેશના, જે દિયે જગ ઉપગાર સલુણે... ભવિ.. ॥૪॥
પ્રાતિહારજ અડ શોભતા, વર્જીત દોષ અઢાર સલુણે... ભવિ... ॥૫॥
ચાર અતિશય સહજના, નિર્જર કૃત ઓગણીશ સલુણે.. ભવિ... ॥૬॥
અગિઆર કર્મ ખપ્યા થકી, અતિશય સહજ ચોત્રીસ સલુણે.. ભવિ... ॥૭॥
ચિત્ર શિખંડી જ સારીખા, જીહ સહસવલી થાય સલુણે... ભવિ... ॥૮॥
તો પણ ગુણ જિનવરતણા, કીણહિ યે ન ગણાય સલુણે... ભવિ... ॥૯॥
જિન માણેક પરમેશને, પૂજે જે ત્રણ કાળ.... ભવિ... ॥૧૦॥
તે જિન કર્મ હણી વરે, શિવરમણી વરમાળ... ભવિ... ॥૧૧॥

કાવ્ય કલ્યાણમાલા કમલાવદાન્યં, નરેંદ્ર નાગેંદ્ર સુરેંદ્ર માન્યં
સંસાર દાવાનલ નીર ચક્રં, નમામિ નિત્યં વર સિદ્ધચક્રં
મંત્ર – ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરુષાય પરમેશ્વરાય જન્મ જરા મૃત્યુ નિવારણાય શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલં, ચંદનં, પુષ્પં, ધૂપં, દીપં, અક્ષતં, નૈવેધં, ફલં, યજામહે સ્વાહા

સિદ્ધ પદ પૂજા

દુહા

સકલ કર્મ મલ ધોઈને, પામ્યા શુદ્ધ સ્વભાવ
નિત્ય નમો તે સિદ્ધને, ભવિજન ધરી બહુભાવ ॥૧॥
લોકશિખર ફરસી રહ્યા, મુક્તિ મહેલાકંત, અનંત સુખને અનુભવે, નમો સિદ્ધ ભગવંત (૨)

ઢાળ

(રાગ : અલૈયા બિલાવર, મૈં કિનો સહી...)

પરમાનંદ પરમપદ ભોકતા, દર્શન જ્ઞાન અનંત,
જિનવરને પણ માન્યપણે જે, જ્યોતિ સ્વરુપ ભદંત
મેં કિનો સહી સિદ્ધ શરણ ગુણવંત ॥૧॥
અલખ અગોચર અચલ અકામી, અવિકારી ભગવંત
અવિનાશી અકલંક અમોહિ, આતમરામી સંત... મેં કીનો.... ॥૨॥
અજર અમર વચનાતીત હુવા, ગતનિદ્રા ભય રોગ
અકોહિ, અમાનિ, અમાયિ, અલોભી, અમલ અનાશી અભોગ... મેં કીનો.. ॥૩॥
બંધ ઉદય ઉદીરણ સત્તા, કરમ ભરમ કરી અંત,
એક સમયમાં સિદ્ધિ વર્યા જે, ભાંગે સાદિ અનંત અભોગ.. મેં કીનો... ॥૪॥
પન્નર ભેદે વિચારી વદે, સિદ્ધને જે નરનાર,
માણેકવિજય કહે તે પામે, ભીમ ભવોદધિ પાર અભોગ.. મેં કીનો... ॥૫॥
મંત્ર અને કાવ્ય પહેલી પૂજા પ્રમાણે

આચાર્ય પદ પૂજા

દુહો

દ્વાદશ અંગ ઉપાંગ, સૂત્ર અર્થનાં જાણ
દશ રુચી શિક્ષા દુગ લહે, આચારજ ગુણખાણ ॥૧॥
બાર ભાવનાં ભાવતા, પડિમા વહતા બાર
બારે તપ તપતા સૂરિ, વંદુ વારંવાર ॥૨॥

ઢાળ

(રાગ : એ ઉંચોને અભબૈલો રૈ, કામણગારો કાનુડો...)

તુમે આચારજ પદ વંદો રે, હો મનમાન્યા મોહનીયા
જિમ પાપ કલાપ નિકંદો રે, હો મનમાન્યા મોહનીયા
જે પંચ મહાવ્રત પાલે રે, હો મનમાન્યા મોહનીયા
સમિતિ પાંચે સંભાલે રે, હો મનમાન્યા મોહનીયા.... તુમે... ॥૧॥
ત્રણ ગુપ્તિને આદરવા રે હો મન, વળી પંચાચારને ધરતાં રે હો મન,
પણ ઇન્દ્રિય તુરંગમ દમતાં રે હો મન, નવ બ્રહ્મગુપ્તિ શું રમતાં રે હો મન... ॥

કોધાદિક ચઉથી ન્યારાં રે હો મન, એ છત્રીસ ગુણ ભંડારા રે હો મન,
સહે બાવીસ પરિષહ ભારી રે હો મન, અંતરગ્રંથી પરિહારી રે હો મન... ॥૩॥
સત્તાવીશ મુનિ ગણધારી રે હો મન, નવકોટી શુદ્ધાહારી રે હો મન,
બારસેં છન્નુ ગુણ ભરીયાં રે હો મન, મદ મોહ રહિત ગણધરીયાં રે હો મન.. ॥૪॥
સાયર પેઠે ગંભીરા રે હો મન, મેરુ મહીધર સમ ધીરા રે હો મન,
વરજ્ઞાન સમાધિ ઉદારારે હો મન, સૂરિ જિનશાસન શણગારા રે હો મન.. ॥૫॥
ભવ ત્રીજે ભવજલ પારા રે હો મન, લહે ભાવાયારજ સારાં રે હો મન,
તસ પદ નમી ભાવ અમંદે રે હો મન, મુનિ માણેક નિત આનંદે રે હો મન... ।૬॥
મંત્ર અને કાવ્ય પહેલી પૂજા પ્રમાણે

ઉપાધ્યાય પદ પૂજા

દુહો

ચાર કષાયને પરિહરે, પાલે મહાવ્રત પંચ
દશવિધ ધર્મ ધરે સદા, નહી જસ મોહ પ્રપંચ ॥૧॥
અંગોપાંગ ભણાવતા, શિષ્ય વર્ગને જેહ
તે પાઠકને વંદતા, થાય કલેષનો છેહ ॥૨॥

ઢાળ

(રાગ : નિશદિન જોઉં વાટડી...)

પાઠક પદ પ્રણમો તુમે, ભવિયાં ઘન ભાવે,
જેહ સૂરીશ્વર આગળે, યુવરાજ કહાવે... પાઠક... ॥૧॥
મદ આઠે દૂરે તજે, ખિણ કોહ ન લાવે,
છાંડે પ્રમાદને ભાવના, ભલી પણવીસ ભાવે.... પાઠક... ॥૨॥
સમય ઉચિત મુનિ વૃંદને, સિદ્ધાંત ભણાવે,
પાષાણ સમ જડ શિષ્યને, કૃતિ રત્ન બનાવે... પાઠક.... ॥૩॥
બાર ભેદે તપ જે કરી, નિજ કર્મ ખપાવે,
વિહાર નવ કલ્પી કરે, દ્વાદશાંગને ધ્યાવે.... પાઠક.... ॥૪॥
પરવાદી કરી કેસરી, જિન ધર્મ દીપાવે,
વયણ સુધારસે લોકનાં, સંતાપ શમાવે.... પાઠક... ॥૫॥
ઉપમા સોલે સોહતા, બહુશ્રુત ગુણ ધાવે
તે વાચક પદ વંદતા, ભવ ભવ દુઃખ જાવે.... પાઠક... ॥૫॥

ગુણ પચવીશે જે ભર્યાં, સમતા રસ નહાવે
ભાવ વાચક ત્રીજે ભવે, અવિચલ પદ પાવે.... પાઠક... ॥૬॥
માનવ દાનવ દેવતા, જેહના ગુણ ગાવે,
માણેક હરખે તેહને, નિત નિત શીર્ષ નમાવે... પાઠક.... ॥૭॥

મંત્ર અને કાવ્ય પહેલી પૂજા પ્રમાણે

મુનિ પદ પૂજા

દુહો

કર્મશત્રુ હણવા ભણી, પહેર્યો મુનિવર વેશ
ભવ્ય જીવ પ્રતિબોધતાં, વિચરે દેશ વિદેશ ॥૧॥
આણા શ્રી અરિહંતની, શિર પર વહતા જેહ
તેહ શ્રમણને સેવતાં, લહીએ શાશ્વત ગેહ ॥૨॥

ઢાળ

(રાગ : ગોડી–તોરણ આઇ કયું ચલે રે....)

ધન ધન મુનિરાજને રે, સાધે જે શિવપંથ સલુણા
બહિરંતર ગ્રંથી તજીરે, જેહ થયા નિર્ગ્રંથ સલુણા ॥૧॥
જિન જિમ મુનીવર વંદીએ રે, તેમ તેમ નાસે પાપ સલુણા
પરિષહ ઉપસર્ગ સહે રે, સોહં પદ કરે જાપ સલુણા ॥૨॥
પાપ નિયાણાથી દૂરે રે, પરિહરે આઠ પ્રમાદ સલુણા
સંવરમાં વર્તે સદા રે, નહિ જસ હર્ષ વિષાદ સલુણા ॥૩॥
પંચ સમિતિ સમિત્તા રહે, પાલે પંચાચાર સલુણા
ટાલી દોષ બાયાલને રે, શુદ્ધ લહે આહાર સલુણા ॥૪॥
ઘોર અભિગ્રહને ધરે રે, વારે અતિક્રમ ચાર સલુણા
વ્રત દૂષણ નવિ આચરે રે, તે મુનિ તારણહાર સલુણા ॥૫॥
સમતા સંગ શું જે રમે રે, દમતા ઇંન્દ્રિય ગ્રામ સલુણા
સ્યાદ્વાદ મત જાણતાં રે, સત્તાવીશ ગુણધામ સલુણા ॥૬॥
ખંત્તિ મુત્તિ બ્રહ્મ શૌચતા રે, અક્કવ મદવ સત્ય સલુણા
અકિંચન તપ સંયમી રે, ધર્મ ધરે દશ નિત્ય સલુણા ॥૭॥
આગમને અભ્યાસતા રે, ષટકાયનાં પ્રતિપાલ સલુણા
યોગવહન ક્રિયા વદે રે, છંડી સવિ જંજાલ સલુણા ॥૮॥

એવાં વ્રતી અણગારને રે, જે પ્રણમે ધરી નેહ સલુણા
કેવલ માણેક તે લહે રે, આણી કર્મનો છેહ સલુણા ॥૯॥

મંત્ર અને કાવ્ય પહેલી પૂજા પ્રમાણે

દર્શન પદ પૂજા

દુહો

જેમ ગિરિમાં સુરગિરિ વડો, જ્ઞાનમાં કેવલજ્ઞાન
તરુગણમાં સુરતરુ વડો, દાનમાં અભય પ્રધાન ॥૧॥
વિમલાચલ સર્વતીર્થમાં, તીર્થપ દેવ મઝાર
સઘલા ગુણમાંહે વડો, તીમ સમકિત ગુણસાર ॥૨॥

ઢાળ

(રાગ : ત્રીજે ભવ વર થાનક તપ કરી...)
જેહથી મોહની દૂરે નાસે, ભવ ગણતીએ ગણાય,
તે સમ્યગ દર્શન પદ નમતાં, જન્મ મરણ દુઃખ જાય
ભવિકા ! નિર્મલ દર્શન કીજે, જિમ અક્ષય સુખ લીજે રે.. ભવિકા... ॥૧॥
ચરણ રહિત સિદ્ધિ પદ પામે, સમકિત રહિત ન કોય,
નાણ નહી સમકિત વિણ લેખે, કિરિયા પણ નવિ હોય રે... ભવિકા.. ॥૨॥
અંતર્મુર્હૂત પણ જે પ્રાણી, ફરસે દર્શન સોય,
અડધા પુદગલ પરિયટ્ટમાં તે, નિશ્ચિત રે ભવ તોય રે... ભવિકા.. ॥૩॥
સડસઠ ભેદે અલંકર્યો જે, ગુણ અનંતની ખાણ
દુવિધ ધર્મનું મૂલ વલી તે, સમકિત દર્શન જાણ રે... ભવિકા... ॥૪॥
અરિહંત ભક્તિ સુગુરુની સેવા, સંઘ સયલ બહુમાન,
તે સવિ સમકિત નિર્મલકારક, અવિચલ પદવી નિદાન રે... ભવિકા... ॥૫॥
કેવલી ભાષિત વયણની શ્રદ્ધા, કરીએ મન વચ કાય
અવિરત જિન માણેકપદ પૂજી, હરીએ સર્વ સમુદાય રે.. ભવિકા.. ॥૬॥

જ્ઞાન પદ પૂજા

દુહો

જ્ઞાન જગતમાં દિવડો, ભાસન સવિ અવદાત,
જ્ઞાન થકી સવિ જાણીએ, સ્વર્ગ નરકની વાત ॥૧॥
પહેલું જ્ઞાન પછી દયા, દશવૈકાલિક વાણ,
જ્ઞાન વિના ક્રિયા કરે, તે નવિ હોય પ્રમાણ ॥૨॥

ઢાળ (રાગ : નમો રે નમો શ્રી શત્રુંજય ગિરીવર....)

જ્ઞાનથી આતમ નિર્મળ હોવે, જ્ઞાન પરમ આધાર રે,
જ્ઞાને હેય ઉપાદેય લહીયે, તીમ નિશ્ચય વ્યવહાર રે,
નમો રે નમો સુખકર નાણપદને ॥૧॥
તત્ત્વા તત્ત્વને જ્ઞાનથી લહિયે, ભક્ષાભક્ષ વિચાર રે,
પ્રગટપણે જ્ઞાને સવિ ગ્રહિયે, જ્ઞાન થકી ભવપાર રે.... નમો... ॥૨॥
અજ્ઞાણ ઘોર તમો ભર ટાલણ, નાણ અભિનવ ભાણ રે,
જ્ઞાન તણી પરિણતી થકી જ્ઞાની, પદ પામે નિર્વાણ રે... નમો... ॥૩॥
બહુ ક્રોડ વરસે અજ્ઞાની, કર્મ ખપાવે જેહ રે,
જ્ઞાની એક જ સાસો સાસે, કર્મ કરે ક્ષય તેહ રે... નમો... ॥૪॥
મતિ શ્રુત અવધિ મનઃપર્યવ, પંચમ કેવલ નાણ રે
ભેદ એકાવન તેહ તણા તુમે, સમજો ચતુર સુજાણ રે.... નમો... ॥૫॥
જ્ઞાનતણી આશાતના વરજી, કરીએ ભક્તિ ઉદાર રે
ગુણ માણેક મંદિર પ્રભુજી, નિસ્તરીએ સંસાર રે... નમો... ॥૬॥
મંત્ર અને કાવ્ય પહેલી પૂજા પ્રમાણે

ચારિત્ર પદ પૂજા

દુહો

હવે નમો પદ આઠમે, સુખદાયક ચારિત્ર ।
ચારિત્ર પદ જસ મન વસ્યું, તસ નર જન્મ પવિત્ર ॥૧॥
સાર્વભૌમ પણ તૃણ પરે, છંડી મુખ ષટ્ ખંડ ।
ચરણ ધર્મને આદરે, હણવા કર્મ પ્રચંડ ॥૨॥

ઢાળ

(રાગ : શ્રી સીમંધર સાહિબ આગે....)

ચારિત્ર પદને વંદન કીજે, મેલી સકળ પ્રમાદ,
રંકને રાય કરે જે તેમ વળી, દુર્ગતિનો અવસાદ રે
ભવિયાં ! સંજમ શું ચિત્ત લાવો, જિમ પરમાનંદ પાવો રે... ભ.. ॥૧॥

દેશ સર્વ ભેદ જિન ભાખે, ચારિત્ર દુગ નિર્માય,
દેશ ચરણ વ્રત બાર ગ્રહીને, પણ મહાવ્રત મુનિરાય રે... ભ.. ॥૨॥

દેશવિરતિ વૈમાનિક થાવે, ઇતર લહે શિવરાજ,
અશરણ શરણ ચરણ અઘહારી, ભવસાયરમાં જહાજ રે.... ભ.... ॥૩॥

રંક તણે ભવ સંપ્રતિ રાજે, ભાવ વિના વ્રત લીધ,
તો પણ અંત સમાધિ મરણથી, રાજ સુખામૃત પીધ રે.. ભ... ॥૪॥

અષ્ટકર્મ ચય રિક્ત કરે જે, નિરુત્તે ચારિત્ર નામ
તે ચારિત્રને હું નિત્ય વંદું, મંગલા કમલા ધામ રે... ભ.... ॥૫॥

સત્તરભેદ છે સંજમ કેરા, સિત્તેર ભેદ પણ હોય,
જિન માણેક ભગવંતે ભાખ્યા, શ્રી સિદ્ધાંતે જોય રે.... ભ.... ॥૬॥

મંત્ર અને કાવ્ય પહેલી પૂજા પ્રમાણે

તપ પદ પૂજા

દુહો

જિમ પાવક સંજોગથી, હાયેક નિર્મલ થાય ।
તિમ વર તપ તપવા થકી, કિલષ્ટ કર્મ મલ જાય ॥૧॥

તપથી આમય ઉપશમે, તપથી ટળે પ્રત્યૂહ
તપથી લબ્ધિ ઉપજે, તપથી મળે સુખ વ્યૂહ ॥૨॥

ઢાળ

(રાગ : વસંત, ધુમાર-વીર કુંવરની વાટડી કોને કહીએ....)

ઘટમાં સમતા રાખીને તપ કરીએ, તપ કરીએ રે તપ કરીએ,
માયા દૂરે પરિહરિએ, તરીએ ભવ પાથ... ઘટમાં.... ॥૧॥

તપ ગુણથી દુઃખાવલી દૂર જાવે, સુરપતિ નરપતિ વશ થાવે,
ધન રિદ્ધિ સિદ્ધિ ઘર આવે, નિત મંગલ માળ.... ઘટમાં.. ॥૨॥

સર્વમંગલમાં પહેલું મંગલ જાણો, ઇમ બોલે ત્રિભુવન રાણો
તપ ગુણને રોજ વખાણો, ત્રણ જોગ સંભાર... ઘટમાં.... ॥૩॥

તે ભવમાંહી જ્ઞાનથી અરિહંતા, મહોદય પદવી જાણંતા
તોયે તપ ઘોર તપંતા, તપ મહિમા અનંત.... ઘટમાં... ॥૪॥
વર્ધમાન તપ પૂરવ ભવે કીધો, શ્રી ચંદ્રે બહુ સુખ લીધો,
નિજ સઘળો મનોરથ સિદ્ધો, પામ્યો જયજયકાર.... ઘટમાં... ॥૫॥
સાઠ સહસ સમ આંબિલ તપ કરીઓ, સુંદરીએ શિવ સુખ વર્યો,
કેઇ કોટિ તરીયાતીવ દરિયો, તપથી હણી કર્મ... ઘટમાં... ॥૬॥
ખંધક સમતા સેવધિ મુનિ મોટો, જાણી સંસારને ખોટો,
વળી જીવિત જલ પરપોટો, તપ્યો તપ ઘોર.... ઘટમાં.... ॥૭॥
ચૌદ સહસ નિર્ગ્રંથ સાર સમાજે, શ્રી જ્ઞાત નંદન જિનરાજે,
તપ ગુણથી પ્રશંસ્યો છાજે, ધન્નો અણગાર... ઘટમાં... ॥૮॥
દુવિહા તપ સમતા ધરીજે કરશે, ભવ વારિધિ તે તરશે
જિન માણેક પ્રભુ પદ વરશે, તોડી કર્મનાં પાસ..... ઘટમાં... ॥૯॥
મંત્ર અને કાવ્ય પહેલી પૂજા પ્રમાણે

કળશ

(રાગ : ધન્યાશ્રી...)

સેવો સેવો રે ભવિ નિત નિત નવપદ સેવો,
નિરુપમ નવપદ સેવન આપે, અપુનર્ભવ સુખ મેવો
ભવિ નિત નિત નવપદ સેવો.... ॥૧॥
નવપદ સ્મરણ કરતાં નાસે, રોગ શોગ ભય પીડા
અવિરત મંગલ માલા વરીએ, ઝટ લહીએ ભવ તીરા રે... ભવિ... ॥૨॥
તપ ગણ નાયક ધીર શિરોમણી, વિજયસિંહ સૂરિ રાય,
તાસ શિષ્યશ્રી સત્ય વિજયવર, સંવેગ મારગ ધ્યાયા... ભવિ... ॥૩॥
કપૂરવિજય તસ ખીમાવિજય તસ, મેઘિર જિન મુનિરાયા,
ગુરુ ઉત્તમ ગુણ સદ્મ પદ્મ તસ, રુપ કિર્તિ સોહાયા રે.... ભવિ.... ॥૪॥
પંડિતા શ્રી ઉદ્યોત વિજય તસ, અમર વિજય તસ સૌભાગી,
પરમ ગુમાન વિજય વાયંયમ, જસ જિનમત મતિ જાગી રે... ભવિ... ॥૫॥
સુગુરુ પ્રતાપવિજય સુપ્રતાપે, શ્રુત ચિંતામણી પાયા,
જિન શાસન ચંદન રસ યોગે, મિથ્યાત તાપ મિટાયા રે... ભવિ.. ॥૬॥
મુનિયુગ નંદ નિશાકર હાયન, ઉર્જ વાસ સિત્તપક્ષો
એકાદશી વાસર શનિવારે, ફળ્યો ઉદ્યમ દક્ષો રે... ભવિ.. ॥૭॥

રહી ચોમાસું કપડવણજમાં, નવપદ ગુણ ગણ ગાયા,
જિન માણિક્ય વિજય પ્રભુધ્યાને, આનંદ રંગ ઉપાયા રે... ભવિ.. ॥૮॥
પંડિત માણેક વિજયજી કૃત નવપદ પૂજા સંપૂર્ણ

નવપદની પૂજાનાં ગાયનો

અરિહંત પદ

(રાગ : પદ્મપ્રભ પ્રાણ સે પ્યારાં...)

મારા સમ સાંભળો સ્વામી, અવધારો વિનતી મારી
મુકી ગયાં ભરતનાં વનમાં, ઉદાસી થઇ રહ્યા દિલમાં.... મારાં.... ॥૧॥
ગુનો શો કીધો મેં આજે, નથી બોલતાં મુજ સાથે,
દયા મુજ કીજીએ ભારી, સેવક જાણી તારીએ સ્વામિ.... મારાં.... ॥૨॥
જાણું પ્રભુ તુમ નિરાગી, હું તો પ્રભુ તુમસે રાગી
મળ્યા મને દુઃષમ કાળે, નહીં છોડું હું આવારે-સ્વામિ.... મારાં... ॥૩॥
ભાળી મેં નેહ નજર તારી, ઉગારોને આ ભવવારિ,
રાખું નહિં હું હવે ખામી, ભવોભવ સેવના તારી-સ્વામિ..... મારાં... ॥૪॥

સિદ્ધપદ

પ્રભુ તારો મુલક મારે જોવો છે, મને એકવાર મુક્તિ દેખાડ
વાલા, તારો મુલક મારે જોવો છે.... ॥૧॥
મને ભવજલ પાર ઉત્તાર, વાલા, તારો મુલક મારે જોવો છે
કેવો છે વાલા તારો મુલક તે કેવો છે, એ તે જોવો છે.... વાલા... ॥૨॥
લાખ પિસ્તાલીશ જોજન લાંબી, સિદ્ધશીલા જ્યાં શોભે છે,
વાલા ચોવીસમા અંશે, સિદ્ધને દેખી મન મોહે છે.... વાલા.... ॥૩॥
જ્યોતિ સ્વરુપી પરમાનંદી, નિરંજન નિરાકારી છે,
વાલા અકોહી, અમાની, અમાયી, નિરાગી, નિદ્વેષી છે..... વાલા.... ॥૪॥
રાતે વર્ણ સિદ્ધ કહ્યા છે, અનંત ચતુષ્ટય ધાર રે,
વાલા, હસ્તિપાલ પરે ભવિ સેવો, જેમ પામો શિવનાર રે.... વાલા... ॥૫॥

આચાર્ય પદ

તારો તારો સૂરિજી તારો તારો સૂરિજી મોહે તારો રે,
હું તો આવ્યો ગુરુજી તુમ પાસે રે, તારો તારો સૂરિજી

ગુરુ છત્રીસ છત્રીસ એ સોહતા, સૂરિ યુગ પ્રધાન પદ ધરતા,
સૂરિ ભવ્ય કમળ પડિબોહતા રે.... તારો તારો.... ॥૧॥
સૂરિ પંચ પ્રસ્થાને દીપતાં, પડિરુવાદિ ચઉ ગુણ ધરતા,
બાર પણવીશ ભાવના ભાવતા રે.... તારો તારો.... ॥૨॥
મન તુરંગ વશ કરી રાખ્યું, શ્રુતજ્ઞાન દોરીથી બાંધ્યુ રે,
પુરુષોત્તમે એ પદ સાધ્યુ રે.... તારો તારો... ॥૩॥

ઉપાધ્યાય પદ

જા જા રે દૂરે દુર્મતિ, મને મળ્યા મહોપાધ્યાય પતિ,
જા જા રે દૂરે દુર્મતિ, અબ જાગી છે મુજ શુભ મતિ... જા જા રે... ॥૧॥
દ્વાદશ અંગ સજ્ઝાય કરે, સૂત્રાર્થનું દીએ દાન રે.... જા જા રે... ॥૩॥
મૂર્ખ શિષ્યને નિપુણ કરે, જિનશાસન અજવાળે રે... જા જા રે... ॥૪॥
સારણાદિક ગચ્છમાંહે કરતાં, પણ રમતાં નિજ ઘરમાં રે... જા જા રે.. ॥૫॥
જે પરવાદિ મત રાજ કેરો, ભય ધરતાં નહિ મનમાં રે.... જા જા રે... ॥૫॥
પંચમકાળે પાઠક પદને, સેવો તુમે ચિત્ત દઇને રે.... જા જા રે.. ॥૬॥
મહેન્દ્રપાળ જેમ શિવવધુ વરીયો, તેમ ભવિ શિવસુખ લહીએ રે.. જા જા રે.. ॥૭॥

સાધુ પદ

(રાગ : આનંદ કંદ પૂજતા જિણંદ ચંદકુ...)

મુણિંદ ચંદ ઇશ મોહે, તાર તાર તાર
જ્ઞાનકે તરંગ ભંગ સાત જાણકાર... મુણીંદ....
સંત કે મહંત મુનિવ્રત પંચધાર, યતિ વ્રતિ સંયમી જગત કો... ॥૧॥
સમ ચાલીસ દોષ ટાળી લેન કે આહાર,
સાત વીશ ગુણધાર આત્મા ઉજાર.... મુણીંદ.... ॥૨॥
ઐસા ગુરુ દેખતે હર્ષ હોય અપાર,
સંસાર પારાવારથી ઉતારવાને નાવ... મુણીંદ ..... ॥૩॥
સોહે શ્યામ રુપસે નિર્મલ હોય વાન,
કૃપાસિંધુ તુહી ગુણકો નિધાન.... મુણીંદ.... ॥૪॥
વીરભદ્ર સાધુસેં જિનપદ સાર
લઇ મુક્તિ ભવપાર કુગુરુ સંગ છાર.... મુણીંદ... ॥૫॥

દર્શન પદ

(રાગ : ઓચ્છવ રંગ વધામણા.....)

દર્શનપદ છઠ્ઠે નમું, તુમે સાભળો ભવિયણ, હાં હાં રે તુમે સાંભળો ભવિયણ
તત્ત્વ પદાર્થ નવ કહે શ્રી મહાવીર જીનવર... હાં હાં રે શ્રી...
દેવ-ગુરુને-દર્મની જે શ્રદ્ધા કરશે... હાં હાં રે જે શ્રદ્ધા...
સમ્યગ દષ્ટિ જીવને અર્ધ પુદગલ ફરશે... હાં હાં રે અર્ધ...
શ્રદ્ધા વિના નહિ જ્ઞાન છે, જ્ઞાન વિના નહિ ચરણ... હાં હાં રે જ્ઞાન...
ચરણ વિણ નહિ મુક્તિ રે એમ ઉત્તર જયણા... હાં હાં રે એમ...
સડસઠ ભેદ છે એહનાં, જે શિવસુખ જોડે... હાં હાં રે જે....
લક્ષણ પંચ છે એહનાં, તે નિશ્ચય નય બોલે... હાં હાં રે તે....
શમ સંવેગ નિર્વેદના આસ્તિકય કરુણા... હાં હાં રે આસ્તિકય...
શિવફળ કેરા વૃક્ષનાં, એ બીજ ભલેરાં.... હાં હાં રે એ...
હરિ વિક્રમ નૃપે સેવ્યા, અનુભવ્ય રંગ થોલા.... હાં હાં રે અનુભવ...
એક મુહૂર્ત સમ શ્રેણીએ, લહો હર્ષ કલ્લોલા... હાં હાં રે લહો...

જ્ઞાન પદ

(રાગ : મને સંસાર શેરી વિસરી રે લોલ...)

મને જ્ઞાનીની ગોઠડી મીઠડી રે લોલ, જેથી જાય અજ્ઞાનની ભીતી જો...
હાં રે ભેદ પાંચ એકાવન જ્ઞાનના રે લોલ, જાણો જ્ઞાની ગુરુની પાસ જો...
હાં રે મને જ્ઞાની...
પહેલું જ્ઞાનને પછે દયા કહે રે લોલ, એમ સૂત્ર સિદ્ધાંતથી ધારજો-મને...
હાં રે જેથી ભક્ષાભક્ષને જાણીએ રે લોલ, થાય પેયાપેય વિચારજો-મને...
તેહ જ્ઞાનને નિત્ય નિત્ય વંદિએ રે લોલ, જેહ સ્વપર પ્રકાશક ભાણજો... મને..
હાં રે રવિજ્ઞાન ઉદયનાં તેજથી લોલ, કેવળજ્ઞાન સદા જયકારજો.... મને..
મેરુ શશિ રવિને ઇંદ્રની રે લોલ, ઉપમા તે જ્ઞાનીને ધાર જો... મને....
આત્મા રુપ જાણ્યા વિના રે લોલ, ફરે જેમ જંગલનું રોઝ જો.... મને..
ભવ અટવી રુલે અજ્ઞાનથી રે લોલ, પાર પામે થાય જ્ઞાન ઉદ્યોત જો... મને..
જયંત નરેશ્વર પામ્યો રે લોલ, અતિ અદભૂત જીનપદ સાર જો.. મને...
જ્ઞાન જ્ઞાનની તણાં બહુમાનથી રે લોલ, લહયું શાશ્વત પદ મનોહાર જો... મને..

ચારિત્ર પદ

ચારિત્ર પદ નમો આઠમે રે લોલ, જે કરે કર્મ નિરોધ
સંયમ રંગ લાગ્યો, રંગ લાગ્યો રે ઓત્તમજી ! સંયમ રંગ લાગ્યો
બાર કષાય ક્ષય ઉપશમે રે, સર્વ વિરતિ ગુણઠાણ રંગ લાગ્યો
સમિતિ ગુપ્તિ મહાવ્રત ધરા રે, દશ ખંત્યાદિ જાણ રંગ લાગ્યો
ચારિત્ર મોહનો ક્ષય કરી રે, લહયું સપ્તમગુણ ઠાણ રંગ લાગ્યો
અનુત્તર સુર સુખથી વધે રે, વર્ષ સંયમ ગુણધાર રંગ લાગ્યો
ઇન્દ્રાદિક પણ સહુ નમે રે, સંયમ પદ અભિરામ રંગ લાગ્યો
ચારિત્ર પદને સાધતો રે, વરુણ પામ્યો ભવપાર રંગ લાગ્યો
હું પણ સંયમ સાધતા રે, પામું પદ મનોહાર રંગ લાગ્યો

તપ પદ

તપ કરીએ સમતા રાખી ઘટમાં, રાખી ઘટમાં વાલા રાખી ઘટમાં,
તપ કરીએ સમતા રાખી ઘટમાં...
કરમાં તપ તલવાર ગ્રહીને, લડીએ કર્મ કઠિન જટમાં.... તપ...
કર્મરુખ ભંજન ગજવર જાણો, તીવ્ર નમો તપ એમ ઘટમાં... તપ...
બાહ્ય અભ્યંતર ભેદ નિહાળો, તપ ઇચ્છા રોધ કરી મનમાં...તપ...
પર પરિણતિનો ત્યાગ કરીને, આતમ સત્તા ધરી ચિત્તમાં... તપ...
કનક કેતુ તપ પદ સેવીને, તીર્થંકર પદને વરિયા... તપ...

પૂજામાં બોલવા યોગ્ય સિદ્ધચકનાં ગીત

(૧)

દેરાસર વાગે છે વાંસળી રે, ઉપાશ્રય પડ્યા નિશાન હો લાલ
ઘરમાં ઘડીએ નધી ગોઠતું રે, ધરીએ સિદ્ધચક્રનું ધ્યાન હો લાલ... ઘરમાં.. ॥૧॥
કાઠીયા તેર આડા પડે રે, રાગ દ્વેષ પાસ હો લાલ
ચાર કષાય ચોર મોટકાં રે, લૂટે ધર્મનાં સ્થાન હો લાલ... ઘરમાં.. ॥૨॥
મોહ માયા મત્સરે કરી રે, ભરીઓ આ અસાર હો લાલ
લઘુકર્મી જીવ હોશે રે, થાશે શિવસુંદરી ભરથાર હો લાલ... ઘરમાં... ॥૩॥
ન સુજે કામને કાજ હો લાલ, ચારિત્ર લેવાને મન ઘણું એ,
ન છૂટે મોહ જંજાળ... ઘરમાં... ॥૪॥
જેમ શ્રીપાલ મયણા સુંદરી રે, ધર્યું નવપદ ધ્યાન હો લાલ
નવ ભવ નરસુર સુખ લહી રે, લીધુ ત્રિભુવન રાજ હો લાલ... ઘરમાં.. ॥૫॥

(૨)

મોરી સહિયર હો, મોરી સહિયર હો, નવપદને મનમાં ધરો રે લોલ
વિધિ આરાધન સાચવો રે લોલ, શિવસુંદરી સ્હેજે વરો રે લોલ
આજનો લ્હાવો લીજીએ રે લોલ, અવસરીયુ વહી જાય... મોરી
અવસર ફરી ફરી નહિ મળે રે લોલ... મોરી સહિયર હો....

(૩)

આજ આનંદ થયો, આજ આનંદ થયો
નવપદનો તપ કીધો, દહાડો સફળ થયો
એ સમ અવસર નહીં કોઇ રે, સેવે તે સુખીયો હોય રે,
જે આરાધે સિદ્ધચક્ર રે... આજ....

(૪)

ઓળી કરવા આવોને મારી બેન રે, સાથે લાવો સલુણી સારી બેન રે
સિદ્ધચક સેવોને સાચે સ્નેહ રે, સુંદર મેળો મળ્યો છે બેની આજ રે,
મયણા સુંદરી શ્રીપાળ, સિદ્ધચક સુપસાય, આપદા દૂરે જા.. ઓળી...
એ ચિંતામણી રત્ન, એનાં કીજે રે જતન, મંત્ર નહી એહ ઉપરે રે.. ઓળી...

(૫)

કરવાના અમે કરવાના, સિદ્ધચક્રનો તપ કરવાના,
જે સિદ્ધચક્રને આરાધે છે, તેની કીર્તિ જગમાં વાધે છે,
તેના ભવોભવનાં ભય ભાંજે છે.... સિદ્ધચક્રનો....
નહિ ડરવાના, નહિ ડરવાના, કર્મ શત્રુથી નહિ ડરવાના,
લેવાના અમે લેવાના, શિવપુરનું રાજ્ય લેવાના... સિદ્ધચક્રનો...
દેવાના અમે દેવાના, કર્મને ધક્કો દેવાના,
ભળવાના અમે ભળવાના, શિવપુરમાં જઇને ભરવાના... સિદ્ધચક્રનો....

(૬)

હાં રે જીવા ચતુર સુજાણ, નવપદકે ગુણ ગાય રે
નવપદ મહિમા જગમાં મોટો, ગણધર પદ પાય રે
જો અપને આતમ સુખ ચાહે, તો એક ધ્યાન લગાય રે.. જીવા...

(૭)

મારુ મારુ તું શું કરે રે, તેમાં તારું તથી તલભાર,
ભવિ પ્રાણિયા, ભજી લે ને નવપદનાં નામને રે...

જેથી સુધરશે સંસાર... ભવિ પ્રાણિયા...
એ સિદ્ધચક્રનાં આધારથી રે, કાંઇ ભવિ ઉત્તરે ભવપાર
સમર્યા સંકટ ઉપશમે રે... ભવિ પ્રાણિયા...
લહીએ વાંછિત ભોગ રે, પામી સર્વ સંજોગ રે,
કષ્ટ નિવારે એહ રે, વળી રોગ રહિત કરે દેહ રે.. ભવિ પ્રાણિયા...

(૮)

પ્રભાતે રુડા સિદ્ધચક્રને નિત્ય સેવીએ, જાએ ભવોભવ રોગ.. પ્રભાતે...
મયણા શ્રીપાલ સેવ્યો, રોગ કાઢયો તત્કાળ.... પ્રભાતે...
સંપદા સઘળી પામવા, તમે સેવો થઇ સાવધાન... પ્રભાતે...
વિમલ યક્ષ સાન્નિધ્ય કરે, ચક્રેશ્વરી કરે તારી સહાય.... પ્રભાતે...
સંભવ મંડળ સેવજો, ઉતરશો ભવપાર... પ્રભાતે....

(૯)

દિવસ દીપે આજ મંગલકારી, હાં રે નવપદની બલિહારી... દિવસ..
હાં રે ભવિ પ્રાણી પાપથી ધ્રુજે હાં રે નવપદજીને વધાવો... દિવસ..
હાં રે થાળ ભરી મોતીડાં લાવો, હાં રે તુમે નવપદજીને વધાવો... દિવસ..

॥ ॐ ह्रीं अर्हं नमः ॥

॥ श्री सिद्धचक्रयन्त्रोद्धारपूजनविधिः ॥

यस्य प्रभावाद्विजयो जगत्यां,
सप्तांगराज्यं भुवि भूरिभाग्यम् ।
परत्र देवेन्द्रनरेन्द्रता स्यात्,
तत् सिद्धचक्रं विदधातु सिद्धिम् ॥१॥

જેના પ્રભાવથી જગતમાં વિજય પ્રાપ્ત થાય છે, સાત અંગવાળુ રાજ્ય મળે છે અને સૌભાગ્યનો લાભ થાય છે, તેમજ પરભવમાં દેવેન્દ્રપણું અને ચક્રવર્તીપણું મલે છે-તે શ્રી સિદ્ધચક્ર ભગવંત - અમને સિદ્ધિ આપો !!!

चोवीशी पहेली

ॐ ह्रीँ अर्हँ नमः स्मृत्वा, मूलमन्त्रमथार्हतः ।
वक्ष्ये श्रीसिद्धचक्रस्य, यन्त्रोद्धारं यथाविधि ॥१॥
पद्ममष्टदलाकारं कल्पयेत् तत्र कर्णिकाम् ।
ॐ ह्रीँ अनाहतैर्वृत्तम्, अर्हं बीजं स्वरैर्वृत्तम् ॥२॥
सिद्धाः पूर्वदले स्थाप्या, दक्षिणे सूरयस्तथा ।
पाठकाः स्युः प्रतीचीने, साधवस्तूत्तरे दले ॥३॥
आग्नेये दर्शनं सम्यग्, ज्ञानंच, नैर्ऋत्ते दले ।
वायव्ये शुद्धचारित्र-मैशाने पल्लवे तपः ॥४॥
नवपद्मिदं पद्म-मद्वितीयं जगत्त्रये ।
परीतोऽस्य दलानि स्युः षोडशान्तरिते दले ॥५॥
अष्टौ स्वरादयो वर्गा, मन्त्रः सप्ताक्षरस्तथा ।
वर्गाः सानाहता ज्ञेया, मन्त्रमूलं यतोऽक्षरम् ॥६॥
अष्टवनाहता स्थाप्या-स्तृतीये वलये क्रमांत् ।
मध्येऽनाहतमष्टाढया-श्चत्वारिंशच्च लब्धयः ॥७॥
ह्रींकारेण त्रिरेखेण, वेष्टयेत् परीतः समम् ।
क्रोंकारान्तमिदं ज्ञेयं, वेष्टनं सर्वरक्षणम् ॥८॥
परिधावस्य संस्थाप्या, अष्टौ गुर्वादिपादुकाः ।
आराध्योऽयं क्रमः पूर्णो, वक्ष्येऽथो यन्त्ररक्षकान् ॥९॥
स्थाप्या दिक्षु जयामुख्या, जम्भामुख्या विदिक्षु च ।
विमलवाहनाद्या : स्यु-र्देवताश्चक्ररक्षकाः ॥१०॥
ततश्च वलये विद्या-देव्यः षोडश निर्मलाः ।
दक्षिणेऽतो विभागे स्यु-श्चतुर्विंशतियक्षपाः ॥११॥
चतुर्विंशतियक्षिण्यो, वामपार्श्वे स्थिता वरम् ।
वीराश्च द्वारपालाश्च, चतुर्दिक्षु शिवंकराः ॥१२॥
इन्द्राद्या दशदिक्पाला, दशस्वपि दिशासु ते ।
राजन्ते यन्त्रमूले च, सूर्यादया नव ग्रहाः ॥१३॥

नवापि निधयः कण्ठे, नैसर्पिकादयः स्थिताः ।
सन्तु प्रत्यूहनाशाय, दिक्पालाः सपरिच्छदाः ॥१४॥
इत्थं श्रीसिद्धचक्रं ये, सबीजे क्षोणिमण्डले ।
आराधयन्ति तेषां स्यु-र्वशे सर्वार्थसिद्धयः ॥१५॥
एतदेव परं तत्वमेतदेव परं पदम् ।
एतदाराध्यमेतच्च, रहस्यं जिनशासने ॥१६॥
सुगन्धैः कुसुमैः शालि-तन्दुलै र्वाऽस्य साधकाः ।
शुचिशीला धुवं सिद्धिं, लभन्ते लक्षजापतः ॥१७॥
सिद्धे चास्मिन् महामन्त्रे, देवो विमलवाहनः ।
अधिष्ठातऽस्य चक्रस्य, पूरयत्येव वांछितम् ॥१८॥
शान्तिके पौष्टिके शुक्लं, वश्ये चाकर्षणेऽरुणम् ।
पीतं स्तम्भेऽसितं द्वेष्ये, ध्येय मेतच्च साधकैः ॥१९॥
अर्हमात्मानमोँअग्नि-शुद्धं मायाऽमृतप्लुतम् ।
सुधाकुम्भस्थमाकण्ठं, ध्यायेच्छान्तिककर्मणि ॥२०॥
आह्वानं स्थापनं चैव, सन्निधानं च रोधनम् ।
अर्चनं च विधायात्र, ततः कार्य विसर्जनम् ॥२१॥
लेखनं पूजनं चैव, कुम्भकेनैव कारयेत् ।
आह्वानं पूरकेणैव, रेचकेन विसर्जनम् ॥२२॥
एक-द्वि-त्रि-चतुः पंच-शतैरष्टोत्तरैः क्रमात् ।
स्याच्छिवास्याक्षिभूसंख्य-वर्णजापो महाफलः ॥२३॥
दिक्कालासनमुद्रादि-विधिपीयूषसेकतः ।
श्री सिद्धचक्रकल्पद्रु-र्वाञ्छितं फलति ध्रुवम् ॥२४॥
॥इति श्री सिद्धचक्रयन्त्रोद्धारे विधिचतुर्विंशतिका समाप्ता ॥

ત્રગ ચોવીશી

સિદ્ધચક યંત્ર શું છે તેની પૂજન વિધિ કયા પ્રકારે થાય-તેની પૂજનું ફળ શું મળે તે સર્વ આ આરાધનામાં પ્રથમ ત્રણ ચોવીશીમાં વિસ્તારથી દર્શાવેલ છે.

ચોવીશી એટલે ૨૪ શ્લોક-ત્રણેય ચોવીશ-ચોવીશ શ્લોકમાં વિસ્તારથી ઉપરોક્ત માહિતી દર્શાવવામાં આવી છે.

પ્રથમ ચોવીથી

પ્રથમ ચોવીશીમાં શ્રી સિદ્ધચક્ર યંત્રની વિધિ સંબંધી વાત કરવામાં આવી છે. શ્રી સિદ્ધચક્ર યંત્રના કેન્દ્રમાં અર્હમ બીજ આવેલ છે. જે ઓમ, રીમ, અનાહત ને સ્વરથી વીંટળાયેલું છે - એની અષ્ટ કર્ણિકામાં આઠ પદ આવેલા છે.

બીજાં વલયમાં સ્વર વર્ગ આવેલા છે. સપ્તાક્ષરી મંત્ર અર્થાત નમો અરિહંતાણં આવેલ છે.

ત્રીજા વલયમાં ૪૮ લબ્ધિ અને અનાહત નાદ આવેલ છે. ચોથા વલયમાં ગુરુપાદકા આવેલી છે.

ત્યારબાદ સાડાત્રણ રેખાથી યંત્રને વીંટવામાં આવ્યું છે. જેમાં રીમ (હ્રીં) થી શરુઆત થાય છે, ક્રૌંથી અંત આવે છે.

પછીના વલયમાં જ્યાદિ દેવીઓ, સિધ્ધચક્રના રક્ષકો વિમલવાહનાદિ દેવો આવે છે. ૧૬ વિદ્યાદેવીઓ, ૨૪ યક્ષ-૨૪ યક્ષિણી ૪ વીર- ૪ દ્વારપાલ ૧૦ દિક્પાલ, નવગ્રહ, નવનિધિ વગેરે આવે છે.

આ મંડળનું જે આરાધન કરે છે તેને સર્વ સિધ્ધિઓ પ્રાપ્ત થાય છે.

આ મંડળ તે જિન શાસનનું રહસ્ય છે.

આ જ દેવ તે પરમ પદ છે અને આની આરાધના જ ઉત્તમ આરાધના છે. સુગંધીત ધૂપ પુષ્પ ને અક્ષતથી પવિત્ર બનેલ આત્મા એક લાખ જાપ કરે તો તેને અવશ્ય સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થાય છે.

આ મહામંત્રની સિદ્ધિથી સિધ્ધચક્રના અધિષ્ઠાયક વિમલવાહન દેવ વાંછીત પૂરણ કરે છે.

શાન્તિ અને પુષ્ટિ માટે સફેદ વસ્ત્ર માળા અને સફેદ આહાર લેવો જોઇએ.

સ્તંભણ કાર્યમાં પીળોરંગ વાપરવો.

ઉચ્ચાટનમાં કાળો રંગ જોઇએ.

શાંતિ કર્મ માટે- ૐ હ્રીં અર્હં નમઃ થી આપણા આખા શરીરમાં અમૃતનો સ્ત્રાવ થઇ રહ્યો છે; તેવી કલ્પના સાથે જાપ કરવો જોઇએ

આહવાન; સ્થાપન, સંનિધાન, રોધન, પૂરકથી કરવું જોઇએ, લેખન અને પૂજન કુંભકથી કરવું જોઇએ. વિસર્જન રેચકથી કરવું જોઇએ.

જુદા જુદા મંત્રોના જાપ પણ યંત્રમાં દર્શાવેલા છે. દિશા-કાળ મુદ્રા ને વિધિ સહિત જો આ જાપ કરવામાં આવે તો સિદ્ધચક્ર અવશ્ય વાંછીત ફળ આપે છે.

ઉપર પ્રમાણેનું વર્ણન પ્રથમ ચોવીશીના ચોવીશ શ્લોકમાં કરવામાં આવ્યું છે.

चोवीशी बीजी ।

श्रीमते सिद्धचक्राद्य-बीजाय परमार्हते ।
नत्वा तत्पूर्वसेवाया-स्तपोविधिरथोच्यते ॥१॥
आश्विनस्य सिताष्टम्यां, निर्देषायां यथाविधि ।
कृत्वा श्रीसिद्धचक्रार्चा - माद्याचाम्लो विधीयते ॥२॥
ततश्चाष्टाह्निकोत्सवं, कृत्वाऽऽशु नवमे दिने ।
कृते पञ्चामृतस्नात्रे, ह्याचाम्लो नवमो भवेत् ॥३॥
एवं चैत्रे नवाचाम्ला, भवन्त्येव निरन्तराः ।
ततोऽर्धपञ्चवर्षेषु, सम्पूर्णं पूर्यते तपः ॥४॥
एकाशीतिर्भवत्येव - माचाम्लानामिहाथवा ।
अशक्तैरेकभक्ताए - काशीतिर्विधीयते ॥५॥
इत्थं श्रीसिद्धचक्रस्य, तपः कृत्वा ह्युपासकैः ।
कार्यमुद्यापनं तस्य, यथाशक्तया विवेकिभिः ॥६॥
मण्डलं सिद्धचक्रस्य, चैत्यादौ शुद्धभूतले ।
सन्मन्त्रपूतैः पञ्चधा-धान्यैरालिख्यते स्फुटम् ॥७॥
तत्रार्हमिति बीजोर्ध्व-स्थापितप्रतिमाऽग्रतः ।
स्थाप्यं सन्नालिकेरस्य, सखण्डाज्योरुगोलकम् ॥८॥
सिद्धाद्यष्टदलश्रेणि-रपि पूज्या च गोलकैः ।
शर्करालिंगकैरर्च्या, षोडशानाहतावली ॥९॥
द्राक्षाश्चैकोनपञ्चाश - दष्टवर्गाक्षरोपरि ।
बीजपूराष्टकं सप्ता-क्षरमन्त्रेषु मण्डयेत् ॥१०॥
खारिकाख्यफलान्यष्ट-चत्वारिंशत्सु लब्धिषु ।
जयादिषु च जंभीरी-फलान्यष्टौ तु योजयेत् ॥११।
गुर्वादिपादुकास्वष्टौ, दाडिमानां फलानि च ।
चक्राधिष्ठायके चैकं, न्यसेत् कुष्माण्डमुत्तमम् ॥१२॥
यक्षादिषु चतुःषष्टि-पदेषु क्रमुकावलिम् ।
नवाक्षोटफलानीह, निधिस्थानेषु कल्पयेत् ॥१३॥

ग्रहेभ्यो ग्रहवर्णानि, फलानीहोपढौकयेत् ।
चतुर्भ्यो द्वारपालेभ्यो, बलिकूटाँश्च पीतमान् ॥१४॥
वीरेभ्यस्तिलवर्तेश्च, देयं कूटचतुष्टयम् ।
दिक्पालेभ्यश्च तद्वर्ण-बलिपिण्डफलादिकम् ॥१५॥
ह्रींकारकलशाकारा, रेखा भूभण्डलस्य च ।
धान्येनैव विशुद्धेन, तत्तद्वर्णेन साधयेत् ॥१६॥
ततः श्रीसिद्धचक्रस्य, पटस्थप्रतिमादिषु ।
कृत्वा पञ्चामृतस्नात्रं, पूजां चैव सविस्तराम् ॥१७॥
सबृहद्वृत्तपाठं च, विहिते मण्डलार्चने ।
गुरौ तपोविधातृणां, कुर्वाणे चोपबृंहणाम् ॥१८॥
मुख्येन्द्रोऽपि समादाय, पीठान्नवसराः स्रजः ।
तपःकर्तृपुरो भूत्वा, प्राह प्राञ्जलिरीदृशम् ॥१९॥
धन्याश्च कृतपुण्याश्च, युयं यैर्विहितं तपः ।
एतत्तपःप्रभावाच्च, भूयाद् वो वाञ्छितं फलम् ॥२०॥
एवमुच्चैःस्वरं जल्पन्नअनल्पाकल्पधारिणाम् ।
तपोविधातृबन्धूनां, करे यच्छति मालिकाः ॥२१॥
ते चार्हन्तं नमस्कृत्य, सानन्दं स्वकरैः स्रजः ।
स्वस्वम्बन्धिनां कण्ठे, क्षिपन्ति समहोत्सवम् ॥२२॥
ततश्चेन्द्रेण पीठाग्रे, कृते मंगलदीपके ।
शक्रस्तवादिकं कृत्वा, श्रोतव्या गुरुदेशना ॥२३॥
गीतनृत्यादिकं कृत्वा, दत्त्वा दानं स्वशक्तितः ।
सोत्सवं च गृहे गत्वा, कार्यं संघार्चनादिकम् ॥२४॥
॥ इति श्रीसिद्धचक्रतपोविधानोद्यापनचतुर्विंशतिका ॥२॥

બીજી ચોવીશી

આ ચોવીશીમાં તપ વિધિની માહિતી દર્શાવી છે.
આસો સુદ ૭ થી ૧૫ સુધી નવ આંયબીલ કરવાં જોઇએ. તેમજ ચૈત્ર માસમાં નવ આયંબીલ કરવા.

ઓળીની શરુઆત આસો મહિનાથી કરાય ને ૪॥ વર્ષમાં ઓળી પૂર્ણ થાય. નવમા દિવસે પંચામૃત સ્નાત્ર કરવું જોઇએ.

ખરેખર શારીરીક અશકિત વાળા હોય તેઓએ એકાસણું કરીને પણ આ તપનું આરાધન અવશ્ય કરવું જોઇએ.

ચૈત્યમાં પંચ ધાન્યથી શુધ્ધ ભૂમિ કરી સિદ્ધચકનું માંડલું રચવું જોઇએ. નવ-પદ ઉપર નાળીયેરના ગોળામાં ખાંડ ભરી પૂજા કરવી જોઇએ. સોળ અનાહતની સાકર અને લવીંગથી પૂજા કરવી જોઇએ. સ્વર અને વર્ગના દ્રાક્ષથી પૂજા કરવી જોઇએ. સમાક્ષરની પૂજા બીજોરાથી કરવી જોઇએ ૪૮ લબ્ધિ પદની પૂંજા ખારેકથી કરવી જોઇએ. જ્યાદિ દેવીની નારંગીથી; ગુરુપાદુકાની દાડમથી; સિધ્ધચક્રના અધિષ્ઠાયક વિમલવાહન દેવની પૂજા કોળાથી કરવી જોઇએ. યક્ષ-યક્ષિણીની સોપારીથી, નવનિધિની અખરોટથી. દશ દિકપાલ અને નવગ્રહની વર્ણપ્રમાણે ફળ અને નૈવૈદ્યથી પૂજા કરવી જોઇએ. ચાર દ્વારપાળની પીળા રંગથી માણિભદ્રાદિ ચારવીરોની કોળાથી પૂજા કરવી જોઇએ.

સૌ આરાધકો આનંદમાં આવી એક બીજાના ગળામાં માળાઓ પહેરાવવી જોઇએ. આરતી-મંગળદીવો કરી શકસ્તવથી પ્રભુના ગુણ સ્તવી-ગુરુદેશના સાંભળવી જોઇએ. છેલ્લે આ ચોવીશીમાં જણાવ્યું છે કે ગીત અને નૃત્ય કરી ભક્તિ કરી યથાશક્તિ દાન આપવું જોઇએ. ત્યાર બાદ સંઘ પૂજા કરી પોતાના ઘેર જવું.

चोवीशी त्रीजी

एवं श्रीसिद्धचक्रस्या-राधको विधिसाधकः ।
सिद्धाख्योऽसौ महामन्त्र-यन्त्रः प्राप्नोति वाञ्छितम् ॥१॥
धनार्थी धनमाप्नोति, पदार्थी लभते पदम् ।
भार्यार्थी लभते भार्यां, पुत्रार्थी लभते सुतान् ॥२॥
सौभाग्यार्थी च सौभाग्यं, गौरवार्थी च गौरवम् ।
राज्यार्थी च महाराज्यं, लभतेऽस्यैव तुष्टितः ॥३॥
एत्ततपोविधातारः, पुमांसः स्युर्महर्द्धयः ।
सुर-खेचर-राजानो, रुपसौभाग्यशालिनः ॥४॥
अस्य प्रभावतो घोरं, विषं च विपमज्वरम् ।
दुष्टं कुष्टं क्षयं क्षिप्रं, प्रशाम्यति न संशयः ॥५॥

तावद् विपन्नदी धोरा, दुस्तरा यावदंगिभिः ।
नाप्यते सिद्धचक्रस्य, प्रसादविशदा तरी ॥६॥
बद्धा रुद्धा नरास्तावत्, तिष्टन्ति क्लेशवर्तिनः ।
यावत् स्मरन्ति नो सिद्ध-चक्रस्य विहितादराः ॥७॥
एतत्तपोविधायिन्यो योषितोऽपि विशेषतः ।
वन्ध्या-निन्द्वादिदोषाणां, प्रयच्छन्ति जलाञ्जलिम् ॥८॥
वैकल्यं बालवैधव्यं, दुर्भगत्वं कुरुपताम् ।
दुर्भगत्वं च दासीत्वं, लभन्ते न कदाचन ॥९॥
यद्यदेवाभिवाञ्छन्ति, जन्तवो भक्तिशालिनः ।
तत्तदेवाप्नुवन्ति श्री-सिद्धचक्रार्चनोद्यताः ॥१०॥
एतदाराधनात् सम्य-गाराद्वं जिनशासनम् ।
यतः शासनसर्वस्व-मेतदेव निगद्यते ॥११॥
एभ्यो नवपदेभ्योऽन्य-न्नास्ति तत्त्वं जिनागमे ।
ततो नवपदी ज्ञेया, सदा ध्येया च धीधनैः ॥१२॥
ये सिद्धा ये च सेत्स्यन्ति, ये च सिध्यन्ति साम्प्रतम् ।
ते सर्वेऽपि समाराध्य, पदान्येतान्यहर्निशम् ॥१३॥
त्रिधा शुद्धया समाराध्य, मे (चै)षामेकतरं पदम् ।
भुयांसोऽपि भवन्ति स्म, पदं राज्यादिसम्पदाम् ॥१४॥
अस्याद्यपदमाराध्य, प्राप्ताः स्वामित्वमुत्तमम् ।
नरेषु देवपालाद्याः, कार्तिकाद्याः सुरेषु च ॥१५॥
द्वितीयपद्माराध्य, ध्यायन्तः पञ्चपाण्डवाः ।
सिद्धाचले समं कुन्त्या, संप्राप्ताः परमं पदम् ॥१६॥
नास्तिकः कृतपापोऽपि, यत् प्रदेशी सुरोऽभवत् ।
तदस्यैव तृतीयस्य, पदस्योपकृतं महत् ॥१७॥
चतुर्थपदमस्यैवा-राधयन्तो यथाविधि ।
धन्याः सूत्रमधीयन्ते, शिष्याः सिंहगिरेरिव ॥१८॥

विराध्याराध्य चैतस्य, पञ्चमं पदमेव हि ।
दुःखं सुखं च संप्राप्ता, रुकिमणी चाथ रोहिणी ॥१९॥
षष्टं पदं च यैरस्य, निर्मलं कलितं सदा ।
कृष्ण-श्रेणिकमुख्यास्ते, श्लाघनीयः सतामपि ॥२०॥
सप्तमं पदमेतस्य, समाराध्य समाधितः ।
महाबुद्धिधना जाता, धन्या शीलमती सती ॥२१॥
पदमस्याष्टमं सम्यग्, यदाराद्धं पुरादरात् ।
तत् श्रीजम्बुकुमारेण, सुखेनाप्तं शिवं पदम् ॥२२॥
अस्यैव नवमं शुद्धं, पदमाराध्य सम्मदात् ॥
वीरमत्या महासत्या, प्राप्तं सर्वोत्तमं फलम् ॥२३॥
किं बहुक्तेन भो भव्या, अस्यैवाराधकैनरैः ।
तीर्थकृन्नामकर्माऽपि, हेलया समुपार्ज्यते ॥२४॥
॥ इति श्रीसिद्धचक्रराधनफलचतुर्विंशतिका ॥३॥

ચોવીશી ત્રીજી

શ્રી સિધ્ધચક યંત્રના આરાધકને આ મહામંત્રની સિધ્ધિથી વાંછિત પ્રાપ્ત થાય છે.

ધનની ઇચ્છાવાળાને ધન; પદની ઇચ્છાવાળાને પદ, સ્ત્રીની ઇચ્છાવાળાને સ્ત્રી, પુત્રની ઇચ્છાવાળાને પુત્ર, સૌભાગ્યની ઇચ્છાવાળાને સૌભાગ્ય, ગૌરવની ઇચ્છાવાળાને ગૌરવ, રાજ્યની ઇચ્છાવાળાને રાજ્ય પ્રાપ્ત થાય છે.

રુપ-સૌભાગ્ય કે ઉચ્ચપદવી આદિપણ આનાથી પ્રાપ્ત થાય છે.

વિષમ જ્વર રોગો શમી જાય છે. વંધ્યાદિ દોષો બાળ વૈધવ્ય કુરુપપણું આ યંત્રના આરાધકને પ્રાપ્ત થતું નથી. જે સિધ્ધિને પામ્યા છે, પામે છે અને પામશે તે આ પદની નિરંતર આરાધના કરવાથી જ પામ્યા છે પામે છે અને પામશે.

પ્રથમ અરિહંત પદની આરાધનાથી મનુષ્યોમાં દેવપાલ અને દેવોમાં કાર્તિક વગેરે પામ્યા.

બીજા પદની આરાધનાથી પાંચ પાંડવો કુન્તા માતા સાથે સિદ્ધિપદને પામ્યા.

ત્રીજા આચાર્ય પદની આરાધનાથી નાસ્તિક ને સખ્ત પાપો કરનાર પ્રદેશી રાજા પણ દેવગતિને પામ્યા.

ચોથા ઉપાધ્યાય પદની આરાધના કરી શ્રીસિંહગિરિના શિષ્યો ઉચ્ચપદને પામ્યા.

પાંચમા મુનિપદની આરાધનાથી શ્રીકૃષ્ણ અને શ્રેણીકે તીર્થંકર નામ કર્મ બાંધ્યું.
સાતમા સમ્યક જ્ઞાન પદની આરાધના કરી શીલમતી મહાબુધ્ધિને પામી.
આઠમા ચારિત્ર પદની આરાધના કરી જંબુકુમાર શિવપદ ને પામ્યા.
નવમા તપ-પદની આરાધના કરી વીરમતી મહાસતી સિધ્ધિ પદને પામી. બહુ કહેવાથી શું ? સિધ્ધચક્રનું મહાત્મ્ય કહેતાં આયુષ્ય પણ પૂર્ણ થઇ જાય. આ આરાધના કરનાર તીર્થંકર નામકર્મ પણ ઉપાર્જે છે.

।। अथ श्रीसिद्धचक्रपूजनविधिः ।।

अर्हन्तो भगवन्त इन्द्रमहिताः, सिद्धाश्च सिद्धिस्थिताः,
आचार्या जिनशासनोन्नतिकराः पूज्या उपाध्यायकाः ।
श्रीसिद्धान्तसुपाठका मुनिवरा, रत्नत्रयाराधकाः,
पञ्चैते परमेष्ठिनः प्रतिदिनं कुर्वन्तु वो मङ्गलम् ।।१।।

આ શ્લોક સર્વે જણા ઊંચે સ્વરે પ્રથમ ભણે -

૧) ૐ હ્રીં નમો અરિહંતાણં । (૨) ૐ હ્રીં નમો સિદ્ધાણં ।
(૩) ૐ હ્રીં નમો આયરિયાણં । (૪) ૐ હ્રીં નમો ઉવજ્ઝાયાણં ।
(૫) ૐ હ્રીં નમો લોએ સવ્વસાહૂણં । (૬) ૐ હ્રીં શ્રીસિદ્ધચક્રાય નમઃ ।।
આ પાઠ ત્રણ વખત બોલી નમસ્કાર કરવા ।

શ્રી સિદ્ધચક્રનો મહિમા દર્શાવતુ આ સ્તોત્ર મધુર સ્વરે ગાવું.

।। श्रीसिद्धचक्रस्तोत्रम् ।।
(उपजातिच्छन्दः)

ॐ ह्रीं स्फुटानाहतमूलमन्त्रं, स्वरैः परीतं परितोऽस्ति सृष्टया ।।
यत्रार्हमित्युज्ज्वलमाद्यबीजं, श्रीसिद्धचक्रं तदहं नमामि ।।१।।
सिद्धादयो दिक्षु विदिक्षु, सम्यग्-दृग्-ज्ञान-चारित्र-तपः पदानि ।।
साद्यन्तबीजानि जयन्ति यत्र, श्रीसिद्धचक्रं तदहं नमामि ।।२।।
सानाहतं यत्र दलेषु वर्गा - ष्टकं निविष्टं च तदन्तरेषु ।।
सप्ताक्षरो राजति मन्त्रराजः, श्रीसिद्धचक्रं तदहं नमामि ।।३।।
अनाहतव्याप्तदिगष्टके यत्, सल्लब्धिसिद्धर्षिपदावलीनाम् ।।
त्रिपंक्तिभिः सृष्टितया परीतं, श्रीसिद्धचक्रं तदहं नमामि ।।४।।
त्रिरेखमायापरिवेष्टितं य ज्जयाद्यधिष्ठायकंसेव्यमानम् ।।
विराजते सदगुरुपादुकाकं, श्रीसिद्धचक्रं तदहं नमामि ।।५।।

मूलग्रहं कण्ठनिर्धिं च पार्श्व द्वयस्थयक्षादिगणं गुणज्ञैः ॥
यद् ध्यायते श्रीकलशैकरुपं, श्रीसिद्धचक्रं तदहं नमामि ॥६॥
सद्धाःस्थबीजं स्फुटबीजवीरं, सबीजदिक्पालमलं नृणां यत् ॥
भुमण्डले ध्यातमभीष्टदायि, श्रीसिद्धचक्रं तदहं नमामि ॥७॥
यत्रार्चित यत्र नमस्कृते च, यत्र स्तुते यत्र नमस्कृते (पुरस्कृते) च ॥
जना मनोवाञ्छितमाप्नुवन्ति श्रीसिद्धचक्रं तदहं नमामि ॥८॥
इत्यतित्रिदशोमणिद्रुमो - द्यत्प्रभावपटलं शिवप्रदम् ॥
अर्हदादिसमलंकृतं पदैः, सिद्धचक्रमिदमस्तु नः श्रिये ॥९॥ (रथोद्धता)
स्वस्ति-नमोऽर्हंत्-सिद्धाचार्योपाध्याय-सर्वसाधुभ्यः
सम्यग्-ज्ञान-दर्शन-चारु-चारित्र-सत्तपोभ्यश्च ॥

જે ભૂમિ ઉપર માંડલાની રચના કરી આપણે પૂજન કરવાના છીએ તે ભૂમિ શુધ્ધિ

આદિના મંત્રો

૧) ॐ ह्रीं वातकुमाराय विध्नविनाशकाय महीं पूतां कुरु कुरु स्वाहा ॥ આ મંત્ર બોલી ડાભ (દર્ભ) ના ઘાસથી ભૂમિનું પ્રમાર્જન કરવું ।

૨) ॐ ह्रीं मेघकुमाराय धरां प्रक्षालय हूँ फुट् स्वाहा ॥ આ મંત્ર બોલી ડાભ ડાભ પાણીમાં બોળી ભૂમિ ઉપર છાટવું ।

૩) ॐ भूरसि भूतधात्रि सर्वभूतहिते भूमिशुद्धिं कुरु कुरु स्वाहा । આ મંત્ર બોલી ભૂમિ ઉપર ચંદનના છાંટણા કરવા-ભૂમિશુદ્ધિ ।

૪) ॐ नमो विमलनिर्मलाय सर्वतीर्थजलाय पां वां ज्वीं क्ष्वीं अशुचिः शुचिर्भवामि स्वाहा॥ આ મંત્ર બોલી ચેષ્ટાપૂર્વક સ્નાન કરવું ।

૫) ॐ विमलाय विमल चित्ताय स्वाहा ।

૬) ॐ विद्युत्स्फुर्लिंगे महाविधे सर्वकल्मषं दह दह स्वाहा ॥ આ મંત્ર બોલી બન્ને ભુજાઓને સ્પર્શ કરવો-કલ્મષદહન ।

૭) क्षि प ॐ स्वा हा, हा स्वा ॐ प क्षि ॥ એ મંત્રાક્ષરો અનુક્રમે ચડઉતર આરોહાવરોહ ક્રમે આ મંત્રાક્ષરો ટીંચણ ૧, નાભિ ૨, હૃદય ૩, મુખ ૪, અને લલાટ-મસ્તક ૫ એમ પાંચ સ્થળે સ્થાપી-આત્મરક્ષા કરવી ।

॥ श्रीवज्रपञ्जरस्तोत्रम् ॥

ॐ परमेष्ठिनमस्कारं, सारं नवपदात्मकम् ।
आत्मरक्षाकरं वज्र-पञ्जराभं स्मराम्यहम् ॥१॥

ॐ नमो अरिहंताणं, शिरस्कं शिरसि स्थितम् ।
ॐ नमो सव्वसिद्धाणं, मुखे मुखपटं वरम् ॥२॥
ॐ नमो आयरियाणं, अंगरक्षाऽतिशायिनी ।
ॐ नमो उवज्झायाणं, आयुधं हस्तयोर्दृढम् ॥३॥
ॐ नमो लोए सव्वसाहूणं, मोचके पादयोः शुभे ।
एसो पञ्चनमुक्कारो, शिला वज्रमयी तले ॥४॥
सव्वपावप्पणासणो, वप्रो वज्रमयो बहिः ।
मंगलाणं च सव्वेसिं, खादिरांगार खातिका ॥५॥
स्वाहान्तं च पदं ज्ञेयं, पढमं हवइ मंगलं ।
वप्रोपरि वज्रमयं, पिधानं देहरक्षणे ॥६॥
महाप्रभावा रक्षेयं, क्षुद्रोपद्रवनाशिनी ।
परमेष्ठिपदोद्भूता, कथिता पूर्वसूरिभिः ॥७॥
यश्चैनं कुरुते रक्षां, परमेष्ठिपदैः सदा ।
तस्य न स्याद् भयं व्याधि-राधिश्चापि कदाचन ॥८॥

આ વજ્રપંજર સ્તોત્ર ચૈષ્ટાપૂર્વક બોલી-આત્મરક્ષા કરવી । પછી શ્રી સિદ્ધચક્રના સંપૂર્ણ મંડલનું હૃદયમાં ચિંતવન કરતાં સાફ કરેલા બાજોઠ ઉપર શ્રીસિદ્ધચક્રનો મંત્રપટ્ટ સ્થાપન કરી પૂજા શરુ કરવી । તેમાં સૌથી પ્રથમ મંડલમાં ક્ષેત્રપાલને સ્થાનકે એક નાળિયેર સ્થાપન કરવું ને તેના ઉપર ચમેલીના તેલના છાંટણાં કરવા

॥ ॐ अत्रस्थक्षेत्रपालाय स्वाहा ॥

એ મંત્ર બોલી ક્ષેત્રપાલની અનુજ્ઞા કરવી । સૌ આરાધકોને રક્ષા પોટલી આપવી. નિયમ ધારણ કરી મંત્ર બોલ્યા બાદ રક્ષા પોટલી બાંધવી. સાત વાર નીચેનો મંત્ર બોલી રક્ષાપોટલી મંત્રવી ।

ॐ हूँ (क्षुँ) क्षूँ फुट् किरिटि किरिटि घातय घातय, परकृतविघ्नान् स्फेटय स्फेटय, सहस्रखण्डान् कुरु कुरु, परमुद्रां छिन्द छिन्द, परमन्त्रान् भिन्द भिन्द हूँ क्षः फुट् स्वाहा ॥

॥ ॐ नमोऽर्हते रक्ष रक्ष हूँ फुट् स्वाहा ॥

॥ ॐ ह्रीं अर्हं श्रीसिद्धचक्रा अत्र मेरुनिश्चले वेदिकापीठे तिष्ठ तिष्ठ ठः ठः स्वाहा ॥

એ મંત્ર બોલી જે પીઠ ઉપર શ્રી સિદ્ધચક્ર યંત્ર
સ્થાપન કર્યો છે તે પીઠને હસ્તસ્પર્શ કરવો ।

॥ ॐ ह्रीं अर्हं सिद्धाधिपतये नमः ॥

એ મંત્ર બોલી શ્રીસિદ્ધચક્રયંત્રને હસ્તસ્પર્શ કરવો ॥

॥ अथ पूजनम् ॥

પૂજન કરનારાઓએ કુસુમાંજલિ લઇને યંત્ર સન્મુખ ઊભા રહેવું-

परमेश्वर परमेष्ठिन् !, परमगुरो परमनाथ परमार्हन् ।
परमानन्तचतुष्टय, परमात्मनूस्तुभ्यमस्तु नमः ॥

ए श्लोक-बोली जिनसन्मुख कुसुमांजलि करवी, पछी शक्रस्तव-नमुत्थुणं स्तोत्र भणवुं ।

॥ ॐ ह्राँ ह्रीं ह्रूँ ह्रौं ह्रः असिआउसा सिद्धपरमेष्ठिनः अत्र अवतरत अवतरत, संवौषट्। नमः सिद्धपरमेष्ठिभ्यः स्वाहा ॥ आह्वान-मुद्राए आह्वान करवुं ।

॥ ॐ ह्राँ ह्रीं ह्रूँ ह्रौं ह्रः असिआउसा सिद्धपरमेष्ठिनः अत्र तिष्ठत तिष्ठत, ठः ठः । नमः सिद्धपरमेष्ठिभ्यः स्वाहा । स्थापन-मुद्राए स्थापन करवुं ।

॥ ॐ ह्राँ ह्रीं ह्रूँ ह्रौं ह्रः असिआउसा सिद्धपरमेष्ठिनः मम सन्निहिता भवत भवत, वषट् नमः सिद्धपरमेष्ठिभ्यः स्वाहा ॥ सन्निरोध-मुद्राए सन्निरोध करवो ।

॥ ॐ ह्राँ ह्रीं ह्रूँ ह्रौं ह्रः असिआउसा सिद्धपरमेष्ठिनः परेषामदृश्या भवत भवत, फट्। नमः सिद्धपरमेष्ठिभ्यः स्वाहा ॥
अवगुंठन करवुं ।

॥ ॐ ह्राँ ह्रीं ह्रूँ ह्रौं ह्रः असिआउसा सिद्धपरमेष्ठिनः इमां पूजां प्रतीच्छत प्रतीच्छत । नमः सिद्धपरमेष्ठिभ्यः स्वाहा ॥
पूजनमुद्रा (अंजलि) करी पूजन करवुं ।

१ – अरिहंत पद – पूजन

દરેક પદના મંત્રો બોલી, અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરવી । નમોર્હત સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વસાધુભ્યઃ બોલી પદનો મંત્ર બોલવો મંત્ર બોલાયા બાદ થાળી વગાડવી દરેક પદે અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરવી.

१) ॐ ह्रीं सप्रातिहार्यातिशयशालिभ्यः श्रीअर्हद्भ्यः नमः स्वाहा ॥

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો અરિહંતાણં પદની એક માલા ગણવી

२– श्री सिद्धपदनुं पूजन

નમોર્હત સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાય સર્વ સાધુભ્ય

(२) ॐ ह्रीं प्राप्तानन्तचतुष्टयेभ्यः श्री सिद्धेभ्यः नमः स्वाहा ॥

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો સિધ્ધાણં પદની એક માલા ગણવી

૩ – શ્રી આચાર્યપદનું પૂજન –

નમોર્હત :- ૐ હ્રીં પંચાચાર પવિત્રેભ્યઃ શ્રી સૂરિભ્યઃનમઃ સ્વાહા

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો આયાર્યણં પદની એક માલા ગણવી

૪ – શ્રી ઉપાધ્યાય – પદ

નમોર્હત :- ૐ હ્રીં શુધ્ધ સિધ્ધાન્તાધ્યાપન પ્રવણેભ્યઃ શ્રી ઉપાધ્યાયેભ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો ઉવજ્ઝાણં પદની એક માલા ગણવી

૫ – શ્રી સાધુ–પદનું પૂજન

નમોર્હત :- ૐ હ્રીં સિધ્ધિમાર્ગસાધન સાવધાનેભ્યઃ શ્રી સર્વસાધુભ્યઃ નમઃ સ્વાહા ॥

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો લોએ સવ્વ સાહુણં પદના એક માલા ગણવી

૬ – શ્રી દર્શન–પદનું પૂજન

નમોર્હત :- ૐ હ્રીં તત્ત્વ રુચિ રુપાય શ્રી સમ્યગ્ દર્શનાય નમઃ સ્વાહા ॥

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો દંસણસ્સ પદની એક માલા ગણવી

૭ – શ્રી જ્ઞાનપદનું પૂજન

નમોર્હત :- ૐ હ્રીં તત્ત્વાવબોધરુપાય શ્રી સમ્યગ્ જ્ઞાનાય નમઃ સ્વાહા ॥

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો નાણસ્સ પદની એક માલા ગણવી

૮ – શ્રી ચારિત્રપદ પૂજન

નમોર્હત :- ૐ હ્રીં તત્ત્વ પરિણતિ રુપાય શ્રી સમ્યગ્ ચારિત્રાય નમઃ સ્વાહા ॥

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો ચારિતસ્સ પદની એક માલા ગણવી

૯ – શ્રી તપપદ પૂજન

નમોર્હત :- ૐ હ્રીં કેવલનિર્જરા રુપાય શ્રી સમ્યક્ તપસે નમઃ સ્વાહા ॥

પૂજન બાદ આરાધકે ૐ હ્રીં નમો તવસ્સ પદની એક માલા ગણવી

દ્વિતીયવલયમ્

મંત્ર માત્ર અક્ષર માંથી બનેછે, એટલે ૪૯ અક્ષરોના આઠ વગેરે છે

તે આઠ વર્ગો નું અત્રે પૂજન થાય છે

૪૧ દ્રાક્ષોને ૮ બીજોરા અથવા મોસંબી ।

૧) ૐ હ્રીં અવર્ગાય સ્વાહા (દ્રાક્ષ-૧૬) નમો અરિહંતાણં (બિજોરું)

૨) ૐ હ્રીં કવર્ગાય સ્વાહા (દ્રાક્ષ-૬) નમો અરિહંતાણં (બિજોરું)

૩) ॐ ह्रीं चवर्गाय स्वाहा (द्राक्ष-६) नमो अरिहंताणं (बिजोरुं)
૪) ॐ ह्रीं टवर्गाय स्वाहा (द्राक्ष-६) नमो अरिहंताणं (बिजोरुं)
૫) ॐ ह्रीं तवर्गाय स्वाहा (द्राक्ष-६) नमो अरिहंताणं (बिजोरुं)
૬) ॐ ह्रीं पवर्गाय स्वाहा (द्राक्ष-६) नमो अरिहंताणं (बिजोरुं)
૭) ॐ ह्रीं यवर्गाय स्वाहा (द्राक्ष-६) नमो अरिहंताणं (बिजोरुं)
૮) ॐ ह्रीं शवर्गाय स्वाहा (द्राक्ष-६) नमो अरिहंताणं (बिजोरुं)

अनाहत देवनुं पूजन

ॐ ह्रीं अनाहतदेवाय स्वाहा-बोली अनाहतोनुं पूजन करवुं (शर्करालिंग-शर्करामेरुथी)

आ मंत्र १૬ वखते बोलवो.

॥ इति द्वितीयं वलयम् ॥

लब्धि-पद पूजन

सर्व विरति धर्मनुं पालन करतां मुनिओने लब्धि प्राप्त थाय छे. लब्धि अनंत प्रकारनी छे. अहीं मुख्य ४८ लब्धिओ दर्शावी छे.

शासननी प्रभावनादि कार्य माटे के अन्य परमार्थ माटे ऋषि मुनिओ योगी पुरुषो आ लब्धिओनो उपयोग करे पण पोताना कार्य माटे कोई दिवस लब्धिनो उपयोग करे नहि.

लब्धिओनुं आ स्तोत्र मधुर स्वरे गाई पछी ४८ लब्धि मंत्र बोली तेनुं पूजन करवामां आवे छे.

॥ ४८ **लब्धिपदपूजनम्** ॥ (४८ खारेक)

॥ **श्रीलब्धिपदगर्भितमहर्षिस्तोत्रम्** ॥

(उपजातिच्छन्दः)

जिनास्तथा सावधयश्चतुर्धा, सत्केवलज्ञानधनास्त्रिधा च ।
द्विधा मनः पर्ययशुद्धबोधा, महर्षयः सन्तु सतां शिवाय ॥१॥
सुकोष्ठसद्बीजपदानुसारि-धियो द्विधा पूर्वधराधिपाश्च ।
एकादशांगाष्टनिमित्तविज्ञा, महर्षयः सन्तु सतां शिवाय ॥२॥
संस्पर्शनं संश्रवणं समन्ता - दास्वादन-घ्राण-विलोकनानि ।
संभिन्नसंश्रोततया विदन्ते, महर्षयः सन्तु सतां शिवाय ॥३॥
आमर्श-विप्रुण्-मल-खेल-जल्ल-सर्वौषधि-दृष्टि-वचोविषाश्च ।
आशीविषा घोर-पराक्रमाश्च, महर्षयः सन्तु सतां शिवाय ॥४॥

प्रश्नप्रधानाः श्रमणा मनोवाग्-वपुर्बला वैक्रियलब्धिमन्तः ।
श्रीचारण-व्योमविहारिणश्च, महर्षयः सन्तु सतां शिवाय ॥५॥
घृतामृत-क्षीरमधूनि धर्मो-पदेशवाणीभिरभिस्रवन्तः ।
अक्षीणसंवासमहानसाश्च, महर्षयः सन्तु सतां शिवाय ॥६॥
सुशीत-तेजोमय-तप्तलेश्या, दीप्रं तथोग्रं च तपश्चरन्तः ।
विद्याप्रसिद्धा अणिमादिसिध्धा महर्षयः सन्तु सतां शिवाय ॥७॥
अन्येऽपि ये केचन लब्धिमन्त-स्ते सिद्धचक्रे गुरुमण्डलस्थाः ।
ॐ ह्रीं तथाऽर्हं नम इत्युपेता, महर्षयः सन्तु सतां शिवाय ॥८॥
इत्यादिलब्धिनिधानाय श्रीगौतमस्वामिने नमः स्वाहा ।
गणसंपत्समृद्धाय श्रीसुधर्मस्वामिने स्वाहा ॥

પૂજન કરતાં લબ્ધિપદોનાં નામ બોલવા, તે આ પ્રમાણે

१) ॐ ह्रीं अर्हं णमो जिणाणं ।
२) ॐ ह्रीं अर्हं णमो ओहिजिणाणं ।
३) ॐ ह्रीं अर्हं णमो परमोहिजिणाणं ।
४) ॐ ह्रीं अर्हं णमो सव्वोहिजिणाणं ।
५) ॐ ह्रीं अर्हं णमो बीयबुद्धीणं ।
६) ॐ ह्रीं अर्हं णमो कुट्ठबुद्धीणं
७) ॐ ह्रीं अर्हं णमो अणंतोहिजिणाणं ।
८) ॐ ह्रीं अर्हं णमो आसीविसाणं ।
९) ॐ ह्रीं अर्हं णमो पयाणुसारीणं
(१०) ॐ ह्रीं अर्हं णमो आर्सीविसाणं ।
११) ॐ ह्रीं अर्हं णमो दिट्ठिविसाणं ।
१२) ॐ ह्रीं अर्हं णमो संभिन्नसोयाणं ।
१३) ॐ ह्रीं अर्हं णमो सयंसंबुद्धाणं ।
१४) ॐ ह्रीं अर्हं णमो पत्तेयबुद्धाणं ।
१५) ॐ ह्रीं अर्हं णणो बोहिबुद्धाणं ।
१६) ॐ ह्रीं अर्हं णमो उज्जुमईणं ।
१७) ॐ ह्रीं अर्हं णमो विउलमईणं
१८) ॐ ह्रीं अर्हं णमो दसपुव्वीणं ।
१९) ॐ ह्रीं अर्हं णमो चउद्दसपुव्वीणं ।
२०)ॐ ह्रीं अर्हंणमो अट्ठंगनिमित्तकुसलाणं।
२१) ॐ ह्रीं अर्हं णमो विउव्वणइड्ढिपत्ताणं
२२) ॐ ह्रीं अर्हं णमो विज्जाहराणं ।
(२३) ॐ ह्रीं अर्हं णमो चारणलद्धीणं ।
२४) ॐ ह्रीं अर्हं णमो पण्हसमणाणं ।
(२५) ॐ ह्रीं अर्हं णमो आगासगामीणं ।
२६) ॐ ह्रीं अर्हं णमो रवीरासवीणं ।
(२७) ॐ ह्रीं अर्हं णमो सप्पियासवीणं ।
(२८) ॐ ह्रीं अर्हं णमो महुआसवीणं।
(२९) ॐ ह्रीं अर्हं णमो अमियासवीणं ।
(३०) ॐ ह्रीं अर्हं णमो सिद्धायणाणं
(३१) ॐ ह्रीं अर्हं णमो भगवओ महइ-महावीर-वद्धमाण-बुद्धरिसिणं ।
(३२) ॐ ह्रीं अर्हं णमो उग्गतवाणं ।
(३३) ॐ ह्रीं अर्हं णमो अक्खिणमहाणसियाणं । (३४) ॐ ह्रीं अर्हं णमो वड्ढमाणाणं
(३५) ॐ ह्रीं अर्हं णमो दित्ततवाणं । (३६) ॐ ह्रीं अर्हं णमो तत्ततवाणं ।

(३७) ॐ ह्रीं अर्हं णमो महातवाणं । (३८) ॐ ह्रीं अर्हं णमो घोरगुणाणं ।
(३९) ॐ ह्रीं अर्हं णमो घोरपरक्कमाणं । (४०) ॐ ह्रीं अर्हं णमो घोरगुणबंयारिणं ।
(४१) ॐ ह्रीं अर्हं णमो आमोसहिपत्ताणं । (४२) ॐ ह्रीं अर्हं णमो खेलोसहिपत्ताणं
(४३) ॐ ह्रीं अर्हं णमो जल्लोसहिपत्ताणं । (४४) ॐ ह्रीं णमो विप्पोसहिपत्ताणं ।
(४५) ॐ ह्रीं अर्हं णमो सव्वोसहिपत्ताणं । (४६) ॐ ह्रीं णमो मणबलीणं ।
(४७) ॐ ह्रीं अर्हं णमो वयणबलीणं । (४८) ॐ ह्रीं अर्हं णमो कायबलीणं ।

॥ इति श्री लब्धिपद पूजनम् ॥ इति श्री तृतीय वलयम् ॥

गुरु-पादुका पूजन

। अथ चतुर्थ वलयम् ।

गुरुपादुकापूजन् (आठ दाडम्)

(१) ॐ ह्रीं अर्हतपादुकाभ्यः स्वाहा॥ (२) ॐ ह्रीं सिद्धपादुकाभ्यः स्वाहा ॥
(३) ॐ ह्रीं गणधरपादुकाभ्यः स्वाहा ॥ (४) ॐ ह्रीं गुरुपादुकाभ्यः स्वाहा ॥
(५) ॐ ह्रीं परमगुरुपादुकाभ्यः स्वाहा ॥ (६) ॐ ह्रीं अदृष्टगुरुपादुकाभ्यः स्वाहा ॥
(७) ॐ ह्रीं अनंतगुरुपादुकाभ्यः स्वाहा ॥ (८) ॐ ह्रीं अनन्तानन्तगुरुपादुकाभ्यः स्वाहा॥

॥ इति चतुर्थ वलयम् ॥

सानाहताःस्वरा वर्गा, लब्धिमन्तो महर्षयः ।
गुरुणां पादुकाश्चैव सर्वे पूजां प्रतीच्छत ॥1॥

ચોથા વલય પછીનો વિભાગ એ સિદ્ધચક્રની આરાધના કરનાર અને આરાધકને સહાય કરનાર એવા અધિષ્ઠાયક દેવ અને દેવીઓનો આવે છે.

॥ अथ अधिष्ठायकाहानादिकम् ॥

(आहानम्)

श्री अर्हदादिसमलंकृतसिद्धचक्रा धिष्ठायका विमलवाहनमुख्यदेवाः ॥
देव्यश्च निर्मलदृशो दिगिना ग्रहाश्च, सर्वे समावतरत द्रुतमुत्सवेऽत्र ॥१॥ संवौषट् ॥
आहानमुद्राए आहान करवुं ।

(संस्थापनम्)

श्रीअर्हदादिसमलंकृतसिद्धचक्रा- धिष्ठायका विमलवाहनमुख्यदेवाः ॥
देव्यश्च निर्मलदृशो दिगिना ग्रहाश्च, सर्वेऽपि तिष्ठत सुखेन निजासनेषु ॥२॥ ठःठः ॥
स्थापनमुद्राए स्थापन करवुं । (संनिधानम्)

श्रीअर्हदादिसमलंकृतसिद्धचक्रा- धिष्ठायका विमलवाहनमुख्यदेवाः ॥
देव्यश्च निर्मलदृशो दिगिना ग्रहाश्च, सर्वेऽपि में भवत सन्निहिताः प्रमोदात् ॥३॥ वषट्॥
संनिधाननी मुद्राए सन्निधान करवुं ।
(संनिरोधनम्)

श्रीअर्हदादिसमलंकृतसिद्धचक्रा- धिष्ठायका विमलवाहनमुख्यदेवाः ॥
देव्यश्च निर्मलदृशो दिगिना ग्रहाश्च, स्थातव्यमेव यजनावधिरत्र सर्वै : ॥४॥
संनिरोधनीमुद्राए सन्निरोध करवो ॥
(अवगुंठनम्)

श्री अर्हदादिसमलंक्तसिद्धचक्रा-धिष्ठायका विमलवाहनमुख्यदेवाः ।
देव्यश्च निर्मलदृशो दिगिना ग्रहाश्च, सर्वे भवन्तु परदेहभृतामदृश्याः ॥५॥ फट् ॥
(अवगुंठननीमुद्राए अवगुंठन करवुं ।)
(पूजनम्)

श्री अर्हदादिसमलंकृतसिद्धचक्रा-धिष्ठायका विमलवाहनमुख्यदेवाः ।
देव्यश्च निर्मलदृशो दिगिना ग्रहाश्च,पूजां प्रतीच्छत मया विहितां यथावत् ॥६॥
પૂજનમુદ્રાએ (અંજલી કરી) પૂજન કરવું ॥

॥ अथ अधिष्ठायकादिपूजा ॥ (पांचमुं वलय)

(१) ॐ ह्रीं अहँ श्रीसिद्धचक्राधिष्ठायकाय श्रीविमलवाहनाय स्वाहा ॥ कोळुं ॥
(२) ॐ ह्रीं श्रीचक्रेश्वर्यै स्वाहा ॥ कोळुं ॥
(३) ॐ ह्रीं श्रीअप्रसिद्धसिद्धचक्राधिष्ठायकाय स्वाहा ॥ कोळुं ॥
(४) ॐ ह्रीं अहँ जिनप्रवचनाधिष्ठायकाय श्रीगणिपिटकयक्षराजाय स्वाहा ॥ पान सोपारी हवे पछी आगळ दरेक पदोनुं पूजन पान सोपारीथी करवुं ।
(५) ॐ ह्रीं अहँ श्रीस्फुरत्प्रभावाय श्रीधरणेन्द्राय स्वाहा ॥
(६) ॐ ह्रीं श्री तीर्थरक्षादक्षाय श्रीकपर्दियक्षाय स्वाहा ॥
(७) ॐ ह्रीं श्रीशारदायै स्वाहा ॥
(८) ॐ ह्रीं श्रीशान्तिदेवतायै स्वाहा ॥
(९) ॐ ह्रीं श्रीअप्रतिचक्रायै स्वाहा ॥
(१०) ॐ ह्रीं श्रीज्वालामालिन्यै स्वाहा ॥
(११) ॐ ह्रीं श्रीत्रिभुवनस्वामिन्यै स्वाहा ॥
(१२) ॐ ह्रीं श्री श्रीदेवतायै स्वाहा ॥

(१३) ॐ ह्रीं श्रीवैरोटयायै स्वाहा ॥
(१४) ॐ ह्रीं श्रीपद्मावत्यै स्वाहा ॥
(१५) ॐ ह्रीं श्रीकुरुकुल्लायै स्वाहा ॥
(१६) ॐ ह्रीं श्रीअम्बिकायै स्वाहा ॥
(१७) ॐ ह्रीं श्रीकुबेरदेवतायै स्वाहा ॥
(१८) ॐ ह्रीं श्रीकुलदेवतायै स्वाहा ॥
॥ इति अधिष्ठायकदेवतापूजनम् ॥

॥ अथ श्री जयादी देवीओनुं पूजन ॥ (छट्ठं वलय)
જયાદિ આઠ દેવીની પૂજા નારંગીના આઠ ફળો મૂકીને કરવી ।
ॐ ह्रीं जयायै स्वाहा ॥१॥ ॐ ह्रीं जम्भायै स्वाहा ॥५॥
ॐ ह्रीं विजयायै स्वाहा ॥२॥ ॐ ह्रीं स्तम्भायै स्वाहा ॥६॥
ॐ ह्रीं जयन्त्यै स्वाहा ॥३॥ ॐ ह्रीं मोहायै स्वाहा ॥७॥
ॐ ह्रीं अपराजितायै स्वाहा ॥४॥ ॐ ह्रीं बन्धायै स्वाहा ॥८॥

श्लोकः

जये च विजये चैव, जिते चाप्यपराजिते ।
जम्भे स्तम्भे तथा बन्धे, मोहे पूजां प्रतीच्छत ॥१॥
॥ इति जयाद्यर्चा ॥ ॥ इति जयादिवलयम् ॥

१६. विद्या देवीओनुं पूजनः
सातमा वलयमां सोळ विद्या देवीओनुं पूजन करवामां आवे छे. सोळ सोपारीथी १६ विद्या-देवीओनुं पूजन करवुं

॥ अथ षोडशविद्यादेवीपूजा ॥ (सातमुं वलय)
(१) ॐ ह्रीं श्रीरोहिण्यै स्वाहा । (२) ॐ ह्रीं श्रीप्रज्ञप्त्यै स्वाहा ।
(३) ॐ ह्रीं श्रीवज्रशृंखलायै स्वाहा । (४) ॐ ह्रीं श्रीवज्रांकुश्यै स्वाहा ।
(५) ॐ ह्रीं श्रीचक्रेश्वर्यै स्वाहा । (६) ॐ ह्रीं श्रीपुरुषदत्तायै स्वाहा ।
(७) ॐ ह्रीं श्रीकाल्यै स्वाहा । (८) ॐ ह्रीं श्रीमहाकाल्यै स्वाहा ।
(९) ॐ ह्रीं श्रीगौर्यै स्वाहा । (१०) ॐ ह्रीं श्रीगान्धार्यै स्वाहा ।
(११) ॐ ह्रीं श्रीसर्वास्त्रामहाज्वालायै स्वाहा । (१२) ॐ ह्रीं श्रीमानव्यै स्वाहा ।
(१३) ॐ ह्रीं श्रीवैरुट्यायै स्वाहा । (१४) ॐ ह्रीं श्रीअच्छुप्तायै स्वाहा ।
(१५) ॐ ह्रीं श्रीमानस्यै स्वाहा । (१६) ॐ ह्रीं श्रीमहामानस्यै स्वाहा ।
॥ इति विद्यादेवी वलयम् ॥

આ રીતે સળંગ મંત્ર બોલ ને પણ ૧૬ વિદ્યા દેવીઓનું પૂજન પણ કરી શકાય છે.
ॐ હ્રાઁ શ્રી રોહિણી-પ્રજ્ઞપ્તિ-વજ્રશૃંખલા-વજ્રાંકુશી-ચક્રેશ્વરી-પુરુષદત્તા-કાલી મહાકાલી-
ગૌરી-ગાન્ધારી-સર્વાસ્ત્રામહાજ્વાલા-માનવી-વૈરુટય્યા- ઽચ્છુપ્તા- માનસી-
મહામાનસીષોઽશવિદ્યાદેવીભ્યઃ સ્વાહા ।
(ઇતિ મૂલપ્રતિપાઠઃ) ।

યક્ષ યક્ષિણી પૂજન (આઠમું વલય)

આ આઠમા વલયમાં આપણે વર્તમાન ચોવીશીના શ્રી ઋષભદેવથી શ્રીવર્ધમાન સ્વામી સુધીના ચોવીસે તીર્થંકર પરમાત્માના ૨૪ યક્ષ અને ૨૪ યક્ષિણીનું પૂજન કરીશું, ચોવીશ યક્ષ-યક્ષિણીનું એકેક સોપારીથી પૂજન કરવું ।

(૧) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ શ્રીગોમુખાય સ્વાહા ।
(૨) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ શ્રીમહાયક્ષાય સ્વાહા ।
(૩) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ શ્રીત્રિમુખાય સ્વાહા ।
(૪) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ યક્ષનાયકાય સ્વાહા ।
(૫) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ તુમ્બરવે સ્વાહા ।
(૬) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ કુસુમાય સ્વાહા ।
(૭) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ માતંગાય સ્વાહા ।
(૮) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ વિજયાય સ્વાહા ।
(૯) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ અજિતાય સ્વાહા ।
(૧૦) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ બ્રહ્મણે સ્વાહા ।
(૧૧) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ મનુજાય સ્વાહા ।
(૧૨) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ અસુરકુમારાય સ્વાહા ।
(૧૩) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ ષણ્મુખાય સ્વાહા ।
(૧૪) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ પાતાલાય સ્વાહા ।
(૧૫) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ કિન્નરાય સ્વાહા ।
(૧૬) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ ગરુડાય સ્વાહા ।
(૧૭) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ ગન્ધર્વાય સ્વાહા ।
(૧૮) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ યક્ષરાજાય સ્વાહા ।
(૧૯) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ કુબેરાય સ્વાહા ।
(૨૦) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ વરુણાય સ્વાહા ।
(૨૧) ॐ ક્રૌં હ્રાઁ હ્રૌં ગ્લૌં હું ફુટ્ ॐ ભ્રૃકુટયે સ્વાહા ।

(२२) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ गोमेधाय स्वाहा ।
(२३) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ पार्श्वाय स्वाहा ।
(२४) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ ब्रह्मशान्तये स्वाहा ।

श्री यक्षिणी पूजन

(१) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ श्रीचक्रेश्वर्यै स्वाहा ।
(२) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ श्रीअजितबलायै स्वाहा ।
(३) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ दुरितायै स्वाहा ।
(४) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ कालिकायै स्वाहा ।
(५) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ महाकालिकायै स्वाहा ।
(६) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ श्यामायै स्वाहा ।
(७) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ शान्तायै स्वाहा ।
(८) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ भ्रूकुट्यै स्वाहा ।
(९) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ सुतारिकायै स्वाहा ।
(१०) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ अशोकायै स्वाहा ।
(११) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ मानव्यै स्वाहा ।
(१२) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ चण्डायै स्वाहा ।
(१३) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ विदितायै स्वाहा ।
(१४) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ अंकुशायै स्वाहा ।
(१५) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ कन्दर्पायै स्वाहा ।
(१६) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ निर्वाण्यै स्वाहा ।
(१७) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ बलायै स्वाहा ।
(१८) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ धारिण्यै स्वाहा ।
(१९) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ धरणप्रियायै स्वाहा ।
(२०) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ नरदत्तायै स्वाहा ।
(२१) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ गान्धार्यै स्वाहा ।
(२२) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ अम्बिकायै स्वाहा ।
(२३) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ पद्मावत्यै स्वाहा ।
(२४) ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ सिध्धायिकायै स्वाहा ।

॥ इति यक्ष - यक्षिणीवलयम् ॥

આ રીતે સંક્ષિપ્ત સળંગ મંત્ર બોલીને ૨૪ યક્ષનું પૂજન થઇ શકે.

ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ श्रीगोमुख - महायक्ष - त्रिमुख - यक्षनायक - तुम्बरु - कुसुम - मातंग- विजय - अजित - ब्रह्म - यक्षराज - कुमार - षणमुख - पाताल - किन्नर - गरुड - गन्धर्व - यक्षराज - कुबेर - वरुण - भ्रूकुटि - गोमेध - पार्श्व - ब्रह्मशान्ति - चतुर्विंशतियक्षेभ्यः स्वाहा ।

આ રીતે સંક્ષિપ્ત સળંગ મંત્ર બોલી ૨૪ યક્ષિણી પૂજન થઇ શકે.

ॐ क्रौं हाँ हूँ ग्लौं हुँ फुट् ॐ श्रीचकेश्वरी - अजितबला - दुरितारि - काली - महाकाली - श्यामा - शान्ता - भ्रुकुटि - सुतारिका - अशोका - मानवी - चण्डा - विदिता - अंकुशा - कन्दर्पा - निर्वाणी - बला - धारिणी - धरणप्रिया - नरदत्ता - गान्धारी - अम्बिका - पद्मावती - सिद्धायिका - चतुर्विंशतियक्षिणीभ्यः स्वाहा । (मूलप्रतिगतपाठः)

।। अथ चतुर्द्वारपाल - चतुर्वीरपूजा (नवमुं वलय)

चणादाल लाडु - नारंगी फलो ।।

ॐ कलौं ब्लौं लाँ वाँ ह्रीं कुमुदाय स्वगणपरिवृत्ताय इदमर्घ्यं पाद्यं गन्धं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यज्ञ भागं यजामहे प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ।।१।।

ॐ क्लौं ब्लौं लाँ वाँ ह्रीं अंजनाय स्वगण परिवृत्ता य इदमर्घ्यं पाद्यं गन्धं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यज्ञ भागं यजामहो प्रतिगृह्यताम् प्रतिगृह्यता मिति स्वाहा ।।२।।

ॐ क्लौं ब्लौं लाँ वाँ ह्रीं वामनाय स्वगण परिवृत्ताय इदमर्घ्यँ पघिंगन्धं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यज्ञ भागं यजामहे प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ।।३।।

ॐ क्लौं ब्लौं लाँ वाँ ह्रीं पुष्पदन्ताय स्वगण परिवृताय इदमर्घ्यँ पाद्यं गन्थं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यज्ञा भागं यजामहे प्रतिगृह्यताम् प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ।।४।।

આ ચાર દ્વારપાલની પૂજા ચણાની દાલના ચાર લાડુઓ તથા પીલા ફૂલ અને ફલ નારંગીથી કરવી

।। वीरपूजा ।।

ॐ ह्रीं ह्म्ल्व्र्यूं माणिभद्राय स्वगण परिवृत्ताय इदमंर्घ्यँ पाद्यं गन्धं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यक्षभागं यजामहे प्रतिगृह्यताम् प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ।।

ॐ ह्रीं ह्म्ल्वर्यूं पूर्णभद्राय स्वगण परिवृत्ताय इदमर्घ्यं पाद्यं गन्धं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिक यज्ञभागं यजामहे प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ।।५।।

ॐ ह्रीं ह्म्ल्व्र्यूं कपिलाय स्वगण परिवृत्ताय इदमर्घ्यं पाद्यं गन्धं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यज्ञभागं यजामहे प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ॥६॥

ॐ ह्रीं ह्म्ल्व्र्यूं पिंगलाय स्वगण परिवृत्ताय इदमर्घ्यं पाद्यं गन्धं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यज्ञभागं यजामहे प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ॥७॥

आ चार वीरनुं पूजन चलवटना (काला-तला) लाडवा चार अने श्याम फूल-फळथी (चीकु) करवुं ।

॥ इति द्वारपाल - वीरवलयम् ॥

विमलस्तत्परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ।
आ श्लोक बोली विमलवाहन वगेरे देवदेवीने कुसुमांजलिकरवी

॥ अथ दिक्पालपूजनम् ॥

ॐ ह्रीं अः वज्राधिपतये स्वगणपरिवृत्ताय इदमर्घ्यं पाद्यं गन्धं पुष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यज्ञभागं यजामहे प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ॥१॥

ॐ रुँ रुँ रः सः अग्नये स्वगण..... ॥२॥
ॐ हाँ हीँ हौं क्षः फट् यमाय स्वगण..... ॥३॥
ॐ ग्लैं हाँ नैर्ऋताय स्वगण..... ॥४॥
ॐ म्लौं हूँ वरुणाय स्वगण..... ॥५॥
ॐ म्लौ ञ्रौं वायवे स्वगण..... ॥६॥
ॐ ब्लौं हाँ कुबेराय स्वगण.... ॥७॥
ॐ हाँ हौं हः ईशानाय स्वगण.... ॥८॥
ॐ क्षौं ब्लौं सोमब्रह्मणे स्वगण.... ॥९॥
ॐ क्षौं ब्लौं पद्मावतीसहिताय नागेन्द्राय स्वगण ॥१०॥

इन्द्रस्तस्य परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥१॥
अग्निस्तस्य परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥२॥
यमस्तस्य परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥३॥
नैर्ऋतस्तत्परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।

बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥४॥
वरुणस्तत्परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥५॥
वायुस्तस्य परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥६॥
कुबेरस्ततूपरिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥७॥
ईशस्तस्य परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥८॥
सोमब्रह्मपरिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥९॥
नागेन्द्रस्तत्परिवारो, देवा देव्यश्च सद्दृशः ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥१०॥
आ दस श्लोको हाथ जोडीने बोलवा ।
॥ इति दिक्पालवलयम् ॥

॥ अथ नवग्रहपूजनम् ॥

ॐ ह्रीं हः फट् आदित्याय स्वगणपरिवृताय इदमर्घ्यं पाद्यं गन्धं पूष्पं धूपं दीपं चरुं फलं स्वस्तिकं यज्ञभागं यजामहे प्रतिगृह्यतां प्रतिगृह्यतामिति स्वाहा ॥१॥ आगळ पूर्वनी जेम

ॐ ह्रीं हः फट् सोमाय स्वगण.. ॥२॥
ॐ ह्रीं हः फट् मंगलाय स्वगण...॥३॥
ॐ ह्रीं हः फट् बुधाय स्वगण.. ॥४॥
ॐ ह्रीं हः फट् बृहस्पतये स्वगण.. ॥५॥
ॐ ह्रीं हः फट् शुक्राय स्वगण.. ॥६॥
ॐ ह्रीं हः फट् शनैश्चराय स्वगण.. ॥७॥
ॐ ह्रीं हः फट् राहवे स्वगण.. ॥८॥
ॐ ह्रीं हः फट् केतवे स्वगण.. ॥९॥

હાથ જોડીને આ શ્લોક બોલવો –

जिनेन्द्रभक्तया जिनभक्तिभाजां, जुषन्तु पूजाबलिपुष्पधूपान् ।
ग्रहा गता ये प्रतिकूलभावं, ते मेऽनुकूला वरदाश्च सन्तु ॥१॥

દરેક સ્થળે અક્ષત તથા રુપાનાણું મૂકવું ।

॥ इति नवग्रहपूजनम् ॥

॥ अथ नवनिधिपूजनम् ॥

ॐ ह्रीं नवनिधिभ्यः स्वाहाः । (१) ॐ नैसर्पिकाय स्वाहा ।

(૨) ॐ पाण्डुकाय स्वाहा ।
(૩) ॐ पिंगलाय स्वाहा ।
(૪) ॐ सर्वरत्नाय स्वाहा ।
(૫) ॐ महापद्माय स्वाहा ।
(૬) ॐ कालाय स्वाहा ।
(૭) ॐ महाकालाय स्वाहा ।
(૮) ॐ शंखाय स्वाहा ।
(૯) ॐ माणवकाय स्वाहा ।

નવ નિધિપદો ઉપર નવ અખરોટ મૂકી પૂજન કરવું

॥ इति नवनिधिपूजनम् ॥

ભૂતબલિ

भूता भूमिचरा, व्योमचरास्तिर्यक्चरा अपि ।
बलिपूजां प्रतीच्छन्तु, सन्तु संघस्य शान्तये ॥१॥

પંચવર્ણા બલિબાકળા દેવા ।

दुष्टवित्रासनं

ये दुष्टा बलिदानेन, न शाम्यन्ति कदाचन ।
तेषां मुद्राभिरेताभिः, कार्यं वित्रासनं स्फुटम् ॥१॥
भौमान् पार्ष्णि त्रिघातेन, दिव्यान् दृष्टिनिपातनैः ।
दिक्चारिण स्त्रितालाभि - र्दुष्टान् वित्रासयाम्यह ॥२॥

ठः ठः ठः स्वाहा ॥

॥ इति दुष्टवित्रासनम् ॥

૧) દુષ્ટ ભૂમિ દેવોનું જમીન ઉપર ત્રણ વાર પગની પાની પછાડવાપૂર્વક વિત્રાસન કરવું (૨) દુષ્ટ દેવોનું ઉંચી ક્રૂર દ્રષ્ટિ ફેંકવા પૂર્વક વિત્રાસન કરવું. (૩) દુષ્ટ દિશાચર દેવોનું ત્રણ તાળી પાડવા પૂર્વક વિત્રાસન કરવું.

॥ अथ स्नात्रम् ॥

स्वस्ति स्वस्ति नमोऽस्तु ते भगवते, त्वं जीव जीव प्रभो !
भव्यानन्दन नन्द नन्द भगव - न्नर्हं स्त्रिलोकीगुरो !
त्वन्मूलाक्षरमन्त्रमण्डलमयश्री सिद्धचक्रक्रम
प्राप्तस्नात्रमिदं शुभोदयकृतेऽस्माभिः समारभ्यते ॥१॥

યંત્રની સન્મુખ એક આરાધક ને જમણી બાજુ ચાર જણ તથા ડાબી બાજુ ચાર જણ મળી કુલ નવ આરાધકો કળશ લઇ ઉભા રહે.
આ પાંચ શ્લોકનું સ્તોત્ર પ્રથમ મધુર સ્વરે ભણવું.

।। अथ क्षीरस्नात्रम् ।।

ॐ नमोर्हत् - सिद्धाचार्योपाध्यायसर्वसाधुभ्यः ।।

पुण्याहं तदहः क्षणोऽयमनघः पूजास्पदं तत्पदं,
सर्वास्तीर्थभुवोऽपि ता जलभृतस्तद्वारि हारि प्रभोः ।
तेऽनर्घा घुसृणादिगन्धविधयः कौम्भास्तु कुम्भाश्च ते,
धन्या यान्ति कृतार्थतां जिनपतेः स्नात्रोपयोगेन ये ।।१।।

कुम्भाः काञ्चनरत्नराजतमयाः, स्रक्चन्दनैश्चर्चिताः,
कर्पूरागुरुगन्धबन्धुरतराः, क्षीरोदनीरोदयाः ।
भव्यैः स्नात्रकृते जिनस्य पुरतो, राजन्ति राजीकृताः,
सर्वाः स्वीयशुभर्द्धिसंगममये मांगल्यकुम्भा इव ।।२।।

श्रेणीभूय समुत्थिताः करधृतैः, कुम्भैर्हृदग्रे मुदा,
भव्या भान्ति जिनस्य मज्जनकृते, पौरन्दरश्रीजुषः ।
संसारौघमिवोत्तरीतुमनसो - इहेदेवते मानस -
प्रासादे कलशाधिरोपमिव वा, ते कर्तुकामा इव ।।३।।

गीतातोद्योरुनादैः सरभसमारब्धनाट्यप्रबन्धे,
नानातीर्थोदकुम्भै रजतमणिमयैः शातकुम्भैर्जिनः प्राक् ।
मेरोः शृङ्गे यथेन्द्रैः सजयजयरवैर्मज्जितो जन्म काले,
कल्याणीभक्तयस्तं विधिवदिह तथा भाविनो मज्जयन्तु ।।४।।

जैने स्नात्रविधौ विधूतकलुषे, विश्वत्रयीपावने,
क्षुद्रोपद्रवविद्रवप्रणयिनां ध्यातं त्वतिप्राणिनाम् ।
श्री संघ सुजने जने जनपदे, धर्मक्रियाकर्मठे,
देवाः श्रीजिनपक्षपोपटवः कुर्वन्तु शान्तिं सदा ।।५।।

।। अथ कलशाधिवासनम् ।।

ॐ ह्रीं श्रीं धृति-कीर्ति-बुद्धि-लक्ष्मी-शान्ति-तृष्टि-पुष्टयः एतेषु नवकलशेषु कृताधिवासा भवन्तु स्वाहा ।। आ मंत्र बोलवापूर्वक दरेक स्नात्र पूर्वे नवे कलशोनुं अधिवासनकरवुं ।।
ॐ क्षाँ क्षीँ क्षीरसमुद्रोद्भवानि क्षीरोदकान्येषु स्नात्रकलशेष्ववतरन्त्वतरन्तु संवौषट् ।।

आ मंत्रथी दूध मंत्रीने कळशोमां भरवुं ।
कलशाकारश्रीसिद्ध - चक्रविहितावतारमर्हन्तम् ।
शिवशान्तिकृते भक्त्या, स्नपयामः क्षीररसकलशैः ।।१।।

॥ ॐ ह्रीं श्रीं क्षीररसकलशेन श्रीसिद्धचक्रं स्नपयामीति स्वाहा ॥

॥ २ अथ दधिस्नात्रम् ॥

ॐ हाँ ह्रीं दधिसमुद्रोद्भवानि दध्युदकान्येतेषु
स्नात्रकलशेषदतरन्त्वतैरन्तु संवौषट् ॥
आ मंत्र बोली दहीं भरवुं.
कलशाकारश्रीसिद्ध - चक्रविहितावतारमर्हन्तम् ।
शिवशान्तिकृते भक्त्या, स्नपयामः सुदधिरसकलशैः ॥२॥
॥ ॐ ह्रीं श्रींदधिरसकलशेन श्रीसिद्धचक्रं स्नपयामीति स्वाहा ॥
॥ इति दधिस्नात्रम् ॥

॥३ अथ घृतस्नात्रम् ॥

ॐ ह्रीं घ्राँ घ्रीं घृतसमुदोद्भवानि घृतोद कान्सयेषु
स्नात्र कलशेश्वतरन्तवत्तरन्तु संर्वोषट् ।
कलशाकारश्रीसिद्ध - चक्रविहितावतारमर्हन्तम् ।
शिवशान्तिकृते भक्त्या, स्नपयामः सुधृतरसकलशैः ॥३॥
॥ ॐ ह्रीं श्रीं सुघृतरसकलशेन श्री सिद्धचक्रं स्नपयामीति स्वाहा ॥
॥ इति धृतस्नात्रम् ॥

॥ ४ अथेक्षुरसस्नात्रम् ॥

ॐ ह्रीं आँ इँ इक्षुरससमुद्रोद्भवानि इक्षूदकान्येतेषु
स्नात्रकलशेष्वतरन्त्ववतरन्तु संवौषट् ॥

कलशाकारश्रीसिद्ध - चक्रविहितारमर्हन्तम् ।
शिवशान्तिकृते भक्तया, स्नपयामः इक्षुरसकलशैः ॥
॥ ॐ ह्रीं श्रीं इक्षुरसकलशेनश्रीसिद्धचक्रं स्नपयामीति स्वाहा ॥
॥ इति इक्षुरसस्नात्रम् ॥

॥ ५ अथ गन्धोदकस्नात्रम् ॥

ॐ ह्रीं पाँ पीं पवित्रतीर्थोद्भवानि गन्धोदकान्येतेषु
स्नात्रकलशेष्ववतरन्त्ववतरन्तु संवौषट् ॥
આ મંત્રે ગંધોદક મંત્રીને કલશોમાં ભરવું ।
कलशाकारश्रीसिद्ध - चक्रविहितावतारमर्हन्तम् ।
शिवशान्तिकृते भक्त्या, स्नपयामो गन्धरसकलशैः ॥५॥

॥ ॐ ह्रीं श्रीं गन्धरसकलशेन श्रीसिद्धचक्रं स्नपयामीति स्वाहा ॥

॥ इति गन्धोदकस्नात्रम् ॥

॥ ६ अथ शुद्धजलस्नात्रम् ॥

કલશોમાં નવ નવાણનું શુદ્ધ જલ ભરવું ।

नद्याः समुद्रा गिरिनिर्झराश्च, तीर्थानि कुण्डानि सरांसि वाप्यः ।
कूपा हृदाश्चोत्तमवारिपूरैः, स्नात्रं प्रकुर्वन्त्विह सिद्धचक्रे ॥६॥

॥ ॐ ह्रीं श्रीं तीर्थादिशुद्धजलेन श्रीसिद्धचक्रं स्नपयामिति स्वाहा ॥

॥ इति शुद्धजलस्नात्रम् ॥ ॥ इति स्नात्रमहोत्सवः ॥

એ પ્રમાણે સ્નાત્ર કરીને શ્રી સિદ્ધચક્રને ચોકખા અંગ લૂંછણાથી સાફ કરી બૃહદ્વૃત્તપાઠપૂર્વક અષ્ટપ્રકારી પૂજન કરવું ।

॥ अथाष्टप्रकारपूजनम् ॥

। पहेली जलपूजा ।

ॐ ह्रीं श्रीपरमेष्ठिने नम इति कलेशापहैः शीतलैः,
श्री वल्लीं बहुपल्लवां बहुफलां तन्वद्भिरेभिर्नरैः (जलैः)
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते -
रस्योसा नम इत्यभीष्टफलदं श्रीसिद्धचक्रं यजे ॥१॥

ॐ ह्रीं श्रीसिद्धचक्रं जलेन अर्चयामीति स्वाहा ॥

॥ कळश करवो ॥ ॥ इति जलपूजा ॥

॥ बीजी चन्दनपूजा ॥

ॐ ह्रीं श्रीपरमात्मने नम इति प्रोल्लासिभावोद्भवैः,
श्रीवश्यादद्भुतयोगसिद्धिजनकैर्गन्धैः सुगन्धोल्बणैः ।
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते-
रस्योसा नम इत्यभीष्टफलदंश्रीसिद्धचक्रं यजे ॥२॥

ॐ ह्रीं श्रीं श्रीसिद्धचक्रं चन्दनगन्धेन अर्चयामीति स्वाहा ।

॥ इति चन्दनगन्धपूजा ॥

ॐ ह्रीं श्रीं श्रीसिद्धचक्रं चन्दनगन्धेन अर्चयामीति स्वाहा ।

। त्रीजी पुष्पपूजा ।

ॐ ह्रीं श्रीपरमात्मने नमः इति श्रेयः समाकर्षणैः,

श्रीहस्तो धृतरत्नपात्रकलितैः पुष्पैः सपुष्पन्धयैः ।
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते -
रस्योसा नम इत्यभीष्टंफलदं श्रीसिद्धचक्रं यजे ।

ॐ ह्रीं श्रीं श्रासिद्धचक्रं पुष्पेण अर्चयामीति स्वाहा ॥३॥

॥ इति पुष्पपूजा ॥

। चोथी धूपपूजा ।

ॐ ह्रीं तुभ्यमनन्तसौरभ्याय नम इत्युच्चाटनैः कर्मणां,
श्रीखण्डागुरुधूपपिण्डवितैर्धूमैः कपोतप्रभैः ।
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते-
रस्योसा नम इत्यभीष्टफलदं श्रीसिद्धचक्रं यजे ॥४॥

ॐ ह्रीं श्रीं श्रीसिद्धचक्रं घूपेन अर्चयामीति स्वाहा ॥

॥ इति धूपपूजा ॥

। पांचमी दीपपूजा ।

ॐ ह्रीं तुभ्यमनन्तचिन्मय ! नमो विश्वप्रकाशात्मकै-
र्दीप्तिश्रीस्वकरप्रयत्नरचितैर्दीपैः प्रदीपोत्करैः ।
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते-
रस्योसा नम इत्यभीष्टफलदं श्रीसिद्धचक्रं यजे ॥५॥

ॐ ह्रीं श्रीं श्रीसिद्धचक्रं दीपेन अर्चयामीति स्वाहा ॥

॥ इति दीपपूजा ॥

। छट्ठी अक्षतपूजा ।

ॐ ह्रीं श्रीपरमर्द्धये नम इति ध्यानैकशुद्धाशयैः,
श्रीपीठार्चनलाभमोदविशदैः शाल्यक्षतैरक्षतैः ।
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते-
रस्योसा नम इत्यभीष्टफलदं श्रीसिद्धचक्रं यजे । ॥६॥

ॐ ह्रीं श्रीं श्रीसिद्धचक्रं अक्षतेन अर्चयामीति स्वाहा ॥

॥ इति अक्षतपूजा ॥

। सातमी नैवेद्यपूजा ।

ॐ ह्रीं तुभ्यमनन्तचिन्मय ! नमः श्रीतृष्टि - पुष्टिप्रदैः,
पुण्यश्रीत्वरितार्पितैश्चरुचयैश्चन्द्रसौधाश्रितैः ॥
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते-
रस्योसा नम इत्यभीष्टफलदं श्रीसिद्धचक्रं यजे ॥७॥
ॐ ह्रीं श्रीं सिध्धचक्रं नैवेद्येन अर्चयामीति स्वाहा ॥
॥ इति नैवेद्य पूजा ॥

। आठमी फलपूजा ।

ॐ ह्रीं तुभ्यमनन्तवीर्य ! नम इत्युच्चैःपदप्रापकैः,
श्री हस्तग्रहणोचितैः फलशतैः, सन्नालिकेरादिभिः ।
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते-
रस्योसा नम इत्यभीष्टफलदं श्रीसिद्धचक्रं यजे ॥८॥

ॐ ह्रीं श्रीं श्रीसिध्धचक्रं फलेन अर्चयामीति स्वाहा ॥

॥ इति फलपूजा ॥

। अर्ध्यपूजा ।

ॐ ह्रीं सर्वगताय ते नम इति स्पष्टाष्टभेदार्चना-
रुपैमँगलिकैः कृतार्धरचनैः सर्वार्थसम्पादकैः ।
ॐ ह्रीं अर्हमनाहतारव्यममलं सारं रहस्यं श्रुते-
रस्योसा नम इत्यभीष्टफलदं श्रीसिद्धचक्रं यजे ॥१॥

ॐ ह्रीं श्रीं श्रीसिद्धचक्रं अर्ध्येण अर्चयामीति स्वाहा ॥
। कुसुमांजलि करवी । ॥ इति अर्ध्यपूजा ॥
॥ इति बृहद्वृत्तान्वितमष्टप्रकारपूजनम् ॥

नीरैर्निर्मलतां सुमैः सुभगतां गन्धैः शुभैः स्वामितां,
लक्ष्मीं मांगलिकाक्षतैश्च चरुभिर्भोज्यं प्रदीपैर्महः ।
धूपैर्व्याप्तजगधशः परिमलं, श्रेयः फलं सत्फलै-
र्भव्या निश्चलमाप्नुवन्ति सततं श्री सिद्धचक्रार्चनात् ॥१॥

। अथ मन्त्रध्यानम् ।

નીચેના મંત્રના ૧૦૮ જાપ કરવા ।

ॐ अ-सि-आ-उ-सा-द-ज्ञा-चा-तेभ्यो नमः ।

॥ इति मन्त्रः ॥

अथ देववन्दनम् ।

जो धुरि सिरिअरिहंत मूलदढपीठ पइट्ठिओ ।
सिद्ध - सूरि - उवज्झाय - साहु - चिहुं पासगरिट्ठिओ ॥१॥
दंसण-नाण-चरित-तव हि- पडिसाहतुम्बरु ।
तत्तक्खरसर- वग्गलद्धिगुरुपयदलसुन्दरु ॥२॥
दिसिवाल - जक्ख - जक्खिणीपमुहसुरकुसुमेहिं अलंकिओ ।
सो सिद्धचक्कगुरुकप्पतरु, अम्ह मणवंछियफल दिओ ॥३॥

जं किंचि- नमुत्थुणं- अरिहंतचेइयाणं- अन्नत्थ एक नवकारनो काउस्सग्ग करी पारी नमोऽर्हत्-कही नीचे प्रमाणे स्तुति बोलवी ।

श्री सिद्धचक्रपीठस्थ - मर्हमित्युज्जवलं पदम् ।
ॐ ह्रीं अनाहतोपेतं, वन्दे मन्त्रस्वरावृतम् ॥१॥
लोगस्स - सव्वलोए, अन्नत्थ - एक नवकारनो काउं. पारी नमोऽर्हत्,

स्तुति बीजी

श्री सिद्धचक्राष्टदलस्थसिद्धा - दिसत्पदाराधनतत्पराणाम् ।
विधीयते यैः स्वपदप्रसाद - स्ते तीर्थनाथा मम शं दिशन्तु ॥२॥
पुक्खखरदी - सुअस्स भगवओ- अन्नत्थ- काउं एक नवकार पारी नमोऽर्हत्-

स्तुति त्रीजी ।

श्री सिद्धचक्रगुरुमण्डलमूलमन्त्र-
वर्गाक्षरस्वरपदावलिवर्णरुपम् ।
ज्ञानं जिनप्रवचनस्य रहस्यभूतं,
भूयान्मुदं मम सदा विशदावदातम् ॥३॥
सिद्धाणं बुद्धाणं, वेयावच्चगराणं-अन्नत्थ-काउ. एक नवकार पारी नमोऽर्हत्-

स्तुति चोथी ।

श्रेयः श्रीसुविलासवासभवनश्रीसिद्धचक्रस्थिताऽ-
र्हंत्सिद्धादिपदप्रभावविभव - प्राग्भारविस्तारकाः ।

देवाः श्रीविमलेश्वरप्रभृतयो, देव्यो जयाद्या ग्रहा,
दिकपालाश्च भवन्तु निर्मलदृशः श्रीसंघरक्षाकराः ॥४॥
नमुत्थुणं, जावंति, खमां, जावंत - नमोऽर्हत्- स्तवन-

શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનનું સ્તવન પછી જય વીયરાય સંપૂર્ણ.

૧) ૧૦૮ દીવાની આરતી ઉતારવી

૨) મંગળ દીવો કરવો.

૩) નીચે પ્રમાણે શાન્તિદંડક બોલી શાન્તિ કળશ કરવો.

।। अथ शान्तिदण्डक ।।

नवकार महामंत्र

ॐ ह्रीँ ब्रह्मरुचिब्रह्मवीजभूताय परमार्हते नमोनमः ।
ॐ पञ्चरुक्ह्रींकारश्च, श्री ऋषभादिजिनकदम्बाय नमोनमः ।
ॐ धवलनिर्मलमूलानाहतरुपाय - जिनप्रवचनाय नमोनमः ।
गुणपर्यायात्मकवस्तुपरिच्छेदक - जिनप्रवचनाय नमोनमः ।
ॐ सिद्धचक्रमूलमन्त्राराध्यपदाधाररुपाय श्रीसंघाय नमोनमः ।

१) ॐ अर्हद्भ्यो नमः ।
२) ॐ सिद्धेभ्यो नमः ।
३) ॐ सूरिभ्यो नमः ।
४) ॐ उपाध्यायेभ्यो नमः ।
५) ॐ सर्वसाधुभ्यो नमः ।
६) ॐ सभ्यग्दर्शनाय नमः ।
७) ॐ सम्यग्ज्ञानाय नमः ।
८) ॐ सभ्यक्चारित्राय नमः ।
९) ॐ सम्यक्तपसे नमः ।
१०) ॐ स्वरेभ्यो नमः ।
११) ॐ वर्गेभ्यो नमः ।
१२) ॐ सर्वानाहतेभ्यो नमः ।
१२) ॐ सर्वलब्धिपदेभ्यो नमः ।
१३) ॐ अष्टविधगुरुपादुकाभ्यो नमः ।

ॐ पुण्याहं पुण्याहं प्रीयन्ताम् प्रीयन्ताम् ।
अर्हदादयो भगवन्तो मयि प्रसन्ना भवन्तु भवन्तु ।
श्री सिद्धचक्राधिष्ठायकदेवा देव्यो नाग-यक्ष-गण-
गन्धर्व-वीर-ग्रह-लोकपालाश्च सानुकूला भवन्तु भवन्तु ।
समस्तसाधु - साध्वी - श्रावक - श्राविकाणां राजाऽ-मात्य - पूरोहित- सामन्त-श्रेष्ठिसार्थवाहप्रभृति-समग्रलोकानां स्वस्ति-शिव-शान्ति-तुष्टि-पुष्टि-श्रेयः-समुद्धि-वृद्धयो भवन्तु भवन्तु ।

चौरारि-मारि-रोगोत्पातानीति-दुर्भिक्ष-डमर-विग्रह-ग्रह-भूत-प्रेत-पिशाच-मुद्गल-शाकिनीप्रभृतिदोषाः प्रशाम्यन्तु प्रशाम्यन्तु ।
राजा विजयी भवतु भवतु । प्रजास्वास्थ्यं भवतु भवतु । श्री संघो विजयी भवतु भवतु । ॐ स्वाहा ॐ स्वाहा । भूः स्वाहा । भुवः स्वाहा । ॐ भूर्भुस्व स्वः स्वाहा ।

शिवमस्तु सर्वजगतः, परहितनिरता भवन्तु भूतगणाः ।
दोषाः प्रयान्तु नाशं, सर्वत्र सुखी भवतु लोकः ॥१॥
सर्वमंगलमांगल्यं, सर्वकल्याणकारणम् ।
प्रधानं सर्वधर्माणां, जैनं जयति शासनम् ॥२॥
॥ इति शान्तिदण्डकः ॥

ॐ आज्ञाहीनं क्रियाहीनं, मन्त्रहीनञ्च यत् कृतम् ।
तत् सर्व कृपया देवाः क्षमन्तु परमेश्वराः ॥१॥
आह्वानं नैव जानामि, न जानामि विसर्जनम् ।
पूजाविधिं न जानामि, प्रसीद परमेश्वर ! ॥२॥

इत्यपराधक्षामणम् ।

त्रण खमासमण देवापूर्वक अपराधक्षामण करवुं ।

अथ विसर्जनम् ।

श्री सिद्धचक्राधिष्ठायकदेवा देव्यश्च स्वस्थानाय गच्छन्तु गच्छन्तु पुनरागमनाय प्रसीदन्तु प्रसीदन्तु स्वाहा ।
(इति विसर्जनम्)

॥ इति श्रीसिद्धचक्रयन्त्रोद्धार-पूजनविधिः ॥
॥ श्री સિદ્ધચક્રાય નમઃ ॥

श्री सिद्धचक्र महापूजननी सामग्री-याटी

१. ફળ :- લીલુ શ્રીફળ १, બીજોરાં ११, લીલાં કેળા ૩ (સાકરકોળ), શેરડીના ટુકડા १० (છ ઇંચના) દાડમ १५, નારંગી २४, લીલુ કાચુ પપૈયુ નંગ २, ચીકુ ઝન १, મોસંબી १२, સફરજન ૯, લીલી દ્રાક્ષ નં. ७०, પાન ५०.

२. નૈવેદ્ય :- (ઘરે બનાવવાનું) ચોખાના લાડુ ૬, ઘઉંના લાડુ २, ચણાની દાળના લાડુ ૮, મગના લાડુ ૪, અડદના લાડુ ૬, મમરાના લાડુ ૬, ગોળધાણીના લાડુ २, કાળા તલના લાડુ ૬, ચુરમાના લાડુ २.

૩. નૈવૈદ્ય :- (બજારમાંથી લાવવાનું) બુંદીના લાડુ ૧૦, ઘેબર ૨, પેંડા ૧૦, ગલેફા ૧૦, મૈસૂર ૧૦, મગજ ૧૦

૪. અનાજ :- ચોખા ૧૫ કિલો, ઘઉં કિ. ૩, ચણાની દાળ કિ. ૩, મગ કિ. ૩, અડદ કિ. ૪.

૫. ફુલ :- ગુલાબ ૧૨૫, જાસુદ ૧૦, સફેદ ફુલ ૨૦૦ ગ્રામ (જાઈ અગર મોગરો), ડમરો ૫૦૦ ગ્રામ, ફૂલના હાર ૧૫.

૬. અન્ય સામગ્રી :- કંકુ ૨૦ ગ્રામ, કંદરુપ ૨૦૦ ગ્રામ, શ્રીફળ ૬, સોપારી ૯૦ નંગ, કંકોડી ગ્રામ (નહાવા માટે), સાકરના કકડા ૧૬, લવીંગ ૨૦ ગ્રામ, ખારેક ૫૦ નંગ, નાળીએરના ગોળા ૯, (મોટા બેઠા ઘાટના), અખરોટ ૧૦, રાતી સોપારી ૨, કાળી સોપારી ૧, બદામ ૫૦ ગ્રામ, કપુર ગોટી ૧, કાળા તલ ૧૫૦ ગ્રામ, મમરા ૧૦૦ ગ્રામ, જારની ધાણી ૧૦૦ ગ્રામ, લાલ નાડાછડી બંડલ ૧, સુતરનો દડો ૨૧ તારનો, બોયાં નં. ૧૦ (ગ્લાસમાં મૂકવાના), ભેંસનું ઘી ૫૦૦ ગ્રામ (નવપદમંડળની રચના માટે), દીવાસળીની પેટી, ગોળ કિલો ૧, અગરનો ચુઓ તોલો ૦1, ચંબેલીનું તેલ તોલો ૧, સુખડનું તેલ તોલો ૦1, અત્તર કેવડો તોલો ૦1, અત્તર ગુલાબજળનો સીસો ૧.

૭. પ્રક્ષાલ માટે :- કિ. ૧ ગાયનું દૂધ તથા ૫૦૦ ગ્રામ દહીં મેળવવું.

૮. પૂજનના દિવસે :- કિ. ૨ ગાયનું દૂધ,કિ.૧ ગાયનું ઘી, શેરડીનો રસ લિટર

૯. વાસણ :- સિંહાસન ત્રીગડુ ૧, દીવી ૨ ફાનસ સાથે, યંત્રનો બાજોઠ ૧, પ્રક્ષાલના કળશ ૨૦, મોટા વાટકા ૬, નાની વાટકી ૨૫, મોટા થાળા ૧૦, નાની થાળી ૩૦, કાંસાની થાળી ૧, વેલણ ૧, (અભિષેકની સામગ્રી માટે વાસણ ૭), ૩ ડોલ, ૨ દેગડા, જરમનના લોટા ૨, પાટલા ૫, કટાસણા નંગ-૯.

૧૦. કાપડ :- ખાદીનો પોથો વાર ૧, ઝીણું મલમલ ૩ મીટર, નેપકીન ૬, લીલી સાટીન વાર ૦111, લાલ કસુંબો ૨ મીટર

૧૧. વરખ વગેરે :- સોનેરી કાત્રેલું બાદલું ૧૦ ગ્રામ. રુપેરી કાત્રેલું બાદલું ૫ ગ્રામ, સોનાના વરખ વાલ.

૧. રુપાના વરખ થોકડી ૧૨, કેસર ૩ ગ્રામ, બરાસ ૧૦ ગ્રામ, કસ્તરી વાલ ૦1, અંબર વાલ ૧, વાસક્ષેપ ૫૦ ગ્રામ, દશાંગ ધૂપ ૫૦ ગ્રામ, ધૂપ પેકેટ નંગ-૧.

૧૨. રોકડ નાણું :- દસકા ૨, રોકડા રુપીયા રુ. ૫, પૈસા રુ. ૧, નોટો રુ. ૫૧, કુલ રુ. એકાશી, બાકી પોતાની શક્તિ અનુસાર કરવું.

દેરાસરમાંથી લાવવાની વિગત :- ઇંઢોણી મોતીની, ફાનસ ૧, ધુપધાણું ૧, માટીની કુંડી ૧ (જો ઉપાશ્રય હોય તો છોડ, ચંદરવા વિગેરે), ચામર, દર્પણ, ઝીંઝણો, ઘંટડી, અરીસો, ૧૦૮ દીવાની આરતી, મંગલદીવો, નોબતખાના બેસાડવા, ૧ વાસણો જરમનનાં યા ચાંદીનાં.

પૂજનમાં બેસનારની ચાદી

૧. ક્ષેત્રપાલપૂજન મુખ્યતયા પુરુષ જ
૨. શ્રી અરિહંતપદ પૂજન પુરુષ
૩. શ્રી સિદ્ધપદ પૂજન પુરુષ
૪. શ્રી આચાર્યપદ પૂજન પુરુષ
૫. શ્રી ઉપાધ્યાયપદ પૂજન પુરુષ
૬. શ્રી સાધુપદ પૂજન પુરુષ
૭. શ્રી દર્શનપદ પૂજન સ્ત્રી
૮. શ્રી જ્ઞાનપદ પૂજન સ્ત્રી
૯. શ્રી ચારિત્રપદ પૂજન સ્ત્રી
૧૦. શ્રી તપપદ પૂજન સ્ત્રી
૧૧. શ્રી સ્વરવર્ગ પૂજન ચાર
૧૨. શ્રી અનાહત પૂજન ત્રણ
૧૩. ૪૮ લબ્ધિપદ પૂજન ત્રણ
૧૪. ૮ ગુરુપાદુકા પૂજન ત્રણ
૧૫. ૧૮. અધિષ્ઠાયક પૂજન બે સજોડે
૧૬. ૮ જ્યાદિદેવી પૂજન સૌ. સ્ત્રી ત્રણ
૧૭. ૧૬ વિદ્યાદેવી પૂજન કુમારીકા ત્રણ
૧૮. ૨૪ યક્ષ પૂજન પુરુષ ૩
૧૯. ૨૪ યક્ષીણી પૂજન સ્ત્રી ૩
૨૦. ૪ દ્વારપાલ પૂજન બે
૨૧. ૪ વીર પૂજન બે
૨૨. ૧૦ દિકપાલ પૂજન બે
૨૩. ૯ ગ્રહ પૂજન બે
૨૪. ૯ નિધિ પૂજન ત્રણ
૨૫. ભૂતબલી ૧ પુરુષ
૨૬. અષ્ટપ્રકારી પૂજન બે
૨૭. ૧૦૮ દીવાની આરતિ ઘરનાં બધાં
૨૮. મંગલદીવો ઘરના બધાં
૨૯. શાંતિદંડક સજોડે જ

શ્રી સિદ્ધ ચક્ર મહા યન્ત્રમ્